

Boeckh, August

De metris Pindari libri III.

quibus praecepta artis metricae et musices
graecorum docentur

Lipsiae: apud J. A. G. Weigel 1814

Hauptbibliothek
II-247488

books2ebooks – Millions of books just a mouse click away!

European libraries are hosting millions of books from the 15th to the 20th century. All these books have now become available as eBooks – just a mouse click away. Search the online catalogue of a library from the eBooks on Demand (EOD) network and order the book as an eBook from all over the world – 24 hours a day, 7 days a week. The book will be digitised and made accessible to you as an eBook. Pay online with a credit card of your choice and build up your personal digital library!

What is an EOD eBook?

An EOD eBook is a digitised book delivered in the form of a PDF file. In the advanced version, the file contains the image of the scanned original book as well as the automatically recognised full text. Of course marks, notations and other notes in the margins present in the original volume will also appear in this file.

How to order an EOD eBook?

Wherever you see this button, you can order eBooks directly from the online catalogue of a library. Just search the catalogue and select the book you need.

A user friendly interface will guide you through the ordering process. You will receive a confirmation e-mail and you will be able to track your order at your personal tracing site.

How to buy an EOD eBook?

Once the book has been digitised and is ready for downloading you will have several payment options. The most convenient option is to use your credit card and pay via a secure transaction mode. After your payment has been received, you will be able to download the eBook.

Standard EOD eBook – How to use

You receive one single file in the form of a PDF file. You can browse, print and build up your own collection in a convenient manner.

Print

Print out the whole book or only some pages.

Browse

Use the PDF reader and enjoy browsing and zooming with your standard day-to-day-software. There is no need to install other software.

Build up your own collection

The whole book is comprised in one file. Take the book with you on your portable device and build up your personal digital library.

Advanced EOD eBook - How to use

Search & Find

Print out the whole book or only some pages.

With the in-built search feature of your PDF reader, you can browse the book for individual words or part of a word.

Use the binocular symbol in the toolbar or the keyboard shortcut (Ctrl+F) to search for a certain word. "Habsburg" is being searched for in this example. The finding is highlighted.

Copy & Paste Text

Click on the “Select Tool” in the toolbar and select all the text you want to copy within the PDF file. Then open your word processor and paste the copied text there e.g. in Microsoft Word, click on the Edit menu or use the keyboard shortcut (Ctrl+V) in order to Paste the text into your document.

Copy & Paste Images

If you want to copy and paste an image, use the “Snapshot Tool” from the toolbar menu and paste the picture into the designated programme (e.g. word processor or an image processing programme).

Terms and Conditions

With the usage of the EOD service, you accept the Terms and Conditions. EOD provides access to digitized documents strictly for personal, non-commercial purposes.

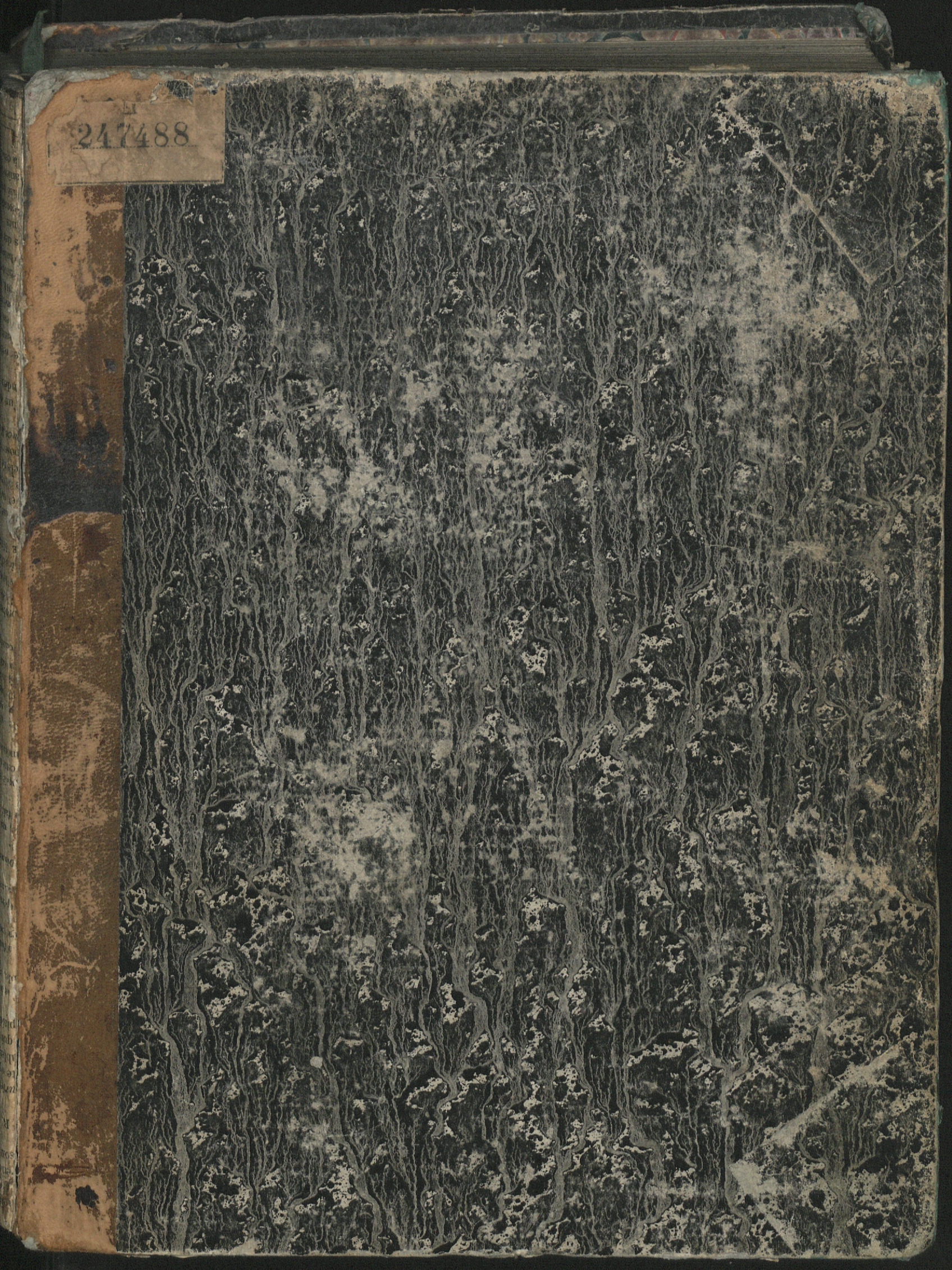
Terms and Conditions in English: <http://books2ebooks.eu/odm/html/ubw/en/agb.html>

Terms and Conditions in German: <http://books2ebooks.eu/odm/html/ubw/de/agb.html>

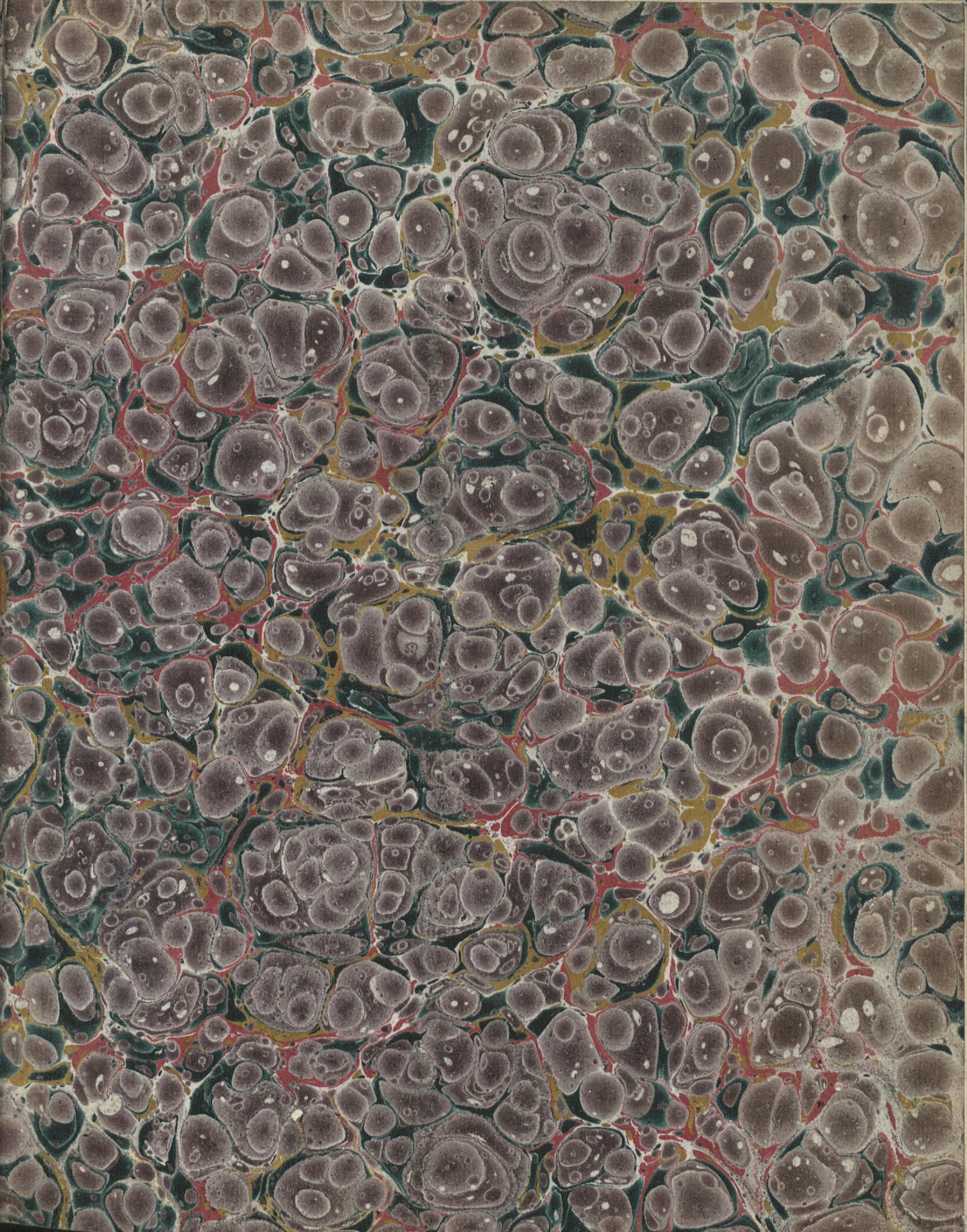
More eBooks

More eBooks are available at <http://books2ebooks.eu>

247488

AUGUSTI BOECKHII
DE
METRIS PINDARI
LIBRI III.

QUIBUS
PRAECEPTA ARTIS METRICAЕ
ET
MUSICES GRAECORUM
DOCENTUR.

CUM
NOTIS CRITICIS
IN
PINDARI CARMINA.

LIPSIÆ
APUD J. A. G. WEIGEL.

210

II

247488

a *ajda* 25/2/99 - 2011 - II

PROOEMIUM.

De numeris veterum, Pindari imprimis scripturum me, quae sint et quanta, quae deterrere ab incepto possint labore, et bene sentio, nec talia esse video, quae meo tam tenui ingenio queant profligari. Etenim partim acutissimarum et aurium et mentis viri, qui ante me hoc opus aggressi sunt, permulta reliquerunt dubia, permulta minus bene tractaverunt, permultarum rerum haud perspexerunt rationes: quod sentias facilius quam corrigas: partim alium alia deprehendes incedentem via, resque eo delapsa iam videtur, ut nec de natura numerorum, nec de Graecorum usu et consuetudine satis statuatur liquere. Cuius rei haec mihi semper visa est potissima causa, quod, quae clariores inter veteres magistri de numeris tradiderant, ita aetas absumpsit pleraque omnia, ut ex reliquiis minutis de conformatione totius artis vix coniectura fieri, nedum ferri sententia possit. Quae iactura quanta sit, ii non augurantur, qui novae disciplinae fastu elati veteres philosophos in huiusmodi rebus omnibus aut nihil putant vidisse aut paucissima, neque in animum inducunt, qui numeros et invenerint pulcherrime et exercuerint sollertissime, iidem eorundem iudolem optime habuerint perspectam, necesse esse, quippe qui non sensum tantummodo suum secuti sint, sed arte ac ratione numerorum formas figurasque excogitaverint. Omnino vero de rhythmis melius iudicare posse neminem, quam Graecum artificem, vel inde rogas, quod Graecae linguae universus sonus et pronuntiatio ad numeri leges simplicissimas efformata est, ita quidem, ut derivatio vocabulorum, singularumque syllabarum praecipuam notionem continentium au-

ctoritas possideatur prorsus, gratique sensibus numeri spectentur fere soli; in novis autem linguis partim nullus prope inest numerus certus et definitus, nisi quem poetae ac musici suo fere arbitrio in pangendis versibus inserunt vocabulis; quemadmodum in Italica, licet maxime canora, et in Gallica: partim ratio numeri pendet a notionis pondere, eaque syllaba, in qua summa est significationis, numero habetur potior, praefixae autem et suffixae syllabae flexioni inservientes, ut notionis, ita numeri carent pondere. Unde intelligas, Graecorum animis tantam innatam fuisse curam numeri, ei ut ipsam vim et materiam vocum postponerent, hic quoque, ut in arte universa, formae, quae sita est in numero, perfectionem spectantes potissimum: quod quum ignorent nonnulli, vituperantur ab iis veteres, quos in adornandis numeris a veri rectique sensu aberrasse dicunt. ¹⁾ Sed qui minus sunt molesti, illud concedunt quidem, veteres digito et aure numeros calluisse melius; tamen doctrinam numerorum habuisse imperfectissimam. Ego, dum antiquae musicae historiam perreptabam, visus sum mihi probe intelligere, nullam esse artem, quae tam mature disciplinae firmata sit praeceptis, quam musica Graecorum, sive varios sonorum et cantus modos, sive poematum numeros spectaveris ²⁾: Pindarumque contendo non modo optimos fecisse numeros, sed cur sint optimi, quidque in iis efficiendis aut prospiciendum sit aut cavendum, accurate perspexisse. Quid quod ipsam metrorum artem una cum modorum ratione aliisque poesis subsidiis constat poetas a magistris didicisse? Quid enim aliud Sappho docuit discipulas? Quid aliud ab Hermionensi Lafo, poeta vetustissimo, Pindarus accepit, apud quem, ut ait Thomas Magister, in lyricis est eruditus? ³⁾ Quid quod idem Lafus de musica primus libros edidit ⁴⁾, ex quibus nonnulla eius placita referunt Aristoxenus et Theo Smyrnaeus ⁵⁾: qui, si teste Plutarcho primus

1) V. Jo. Christoph. *Adelung* de stil. German. T. II, p. 293. Jo. Nicol. *Forkel* Hist. mus. T. I, p. 28. Ab horum virorum non plane ἀμουσῶν iudicio ἀμουσῶν ne *Klopstockius* quidem abhorret prorsus, quo de nuperrime dixit Frid. Aug. *Wolfius*, *Ueber ein Wort Friedrichs des Zweyten* p. 25 sqq. Ille in Graecis reprehendit hoc, quod accentus vocum a versuum accentibus discrepent toties: quae res ingrata visa Latinis etiam poetis saeculis, et his quidem, in tanta metri licentia, merito: Graecis nihil gratius hac numeri et vocabulorum in versibus discordia concorde. Sed de hoc infra erit dicendi locus.

2) Non nunc primum propono hanc sententiam. V. quae dixi in vernacula *Comm. de metris Pindari* p. 17.

3) Λάσῳ τῷ Ἑρμιονεῖ, μελοποιῷ, παρ' ἧ τὴν λυρικὴν ἐπαιδευθή. Vit. Pindar.

4) Suid. v. Λάσος, Schol. Aristoph. Nub. 1401. abs quibus habet Jos. Scaliger in *Olympiadum* descriptione p. 317. Chron. Euseb. ed. Amstel. De Lafo docte disputavit *Burretus* Mem. Acad. Inscr. T. XV, p. 324 sqq. ad locum Plutarchi statim afferendum.

5) Aristox. harmon. elemm. I, p. 3. Theo Smyrn. de musica c. 12. p. 91.

numeris dithyrambicam dedit inflexionem varietatemque ⁶⁾, nonne hoc arte ac ratione fecisse erit putandus? Nonne a musico Damone Socrates rhythmorum naturam dicit addiscendam ⁷⁾? A musicis vero quum inde a pueritia erudirentur Graeci, factum est, ut optimis temporibus nemo tam esset absonus, quin bonum posset versum procudere, utque metra vel multiplicissima, qualia sunt Pindari, et intelligi et probari possent ab audientibus, comitante praeterea saltatione musicisque modis. ⁸⁾ Quae quum ita sint, cui non damnosum videbitur rei metricae musicaeque artis, qualis erat apud veteres, divorcium infauslo casu pridem institutum per Alexandrinos grammaticos, harum rerum perquam ignaros, quorum doctrinam nobis tradunt Hephaestio, Longinus, Draco Stratonicensis ⁹⁾, Scholiastae Graeci Latiniq; grammatici, nec sublatum a Bentleyo, Hermanno aliisque, veterum musicorum praecepta ex Aristoxeni philosophi ¹⁰⁾, D. Augustini, Aristidis Quintiliani, Dionysii Halicarnassaei, aliorumque libris haurienda partim ignorantibus partim spernentibus. Quamquam neque illorum virorum, neque Jo. Henr. Vossii, elegantif-

6) Plutarchus de musica c. 29. *Ἀσος δὲ ὁ Ἐρμιονεύς εἰς τὴν διθυραμβικὴν ἀγωγὴν μεταστήσας τοὺς ἕνθμονς, καὶ τῆ ἰῶν αὐλῶν πολυφωνίᾳ κατακολουθήσας, πλείοσι τε φθόγοις καὶ διεξήρμημένους χρησάμενος εἰς μετάθεσιν τὴν προὔπαρχουσαν ἤγαγε μουσικὴν.* Legendum, *μὴ προὔπαρχουσαν ἤγαγε τὴν μουσικὴν*, ut vertunt Valgulo et Amyotus, contradicente licet Burette. Idem perinepte interpretatur: *Ayant transporté les rythmes dans la poésie dithyrambique*, et in notis: *Lafus, comme le dit ici Plutarque, introduisit les rythmes dans la poésie et dans la musique dithyrambiques, c'est-à-dire, qu'il fut le premier, qui dans l'exécution de cette poésie musicale, fit battre la mesure.* Potius hoc Plutarchus dicit, Lafo primum multiplices illos numeros in dithyrambos induxisse, omninoque totum hoc liberiorum numerorum invenisse genus. Exemplum habes in fragmento dithyrambi a Lafo confecti ap. Athen. XIV, p. 624. E. Nisi forte dithyrambi proprium habebant ductum inventum a Lafo. Vide de ductu sive ἀγωγῇ cap. VII. extr. Ceterum quam multa variis temporibus in rhythmorum usu novata sint, docet Plutarchus c. 12. 28. 29. cum Burettei notis.

7) Apud Platonem Rep. III, p. 400 A sqq.

8) Digna sunt, quae in hanc sententiam conferantur, verba Fr. Leop. Com. de Stolberg in Commentatione elegante de lingua vernacula *Vaterl. Mus.* fasc. V, p. 520. 521.

9) Nuper hic innotuit maxime ex Notitiis excerptisque bibliothecae regiae T. VIII. et ex Collectione commentationum de quibusdam Graecis manuscriptis bibl. imp. Paris. Gallice edita a viro litteratissimo C. B. Hafe Paris. 1810. 4. Nunc duae eius expectantur editiones, altera God. Hermannii, altera E. Bekkeri; nondum tamen, quum haec scribo, lucem vidit alterutra.

10) Rhythmicorum elementorum fragmenta cum Aristidis oratione adversus Leptinem et Libanii declamatione pro Socrate edidit doctaque praefatione instruxit Jac. Moellius Ven. 1785. 8.

fimi metrorum iudicis, Apelii, illustris Comitissae Finkenleini¹¹⁾ aliorumque volo detrahere et meritis et laudibus. Attamen mihi, lectis omnibus, quae de doctrina numerorum hucusque edita sunt, scriptis, nemo visus est universam rem iis complexus esse rationibus, in quibus possem acquiescere, aliis a vero abhorrentibus mirum quantum, aliis, qui ad verum propius accessissent, antiquae musicae imperitia praecepta sua parum firmantibus. Quapropter, quum de metris Pindari, quem in perfectissimis antiquorum integerrimisque musicis ponit Plutarchus¹²⁾, mihi proposuisset disputare, putavi ante omnia opus esse, ut fundamenta ponerentur, quibus niterentur cetera, atque ut metra vere numerosa (sunt enim alia ab recta ratione aliquantum discedentia) ex suis repeterentur principiis, musicorum et veterum et novorum, philosophorumque Graecorum praeceptis in usum vocatis. Hoc igitur primi libri argumentum esto: alter ex simplicium numerorum copia eos complectetur praecipue, quos in Pindari carminibus invenimus: tertius docebit, qua ratione simplices numeros poetae consueverint consociare tum in singulos versus, tum in varia carminum genera diversis modorum formis accommodata.

11) *Anhang zur Arethusa* T. II.

12) *De musica* c. 20. 31.

LIBER PRIMVS.

I.

Materia numeri.

Duo sunt, abs quibus incipere debet haec de rhythmo disputatio, alterum in quo, alterum qui sit rhythmus. Quodsi quaeras, in quo sit rhythmus, indaganda est eius materia (τὸ ὑποκείμενον) sive id quod Aristoxenus vocat τὸ ἠρυθμιζόμενον. Igitur quum materia omnis sit quantitas, sensui subiecta (αἰσθητή), spatiique temporisque formis comprehendatur, rhythmique quoque, qui et ipse sensuum ope intelligitur, materiam constat esse quantilem. Quantitas vero duplex est, aut continua, quam geometria tractat, aut discreta, quam considerant arithmetici; rhythmus autem, quum sine discreto motu non possit esse ¹⁾, necesse est in quantitate discreta inveniatur, non in continua, neque in spatio, sed in tempore, nec in continuo tempore, sed in diviso descriptoque particulis quibusdam. Quae quidem temporis distributio, ubiubi aut natura aut artificio gignitur rhythmus, ibi cernitur apertissime; ars vero tribus potissimum eam efficit rebus, dictione, cantu (μέλει), motu corporis. In his igitur tribus rebus est rhythmus: ex quibus dictio litteris, syllabis, vocibus, periodis, cantus sonis, intervallis, systematibus, motus corporis signis figurisque tempus dividit ac metitur. ²⁾ Quodsi non solum in moto corpore, sed etiam

1) Ad haec cf. Aristoxeni rhythmica elementa p. 272. ὁ τε ἠρυθμὸς ὡσαύτως χωρὶς τοῦ ἠρυθμιζόμενου καὶ τέμνοντος τὸν χρόνον οὐ δύναται γίνεσθαι· ἐπειδὴ ὁ μὲν χρόνος αὐτὸς αὐτὸν οὐ τέμνει, καθάπερ ἐν τοῖς ἐμπροσθεν εἶπομεν· ἑτέρου δὲ τινος δεῖ τοῦ διαιρήσοντος αὐτόν. ἀναγκαῖον οὖν ἂν εἴη μεριστὸν εἶναι τὸ ἠρυθμιζόμενον γνωρίμοις μέρεσιν, οἷς διαιρήσει τὸν χρόνον.

2) Aristoxenus rhythm. elemm. p. 278. Διαίρεται δὲ ὁ χρόνος ὑπὸ τῶν ἠρυθμιζόμενων τοῖς ἐκάστου αὐτῶν μέρεσιν. ἔστι δὲ τὰ ἠρυθμιζόμενα τρία· λέξις, μέλος, κίνησις σωματικὴ ὥστε διαιρήσει τὸν χρόνον ἢ μὲν λέξις τοῖς αὐτῆς μέρεσιν, οἷον γράμμασι καὶ σιλλαβαῖς καὶ ῥήμασι καὶ πᾶσι τοῖς τοιοῦτοις· τὸ δὲ μέλος τοῖς ἐαυτοῦ φθόγγοις τε καὶ διαστήμασι καὶ συστημασιν· ἢ δὲ κίνησις σημείοις τε καὶ σχήμασι καὶ εἴ τι τοιοῦτόν ἐστι κινήσεως μέρος. Cf. Aristid. Quintil. de mus. I, p. 31. 32. et Marcian. cap. p. 190. in Meibomii mulicis.

in quiescente, quemadmodum in statuis tabulisque pictis, rhythmus dicitur inesse³⁾, haud mirabitur is, qui pleraque fere, quae discretæ quantitati insunt, eodem modo noverit in continua inveniri, easdemque in geometria esse rationes et in arithmetice, immo ipsas musicorum sonorum consonantias geometricis quibusdam respondere figuris, quales nuperrime investigavit Chladenius.

In corpore vero sive moto sive quieto oculis cernitur rhythmus et una cum eodem figuræ coloresque; in cantu autem et dictione auditur, neque tamen solus, sed praeter ipsum ibi melodia, hic et melodia et vox articulata notionem continens verbi. Igitur motus corporis, quatenus formas monstrant et colores, non cadunt sub rhythmicen, sed quatenus in iis temporis est legitima descriptio. Et soni musici, si eorum secundum gravitatem et acumen discrimina spectes, pertinent ad harmonicen, temporis autem, quam habent, divisio in metrica rhythmicaque disciplina consideratur. Postremo dictio, quatenus est articulata, intellectui suppeditat notiones, harumque ope etiam affectus movet, quae quidem eius est logica sive dialectica vis; quod autem cantu numeroque praedita percutiendae mentis movendorumque animi sensuum et perturbationum facultate gaudet, ea est musica linguae vis, qua, ut illa in prosa oratione, in poesi utimur potissimum, quamquam profarius etiam sermo musica hac delectatur, tum litterarum sonos artificiose miscens, tum vocum numeros deliniendis hominum auribus mentibusque adhibens sollertissime. Itaque non universam dictionis naturam, ne musicam quidem, considerabit rhythmicus, sed aliud dialectico grammaticoque, aliud musico relinquet, sibi que eo tantum nomine dictionem deposcet adornandam, quatenus temporis in ea reperire licet descriptionem et mensuram.

II.

Numeri a veteribus Graecis varie definiti lex sita non est in causarum et effectorum mutua cohacrentia.

Iam ut de rhythmici dicamus forma et lege, Graecorum plurimi disertis verbis definiunt esse cum temporis determinatum quendam ordinem et divisionem certam, licet variis utantur verbis. Bacchius in artis musicae introductione¹⁾: *Ῥυθμὸς δὲ τί ἐστὶ; Χρόνον καταμέτρησις, κινήσεως γινομένης ποιᾶς τινος. κατὰ δὲ Φαῖδρον ῥυθμὸς ἐστὶ συλλαβῶν κειμένων πως πρὸς ἀλλήλας ἕμμετρος θέσις. κατὰ δὲ Ἀριστοξένον χρόνος*

3) Aristid. Quintil. de mus. l. 1. *Ῥυθμὸς τοίνυν καλεῖται τροχῶς. λέγεται γὰρ ἐπὶ τῶν ἀκινήτων σωμάτων, ὡς φαμεν εὐρύθμον ἀνδραγάντα· κατὰ πάντων τῶν κινουμένων· οὕτω γὰρ φαμεν εὐρύθμως τινὰ βυδίζειν, καὶ ἰδίως ἐπὶ φωνῆς.*

1) p. 22. 23.

διηρημένος ἐφ' ἑκάστῳ τῶν ῥυθμιζέσθαι δυναμένων. κατὰ δὲ Νικόμαχον χρόνων εὐτακτος σύνθεσις. κατὰ δὲ Λεόφραντον χρόνων σύνθεσις κατὰ ἀναλογίαν τε καὶ συμμετρίαν πρὸς ἑαυτοὺς θεωρουμένων. κατὰ δὲ Λίδυμον φωνῆς ποιῆς τινος σχηματισμός. ἢ μὲν οὖν φωνῆ ποιῆς σχηματισθεῖσα ῥυθμὸν ἀποτελεῖ. Syrianus in Hermogenem de formis orationum ²⁾: Ῥυθμὸς δὲ ἐστὶ χρόνος διηρημένος ὑπὸ λέξεως ἢ μέλους ἢ κινήσεως κατὰ τινὰ τάξιν ὠρισμένην λόγῳ. ὡς δὲ Ἀριστοῦξενος καὶ Ἡφαιστίων φρασί, χρόνων τάξις· χρόνος δὲ ἐστὶ μέρος ποδὸς ἢ φωνῆς μέτρον ἐλάχιστον ἢ μέτρον τι κινήσεως. Aristides Quintilianus ³⁾: Ῥυθμὸς τοίνυν ἐστὶ σύστημα ἐκ χρόνων κατὰ τινὰ τάξιν συγκειμένων. Suidas: Ῥυθμὸς, τάξις ἔμμετρος ἀκολουθοῦ ἀρμονίας. ⁴⁾ Marcianus Capella ⁵⁾: *Rhythmus igitur est compositio quaedam ex sensibilibus collata temporibus ad aliquem habitum ordinemque connexa. Rursum sic definitur: numerus est diversorum modorum ordinata connexio, temporis pro ratione modulationis inferviens, per id quod aut efferenda vox fuerit aut premeda, et qui nos a licentia modulationis ad artem disciplinamque constringat.* Pfellus in libro inedito, qui inferribitur Προλαμβανόμενα εἰς τὴν ῥυθμικὴν ἐπιστήμην ⁶⁾: Ἔστι δὲ ὁ μὲν ῥυθμὸς σύστημα τι συγκείμενον ἐκ χρόνων κατὰ τινὰς τρόπους ἀφωρισμένων. Postremo loco procedat summus auctor Aristoxenus, ex quo ceteri hausere plurima, cuius non pigebit asserre locum paullo longiorem ⁷⁾: Ἀκόλουθον δὲ ἐστὶ, inquit, τοῖς εἰρημένοις καὶ αὐτῷ τῷ φαινόμενῳ τὸ λέγειν τὸν ῥυθμὸν γίνεσθαι, ὅταν ἢ τῶν χρόνων διαίρεσις τάξιν τινὰ λάβῃ ἀφωρισμένην. οὐ γὰρ πᾶσα χρόνων τάξις ἐν ῥυθμοῖς (Pfellus habet, οὐ γὰρ πᾶσα χρόνων σύνθεσις εὐῤυθμος, et recte). πιθανὸν μὲν οὖν καὶ χωρὶς λόγου τὸ μὴ πᾶσαν λόγου τάξιν εὐῤυθμον εἶναι. δεῖ δὲ καὶ διὰ τῶν ὁμοιοτήτων ἐπάγειν τὴν διάνοιαν καὶ πειρᾶσθαι κατανοεῖν ἐξ ἐκείνων, ἕως ἂν παραγένηται ἢ ἐξ αὐτοῦ τοῦ πράγματος πίστις. ἔστι δὲ ἡμῖν γνώριμα τὰ περὶ τὴν τῶν γραμμάτων σύνθεσιν καὶ τὰ περὶ τῶν διαστημάτων, ὅτι οὐτ' ἐν τῷ διαλέγεσθαι πάντα τρόπον τὰ γράμματα συντίθεμεν, οὐτ' ἐν τῷ μελωδεῖν τὰ διαστήματα· ἀλλ' ὀλίγοι μὲν τινὲς εἰσιν οἱ τρόποι, καθ' ὧς συντίθεται τὰ εἰρημένα πρὸς ἄλληλα· πολλοὶ δὲ καθ' ὧς οὔτε ἢ φωνῆ δύναται συντίθεσθαι φθεγγόμενη, οὔτε ἢ αἰσθησις προσδέχεται, ἀλλ' ἀποδοκιμάζει. διὰ

2) Haec ita sunt a me edita, ut ex codice Marciano protulit Morellius ad Aristox. p. 273.

3) De musica I, p. 31. ad quae conf. Morell. in Aristox. p. 275.

4) Ita pro voce ἔμμελος correxit ἔμμετρος Meibomius ad Marc. Capell. p. 253. qui praeterea ἀκόλουθος voluit restituere.

5) De nupt. philol. IX, p. 190. in Meibomii musicis.

6) Locum hunc publici iuris fecit Jac. Morellius in Aristox. p. 272. ex codice Marciano DXXIII.

7) Rhythm. elemm. p. 272—278. ex quibus pleraque hausit Pfellus.

ταύτην γὰρ τὴν αἰτίαν τὸ μὲν ἤρμοσμένον εἰς πολὺ ἐλάττους ἰδέας τίθεται, τὸ δὲ ἀνάρμοστον εἰς πολὺ πλείους. οὕτω δὲ καὶ τὰ περὶ τοὺς χρόνους ἔχοντα φανήσεται· πολλαὶ μὲν γὰρ αὐτῶν συμμετρίαι τε καὶ τάξεις ἀλλότριαι φαίνονται τῆς αἰσθήσεως οὔσαι, ὀλίγαι δὲ τινες οἰκειαὶ τε καὶ δυναταὶ ταχθῆναι εἰς τὴν τοῦ ῥυθμοῦ φύσιν. τὸ δὲ ῥυθμιζόμενον ἔστι μὲν κοινόν πως ἀρῥυθμίας τε καὶ ῥυθμοῦ· ἀμφότερα γὰρ πέφυκεν ἐπιδέχεσθαι τὸ ῥυθμιζόμενον τὰ συστήματα, τὸ, τ' εὐρρυθμον καὶ τὸ ἀρῥυθμον· καλῶς δ' εἰπεῖν, τοιοῦτον νοητίον τὸ ῥυθμιζόμενον, οἷον δύνασθαι μετατίθεσθαι εἰς χρόνων μεγέθη παντοδαπὰ καὶ εἰς ξυνθέσεις παντοδαπὰς.⁸⁾

In his numeri definitionibus id quaeritur potissimum, qualis debeat temporis divisio esse et ex qua lege institui, quo existat numerus, quibusque formis huius comprehendatur vis et ratio. De quo priusquam quid veteribus sit visum, exponam uberius, opus esse arbitror praemonuisse pauca de ea via, quam ad naturam numeri indagandam nuperrime invenit Hermannus. Quam enim rhythmum videret esse legitimam temporis articulorum successionem, a criticae, quam dicunt, philosophiae placitis profectus excogitavit, legem numeri sitam esse in causarum atque effectuum cohaerentia, sine qua nulla esse necessaria consecutio posset; atque ita quidem coniunctas cum effectis esse causas, ut, qui ex praecedente causa nasceretur effectus, praecedentis invicem causae mutua esset causa. Quae ratio duplici laborat vitio. Primum enim succedens temporis particula non efficitur a praecedente nec producitur, sed ut praecedens, ita et succedens temporis articulus aut sua et propria nascitur vi, aut ab eadem gignitur externa causa, quae genuit et priorem. Ut, si pronunciatum vox *ἄλογος*, secunda tertiaque syllaba non producta est a prima, sed ab iisdem loquelae organo, abs quibus etiam haec est profecta. Neque alia res est in sonis instrumentorum figurisque motuum, in iisque numeri imaginibus sive simulacris, quae ipsa natura, nullo mortalium artificio profert. Num enim in pulsu arteriarum aut in animalium ingressu succedens motus articulus a priore productus est, an a vi vitali corporis animati? num in perpendiculi vibrationibus altera per alteram producitur, an utraque nascitur ex gravitatis vi agente? Deinde, quod ex succedentibus sibi temporis articulis prior posterioris dicitur causa esse ac rursus posterior prioris, fieri nullo modo potest, propterea quod duae res non possunt mutuam habere causarum et effectuum coniunctionem, ut altera alteram afficiat una et ab ea afficiatur, nisi utraque eodem contineatur temporis articulo: in numeris vero tantum abest, ut succedens particula eodem cum priore comprehensa

8) Multi etiam recentiorum, musici praesertim, de rhythmici natura differuerunt. Vid. Sulzeri Theoria artium art. *Rhythmus* et *Tact*, ubi alii scriptores laudantur plurimi, partim litteratores, ex quibus sufficere appellasse Burretum diss. sur le rythme de l'ancienne musique, in Mem. Acad. Inscr. T. V. Sed ex horum libris ad rem metricam parum proficias: nonnullorum tamen mentio fiet suo cuiusque loco.

fit temporis spatio, ut etiam, dum est prior, nondum nata sit posterior, quum vero exiit posterior, prior iam praeterlapsa sit et ad nihilum redacta. Quae quamquam videbantur tam in aperto posita, ut nullus pollet philosophus statuere secus, quum diffiderem tamen me Hermanni rationes satis esse assecutum, idcircoque hominem criticae philosophiae in paucis peritum, collegam olim suavissimum, Jo. Jac. Fries ea de re consulere, ab hoc quoque id tali responsum, ne ex huius quidem disciplinae placitis probari posse nova haec de numero placita: in quo iudicio vir in philosophia aeque quam in litteris spectatus, cuius apud me magna est auctoritas, Ludolphus Georgius Dissen magis me confirmavit privatis sermonibus. Igitur in causarum effectorumque mutua coniunctione numeri indolem quaeri non posse quum mihi persuasisset, alio modo cenfui de eo philosophandum.

III.

Numeri lex est unitas plurium temporis articulorum.

Materia numeri quum sita in temporis discretis quibusdam particulis sit, quam ratione natura numeri inseratur iis, quaerendum iam videtur. Et primum quidem constat materiam solam nulla accedente forma (*ιδέα, εἶδει*) non posse iucunditatem habere ullam, sed rudem, inertem, inconditam vagari, chaosque esse, non mundum (*κόσμον*), qui formae demum sive ideae adiunctione a divino fabricatore est effectus: poetae vero et musici istis temporis particulis non alius rei causa utuntur, quam ut pulchrum inde effingant corpus, quod suavitate sua et concinnitate sensus delectet, animos exhilaret, mores emendet. Quid igitur est numerus, nisi pulchra in temporis particularum successione forma? Quapropter, si dixeris, quid sit quod numeri materiam reddat pulchram, numeri ipsius naturam indagaris legemque. Pulchritudo autem formae nascitur tum, ubi materia, per se varia, multiplex, nullo ordine disposita adornatur et definitur mensura quadam, ratione, determinatione: tum enim id, in quo mensura haec atque ratio coniuncta est materiae infinitati, in quo huius determinationis ope praeter materiae diversitatem unitas et concentus partium comparet, pulchram habere formam putatur. Sic in aedibus, in statuis, nulla materiae particula per se sua placet pulchritudine, sed dispositione congruente aptaque singularum partium coniunctione totam compagem pulchram efficit artifex, naturam secutus magillram, quae et ipsa admirabili saepe partium compositione operibus suis pulchritudinis offundit gratiam. Quae quum ita sint, numeri materia pulchram formam, hoc est, numerum nanciscetur, si mensura, ratione, definitione variae temporis particulae ad concentum et unitatem coniungentur. Quod si doceo, non ex novitiorum hominum de pulchro doctrina, quam aestheticen vocant, profectum videri debet, sed occupatum pridem a Platone in Philebo; qui,

postquam naturam infiniti (τοῦ ἀπείρου), hoc est materiae, et naturam finis sive mensurae definiens (τοῦ πέρατος) accurately distinxit, finisque nomine aequalitatem, dupliciter ceterasque numerorum rationes terminosque complexus est, haud obscure significat, ex illa infiniti per naturam finis determinatione optima quaeque et gratissima gigni, in corporibus valetudinem prosperam, robur, pulchritudinem, in animis temperantiam, moderationem ceterasque virtutes, in tempestalibus salubrem modum, in acuto et gravi celerique et tardo, id est, in harmoniae et rhythmici materia per se infinita, certam temperationem et simul cum ea universam existere musicam.¹⁾

Sed si diversae temporis particulae determinatione quadam ad concentum et unitatem adigendae sunt, obsecro quid est, quo earum definiatur forma? Profecto non alia quadam materia definiri possunt, quae ipsa determinatione quadam indigeat, sed formam tantum accipiant necesse est non extrinsecus circumvolutam, sed sitam in ipsis; hoc est, ipsae temporis particulae suam invicem figuram definire debent, quemadmodum in statuis aedibusve singularum partium ratio non definitur aliunde, sed altera alterius definit mensuram. Numerus ergo tum existet, ubi singulae temporis particulae sibi succedentes eam habebunt formam, ut altera alteram metiatur et determinet: idque ita, ut mensurae congruentia auribus percipi queat menteque intelligi; quippe quod rhythmici vel perfectissimi, nisi sentiri queat, nullus in arte usus est.

Itaque ad numerum constituendum primum pluribus opus est temporis articulis, quandoquidem unus nullam efficit temporis divisionem: sine temporis autem distributione esse numerus non potest.²⁾ Deinde numeri elementa ita sibi debent succedere, ut coniunctio inter ea sit artissima, altero pendente ab altero: ubicunque enim cessabit coniunctio, ibi altera particula definire non poterit alteram, ideoque nullus erit numerus. Quapropter in bono poeta numeri sunt ita dimeticendi, ut nulla syllaba dirimatur a praecedente vel succedente, nisi ubi de necessitate constet. Ita versus Pindari (liccat enim nonnulla occupare, quae nonnisi is intelliget, qui artis thesisque rationem calleat), hunc inquam versum,

ἄριστον μὲν ὕδωρ ὁ δὲ

rei metricae peritus non ita dividet,

ἄριστον μὲν | ὕδωρ ὁ δὲ

υ ᾶ ᾶ υ | υ ᾶ υ -

1) Phileb. p. 24. A. B.

2) Hoc est quod Aristoxenus dicit p. 288. Ὅτι μὲν οὖν ἐξ ἐνὸς χρόνου ποῦς οὐκ ἂν εἴη, πανερόν, ἐπειδήπερ ἐν σημείον οὐ ποιεῖ διαίρεσιν χρόνου· ἄνευ γὰρ διαίρεσεως χρόνου ποῦς οὐ δοκεῖ γίγνεσθαι.

neque hunc,

χρυσός αἰθόμενον πῦρ

ita,

χρυσός αἰθό | μενον πῦρ

˘ ˘ - ˘ | ˘ ˘ -

propterea quod haec metiendi ratio sine causa dirimit syllabas, quas se dirimi velle nusquam indicavere poetae, exceptis asynartelis, qui sunt paucissimi, versibus: quodsi in illo,

ἄριστον μὲν ὕδωρ ὁ δὲ

Pindarus voluisset, ut antispallica ratione metirere,

˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ -

haud dubie si non hic, certe aliis locis, ancipitibus esset usus syllabis, in hunc fere modum,

˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ -

atque in hoc versu,

παρ' ἐνάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικία

sic constituisset metrum,

˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ ˘ -

Quum autem nusquam his in metris reperiatur anceps, inde colligas merito, noluisse poetam, ut hoc modo dissecarentur, sed sic recitanda praecepisse,

ἄριστον μὲν ὕδωρ· ὁ δὲ χρυσός αἰθόμενον πῦρ

˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ - ˘ - | ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘

παρ' ἐνάνορι Λυδοῦ Πέλοπος ἀποικία

˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ - | ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ -

Sic numerus in priori descriptione dissectus prorsus ac disperditus nusquam impeditur, nisi ubi duae fortes temporis particulae ˘ ˘ conveniunt, quarum concursus rhythmici continuationem omnino impedit: in altera vero divisione et hoc coniunctionis impedimentum statuas necesse est, et fit hiatus, ita ut in hunc modum lace- retur metrum,

παρ' ἐν|άνο||ρι Λυ|δοῦ Πέ||λοπος ἀπ|οικία

˘ ˘ | ˘ ˘ || ˘ ˘ | ˘ ˘ || ˘ ˘ | ˘ ˘ -

unde fieri non potest ut salvus prodeat numerus. Veteres autem ipsos ita statuisse, in dactylico numero cernas etiam apertius, in quo praeter asynartetum post dacty-

licam thesim nusquam reperies illatos anapaestos ab anacrufi, hoc est, a thesi incipientes.

Haec causa est, cur mihi videatur absolum, quod dochmium iambus praecedere dicatur ³⁾,

$$\cup \acute{\cup} - \mid \cup \acute{\cup} \cup -$$

quum uno potius tenore haec continuanda sint usque ad fortium temporum concursionem,

$$\cup \acute{\cup} \cup - \mid \acute{\cup} \cup -$$

qua de re dicitur libro tertio. Eademque ratione, si quis in catalectico five logaedicō choriambico litiget, utrum in fine choriambus sit ante iambum, an dactylus cum cretico, exempli causa, utrum Horatii versus,

Maecenas atavis edite regibus

ita pronuntiandus sit,

$$\times - \acute{\cup} \cup \cup - \acute{\cup} \cup \cup - \mid \cup -$$

an sic,

$$\times - \acute{\cup} \cup \cup - \acute{\cup} \cup \cup \mid \acute{\cup} \cup -$$

neutrum respondeam verum esse, sed legendum uno tenore,

$$\times - \acute{\cup} \cup \cup - \mid \acute{\cup} \cup \cup \cup -$$

IV.

De arsi et thesi earumque relatione mutua.

Iam si rhythmus habere debet concentum variarum temporis particularum, in quas dividitur, primum opus est, ut temporis particulae, quae sese metiantur invicem, varietatem quandam habeant; quemadmodum in naturalibus numeri imaginibus motus articulorum cernitur discrepantia, in animalium ingressu sublatio pedis et positio, et similiter in volatu avium et remigio nautarum; in perpendiculari oscillatione motus primarius, quo perpendicularum externa vi impulsus affurgit, et secundarius, quo retro agitur; in motibus cordis compressio et extensio; in hauriendo spiritu inhalatio et exhalatio; in solidis elasticis mutua intensio et remissio, percussio et repercussio. Sic igitur in humana voce altera temporis particula maiore

3) Ufus sum exemplo hoc ob Hermanni verba Praef. ad Herc. fur. p. VII. quibus se fat scire testatur, aliter aliquando ea de re indicaturum memet ipsum esse. Quod vaticinium quum primum impletum fuerit, haud ego cunctabor publice nuntiare.

pronunciatur intensione, spiritu ex pulmonibus per arteriam vehementius emisso, cum impetu quodam, quem vocamus *ictum*; in altera vero spiritus leni exit flatu: in sonis autem instrumentorum et pedum motibus maiori alter impetu, alter minori pulsatur; praetereaque in corporis motu varietas nascitur inde, quod in altero articulo ponitur pes aut manus, in altero tollitur.¹⁾ Sed illud temporis punctum, quod notatur ictu, nunc *articulum potioem, tempus forte, percussum* vocamus, (*guten Takttheil*, le tems bon, le tems fort, le frappé), alterum *debilem* articulum sive *levatum* (le tems foible, mauvais, le levé, *schlechten Takttheil*); veteres musici priorem appellabant *thesin* (*Niedererschlag*), Aristoxenus etiam *basin*²⁾, posteriorem *arsin* (*Aufschlag*), quia ibi deorsum movetur corpus, hic sursum.³⁾ Quintilianus⁴⁾ *sublationem* et *positionem* nominat, sed quo sensu haec ceperit nomina, parum liquet. Deinde grammaticorum imperitia invaluit, ut prior quaeque pedis pars appellaretur *arsis*, posterior *thesis*; nec aliter videmus Marcianum Capellam⁵⁾ statuere, licet *arsin* dicat elevationem (intellige elationem), *thesin* depositionem vocis ac remissionem.⁶⁾ Nostra aetate post Rich. Bentleium Hermannii potissimum usu et auctoritate tempus forte *arsis* vocari coepit, debile autem *thesis*; in quo vir doctissimus locum secutus est Prisciani⁷⁾ dicentis: *In unaquaque parte orationis arsis et thesis necessariae sunt, non in ordine syllabarum, sed in pronuntiatione, velut in hac parte, natura; ut quando dico natu, elevatur vox, et est arsis in tu; quando vero ra, deprimitur vox, et est thesis.* Neque placuit recedere ab hoc usu, ne ab iis, qui veteri et rectae horum vocabulorum significationi adfueti non sunt, secus quam volo intelligerent. Ceterum quum *arsis* fortior sit et praestantior atque activam quasi vim habeat, *thesis* autem passivam, quippe quae debilior sit, illam haud immerito masculam, hanc dixeris femellam: unde eum versum, qui definit in *arsin*,

1) De pede Bacchius p. 24. Ἄρσιν ποίαν λέγομεν εἶναι; ὅταν μετέωρος ἦ ὁ ποῦς, ἤνικα ἂν μέλλωμεν ἐμβαλεῖν. Θέσιν δὲ ποίαν; Ἡνίκα κείμενος. De manu recte Augustinus de music. 11, 12. *In plaudendo enim quia levatur aut ponitur manus, partem pedis sibi levatio vindicat, partem positio.*

2) p. 298. 296. collato Pfello ap. Morell. p. 301.

3) Recte Aristides Quintil. I, p. 31. Ἄρσις μὲν οὖν ἐστὶ φορὰ σώματος ἐπὶ τὸ ἄνω· θέσις δὲ ἐπὶ τὸ κάτω ταύτου μέρους. Sed illud displicet, quod pagina eadem sublationem strepitum (ψόφον), positionem vero quietem (ἡρεμίαν) vocat: si enim illa fortis, haec debilis esset particula, tunc sane ita res haberet; nunc autem contrarium plane statuentum est.

4) IX, 4. p. 556. 563. ed. Spalding.

5) p. 194 sqq. Grammaticorum errorem notavit iam Hermannus.

6) Marcianus Capella p. 191.

7) p. 1289.

maiculum, in thesi autem desinentem femellum appellant recentiores. Ac quemadmodum non alterutro sexu sed utroque uniuscuiusque animalis absolvitur genus, ita neque arsis per se neque thesis, sed utriusque quasi connubium rhythmici constituit naturam.

Hac igitur sublationis positionisque alternatione omnis inter aequales temporis articulos nascitur varietas: qui quum colligandi in unitatem sint, altero alterum metiente ac desinente, necesse est arsin thesinque esse tales, quae singulae non possint neque existere neque esse, sed una tantum existant, ita, ut arsis demum sentiat adiecta thesi, thesis adiecta arsi: tum enim altera alteram metietur et determinabit manifeste. Ita vero positionis et sublationis naturam comparatam esse quis est qui non intelligat? quippe quum neque arsis neque thesis, nisi succedentes sibi, compareant. Pone sonum $\theta\sigma$, item sonum $\lambda\sigma$; num in alterutro aut positio inest aut elatio? Sed quum primum compones $\theta\sigma\lambda\sigma$, mutuam arsis thesisque nexum animadvertere licet, et si in unum vocabulum hae syllabae coniunctae sunt, aut $\theta\sigma\lambda\sigma$ aut $\theta\sigma\lambda\sigma$ dicendum erit, ibi praecedente thesin arsi, hic succedente. Similiter in sonis instrumentorum arsis non nisi cum thesi comparata, et vicissim ne thesis quidem nisi spectanti ad arsin potest percipi; atque in corporis motibus is, quo sursum fertur, atque is, quo deorsum, rhythmicam habet vim nullam, nisi componatur cum altero ad illumque quasi examinetur. Quae quum ita sint, arsis per thesin et thesis per arsin definitur ratione reciproca, totumque efficiunt variarum partium, idque tale, ut neutra pars demi possit, nisi solvi alterius naturam velis: habetque illud et unitatem perfectissimam, quatenus altera esse non potest nisi cum altera, et diversitatem partium, quatenus arsis et thesis diversae sunt naturae. Consentaneum igitur, arsis thesisque nexu unitatem variarum temporis particularum, hoc est, rhythmum comprehendit. Totum vero illud est eiusmodi, ut, quamvis constet partibus, tamen partium ipsarum natura et ratio abs toto pendeat, et quum primum totum cessaverit, cesset et ipsa: nisi enim in unitatem totius coniunctae sunt temporis particulae arsin et thesin conficientes, non habent sublationis positionisque vim peculiarem, sed rudis tantum et inconditae materiae. Quod ut in unoquoque genere contentus cernitur, ita spectare licet in perfectissima et absolutissima omnium animae harmonia. Quippe anima, quae veteribus iure harmonia dicta est, Platoni imprimis in Timaeo, et posthac Aristoxeno aliisque, quae a Platonice Pythagoriceque appellatur $\alpha\rho\iota\theta\mu\acute{o}\varsigma\ \alpha\upsilon\tau\omicron\kappa\iota\nu\eta\tau\omicron\varsigma$, numerus a se motus: cuius numeri imaginem rhythmus praesentat non a se, sed ab externa causa motam, neque immortalem et indissolubilem, sed fragilem et perituram: anima, inquam, singulorum corporis artuum, per quos diffusa est, vim et naturam quasi definit, eaque sublata hi non iam ut antea vigent, sed in materiae tantum numero habentur: sin autem principalium, quas regit, partium una vel altera perierit, ab universa hac materiae compage dissolvitur anima et segregatur; plane ut dempta sive arsi sive thesi rhythmus non iam

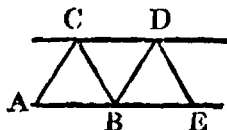
in reliqua est materia. Numquid igitur succensebit, si, quemadmodum sanguis et venae et ossa et nervi materiam hominis constituunt, horum autem concentui praefidet anima, non ex illis materiae particulis collecta, sed, tanquam divinitus innata harmonia, continens illas: sic temporis articulos arseos thesesque nexu mutuo, in forma sive idea, non in materia sito, animaeque locum tenente, coire affirmamus et cohiberi?

Sed, dicat aliquis, quid arseos haec thesesque coniunctio differt a nexu isto causae et effectus? Nempe hoc, respondeam, quod non causali et necessaria effectione, sed mensurae determinatione libera numerus existit, mensurae congruentiam animadvertente sensu nostro: quapropter retro quoque arsin thesis definit, quod fieri non posset, si per causalem effectionem altera determinaret alteram, quia posterior res non potest prioris esse causa. Praeterea hoc, quod causarum effectuumque perceptio logica est, ideoque ad pulchri sensum nihil pertinet: partium vero qui in arsi thesique est concentus, formae pulchrae fons est atque origo. Quodsi in ipsa articulorum congruentia causarum dices et effectorum mutuum esse nexum, certe concedes, non naturae eam necessitatem esse, sed in artificis ratione, qui partes ita condiderit, ut altera alterius simul causa videretur et effectus, istum esse nexum positum, ideoque symbolicam, non propriam esse causae et effectus vocabulorum hoc in usu significationem. Eo vero sensu haec verba usurpari ut facile patiamur, tamen, Platonicis fere placitis addicti, materiam, quae est in tempore, formam sive ideam, quae est in unitate varietatis, rem formatam, qui vocatur rhythmus, postremo causam (*αἰτίαν*) distinguimus, prorsus ut Plato fecit in Philebo.

At arseos thesesque coniunctio duplex potest esse: aut enim thesis praecedat aut sequitur; utraque enim ratione iunctae invenientur. Praecedentem thesin, quamquam peculiari appellatione opus non erat, Hermannus iure vocavit *anacrusin* (*Aufstakt*). Item thesis arsin et praecedere et sequi potest, quia sic quoque arseos thesiumque coniunctio et reciproca relatio erit, neque ulla excogitari causa potest, quare media arsis ad utramque thesin referri nequeat: eademque ratione arsis et antecedere et sequi thesin poterit. Ergo legitimae sunt hac formae, $\cup \angle \cup$ et $\angle \cup \angle$, ab hac quidem parte. Immo necessarium prorsus, ut unaquaeque arsis, quae inter binas est theses, atque item thesis unaquaeque duabus arsibus interposita tum ad praegressam tum ad proxime insequentem referatur, ita ut media thesis arseos praecedentis thesis sit, subsequenter autem anacrusis. Nam si aliter recitabis numeros, eorum tolles perpetuitatem, ut si in hoc metro $\angle \cup \cup - \cup -$ metieris $\angle \cup \cup - | \cup -$ aut $\angle \cup \cup | - \cup -$, quum uno potius tenore legendum sit $\angle \cup \cup - \cup -$, ut finitimae arses thesesque omnes connexae sint quam proxime: quod enim inter binas quasque syllabas intercedit temporis, tam id minutum est, ut et aures et oculos brevi-

tate sua effugiat. ⁸⁾ Ita vero tandem perspicuum est, cur thesis five anacrusis praecedere arsin possit: quod mihi ex Hermannii doctrina explicari non posse visum, quippe quum thesis, quae effecta est, arsin, quae efficit, praecedere nequeat, illud autem eiusdem viri placitum, quo anacrusin ordinis infiniti thesin esse statuit, equidem, quale sit, non intelligam.

Haec autem arsum thesumque continuitas, quam in metris dico necessariam esse, ex naturae etiam scientia illustrari potest. Sic enim in oscillo, quamquam vibrationum quaedam est diversitas, binis sibi in arseos theseosque similitudinem respondentibus, tamen omnes cohaerent artificiose nexu; et in percussione ac repercussione eodem modo, ubi solidum ex A in C motum, repercussum est in B, si in B denuo ab elastico solido repercutitur, feretur in D, et sic deinceps perpetuo impetu, nisi alienae vires, ut vis gravitatis, retardabunt motum.

Quumque arsis signetur linea /, thesis linea \, arseos autem et theseos coniunctio, quem circumflexum vocant accentum, hac notetur figura \wedge , unde natum Graecorum signum (~): apparet, rhythmicae continuitatis eandem quam repercussionum perpetuitatis figuram esse, $\wedge\wedge\wedge$. Itaque, quia sequentes arses thesesque omnes a prima arsi thesique propagatae sunt, veluti undulae ab ea, quae prima percussa est, traduntur omnes, modo surgente aqua, modo delabente; a primo positionis sublationisque pari cetera pendent omnia.

Postremo hoc loco pauca mihi dicenda videntur de lepida ista controversia, quam nonnulli sedulo dudum agitant, utrum iambicus numerus trochaico more recitandus sit necne. Priori sententiae qui me patrocinari opinantur, ii, nisi longe quam vulgo aliter rem intelligant, tota errant via: quod ut appareat, repetendum est altius. Nempe in trochaico numero $\text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} \cup$ non tantum trochaicum, hoc est, descendentem ab arsi ad thesin motum, quem ob ignaviam Dionysius Halicarnasensis merito dixit ignobilem, sed una in transitu ab altero pede ad alterum ascendentem a thesi ad arsin, five iambicum motum, nobiliorem illum, quia insurgit vehementius ⁹⁾, equidem contendo spectari: quod, absque hoc si foret, interrumperetur numerus. Quid igitur mirum, si in iambico numero praeter ascendentem motum

8) Bacchius p. 24. *Τὸν δὲ ἀναμέσον τῆς ἄρσεως καὶ τῆς θέσεως χρόνον οὐκ ἄξιον ἐπιζητεῖν, ὡς ὄντα τινὰ τῶν κατὰ μέρος. διὰ γὰρ τὴν βραχύτητα λανθάνει καὶ τῆρ ὕψιν καὶ τῆρ ἀκοήν, πόδα δὲ καὶ σύνθεσιν στοιχείων ἐλαχίστην διαικύνων.*

9) Quintil. Inst. orat. IX, 4, 136.

etiam descendente cerni dicimus? Quis tamen negat utrumque hoc numerorum genus mirum quantum differre, immo adversa sibi fronte oppositum esse? Nam in trochaico numero primus motus est descendens, alter ascendens, tertius descendens, et sic deinceps; in iambico prorsus contrario modo primus est ascendens, descendens alter, tertius ascendens, quartus descendens etc. quumque primus motus menti imprimatur altius, magna inde nascitur utriusque metri diversitas. Praeterea vero caesura trochaicum pedem in trochaico genere dissecat,

˘ ˘ - | ˘ ˘ - ˘

sed in iambico iambum,

˘ ˘ - ˘ | ˘ -

qua re magnopere variatur numerus. Similiterque in dactylicis et anapaesticis et in utroque Ionico diversa motuum series ac caesurae discrepantia horum numerorum indolem ac vim mutat vel maxime.

V.

De metri rhythmicae differentia, et de mensura pedum rhythmorumque generibus secundum veteres.

Hactenus de arsi et thesi: ex quibus quum numerus constet, quodnam inter metrum rhythmicumque discrimen sit facile intelligas. Quippe metrum est systema syllabarum certo ordine dispositarum, earumque aut longarum aut brevium, nullo positionis sublationisque discrimine, quod in rhythmo solo spectatur. Ex una syllaba non fiet metrum, sed ex plurium complexu, ut neque numerus ex una arsi unave thesi. Porro quia longae brevesque syllabae sive temporis particulae rhythmici materies sunt, constat metrum esse syllabarum dispositionem talem, in qua esse possit numerus, quia metrum certus materiae ordo est, nondum tamen rhythmicum habens, sed pariturus rhythmo, qui regulam definit metri. Et metrum, quum materiae loco sit, ob id ipsum potest varium ac multiplex esse, rhythmicus autem unus est et definitus: quemadmodum anapaesticus numerus est unus, sed metra eius sunt varia, dactylus, spondeus, anapaestus, aliquoties etiam proceleusmaticus,

- ˘˘
- ˘
˘˘ ˘
˘˘ ˘˘

Ac vicissim unum idemque metrum variis potest numeri inservire formis, ut spondeus modo dactylicum, modo anapaesticum habet rhythmum. Quoniam vero metra ex syllabis ad normam legemque rhythmici effinguntur, recte veteres dixere, *Ματὴρ μέτρου ῥυθμός.* ¹⁾ Rursus quatenus rhythmus liberiore patitur mensuram, metrum vero ipsam syllabarum mensuram definit, Varro rhythmum materiam, metrum dixit regulam ²⁾: abs qua sententia ne illud quidem abhorret, quod nonnulli rhythmum dixere infinitum, pedum in eo contextione certum finem non habente, metrum autem finitam quandam rhythmici mensuram, hoc est, ideam rhythmici finita temporis particularum copia expressam. ³⁾

1) Videantur Longinus, Scholiastes Aristophanis et Suidas. V. Longini fragm. p. 108. et ibi Toup.

2) Diomed. III, p. 512.

3) Quo ea, quae supra exposui, non nova esse appareat, sed ex veteribus maximam partem desumpta, placet afferre loca scriptorum, abs quibus metri rhythmique discrimen illustratur. Aristid. Quintil. I, p. 49. *Μέτρον μὲν οὖν ἐστὶ σύστημα ποδῶν ἐξ ἄνομίων συλλαβῶν συγκείμενον, ἐπὶ μήκος σύμμετρον. διαφέρειν δὲ τοῦ ῥυθμοῦ φασὶν οἱ μὲν ὡς μέρος ὅλου· τομὴν γὰρ ῥυθμοῦ φασὶν αὐτὸ, παρ' ὃ καὶ μέτρον εἰρησθῆαι, διὰ τὸ μείρειν, ὃ σημαίνει μερίζειν· οἱ δὲ κατὰ τὴν ὕλην· τῶν γὰρ γινομένων ἐκ δυοῖν ἄνομίων τοῦλάχιστον γεννώμενον, τὸν μὲν ῥυθμὸν ἐν ἄρσει καὶ θέσει τὴν οὐσίαν ἔχειν, τὸ δὲ μέτρον ἐν συλλαβαῖς καὶ τῇ ταύτων ἄνομιοῦτητι. ταύτη τοι ῥυθμὸν μὲν συνίστασθαι καὶ διὰ τῶν ὁμοίων συλλαβῶν καὶ διὰ τῶν ἀντιθέτων ποδῶν· μέτρον δὲ διὰ μὲν τῶν πύσας ὁμοίας ἔχόντων μηδεπώποτε, διὰ δὲ τῶν ἀντιθέτων ὀλιγύμης.* Cf. Marcian. Capell. p. 190. Prior sententia ea est, quam modo proposui, nonnullos rhythmum dixisse infinitum, metrum autem finitam feriem rhythmici: quod pluribus illustravit Augullinus de musica III, 1. III, 7. V, 1. Et eadem ratione Aristoxenus rhythmici mensuram esse metrum haud obscure significat apud Pfellum, quae verba edidit Morellius p. 266. *Ὁ δὲ γε Ἀριστόξενος, οὐκ ἐστὶ, φησὶ, μέτρον ἢ συλλαβή. πάν γὰρ μέτρον αὐτὸ τε ὀρισμένον ἐστὶ κατὰ τὸ ποσόν, καὶ πρὸς τὸ μετρούμενον ὀρισμὸν ἔχει· ἢ δὲ συλλαβὴ οὐκ ἐστὶ κατὰ τοῦτο ὀρισμένη πρὸς τὸν ῥυθμὸν καὶ τὸ μέτρον πρὸς τὸ μετρούμενον. ἢ γὰρ συλλαβὴ οὐκ αἰεὶ τὸν αὐτὸν χρόνον κατέχει, τὸ δὲ μέτρον ἡρεμῆν δεῖ κατὰ τὸ ποσόν, καὶ ὁ μέτρον ἐστὶν, καὶ τὸ τοῦ χρόνου μέτρον ὡσαύτως κατὰ τὸ ἐν τῷ χρόνῳ ποσόν etc.* Nec male Quintilianus Inst. Orat. IX, 4, 45. *Omnis structura ac dimensio et copulatio vocum constat aut numeris (numeros ῥυθμοῦς accipi volo) aut metris, id est, dimensione quadam. Nam rhythmici, id est numeri, spatio temporum constant: metra etiam ordine: ideoque alterum esse quantitatis videtur, alterum qualitatis.* Ultima sane non placent: potius enim rhythmus qualitatis, metrum quantitatis est, quia ille arsin thesinque continet. Hoc vero metro proprium est, quod temporum ordo magis est delinitus quam in rhythmico, ubi maior temporum est varietas, modo eadem sit arseos theseosque ratio et mensura. Similia tamen alibi reperuntur, ut apud Bedam, coll. J. G. Vossii Inst. poett. I, 8, 12. At Quintilianus ipse verum vidit, ubi pergit: *Sunt hi et metrici pedes (dactylus, paeon, iam-bus); sed hoc interest, quod rhythmico indifferens est, dactylusne ille priores habeat breves an sequentes. Tempus enim solum metitur, ut a sublatione ad positionem idem spatii sit. Proinde alia dimensio est versusum: pro dactylo poni non poterit anapaestus aut spondeus:*

Minima vero mensura, ex qua metrum componitur, vocatur σημεῖον, χρόνος, signum, mora, tempus; idque in dictione vocatur breve (υ), quod duplicatum erit longum (-), δίχρονον, δίσημον: ex quorum compositione rhythmici fiunt trisemi, tetrasemi, pentasemi, et sic deinceps. Longa autem, quum ex duabus facta sit brevibus, ut νόϋς ex νόος, γῶς ex γάος, rursum in totidem resolvi breves potest, binacque breves in longam contrahi queunt: quo non mensura quidem mutatur nec rhythmus, sed vis tamen et indoles metri rhythmice. Et dupla hac mensura Graecorum Latinorumque rhythmice, sermonis legibus adstricta, contenta fuit, nostra musica sex utente duplicationibus, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, 1; ex quibus media $\frac{1}{8}$ veterum brevissimo sono (υ) fere respondet, ideoque $\frac{1}{4}$ longo (-). Longam autem syllabam a musicis poetisque veterum in trisemam longitudinem productam esse quamquam viri harum rerum peritissimi opinantur, qui me quoque auctoritate sua in errorem olim induxerunt⁴⁾: tamen nunc perreptatis iterum musicorum libris nego hoc fortiter, propterea quod nihil usquam eiusmodi traditur, ubi, si id factum esset, reticere non poterat. Aristides Quintilianus⁵⁾ a brevissimo tempore, id est, syllabae brevis dimidio sive consona simplice incipiens, ordine deinceps enumerat brevem longamque, in hac vero consiliter metrum docet, ubi toniaci intervalli quadripartitam divisionem huic mensurae diversitati comparat. Dionysio vero Halicarnasseo etsi non una eademque videtur longarum breviumque syllabarum ratio, trisemam tamen aut tetrasemam ignorat syllabam. Ita enim dicit⁶⁾: *Eam esse brevem confitendum est, quam o vocalis littera brevis constituit, verbi gratia ὀδός. Huic addatur ρ, una ex semivocalibus, et fiat ῥόδος: manet quidem syllaba brevis, non tamen eodem*

nec paeon eadem ratione brevibus incipiet ac desinet. Mox addit: Sunt et illa discrimina, quod rhythmis libera spatia, metris finita sunt; et his certae clausulae, illi, quomodo coeperant, currunt usque ad μεταβολήν, id est transiunt in aliud genus rhythmici: et quod metrum in verbis modo, rhythmus etiam in corporis motu est. Ad postrema confer Suidae verba v. ῥυθμός: Διαφέρει ῥυθμός μέτρον τῷ τὸν μὲν γενικώτερον εἶναι, τὸ δὲ μέτρον ὑπάρχειν εἶδος τοῦ ῥυθμοῦ etc. Arleos theleosque rationem rhythmici naturam esse Porphyrius iudicare videtur, quum in Commentario ad Ptolemaei Harmonica rhythmicen dicit versari περὶ ἐκτάσεις καὶ συστολὰς τῶν συλλαβῶν. metricen vero περὶ τὰς ταχυτήτας καὶ βραδυτήτας. Postremo ad omnia conferri merentur Longinus de metr. p. 111. ed. Goup. quocum conspirat Schol. Hephaest. p. 76. et Aristot. Probl. passim, ac Rhét. III, 8. quem respicit Quintil. IX, 4, 88.

4) V. comm. vernac. de metris Pindari p. 181.

5) I, p. 44, 45. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων δίδεσται τὰ μεγέθη τῶν στοιχείων τοῖς διαστήμασιν ἰσάριθμα τοῦ τόνου· τὸ μὲν γὰρ ἐλάχιστον αὐτῶν τοῦ μεγίστου τεταρτημόριον ἐστίν, ὡς ἡ δίεσις τοῦ τόνου· τὸ δὲ μέσον ἡμισὺ μὲν τοῦ μείζονος, διπλάσιον δὲ τοῦ ἐλάσσονος. τῆς μὲν γὰρ μακρᾶς ἡμίσεια ἢ βραχεῖα· τῆς δὲ βραχείας ἄπλοῦν σύμμετρον.

6) De compos. verb. sect. 15. p. 178. Schäfer.

modo; nam habebit quoddam, etsi non ita magnum temporis discrimen priori additum. Praeterea una ex mutis, τ scilicet, adiiciatur, et fiat τρόπος: syllabis erit prioribus longior et tamen adhuc brevis. Tertia insuper littera huic syllabae apponatur ς, ut fiat στρόπος: hac triplici litterarum accessione sensibili erit longior quam brevissima, quum tamen ipsa brevis permaneat. Quamobrem hae quatuor syllabae brevis differentiae, habita mensurae variationis ratione, sensibile discrimen temporis sortiuntur. Eadem vero ratio est etiam longae. Nam syllaba, quae ex η vocali constituitur, quum sit natura longa, adiectione quatuor litterarum aucta, tribus praepositis, una subiecta, unde σπλήν conflatum habes, longior quodammodo dicatur, quam illa prior, quae unica constabat littera. Quae rursus diminuta, demptis sigillatim, quae adiectae fuerant, litteris, permutationes, priore quamque brevior, sensibiles habebit. Atque idem Dionysius addit disertè: Quid vero causae sit, cur neque longae naturam suam excedant, etiamsi ad septem usque litteras extendantur, nec breves, in unam licet a pluribus litteris contrahantur, sua excidant brevitate, verum illae duplici ratione brevium considerentur, hae dimidia longarum, non necesse est in praesenti subiicere examini. Hactenus Dionysius. Putaveris sane, eas syllabas, quae impuram habent diphthongum, id est ex longa brevique conflatam, ut α, η, φ, υ, ηυ, ου, ob ipsum hoc fuisse trisemas: sed quum silentio suo Aristides et Dionysius satis superque negent, apparet longam vocalem in hac compositione aliquid de sua remisisse longitudine, quemadmodum apud Latinos omnis vocalis ante vocalem, certaue conditione apud Graecos longa ante vocalem brevis habetur. Quid quod ne in catalecticis quidem trisemam fuisse syllabam in catalexi positam colligere licet ex Augullino 7)?

Iam ex his syllabis, longa brevique, metricè componuntur *pedes*, nulla habita positionis sublationisque ratione, et ex binis quidem syllabis quatuor,

7) De musica IV, 7, 16. ubi discipulus putat compleri rhythmum, si ultima syllaba plus, quam ceterae longae, producat, ostendente mox magistro, hoc silentio potius, quam productione syllabae fieri. Punctis usus non esse veteres notavit etiam Roullavins art. *Rhythmus* in dictionar. mus. et contra me Finkensteinius loco supra laudato p. 348. Sed scrupulum possit iniicere Scholiastes Hephaestionis p. 78. cuius haec verba sunt: Ἰστίον δὲ ὅτι ἄλλως λαμβάνουσι τὸν χρόνον οἱ μετρικοὶ, ἤγουν οἱ γραμματικοὶ, καὶ ἄλλως οἱ ῥυθμικοὶ· οἱ (γὰρ) γραμματικοὶ ἐκείνον μακρὸν χρόνον ἐπίσταται, τὸν ἔχοντα δύο χρόνους, καὶ οὐ καταγίνονται εἰς μετρίον τι· οἱ δὲ ῥυθμικοὶ λέγουσι τόνδε εἶναι μακρότερον τοῦδε, φάσκοντες τὴν μὲν τῶν συλλαβῶν εἶναι δύο ἡμίσεως χρόνων, τὴν δὲ τριῶν, τὴν δὲ πλειόνων. Non aliud tamen velle hunc hominem parum peritum, quam quod Dionysius significat, videas ex eo, quod addidit, exemplo: οἷον τὴν ὡς οἱ γραμματικοὶ λέγουσιν εἶναι δύο χρόνων, αἱ δὲ ῥυθμικοὶ δύο ἡμίσεως, δύο μὲν τοῦ ω μικροῦ, ἡμίσεως δὲ χρόνου τοῦ σ. πᾶν γὰρ σύμφωνον λέγεται ἔχειν ἡμισὴν χρόνον. Aristidis autem locus lib. 1, p. 33. huc non pertinet. Vide infra nota 14. proxima.

- ∪ ∪ pyrrhichius sive pariambus ⁸⁾, etiam hegemon ⁹⁾,
- - spondeus,
- ∪ - iambus,
- ∪ trochaeus, qui et choreus ¹⁰⁾;

ex ternis octo,

- ∪ ∪ ∪ tribrachys, qui Ciceroni, Hephaestioni, Aristidi aliisque vocatur choreus, Fabio trochaeus ¹¹⁾,
- - - molossus,
- ∪ ∪ dactylus,
- ∪ - ∪ amphibrachys,
- ∪ ∪ - anapaestus,
- ∪ - - bacchius,
- ∪ - amphimacer sive creticus,
- - ∪ palimbacchius;

ex quaternis sedecim,

- ∪ ∪ ∪ ∪ proceleusmaticus,
- - - - dispondeus,
- ∪ ∪ - - ionicus a minori,
- - ∪ ∪ ionicus a maiori,
- ∪ - ∪ ditrochaeus sive dichoreus,
- ∪ - ∪ - diiambus,
- ∪ ∪ - choriambus,
- ∪ - - ∪ antispastus,
- ∪ ∪ ∪ paeon primus,
- ∪ - ∪ ∪ paeon secundus,
- ∪ ∪ - ∪ paeon tertius,
- ∪ ∪ ∪ - paeon quartus,
- ∪ - - - epitritus primus,
- ∪ - - - epitritus secundus,

8) Ita praeter Aristidem vocant multi, quos inter est Fabius IX, 4, 80. ubi v. intpp. qui et alium hoc nomine pedem appellatum docent.

9) V. Dionys. de comp. verb. cap. 17. et ibi intpp.

10) Choreum appellant Fabius, qui negat trochaeum vocandum, et Augustinus II, 8. aliique. Sed nimium morosus est Fabius; recte enim trochaeum vocari, patet ex Aristot. Rhet. III, 8. ὁ δὲ τροχαιὸς κορδακικώτερος· δηλοῖ δὲ τὰ τετραμέτρα· ἔστι γὰρ τροχαιὸς ἕνθμὸς τὰ τετραμέτρα.

11) Inft. Orat. l. I. 82. Tribrahyn choreum vocatum esse docet etiam Dionysius l. I. p. 222. ubi restituenda est vox Χορσιός, et Cic. Or. c. 64.

- - ∪ - epitritus tertius,
 - - - ∪ epitritus quartus¹²⁾;

postremo ex quinis syllabis triginta duo, ex senis quadraginta quatuor componuntur pedes, quorum nomina, quum nullius hae res usus sint, satius duco praetermittere.

Sed revertamus ad rhythmum. Cuius quum metrum sit dimensio, eadem, quae metri, rhythmique quoque mensurae erunt, ideoque veterum rhythmus ex brevibus erit longisque syllabis conflatus arseos theseosque rationem habentibus. Reperitur tamen tempus quaternarum et octonarum morarum¹³⁾, ita tamen, ut si brevior syllaba sit binarum morarum, longiori tribuantur quaternae, ac si brevior quaternarum, longior sit octonarum. Itaque duae tantum mensurae sunt, quarum altera alterius duplex est: prorsus ut in metro: illud tantum interest, quod in metro omnes breves et longae simpliciter sunt aut breves aut longae; in rhythmis brevis est aut unius aut duarum aut quaternarum morarum, eius vero duplex longa, similiter atque in metro. Quare si rhythmicus pes componetur ex longa quaternarum morarum et brevi binarum, senis ille constabit moris, et constare potest etiam pluribus. Hoc tamen negat Arifloxenus¹⁴⁾, qui rhythmicum pedem, simplicem quidem, praecipit secundum suam naturam non posse ex pluribus quatuor moris

12) Epitritus secundus dictus et Caricus et τροχαϊκὴ ἐπτάσημος, tertius Rhodius et λαμβικὴ ἐπτάσημος, quartus Μονογενῆς sive ἀντισπαστικὴ ἐπτάσημος. V. Hephaest.

13) V. Arifid. p. 36. p. 38.

14) P. 288. Ὡς δὲ σημαίμεθα τὸν ῥυθμὸν καὶ γνώριμον ποιούμεν τῇ αἰσθήσει, ποῦς ἐστίν, εἰς ἣ πλείους ἐνός. τῶν δὲ ποδῶν οἱ μὲν ἐκ δύο χρόνων συγκρίνται τοῦ τε ἄνω καὶ τοῦ κάτω· οἱ δὲ ἐκ τριῶν, δύο μὲν τῶν ἄνω, ἐνός δὲ τοῦ κάτω· οἱ δὲ ἐξ ἐνός μὲν τοῦ ἄνω, δύο δὲ τῶν κάτω. ὅτι μὲν οὖν ἐξ ἐνός χρόνου ποῦς οὐκ ἂν εἴη, φανερόν, ἐπειδήπερ ἐν σημείον οὐ ποιεῖ διαίρεσιν χρόνου· ἄνευ γὰρ διαίρεσεως χρόνου ποῦς οὐ δοκεῖ γίνεσθαι· τοῦ δὲ λαμβάνειν τὸν πόδα πλείω τῶν δύο σημεία τὰ μεγέθη τῶν ποδῶν αἰτιατέον. οἱ γὰρ ἐλάττους τῶν ποδῶν εὐπερίληπτον τῇ αἰσθήσει τὸ μέγεθος ἔχοντες, εὐσύνοπτοί εἰσι καὶ διὰ τῶν δύο σημείων· οἱ δὲ μεγάλοι τούναντιον πεπόνθασιν· δυσπερίληπτον γὰρ τῇ αἰσθήσει τὸ μέγεθος ἔχοντες, πλείωνων δὲ ὄντες σημείων, (hic videtur lacuna esse,) ὅπως εἰς πλείω μέρη διακεδέντος τοῦ ὅλου ποδὸς μέγεθος εὐσυνοπτότερον γίνεται. διὰ τί δὲ οὐ γίνεται πλείω σημεία τῶν τεττάρων, οἷς ὁ ποῦς χοῆται κατὰ τὴν αὐτοῦ δύναμιν, ὕστερον διαγρήσεται. Idem arbitror Ariflidem dicere lib. I, p. 33. σύνθετος δὲ ἐστὶ χρόνος ὁ διακεκολλημένος· τούτων δὲ ὁ μὲν διπλασίον ἐστὶ τοῦ πρώτου, ὁ δὲ τετραπλασίον· μέχρι γὰρ τετράδος προῆλθεν ὁ ῥυθμικός χρόνος. Ariflidem in hoc, ut in ceteris, compilavit Marcianus Capella, cuius rarior posthac mentio fiet, quippe paucissima habentis propria. Rem pervertit Augustinus de musica III, 5. qui pedem quatuor syllabas excedere non posse frigidis demonstrat argumentis. Quid enim? si √ ∪ - ∪ pes est, quidni fuerit √ ∪ ∪ - √? At quod paconem nonnulli dicebant non pedem esse, sed numerum (Cic. Or. 64.), in eo consentiunt cum Arifloxeno.

constare: quod quam de causa fieri non possit, ex sequentibus, ait, manifestum fore; quae utinam ne infelici periissent casu! Res tamen certa est, nec caret ratione, ut videbimus infra. Quid igitur faciemus longioribus his pedibus? Ecce vero difficultatem tollit ipse Aristoxenus, qui inter pedem, qualis est ratione primitiva, et pedem, qualem fingit rhythmopoeia, distinguit discrete, ac rhythmopoeia maiores etiam pedes proferri concedit. *Δεῖ δὲ μὴ διαμαρτεῖν*, inquit ¹⁵⁾, *ἐν τοῖς νῦν εἰρημένοις, ὑπολαμβάνοντας μὴ μερίζεσθαι πόδα εἰς πλείω τῶν τετάρων ἀριθμῶν. μερίζονται γὰρ ἔνιοι τῶν ποδῶν εἰς διπλάσιον τοῦ εἰρημένου πλήθους ἀριθμὸν καὶ εἰς πολλαπλάσιον· ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν ὁ πούς εἰς τὸ πλεόν τοῦ εἰρημένου πλήθους μερίζεται, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας διαιρεῖται τὰς τοιαύτας διαιρέσεις. νοητίον δὲ χωρὶς τὰ τε τὴν τοῦ ποδὸς δύναμιν φυλάσσοντα σημεῖα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας γινόμενας διαιρέσεις. καὶ προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις, ὅτι τὰ μὲν ἐκάστου ποδὸς σημεῖα διαμένει ἴσα ὄντα καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ μεγέθει, αἱ δ' ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας γινόμεναι διαιρέσεις πολλὴν λαμβάνουσι ποικιλίαν.* Rhythmopoeiam autem ope ductus rhythmi hos proceres pedes, infra explicabimus ultimo huius libri capite. Ceterum maiorum huiusmodi pedum notitiam Aristidi inprimis Quintiliano debemus, qui recenset *spondeum maiorem* ex tetrafema arsi et tetrafema thesi, *orthium* ex tetrafema anacrusi et octafema arsi, *trochaeum semantum* ex octafema arsi et tetrafema thesi: quorum eximia notatur gravitas et tarditas. ¹⁶⁾ Qui quales sint, adhuc nemo perspexit: nam quod Meibomius ceterique antiquae musicae periti *spondeum maiorem* putant esse hunc,

$$\begin{array}{c} \text{---} \quad | \quad \text{---} \\ \text{a} \quad \quad \text{th} \end{array}$$

orthium vero hunc,

$$\begin{array}{c} \text{---} \quad | \quad \text{---} \quad \text{---} \\ \text{th} \quad \quad \text{a} \end{array}$$

hunc vero trochaeum semantum,

$$\begin{array}{c} \text{---} \quad \text{---} \quad | \quad \text{---} \\ \text{a} \quad \quad \quad \text{th} \end{array}$$

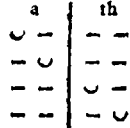
hoc vel inde potest refutari, quod incompositos hos pedes Aristides ¹⁷⁾ contendit, non compositos. Itaque hi pedes ex binis syllabis facti censendi: eae vero syllabae ita sunt porrectae, ut in spondeo maiori utraque sit tetrafema, in orthio vero et trochaeo semanto brevis tetrafema, longa octafema. Alia res est in paeone epibato, qui ex quinque longis syllabis componitur, ut dicetur infra.

15) p. 290.

16) Meminit utriusque Plutarchus de musica c. 28. ad quem locum cf. Boettium in Mem. Acad. Inscr. T. XV, p. 310.

17) Aristid. II. cc. not. 13.

Iam vero genera rhythmorum, spectata positionis et sublationis mensura, veterum plurimi et antiquissimi statuere tria, ut Plato ¹⁸⁾, Ariflo Xenus, quique eum secuti sunt permulti: alii addidere quartum, docentibus Ariflide, Marciano Capella, Aurelio Augustino atque Pfello. ¹⁹⁾ Tria illa sunt *par* (ἴσος), *fescuplex* sive *fesquialterum* (ἡμιόλιον), et *duplex* (διπλάσιον): in aequali arsis totidem morarum est ac thesis, in fesquialtero altera est alterius fescuplex; duplum arseos theseosque rationem habet duplam. Quartus, quem alii numerant, rhythmus est *epitritus* in ratione sesquitercia,

quem tamen quum unum et continuum esse non posse animadverterent alii, ex numero rhythmorum eiecere merito.

Rhythmus paris, quem vocant *dactylicum*, Ariflides et Marcianus Capella sex numerant species incompositas, quae sunt hae:

ú u proceleusmaticus simplex sive continuus (*συνεχής*),

ú u | th u u et th u u | ^a u u proceleusmaticus duplex,

ú u u anapaestus a maiori,

u u ú anapaestus a minori,

ú - spondeus simplex,

$\frac{\text{a}}{4}$ | $\frac{\text{th}}{4}$ spondeus duplex sive maior.

Sed haec minus accurate expofita esse liquet, et sex potius species sunt hae:

ú u proceleusmaticus simplex ab arsi incipiens,

u ú proceleusmaticus simplex a thesi incipiens,

ú u u anapaestus a maiori, qui et proceleusmaticus duplex et spondeus simplex ab arsi incipiens,

u u ú anapaestus a minori, qui et proceleusmaticus duplex a thesi incipiens et spondeus simplex eiusdem generis,

18) Plat. Rep. III, p. 400. A. Cf. Ariflot. Rhet. III, 8.

19) V. Ariflox. p. 300. Ariflid. p. 36. Marcian. Cap. p. 192. Augustinum de musica II, 12. Pfellum ap. Morell. ad Ariflox. p. 300. Adde Quintilian. Inst. or. IX, 4. 46. 47. Mar. Victorin. I, p. 2484. Schol. Hephaest. p. 11.

$$\frac{a}{4} \left| \frac{th}{4} \right. \text{ spondeus duplex ab arsi incipiens,}$$

$$\frac{th}{4} \left| \frac{a}{4} \right. \text{ spondeus duplex a thesi incipiens.}$$

Praeterea secundum syzygiam (ita enim diversarum rhythmum specierum coniunctionem vocant) componuntur duae,

— — ∪ ∪ Ionicus a maiori, ex simplicibus spondeo et proceleusmatico,

∪ ∪ — — Ionicus a maiori ex iisdem inverso ordine positus.

Impar sive duplex numerus, quem vocant *iambicum*, ex arsi duplici simplici-que thesi compositus dicitur, sed ex simplici potius arsi duplicique thesi fit, ut nos-
trae deinceps rationes demonstrabunt, quia longa syllaba non tota est in arsi, sed
prior tantum temporis articulus, altero ad thesin pertinente. Huius duae afferuntur
species,

— ∪ trochaeus,

∪ — iambus,

praeterea compositae ex spondeis,

$$\frac{arsis}{8} \quad \frac{thesis}{4} \text{ trochaeus semantus,}$$

$$\frac{thesis}{4} \quad \frac{arsis}{8} \text{ orthius:}$$

quos inter pedes necesse est duos ponas alios,

$$\frac{arsis}{4} \left| \frac{thesis}{2} \right.$$

et

$$\frac{thesis}{2} \left| \frac{arsis}{4} \right.$$

qui non videntur in usu fuisse. Porro secundum syzygiam componunt ex iambo et
trochaeo antispastum ∪ — — ∪, ex trochaeo sive choreo et iambo choriambum — ∪ ∪ —
ob id ipsum appellatum, et utrumque nominant bacchium, illum bacchium ab
iambo, hunc bacchium a trochaeo, atque etiam dactylum per bacchium ab iambo
et dactylum per bacchium a trochaeo ²⁰⁾, quod uterque in pares duas dividi potest
partes, ∪ — | — ∪ et — ∪ | ∪ —, quemadmodum Augustinus vel Ionicos et moloss-
sum in aequales duas partes fecit — ∪ | ∪ ∪ ∪, ∪ ∪ ∪ | ∪ —, — ∪ | ∪ —. ²¹⁾ Nec prorsus

20) Arilid. I, p. 59.

21) Simili fere modo in Additamentis ad Sulzeri theoriam artium T. I, P. I. p. 47.
tactus, qui vocatur, triplus ita explicatur, ut in ∪ ∪ ∪ tertia syllaba ad insequentem
arsin dicatur referenda tamquam anacrusis, ∪ ∪ | ∪ ∪

hoc damnaverim, modo illud teneas, in choriambo anacrusin iambi fieri thesin primae arsis atque ita aliam nasci temporum coniunctionem distributionemque, de qua dicetur suo loco. Postremo secundum periodum, id est ex pluribus quam duobus pedibus diversis alios dicunt veteres componi rhythmos propriis insignitos nominibus, et quatuor quidem ex tribus trochaeis et uno iambo,

○ — ○ — ○ — ○ trochaeus ab iambo,

— ○ ○ — — ○ — ○ trochaeus a bacchio,

— ○ — ○ ○ — — ○ bacchius a trochaeo,

— ○ — ○ — ○ ○ — iambus epitritus,

quatuor ex tribus iambis et uno trochaeo,

— ○ ○ — ○ — ○ — iambus a trochaeo,

○ — — ○ ○ — — ○ — iambus a bacchio sive medius bacchius,

○ — ○ — — ○ ○ — bacchius ab iambo,

○ — ○ — ○ — — ○ trochaeus epitritus,

quatuor tandem ex binis iambis binisque trochaeis,

○ — ○ — — ○ — ○ simplex bacchius ab iambo,

— ○ — ○ ○ — — ○ — simplex bacchius a trochaeo,

— ○ ○ — ○ — — ○ medius iambus,

○ — — ○ — — ○ — medius trochaeus.

Tertium genus est sesquialterum sive *paemonicum*, in quo etsi arsis ad thesin esse dicitur in ratione sesquialtera, 3: 2, qualis est paeon digyus, hoc est interprete Aristide digyus, bimestris,

— ○ ^a | th —;

tamen tum quod quinque habet moras, tum ob novam in tertia parte arsin — ○ — non potest incompositum esse. Est et alterum sescuplicis numeri generis prioris duplum, quod ita recitandum Aristides praecipit: — — — — —, quod quum tribus notetur arsis, non potest pro incomposito haberi, neque id admittet continuam rhythmopociam. Appellatur vero paeon epibatus.²²⁾ Praeterea duo inde dicuntur misceri dochmiaci, alter hic,

○ — — — —

alter ille,

○ — — ○ ○ — —

Quibus Aristides praeter ordinem, ut videtur, prosodiacos subiungit quatuor relatu vix dignos.²³⁾

22) Meminit eius etiam Plutarchus de musica cap. 28.

23) Prosodiacorum inventorem Archilochum praedicat Plutarchus de musica cap. 28. alii, eodem teste, Olympum. Diversum ab iis, quos Aristides habet, prosodiacum affert Hephæstio p. 49. et Schol. p. 52. Conf. Schol. Aristoph. Nub. 651. ubi v. Hermann.

Quoniam vero hoc loco constitui colligere omnia, quae a veteribus dicta rhythmicis in sequenti disputatione silentio premere necesse videtur, hoc loco non praetermittam, unamquamque pedum tempore aequalium duplicationem dactylicam vocatam esse, propterea quod alterum pedem in arseos, alterum in theseos considerare ratione, atque ita arsis et thesis sunt in ratione duplici. Hos igitur numeros,

$$\begin{array}{c|c} \cup & \text{—} \\ \text{—} & \cup \\ \cup & \text{—} \end{array} \quad \begin{array}{c} \text{—} \\ \cup \\ \text{—} \end{array}$$

dactylorum nomine appellatos reperimus ²⁴⁾, quamquam singuli ex huius pedes, quum ternas comprehendant moras, iambico potius generi sunt adnumerandi. Eandem ob causam formam talem,

$$\text{—} \text{—} \quad \left| \quad \begin{array}{c} \text{—} \\ \cup \\ \text{—} \end{array}$$

quamvis dactylicum genus referat, trochaicam esse appellandam concedes. Quod docuisse Arilloxanum, ultima eius, quae aetatem tulere, ostendunt verba, quae operae pretium est apponere integra. ²⁵⁾ *Γίνονται δὲ, inquit, ἰαμβικοί τῶ γένει οὗτοι ἐν τρισήμῳ μεγέθει· ἐν γὰρ τοῖς τρισὶν ὁ τοῦ διπλασίου μόνος ἔσται λόγος. δεύτεροι δ' εἰσὶν οἱ ἐν τῷ τετρασήμῳ μεγέθει· εἰσὶ δ' οὗτοι δακτυλικοί τῶ γένει. ἐν γὰρ τοῖς τέτρασι δύο λαμβάνονται λόγοι, ὅ, τε τοῦ ἴσου καὶ ὁ τοῦ τριπλασίου· ὧν ὁ μὲν τοῦ τριπλασίου οὐκ ἔρρυθμός ἐστιν, ὁ δὲ τοῦ ἴσου εἰς τὸ δακτυλικὸν πίπτει γένος. τρίτοι δὲ εἰσὶ κατὰ τὸ μέγεθος οἷον ἐν πεντασήμῳ μεγέθει· ἐν γὰρ τοῖς πέντε δύο λαμβάνονται λόγοι, ὅ, τε τοῦ τετραπλασίου καὶ ὁ τοῦ ἡμιολίου· ὧν ὁ μὲν τοῦ τετραπλασίου οὐκ ἔρρυθμός ἐστιν, ὁ δὲ τοῦ ἡμιολίου τὸ παιωνικὸν ποιήσει γένος. τέταρτοι δὲ εἰσὶν οἱ ἐν ἑξασήμῳ μεγέθει· ἔστι δὲ τὸ μέγεθος τοῦτο δύο γενῶν κοινόν, τοῦ τε ἰαμβικοῦ καὶ τοῦ δακτυλικοῦ· ἐν γὰρ τοῖς ἐκ τριῶν λαμβανομένοις λόγων τοῦ τε ἴσου καὶ τοῦ διπλασίου καὶ τοῦ πενταπλασίου ὁ μὲν τελευταῖος ῥηθεὶς οὐκ ἔρρυθμός ἐστι· τῶν δὲ λεγομένων ὁ μὲν τοῦ ἴσου λόγος εἰς τὸ δακτυλικὸν γένος ἐμπεσεῖται·*

$$\left(\begin{array}{c|c} \text{—} & \cup \\ \cup & \text{—} \end{array} \cup \right)$$

ὁ δὲ τοῦ διπλασίου εἰς τὸ ἰαμβικόν·

$$\left(\begin{array}{c|c} \text{—} & \text{—} \\ \cup & \cup \end{array} \right)$$

τὸ δὲ ἐπτάσημον μέγεθος οὐκ ἔχει διαίρεσιν ποδικήν· τριῶν γὰρ λαμβανομένων λόγων ἐν τοῖς ἐπτά οὐθεὶς ἐστιν ἔρρυθμος· ὧν εἰς μὲν ἐστιν ὁ τοῦ ἐπιτρίτου, δεύτερος δὲ ὁ

24) Arifid. I, p. 39.

25) Ad quae cf. Arifid. p. 40 sqq.

τᾶν πέντε πρὸς τὰ δύο, τρίτος δὲ ὁ τοῦ ἑξαπλασίου. ὥστε πέμπτοι ἂν εἴησαν οἱ ἐν ἑκτασήμενῳ μεγέθει· ἔσονται δ' οὗτοι δακτυλικοὶ τῷ γένει· ἐπειδήπερ . . Cetera desunt.

Postremo alia ratione numerorum genera descripta reperimus apud Bacchium, in fine Introductionis musicae simplices rhythmos enumerantem sex, qui sunt hi,

⊘ ⊘ hegemon,

⊘ ′ iambus.

′ ⊘ choreus,

⊘ ⊘ ′ anapaestus,

′ orthius, ex irrationali thesi et arsi longa,

— ′ spondeus,

deinde compositos quatuor, paeanem ex choreo et hegemone, bacchium ex hegemone et spondeo, dochmium ex iambo, anapaesto et paeanem τῷ κατὰ βᾶσιν,

atque enoplium ex iambo, hegemone, choreo et iambo,

quae quam ieiune, quam parum accurate, immo quam inepte dicta sint, quamvis nemo non videat, tamen ideo addenda censui, quo appareret, multos fuisse inter veteres musicos, qui a solida numerorum doctrina essent alienissimi, nec didicissent quidquam, nisi quod sufficeret ad vulgarem in musica exercenda usum.

VI.

De mensura arseos et theseos indeque existentibus variis veterum novorumque rhythmis.

Spectata iam doctrina veterum rhythmica naturam numerorum consideraturis tria potissimum ordine praecipienda sunt, quibus universa innititur rhythmorum conformatio.

Primum, quum supra viderimus, arsin thesinque esse tales, ut neutra existat nisi existente altera, consentaneum est utramque eatenus tantum naturam servare suam, quatenus ei opposita fit altera, ideoque neutram posse vim exferere maiorem, quam alteram, sed utriusque debere aequale esse momentum, quo altera alteram veluti contineat adstringatque: unde necesse est utriusque quaedam nascatur aequilibras, ut, quantum elata sit arsis, tantum deprimatur thesis, et quantum depressa fit thesis, tantum rursus insurgat insequens arsis, et sic deinceps, similiter

atque in vibratione oscilli, in fidium intensione ac remissione, in percussione et repercussione. Quod arseos theseosque aequilibrium esse non potest, nisi temporis particularum arsin thesinque efficientium aequilibrium sit sive aequale pondus, quia illae temporis particulae ipsam assumpserunt positionis sublationisque naturam et conditionem. Pone arsin unius momenti A (pondus intellige, non tempus), et item thesin unius B; iam haec duo momenta sese invicem afficient ac continebunt. Sed arsi posita unius momenti, A, thesi autem duorum, B C, momentum B adstringet momentum A, et ab A adstringetur; sed C quo constringatur, non habebit, ideoque in huius numeri communionem non poterit recipi, liberumque vagabitur, strepitum edens, non rhythmum. Vicissim vero, si thesis sit unius momenti A, arsis binorum, B C; momentum C ab A non affectum numero solutum erit.

Sic evicta arseos theseosque aequilibratae necessitate quaeritur secundo loco, qua ratione aequalia utriusque fiant pondera. Primum igitur si temporis spatia erunt aequalia, ut, si arses thesesque singulae singulorum erunt momentorum, et prorsus aequabili vocis efferentur motu, non vehementiori arseos impetu quam opus est ad notandam eius abs thesi differentiam (ad quod opus est minimo), tum aequale habebunt pondus, ut $\cup \cup \cup \cup$. Deinde duplicato in arsi impetu percussione, sive in voce sive in instrumento sive in corporis motu, unum signum duorum poterit pondus sustinere: nam motus duplo celerior sive vehementior, duplam quasi motus momentorum copiam uno temporis spatio absolvens, eandem habet vim, quam tardior, qui duplo temporis spatio totidem motus momenta absolvit: id quod physici docent. Sit enim A duplo impetu praeditum quam B: iam quas motus particulas B absolvet binis moris, totidem A absolvit mora singulari. Igitur si motus vocis duplo est spissior in arsi quam in thesi, arseos spatium debet dimidium esse theseos, quo fiat aequilibrium; ideoque singula arseos momenta binis theseos respondere poterunt, modo vocis sive soni sive corporis impetus in arsi sit duplicatus, ut eius motus duplo spissior, theseos duplo sit rarior. Sic rhythmus existit hic, $\cup \cup \cup \cup \cup \cup$.) Item si arseos impetus sit triplus, ternis theseos moris aequiparabitur singularis arseos mora: sed neque ars proferre arsin tanto impetu decore potest, neque sensus distincte percipere: ideoque consistendum est in hoc, ut theseos mensura dupla esse possit arseos.

Accedo ad tertium. Duo temporis articuli iuxta positi non cohaerent, nisi alter alterius sit positio aut elatio, propterea quod omnis materia per se diversita-

1) Primus significavit hoc A. F. Bernhardt in elementis doct. ling. p. 397. quamquam alio quodam modo. Cum eodem autem viro etiam Hermannum arseos et theseos aequale statuere pondus credideram; sed in eo nos falsos esse ab Hermanno posthac ipso edoctus sum. Ceterum, si quis ignoret, qui motus dicatur spissus ($\piυκνός$), qui rarus ($\acute{\alpha}ραιός$), adeat is Euclidis Praefationem ad Sectionem Canonis in Musicis Meibomii.

tem habet, unitatem vero a forma sive idea mutuatur. Iam autem rhythmica temporis elementa, ut supra vidimus, inter se debent omnia iuncta et conglutinata esse, ideoque bina quaeque rhythmici signa sive morae in arseos erunt theseosque ratione, ut in $\acute{u} \cup \cup \cup$. Rursus quum duo tempora arseos duobus theseos sint aequalia, poterunt bina utriusque tempora esse,

$$\begin{array}{c|c} a & th \\ \cup \cup & \cup \cup \end{array}$$

sed, quia et arseos et theseos bina illa momenta cohaerere debent et quasi in singula conglutinari tempora, quum tamen sint bina, necesse est, unamquamque disemam sive arsin sive thesin in se ipsam tempora habere ita divisa, ut altera mora arseos, altera theseos vim habeat,

$$\begin{array}{c|c} arsis & thesis \\ \acute{u} \cup & \acute{u} \cup \cup \end{array}$$

Quae mensura rursus componi poterit ita,

$$\begin{array}{c|c} arsis & thesis \\ \cup \cup \cup \cup & \cup \cup \cup \cup \end{array}$$

quia sic quoque aequilibrium est; sed prior pars arsin constituens et ipsa positionis sublationis in se diversitatem habebit, itemque posterior,

$$\begin{array}{c|c} arsis & thesis \\ \acute{u} \cup \cup \cup & \acute{u} \cup \cup \cup \end{array}$$

et eodem modo partium partes, sic:

$$\begin{array}{c|c} arsis & thesis \\ \acute{u} \cup \cup & \acute{u} \cup \cup \\ \cup \cup & \cup \cup \end{array}$$

Ac poterit haec compositio repeti usque ad longitudinem eam, ultra quam sensus aequalitatem partium percipere nequit. Hac igitur via tempora componuntur ac dividuntur per numeros pares 2, 4, 8, 16 etc. Rursum, si in hac compositione $\acute{u} \cup \cup$ ultimae duae syllabae thesin efficiunt, quo inter se cohaereant, necesse est alteram in arsi, alteram esse in thesi, $\acute{u} | \acute{u} \cup$ gradatim descendentibus syllabis, ut in nonnullis Romanorum vocibus fuisse testatur Nigidius Figulus²⁾, unde etiam intelligitur, quid induxerit veteres, ut in hoc numero $\acute{u} \cup \cup$ duas priores moras in arsi

2) Hoc placitum tantum adest, ut novum videri debeat, ut etiam musicis cognitum esse constet. Recte Roussavius *Lex. Mus. v. Tems*: *Si l'on subdivise chaque tems en deux autres parties égales, qu'on peut encore appeller tems ou demi-tems, on aura derechef, tems fort pour la première moitié, tems foible pour la seconde, et il n'y a point de partie d'un tems qu'on ne puisse subdiviser de la même manière.*

3) In casu vocandi, inquit, ut in *Valeri*, summo tono est prima, deinde gradatim descendunt. *Gell. XIII, 24.*

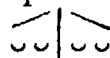
esse putaverint. Deinde hic ipse pes bis positus $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$ eam habebit rationem, ut alter prioris sit thesis; et si tertius addetur, secundi thesin efficiet, atque ita deinceps: ex quo nascitur divisio et compositio temporum per numeros ex paribus et imparibus alternando mixtos, 3, 6, 9, 12 etc. Ac si secundum eandem regulam numerorum parium pedes ter et saepius ponentur, praeter compositionem et divisionem per pares duplicatos 2, 4, 8 oriatur novus rhythmorum modulus numeris 6, 10, 12, 14, 18 etc. comprehensus,

$\overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$

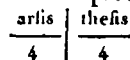
etc. atque in quatuor temporum pedibus compositionis modus per numeros 12, 20 etc. $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} | - \overset{\circ}{\circ}$, etc. Neque ullus cogitari potest huius compositionis terminus, nisi quem sensus imponit, qui nimis longos pedum ordines nec comprehendere neque nexum eorum percipere potest. Iam vero si breviores duo pedes, ut $\overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ}$ artiori quodam vinculo connectuntur, apparet secundum pedem ob nimiam exilitatem deponere arsin, ita ut ratione prioris totus videatur in thesi positus esse, quod sentias apertius, ubi priorem duarum morarum pedem una complectere syllaba, $\overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ}$; tunc enim vox maiore vi incumbit in primam longam. Atque eadem de causa in hoc pede $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$ altera arsis per priorem quasi consopitur et obscuratur, vix ut sentiri possit: in longioribus autem, ut in pentasemo et hexasemo, $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$ secunda arsis nunquam ita poterit deprimi, ut sensum prorsus effugiat.

His concessis rhythmorum genera et species facili negotio explicari poterunt. Componantur brevia duo tempora: in iis quoniam aut praecedere arsis aut sequi potest, duae nascuntur rhythmici species, *parsi* arseos thesesque ratione, $\overset{\circ}{\circ}$ et $\overset{\circ}{\circ}$, quibus ob exilitatem rarissime usi sunt veteres novique musici: quapropter nulla eius in secundo libro fiet mentio. Nostris, si in singulis pedibus perfecta est arsis, vocatur binorum octantium ($\frac{2}{8}$) numerus. Iam duorum temporum pes sumatur bis, $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, et inquiratur, qua ratione arsis et thesis in hac temporum compage queant disponi. Quae si ita distribuuntur, ut prima mora sit arsis, altera thesis, tertia nova et perfecta arsis, quarta thesis, duplicatus est numerus prior, $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, nec novus erit hic numerus. Sin autem ita divides, ut una tantam mora in arsi sit, ternae in thesi, $\overset{\circ}{\circ} | \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, negabo hunc esse rhythmum, quia unius morae arsis tanto esset impetu proferenda, ut ternarum haberet vim: quod neque fieri rite neque percipi sensu potest, concedente etiam Aristoxeno, cuius verba supra iam allata haec sunt: *Ἐν γὰρ τοῖς τέτρασι δύο λαμβάνονται λόγοι, ὅτε τοῦ ἴσου καὶ ὁ τοῦ τριπλασίου· ὃν ὁ μὲν τοῦ τριπλασίου οὐκ ἐξῆνθμός ἐστιν, ὁ δὲ τοῦ ἴσου εἰς τὸ δακτυλικὸν πίπτει γένος.* Itaque si musicus utitur tali mensura $\overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ} \overset{\circ}{\circ}$, non haec poterit in ea arseos thesesque esse divisio, quamquam reperiuntur, qui numerum, quem

vocant $\frac{4}{3}$, ita metiendum censeant⁴⁾; sed aut priori ratione aut ea, quam proxime exponam, describendum hoc metrum erit, etsi non negamus variari quodammodo rhythmum vim, si $\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup$ ac si $\angle \cup \cup$ eius mensura sit per totum servata versum. Tertia rhythmum in hac mensura adornandi ratio est haec, ut duae priores morae ad duas posteriores sint in arsi, idque ita, ut in posterioribus duabus ea, quae in penultima est arsis, deprimatur ac prope evanescat,

quod fiet etiam magis, si priores breves in arsi positae contrahentur in unius longae modulum $\angle \cup \cup$. Hic rhythmus vulgo dicitur *dactylicus* et praecedente thesi sive anacrusi $\cup \cup \angle$ *anapaesticus*: nostris est $\frac{4}{3}$. Utroque veteres utuntur toties, ut in secundo libro accuratius de genere hoc sit exponendum. Rursus hic numerus duplicatus, ita quidem ut secundi pedis arsis pendeat a prima tanquam thesis, nostris est $\frac{4}{3}$, genere unus, sed varius ratione rhythmopoeiae: quo veterum pertinet dimeter dactylicus; et magis oppressa secunda arsi, ac contractis quatuor temporibus in unam syllabam nascitur spondeus duplex:

qui est nostrorum $\frac{4}{3}$, et duplicatus $\frac{4}{3}$; postremo $\frac{4}{3}$, in quo arsis et thesis sunt monosyllabae, octonarum morarum singulae. Ceterum etiam ex pluribus quam binis pedibus componi possunt eiusmodi numeri, quod videmus in dactylicis rhythmis intra binarium numerum haud consistentibus.

Veniamus nunc ad numeros *impares*, qui ex ternis componuntur temporibus, $\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup$, quae quidem mensura respondet ei numero, quem nostri vocant $\frac{3}{8}$, veteres vulgo appellant *trochaeum*, et praecedente thesi *iambum*, contractis ut plurimum duabus syllabis prioribus in unam longam, quod qui fiat, ex iis apparebit, quae infra de contractione disputabo. Simplex rhythmus ex tribus brevibus etiam hegemon est appellatus.⁵⁾ De quibus rhythmum generibus secundo libro exponetur accuratius. Hic autem numerus duplicatus ita, ut secundus pes prioris sit thesis,

4) V. Sulzeri Theor. art. Takt. Idem significat iam Pfellus ap. Morell. l. c. p. 300. dicens, *γίνεται δὲ ποτὲ ποῦς καὶ ἐν τριπλασίῳ λόγῳ*, contra constantem veterum omnium sententiam. Ex nostris Hermannus in eadem sit sententia necesse est. Ceterum haec causa videtur Augustino, quare ex amphibracho continua fieri rhythmopoeia nequeat, quod triplicem habeat arseos thesiosque rationem. V. de musica II, 12. Ac sane ex amphibracho rhythmus fieri non potest continuus. Neque enim huc pertinet versus a Dionysio de comp. verb. p. 222. allatus, sentiente etiam Vossio libro supra laudato p. 193. in quo versu recte Schaeferus coniicit *δίθυρα*, ut ipse olim feceram.

5) Ita Aristoxeni. V. Dionys. Halic. de adm. vi dic. in Demosth. p. 1101. T. IV. ed. Reisk.

erit dipodia trochaica, qui et creticus dicitur ⁶⁾, et iambica. Nostri hic numerus est $\frac{5}{8}$. Praeterea triplicato trochaeo five iambo novi nascuntur numeri et item quater posito, quibus usi sunt veteres frequentissime: nostri vocant $\frac{3}{4}$ et $\frac{1}{2}$, ultra quem modulum nostra musica non procedit: veteres quousque processerint, infra dicendi erit locus. Quodsi impar numerus non ex octantibus, sed ex dimidiis octantis syllabis componetur, nascuntur inde rhythmus leviores nostris partim usitati, $\frac{1}{8}$, $\frac{2}{8}$, $\frac{3}{8}$.

Supereft aliud compositionis genus. Quemadmodum enim numerus impar componi per pares numeros potest, ut $\angle \cup - \cup$, sic par rhythmus impari numero poterit coniungi, ut dactyli, $\angle \cup \cup - \cup \cup - \cup$. Neque aliter pyrrhichii five proceleusmatici simplices $\cup \cup | \cup \cup | \cup \cup$: in quibus singuli pyrrhichii, ut in dactylo, contrahi possunt in longam syllabam ex arsi thesique compositam,

$$\overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup}$$

Iam prima syllaba maximam habebit arsin, ut ceterae in thesi videantur esse: nihilominus ceterarum unaquaeque quandam habebit elationem. Sic pes nascetur mollofus, nostris numerus $\frac{3}{4}$, qui, prout quaeque longa soluta erit aut non soluta, variam habebit indolem. Nam si prima syllaba summam arsin habebit, et secunda secundam, quo tertia arsin suam magis deponat, eam solvere consentaneum erit:

$$\overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup} \cup \cup$$

qui est *Ionicus a maiori*; cui contrarius *Ionicus a minori* incipiens ab eadem hac thesi:

$$\cup \overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup}$$

Sed poterit etiam media solvi syllaba, ita ut prima et tertia potioem habere videantur arsin, licet etiam in secunda sit arsis, ita:

$$\overset{\wedge}{\cup} \cup \cup \overset{\wedge}{\cup}$$

qui numerus erit *choriambicus*. Quamquam etiam alio modo, assumptis vacuis spatiiis, choriambum passim metiendum esse infra videbimus. Non aliam autem esse Ionicorum et choriambi rationem, et nostra testatur musica et veteres significant haud obscure. Nam in nostro trium quadrantium numero ($\frac{3}{4}$) singulos quadrantes arsin habere, in solutis potissimum videas,

$$\overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup} \overset{\wedge}{\cup}$$

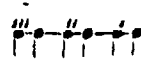
idemque concedunt veteres, ubi Ionicos ex proceleusmatico simplici suam habente arsin et dactylo five spondeo dicunt conflatos, choriambum autem ex trochaeo in arsi et iambo in thesi componunt $\angle \cup | \cup -$, unde liquet primam brevium in cho-

6) V. Aristid. p. 39. et ibi Meibom.

riambo secundum veteres arseos habere rationem respectu sequentium temporum. 7) Ceterum si maiores pedes ter ponentur gradatim descendentes arsis, ut in dactylis supra positus $\angle \cup \cup - \cup \cup - \cup$, nascetur numerus, qui nostris est $\frac{3}{2}$. Item trochaei semanti et orthii numerum $\frac{3}{2}$ recipiebant,

$$\begin{array}{r} \frac{''}{8} \quad \frac{'}{4} \\ \frac{'}{4} \quad \frac{''}{8} \end{array}$$

In quibus singulas partes arsin habere, quamquam non parem omnes, nostra quoque agnoscit musica,

Numerus $\frac{3}{2}$, qui eadem via invenitur, ob nimiam tarditatem non est in usu. Postremo si bini numeri $\frac{3}{2}$ ita componentur, ut alter minorem habeat arsin a prior pendente, existet numerus $\frac{5}{2}$, si terni $\frac{3}{2}$ et sic deinceps, quamquam ultra non progrediuntur musici, quod maiores ordines sub uno quasi conspectu sensus complecti nequit. Ex his autem rhythmis omnibus quum praeter dactylos triplices, quorum in dactylicis mentio fiet, Ionicus uterque et choriambus veteribus sint maxime usitati, secundo hi libro suo quisque loco pertractabuntur.

Atque hi sunt numeri, quibus nostrae aetatis musici utuntur, omnes: praeter quos veteres numero, ut supra vidimus, usi sunt quinarum morarum, quem vocant sesquialterum, propterea quod, si quinque sumas tempora, in arsin thesinque dividi non possunt aliter, quam ita, ut altera ternorum, altera sit binorum: nam ut una

7) Ultra etiam progreditur Augustinus de musica II, 12. 13. qui omnes numeros, in quibus tripla partium est progressio,

$$\begin{array}{r} - \cup \cup - \\ - - - \\ - - \cup \cup \\ \cup \cup - - \end{array}$$

in duas aequales dividit partes,

$$\begin{array}{r} - \cup | \cup - \\ - - | - \cup \cup \\ - - | - \cup \cup \\ \cup \cup | - - \end{array}$$

quarum priorem arsin, posteriorem thesin esse contendit. In quo neminem cum eo facturum arbitramur, nisi qui cum eodem cretico $'' \cup \angle$ bacchio aliam prorsus arsin thesinque rationem habenti $\cup '' \angle$, item palimbacchio aequae differenti $'' \angle \cup$, atque cretico paeonibusque primo et quarto omnes putet quinquorum temporum pedes misceri posse. Vide eundem lib. III, 4, 10.

in arsi, quatuor sunt in thesi, $\cup | \cup \cup \cup \cup$ fieri non potest eandem ob causam, ob quam unius morae arsin et trium thesin habens numerus admitti non potest. Quinque autem tempora quum simplici et una arsi proferri nequeant, constat duas in iis artes ponendas, $\cup \cup \cup \cup \cup$, $\cup \cup \cup \cup \cup$, $\cup \cup \cup \cup \cup$, ex quibus arsum disponendarum variis rationibus tria nascuntur rhythmus genera, quae *paenonica* dixere veteres, primum quidem etiam *bacchium*, alterum *creticum*, tertium *palimbacchium*; suntque haec omnia ex diversis numerorum generibus composita, bacchius ex iambo et proceleusmatico simplici sive pyrrhichio, creticus ex trochaeo et pyrrhichio, palimbacchius ex pyrrhichio et trochaeo. Qui numeri si vere numerosi sunt, aequales in iis debent artes thesesque esse, ut in genere pari et duplici. Hoc in cretico fiet, ubi trochaeus, qui est trium morarum, aequale quatuor moris pondus habebit, eiusque ultima brevis cum insequente pyrrhichio thesin faciet. Iam autem trochaeum esse eiusmodi, ut quaternis aequiparetur moris, supra demonstratum est: eius vero tertia quidni sit in thesi posita? Igitur hac quidem ratione cretico sane arseos thesesque aequale constabit pondus,

$$\begin{array}{c} \cup \cup \\ \frac{a}{3} \end{array} \left| \begin{array}{c} \cup \cup \cup \\ \frac{1b}{3} \end{array} \text{ five } \begin{array}{c} \cup \cup \cup \\ \frac{3}{a} \end{array} \left| \begin{array}{c} \cup \cup \cup \\ \frac{3}{1b} \end{array} \right.$$

Sed bacchio et palimbacchio non constabit, propterea quod in eorum formis $\cup \cup \cup | \cup \cup \cup$ et $\cup \cup \cup | \cup \cup \cup$ proceleusmaticus simplex ternis deberet aequiparari moris: quod fieri non potest, quia eius arsis monosema non potest vi ictus disema fieri; nam arsis thesi maior esse non potest, neque maiorem thesi vim exserere. Quae quum ita sint, ex bacchio et palimbacchio continua rhythmopoeia nequit fieri, sed singuli tantum pedes proferri poterunt iambicum habentes numerum, hac mensura,

$$\frac{\cup}{\cup} \cup \cup$$

aut, si continui plures reperientur eiusmodi pedes, non peculiarem et suum habebunt numerum, sed aut alium habebunt rhythmum, ut hi, $\cup - - | \cup - -$, habere possunt hunc rhythmum, $\cup \cup | \cup \cup - -$, aut arrhythmiam praebebunt, quam et ipsam suo loco ex industria quaerunt poetae. Sed ut bacchium mittamus, quo veteres raro utuntur, et palimbacchium, qui in continua rhythmopoeia reperitur nusquam, superest creticus, quo veteres delectati sunt maxime, nostri vero in musica alio longe, quam Graeci Latinique, utuntur modo. Quum enim par arsum thesumque ratio non tam facile quam in ceteris rhythmus generibus animadvertatur, hic quinque morarum numerus mature admodum improbatus est⁸⁾, eumque aut ita proferunt, ut ultima syllaba trium habeatur morarum, totusque ditrochaeo ae-

8) V. Tartini tract. de musica p. 114. Forkelii Hist. mus. T. I, p. 378. Sulzeri Theor. art. Takt.

qualis fit, $\text{♩} \text{♩} \text{♩}$ aut sic, ut ditrochaei mensura expleatur pausa $\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩}$, (quas rationes a continua Graecorum rhythmopocia reperi alienissimas, licet eas in Commentatione de metris Pindari vernacule scripta proposuerim olim nostrae musicae inductus exemplo), aut ita, ut terna five in arsi five in thesi tempora aequentur duobus triolarum nomine appellata, ut in his figuris,

Unus Roullavius ⁹⁾ rhythmum quinquorum quadrantium, ex duplici ternorum et pari binorum compositum, laudat ut pulcherrimum, Adolphatumque Italum Genuae, quum eo uteretur, plausum retulisse affirmat; Telemannus autem in sacris canticis eodem usus est, sed eum alius musicus vituperat ob id vehementer. ¹⁰⁾ Novi quoque Graeci, quamquam musicen maiorum nobilissimam prorsus fere obliti, sesquialterum hunc numerum ex antiquo usu videntur retinuisse. ¹¹⁾ Itaque non prorsus abscondus ne nostris quidem temporibus visus est quinquorum temporum numerus ($\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$, $\frac{5}{8}$, $\frac{3}{4}$). Veteres autem non in solo consistere cretico, qui nostris dicendus est $\frac{3}{8}$, sed processere etiam ad numerum $\frac{5}{8}$ five *paenem epibatam*, prorsus eundem, qui apud Adolphatum reperitur et Telemannum: nobis tamen secundo libro soli cretici cum bacchio et palimbacchio fingillatim erunt pertractandi.

Postremo nonnulli veterum, ut supra vidimus, *epitritum* quoque statuunt numerum, in ratione sesquitertia (3: 4), compositum ex impari trium et pari quatuor temporum, ut:

$$\begin{array}{c} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \\ \cdot \quad | \quad - \text{♩} \\ \quad \quad \quad \text{th} \end{array}$$

Hic igitur si aequale arsum thesumque debet habere pondus, terna trochaei tempora per vim arseos quaternis spondei debebunt aequiparari. Sed veterum plurimi damnarunt hoc compositionis genus: et recte: propterea quod alius in eo trochaei est motus, longe ille vehementior et celerior, alius spondei, quippe tardioris et gravioris: quod apparet clarius, ubi spondeus solvitur in dactylum, $\text{♩} \text{♩} \text{♩} | - \text{♩} \text{♩}$. Quapropter hac quidem componendi ratione abstinere veteres, et mensura $\text{♩} \text{♩} - -$ non usi sunt aliter quam ultima ancipite, $\text{♩} \text{♩} - \text{♩}$ in ditrochaei morem. Magis autem etiam displicere debebat eiusmodi forma:

$$\begin{array}{c} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \\ \cdot \quad | \quad - \text{♩} \\ \quad \quad \quad \text{th} \end{array}$$

ubi trochaeus minus habet pondus, quia eius arsis in thesi posita est, ita ut nullo

9) Dictionar. mus. art. Méfure.

10) V. Sulzeri Theor. I. c.

11) Vide canticum descriptum ap. Forkel. Hist. mus. T. I, p. 449.

modo dactylo five spondeo praegresso aequetur: quapropter et hac abstinuere veteres, mensuramque hanc in dactylicis numeri coegere modos, ultima ancipite, $\angle \cup \cup - \tau$. Tamen recentiorum nonnulli in numero hoc ($\frac{7}{8}$, $\frac{7}{8}$) fecere cantica: sed invaluit, eo ut posthac nemo uteretur, nisi porrectis ternis arseos theleosve temporibus in quaternarum morarum tempus; quod certum est triolarum genus,

Ad horum vero rhythmorum, sescuplicis et sescquitertii similitudinem ultra progressus possit etiam, ut in ratione 2: 3, 3: 4, numeros comminisci in ratione 4: 5 ($\frac{2}{3}$ ex $\frac{2}{3}$ et $\frac{1}{3}$), 5: 6 ($\frac{1}{2}$ ex $\frac{1}{3}$ et $\frac{2}{3}$) et fuere qui hoc auderent ¹²⁾: nemo tamen in his arsum thesiumque sentire potest rationem et aequilibrium.

Sed haec nostra, qua rhythmorum genera ex suis repetimus principiis, ratio, ut per se probabilis est, ita non parvam lucratur auctoritatem inde, quod musicorum sonorum iis, quae consonantias faciunt, intervallis prorsus convenit. Nam quum in harmonia duo sint soni, alter acutus, alter gravis: ille rhythmici respondet arsi, eodemque, quo arsis in dictione, vocabulo acutus (*ὄξύς*) appellatur; hic thesi comparandus, quae et ipsa in dictione gravis (*βαρεῖα*) vocatur, ut in musica sonus gravis; acutus enim accentus in dictione non differt ab arsi, nec gravis a thesi, ut infra exponetur. ¹³⁾ Iam si in harmonia acuti et graves coniunguntur soni, eorum alii sunt consoni (*σύμφωνοι*), alii dissoni (*ἀσύμφωνοι*), quemadmodum ex arseos theleosque compositionibus aliae erunt numerosae (*ἑρόνθυμοι*), aliae carentes numero (*ἄρόνθυμοι*). Consonant autem soni, primum si prorsus sunt iidem, ut par sit ratio chordarum longitudinis sive effectarum in iis vibrationum (1: 1), quae quidem est perfectissima consonantia, *unisonum* (*ὁμόφωνον*), et perfectissimo respondet numero pari, cuius eadem est ratio 1: 1, 2: 2 etc. Praeterea tres veteres agnoscunt consonantias, *duplam*, *διὰ πασῶν*, quae post unisonum est perfectissima, respondentem duplici rhythmico post parem perfectissimo:

12) V. Sulzeri Theor. Additamm. T. I, P. I, p. 47.

13) Vidit hoc Dionysius Halicarnassensis, qui, ubi accentus intervallorum musicorum rationi comparat, acutum accentum sono acuto, gravem gravi conferendum satis indicat, de comp. verb. c. 11. p. 126. Διαλέκτου μὲν οὖν μέλος ἐνὶ μετρεῖται διαστήματι τῷ λεγομένῳ διαπέντε ὡς ἔγγιστα, καὶ οὔτε ἐπιτείνεται πέρα τῶν τριῶν τόνων καὶ ἡμιτονίου ἐπὶ τὸ ὄξυ οὔτε ἀγίεται τοῦ χωρίου τούτου πλεῖον ἐπὶ τὸ βαρῦ. οὐ μὴν ἅπασά γε ἡ λέξις ἢ καθ' ἐν μόριον λόγου ταυτομένη ἐπὶ τῆς αὐτῆς λέγεται τύσεως· ἀλλ' ἢ μὲν ἐπὶ τῆς ὀξείας, ἢ δὲ ἐπὶ τῆς βαρείας, ἢ δὲ ἐπ' ἀμφοῖν. τῶν δὲ ἀμφοτέρων τὰς τύσεις ἔχουσάν αἱ μὲν κατὰ μίαν συλλαβὴν συνεφθαρμένον ἔχουσι τῷ ὄξει τὸ βαρῦ, ὡς δὴ περισπωμένης καλοῦμεν· αἱ δὲ ἐν ἑτέρῳ τε καὶ ἑτέρῳ χωρίῳ ἐκότερον, ἐφ' ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν φυλάττον φύσιν. καὶ ταῖς μὲν δισυλλάβοις οὐδὲν τὸ διὰ μέσου χωρίον βαριτηγός τε καὶ ὀξύτητος· ταῖς δὲ πολυσυλλάβοις, αἱ μὲν ποτ' ἀν ὡσιν, ἢ τὸν ὄξυν τόνον ἔχουσι μίαν ἐν πολλαῖς βαρείαις ἐνεστίν.

(octavam nostri vocant;) *sesquialteram*, διὰ πέντε, nostris quintam, et post duplicem perfectissimam, quae congruit rhythmō sesquialteri post duplicem optimo; postremo *sesquiterciam*, διὰ τεσσαράκων, quam nunc appellant quartam, convenientem cum sesquitercio numero. In diapason autem chorda gravis duplam habet longitudinem chordae acutae, in diapente sesquialteram, in diatessaron sesquiterciam: sed quia chorda duplo brevior duplo est intentior, eodem temporis spatio bis illa vibrat, haec senel: et in diapente acuta vibrat ter, dum gravis bis, in diatessaron acuta quater, dum gravis ter. Apparet igitur in diapason duplam esse acuti soni intentionem ratione gravis, in diapente sesquialteram, in diatessaron sesquiterciam: prorsus ut in duplici rhythmō arsis duplicem habet intentionem, quia duplici profertur impetu, in sesquialtero sesquialteram, quia binae morae vi impetus ternarum nanciscuntur vim, in sesquitercio sesquiterciam, quia ternae morae quaternarum recipiant vim. Sed consonant tamen in harmonia diversarum illi vibrationum soni, quod diversus vibrationum numerus eodē absolvitur tempore, atque in intentionis diversitate spatii tamen est congruentia et partium commensurabilitas, ita ut facile sentiri et aequalitas et discrepantia possit. Eademque ratione in rhythmis, quamvis diversa sint spatia, tamen eadem est vis arscos et thescos; quapropter rhythmicus inde motus fit, si quidem ratio sit talis, ut sentiri commode possit. Unum illud interest, quod rhythmus, quoniam in temporum spatiis eius sita est materia, diversitatem habet in temporum spatiis, aequalitatem ab intentione et pondere, hoc est quasi a melodia mutuatur; melodia vero, cuius materia posita est in sonorum intentione, diversitatem in intentione habet, aequalitatem a spatiis, hoc est ab rhythmō quasi accipit. Quod quo magis sit perspicuum, exposui diagrammate hoc:

N U M E R I.					C O N S O N A N T I A E.				
Genus.	Tempora.		Pondera.		Genus.	Vibrationes.		Tempora.	
	arsis	thesis	arsis	thesis		acutus	gravis	acutus	gravis
Par	1	1	1	1	Par	1	1	1	1
Duplum	1	2	2	2	Duplum	2	1	2	2
Sesquipl.	2	3	3	3	Sesquipl.	3	2	3	3
Sesquit.	3	4	4	4	Sesquit.	4	3	4	4

Quae quum ita sint, rhythmorum et consonantiarum easdem videmus leges rationesque esse, sed diverso modo in rhythmō quam in melodia, quia diversa haec et contraria sunt. Et rhythmī quidem genera veteres quam nostri habebant plura (tria enim, et nonnulli quatuor statuebant, quum nostri duo tantum probent), quod rhythmī naturam perspicerent acutius: in harmonia vero recentiores novas quasdam invenire veteribus non cogitas consonantias, propterea quod harmoniam diligentius quam antiqui Graeci coluerunt. In ipso autem rhythmō veterum plurimi

in sesquialtero subsistere, quamquam in harmonia usque ad sesquitercium procedentes, quoniam in hac aequalitas sentitur facilius quam in illo. ¹⁴⁾)

Haec summa est doctrinae de rhythmis, quos si uno quasi obtutu consideres, unam tantum videbis rhythmum esse legem, positionis elationisque aequale pondus sive aequilibrium, sed mensurae ac rhythmicorum artificiosa varietate in tot dissociata genera et effectus. Quod si cui mirum videatur et ex philosophis potius rationibus quam ex rerum usu haustum, opponere ei licet Fascii, summi mulici, sententiam et auctoritatem, qui, narrante Jo. Henr. Vossio patre, unum tantum esse rhythmum contendebat, quod natura arsin tantum et thesin haberet; singula autem illa rhythmorum genera varios esse modos unius illius rhythmum proferendi, disponendi, adornandi: ac ne parem quidem atque imparem numerum revera differre. Quamquam accurate nostris consentiant placitis, non opus arbitror monere pluribus.

VII.

De numeris irrationalibus. Quid sit ductus rhythmicus.

Praeter hos veteribus commemoratos rhythmos certis rationibus comprehensos sive *rationales* (ῥητούς), afferuntur *irrationales* (ἄλογοι), qui, quales sint, operae est pretium inquirere. Aristides ¹⁾): Ἔστι δὲ καὶ ἄλλα γένη, ἅπερ ἄλογα καλεῖται, οὐχὶ τῶ μηδένα λόγον ἔχειν, ἀλλὰ τῶ μηδενὶ τῶν προειρημένων λόγων οἰκείως ἔχειν, κατὰ ἀριθμοῦς δὲ μᾶλλον ἢ κατὰ εἶδη ῥυθμικὰ σώζειν τὰς ἀναλογίας. Differunt autem a rationalibus, estque hoc Aristoxeno tertium rhythmorum discrimen: Τρίτη δὲ, inquit ²⁾, (διαφορὰ,) καθ' ἣν οἱ μὲν ῥητοὶ, οἱ δ' ἄλογοι τῶν ποδῶν εἰσὶν: Aristidi ³⁾ autem quartum: τετάρτη ἢ τῶν ῥητῶν, ἧν μέλλομεν λόγον εἰπεῖν τῆς ἄρσεως πρὸς τὴν θέσιν, καὶ ἀλογῶν, ἧν οὐκ ἔχομεν δι' ὅλου τὸν λόγον τὸν αὐτὸν τῶν χρονικῶν μερῶν εἰπεῖν πρὸς ἄλληλα. Haec verba declarant non potuisse arsum thesumque rationes in hoc rhythmum genere facile sentiri, firmatque id Marcianus Capella ⁴⁾ dicens: „*Alios vero alogos, hoc est irrationabiles nominamus, quorumque ratio nulla praestatur, sed incondita quaedam compositio profertur.*“ Neque dissentit Bacchius ⁵⁾, qui, postquam ex tribus syllabarum generibus, longa, brevi et irrationali, fieri rhythmos dixit, ita pergit: Ἄλογος δὲ ποῖος; ὁ τοῦ μὲν βραχέος μακρότερος, τοῦ δὲ μακροῦ ἐλάσσων ὑπάρχων. ὁπόσω δὲ ἐστὶν ἐλάσσων ἢ μείζων διὰ τὸ λόγῳ εἶναι δυσαπό-

¹⁴⁾ Dum haec scribo, video Tartinum (tractat. de musica) rhythmica genera cum harmonicis similiter olim comparasse, ita tamen, ut rhythmum parem harmoniae diapason, imparem diapente harmoniae aequiparet: cuius rationes an veriores nostris sint, iudicent alii.

1) p. 35. 2) p. 296. 3) p. 34. 4) p. 192. 5) p. 23.

δοτον, ἐξ αὐτοῦ τοῦ συμβεβηκότος ἄλογος ἐκλήθη. Servare tamen per numeros proportionem ab Aristide dicuntur, quamquam non sunt ex receptis illis rhythmorum generibus. Nempe non simpliciter sunt irrationales, sed complectuntur eos numeri; geometriae vero et harmonices ad similitudinem irrationales vocantur, quia fiunt ex compositione syllabarum, quarum unam aut alteram unitate rhythmica, hoc est mora, metiri non licet, nisi divides unitatem, quod fieri non debet: cuius generis rhythmorum mensuram non facile comprehendet sensus. Ita si arsis est 2, thesis $1\frac{1}{2}$; irrationalis rhythmus est, quia est incommensurabilis: thesin enim si voles metiri, dividenda erit unitas. Pes est dactylus, qui arsin thesinque habet binorum temporum; trochaeus autem secundum veteres duas in arsi moras, unam in thesi habet: iam componas pedem ex arsi dilema et thesi minori, quam est dactylica, et maiori, quam est trochaica secundum veteres, eaque inter utramque mediā; erit theseos mensura unius morae et semissis, ac proinde irrationalis. His convenient haec Aristoxeni ⁶⁾: "Ὡρισται δὲ, inquit, τῶν ποδῶν ἕκαστος ἦτοι λόγῳ τινὶ ἢ ἀλογίᾳ τοιαύτῃ, ἣτις δύο λόγων γνωρίμων τῇ αἰσθήσει ἀνά μέσον ἔσται. γένοιτο δ' ἂν τὸ εἰρημένον ὡδε καταφανές. εἰ ληφθεῖσσαν δύο πόδες, ὁ μὲν ἴσον τὸ ἄνω τῷ κάτω ἔχων καὶ δισημον ἐκάτερον· ὁ δὲ τὸ μὲν κάτω δισημον, τὸ δ' ἄνω ἡμισυ· τρίτος δὲ τις ληφθεῖη ποῦς παρὰ τούτους, τὴν μὲν βάσειν (intellige tempus forte) ἴσην αὐτοῖς ἀμφοτέροις ἔχων, τὴν δὲ ἄρσειν (hoc est tempus debile: ita enim corrigenda vulgata τὴν διαίρεισιν) μέσον μέγεθος ἔχουσαν τῶν ἄρσειων· ὁ γὰρ τοιοῦτος ποῦς ἄλογον μὲν ἔξει τὸ ἄνω πρὸς τὸ κάτω· ἔσται δ' ἡ ἀλογία μεταξὺ δύο λόγων γνωρίμων τῇ αἰσθήσει τοῦ τε ἴσου καὶ τοῦ διπλασίου· καλεῖται δ' οὗτος χορεῖος ἄλογος. δεῖ δὲ μὴδ' ἐνταῦθα διαμαρτεῖν, ἀγνοηθέντος τοῦ τε ῥητοῦ καὶ τοῦ ἀλόγου, τίνα τρόπον ἐν τοῖς περὶ τοὺς ῥυθμοὺς λαμβάνεται. ὡςπερ οὖν ἐν τοῖς διαστηματικοῖς στοιχείοις τὸ μὲν κατὰ μέρος ῥητὸν ἐλήφθη, ὃ πρῶτον μὲν ἐστὶ μελωδούμενον, ἔπειτα γνωρίμον κατὰ μέγεθος, ἦτοι ὡς τὰ τε σύμμετρα καὶ ὁ τόνος ἢ ὡς τὰ τούτοις σύμμετρα· τὸ δὲ κατὰ τοὺς τῶν ἀριθμῶν μόνον λόγους ῥητὸν (ita recte correxit Morellius), ᾧ συνέβαινε ἀμελωδήτω εἶναι· οὕτω καὶ ἐν τοῖς ῥυθμοῖς ὑποληπτέον ἔχειν τὸ, τε ῥητὸν καὶ τὸ ἄλογον. τὸ μὲν γὰρ κατὰ τὴν τοῦ ῥυθμοῦ φύσιν λαμβάνεται ῥητὸν· τὸ δὲ κατὰ τοὺς τῶν ἀριθμῶν μόνον λόγους. τὸ μὲν οὖν ἐν ῥυθμῷ λαμβανόμενον ῥητὸν χρόνου μέγεθος πρῶτον μὲν δεῖ τῶν πιπτόντων εἰς τὴν ῥυθμοποιεῖαν εἶναι, ἔπειτα τοῦ ποδός, ἐν ᾧ τέταται, μέρος εἶναι ῥητὸν· τὸ δὲ κατὰ τοὺς τῶν ἀριθμῶν λόγους λαμβανόμενον ῥητὸν τοιοῦτόν τι δεῖ νοεῖν, οἷον ἐν τοῖς διαστηματικοῖς τὸ δωδεκατημόριον τοῦ τόνου, καὶ εἴ τι τοιοῦτον ἄλλο ἐν ταῖς τῶν διαστημάτων παραλλαγαῖς λαμβάνεται. φανερόν δὲ διὰ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἡ μέση ληφθεῖσα τῶν εἰρημένων (adde ἄρσειων) οὐκ ἔσται σύμμετρος τῇ βάσει. οὐδὲν γὰρ αὐτῶν μέτρον ἐστὶ κοινὸν εὐρυθμον.

6) p. 292 139.

Haec quum considero, quumque apud animum reputo, quemadmodum Bacchius rhythmum ex longis, brevibus et irrationalibus dicat fieri, sic grammaticos ex iisdem longis brevibusque et ancipitibus: probabile videtur ancipitem syllabam grammaticis eam dici, quae rhythmicis est irrationalis. Ac videre mihi videor, ancipitem in thesi positam et longiorem brevi, et breviorē perfecta longa esse. Contra anceps, quae in sine versus est in arsi, quam longam esse postulat rhythmus, non irrationalis esse potest, sed pro perfecta longa habetur, ut in dactylico catalectico in arsin,

$$\underline{\quad} \cup \cup \cup - \cup \cup \cup \underline{\quad}$$

et iambico acatalectico,

$$\cup \underline{\quad} \cup \underline{\quad}$$

item in anapaestico,

$$\cup \cup \underline{\quad} \cup \cup \underline{\quad}$$

et similibus omnibus.

Referuntur autem inter irracionales quatuor potissimum pedes, choreus irrationalis iamboides et choreus irrationalis trochoides, deinde dactylus irrationalis et anapaestus irrationalis, qui vocatur cyclius. In choreo irrationali arsin esse dilemmam, thesiu mediam inter unam moram et dilemmum, notavimus ex Aristoxeno. De utroque choreo Aristidis verba sunt haec ⁷⁾: *Ἐἴσι δὲ καὶ ἄλογοι χοροῖοι β'· ἰαμβοειδῆς, ὅς συνίστηκεν ἐκ μακρῆς ἄρσεως καὶ δύο θέσεων. καὶ τὸν μὲν ῥυθμὸν ἔοικεν δακτύλῳ· τὰ δὲ τῆς λέξεως μέρη κατὰ τὸν ἀριθμὸν ἰάμβῳ. ὁ δὲ τροχοειδῆς ἐκ δύο ἄρσεων καὶ μακρῆς θέσεως, κατ' ἀντιστροφὴν τοῦ προτέρου.* Haec fere exprimit Marcianus Capella ⁸⁾: *Sunt sane, inquit, qui etiam irrationabiles esse dicuntur, quos alogos vocitamus, quos etiam chorios appellare consuevimus. Sunt autem numero duo: quorum alter diiambi figuram respicit, et constat ex elatione, quae longa est, et duabus positionibus: et numero quidem est ad dactylicum similis; partibus vero ad numerum Ionicum iungitur et iambicinum. Alius vero est numerus, qui trochoides nominatur, id est, qui figuram quandam speciemque trochaei habere videtur, ex elationibus geminis et longa positione consistens, per contrarium prioris effectus.* Pro longa thesi, quam arsin veteres vocant, ancipitem sive irracionalem debuisse dici fidem facit Aristoxenus: eamque syllabam signabo hac figura,

#

Iam choreus iamboides secundum descriptionem Aristidis est hic,

7) p. 59. 8) p. 197.
vol. I. p. II.

∞

conuenitque is numero syllabarum dactylo, rhythmō uero est iambi similis. Lege igitur apud Aristidē; καὶ τὸν μὲν ῥυθμὸν ἔοικεν ἰάμβῳ, τὰ δὲ τῆς λέξεως μέρη κατὰ τὸν ἀριθμὸν δακτύλῳ: quod uerum esse uel *N* paragogicum in uoce ἔοικεν seruatū demonstrat. 9) Nec rhythmō differt hic pes et quem *orthium* appellat Bacchius 10), ex irrationali anacruſi et longa arsi (ipse dicit ἐξ ἀλόγου ἄρσεως καὶ μακρᾶς θέσεως),

.

ac proinde forma iamboidis chorei irrationalis est haec,

.

neque alius est quam iambus cum ancipite anacruſi, quae ob id ipsum, quod irrationalis nec perfecte est longa, solui in duas breues nequit, in ordinibus autem iambicis, imprimis in dipodia, reperitur: quocum conuenit, quod Marcianus ad diambum spectare iamboidem trochaeum dicit. Sed trochoides secundum Aristidis et Marciani uerba hic est, ∞ ∞ ∟, ex duarum breuium anacruſi et unius longae arsi: qui tamen eiusmodi pes hoc potuerit nomen sortiri, nemo intellexerit quisquam; immo mirere, cur non iamboidem appellauerint potius ob iambici rhythmī haud leuem similitudinem. Sed duo inſunt Aristidis loco aut scriptoris ipsius aut librarij uitia; alterum, quod nemo librario imputauerit, est hoc, quod pro irrationali iterum longa dicitur syllaba; alterum, quod arſis et theſis permutatae sunt. Nam si trochoides, ut per se uidetur consentaneum et Aristides disertis tradit uerbis, contrarius est iamboidi, qui quaeſo ille potest esse ∞ ∞ ∟, quum hic fit

∞?

Immo aut scripsit Aristides aut debuit scribere: ὁ δὲ τροχοειδὴς ἐκ δύο θέσεων καὶ μακρᾶς (intellige irrationalē) ἄρσεως, ut forma sit haec:

∞ #

et conuenit hoc Aristoxeni uerbis, qui choreum irrationalē facit

. #

Sic autem trochoides et iamboides eandem inter se seruabunt rationem, quam trochaeus et iambus:

9) Sensit loci deprauationem etiam Meibomius p. 278. correxit Burette Mem. Acad. Inscr. T. XV, p. 321. Marcianus tamen codicem tractauit eodem mendo inquinatum.

10) p. 25. Exemplum orthii dicit esse uocem ὄργη.

$$\begin{array}{cc} \overset{\cdot}{\omega} & \cup \\ \overset{\cdot}{\omega} & \# \\ \overset{\cdot}{\omega} & \# \\ \overset{\cdot}{\omega} & \# \end{array} \quad \begin{array}{cc} \cup & \overset{\cdot}{\omega} \\ \# & \overset{\cdot}{\omega} \\ \# & \overset{\cdot}{\omega} \\ \# & \overset{\cdot}{\omega} \end{array}$$

Quid multa? Trochoides choreus irrationalis manifeste hic est pes:

$$\overset{\cdot}{\omega} \quad \#$$

nec differt a spondeo illo sive anapaesto, qui in dipodia trochaica est in secunda sede; quin omnis omnino spondeus, qui trochaei loco ponitur, est, ni fallor, choreus irrationalis, exempli causa spondeus in basi $\cup \cup$, et duplicatus $\cup \cup \cup \cup$, spondeus in dochmio, $\cup \cup \cup \cup$, et in Ionicis $\cup \cup \cup \cup$: quo pertinet illud, quod iamboides Ionicis adiungi dicitur a Marciano, neque falso, quamquam rem alio modo melius poterat illustrare. Quippe iamboides choreus erit in Ionicis a minori, si ita divides,

$$\begin{array}{c|c} \cup \cup \cup & \cup \cup \cup \\ \cup \cup \cup & \cup \cup \cup \end{array}$$

sed trochoides hac ratione:

$$\begin{array}{c|c} \cup \cup & \cup \cup \cup \cup \\ \cup \cup & \cup \cup \cup \cup \end{array}$$

Quod vero chorei inventorem Olympum praedicat Plutarchus¹¹⁾, eoque multum usos in Metrois dicit, hoc est, in Galliambis dictis Metroacis, ex Phrygia, Olympi patria, haud dubie allatis, recte Burettus¹²⁾ irrationalem intellexit choreum, qui quam aptus sit Galliambis, satis est perspicuum.

Quemadmodum autem irrationales chorei syllabam irrationalem maiorem habent quam rationalem in thesi brevem eiusdem qualitatis, non tamen perfecte longam, ut dactylica thesis est: ita in dactylo et anapaesto irrationali longae in arsi mensura minuitur, ut minor sit perfecta longa, maior vero brevi, quae est in arsi trochaica. Soluta enim trochaeo in tribrachyn $\cup \cup \cup$ thesis est dactylicae aequalis, arsis dimidia: iam si pedem compones ex media inter dactylicam disemam et tribrachi monosemam arsi, thesi autem disema eadem, quae est in dactylo et tribracho, erit arseos mensura $1\frac{1}{2}$, theseos 2, ac proinde, quia dividetur unitas rhythmicæ moræ, arsis erit irrationalis. In quibus vero arsis irrationalis est, ii dactyli vocantur irrationales (possis et leves appellare), iisque respondententes anapaesti nominati cyclii. Dionysius Halicarnassensis¹³⁾: Παράδειγμα δὲ αὐτοῦ (τοῦ δακτύλου) τόδε:

11) De musica c. 29.

13) de comp. verb. c. 17. p. 224.

12) In Comm. ad Plutarch. l. 1.

Ἠλιόθεν με φέρον ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασεν.

οἱ μέντοι ῥυθμικοὶ τούτου τοῦ ποδὸς τὴν μακρὰν βραχυτέραν εἶναι φασὶ τῆς τελείας· οὐκ ἔχοντες δὲ εἰπεῖν πόσω, καλοῦσιν αὐτὴν ἄλογον. ἕτερον δὲ ἀντίστροφόν τινα τούτῳ ῥυθμόν, ὃς ἀπὸ τῶν βραχειῶν ἀρξάμενος ἐπὶ τὴν ἄλογον ταύτην (vulgo τούτου) τελευτᾷ, χωρίσαντες ἀπὸ τῶν αναπαιστων κύκλιον (vulgo κύκλον) καλοῦσι, παράδειγμα αὐτοῦ φέροντες τοιόνδε·

μέχεται πόλις ὑψίπυλος κατὰ γᾶν.

περὶ ὧν ἂν ἕτερος εἴη λόγος. Et alibi ¹⁴⁾ irrationalis dactyli exemplum affert hoc, αὐτὶς ἔπειτα πέδονδε κυλίνδετο λάας ἀναιδῆς.

Fiunt igitur, ut ex hoc videtur exemplo, irrationales dactylici ex solis fere dactylis, aut nullis aut paucissimis immixtis spondeis. Ceterum quandoquidem irrationales chorei adhibiti sunt gravandis et quasi onerandis iambicis trochaicisque numeris, consentaneum est dactylos atque anapaestos irrationales levandis dactylicis inseruisse speciebus: quapropter, ubi dactyli et anapaesti compositi trochaicis et iambicis sunt, erunt illi irrationales; ut dactyli et anapaesti logaoedici,

´ ¯ ¯ - ¯ ¯ - ¯ - ¯
 ¯ ¯ ´ ¯ ¯ - ¯ - ¯ ¯

in quibus spondei pro dactylis rari reperiuntur, pro trochaeis nulli usquam. Quum autem in dactylo hoc irrationali arsis habeat tria dimidia tempora, thesis quatuor, totus pes septem; trochaeus autem sex, in iisque duo priora cum ictu, qui maiorem iis addit vim: non multum variatur rhythmus ex dactylo irrationali in trochaicum transiens rationalem. Eadem vero de causa, qui in trochaicis iambicisque dipodiis sunt dactyli et anapaesti, leves erunt sive irrationales, ut in his formis:

´ ¯ - ¯ ¯ ´ ¯ -
 ´ ¯ ¯ - ¯ ¯ ¯ ´ ¯ ¯ -

nec in duas breves facile solvetur irrationalis syllaba, quia non perfecte est longa: quamquam in dactylicis logaoedicis sit hoc aliquoties, propterea quod duae breves, in quas soluta arsis est, haud difficile possunt ternis dimidiis moris aequari; in iambicis trochaicisque non fit, quia in iis longa irrationalis est pro una brevi. Itaque in iambicis dactylum nusquam sequitur anapaestus, - ´ ¯ ¯ ¯ -, quia tunc soluta arsis dactyli esset, - ¯ ¯ ¯ -, sed post spondeum et iambum reperitur dactylus legitime, quippe levis:

¯ ´ ¯ ¯ -

¹⁴⁾ c. 20. p. 280 sqq.

nec contrahi possunt breves in theli, ne graviore fiat pes quam pro trochaici et iambici numeri levitate. Ceterum si in dactylo et anapaesto irrationali arseos tempus est ternarum morarum dimidiarum, theleos autem quaternarum, in ternis arseos moris dimidiis quaternarum pondus efficit ictus, quo fiat aequilibrium: ac si in choreo irrationali prior longa quaternarum, altera vero ternarum est morarum dimidiarum, tria dimidia tempora videntur in arsi esse, quibus vis ictus quaternarum pondus addit: ceterae autem quatuor sunt in thesi.

Admississe autem veteres irrationalem numerum, ut in harmonia intervalla dissonantia, variis ex causis videntur, partim, quia ibi, ubi ordines aut versus finiuntur, anceps, quae ipsa est irrationalis, vitari non potest, atque in dipodiis etiam ideo, quod insignem gravitatem versui conciliat longa pro brevi, ut in tragico senario; partim ob usus necessitatem, certe commodum in nominibus propriis, quod factum apud scenicos poetas in trochaicis et iambicis dactylos anapaestosque irrationales admittentibus; partim ad variandam versus mensuram, quemadmodum in logaedicis; postremo quod turbatos numeros praeferebat nonnullis locis et in quibusdam carminis generibus, ubi aut argumenti humilitas inconcinnitasque concinnis numeris convenire non videbatur, ut in comicorum iambis ac trochaicis, in Sotadeis, Priapeis, aliis; aut animi vehementior perturbatio confusos postulabat rhythmos numeroque paullo solutiores: quemadmodum in dochmiis, qui ab ipsa inconcinnitate nomen acceperunt¹⁵⁾, et ibi potissimum in tragoediis positi reperiuntur, ubi mentes acerbissimo dolore laceratae, ingenti malo percussae, metu et horrore attonitae, postremo quasi quadam vecordia agitatae describuntur graviore tum harmoniae tum numeri turbatione, quam vocant παρακαταλογήν¹⁶⁾: item in Gal-

15) Aristid. p. 39. Etiam apertius Etym. M. v. δογματικός. Πολλά ῥυθμῶν, inquit, ὀνόματα καὶ ἄλλα· ἀτὰρ δὴ καὶ ταῦτα, ἱμβρος, λαμβικός, δάκτυλος, δακτυλικός, παίων, ἐπί-τριτος. οὗτοι μὲν οὖν ὄρθοι εἰσι ῥυθμοί· ἐν ἰσότητι γὰρ κείνται· ἢ γὰρ μόνος πρὸς δυάδα, ἢ δυάς πρὸς τριάδα, ἢ τριάς πρὸς τετράδα πλεονεκτεῖται μονάδος· (ita corrigo vulgatum: ἢ τριάς πρὸς τετράδα, ἢ τριάς πλεονεκτεῖται μονάδος: nisi lacuna est in loco, quod etiam probabilius) ἐν δὲ (addidi δὲ) τῷ δογματικῷ τριάς ἐστὶ πρὸς πεντάδα, καὶ δυός ἢ πλεονεκτοῦσα. οὗτος οὖν ὁ ῥυθμὸς οὐκ ἠδύνατο καλεῖσθαι ὄρθος· ἐκλήθη τοίνυν δογματικός, ἐν ᾧ τῆς ἀνωτέρας μείζον κατὰ τὴν εὐθείαν κρίνεται, etc. Eundem locum similiter fere atque ego, tractavit Seidlerus de versf. dochm. P. II, p. 401 sq.

16) Aristot. Probl. XIX, 16. Διὰ τί ἡ παρακαταλογή ἐν ταῖς ᾠδαῖς τραγικῶν; ἢ διὰ τὴν ἀνωμαλίαν; παθητικὸν γὰρ τὸ ἀνωμαλὲς καὶ ἐν μεγέθει τύχης ἢ λύπης· τὸ δὲ ὀμαλὲς ἔλαττον γαῖδες. Ad quem locum Burretus l. I. T. X, p. 244. D' où il parolt, inquit, que καταλογή en termes de musique signifioit la suite naturelle, simple et unie des tons ou des sons dans la manière de moduler un chant, aussi bien que dans la cadence; et que παρακαταλογή, au contraire, désignoit un désordre dans l'arrangement de ces sons et dans le rythme, d'où résultoit une modulation inégale, scabreuse, hétéroclite, et par là d'autant plus propre au tragique, au pathétique, comme le dit Aristote. Or li la paracata-

liambis, ad Phrygios modos in Magnae Matris honorem decantatis, in quibus divina insania agitabantur animi.

Hae sunt numerorum rationes omnes, quas migrare musicus non potest, quamquam non necesse est eadem eos proferat celeritate. Quippe unus idemque numerus varia potest velocitate reddi, ut modo tardior sit modo concitior, servatis tamen arseos theseosque rationibus. Sunt haec varia *ductus rhythmicici* genera: Graeci vocant *ἀγωγήν*, nostri tempus (Tempo); aliud vero argumentum celeriorum, aliud tardiorum postulat ductum, celeriorum exempli causa hic versus,

αὐτίς ἔπειτα πέδιονδε κλίνδετο λάας ἀναιδίς,

tardiorum hic,

ἐξ οὗ δὴ ταπρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε.

De ductu Aristides¹⁷⁾: *Ἀγωγή δέ ἐστι ῥυθμικὴ χρόνων τάχος ἢ βραδυτής· οἷον ὅταν τῶν λόγων σωζομένων, οὓς αἱ θέσεις ποιούνται πρὸς τὰς ἄρσεις, διαφόρως ἐκάστου χρόνου τὰ μεγέθη προγερώμεθα. ἀρίστη δὲ ἀγωγὴς ῥυθμικῆς ἐμφασίς ἢ κατὰ μέσον τῶν θέσεων καὶ τῶν ἄρσεων ποσὴ διάστασις.*¹⁸⁾

VIII.

De solutione et contractione syllabarum in arsi et thesi.

Iam numerorum generibus summatis explicitis necesse est ut pauca addantur de duplici illa mensura, longa et brevi. Ex quibus quum illa huius visa sit dupla, binarum brevium loco poni longam et unius longae in locum binas breves posse supra contendimus, non tamen delinientes, ubi hoc fieri possit, numne ubivis, an certis tantum conditionibus. Itaque quo id perspiciatur magis, syllabarum in arsi et thesi positarum natura est consideranda. Duas inter breves coniunctas mutus est arseos theseosque nexus, sive praecedente arsi sive succedente, ὃὃ, ὃὃ. Quae quo minus una efferantur longa, non est quod impediatur, modo ut in contractione servetur arseos et theseos ratio eadem: servabitur autem, si ὃὃ contrahatur in Λ fle-

loge étoit convenable au tragique, elle ne l'étoit pas moins, lorsqu'il s'agissoit de médire, d'invectiver contre quelqu'un, de l'accuser avec véhémence, et de le diffamer: et comme c'étoit là l'emploi principal de la poésie lyrique ou iambique d'Archiloque, il ne faut pas être surpris que Plutarque range la paracataloge au nombre des inventions de ce Poëte-Musicien.

17) p. 42.

18) Ita correxit Tyrwhitt. ap. Cleaver. de rhythm. Gr. p. 19. Vulgo legitur *ἀγωγή ῥυθμικῆς ἐμφάσεως*. Ceterum a rhythmico ductu differt harmonicus, de quo v. Meibom. ad Aristid. h. 1.

xam longam, in qua prior mora in arsi, altera in thesi est posita, ut *ἔεν ἦν, φάος φῶς, νόος νοῦς, πλόος πλοῦς*; item si $\cup\cup$ contrahatur in \underline{V} , depressa mora priori, sublata altera, ut *ἔάν ἦν, ἔσταός ἔστώς*. Quae quum ita sint, videamus quae fieri possint contractiones temporum in rhythmis, ut in pari dactylico $\cup\cup\cup$ et anapaestico $\cup\cup\cup$, et in duplicatis $\cup\cup\cup\cup$, $\cup\cup\cup\cup$, $\cup\cup\cup\cup$, $\cup\cup\cup\cup$, deinde in duplo trochaeo et iambo $\cup\cup\cup\cup$, $\cup\cup\cup\cup$, postremo in paeonico, $\cup\cup\cup\cup$ ceterisque eiusdem generis. In his igitur ad priorem normam

$\frac{\wedge}{\cup}$

contractiones fiunt hae,

in dactylico $\frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup}$ et anapaestico $\frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup}$

in trochaico $\frac{\wedge}{\cup} \cup \frac{\wedge}{\cup} \cup$ et iambico $\cup \frac{\wedge}{\cup} \cup \frac{\wedge}{\cup}$

in cretico $\frac{\wedge}{\cup} \cup \frac{\wedge}{\cup}$, bacchio $\cup \frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup}$ et palimbacchio $\frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup} \cup$

quia eadem in omnibus servatae sunt arseos et theseos rationes: nam quod in trochaicis, iambicis paeonicisque priores duae breves contrahuntur, id eo fit, quod altera prioris thesis est, quamquam succedentis videtur esse arsis. Atque est profecto etiam hoc: restat igitur, ut in his generibus omnibus secunda tribrachi arsis cum proxima contrahatur brevi, hunc in modum,

$\cup \frac{\wedge}{\cup}$

ut *φιλεε, φιλει*: sed hic contrahendi modus, quamquam et in Graeco sermone et in musica recentiorum est receptus, apud veteres ab universa exulat tum musica tum poetica rhythmopoeia, propterea quod formae $\cup -$ prior syllaba, quae hac ratione debet in arsi esse, deposito ictu ob exilitatem in anacruseos transire naturam mittitur, quae autem thesis esse debebat, sequens longa, arseos sibi vindicat locum. Sin autem alterum species contrahendi genus, cuius norma est haec,

$\frac{V}{\cup}$,

innumerae sane comparebunt rhythmorum contractionis formae, quibus nostra quidem utitur musica, veteres tamen abstinendum censuere, quod iis, ut arseos et theseos simplex ratio sensu percipi posset, imprimis esset cordi. Non potest autem percipi, admissa illa contrahendi licentia: quis enim, si pro hac forma

$\frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup}$

ponas illam,

$\cup \frac{V}{\cup} \cup$,

et pro duplici dactylo

$\frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup} \frac{\wedge}{\cup}$

scribes,

$$\text{v} \underline{\text{v}} \cup \text{v} \underline{\text{v}} \cup,$$

quis, inquam, rhythmum idem genus agnoscat? quis est, quin obscuratam omnem turbatamque arsum thesumque rationem dicat, rhythmumque pro dactylico $\text{v} \cup \cup - \cup \cup$ putet esse hunc $\text{v} \text{v} \cup \cup - \cup$? Nonne, si tribrachys iambicum habens numerum $\text{v} \text{v} \cup$ contrahetur in

$$\frac{\text{v}}{\cup \cup} \cup,$$

permutatis arsis thesibusque trochaicum potius offeres? Gratias igitur habeamus veteribus, quod rhythmum simplicitati et perspicuitati prospicientes totum hoc damnarunt contractionis genus ¹⁾, idque reliquerunt nostris, qui harmoniam quam rhythmum magis curantes suo iure in hoc peccant, sociamque peccati habent, ut videtur, ecclesiam iam inde ex Augustini aetate. ²⁾

Hac tenenti expedita erit difficultas quaedam, quam spero legentibus, ne monente quidem me, obiectam ultro esse. Ubi enim imparis numeri genera ex veterum retuli doctrina, duo tantum in unaquaque mensura retuli, alterum ab arsi incipiens duplice,

$$\begin{array}{r|l} \text{a} & \text{ih} \\ - & \cup \\ \hline 4 & 2 \\ \hline 8 & 4 \end{array}$$

alterum a thesi simplice,

$$\begin{array}{r|l} \text{ih} & \text{a} \\ \cup & - \\ \hline 2 & 4 \\ \hline 4 & 8 \end{array}$$

cur vero tertium non habeatur hoc,

$$\begin{array}{r|l} \text{ih} & \text{a} \\ \cup \cup & \cup \\ \hline 4 & 2 \\ \hline 8 & 4 \end{array}$$

praecedente duplice thesi et succedente arsi simplice, hoc neque ex veterum neque ex nostris rationibus adhuc conspiciebatur. Nempe hoc tertium neque veteres neque nos possumus statuere, quod anacrusis thesi duplo maiorem recipit ictum, sequens autem arsis cum anacrusi comparata ita est exilis, ut anacrusis in

1) Reicit omnem contractionem Bernhardus noster Elemm. doctr. ling. p. 389. qui vellein certe prius genus,

$$\frac{\text{a}}{\cup \cup}$$

excepisset.

2) V. cap. VI, not. 7.

arsin, arsis in thesin transeat; continuo igitur aut trochaicus nascetur rhythmus, aut certe pyrrhichius, transeunte forma $\cup \cup \cup$ in $\cup \cup \cup$ aut $\cup \cup \cup$: quod sentias etiam apertius, ubi duae priores secundum legitimam contractionis formam contrahentur in longam, $- \cup$: in quo prior syllaba, utpote validior, recipiet arsin, depressa secunda, \cup , in trochaei modum. Haec causa est, cur inversus trochaeus

non fit $\cup \cup \cup$, sed

$$\frac{\wedge}{\cup} \cup$$

abscissa abs thesi ultima brevi et initio pedis praefixa, $\cup \cup \cup$, ita quidem, ut haec anacrusis nata sit ex theseos ea particula, quae ad praecedentem theseos particulam arseos vi instructam, in theseos ratione posita est.

Ceterum quantum sit discrimen in uno eodemque rhythmico, si solutis ac si contractis efferatur syllabis, quum in musica tum in poeti docet sensus: contractis enim in longas brevibus numerus fit tardus, gravis, compositus; solutis vehemens, instabilis, concitatus: utrumque poetae pro argumenti indole deligunt. 'Vide modo, quantum intersit inter hos heroicos,

οὐνεκα τὸν Χρῦσην ἠτίμησ' ἀρητήρα,

et,

αὐτίς ἔπειτα πέδονδε κλίνδετο λᾶας ἀναιδής,

quantum inter hos anapaesticos,

*ποιαν δῆθ' ὀρμάσω, ταύταν
ἢ κείναν, κείναν ἢ ταύταν;*

et,

ἄγετ' ὦ Σπάρτας ἔνοπλοι κοῦροι,

aut,

μεγάλους μὲν ἰδοῦσα νέους θανάτους,

postremo hos,

*τίς ὕρα βαθύκομα τὰδ' ἐπέστυ βροτῶν,
λέγε δὲ σὺ κατὰ πόδα νεόλυτα μέλα.*

Aliud sonat creticus non solutis longis, aliud soluta prima, aliud secunda, ut,

*σοὶ μὲν εὐπιπος, εὐκωλος, ἰγγέσπαλος.
μετὰ δὲ γὰν ὕδατά τ' ὠκεανὸν ἠφάνισε νύξ.
ὦ μακάρι' Αὐτόμενες, ὡς σὲ μακαρίζομεν.*

Poetae igitur, ubi concitationem quandam indicare volunt, crebrioribus utuntur solutionibus, et in aliis carminibus liberius eas admittunt, ab aliis excludunt: arsis dactylica fere nunquam solvitur, thesis in Aeolicis et logaedicis dactylis raro contrahitur. In trochaico et paeonico rhythmici genere imprimis initio ordinum frequentes sunt solutiones, quo concitatiores fiant numeri, ut in Pindarico:

$\overset{\frown}{\cup} \overset{\frown}{\cup} \cup - \cup - \cup - \cup -$
 ὅθεν ὁ πολύφατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται,

et in alio metro,

$\overset{\cdot}{\cup} \cup - - \overset{\cdot}{\cup} - -$
 Σικελία τ' αὐτοῦ πιέζει.

$\overset{\frown}{\cup} \cup \overset{\frown}{\cup} \cup - \cup -$
 ἕτερον ἕτερα, σὺν δὲ τίν.

$- \overset{\cdot}{\cup} \cup \cup - \cup - \quad | \quad \overset{\frown}{\cup} \cup - \cup \cup$
 καὶ παῖς ὁ Θεαρῖωνος ἀρετᾶ κριθαίς.

Praeterea in liberioris praesertim numeri carminibus, quo rhythmus, priusquam obmutescat, infurgat vehementius, arsin, quae antecedit ultimam, hoc est, priorem ultimae dipodiae, catalecticae praecipue, consuerunt solvere. Sic Catullus in Galliambis,

$\cup \cup \overset{\cdot}{\cup} \overset{\cdot}{\cup} \cup - \cup \quad | \quad \cup \cup \overset{\cdot}{\cup} \cup \overset{\frown}{\cup} \cup \cup$
Super alta vectus Atys celeri rate maria.

Fit Pindarus:

$\cup \overset{\cdot}{\cup} - \overset{\times}{\cup} \cup \overset{\cdot}{\cup} \cup \cup - \cup - \overset{\frown}{\cup} \cup \cup$
 ἐν ἀνδρῶν ἐν θεῶν γένος, ἐκ μιᾶς δὲ πνέομεν.

$\overset{\cdot}{\cup} \cup \cup - \overset{\cdot}{\cup} \cup \cup - \cup \cup - \overset{\frown}{\cup} \cup \cup$
 ἴχνησιν ἐν Πραξιδάμαντος ἰὸν πόδα νέμων,

$\overset{\cdot}{\cup} \cup - - \overset{\cdot}{\cup} \cup - - \overset{\cdot}{\cup} \cup - \overset{\frown}{\cup} \cup \cup$
 ὅς τ' ἐν αἰνᾷ ταρτάρῳ κίτται θεῶν πολέμιος,

$\overset{\frown}{\cup} \cup - \cup \overset{\cdot}{\cup} \cup - - \overset{\cdot}{\cup} \cup \cup$
 Φυλακίδα γὰρ ἦλθον, ὦ Μοῖσα, ταμίας.

ubi etiam contraxit aliquoties,

Φυλακίδα νικῶντος. εἶη δὲ τρίτον.

ὁ Κλεονίκου παῖς. ἐγὼ δ' ὑπὶ θρονον.

Nonnulla solutionis genera apud Pindarum quidem, diligentissimum metricum, sunt perrara, et maximam partem in nominibus propriis reperiuntur necessitate extorta, ut solutio iambicae arseos,

$- \overset{\frown}{\cup} \cup - - \overset{\cdot}{\cup} \cup -$
Πύθιον Ἀπόλλωνα θρόνου,

$\bar{\sigma} \text{ } \bar{\sigma} \text{ } \bar{\sigma} \text{ } - \text{ } \bar{\sigma}$
 Ἑλλαδι πνθίσθαι,
 δύο δ' ἀπὸ Κιρῆας,

quanquam hoc loco nemo longam praetulerit syllabam; item secundae arseos trochaicae dipodiae,

$- \text{ } \bar{\sigma} \text{ } - - \text{ } \bar{\sigma} \text{ } \bar{\sigma} \text{ } - - \text{ } \bar{\sigma} \text{ } -$
 θείσαντο παρ βωμὸν πατέρος Ἑλλανίου.

Sed sufficient haec paucula, exempli causa tantum allata, non rei pertractandae: quod commodius fiet in singulorum numerorum recensione, praesertim quum neque poetae omnes, neque omnia poeseos genera eandem sequantur contractionum et solutionum licentiam.

IX.

De rhythmo sermonis, inprimis de accentu.

Si iis, quae hucusque a nobis exposita sunt, perpenfis, nullam temporis successione posse unam et coniunctam esse, nisi arseos thakosque ratione, hoc est rhythmo liquet; ubicunque est totum ex pluribus temporis particulis conflatum, ibi esse rhythmm concedamus necesse est. Quapropter quum non solum versus, sed etiam vocabulum unumquodque humana prolatum voce sit totum ex pluribus syllabis compositum, singula vocabula singulos esse rhythmos censendum, in quibus tum certae temporis morae, tum arsis et thesis cernantur. Morae autem temporis in vocabulis sunt syllabae mensuram sive quantitatem definientes; arsis et thesis factae in accentibus. Accentum vero nescire ii mihi videntur, qui unum tantum contendunt esse, acutum; quippe unus tantum ictus est, non unus accētus: haec enim vocabula mirum quantum differunt. Accentus vocatur ab accinendo, Graecis *προσῳδία ἀπὸ τοῦ προσάδειν*, quod in sermone melodia vocis accentuum ratione definiatur ¹⁾: quum autem accini syllabae aut acutus aut gravis possit sonus, necesse est duplex sit accentus, *acutus* et *gravis*, quamquam unus tantum ictus, qui est ac-

1) V. supra cap. VI. extr. collatis verbis Dionysii in not. ult. appofitis. Ea firmat Aristoxenus Elemm. harmon. I, p. 18. ed. Meibom. λέγεται γὰρ δὴ καὶ λογῶδες τι μέλος τὸ συγκείμενον ἐν τῶν προσῳδιῶν, τὸ ἐν τοῖς ὀνόμασιν φυσικὸν γὰρ τὸ ἐπιτείνειν καὶ ἀνιέναι ἐν τῷ διαλέγεσθαι. cf. Cic. Orat. §. 57. 58.

centus acutus²⁾; acutus vero quia eius motus est intentior (*σύντροπος*), in sermone arsin, gravis quia est remissior (*ἀνεπιμένος*), docente harmonice, thesin constituit: debentque singulae vocum syllabae, ut mensuram, ita sive arsin sive thesin habere, eamque secundum leges easdem, quas supra proposuimus. Primum igitur in monochrono si alii sive praecedenti sive subsequenti syllabae comparabitur (nam una mora nisi cum aliis comparata quem habeat accentum, quis est qui distinguat auribus?), aut acutus erit, $\acute{\cup}$, aut gravis, $\grave{\cup}$; in disemo sive pyrrhichio aut in priori est arsis $\acute{\cup}\cup$, aut in secunda $\cup\acute{\cup}$, et illic quidem ex contractione nascitur longa cum flexo accentu, $\underline{\Lambda}$, hic longa cum acuto, $\underline{\acute{\cup}}$, depressa priore mora, ut vidimus octavo capite. Hoc quum significare grammatici vellent, ita instituerunt, ut tenor posteriori imponeretur diphthongorum vocali, *σοί, ἐμοί, εἶτε, εἶπομεν*: quod per abusum etiam in flexo invaluit accentu. Porro in trisemis varia esse potest accentuum ratio, primum trochaica, $\acute{\cup}\cup$, ut prima in arsi sit, duae reliquae in thesi, et contracte $\underline{\Lambda}\cup$ aut $\acute{\cup}-$, de qua forma praecedenti dictum capite; deinde iambica cum anacruasi, $\cup\acute{\cup}$, ac contracte $\cup\underline{\Lambda}$; postremo progressionem pyrrhichia $\acute{\cup}\cup\acute{\cup}$. Superest hoc genus, $\cup\cup\acute{\cup}$ et contracte $- \acute{\cup}$; sed in hoc ob anacruasios magnitudinem nimiam in prima mora nascetur quidam accentus, $\acute{\cup}\cup\acute{\cup}$, unde fiet contractio $\underline{\Lambda}\acute{\cup}$ aut $\acute{\cup}\underline{V}$, nisi forte producta ultima pro $\cup\cup\acute{\cup}$ recitabis $\cup\cup\underline{\acute{\cup}}$. Etiam maior varietas est in tetrasemis, quae aut ex duobus possunt esse pyrrhichis, $\acute{\cup}\cup\acute{\cup}\cup$ et $\cup\acute{\cup}\acute{\cup}$, et contracte per dactylum, anapaestum, amphibrachyn, spondeum,

$$\underline{\underline{\Lambda}} \underline{\underline{\Lambda}}, \cup \underline{\underline{\Lambda}} \acute{\cup} \text{ et } \underline{\underline{V}} \underline{\underline{V}};$$

aut ex iambo cum anacruasi, $\cup\acute{\cup}\cup$, et contracte

$$\cup \underline{\underline{\Lambda}} \cup \text{ aut } \underline{\underline{V}} \underline{\underline{\Lambda}};$$

aut ex tribracho trochaicum habente numerum cum nova arsi brevi, $\acute{\cup}\cup\cup\acute{\cup}$, ac contracte $\acute{\cup}\underline{\underline{\Lambda}}\cup$, in qua contractione ultima ob exilitatem deponet arsin. Postremo pentasema et hexasema vox maioresque omnes ex his erunt compositae numeris, pentasema ex trisema et disema, hexasema ex disema et tetrasema aut aliis eiusmodi: ut $\underline{\underline{\Lambda}}\cup\underline{\underline{\Lambda}}$ ex trochaeo $\underline{\underline{\Lambda}}\cup$ et pyrrhichio contracto $\underline{\underline{\Lambda}}$, aut ex pyrrhichio et iambo; $\cup\underline{\underline{\Lambda}}\underline{\underline{\Lambda}}\cup$ ex iambo et trochaeo; ceteraeque similiter.

Verborum igitur disemorum formae sunt,

$$\acute{\cup}\cup, \underline{\underline{\Lambda}}$$

$$\cup\acute{\cup}, \underline{\underline{V}}$$

2) Scite perspexit haec etiam Fr. Astius in primis lineis gramm. hermen. et crit., parum refutatus a Car. Franc. Christ. Wagnero in Addendis quibusdam ad librum de accentu Graecae linguae p. 6 sqq.

trifemorum, ¨ ¨ ¨ , $\frac{\wedge}{\cup}$ ¨ , ¨ -
 ¨ ¨ ¨ , ¨ $\frac{\wedge}{\cup}$, $\frac{\vee}{\cup}$ ¨
 ¨ ¨ ¨ , ¨ $\frac{\vee}{\cup}$, $\frac{\wedge}{\cup}$ ¨
 tetrafemorum, ¨ ¨ ¨ ¨ , $\frac{\wedge}{\cup}$ $\frac{\wedge}{\cup}$, ¨ $\frac{\vee}{\cup}$ ¨
 ¨ ¨ ¨ ¨ , ¨ $\frac{\wedge}{\cup}$ ¨ , $\frac{\vee}{\cup}$ $\frac{\vee}{\cup}$
 ¨ ¨ ¨ ¨ , ¨ $\frac{\wedge}{\cup}$ ¨ , $\frac{\vee}{\cup}$ $\frac{\cup}{\cup}$
 ¨ ¨ ¨ ¨ , ¨ $\frac{\wedge}{\cup}$ ¨

Quibus formis qua ratione utantur veteres novaeque nationes, si velis indagare, distinguenda sunt ea, quae omnibus communia quaeque singulis sunt propria. Communia vero sunt ea, quae ex ipsa sermonis natura manant. In quibus est hoc, quod flexo accentu notari longa syllaba nequit, nisi natura (*γύσει*) producat, non positione (*θέσει*): nam quum accentus esse non possit nisi in vocali (consonae enim accini nequit, quia non sonat nisi cum vocali), duas autem circumflexi moras esse necesse fit, ipsa vocalis, quae habet accentum, duarum debet esse morarum. Porro omnes linguae eam sequuntur viam, ut nihil magis spectent quam fines vocabulorum, quidquid autem ultimum antecedit ictum, id parum curent et ita fere pronuncient, ut fert necessitas naturae et pronunciandi facilitas, ideoque nec scriptura accentum in ea vocabuli distinguant parte. Deinde omnes, quod sciam, linguae in eo conveniunt, quod in fine vocabulorum numerum parem duplicatum sive dactylicum excludunt a sermone, quippe grandiore longe pedestri oratione, cui intra iambicum trochaicumque numerum indeque compositos similes censuere consulendum: dactylus enim cantui propior, trochaeus et iambus magis conveniunt pedestris orationis tenuitati; unde logaedicus vocatur versus, qui est ex dactylis et trochaicis: unde in tragico comicoque diverbio, in dicacibus carminibus, in humiliori omni genere poeseos, quod non canebatur, sed recitabatur, iambis fere usi veteres sunt.³⁾ Igitur forma haec $\frac{\wedge}{\cup}$ $\frac{\cup}{\cup}$, ubi inflexus est in longa ante duas breves aut unam longam, haud reperitur usquam, sed, ubicunque in vocabuli fine dactylica est aut spondiaca mensura ictum in priore longa habens, quamvis prior producat, tamen acuitur, non circumflectitur, arsin habens in tertia a fine mora. Eadem

3) Rectissime Aristoteles Poet. c. 4. *Μάλιστα γὰρ λεκτικὸν τῶν μέτρων τὸ ἰαμβεῖον* (iambicus senarius) *ἔστι. σημεῖον δὲ τούτου· πλεῖστα γὰρ ἰαμβεῖα λέγονται ἐν τῇ διαλέκτῳ τῇ πρὸς ἀλλήλους. ἐξάμετρον δὲ ὀλιγάνκις, καὶ ἐκβαίνοντες τῆς λεκτικῆς ἁρμονίας.* Cf. Aristot. Rhet. III, 8. Demetr. de elocut. §. 43. Cic. Orat. §. 189.

de causa forma $\acute{\cup} \cup$ - abstinent linguarum plurimae: Latini cur hac et cretica utantur, post paulo docebimus. Postremo in derivatis et compositis vocabulis omnes linguae plures habent acutos, ut Latinorum *terminator*, vernaculum *áelterváter*: simplicia autem et primitiva vocabula haud dubie unius arseos thescoque mensuram non excedebant, donec flexione et compositione aufererent voces, pluribus assumptis arsis thesibusque; quod enim ex grammaticorum disciplina ipse etiam Cicero ⁴⁾ et Quintilianus ⁵⁾ docuere, singulas voces singulis tantum insigniri acutis, id quam sit vere dictum, Hermannus demonstravit.

Venio nunc ad Graecam linguam. Ea promiscue ex omni genere rhythmici eligit numeros, ut ex disemio utroque, $\acute{\cup} \cup$ *έτος*, et contracte $\underline{\Lambda}$ *νοῦς*, $\cup \acute{\cup}$ *κλυτός*, et contracte \underline{V} *φῶς*, *χθών*, *χρῶς*, *Τρώς* etc. ex trifemis $\acute{\cup} \cup \cup$ *ἄλογος*, $\underline{\Lambda} \cup$ *εἶπον*, $\acute{\cup}$ - *λόγων*, $\cup \acute{\cup}$ *διάδος*, *ἀπόδος*, $\cup \underline{\Lambda}$ *καλῶς*, $\underline{V} \cup$ *οὔτε*, *εἶτε*, *μήτε*, *καίχι*, *νήχι*, quae composita non circumflectuntur, quia *οὔ*, *μή*, *εἶ*, *καί*, *νή*, non sunt ex acuto et gravi $\underline{\Lambda}$, sed ex gravi et acuto, \underline{V} : porro $\acute{\cup} \cup \acute{\cup}$ *ἀγαθός*, *γενικός*, ubi quamquam ultima tantum notatur ictu, tamen est etiam in antepenultima, quod sentiet quisque, si ultimam, ut debet, brevem, non longam facit pronunciando; $\acute{\cup} \underline{V}$ *τυχών*, ubi tamen arsis in penultima vix auditur, nisi solvetur ultima, ut in *ἀγαθός*: $\underline{\Lambda} \acute{\cup}$ *κλεινός*, *πτηνός*: in quo si cui mirum videatur, priorem esse circumflexam, conferat talem accentuum compositionem, *δῶρόν τε*, *φῶτά τε*, in quibus *φῶτά*, *δῶρά*, non aliter pronunciandum quam *πτηνός*, *κλεινός*: postremo tetrafemis $\acute{\cup} \cup \cup \cup$ *ξενόδοκος*, ubi tantum ultimus ictus scriptura notatur, ut semper; deinde $\cup \cup \cup \underline{\Lambda}$ *ἀγαθῶς*, *κλειτῶς*, sed nusquam, ut diximus, $\underline{\Lambda} \cup \cup$ nec $\acute{\cup} \cup -$, nisi in huiusmodi vocibus, *Μενέλαος*, *Ἀμφιάρεως*, *πόλιος*, quarum singularis est ratio. Primum enim acutum in horum vocabulorum antepenultima relictum videmus ex primitivis formis *Μενέλαος*, *Ἀμφιάραος*, *πόλιος*, epsilon autem mutum est. ⁶⁾ Porro in tetrafemis usitata forma $\acute{\cup} \acute{\cup} \cup$ duplici accentu acuto, in compositis et derivatis formis, *ἄκραντος*, *ἄπρακτος*, *ἄτλητος*, *γέλωτος*: ubi penultima utrum circumflexum an acutum habeat, vix distinguas, quamquam et circumflexus auribus accidit gravior, et acutus vitatur in terminatione $- \cup$, quapropter raro invenitur eiusmodi prosodia, *εἶτε*, *οὔτε*, *μήτε*, frequenter *εἶπε*, *φασίλε*, *τήλε*. Postremo $\cup \acute{\cup} \cup \cup$ cernitur in *ἐπιπολύ*, $\cup \underline{\Lambda} \acute{\cup}$ in *γαμητός*, $\underline{V} \cup \cup$ in *πνεύμων*, *κρήννος*, $\cup \acute{\cup} \cup \cup$ in *πολύφατος*, $\cup \underline{\Lambda} \cup$ in *ὁμοίως* contracto ex $\cup \acute{\cup} \cup \cup$ *ὁμοίως*: ultima autem forma $\acute{\cup} \acute{\cup} \cup \acute{\cup}$ vix discerni potest ab illa $\cup \acute{\cup} \cup \acute{\cup}$ *ἐπιπολύ*, ut nec $\acute{\cup} \underline{\Lambda} \cup$ ab $\acute{\cup} \underline{V} \cup$.

Praeterea pentafemae et maiores vocum formae ex compositione fiunt brevium rhythmorum, ut *ἄνθρωπος* ex syllaba acuta et trochaeo, cuiusmodi vocabula duo-

4) Orat. §. 58.

5) Inst. Orat. I, 5, 31.

6) Hermann. de em. rat. Gr. Gr. p. 30.

bus acutis pronunciata sunt aut acuto et circumflexo, neque ea simplicia et primitiva, sed vel composita vel derivata. Creticam compositionem eam, in qua prior ictus est potior, alter infirmior, tantum in iis fere toleratam reperimus vocabulis, ubi antiqua et primitiva forma in tertia a fine syllaba habebat acutum, ut *εὐγεων* ex *εὐγαϊον*, et prope mutum illud epsilon pro perfecta mora non numerabatur, qua de re pluribus dixit Hermannus in libro de emendanda ratione grammaticae Graecae. Postremo singulares quasdam Graecae prosodiae formas, ut quod finales *αι* et *οι* in nonnullis vocibus habentur pro brevibus, quod circumflexus est in penultima, etiamsi ultima est positione longa, ut in *ἀνλαξ*, postremo universam eucliticorum rationem aliaque huiusmodi ut hoc loco pertractemus, ab instituti ratione alienum est.

At paucula haec Graeci accentus exempla liquido, opinor, ostendunt, duo esse sibi opposita acutum ponendi genera, alterum, ut fini propius admoveatur, alterum, ut quam potest longissime ab extrema voce reiciatur. Sic in trifema voce si dicetur *ἀγαθός, κλειτός*, etsi nec prima syllaba sine arsi est, tamen ultimam potissimum vocis moram occupat acutus; si habes *ἔλεγον, ἄλογον, χῶρον*, acutus est ab extremo vocabulo remotissimus. Et illud quidem genus est leve, hilarum, agile, concitatum; hoc grave, severum, stabile, tardum; illud laetae, hoc strenuae indolis nationi convenit. Itaque Graeci, quorum ingenium tam est multiplex et varium, utrosque rhythmos non uno miscuere modo, altero temperantes alterum: qui vero et antiquitate et prisca sonorum granditate ceteris Graecis praestabant, Aeolenses, eam seculi sunt rationem, ut acutum, quam possent, remotissimum a fine vocabuli ponerent ⁷⁾, ut *Ἀχιλλεύς, βόλλα, βῶμος, ποταμός, κάλος, εἰρήκων, ἔγων, αὐτός*; idque et Germanica lingua, haud originis immemor, tenuit constanter, et vero ab Aeolensibus acceperunt Romani eorum posterii, caesae Graecorum virtutis heredes. Unde Athenaeus Romanos dicit in omnibus rebus imitatos Aeolensium mores, *ὡς καὶ κατὰ τοὺς τόνους τῆς φωνῆς* ⁸⁾: nec male in fastu et grandiloquentia causam reperit Olympiodorus ⁹⁾: *Καθόλου δὲ, inquit, οἱ Ῥωμαῖοι πᾶν ὄνομα παροξύνουσι διὰ τὸν κόμπου, ὅθεν ὑπερηγορόντες ἐκλήθησαν ὑπὸ τῶν ποιητῶν.* Itaque Romani, paucis exceptis exemplis, quae, quamvis non careant ratione, tamen nunc enumerare nihil attinet, non alias in simplicibus admiscere formas, quam has, in difemis $\acute{\cup}$ \cup et $\acute{\cup}$, *cólor, prior, réx, léx, ós, móds*, in trifemis $\acute{\cup}$ \cup \cup et $\acute{\cup}$ \cup , *ínita, férox, párens, víres, légis, régis*, eo tamen adhibito temperamento, ut

7) Vide Reizium de Acc. Incl. p. 107.

8) Athen. X, p. 425. A. Cf. Foster. de accentu p. 92 sqq.

9) In Aristot. Meteor. p. 27. incautius reprehensus a Bentleio Sched. de metris Terent. p. XV. ed. Lips. et Reizio de Acc. Incl. p. 108.

flexo accentui substitueretur acutus, ubi longa non natura est sed positione; in tetrasemis $\acute{\text{—}} \text{—}$, *ángulus, régulus, léges, móres*. Quin priorum vocis syllabarum extollendarum studio nimio Romani processerunt eo, ut vel formam anapaesticam $\text{—} \text{—}$ et creticam adeo $\acute{\text{—}} \text{—}$ admitterent, in qua tamen duo sunt ictus, ut supra demonstravi. Ita Latini dicunt *hómínes, hábitos, régíae, cárítas, cláritas*. In compositis vero prorsus ut Graeci duplici accentu proferunt formas $\acute{\text{—}} \acute{\text{—}}$, $\acute{\text{—}} \acute{\text{—}}$ et alias huiusmodi, ut *déinde, próinde, éxinde, súbinde, síquando, néquando, exádversum, dúntaxat, vir illustis, fabrífactus, iurecónsultus*; quin in hexasemis compositis habeant formam $\acute{\text{—}} \acute{\text{—}}$ — *orbisterrae*; quae persequi alius est loci. Eodemque modo vernacula lingua in compositis effert formas $\acute{\text{—}} \acute{\text{—}}$, $\acute{\text{—}} \acute{\text{—}}$, $\acute{\text{—}} \text{—} \acute{\text{—}}$, *Größsväter, Grundstücke, Bérgháuptmann, Féldeískunst, Éhrenfést, Éhrenreích.*¹⁰⁾

Aliam viam in accentibus explicandis ingressus est Hermannus, in tribus illis proximis operibus, de metris poetarum Graecorum et Latinorum¹¹⁾, de emendanda ratione Grammaticae Graecae¹²⁾, et compendio artis metricae¹³⁾; in quibus quo plura reperi egregie excogitata, quae quum tritis contineantur omnium manibus libris, in brevi hac artis metrorum adumbratione omittenda duxi, eo videtur magis necessarium, in quo ab eo plane discesserim, paucis monere. Quum enim vulgarem accentuum notationem cum rhythmici legibus haud semel videret pugnare, duplicem invenit esse rhythmum, alterum mensurae, quem unaquaeque vox haberet ratione longarum et brevium, ut *πολυπραγμοσύνη* $\text{—} \text{—} \acute{\text{—}} \text{—} \text{—}$, *άνθρωπος* — $\acute{\text{—}} \text{—}$, alterum accentus, *πολυπραγμοσύνη*, $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \acute{\text{—}} \text{—}$, *άνθρωπος*, $\acute{\text{—}} \text{—} \text{—}$: quem posteriorem Graecos in prosa oratione recitanda secutos esse nonnulli finxere inepte, satis iam Cleavero refutati.¹⁴⁾ Qui rhythmici quum essent oppositi, eas syllabas, in quibus inter se pugnarent, mediae debere mensurae esse pronuntiavit Hermannus, ut $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \acute{\text{—}} \text{—}$ — *πολυπραγμοσύνη*, $\acute{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \acute{\text{—}} \text{—}$ *άνθρωπος*. Sed quominus haec concedam, permulta impediunt. Accentus enim et mensura syllabarum non possunt unquam inter se pugnare, quia certa mensura certos debet habere accentus, certa quoque accentuum ratio certam postulat mensuram, et quia sermo ita comparatus est, ut una cum mensura accentus cumque accentu mensura proferatur, neutrum vero alteri extrinsecus addatur, ut pugnare cum altero possit. Mensura enim et accentus ita conglutinata sunt et connexa, ut corpus et anima, nec nisi soluta universae vocis compage dirimi queunt; caeque ipsae compositiones, in quibus pugnat accentus cum

10) Non male nonnulla ex nostra prosodia cum Graecis contulit Gottholdus in libello mensuro Berl. Mon. Schr. m. Mai. 1808. extr.

11) Lib. I. cap. 22.

12) Lib. I. cap. 13.

13) Lib. I. cap. 11. §. 97 sqq.

14) De rhythm. Græc. p. 67 sqq.

mensura, recte pronunciari nequeunt. Igitur in huiusmodi formis, ut *ἄνθρωπος*, aut penultima erit brevi tempore proferenda, aut accentus alius, quam vulgo putatur, erat positus et conditio. Quis vero credit Graecos in voce *ἄνθρωπος* corripuisse penultimam, ut servaretur accentus? Factum negat ipse Hermannus, remedium quaerens in eo, quod mediam penultimae dicit mensuram fuisse. Sed quid inde? Non enim sufficit esse mediam, quae esse debeat brevis. Superest igitur in voce *ἄνθρωπος* accentus eos esse, quos in nostris *Gröfsväter*, *Gründstücke*, *unschuldig*, *Freymäurer* etc.: in quibus penultima est perfectissime longa, non media inter longam et brevem. Quid autem, inquit, si *ἄνθρωπος* cum similibus vocabulis arsiu sive accentum circumflexum habuit in penultima, grammaticis erat causae, ut antepenultimam notarent acuto? Nempe quum crederent, unam tantum in singulis vocibus esse arsiu eamque in tribus ultimis syllabis positam, unam tantum acuto notarunt aut circumflexo, in iisque eam, in qua potissima esset arsis: itaque quum acceperint in *ἄνθρωποι*, *ἔρωτος*, *γέλωτος* primam esse summo tono, ut in *ἔρωτος*, *γέλως* etc. eam notarunt signo arseos, licet penultima non sit sine tono, sed habeat ictum debiliorem, sere ut in encliticis *ποῦ τίς σοι* prima *ποῦ* summo est tono, deinde medio *τίς*, nullo *σοι*. Nihilo tamen minus bene fecisse Grammaticos, liquet inde, quod, si non *ἄνθρωπος*, sed *ἄνθρωῶπος* scribendum praecepissent, prima syllaba longe quam debebat aliter, hoc est sine arsi pronuncianda videretur, ut *τρειταῖος*, *πενταῖος*, *ὄραται*; neque aliter, si nostra lingua apicum aliquando indigebit ope, in nomine oppidi *Erlangen* primam, quae summo est tono, signabimus apice, quamquam secunda arsi destituta non est; in verbo autem *erlangen* penultimam, quia prima est in thesi. Verum in voce *πολυπραγμοσύνη* quamquam penultima ob arsin pronunciatur vehementius, tamen non maiorem ideo brevi mensuram habet, ut voluit Hermannus; itaque non media est inter longam et brevem, sed perfecte brevis. Nec, si in nonnullis vocabulis inde ab Homero penultima in *ἀγείρωμεν*, *ἴωμεν* etc. corripitur, hoc effecit accentus, qui vicerit mensuram, sed dactylICI numeri auctoritas, qui, quum primis Graecae poesis temporibus formaret sermonem, breves natura syllabas produxit multas etiam nullo accentus adminiculo, ut *ἀθάνατος*, *ἄπονέσθαι*, partim accentu notatas syllabas fecit longas, ubi postulabat versus, et rursus reliquit breves, ubi non opus erat longa, ut in comparativis, *γλυκερώτερος* longa antepenultima facta est ob versus, sed brevis mansit in *ὑψηλότερος*. Quamquam in aliis accentu productas esse syllabas, neque ignoramus neque negamus. 15)

15) Exempla collegit Hermannus Metr. §. 98. princ. (nam quae in fine commemorat, huc non pertinere, nemo melius scit ipso) et de metris p. 81 sqq. Fit inprimis in genitivis secundae in *ίου*. Apud Homerum non repugnat *Ἀσκληπιοῦ* et *ἄνευριού*: nam Homerus recitabat *Ἀσκληπίου*, ut Demosthenes ap. Plutarch. vii. p. 261. et Eustath. ii. ii. ab

Sed praeter accentus vocabulorum five sermonis quinque sunt accentus species, vocalium, rhythmici, melodiae, orationis, affectus. In ipsiſ enim verborum *vocalibus* quidam est cantus, quum aliae sint gravioreſ, aliae acutiores: I est enim acutius quam E, E quam A, A quam O, O quam V.¹⁶⁾ *Rhythmici* accentus artes sunt theſesque verſuum, non neceſſario iidem, qui vocabulorum; *melodiae* accentus, a quibus ceteri derivantur, acuti et graves ſoni, tum a vocabulorum et vocalium, tum a rhythmico accentu prorsus diverſi, non modo apud noſtros, ſed apud ipſos veteres.¹⁷⁾ *Oratio* praeterea poſtulat, ut unum aut alterum vocabulum extollatur prae ceteris: quod quo fiat, verba ita diſponenda ſunt, ut eae voces, in quibus pondus eſt ſententiae, potiſſimum pro linguae ingenio vindicent ſibi locum: eoque pertinet doctrina *ſoni*, ab Jo. Aug. Görenzio in editione Ciceronis de Legibus nuperrime inchoata. Quid vero *ethos et affectus*? Nonne quaedam voces premunt, alias extollunt, peculiari quadam modulatione temperant, animant, colorant?

Ex his vero quum rhythmicus accentus grammatico vocum tono ſit ſimillimus, tamen veteres, Graeci maxime, in verſibus pangendis meſuram potius ſyllabarum, quam accentus ſpectantes, vocis acutum ſaeppiſſime in theſi, gravem in arſi pedis admilere: idque congruum veterum ingenio, in univerſa arte externam

Hermanno p. 82. de metris; atque *ἀνεπίου*, ut ſcriptum legitur ap. Porphy. de proſodia. V. Herm. de em. rat. Gr. Gr. p. 61.

16) Egit de ea re Flörke in meſtuo libello Berl. Mon. Schr. Sept. 1803. Cf. Appendd. Nov. 1803. Febr. 1804.

17) Dignus eſt, qui in eam rem adſcribatur, Dionyſii Halicarnaſſei locus de comp. verb. c. 11. p. 130 ſqq. *Ἡ δὲ ὀργανικὴ καὶ ᾠδικὴ μουσα διαστήμασι τε χορηταί πλείωσιν, οὐ τῶν διὰ πέντε μόνον, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ διαπασῶν ἀρξαμένη καὶ τὸ διαπέντε μελωδεῖ καὶ τὸ διὰ τεσσάρων, καὶ τὸ διάτονον (lege: καὶ τὸ δίτονον καὶ τὸν τόνον) καὶ τὸ ἡμιτόνον, ὡς δὲ τινες οἴονται, καὶ τὴν δίεσιν αἰσθητῶς· τὰς τε λέξεις τοῖς μέλεσιν ὑποτάττειν ἀξιοῖ, καὶ οὐ τὰ μέλη ταῖς λέξεσιν, ὡς ἐξ ἄλλων τε πολλῶν δῆλον, καὶ μάλιστα τῶν Εὐριπίδου μελῶν, ἃ πεποίηκε τὴν Ἡλεκτρὰν λέγουσαν ἐν Ὀρέστη πρὸς τὸν χορὸν·*

Σίγα σίγα, λευκὸν ἴγνος ἀρβύλης

τιθεῖτε, μὴ κτυπεῖτε.

ἀποπρόβατ' ἐκείσ' ἀπόπροθι κοίτας.

ἐν γὰρ δὴ τοῖτοις τὸ σίγα σίγα λευκὸν ἐφ' ἐνὸς φθόγγου μελωδεῖται· καίτοι τῶν τριῶν λέξεων ἐκάστη βωρείας τε τάσεις ἔχει καὶ ὀξείας. καὶ τὸ ἀρβύλης τῇ μέσῃ συλλαβῇ τὴν τρίτην ὁμότονον ἔχει, ἡμιγίνου ὄντος ἐν ὄνομα δύο λαβεῖν ὀξείας. καὶ τοῦ τιθεῖτε βαρυτέρα μὲν ἢ πρώτη γίνεται, δύο δὲ μετ' αὐτὴν ὀξύτονοί τε καὶ ὁμόφωνοι. τοῦ κτυπεῖτε ὁ περισπασμὸς ἠφάνισται· μὴ γὰρ αἱ δύο συλλαβαὶ λέγονται τάσει. καὶ τὸ ἀποπρόβατε οὐ λαμβάνει τὴν τῆς μέσης συλλαβῆς προſωδίαν ὀξείαν, ἀλλ' ἐπὶ τὴν τετάρτην συλλαβὴν καταβέβηκεν ἢ τάσις τῆς τρίτης. Locus Euripidis (Orest. 140 ſqq.) multo nunc legitur aliter quam recitat Dionyſius: qui tamen quum ipſos muſicos ſonos ab Euripide carminibus adaptatos habuerit, neceſſe eſt vetuſtiorē ſervaverit lectionem.

figuram, sensibus subiectam et quasi adspectabilem, quae sita est in syllabarum quantitate, effingere studentium quam perfectissime. Eum nostri philosophi plasticum dicunt veterum characterem. Sed inclinata antiquorum fortuna populorum, eo devenere linguae, tum Graeca, versuum politicorum aetate, tum Latina in poematis christianis, et Latinae illae filiae, Italica, Gallica, Hispanica, Lusitanica, et partim Anglica, ut singulae syllabae parem fere haberent mensuram, nisi quod posterior esset ea, quae notaretur ictu; ideoque in poesi non iam mensura syllabarum respiciebatur, sed totus versus regebatur accentuum quorundam liberis admodum vagisque legibus: quod ipsum recentiorum convenit indoli, quippe mulicae magis quam plasticae, et femellae quam masculae: quapropter melicam, hoc est femellam¹⁸⁾ rhythmum naturam, quae spectatur in accentibus, diligentius colebant, unde nata homocoteleuta cum assonantiis. Hinc illud est, quod masculi antiquorum rhythmum animis robur et vires addunt, molles Italorum similesque versus non firmant mentes, sed solvunt, frangunt, relaxant¹⁹⁾ Ex antiquis tamen linguis Romana, quae ab recentiorum populorum ingenio minus abhorret, ut Graecorum metra accurate potuerit imitari, ita in comicis tragicisque versibus mensura liberiore usa accentui magis obtemperavit: ex novis autem Germanica lingua, quam Graecae proxime affinem praedicamus iure optimo, non modo mediam tutatur viam, sed tum Graecorum mensuram in versibus nostra quidem aetate aemulata est felicissime, tum fractos etiam australium nationum rhythmos exprimit probabiliter.

X.

*De ordinibus, de syllaba ancipite in arsi, thesi et anacrusi,
et de basi.*

Continuam pedum coniunctionem arseos theseosque ratione connexam vocamus *ordinem rhythmicum*. Minimus tamen ordo vel ex uno est pede, ubi post hunc alius inferitur rhythmus, ut primus pes iambus in hoc versu,

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏

ἄριστον μὲν ὕδωρ ὁ δὲ

est integer ordo; et similiter ultimus trochaeus in illo,

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ ⏏

τᾶς ἀκούει μὲν βάσις ἀγλαΐας ἰοχά;

atque in claudis iambis,

18) V. Aristid. p. 43. Marcian. p. 197.

19) Hanc sententiam egregie commentatur vir elegantissimus et acutissimus in Illustris Comitibus de Finkenlein Append. ad Arethuf. T. II, p. 381 sqq.

υ ἄ υ - υ ἄ υ - υ ἄ υ

εἰς ἄκρον ἔλκων ὡςπερ ἀλλᾶντα ψύχων.

Sed finguli eiusmodi pedes non frequentes reperiuntur apud probatos poetas, et dactyli quidem omnino nulli, vitantibus veteribus acatalecticos dactylos, ut sequenti dicetur capite; sed trochaei, iambi et anapaesi. Duplicantur deinde pedes et triplicantur, ac sic deinceps in maiorem multiplicantur numerum. Et primum quidem in duplici numero ordines solent binorum esse pedum ($\frac{2}{8}$)

ἄ υ - υ τὰς ἀκούει

item ternorum ($\frac{3}{8}$)

ἄ υ - υ - υ κάρρεται γὰρ ἦδη

quaternorum ($\frac{4}{8}$)

ἄ υ - υ - υ - υ μηκέθ' ἄλιον σόπει

usque ad senos, ut tradidit Aristides:

ἄ υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ

cuiusmodi foret ille iambicus, nisi per dipodias esset metiendus,

υ ἄ υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ - υ

ἐπεὶ σχολὴ πάρεστι παῖ Μενoitίου.

Ultra vero sensus non percipiet; unde et trochaicus et iambicus tetrameter non uno constat ordine, sed ex quaternis binorum pedum ordinibus est compositus. Deinde in numero aequali veteres praecipunt compositionem fieri usque ad tempora sedecim¹⁾, qualia sunt haec sive pyrrhichia sive anapaestica,

τις ὄρεα βαθύκομα τὰδ' ἐπίευντο βροτῶν.

λέγε δὲ σὺ κατὰ πόδα νεόλυτα μέλεα.

Itaque nec anapaesticus tetrameter ex uno ordine constat, sed ex duobus minime aut quatuor: unde et quartus pes rarissime est dactylus: neque dactylici versus pentametri aut hexametri ex uno fiunt ordine; sed epici, credo, dactylici, ita ut veteres vocant, non solum ex senis sunt pedibus, sed ex metris senis, fingulis metris unum complentibus numerum binorum quadrantium ($\frac{2}{4}$)²⁾, aut certe ex binorum pedum ordinibus ternis; lyrici ex binorum pedum et ternorum ordinibus fiunt plerique, ut,

ἄ υ υ - υ υ - - ἄ υ υ - υ υ -

οὔτε δύσηρις ἐὼν οὔτ' ὦν φιλόνηκος ἄγαν,

tragici systematici ex quaternis potissimum pedibus. Pindarus tamen usque ad viginti tempora progreditur in dactylica compositione, ut infra ostendemus. Sescuplicis generis modulum quinque pedibus definiunt rhythmici: quinque igitur pedibus longiores versus ex pluribus componendi sunt ordinibus, aut falso praeceperunt rhythmici: et sane sex pedum cretici non habent, quo displiceant. In epitrito genere,

¹⁾ Aristid. p. 35. et inde Marcianus.

²⁾ Cf. Aristid. p. 50.

cuius tamen aut rarum admodum usum aut nullum novimus, binos tantum componi pedes Aristides tradit. In omnibus vero his generibus metra ultra rhythmos procedunt, ut apparet ex poetis et praecipit Aristides in fine libri primi; quippe quum illa plures rhythmicos ordines uno versu complecti queant.

Binorum pedum ordines grammaticorum plurimi vocant *dipodias*, alii *syzygias*, et in duplici genere *metra*: unde monometer trochaicus et iambicus est ex binorum trochaeorum aut iamborum ordine uno; dimeter ex binorum pedum binis ordinibus, et sic porro: in dactylicis vero paeonicisque singulos pedes, vocant *metra*, neque iniuria, certe in creticis ceterisque paeonicis et in epicis fortasse dactylis: rursum anapaestica secundum dipodias metiuntur, ut bini anapaesti unum compleant integrum numerum $\frac{4}{3}$. Multumque interest nosse, ex pluribusne rhythmus ordinibus sit, an ex uno, et ex quibus ac quantis ordinibus: longe enim alius est rhythmus motus, ubi versus talis,

λέγε δὲ σὺ κατὰ πόδα νεόλυτα μέτρα,

ita recitatur, ut bini pyrrhichii in unius anapaesti modulum coniungantur, ac rursum bini anapaesti in unam anapaesticam dipodiam, quam ubi omnes pyrrhichii aut anapaesti uno deinceps decurrunt tenore: longe alius, si trochaicos metiere per dipodias, ut,

ὦ πάτρας Θηϊδης ἔνοικοι || λένσσετ' Οἰδιποῦς ὄδε,

atque alius, si omnes trochaei in unum coniungentur ordinem, ut in hoc,

μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα:

ibi enim numerus nobilis est $\frac{5}{3}$, hic $\frac{1}{3}$. Neque alia res in dactylico paeonicoque genere.

Optimum igitur factum a veteribus, quod in duplici genere, in quo ordinum fines distingui posse refert imprimis, in fine ordinis syllabam admiserit *incipitem*. Quum enim in extremis ordinibus mensura nequeat accurate dignosci, longae sit an brevis, factum est, ut modo longa, modo brevis assumeretur promiscue:

$\angle \cup - \cup \quad | \quad \angle \cup - \cup$

quamquam rhythmo aut brevem aut longam postulante. Itaque anceps syllaba locum habere visa est tum in omnium versuum finibus, tum medio etiam versu in finibus ordinum, sed certis conditionibus his, ut in trochaico genere ne fieret nisi in thesi, non item in arsi, quia in arsi mensurae vitium latere sensum non potest: in dactylico vero genere non modo non in arsi, sed ne in thesibus quidem locis omnibus; ibi enim solum admissa anceps est, ubi prior thesibus brevis in fine est ordinis aut versus, aut secunda in fine versus, non ibi, ubi secunda est in fine ordinis medio versu. Quapropter in fine Aeolici versus est longa pro brevi,

$\dots \dots | \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup$

τόκα δ' οὔτε καλέωντος ἐπ' αὐλείαις θύραις,

et in heroico pro thesibus priore brevi est longa,

οἰωνοῖσί τε πᾶσι· Διὸς δ' ἐτελείετο βουλή.

Ἀτρεΐδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς.

Atque in medio versu, sed in fine ordinis, longa et brevis promiscue reperitur ultima dactylici catalectici in disyllabum: ut Aristophanes in Nubibus habet brevem,

⌊ υ υ - υ υ - υ ⌊ υ υ - υ υ -

ἄρᾳ γε τοῦτ' ἂν ἐγὼ ποτ' ὄψομαι ὥστε γε σοῦ.

Et Pindarus modo longam modo brevem,

⌊ υ υ - υ υ - υ ⌊ υ υ - υ υ - υ ⌊ υ υ -

ἔξενεπε κρατέων πά|λα δολιγήρετμον|Αἴγι|ναν πάτραν.

Πέργαμος ἀμφὶ τεαῖς ἡ|ρωσ χειρὸς ἐργασίαις ἀ|λίσσεται.

ἔξ ἱερῶν ἀέθλων μέλ|λοντα ποθεινοτάταν δο|ξαν φέρειν.

Sed pleni medio versu dactyli ultima nunquam, ut dixi, est anceps, ne cretici praebens speciem turbet numerum. Itaque ultima dactylici quadruplicis in tragicorum systematis, quamquam ea terminatur ordo, non potest esse anceps. Suo tamen iure excipiuntur asynarteti, in quibus ordinis finis pro versus fine censetur, ut in illo Archilochio,

⌊ υ υ - υ υ - υ υ - υ υ | ⌊ υ υ - υ υ - υ

οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χροῶ· | κάρσεται γὰρ ἦδη.

καὶ βήσας ὀρέων δυσπαιπάλους· | οἶος ἦν ἐφ' ἡβης,

ac ne in his quidem sine exceptione fertur anceps mensura, sed tum solum, quum ultima ordinis syllaba in vocabuli incidit finem, in quo minus percipitur mensurae inconcinntas³⁾: quapropter excluditur vel ab iis syllabis, quae, si vocabulum sit plenum, mediae, sin ultima vocalis recisa fuerit per apostrophum, finales sint. Sic recte Hermannus versum Alcaei apud Hephaestionem⁴⁾,

τᾶρμενα λαμπρὰ κέατ' ἐν μῦρσινῆψ,

negat posse hunc habere rhythmum,

⌊ υ υ - υ υ - υ | ⌊ υ υ - υ υ - υ

quia secunda brevis in κέατ' non potest pro longa haberi, quippe natura brevis in media voce, non in ultima, ut videtur: nec in his Euripidis versibus⁵⁾,

πεισόμεθ'· ὅταν δὲ μὴ καλῶς, οὐ πείσομαι·

ἀλλ' ἐνθάδ' ἐν Τροίᾳ τ' ἐλεύθερον φύσιν,

potest cum Aldo et Cod. C. scribi πεισόμεθ' in fine versus: debebat certe πεισόμεσθ' esse, quia ne in versus quidem sine anceps esse potest media vocabuli syllaba.⁶⁾

3) V. commentationem meam vernacule scriptam de metr. Pind. p. 55.

4) p. 51.

5) Iphig. Aul. 930.

6) Cf. de trag. Gr. p. 139.

Quodsi tamen Eupolis 7) migravit hanc legem, quis hoc iocanti comico non condonarit libens? In creticis quoque, quia ultima syllaba est arsis, abstinere syllaba ancipiti, excepto versus fine. Praeterea, quia et anacrusis ab initio versus non definita est per praecedentem syllabam, ancipitem esse in iambico ceterisque affinibus generibus voluere veteres: nempe quid aliud est anacrusis quam thesis arsin praecedens? quidni igitur anacrusis sit anceps, quum sit thesis? quae ubi praegreditur versum, in sine soleat demi. In anapaesticis vero anacrusis anceps esse non potest, quia perfecte debet longa esse et posse solvi in duas breves: solvi autem nequit anceps ob id ipsum, quod non perfecte aequalis est duabus brevibus. Nam si in iambicis anceps, quae est in anacrusi, soluta videtur in duas breves, hoc potius explicandum ex anapaesto irrationali initio numeri posito. 8) Ob perfectam item longitudinem disema anacrusis Ionicorum non potest in brevem transire: quapropter si in Anacreontico brevis anacrusis reperitur, aut haec est negligentia aut error poetae, iambicum pro Ionico sibi numerum animo fingentis. Item disema duarum brevium anacrusis non potest priorem brevem habere ancipitem, ut,

$$\bar{\cup} \cup \angle \cup \cup -$$

quia si hoc admitteretur, anacrusis in se reciperet arsin,

$$\angle \cup \angle \cup \cup -$$

Postremo, ut dixi, arsis nulla praeter versus finem potest anceps esse, quia eius mensura latere aurem non potest: proinde, si in Ionico a maiori est $\bar{\cup} \angle \cup \cup$ pro $\angle \angle \cup \cup$, vitium hoc est liberiori huic et inconcinno satis numero condonandum, praesertim quum prior arsis in anacrusis ratione possit spectata esse. Atque simili modo si in Ionicis a minori secunda arsis brevis est, $\cup \cup \angle \bar{\cup}$ hoc inde factum, quod in thesios ratione spectari posse videbatur.

Sed quod anceps vocetur syllaba, ideo ne credas tantundem esse, longane ponatur an brevis: nam longa gravius quid sonans melior suo loco brevi est, quamquam non perfectam habet longitudinem, sed longior est brevi, brevior longa, hoc est irrationalis. Itaque in trochaicis dipodiis diligentiores rhythmicis, qualis est Pindarus, praetulere longam in severioris graviorisque indolis carminibus; ut,

$$\angle \cup - - \angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup \bar{\cup}$$

χρυσία φόρμιγξ, Ἀπόλλωνος καὶ ἰοπλοκάμων,

$$\angle \cup - - \angle \cup - - \angle \cup - -$$

θεύμοροι νίσσοντ' ἐπ' ἀνθρώπους αἰοδαί,

et similiter in dactylicis amat spondeos evitata ancipiti,

7) Ap. Hephaest. p. 15. ubi versus sunt hi:

ἄλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν. οὐ γὰρ ἄλλο προ-
βούλευμα βυστάζουσι τῆς πόλεως μέγα.

8) Cf. Lib. II, cap. II.

— — — — —

quin in fine versuum saepe arsin dactylicam in catalexi positam constanter servavit longam, sive industria, sive ita ferebat casus aut Graeci sermonis forma hunc exitum offerens frequentius. Ipse Homerus in fine heroici maluit longam: unde appositio *N* paragogici.⁹⁾ Scite igitur Quintilianus¹⁰⁾: *Clausula quoque, inquit, e longis firmissima est, sed cludent etiam breves, quamvis habeatur indifferens ultima. Neque enim ego ignoro, in fine pro longa accipi brevem, quod videtur aliquid vacanti tempori ex eo, quod insequitur, accedere: aures tamen confidens meas, intelligo multum referre, verene longa sit, quae cludit, an pro longa. Neque enim tam plenum est, Dicere incipientem timere, quam illud, Ausus est confiteri. Atqui si nihil refert, brevis an longa sit ultima, idem pes erit; verum nescio quomodo sedebit hoc, illud subsistet. Quo moti quidam longae ultimae tria tempora dederunt, ut illud tempus, quod brevis ex longa accipit, huic quoque accederet.*¹¹⁾ Ita et tragicorum versus in antistrophicis maximam partem longa terminari syllaba exclusa ancipiti, notat Hermannus.¹²⁾ Nonnullis tamen locis in antistrophicis poetae brevem pro longa etiam praetulere, quo versus fines dignoscerentur facilius: prioribus enim temporibus antistrophica a minus peritis cantata sunt potissimum¹³⁾, quorum iudicio hac re subvenire poetae haud dedignabantur: atque etiam si a choro artificum canebantur antistrophica, tamen quoniam difficile erat efficere, ut omnes sine offensione concinerent, hoc eos adminiculo adiuvari poetas voluisse haud videtur absolum. Rectissime igitur Mario Victorino teste¹⁴⁾ Aristoxenus musicus dixit, *breves finales in metris, si collectiores sint, eo aptiores separationi versus a sequente versu fieri.* Hunc usum ancipitis respicit etiam Priscianus de metris, ubi ex Heliodoro metrico refert, Pindarum trisyllabos in fine versus senarios posuisse:

9) V. Cenforem Iliados Wolfianae Ephem. litt. Jen. 1809. Num. 243. p. 122. 123.

10) Inst. orr. IX, 4, 93.

11) Fit hoc per clausulam, vel potius in clausula per silentium sive vacuum tempus: ut intellexisse recte videtur Gesnerus ad l. c. Ceterum Ciceronem tangi recte censet Victorius ad Aristot. Rhet. p. 612. annotante Spaldingio nostro, dum haec scribo, repentina morte et nobis et litteris crepto.

12) Praef. ad Orphica p. IX.

13) Aristot. Probl. XIX, 15.

14) p. 2506. Putsch. Versus a Prisciano allati hoc est metrum:

— — — — —

quod tum aliis usitatum, tum Bacchylidi,

χρυσὸν βροτῶν γνώμασι μανίει καθαρὸν.
τίκτει δέ τς θνατοῖσιν Εἰρήνην μεγάλην.

Νόμον ἀκούοντες θεόδητον κέλαδον.

Ecce in hoc iambo in fine tribrachium posuit, qui nec concatenatus esse potest cum consequente, quippe in consonantem desinens. Fortasse ob hanc causam vel solam Pindarus in prima Olympica, cuius metrum ob rhythmorum varietatem haud exignam obiciere poterat difficultatem, maluit scribere ultima brevi,

*εἰ δ' ἄεθλα γαρούεν
ἔλδεαι φίλον ἦτορ,*

quam longa,

*εἰ δ' ἄεθλα γαρούειν
ἔλδεαι φίλον ἦτορ.*

et paullo post,

*ἀκέρδεια λέλογχεν θαμινὰ κακαγόρος,
εἰ δὲ δὴ τιν' ἄνδρα θνατὸν Ὀλύμπου σκοποί,*

quam κακαγόρους; et supra,

*Συρακόσιον ἱποχάρικον βασιλῆα. λάμπει δὲ οἱ κλέος
ἐν εὐάνορι Ἀυδοῦ Πέλοπος ἀποικία,*

quam παρ' εὐάνορι, quod olim legebatur ex interpolatione.

Basis veteribus poetis frequentata a grammaticis ignorata est: nomen commo- dum invenit Hermannus: rem parum mihi videtur perspexisse. Nos hoc vocabulo appellamus ordinem trochaicum ex uno pede, qui longiorum ordinum trochaico- rum et dactylicorum primae arsi praefigitur: anacrusi nunquam est praepolita, quia post thesim trochaicam baseos inferri anacrusis nequit, ut dicetur infra. In dactylicis saepius ea reperitur quam in trochaicis. Mensura baseos primitiva est tro- chaica $\text{—} \text{—}$; quoniam autem integrum constituit numerum, assumpta syllaba auci- piti, fit spondeus $\text{—} \text{—}$, eumque nonnulli poetarum, in quibus est Horatius, iure praetulerunt trochaeo ut graviolem. Soluta arsi trochaica fit tribrachys $\text{—} \text{—} \text{—}$, et ex spondeo, hoc est, choreo irrationali trochoidi fit anapaestus $\text{—} \text{—}$, cuius tamen rarior usus. Legitima igitur baseos forma est haec:

$\text{—} \text{—}$

omnibusque huius formae speciebus usus est Pindarus, quamquam praecipue tro- chaeo, deinde spondeo, passim tribracho, semel anapaesto. Alias formas nec Pin- darus, nec ceteri credo diligentiores chorici poetae tolerabant: qui vero fractiori- bus et rhythmis et harmoniis usi sunt, Aeolenses melici, eorumque imitatores li- centiae Comici alique minus perfecti rhythmici non modo has promiscue admisere formas, sed praeterea iambum, quem nunquam pro trochaeo Pindarus habet baseos loco, atque adeo pyrrhichium, alium prorsus habentes rhythmum, postremo da- ctylum, qui tamen, quia est irrationalis, quippe trochaei loco positus, solvi non potest in proceleusmaticum. Istam autem libertatem qui excuset, nullus video, ni- si forte rhythmum carere basim dices: quae excusatio etiam vehementior est expro-

bratio. Ceterum, ubi apud Pindarum iambus praemittitur rhythmo, non ille cum trochaeo permutatus unquam nec priorem habens ancipitem, nolim dici bafin; quodsi quis in hoc,

υ λ λ υ υ - υ -

iambum bafin appellabit, necesse est in his quoque,

υ λ λ υ

υ λ λ υ -

υ λ λ υ - υ

dicat bafin: quod quam fit incommodum, nemo est quin videat.

Sed omiſſis liberioribus formis redeamus ad germanam trochaicam, quae numero est $\frac{3}{4}$. Praemittitur trochaicis, sed raro, ut apud Pindarum,

ξ υ λ υ - υ λ υ -

πειθονται δ' αἰδοὶ σάμασιν;

frequentius dactylicis, etiam choriambicis,

ξ υ λ υ υ - υ

χρυσὸς αἰθόμενον πῦρ,

quemadmodum, notante Apelio, in nostra musica numeris $\frac{3}{4}$ praemittitur dimidius $\frac{3}{4}$. Quumque sit pro ordine, nihil impedit, quominus anacruſi firmetur, υ λ υ, quam mensuram frequentat Pindarus. Quid autem obſtat, obsecro, quominus et alia ei metra praeponantur, quominus bis ponatur, quominus variis immisceatur rhythmis? Factum hoc in versibus, quos veteres vocant polyschematistos, exempli causa ¹⁵⁾,

πάντα φορητὰ, πάντα τολμητὰ τῷδε τῷ χορῷ,

λ υ υ - υ λ υ - | ξ υ ξ υ | λ υ -

et apud Pindarum haud semel, ut Nem. IV, 3.

- λ υ λ υ υ - | ξ υ ξ υ | λ υ υ -

Μοισᾶν θύγατρεις αἰδοὶ θέλξαν νιν ἀπτόμεναι,

ubi notes secundum trochaeum servari purum, prioris liberioſſimam esse mensuram, ut in illis est polyschematistis. Non tamen necesse est, ut sit purus, sed quum vs. 5. sit purus, idem vs. 6. spondeo miscetur,

ξ υ ξ υ | λ υ υ - υ | λ υ υ - υ -

ξ υ ξ υ | λ υ υ - υ | λ υ υ - υ

Γαδείρων τὸ πρὸς ζόρον οὐ πειρατόν· ἀπότερε

αὐτὶς Εὐρώπην ποτὶ χέρσον ἔντεα ναός.

Notes etiam iambum praemitti bafi, in antispaſſi modum, Pyth. II, epod. extr.

υ λ | ξ υ λ υ υ - υ - | ξ υ λ υ υ - υ - υ

ὁμοῖοι τοκεῦσι, τὰ ματρώθεν μὲν κάτω, τὰ δ' ὑπερθε πατρός.

15) De polyschematistis v. Hermann. Metr. §. 364—371.

XI.

De catalexi et vacuis temporibus.

Ordo rhythmicus perfectus, cuius plena est mensura, vocatur *acatalecticus* (*ἀκατάληκτος*), imperfectus, cui in fine aliquid deest ad complendam mensuram, *catalecticus*, et ultimus huius pes imperfectus *catalexis*.¹⁾ Haec aut in arsi est aut in thesi; in thesi quidem, in iambico ceterisque ab anacrusi incipientibus metris, si una tantum deest syllaba; in trochaico, si integer pes; in dactylico et cretico, si una tantum deest thesios syllaba; in anapaestico, si aut una aut duae defunt: (quamquam dubito, an una unquam defit in anapaestico genere:) itidem in Ionico a maiori; in choriambicis etiam, ubi aut una aut duae defunt syllabae, ut vel in trisyllabum, vel in disyllabum sint catalectici. In arsi autem catalexis est in trochaico, si una; in dactylico, si duae defunt syllabae; in iambico, si pes integer: in cretico, opinor, nunquam in arsi est catalexis; sed in utroque saepe Ionico. Nam si quis talem versum,

┌ ◡ - ┌ ◡ - -

pro trimetro haberet cretico catalectico in syllabam, error hic esset haud mediocris, quum ultima syllaba in thesi sit, non in arsi. In dactylicis vero qui versus in thesi deficit, catalecticus est *in disyllabum*, qui in arsi, *in syllabam*, ut hic in disyllabum,

τῆςδε θυγατρὸς ἑορτάν
┌ ◡ ◡ - ◡ ◡ - ◡

ille in syllabam,

ἐν δὲ Βαρουσιάδης
┌ ◡ ◡ - ◡ ◡ -

In anapaesticis qui deficit in priori thesios brevi, est catalecticus in syllabam, ut

ποτὶ τὰν Ἄρεος κίνασιν,
◡ ◡ ┌ ◡ ◡ - ◡ ┌ ◡

et sic ceteri appellantur similiter. Quibus vero ad complendum numerum integer, ut putant, deest pes, eos vocant *brachycatalecticos* (*βραχυκατάληκτους*): sed nego eiusmodi reperiri versus. Quis enim ithyphallico,

┌ ◡ - ◡ - ◡
κάρφεται γὰρ ἤδη

pedem deesse putabit ad rhythmici perfectionem, quippe qui perfectissimus fit numerus, trochaeus triplex, ex uno trium pedum ordine? quis, inquam, huic versui, quem tetrametrum trochaicum brachycatalecticum appellant,

1) Bacchius p. 22. *κατάληξις δὲ τί ἐστίν; ἢ παντὸς ἐλλείποντος μέτρον τελευταία συλλαβή.* Quod falsum est. Ultimus potius pes, cui deest aliquid, quo fiat integer, vocabatur *catalexicos* nomine; unde appellati *catalectici* in disyllabum et in syllabam.

$\bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} - \cup - \bar{\sigma} \mid \bar{\iota} \cup - \cup - \bar{\sigma}$

οὐδ' Ἀμειψίαν ὄρατε | πτωχὸν ὄντ' ἐφ' ἡμῖν,

scilicet ex binis dipodiis trochaicis et ithyphallico effectum. Quodsi haec esset posterioris partis mensura,

$\bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \bar{\sigma}$

tunc vere diceretur brachycatalecticus. Ita et anapaesticus hic,

$\cup \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup \bar{\iota}$

quem brachycatalecticum dimetrum vocant, perfectus est anapaestus triplex ex uno ordine. Quid autem sit, quod hic versus,

$\bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \bar{\iota} \bar{\sigma}$

dicatur brachycatalecticus ²⁾, quum sit catalecticus in disyllabum, parum perspicio: neque magis, cur Ionici a maiori catalectici in disyllabum vocentur brachycatalectici. Iambicum trimetrum brachycatalecticum affert Hephaestio ³⁾ hunc,

$\cup \bar{\iota} \cup - \mid \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \mid \bar{\sigma} \bar{\iota}$

ἄγ' αὐτ' ἐς οἶκον τὸν Κλησίππῳ.

Equidem istiusmodi monstrum versus a Graeco poeta natum cras credam, non hodie. Quin tu potius ita recitabis:

$\cup \bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \bar{\sigma}$

ultimus enim iambici pes longam non patitur anacrusin.

Superfunt *hypercatalectici*, qualis est iambicus trimeter Plauti,

$\bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup - \bar{\sigma}$

qui vocatur hypercatalecticus, quod trimetri mensuram excedit syllabā. Idem numerus est apud Pindarum,

Θήρῳνι τ' ἐλθεῖν κῦδος εὐίππων διδόντων.

estque is trimeter trochaicus perfectus cum anacrusi, quae si praefigitur versui, ultima thesis solet demi, quod tamen hic non factum. Aliud exemplum hypercatalectici affertur ex anapaestis,

$\cup \cup \bar{\iota} \cup \cup - \bar{\sigma}$

καὶ ἀγάνορος ἵππων,

sed est hic triplex anapaestus ex uno ordine catalecticus in syllabam: ille autem alter Hephaestioni allatus,

ἄ δ' Ἀρτεμις, ὦ κόραι,

ita metiendus est,

$- \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota}$

ut paullo post dicam. Quae quum ita sint, ut brachycatalecticorum, ita hypercatalecticorum notio prorsus mihi videtur absurda esse, quippe quae nihil, quo ve-

2) V. Herm. Metr. §. 297.

3) p. 13.

ra rhythmī natura significetur, contineat; ideoque equidem abstinēbo nomine utroque.

Habet autem catalexis eam vim, ut rhythmus in ea delabens et quasi concidens finiatur clausula, quae ab auribus percipiatur distinctissime; quo disciendi longioribus rhythmis, trochaicis iambicisque et anapaesticis tetrametris, heroicis versibus aliisque est aptissima; multoque magis terminandis systematis: quae si ante perfectis decurrerant metris, desinunt in catalexi. Ceterum in longiore eiusdem numeri compositione catalexis etiam magis necessaria, quo facilius finem inveniatur rhythmus; in breviori minus est opus, grata tamen admodum est, ut in his,

μηκέθ' αἰλίου σκόπει

et,

εἰ δ' ἄεθλα γαρύεν.

Quae autem metra in arsi desinunt, quum incipiant ab anacrusi, iis minus convenit catalexis, quia artis commodum praebet exitum, haud minus certe quam catalexis in thesi: unde multi reperiuntur acatalectici iambici, anapaestici, cretici; trochaici apud Craccos pauciores, dactylici paucissimi, quippe qui multo quam trochaici magis ob duplicis theses vehementiam in fine insurgant, ideoque, quum parum sint sedati, legitimaque careant clausula, in ipso ordinis exitu mentiantur continuitatem. Aeolici tamen nonnulli reperiuntur acatalectici tetrametri et pentametri ⁴⁾, ut pentameter,

$$\begin{array}{c} \bar{x} \quad \bar{\cup} \\ \bar{\cup} \quad \bar{\cup} \\ \cup \quad \cup \end{array} \left| \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \right.$$

ἀλλ' ὦ παντοίας φιλότητος ἀμειβομένοι γάρην.

qui non potest haberi logaoedicus, quia trochaica haec clausula $\bar{\cup} \bar{\cup}$ nimis foret brevis pro tantae longitudinis dactylico. Accedit quod Archilochus in asynarteto usus est acatalectico tetrametro ante ithyphallicum,

$$\bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \left| \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \right.$$

οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χόρα· κάρφεται γὰρ ἤδη.

καὶ βήσας ὀρέων δυσπαιπάλους· οἶος ἦν ἐφ' ἤβης.

ubi rhythmō brevem esse ultimam tum frequentior brevis usus ostendit, tum id, quod apud Simonidem in medio vocabulo reperitur brevis,

τῶνδ' ἐχορήγησεν κύκλον μελίγηρον Ἰππόνικος,

quod non licebat, si finis dactylici esset logaoedicus $\bar{\cup} \bar{\cup}$, quia in medio vocabulo ultima dactylici non potest anceps esse. Praeterea in Euripidis Suppl. vs. 277. est acatalecticus ordo dactylicus,

πρὸς σέ γενειάδος, ἄ φίλος, ὃ δοκιμώτατος Ἑλλάδι,

4) Herm. Metr. §. 258. 259. 260.

ubi finem versus evincit hiatus; et

ἄντομαι ἀμφιπιπνοῦσα τὸ σὸν γόνυ καὶ χεῖρα δειλαία.

Ita enim pro *δειλαίαν* recte corrigi Hermannus. Nolo enim huc advocare versus Sophoclis Philoct. 830. 846.

*ὄμμασι δ' ἀντίστοιχος τάνδ' αἴγλαν, ἃ τέταται τανῦν.
πέμπε λόγων φάμαν· ὡς πάντων ἐν νόσῳ εὐδρακίης.*

quippe quorum rhythmus possit esse hic,

⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ | ⏏ ⏏ - ⏏ -

nisi sint dochmiaci, ut Seidlerus arbitratur; nec afferam eiusdem Philoctetae vs. 827. 843. Postremo etiam systemata finiuntur pleno dactylo, ut in Nubibus Aristophanis vs. 289.

*ἀλλ' ἀποσεισάμεναι νέφος ὄμβριον
ἀθανάτας ἰδέας ἐπιδώμεθα
τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν,*

et in antistropha,

*ἤρι τ' ἐπερχομένῳ Βρομία χάρις,
εὐκελάδων τε χορῶν ἐρεθίσματα,
καὶ Μοῦσα βαρῦβρομος ἀλῶν,*

ubi, quum dactylicis in thesin desinentibus subiiciatur versus a thesi incipiens, non potest rhythmus ex dactylico systemate uno tenore transire in clausulam, sed terminatur pleno dactylo. Pertinet huc etiam hoc Sophoclis Philoct. 142. 143.

*πᾶν κράτος ἀγγίγον τό μοι ἔννεπε,
τί σοι χρεῶν ὑπουργεῖν;*

et in antistropha vs. 157. 158.

*τίς τόπος; ἢ τίς ἔδρα; τίν' ἔχει στίβον;
ἔναυλον ἢ θυραῖον;
⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ -
⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ -*

et Oed. Col. 1671 sqq. et in antistr. ut omittam alia. Sed rara tamen sunt exempla acatalecticorum dactylicorum, et in versibus *κατὰ στίχον* repetitis non video usitatos nisi Aeolensibus eorumque imitatoribus, qui plura admiscere perfectae rhythmopoeiae minus congruentia: in systematis ubi a scenicis poetis tolerati sunt, post acatalecticum systema additur dactylicus aut alius catalecticus; ut Euripides fecit in loco Supplicum: aut post acatalecticos dactylos univërfa strophæ finitur alio versu idoneam praestante clausulam, quemadmodum apud Aristophanem videmus adiectam anapaesticam; quemadmodum Archilochus in asynarteto addidit ithyphallicum clausulae aptissimum. Aut versus speciem tantum acatalectici habet, estque catalecticus revera, ut in systemate Euripideo in Iphigenia Aulidensi,

πυρρότριχας, μονόγαλα δ' ὑπὸ σφυραὶ
 ποικιλοδέμονας, οἷς παρεπάλλετο
 Πηλεΐδας σὺν ὄπλοισιν ἐπ' ἄντηγα
 καὶ σύριγγας ἀρματείους,

et in Sophocleo in Antigona,

ἄφθιτον, ἀκαμάταν ἀποτρέται,
 ἰλλομένων ἀρότρων ἔτος εἰς ἔτος
 ἱππιῶ γενεὴ πολέων,
 √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪
 √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪
 - - √ ∪ - ∪ - ∪ .

ubi apparet spondeum ithyphallico praemissum cohaerere praegressis dactylis, ut ne sit quidem acatalecticum systema. Pindarum nullis omnino usum esse acatalecticis dactylicis statim demonstrabo. Quandoquidem vero pleni dactyli in dactylico genere aegre feruntur, anapaesticus quoque non rite finietur dactylo, idque eo minus, quo firmiorem clausulam anapaestici numeri vehementia postulat. Nec mihi dubium est nullum unquam anapaesticum in dactylo finitum esse, hoc est, nullum a veteribus toleratum anapaesticum catalecticum in disyllabum aut, ut grammaticorum utar nomine, hypercatalecticum in disyllabum; ac quod Hephaestio⁵⁾ affert exemplum,

ἀ δ' Ἄρτεμις ὠ κόραι,

diximus logaoedicum potius esse ita metiendum,

- √ ∪ ∪ - ∪ √

ut illa Pindari,

τὸ μὲν Ἀρχιλόχου μέλος
 φωνᾶεν Ὀλυμπία.
 Ἴλα φερέτω χάριν.

Quis autem choriambicos feret in dactylum desinentes? Quodsi mihi affores talem mensuram,

√ ∪ ∪ - √ ∪ √
 ἰστοπόνοι μείρακις,

metiendum dico,

√ ∪ ∪ - √ ∪ √

nec reluctabitur quisquam⁶⁾; quapropter expellendi sunt choriambici catalectici in trisyllabum, qui potius sunt choriambici cum cretico.

Modo dixi a Pindari quidem perfectione alienos esse omnes acatalecticos dactylicos. Et si enim versus sunt pauci quidam, quos in eum possis metiri modum, ta-

5) p. 13.

6) Ita et Hermannus Metr. §. 295.

men diligens rhythmorum comparatio edocuit me, hos logaedicos esse in catalexi deficientes. Sunt autem pauci illi fere tres, Pyth. II, fr. 2.

$\overset{x}{\text{C}} \cup \cup \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup - - \cup \cup \cup - \cup \cup$
τίμενος Ἄρειος ἀνδρῶν τε σιδαροχαρμῶν δαιμόνιαι τροφοί.

ibid. fr. 4.

$\cup \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup$
μέλος ἔρχομαι ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελίχθονος.

Olymp. II, ep. 1.

$- \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup \cup$
οὕτω δὲ Μοῖρ', ἄτε πατρῴων.

In quibus omnibus multo iacundius cadet versus, si logaedica erit terminatio. Et in primo quidem exemplo non potest non esse logaedicus; nam, quum praecefferit logaedicus acatalecticis eiusdem mensurae, ex more Pindari additus idem ordo, sed ad claudendum versum catalecticis logaedicus, debet censerī:

$\cup \cup \cup - \cup - -$
 $\cup \cup \cup - \cup -$
-δρῶν τε σιδαροχαρμῶν
δαιμόνιαι τροφοί,

quod scient periti, indocti discent. In secundo ideo necessaria est catalexis, quod, quum praegressus sit catalecticis ordo,

absonum esset versum terminari acatalectico,

$\cup \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup$
 $\cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup$

Quin contenderim, si prior esset hic,

$\cup \cup \cup - \cup \cup - \cup$
ἔρχομαι ἀγγελίαν τε-
subiecturum fuisse Pindarum,

$\cup \cup \cup - \cup \cup \cup$
τραορίας ἔνευεν,

ut in celebratissimo rhythmō,

$\cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup | \cup \cup \cup - \cup \cup \cup$
ἄρά γε τοῦτ' ἂν ἐγὼ ποτ' ὄψομαι ὥστε γε σοῦ.

Nunc quoniam prior ordo anacrusi anapaestica firmatus est, secundum augeri longiori catalexi visum aptius,

$\cup \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup$
 $\cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup$
μέλος ἔρχομαι ἀγγελίαν τε-
τραορίας ἐλελίχθονος.

Ad tertium autem,

$- \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup \cup$

conferre licet praeter alios permultos versus Pindaro frequentatissimos Alcaicum illum,

$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup}$
ἕει μὲν ὁ Ζεὺς, ἐν δ' ὀρανοῦ μέγας
χειμῶν, πεπάρασιν δ' ὕδατων ῥοαί,

ita enim recte dimensi hunc versum sunt Klopstockius et Vossius exemplo veterum. Nam illorum auribus vereor ut medicus possit medicari, qui acatalecticos recitent hos versus: quod universae huius strophae ingenio non convenire videbit, qui accuratius consideraverit totam,

$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup}$
κάββαλλε τὸν χειμῶν', ἐπὶ μὲν τιθείς
αὖρ, ἐν δὲ κρηναῖς οἶνον ἀγριδέως
μελιχρὸν, αὐτὰρ ἀμφὶ κόρσα
μαλθακὸν ἀμφιβαλὼν γνόφαλλον.

Videmus hic duos priores versus, qui potissimi sunt in hoc carmine, ex duobus esse membris, altero iambico sive trochaico, altero dactylico logaoedico: sed duo posteriores singuli eosdem numeros amplificant, tertius quidem trochaicum numerum effereus duplicem, quartus autem et dactylum duplicem et logaoedicam mensuram longiorem, quippe pro catalectica acatalecticam. Quod quanta arte quamque iucunde instituerit poeta, quis est quin intelligat? Quodsi acatalecticos dactylicos putes duos priores versus esse, nec quartus versus satis habebit dactylorum nec debebat logaoedicus esse, sed talis fere,

$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup}$
μαλθακὸν ἀμφιβαλὼν τὸ γνόφαλλον:

quamquam etiam tum ineleganter maxime acatalecticis usus esset dactylis inter trochaicos hos exili gradu incedentes numeros. 7) Idem vero genus logaoedici catalectici $\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } -$ et apud Pindarum est frequentissimum in medio versu, ubi ultima non potest anceps esse, et vero etiam apud Alcaicum, ut in nobili carmine,

$\bar{\times} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } - \bar{\times} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } - \bar{\cup} \text{ } - - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup}$
Μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χαλκῶ, πᾶσα δ' Ἄρει κειόσμηται στέγη.

nec rari sunt eiusmodi acatalectici 8); ex quibus afferam solum hunc, qui plane idem est qui Alcaicus, sed acatalecticus:

7) Minus bene de Alcaica stropha videtur mihi dixisse Bernhardi Elemm. doct. ling. p. 412. 413.

8) Vide lib. II, cap. VI.

$$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \cup - \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \cup \cup - \cup - \bar{\cup}$$

ἰόπλοκ' ἀγνά, μελιχόμειδε Σαπφοῖ.

Idem ordo, si rem spectes, non verba nihil significantia. claudit choriambicos non-nullos,

$$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} \cup \cup - | \bar{\cup} \cup \cup - \cup \bar{\cup}$$

μηδὲν ἄλλο φρυτεύσης πρότερον δένδρον ἀμτέλω,

et acatalecticis,

$$\bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \text{ } \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} \cup \cup - | \bar{\cup} \cup \cup - \cup - \bar{\cup}$$

τὸν στυγνὸν Μελαλίππου γόνον αἱ πατρογόνων ἔριθοι.

Quandoquidem autem omnis numerus debet perfectus esse, imperfecto, qui dicitur catalecticis, quantum deest, tantum necesse est compleatur vacuis temporibus (κενοῖς χρόνοις): quae statuta videmus a veteribus rhythmicis, qui secundum Aristidem rhythmorum alios constituerunt ὀλοκλήρους, alios ἀπὸ λειμμάτων ἢ προσθέσεων, ἐν οἷς καὶ τοὺς κενούς χρόνους παραλαμβάνουσιν.⁹⁾ Ea vero silentia complendo catalecticorum rhythmo inservientia sunt duo, alterum unius temporis, alterum duorum. Aristides: κενὸς μὲν οὖν ἐστὶ χρόνος ἄνευ φθόγγου πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ῥυθμοῦ· λείμμα δὲ ἐν ῥυθμῶ χρόνος κενὸς ἐλάχιστος, πρόσθεσις δὲ χρόνος κενὸς μακρὸς ἐλάχιστου διπλασίων. Pertinet huc et illud Quintilianii¹⁰⁾: *Inania quoque tempora, inquit, rhythmici facilius accipient, quamquam haec et in metris accidunt: maior tamen illic licentia est, ubi tempora etiam animo metiuntur et pedum et digitorum ictu intervalla signant quibusdam notis, atque aestimant, quot breves illud spatium habeat: inde τετράσημοι, πεντάσημοι, deinceps longiores fiunt percussiones.* Sed quibus locis legitima sint inanium temporum spatia licet Augustinus accurate tradiderit quarto in primis mulices libro, nondum tamen omnia videntur extra dubitationem posita: quia permulta sunt, in quibus non possumus ab eo non dissentire. Primum enim si versum,

Quae canitis sub antris

ita supplet,

Quae canitis sub antrisve

numeri iambici pervertit naturam, debetque is versus, si in eo silentium sit, ita recitari, ut sit aequalis huic rhythmo,

9) Eos rhythmicos, qui inania assumebant spatia, musicos esse putat contra me disputans Illustris Comes de Finkenstein l. I. supra p. 355. qui vero nulla statuebant, poetas. In quo fallitur mirifice. Qui enim locum Aristidis (est is p. 40.) inspexerit, videbit neutiquam agi de iis, qui rhythmos faciant, musicis et poetis, sed de doctis artem tradentibus; quorum ii, qui non sola in rhythmis spectabant metra, sed rhythmos ipsos tractabant, vacua statuebant spatia.

10) IX, 4, 51. ubi qui de caesura cogitant, errant magnopere.

Quae canitis per arbores

∟ ∪ ∪ - | ∪ ∟ ∪ ∪

quamquam nullum credo huic rhythmum antiquitus adhibitum inane spatium, et verum esse logaoedicum perfectum arbitror potius. Neque ego cum Augustino verum,

Maecenas atavis edite regibus

per tres moras suppleverim,

Maecenas atavis edite regibus bonis

∟ - | ∟ ∪ ∪ - | ∟ ∪ ∪ - | ∪ ∟ ∪ ∪

sed per unam tantum,

Maecenas atavis edite regibus tu

∟ - | ∟ ∪ ∪ - | ∟ ∪ ∪ - ∪ - ∩

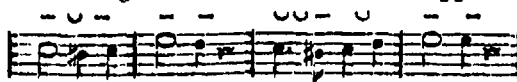
quam ultimum ordiorem habeam pro logaoedico catalectico: unde supplendae tot morae, quot efficient acatalecticum, hoc est una.¹¹⁾ Ceterum si Augustinus vacua spatia usque ad quatuor continuas moras accrescere dicit, non pugnat hoc cum

11) Omnino divinum hominem veterem admittendi silentii normam parum habuisse cognitam, praeter alia multa refutatione parum digna haec ostendunt verba IV, 13, 20. p. 493. *Nonnunquam tamen, ait, quod duobus non plenis pedibus debetur in principio ac fine collocatis, finali tantum silentio redditur, si tantum sit, ut dimidii spatium pedis non excedat, qualia haec duo sunt:*

Silvae laborantes geluque

flumina consliterint acuto.

Horum enim prius incipit a palimbacchio, inde excurrit in molossum et bacchio terminatur: silentur ergo duo tempora, quorum unum bacchio, alterum palimbacchio quum reddideris, sena ubique tempora implebuntur. Hoc autem posterius dactylo inchoatur, inde pergit in choriambum, clauditur bacchio: tria igitur tempora silere oportebit, hinc unum bacchio, duo dactylo redhibebimus, ut in omnibus sint sena tempora. Quid vero Augustinum dico? Quum ecclesia universa mature inceperit eiusmodi carmina canere mensura pessima. Hymnus est in D. Joannem Sapphico carmine scriptus, ac satis, ut videtur, antiquus, cuius haec est musica legibus metri adversa fronte opposita:

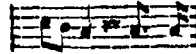

Ut queant laxis resonare fibris,

etc. V. Forkel. Hist. music. T. I. p. 493. Quos modos si scriptor Francogallus, *de la Borde* Forkelio laudatus non modo Horatianos, sed Sapphicos putat, exagitandus magis aridendus sit nescio. Ut enim vetus sit melodia, certe novus est rhythmus. Similiter tamen, atque Augustinus, Hephæstio metitur μέτρα κατ' ἀντιπάθειαν μικτά, ut Sapphicum sic, - ∪ - ∪ | - ∪ ∪ - | ∪ - ∩. Quid quod Quintilianus IX, 4, 53. queritur, „molestos nonnullos esse grammaticos, qui lyricorum quaedam carmina in varias mensuras coegerint?“ Numne igitur in nullas erant cogenda?

Ariflide, qui plures continuari posse prostheses non negat: tamen non video ullum rhythmum quadruplicis silentii supplemento egere, ut apparebit ex sequentibus.

Nempe silentii, ut universae mensurae, apud antiquos alia longe ratio fuit, quam in nostra musica. Haec enim non modo in mediis ordinibus habet silentia, ut in hoc quatuor quadrantium numero,

sed etiam creticis pedibus unius morae silentium adicere debet, quo compleat numerum, quod ne Augustinus quidem facit ¹²⁾: praeterea in quovis rhythmum utitur silentiis; veteres nonnisi in catalecticis. ¹³⁾ Itaque vetus musica in trochaico catalectico et in catalexi logaoediorum silentium ponit unius morae, idque thecos loco; in catalexi iambica prosthesi opus est ad suppleendam arsin: in dactylico catalectico in disyllabum unum suppletur tempus, quod limma dicunt, hoc est, producitur anceps: dactylico catalectico in syllabam adicitur prosthesis, item cretico. Anapaesticus catalecticus in syllabam completur uno limmate, adiecta prosthesi. Choriambus catalecticus in disyllabum explebitur limmate ancipitem producente et prosthesi,

┌ ○ ○ - ┌ ▯

item Ionicus a maiori catalecticus in disyllabum,

┌ ┌ ○ ○ ┌ ┌ ○ ○ ┌ ▯

ultima habita pro longa, assumet prosthesin. Et logaoedicus dactylicus catalecticus complebitur limmate trochaico,

┌ ○ ○ - ○ -

anapaesticus autem prosthesi,

○ ○ ┌ ○ - ▯

ad modum iambici. Et ceteri similiter.

12) V. de music. IV, 2.

13) Apparet hoc imprimis ex Augustini quarto libro, deinde ex Aristidis locis, altero supra allato, altero lib. II, p. 97. ubi leguntur haec: *Καὶ οἱ μὲν (ῥυθμοὶ) ὀλοκλήρους τοὺς πόδας ἐν ταῖς περιόδοις ἔχοντες εὐφρονέστεροι· καὶ οἱ μὲν βραχεῖς τοὺς κενούς ἔχοντες ἀφελέστεροι καὶ μικροπρεπεῖς, οἱ δ' ἐπιμήκεις μεγαλοπρεπεῖστεροι.* Locum esse mutilum post vocem εὐφρονέστεροι, vidit Meibomius, qui supplet, οἱ δὲ καταληκτικοὶ τοῦναντίον: possis et, οἱ δὲ κενούς παραλαμβάνοντες χρόνους τοῦναντίον et similia plura. Plura de loco hoc disputat Tyrwhittus ap. Cleaver. de rhythmō Gr. p. 21. Ceterum rem perspexit etiam Roufflavius, qui in Lex. music. art. *rhythme*, „*Les silences*, inquit, *se trouvoient aussi dans le rythme ancien; non pas, à la vérité, comme les nôtres, pour faire taire seulement quelque une des parties, ou pour donner certains caracteres au chant: mais seulement pour remplir la mesure de ces vers appelés catalectiques, qui manquoient d'une syllabe: ainsi le silence ne pouvoit jamais se trouver qu'à la fin du vers (debebat dicere du rythme) pour suppléer à cette syllabe.*“

His consentaneum est, ibi quoque, ubi plures in unum versum iuncti sint catalectici ordines, in ipso medio versu statui silentium: quod quo fieri possit commodius, praestabit vocabulum terminari in catalexi: quamquam non omnino necesse est, quia cantor tegere quodammodo vitium potest. Certe in pentametro elegiaco ex binis catalecticis in syllabam ordinibus composito in fine prioris ordinis prosthesin ponebant veteres¹⁴⁾: in choriambicis autem, ubi post singulos pedes finitur vocabulum, possunt hi pro catalecticis dimetris dactylicis haberi, interposita prosthesi, ut docuere Jo. Henr. Vossius et Apelius; quamquam etiam sine silentiis queunt recitari, quod faciendum videtur ibi praesertim, ubi cum sine pedis vocabulum non solet finire. Similiter creticus, ubi est catalectica trochaica dipodia, in medio etiam versu assumit inane tempus; non tamen ubi verus est creticus, ut in dochmio,

υ υ υ υ -

et in irrationali forma,

υ υ υ υ -

Quod vero in medio etiam versu compleri catalectici mensura debet, una ex pluribus videtur causa esse, cur Pindarus in dactylico catalectico in disyllabum medio versu servaverit ut plurimum longam pro brevi,

υ υ υ υ - υ υ - - υ υ υ υ υ υ -

quippe quum in ultima prioris ordinis syllaba non semper finiatur vocabulum, commodior visa longa, quam brevis, post quam in media voce silentium interponi non poterat nisi elegantiae dispendio.

Postremo nescio an in fine versus catalectici non omnibus locis positum sit silentium: certe, ubi praecedentem versum in arsi deficientem sequitur ordo ab anacrusi incipiens, quae possit praegressae arseos esse thesis, non opus videtur inani tempore, quia sequens rhythmus explet quodammodo priorem, ut in caesura huius rhythmī

υ υ υ - υ υ - | - υ υ υ - υ υ -

quae est post caesuram thesis, explet priorem pedem, cuius arsis est ante caesuram. Sic mihi non videtur necessaria prosthesis in his versibus, Pind. Olymp. VII. st. fin.

υ υ υ - υ υ - - υ υ - - υ υ υ - υ υ -

υ υ υ - υ υ - - υ υ υ - υ υ - υ

τὰς δὲ ποτε χθονὸς οἰκιστὴρ χολωθεῖς. αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ
παρέπληξαν καὶ σοφόν. μαντεύσατο δ' ἐς θεὸν ἐλθών.

et epod. vs. 5, 6.

υ υ υ - υ υ - υ υ - - υ υ - - υ υ -

υ υ υ - υ υ - - υ υ -

καὶ παρὰ Κασταλία πατέρα τε Δαμάγητον ἄδοντα Δία,
Ἀσίας εὐρυπόρου τρίπολιν νῆσον πέλας.

Cf. Olymp. VIII, st. 5. 6. et alia multa.

14) Quintilian. IX, 4, 98. Augustin. IV, 13. 19.

XII.

De compositione ordinum in univēsum ac praecipue de antispastica.

Ex duobus aut pluribus ordinibus factus *rhythmus* est *compositus*. Compositi autem rhythmī aut ex eodem fiunt genere, aut ex variis, iisque sive acatalecticis sive catalecticis, ut,

$\bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup}$
 οὐρανὸς δ' ἔφριξέ νιν καὶ γαῖα μάτηρ,
 $\bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup -$
 τὸν τριπάνουρον Ἔρωτ' ἐπλασεν ἐν καρδίᾳ.
 $\bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup \bar{\cup}$
 χρυσία φόρμιγξ Ἀπόλλωνος καὶ ἰσπλοκάμων.

Item eiusdem generis diversae species possunt componi, ut iambicus ordo cum trochaico,

$\cup \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \cup - \bar{\cup}$
 ἀναξιφόρμιγγες ὕμνοι,
 $\cup \bar{\iota} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup}$
 ἔρειμ' Ἀχράγαντος,

et anapaesticus cum dactylico,

$\cup \cup \bar{\iota} \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - - \bar{\iota} \cup \bar{\cup}$
 Ἀσίας εὐρηγόρου τρίπολιν νᾶσον πίλας,

et similia. Non pertinet autem huc versus logaedicus, qui non ex pluribus, sed ex uno est variae mensurae ordine.

Haec igitur compositio si ex iisdem fit ordinibus, nihil est nisi eiusdem rhythmī repetitio, ut,

$\bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \bar{\cup}$

et,

$\bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \bar{\cup}$

aut cum catalexi in medio versu,

$\bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup \bar{\cup}$

et,

$\bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \bar{\cup}$

Repetere autem eosdem numeros non dedignabitur ea poesis, cuius quaedam est perpetua aequabilitas, ut genus epicum et scenicum diverbium; lyricum autem carmen mira gaudens motuum et affectuum varietate numeri quoque crebram postulat *mutationem*, quam, ut in harmonia, ita in rhythmō Graeci vocant

μεταβολήν¹⁾: quae nisi opportune fiat, continuitas rhythmici aures mentesque fastidiosa obtundit aequalitate. ²⁾ Mutatur vero aut ductus aut rhythmus ipse. ³⁾ Nam in eodem rhythmico, ut supra vidimus, mutari potest ductus; ipse autem rhythmus si mutatur, transitus ex altero genere in alterum definitur aut legibus quibusdam aut arbitrio poetae, quod ipsam, si bonus est poeta, erit pro lege summa. Itaque ubi plures ordines in unius versus modulum constringendi sunt, ratione erit agendum: neque enim sufficiet, ut alter succedat alteri, sed coniunctio debet certa quaedam esse, quae fit partim per arcos thesesque rationem. Itaque si aut prior rhythmicus finitur thesi, ac posterior incipit ab arsi, aut prior in arsi clauditur, posterior vero thesin habet ante arsin, tum legitime coniuncti erunt numeri: nam illic prioris rhythmi thesis fiet anacrusis posterioris, ut in Sapphico,

∟ ∘ - ∘ ∟ ∘ ∘ - ∘ - ∘

καὶ Διὸς δολοπλόκε λίσσομαι σε,

et iambico,

∘ ∟ ∘ - ∘ ∟ ∘ ∘

hic prioris arsis postrema posterioris anacrusin sibi adiunget, ut in duplici dochmio,

∘ ∟ ∟ ∘ - | ∘ ∟ ∟ ∘ -

ubi tamen incisio tollit rhythmi perpetuitatem, idque suo iure. Quodsi post arsin in catalexi insertur rhythmicus ab arsi incipiens, eodem modo coniuncti rhythmi sunt, quippe quum in arsi catalectica lateat thesis supplenda per silentium. Contra ubi rhythmi ita succedunt, ut aut arsis prioris non in catalexi posita cura arsi sequentis, aut thesis prioris cum anacrusi sequentis concurrant, nequeunt rhythmi connecti, ut trochaicus cum iambo, ∟ ∘ ∘ ∟, et trochaica thesis claudens numerus cum incipiente ab iambica anacrusi,

∘ ∟ ∘ ∘ - ∘ - ∘ | ∘ ∟ ∘ ∘ - ∘ - ∘

In qua componendi ratione praeterquam quod non coniuncti sunt rhythmi, in thesium commissura turpiter hiat versus, neque ullam habet vim, sed motum ignobi-

1) Aristid. p. 42. Dionys. de comp. verb. cap. XI. p. 124. Quintilian. Inst. or. IX, 4, 50. Rhythmicam et harmonicam mutationem confundunt intt. Quintiliani ad l. l. quum Marciani Capellae definitionem afferunt ad melos spectantem, non ad rhythmicum.

2) Dignus est qui subnotetur locus Dionysii modo citatus. Καὶ οὐχί, inquit, τὰ μὲν εὐμαλῆ καὶ εὐρονθμία ἠδοιῆς μεστέ ἐστι καὶ πάντες ὑπὲρ αὐτῶν κηλούμεθα· αἱ μεταβολαὶ δὲ καὶ τὸ πρότερον οὐκ ἔχουσι τὴν αὐτὴν ἴσραν καὶ χάριν, οὐδ' ὑπὸ πάντων ὁμοίως διακινούνται· ἀλλὰ κακείνα πάντα κηλεῖ πάντας ἡμᾶς κατορθούμενα καὶ εἰς πολλὴν ὄχλησιν ἄγει ἀμαρτανόμενα. τίς γὰρ οὐκ ἂν ὁμολογήσειε; τεκμαίρομαι δὲ ὅτι καὶ τῆς ὀργανικῆς μουσικῆς καὶ τῆς ἐν φθαῖς γοητικῆς καὶ τῆς ἐν ὀρχήσει γέροντος ἐν ἡπίαισι διευστοχοῦσης, μεταβολὰς δὲ μὴ ποιησάμενης εὐκαίρου, ἢ τοῦ πρότερον ἀποπληθύνεισης, βραχὺς μὲν ὁ κόρος, ἀηδέες δὲ τὸ μὴ τοῖς ὑποκειμένοις ἀρμότιον ἐφάνη.

3) Aristid. l. c.

lem, exilem, humilem maxime. Neque usi hoc genere veteres sunt, nisi in Archilochiis asynartetis et similibus, et tragicis nonnullis versibus, qui a paracataloge sive iambica sive tragica excusationem habent omnes. Apud Pindarum ne unum quidem eius reperies certum exemplum. Sin autem duae conveniunt artes, ne sic quidem colligari rhythmus possunt, nisi statuas in prioris arsi finali latere thesin, ut

$\cup \text{ / } \cup - \text{ / } \cup - \text{ } \bar{\cup}$
ἀναξυρόρμιγγες ὕμνοι

idem fit quod,

$\cup \text{ / } \cup - \cup \text{ / } \cup - \text{ } \bar{\cup}$
ἐμοὶ δ' ὄνειδος ἦν κάκιστον

sicut olim statueram ⁴⁾ Apellium secutus, qui priorem versum ita signat,

quod fieri apud veteres non poterat. Nihilominus hac forma veteres delectati sunt maxime: ac quis neget, vehementissimam hanc arsum collisionem ipsa arrhythmia concitati animi affectum exprimere aptissime? Et mihi quidem haec arsum concursio in rhythmus videtur idem esse quod in harmonia est dissonantia, hoc est, sonorum non consonantium coniunctio: respondetque, monente Bernhardo, syncopae nostrorum, quae dissonantiis saepe solet iungi. ⁵⁾

Nascitur autem haec compositio, ubicunque rhythmus a thesi incipiens desinit in arsin, sequente rhythmus arsin habente initio ordinis, sive dactylici sunt sive iambici generis,

$\begin{array}{c} \cup \text{ / } \text{ / } \cup \\ \cup \text{ / } \text{ / } \cup \cup \\ \cup \cup \text{ / } \text{ / } \cup \cup \\ \cup \cup \text{ / } \text{ / } \cup \end{array}$

et sublata sive anacrusi sive thesi,

$\begin{array}{c} \text{ / } \text{ / } \cup \\ \text{ / } \text{ / } \cup \cup \\ \cup \text{ / } \text{ / } \\ \cup \cup \text{ / } \text{ / } \end{array}$

Harum primam formam *antispastum* vocant veteres: ceterarum tamen omnium eandem esse naturam quis non intelligit? Quid quod et cretici duplicis, $\text{ / } \cup \text{ / } \text{ / } \cup \text{ } \bar{\cup}$, et choriambi, $\text{ / } \cup \cup \text{ / } \text{ / } \cup \cup \text{ } \bar{\cup}$, nisi quod silentium intercedat, par est conditio? Quum vero numerosa non sit haec arsum collisio, quemadmodum dissonantiam praeparant ac solvunt melopoetae, rhythmici quoque diluere et obscurare solent

4) De metr. Pind. p. 155.

5) Vid. Rouffavius art. *syncope* et *tems*: quamquam is (art. *rhythme*) syncopas ignotas putat veteribus fuisse.

arrhythmiam aut antecedentibus aut subsequenter iucundissimis rhythmis, ut subsequente cretico in dochmiis,

υ λ λ υ -
τὸν ἐγχώριον,

et praemisso iambo, ita ut prior rhythmus pars sit diambus,

υ λ υ - λ υ -
αὐτὸς τ' ἔφες ὡς σοφός,
χ' οἶον τὸν υἱὸν τρέφεις,
φήσουσι δὴ μ' οἱ φίλοι,

Aristophanes in Nubibus; item transeunte secundo ordine in dactylos logaedicos suavissime cadentes,

υ λ λ υ υ - υ -
ἄριστον μὲν ὕδωρ ὁ δέ,

aut soluta dissonantia per choriambum,

υ λ λ υ υ - x υ υ υ - υ -
παρ' ἐνάνορι Ἀνδοῦ Πέλοπος ἀποικία,

aut per trochaeos,

υ λ λ υ - υ
δαινεσθε Πέρσαι,
υ λ λ υ - υ -
ἀκίνητον ἐν δρόμοις,
υ λ υ - λ υ - υ
ἀναξίφορμιγγες ὕμνοι,

etiam sic, ut antispasii trochaicus basis fiat sequentis numeri,

υ λ x υ λ υ υ - υ - x υ λ υ υ - υ - υ

ut Pindarus Pyth. II. epod. extr.

ὁμοῖοι τοκεῦσι τὰ ματρώθεν μὲν κάτω, τὰ δ' ὑπερθε πατρός,

et Isthm. VII. fr. 1, et 5. Quodsi apud tragicos sunt exempla, ubi non solvitur antispaslica arrhythmia, ut in hoc,

υ λ λ υ | υ λ υ - υ

pertinet hoc quoque ad scenicam tragicorum paracatalogen, idque eo magis, quod nullum usquam apud Pindarum eius rei extat exemplum: quamquam ne in tragicis quidem etiam post acutissimorum hominum curas impensissimas satis omnia videntur certa esse, quum plura, quae ad antispasticam dochmiacamque adiguntur normam, aliam patiantur divisionem, eamque talem, quae mihi quidem permultis ex causis videatur probabilis.

XIII.

De versibus, systematis et strophis.

Relicta definitione, quam tradidit Augustinus, versum (στίχον) dicimus aut unum ordinem sive perfectum sive catalecticum, qui absolutus est neque aliis connexus, aut plures sibi connexus, ab aliis autem distinctos ordines: quae quidem distinctio fit silentio. Ex uno ordine versus est ithyphallicus,

$\bar{\cup} \cup - \cup - \bar{\cup}$
κάρφεται γὰρ ἤδη,

ex pluribus iambici trochaicique trimetri, tetrametri, etiam dimetri, et plurimi versus, imprimis polyschematilli, qui a Grammaticis vocati sunt, metraque κατ' ἀντιπάθειαν μικτά, quae tractare post Hermannum supervacaneum. Differt autem versus ab ordine nominibus his, primum, quod versus finis semper est anceps, ordinis nonnisi certis conditionibus: deinde, quod versusum confinia hiatum habent frequentissimum, ordinum rarissimum: praeterea, quod in finali ordinis syllaba nullum est silentium, nisi quo suppleatur catalexis, in versus sine aliquid semper est silentii (vernacula lingua appellat *Haltung*), quod observabat vetus musica, non nostra: ob quod silentium ancipitem mensuram et hiatum admifere liberius. Denique, ut desungar paucis, ordines in versu coniuncti sunt, versus omnino disiuncti. Igitur ordines in versibus singuli ut pleno claudantur vocabulo, non necesse, propterea quod colligati sunt ordines; sed versusum debere perfecto finire vocabulo, tum illud, quo separantur versus, postulat silentium, tum rectissime praecipit Hephaestio¹⁾: πᾶν μέτρον, inquit, εἰς τελείαν περατοῦται λέξιν. Quam legem non usquam migrarunt veteres, nisi aut per iocum, aut necessitati cedentes in nominibus propriis, quae uno versu non poterant comprehendere, idque diviso vocabulo composito in ipsa simplicium commissura. Iocatus est Eupolis, quum faceret versus ab Hephaestione servatos,

*ἀλλ' οὐχὶ δυνατόν ἐστιν. οὐ γὰρ ἄλλο προ-
 βούλευμα βυστάζουσι τῆς πόλεως μέγα,*

nempe porrecto composito vocabulo in duos versus ad indicandam probuleumatis magnificentiam, gravitatem, amplitudinem. A veteribus comicis, quos lectitaverat diligentissime, hoc artificium didicit Horatius, qui hac vocabuli inter duos versus divisione iocose utitur, aut ut ridendam addat verbo vim et auctoritatem²⁾,

1) p. 14. ubi et de Eupolide: ἕνα δὲ καὶ παίζουσιν οἱ κωμικοὶ, ὡς Εὐπόλις ἐν Βάπταις.

2) Serm. II, 3, 117. 179. Epist. II, 2, 93. Conferenda est in hanc sententiam acuta et iucunda disputatio amici cuiusdam in Ephem. litt. Jen. 1807. num. 137. p. 482. ubi similes quoque Io. Henr. Vossii afferuntur versus.

aut quo notio discriminis, de qua agitur certo loco, pingatur etiam rhythmico, ut 3),

*Quid inter-
est in matrona, ancilla peccesve togata?*

In nominibus propriis divisere composita Simonides eumque secutus Nicomachus, quia aliter non nominari poterant ii, quorum in laudem composita sunt carmina, aut qui appellandi erant nomine. Nihilominus hoc reprehendit Hephaestio, cuius verba sunt: *Ὅθεν ἐπιληπτὰ ἐστί τὰ τοιαῦτα, Σιμωνίδου ἐκ τῶν ἐπιγραμμαμάτων,*

Ἦ μὲν Ἀθηναίοισι γόως γένεθ', ἠνίκ' Ἀριστο-

γείτων Ἰππαρχον κτεῖνε καὶ Ἀριόδιος,

καὶ πάλιν Νικομάχου τοῦ περὶ ζωγράφων τὴν ἐλεγίαν πεποιηκότος,

οὗτος δὴ σοι ὁ κλεινὸς ἀν' Ἑλλάδα πᾶσαν Ἀπολλό-

δωρος· γινώσκεις τοῦνομα τοῦτο κλύων.

ταῦτα μὲν οὖν, inquit, *ἐγένετο διὰ τὴν τῶν ὀνομάτων ἀνάγκην· οὐ γὰρ ἐνεχώρει.* Quamquam etiam his locis divisio vocabulo magnum accedit ex hac re pondus argumento aptissimum. Et in compositis quidem etiam Pindarum sibi vocabulorum indulgisse divisionem credideram olim 4): nunc et perfectiorem video esse Pindarum, quam qui hoc potuerit sustinere et pauca exempla, ubi divisum poterat vocabulum videri, certa sublata sunt emendatione. In nominibus propriis dissectum potest vocabulum videri Ol. IX, 19. 20.

ἐν τε Κασταλία παρ' Ἀλ-

φειοῦ τε ῥέεθρον,

et Nem. X, 41.

ὀμμάτων. νικαφορίας γὰρ ὄσαις ἵπποτρόφον ἄστυ τὸ Προί-

τοιο θάλησεν Κορίνθου τ' ἐν μυχοῖς etc.

Sed haec exempla ne a proprio quidem nomine excusationem habent, quia facile vitari vitium poterat et incomposita sunt vocabula: quapropter corrupti erant loci censendi.

Ceterum quod de ordinum clausulis supra dictum, idem valet de versibus, qui quidem arsi finientur aptissime, et nisi arsi in fine est acatalectici, iucundio rem modulationem habebunt, si erunt catalectici, sive in arsin sive in thesin. Dactylicis autem versibus alius etiam est terminationis modus praescriptus per clausulam *logaedicam*, isque admodum suavis ob trochaeorum debilitatem,

L O O - O O - O - O

καὶ τίς ἐπ' ἐσχατιαίων οἰκείς.

Quin novum etiam rhythmum clausulae causa lyrici adiciunt, ut creticum,

3) Sermon. I, 2, extr.

4) De metr. Pind. diff. vern. p. 54. 55.

⏑ ⏑ ⏑ - ⏑ ⏑ - ⏑ ⏑ ⏑ - ⏑ ⏑ ⏑ - ⏑ ⏑ ⏑

ἔξενεπε κρατίων πάλα δολιχίρετον Αἴγιναν πάτραν.

Similis est ratio *epodi*, quo nomine vocatur brevior numerus proprium constituens versus longiori subiectus, ut in Horatii epodis,

*Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
oblivionem sensibus,*

in quibus additur brevior versus ad componendum et mitigandum praegressum vehementiorem rhythmum: ut, qui *proodus* vocatur, brevior ante longiorem versus, praeparat sequentem: quamobrem proodi et epodi solent fere ex iambico trochaicoque esse genere, quippe debiliori, rarius ex dactylicis et anapaesticis. His versus generibus affinia sunt *epiphonemata*, *mesymnia*, *eplymnia*, aliaque eiusmodi, de quibus videndus est Hermannus.

Versus sibi succedunt aut *κατὰ στίχον*, ubi singuli eiusdem sunt numeri et magnitudinis, quemadmodum trimetri iambici, trochaici iambicique tetrametri, heroici, anapaestici tetrametri, quibus partim epica, partim scenica, partim iambica usa est poesis: lyrice vero, quae maiorem postulabat rhythmorum varietatem, his quidem abstinuit; nonnullos tamen vehementiores versus, choriambicos, Ionicos, Aeolicosque dactylicos *κατὰ στίχον* repetere non dedignati sunt Ionici atque Aeolenses melici: aut subiiciuntur sibi versus *κατὰ σύστημα*, pluribus iisque diversis ita sese excipientibus, ut una inde versus, quamquam distinctorum, fiat compages, quam appellamus *stropham*: aut miscentur *κατὰ στίχον* et *κατὰ σύστημα*. Strophæ vero quum initio minoris esset ambitus, fere ut Alcaica et Sapphica, paulatim accrevit in eam, quam in Pindaricis carminibus videmus, atque in dithyrambicus, ingentem magnitudinem.⁵⁾ Ac sunt haec systemata aut *ἀπολελυμένα*, aut *μετρικὰ ἀτακτα*, aut *ἔξ ὁμοίων*, aut *κατὰ σχέσιν*, aut mixta ex pluribus generibus. In duobus prioribus, quae distinguenda non erant grammaticis, nulla prorsus est rhythmorum definita repetitio: unde non certa reguntur lege, sed arbitrio magis sensuque poetae: in posterioribus firmiter constitutae sunt leges. Systemata *ἔξ ὁμοίων* fiunt ex repetitione eiusdem rhythmici sine intermissione versusque disjunctione, et terminari solent aut catalexi aut logaedicis sine aut epodo clausulam faciente aut alia quacunque clausula. Terminatio si semel tantum fit in extremo, sunt *ἀπεριόριστα*; si plures sunt inaequali ratione divisaes systematis partes et clausulae, *κατὰ περιορισμὸν ἀνίσους*. *Κατὰ σχέσιν* autem facta dicuntur systemata, ubi eadem versus sibi succedentium redit compages, ut in *monostrophicis*, ex quo genere sunt *antistrophica*, in quibus eadem strophæ bis ponitur, quod cum Hermanno indicamus litteris AA; porro in *epodicis*, ubi post duas aequales strophas tertia subiicitur diversorum numerorum,

5) De ea re dixi in vern. diss. de metris Pindari cap. I.

ut AAB. Alia huiusmodi vide apud Hermannum. 6) Possunt vero integrae strophae fieri ex systematis ἐξ ὁμοίων dispositis κατὰ σχέσιν, ut fit apud Aeolenses melicos et scenicos poetas. Nobile exemplum praebent Ionici a maiori, decem pedibus ἐξ ὁμοίων compositis et repetitis κατὰ σχέσιν, modo sine catalexi, modo cum logaedi- ca terminatione, variata quin etiam per aliam clausulam, adiecto choriambo. 7) Pindarus in antistrophicis epodicisque ex uno systemate ἐξ ὁμοίων nunquam consti- tuit stropham aut epodum, raro vero choriambum cum basi, glyconeos et eiusmodi numeros in modum systematum repetiit, ut Nem. II, str. 4.

$\bar{\cup} \cup \cup \cup \cup \cup - \bar{x} - \cup \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \cup \cup - \bar{\cup}$
καταβολὴν ἱερῶν ἀγῶνων νικαφορίας δέδεκται πρώταν Νεμεαίου.

et Isthm. VII, 5.

$\cup \cup \bar{x} \cup \cup \cup - | \bar{x} \cup \cup \cup - | \bar{x} \cup \cup \cup - | \bar{x} \cup \cup \cup - | \bar{x} \cup \cup \cup - |$
 $\bar{x} \cup \cup \cup - \bar{\cup} | \cup \cup - \bar{\cup}$

*ἀέθλων ὅτι κράτος ἐξεῖρε· τῷ καὶ ἐγὼ καίπερ ἀχνύμενος θυμὸν αἰτέομαι Μοῖ-
σαν ἐκ μεγάλων δὲ πινθέων λυθέντες.*

In quo rhythmico non mediocri artificio praeparatur basis et choriambus praemisso iambo, deinde sexies eadem ponitur mensura, sexto tamen loco, quo finiatur tan- dem vehementissimus rhythmus, logaedica additur eaque catalectica clausula: quia vero ne sic quidem sensui satisfiebat, non sufficiente tam minuta clausula tau- to tamque vehementi rhythmico, apponitur ultimo loco dipodia trochaica cadens iu- cundissime. Et simili fere artificio etiam universas strophas temperavere veteres poetae.

XIV.

De versibus asynarteticis.

Hephaestionis definitio est haec: *Γίνεται δὲ ἀσυνάρτητα, ὅποταν δύο κῶλα μὴ δυνάμενα ἀλλήλοις συναρτηθῆναι μηδὲ ἔνωσιν ἔχειν, ἀντὶ ἐνὸς μόνου παραλαμβάνων- ται στίχου.* Itaque asynarteti non sunt versus, in quibus arsis et thesis numerorum diversorum concurrunt; neque enim hi numeri non possunt coniungi; sed ii, in quibus aut arsis cum arsi, aut thesis cum thesi convenit, aut ubi ordo in arsin de- linens aut in thesin disyllabam, quamquam habet in fine ancipitem admittitque hiatum, tamen novo continuatur rhythmico. Et eiusmodi sunt versus plurimi, quos asynartetos vocat grammaticus: nos tamen illos versus, in quibus duae colli-

6) Metr. §. 73.

7) V. Bentl. ad Hor. Carm. III, 12. Herm. Metr. §. 321. nos de trag. Gr. p. 317 sqq.

duntur artes, quia, quamquam non legitimam habent coniunctionem, tamen per antispallicam naturam colligatos habent numeros, eximimus asynartetorum numero; itemque eos, qui apud tragicos reperiuntur, sed, ni fallor, raro, in quibus duae sibi succedunt theses, non tamen admisso in confinio hiatu, sed tantum syllaba ancipiti in trochaica thesi et anacrusi, quae anceps aliam habet excusationem: et eos tantum vocabimus hoc nomine, in quibus ordinum commissura patitur hiatum, ut in Plautino hoc ¹⁾,

⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ || ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ .

tum ego pol id quod celo, haud celo || immo etiam si non celas,
aut ancipitem in theseos dactylica syllaba secunda, ut in Archilochio,

⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ | ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏

οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χροά· | κάρφεται γὰρ ἤδη·
καὶ βήσας ὀρέων δυσπαιπάλους· | οἶος ἦν ἐφ' ἠΐθης,

et in arsi, quae ultima est syllaba prioris ordinis, ut,

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏ ⏏ | ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏

levare duris pectora | sollicitudinibus,

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏ | ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏

Inachia furere, | filvis honorem decutit.

Asynartetus igitur versus est ex duobus conflatus non ordinibus, sed versibus. Quum vero absonum videatur maxime, ut duos versus esse velis unum, dum duos esse admisso hiatu syllabaque ancipiti non modo concedas sed postules, indagandum est, quid moverit veteres, ut hoc absurdum quantumvis auderent nihilominus. Asynartetorum inventorem constat esse Archilochum, auctore Hephæstione. Delectabatur is epodicis carminibus praecipue, quae imitatus in Epodorum libro est Horatius,

Parios qui primus iambo

ostendit Latio, numeros animosque secutus

Archilochi, non res et agentia verba Lycamben. ²⁾

Neque aliis ibi usus est numeris, quam Archilochiis, ut ipse testatur,

Ac ne me foliis ideo brevioribus ornes,

quod timui mutare modos et carminis artem.

Horum Archilochi epodicorum quaedam nullos habent asynartetos, quae sunt haec:

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ ⏏

Ibis Liburnis inter alta navium,

Amice, propugnacula.

Hor. Epod. I — X, et Archilochus,

1) Herm. Metr. §. 397.

2) Epist. I, 19.

πάτερ Λυκάμβρα, ποῖον ἐφράσω τόδε;

τίς σάς παρήειρε φρένας;

⊥ ∞ - ∞ - ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞ - ∞

⊥ ∞ ∞ - ∞ - ∞ ∞ - ∞

Quid tibi vis, mulier, nigris dignissima harris,

munera quid mihi quidve tabellas,

Hor. Epod. XII. ex quali est Archilochium,

φαινόμενον κακὸν οἶκαδ' ἄγεσθαι.

⊥ ∞ - ∞ - ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞ - ∞

∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis

oblivionem sensibus,

Hor. Epod. XIV. XV. ex Archilochio metro hoc:

Ἄφρητος χαλεπήσιν θεῶν ὀδύνησιν ἔκρητι

πεπαρμένος δι' ὀστέων.

⊥ ∞ - ∞ - ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞ - ∞

∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞

Altera iam teritur bellis civilibus aetas,

suis et ipsa Roma viribus ruit,

Hor. Epod. XVI.

∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞

⊥ ∞ ∞ - ∞ ∞ ∞

Ἐρῶ τιν' ὑμῖν αἶνον, ἃ Κηρκίδη,

ἀχρυσμένη σκντάλη,

Archilochus. Cetera vero sunt asynarteta:

∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞

⊥ ∞ ∞ - ∞ ∞ ∞ | ∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞

Petti, nihil me sicut antea iuvat

scribere versiculos amore percussum gravi,

Hor. Epod. XI. ubi plura dicit Bentleyus. Pertinet huc ille Archilochus,

ἀλλά μ' ὁ λυσιμελής, | ὦ ταῖρε, δάμναται πόθος.

et Simonideus³⁾,

πορφυρέου στόματος | εἶσα φωνὰν παριθένος.

⊥ ∞ - ∞ - ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞ - ∞

∞ ⊥ ∞ - ∞ ⊥ ∞ ∞ | ⊥ ∞ ∞ - ∞ ∞ ∞

Horrida tempestas coelum contraxit, et imbres

nivesque deducunt Iovem: nunc mare nunc flüae,

Hor. Epod. XIII.

3) ap. Athen. XIII, p. 604. ex emendatione Naekii Schedd. critt. p. 6.

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

*Μνήσομαι, οὐ γὰρ ἔοικεν ἀνώνυμον ἐνθάδ' Ἀρχεναύτεω
κεῖσθαι θανούσαν ἀγλαάν ἄκοιτιν.*

Simonides epigr. XCI. Archilochus fragm. LXI. Horatius Carm. I, 4. Inverso
autem ordine Theocritus ep. XVIII. praemisso alius rhythmici proodo,

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

ὁ μικρὸς τὸδ' ἔτευξε τὰ Θρηῖσσα

Μήδειος τὸ μῦθ' ἐπὶ τῶ ὄδῳ, κῆπέγραψε Κλείτας.

Eundem numerum, sed cum epodo habet Callimachus epigr. XLII.

*ιερέη Δήμητρος ἐγὼ ποτε, καὶ πάλιν Καβείρων,
ᾠνερ, καὶ μετέπειτα Δινδυμήνης.*

Rurfus alio epodo Simonides epigr. LXXVI.

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

*πολλάκι δὴ φυλῆς Ἀκαμαντίδος ἐν χοροῖσιν Ὄραι
ἀνωλόλυξαν μισσοφόροις ἐπὶ διδυράμβοις.*

et Theocritus epigr. XIX.

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

*Ἀρχιλοχὸν καὶ στᾶθι καὶ εἶσιδε τὸν πάλαι ποιητάν,
τὸν τῶν ἰάμβων, οὗ τὸ μυρίον κλέος
διήλθε κῆπι νύκτα καὶ πρὸς αἶω.*

Alium praefigit Callimachus epigr. XLI.

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

Δήμητρι τῇ Πυλαίῃ τῇ τοῦτον οὐκ Πελασγῶν

Ἀκρίσιος τὸν νηὸν ἰδείματο, ταῦθ' ὁ Ναυκρατίτης.

Et hos quidem recentiores poetas omnia haec carminum genera ad Archilochi fin-
xisse exemplum, prorsus persuasum habeo; etiam Theocriti carmen in Archilo-
chum scriptum est haud dubie numeris Archilochi propriis. Ad Archilochi etiam
normam Cratinus,

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

χαίρετε πάντες θεοὶ πολύβωτον ποντίαν Σέριφον.

si modo asynartetus est. Huc pertinet et alius Archilochi versus, si modo is est asyn-
artetus,

$\begin{array}{cccccccc|cccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

Ἐρασμονίδη Χαρίλαι, χρῆμά τοι γελοῖον,

quem imitati sunt Cratinus et Aristophanes: item versus Cratini,

$\bar{\nu} \bar{\iota} \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu} - \bar{\nu} | \bar{\iota} \bar{\nu} - \bar{\nu} - \bar{\nu}$
Ἐρασμονίδη Βάθιππε | τῶν ἀμφολείων.

Utuntur autem iis poetae raro sine epodis, quippe quum translati sint ex epodicis Archilochi; ac si κατὰ στίχον coniunguntur eiusmodi asynarteti, ut humilis ille,

$\bar{\nu} \bar{\iota} \bar{\nu} - \bar{\nu} - \bar{\nu} | \bar{\nu} \bar{\iota} \bar{\nu} - \bar{\nu} - \bar{\nu}$

apud Callim. epigr. XXXIX non credo id Archilochi nixum auctoritate. Plura tamen eiusmodi asynarteta fluxere recentiores, ut Plautus mixtum ex trochaico iambicoque ordine ³⁾, porro tetrametros trochaicos et iambicos asynartetos ⁴⁾, ut alii Romanorum Priapeum asynartetum. ⁵⁾ Alios nunc non novi asynartetos; bonam partem sustulit Hermannus; alios reliquit nobis tollendos ceterisque, qui harum rerum sunt curiosi, antispathicos dico et dochmiacos ⁶⁾, Sapphicos duos ⁷⁾, Aristophaneum unum ⁸⁾, Pherecrateum duplicatum ⁹⁾, quinque alios ¹⁰⁾, quos putidum foret apponere in celebratissimis prostantes libris. Neque encomiologicum ¹¹⁾ arbitror esse asynartetum, cuius haec est mensura,

$\bar{\iota} \bar{\nu} \bar{\nu} \bar{\iota} \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu} \bar{\nu} \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu}$
*ἦ ῥ' ἔτι λεινομένει τῷ Τυρακιῆϊ,
 ὀρσολόπος μὲν Ἄρης φιλέει μεναιχμῶν,*

ubi φιλέει est disyllabum: nam tertium versum Hephaestioni citatum corruptum esse vidit Hermannus.

Congessi omnia certorum asynartetorum exempla, ut liceret perspicere, principio nonnisi in epodicis ab Archilochi inventis admissos esse: neque id elegantiae causa, sed quod fracta haec et scabra paracataloge ¹²⁾ contumeliosi carminis inconcinnitati maxime videretur convenire: quam ob causam eisdem fabulis inseruere comici. Ceterum in plurimis asynartetis alteram versus partem constituit ithyphallicus, quo nullum metrum neque levius neque lascivius. Ac si recte auguror, ipse hic ithyphallicus et omnino secunda pars asynarteti cuiusque pro epodo erat principio,

$\bar{\iota} \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu} \bar{\nu} - \bar{\nu} \bar{\nu}$
 $\bar{\iota} \bar{\nu} - \bar{\nu} - \bar{\nu}$
*οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χροῶ·
 κάρφεται γὰρ ἤδη,*

3) Herm. Metr. §. 397.

4) V. nos diss. vern. de metris Pindari p. 112. 113.

5) Herm. Metr. §. 368.

6) Hos exploit Seidlerus de versibus dochmiacis tragg. Gr. p. 55 sq.

7) Herm. Metr. §. 392. 393.

8) Ibid. §. 396. de quo dixi l. c. p. 62.

9) Ibid. §. 390.

10) Ibid. §. 385. 386. 387.

11) Ibid. §. 381.

12) Eius inventorem memineris Archilochum. Cf. Cap. VII. not.

cui deinceps adiceretur alius versus: quum autem singula orationis membra non possent in tam minutos coartari versiculos (quod necesse erat, ne dividerentur vocabula), Archilochus in ioculari genere carminis genio indulgens instituit, ut ex priori versu in ithyphallicum transire uno liceret tenore: quod in disticho elegiaco fecisse vidimus Simonidem et Nicomachum: neque tamen ancipitem in secunda dactyli thesi in fine prioris ordinis ultimaque vocabuli syllaba repudiavit, quia duo initio erant versus. Videtur autem eo haec coniectura probabilior, quo ithyphallicum videmus saepius in epodi loco, ut apud Callimachum ¹³⁾,

Ἐομᾶς ὄπερ Φεραῖος αἰνέει θεός,

ἔμμι τῷ φυγαίχμα.

ut in Atheniensi carmine ithyphallico ¹⁴⁾,

Ὡς οἱ μέγιστοι τῶν θεῶν καὶ γίλτατοι

τῇ πόλει πάρεισι.

Eadem ratio est epodi Sapphici, qui et iungitur praegresso versui rhythmo vocabulorum, et hiatu disiungitur. At poetas tales, qualis est Pindarus, nec decebat tam vile subsidium, nec indigebant eo in tanta versuum amplitudine; nullus igitur in iis reperitur asynartetus: nusquam enim ibi, ubi hiatus postulat dirimi ordines, dividitur vocabulum, nisi corruptis manifeste locis.

XV.

De permutatione numerorum.

Tria metra duplicem numeri formam admittere putantur vulgo, antispastium, cui substitui duos disiunctos iambo docent,

υ λ λ υ
υ λ υ λ

choriambicum, cuius loco reperitur diiambus,

λ υ υ -
υ λ υ -

ionicum a maiori, quod permutatur duobus disiunctis trochaeis,

λ λ υ υ
λ υ λ υ

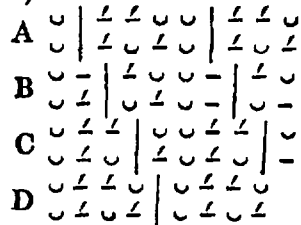
Hae formae omnes ex communi derivatae videntur fonte, ex quo etiam Ionici a minori duplex potest figura elici. Formam communem dico hanc:

υ λ λ υ υ λ λ υ
υ λ υ λ υ λ υ λ

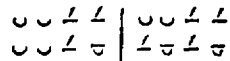
13) Herbaest. p. 19.

14) Ap. Athen. VI, p. 253. D. sqq.

Haec quatuor dissecta modis,

in figura A utramque praebet Ionici a maiori formam, in B utramque choriambi, in C Ionici a minori, in D antispasti. Sed ex horum rhythmorum numero primum tollendus est antispastus, cuius nulla est duplex forma, exceptis corruptis locis¹⁾: nec comparari ille potest cum choriambo et Ionicis, quia est ex iambo et trochaeo, cum ceteri sint ex dactylo facti et pyrrhichio. Quod si usquam in loco incorrupto antispasto aequandus videtur diiambus sive purus sive spondeo variatus, aliter explicandus rhythmus est. Quem vero eiecimus antispastum, eius locum Ionicus a minori occupet necesse est, qui, ut vidimus modo, et recipere potest ditrochaicum, excepta prima sede, abs qua, ne obscuretur anacrusis, excludenda trochaica forma, et vere recipit tum in fine systematum, ut apud Aeschylum in Supplicibus vs. 1031 sqq. et Persis vs. 79 sqq. tum in Anacreonticis et Galliambis,

quos qui dicat esse Ionicos a maiori cum anacrusi, non Ionicos a minori, verborum agat litem, quum re Ionicus a minori sit idem qui Ionicus a maiori ab anacrusi sive thesi initium habens. Ceterum in choriamborum rhythmico elegantissimo a secundo iambo prorsus excluditur spondeus, ne numerus sit inconcinnius; etiam in Ionicis a minori rarior est longa in thesi trochaica; in Ionico a maiori, omnium prope rhythmorum perditissimo, hoc quoque inconcinuitatis genus est legitimum: in omnibus autem his numeris suavioris causa modulationis fines praecipue ordinum trochaicam assumunt formam.

Sed cur in tribus his numeri formis primitivae substituta sit trochaica, multas docti comminiscuntur causas, casque partim tales, quae ab aliis iam sint refutatae, mihi vero ne ab ipsis quidem auctoribus intelligi posse videantur. Meliorem rationem Apellius videbatur excogitasse, qui quum ex nostrae musicae ratione Ionicos a maiori putaret ita cani posse,

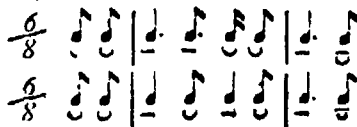

rhythmico cum dixit non differre a ditrochaeo,

1) De dochmio notavit hoc Seidlerus de versf. dochm. tragg. Gr. p. 4.

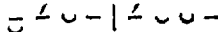
ac similiter in Ionico a minori,

atque in choriambo,

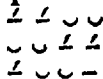

Quam doctrinam satis quidem acutam duo tamen labefactant, immo proflernunt argumenta, alterum, quod veteres trium brevium syllabas non agnoscunt, alterum, quod hac ratione expediri nequit choriambicus ab iambica incipiens dipodia,

quo saepe utuntur veteres. Inde profectus universam Apellii doctrinam, ut desperatam prorsus, coepi relinquere.

Nempe nihil iam superest, quam ut statuamus, his numeris,

qui ex tribus constant binorum temporum partibus, substitutas esse alias formas, eiusdem quidem spatii, sed diversae temporis divisionis, sensis horum numerorum temporibus in binas ternorum temporum partes distributis, quemadmodum statuebat Vossius. Quod placuit musicis iisdemque poetis ob divisionis varietatem in eodem mensurae spatio, in fine inprimis numeri, ubi levior haec forma iucundior praebat clausulam. Nunc iam, opinor, intelliges, cur ab antispasmo aliena sit haec rhythmici mutatio: nempe quum antispasus sit compositus ex binis ternorum temporum partibus, cur mutetur in diiambum, qui et ipse binis constet ternorum temporum partibus, atque antispasmi rhythmum evertat? Contra choriambus et Ionicus uterque ternas habent partes; mutantur autem in rhythmum binarum. Praeterea in choriambicis perspicitur iambicam formam ibi tantum habere locum, ubi choriambus factus est ex tribus binorum temporum partibus: quodsi est pro dimetro catalectico generis dactylici, non potest iambica admitti forma; erit autem pro dactylico, ubi post quartam syllabam per silentium et interpunctionis moram supplebitur prosthesis.

XVI.

De numero vocabulorum in versibus, imprimis de caesura.

Rhythmum, cuius leges et rationes tractavimus hucusque, partim in musicis sonis, partim in motuum figuris, partim in dictione cerni, quum viderimus supra; si, quomodo in singulis his generibus efficiatur rhythmus, consideres, in musicis quidem sonis corporisque motibus, quia nullum hi habent rhythmum, quam quem a musica accipiunt, non difficilis erit rhythmica compositio: dictionem vero, quae, priusquam sese ad eam poeta applicet, suo definita sit rhythmum, iis, quibus poeta vult, constringere rhythmis non levis erit operae. Praeceptis igitur regenda haec est res; quidquid autem de usu dictionis in versibus praecipiat speciatim, tenendum est non tam pertinere ad naturam rhythmum, quam ad metrum, hoc est, ad id, quo pacto ordines et periodi sermonis suum habentis rhythmum versus ordinibus possint accommodari: quod quum ignorarent, caesuram aliaque eiusmodi huc spectantia, ad ipsum pertinere rhythmum arbitrati nonnulli, miris commentis universam turbarunt rhythmicam doctrinam.

Iam primum quum sonis corporisque motibus nulla sit extra rhythmum certa mensura, dictio *syllabas* habet *accurate definitas*, quae, prout quaeque longa est aut brevis, ita in rhythmum debent servari; nisi quod in recentioribus nonnullis linguis syllabae habent quidem quantitatem, sed eam ita infinitam, ut singulis locis determinetur per mensuram, versus aut musicae. Primis tamen temporibus etiam Graeci poetae illud sibi videntur sumpsisse, ut syllabarum mensuram nondum tum distincte definitam ipso rhythmum definiunt, quin etiam mutarent definitam¹⁾; etsi in multis exemplorum, quae vulgo solent afferri, poetae neutiquam a communi recessere mensurae ratione, sed nobis tantum aut visi olim sunt aut adhuc videntur permulta ignorantibus, exempli causa digamma. Alia in rhythmum relicta sunt anticipitia, ut vocalis brevis ante mutam cum liquida, quae modo longa est modo brevis, differente tamen variae aetatis et generis poetarum usu: quae quidem res quum ad doctrinam de mensura vocabulorum pertineat, aliena est ab hoc loco.

Deinde quum singula vocabula suas habeant *arises thesesque*, consentaneum potest videri, ut vocabuli arsis cum rhythmica conveniat arsi, eodemque modo thesis: idque facili negotio efficietur in iis linguis, quae accentuum magis quam mensurae parent imperio, ut recentiores linguae atque aliqua ex parte Latina: in Graeca vero partim quod nullo pacto rhythmici prosodiaeque accentus concordia poterat servari, partim quod discordi utriusque missione etiam augeri videbatur numeri

1) Exempla suppeditabit Hermannus de metris p. 63 sqq. Metr. §. 95. 96. Huc spectat Dionysius de comp. verb. c. 11. p. 134.

vis ac gravitas, accentum sermonis in componendis versibus poetae neglexere prorsus, nec Graeci solum, sed et Romanorum ii, qui aemulati Graecos in metrorum arte sunt.

Postremo qui in rhythmo sunt *pedum, ordinum, versuum, systematum fines*, ii in sermone sunt *vocabulorum, sententiarum, periodorum*: igitur hi quoque debent congruere, nisi causae erunt gravissimae, quae discrepantiam potius quam concordiam finium rhythmici sermonis et poetici rhythmici postulent. Eae vero sunt hae. Si, ubicunque finitur pes, ibi finietur rhythmus vocabuli, ita dirimentur pedes, ac si prorsus sint disiuncti, ac quasi dilabentur, propterea quod singula vocabula pro singulis sunt rhythmis. Ut in hoc iambico,

formam | cui | suae | parem | dederat | Venus,

atque in Euripideo hoc dactylico,

αἵματι Θήβας | κῶμον ἀναυλότατον προχορεύεις,

et in Ennii heroico,

sparfis | hastis | longis | campus | splendet et | horret.

Sic disiunguntur pedes, qui debent esse continui; erunt autem continui, si unum vocabulum in plures rhythmos porrigatur pedes, ut,

αἵματι Θηβαῖον, τὸν ἀναυλότατον προχορεύεις.

Sic in Sophocleis,

ὦ | πάτρας | Θήβης | ἔνοικοι.

ὄς | τὰ κλείν' | αἰνίγματ' ἤδη.

εἰς | ὅσον | κλύδωνα δεινῆς.

Hic quam arte in versuum initiis coniuncti sint pedes, quis est, quin videat? Nam rhythmicus pes efficit, ut syllabae *ὦ* continuo addatur syllaba *πά*, abs qua ad sequentem protinus pedem trahimur per intimam, quae inter utramque vocis *πάτρας* syllabam intercessit, coniunctionem: deinde, ne post vocabulum *πάτρας* quiescamus, facit pes rhythmicus, qui postulat, ut arsi *τρας* adiungatur sua thesis *Θή*: abs qua ut in sequentem continuo transeamus ordinem, postulat integritas vocis *Θήβης*, quam haud licet scandendo, ut vulgo fit, discindere. Ita Horatius in Sapphico,

Iam | satis | terris | nivis atque dirae

grandinis | misit | pater et rubente

dextera | sacras | iaculatus arces

terrui | gentes, | grave ne rediret

seculum | Pyrrhae | nova monstra questae

omne cum | Proteus | pecus egit altos.

Idem vero cum omnibus Latinorum poetis, ubi quinta huius metri syllaba est ex uno, hoc est, monosyllabo vocabulo, cavit, ne aut disyllabum aut trisyllabum aut quadrisyllabum antecederet. Itaque nusquam scripsit,

Fabulosos | qui studet aemulari
Si poetas | quis studet aemulari
Quippe multos | qui studet aemulari;

sed ita semper instituit, ut, si quinta syllaba sit monosyllaba vox, in quarta quoque collocetur monosyllaba,

Pindarum | si quis | studet aemulari
Caucasum | vel quae | loca fabulosa. 2)

Causa haec est, quod, ni ita fecisset, caesura ex quinta syllaba, ubi est legitima, retracta perperam esset in quartam, ut in isto,

Fabulosos | qui studet aemulari.

Neque aliter fecit in genere Alcaico. 3) Hinc illud quoque, quod in heroico cautum est, ne, ubi caesuram antecederet monosyllaba vox, ipsam monosyllabam praegrederetur alia vox nisi aut monosyllaba aut duarum brevium, aut binae ex singulis brevibus:

Quid tibi si sine me | fatis erepta fuisses.
Estque, patet: per me | concordant carmina nervis.
Inveniunt et in his | quaedam modo coepta sub ipsum.

Atque in elegiaco:

Aut facere, haec a te | dictaque factaque sunt.
Scitis et in quo me | corruerit genere.

Alia compositio, quantum potest, vitatur. Ceterum divisio, ut in omni re, ita in rhythmo infirmitatis, coniunctio virium roborisque effectrix: illa fractos reddit, ignavos, humiles rhythmos; haec, connexis per vocabulorum spatia pedibus invicemque confertis atque vinctis, generosos, magnificos, virium ac dignitatis plenos. Itaque, ubicunque masculos validosque males numeros, ibi vocabulorum rhythmici cum versus pedibus debent pugnare iisque quasi obtuti, ut non sine labore vinci videantur et sub iugum cogi: sed ubi soluto effeminatoque progressu rhythmici laxantur, cum verborum pedibus congruant rhythmici: ut in finibus plurimorum versusum, heroici dactylici, tetrametrorum iambici et trochaici, aliisque. Ordinum haud diversa conditio: qui tum demum erunt perfecte colligati, ubi aut vocabulum aut sententia ex altero ordine transibit in alterum. Tantum igitur abest, ut iure accusetur Horatius, quod in Sapphico genere post quintam syllabam fecerit caesuram, ut legitime fecisse dicendus sit: quia, si in quarta syllaba, in qua commisi sunt ordines versus Sapphici, dissecuisset numerum interpunctione aut fine vocabuli, rhythmici non modo parum essent connexi, sed quasi hiarent. Ita in eodem genere Euripides,

2) Ceteros locos indicavi in diss. vern. de metr. Pind. p. 173.

3) V. ibid.

χρυσοδαίδαλτοισι | στομίοισι πάλοισι,
 ita in nobili illo carmine idem Flaccus,
Te deos | oro || Sybarin cur properes amando,

ita Pindarus,

- ˘ ˘ - - ˘ | ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ -

ἥρωϊ πορσαίνειν δόμεν Ἑλλάτιδα βρέφος,

et sexcenties. Utuntur autem etiam Graeci eo caesurae genere tum potissimum, ubi praegressa trochaica thesis est longa, quia huius compositionis gravitati convenit vehemens hoc et magnificentum caesurae genus. Tamen, ubi prior numerus catalectice definit in arsin, thesi per silentium supplenda, ut in dactylico versu, qui dicitur elegiacus,

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - | ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

praestabit in priore catalexi finem esse vocabuli aut interpunctionem, ut monui supra: similiter, si duo longiora rhythmici eiusdem membra coniunguntur, quo sensus ea percipiat facilius, rectius separabuntur interpunctione aut vocabuli fine, ut trochaicus tetrameter,

˘ ˘ - - ˘ ˘ - - || ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘

in quo genere membra versus quodammodo coniuncta, et rursus alio respectu separata sunt fere ut in asynartetis.

His ex rebus universa caesurae pendet vis et potestas, quam mihi quidem magnopere videntur ignorare, qui putant ibi statuendam caesuram, ubi terminetur ordo: quippe qui in rhythmici naturam sitam opinentur, quam ex solo rhythmorum sermonis et versus nexu discordi videamus enatam. Quis enim, quaeso, versus dactylicum talem,

καμπτόμενος | τηλοῦ δὲ μίη | πήδησεν ἕρ' ὄρη,

quae duabus, quas lineolis significavi, insignitus est caesuris, ideo ex tribus his conflatum esse ordinibus arbitretur,

˘ ˘ ˘ - | - ˘ ˘ ˘ - | - ˘ ˘ ˘ - ˘

quorum prior est choriambicus, duo posteriores anapaestici? Vix mihi persuadeo, fateor, arbitraturum hoc quemquam, quamquam sunt, quorum ego verba aut ita intelligere cogor aut prorsus non intelligere. Quid quod ipsum caesurae nomen (Graeci vocant *τομήν*), ibi agnoscendam indicat caesuram, ubi terminatione sive verbi cuiusdam gravioris, sive sententiae sive periodi dissecantur rhythmici sive pedes sive ordines: quod ego dudum perspectum quum in commentatione de metris Pindari vernacule scripta proponerem, tamen in eo fallebar, quod, cur ita comparata res esset, ex aliis iisque parum perspicuis causis conabar explicare. Dissecat autem caesura aut pedem rhythmicum, quam vocarim *minorem* sive *podicam*, ut in trochaico,

ᾠ | πάτρας | Θήβης | ἔνοικοι,

aut in medio fere numero universam dissecit compagem, ut in dactylico,

μῆνιν ἄειδε θεὰ | Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,

sive ex uno rhythmus ordine, sive ex pluribus factus est. Haec vocari potest *caesura rhythmici principalis*, cui potest accedere alia principali proxima, quam appelles *subprincipalem* (utrumque nomen mutuo ab harmonia), ut in heroico haec,

μῆνιν ἄειδε θεὰ || Πηληϊάδεω | Ἀχιλῆος,

ac praeter has versus admittit podicas caesuras in singulis pedibus, in quibus nulla est principalis. Principales vero caesurae aut vocabuli alicuius excellentioris aut sententiae periodive sine notandae sunt. Tertium genus caesurae est illud, quo varii unius versus rhythmici inter se connectuntur, ut,

ἦρωϊ πορσαίνειν | δόμεν Εἰλατίδα βρέφος,
 - ˘ ˘ - - , ˘ | ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

eamque, quo sint coniunctiores, haud procul a confiniis rhythmorum abesse opus. Quodsi plures erunt eiusdem versus rhythmici, necesse est plures sint eiusmodi caesurae: ex quibus eam, quae pro re nata potior est ceteris, voces *caesuram versus principalem*, ceteras *subprincipales*: sin totus versus ex uno fit eodemque rhythmico, rhythmici caesura principalis eadem est quae versus. Ceterum podicas caesuras singuli pedes tot habent quot syllabas dempta una: disyllabi singulas, trisyllabi binas, alteram post arsin, certe in dactylicis, ˘ | ˘ ˘ ˘ | ˘ ˘, alteram in media thesi disyllaba, ˘ ˘ | ˘ ˘ ˘ | ˘: ex quibus prior dicitur *mascula*, utpote firmior, posterior *femella*, quippe mollior et fractior. In tribracho caesura post arsin monosyllabam nihil habet masculi, quia universus pes est levior, neque ulla in eo videtur caesurae esse vis. A caesura differt legitima quorundam versus in ordinum confiniis divisio, ut trochaici tetrametri,

˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ || ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

ὦ πάτρας Θήβης ἔνοικοι || λείσσειτ' Οἰδίπους ὄδε,

ut pentametri elegiaci,

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - || ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -

Vix Priamus tanti || totaque Troia fuit,

ut bucolici hexametri,

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ || ˘ ˘ ˘ - ˘

χέρω ῥηγνύμενον μέγαρα βρέμει || αὐτὰρ ἔπειτα.

Talem divisionem, si in aequalia versus dissecabatur membra, veteres grammatici vocabant *διαίρεσιν* 4): sed tantundem est, aequalia sint an inaequalia: communis enim huius divisionis in utrisque, et aequalibus et inaequalibus, est natura: quapropter totum hoc sectionis genus *distinctionem* sive *diaeresin* appellabimus. Ceterum et caesuram et distinctionem passim negligi minus accuratis praesertim poetis, quis miretur? quippe quum non tam rhythmicus, quam aliae quaedam rationes cas

4) Aristid. p. 52.

possulent. In nonnullis tamen versibus, ne silentium in media voce fiat ingratius, servanda erit distinctio, ut in pentametro elegiaco, in quo quidem non negligitur usquam: item in tetrametris ex genere trochaico sive iambico aegre careas distinctione, certe in scenica poesi. Hoc tamen indulgere sibi poetae, ut caesuram et distinctionem facerent in commissura vocis compositae, ut Horatius,

arcanique fides | prodiga per|lucidior vitro.

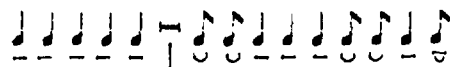
et Callimachus,

ἱερὰ νῦν δὲ Διὸς|κουρίδω γενεῇ.

item in apollitropho et elisione,

*τὸν τριπύλον|ρον Ἔρωτ' | ἔπλασεν ἐν καρδίᾳ.
si vera est Persarum | inipia religio. 5)*

Caesuram efficere, ut brevis syllaba habeatur pro longa, nota res. Nam ut syllaba, quae brevis est, producatur, duo sunt necessaria: alterum, ut ne in media sit voce, sed in fine, in quo, quia aliquid inter praecedens et subsequens vocabulum est spatii, ex hoc ipso spatio dempta mora addi priori vocabulo potest 6); alterum, ut brevis syllaba sit in ictu, qui vim auget syllabae. Utrumque autem quum praesit caesura, facili negotio producit syllabas, sed nonnisi in arsi, nusquam in thesi, nisi forte vitio poetae, quia in arsi tantum est ictus; praeterea haud usquam extra dactylicos, in quibus hoc ex casca vatum refedit licentia, eaque rationibus haud carente, praesertim quum dactylici versus numerus trochaico gravior facilius admittat productionem per vim arseos, quam trochaeorum et iamborum levitas. Sed rarior multo vel apud Homerum est productio per vim caesurae, quam credunt multi, qui digamma opinantur Homero ignoratum, cuius ope permultae syllabae producantur vi positionis, quae caesura olim videbantur porrectae. Longissime igitur a vero aberrarunt Tyrwhittus et Cleaverus 7), qui post caesuram arbitrabantur collocandum inane tempus, quo produceretur brevis illa syllaba: quae ratio quam sit perversa, quis est musicae tam imperitus quin intelligat? Nonne enim rhythmum convertit funditus? Heroicum Cleaverus notis describit his:

septem illum totos | perhibent ex ordine menses;

5) Plura v. in vern. diff. de metris Pind. p. 51.

6) Aristid. p. 46. docet brevem transire posse in longam, ὅταν εἰς μέρος λόγου συλλαβὴ λήγη· ἢ γὰρ μεταξὺ διάστασις τῆς τοῦ προτέρου τελευτῆς καὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ δευτέρου μήκος τῆς συλλαβῆς παρέχεται.

7) Append. ad lib. de rhythmō Graecorum.

quas notas si in legitimam rediges numeri mensuram, apparet, in tertia statione eiciendum esse interpositum istud inane intervallum, mensuram perturbans,

Non inane tempus postulat caesura, sed vim tantum addit praecedenti arsi, quia, caesura inter arsin et thesin interposita, ne arseos theseosque ratio lateat sensum, in dissecto hoc pede acrius innitendum in arsin: quoque perfectior est caesura, eo debet arsis praegressa attolli vehementius: quapropter et in dactylis caesura principalis saepius producit brevem, quam ceterae, podica rarissime. Musicus caesuram ita notat, ut ante syllabam in caesura positam ponat lineolam, quo significet sequentem sonum debere esse vehementiorem, ut,

μήνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος,

et,

οὐλομένην, ἣ μυρὶ Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν.

Posteriorem in modum dactylicos heroicos omnes metiendos putat Zelterus noster, musices apud nos professor celeberrimus, cuius tamen sententiae in nonnullis tantum accesserim hexametris.

Adhuc diximus de pedum ordinumque finibus: superest *versus*, qui, quoniam perfectus est et absolutus rhythmus, *integra* certe terminandus est *voce*, *aut sententia aut periodo*, ideoque interpunctiones sensus sive minores sive maiores in finibus versusum placebunt maxime: quamquam non anxie de ea re videtur allaborandum. Illud aegre ferunt veteres, ut vocabula artificio nexa vinculo dirimantur, veluti praepositio et inde pendens nomen; etsi ne hoc quidem caret exemplis, ut apud Pindarum:

πᾶσαν κατὰ

Ἑλλάδ' εὐρήσεις ἐρευνῶν,

et,

ἀλλ' ἐν

κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατιά τ' ἐν ἀπειράτῳ,

atque alibi,

ὁ δ' ἐγράσθη κατένευσέν τέ οἱ ὕρσινεργῆς ἐξ
οὐρανοῦ Ζεὺς.

Itaque perraro nec nisi in liberioris mensurae carminibus enclitica ab ultimo praegressi versus vocabulo pendens versus sequentis ponitur initio:

ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλαῶς

γε Ταυτάλου λίθον πειρὰ τις ἔτριψεν ἄμμι θεός,

et,

ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. ἀλλὰ
μοι δεῖμα μὲν παροίχομενον,

qua de re infra dicetur iterum. Sed quia discordante grammatica metricaque periodo quaedam nascitur inconcinnitas, ibi commoda haec discordia videtur, ubi mentis perturbatio describenda est: quin aliquot locis certis ex causis divisa etiam esse vocabula, notatum est supra. Porro non semel rhythmus sermonis ex praegresso versu transit in subsequentem, sed is in primo fere subsistens pede, quo id vocabulum, quod in alterius versus fronte ponitur, graviore notetur ictu; tum enim hoc ipsum duplici gaudebit arseos vi, quod et initio versus collocatur et caesuram facit, ut in Homericis,

ἀντὰρ ἔπειτ' ἀντοῖσι βίλος ἔχευκὲς ἐφριεῖς
βάλλ'· | αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκύων κείοντο θραμειαί.

Quam vero emphasin-ultima grammaticae periodi vox initio novi versus collocata lucratur ex iis, quas modo dixi, causis, eandem prima grammaticae periodi vox nanciscetur in fine versus posita, ceteris eiusdem periodi partibus in sequentem versum reiectis: propterea quod discordante versus et sermonis numero ea vox, quae sedes est discordiae, auditur praeceteris, ut apud Pindarum Pyth. VI, str. 5.

χαιμαπιετὲς δ' ἄρ' ἔπος οὐκ ἀπέριψεν· αὐτοῦ
μένων δ' ὁ θεῖος ἀνήρ.

Postremo tum quoque pleno vocabulo putatur versus finitus esse, ubi in fine est vox per elisionem aut apostrophum mutilata, ut in Virgilianis,

*Aut dulcis musti Vulcano decoquit humorem,
et foliis undam tepidi despumat aheni.*⁸⁾

et apud Pindarum in fine strophae,

δὴ τότε ἔς γαῖαν πορεύειν θυμὸς ὤρμαιν' (antistr.)
Ἰστρίαν νιν. (epod.)

Similiter tragici poetae inde a certo tempore, quamquam raro: Homerus aut raro aut nusquam.⁹⁾

Postremo *stropham* debere non modo integro vocabulo, sed maiori quadam interpunctione terminari quis neget? Neque veteres discessere ab hac regula, nisi quod in fine strophae, ut in fine versus, admittunt apostrophum, quodque, ut in versibus, grammaticam saepe periodum transire iubent ex altera strophae in alteram, et initio statim alterius strophae terminant, quo periodi ea pars, quae in secundam traiecta est stropham, fiat insignior; eoque artificio inprimis gaudet Pindarus, ut Olymp. II, 99 sqq.

8) Georg. I, 295. Aen. IV, 558.

9) Cf. Hermann. de Gr. ling. diall. p. X sqq. nos de trag. Gr. p. 140. et vern. diff. de metris Pindari p. 45.

ant. αὐδάσομεν ἐνόρκιον λόγον ἀλαθῆϊ νόῳ,
 τεκεῖν μὴ τιν' ἑκατόν γε ἐτίων πόλιν
 φίλοις ἄνδρα μᾶλλον
 εὐεργέταν πραπίσιν ἀφρονέστερόν τε χέρα

epod. Θήρωνος. ἀλλ' αἶνον ἔβα κόρος,
 atque aliis locis permultis, quorum infra fiet mentio.

XVII.

De hiatu in versibus.

Rhythmus quum debeat esse continuus, sermo vero congruere cum rhythmo, nihil licet in medio admittere versu, quo impediri artificissima numeri coniunctio possit: quae res ex indole linguae uniuscuiusque aestimanda in recentioribus poetis nullam, in Latinis parvam, in Graecis magnam habet difficultatem. Graecis enim interrumpi atque impediri oratio, maximeque versus censetur *hiatu*, qui ibi statuitur esse, ubi in vocum confiniis duae concurrunt vocales litterae, priore voce in vocalem desinente ac rursus incipiente altera a vocali, pariter ubi in priori voce ultima est brevis atque ubi exit in longam, ut οὔποτε ἀμφαδόν, et Καστορέϊω ἢ Ἰολάου: idque iure, quum in utraque compositione haesitet pronuntiatio. Iam hiatum Attici poetae, exceptis paucis exemplis in anapaestis melicisque carminibus, vocibusque perpaucis, vitarunt: epici vero veteres eorumque aemuli recentiores una cum lyricis non nisi certis admiscere conditionibus, quibus tollebatur magis quam tolerabatur. Primum enim apud Homerum saepe videtur hiatu esse, ubi prisca littera digamma explebat intermedium spatium, ut in μέγα Φειπών, καλὰ Φέργα, μελιηδέα Φοῖνον: similisque videtur fuisse causa, cur in dativo singulari tertiae declinationis toties admissus videatur hiatu, ut ἡματι Ἴδιδος, ἔγγει Ἰδομενεῖος, παιδι ἀμύνει¹⁾: qui dativus in prisca Graecorum lingua mihi quidem videtur habuisse *N* paragogicum, quod in solo posthac plurali dativo remansit. Itaque, ut ἀνδράσιν, βασιλεῦσιν, ἔγγεσιν dixere veteres, ita et ἀνέριν, ἔγγειν, βασιλῆϊν pronunciauerint quandoque: nam si quis hanc hiatu speciem inde excusauerit, quod vocalis *I* omnino hiatu non faciat, is quidem multis poterit refutari exemplis. Nihilominus autem recentiores, ignorantia rerum, hos quoque hiatu, qui apud Homerum nulli sunt, admiserunt eo tempore, quo ex Graecorum tum lingua tum notitia dudum evanuerant eius rei causae. Sed, praeter falsas has hiatu imagines, ibi quoque, ubi prioris vocis ultima syllaba est in arsi, in epico lyricoque genere non censetur esse hiatu, sive arsis est per se longa, sive producta per caesuram, ut in epicis,

1) *Exempla* collegit Herm. ad Orphic. p. 730. 731.

λαῶν ἄνω | ὠθεσκε ποτὶ λόφον· ἀλλ' ὅτε μέλλοι,
 μῆνιν ἄειδε θεὰ Πηληϊάδεω | Ἀχιλῆος,
 φαίνεται ἀριπρεπεία, | ὅτε τ' ἐπλετο νήνεμος αἰθήρ,

in lyricis vero vel trochaicum genus patitur hanc licentiam, ut Pindarus:

ἀντιθεῖσ' Ὀρθωσίᾳ | ἔγραψεν ἱρᾶν.
 πατρὸς δὲ Θεσσαλοῦ | ἐπ' Ἀλφειοῦ.

Nempe his in formis vehementior in finali syllaba ictus superat, haesitationem vocis. Deinde si ultima prioris vocabuli est longa naturā, sed nihilo secius corripitur ²⁾, non habetur hiatus, quia vox, ut longam corripiat, adeo concitata pronuntiatio ad sequentis verbi initium transeat necesse est, ut vincat moram ab hiatus obiectam: ut,

εἰν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυρωέος ἔμμεναι | εὐνάς.

Non tamen fit hoc nisi in iis rhythmis, qui duas habent breves sive in arsi sive in thesi, quia, ubi una tantum brevis est, non satis concitatus est numerus. Itaque non corripitur longa in thesi trochaei et iambi, ut olim erat Nem. VIII, 25. ex corruptione,

λυγρῶ | ἐν νείκει· μέγιστον δ' αἰόλω ψεύδει γέρας ἀντέταται ³⁾,

sed tantum in thesi dactylica et anapaestica, item in soluta arsi, ut in his anapaesticis,

Μοῦσα καὶ | ἡμῖν ἢ προσομιλεῖ,
 τῷ Θησείδα δ', ὄζω | Ἀθηνῶν ⁴⁾,

et in trochaicis indeque compositis numeris ibi, ubi dactyli aut anapaesti similis est forma, ut in versu Pindari Olymp. II, 91.

Ἄουζ τε παῖδ' Αἰθιοπα. πολλά μοι | ὑπ' ἀγκῶνος ὠκία βέλη.
 - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

et in utraque brevi prima dochimii arseos solutae,

˘ ˘ ˘ ˘ -

Κάδμου | ἐπιώνυμον.

εἴθε μοι | ὀμιμάτων ⁵⁾,

item in hoc versu,

2) Qui fiat, ut corripatur longa vocalis in fine vocabuli ante vocalem polita, recte explicat Aristides p. 46. Τῷ γὰρ, inquit, οὐκ ἔχειν μεταξὺ σύμφωνον τὸ συνάπτον αὐτὰς, κεχηνύτας ἀπεργαζόμεναι τοὺς ἤχους, τὴν τῆς φωνῆς διαλύουσιν εὐτονίαν. ἢ τε ἡμετέρα σπουδή τοῦ τὴν δευτέραν ἐπιλαβεῖν, διὰ τὴν τῆς φωνῆς συνέχειαν, πρὶν ἐντελεῖ προερέγκασθαι τὴν προτέραν, τῆς τοῦ καθηγουμένου τόνου μακρότητος ἀποτέμνεται.

3) Conf. Hermann. ad Orphic. p. 720 sqq. de dial. Pind. p. VIII.

4) V. Seidler. de versf. dochim. tragg. Gr. p. 95 sqq.

5) V. Seidler. l. l.

̄ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪

στρατὸς ἀμείλιχος οὐτ' ἄνεμοι ἐς μυχούς.

Semel etiam ultima in tribracho trochaico corripitur:

φόνος ἐπὶ φόνῳ, ἄχεα τ' ἄχεϊσιν. 6)

Postremo quartam hiatus exculationem habet, a distinctione ordinum sive diaeresi: ut in bucolico,

Φοῖνιξ δ' αὐθ' ὁ γέρων κατελέξατο· | ὡς γὰρ ἔνευσεν,
οἶόν κ' ἡὲ φέροιεν Ἀχαιοί, | ἢ κεν ἄγοιεν. 7)

et semel apud Pindarum:

ἢ Καστορεΐφ | ἢ Ἰολάου. 8)

Quod praebet aliquam speciem asynarteti, in quo hic legitimus est hiatus. Ita, ne plura dicam, Plautus tetrametros suos asynartetos fecit admisso in distinctione ordinum hiatu; ita Archilochus in illo versu,

οὐκέθ' ὁμῶς θάλλεις ἀπαλὸν χροά· κάρφεται γὰρ ἤδη.

̄ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪

Qui versus in quarta dactylii sede non admittere videtur spondeum, quemadmodum ne epici quidem in quarto bucolici pede placuit spondeus 9), quippe ne catalexeos speciem obiiceret ultimus prioris ordinis pes. Postremo in finibus versuum hiatus esse legitimum rhythmisque distinguendis inservire optime, liquet ex iis, quae supra diximus. Ceterum apostropho interposito nullus ex vocalium concursu nascitur hiatus, neque apud Latinos, si post factam elisionem vocalis antecedit vocalem, ut,

Ζεὺ τέλει', αἰδῶ δίδου,

et,

ἀλλ' οὐ καλὰ δένδρε' ἔθαλλεν,

cuius rei tam est aperta ratio, ut opus non sit explicatione.

XVIII.

De rhythmopoeia aequalis temporum divisionis per diversos numeros effectrice.

Rhythmopoeiam veteres definiunt facultatem rhythmum efficiendi, eamque, ut melopoeiam 1), quae in eandem fere ac rhythmopoeia, artis formam reducta a ve-

6) Eurip. Iphig. T. 197. V. Seidler. l. c. p. 83.

7) V. Hermann. ad Orphic. p. 727 sqq.

8) V. ibid. p. 721. quamquam ceterorum locorum ibi allatorum alia est ratio.

9) Cf. Hermann. ad Orphic. p. 729 sqq.

1) Aristid. p. 29.

teribus est, tribus docent partibus comprehendi, *electione* (λήψει), per quam sciamus, qui rhythmus sit sumendus, *usu* (χρήσει), quo convenientes sibi artes thesesque constituentur, *mixture*, per quam rhythmus inter se recte connectantur, sicubi oporteat.²⁾ Huius singulas partes aut iam tradidimus, aut saltem significavimus, aut trademus in sequentibus. Atque haec rhythmopoeia practici est usus: disciplina enim rhythmorum tribus illis partibus describi non potest, quia ante primam rhythmopoeiae partem, electionem dico, tenenda iam est universa rhythmica doctrina. Praeterea vero divisio haec rhythmopoeiae vitiosa videtur, quia mixtio parum distincta est a ceteris partibus, sed continetur partim electione partim usu: scilicet si mixtio est variorum rhythmorum electio eorumque per artes thesesque adornatio et coniunctio. Quis tamen credat tam turpiter in dividendo lapsos veteres philoſophos? Mihi quidem, dum haec reputo, offertur clarissime hoc, non illam variorum rhythmorum compositionem, quae nihil differt ab electione et usu, sed aliam rhythmicam operam, ab utroque diversam et post electionem et usum absolutam rhythmopoeiam adhibendam, mixture appellatam esse nomine. Quod quale sit, exponam uberius.

De rhythmopoeia Aristoxenus³⁾: *Ἄλλ' οὐ κατ' αὐτὸν ὁ ποῦς εἰς τὸ πλεόν τοῦ εἰρημένου πλήθους μερίζεται, ἀλλ' ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας διαίρεται τὰς τοιαύτας διαίρεσεις. νοητέον δὲ χωρὶς τὰ τῆς τοῦ ποδὸς δύναμιν φυλάσσοντα σημεῖα καὶ τὰς ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας γινόμενας διαίρεσεις, καὶ προσθετέον δὲ τοῖς εἰρημένοις, ὅτι τὰ μὲν ἐκάστου ποδὸς σημεῖα διαμένει ἴσα ὄντα καὶ τῷ ἀριθμῷ καὶ τῷ μεγέθει, αἱ δ' ὑπὸ τῆς ῥυθμοποιίας γινόμεναι διαίρεσεις πολλὴν λαμβάνουσι ποικιλίαν.* Videmus hic alias esse rhythmopoeiae divisiones, alias pedum per se, et illas quidem multam admittere varietatem. Pedes autem fixa, inquit, habent tempora, et numero et magnitudine: ea mutat rhythmopoeia: quod necesse est aut in temporum magnitudine, aut in arsum thesumque fiat rationibus. Et in arsum quidem thesumque ratione non potest haec facta esse mutatio, quippe qua everfus numerus esset. Superest igitur, ut servatis rationibus numerisve immutata sint tempora; quod fieri vidimus ductu rhythmico, quam Graeci vocant *ἀγωγήν*. Est hoc rhythmopoeiae, non metri. Unde Longinus⁴⁾, qui Hephaestionem ait se sibi ducem sumpsisse: *Ἐτι τοίνυν, inquit, διαφέρει ῥυθμοῦ τὸ μέτρον, ἧ τὸ μὲν μέτρον πεπηγότας ἔχει τοὺς χρόνους, μακρὸν τε καὶ βραχὺν καὶ τὸν μετὰ τοῦτον τὸν κοινὸν καλούμενον, ὃς καὶ αὐτὸς πάντως μακρὸς ἐστὶ καὶ βραχὺς, ὁ*

2) Aristid. p. 43.

3) p. 290. Lin. 2. corrigendum ἀριθμὸν, quod notandum etiam p. 23. harum commentationum, ubi eadem adscripta verba.

4) p. 111. ed. Toup.

δὲ ῥυθμὸς ὡς βούλεται ἔλκει τοὺς χρόνους· πολλάκις γοῦν καὶ τὸν βραχὺν ποιῶ μακρόν. Et eadem iisdem fere verbis Scholiaſtes Hephaeſtionis. 5) Ac neſcio an huc pertineant verba Dionyſii, ubi rhythmo et muſica mutari ſyllabarum tempora dicit 6), quamquam mutatam quoque vi metri vocabulorum quantitatem intelligere poteſt.

Hæc appoſui, ut alia nunc via, quam olim feceram cum Apelio Voſſioque, æqualem per diverſas ſpecies rhythmi diviſionem vindicarem veteribus. Quum enim line temporum æqualitate, quem noſtri tactum vocant, rhythmica compoſitio ulla nec recitari queat nec cantari, nedum ſaltari, niſi primam rhythmi legem, hoc eſt, unitatem variorum temporis articulorum, violare, et confuſam inconditamque ſyllabarum prolationem, qua et animus et motus corporis turbetur magis quam regatur, rhythmum contenderis eſſe: neceſſe eſt, ut verſibus per varia rhythmi genera compoſitis adhibitum ſit remedium qualecunque, quo iis æqualis infereretur temporum diviſio. Poſtulante autem hoc iam veteres videas ex Auguſtino, qui muſices libro quarto cuiuſvis generis carmina, arbitrariis aſſumptis ſilentiiſ etiam extra legitimos locos, redigit in æqualia temporum ſpatia. Quæ res ex noſtræ muſicæ præceptis nullam habet difficultatem. Nam dactylos et trochaeos æquamus per meſuras haſ, $\text{♩} = \text{♩}$, $\text{♩} = \text{♩}$, et creticos ditrochaicis, $\text{♩} = \text{♩}$; ac ſimilibus punctorum et ſilentiorum artificiis quemvis pedem cuiuſvis didicimus æquare, quos quidem æquari iubet ars. Sed veteribus muſicis non eadem licebant: nam in hac trochaici meſura ♩ longa eſt tripla brevis ſyllabæ, et in hac dactyli ♩ longa tripla eſt prioris brevis, prior vero brevis dupla æquat brevem poſterioſem; et in cretico ſecunda longa tripla eſt mediæ brevis: quibus rebus et numerorum everſitur natura, et triplex in eodem pede ſtatuitur meſura, quaſi longa poſſit eſſe trium brevium: quod veteribus non licuiſſe, demonſtratum capite quinto. Superſt igitur unum hoc, rhythmopoeiam variis numerorum generibus in unum coniunctis ope agoges ſive ductus rhythmicæ æqualia dimenſam eſſe ſpatia: qua de re quo indices rectius, ordine tenenda hæc ſunt.

Quum ex veterum tum grammaticorum tum muſicorum diſciplina duas tantum dicimus eſſe meſuras, longam et brevem, non negamus breves haſ longasque poſſe varias eſſe. Dionyſius plures longæ brevisque enumerat modulòs: idque rhythmicòs ſeciſſe narrat interpres Hephaeſtionis 7), ubi alias longas legimus binarum, alias ternarum morarum eſſe, alias binarum et ſemiſſis, alias ternis longiores: quod illuſtrant exemplis e ſermone petitis, credo ut poſthac in ipſa rhythmorum adoratione eodem præcepto uterentur rhythmicis accommodato uſibus. Quid vero eſt,

5) p. 76.

6) De compoſ. verb. c. 11, p. 131.

7) Vide noſ cap. V. ibique not. 7. poſſimum.

quod iidem negent pertinacissime aliam esse quam duplicem mensuram? Nempe hoc sibi vult oblinata illa triplicis quadruplicisque mensurae detractio, non ullo in rhythmico pederationali aliam quam duplicem esse posse syllabarum rationem, ut in trochaeo 2, 1, - ∪, in dactylo 2, 1, 1, - ∪ ∪, in cretico 2, 1, 2, - ∪ -. Hac autem ratione servatá potest rhythmopocia et longam et brevem pro ductus varietate modo longiorem modo breviorum facere. In trochaeo si brevis syllaba tantum producet, ut vulgaris longae aequet magnitudinem binarumque sit morarum, longa erit quatuor morarum: non tamen ideo quadruplex est mensura, sed duplex, quia ipsa brevis, quae pro elemento est, duas habet moras. Rursus trochaeus potest in duodecim extendi tempora, quaternis pro elemento habitis: unde fit trochaeus semantus ($\frac{3}{2}$ fere nostris) et inverso ordine orthius: eodemque modo spondei longae in quatuor porrectae tempora dabunt maiorem spondeum, qui vocatur duplex; et sic etiam alia porrigi metra possunt, quamquam nescimus, in quibus usitatum hoc fuerit: nam paeon, qui vocatur epibatus, videtur potius ex quinque fuisse vere longis, quippe compositus ex molosso choriambicum habente rhythmum ∠ - ∠ et spondeo ∠ -. Ceterum in duplicatis his quadruplicatisque pedibus singula temporis elementa suas debere artes thesesque habere, ita quidem, ut in spondeo duplici (hoc enim uno utar exemplo) alteram syllabam, quae est in arsi, et alteram, quae est in thesi, in se ipsam dicamus arsum thesiumque novas habere rationes, patet ex iis, quae supra disputavimus.

Haec si tenemus, qua ratione veteres non mutatis syllabarum rationibus neque admissis alienis locis silentio in diversis rhythmici generibus aequalem consecuti sint mensuram, haud difficile est explicare. Quippe diversi pedes, ubi omnes omnium syllabae eandem habebunt agogen, diversissimo procedent gradu: iidem, si una cum rhythmici mutatione agoge mutabitur certa ratione, perfectam nanciscuntur aequalitatem. Quod si de dactylo et trochaeo utroque, tam rationali quam irrationali, deinde de trochaica dipodia et cretico ostendero, de ceteris numeris, qui his sunt affines, non erit laborandum magnopere.

Ordiamur a trochaeo, eiusque brevem ponamus pro unitate temporis: hinc longa habebit binarium, totus pes ternarium numerum, dipodia senarium. Iam necesse est simplici trochaeo equiparetur choreus irrationalis, ita tamen, ut eius ratio, quae est sesquitertia (4.3), ne mutetur; tum enim trochaica dipodia, quae in secunda sede habet irrationalem, tempore non differet a pura, nisi quod est gravius. Porro dactylus, gravis ille quidem, qui in Doricis lyricorum carminibus inter trochaicas ponitur dipodias, huic est aequandus, quod sentiet, qui huiusmodi versus recte didicerit aut recitare aut canere,

∠ ∪ - - ∠ ∪ - - ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √
χρυσία γόρμυξ Ἀπόλλωνος καὶ ἰοπλοκάμων,

Dicas, non consentaneum videri, dactylos, qui concitatiores sint, tardius recitados esse quam dipodias trochaicas, quae sint graviores. Quis autem concedet, trochaicas dipodias esse graviores dactylis? Nempe contraria prorsus ratione statuendum, graviores esse dactylos quaternorum temporum divisione procedentes ($\frac{2}{3}$), quam trochaeos, qui duplici ternorum temporum ratione ($\frac{5}{3}$) progrediuntur.⁸⁾ Leviores autem Aeolensium carminum dactyli, qui logaedici solent esse, quique, ut supra conicci, habendi irrationales, singulis aequandi trochaeis sunt. Creticos aequiparandos dipodiae trochaicae, quis dubitet? Choriamborum enim ne mentio quidem facienda; qui, ubi veri sunt choriambi, ternis duorum temporum procedentes gradibus, per se aequales sunt dipodiae trochaicae, ubi vero pro dactylicis dimittis sunt, post catalexin suppleta prosthesi aequabuntur dactylicis. Quibus concessis computari potest uniuscuiusque syllabae in variis rhythmis spatium, quod si implebit, aequalis erit omnium, qui a veteribus in unum sunt coniuncti, rhythmorum progressus, exceptis nonnullis versibus, in quibus mutatum esse tempus, idque de industria, aliis ex causis probabile: ea vero aequalitas effecta erit mutatione agoges rhythmici mutationem comitante, non tamen mutatis syllabarum uno pede coniunctarum rationibus. Perpicere hoc licet ex *diagrammate perfectae rhythmopoeiae* (*τελείας ῥυθμοποιίας*). Quo nomine secundum Aristidem ea appellata est rhythmopoeia, quae omnia contineret rhythmici genera: non aliter quam in harmonia illud vocatum est systema perfectum (*τέλειον σύστημα*), quod omnes omnium generum et specierum complecteretur sonos modosque. Itaque, ut melici systematis perfecti diagramma suis divisere numeris, perfectae rhythmopoeiae diagramma designavimus hoc modo.

<i>Rhythmi.</i>	<i>Metra.</i>	<i>Rationes syllabarum.</i>	<i>Tempora.</i>	<i>Aequatio.</i>
Trochaeus rationalis.	∟ ∪	2 . 1	2, 1	3
Trochaeus irrationalis.	∟ $\frac{\#}{-}$	4 . 3	$1\frac{1}{2}$, $1\frac{2}{3}$	3
Dactylus irrationalis.	∟ ∪ ∪ $\frac{\#}{-}$	3 . 2, 2	$1\frac{2}{3}$, $\frac{5}{6}$, $\frac{6}{6}$	3
Dipodia trochaica cum finali rationali.	∟ ∪ - ∪	2 . 1, 2 . 1	2, 1, 2, 1	6
Dipodia trochaica cum finali irrationali.	∟ ∪ - $\frac{\#}{-}$	2 . 1, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{2}{3}$ (4.3)	2, 1, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{2}{3}$	6
Dactylus rationalis.	∟ ∪ ∪	2 . 1, 1	3, $1\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$	6
Creticus.	∟ ∪ -	2 . 1 . 2	$2\frac{2}{3}$, $1\frac{1}{3}$, $2\frac{2}{3}$	6

8) Conf. lib. III, cap. VI.

Veteres igitur secundum hoc diagramma mensuras habuere undecim, primitivas quatuor, $\frac{6}{7}$, 1, $1\frac{2}{7}$, $1\frac{1}{2}$, et totidem duplices, $1\frac{1}{7}$, 2, $2\frac{2}{7}$, 3, et primae sesquialteram $1\frac{1}{2}$; porro si orthii, trochaei semanti et spondei duplicis mensuras numeres, accedunt mensurae 4 et 8. Ex his si trochaei brevem comparamus mensuram $\frac{1}{2}$,

dactyli brevis $1\frac{1}{2}$ erit nobis $\frac{3}{8}$

trochaei longa 2 erit $\frac{1}{4}$

dactyli longa 3 erit $\frac{3}{8}$

trochaei semanti brevis 4 erit $\frac{1}{2}$

cuiusdemque longa 8 erit 1

Ceterae quinque nostris notis designari nequeunt, sed disci poterant facillime: qui enim duas primitivas $\frac{6}{7}$, $1\frac{2}{7}$ tenebat, is facili negotio duplices $1\frac{1}{7}$, $2\frac{2}{7}$ et sesquialteram $1\frac{1}{2}$ addidit inde: nempe haec prius tenentur auribus, digitis, pedibus, quam intellexeris rationes, omnisque huc redit incommoditas, quod in cretico et irrationalibus dactylo ac trochaeo definitum pedi temporis spatium distribuendum est ratione sesquialtera (3 . 2) et sesquitercia (4 . 3), hoc est, in cretico numerus temporum senarius quinis, in irrationalibus septenis equiparandus particulis: quae res non est difficilior quam ubi in nostra musica terna tempora binis aut quaternis, quod fit in triolis, aut sena quaternis, ut in sextolis, immo quina, septena, novena, aequanda usitatoribus numeris sunt.⁹⁾ Ceterum vix opus est monere, hanc mensurae varietatem ibi tantum habere locum, ubi rhythmus plures sunt missi: simplices sua progrediuntur mensura nullam admittente varietatem. Praeterea sunt versus, quos eadem procedere celeritate nolis, ut in Archilochio asynarteto nolim ithyphallico eandem tribui tarditatem, quam dactylis quatuor praegressis: in eiusmodi igitur versibus mensurae inaequalitatem non ego arbitrator tollendam. Sed haec in universum dicta sufficient: videant iam periti, num nova haec de veterum rhythmo praecepta evertant istam de inconditis veterum numeris opinionem, abs qua profecti nimiam non modo in melodia, sed et in rhythmo veteribus scabritiem exprobrarunt nonnulli: neque id iniuria, si tam perversa fuisset, quam olim credebatur, veterum rhythmopoeia.

Postremo si nostris notis signare velis perfectam veterum rhythmopoeiam, suadebo equidem, ut (triolearum fere in similitudinem) pedum rhythmica ratio accurate exprimat, notato tamen superius spatio, quod complere debeant haec tempora, quo musicus sciat, quantum aut detrahendum fit singulis notis aut addendum, ut et legitima expleant spatia et servent rationem pedis, sicut in hoc diagrammate.

9) V. Sulzer. Theor. art. *Triole*.

LIBER SECVNDVS.

I.

Argumentum huius libri.

Lam legibus rhythmorum versuumque universis expositis, simplices nobis numeri eatenus explicandi sunt, quatenus ad intelligenda Pindari metra opus est. Et simplices quidem ii soli sunt rhythmus, qui singulis constant ordinibus ¹⁾: attamen, ne res eae, quae coniunctae perspicui possunt melius, nimium disiungantur ac segregentur, hoc libro una cum numeris absolute simplicibus tractabo versus omnes, qui ex iisdem sive pedibus sive dipodiis, nulla rhythmicae perpetuitatis intermissione facti sunt: in quibus illustrandis eo me licet esse breviorum, quo in praegressis magis dedi operam, ut quidquid ad naturam numeri perspicendam pertineret, accurate explicarem. Primum igitur, quot sint ac quae rhythmorum genera et species, ex primi libri sexto capite patet: ubi tria esse genera vidimus, *par*, *duplex* et *sesquialterum* sive paeonicum, paris autem species potissimas *pyrrhichios* duos, *ab arsi* alterum ∪ ∪, alterum *a thesi* ∪ ∪, deinde *dactylum* ∪ ∪ ∪, et *anapaestum* ∪ ∪ ∪, et *spondeum duplicem*, sive *ab arsi* sive *a thesi*; porro duplicis species *trochaeum* ∪ ∪ et *iambum* ∪ ∪, item *trochaeum semantum* atque *orthium*; praeterea tres ex paribus ter positus, *Ionicum a maiori* ∪ ∪ ∪, *choriambum* ∪ ∪ ∪ et *Ionicum a minori* ∪ ∪ ∪: postremo sescupli species, unam perfectam, qui est *creticus* ∪ ∪ ∪, et duas imperfectas, hoc est, continuae rhythmopociae non aptas, *bacchium* ∪ ∪ ∪ et *palimbacchium* ∪ ∪ ∪, postremo *paeonem epibatam*. Horum rhythmorum nonnullis aut non usi veteres in poesi sunt, aut ita usi, ut ubi illi adhibiti sunt, nequeat distingui: quo pertinent pyrrhichii duo, quorum exempla quae superesse hodieque videntur, anapaestico potius numero vindicanda arbitror ²⁾, praeterea spondei duplices, trochaeus semantus, orthius et paeon epibatus: quapropter horum

1) Lib. I. cap. XII.

2) Vide lib. I. cap. VIII. X.

nulla hoc in libro habebitur ratio. Ceteros eo percensēbimus ordine, ut temporum sive morarum sequentes numerum initium faciamus a trisemis et in hexasemis definamus: ita fiet, ut ea, quae nosse refert, antequam accedas ad sequentia, ceteris prius exponantur. Igitur post genus duplex veniemus ad par, una cum logaoedicis versibus ex pari et duplici genere non compositis sed mixtis: tum sesquialterum genus pertractabimus, atque huic addemus ternos ex paribus ternis compositos rhythmos. Species autem ipsae in unoquoque genere ita sibi succedent, ut commodissimum videtur pro re nata: itaque ea species, quae ab arsi incipit, praepouetur speciei a thesi initium capienti; in sesquialtero vero creticus ceteris eiusdem generis speciebus numerosior principem sibi locum vindicabit, eandemque ob causam choriambus cretico respondens praepouetur geminis Ionicis, bacchii et palimbacchii in suo genere similibus. Praeterea quum pluribus rhythmorum basin aut iambum praefigere veteres sint soliti, quamquam inde compositi nascuntur numeri, tamen perspicuitatis causa hos quoque versus recensēbimus inter simplices. Itaque ordine deinceps dicitur: I. de numero trochaico, II. de numero iambico, III. de numero dactylico, IV. de numero anapaestico, V. de versibus logaoedicis tum dactylicis tum anapaesticis, item de dactylicis cum basi et iambo, VI. de numeris paeonicis, VII. de forma antispastica et dochmiaca, VIII. de numero choriambico et Ionico utroque, postremo appendicis loco IX. de aliis quibusdam, qui vulgo feruntur, longioribus numeris.

II.

De numero trochaico.

Numerus trochaicus est duplex ex arsi monosema et thesi disema $\text{—} \cup \cup$, ita tamen, ut theseos prior mora ad posteriorem rursus sit in arsi. ¹⁾ Levior est dactylo ²⁾, sedatior, mollior et humilior iambo, quia hic insurgit vehementius, trochaeus subsidit. ³⁾ Legitime autem duae priores morae contrahuntur in longam ⁴⁾, ultima vero quum in quocunque ordine sit anceps, trochaeus longam in fine ordinis admittit: qua admitta nascitur trochaeus irrationalis, temporibus aequalis rationali sed indole gravior, ob mutatam syllabarum rationem insurgente ultima. ⁵⁾ Inde haec est mensura monopodiae,

1) Vide lib. I, cap. VI.

2) Lib. I, cap. XVIII.

3) Lib. I, cap. IV. coll. Dionys. Halic. de comp. verb. c. XVII.

4) Lib. I, cap. VIII.

5) Lib. I, cap. VII. XVIII.

$$\begin{array}{c} \Lambda \cup \text{five } \angle \cup \\ \cup \cup \\ \angle - \\ \cup - \end{array}$$

dipodiae vero acatalecticae,

$$\begin{array}{c} \Lambda \cup \cup \cup \text{five } \angle \cup \\ \cup \cup \left| \begin{array}{c} - \cup \\ \cup \cup \\ \cup - \\ \cup - \end{array} \right. \end{array}$$

et catalecticae,

$$\angle \cup \cup$$

Postremo dactylus quoque irrationalis, non tamen soluta longa, intrare in trochaeos potest ⁶⁾, sed hanc licentiam non nisi in nominibus propriis Graeci comici tragicique sibi sumplerunt. ⁷⁾ Pindarus non usquam admittit dactylum, anapaestum perraro in secunda sede nec nisi in certis quibusdam carminibus: spondeum, hoc est, trochaicum irrationalem in fine ordinis in plurimis odis habet legitimam; tribrachyn admittit in basi sive monopodia, in priori pede dipodiae, non in posteriori, in tripodiarum primo potissimum, in tetrapodiarum sedibus maxime imparibus ad dipodiarum similitudinem, aliquoties etiam in duobus, pluribusve prioribus longiorum ordinum pedibus, atque in catalecticorum ultimo pede perfecto, ubi in nonnullis carminum generibus solutio amatur maxime ob vehementiorem versus exitum. De caesuris libro primo dictum ⁸⁾: unde hoc solum in memoriam revoco, legitime ea dividi trochaeos, imprimis post priorem dipodiae arsin, ut

$$\begin{array}{c} \angle \cup - | - \angle | \cup - - \angle | \cup - \cup \angle | \cup \cup \\ \text{σύνομοι} | \text{πλούτου} | \text{διέστειχον} | \text{τετραουριᾶν} | \text{πόνους.} \\ \text{τεσσαίρων} | \text{ἀνδρῶν} | \text{ἐρήμωσεν} | \text{μάκαιραν} | \text{ἑστίαν.} \end{array}$$

Prima igitur trochaici numeri forma est *monopodia* $\cup \cup \cup$, quam initio versus positam vocant *basin*: sed reperitur etiam in mediis versibus aliis praefixa rhythmis ⁹⁾: item in fine, ubi possis appellare *ecbasin*, de qua dicitur libro tertio. Ea vero aut *semel* ponitur, de qua nunc omitto exponere, quum in singulis rhythmis, quibus praemissa reperitur, ea de re constituerim dicere: aut *bis* quum apud alios

6) Lib. I, cap. VII.

7) Porson. Praef. ad Hecub. p. XXV sq. Conf. p. 108. ed. Lips.

8) cap. XVI.

9) Lib. I, cap. X.

poetas tum apud Pindarum. Geminae monopodiae exemplum est in versibus, qui vocantur, polyschematilis, ut Priapeo,

$$\begin{array}{cccccccc} \bar{x} & \bar{u} & \bar{x} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & - & - & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & - & \bar{u} \\ \text{οὐ βέβηλος, ὃ τελεταὶ τοῦ νέου Διονύσου,} \end{array}$$

deinde in Eupolideo et Cratineo polyschematilis¹⁰⁾, in quibus prior trochaeus omniem videtur baseos licentiam habuisse propriam: quae qualis sit, libro primo explicuimus. Item in Epionico polyschematisto, qui ita describendus:

$$\bar{u} \bar{u} \bar{u} \bar{u} \bar{u} \bar{u} - \bar{x} \bar{u} \bar{x} \bar{u} \bar{u} \bar{u} -$$

Pindarus autem has habet geminae monopodiae formas:

$$\bar{x} \bar{u} \bar{x} \bar{u}$$

Pyth. VIII, str. 5. Nem. IV, 3. 5. VI, str. 2.

$$\bar{x} \bar{u} \bar{x} \bar{u}$$

Nem. IV, 6.

$$\bar{x} \bar{u} \bar{x} \bar{u}$$

Nem. VII, str. 4.

$$\bar{x} - \bar{u} \bar{u}$$

Pyth. XI, str. 4. Harum formarum aliae rationalem trochaicum, aliae irrationalem repraesentant. Irrationalis si habet catalexin, haec est:

$$\bar{u} \bar{u} \bar{u}$$

de qua alius dicendi erit locus.

Sed longe usitatissima est *dipodia* trochaica sive *metrum* trochaicum, ex quo tum comici systemata, tum lyrici scenique poetae celebres plures fecere versus. Apud Pindarum frequens est dipodiae singularis sive *monometri* usus, sed nusquam ea integrum versum constituit, ut commonstrant indicia certissima, idque ob languorem exilitatemque nimiam. Eius formae rationales sunt duae. Prior est haec:

$$\bar{u} \bar{u} - \bar{u}$$

Ol. XII, ep. 7. Pyth. V, ep. 1. VI, str. 4. 5. VII, ep. 4. Nem. III, str. 7. Nem. VIII, ep. 6. Isthm. IV, ep. 7. VII, 3. bis, 4. 5. et in fine versus cum ancipiti, ubi tamen, si carminis indoles longam in fine dipodiae respuit, pro rationali computanda est, ut Ol. II, str. 1. ep. 2. 5. et saepius. Postremo saepe inter tales rhythmos, quibus levis rationalium trochaeorum gradus non convenit, horum reperitur mensura; sed referenda nihilominus ad irrationalem haec exempla sunt, ipsa carminis indole declarante. Sequitur forma rarior:

10) Hermann. comp. metr. §§. 366. 370. 371. Epionicum perperam descripsit Hermann. §. 369.

Pyth. II, str. 5. 6. XI, str. 3. Superest forma haec:

sed in secundo pede solutio minus est apta¹¹⁾, atque huius unum est exemplum Nem. VII, str. 4. quod, ut modo diximus, ad geminam potius monopodiam referendum videtur. Nem. III, ep. 1. vero non hoc arbitror metrum esse,

sed cum basi hoc,

Irrationales autem dipodiae formae sunt haec:

Ol. IX, str. 11. Pyth. IV, ep. 7. IX, ep. 5. Isthm. IV, str. 1.

Ol. III, str. 1. 3. ep. 2. 4. VI, str. 3. ep. 1. VII, str. 1. 5. 6. VIII, str. 1. 3. X, str. 1. 2. 3. ep. 1. XII, str. 1. 2. 5. ep. 1. 4. atque ubivis: haec enim usitatissima est Pindaro forma.

Ol. IX, str. 6. Pyth. VII, ep. 3.

Ol. VII, ep. 5. X, ep. 3. XI, ep. 5. Pyth. I, ep. 5. IX, ep. 10. Isthm. IV, ep. 6. VII, 8. Eadem forma dubium an sit Ol. VII, ep. 5.

Ol. II, str. 3. sed inter paeonicos.

Ol. XI, ep. 1. Pyth. XI, ep. 5. in versuum fine, et Ol. XI, ep. 3. inter alios numeros liberrimos. Postremo si dipodiae dempseris syllabam, nascetur catalectica $\text{—} \cup \text{—}$, quae quum a cretico distingui nequeat, nisi silentio, hoc loco nobis praetermittetur.

Dipodiae singularis normam sequuntur etiam dimetra, trimetra, tetrametra, pentametra, tum acatalectica tum catalectica, rara admodum brevi in extrema dipodia extra finem versus. Horum in Thebano vate reperiuntur haec:

Dimetrum acatalecticum. Huius metrum usitatissimum, paucis locis admitta ancipiti eo, quo dixi, loco:

Integrum constituit versum Ol. VII, ep. 4. IX, ep. 8. XII, ep. 6. Pyth. IX, ep. 4. Isthm. II, ep. 3. aliis coniungitur numeris Ol. III, ep. 1. VI, str. 4. ep. 2. 4. VII, ep. 2. IX, str. 4. 6. ep. 9. XII, str. 4. 6. ep. 8. 9. XIII, str. 5. 6. Pyth. I, str. 1. ep. 3.

11) Lib. I, cap. VIII.

Pyth. III, str. 4. IV, str. 3. 6. 7. ep. 3. 6. 7. IX, ep. 2. Nem. V, str. 1. ep. 1. VIII, str. 5. IX, 2. X, ep. 5. XI, str. 2. Isthm. I, ep. 4. 5. II, str. 3. ep. 4. IV, str. 7. ep. 5. V, str. 2. 3. bis, ep. 3. 6. Rarior forma

∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

aliis miscetur Pyth. I, ep. 8. Nem. I, ep. 1. VI, str. 6. Isthm. IV, str. 2. Deinde

∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

versum constituit Pyth. IV, str. 8. et

∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

admixta aliis est Ol. XIII, ep. 6. Semel autem hoc invenitur:

∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - -

versum constituens Isthm. II, ep. 6. Postremo incertum prorsus hoc metrum,

∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ ∪

Nem. VI, str. 6. de quo dixi in animadvertionibus.

Dimetrum catalecticum

∪ ∪ - - ∪ ∪ -

versum constituit Ol. VIII, str. 7. IX, str. 5. ep. 6. XII, ep. 3. Pyth. I, str. 5. IX, ep. 8. Nem. I, str. 5. Isthm. III, ep. 3. V, ep. 4. aliis numeris confociatur Ol. III, ep. 2. VI, ep. 3. IX, ep. 7. 9. XII, 6. XIII, ep. 5. Pyth. I, ep. 1. III, str. 2. ep. 5. 6. 9. IV, str. 5. ep. 1. IX, str. 2. 7. XII, 3. 5. 6. Nem. I, str. 6. ep. 2. 3. 4. V, ep. 3. VIII, str. 5. ep. 1. IX, 2. 4. X, str. 6. Isthm. I, str. 6. II, str. 1. 2. V, ep. 8. Rarior forma

∪ ∪ - - ∪ ∪ -

aliis coniungitur Ol. XIII, str. 3. (nisi ibi particula est numeri iambici) Nem. VI, str. 3. Semel haec

∪ ∪ - - ∪ ∪ -

coniuncta reperitur Ol. XIII, ep. 5.

Trimetrum acatalecticum, nonnisi lyricis usurpatum

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

disiunctum invenitur nonnisi in ultimo strophae versu Ol. III, str. ep. VII, ep. Pyth. XII. Isthm. II, str. III, str. Coniunctum est Ol. VI, str. 7. ep. 7. Pyth. IV, ep. 4. Nem. VIII, str. 2. 3.

Trimetrum catalecticum

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ -

versum constituit Ol. VII, str. 2. IX, ep. 4. 5. XII, str. 3. Pyth. III, ep. 2. Nem. V, str. 3. XI, str. 4. ep. 5. Isthm. IV, ep. 2. Coniunctum aliis est Ol. XII, ep. 9. Pyth. III, str. 6. Nem. V, ep. 2. X, str. 6 bis. Semel invenio hanc formam

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ -

Ol. XIII, ep. 4. coniunctam, nec saepius hanc,

∞ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ -

Isthm. V, str. 6. disiunctam.

Tetrametrum acatalecticum

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

versum constituit Pyth. IX, str. 8. Isthm. III, str. 1.

∞ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - -

coniungitur aliis Pyth. I, ep. 7.

Tetrametrum catalecticum

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ -

coniunctum Nem. I, str. 7. Isthm. III, ep. 5.

Pentametrum catalecticum, quod, exceptis comicis Latinis, lyricis tantum usitatum est, ut Callimacho ¹²⁾, hac forma

∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ -

versum constituit Nem. VIII, ep. 7. Sed haec

∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∞ - ∪ ∪ -

Isthm. III, ep. 6. miscetur cum aliis. A longioribus systematis comicae levitati convenientibus merito abstinuit Pindarus. Ceterum trochaici tetrametri versus poetarum scenicorum legitimam diaeresin habent post alteram dipodiam, quo aequabiliter procedat numerus in duo membra divisus, non aliter atque iambici et anapaestici: quod eam habuit vim, ut a quarto pede iambicorum anapaesticorumque liberior excluderetur mensura, quemadmodum hoc fit in ultimo cuiusque versus pede ¹³⁾; deinde ut apud Romanos accentus ratio accurata, quae in media senarii dipodia observatur, negligetur in mediis tetrametris; postremo ut Plautus, cui licuere multa aliis illicita, post quartum pedem trochaici iambicique tetrametri hiatus et in iambico brevem pro longa syllabam admitteret asynartetorum in exemplum. ¹⁴⁾ Lyrici vero nulla in trochaicis utuntur diaeresi, ne ad scenicam humilitatem accedat numerus, sed uno tenore decurrunt dipodiae in modum systematum; eo tamen diligentius iis podicae servantur caesurae trochaeum dissecantes.

Tripodia satis frequente utitur Pindarus, tam acatalectica quam catalectica. *Acatalectica*, qui dicitur ithyphallicus, ob levitatem singularem aliis semper coniungitur metris, habetque duas formas. Altera haec est,

∪ ∪ - ∪ - ∪

12) V. Hermann. Comp. metr. §. 119.

13) In iambicis enim, si post quartum pedem est incisio, is ipse solet esse iambus: in anapaesticis quartus pes aut nusquam aut rarissime est dactylus.

14) Haec explicui uberius in Germanica de metris Pindari commentatione p. 112 sqq.

Ol. I, ep. 3. IV, str. 1. 10. V, str. 1. 2. 3. ep. 1. 2. IX, ep. 2. Pyth. II, str. 8. VII, str. 2. Nem. III, str. 2. 8. Ultimo loco versus est huiusmodi,

∟ ∪ - ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪ - ∪ ∪ -

ubi si quis putet esse hexapodiam catalecticam adiecto paeone, facile is refelletur ex tribrachi sede in statione pari, ubi valde est incommodus, praeterea vero ex totius versus conformatione, gradatim descendente rhythmico a perfecta tripodiam ad catalecticam et ab hac ad dipodiam catalecticam. Altera forma est huiusmodi,

∪ ∪ - ∪ - ∪

Ol. II, str. 8. Ubi vero metrum tale est,

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪

tribrachys non prioribus iungendus, sed basis est insequentis rhythmici, ut Isthm. VII, 3.

Tripodia *catalectica* ob eandem debilitatem aliis admiscetur rhythmis, eaque harum formarum,

∟ ∪ - ∪ -

Ol. I, str. 6. ep. 1. 5. 6. II, ep. 2. 3. IV, str. 8. Pyth. II, ep. 3. VIII, str. 7. ep. 1. X, str. 4. 6. XI, str. 5. ep. 3. Nem. VII, str. 1. 2. VIII, ep. 4.

∪ ∪ - ∪ -

Nem. III, str. 2. VII, str. 7. ep. 3. 4. Isthm. VI, str. 5. Dubius locus Nem. VII, str. 2. de quo dixi capite sexto in dactylico simplici quadrupliciter logaoedico catalectico.

∟ ∪ ∪ ∪ -

Nem. III, ep. 3. ubi incerta contractio.

∟ ∪ ∪ ∪ -

Nem. III, str. 3. Utroque loco solutio longae in pari sede excusationem habet ab usitata cretica in fine versus solutione in paeonem quartum: qua de re suo exponetur loco. Eiusmodi licentiae exempla vide etiam in tetrapodia catalectica et hexapodia catalectica cum iambo.

Tetrapodia acatalectica

∟ ∪ - ∪ - ∪ - ∪

coniuncta est Ol. I, str. 7. atque hoc metro,

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪

Isthm. VII, 7. itidem coniuncta. *Catalectica* quatuor variatur formis,

∟ ∪ - ∪ - ∪ -

quae versum constituit Ol. I, str. 3. 5. aliis admiscetur XIV, 9. Pyth. V, str. 11. Nem. VII, str. 3.

∪ ∪ - ∪ - ∪ -

Ol. XIII, str. 4. quamquam hoc loco dubia longae solutio. Quid quod vel hoc

ambiguum olim visum, sitne ibi hoc metrum statuendum, an cum praecedentibus iungendum in pentapodiam iambicam? Nunc tamen quominus hoc statuam, obest id quod pentapodiae iambicae certum nullum extat exemplum.

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ -

Ol. IV, ep. 5. Nem. VII, str. 5.

∪ ∪ ∪ ∪ - ∪ -

Elegantissima forma Nem. VII, str. 6. ubi ant. β. semel fortasse trochaeus in prima fede est in nomine proprio *Νεοπτόλεμος*. Sed formam

∟ ∪ ∪ ∪ - ∪ -

ubi reperitur, tripodiam habeo catalecticam cum basi, quod insolens est tribrachys in fede pari.

Pentapodia non usi sunt poetae nisi praemisso iambo, ob numeri quinarum inconcinnitatem. Sed *hexapodia acatalectica*

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∪ -

semel admiscetur aliis numeris Ol. I, str. 6. Ultra senarium vero numerum non procedit compositio trochaica.¹⁶⁾

Basis quum ex trochaico sit genere, trochaicis praemittitur raro, quia nihil magnopere confert ad variandum rhythmum. Semel tamen irrationalibus praepositur dipodiis:

∟ - ∟ ∪ - - ∟ ∪ -

Pyth. I, str. 3. et tripodiae catalecticae, post choriambum,

∪ ∟ ∪ ∟ ∪ ∪ - ∟ ∪ ∪ ∪ -

Pyth. VIII, str. 6. Ad huius exempli certissimi similitudinem basin agnosco post choriambum ante tripodiam eandem,

∪ ∟ ∟ ∪ ∪ - ∟ ∪ ∪ ∪ - ∪ -

Ol. I, ep. 2. ne tribrachys sit in fede pari; item post creticum ante tripodiam acatalecticam,

∟ ∪ - ∟ ∪ ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ∪ -

Nem. III, ep. 1. Usitatio basis ante leves trochacos in tragicis, ut in his numeris:

∟ - ∟ ∪ - ∪ -

- - ∟ ∪ - ∪ - ∪ -

Eurip. Iphig. Aul. 231. 238. 241. (ubi pronuntiandum *Ἀχιλλέως*) 242. 249. 252. 254. 263. 266. 275. 278. 279. (qui duo versus vulgo male divisi) 287. 288.

16) Lib. I, cap. X.

Iambus ut trochaeis gravibus, hoc est, irrationalibus praemittatur, Pindaro iure absonum visum, propterea quod iambicae velocitati contraria est trochaei gravis tranquillitas: sed rationali trochaeo saepe praefigitur, primum *monopodiae*,

∪ ∟ ∟ ∪

de quo dicitur capite octavo, deinde *dipodiae acatalecticae*,

∪ ∟ ∟ ∪ - ∪

quae forma disiuncta est Ol. II, fr. 7. et coniuncta, brevem constanter in fine ordinis retinens Pyth. IX, fr. 5. Semel vero irrationali dipodiae, eique secundam arsin habenti solutam, iambus praefixus,

∪ ∟ ∟ ∪ ∩ -

Ol. XI, fr. 4. in liberioris numeri carmine. Dipodia catalectica

∪ ∟ ∟ ∪ -

discerni nequit a dochmio, nisi silentio: itaque de ea capite octavo dicitur. Sequitur *tripodia acatalectica*

∪ ∟ ∟ ∪ - ∪ - ∪

coniuncta Pyth. VI, 9. et *catalectica*

∪ ∟ ∟ ∪ - ∪ -

coniuncta Ol. I, fr. 10.

∪ ∟ ∩ ∪ - ∪ -

coniuncta Ol. I, ep. 1. II, ep. 5. ubi si quis ita metiendum censeat,

∪ ∟ ∪ ∩ ∟ ∪ - ∟ ∪ - ∩

facile nobis cedit collato priori loco. *Tetrapodia acatalectica*

∪ ∟ ∩ ∩ ∪ - ∪ ∩ ∪ - ∩

versum constituit Pyth. V, ep. 7. itemque *catalectica*

∪ ∟ ∩ ∪ - ∪ - ∪ -

Ol. I, fr. 11. ac *pentapodia catalectica* cum caesura dochmiaca,

∪ ∟ ∟ ∪ - | ∪ - ∪ - ∪ -

Ol. IV, ep. 8. si vera est versuum descriptio. Postremo *hexapodia catalectica* soluto in tribrachyn iambo, ut saepe in dochmiis,

∪ ∩ ∩ ∪ - ∪ - ∪ - ∪ ∩ ∪ -

Pyth. II, fr. 1. Possit quidem primus tribrachys pro trochaeo positus videri; sed tum fiet heptapodia, quae non extat secundum veteres usquam. Aut poterit idem pro basi haberi; sed post basin trochaicum a tribracho incipere nondum vidi. Itaque tribrachys primus est pro iambo. Praeterea ultimas quatuor syllabas dirimere a trochaeis possis, ut novus sit ordo: sed hoc non licet, quia, si hoc voluisset poeta, usus credo fuisset ancipiti in praecedente proxime syllaba; solutio vero longae in ultimo perfecto pede satis est usitata. Itaque hic numerus pro hexapodia trochaica cum iambo habendus est.

tragici legem scripsere hac in re. Iam quum anapaestus irrationalis intret in iambum, potest anacrusis esse binarum brevium sequente longa,

υ υ ˘ υ -

idemque sibi indulgere praeter regulam comici poetae sequente brevi,

υ υ ˘ υ -

propterea quod ferri potest forma inversa in trochaeis,

˘ υ υ υ υ

in quibus tamen arsis secunda in alia est syllaba: ita ut anacrusis disyllaba ante tribrachum vitiosa prorsus habenda sit nec nisi comicae levitati condonanda. Et primum pedem anapaesticum sequi alius potest irrationalis anapaestus,

υ υ ˘ υ υ -

quemadmodum in trochaicis duo possint in dipodia esse dactyli,

˘ υ υ - υ υ

In trochaicis tamen non usi hac mensura sunt, quod vehementior motus est quam pro trochaici levitate; in iambicis ipsa anapaestorum celeritas iucunditatem habere comicis videbatur. Sed praecedente dactylo pro iambo sequi non potest anapaestus,

- ˘ υ υ υ -

propterea quod arsis disema post se haberet thesin disemam,

˘ υ υ υ

qui numerus est dactylicus, non trochaicus, et quod soluta esset irrationalis dactyli longa,

- | ˘ υ υ υ -

unde turbaretur rhythmus duplicis progressio. Neque in sede trochaica iambicorum dactylum sequi anapaestus potest, quia soluta tum esset anapaesti irrationalis longa;

- ˘ | υ υ υ ˘ | -

Nec exempla sunt apud Graecos: quae vero asseruntur ex Latinis, frustra asseruntur, quod Latinae versuum mensurae alia prorsus est ratio.

Pindarus ab iambicis omnem exclusit anapaesticam formam, ideoque etiam disyllabam anacrusin aspernatus est, nisi quod semel Isthm. VII, str. 2. 5. in nomine proprio admisit eam, quum in septenis strophis servaret longam: quod si saepius rediret in eo carmine disyllaba anacrusis, anapaesticum potius rhythmum esse quam iambicum censerem. In dipodiis amat longam anacrusin: commutantur tamen saepe longa et brevis, sed maxime initio versus. Dactylo pro iambo in sede impari utitur rarissimo, eoque in nominibus propriis et liberioris mensurae carminibus, nec frequens est tribrachys, qui tamen ponitur in utraque sede, tam impari quam pari ob vehementiam rhythmus iambici. Caesura tam podica quam principalis, quae est post trochaicum, ut libro primo diximus, non ignoratur Pindaro, sed non accurate servatur. Exemplo sicut hi versus Nem. V, str. 4.

- ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ -
 Λάμπωνος | υἱὸς || Πυθίας εὐρουσθενής.
 πείσαισ' ἀκοίταν || ποικίλοις βουλεύμασιν.
 πότμος δὲ | κρίνει || συγγενῆς ἔργων πέρι.

Ilhm. V, fr. 4.

νῦν | αὐτίς | Ἰσθμοῦ || δεσπότη.
 τοιαῖσιν | ὀργαῖς || εὔχεται.
 ἐν | νασίῃν | Ἀγκυρήνας τέκος.
 ἄνδρα δ' | αὐτῶ || γέροντος.
 ὡς | ἄρα | εἰπὼν || αὐτίκα.
 ἄρδοντι | καλλίστα δρόσω.

Ceterum rari apud Nostrum iambici sunt, neque alio loco statuendi quam initio versuum: in mediis enim anacrusis, quae videri possit, iambica, est thesis praegressi ordinis⁵⁾: quod qui negant, non rem spectant, sed inania aucupantur verba. Catalectici iambici apud eum inveniuntur nulli ex dipodiis facti. Illud vero singulare, quod Pindarus plurimis utitur trochaicis perfectis cum anacrusi: quos cur nolim appellare hypercatalecticos iambicos, libro primo dictum⁶⁾: quamquam rectius hoc loco ponentur, quam in trochaico genere, quia trochaicus omnis cum anacrusi est iambicus. Sed transeo ad singula.

Monopodia iambica praefigitur pluribus rhythmis, de quibus suo loco dictum est, eaque nunquam apud Nostrum est irrationalis. *Dipodia* est frequentissima, ac primum reperitur semel posita, quod est *monometrum acatalecticum*, eaque vel integrum constituit versum, quum trochaicam non nisi coniunctam inveniamus: cuius rei causam explicabimus libro tertio. Eius formae sunt haec:

˘ ˘ ˘ -
 coniuncta Pyth. V, ep. 4. VI, 1. VIII, fr. 4. Nem. III, fr. 4. VII, fr. 4. ep. 1.

˘ ˘ ˘ -
 coniuncta Ol. XI, fr. 2. XIII, fr. 2. Pyth. II, ep. 5.

- ˘ ˘ -
 disiuncta Ol. VII, fr. 3. coniuncta Ol. II, fr. 1. 8. ep. 1. Pyth. V, fr. 7. VII, ep. 5.
 Nem. I, ep. 4.

˘ ˘ ˘ ∞
 coniuncta Pyth. V, fr. 2. 5.

˘ ˘ ˘ ∞
 coniuncta Ol. XI, ep. 1. Pyth. VII, fr. 5. et Pyth. V, fr. 3. ubi possis etiam ita metiri,

˘ ˘ ∞ ˘

5) Conf. lib. I. cap. XI.

6) cap. XI.

disiuncta Pyth. VII, fr. 3. coniuncta Ol. VIII, fr. 2. Nem. I, fr. 2. 4. V, ep. 4. VIII, ep. 4. Isthm. I, ep. 1. 4. V, fr. 1. 7. ep. 7.

coniuncta Ol. VI, fr. 5. Isthm. I, fr. 5.

coniuncta Ol. IX, ep. 8. Nem. III, fr. 6. V, fr. 5. Isthm. VI, fr. 3.

coniuncta Pyth. VIII, fr. 7.

disiuncta Pyth. VII, fr. 8. Sed haec,

apud Pindarum non invenitur, idque casu haud dubie.

Proximum est *dimetrum iambicum acatalecticum*,

disiunctum Isthm. V, fr. 4.

disiunctum Ol. XIV, 11.

disiunctum Nem. I, fr. 1. Isthm. III, ep. 4. coniunctum Nem. V, fr. 1.

disiunctum Ol. VIII, ep. 8. Sequitur *dimetrum trochaicum acatalecticum cum anacrufi*,

disiunctum Isthm. V, fr. 8. coniunctum Ol. VI, fr. 1.

coniuncta Isthm. I, ep. 5. et Ol. VII, fr. 4.

Trimetrum iambicum acatalecticum

reperitur Nem. V, fr. 4. versum constituens, estque senarius tragicus, admissio in quarta sede iambica tribracho: quo versu non plus semel usus est Lyricus, quod esset scenicis proprius. Ad hunc proxime accedit *trimetrum trochaicum acatalecticum cum anacrufi*,

disiunctum Nem. IX, 5. coniunctum Ol. III, fr. 4.

Tetrametrum iambicum acatalecticum lyricis usitatum est, atque, ut videtur, Aeolicis maxime, ut Alcaeo,

δέξαι με κωμάζοντα, δέξαι, λίσσομαι σε, λίσσομαι.

Pindarus tamen non utitur, nisi semel coniuncto Ol. XI, fr. 3.

— — — — — | — — — — — | — — — — — | — — — — —

quem versum non esse ex numero dactylo, et per se apparet et alibi dictum est ⁸⁾, atque, ultimo huius libri capite dicitur iterum. Olim abscissa hac mensura $\bar{\cup} \cup - -$ ceteras tres dipodias appellavi trochaicas: et sane tantundem est tetrametrum iambicum acatalecticum vocare et monometrum trochaicum cum anacrusi continuatum trimetro trochaico catalectico; nec nomina ego curo magis quam naturam rhythmici. Eodem vero versu Latini utuntur scenici poetae, maxime cum diaeresi post quartum pedem; Pindarus neque diaeresin habet, et pulcherrimo artificio ternis solutis dipodiarum arsis prioribus et caesura ante arsum priorem dipodiae cuiusque posita ita variavit rhythmum, ut aliter prorsus afficiat sensum, quam vulgaris Boetius. Post hunc ponendum *trochaicum tetrametrum acatalecticum* cum anacrusi

$- \cup \cup \bar{\cup} - \cup - - \cup - - \cup - -$

integrum constituens versum Nem. V, str. 6.

Praeter haec apud Nostrum reperiuntur *tripodia acatalectica*,

$\cup \cup \cup - \cup -$

disiuncta Ol. IV, ep. 10. coniuncta Pyth. XI, ep. 5.

$- \cup \cup - \cup -$

disiuncta Ol. XI, ep. 7. coniuncta Ol. XIV, 10.

$\bar{\cup} \cup \cup - \cup -$

coniuncta Isthm. VII, 10. et *tripodia catalectica*, quam vide in dipodia trochaica cum anacrusi: deinde *tetrapodia acatalectica*,

$\cup \cup \cup - \cup - \cup -$

disiuncta Ol. IV, ep. 3. IX, ep. 1. et *catalectica*, sed sine silentio in fine, ut per se consentaneum,

$\cup \cup \cup - \cup - \cup$

disiuncta Ol. II, ep. 6. IV, str. 6.

$- \cup \cup - \cup - \cup$

coniuncta Nem. III, str. 5. postremo, quandoquidem *pentapodia* apud Pindarum quidem nulla est ⁹⁾, *hexapodia acatalectica* eaque disiuncta,

$\cup \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup - \cup - \cup -$

Ol. I, str. 8. Ultra quem numerum non progreditur continua iamborum compositio. ¹⁰⁾

8) L. c. p. 144.

9) Exemplum pentapodiae ex alio poeta petatum vide lib. III, cap. XIII. in hyperchemate Pratiniae.

10) Lib. I, cap. XVI.

IV.

De numero dactylico.

Numerus dactylicus generis est parvis ex binarum morarum arsi et thesi totidem temporum, $\overline{\cup} \overline{\cup}$. Arsis, quo facilius recipiat ictum, semper fere ex longa est syllaba, raroque et nonnisi in liberioribus lyricorum carminibus solvitur, maxime in nomine proprio. Thesis solutionem amat; epici tamen et scenici poetæ longam in thesi frequentant, Pindarus non admittit nisi in nomine proprio: cuius rei pauca exempla tertius indicabit liber. Gravis est numerus et magnificus. Caesura legitima in medio est pede, mascula alia, alia femella.¹⁾ Singulos pedes in dactylicis *metra* appellant grammatici; quamquam certum est ordines dactylicos non ex uno tantum pede fieri, sed plures pedes in unum ordinem coniungi. Et sunt ordines ex binis, ternis, quaternisque pedibus: Pindaro usitatissimi ternorum pedum ordines; scenicis poetis quaternorum, ex quibus fiunt systemata, interposita etiam dipodia dactylica: et Noster progreditur usque ad quinquorum pedum ordines, similiter ac scenici poetæ. Acatalectici dactylici reperiuntur nulli exceptis asynarteticis, Aeoleusium poetarum aliquot versibus et systematibus scenicorum poetarum²⁾, catalectici aut in arsi desinunt, qui dicuntur catalectici in syllabam, aut in thesi, qui vocantur catalectici in disyllabum. In his, si post catalecticum in disyllabum positus est alius rhythmus ad eundem versum pertinens, longam pro brevi maxime sectatur Pindarus graviorem ob exitum: in quibusdam tamen carminibus praefert brevem; in nonnullis modo brevis est thesis in catalexi, modo longa. Vide librum tertium.³⁾ Postremo dactylicis passim praemittitur anacrusis iambica, ut ab iambo incipere versus videatur, quemadmodum in logaedicis desinit in trochaeos: quod genus versuum segregandum est ab anapaesticis disyllaba anacrusi insignitis.

Singularis dactylus ordinem constituens non reperitur usquam; neque enim dactylus dochmiis passim praemissus in tragicis⁴⁾ pro certo huius exemplo haberi potest varias ob causas, quas peritus facile indagabit.⁵⁾ Ex pluribus dactylis hi fiunt ordines:

Dimetrum catalecticum in disyllabum, sive Adonium,

$\overline{\cup} \cup \cup - \overline{\cup}$

disiunctum Pyth. X, ep. 2. coniunctum Ol. I, ep. 4. IV, fr. 3. VI, ep. 3 bis. IX, fr. 11. ep. 5. X, ep. 8. XI, ep. 1. XIII, fr. 6. XIV, 3. 7. Pyth. IV, ep. 4. V, ep. 4. VI, 8. VII, fr. 1. ep. 4. X, fr. 3. XI, ep. 6. Nem. II, 5. (ubi his positum con-

1) Lib. I, cap. XVI.

2) Lib. I, cap. XI.

3) Cap. XVI. XVII.

4) V. Seidler. de vers. dochm. p. 145 sqq.

5) Conf. lib. II, cap. VIII.

sistit versum) III, ep. 1 bis. IV, 6. Isthm. VI, ep. 2. In aliis dubium videri potest, utrum haec forma perfectum sit metrum, an cum sequentibus trochaicis in logaoedicum coniungenda sit, de qua re dicetur in logaoedicis; atque idem dictum volo de catalecticis in disyllabum omnibus, qui brevem habent ultimam. Idem dimetrum soluta semel arsi secunda,

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup \cup \cup$$

coniunctum est Nem. III, str. 6. *Dimetrum catalecticum in syllabam* quum a choriambos nonnulli silentio distinguatur, hoc loco omittere licebit.

Trimetrum catalecticum in disyllabum,

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup - \cup \cup - \cup$$

disiunctum reperitur Ol. IV, ep. 6. VIII, ep. 4. XII, ep. 2. Isthm. III, ep. 2. coniunctum Ol. III, str. 1. 4. ep. 2. 3 bis. 4. VI, str. 2. 3. 4. 6. 7. ep. 1. 5. 6. VII, str. 4. 5. 6. ep. 1 bis. 2. (si nostra versuum descriptio vera) 3. VI, ep. 6. VIII, str. 1. 2. 3 bis. 4. ep. 2. 3. 5 bis. 6 bis. X, str. 1. 4. ep. 1. 2. 7. XII, str. 2. 5. 6. ep. 1. XIII, str. 7. ep. 1. XIV, 7. Pyth. I, str. 6. ep. 1. 2. 5. 6. III, str. 2. 5. 7. ep. 3. 4. 5. 6. 7. 8. IV, str. 2. 3. 5. ep. 1. 2. IX, str. 1. 3. 4. (bis positum integrum versum constituit) 5. 6. (ubi ter positum est iunctim) ep. 2. 3. 5. 7. 10. XII, 4. 7. Nem. V, str. 1. 2 bis. ep. 4. 5. VI, str. 6. VIII, str. 1. 4. ep. 3. 6. IX, 1. (ubi bis positum constituit versum) 2. 3 bis. 4 bis. X, str. 2. 4. 5. ep. 1. 2. 3. 4. 5. 6. XI, str. 1. 2. 3. ep. 1. 2. 3. (ubi bis positum constituit versum) 4. Isthm. I, str. 1. 2. 3. ep. 1. 2 bis. 3. 5. II, str. 3. 4. ep. 1 bis. 2. III, str. 2. 3. IV, str. 1. 3. 5. ep. 1. 6. 9. V, str. 5. 7. ep. 2. 7. Dubium exemplum est Ol. VII, ep. 5. ubi coll. Pyth. VII, str. 1. possit videri esse logaoedicus:

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup \cup - -$$

sed ob carminis totius indolem rhythmicam praefero hanc dimensionem:

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup \cup - -$$

Postremo semel solvitur arsis

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup \cup \cup \cup \cup - -$$

Isthm. III, str. 4. sed in nomine proprio.

Trimetrum catalecticum in syllabam,

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} \cup \cup - \cup \cup -$$

disiunctum est Ol. III, ep. 5. VIII, str. 5. Pyth. IX, ep. 8. Nem. I, str. 3. Isthm. I, str. 4. IV, str. 4. coniunctum Ol. III, str. 1. 3. ep. 1. IV, str. 1. VI, str. 1. ep. 1. 4. 5. 6. VII, str. 1. 4. 5. ep. 2. (ex Dissenii descriptione) VIII, ep. 2. 7. IX, ep. 7. X, str. 2. 6. ep. 3. XII, str. 1. ep. 7. XIII, str. 5. ep. 2. XIV, 9. Pyth. I, str. 1. 2. 3. 6 bis. ep. 2. 7. II, str. 6. III, str. 1. 6. ep. 1. 7. IV, str. 1. 2. ep. 2. 3. 4. 7. IX, str. 5. 7. ep. 2. 6. XI, 1. 2. 4. Nem. I, str. 2. 4. 7. ep. 1. V, str. 5. VI, str. 5. ep. 1. 5. VII, ep. 4. VIII, str. 3. ep. 2. 5. X, str. 1. 2. 3. 5. ep. 3. XI, str. 3. ep. 1. 6. Isthm. I, str. 5. 6. II, str. 2. ep. 5. IV, ep. 3. 7. VI, str. 1. 3. ep. 1. 3. 6. 8.

Tetrametrum catalecticum in disyllabum

⊥ ο ο - ο ο - ο ο - -

coniunctum tantum reperitur cum aliis numeris in systema, Ol. I, str. 2. VI, ep. 2. Pyth. IV, str. 4. Nem. I, str. 6. ep. 2. 3. V, ep. 6. Isthm. VI, ep. 8. neque aliter *catalecticum in syllabam*,

⊥ ο ο - ο ο - ο ο -

Ol. XII, ep. 4. XIII, ep. 5. Pyth. IV, str. 6. Isthm. III, str. 5. V, str. 3. et *pentametrum catalecticum in disyllabum*

⊥ ο ο - ο ο - ο ο - ο ο - -

Pyth. III, str. 4. Systemata longiora, quae tragicis usitata sunt, non habent lyri-
ci, neque hexametros, quia sunt epici. Hoc enim genus versuum,

⊥ ο ο - ο ο - - ⊥ ο ο - ο ο - -

⊥ ο ο - ο ο - - ⊥ ο ο - ο ο -

non hexametrum est, sed ex duobus trimetris compositum: unde tertius pes non potest esse dactylus, ignorante licet Aristarcho ad Pyth. III, 43. et peccantibus aliquoties libris, ut Ol. VIII, 16. et Pyth. I, 92. sed trochaeus potest esse, ut Ol. VIII, 20. ubi γ. not. et in nomine proprio Nem. X, 65. ubi confer animadversiones; item ap. Aristoph. Nub. 465.

ἀρά γε τοῦτ' ἂν ἐγὼ ποτ' ὕψομαι ὥστε γε σοῦ.

Nec versus hic legitimam semper habet caesuram: quamquam semel et iterum vel producitur brevis syllaba vi caesurae more epico, Ol. VI, extr.

δίσποτα ποντόμεδον | εὐθὺν δὲ πλόον καμάτων

et Pyth. IX, 118.

ἔστα|σεν γὰρ ἅπαντα χορὸν | ἐν τέρμασιν ἀντίκ' ἀγῶνος.

nisi ibi *ποντομέδων*, hic *πρὸς τέρμασιν* legendum. At retinet me *ιδέμεν* Ol. XIII, 109. ultima producta in sede eadem, sed in tetrametro: de quo dixi in notis ad Ol. III. Quum vero nullus reperiatur hexameter dactylicus, mirum foret, si pentametrum elegiacum poeta admisisset: qui quum non conveniret strophae choricæ, exulare hinc iussus est. Ideo haec saepe reperitur coniunctio,

⊥ ο ο - ο ο - - ⊥ ο ο - ο ο -

sed nusquam haec,

⊥ ο ο - ο ο - ⊥ ο ο - ο ο -

Transeo ad *dactylicos cum anacrufi iambica*, hoc est monosema, pro qua tamen locum habet irrationalis, quae vulgo habetur longa. Et longa quidem haec sive irrationalis anacrufis Pindaro est usitatior ob insignem gravitatem: unde horum versuum plurimos inter anapaestos retulit Hermannus errore manifesto. Docebunt enim exempla, tum in eadem oda modo longam modo brevem esse anacrufin, tum in eodem versus genere alibi brevi, alibi longa anacrufi usum esse Pindarum: praeterea vero, quum apud Nostrium dactylici versus omnem respiciant spondeum ex-

ceptis catalexi et nominibus propriis, consentaneum est etiam anapaesticos extra catalexiu nonnisi rarissime admittere spondeos: quapropter ubi metrum est tale,

— ∠ ∪ ∪ —

non anapaestica est anacrusis, sed iambica habenda. Pindaro usitata sunt dactylica cum anacrusi iambica haec:

Dimetrum catalecticum in disyllabum,

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪

versum constituens Pyth. VII, ep. 6.

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪

coniunctum Ol. XI, ep. 10. ubi semel soluta arsis in nomine proprio.

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪

versum constituens Ol. IX, fr. 9.

— ∠ ∪ ∪ — ∪

disiunctum Ol. IX, fr. 7. XI, ep. 4. Pyth. VII, fr. 4. Deinde *dimetrum catalecticum in syllabam,*

∪ ∠ ∪ ∪ —

de quo vide in choriambico numero. Porro *trimetrum catalecticum in disyllabum,* semper admissum aliis numeris,

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

Pyth. X, fr. 3.

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

Ol. XIII, fr. 7.

∪ ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

Nem. V, ep. 1.

— ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

Isthm. II, fr. 1. III, ep. 5. V, ep. 5.

— ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

Ol. III, fr. 2. 3. VIII, ep. 1. XII, ep. 5. Pyth. I, fr. 4. ep. 4. IX, ep. 1. XII, 1. 3. 5. 6. Nem. V, ep. 3. Isthm. III, ep. 1. *Idem catalecticum in syllabam,*

— ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ —

disiunctum Ol. IV, ep. 7. Pyth. III, fr. 3. coniunctum Ol. IV, ep. 4. XIII, ep. 1. Nem. VIII, ep. 1. Isthm. III, ep. 6. Postremo *tetrametrum catalecticum in disyllabum,*

— ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪

coniunctum Pyth. IV, ep. 5. et *in syllabam,*

— ∠ ∪ ∪ — ∪ ∪ — ∪ ∪ —

disiunctum Ol. IX, ep. 6. Nem. VI, ep. 9. coniunctum Pyth. II, fr. 3. Nem. VI, ep. 3.

V.

De numero anapaestico.

Numerus anapaesticus est inversus dactylicus ex anacrufi five thefi difema et arsi item difema,

$$\overline{\cup} \cup$$

Thefis ut plurimum est soluta, arsis ex una longa: sed et solvitur utraque et contrahitur. Unde praeter anapaestum admittitur spondeus, dactylus, proclenmaticus, et hic quidem tum in anapaestica tum in dactylica sede: unde etiam post dactylum sequitur anapaestus,

$$- \cup - \overline{\cup} \cup \cup - \cup$$

ut,

παῖδός δαίσομεν Ὑμεναίους,

apud Euripidem, et saepius. Pindarus omnem excludit liberio rem mensuram, nec habet alios quam ex meris anapaestis factos huius generis versus, nisi quod semel reperitur contracta anacrufis in logaoadico. Coniungit hic numerus cum gravitate vehementiam. Metri nomine appellatur dipodia: et sunt ex dimetris interpolito monometro, quam basin vocant, systemata tragicorum cum paroemiaco clausulam faciente; tetrametro vero catalectico, qui dicitur Aristophaneus, comici delectantur in diverbiis pangendis. Lyricis placuit anapaesticus versus in Musa bellica, Tyrtaeo imprimis et Spartanis; estque ingressui magis aptus quam saltationi chori: quapropter Laconica inde siebant embateria ex paroemiaco five dimetro catalectico,

$$\overline{\cup} \cup \cup - | \overline{\cup} \cup \cup$$

ἄγετ' ὦ Σπάρτας ἐνάνδρου ¹⁾,

ex trimetro catalectico, quod proprie dicitur Embaterium five metrum Messenicum, alternantibus anapaestis pedibus et spondeis,

$$\cup \cup \cup - - | \cup \cup \cup - - | \cup \cup \cup - \cup$$
 ²⁾

postremo ex tetrametro catalectico cum spondeo in sede penultima, qui vocatur Laconicus,

$$\overline{\cup} \cup \cup - | \overline{\cup} \cup \cup - || \overline{\cup} \cup \cup - | - \cup$$

ἄγετ' ἄ Σπάρτας ἔνοπλοι κοῦροι ποτὶ τὰν Ἄρεος κίνασιν. ³⁾

Eaque canebantur ad tibias. ⁴⁾ Caesura non variantur anapaestis, quia solam ad-

1) V. Klotz. ad Tyrtaeum extr.

2) Mar. Victorin. p. 2522.

3) Hephaest. p. 25.

4) Cf. Cic. Tusc. II, 16. Thuc. V, 70. Val. Max. II, 6. Gell. I, 9.

mittunt femellam, quae apta non est vehementi eorum gravitati; diaeresin vero habent frequentissimam. Pindarus paucis locis anapaesticum admittit numerum initio versuum, rarissime acatalecticum. Catalecticis in brevem desinentibus saepe adiecit trochaeos; de quibus dixi in logaedicis. Omnia vero anapaesticorum non logaedicorum exempla sunt haec non per dipodias metienda, sed uno ordine constantia, ideoque neque caesuram definitam neque diaeresin habentia:

Monopodia aliis metris praemissa,

○ ○ ∟

Ol. VII, ep. 6. XI, ep. 5. XIV, 6. Pyth. VI, 4. Nem. VI, str. 5. VIII, ep. 3. *dipodia acatalectica*,

○ ○ ∟ ○ ○ -

versum constituens Ol. XI, ep. 8. coniuncta Ol. IV, str. 2. ep. 9. IX, str. 11. XI, str. 1. et *catalectica* coniuncta,

○ ○ ∟ ○

Ol. I, ep. 5. IV, str. 1. Pyth. IX, str. 3.

○ ○ ∟ -

Pyth. IX, str. 1.

○ ○ ∟ -

Ol. VII, str. 1. 6. VIII, str. 6. Pyth. I, ep. 8. *tripodia acatalectica*,

○ ○ ∟ ○ ○ - ○ ○ -

coniuncta Nem. VI, str. 4. et *catalectica*,

○ ○ ∟ ○ ○ - ○

coniuncta Nem. III, ep. 4.

○ ○ ∟ ○ ○ - -

disiuncta Ol. IX, ep. 3. XIII, str. 1.

○ ○ ∟ ○ ○ - -

coniuncta Pyth. III, ep. 9. Nem. VIII, str. 4. postremo *tetrapodia catalectica*,

○ ○ ∟ ○ ○ - ○ ○ - -

coniuncta Pyth. II, str. 4.

VI.

De versibus logaedicis tum dactylicis tum anapaesticis, item de dactylicis cum basi et iambo.

Bases primitiva forma $\overset{x}{\cup} \cup$ Pindarus utitur frequentissima: semel tantum hac

$\overset{x}{\cup} \cup -$,

nunquam iambica, pyrrhichia aut dactylica, sed saepe soluta in tribrachyu

$\overset{x}{\cup} \cup \cup$.

At ubi tribrachys his praemittitur rhythmis, forsitan dubites, sitne pro iambo an trochaeo; nam

$$\circ \circ \circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ$$

potest esse pro hac forma,

$$\circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ$$

itemque pro hac,

$$\overset{x}{\text{---}} \circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ$$

et sic in omnibus fere metris. Sed nulla est haec dubitatio in dactylicis rhythmis; ubicumque enim dactylis praemittitur tribrachys, trochaicum habet rhythum. Nempe si formae $\circ \text{ } \sphericalangle$ dactylis choriambisve praefixae usquam reperiretur apud Nostros $\circ \text{ } \circ \circ$ in antitheticis oppositum, posset ambigi, utrum pro iambo esset tribrachys an pro trochaeo: nunc vero tot locis, ubi iambus est ante ea, quae dixi, metra, artis non unquam solvitur; sed pro trochaeo in antistrophicis non solum spondeus, sed et tribrachys invenitur, ut Pyth. V, ep. 9. itaque ubi tribrachys eo loco ponitur, rhythmo trochaicus est habendus. Ceterum non omnibus locis bases mensuram accuratius notabo, sed passim brevitatis causa signo utar $\overset{x}{\text{---}}$ \circ ubi, ubi tribrachys aut spondeus non exclusus est a basi.

Sed dactylici non logaedicum cum basi aut iambo admodum sunt rari apud Pindarum: et cum basi, quos Aeolicos vocant versus, hi tantumveniuntur:

Adonius cum basi, qui dicitur *Pherecrateus*,

$$\overset{x}{\text{---}} \circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ$$

disiunctus Ol. I, str. 4. Pyth. X, str. 1. XI, ep. 2. coniunctus Ol. I, str. 1. IV, ep. 8. IX, str. 3. 4. 5. bis coniunctim positi in his tribus locis, ep. 8. XIII, str. 2. 5. Pyth. V, ep. 4. VII, str. 5. VIII, ep. 2. 3. Nem. 2. 3 bis. 4. III, ep. 2. IV, 4 bis positus coniunctim, 5. 6. VIII, 1. Isthm. VI, str. 5 bis, ep. 1. 5. *Trimeter catalecticum in syllabam* cum basi,

$$\overset{x}{\text{---}} \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ \circ -$$

coniunctum Ol. XI, str. 3. et fortasse in *dissyllabum* cum basi ternarum syllabarum Ol. VII, ep. 3. coniunctum. Postremo *tetrametrum catalecticum in dissyllabum*

$$\overset{x}{\text{---}} \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ \circ - \circ \circ - \circ$$

coniunctum Ol. V, ep. 1. item in syllabam,

$$\overset{x}{\text{---}} \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ \circ - \circ \circ -$$

coniunctum Ol. V, str. 2. ep. 2.

$$\overset{x}{\text{---}} \circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ \circ - \circ \circ -$$

coniunctum Nem. VI, str. 3. ubi, quamquam tribrachys priori rhythmo iungi possit ita,

$$\overset{x}{\text{---}} \circ \text{ } \sphericalangle \text{ } \circ \circ - \circ \circ \circ$$

quae longae in catalexi logaedici positae solutio non caret exemplis, tamen basin malo statuere, tutius iudicans solutam in catalexi longam ibi tantum agnoscere, ubi plane certa sunt indicia.

Iambus praemittitur Adonio,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

Pyth. X, fr. 4. coniuncto, et *trimetro catalectico in syllabam*,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

disiuncto Ol. XI, ep. 2. Isthm. VII, 9.

Superest *numerus logaedicus*, qui ab initio dactylicus definit in trochaico, utroque rhythmici genere in unum coniuncto ordinem et clausulam praebentibus trochaicis iucundissimam. ¹⁾ In hoc quum par fere dactylorum et trochaicorum debeat mensura esse, Hippo unum ordinem constituentium, dactylus est levis sive irrationalis ad trochaei exilitatem proxime accedens ²⁾, ideoque dactylus aegre solvitur, quamquam alia de causa, quam in gravibus dactylicis. ³⁾ Trochaeus autem certis locis solutionem recipit ad similitudinem, opinor, trochaicorum ordinum: qui cum imparibus locis maxime solutam arsin ament ⁴⁾, in tertio potissimum logaedici numeri pede pro trochaeo erit tribrachys,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

item in primo post dactylum pede,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

ad huius trochaici similitudinem,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

etque haec logaedicorum forma suavissima. Ad quem vero numerum procedat logaedica compositio, non tradidere veteres: consentaneum tamen, ad senarium usque progredi trochaicorum instar, quorum mensuram aequat fere logaedicus. Sed hoc quoque considerandum, quot dactylis quot possint trochaei subiici in logaedicis. Sane enim inconcinnum videtur, singulari dactylo quinos addere trochaicos,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

propterea quod clausula nimis est longa; nec binis dactylis placet adiacere quaternos trochaicos,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

sed ternos dactylos ternis praeponi trochaicis,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

iam magis placet auribus. Nec quaterni trochaei post singulos dactylos ferendi videntur,

∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟

1) Lib. I, cap. XIII.

2) Lib. I, cap. VII.

3) Ibid.

4) Lib. II. cap. II.

at ubi quartus trochaeus est in catalexi positus,

┌ ○ ○ ○ ○ - ○ - ○ -

minus iam offensionis praebet rhythmus. Sed hi ordines,

┌ ○ ○ ○ ○ - ○ - ○

┌ ○ ○ ○ ○ - ○ -

┌ ○ ○ ○ ○ - ○

┌ ○ ○ ○ ○ -

iucundissimam habent clausulam. Ita ternos trochaeos raro excedet logaedica clausula.

Logaedici autem versus partim sunt dactylici, etiam cum anacrusi iambica, basi aut iambo, partim anapaestici: quos eo recensebimus ordine, quem in praecedentibus secuti sumus.

Dactylici logaedici aut unum habent dactylum aut duos aut tres. Vocabo igitur simplices, duplices, triplices. Qui duos assumunt trochaeos, dupliciter trochaicos appellabo, qui tres, tripliciter, et sic deinceps. Qui semel est trochaicus, non differt a dactylico vulgari catalectico,

┌ ○ ○ ○ -

Ceteri ordine deinceps sunt hi:

Dactylicus simplex dupliciter trochaicus acatalecticus,

┌ ○ ○ ○ - ○ - ○

versum constituens Ol. IV, ep. 2. Pyth. XI, ep. 1. coniunctus Ol. I, ep. 4. 7. XIV, 3. 12. Pyth. II, str. 8. X, str. 5. ep. 5. Nem. III, ep. 3. Isthm. VI, str. 3. et idem *catalecticus,*

┌ ○ ○ ○ -

coniunctus Ol. I, ep. 1. 7. II, ep. 1. V, str. 1. IX, ep. 4. XI, str. 2. XIV, 5. 10. Pyth. II, str. 2. ep. 1. V, str. 7. VI, 5. VII, ep. 2. VIII, str. 4. ep. 1. X, str. 2. ep. 6. XI, str. 5. Nem. III, str. 7. IV, 1. 5. VII, str. 2. 3. Isthm. VII, 7. Dubia forma

┌ ○ ○ ○ - ○ ○

Ol. VII, ep. 3. in medio numero secundum Dissenii descriptionem, ubi tamen tribrachyn potius habuerim pro basi numeri sequentis.

Dactylicus simplex tripliciter trochaicus acatalecticus,

┌ ○ ○ ○ - ○ - ○ - ○

disiunctus Ol. XIV, 2. coniunctus ib. 1. 5. 12.

┌ ○ ○ ○ - ○ ○ ○ - ○

coniunctus Pyth. VII, str. 1. Tertiae artis solutio unde excusetur, modo dictum. Quamquam in toto hoc genere dubitatio mota mihi est, an non duo sint ordines, dactylicus et trochaicus,

┌ ○ ○ ○ - ○ ┌ ○ - ○

┌ ○ ○ ○ - ○ ┌ ○ -

item in his,

⌘ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ - ⌘

^x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ - ⌘

et in iisdem catalecticis, tum etiam in longioribus rhythmis, ita,

^x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ - ∪ -

aut sic,

^x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ ∠ ∪ -

et in anapaesticis,

∪ ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ - ⌘

∪ ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ -

atque in ceteris similiter. Sed Pindarus, ubi Adonium ab insequenti ordine vult separari, constanter interponit mensuram ancipitem ex irrationali longa,

∠ ∪ ∪ - - ∠ ∪ - -

∠ ∪ ∪ - - ∠ ∪ - ∪ -

Ol. VI, ep. 3. X, ep. 8. XIII, str. 6. XIV, 7. Pyth. IV, ep. 4. VII, ep. 4. Ol. IV, str. 8. Unde colligas, ibi, ubi nulla interposita anceps est, rhythmum esse continuum, idcircoque omnes illos, quos significavi, logaedicos esse rhythmos. Firmatque hoc argumentum aliorum usus poetarum: quis est enim, qui Phalaecum hendecasyllabum, cuius in tot exemplis Graecorum Latinorumque constans haec mensura est,

⌘ ∪ - ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ⌘

ex Pherecrateo trochaicaque dipodia putet factum? Attamen, ne quid reticam, alia oritur difficultas, quam breviori ordini logaedico subiicitur longior, ut Ol. IV, 12. ubi constituto sic numero in fine strophae,

∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ⌘

mirum videri potest clausulam fieri ex firmiori ordine quam est praecedens: quapropter quis ita potius dimittendum versum censeat,

∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∠ ∪ - ⌘

gradatim, ut saepe fit, descendente numero. Sed longe aliter habet res: quippe quo longior in fine est logaedica terminatio, eo clausula ad aures accidit clarius: praeterea vero longiori rhythmico strophas finiari amat Pindarus, ut libro tertio explicabitur. Et multo iucundius clauditur rhythmus longiori ordine catalectico, quam breviori: ut hoc metrum,

∠ ∪ ∪ - ∪ - ∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

aptius quid sonat quam inversum,

∠ ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ∠ ∪ ∪ - ∪ -

Itaque Pyth. V. in fine epodi minus consona videtur haec rhythmici dimensio,

^x ⌘ ∠ ∪ ∪ - ∪ - ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∠ ∪ -

⌘ ∪

at multo gratior haec,

ithyphallicum commonstrant a dactylicis separandum: quod necessarium vel ideo, ut versus ne sit, basi non numerata, septem pedum, trochaica compositione senarium non superante. Etiam Ol. VII, ep. 5. logaoedicam formam carminis indoles aspernatur: ubi cur in fine dactylici brevem in thesi catalectica servarit poeta, haud vacat exquirere. Nunc quidem satis habeo, si aequis harum rerum iudiciis non temere videbor dactylicos trochaicosque numeros alibi separasse, alibi coniunxisse in logaoedicos. Sequuntur iam ordine logaoedici ceteri.

Dactylicus simplex tripliciter trochaicus catalecticus,

⌊ ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

coniunctus Ol. XIV, 4. Pyth. VIII, ep. 4.

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

coniunctus Pyth. V, ep. 9.

⌊ ∪ ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

disiunctus Nem. VI, ep. 2.

Dactylicus simplex quadrupliciter trochaicus acatalecticus non reperitur, sed *catalecticus,*

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪ -

coniunctus Nem. VII, str. 2. Longiores logaoedicos ex dactylo simplice non novi.

Dactylicus duplex dupliciter trochaicus acatalecticus est Alcaicus decasyllabus,

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

καὶ τίς ἐπ' ἑσχατιαῖσιν οἰκίς,

Pindaro non usurpatus, quia occupatus ab Alcaeo erat. Idem vero *catalecticus,*

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ -

disiunctus est Nem. VI, ep. 4. coniunctus Ol. VI, str. 5. XI, ep. 3. Pyth. II, str. 4. Nem. III, ep. 4.

Dactylicus duplex tripliciter trochaicus acatalecticus,

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

ὦ πόλις, ὦ γενεὰ τάλαινα νῦν σέ,

et *catalecticus,*

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ - ∪ -

μοῖρα καθαρμερία φθίνει, φθίνει,

apud Sophoclem est ⁵⁾, non usquam apud Nostrum; nec novi longiores duplices.

Dactylicus triplex dupliciter trochaicus acatalecticus sive Praxilleus,

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ -

ὦ διὰ τᾶν θυρίδων καλὸν ἐμβλέποισα

non est apud Pindarum, quod eum Praxilla et Aeolenses nimis frequentarunt; sed *catalecticus,*

⌊ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ -

5) V. Hermann. Metr. §. 253, 254.

aliis coniungitur Pyth. XI, fr. 1. Tripliciter trochaicum non inuenio. Postremo longissimus omnium est *dactylicus quadruplex dupliciter trochaicus acatalecticis*,

┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡

ἢ παλάμῃ τιτὶ τῶν δυσάλωτον ἔλη τις ἀρχάν,

apud Aeschylum ⁶⁾; quo se abstinuit Pindarus.

Dactylīci cum anacrufi iambica logaedici hi sunt: *Dactylicus simplex dupliciter trochaicus acatalecticis*,

- ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡

disiunctus Ol. IV, ep. 1. coniunctus Nem. III, fr. 1. idemque *catalecticis*,

◡ ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ -

coniunctus Ol. IX, fr. 10.

◡ ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ -

coniunctus Ol. IX, fr. 2.

- ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ -

disiunctus Ol. XI, ep. 6. Pyth. VII, fr. 6. Isthm. VI, ep. 3. coniunctus Ol. I, ep. 6. Pyth. II, fr. 8. XI, ep. 3. Nem. VII, fr. 5. 8. Isthm. VI, ep. 2.

- ◡ ◡ ◡ ◡ ◡ - ◡ -

coniunctus Nem. VII, fr. 7. solutione instituta in nomine proprio. Idem *tripliciter trochaicus acatalecticis*,

◡ ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ - ◡

disiunctus Nem. IV, 2.

- ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ - ◡

disiunctus Nem. II, fr. 8. Isthm. VI, fr. 4. *Catalecticis* non reperitur apud Nostrum. Eundem *quadrupliciter trochaicum acatalecticis* neque agnosco neque inuenio, sed *catalecticis*,

◡ ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ - ◡ -

coniunctum Isthm. VI, fr. 2.

Dactylicus cum anacrufi iambica duplex dupliciter trochaicus non extat apud Nostrum *acatalecticis*, sed *catalecticis*,

- ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ ◡ - ◡ -

disiunctus est Ol. X, ep. 9. Idem *tripliciter trochaicus acatalecticis* non est apud eundem, sed *catalecticis*,

- ┌ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ -

Nem. VI, fr. 7. ubi si iambica anacrufis semel est disyllaba in nomine proprio Ἀχιλλεύς, habet hoc, quo excusetur: quamquam corruptum adhuc locum esse nunc videtur probabilius. Postremo Archibuleus versus, cuius exemplum praebet Callimachus ⁷⁾,

6) Hermann. Metr. §. 253. Idem versus cum basi, item cum anacrufi extat apud Telesten in dithyrambo. V. Athen. XIV, p. 617. A.

7) V. Hermann. Metr. §. 290.

dactylicus est cum anacrufi iambica triplex dupliciter trochaicus acatalecticus,

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏

etiam cum difyllaba anacrufi contra morem perfectorum lyricorum.

Anapaesticorum terminatio logaonica, quae fit per iambum, rara admodum est apud Nostrum, quemadmodum pleni anapaestici ipsi. Qui semel est iambicus catalecticus, non differt ab anapaesto vulgari catalectico,

⏏ ⏏ ⏏ ⏏

Cetera exempla sunt haec:

Anapaesticus simplex semel iambicus acatalecticus,

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ -

coniunctus Ol. XIII, str. 5.

⏏ ⏏ ⏏ -

disiunctus Nem. VI, ep. 6. contracta semel anacrufi. Idem dupliciter iambicus catalecticus agnosci possit Isthm. VII, 2. sed ad iambicum potius numerum ea pertinet mensura, ut dixi in genere iambico. Sequitur anapaesticus simplex *quadrupliciter iambicus catalecticus,*

⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏

disiunctus Ol. IV, str. 10. IX, ep. 2. Deinde *anapaesticus duplex semel iambicus acatalecticus,*

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ -

disiunctus Ol. IX, str. 1. coniunctus Ol. V, str. 3.

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ ⏏

possit adhibitus videri coniunctus Ol. VII, ep. 3. ex nostra descriptione: sed et incerta haec est, et aegre fero logaonicum ultima arsi soluta in eo carmine, ut facpius dictum. Idem *dupliciter iambicus catalecticus,*

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏

coniunctus Pyth. X, str. 6. Nem. III, str. 8. X, str. 1. qui extat etiam apud Euripidem. ⁸⁾ Postremo idem *tripliciter iambicus catalecticus,*

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏

tum apud Euripidem ⁹⁾, tum disiunctus in Pindaricis Isthm. VI, str. 1. ep. 4.

His addam *dactylicos logaonicos cum basi: simplicem dupliciter trochaicum acatalecticum,*

⏏ ⏏ ⏏ ⏏ - ⏏ - ⏏ - ⏏

coniunctum Ol. IV, str. 2. IX, ep. 8. XIV, 4. Pyth. II, str. 2. ep. 8. VI, 1. 6.

8) V. Hermann. Metr. §. 289.

9) V. Hermann. ibid.

Nem. VII, str. 4. 8. Isthm. VI, str. 5. VII, 1. et *catalecticum*, qui dicitur Glyconeus,

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup}} - \cup -$$

disiunctum Ol. IX, str. 8. Pyth. VIII, str. 1. Nem. IV, 7. coniunctum Pyth. II, ep. i bis. 4. 5. 8. V, str. 3. 8. ep. 9. VIII, str. 5. ep. 3. 5. X, ep. 1. XI, ep. 4. Nem. II, 4 bis. III, str. 3. 4. VI, str. 1. 2. VII, ep. 5. Isthm. VI, ep. 5. VII, 3. 4. 6.

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup}} - \cup -$$

disiunctum Nem. VI, ep. 8. ubi bis spondeus, semel tantum anapaestus, sed is trochaicum haud dubie rhythmum habens, licet hoc unum baseos anapaesticae apud Pindarum exemplum sit; ¹⁰⁾)

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup}} \underbrace{\cup \cup} -$$

disiunctum Pyth. VIII, str. 2. coniunctum Pyth. XI, str. 2. similiter vero apud Aristophanem ¹¹⁾) et tragicos haud raro;

$$\underbrace{\overset{x}{\cup \cup \cup \cup \cup \cup}} \underbrace{\cup \cup} - \cup \underbrace{\cup \cup}$$

coniunctum Pyth. VI, 3.

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup}} \underbrace{\cup \cup}$$

coniunctum Isthm. VII, 5. *simplicem tripliciter trochaicum acatalecticum*, qui est Phalaeceus hendecasyllabus,

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup}}$$

coniunctum Ol. IX, str. 2. Nem. VII, ep. 5. et *catalecticum* eundem,

$$\underbrace{\overset{x}{\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup}} - \cup -$$

coniunctam Nem. III, ep. 1. tandem *quadrupliciter trochaicum catalecticum*,

$$\overset{x}{\underbrace{\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup}}$$

disiunctum Isthm. VI, ep. 1.

Postremo *iambum* praemittit Pindarus nonnisi *simplici dupliciter trochaico acatalectico*,

$$\cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup$$

disiuncto Ol. XI, str. 6. XIV, 8. Nem. II, 1. coniuncto Ol. I, str. 1. Pyth. II, ep. 2. 3. VIII, ep. 5. Nem. VII, str. 1. et *quadrupliciter trochaico catalectico*,

$$\cup \cup$$

coniuncto Pyth. V, ep. 2.

10) Glyconeum hunc versum censuit etiam Hermannus. V. Metr. §. 268. et in Comm. de metris Pindari.

11) Thefm. 1136.

VII.

De numeris paeonicis.

Genus paeonicum est pentasemum mixtum ex pari disemo et impari trifemo, duabus insignitum arlibus; idque tres habet species, *palimbacchium*, $\overline{\text{u}} \overline{\text{u}} \text{u}$, qui Dionysio Halicarnasense dicitur bacchius, *creticum* $\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}}$ et *bacchium* $\text{u} \overline{\text{u}} \overline{\text{u}}$, qui Dionysio est hypobacchius.¹⁾ Oriuntur autem omnes ex quatuor paeonibus, palimbacchius ex tertio $\overline{\text{u}} - \text{u}$, creticus ex primo $- \text{u} \overline{\text{u}}$ et quarto $\overline{\text{u}} \text{u} -$, bacchius ex secundo $\text{u} - \overline{\text{u}}$; unde commune acceperunt paeonicorum nomen.²⁾ Sed solo cretico verus continetur numerus: duo ceteri sunt arrhythmici³⁾: unde paeonici appellatione solus saepe creticus numerus vocatus est, sive is cretico pede decurrens sive paeonibus primo et quarto.⁴⁾ Et creticus quidem monometer sive monopodia hanc habet mensuram,

$$\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}}$$

dimeter vero hanc,

$$\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}} \overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}}$$

ita ut simplicis pedis, nisi in fine versus est positus, quadruplex fit mensura,

$$\overline{\text{u}} \text{u} - \text{creticus},$$

$$\overline{\text{u}} \text{u} - \text{paeon quartus},$$

$$\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}} \text{paeon primus},$$

$$\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}} \text{orthius}.$$

Supereſt ut dicam de discrimine, quod inter creticum paeonicumque numerum flatur. Hermannus enim eo differre hos rhythmos docet, quod cretici duae ſunt artes $\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}}$, ut dipodiae trochaicae catalecticae, paeonum autem una, primi in prima ſyllaba $\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}}$, quarti in quarta $\overline{\text{u}} \text{u} \overline{\text{u}} \overline{\text{u}}$: quapropter Latinos poetas paeonicis uſos eſſe nullis dicit, ſcilicet duplicem arſu prodente accentu.⁵⁾ Cui placito primum obest veterum teſtimonium discrimen hoc prorsus ignorantium, deinde na-

1) Lib. I, cap. V. VI.

2) Hephaest. p. 41. Aristid. p. 56. Et omnes tres coniungit etiam Dionysius de comp. verb. c. XVII.

3) Lib. I, cap. VI.

4) Aristid. p. 55. Alibi quoque cretici et paeonis sive paeanis nomina promiscue reperiuntur de numero eodem, ut ap. Dionys. l. c. c. XIX. p. 396. ed. Schaefer. et apud Ciceronem de Orator. l. c. Uptono ad Dionys. Cf. eundem Dionysium p. 398.

5) De metris Gr. et Rom. p. 358.

tura rhythmici ipsa. Nam neque trisyllaba thesis in paeone primo, neque trisyllaba anacrusis in quarto sine arsi proferri potest ⁶⁾: quod magis apparet facta contractione $\angle \cup \cup \cup$, $\cup \cup \cup \angle$, quam in thesi quidem admittebat olim Hermannus parum in hoc sibi constans. ⁷⁾ Nunc autem, ut hoc evitet incommodum, contractionem neque in thesi neque in anacrusi paeonicorum licere statuit idem vir doctissimus, quemadmodum litteris ad me datis significavit; quo delitescenti quid est iam quod respondeas? Nempe id, quod maximum est, ternas syllabas non posse sine arsi proferri, vix opinor largietur: ubicunque vero in hoc genere contractae in thesi sive anacrusi breves binae reperiuntur, non paeonicos hos, sed creticos dicet numeros, quos longam solvere non negat. Itaque eo iam delapsa lis videtur, ut nec ad motis equuleis extorqueri alterutri parti confessio erroris videatur posse: tamen tentanda omnia, priusquam causam nostram deferamus. Primum igitur quo iure inter paeonicos distinguitur thesis istam et anacrusin, quae dicitur, non contrahentes, creticosque longae solutionem admittentes, eodem discrimen comminiscere non metricum solum, sed rhythmicum ipsius generis, inter dactylos anapaestosve thesin binarum brevium, atque unius longae binarumque promiscue brevium habentes: ut aliud genus sit eorum, qui thesin semper servant solutam, aliud eorum, qui modo solutam modo contractam habent: quod tamen, quam sit absonum, nemo est quin videat. Deinde etiamnum illud videtur mirum, si paeonici a creticis differant genere, quid sit, quod ne unum quidem certum extet paeonici primi acatalectici exemplum: quippe quicumque enumerantur, sunt catalectici, qui nullo negotio creticis vindicari possunt. ⁸⁾ Contra si paeonici non alii sunt quam cretici, facile cernitur non posse talem versum tolerari, quia ultima cretici longa ob mensuram ancipitem non patitur solutionem. Quod si respondeas, ne dactylicos quidem inveniri acatalecticos, obsunt systemata, et Aeolici versus cum asynartetis dactylici acatalectici. ⁹⁾ Postremo qua ratione veteres ipsi distinguere paeonicos a creticis potuerint, nullus equidem video. Quid enim si creticus, ut potest, arsin priorem solvat constanter, hunc in modum,

$\angle \cup \cup \cup \angle \cup \cup \cup \angle \cup \cup ?$

tum quidem sintne cretici an paeonici, nemo sciat: nec posse hoc diiudicari ipse olim concessit Hermannus. ¹⁰⁾ Ac si omnes huius generis formae, quae ex ternis

6) Lib. I, cap. VI. VIII.

7) Cf. Metr. §. 45. 59. 61. Hoc argumento aliisque usus sum ante aliquot annos in commentatione de metris Pindari vernacula p. 132 sqq. ubi uberius tractavi rem omnem. Hoc loco summam repetiisse potissima et nova pauca addidisse sufficiet.

8) Vide paeonicorum versuum cum creticis comparatorum recensum institutum a me l. c. p. 137. 138.

9) V. lib. I, cap. XI.

10) De metris Grr. et Romm. p. 358.

brevibus contrahant binas, non possunt esse paeonicae, quot putas remanuros paeonicos? Quid enim, quod ne tales quidem versus, qualis Aristophaneus ille,

υ υ υ - | - υ υ υ | - υ υ υ | - υ υ
 ἐν ἀγορᾷ δ' αὖ πλάτανον εὖ διαφυτεύσομεν,

erunt paeonici, propterea quod, si primos paeonicos dixeris, primus pes υ υ υ - male contractas habebit ultimas duas breves, quas non posse contrahi contendit acutissimus vir: sin quartos putaris paeonicos, in tribus posterioribus pedibus perperam contractae primae duae breves erunt. Sed tot tantisque difficultatibus liberamur, ubi veterum testimoniis habita fide creticos paeonicosque numeros haud separamus, sed metro tantum, non rhythmico confitemur differre.

Ceterum creticus sive paeonicus rhythmus ita est artificiosus, ut recentiores maximam partem eo abstinnerint: ex veteribus eo nec Terpander usi neque Archilochus, quamquam alia traditio huic tribuit inventum¹¹⁾, sed post hunc Thaletas Cortynius ducto, ut fertur, ex Olympi Phrygis canticis.¹²⁾ Adhibebatur maxime paeonibus in Apollinis honorem cantari solitis: quorum auctor Thaletas.¹³⁾ Hinc paeonis nomen, hinc cretici a patria Thaletae, in qua rhythmus hic imprimis celebratus: nec solum numeri videntur a Cretenlibus appellati, sed certa quoque harmonia. Unde, ut vetus poeta apud Dionysium cohortatur familiares,

Κρησίους ἐν ῥυθμοῖς παῖδα μέλωμεν,

ita Cratinus in Trophonio apud Hephaestionem dicit,

ἔγειρε Μοῦσα Κρητικὸν μέλος,

hoc est rhythmum cum melodia.

Caesuram non patitur creticus, quod eius rhythmum obscuraret, vim infringeret, suavitatem tolleret: sed post singulos fere pedes est diaeresis, etsi saepe neglecta. Pindarus in epiniciis pauca posuit cretica, ob nimiam rhythmici vehementiam: sed comici et versus inde et systemata fecere et lyrici in paeane, hyporchemate aliisque generibus. Sunt autem partim acatalectici,

┌ υ υ - ┌ υ υ -

partim catalectici in disyllabum,

┌ υ υ - ┌ υ

sed catalecticos in syllabam non agnosco,

┌ υ υ - ┌

propterea quod ultima longa manifeste est in thesi.¹⁴⁾ Unde ubi haec reperitur mensura,

┌ υ υ - ┌ υ υ - ┌ υ υ - υ

11) Plutarch. de musica c. 28.

12) Plutarch. ibid. c. 10. Strab. X, p. 331.

13) Plutarch. l. c. c. 9. Strab. l. c. Porphy. vit. Pythag. p. 21.

14) Lib. I, cap. XI.

longioris clausulae causa tertius creticus porrigitur in trochaicum metrum, quod maius etiam passim invenitur, ut

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overset{\curvearrowright}{\cup} - \cup - \cup -$$

Ol. II, ep. 3. et creticum logaedicum dici potest¹⁵⁾: quamquam eiusmodi numerus potius in compositis recensendus est. Eos tamen hoc statim loco enumerabo creticos, qui trochaicam dipodiam habent adiectam, quia creticis puris valde sunt similes. Rursus alii cretici incipiunt a dipodia iambica, quos cum Hermanno creticos cum anacruſi appello.¹⁶⁾ Postremo creticis praemittitur iambus, basis apud Noſtrum quidem non usquam. In omnibus his Pindarus modo priorem modo posteriore solvit longam, raro utramque.

Monometer acatalecticis coniunctus est saepissime,

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

Ol. I, fr. 7. ep. 3. 6. III, fr. 4. ep. 3. IV, fr. 7. 9. ep. 4. V, fr. 1. 3. VI, ep. 7. VII, ep. 1. 2. (ex descriptione Diſſenii) 6. VIII, fr. 1. 4. 6. ep. 1. 3. 6. IX, fr. 10. XI, fr. 4. XIII, fr. 6. 8. XIV, 6. 10. et in Pythiis, Nemeis, Iſthmiis frequenter.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overline{\cup}$$

Pyth. V, fr. 4.

$$\overline{\cup} -$$

Pyth. V, fr. 5. Nem. VI, fr. 1.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

Ol. I, fr. 10. II, ep. 3. Pyth. V, fr. 3. ep. 5. VI, 6. Nem. III, fr. 2. VI, ep. 1. VII, ep. 1. Iſthm. VII, 10.

Dimeter acatalecticis,

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

disiunctus Pyth. V, ep. 8. coniunctus Ol. V, ep. 2. Pyth. IV, ep. 7.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overline{\cup} -$$

coniunctus Ol. II, fr. 3. XI, fr. 1.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

coniunctus Ol. II, ep. 3. Pyth. II, fr. 7. V, fr. 10. Nem. X, ep. 6.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overline{\cup} -$$

disiunctus Ol. II, fr. 4. coniunctus Pyth. I, ep. 3.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overline{\cup} - \overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

coniunctus Ol. XI, ep. 10.

$$\overset{\curvearrowright}{\cup} - \overline{\cup} - \overset{\curvearrowright}{\cup} -$$

15) Ut olim feci in comm. vern. p. 140.

16) V. Hermann. de metr. Græc. et Romm. p. 367. nos I. c. p. 140.

coniunctus Ilihm. VII, 8. Idemque *catalecticus*,

└┘ - └┘ -

Pyth. IX, str. 2. coniunctus. Eodem usi alii poetae, ut Aristophanes Nub. 1306.

Trimetros et tetrametros non habet Pindarus nisi praemissa anacrusi aut iambo, nec pentametros. Ultra pentametrum vero aut saltem hexametrum non progreditur creticorum coniunctio.¹⁷⁾

Cum anacrusi reperitur *dimeter acatalecticus*,

└┘ └┘ - └┘ -

disiunctus Ol. XI, str. 5. Pyth. V, str. 1. *trimeter acatalecticus*,

└┘ └┘ - └┘ - └┘ -

disiunctus Pyth. V, str. 9. atque idem cum syllaba addita, ut pro tertio cretico sit dipodia trochaica,

- └┘ - └┘ ◡ └┘ ◡ -

coniunctus Ol. II, str. 3. postremo *tetrameter acatalecticus*,

- └┘ ◡ └┘ - ◡ └┘ - └┘ -

disiunctus Ol. II, str. 5. et *catalecticus*,

- └┘ - └┘ ◡ └┘ ◡ └┘

disiunctus Ol. II, ep. 4.

Iambus praemissus *monometro* praebet *dochnium*,

└┘ └┘ -

de quo dicitur capite sequenti; idem praefigitur *dimetro acatalectico*, qui dochmius est cum cretico,

└┘ └┘ - └┘ -

disiunctus Ol. I, str. 9. porro eidem dimetro longiori una syllaba,

└┘ └┘ ◡ └┘ - └┘ -

coniuncto Pyth. V, ep. 1. *trimetro acatalectico*,

└┘ └┘ ◡ └┘ - └┘ -

disiuncto Ol. II, str. 6. et *tetrametro acatalectico*,

└┘ ◡ └┘ - └┘ ◡ └┘ ◡ └┘ -

Ol. II, str. 2. disiuncto. Possis quidem hoc loco ita constituisse rhythmum,

└┘ - └┘ - | └┘ ◡ └┘ ◡ └┘ -

quod quamvis defendas exemplo ep. 2. tamen humile nimium et remissum videtur gravissimi versus initium a tripodia trochaica eaque catalectica. Praeterea collatis Ol. I, str. 2. Ol. II, str. 6. 7. et dochmiaca forma universa hac,

└┘ ◡ └┘ -

profus certum est creticum hic esse praemisso iambo in tribrachyu soluto.

17) Lib. I, cap. X.

Iam cretici praemisso iambo desinentes in trochaica dipodia cum longa in fine nihil differunt a mensura *bacchiaca*,

⏏ — | ⏏ — | ⏏ — | ⏏ — | —

Quodsi ratione hac metris *bacchios*, erunt *arrhythmī*, qui alias *arrhythmī* censendi sunt. Sed tragici Graeci Latinique comici singulos *bacchios* dissociantes incisio-
ne, quae non potest esse pro caesura cretica, quia cretici caesuram non admittunt, satis commonstrant nolle se *bacchios* in creticum redigi *rhythmum*, ut in hoc exemplo,

⏏ — | ⏏ — || ⏏ — | ⏏ —
τίς ἀγῶ, τίς ὀδυρὰ προσέπειτα μὲν ἀφραγγῆς.

Igitur *arrhythmum* hoc voluere compositionis genus esse, pertinetque hoc ad tragi-
cam comicamque paracatalogen in acerbiori animorum commotione *obviam* ¹⁸⁾,
habetque magnam cum dochmiacorum licentia coniunctionem. Pindarus vero
quam alienissimus sit ab huiusmodi *arrhythmia*; non utitur pluribus *bacchiis* sese
excipientibus: nam si quis *Ol. I, ep. 7.* binos suspicetur *bacchios* esse,

⏏ — | ⏏ —
τὸν αἰεὶ μενοινῶν,

sciatis ultimam arsin pertinere ad sequentem numerum dactylicum,

⏏ — ⏏ — ⏏ — ⏏ — ⏏ — ⏏ — ⏏ —

quo tollitur *arrhythmiae* gravioris species vel tenuissima. Postremo *palimbacchius*
veteribus poetis musicisque ita fuit inusitatus, ut nullum Hephaestio cognitum ha-
beret exemplum, eumque appellaret *ἀνεπιτηδεῖον πρὸς μελοποιίαν.* ¹⁹⁾ Causam
comminiscitur Scholiastes: *Ἐύρισκομένων γὰρ δύο μακρῶν ἱφεξῆς καὶ δύο βραχέων*
(lege *μῆτρης βραχείας*) *πάλιν, πολλὴ ἀρρυθμία γίνεται, καὶ ἐν τετραπλασίονι λόγῳ εὐ-*
ρίζεται (lege *εὐρίζεται*). Nos quid de hac re censeamus, dictum libro primo. ²⁰⁾

Quae quoniam ita sunt, consentaneum est, Pindarum, ubi *bacchii* aut *palimbac-*
chii mensura est, iambico eam numero dimensum esse, aut aliis verbis ut rem si-
gnificem eandem, basin auxisse *anacrusi* ²¹⁾ eaque iambica, quae trochaici baseos nu-
meri est propria. Iam vero baseos formae apud Pindarum sunt hae frequentissimae,

x —
x —
x —
x —

quibus praefixa iambica *anacrusi* novem nascuntur formae, ex quibus septem Pin-
daro frequentatae:

⏏ — ⏏

Ol. IV, ep. 5. XIII, st. 3. si certa *rhythmī* descriptio, *Pyth. VI, 2. VIII, ep. 1.*

— ⏏ — ⏏

18) *Lib. I, cap. VII.*

19) p. 41.

20) *cap. VI.*

21) *Cf. Lib. I, cap. X.*

Ol. IV, str. 7. IX, ep. 7. XIII, str. 4. si rhythmī divisio certa, XIV, 1. Pyth. II, str. 5. 6. ep. 7. VI, 8. VII, str. 1. VIII, str. 3. X, ep. 4. 5. XI, str. 1. 2. 5. Nem. IV, 3.

Ol. XIII, str. 6. Pyth. VIII, str. 6. ep. 2. X, ep. 3.

Ol. VI, str. 6. Pyth. V, str. 11. VII, ep. 2. Nem. VI, str. 1.

Ol. IX, ep. 4.

quae non reperitur,

Pyth. X, str. 2.

cuius nullum in Pindaricis extat exemplum,

Nem. IV, 1. 2. In quibus memorabilis est molossus Ol. IX, ep. 4. huc a me relatus, quod initio carminis nihil videtur nisi basis cum anacrusi, ut prima longa sit in thesi: sed duo alia molossi exempla str. caput nonum distuli, quod in iis prima longa recipit arsin. Quibus autem rhythmis praefigatur basis cum anacrusi, tertio demum libro explicabitur commodius.²²⁾

VIII.

De forma antispastica et dochmiaca.

Antispasti forma et indole libro praecedente ¹⁾ exposita, hic iam locus est Pindarici usus illustrandi. Nascente igitur antispasto, ubi trochaeo praemittatur iambus simplex simplici, quod nisi initio versus fieri nequit, consentaneum est non aliam posse antispasticam formam esse apud Lyricum, nisi compositam ex iambo et basi,

∪ √ x ∪

Non omni autem basi praemittit iambum, sed trochaicae purae, neque in iambo admittit longam, sed brevem servat constanter. Exempla sunt haec:

∪ √ | x ∪ √ ∪ ∪ - ∪ - | x ∪ √ ∪ ∪ - ∪ - ∪

Pyth. II, ep. 8.

∪ √ | x ∪ √ ∪ ∪ - ∪ -

Pyth. V, str. 8.

22) Vide lib. III, cap. II.

1) cap. XII.

Isihm. VII, 1.

υ ε | ^x υ ε υ υ - υ - σ

υ ε | ^x υ ε υ υ - | ^x υ ε υ υ - | ^x υ ε υ υ - | ^x υ ε υ υ - |
^x υ ε υ υ - | ^x υ ε υ υ - υ -

Isihm. VII, 5. His locis omnibus trochaeum habere baseos vim, tum ceterorum in iisdem carminibus versuum similitudo docet, tum rhythmus ipsi, qui dempto iambo sunt ex usitatissimis, et primo ultimoque loco vel in eodem recurrunt versu. Est autem vel haec iambi cum basi coniunctio dissona: at solvitur continuo arrhythmia concretescente basi cum insequente rhythmico iucundissimo. ²⁾ Sed bis posito antispasto,

υ ε ε σ | σ ε ε υ

arrhythmia non solvitur, ideoque Pindarus non admittit hanc mensuram perfectae rhythmicae insensam: ii enim loci, ubi haec putabatur forma esse, vitio laborabant manifesto, ut Nem. VI, str. 1. VII, str. 1. Alia res est in tragicis, quum in hoc metro ³⁾,

σ ε ε ε σ | σ ε υ - σ

illato post antispastum rhythmico a thesi incipiente non solvunt antispasticam arrhythmiam, pertinet hoc ad paracatalogen tragicam vel ob duarum thesium separatarum concursum inconcinnum et arrhythmum. ⁴⁾

Cum antispastica forma coniuncta est dochmiaca, ex iambo et cretico,

υ ε ε υ -

frequens apud tragicos, in Pindaricis rarissima: in qua mitigatur arrhythmia subiecto cretico. Eius triplex apud Nostrum mensura est,

υ ε ε υ -

disiuncta Pyth. V, str. 6. coniuncta Ol. I, ep. 4. 7.

υ ε ε υ -

disiuncta Pyth. VII, str. 5. coniuncta Ol. I, str. 2.

υ ε ε υ -

disiuncta Pyth. V, str. 4. In duabus posterioribus formis possit sic quoque adornari rhythmus,

υ υ - υ - et υ υ υ υ -

sed quum tripodia trochaica five acatalectica seu catalectica ob nimiam debilitatem nequam constituat integrum versum, saltem Pyth. VII, str. 5. et V, str. 4. dochmion agnoscas necesse est, qui pro integro versu reperitur Pyth. V, str. 6. et iure quidem, quum satis habeat virium. Praeterea Pyth. V, str. 4. dochmiacam rhy-

2) Lib. I, cap. cit.

3) V. Seidler. de versf. dochm. p. 28.

4) Lib. I, cap. XII. extr.

thni constitutionem ceteri deponunt in eo carmine rhythmici, ut vs. 6. dochmius purus, vs. 8. antispastus plurimique ceterorum versuum incipientes partim ab anacruſi partim ab iambo. Superest locus Ol. I; str. 2. Sed hic quin dochmius sit rhythmus, dubitare non patiuntur str. 9. 10. 11. et ep. 1. 4. 7. qui aut a simili forma aut ab eadem incipiunt omnes:

$\cup \overline{\cup} \cup -$
 $\cup \cup \cup - \cup - \overline{\cup} \cup -$
 $\cup \cup \overline{\cup} \cup - \cup - \cup -$
 $\cup \cup \overline{\cup} \cup - \cup -$
 $\cup \cup \cup -$

Postremo antispasticam compositionem referunt trochaici praemisſo iambo, ut

$\cup \cup \cup - \overline{\cup}$

de quibus vide in iambico numero; item dactylici choriambicique iambo firmati,

$\cup \cup \cup \cup \cup - \overline{\cup}$
 $\cup \cup \cup \cup -$

et cretici,

$\cup \cup \cup - \cup \cup -$

quos suo quemque proposuimus loco; et alia, de quibus ut libro primo ⁵⁾ generatim diximus, ita tertio perpendemus singula.

Haec sunt quae de antispastica et dochmiaca forma vere dici posse videntur, et spero fore, ut periti assentiant. Ceterum nonnulli, qui ex quovis metro quemvis rhythmum elicere posthabitis artis legibus summis et certissimis didicerunt, nulla forma magis abusi sunt quam antispastica et dochmiaca; ac quemadmodum nuper Burneus Anglus ⁶⁾ antispastos, vixdum Hermannii maxime cura explosos, pro tragicorum dactylicis aliisque versibus nobis obtrufit, ita censor quidam Heidelbergensis, quem salutabo infra, eo processit dementiae, ut vel Pindaricas odas totas antispastica sua pertica dochmiacaque, incurva illa et vara, conaretur demetiri. Quae quidem aegri somnia ut hodie vix expectes, postquam rem metricam oximia sagacitate emendavit Hermannus, sic, credo, paucis offerentur posthac, si tanta diligentia examinabitur antispasticorum apud veteres usus, quanta dochmiacos peruestigavit Seidlerus. Cuius curae quamquam non spectant ad Pindarica, retinere tamen eos possunt, qui Pindaricos versus antispasticos dochmiacosque faciunt, quemadmodum ille censor Olympiae primae versum primum sic describens,

$\cup \cup \cup \cup | \cup \cup -$

5) cap. cit.

6) In *Tentamine de metris ab Aeschilo in chori canticis adhibitis*, cuius notitiam debeo Diario Anglico, *Classical Journal* 1810. Num. 3. p. 643 lqq.

antispasticum scilicet putat, et alii talem versum (Pyth. V, ep. 7.)

∪ √ √ ∪ - ∪ - ∪ - ∪

dicunt dochmiacum ita describendum,

∪ √ √ ∪ - | ∪ √ ∪ - ∪

iambicam credentes antispasti dochmiique formam fuisse,

∪ √ √ ∪ ∪ √ √ ∪ -
∪ √ ∪ - ∪ √ ∪ - ∪

Ostendit enim Scidlerus, nullam esse iambicam dochmii formam, et contra demonstravit, dochmiolum in medio numero hanc habere mensuram,

∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪

et in fine haec,

∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪

quibus tamen licentiis soli scenici poetae utuntur. Et mirum videtur eam inprimis cultam esse formam, quae dactylICI speciem praebet,

- ∪ √ ∪ -

sed scite adhibita haec forma in acerbioris animi commotione. Quum enim in dactylo arsis in longam incumbat sponte, thesis autem in brevibus soleat esse, violentia quadam opus est, ut longa deprimatur, breves insurgant; ideoque, ubi hoc fit, turbatus, inconcinnus, vehemens numerus habet paracatalogen haud levem mentisque perturbationi exprimendae commodissimam. Sed magis etiam offendit anceps syllaba in medio cretico,

∪ √ | √ ∪ √

quo tres fiunt ordines rhythnici, quorum primum et tertium iambum dicit Hermannus⁷⁾, medium hunc ∪ √, hoc est, opinor, pyrrhichium: Scidlerus, utrum cum Hermanno ordines ita distinguendi sint,

∪ √ | √ ∪ | ∪ √

an potius sic,

∪ √ | √ ∪ | √ √

reliquit dubium. Mihi tota haec lis videtur nulla esse: quippe si modo continuus rhythmus est, media anceps tum praecedentis, tum sequentis arseos debet esse thesis.⁸⁾ Si tamen nomine opus est, quo appelletur hic numerus,

√ ∪ √

non iambum dixerim praemissa longa, hoc est pyrrhichio, sed potius trochaicum cum nova arsi trochaica sine thesi. Apparet hoc ex iis, quae capite secundo dixi de monopodia trochaica. Nam quemadmodum ex trochaica dipodia nascitur creticus purus et rationalis dempta thesi pedis secundi,

7) Praef. ad Eurip. Herc. fur.

8) Lib. I, cap. IV. XII.

lic ex monopodia trochaica duplici, dempta secundi trochaei thesi existit ille creticus, qui est in dochmio,

$$\begin{array}{c} \text{—} \cup \text{—} | \cup \\ \text{—} \cup \text{—} | \cup \end{array}$$

estque hic creticus irrationalis, per eandem paracatalogen, cuius saepius mentionem feci: mensura tamen aequalis est rationali, nisi quod in hoc ratio syllabarum duarum priorum est duplex,

$$\begin{array}{c} \text{—} \cup \text{—} \\ 2 \quad 1 \end{array}$$

in irrationali autem sesquitertia,

$$\begin{array}{c} \text{—} \cup \text{—} \\ \frac{2}{3} \quad \frac{1}{3} \end{array}$$

computatis vero irrationalis huius trochaei duabus syllabis mensura totius pedis est 3 (nam $\frac{2}{3} + \frac{1}{3} = 3$) eadem quae rationalis, $2 + 1 = 3$.⁹⁾ Neque ego statuerim in onui dochmio creticum irrationalem esse: quem certe in Pindaricis non admiserim, ob arrhythmiam nimiam, qua turbat numerum: sed vulgaris dochmius creticum habet uno ordine constantem, irrationalis duobus; unde arsum exigua quaedam nascitur diversitas, quum in rationali vehementior arsis sit in priori longa, infirmior in posteriori,

$$\text{—} \cup \text{—}$$

in irrationali vero par in utraque,

$$\text{—} \cup \text{—}$$

cuiusmodi diversitatem in uno eodemque rhythmico et carmine ac passum vel in respondentibus sibi antistrophicorum locis admissam, ut absolutae lyricorum rhythmopociae non condono, ita tragicorum arrhythmiae studio inprimis iudico consentaneam. Postremo similis ratio est versuum, qui dicuntur, claudorum, ut trimetri iambici Hipponactei, in quo tertiae dipodiae loco adiecta antispastica mensura claudicat iambicique numeri incessum legitimum infringit,

$$\cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} | \cup \text{—} \text{—} \cup \text{—}$$

εἰς ἄκρον ἐλθὼν ὥσπερ ἀλλᾶνται ψύχων,

unde in confinio iambicae dipodiae secundae et antispasti eadem nascitur mensurae irrationalis arrhythmia,

$$\cup \text{—} \cup \text{—} \cup \text{—} | \cup \text{—} \text{—} \cup \text{—}$$

neque aliter in tetrametro trochaico Hipponacteo,

$$\text{—} \cup \text{—} \text{—} \cup \text{—} | \text{—} \cup \text{—} \text{—} \cup \text{—}$$

ἀμφιδέξιός γάρ εἰμι, κοῦχ ἀμαρτάνω κόπτων.

in quo versu ancipitem ex quarta a fine syllaba exulare nulla causa iubet Hermannus.¹⁰⁾

9) Cf. Lib. I, cap. VII. XVIII.

10) Metr. §. 116.

Sed quoniam semel incidi in scabros hos perverfosque dochmios claudosque versus, non possum quin coniecturam proponam, quae haec tractanti mihi oblata est. Quum enim permulti habeantur dochmiaci versus, qui prorsus similes sint dactylicis logaoedicis, ut quorum haec mensura est,

- u u - u -

in multis vidi dochmiacam huius metri naturam prodi antistrophicis; alios tantum dici dochmios, quod sint immixti versibus dochmiacum referentibus characterem, aut quod eo loco habeant ancipitem, ubi logaoedicus versus non patitur, ut in hoc,

- u u - u -

Atque inter hos imprimis illos video dochmiacos esse omnes, quibus praefixus invenitur dactylus: quorum dochmiaca natura non perspicitur ex antistrophicis.¹¹⁾ Iam hi nescio an veri sint dactylici. Quod enim anceps est eo loco, ubi vitatur in legitimis logaoedicis, fortasse ex eadem tragica paracatalogo explicandum, qua sibi indulserint poetae, ut irrationalem mensuram admitterent in logaoedicis, quo dulcis eorum numerus infringeretur et claudicaret,

" u u l u u l u "

ἀπτόμενον πυρὶ δαΐω.

κρηναμένην νεφέλαν ὄρθοῖ.

idque probabilius etiam in hac mensura¹²⁾,

- " u u l u u l u " u u l u u l u "

Ac si dochmiis immiscetur hi versus, non mirum hoc, quum eadem laborent arrhythmia. Ceterum, si tamen dochmiaci sunt hi versus, certe dactylus erit iam-bico numero metiendus,

- u | - u l u l

ad huius similitudinem,

u l | u l l u -

u l | - u l u -

ut dactylus praemissus similior sit sequenti dochmio. Et habet sane, quo firmari dochmiaca huius mensurae adornatio possit. Nam versum hunc,

u - - u u - u -

dochmium dicit Aristides, ita quidem descriptum, opinor,

u l | - u l u -

et hunc Bacchius,

u u | u u l l u -

*ἔμεινεν ἐν Τροίᾳς χρόνον.*¹³⁾

11) Vide exempla apud Seidlerum p. 145.

12) Vide Seidler. p. 148.

13) V. lib. I, cap. V.

Sed si quis in Pindaricis mensuram,

⊖ - - ⊖ ⊖ - ⊖ -

dochmiace describere velit, cur me sit adversarium habiturus, non necesse est exponere, quam ex toto opere satis superque possit intelligi.

IX.

De numero choriambico et Ionico utroque.

Venio nunc ad genus id, quod ex paribus numeris est ter positus,

Λ Λ Λ
⊖ ⊖ ⊖

et tres continet species, soluto uno ex ternis difemis temporibus, choriambum $\text{⊖} \text{⊖} \text{⊖}$, Ionicum a minori $\text{⊖} \text{⊖} \text{⊖}$, Ionicum a maiori $\text{⊖} \text{⊖} \text{⊖}$: in quibus singuli pedes disiungi fere incisione solent, quam caesuram non patitur hoc genus rhythmorum, et primario rhythmō substituitur trochaica aut iambica forma. ¹⁾

Choriambus mediam apud Graecos non usquam habet contractam, solutam primam longam raro, in Pindaricis semel, ultimam nec apud Graecos nec apud Romanos poetas. Substituerunt ei iambicam dipodiam $\text{⊖} \text{⊖} \text{⊖}$, sed hac se licentia abstinuit Pindarus. Ubi vero cum dipodia iambica non permutatur choriambus, distingui nequit a dactylico dimetro catalectico in syllabam nisi silentio, ut dictum supra; quod, ubi statuendum sit, dubius haereas necesse est, exceptis fortasse his locis, ubi nunquam negligitur incisio: qua de re monuit Vossius in libello de mensura syllabarum in lingua Germanica. Nos omnes choriambos, quibus Noller usus est, hoc loco congeremus.

Ex choriambo *perfecto* fiunt partim versus lyrici Ionicorum et Aeoleusium, Anacreontis, Alcaei, Sapphus, aliorumque eroticorum, ut trimeter,

⊖ ⊖ ⊖ - ⊖ ⊖ ⊖ - ⊖ ⊖ ⊖ -

partim systemata: sed Thebanus vates maxime utitur *simplice choriambo* coniuncto Ol. I, str. 6. 7. ep. 3. 5. II, str. 8. IV, str. 1. 2. 7. ep. 5. XI, ep. 10. XII, str. 2. 4. ep. 8. XIII, str. 8. ep. 3. XIV, 6. 9. et frequenter in ceteris Periodi partibus. *Bini* coniunguntur semel in hoc versu Pyth. X, ep. 3.

⊖ ⊖ ⊖ | ⊖ ⊖ ⊖ - ⊖ ⊖ ⊖ - | ⊖ ⊖ ⊖

plures non ullo loco, quod choro, opinor, non conveniebant victorias celebranti, sed amatorio potius et ludibundo carmini, et quod Ionicae maxime et Mixolydiae, credo, harmoniae proprius erat, quibus Pindarus non delectabatur. Sunt et *choriambici catalectici*, quo non pertinent huiusmodi metra,

⊖ ⊖ ⊖ - ⊖ ⊖ -

1) Lib. I, cap. XV.
vol. I. p. II.

mixta ex choriambo et cretico ²⁾, sed hic *dimeter*,

┌ ◡ ◡ - ┌ ◡

qui versum constituit Isthm. VI, ep. 6. et *trimeter*, quo utitur Aristophanes ³⁾,

◡ ┌ ◡ - ┌ ◡ ◡ - ┌ ◡

τόνδ' ἱπποπόμαν ὅς ὑπερλάμπροις,

Παρνασίαν ὅς κατέχων πέτρην.

Logaoedici vero sunt eiusmodi *acatalectici*,

┌ ◡ ◡ - ┌ ◡ ◡ - ◡

┌ ◡ ◡ - ┌ ◡ ◡ - ◡ - ◡ ⁴⁾

et *catalecticus*,

┌ ◡ ◡ - ┌ ◡ ◡ - ◡ - ⁵⁾

item hi breviores,

┌ ◡ ◡ - | ◡ - ◡ - et ┌ ◡ ◡ - | ◡ - ◡

◡ ┌ ◡ - | ◡ - ◡ -

Ceterum quoniam in logaoedici, qui ex pluribus choriambis facti sunt, ultimus ordo choriambicus cum clausula logaoedica non pendet a praegresso choriambo, sed plane est novus ordo, ut quisque choriambus, atque adeo numero metroque ab hoc differens, in compositis hos rhythmos recensendo.

Praeterea choriambus augetur *anacrysi* iambica ad dactylici similitudinem, habetque Pindarus has formas coniunctas,

◡ ┌ ◡ ◡ -

Pyth. VII, str. 2. Nem. VII, str. 5.

◡ ┌ ◡ ◡ -

Pyth. X, ep. 1.

- ┌ ◡ ◡ -

Ol. IV, str. 3. 9. Pyth. VIII, ep. 4. Isthm. VI, ep. 7. Nem. VI, ep. 5. *Basis* praefigitur frequentissime, sed apud Nostrum non nisi singulis, iisque semper coniunctis:

⊗ ◡ ┌ ◡ ◡ -

Ol. IV, str. 8. Pyth. II, ep. 1. V, ep. 2. 3. VII, ep. 1 bis positus coniunctim, X, str. 4. Nem. III, ep. 2. 3. IV, 3. VI, str. 2. VII, ep. 2. Isthm. VI, ep. 7. VII, 5. quinque coniunctim in modum systematis, ib. 10.

⊗ ◡ ◡ ◡ -

Pyth. XI, str. 4. semel soluta arsi.

⊗ ◡ ◡ ◡ -

2) Lib. I, cap. XI.

3) V. Herm. Metr. §. 297. Adde Aristoph. Nub. 567. et in antistr. opha.

4) V. Herm. l. c. §. 298. ubi tamen male dicitur catalecticus.

5) Cf. Hermann. de metr. Gr. et Rom. p. 312.

Ol. I, ep. 6. IV, ep. 9. Pyth. II, str. 2. 7. ep. 2. 3. V, ep. 3. 6. VII, ep. 3. XI, str. 3. 4. Nem. III, str. 5. VI, str. 3. VII, ep. 3. Iidem reperiuntur *logaedici*,

\bar{x} \bar{o} \bar{z} \bar{o} \bar{o} \bar{u} \bar{o} \bar{u})

\bar{x} \bar{o} \bar{z} \bar{o} \bar{o} \bar{u} \bar{o} \bar{u}

etc. Postremo *iambus* praemittitur choriambo,

\bar{o} \bar{z} \bar{z} \bar{o} \bar{o} \bar{u}

eique coniuncto Ol. I, ep. 2. Pyth. II, ep. 6. V, ep. 5.

Sequuntur *Ionicis* tum *a minori*, quorum haec forma,

\bar{o} \bar{o} \bar{z} \bar{z} | \bar{o} \bar{o} \bar{z} \bar{z}
 \bar{o} \bar{o} \bar{z} \bar{u} | \bar{z} \bar{u} \bar{z} \bar{u}

tum *a maiori*, quorum forma primitiva,

\bar{z} \bar{z} \bar{o} \bar{o} | \bar{z} \bar{z} \bar{o} \bar{o}
 \bar{z} \bar{u} \bar{z} \bar{u} | \bar{z} \bar{u} \bar{z} \bar{u}

In Ionico *a minori* secunda arsis delitescit aliquantillum: anacrusis disyllaba contrahitur raro, neque arses solvuntur frequenter. Monosema anacrusis vitiosa (sl. 7) Trochaica forma in certis tantum generibus toleratur, ut in Anacreonticis, Galiambris et nonnullis aliis, veluti in hoc versu,

\bar{o} \bar{o} \bar{z} \bar{u} | \bar{z} \bar{o} \bar{z} \bar{o} | \bar{o} \bar{o} \bar{z} \bar{u}

etc. 8) ubi etiam brevem videmus in secunda arsi inde natam, quod delitescente in eo loco ictu habita est pro thesi. 9) Ceterum Pindarus non usus est Ionicis *a minori*, propterea quod aliorum, imprimis melicorum et erolicorum carminum generi est aptior Ionicamque aut Phrygiam postulat harmoniam a Pindarico choro alienam. Itaque simplicem tantum reperimus Ionicum *a minori*, eumque ita, ut secunda longa sit in thesi: quapropter eum inter anapaestica retuli.

In *Ionicis a maiori* et breves duae contrahuntur saepius, et solvuntur longae, ac separatis pedibus singulis anceps est ultima, atque adeo prior arsis, quia anacrusis ea speciem assumit, ut in altero Ionico secunda arsis theseos. Itaque hanc Ionicus *a maiori* patitur variationem.

\bar{o}
 \bar{u} \bar{u} \bar{u}

\bar{u} \bar{u} \bar{u} \bar{u}

Maxime igitur scaber est hic numerus, et arrhythmia potius quam rhythmus in-

6) Vide exempla in libro de Trag. Gr. p. 319. ubi tamen perperam dixi hypercatalecticos versus ex usu vulgo recepto.

7) Lib. I, cap. X.

8) V. Herm. Metr. §. 314. ubi haec omnia exclusit ex Ionicis, quum tamen §. 312. prorsus similes versus, immo eosdem, dicat Ionicos.

9) Lib. I, cap. X.

signis. Eo usi Ionici et Aeolenses poetae, ut Sappho, in carminibus amatoriis, atque alii in indecoris sordidisque mimis, quos *Κιναιδου*; sive *Κιναιδολόγου*; appellabant veteres. Horum auctores Alexander Aetolus, Pyres Milesius, Alexis, Sotades Maronites, Apollonius huius filius, alii.¹⁰⁾ Et iure hic numerus censetur perniciosus moribus, illiberalis, importunus, elumbis.¹¹⁾ Praeter alios versus fit inde *Sotadicus*, non inventus a Sotade, sed eius nomine appellatus, qui est tetrameter catalecticus in disyllabum. Is omnem admittit mensurae licentiam; in tertia tamen et quarta sede ut plurimum habet puros trochaeos. Huiusmodi versus non canebantur ad tibiam aut fidem, sed recitabantur ad gesticulationem iocularem.¹²⁾ Iam vero Pindarum quis miretur hoc numero parum delectatum esse? Equidem certe miror semel Sotadicum inveniri Pyth. VIII, ep. 6. in carmine Aeolensi, disiunctum huius metri,

$$\begin{array}{c} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \\ \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \quad | \quad \text{—} \text{—} \end{array}$$

ubi, quamvis displiceat, non potest eiici. Aut igitur locus is morbo laborat insanabili, aut a candore solito desciscens lusit poeta. Ceteri, qui ex Pindaro afferuntur, Ionici a maiori, corruptis nitebantur lectionibus, ideoque expulsi nunc ex textu sunt.

Postremo duo loci sunt in Pindaricis, ubi ternae et senae longae ita positae sunt uno tenore, ut in alium rhythmum redigi posse non videantur, quam in hoc genus ex ternis binarum morarum rhythmis conflatum. Altera mensura haec est, — — — Ol. IX, ep. 5. coniuncta, altera — — — — — Ol. IV, str. 4. disiuncta, ut videtur. In priori totius rhythmus progressus ostendit arsin esse in prima longa potissimum: itaque possis dactylicam putare aut choriambicam, " $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$ si modo breves in his generibus contrahere consuevisset Pindarus. Quod quum in tot exemplis non fecerit nisi in dactylicis bis in nomine proprio, molossus hic non aliter constitui posse videtur quam ita,

$$\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—},$$

quod genus simile est Ionico a maiori, sed ob eximiam gravitatem non incurrit in reprehensionem. Alteram mensuram demetire anapaestice Hermannii exemplo, — — — — — si certum aliud anapaestici ex spondeis facti exemplum extaret apud Thebanum vatem: ne vero dactylice aut choriambice metiare, aut in Ionicos a

10) Athen. XIV, p. 621. E. F. et ibi intt. Hic credo est Maroneus numerus, cuius inventorem Thaletam Gortynium dicit Plutarch. de music. c. 10. ubi v. Burretum, qui tamen de Sotade Maronita, a quo dictum hoc nomine Ionicum a maiori arbitrator, non cogitavit.

11) Aristid. Quintil. p. 31. Fab. Quintilian. I, 8, 6. IX, 4, 6. et intt.

12) Aristid. p. 42.

13) Vide lib. I, cap. VI.

minori redigas, rursus prohibet usus poetae. Quapropter hic quoque duos statue molossos huius rhythmī,

— — — — —

quamquam fateor ne hoc quidem mihi satisfacere neque in priori neque in posteriori loco.

X.

De aliis quibusdam, qui vulgo feruntur, longioribus numeris.

Longiores rhythmos simplices, quam quos hactenus tractavimus, esse nullos, libro primo ¹⁾ satis demonstratum videtur: ubi ne epitrito quidem septenorum temporum numero usos veteres esse monuimus, Pindari quidem, Damonis, Aristoxeni aelate. ²⁾ Quapropter, quemadmodum iam creticus sive paeon duas habet arsis, item choriambus et Ionici, ita quicumque afferuntur maiores pedes, hexasemi, heptasemi aliique, ii debent plures habere arses et in eos, quos exposui, rhythmos intendi. Talis est *parapaeon* hexasemus, huius numeri,

— — — — —

aut — — — — —

aut — — — — —

etc. porro inversus *parapaeon* — — — — — ceterique huiusmodi. Nec *symplecti* (— — — — —) et *dactili* (— — — — —) constat proprium genus videri perfectioribus rhythmicis, sed ille iambico intenditur numero aut antispastico, aut monopodiis trochaicis duabus,

— — — — —

— — — — —

— — — — —

hic aut trochaico aut antispastico aut cretico,

— — — — —

— — — — —

— — — — —

¹⁾ cap. VI.

²⁾ Lib. I, cap. V. VI.

aut aliis generibus. *Strophus* autem aut trochaico, aut iambico, aut ubi syllaba prima praecedenti ordini coniungenda videtur, cretico numero intenditur.

$\begin{array}{c} \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \cup \text{—} \\ \text{—} | \cup \cup \text{—} \end{array}$

Et plerisque locis, ubi in Pindaricis *strophus* admissus ab Hermanno est, creticum habet numerum, ut in hoc,

ὅς τ' ἐν αἰνῇ Ταρτάρῳ κεῖται θεῶν πολέμιος,

ubi ita Hermannus,

$\begin{array}{c} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \cup \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \end{array}$

sed duce analogia certissima ³⁾ sic constituendae artes sunt,

$\begin{array}{c} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \end{array}$

Omnino vero nostra haec placita ne credas solis niti rationibus ex universa nostra de rhythmico doctrina ductis: sed singulis locis, ubi eiusmodi longior pes in usitata metra dissolvitur a nobis, facimus hoc ad similitudinem ceterorum metrorum Pindaro frequentatorum claram et perspicuam. Quod et comparatione inter Hermannum nostramque carminum descriptionem instituta primo statim obtutu necesse est liquere, et paucis monstrabitur exemplis libro tertio ⁴⁾ expendendis. Hoc loco, ne lectoris videar iudicio et diligentiae dissidere, duo tantum proponam exempla, dasiaci alterum, alterum symplecti, in quibus cernatur, quam commode haec metra in usitatas redigantur rhythmici formas. *Dasiacus* habetur Ol. XI, str. 3.

$\begin{array}{c} \gamma λ κ υ \text{ γ} \alpha \rho \ \alpha \nu \tau \omega \ \mu \acute{\epsilon} λ ο \varsigma \ \delta \rho \acute{\epsilon} ι λ ω ν \ \acute{\epsilon} π \acute{\epsilon} λ \acute{\epsilon} λ \alpha \theta \text{.} \ \acute{\omega} \\ \cup \cup \cup \text{—} \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \text{—} \cup \cup \cup \text{—} \text{—} \end{array}$

In hoc primum ultima syllaba pertinet manifeste ad sequentem numerum, qui in eundem coniunctus est versum; deinde ex nostra versuum dividendorum ratione certissima liquet praecedentem rhythmum,

$\begin{array}{c} \acute{\alpha} \mu \acute{\alpha} \varsigma \ \gamma \acute{\epsilon} \gamma \rho \alpha \pi \tau \alpha \iota \\ \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \end{array}$

cum hoc, qui fertur, dasiaco uno eodemque versu complectendum. Iam quis dubitet numerum esse tetrametrum iambicum illum, quem proposui in iambico rhythmico, totumque versum, quo nihil excogitari potest iucundius, ita describendum,

$\begin{array}{c} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—}, \text{—} | \cup \cup \text{—}, \text{—} | \cup \cup \text{—}, \text{—} | \cup \cup \text{—} \parallel \text{—} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \\ \acute{\alpha} \mu \acute{\alpha} \varsigma \ \gamma \acute{\epsilon} \gamma \rho \alpha \pi \tau \alpha \iota. \ \gamma λ κ υ \ \gamma \alpha \rho \ \alpha \nu \tau \omega \ \mu \acute{\epsilon} λ ο \varsigma \ \delta \rho \acute{\epsilon} ι λ ω ν \ \acute{\epsilon} π \acute{\epsilon} λ \acute{\epsilon} λ \alpha \theta \text{.} \ \acute{\omega} \ \text{Μοῖσ',} \ \acute{\alpha} \lambda \lambda \acute{o} \\ \sigma \acute{\upsilon} \ \kappa \alpha \iota \ \theta \nu \gamma \acute{\alpha} \tau \eta \rho. \end{array}$

Symplectum dicitur metrum hoc in saltatione, quae vocata *ἄνθεμα*, cantatum: ⁵⁾

3) V. Lib. III, cap. XXI.

4) cap. XXI.

5) Ap. Athen. XIV, p. 629. F.

⊥ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ⊥ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ⊥ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∪ ⊥ ∅

Sed exitus huius versus non potest ex metro illo symplecto explicari, immo ostendit iambicum esse versum tetrametrum catalecticum, saltationi inprimis aptum, in quo quum quarta dipodia non possit habere longam anacrusin, videmus hic pro symplecto hanc mensuram, ∪ ⊥ ∅. Et docet sequens versus, non esse huius carminis metrum hoc, quod modo posui, sed tale,

∅ - ∪ ∪ ∪ | ∅ - ∪ ∪ ∪ | ∅ - ∪ ∪ ∪ | ∪ - ∅

Itaque numerus est hic:

∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∪ ⊥ ∅

A. ποῦ μοι τὰ ἴα; ποῦ μοι τὰ ῥόδα; ποῦ μοι τὰ καλὰ σέλινα;

B. ταδι τὰ ἴα· ταδι τὰ ῥόδα· ταδι τὰ καλὰ σέλινα.

Ita enim scribendus secundus versus ex emendatione Herimanni. Est igitur tetrameter iambicus catalecticus,

∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∅ ⊥ ∪ ∪ ∪ | ∪ ⊥ ∅

admissa diaeresi inter dipodias singulas, ut in Aristophaneo hoc,

Φιλόξενος, | Μελησίνας, | Ἀμεινίας.

LIBER TERTIVS.

I.

Argumentum huius libri.

Quemadmodum libro praecedente, quum de simplicibus ageremus rhythmis, Pindari inprimis spectavimus carmina, sed, quantum patiebatur res, universa artis praecepta tradidimus quam brevissime: ita in hoc libro, ubi de compositis metris dicere constituimus, eam sequemur rationem, ut rei metricae locos omnes, qui hoc continentur argumento, tangamus paucis, atque ea tantum tractemus uberius, quae fini nostro sunt coniunctiora. Quam disputationem quum ingredior, et gravissima mihi videtur esse, et vero difficillima: gravissima, quod simplicium Pindari rhythmorum libro secundo propositorum indagatio inmittitur haec ipsa; difficillima tum alias ob causas, tum quod viam intramus raro aliis tentatam nec veterum scriptorum illustratam luminibus, quae in ipso deficiunt introitu. Sunt autem in compositis numeris duo consideranda, alterum, qua ratione simplices coniungantur in compositos, alterum, quibus notis regulisque compositi in suos solvi articulos queant. Utriusque argumentum multiplex et varium. Et in priori quidem primum regulae componendorum rhythmorum universae spectandae sunt, quod caput est de *usu*: deinde quibus ex rebus rhythmorum pendeat *electio*; postremo quae eorundem *mistio* sit, explicandum.¹⁾ In utroque autem tum *versuum*, tum *stropharum*, tum etiam *poematum* habenda ratio.²⁾ Et quoniam ordo sic instituendus est, ut maxime videtur commodus, singulae partes ita sibi debent succedere, ut, quantum fieri possit, ea explicentur prius, quae nisi tenueris, difficiliter intelligas cetera. Itaque sic divisum argumentum habes:

1) V. Lib. I, cap. XVIII.

2) Cf. lib. I, cap. XIII.

- De compositione rhythmorum cap. II—XX.
 De usu cap. II—V.
 in versibus cap. II—IV.
 in strophis cap. V.
 in poematis cap. V. extr.
 De electione cap. VI—XIX.
 in poematis cap. VI.
 in strophis cap. VI. extr. — XVIII.
 in versibus et rhythmis cap. XIX.
 De missione cap. XX.
 De resolutione metrorum cap. XXI—XXVI.
 versuum in rhythmos cap. XXI.
 stropharum in versus cap. XXII—XXV.
 poematum in strophas cap. XXVI.

II.

De compositione versuum ex rhythmis pluribus, et primum quidem de usu. Primus compositionis modus transitu facto ex thesi in arsin. Secundus modus transitu facto ex arsi in thesin.

Primum igitur dicemus de compositionis normis, sive de usu, et, quoniam hoc minimum est compositi rhythmus genus, de *versibus compositis*. Qui quomodo distinguantur a simplicibus ¹⁾, quaque ratione fiant ex simplicium coniunctione, dictum summam libro primo. ²⁾ Nempe numeri perfecte coniuncti sunt censendi, aut si prior definit in thesi, posterior initium capit ab arsi; aut ubi prioris finis est in arsi, posterior incipit a thesi; aut ubi prior secundum metrum quidem in arsi definit, sed suppleta thesi per silentium, et posterior rursus incipit ab arsi. Sed arrhythmico modo succedunt sibi numeri, ubi prior definit in arsi, posterior ab arsi incipit nullo interposito silentio; item ubi prior finitur thesi, sive metro expressa sive silentio supplenda, posterior autem incipit ab anacrusi: quorum generum alterum collis arsis est validum, generosum, nobile; alterum thesibus sibi succedentibus hiatum praebentibus turpissimum, leve, claudum, ignobile. De quibus omnibus nunc dicemus ordine, ac primum de eo componendorum rhythmorum genere, ubi coniunctio fit *transitu facto ex thesi in arsin*. Cuius priusquam afferam exempla, videtur monendum, Pindaricos numeros ita esse omnes institutos, ut aut duae collidantur artes, aut artes thesesque

1) Lib. I, cap. XIII.

2) Lib. I, cap. XII.

alternant; quodsi alternant, in confiniis rhythmorum coniunctorum ultima praecedentis ordinis thesis necesse est anacrusis sit sequentis ordinis ab arsi incipientis, quo perfecta sit rhythmorum coniunctio: quod constat ex libro primo.³⁾ Iam si quaeris, utri rhythmio thesis illa adnumeranda sit, respondeo ad utrumque quidem eam ob rhythmici continuitatem spectare, sed tutissimum esse atque commodissimum, ut in dividendis ordinibus thesis adiungatur priori numero, a quo pendet, idcircoque extra versus initium nullus statuatur numerus ab anacrusi incipiens, apud Pindarum quidem, qui omnes unius versus rhythmos habet coniunctos. Quodsi aliter feceris, minus perspicietur numerorum coniunctio, et innumeris impedieris difficultatibus, quas nostra devitat ratio: praeterea de nominibus rhythmorum lis erit universa, levis illa et profus inutilis, non de vi et indole numeri. Itaque in hoc versu,

∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

non ita separo ordines,

∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - | - ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

sed ita,

∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - | ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

et in alio ita,

x ∪ - ∪ ∪ - ∪ | x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

non,

x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ - | ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

Et firmatur hoc analogia certissima. Nam, ut uno desungar exemplo, si quis Ol. IX, fr. 3. 4. 5. sic dividere rhythmos volet,

x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ - | ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

x - ∠ ∪ ∪ - ∪ - | - ∠ ∪ ∪ - ∪

x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ - | ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

detertere debet tum carminis totius analogia, quae monstrat esse Adonios cum basi, quos vocant Pherecrateos, tum longa vs. 4. eo loco posita, ubi in ceteris ambigua mensura est: quae quidem longa cur servata sit constanter, non intelligitur ex ista divisione, sed in nostra commodam inde habet rationem, quod basi spondiaca in priori Pherecrateo servata consentaneum est in posteriori quoque esse spondiacam. Itaque sic constituendi rhythmici:

x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ | x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

x - ∠ ∪ ∪ - ∪ | x - ∠ ∪ ∪ - ∪

x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ | x ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪

Quodsi priorem rationem tueri velis incisione, quae post eam longam, quam arsin

3) cap. IV. XII.

bases secundi Pherecratei dicimus, solet esse, opponemus vim caesurae, quam in binorum Pherecrateorum coniunctione esse in media basi legitimam, apparet ex iis, quae de caesura disputabuntur capite quarto. Similiter vero Ol. IV, ep. 8. ubi ego sic distinguo,

o / / o - o - o - o -

incisio post dochmium,

o / / o - | o - o - o -

non evincit esse dochmiacum rhythmum cum tripodiam iambicam, sed legitima est trochaici numeri caesura, ut vides ex secundi libri capite secundo.

Iam exempla tum primi compositionis modi, tum ceterorum enumeraturo nemo eam scribet legem, ut afferam omnia in Pindaricis metris obvia; immo vel aliquot allatis uniuscuiusque generis exemplis verendum, ne nimium fecisse videar cordatis. Componuntur autem hoc modo partim genera eadem, eorumque aut eadem species aut diversae, partim genera plane diversa. *Generum eorundem species eadem*, quae secundum primum coniunctionis modum componuntur, non sunt nisi dactylica et trochaica et Ionicae: ceterae species natura sua hoc excludunt genus compositionis. Ordines autem numeri compositi aut inaequales sunt aut aequales: si aequales sunt, quodammodo videntur systemata ἐξ ὁμοίων, trochaica, dactylica, Adonia, Pherecratea, Ionica etc. Sed de trochaicis Ionicisque hanc ad normam compositis satius duxi dicere libro secundo, quod vulgo haberentur incomposita: idcircoque sola supersunt dactylica. Et primum quidem dactylicis puris catalecticis in disyllabum dactylici hoc modo adiunguntur puri catalectici sive in disyllabum sive in syllabam, quibus complector etiam choriambum, ut in his,

/ o o - - / o o - -
/ o o - o / o o - -

Ol. VI, ep. 3. Nem. III, ep. 1.

/ o o - o o - - / o o -

Ol. VI, str. 2. XII, str. 2. Nem. VI, str. 6. XI, ep. 4.

/ o o - o o - o / o o - -

Ol. XIV, 7.

/ o o - o o - - / o o - o o -

Ol. VI, ep. 5. 6. VII, str. 4. ep. 3. VIII, ep. 2. Pyth. I, str. 6. III, ep. 7. XII, 2. 4. Nem. X, str. 2. 5. ep. 3. XI, str. 3. ep. 1.

/ o o - o o - - / o o - o o - -

Ol. III, ep. 3. VII, ep. 1. VIII, str. 3. ep. 5. 6. Pyth. IX, str. 4. Nem. V, str. 2. IX, 1. 3. 4. XI, ep. 3. Isthm. I, ep. 2. II, ep. 1.

/ o o - o o - - / o o - o o - - / o o - o o - -

Pyth. IX, str. 6.

/ o o - o o - o o - - / o o -

Ol. VI, ep. 2. et cum anacrufi,

$\begin{array}{cccccccc} - & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - \\ \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - \\ - & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - \\ \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - \end{array}$

Isthm. III, ep. 1. Pyth. X, str. 3. XII, 1. Ol. XIII, str. 7. Deinde iunguntur Phœcreatei, tum inter se,

$\begin{array}{cccccccc} \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \times \\ \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & - \end{array}$

Ol. IX, str. 3. 4. 5. Nem. IV, 4. tum Glyconeis aliisque eiusmodi longioribus logaedicis,

$\begin{array}{cccccccc} \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \times \\ \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \times \\ \times & - & \angle & \cup & \cup & \cup & \times & - & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - \end{array}$

Isthm. VI, ep. 5. Ol. IX, ep. 8. Isthm. VI, str. 5. Similiter ordines hi,

$\begin{array}{cccccccc} \times & \cup & \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup \\ \times & \cup & \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup \\ \times & \cup & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \cup \\ \times & \cup & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \cup \\ \times & \cup & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & \cup & - & \cup \end{array}$

Nem. IV, 6 et 5. Pyth. II, str. 2. Pyth. II, str. 2. Ol. XIV, 4. et logaedicis sine basi adiunguntur dactylici sive puri, sive logaedici sine basi,

$\begin{array}{cccccccc} \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & \cup & - \\ \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & \cup & - \\ \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & \cup & - \\ \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & \cup & - \end{array}$

Nem. III, ep. 3. Ol. I, ep. 4. et XIV, 3. ib. 12. et 5. item praefixa anacrufi,

$\begin{array}{cccccccc} \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & \cup & - \end{array}$

Nem. III, str. 1.

Eiusdem generis species diversas composituro prima offertur species trochaica adiuncta iambicis in theli desinentibus, ut,

$\begin{array}{cccccccc} \cup & \angle & \cup & - & \cup & | & \angle & \cup & - & \cup \end{array}$

Huius compositionis plurima exempla tradita sunt secundo libro in numero iambico: ubi trochaica vocavimus cum anacrufi. Sunt tamen alia quaedam ab illis separanda, in quibus ordini iambico vere subiungitur trochaicus, ut in hoc,

$\begin{array}{cccccccc} \cup & \angle & \cup & - & \cup & \cup & \angle & \cup & - & \cup \end{array}$

Pyth. VIII, str. 7. Nem. VIII, ep. 4. quamquam haec rara sunt. Superest dactylica species adiuncta anapaesticae, ut in his:

$\begin{array}{cccccccc} \cup & \cup & \angle & \cup & \angle & \cup & \cup & - \end{array}$

Ol. I, ep. 5. IV, str. 1. Pyth. I, ep. 8.

$\begin{array}{cccccccc} \cup & \cup & \angle & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup \end{array}$

Pyth. IX, str. 1. 3.

∪ ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ -

Nem. III, ep. 4.

∪ ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ -

Pyth. II, str. 4. Ceterorum generum species diversae in censum non veniunt.

Diverforum generum coniunctio tam late patet, ut taedio necarer, si vellem omnia proferre exempla: quapropter formas tantum explicabo quam paucissimis. Quodsi choriambos hoc loco complectimur dactylicis, et Ionicum omittimus utrumque, confociatio spectanda duplicis et paris, duplicis et sefcuplicis, paris et sefcuplicis generis. In *duplicis et paris* coniunctione aut duplicem numerum sequitur par, aut parem duplex. Prioris rationis primum exemplum basis ante dactylica, ut,

$\frac{x}{\cup} \cup \cup \cup - \cup$

quam libro secundo tractavimus. Ceterae normae hae sunt minimis expressae rhythmis,

∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ -

Ex hoc genere usitatissimae sunt formae hae:

- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ -
- ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

et alia eiusmodi, quae non libet colligere. Exempla pete ex Ol. III. VI. VII. VIII. X. XII. XIII. Pyth. I. III. IV. IX. XII. Non. I. V. VIII. IX. X. XI. Isthm. I—V, et aliunde. Inprimis frequens est choriambus duplicis generis ordini adhaerens pro clausula, ut Ol. II, str. 8. XII, str. 4. ep. 8. Pyth. V, str. 2. ep. 1. Pyth. VI, 4. 5. et saepius. Praecedente autem genere pari et subsequente duplici normae hae sunt minimis rhythmis designatae:

∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∪
∪ ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪

$\frac{x}{\cup} \cup \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup$

Formae autem frequentissimae in iisdem, quae dixi, carminibus obviae:

∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - ∪
- ∪ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∪ ∪ - ∪

Pyth. I, str. 7. ep. 3. IX, str. 2. Isthm. VII, 8. Pyth. VI, 9. Cretici ante trochaeos huc non pertinent. Superfunt igitur bacchii generi duplici praemissi, quos, cum iambico numero metiendi sint, tamen in paeonico hic recensabo, propterea quod libro secundo sub eodem genere poni commodius visum. Huiusmodi compositiones reperiuntur hae:

$\cup \angle \cup \overbrace{\cup \cup} \cup - - \angle \cup -$
 $- \angle \cup \overbrace{\cup \cup} \cup - \cup$
 $- \angle \cup \overbrace{\cup \cup} \cup - \cup - \cup -$

Ol. XIII, str. 3. Pyth. II, str. 5 et 6. Ol. XIII, str. 4. si certa horum versuum descriptio.

$\cup \angle - \angle \cup - -$
 $\cup \angle - \angle \cup - - \angle \cup - -$
 $\cup \angle - \angle \cup - \cup - \cup -$

Pyth. VII, ep. 2. Ol. VI, str. 3. Pyth. V, str. 11.

Postremo dicendum de genere *pari et sesquialtero*. Et subiungi quidem pari generi ex sesquialtero solus potest creticus, qui clausulam constituit frequentissime, ut in his:

$\angle \cup \cup - \cup \angle \cup -$

Nem. III, ep. 1.

$\angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup -$

Ol. III, str. 4. VII, ep. 6. VIII, str. 1. 4. ep. 3. Pyth. I, ep. 5. III, str. 5. ep. 3. IX, ep. 3. 5. XII, 7. Nem. V, str. 1. ep. 5. VIII, ep. 3. X, str. 4. ep. 1. 2. XI, str. 1. ep. 2. Isthm. I, str. 2. ep. 1. III, str. 2. V, str. 7. ep. 7.

$- \angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup -$

Ol. III, str. 2. VIII, ep. 1. Pyth. I, str. 4. ep. 4. IX, ep. 1.

$\angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup -$

Ol. III, ep. 3. VII, ep. 1. VIII, ep. 6. Nem. IX, 3. Isthm. I, ep. 2. II, ep. 1.

$\angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup -$

Isthm. IV, ep. 8. ac post logaoedicum,

$\overbrace{\cup \cup}^x \angle \cup \cup - \cup - - \overbrace{\cup \cup} \cup -$

Pyth. VI, 6. postremo post anapaesticos,

$\cup \cup \angle - \angle \cup -$
 $\cup \cup \angle \cup \cup - - \angle \cup -$

Ol. VIII, str. 6. Nem. VIII, ep. 4. Videtur tamen in his versibus omnibus, excepto uno, creticus esse dipodia trochaica catalectici, partim quod in nonnullis praecedit trochaica dipodia,

$\angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup -$

partim quod hi versus immiscentur aliis huiusmodi,

$\begin{array}{cccccccc} \text{♩} & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & - & - & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & - & \text{♩} \\ \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} \\ \text{♩} & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} & \text{♩} & - & \text{♩} \end{array}$

Unum exceperim logaoedicum, eam ob causam, quod logaoedicis dactylicis adiecta non reperitur trochaica dipodia. Cretici ante dactylicos positi hoc loco recensendi non sunt, sed bacchii, qui praemitti tantum, non subiici dactylicis possunt. Horum exempla sunt annumerato amphibracho,

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} -$

disiunctum Pyth. VI, 2. coniunctum Ol. IV, ep. 5.

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} -$

Pyth. VIII, ep. 1.

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} -$

disiunctum Pyth. II, ep. 7. VIII, str. 3. coniunctum Ol. IV, str. 7. Pyth. X, ep. 4. XI, str. 2. Nem. IV, 3.

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - -$

Pyth. VI, 8.

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} \text{♩} -$

Ol. IX, ep. 7.

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} \text{♩} - \text{♩} \text{♩} - \text{♩} -$

Pyth. XI, str. 1.

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} -$

$- \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} - \text{♩} -$

Pyth. XI, str. 5. X, ep. 5.

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} -$

coniunctum Pyth. VIII, str. 6. ep. 2. X, ep. 3.

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - -$

Ol. XIII, str. 6.

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} -$

Pyth. X, str. 2.

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} -$

disiunctum Nem. IV, 2.

$- \text{♩} - \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} -$

Ol. IX, ep. 4. Postremo ante dactylicum cum basi logaoedicum,

$\text{♩} \text{♩} - \overset{\text{x}}{\text{♩}} \text{♩} \text{♩} \text{♩} \text{♩} - \text{♩} -$

Nem. VI, str. 1.

Ultimo loco ad hanc ex diversis generibus compositionem pertinere videtur *mollus* post dactylicum,

$\text{♩} \text{♩} \text{♩} - \overset{\text{m}}{\text{♩}} \overset{\text{m}}{\text{♩}} \overset{\text{m}}{\text{♩}}$

Ol. IX, ep. 5. 4)

4) De hoc vide lib. II, cap. IX.

Iam alter compositionis modus *transitu facto ex arsi in thesin* ut statuatur in Pindaricis, causa nulla est, ut diximus supra: apud tragicos autem negari non potest plures dochmios ea ratione coniungi,

⌣ ⌣⌣ ⌣⌣ ⌣ ⌣⌣ | ⌣ ⌣⌣ ⌣⌣ ⌣ ⌣

ubi ultimam prioris dochmii arsin non tam arte iungere licet cum sequenti anacrusi, ne dochmiacus numerus obscuretur. Similiter praemittitur dochmio iambus, creticus, anapaestus, choriambus⁵⁾,

$$\begin{array}{c} \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \end{array} \left| \begin{array}{c} \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \\ \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \end{array} \right.$$

In his quoniam artes et theses non perfecte coniungi possunt, nisi numerum confundi velis, imperfecta est ordinum consociatio, eaque dissona prorsus perfectaeque rhythmopoeiae aliena, neque ulla re, quam tragica paracataloge excusanda.⁶⁾ Quodsi perfectus esset numerus, iambus cum dochmii ordine priori coalescere deberet, ut fit apud Pindarum. Igitur, ut tragicos non infitior in hoc incurrisse sive vitium sive quoquo nomine appellare malueris, ita in ea persevero sententia, arrhythmum hoc atque absouum quam maxime esse.

III.

Compositionis modus tertius transitu facto ex arsi in arsin.
Quartus modus ex thesi in thesin.

Priori ritmo desinente in arsin, et altero ab alia arsi initium capiente, aut suppletur thesis post ultimam prioris numeri arsin, aut non suppletur: et illa quidem compositio est numerosissima, haec generosa quadam gaudet arrhythmia. Prius dicamus de priore. Eum ad modum componuntur primum ex speciebus iisdem numeri trochaici, ut,

⌣ ⌣ - | ⌣ ⌣ - -

Ol. XIII, fr. 6. Nem. XI, ep. 6.

⌣ ⌣ - | ⌣ ⌣ - -

Ol. X, ep. 3.

⌣ ⌣ - - | ⌣ ⌣ - - | ⌣ ⌣ - - | ⌣ ⌣ - -

Ol. X, ep. 9. Nem. VIII, fr. 5.

⌣ ⌣ - | ⌣ ⌣ - - | ⌣ ⌣ - - | ⌣ ⌣ - -

5) Cf. Seidler. de versif. dochmm. §. 47 sqq.
vol. I. p. II.

6) Cf. Lib. I, cap. III.
22

Ol. VI, ep. 7.

$$\angle \cup - - \angle \cup - | \angle \cup - -$$

Isthm. II, str. 2.

$$\begin{array}{l} \angle \cup - - \angle \cup - - \angle \cup - | \angle \cup - \cup \angle \cup - - \\ \angle \cup - - \angle \cup - - \angle \cup - | \angle \cup - - \angle \cup - - \angle \cup - \end{array}$$

Ol. XII, ep. 9. Nem. X, str. 6. Si praemissa priori ordini anacrusis est, non probabile videtur suppleri thesin. Sed supplebatur credo in his trochaicis ex genere leviori,

$$\begin{array}{l} \angle \cup - \cup - | \cup \cup - \cup - | \angle \cup - \cup \\ \angle \cup - \cup - \cup \cup - \cup - | \cup \cup - \\ \cup \angle \cup \cup - \cup - | \angle \cup - \cup \end{array}$$

Ol. II, ep. 2. Nem. III, str. 2. Ol. II, ep. 5. Sequuntur dactylici catalectici in syllabam, in quibus supplenda thesis; in choriambis ibi tantum thesis supplenda, ubi pro dactylicis sunt catalecticis: tamen, quoniam difficile est diiudicare, ubi hoc statuendum sit ac secus, rursus hic etiam choriambos adiungam dactylicis. Igitur primum spectemus ordines dactylicos aut choriambos non logaedicos ita confoctos:

$$\begin{array}{l} \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup - \\ \angle \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup \cup - \\ - \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup - \\ - \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup \cup - \\ - \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \\ - \angle \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup - \end{array}$$

Ol. IV, str. 1. Isthm. I, str. 6. Nem. VI, ep. 5. ib. ep. 3. Ol. IV, str. 3. XIII, ep. 1. deinde eosdem cum basi aut simplice aut in primis versuum ordinibus praefixam anacrusin vel iambum habente, inter se coniunctos in modum syllematum ἐξ ὁμοίων, apposita partim in fine clausula:

$$\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup -$$

Pyth. V, ep. 3. 6. VII, ep. 1.

$$\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup -$$

Pyth. XI, str. 4.

$$\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup$$

Ol. IV, ep. 8. Nem. III, ep. 2. et similiter praefixo iambo, quinquies posito choriambo cum basi et duplici cum clausula Isthm. VII, 5.

$$\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup -$$

Nem. VI, str. 3.

$$\cup - \angle \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup \cup$$

Nem. IV, 3.

⊖ ∟ ∟ ∟ ∟ ∟ - ^x ⊖ ∟ ∟ ∟ - ⊖

Pyth. VIII, ep. 2. item sine basi in priori ordine, sed cum basi in posteriori,

∟ ∟ ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ -

Pyth. X, str. 4. Nem. III, ep. 3.

- ∟ ∟ ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ -

Isthm. VI, ep. 7. Post haec consideremus dactylicis aut choriambis non logaedicis aut cum basi aut sine basi, item cum anacrufi, adiunctos logaedicos aut cum basi aut sine basi:

∟ ∟ ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ - ∟ - ⊖
 ∟ ∟ ∟ - ^x ⊖ ^x ∟ ∟ ∟ - ∟ -
 - ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ∟ - ∟ -
 ⊖ ∟ ∟ ∟ - ^x ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ -
^x - ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ∟ -
^x ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ^x ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ -
 ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ - ∟ -

Ol. IV, str. 2. Pyth. VIII, str. 5. ib. ep. 4. X, ep. 1. Ol. V, str. 1. Pyth. II, str. 2. XI, str. 2. Postremo saepe praecedunt logaedici anapaestici et dactylici logaedici, partim cum anacrufi iambica, iambo, basi, item cum anacrufi iambica aut iambo aute basin, et sequuntur alii versus similes ex numero dactylico: unde partim systemata nascuntur ἐξ ὁμοίων, aut cum clausula aut sine clausula. Videamus primum dactylica sine basi,

∟ ∟ ∟ - ∟ - ∟ ∟ ∟ - ∟ - ⊖
 ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ∟ -

Ol. I, ep. 7. Nem. VII, str. 2. deinde cum anacrufi iambica in priori ordine,

- ∟ ∟ ∟ - ∟ - ∟ ∟ ∟ - ⊖
 - ∟ ∟ ∟ - ∟ - ^x ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ - ⊖
 ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ - ^x ⊖ ∟ ∟ ∟ - ∟ ∟ ∟ - ⊖

Isthm. VI, ep. 2. Nem. VII, str. 8. Ol. IX, str. 2. porro cum anapaestica anacrufi logaedicum,

∟ ∟ ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ - ⊖

Ol. XIII, str. 5. item cum iambo in priori ordine, basi in altero,

∟ ∟ ∟ ∟ - ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ -
 ∟ ∟ ∟ ∟ - ∟ - ^x ∟ ∟ ∟ - ⊖

○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ○ ○ - ○ -

○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ ○ - ^x ○ ∠ ○ ○ -

Pyth. II, ep. 2. 3. Ol. I, str. 1. Pyth. VIII, ep. 5. V, ep. 2. postremo cum basi in priori ordine,

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ -

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ - ○ - ○ -

○ ∠ ○ ∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ -

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ^x - ∠ ○ ○ - ○

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ○ - ○ - ○

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ^x - ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ○ ○ - ○

^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ○ ○ -

○ ∠ ^x ○ ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ∠ ○ ○ - ○ - ○ - ○

^x ○ ∠ ○ ○ - ○ - ^x ○ ^x ○ ∠ ○ ○ -

Isthm. VII, 6. Pyth. V, ep. 9. Pyth. X, str. 2. et Nem. IV, 3. Pyth. VIII, ep. 3. Nem. VII, ep. 5. II, 4. Pyth. II, ep. 1. ib. ep. 8. Nem. VI, str. 2.

Hactenus de compositione specierum earundem. *Diversae* autem *eiusdem generis species* non possunt hac ratione componi, quia sic coniunctis ordinibus,

○ ∠ ○ - ∠ ○ - ○

○ ∠ ○ ○ - ∠ ○ ○ - ○ ○ -

nulla inter medias artes suppletur thesis. Superfunt igitur *genera diversa*, ut pari confociatum duplex, hanc ad normam,

∠ ○ - ∠ ○ - ∠ ○ ○ -

∠ ○ - ○ - ∠ ○ ○ -

quemadmodum hoc,

○ ∠ ^x ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ ○ -

Ol. I, ep. 1. item praecedente pari, quo pertinet primum basis post choriambum, ut

Ol. I, ep. 2. deinde compositiones huiusmodi:

∠ ○ ○ - ○ ○ - ○ ○ - ∠ ○ - - ^x ○ -

∠ ○ ○ - ○ ○ - ∠ ○ - - ∠ ○ - -

∠ ○ ○ - ○ ○ - ∠ ○ - - ∠ ○ - -

- ∠ ○ ○ - ○ ○ - ∠ ○ - - ∠ ○ - -

Ol. XIII, ep. 5. Pyth. IV, ep. 7. IX, str. 7. Nem. VIII, ep. 1. porro haec:

∠ ○ ○ - ∠ ○ ○ -

∠ ○ ○ - ○ - ∠ ○ - ○ -

Ol. I, str. 6. ep. 1. Genus duplex an cretico compositum hac ratione sit, parum liquet: nam in hac mensura,

∠ ○ - - ∠ ○ - - ∠ ○ - ∠ ○ -

post acatalecticam dipodiam trochaicam ordiri videtur creticus numerus, ideoque nulla suppletur thesis, quae tum tandem supplenda foret, si esset trimeter trochaicus catalecticus adiecto cretico,

∠ ∪ - - ∠ ∪ - - ∠ ∪ - | ∠ ∪ -

In aliis autem,

- ∠ ∪ - ∪ - ∠ ∪ -

∪ ∠ ∠ ∪ - ∪ - ∪ ∪ -

Ol. XIV, 10. I, str. 10. ubi creticus clausulam constituit, incertum est, sitne verus paeonicus numerus, an trochaica dipodia, catalectica. Postremo creticus generi pari praemitti hac ratione nequit, ut ne duplici quidem: sed subiici pari potest, ut,

^x
∪ ∪ ∠ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ - ∠ ∪ -

Pyth. II, str. 7. Ol. V, ep. 2. Frequentissime vero post genus par in arsin desinens, supplenda per silentium thesi, infertur creticus singularis aut paeon quartus clausulae causa, qui tamen, sitne ex paeonico an trochaico genere, ambiguum. Huiusmodi sunt haec in choriambis,

∠ ∪ ∪ - ∠ ∪ -
- ∠ ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∪ ∠ ∠ ∪ ∪ - ∠ ∪ -
^x
∪ ∪ ∠ ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∪ ∠ ∪ ∠ ∪ ∪ - ∠ ∪ -

Ol. I, str. 7. ep. 3. 6. IV, str. 7. 9. Pyth. II, ep. 6. V, ep. 5. ubi soluta prior cretici arsis; ib. 6. X, str. 2. ep. 3. 4. Nem. III, str. 1. VII, ep. 1. ubi soluta arsis eadem; ib. 2. XI, str. 5. ep. 4. deinde in dactylicis puris,

∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ -

Ol. XIII, str. 6. Nem. I, ep. 1. VI, ep. 1. VIII, ep. 5. Isthm. V, ep. 8. et ex descriptione Dissenii Ol. VII, ep. 2. porro in dactylicis puris cum anacruasi iambica,

- ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -
- ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ -

Ol. IV, ep. 4. Pyth. II, str. 3. Nem. VI, ep. 3. postremo in logaedicis,

∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -

Ol. V, str. 1. Pyth. X, ep. 6. Nem. III, str. 7. Isthm. VII, 7.

∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -
∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∠ ∪ -

Ol. IX, str. 10. Pyth. V, ep. 9. Isthm. VI, str. 2. Nem. III, ep. 4.

^x
∪ ∪ ∠ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ -

Pyth. II, ep. 4. 5. VI, 3. XI, str. 2. ep. 4. Nem. III, str. 4. VI, str. 1.

$$\overset{x}{\cup} \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup \cup - \cup \cup -$$

Nem. III, ep. 1.

Sed rhythmī *transitu facto ab arsi ad arsin* ita etiam sibi succedere amant, ut nulla suppleatur thesis. Sic conglutinantur inter se cretici,

$$\cup \cup - \cup \cup -$$

et choriambi ii, qui non sunt dactylici,

$$\cup \cup \cup - \cup \cup \cup -$$

ceterae species non patiuntur, ut *eiusdem* ordines plures hoc modo sibi succedant. At *generis eiusdem species diversae* sibi oppositae¹⁾ saepe collidunt artes, ut iambica trochaicaque, antispastorum instar,

$$\cup \cup \cup \cup - \cup \cup \cup -$$

eodemque modo anapaestica et dactylica,

$$\cup \cup \cup \cup \cup \cup - \cup \cup \cup \cup -$$

Ol. VII, ep. 6. IV, str. 2. sive maiores sunt ordines sive breviores, ac sive pleni dactylici sive logaoedici, quamquam in his rara est apud Pindarum arsiū collisio nulla supplenda thesi. Interponitur etiam basis,

$$\cup \cup \cup \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \cup \cup \cup -$$

Ol. IV, ep. 9. quae quum ex duplici sit genere, non ex pari, haec compositionis forma potius ad eam pertinet, quae fit ex generibus diversis. *Diversa autem genera eodem compōdantur* modo, ut in hoc,

$$\cup \cup \cup \cup \cup -$$

item in huiusmodi compositione,

$$- \cup \cup - \cup \cup \cup -$$

Nem. I, ep. 4. deinde in hoc,

$$\cup \cup \cup \cup \cup - \cup$$

Ol. XI, ep. 5. Nem. VIII, ep. 3.¹⁾ Etiam logaoedicos sic compositos iambici invenies, ut in usitatissimo,

$$\cup \cup \cup \cup \cup - \cup -$$

item in tali,

$$\cup \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup -$$

Ol. XI, str. 2. ubi vero interponitur basis, ut,

$$\cup \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \cup \cup - \cup -$$

1) Oppolitas vocavi veterum exemplo, qui rhythmos differre docent κατ' ἀντίθεσιν. ὅταν δύο ποδῶν λαμβανόμενον ὁ μὲν ἔχη τὸν μείζονα χρόνον καθηγούμενον, ἐπόμενον δὲ τὸν ἐλάττω, ὁ δὲ ἐναντίως. Aristid. p. 34. ad quem locum conf. Arillox. p. 296. libro saepius citato.

pertinet hoc ad compositionem ex speciebus eiusdem generis diversis. Porro huiusmodi sunt haec,

υ λ λ υ -
υ λ υ - λ υ -

quae pertractavimus alio loco. Praeterea creticis praemittuntur anapaesti,

υ υ λ υ υ - λ υ υ - υ υ -

Ol. XI, str. 1. conf. Ol. XIV, 6. et dactylicis cretici praefiguntur,

λ υ - λ υ υ -

Pyth. IV, ep. 5. disiunctim,

λ υ υ λ υ υ -

disiunctim Pyth. V, str. 5.

λ υ υ λ υ υ - λ υ υ -

υ υ λ λ υ υ - λ υ υ -

λ υ - λ υ υ - υ υ -

υ υ - λ υ υ - λ υ υ - υ υ -

υ υ λ υ - λ υ υ - υ υ - υ υ -

λ υ - λ υ υ - υ υ - λ υ -

Ol. XI, ep. 10. XIV, 6. VIII, ep. 7. Nem. X, ep. 6. Ol. I, str. 2. Pyth. V, str. 10. atque interposita basi,

υ υ - λ υ λ υ υ -

Isthm. VII, 10. Postremo ubi cretico adiungitur trochaicus, potest ille ex trochaico videri numero esse, ut in hoc:

λ υ - λ υ -

sed ubi longior est ordo trochaicus aut saepius repetitus creticus, minus hoc probabile. Exempla sunt huiusmodi:

υ υ - λ υ - υ -

λ υ - λ υ - υ - υ -

λ υ - λ υ - λ υ - υ - υ -

Ol. II, ep. 3. V, str. 3. ib. ep. 2.

Quartus compositionis modus *transitu facto ex thesi in thesin*, non modo inconcinnus est numerique caret continuitate, sed levitatem humilitatemque nimiam prae se fert. Facilius tamen toleratur, si prior thesis metro non expressa est, sed silentio supplenda, ut in asynarteto hoc,

λ υ υ - υ υ - | υ λ υ υ - υ λ υ -

πορφυρέου στόματος | ἰῦσα φωνὰν παρθένος,

cuius generis versus, ut asynarteti alii Archilocho inventi, in ipsa hac re monstrant Archilochiam istam paracatalogen. Eandem admiserunt tragici in huiusmodi metro,

⊖ ⊘ ⊘ ⊖ | ⊖ ⊘ ⊖ - ⊖ ²⁾

lateque ea patet in praemissa dochmio trochaica, iambica, anapaestica et dactylica thesi, modo ut vera sit thesis, nec potius arsis, ut conieci de dactylo. ³⁾ Et tragicæ quidem mentis perturbationi aptam esse hanc numeri perversitatem quis neget paulo doctior? Eandem tamen a Pindari, perfectissimi rhythmici ingenio esse alienissimam edocuit me usus rerum diuturnus sanis temperatus artis praeceptis: neque a Pindari solum ingenio, sed ab antiquissimi cuiusque et absolutissimi poetae, qui quidem sapere ipse maluerit quam ad Archilochi exemplar peccare ingeniose. Itaque ii mihi videntur magnopere errare, qui levium quorundam grammaticorum, musicae veteris imperitorum aequo atque in verbis haerentium ⁴⁾, testimonio et auctoritate adducti, elegiacum versum, ut vere pentameter sit, ita dimetiuntur,

⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ - - | ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ -

Sic enim duae concurrunt theses, quod abhorret a dulcissima carminis elegiaci harmonia, neque, opinor, ab ullo commissum est musico ante Archilochum, quo tamen vetustior longe elegiacus versus. Quid quod elegiacae suavitati et mollitiae ne convenit quidem anapaestici in versus sine motus vehementer insurgens? Quid quod heroico hexametro non convenit epodus ex dactylis et anapaestis? Quid quod silentium intercodere post tertiam arsin patet ex ipsis veteribus?

His igitur modis rhythmorum fit compositio varia et multiplex: nec uno tantum modo singuli versus possunt compositi esse, sed pluribus; quod quoniam apertum, nolo apponere exempla. Utrum autem breves sint an longi, nihil referre videbunt ii, qui non pertica, sed aure; sed sensu, sed mente metiri versus didicerint: id quod didicerant veteres, musica exculi disciplina, didicerunt nostrae aetatis musici, non grammatici nec veteres nec novi. Ut vero facilius et distinctius percipere veteres rhythmum vel longissimum potuerint, effectum est eo, quod numerus unusquisque certis quibusdam constabat partibus: sicut musici nostri amplissimum canticum in suas divisum partes complecti animo possunt. Etenim hic, ut in omni re, quantum valeat exercitatio, in me expertus sum ipse. Quod quale sit, insequens docebit caput.

2) V. Seidler. de versu dochm. p. 28.

3) Seidler. l. c. §. 57. 58. Cf. Lib. II, cap. IX.

4) Vide locos citatos Hermanno Metr. §. 240.

5) V. lib. I, cap. XI.

IV.

Observationes in versus compositos: de caesura; de partibus versuum compositorum, eparchis, rhythmo primario et clausula; de basi in medio versu posita.

Explicitis iam formis componendorum rhythmorum universis quaeres, quid sit, quo ordines varii ita connexi coniungantur in totum, quem vocamus versum. Hoc ut fiat, necesse est singuli ordines, qui per se sunt diversi, comprehendantur unitate quadam rhythmica, propterea quod rhythmus natura sita est in unitate variorum temporis articularum.¹⁾ Quae quidem unitas qua ratione in rhythmis concilietur, colligere licet ex libro primo. Primum enim ea fit ratione arseos et theseos²⁾: quamquam transitus etiam ex arsi in arsin atque e thesi in thesin admissus est arrhythmus, non errhythmus.³⁾ Deinde externa quaedam accedit coniunctio, quia ordines unum constituentes versum nullo temporis intervallo proferimus, nisi quod silentia interponuntur rhythmum complementia, inter singulos vero versus aliud est silentium ad rhythmum non pertinens⁴⁾; unde liberior ancipitis atque hiatus in versuum sine usus.⁵⁾ Praeterea a rhythmopoeia versus accipit aequalem temporis divisionem per diversos numeros⁶⁾, de quo agam iterum in capite de missione.⁷⁾ Accedunt duo alia, quae huic loco erant reservanda, alterum caesurae quoddam genus rhythmis compositis proprium, quo quasi geniculis articulatur plurium numerus ordinum⁸⁾, alterum variorum rhythmus compositi ordinum mutua inter sese ratio ac quidam concentus. Utrumque nunc explicabo uberius.

In compositis enim rhythmis aut *diaeresis* est, maxime ubi intercedit silentium, aut *caesura*, quae fit in vicinia commissurae ordinum, sive paullo ante sive paullo post, adeo ut unum idemque vocabulum in utrumque ordinem porrectum sit⁹⁾, quasi cardo, in quo versentur ordines compositi velut geniculo coniuncti. Utraque lyricis bene cognita, sed caesura negligitur frequentius, partim quod levioribus rhythmis parum apta est, partim quod lyrici versus satis per se varii minus indigent caesura quam *κατὰ στίχον* repetiti. Utriusque pauca apposimus exempla. *Diaeresin* habes Ol. I, str. 1.

υ λ λ υ υ - υ - | υ λ υ υ - υ
 ἄριστον μὲν ὕδωρ ὃ δὲ | χροσὸς αἰθόμενον πῦρ
 θεμιστεῖον δὲ ἀμείπει | ἀκᾶπτον ἐν πολυμάλῳ

1) Lib. I, cap. III.

2) Lib. I, cap. XII. Lib. III, cap. II. III.

3) Ibid.

4) Lib. I, cap. XIII.

5) Lib. I, cap. X. XIII. XVII.

6) Lib. I, cap. XVIII.

7) Lib. III, cap. XX.

8) Lib. I, cap. XVI.

9) Ibid.

δαμίντα φρένας ἰμέρω | χρυσέαισιν ἀν' ἵπποις
ἔλεν δ' Οἰνομάου βίαν | παρθένον τε σύνεννον

Eadem caesurae mixta ibid. vs. 2.

υ̅υ̅ υ̅υ̅ - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ - υ̅

υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ - υ̅

ἄτε διαπρέπει | νυκτι μέγανος ἔσοχα πλούτου
ἕπατον ἔρχεται | παντι βροτω. ἐμδ δε στεφανῶσαι
τίκε τε λαγέτας | ἔξ ἀρεταῖσι μεμαλότας υἱούς
Σικελία δρέπων μὲν | κορυφαῖς ἀρετῶν ἀπο πασῶν
ἐπιφέρουσα τιμῶν, | καὶ ἀπιστον ἐμήσατο πιστόν
ἕπατον εὐρυτίμου | ποτι δῶμα Διὸς μεταβάσαι
μετὰ τριῶν τέταρτον | πόνον, ἀθανάτων ὅτι κλέμναις
σχεθέμεν. ἄγχι δ' ἔλθῶν | πολιᾶς ἀλὸς οἶος ἐν ὄρνει

Maius exemplum ¹⁰⁾ est Pyth. IV, str. 2. ubi in hoc rhythmo,

υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

his poeta distinctionibus utitur insignioribus:

υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - - | - υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

str. 5. αἰμά οἱ κείναν | λάβε σὺν Δαναοῖς | εὐρείαν ἄπειρον. | τότε γὰρ μεγάλας

str. 7. κέρδος αἰνῆσαι | πρὸ δίκας δόλιον, | τραχέϊαν ἐρπόντων | πρὸς ἐπίβδαν ὄμως
et partim ant. 1. ant. 13.

υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ - | - υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

str. 2. καὶ κρημνάντων | ἐπέτοσσε θυᾶς | Ἀργούς χαλιμόν. | δῶμα δὲ πρότερον

ant. 2. κῶλυν μείναι. | φάτο δ' Εὐρύπυλος | Γαἰαόχου παῖς | ἀφδιτον Ἐνρησίδα

ant. 4. ἴκετ' αἰχμαῖσιν | διδύμωσιν ἀνῆρ | ἔκπαγλος. ἐσθᾶς δ' | ἀμφοτέρων νιν ἔχεν

Confer str. 5. 6. 7. 9. ant. 7. 9. 11. et partim str. 10.

υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

str. 4. τίς δὲ κίνδυνος | κρατεροῖς ἀδάμαντος | δῆσεν ἄλοις; | θῆσφατον ἦν Πελίαν

ant. 8. φαίνεμεν παντᾶ. | τάχα δὲ Κρονίδαο | Ζηνὸς υἱὸι | τρεῖς ἀκαμαντομάχαι

Confer ex parte str. 1.

υ̅υ̅ - | - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ | - - υ̅υ̅ - | - υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

ant. 6. ἤλυθον | κείνου | γε κατὰ κλέος. | ἐγγὺς μὲν Φέρης, | κρέαναν Ὑπερῆδα λιπῶν

υ̅υ̅ - | - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - - | - υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

ant. 3. ὑστέρω | νάεσσι | πολεῖς ἄγαγεν | Νεῖλοιο πρὸς πῖον | τέμενος Κρονίδα

str. 8. ταῦτά μοι | θαυμαστός | ὄνειρος ἰὼν | φωνεῖ. μεμάντευμαι δ' | ἐπὶ Κασσιλίᾳ

υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - - | υ̅υ̅ - - υ̅υ̅ | υ̅υ̅ υ̅υ̅ - υ̅υ̅ -

ant. 10. πρῶτον ἀνθρώποισι, | λιτὰς τ' ἐπαιιδᾶς | ἐκδιδάσκησεν | σοφὸν Ἀπσινίδα

10) Hoc et alia quaedam expofui iam in commentatione Germanice fcripta de metr. Pind. p. 175 ff.

$\underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup | \cup - \cup \cup - - | - \underline{\lambda} \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup \underline{\cup}$
 fr. 11. ὦς ἔρ' ἀνδάσαντος | ἀπὸ κρόκεον | ρίψαις Ἰάσων | εἴμα θεῶ πίσινος

$\underline{\lambda} \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | - \underline{\lambda} \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup \underline{\cup}$
 ant. 5. ἄδ' ἀμείφθη· | φαμί διδασκαλίαν | Χείρωνος οὔσειν. | ἄντροθε γὰρ νέοραι

fr. 12. σπέρμ' ἀρούραις | τουτάκις ὑμετέρας | ἀκτίνος ὄλβον | δεξατο μοιρίδιον

Conf. ant. 12. fr. 13.

Aliud addo Nem. IX, fr. 4. ubi numerus

$\underline{\lambda} \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

has habet caesuras et diaereses in ordinum confiniis:

$\underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} | \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | - \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

τὸ κρατήσιππον | γὰρ ἐς ἄρμ' ἀναβαίνων | ματέρι καὶ διδύμοις | παιδεύσιν ὕμνον μανύει

fr. 1. 3. partim fr. 11.

$\underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} | \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - \underline{\lambda} | \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

ἱππίων ἄθλων | κορυρὰν ἄτε Φοίβῳ | θῆκεν Ἄδραστος ἐπ' Ἄσωποῦ | ῥέεθροις. ἦν ἐγώ

fr. 2. 8. partim fr. 11.

$\underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} | \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

οὐ κατ' ὀρνίχων | ὄδον· οὐδὲ Κρονίων | ἀστεροπαῖς ἠλελίξαις | οἴκοθεν μαργουμένους

fr. 4.

$\underline{\lambda} \cup - | - \underline{\lambda} \cup | \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | - \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

ἑπτὰ γὰρ | δαίσαντο | πυρὰν νεογόνους | φῶτας· ὁ δ' ἄμφιάρη | σχίσεν κερανῶ παμβία

fr. 5.

$\underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} | \cup \cup - \cup \cup - - \underline{\lambda} | \cup \cup - \cup \cup - | - \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

ἑγγέων ταύταν | θανάτου πέρι καὶ ζωῆς | ἀναβάλλομαι ὡς | πόρσιστα, μοῖραν δ' εὐνομον

fr. 6. 7.

$\underline{\lambda} \cup - | - \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - - | \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup - | - \underline{\lambda} \cup - - \underline{\lambda} \cup \underline{\cup}$

ἐκ πόνων δ', | οἱ σὺν νεότατι γένωνται | σὺν τε δίκῃ τελέθει | πρὸς γῆρας αἰὼν ἀμέρα

fr. 9. 10. Ceterum eas tantum distinctiones notavi, quibus ordines aut coniunguntur aut separantur: inter quas media fere solet principalis esse¹²⁾: podicas vero caesuras enumerare nihil attinet. Nec repetam, quae olim de caesurae specie in vocabuli compositi commissura explicui¹³⁾: nam si omnia, quae de caesura dicenda sunt, vellem proponere, liber scribendus esset ea de re peculiaris.

Sed illud nolo praeterire, qui in mediis rhythmis basin habeint, eos versus caesura gaudere maxime in media basi, idque tum praesertim, quum basis est spondiaca, quamquam aliquoties etiam post spondeum baseos est. Causam petere licet ex iis, quae dixi libro primo¹⁴⁾: exempla vide modo haec, OL IX, fr. 3. 4. 5.

$\underline{\lambda} \cup - \underline{\lambda} \cup \cup - \cup \cup \underline{\cup} | \cup \underline{\lambda} \cup \cup - \cup$

ἀνδρὸς ἀμφὶ παλαίσμασιν | ἄροισι γ' ἠλελίξων

ἀνὴρ ἀμφὶ Πύλον σταθίης | ἦρειδε Ἰοσειδᾶν

11) V. Lib. I, cap. XVI.

12) V. comm. vernac. p. 178.

13) cap. XVI.

ἠρειδέν τέ μιν ἀργυρέω | τόξω πολεμίζων
 Αἰγίνας τε Μεινοίτιον· | τοῦ ποῖς ἄμ' Ἀτρείδαις
 Τεύθραντος πεδίον μολῶν | ἔστα σὺν Ἀχιλλεῖ

Pyth. VIII, ep. 3.

⋈ — — — — — ⋈ | — — — — — —
 οὐδὲ μὲν βασιλεὺς Γιγάντων· | δμᾶθεν δὲ κεραυγῶ
 οὐδὲ Κλειτομάχοιο νίκαν· | Ἴσθμοῖ θρασυγυιον
 Ἀλκμᾶνα στεφάνοισι βάλλω, | ραίρω δὲ καὶ ἕμψ
 ἄλλον δ' ἄλλοθ' ὑπερθε βάλλον· | ἄλλων δ' ὑπὸ χειρῶν
 λαμπρὸν γέγρος ἔπεστιν ἀνδρῶν, | καὶ μελιχος αἰῶν

Nem. II, 4.

⋈ — — — — — ⋈ | — — — — — ⋈ — — — — — —
 καταβολὰν ἱερῶν ἀγῶνῶν | νικαφορίας δέδεκται | πρώταν Νεμεαίου
 θαμὰ μὲν Ἴσθμιάδων δρέπασθαι· | κάλλιστον αὐτον ἐν Πυθίοισι τε νικᾶν
 δυνατὸς ἐν Τροῖα μὲν Ἴκτωρ | Αἴαντος ἄκουσεν. ὦ Τιμόδημα, σὲ δ' ἄλλὰ
 παρὰ μὲν ὑψιμέδοντι Παρνασσῶ | τέσσαρας ἐξ ἀέθλων | νίκας ἐκόμισαν
 Διὸς ἀγῶνι. τὸν, ὦ πολίται, | κωμάξατε Τιμοδήμῳ σὺν εὐκλείῳ νόστῳ.

Sed hoc Pindaro fere proprium: aliter mælici scenicique poetae. Haclenus de caesura. Dicendum nunc de variarum rhythmī compositi partium mutua inter se ratione, qua summa eius continetur pulchritudo ac rhythmopoetae ars praecipua. Qua de re quoniam adhuc nemo cogitavit; nec veteres ipsi; quod pertineret huc, praecerunt quidquam, nonnisi primis lineis describi poterit res, aliorum deinceps curis, si fiterit nova doctrina, perficienda atque diligentius colenda.

Rhythmī simplices, quamquam sunt perfecti, tamen ob nimiam partim debilitatem partim aequabilitatem non tam usitati lyricis sunt quam compositi. De aequabilitate satis dictum libro primo¹⁴⁾; debilitatis ordinum causae Pindaro unum afferam exemplum. Etenim cum trochaeus languidior sit iambo et humilior, non commisit vates, ut trochaici ordines minores incompositi integrum constituerent versum: unde nusquam pro versu haec sunt,

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —

sed eiusdem ambitus ordines iambici, item dochmiī numeri, ob vigorem suum collituunt versum,

— — — — —
 — — — — —

14) esp. XII.

$\cup \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\cup \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$

aliique maiores, ut in singulis annotatum libro secundo. At multo frequentiores sunt compositi, iique ex aequalibus partim ordinibus facti, ut hi,

$\text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$

aliique similes; in quibus quum ordines lege coniuncti sint eadem, qua pedes in simplicibus ¹⁵⁾, rem non opus est repetere altius. Ad hos proxime accedunt ii numeri, qui ex iisdem fere ordinibus facti sunt, ita tamen ut alter fit longior, alter brevior, maxime catalecticus; unde aptam lucrantur clausulam:

$\text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$

Sed diversa eorum ratio, qui sunt ex variis five generibus five speciebus: in quibus rhythmus plures, qui versum constituunt, aut pariter advertunt mentem, aut alius magis, alius minus. Pariter advertere videntur hi ordines in unum versum coniuncti,

$\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$

aliique similes: suntque in his partes ita coniunctae, ut prior posterioris fit prologus, posterior prioris epilogus. In aliis compositionibus alter rhythmus altero potior, ut dactylicus in his magis ad aures accedit,

$\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$
 $\text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } - \text{ } \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } \cup \text{ } -$

Eum dico *primarium*: qui autem praecedit primarium, constituit prologum five prooemium, qui sequitur, epilogus: et prologum appellabo *eparchorum* nomine

15) V. Lib. I, cap. VI.

in nomis veterum musicorum usitato¹⁶), epilogum autem *clausulam*, more usitato. Non necesse tamen, ut omnis rhythmus habeat utrumque: potest enim primario rhythmo incipere versus, sine eparchis; potest finire sine clausula, nisi quam

16) Terpandri erat nomus septem partibus divisus, quae vocatae *επαρχα*, *μέταρχα*, *κατάτροπα*, *μετακατάτροπα*, *ὄμφαλος*, *σφραγίς*, *ἐπίλογος*, ut est ap. Polluc. Conf. Burret. Mem. Acad. Inscr. T. X, p. 220. Legitur quidem apud Pollucem *επαρχα*, *επαρχαία*; unde Burretius exculpfit *ἑπταρχα*· *επαρχαία*: mihi vero *επαρχα* videtur genuina lectio, ut *μέταρχα*, atque *επαρχαία* ex varia lectione additum. Ceterum nos *ἐπαρχων* appellationem, qua plurium versuum compages nuncupatur in hoc nomo, traduximus ad versus ipsius initium. Nomorum autem partes eae haud dubie et rhythmio et melodia mirum quantum inter se differebant, ac fallitur Forkelius, ubi eas ad poeseos argumentum et elocutionem magis, quam ad musicam rationem spectare putat. Quis enim locus argumenti quidam potest *σφραγίς*, aut *ὄμφαλος*, aut *κατάτροπα* aut *μετακατάτροπα* appellatus esse? Haec potius nomina sunt musicae convenientia, ut *πεττεία*, *πλοκή*, *πεττεία ἀνάκαμπτος*, *περιφερής* et similia. Ac quum nomi uno decurrerent tenore, nulla *κροφάρων* repetitione (Aristot. Probl. XIX, 15.), necesse est alias quasdam fuisse nomorum partes, inter se diversas, sed certa lege libi succedentes, ut in nostra musica: absque quo si fuisset, nulla plane lege adstrictum esset canticum id, cui a lege inditum nomen. Negat hoc Forkelius, qui dum ridet veteres, sese ipse deridendum propinat. Veteribus enim non ignotam fuisse cantici per partes quasdam descriptionem, inprimis monstrat Timotheus nomus Pythius, assis tibiis citharisque cantatus sine verbis. Locus est Strabonis IX, p. 421. C. *Προξέθεσαν δὲ τοῖς καθαφοῖς αὐλητῆς τε καὶ κιθαρῳτῆς χοῳς ὠδῆς, ἀποδώσοιτας τι μέλος, ὃ καλεῖται νόμος Πυθικός· πέντε δ' αὐτοῦ μέρη ἔστιν, ἀνάκρουσις, ἄμπειρα, κατακλεισμός, ἴαμβοι καὶ δάκτυλοι, σύριγγες. ἐμελοποίησε μὲν οὖν Τιμοσθένης ὁ ναύαρχος τοῦ δευτέρου Πτολεμαίου, ὃ καὶ τοὺς λιμένας συντάξας ἐν δέκα βιβλίοις· βούλεται δὲ τὸν ἀγῶνα τοῦ Ἀπόλλωνος τὸν πρὸς τὸν δράκοντα διὰ τοῦ μέλους ἕμεῖν· ἀνάκρουσιν μὲν τὸ προοίμιον δηλῶν, ἄμπειραν δὲ τὴν πρώτην κατὰπειραν τοῦ ἀγῶνος· κατακλεισμὸν δὲ αὐτὸν τὸν ἀγῶνα· ἴαμβον δὲ καὶ δάκτυλον τὸν ἐπιπαιωνισμὸν τὸν γειόμενον ἐπὶ τῇ νίκῃ μετὰ τοιούτων ὁυθμῶν, οἷον ὁ μὲν ἕμνοισ, ὁ δὲ ἴαμβος κακισμοῖς καὶ τῷ (vulgo τὸ) λαμβίζειν· σύριγγες δὲ τὴν ἐκλειψιν τοῦ θηρίου μιμουμένων, ὡς ἂν καταστρέφοιτος εἰς ἐσχάτους τινὰς συριγμούς. Pollux X, 84. τοῦ δὲ Πυθικοῦ νόμου τοῦ αὐλητικοῦ μέρη πέντε, πείρα, κατακλεισμός, ἴαμβικόν, σπονδεῖον, καταγόρευσις. δῆλωμα δ' ἔστι νόμος (leg. ἔστιν ὁ νόμος) τῆς τοῦ Ἀπόλλωνος μάχης πρὸς τὸν δράκοντα· καὶ ἐν μὲν τῇ πείρᾳ διορῶ τὸν τόπον, εἰ ἄξιός ἐστι τοῦ ἀγῶνος· ἐν δὲ τῇ κατακλεισμοῦ προκαλεῖται τὸν δράκοντα· ἐν δὲ τῷ ἴαμβικῷ μάχεται· ἐμπεριέλθης δὲ τὸ ἴαμβικὸν καὶ τὰ σαλπικτικὰ κρούματα καὶ τὸν ὀδοντισμὸν, ὡς τοῦ δράκοντος ἐν τῇ τετοξυῦσθαι συμπίπτει τοὺς ὀδοῖτας. τὸ δὲ σπονδεῖον δηλοῖ τὴν νίκην τοῦ θεοῦ. ἐν δὲ τῇ καταγορεύσει ὁ θεὸς τὰ ἐπινίκια χορεύει. Auctor Argumenti Pythiorum has recesset partes: *Πεῖραν μὲν, ὅτι ἀπεπερώδη τῆς κατὰ τὸ θηρίον μάχης· ἴαμβον δὲ διὰ τὴν λοιδορίαν τὴν γενομένην αὐτῷ πρὸ τῆς μάχης· λέγεται γὰρ λαμβίζειν τὸ λοιδορεῖν· δάκτυλον δὲ ἀπὸ Διονύσου, ὅτι πρῶτος οὐτος δοκεῖ ἀπὸ τοῦ τρίποδος διμίστευσαι· Κρητικὸν δὲ ἀπὸ Διός· μητροῖον δὲ, ὅτι Γῆς ἐστὶ τὸ μαντεῖον· σύριγμα δὲ διὰ τὸν τοῦ ὄφραος συριγμὸν.* Omnes manifeste de eodem loquuntur cantico, sed partes enumerant alius alias, ideo haud dubie, quod singulae pluribus constabant particulis, quarum alius hanc, alius illam nominat, alius nullam. Totum canticum sic mihi videtur descriptum fuille non inepte: 1. *Πεῖρα*, qua praeparatur tam pu-*

praebeat catalexis: perfectus tamen non erit rhythmus compositus, nisi qui et eparcha habeat et clausulam. Quid vero impedit, quominus et eparcha et clausula sint composita, rhythmusque primarius ex pluribus sit ordinibus? Ut in hoc exemplo Ol. IV, Nr. 1.

$\begin{array}{c} \cup \cup \angle \cup \quad | \quad \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup - \quad | \quad \angle \cup - \cup - \cup \\ \text{Eparcha} \quad | \quad \text{rhythmus primarius} \quad | \quad \text{clausula} \end{array}$

rhythmus primarius est dactylicus binorum ordinum, ita quidem, ut choriambus praeparet longiorem dactylicum, hic autem amplificet praegressam choriambi mensuram. Praeterea vero, quemadmodum in oratione epilogus priori parti orationis adiectus una prologum constituere potest posterioris, ita rhythmus primarius definire potest in clausulam, eadem vero prologus esse potest sequentis ordinis, qui prioris sit similis, ut numerus redeat in primarium aut alia insignitum clausula, aut clausulae loco instructum catalexi insigniore,

$\begin{array}{c} \angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \\ \angle \cup - - \angle \cup \cup - - \cup \cup - - \angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \end{array}$

omniummodi rhythmum frequentes;

$\begin{array}{c} \cup \angle \cup \cup - \angle \cup - \cup - \cup \angle \cup \cup - \\ \angle \cup - - \angle \cup \cup - \angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup \\ \cup \angle \cup \angle \cup \cup - - \angle \cup - - \angle \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup - \\ \angle \cup - \cup - \cup - \cup - \cup - \cup \angle \cup \cup - \angle \cup - \cup - \\ \angle \cup - \cup - \cup - \cup \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \end{array}$

gna, quam concentus musicus: eiusque meminere Pollux et Grammaticus, qui argumentum Pythiorum scripsit. Huius initio posita *ἀνάκρουσις*, praeludium quoddam, citharisticum arbitror: sequitur *ἀμπειρα*, ubi de loco pugnae prospicit Apollo, postremo *κατακλευσμός*, ubi Apollo provocat draconem, acclamantibus Parnasis, *Ἰη Παιών, ἦ Παιών*. Has tres partes solus Strabo enumerat, nili quod *κατακλευσμόν* nominat Pollux. II. *Ἰαμβοί*, ubi deus pugnat cum dracone eumque interficit. Hi complectuntur etiam *σάλπιγγα* et *ὄδοντισμόν*, quorum meminit Pollux. Aptus est pugnae celebrandae et conviciis iaciendis concitatus iamborum motus, aptus proelio tubarum cantus: fremitum draconis exprimebant tibiae. III. *Δάκτυλοι*. Finita iam pugna fit libatio (*σπονδή*) ad tibiae. Videntur dactylici numeri fuisse, idque in Bacchi honorem, ut ait Grammaticus: Pollux *σπονδεῖον* appellat, qui non differt a dactylico numero nisi gravitate insigniori, eoque usi sunt in libatione, unde *σπονδεῖον μέλος* eximiae severitatis dignitatisque. His dactylis et spondeis adiuncti *cretici* (τὸ Κρητικόν) in Iovis honorem, et *Ionici a maiori* (Μητροῦτον): quorum Grammaticus mentionem facit, omnium ceteris, qui haec dactylis et spondeo complectuntur. Iovem cur creticis, Terram matrem Ionicis illis metroacis placent, non est, quod exponam: canebantur autem metroaca, arbitror, tibiis, fortasse ad tympana, Phrygio modo. IV. *Σύριγγες*. Exhalat draco sibilis, quos imitantur fistulae, ut Minerva Gorgonis sibilos exprimit tibia (Pyth. XII.). Deus autem choreas agit, unde dicta *καταχόρευσις*. *Σύριγγας* Strabo et Grammaticus, *καταχόρευσιν* Pollux solus appellat: unde utraque eadem parte comprehensa esse patet. Ceterum de nomo hoc ante me egerunt I. C. Scaliger, C. J. Rhodiginus, I. G. Vossius, Er. Schmidius aliique.

Pyth. VII, str. 2. I, str. 2. Ol. XIII, str. 6. I, str. 6. 7. In duobus postremis exemplis vides etiam, ultimum ordinem maiorem aut minorem esse pro rhythmii primarii amplitudine: nam str. 6. ultimus trochaicus ordo est triplex, primarius sexuplex, str. 7. ultimus duplex, primarius quadruplex. Similis est rhythmii compositio haec, ut rhythmus primarius habeat additam clausulam, cui iterum additus sit primarius aut brevior aut paullo longior, cum eadem aut simili clausula; cuiusmodi haec sunt,

$$- \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup - \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup$$

$$\text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup$$

Ol. I, ep. 6. Nem. VII, str. 2. Nec dissimile exemplum Isthm. VI, str. 5.

$$\overset{x}{\text{}} - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup$$

Primarius | prim. cum clausula | primarius | clausula

Et Isthm. VII, 3.

$$\text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup | \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - | \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup | \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup$$

primus ordo constituit eparcha, secundus rhythmum primarium, tertius primarii clausulam, quartus primarium cum clausula. Postremo gradatim descendente rhythmum primario, ex hoc ipso desumpta potest clausula esse, ut Pyth. V, ep. 2.

$$\overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup -$$

Character eparchorum clausulaeque pro vario poetae consilio potest esse varius. Eparcha quidem consentaneum vigore quodam et motu vehementi excitare, clausulam leni et sedato gradu mentem componere, in iis praesertim carminibus, quorum concitatiores numeri: sed possunt etiam sedatiora esse eparcha, et clausula vehementiori ferri impetu, ut in ipso fine versus animos percutiat violentius. Quae quo perspiciantur melius, singula sunt pertractanda prolatis exemplis. Igitur eparchorum prima initia cernuntur in anacrufi, clausulae in catalexi numerorum simplicium,

$$\text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup$$

deinde maiora iam eparcha constituit basis, clausulam maiorem terminatio logaedi-ca in thesin desinens, remissa utraque et sedata,

$$\overset{x}{\text{}} \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup$$

sed concitator in eparchis iambus aut anapaestas, in clausula terminatio logaedi-ca in arsin,

$$\text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup - \text{ } \overset{x}{\text{}} \cup \cup \cup \cup$$

Sequitur inter eparcha basis cum anacrufi, cui inter clausulas respondere videtur trochaicus post arsin. Eodem versu ponuntur in his,

- ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ -
 - ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘
 - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘

Ol. IX, ep. 7. et 4. Pyth. XI, str. 1. eparcha sola reperiuntur ante choriambum,

˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ -

aliosque numeros, ut capite secundo huius libri explicuimus, clausula vero illa sine illis eparchis Pyth. I, str. 2.

˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

In aliis numeris trochaeus in fine pertinet ad praecedentem rhythmum, ut in his ¹⁷⁾,

˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘

Addam alia eparcha, ex cretico, trochaica aut iambica dipodia, anapaestica dipodia catalectica aut acatalectica,

˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - -
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ -

Ol. VIII, ep. 7. Pyth. IV, str. 1. Ol. II, ep. 1. Ol. II, str. 1. (conf. Ol. XI, ep. 1.)
 IV, str. 1. Pyth. I, ep. 8. Ol. IV, str. 2. ibid. ep. 9. His respondent clausulae loga-
 oedicae longiores, porro creticae, choriambicae, trochaicae,

˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -

et similes; quae sunt ubivis obviae; item clausula per longiorem ordinem trochai-
 cum, qualis est in hoc,

- ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - | ˘ ˘ - ˘ -

cuius generis terminatio est Ol. IV, str. 8. Pyth. II, ep. 3. IX, str. 5, ep. 3. Nem.
 VII, str. 1. 2. 7. ep. 3. 4. Isthm. VI, 5. porro huiusmodi,

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - | ˘ ˘ - ˘ - ˘

Ol. IV, str. 1. V, str. 2. ep. 1. et,

- ˘ ˘ ˘ - ˘ - | ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ -

17) V. Lib. II, cap. VII. IX.
 vol. I. p. II.

Ol. IV, ep. 5. Nem. VII, str. 3. 5. 6. Ex his clausulis memorabilis imprimis choriambica satis concitata, quae in folis Olympiis his reperitur locis, II, str. 8. IV, str. 5. VI, str. 2. ep. 2. XI, str. 3. ep. 10. XII, str. 2. 4. ep. 8. XIV, 6. ne afferam carminum reliquorum exempla. Humilior creticus, qui tamen, quo fit vehementior, solvere solet arsin penultimam in fine versus, aut omnibus per totum carmen locis, ut Ol. I, str. 10. Nem. III, str. 2. VI, ep. 1. VII, ep. 1. conf. Pyth. I, ep. 3. Isthm. V, str. 6. aut in una et altera stropha, veluti Nem. III, ep. 3. VI, str. 1. conf. Ol. I, str. 9. II, str. 3. XI, str. 1. Dipodia quoque trochaica ultimam autem finem solvit arsin, de quo vide libro secundo in numero trochaico.

Composita eparcha in his sunt rhythmis:

$$\begin{array}{c} \bar{x} \cup \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - \cup \\ \cup \cup - \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \cup \\ \cup \cup \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \cup \cup - \cup - \cup \end{array}$$

Nem. IV, 6. VI, str. 1. Pyth. II, ep. 8. ubi basis prioris logaoedici eparcha constituit, iambus autem univrsi rhythmus;

$$\cup \bar{x} \cup \cup - | \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \cup$$

Ol. I, str. 2. (conf. ep. 4.)

$$\cup \cup \cup \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - \cup - \cup \cup \cup$$

cuius generis exempla vide in numero iambico;

$$\cup \cup \cup \cup - \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - -$$

Ol. XIII, str. 5.

$$\cup \cup \cup - \cup \bar{x} \cup | \cup \cup \cup - \cup \bar{x} \cup \cup \cup - \cup - \cup$$

Ol. IX, ep. 8. ubi rursus ut Pyth. II, ep. 8. basis prioris ordinis eparcha constituit, praemissus autem ordo iambicus sive trochaicum dixeris, univrsi rhythmus;

$$\begin{array}{c} \cup \cup \cup - \cup \cup - - | \cup \cup \cup - \cup - \\ \cup \cup \cup - \cup \cup - - | \cup \cup \cup - \cup \cup - \\ \cup \cup \cup - \cup \cup - - | \cup \cup \cup - \cup \cup - - \end{array}$$

Pyth. VII, ep. 2. Ol. VII, str. 1. 6. ut taceam alia permulta. In his secundam eparchorum partem possis *metarcha* appellare ad similitudinem nomi Terpandrei. Atque his compositis eparchis compositae respondent clausulae. Apponam eius formas aliquot rariores, omissa brevitatis causa praecedentis rhythmus descriptione:

$$\begin{array}{c} \bar{x} \cup \cup \cup \cup - \\ \cup \cup \cup - \cup \cup - \\ \bar{x} \cup \cup \cup \cup - \cup \cup - \\ \bar{x} \cup \cup - \bar{x} \cup \cup - \end{array}$$

ut Pyth. II, ep. 1. Ol. I, str. 7. ep. 3.

$$\bar{x} \cup \cup - \bar{x} \cup \cup -$$

Pyth. I, ep. 3. II, str. 7.

∠ ∪ - ∠ ∪ - ∪ - ∪ - ∪

Ol. V, str. 3.

∠ ∪ - ∠ ∪ - ∠ ∪ - ∪ - ∪ - ∪

Ol. V, ep. 2.

∠ ∪ - ∪ - ∪ - ∪ - ∠ ∪ ∪ -

Ol. XIV, 9.

∠ ∪ - ∪ ∠ ∪ ∪ -

Pyth. VII, ep. 2. Est etiam aliud clausulae genus non tam compositae, quam duplicis. Nam quum clausula saepe fiat hoc modo, ut post breviorum rhythmum inferatur similis, sed cum longiore terminatione sive catalectica sive logaoedica,

$\bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup - \cup \cup - \bar{\cup}$
 $\bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup \cup - \bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup \cup - \bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup - \cup -$
 $\cup \angle \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{\cup} - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \cup - \bar{\cup}$
 $- \angle \cup \cup - \cup - \bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup - \cup - \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \angle \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup - \bar{\cup}$
 $- \angle \cup - \bar{\cup} \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{\cup} \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \cup - \bar{\cup}$

Nem. III, ep. 2. (conf. Ol. IV, str. 8.) Isthm. VI, ep. 5. Pyth. II, ep. 8. Nem. VII, str. 8. (conf. ep. 5.) Pyth. VIII, ep. 2. Ol. IX, ep. 8.¹⁸⁾ tamen huic clausulae saepe additur nova:

$- \angle \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup \bar{\cup} \cup - | \angle \cup \bar{\cup}$
 $\cup \angle \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{x} \cup \angle \cup \cup - \bar{\cup} |$
 $\angle \cup - \bar{\cup}$

Pyth. XI, str. 2. Isthm. VII, 5.¹⁹⁾

Substiti in aliquot exemplis eparchorum et clausulae, ne moles rerum accresceret in immensum; at qui pervestigare singula carmina curiose non dedignetur, is plura etiam inveniet eximiae veterum artis in temperandis rhythmis articulis argumenta, in Aeoliis imprimis odis Lydiisque, in quibus numeri elegantia maxime pendet a versus per eparcha, ordinem primarium et clausulam divisione concinna, eleganti, idonea. Iam vero quamvis studeamus breves esse, ne quid in mentibus resideat dubitationis, uberius dicendum de basi, quae licet sit pro eparchis, tamen toties in medio est versu. Hoc videndum qui factum sit. Primum igitur liquet hanc simplicibus posse rhythmis praefigi,

$\bar{x} \bar{\cup} \angle \cup \cup - \cup -$

18) Plura exempla suppeditat lib. II, cap. VI.

19) Cf. de loco hoc lib. I, cap. XIII. extr.

itaque, ubi ita iungentur numeri,

$$\overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup}$$

consentaneum est priorem basin ad rhythmum priorem, secundam ad secundum spectare: ita ut totus rhythmus sit sine eparchis. Unde iam patet, quid sibi velit media in hoc versu basis. Idem dicendum de numero tali,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup}$$

Quodsi versui ex pluribus ordinibus basi firmatis facto eparcha velis praefigere ad totam versus compagem spectantia, alius numerus debet basi praemitti,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} | \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup}$$

qui generi similia haec,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} - | \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - | \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

Postremo prior numerus potest esse sine eparchis sive basi, posterior habere basin,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} -$$

at inconcinna haec videtur compositio, quia secundus ordo firmior est priori. Quid igitur facias hoc genere? Mihi quidem eo tolli videtur ista inconcinnitas, quod basis interposita tum praecedentis rhythmus clausula, tum subsequens est prooemium; quod et necessarium est ob continuitatem numeri, et evincitur analogia. Primum enim trochaeus clausulam facit rhythmus, ut in hoc,

$$- \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

unde excusatur basis in illo,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup} - \bar{\cup}$$

Ol. IX, str. 2. (conf. Nem. VII, str. 8.) et prior basis Nem. VI, str. 2. Deinde ubi basin clausulam rhythmus praecedentis dices, in plurimis versuum, qui eam praebent inconcinnitatis speciem, usitata nascetur carminis forma, partim creticus partim choriambicus catalecticus in disyllabum,

$$\bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

Cretici exemplum est Nem. III, ep. 1.

$$\bar{\cup} \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup}$$

Post choriambum autem frequens basis, Ol. I, ep. 2. Pyth. VIII, str. 6. ep. 2. X, str. 4. XI, str. 4. Nem. III, ep. 3. Isthm. VII, 5. Similis ratio huius rhythmus Ol. IV, str. 2.

$$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - | \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \overset{x}{\bar{\cup}} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - , \bar{\cup} - \bar{\cup}$$

eparcha | rhythmus primarius, clausula logaoed.

Pyth. VIII, str. 5. et

— √ √ √ — ^x √ | ^x √ √ √ √ —, √ —

ubi rhythmus primarius factus ex choriambo cum trochaeo, inversa ratione adiecto trochaeo cum choriambo, qui ob clausulam transit in dactylicum logaoedicum; revertente numero, unde progressus erat, similiter ac melodia in ductu, qui vocatur, circumcurrente. Conf. Pyth. X, ep. 1. Nem. IV, 3. Isthm. VI, ep. 7. In aliis locis minus est inconcinnitatis, ut Ol. XI, str. 3. basis in medio versu clausulae praemissa nihil offensionis praebet post longissimum rhythmum primarium; ut Ol. I, ep. 6. in hac forma,

— √ √ √ — √ — √ √ √ — ^x √ √ √ √ — √ √ —

ubi post clausulam trochaicam redit primarius rhythmus novo impetu, totiusque versus clausulam constituit iucundissimam. Similiter excuses Pyth. II, ep. 1. Isthm. VII, 3. et alia.

V.

De compositione stropharum et poematum.

Absolutis iis, quae de compositione versuum dicenda erant, agamus de stropha, cuius naturam et indolem libro primo ¹⁾ ita definiimus, ut qui eam constituitur versus, unam efficiant compagem numerorum. Fit autem stropha aut ex uno systemate continuo, ut decapodia Alcaica Ionicorum a minori: et tum quidem a versu non discrepat nisi longitudine: aut ex versibus variis inter se perfecte disiunctis. Sed hi quo contineantur vinculo, nondum vidimus, nec facile dictu. Illud quidem certum, repetita *κατὰ σχέσιν* eadem versuum serie facile sentiri, qui versus unum constituent systema, ut in disticho elegiaco,

— √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ —

*Μνήμα τόδε κλεινοῦ Μεγιστία, ὄν ποτε Μῆδοι
Σπερχειὸν ποταμὸν κτεῖναν ἀμειβόμενοι,
μάντιος, ὃς τότε Κῆρας ἐπυρομένης σάφρα εἰδώς
οὐκ ἔτλη Σπάρτας ἠγεμόνας προλιπεῖν.*

aut in hoc Scolio,

— √ √ √ — √ √ — √ √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ — √ √ —

*Εἴθε λύρα καλὴ γεινομένην ἑλεφαντίνη,
καί με καλοὶ παῖδες φέροιεν Διονύσιον ἐς χορὸν.*

1) cap. XIII.

εἶθ' ἄπυρον καλὸν γενοίμην μέγα χρυσίον,
καί με καλὴ γυνή φεροίη καθαρὸν θεμένη νόον.

item in Sapphico,

$\bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup \cup - \cup - \bar{\sigma}$
 $\bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup \cup - \cup - \bar{\sigma}$
 $\bar{\iota} \cup - \bar{\sigma} \bar{\iota} \cup \cup - \cup - \bar{\sigma}$
 $\bar{\iota} \cup \cup - \bar{\sigma}$

ποικίλοθρον' ἀθάνατ' Ἀφροδίτα,
παῖ Ἄως, δολοπλόκε, λίσσομαί σε,
μή μ' ἄσαισι μηδ' ἀνίαισι δάμνα,
πότνια, θυμόν.
Ἄλλὰ τυῖδ' ἔλθ', αἶ ποκα κότερῶτα
τᾶς ἐμᾶς ἀνδᾶς αἴουσα πόλλυ
ἐκλυες, πατρὸς δὲ δόμον λιποῖσα
χρῦσεον ἤλθες.

in Alcaico,

$\bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup} \bar{\iota} \cup - \bar{\cup}$
 $\bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup \dots \cup - \bar{\cup}$

*Vides ut alla stet nive candidum
Soracte, nec iam sustineant onus
silvae laborantes, gelique
flumina constiterint acuto.
Dissolve frigus ligna super foco
large reponens, atque benignius
deprome quadrimum Sabina,
o Thaliarche, merum diota.*

aut in Scolio Callistrati, cuius Stropha usitatissima:

$\bar{x} \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \cup - \cup - \cup - \bar{\cup}$
 $\bar{x} \bar{\cup} \bar{\iota} \cup \cup - \cup - \cup - \bar{\cup}$
 $\cup \cup \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \cup \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\iota} \cup \cup - \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\cup}$

Ἐν μύρτου κλαδί τὸ ξίφος φορήσω,
ὡς περ Ἀρμόδιος ἢ Ἀριστογείτων,
ὅτε τον τύραννον κτανέτην
ἰσονόμους τ' Ἀθήνας ἐποιησάτην.
Φίλταθ' Ἀρμόδι, οὐ τί που τέθνηκας,
νήσοις δ' ἐν μακίρῳ σε φασὶν εἶναι,

ἵνα περ ποδώκης Ἀχιλλεύς,
 Τυδείδην τε φασὶν Διομήδεα.

Attamen sola repetitione strophæ naturam et commune vinculum non contineri certum, tum quod repetitio efficere non potest, ut cohaereat, quod, nisi repetitum sit, non cohaereat; tum quod multae fiunt strophæ, quae non repetuntur, exempli causa, ne discedam longius, epodus in carminibus epodicis trium stropharum. Itaque in ipsorum rhythmorum temperamento quodam certa quæ dispositione necesse est positum sit strophæ vinculum, similiter ac versuum compositorum, atque in soluta oratione variarum periodi partium: quemadmodum enim strophæ poeticae respondet prior periodi pars sive protasis, et antistrophæ apodosis, epodo vero conclusio sive clausula et appendix periodi: ita singulis periodi articulis minoribus strophæ respondent versus, debentque simili quadam lege coniungi atque adornari. Et primum quidem vel in iis, quae modo vidimus, exemplis, apparet manifeste, ut in versibus compositis, ita in strophis praeter rhythmum primarium esse clausulam: sicuti in elegiaco disticho epodus pentameter est pro clausula, et in Scolio proxime sequenti longior ordo dactylicus versus secundi, in Sapphica strophæ Adonius, in Alcaica versus logaedicus acatalecticis, in Callistrati Scolio duo ordines logaedici catalectici. Deinde in strophæ perfecte facta singulos versus dico ex communi quasi fonte debere derivatos esse, ita ut alter ex altero prodire videatur et enasci. Sic in Alcaica strophæ duo priores versus sunt iidem, sed tertius natus ex priori parte duorum priorum, quartus ex posteriori.²⁾ Etiam Scolion Callistrati artificiose temperatos habet rhythmos. Duo enim priores versus sunt iidem, logaedici cum basi,

$$\begin{array}{cccccccc} \bar{x} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} \\ \bar{x} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} \end{array}$$

tertius versus iam vehementiorem habet motum, quo remissus carminis incessus interrumpatur, idque incipit ab anapaesto, sed logaedica terminatione instructo, ut priores, et definit in choriambis, abs quo post basin incipiebant priores; quartus est ex binis ordinibus, qui sunt iidem, qui duo priores versus, sed sine basi, itemque uno pede breviores et catalectici, redeunte rhythmico ad primorum versuum motus languidos, aptamque praebente clausulam:

$$\begin{array}{cccccccc} \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} \\ \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} & \bar{u} \end{array}$$

Iam quum rhythmici primarii et clausulae discrimen vel in minutis illis strophis cernatur, non modo eadem in amplioribus Pindari strophis esse debent, sed etiam eparcha passim stropharum, ut versuum compositorum inveniemus: atque, ut in iisdem versibus compositis, ita in strophis primarius rhythmus varie miscbitur,

2) Vide quae dixi lib. I, cap. XI.

repetetur, transponetur. Sed certis et distinctis praeceptis complecti hanc rem, difficillimum. Neque enim impetus divinus, quo poeta latus primae strophae normam in ceteris iam sequendam constituit, patitur sese regulis cogi ac quasi ad amullum adigi; nec musicam veterum ita habemus bene cognitam, ut et modos, quibus temperata unaquaeque stropha sit, et figuras saltationis eidem adiunctas teneamus: quae tum una cum rhythmo inveniebantur a poeta, tum definire compositionem versuum et ab eadem definiiri vicissim debebant. Atque adeo haec poetarum ars recondita videtur esse, ut ne veteres quidem ipsos, praeter perfectos musica perspicere arbitrer strophae adorationem potuisse: sed capiebat tamen audientes generositas numeri, sed deliniebat carminis dulcedo et varietas, percutiebat animos sonorum tanta vis et magnificentia. Ac quum nemo esset paullo eruditior, qui non musica esset imbutus, certe complecti mente strophas integras poterant haud dubie, quaeque sibi responderent in antistrophicis, animadvertere, adiuvantibus praesertim cantus atque instrumentorum concentu et saltatione. Quid enim quod antistrophica instituta ob ipsum hoc dicuntur, quo facilius cani carmina possent etiam ab iis, qui arte non essent perfecti, contra quam in dithyrambis, quos soli artifices solebant decantare³⁾? Itaque quum veterum ipsorum paucissimi maiorum harum stropharum structuram plane videantur intellexisse; et iniquus sit, qui a nostris hoc hominibus postulet, et vero arrogantissimus, qui tenere sese haec accurate praedicet. Quapropter si hac de re velle disputare enucleatius, verendum foret, ne, quid in aurem rex reginae dixisset, quid Iuno cum Iove fabulata esset, scire crederet: ideoque nonnisi pauca proponam, quae mihi videantur dici posse non inepte.

Primum igitur consentaneum, certum quendam omnium per stropham versuum *characterem* debere esse, ne nimium inter se discrepent singulae systematis partes. Quem characterem si quis opinetur in eo positum esse, ut ex iisdem strophis rhythmis fieret, videat is ante omnia, an lyrico choris scribenti conveniat strophas facere ex iisdem versibus rhythmisve: ac si didicerit veterum ipsorum testimonio, Pindaro eiusque aequalibus nihil magis cordi fuisse, quam miram quandam carminis varietatem et mutationem, quam Graeci *μεταβολήν* vocant, decedat iam de sententia indigna perfectissimo poeta. Potius in eo communis cernitur versuum in strophis character, quod in aliis strophis, quas dixeris statarias, graves, in aliis, quae motoriae vocari possint, leves sunt rhythmus, in his liberiores, soluti, concitati, in illis adstrictiores, compositi, sedati: ex quibus vero sint generibus ac speciebus, nihil refert, modo similis eorum sit motus. Quales vero hi sint, qui inter se convenire videantur rhythmus, non hic explicandi locus est.⁴⁾ Sed turpior error eorum, qui strophae lyricae versus debere aequalibus fere spatiis comprehendere putant. Quid

³⁾ Aristot. Probl. XIX, 15.

⁴⁾ Vide huius libri cap. XVI. XVII.

est enim absurdus, quam postulare a lyrico, ut ad epicae scenicaeque poeseos aequalitatem descendat, liberio remque et magnificentio rem chori musicae et saltationem coactis in paria spatia versibus circumscribat? Quin longis versibus miscendi breves, ut pro poetae sensu et argumenti ratione modo in exilioribus et infirmioribus quiescat vox viresque colligat, modo in amplioribus magno impetu latus intumescat rhythmus ac quasi exundet,

*monte decurrens velut amnis, imbres
quem super notas aluere-ripas.*

Exemplo sunt Pyth. I, str. extr. Nem. I, str. 7. V, str. 1. Isthm. VII, 5. Et maxime quidem motoriae strophae inaequalia debent versuum spatia descripta esse, ut Ol. I, str. Nem. III, ep. Isthm. VII. sed in statariis quoque magnam saepe vim habet aut brevissimus aut longissimus versus, ut brevissimus Ol. VII, str. 3. longissimus Pyth. I, str. extr. 5) Utrum simplices sint rhythmus, an compositi, parum interest: longiores tamen varietatis causa ex diversis saepe miscentur generibus; item in nonnullis carminibus, Doricis praesertim, simplicior est compositio, in aliis, maxime Aeoliis, perplexior atque intricatior.

Praeterea, ut modo significavi, in eo commune versuum strophae vinculum positum videtur, quod partibus suis distributa est ex communi fonte promanantibus. Hae sunt *eparcha*, *rhythmus primarius* et *clausula strophae*, dignoscendae ab iisdem versuum compositorum partibus. Sed hae varie inter se mixtae et compositae. Eparcha in concitatiore inprimis carmine debent esse vehementiora, idcoque versus, qui ea constituit, ipse debet a vehementioribus incipere eparchis: sequetur deinde primarius numerus ex ipsis eparchis derivatus, et adicietur clausula indidem proveniens. Post hanc nova incipere potest: adeo ut una strophae ex pluribus possit minoribus systematis componi, ita tamen, ut alterum ex altero enascatur, atque omnes sint ex eodem quidem, si ita libeat appellare, rhythmus, sed eo multimodis variato ac transposito. Quod qui velim intelligi, uno alteroque exemplo demonstrabo; non quo in ceteris eadem putetur forma esse: unumquodque enim carmen peculiari ratione compositum: sed ut aperiam, qua ratione agendum in ceteris arbitrer. Quod si quis meliora me edocebit, cedam non invidus. Videamus stropham primi Olympici carminis. Ea tres videtur partes habere, primam vs. 1 — 5. alteram vs. 6 — 8. tertiam vs. 9 — 11. Partis primae versus primus continet eparcha, et incipit ab eparchis ipse; in eo simul primarius iam significatur rhythmus ex dactylis levibus cum levibus trochaeis: quod indicant logaedici ordines. Versus secundus amplificat prioris eparcha: habet enim initio dochmium soluta arsi priori, qui na-

5) De priori versu conf. cap. XIX. posterior cur apte factus sit longissimus, hoc ipso dicetur capite.

tus ex iambo praecedentis versus cum sequenti arsi antispastice consociato: deinde vero dactylicus additur quadruplex ad amplificandum numerum dactylicum, qui priori continebatur versus primi ordine. Sequitur tertius ex trochaico quadruplici, quo logaedica prioris partis primi versus terminatio exponitur, eaque huius partis clausulam constituit. Sed nimis infirma haec clausula pro tanto numeri ambitu: repetitur igitur alter primi versus ordo versus quarto: quinto denique eadem, quae versus tertium constituit, clausula repetitur:

$$\begin{array}{ccccccccc} \cup & \angle & \angle & \cup & \cup & - & \cup & - & \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup \\ \cup & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \angle & \cup & - & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup \\ \angle & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup \\ \times & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \cup \\ \angle & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup \end{array}$$

Secunda pars progreditur ex trochaica primae clausula, primo versus sexuplicem habens trochaicum cum choriambo et trochaico triplice catalectico: hunc versus sequitur similis, sed brevior, sexuplici triplicisque trochaico in quadruplicis duplicisque contracto modulus: cludit iambycus sexuplex solutis duabus arsis prioribus:

$$\begin{array}{cccccccccccccccc} \angle & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \angle & \cup & - & \cup & \cup \\ \angle & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & \angle & \cup & \cup & - & \angle & \cup & \cup \\ \cup & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \cup & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup \end{array}$$

Tertia pars progreditur ex eparchis primae partis, versus praesertim secundi, appposito post dochmium cretico pede; post hoc infertur dochmius logaedice terminatus cum eodem cretico, enatus ex praecedente versus; clausulam constituit idem dochmius cum longiore terminatione logaedica sine cretico,

$$\begin{array}{ccccccc} \cup & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \angle & \cup & - & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \cup & \cup \\ \cup & \angle & \angle & \cup & - & \cup & - & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \cup & \cup \\ \cup & \angle & \overset{\curvearrowright}{\cup} & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup \end{array}$$

Aliud exemplum suppeditat Nemeorum secundum. Constat hoc praeludio five eparchis vs. 1. 2. deinde altera eaque primaria carminis parte, quae ex ipso progreditur praeludio, vs. 3. 4. postremo clausula vs. 5. Praeludium versus primo incipit ab eparchis iambycis, deinde rhythmus primarius sequitur dactylicus logaedicus; hic repetitur secundo versus cum anacrusi, id est, eparchis minoribus, et maiori terminatur logaedico sine, qui clausulam continet praeludii:

$$\begin{array}{ccccccccc} \cup & \angle & \angle & \cup & \cup & - & \cup & - \\ - & \angle & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup \end{array}$$

Pars altera rhythmum primarium explicat pulcherrime, incipiens versus tertio a binis dactylicis cum basi non logaedicis: deinde idem rhythmus plenior ponitur,

repetitus ter, sed logaoedice, nisi quod tertius ordo brevior est syllabâ clausulae caufa:

$\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

His subiicitur epilogus five strophae totius clausula, facta ex dactylicis catalecticis monometris binis, sed, quo sit remissior, sine basi; ita ut epilogus aequalis sit tertio versui dempta basi utraque:

$\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

Qua stropa nihil posse neque elegantius neque perfectius esse, intelliget qui ad studium sese musicum applicuerit. Simili ratione constructa Olympici noni stropa, ubi duo priores versus praeludii loco sunt,

$\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

versus secundi longitudine iam indicante maiorem insequi versuum compagem, quam in secundo Nemeorum carmine. Itaque in sequentibus versibus sex Pherecrateis explicatur rhythmus primarius,

$\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

et similis, atque in Nemeo secundo, additur clausula, sed maior ea ob praegrassi rhythmus amplitudinem,

$\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

sive uno versu:

$\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

Sic igitur iam perfecta possit universa stropa videri: sed placuit, ut in Olympico primo, redire ad secundi in praeludio versus alteram partem, eamque repetere, non tamen cum longiori illa terminatione logaoedica, sed brevior, deinde ad eiusdem secundi versus partem priorem revertere eamque ponere brevior et ipsam; rursus eundem repetere plenum, sed clausulae causa adiecto cretico,

$\overset{x}{\text{—}} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$
 $\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

Postremo strophae universae iucundam poeta clausulam adiecit hanc,

$\text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—}$

cuius primus ordo progreditur a versibus proxime praecedentibus, qui omnes incipiunt ab hac mensura,

⊖ ∟ ∪ ∪ -

secundus autem tertiusque a clausula eius partis, qua primarius explicabatur rhythmus; nam ordines hi,

∟ ∪ - ⊖ ∟ ∪ ∪ - ⊖

æquales illi, quam dixi, clausulae, dempto ultimo Adonio,

∪ ∪ - ⊖ ∟ ∪ ∪ - - | ∟ ∪ ∪ - ⊖

Haec autem ars quamquam ibi maxime cernitur, ubi ex liberioribus rhythmis magisque variis strophæ fit, tamen ne ab iis quidem aliena carminibus est, quæ simpliciora sunt atque ex simplicioribus numeris. Exemplo sit Pythium carmen duodecimum optime constructum. Eius duæ sunt partes. Incipit numerus a dactylicis ordinibus duobus puris, quorum prior eparcha hæbet anacrusin: deinde iidem repetuntur sine anacrusi, et tertio versu prior ordo cum anacrusi, adiecta clausulae causa dipodia trochaica acatalectica et alia catalectica. Ex his prior pars constituta:

- ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ -

Altera pars progreditur a versu secundo prioris, ut prior pars ex primo versu derivabatur; igitur primus huius versus idem est qui secundus prioris partis, secundus autem tertiusque iidem qui tertius prioris; his adiectus ordo prioribus similis, sed brevior et sine anacrusi, præparans clausulam, et ultimo versu clausula trochaica derivata ex trochaicis trium priorum versuum ordinibus:

∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ -
 - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ -
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ⊖ ∟ ∪ -
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ - ⊖

Haec hactenus. Ceterum ut versus eparchæ strophæ constituens sæpe continet rhythmum primarium, in aliis vero primus versus præter eparchæ nihil complectitur, ut Ol. IX; ita clausulam modo facit peculiaris versus, atque adeo plures, modo primarius rhythmus cum logaœdica terminatione aliove additamento aptum præbente finem: unde longissimi versus passim in fine fiunt, revertente adeo ritmo primario, nec finem inveniente numero nisi additis novis ordinibus: quod nemo mirabitur, qui musicam didicerit. Quarum clausularum ratio quo magis perspicatur, appenam usitatissimas. Tales sunt hæc ex dipodiis trochaicis integrum versum constituentibus:

∟ ∪ - - ∟ ∪ -

Ol. VIII, str.

∟ ∪ - - ∟ ∪ - -

Pyth. IV, str. Isthm. II, ep.

- ∟ ∪ - - ∟ ∪ - -

Isthm. V, str. 4.

∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

qui saepe est pro clausula, neque extra finem strophae disiunctus reperitur apud Pindarum ⁶⁾);

- ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Nem. IX. neque usquam disiunctus praeter finem strophae;

∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Pyth. IX, str. conf. Nem. V, str.

∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Nem. VIII, ep. deinde iambicae aliaeque levioris rhythmī,

∩ ∩ ∩ ∩ - ∩

∩ ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

∩ ∟ ∘ - ∩ -

∩ ∟ ∘ - ∩ - ∩

∩ ∩ ∟ ∘ - ∩ - ∩ - ∩

∩ ∟ ∘ ∩ - ∩

Pyth. VII, str. Ol. VIII, ep. II, ep. IV, ep. ibid. str. Pyth. VII, ep. Ex clausulis magis compositis afferam tantum has:

∟ ∘ - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Ol. VI, ep.

∟ ∘ ∘ - ∘ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∩

ibid. str.

- ∟ ∘ ∘ - ∘ ∘ - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Isthm. III, ep.

∟ ∘ - ∩ ∟ ∘ - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Ol. X, ep. Nem. VIII, str. conf. Ol. XII, ep. XIII, ep.

∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Nem. X, str.

∟ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ ∘ - ∘ ∘ - - ∟ ∘ - - ∟ ∘ - -

Ol. XII, str. conf. Pyth. III, ep. IV, ep. Nem. X, ep. Isthm. I, str. ep. IV, str. V, ep.

- ∟ ∘ - - ∟ ∘ ∘ - ∟ ∘ ∘ - - ∟ ∘ - -

Nem. I, ep.

∩ ∟ ∘ - ∩ ∟ ∘ ∘ - ∩

Pyth. XI, ep.

∩ ∟ ∘ - ∩ ∟ ∘ - ∩

Pyth. VIII, str.

∩ ∩ ∟ ∘ ∘ - ∩ - ∩ ∟ ∘ - ∩

Pyth. X, str. conf. XI, str. Isthm. VI, str.

∩ ∟ ∩ ∩ - ∩ - ∩ -

6) V. lib. II, cap. II.

Ol. I, str. conf. Pyth. V, str.

Ol. I, ep. conf. Ol. IX, ep. XIV. Pyth. II, str. ep. Nem. IV. VI, str. VII, str. ep.

Ol. II, str. conf. XI, ep. XIII, str. Nem. XI, str. Isthm. VI, ep. VII.

Ol. IV, str. Nem. III, str.

Pyth. V, ep. conf. X, ep. Nem. III, ep.

Pyth. VI. In quibus partim a concitatoribus eparchis initium capit versus clausulam strophae constituens; quod vel in iis carminibus, quorum graviores et sedatiores numeri sunt, reperitur aliquoties, ut Ol. VII, str. Pyth. I, ep. Postremo longior, quam plurimi sunt in eodem carmine, versus est in clausula Ol. V, ep. IX, ep. XII, str. ep. Pyth. I, str. Nem. I, str. X, str. ep. etc. Quae vero aptiori careant clausula, strophas invenies paucissimas.

Ultimo loco de *poematum compositione* dicturo mihi non opus videtur pluribus verbis, quandoquidem libro primo generatim de ea re est dictum ⁷⁾, ac plurima, quae huc referas, aliena nimium a nostro consilio sunt. Poesis epica et affinia proximie genera versibus *κατὰ στίχον* utuntur; lyricae systematis variis: ut elegiaca disticho; melica strophis *κατὰ σχέσιν* brevibus et simplicibus, partim etiam systematis *ἐξ ὁμοίων* loco stropharum, atque adeo versibus quibusdam varietate aliqua maiori gaudentibus *κατὰ στίχον*; chorica strophis amplioribus repetitis *κατὰ σχέσιν*; dithyrambica strophis *κατὰ σχέσιν* antiquitus, posthac systematis ex *μετρικοῖς ἀτάκτοις* et *ἀπυλελυμένοις*. Scenica vero poesis in diverbio utitur versibus *κατὰ στίχον*, deinde systematis *ἐξ ὁμοίων* frequentissimis, atque in melicis choricaeque partibus strophis *κατὰ σχέσιν* repetitis, quae ordine vario miscentur artificiose tum inter se ⁸⁾, tum cum systematis *ἐξ ὁμοίων* ⁹⁾ et versibus *κατὰ στίχον*: quae quidem artificiosa stropharum dispositio saltationis potissimum modis iucundissime variandis videtur inservisse. Pindari chorus lyricus has aspernatur flexiones scenicae actioni aptissimas.

7) cap. XIII.

8) Vide quae Hermannus disputavit in comm. de usu antistrophicorum in Graecorum tragoediis, atque in praefationibus ad Herculem furem ac Supplices Euripidis.

9) Vide exemplum memorabile in libro nostro de trag. Gr. p. 83 sqq. ubi tamen nonnullos versus perperam descripsi. Prima enim strophæ incipit a binis Glyconeis systematibus:

VI.

De electione, et primum de indole morali rhythmorum metrorumque, eiusque cum generibus poematum congruentia. In lyricis strophis electio numerorum coniuncta est cum harmoniae, saltationis et dialecti electione.

Electio rhythmī ita instituenda est, ut sensibus animi, quos poeta quoque loco aut describere aut excitare cupit, atque argumento et sententiis congruus et aptus sit. Itaque primum indoles rhythmī uniuscuiusque morālis tenenda; deinde quibus generibus poesis et cui in singulis carminibus loco pro indole sua rhythmus quisque conveniat, cognoscendum. Quam rem ita equidem pertractabo, non ut absolvere coner omnia, sed ut, quae ad consilium videantur apposita esse, tradam quam paucissimis.

Indoles rhythmī *moralis* in eo cernitur potissimum, quod alii numeri alios animi motus atque affectus ciunt, aut firmantes aut emollientes aut perturbantes, atque alio respectu aut sedantes aut concitantes aut inter sedatum concitatumque affectum suspensam tenentes mentem. Nec generum solum diversa vis et potestas est in affectibus movendis, sed eiusdem etiam generis specierum diversarum: quin speciei eiusdem metra diversa ductusque rhythmī varius vario mentes modo afficiunt. Quibus de rebus quamquam permulta tradiderunt artis oratoriae praeceptores, Aristoteles, Dionysius, Cicero, Fabius, aliique, solutae orationis compositionem maxime spectantes: nos Aristidem Quintilianum potissimum sequemur duces, quod is universam rem magis ad philosophas musicaeque rationes retulit; nec tamen solis

$\bar{x} - \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \bar{\cup}$
 $\cup -$

$\bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} - \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} - \bar{L} \cup \cup - \bar{\cup}$

Οὐκ ἐν ταῖς ζαθέαις Ἀθήναις εὐκίονες ἦσαν αὐλαὶ θεῶν μόνον οὐδ' Ἀγυιατίδες θεραπεῖαι· ἀλλὰ καὶ παρὰ Λοξίῃ τῷ Λατοῦς διδύμων προζώπων καλλιβλέφαρον φῶς.

Delevi γε post ἀλλά, quod est ab interpolatore, qui spondeo respondere dactylum voluit. Secundae vero strophae initio simile est systema:

$\bar{x} - \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \cup - \bar{x} \cup \bar{L} \cup \cup - \bar{\cup}$
 $\cup -$

παντῶ τοῦ βλέφαρον διώκω· σκέψαι κλόνον ἐν πτιγαῖς λαῖναισι Τυγάντων.

Et in hoc quidem non concinit antistropha: sed, ni fallor, ita legenda est:

σέ τοι τὸν παρὰ τὰν αὐδῶ· θέμις γυάλων ὑπερβῆν λευκῶ ποδί γ'; Οὐδ' ἄν.

Ἵπερβῆν audaculum est: potest tamen dictum esse. Vide quae disputavit Buttmanus noster in epimetro ad Hermanni Comm. de pleonasmio et ellipsi p. 246 sqq.

huius placitis acquiescemus, sed quantum satis fit, addemus aliunde. Itaque ex *generibus par* ob aequalitatem concinnum est et decorum, ac si pes est quatuor minime temporum, tum ob pedis spatium tum ob arseos theseosque aequilibrium perfectum insigni gaudet magnificentia et gravitate (*σεμνότητι*)¹⁾: *duplex* ob ternarium temporum progressum et inaequalem arseos theseosque mensuram levius, minus concinnum minusque generosum: *fescuplex*, ut in ratione media est (2 . 3) inter aequalem (2 . 2) et duplicem (2 . 4), nec tam grave est quam par, nec tam leve quam duplex: concinnitate autem vincitur ab utroque, quod arsiuum thesiumque ratio in utroque simplicior magisque perspicua. Iam vero gravitas cum concinnitate firmat et corroborat: levitas frangit et enervat: medius vero inter gravitatem levitatemque affectus accedente inconcinnitate insigniori perturbat plus minus. Itaque genus par firmum reddit animum, duplex enervem, fescuplex perturbatum. Sed horum generum *species* aliae incipiunt ab arsi, aliae a thesi: illae sedatiores, quia motus primarius est descendens; hae concitatiores, quia ascendunt. Perspexit hoc Aristides dicens²⁾: *Ἦν δὲ ἄνθρωπων ἡσυχαιέτεροι μὲν οἱ ἀπὸ θέσεων προκαταστέλλοντες τὴν διάνοιαν, οἱ δὲ ἀπὸ ἄρσεων τῇ φωνῇ τὴν κροῦσιν ἐπιφέρουτες τεταραγμένοι.* Qui vero numeri ex oppositis speciebus mixti sunt, altera incipiente a thesi, altera ab arsi, necesse est suspensum inter concinnitatem et remissionem animum teneant, ut antispassus.

Quae quum ita sint, licet iam perspicere singulorum rhythmorum indolem moralem. Dactylus enim gravis est, firmus, sedatus: anapaestus gravis et firmus, sed concitatus³⁾; trochaeus levis, mollis, remissus: iambus levis et concitatus, ideoque generosior. Deinde creticus percellit quidem mentem, sed quod ab arsi incipit, sedatior est bacchio, non tamen tam sedatus, quam trochaica dipodia, quia ascendit in fine in modum iambi: idemque concinnior tum bacchio tum palinbacchio, qui ambo turbulenti.⁴⁾ Qui vero sunt ex paribus ternis binorum temporum particulis, ii quidem pedes sunt graves admodum, sed ob inaequalitatem minus concinni: eorumque concitator Ionicus a minori, sedatior Ionicus a maiori, medius choriambus. Dochmius ob iambum initio concitatus et levis, ob creticum

1) Dionys. de comp. verb. c. XVII. Eximie Proclus Comm. in Remp. Plat. Ἠσυχῶς δάκτυλος ἀπλοῦς, κοσμιότητος ποιητικῆς καὶ ὁμαλότητος, παιδευομένοις προσήκων, ὡς ἰσότητι κεκοσμημένος. V. Schol. Plat. Ruhnck. p. 155. 156.

2) p. 97.

3) Unde anapaesto πάθος tribuit Dionysius l. c.

4) Hinc Strabo lib. X, p. 331. creticos vocat contentissimos. Ὡς δ' αὐτως, inquit, καὶ τοῖς ἄνθρωποις κρητικοῖς χοῦσθαι κατὰ τὰς ὁδὰς συντονωτάτοις οὖσιν, οἷς Ἑλληταν εἶρεῖν· οἱ καὶ τοὺς παιῦνας καὶ τὰς ἄλλας τὰς ἐπιχωρίας ἀνατιθέουσι καὶ πολλὰ τῶν τομίμων. Haec ille ex Ephoro.

medius inter gravem et levem ac sedatum et concitatum, ideoque suspensum tenet animum. At qui ex pluribus miscentur, rhythmus varios movent affectus pro characteribus specierum, ex quibus componuntur. 5) Postremo in simplicibus rhythmis mensura irrationalis graviores reddit tum trochaicum tum iambicum, ob mutatam syllabarum rationem ex duplici (4. 2) in sesquiterciam (4. 3), leviores autem dactylum et anapaestum, quia ratio aequalis (4. 4) mutatur in sesquiterciam (3. 4). In compositis autem praeterea modi coniunctionis varii varie mentem afficiunt: de quo satis dictum alibi.

Hinc iam facile intelligitur, quam sapienter Graeci artifices aliis generibus poesis alios tribuerint rhythmos. Nam rerum heroicarum magnificentiae epicaeque poesis tenori aequabili unice convenit dactylus; scenico diverbio leviori sed fervore quodam gaudenti iambus ad prosae orationis ingenium proxime accedens 6); et tragico quidem numerus iambicus irrationali mensura oneratus, comico anapaestorum latus impetu. Carmen didacticum, bucolicum similiaque epicam aemulantur gravitatem: iambicae illi cavillationi, qua usi Archilochus eiusque sectatores, recte iambicum senarium tribuerunt Graeci, cuius inventorem ipsum praedicant Archilochum. Arti lyricae variorum rhythmorum mistio conveniebat 7), graviorum et leviorum, tranquilliorum et vehementiorum: unde variis maxime lyricorum versus deprehendes, sive diversa spectaveris lyricas species, sive eiusdem speciei carmina diversa. Nam aliis numeris utuntur erotici, choriambis imprimis, Ionicis a minori, dactylicis logaedicis; aliis bellicorum carminum auctores, praesertim anapaestis gravitati vehementiam iungentibus; aliis elegiaci, aliis chorici, aliis dithyrambici, aliis nomici. 8) Et in choricis carminibus creticus videtur imprimis Apollineus esse, paeonium et hyporchematum 9): trochaeus autem levissimorum car-

5) Aristid. p. 98. 99.

6) Conf. lib. I, cap. IX.

7) Conf. lib. I, cap. XIII.

8) Nomi quidem, qui aut ἀλλοδαμοί, aut μηθαρωδομοί (v. imprimis Plutarch. de music. c. 4.), antiquitus simplicis erant metri, citharoedici ex hexametris heroicis, quamquam et τροχαιὸς νόμος laudatur, auloedici ex distichis elegiacis (Plutarch. ibid. c. 8.); paulatim vero priscae simplicitati (ibid. c. 6.) successit complicatior structura; adeo ut ne antistrophas quidem haberent. Aristot. Probl. XIX, 15. Nempe primis temporibus unumquodque genus suum habebat et proprium characterem; posthac confusa generum ingenia. V. Plato Legg. III, p. 700. A sq.

9) Difficillima quaestio; qui sint paeanes, quae hyporchemata, quae prosodia, qui nomi etc. eaque parum accurate tractata scriptoribus de musica veterum recentibus aliisque doctis. Paeanes et hyporchemata erant similia quidem, sed non eadem (Plutarch. de music. c. 9.). Utraque Apollini consecrata, et cretico maxime rhythmico composita, ut de paeanibus dictum lib. II. in numero cretico. Hyporchematum auctorem Thaletam Cretensem, cretici numeri inventorem, dicit Schol. Pindar. Pyth. II, 127. vulg. Fragment-

minum proprius, maxime ubi solvitur in tribrachum; unde et κόρδαξ dictus.¹⁰⁾ Eandem numerorum varietatem iure admittere scenici, pro rei ratione eligentes, quod cuique loco conveniret potissimum.

Alia diversitas sita est in rhythmorum eorundem metris diversis. Etenim si multis brevibus utitur rhythmus, fertur concitator: si longis, sedatior incedit, estque stabilior. Unde brevibus permultis usi sunt in pyrrhicha aliisque saltationis generibus fervidis: longissimis autem temporibus, spondeo duplice, trochaeo semanto, orthio, paeone epibato in sacris hymnis.¹¹⁾ Neque eadem catalexeos ratio: acatalectici magis excitant; catalectici sunt tranquilliores¹²⁾, horumque qui desinunt in arsin, masculi, qui in thesin, femelli: quod de caesura quoque valet. Et thesis in catalexi ubi brevis est, ut in hoc,

υ υ λ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ υ

imbecillior est atque humilior: si longa, fortior ac gravior, ut in hoc,

λ υ

Postremo qui numeri ductum habent celeriore, calidiores sunt et alacres: qui tardiore, lenti, remissi, sedati.¹³⁾

tum hyporchematis cretici Bacchylidis extat ap. Athen. XIV, p. 631. C. et Dionys. de comp. verb. c. 25. p. 400. ed. Schaefer. cuius initium,

οὐχ ἔδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολῆς,

Nec praetermittenda Solibii verba, de quo Schol. Pind. l. c. Σωσίβιος δὲ, inquit, τὰ ὑπορχηματικά πάντα μέλη Κρητικά ἀξιοὶ λέγεσθαι; quamquam Scholiastes ille multa miscet temere. Hinc quidem patet hyporchematicum rhythmum, licet hyporchematica saltatio cordaci comparatur, non fuisse tam mollem et lascivum, quam cordacem trochaicum: neque id convenisset saltationi Apollineae; nec tamen admodum gravem et severum; unde ὑπορχηματικοὶς τε καὶ Ἰωνικοὺς καὶ διακλωμένους iungit Dionys. Halicarn. T. VI, p. 1093. Reisk. Tamen varios posthac hyporchematum rhythmos fuisse, Pindari et Pratinæ fragmenta commonstrant: idemque in paeonibus lyricorum ostendunt fragmenta. Ceterum qua re differant pæanes et hyporchemata, non difficile dictu: pæanes enim aut simpliciter canebantur, cuius rei exemplum tradit Pausan. X, 24. aut canebantur cum saltatione (Athen. XIV, p. 631. C.) a choro sine actione mimica scenicae opinor: sed hyporchemata agebantur a quibusdam chori saltatoribus, dum reliquis chorus tripudiaret. Qua de re dixi cap. XIII.

10) Conf. Ern. Clav. Cic. v. Cordax.

11) Aristid. p. 97. 98.

12) Unde Aristid. p. 50. ἃ δὲ καταληκτικά, ὅσα συλλαβὴν ἀφαιρῶν τοῦ τελευταίου ποδός, σεμνότητος ἕνεκεν τῆς μακροτέρας καταλήξεως.

13) Hoc sibi volunt verba Aristidis p. 97. καὶ οἱ μὲν βραχῆς τοὺς κεινοὺς ἔχοντες ἀφελέστεροι καὶ μικροπρεπεῖς· οἱ δ' ἐπιμήκεις μεγαλοπρεπέστεροι.

14) Aristid. p. 99. 100.

Hactenus de morali indole rhythmorum: superest aliud, quod in electione rhythmorum imprimis tenendum est. Quum enim in Graecorum poesi inde ab antiquissimis temporibus ritmo coniuncta harmonia fuerit, utrique autem saltatio¹⁵⁾: haec omnia tum inter se tum cum argumento sensuque carminis convenire debuisse quis dubitet? Harmonia vero cum varia sit et multiplex, itemque saltatio; necesse est ritmos quoque varios fuisse pro indole harmoniae et saltationis, quibus attemperabantur: quumque dialectorum sonus non idem sit, hoc quoque probabile, aliis formis in aliis rhythmis et harmoniae carminibus usos esse veteres. Quod quo appareat clarius, ordine dicendum de *harmoniae*, *saltationis*, *rhythmis dialecticis* formis diversis ita sibi apud veteres coniunctis, ut inde perfectissimus nascatur concentus.

VII.

De harmonia Graecorum. Brevis introductio in harmoniam veterum.

Primum igitur tractanda occurrit *harmonia*, quo nomine apud Graecos quaevis appellatur sonorum gravium atque acutorum congruentia. Eam *femellam*, rhythmum *masculum*, hoc est illam passivam et materiae loco habendam, hunc activum et formalem, optime dixerunt veteres tradente Aristide indeque Marciano Capella. Illius verba haec sunt¹⁾: *Τινες δὲ τῶν παλαιῶν τὸν μὲν ῥυθμὸν ἄρρην ἀπεκάλουν, τὸ δὲ μέλος θῆλυ· τὸ μὲν γὰρ μέλος ἀνερίρητόν τε ἐστὶ καὶ ἀσχημάτιστον, ὕλης ἐπέχον λόγον, διὰ τὴν πρὸς τὸ ὑναντίον ἐπιτηδειότητα· ὁ δὲ ῥυθμὸς πλάττει τε αὐτὸ καὶ κινεῖ τεταγμένως, ποιῶντος λόγον ἐπέχων πρὸς τὸ ποιούμενον.* Nec obsunt musici nostri, immo Aristidem ob hoc ipsum laudat Forkelius. Unde iam sequitur, rhythmum potiore videri veteribus debuisse, harmoniam recentioribus: hinc magis cultus ille et perfectus apud veteres, haec apud novae aetatis musicos. Sed quamvis operae pretium fuerit de harmonia Graecorum uberius disputare tempori-

15) Notum hoc vel de epica poesi, idque ex Homero ipso. Certos tamen melodiae modos Homericis carminibus primus descripsit Terpander, pugnasque Homericas ad citharam primus in Pythiis cecinit Stesander Samius (Athen. XIV, p. 638. A). De lyrico genere et canticis tragicis pervulgata omnia. Illud vero singulare, quod vel iambica diverbia partim canebantur in tragoediis (Lucian. de Saltat. c. 27.): quippe iam Archilochus docuit iambos partim canendos partim pronuntiandos ad citharam (Plutarch. de music. c. 28.). Ceterum breviter, sed bene Aristides p. 32. ostendit, rhythmum, melos, saltationem, dictionem modo segregata modo conlocata cerni, atque haec omnia iuncta *odam* constituere docet.

1) p. 43.

bus his, ubi veterum musica non modo negligitur ab antiquitatis studiosis, sed oblivione sepulta est, quod in apicibus haerere plurimi, quam artium doctrinarumque fontes reconditos scrutari malunt: tamen nunc consilii ratio postulat, ut pauca tantum exponam, quibus via muniatur ad ea, quae nobis de carminibus Pindaricis dicenda posthac sunt. Itaque ante omnia brevi opus est introductione in harmoniam Graecorum ex eorundem hausta libris, quo intelligantur melius, quae de modis veterum, de siglis musicis, de symphonia et instrumentis, aliisque rebus affinibus disputavi. Complectitur autem introductio haec notitiam *intervallorum*, *systematum*, inprimis *systematis immutabilis*, praeterea *generum*, *spissi*, *Canonis secandi*, *specierum* et *modorum*.²⁾

Sonorum alia *intervalla consona* sunt, alia *dissona*: illa *σύμφωνα*, haec *ἀσύμφωνα* sive *διάφωνα* Graecis vocantur. Consoni autem gradus plures sunt, *unisonum* (*ὁμόφωνον*) in ratione 1 . 1; *consonum ex adverso* (*ἀντίφωνον*), quo pertinet consonantia *diapason*, nostris octava in ratione 1 . 2, *disdiapason* 1 . 4, *trisdiaapason* 1 . 8; *consonum collateraliter* (*παράφωνον*), qualia sunt *diapente*, nobis quinta 2 . 3, *diatessaron* sive quarta 3 . 4, *ditonus*³⁾, nostris tertia maior 64 . 81, *tritonus* sive quinta minor 512 . 729, *diapason et diapente* sive duodecima perfecta, 1 . 3. Alia intervalla maiora non habentur pro consonis collateraliter, ut *tetratonus* sive sexta minor, *pentatonus* sive septima minor, *heptachordum* sive septima maior, *diapason et diatessaron*, sive undecima perfecta. Superfunt *consona per cohaerentiam* (*σύμφωνα κατὰ συνέχειαν*), *trihemitonium* 27 . 32, nobis tertia minor, *tonus* 8 . 9, *hemitonium maius* sive apotome 2048 . 2187, et *hemitonium minus* sive limma 243 . 256, postremo *diefis chromatica*, quae tertia toni pars est, et *diefis enharmonia* hemitonii dimidia. Horum intervallorum id quod dicitur *diapason*, expletur intervallis *diatessaron* et *diapente*, et intervallum *diapente* expletur intervallō *diatessaron* ac *tono*, porro *diatessaron* tono, *tono* et *limmate*; *tonus* *apotoma* et *limmate*, *limma diefi enharmonia* duplici.

Plurium intervallorum complexus dicitur *systema*. Euclides in Introductione harmonica: *Σύστημα τὸ ἐκ πλειόνων ἢ ἐνὸς διαστημάτων συγκείμενον*. Thrasyllus Mathematicus⁴⁾: *Σύστημα διαστημάτων ποιά πεμιοχή, οἷον τετράχορδον, πεντάχορδον, ὀκτάχορδον*. Simplicissimi systematis tetrachordi, quod complectebatur *diatessaron*,

2) Partem rerum, quas in brevi hac introductione significavi, enucleatius traditam a me reperies in commentatione de animae mundanae conformatione ex mente Platonis, inserta *Studiis* a Daubio et Crenzero editis T. III. P. I, p. 1—96. adiectis veterum testimoniis ac rationibus geometricis. Iis addi potest Vitruvii lib. V, cap. 4. nihil tamen continens, de quo non constet aliunde.

3) De ditono et tritono conf. Meibom. ad Gaudent. p. 35. Cetera sunt pervulgata.

4) ap. Theon. Smyrn. Music. c. 3.

farou, auctor fertur Mercurius ipse ⁵⁾: ex duobus autem tetrachordis ita compositis, ut alterius sonus gravissimus alterius esset acutissimus, natum *heptachordum*, quod sonabat disdiatessaron. Cuiusmodi tetrachorda dicuntur *coniuncta* (*συνημμένα*); coniunctio enim seu *συναγή* Euclide interprete ⁶⁾ est *δύο τετραχόρδων ἑξῆς μελωδομένων ὁμοίων κατὰ σχῆμα φθόγγος κοινός*. Iam vero quum disdiatessaron non consonaret, interpositus inter bina tetrachorda tonus est ⁷⁾: unde nata tetrachorda *disiuncta*, *διεξυγμένα*; *διάζευξις* enim, ait Euclides, *δύο τετραχόρδων ἑξῆς μελωδομένων ὁμοίων κατὰ σχῆμα τόνος ἀνὰ μέσον*. Sic totum systema complectebatur symphoniam diapason, quo Anacreontis tempore iam usos esse Graecos demonstrat huius ipsius magadis, de qua dicitur infra. ⁸⁾ Neque tamen ideo semper octo chordis cecinere prisca Graeci, sed heptachordum ipsum ita temperaverunt, ut extremi soni consonarent diapason, omittentes vel tertiam ab acuto tetrachordi acutioris chordam, quae dicebatur *τρῖτη*, vel potius quartam, quae posthac appellata *παραμῆση*, quum, quae olim *παραμῆση* vocata esset, *τρῖτης* sortiretur nomen. ⁹⁾ Tale fuit heptachordum Terpandri, qui ob hoc ipsum inventi heptachordi gloriam sibi vindicasse videtur. ¹⁰⁾ Erant igitur soni hi e. g. in Dorio:

Tonus	1	(<i>νήτη</i>)
Tonus	1	(<i>παρανήτη</i>)
Trihem.	$1\frac{1}{2}$	(<i>παραμῆση</i>)
Tonus	1	(<i>μῆση</i>)
Tonus	1	(<i>λιγανός</i>)
Limma	$\frac{1}{2}$	(<i>παραπάτη</i>)
		(<i>ὑπάτη</i>)

neque tamen ignorabant veteres chordam omissam, sed ea consulto abstinebant. ¹¹⁾ Hac vero adnumerata exiit *octachordum*, cuius inventorem Lycaonem Samium

5) De tetrachordo primitivo v. Forkel. Hist. mus. T. I, p. 322. 323.

6) p. 17. 7) V. Meibom. ad Nicom. p. 52.

8) Plutarchi verba de mus. cap. 30. quibus Timotheus Milesius primus dicitur pluribus quam septem lyrae chordis usus esse, corrupta sunt manifeste.

9) Prius significat Aristot. Probl. XIX, 7. coll. 25. Plutarch. de mus. c. 19. posterior sententia est Nicomachi Harm. man. p. 19. 20.

10) Euclid. p. 19. et ibi Meibom.

11) Plutarch. de mus. l. 2.

praedicat Boethius¹²⁾, Nicomachus¹³⁾ autem Samium Pythagoram: quos ego sic conciliandos arbitror, ut Lycaon omniam ante chordam primus assumpsisse dicatur, Pythagoras vero rationes sonorum primus numeris descripsisse. Quamquam non multum tribuo huic rationi. Atque ita hoc natum systema e. g. in Dorio:

Tonus	1.	(νήτη
		(παρανήτη
Tonus	1	(τρίτη
Limma	$\frac{1}{2}$	(παραμέση
Tonus	1	(μέση
		(λιγανός
Tonus	1	(παραπάτη
Limma	$\frac{1}{2}$	(ὑπάτη

Atamen non eo valuit hoc, ut heptachordum obsolesceret prorsus: immo vel Pindarum subinde cecinisse heptachordo certum est.¹⁴⁾ Iam vero recentiori aetate, aucto sensim systemate, horum tetrachordorum gravius appellatum μέσων, acutius διεzeugμένων; apposito autem versus grave integro tetrachordo ὑπάτων ortum est hendecachordum complectens diapason et diatessaron, quo usi videntur aetate Periclis: certe Timotheus Milesius undecim cecinit chordis, ut decretum Laconicum testatur. Accedente deinceps versus acutum tetrachordo ὑπερβολαίων totum systema factum disdiapason deficiente tono, cui supplendo versus grave adiectus tonus, cuius gravior sonus, qui dicitur προσλαμβανόμενος, totius systematis disdiapason gravissimus est. Is tonus Platonis tempore nondum receptus usu fuit¹⁵⁾, sed certe Aristoxeni aetate.¹⁶⁾

Hinc nata duo systemata quae vocantur perfecta (τέλεια) opposita minoribus: quorum alterum maius, alterum minus. Minus procedit per coniunctionem, complectens tria tetrachorda coniuncta, nempe a gravi ὑπάτων, μέσων, συνημμένων, et insuper tonum in gravi habens; ita ut expleat intervallum diapason et diatessaron.

12) De mus. I, 20.

13) Harm. mon. l. c.

14) V. Pyth. II, 70.

15) V. Plutarch. de procr. anim. in Tim. p. 1029. B. Francof. ubi Plato dicitur tonum non in gravi, sed in acuto assumpsisse.

16) Negat hoc Bartholemius Anacharf. T. III, p. 417. interpr. German. sed perperam. Etenim quum Aristoxeni singuli modi compleant disdiapason et nitantur systemate immutabili, necesse est προσλαμβανόμενον haud ignotum musico huic fuisse.

Maius fit disiunctione, complectens quatuor tetrachorda, quorum bina a binis sunt disiuncta, sed sibi coniuncta, nempe factum ex coniunctis tetrachordis *ὑπάτων* et *μέσων*, ac rursus *διεξευγμένων* et *ὑπερβολαίων*, ac duobus tonis, altero in gravi sub tetrachordo *ὑπάτων*, altero inter duo illa coniunctorum paria, in gravi sub tetrachordo *διεξευγμένων*, in acuto super tetrachordo *μέσων*. Ex utroque componitur systema quod vocatur *immutabile* (*ἀμετάβολον*), quod proinde continet quinque tetrachorda *ὑπάτων*, *μέσων*, *διεξευγμένων*, *συνημμένων*, *ὑπερβολαίων*, et tonum in gravi, ac complectitur intervallum disdiapason. Differt autem systema immutabile a *mutabili* (*ἐμμεταβόλῳ*), quod illud unam tantum, hoc plures habet medias five *μέσας*; et est *media* ex usu recentiorum Graecorum secundum disiunctionem, quae versus acutum habeat tonum incompositum, versus gravem ditonum five compositum five incompositum; secundum coniunctionem, quae ex tribus coniunctis tetrachordis acutissimi gravissima, medii acutissima fit chorda. Sunt igitur immutabilia *simplicia*, mutabilia *composita*: et haec sunt *duplicia*, *triplicia*, *quadruplicia* et cetera similiter. De his accurato praecepit Euclides.¹⁷⁾

Genus, *γένος*, est certa tetrachordi dividendi ratio. Tria sunt genera, *diatonicum*, *chromaticum*, *epharmonium*; continet autem tetrachordum secundum Diatonum tonum, tonum, limma versus gravem; Chroma trihemitonium, apotomen, limma versus gravem; Harmonia ditonum, diesin, diesin versus gravem. Diatonum masculinum austerumque magnam vim, tranquillitatem, dignitatem, simplicitatem habet, ideoque pro optimo a multis habetur: etiam Harmonia excitans et mansueta veteribus perquam dilecta, ut tradit Aristoxenus; Chroma molle, enerve, suave, flebile.¹⁸⁾ Unumquodque genus inde ab Aristoxeno suos praeterea habet *colores* (*χρόας*). *Harmonia* tamen unum tantum colorem habet eundem cum genere. Diatonum aut est *syntonum*, quod eandem, quam genus, habet divisionem; aut *μαλακόν*, *molle*, quod canitur versus gravem per quinque diesium incompositum intervallum, trium diesium incompositum intervallum, et limma. Chroma est aut *toniaeuum*, quod etiam syntonum vocatur, sed rarius¹⁹⁾, et eandem cum genere suo divisionem tenet; aut *sesquialterum* (*ἡμιόλιον*), quod versus acutum canitur per sesquialterum diesios enharmoniae, per aequale huic intervallum et per septem diesium earundem integrum intervallum; aut *μαλακόν* five *molle*, quod versus acutum canitur per diesin chromaticam, per eandem diesin et per incompositum intervallum toni et hemitonii diesiosque eiusdem mensurae. Est etiam *mixtum* genus (*γένος μικτόν*), quod fit compositis pluribus generibus, et genus *κοινωνιόν*

17) p. 17 lqq.

18) Aristid. lib. II, extr. Aristox. Elenm. harm. I, p. 2. ubi v. Meibom.

19) Gaudent. Introd. harm. p. 17. Ptolem. Harm. II, sub fin.

(κοινόν), quod continet sonos omnibus generibus communes.²⁰⁾ Hi soni dicuntur *stantes* sive *immobiles* (ἰστώτες); qui secundum generum naturam mutantur, appellantur *mobiles* (φερόμενοι). Immobiles sunt octo in immutabili systemate versus acutum hi: *προσλαμβανόμενος, ὑπάτη βαρεία, ὑπάτη μέσων, μέση, παραμείση, νήτη συνημμένων, νήτη διεzeugμένων, νήτη ὑπερβολαίων*. Gravissimus est *προσλαμβανόμενος*, tono acutior *ὑπάτη βαρεία*, quae et *ὑπάτη ὑπάτων*. Hac acutior intervallo diatessaron *ὑπάτη μέσων*, et hac eodem intervallo *μέση*. Mediā acutior tono est *παραμείση*. Hac acutior intervallo diatessaron est *νήτη διεzeugμένων*, qua gravior tone *νήτη συνημμένων*, acutior intervallo diatessaron *νήτη ὑπερβολαίων*, quae ad *προσλαμβανόμενον* sonat disdiapason.

Spissum (πυκνόν) vocatur intervallum ex duobus compositum, quae coniuncta efficiunt minus intervallum illo quod superest in diatessaron demptis illis. Aristoxenus²¹⁾ τὸ ἐκ δύο διαστημάτων συνεστηκός, ἢ συντεθέντα ἔλαττον διάστημα περιέξει τοῦ λειπομένου διαστήματος ἐν τῷ διὰ τεσσάρων vocat *πυκνόν*. In diatono igitur nullum est *spissum*, sed tantum in Chromate et Harmonia: nam tonus tono, vel tonus limmati compositus semper est maior residuo sive limmate sive tono; at limma cum apotome minus trihemitonio, et diesis cum dieisi minor ditono. Soni sunt aut *ἄπυκνοι*, aut *βαρῦπυκνοι*, aut *μεσόπυκνοι*, aut *ὀξύπυκνοι*. *Ἄπυκνοι* sunt qui non sunt soni intervalli *spissi* cuiusquam. Tales sunt immobilium hi: *προσλαμβανόμενος, νήτη συνημμένων, νήτη ὑπερβολαίων*. *Βαρῦπυκνοι* sunt quinque immobilium: *ὑπάτη ὑπάτων, ὑπάτη μέσων, μέση, παραμείση, νήτη διεzeugμένων*; *βαρῦπυκνοι* enim ii soni, qui sunt graviores intervalli *spissi*. *Μεσόπυκνοι* medii sunt intervalli *spissi*, nempe mobilium quinque, duae *παρυπάται, ὑπάτων et μέσων*, ac tres *τρίται, συνημμένων, διεzeugμένων, ὑπερβολαίων*. *Ὄξύπυκνοι* sunt soni acutiores intervalli *spissi*, nempe duae *λιγανοὶ, ὑπάτων et μέσων*, et tres *παρανήται, συνημμένων, διεzeugμένων, ὑπερβολαίων*, qui mobiles omnes.²²⁾ *Condensatio* (καταπύκνωσις) est designatio sonorum mobilium in unoquoque tetrachordo.²³⁾ Ea est diversa pro generis et coloris diversitate. *Sectio autem Canonis* (κανόνος κατατομή) constat ex designatione immobilium et condensatione; est enim definitio omnium sonorum secundum longitudinem chordarum in una chorda, qui dicitur *Canon*.

Accedimus nunc ad *Sectionem Canonis secundum systema immutabile*, quam docent praeter alios Euclides in Sectione Canonis et Thrasyllus apud Theonem. Ille de solo Diatono, hic praeterea de Chromate dixit; Harmoniam non tractarunt. Nos de solo dicemus Diatono: cuius ad exemplum ceterorum generum sonos defi-

20) Euclid. p. 9 sqq.

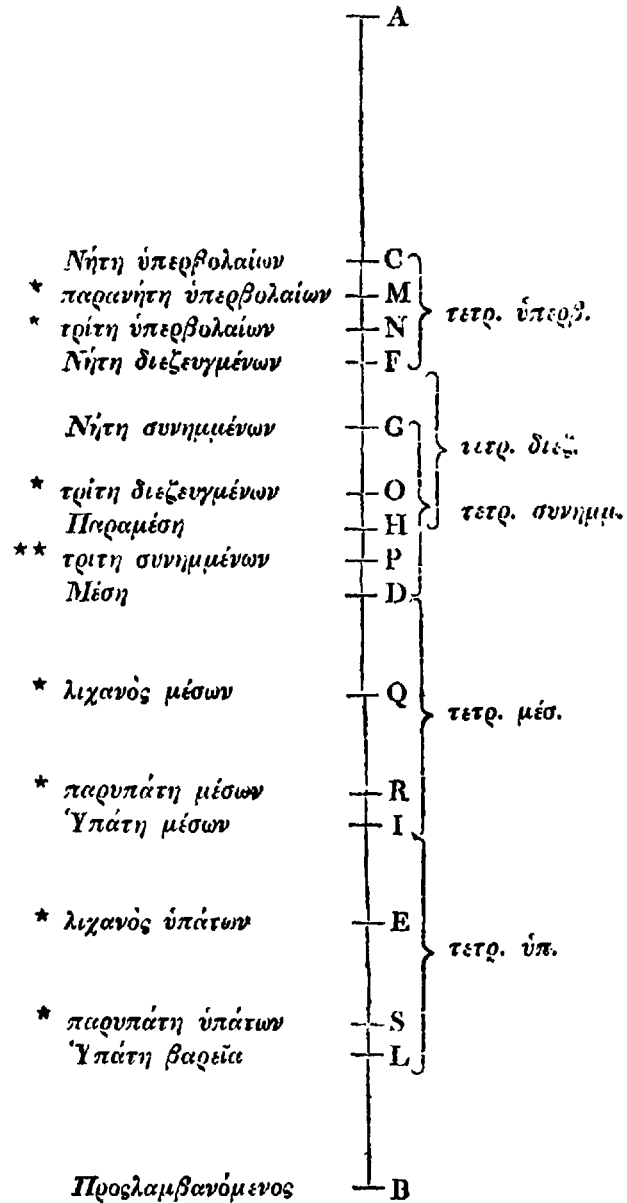
21) Elemm. harm. I, p. 24.

22) Haec tradidit Euclides p. 6 sqq.

23) Theo Smyrn. de mus. c. 36. p. 142.

gnare discet lector cordatus.²⁴⁾ Ante omnia igitur designandi sunt immobiles, qui omnibus generibus sunt communes, quippe gravissimi et acutissimi omnium tetrachordorum. Tota canonis longitudo in systemate immutabili est disdiapason, a νήτη υπερβολαίων ad προσλαμβανόμενον. Hoc sit ab A ad B. Igitur, divisa linea AB in quatuor aequales partes per puncta C, D, E, erit linea AC νήτη υπερβολαίων, AB προσλαμβανόμενος, AD μέση. Sit AC : AF = 3 : 4; est AF νήτη διεξυγμένων. Sit AF : AG = 8 : 9; est AG νήτη συνημμένων. Sit AF : AH = 3 : 4; est AH παραμείση. Sit AD : AI = 3 : 4; est AI υπάτη μέσων. Sit AI : AL = 3 : 4, est AL υπάτη βαρεία. Iam unumquodque illorum quinque tetrachordum secundum legem Diatoni expletur; unde qui generantur soni, eos asterisco signavi, ut mobilis. Sit AC : AM = 8 : 9; est AM παρανήτη υπερβολαίων. Sit AM : AN = 8 : 9; est AN τρίτη υπερβολαίων. Iam erit AN : AF = 243 : 256. Porro est AF : AG = 8 : 9; ergo AG est παρανήτη διεξυγμένων, quae et νήτη συνημμένων. Sit AG : AO = 8 : 9; est AO τρίτη διεξυγμένων. Iam erit AO : AH = 243 : 256. Sic completa sunt duo priora ab acumine tetrachorda. Superest ut compleatur tetrachordum συνημμένων. Est AG : AO = 8 : 9; ergo AO παρανήτη συνημμένων, quae et τρίτη διεξυγμένων. Sit AO : AP = 8 : 9; est AP τρίτη συνημμένων. Haec vero omissa est ab Euclide, quod ea retenta nimium multa insunt hemitonia. Haec causa est, propter quam τρίτην συνημμένων binis notaverim asteriscis. Sit AD : AQ = 8 : 9; est AQ λιχανός μέσων. Sit AQ : AR = 8 : 9; est AR παρυπάτη μέσων. Iam erit AR : AI = 243 : 256. Sit AI : AE, quod AE : AB; est AE λιχανός υπάτων. Sit AE : AS = 8 : 9; est AS παρυπάτη υπάτων. Et erit AS : AL = 243 : 256. Sic graviora duo tetrachorda completa sunt. Παρανήται et λιχανοί in Diatono dicuntur etiam simpliciter διάτονοι, ut υπερβολαίων διάτονος, διεξυγμένων διάτονος, συνημμένων διάτονος, μέσων διάτονος, υπάτων διάτονος, vel παρανήτη υπερβολαίων διάτονος, λιχανός μέσων διάτονος, et cetera similiter.

24) Chromatici generis canonem sectum qui requiratur, adeat in commentationem nostram de animae mundanae conformatione supra citatam.

Haec de Sectione Canonis secundum genus diatonicum sufficient. In Chromate autem tertia ab acuto tetrachordi uniuscuiusque chorda aequalis est tertiae Diatoni:

secunda autem hemitonio maiori gravior quam Diatoni secunda, et vocatur aut *παρανήτη* aut *λιχανὸς χρωματική*, atque adeo simpliciter *χρωματική*: ut *μέσων χρωματική*, *ὑπερβολαίων χρωματική* etc. In Harmonia vero uniuscuiusque tetrachordi secunda eadem est quae tertia in Diatono et Chromate, et vocatur aut *παρανήτη* aut *λιχανὸς ἑναρμόνιος*, atque brevius *ἑναρμόνιος*, ut *ὑπερβολαίων ἑναρμόνιος*, *ὑπάτων ἑναρμόνιος*: tertia autem tetrachordi chorda media est inter tertiam et quartam Diatoni et Chromatis.

Species (εἶδη, σχήματα) cuiusque systematis in singulis generibus sunt plures: quae differunt in Chromate et Harmonia secundum discrimina spissi locumque toni, in Diatono secundum locos limmatum et tonorum.²⁵⁾ Totidem autem species sunt systematis quot intervalla, et tot intervalla quot soni dempto uno. Itaque *diatessaron* tres, *diapente* quatuor, *diapason* septem habet.

Prima species consonantiae *diatessaron* a barypycenis comprehenditur in Chromate et Harmonia, in Diatono hemitonium habet in gravissimo; quale in systemate immutabili est ab *ὑπάτη ὑπάτων* ad *ὑπάτην μέσων*. *Altera* comprehenditur mesopycenis, quale est a *παρυπάτη ὑπάτων* ad *παρυπάτην μέσων*; *tertia* ab oxypycenis, ut a *λιχανῶ ὑπάτων* ad *λιχανὸν μέσων*. In Diatono autem altera species iisdem terminatur sonis, quibus in Chromate et Harmonia, auctore Euclide his verbis: *ἔχει δὲ καὶ ταῦτα ὁμοίως τοῖς λοιποῖς [τοῖς] γένεσιν ἀπὸ τῶν αὐτῶν φθόγγων ἐπὶ τοὺς αὐτοὺς*. Itaque in Diatono secunda species, a *παρυπάτη ὑπάτων* ad *παρυπάτην μέσων*, hemitonium habet in acutissimo; tertia autem, quum sit a *λιχανῶ ὑπάτων* ad *λιχανὸν μέσων*, medio loco habet hemitonium. Nihil tamen secius Euclides: *τοῦ οὖν διὰ τεσσαρῶν πρῶτον μὲν ἐστὶν εἶδος, οὗ τὸ ἡμιτόνιον ἐπὶ τὸ βαρὺ τῶν τόνων κείται. δευτέρον δὲ, οὗ μέσον τοῦ τόνου. τρίτον, οὗ πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ τῶν τόνων*. Manifeste haec confusa. Scribe: *πρῶτον μὲν ἐστὶν εἶδος, οὗ τὸ ἡμιτόνιον ἐπὶ τὸ βαρὺ τῶν τόνων κείται. δευτέρον δὲ, οὗ πρῶτον ἐπὶ τὸ ὀξύ, τρίτον, οὗ μέσον τῶν τόνων*.

Symphoniae *diapente* *prima* species est, quae comprehenditur a barypycenis et tonum habet primum in acumine, aut quae limma habet primo loco in gravi; illud secundum Chroma et Harmoniam, hoc secundum Diatonum; est ab *ὑπάτη μέσων* ad *παραμίσην*. *Secunda* comprehenditur a mesopycenis, tonum habens secundum apud gravem in genere chromatico et enharmonio et secundum Diatonum limma primum in acumine, a *παρυπάτη μέσων* ad *τρίτην διεξενγμένην*. *Tertia* est a mesopycenis comprehensa, et habet tonum tertium in gravi, secundum Diatonum autem limma secundo loco in gravi; est vero ab indice mediarum ad *παρανήτην διεξενγμένην*. *Quarta* est inter barypycenos, et tonum habet quartum in acumine, se-

25) Euclid. p. 14. 15.

cundum Diatonum autem limma tertio loco, atque est a media ad *νήτην διεξευγμένων* live a *προσλαμβανομένων* ad mediam.

Symphoniae *diapason prima* species est inter barypycnos, ita ut tonus sit primus in acumine; in Diatono autem est limma in hac specie primum in gravi, quartum in acuto. Computatur vero ab *ὑπάτῃ ὑπάτων* ad *παραμίσσην*. *Secunda* est inter mesopycnos, ita ut tonus sit secundus in acuto; in Diatono limma est tertium in gravi, primum in acuto. Et tota species est a *παρυπάτῃ ὑπάτων* ad *τρίτην διεξευγμένων*. *Tertia* est inter oxypycnos, ita ut tonus sit tertius in acuto; in Diatono limma secundum in ultramque partem. Est vero a *λιχανῶ ὑπάτων* ad *παρανήτην διεξευγμένων*. *Quarta* est inter barypycnos, ita ut tonus sit quartus in acumine; in Diatono limma primum in gravi, tertium in acuto. Est ab *ὑπάτῃ μέσων* ad *νήτην διεξευγμένων*. *Quinta* est inter mesopycnos, et tonus quintus in acumine: in Diatono limma quartum in gravi, primum in acuto. Tota figura est a *παρυπάτῃ μέσων* ad *τρίτην ὑπερβολαίων*. *Sexta* est inter oxypycnos; tonus sextus in acumine: in Diatono limma tertium in gravi, secundum in acuto. Est a *λιχανῶ μέσων* ad *παρανήτην ὑπερβολαίων*. *Septima* est inter barypycnos; tonus septimus in acuto: in Diatono limma est secundum in gravi, tertium in acuto. Est a media ad *νήτην ὑπερβολαίων*, a *προσλαμβανομένων* ad *μίσσην*.

Toni sunt totius systematis harmonici differentiae secundum acumen et gravitatem. Idem appellantur *modi*, *τρόποι*, etiam *ἁρμονίαι*.²⁶⁾ *Prima* aetate tres tantum toni erant inde appellati, quod tono alter alterum superabant acumine. Hi sunt *Dorius* gravissimus, *Phrygius* medius, *Lydius* acutissimus. Mox septem toni facti sunt, singulis speciebus systematis diapason vocatis tonis.²⁷⁾ *Prima* species appellata est *Μιξολύδιον*, secunda *Λύδιον*, tertia *Φρύγιον*, quarta *Δώριον*, quinta *Ἵπολύδιον*, sexta *Ἵποφρύγιον*, septima *κοινόν*, *Λοκριστι*, *Ἵποδωριον*. Complent autem hi septem modi intervallum disdiapason, singulis comprehendentibus simplex diapason, et sese tono, paucis tantum hemitonio superantibus. Ita fuit apud veteres, Euclide auctore.²⁸⁾ *Aristoxenus* autem tredecim habet tonos hos: Hypermixolydium live Hyperphrygium; Mixolydium acutiorem live Hyperiaffium, et graviorem live Hyperdorium; Lydium acutiorem, et graviorem live Aeolium; Phrygium acutiorem, et graviorem live Ialium; Dorium; Hypolydium acutiorem, et graviorem live Hypoaeolium; Hypophrygium acutiorem, et graviorem live Hypoiaffium; denique Hypodorium. Est vero alter altero gravior

26) V. Meibom. ad Euclid. p. 46 sqq. Theon. Smyrn. Musc. c. 4. p. 76.

27) Ptolem. Harm. II, 10. Plutarch. de mus. c. 8. Intt. Plin. Hist. nat. II, 20.

28) *Οἱ ἀρχαῖοι* diferte in hac re appellantur ab Euclide p. 15. Conf. p. 19. praeter ea Gaudentium p. 19. 20. Arillidem p. 18. Bacchium p. 18. 19.

aut acutior hemitonio, et quisque complectitur systema disdiapason: ergo a gravissimo Hypodorio ad acutissimum Hypermixolydium est trisdiapason.²⁹⁾ *Recentiores* demum statuerunt quindecim tonos, qui a gravissimo ad acutissimum sunt hi: Hypodorius, Hypoiaflius, Hypophrygius, Hypoaeolius, Hypolydius; Dorius, Iaslius, Phrygius, Aeolius, Lydius; Hyperdorius, Hyperialtius, Hyperphrygius, Hyperaeolius, Hyperlydius. Quorum quum alter alterum superet hemitonio, totum systema sit trisdiapason et tonus.³⁰⁾ Rursus alii, sed ii quidem minoris auctoritatis harmonici, antiqui usus imperiti, perversa prorsus et absona ratione tonorum locos designarunt, merito ob id reprehensi Aristoxeno, cuius verba apponam integra, quo appareat, quantopere antiquis iam temporibus perturbata a nonnullis modorum doctrina sit. Πέμπτον δ' ἐστὶ τῶν μερῶν, inquit³¹⁾, τὸ περὶ τοὺς τόνους, ἐφ' ὧν τιθέμενα τὰ συστήματα μελωδεῖται. περὶ ὧν οὐδεὶς οὐδὲν εἴρηκεν, οὔτε τίνα τρόπον λεπτιόν οὔτε πρὸς τί βλέποντας τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἀποδοτέον ἐστίν, ἀλλὰ παντελῶς εὐκείῃ τῆ τῶν ἡμερῶν ἀγωγῇ τῶν ἀρμονικῶν ἢ περὶ τῶν τόνων ἀπόδοσις. οἷον ὅταν Κορινθιοὶ μὲν δεκάτην ἄγωσιν, Ἀθηναῖοι δὲ πέμπτην, ἕτεροι δὲ τινες ὀγδόην· οὕτω γὰρ οἱ μὲν τῶν ἀρμονικῶν λέγουσι βαρύτερον μὲν τὸν ὑποδώριον τῶν τόνων· ἡμιτονίῳ δὲ ὀξύτερον τούτων τὸν μιξολύδιον, τούτων δὲ ἡμιτονίῳ τὸν δώριον· τοῦ δὲ δωρίου τόνῳ τὸν φρυγιόν, ὡσαύτως δὲ καὶ τοῦ φρυγίου τὸν λυδίον ἐτέρῳ τόνῳ· ἕτεροι δὲ πρὸς τοῖς εἰρημένους τὸν ὑποφρυγιόν αὐτὸν προστιθέασιν ἐπὶ τὸ βαρύν. οἱ δ' αὖ πρὸς τὴν τῶν αὐτῶν τρύπησιν βλέποντες τρεῖς μὲν τοὺς βαρυτάτους τρεῖς διέσεις ἀπ' ἀλλήλων χωρίζουσι, τὸν τε ὑποφρυγιόν καὶ τὸν ὑποδώριον καὶ τὸν δώριον, τὸν δὲ φρυγιόν ἀπὸ τοῦ δωρίου τόνῳ, τὸν δὲ λυδίον ἀπὸ τοῦ φρυγίου πάλιν τρεῖς διέσεις ἀριστᾶσιν, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν μιξολύδιον τοῦ λυδίου. τί δ' ἐστὶ, πρὸς ὃ βλέποντες οὕτω ποιέσθαι τὴν διάστασιν τῶν τόνων προτεθίμηται, οὐδὲν εἰρήκασιν. ὅτι δ' ἐστὶν ἡ καταπύκνωσις ἐκμελής καὶ πάντα τρόπον ἀχρηστος, φανερόν ἐπ' αὐτῆς ἔσται τῆς πραγματείας.

VIII.

De progressu modorum harmoniae apud Graecos ac de vera indole modorum veterum. Comparatio modorum veterum cum recentiorum Graecorum modis quindecim.

Iam, cuius rei causa praecedenti capite prima veteris harmonices initia delineaui, de progressu modorum musicorum apud Graecos dicendum est, quo indoles

29) Euclid. p. 19 sqq.

30) V. Theon Smyrn. Music. c. 13. p. 98. Meibom. ad Euclid. p. 51 sqq. Diagrammata quindecim tonorum confecit Meibom. ad Alypium p. 2. 22. 44.

31) Harmonn. elemm. II, p. 37.

eorum, turpiter plurimis ignorata, in clara ponatur luce. Quae res crassa obruta caligine diu multumque me exercuit: tandem inveni, quo acquiescere possem, idque opera haud parum laboriosa: unde si quid fructus redundabit ad illustrandam musicae veteris historiam, laboris impensu non poenitebit.

Quindecim modi Graecorum recentiorum post Aristoxeni aetatem usque ad Ptolemaei tempora obtinentes singuli complectebantur disdiapason secundum systema immutabile, atque alter alteram superabat hemitonio, ut capite septimo explicuimus. Horum diagramma exposui in adiecta extremo operi tabula (uum. I.), descriptis singulorum modorum chordis omnibus per terna genera, annotatis etiam in margine intervallis hemitonii ($\frac{1}{2}$) et diesios enharmoniae ($\frac{1}{4}$). Ubi nihil monitum est, chordae sunt Diatoni: in chordis, quae ex Chromate et Harmonia sunt, adiectum nomen generis, exceptis iis, quas Chroma et Harmonia cum Diatono communicat; aliquoties tamen eiusdem chordae nomina addidi varia, siglarum musicarum causa, de quibus infra dicitur. Praeterea in laevo margine extremo annotavi, quibus nostrorum sonorum chordae veteres respondeant: quae comparatio certa erit, modo demonstraveris, Hypodorii sonum gravissimum *προσλαμβανόμενον* esse nostrorum A, cui a nobis equiparatus est. Iam vero Guido Aretinus, qui recepta temporibus nostris sonorum nomina siglasque musicas invenit, in ceteris praecepta veterum secutus est: Guidoni autem sonus gravissimus est Gamma (Γ) sive *ὑποπροσλαμβανόμενος*, ductus a Graecorum gravissimo sono, quem non canebant veteres, sed pro principio sonorum siglarumque ponebant: hic tono gravior proslambanomeno Hypodorii et nostro A: itaque certum est proslambanomenon Hypodorii non alium sonum esse quam A nostrorum.¹⁾

Sed in amplitudinem hanc paullatim tantum systema accrevit. Primitivi enim modi tres erant, *Dorius* gravissimus, *Phrygius* medius, *Lydius* acutissimus, alter alterum superantes tono singulique complectentes diatessaron, ut tota compages esset diapente et tonus. Non tamen credibile sola eos gravitate et acumine distinctos fuisse, sed quo diversa eorum esset indoles, tribus speciebus diatessaron definebantur. Colligitur hoc ex argumento certissimo. Nam quum singuli modi aucti essent in intervallum diapason, Dorius modus a gravi ad acutum in Diatono, de quo solo dicemus (cetera enim ad eius normam facile dividi possunt), habuit intervalla limmatis, toni, toni, limmatis, toni, toni:

$$\frac{5}{2}, 1, 1 : 1 : \frac{3}{2}, 1, 1$$

Phrygius toni, limmatis, toni, toni, toni, limmatis, toni:

$$1, \frac{5}{2}, 1 : 1 : 1, \frac{3}{2}, 1$$

Lydius toni, toni, limmatis, toni, toni, toni, limmatis:

1) V. Meibom. ad Euclid. p. 50. ad Aristid. p. 210. Rem agnoscit etiam Mairburg *Krit. Einl. in die Gesch. und Lehrf. der alten und neuen Musik* p. 124.

$$1, 1, \frac{1}{2} : 1 : 1, 1, \frac{1}{2}$$

Iam apparet singulos hos constare ex binis tetrachordis eiusdem speciei, tono disiunctis, Dorium ex tetrachordis duobus primae speciei diatessaron $\frac{1}{2}, 1, 1$, Phrygium tertiae $1, \frac{1}{2}, 1$, Lydium secundae $1, 1, \frac{1}{2}$. Hinc retro colligitur, Dorium tetrachordum, ex quo per disiunctionem composito Dorium diapason natum, primitus divisum esse secundum primam speciem diatessaron, similiterque Phrygium secundum tertiam atque Lydium secundum alteram. Itaque trium modorum antiquissimorum diagramma hoc est a gravi ad acutum:

Interv.	Dorius	Phrygius	Lydus
	ὑπάτη		
$\frac{1}{2}$	παραπάτη		
$\frac{1}{2}$		ὑπάτη	
$\frac{1}{2}$	παρανήτη		
$\frac{1}{2}$		παραπάτη	ὑπάτη
$\frac{1}{2}$	νήτη	παρανήτη	
$\frac{1}{2}$			παραπάτη
$\frac{1}{2}$		νήτη	
$\frac{1}{2}$			παρανήτη
$\frac{1}{2}$			νήτη

Iam quo ordine quaque ratione plures deinde toni inventi atque adornati sint, paucis nunc exponam ita, ut argumenta, quibus haec firmantur, post rei ipsius tractationem in unum congesta adiciam. Quum enim iude ex Terpandri temporibus singuli modi completerentur diapason, hoc est tetrachorda μέσων et διζευγμένων, plures quam tres modi poterant nasci; quod fieri non poterat, quamdiu singuli modi finibus tetrachordi circumscripti erant. Primum igitur veteres modi tres ita aucti sunt, ut utrumque tetrachordum divideretur ratione a maioribus tradita, interposito tono disiungente. Sic nati Dorius in quarta specie diapason, a gravi ad acutum his progrediens intervallis,

$$\frac{1}{2}, 1, 1 : 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

Phrygius in tertia,

1, $\frac{1}{2}$, 1 : 1 : 1, $\frac{1}{2}$, 1

Lydius in secunda,

1, 1, $\frac{1}{2}$: 1 : 1, 1, $\frac{1}{2}$

atque alter alterum superabat tono, ut apud antiquiores, singulorumque in singulis generibus, Diatono, Chromate et Harmonia, si quidem omnia tum iam ulitata erant, soni erant hi:

ὑπάτη (μέσων)
 παρυπάτη (μέσων)
 λιχανός (μέσων)
 μέση
 παραμέση
 τρίτη (διεξευγμένων)
 παρανήτη (διεξευγμένων)
 νήτη (διεξευγμένων)

Nomina vero μέσων et διεξευγμένων tum demum accesserunt, quum additum in gravi esset tetrachordum ὑπάτων: quo adiecto, tetrachordum μέσων vere erat medium, διεξευγμένων autem disiunctum unicum, quia tetrachorda μέσων et ὑπάτων coniuncta erant. Proxime nunc inventi Ionius Aeoliusque modi. Etenim quum Dorius et Phrygius, item Phrygius et Lydius distarent tono, interpolando positi inter illos Ionius, inter hos Aeolius; unde quinque facti modi, altero alterum superante hemitonii intervallo,

$\frac{1}{2}$ { Dorius
 $\frac{1}{2}$ { Ionius
 $\frac{1}{2}$ { Phrygius
 $\frac{1}{2}$ { Aeolius
 $\frac{1}{2}$ { Lydius

unde recte Aristoxenus Aeolium dixit Lydium graviorem, Ionium autem Phrygium graviorem. Atque ut non tantum acumine et gravitate, sed, quemadmodum par erat, specie differrent a ceteris modis, Ionio data sexta diapason species,

1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1

Aeolio septima,

1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1

Hi modi quinque sunt primitivi, nominaque habent simplicia: ceteri vocantur nominibus inde compositis. Et horum quidem proximus post quinque priores est *Mixolydius*, hemitonio superans Lydium in acuto, adeo ut quarta superior sit Dorii: unde ab Aristoxeno vocatur Hyperdorius. Huic tributa prima species diapason,

$$\frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : 1$$

Qui sex modi antiquis satis temporibus usitati fuerunt; et totum eorum systema complectebatur diapason et diatellaron: singulorum autem soni eadem nomina habebant, quae posui in tribus antiquissimis.

Post hos inventi quinque graviore modi infra Dorium, primitivorum plagales, qui vocantur, et quartae inferiores, hemitonio singuli distantes, ab acuto ad grave *Hypolydium*, *Hypoaonium*, *Hypophrygium*, *Hypoaonium*, *Hypodorium*. Sed ex septem speciebus diapason supererat nonnulli quinta, eaque tributa Hypolydio,

$$1 : 1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2}$$

Hypophrygio autem data Iastia divisio five sexta diapason species, Hypodorio Aeolia, five species septima. His recentiores sunt quartae superiores Iastiae et Phrygiae harmoniae, *Hyperaonia* et *Hyperphrygia*, sed Heraclidi tamen Pontico et Aristoxeno notae: unde singulis complectentibus disdiapason, totum systema tredecim tonorum erat trisdiapason perfectum. At post Aristoxenum recepti *Hyperaonium* et *Hyperlydium* modi, Aeolii Lydiique quartae superiores. Sic quindecim erant modi, quinque primitivi (authenticos vocant nostri) et plagales decem, superiores quinque, quinque inferiores: singulisque iam complectentibus disdiapason alteroque superante alterum hemitonio, totum systema erat trisdiapason et tonus.

His summatis disputatis adiicienda iam argumenta sunt, quo constat haec a me non excogitata temere, sed ex veterum testimoniis ducta esse, quamquam iis intellectu difficilioribus, quam ut a quoque plane perspecta sint. Demonstrabitur igitur, modos Mixolydium, Lydium, Aeolium, Phrygium, Ionium, Dorium sex illas, quas dixi, diapason species fuisse, ceterosque eam quemque habuisse speciem, quae cuique tributa a nobis est: omnes modos tantum superatos quemque a quoque esse, quantum dixi; nomina chordarum primitiva fuisse ea, quae supra apposui: sex, quos modo nominavi, ceteris esse vetustiores, et vetustissimos Lydium, Phrygium, Dorium, proximos Ionium et Aeolium, post hos Mixolydium; deinde Hypolydium, Hypoaonium, Hypophrygium, Hypoaonium, Hypodorium; mox Hyperaonium et Hyperphrygium; postremo Hyperaonium et Hyperlydium. In his autem demonstrandis ita verfabor, ut alia quaedam, quae in praegressis non tradidi, quaeque ibi commode poni posse non arbitrabar, suo quodque addam loco.

Primum dicamus de speciebus diapason. Etenim quum ridicula vulgo sententia invaluisset, veterum modos non nisi ratione acuminis et gravitatis differre: primus fuit Anglus doctus Franc. Haskins Eyles Stiles²⁾, qui videret, modos etiam ratione specierum diapason fuisse diversos. Quem antequam noveram, veterum testimonia eodem deduxerunt me: idque mihi quidem non mediocriter videtur veritatis documentum esse: quippe in rebus tam obscuris, ubi plures, quorum alter ignorabat alterius praecepta, diversa plane via ad eundem deducti finem sint, rem ipsam

2) Philof. transact. a. 1760. Vol. 51. P. 2.

totigisse eos probabile, propterea quod verum non nisi unum est, in quo necesse omnes convenire, erroris vero innumerae species, atque errantium alia alii vagantur via, nec facile eodem deveniunt. Attamen sunt, in quibus ego discodam ab Anglo homine: sed veterum testimonia satis multa et distincta sicutus in singulis et certioram viam ingressus sum et uniuscuiusque modi naturam accuratius definitivisse mihi videor. Nec opus, ut eius rationem, ubi discrepet a mea, refutem, quum mea veterum scriptorum verbis disertis firmetur. Illud autem iure mireris, viri huius doctrinam a scriptoribus rei musicae plane repudiatam esse, quum tamen concedant, varios modorum veterum effectus incredibiles olim visos inde sane explicari posse³⁾: condonandum tamen iis, quod non viderunt, qua ratione cum veterum auctorum verbis conciliari ea doctrina potuerit. Ac profecto, ut rem proposuit Angelus, aegre conciliatur, ut ego, facillime.

Modorum effectus apud veteres cur tanti tamque varii fuerint, nullo modo explicari potest, si nonnisi tensione, hoc est acumine et gravitate differabant: nihilo magis tamen negare poterit quisquam, fuisse tantos musicae Graecae effectus, nisi forte omnem historiae fidem tollendam putamus. Praeterea si cum scriptoribus artis musicae veterum modos omnes dicemus habuisse divisionem systematis immutabilis, hoc est septimam speciem diapason, qui nostris est modus *mollis* descendens, a gravi ad acutum

$$1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

veterum musica trisittiam habuisset quandam, quod etiam visum Forkelio, quae tamen trisittia abhorret prorsus ab hilari potissimum laetisque Graecorum ingenio. Quid multa? Euclides testis locupletissimus docet, Mixolydium appellatum fuisse a veteribus (*ὑπὸ τῶν ἀρχαίων*) primam speciem diapason, Lydium secundam, Phrygium tertiam, Dorium quartam, Hypolydium quintam, Hypophrygium sextam, Hypodorium sive Locristi septimam. Huic accedunt Aristides, Gaudentius, Bacchius, (qui et ipse verba habet *ἐκαλεῖτο δὲ ὑπὸ τῶν ἀρχαίων*) locis supra allatis. De Mixolydio idem tradit Plutarchus.⁴⁾ Reduxit hos modos Ptolemaeus, non invenit: hinc accepit ecclesia tam Graeca quam Romana; et addidit novum praeterea Bryennio memoratum Hypermixolydium supra Mixolydium.

Sed magna hinc oritur difficultas, quod, quum omnium scriptorum et totius antiquitatis consensu Mixolydus sit acutissimus, gravior Lydius, graviores deinde ordine Phrygius, Dorius, Hypolydus, Hypophrygius, Hypodorius: quemadmodum convenit severo Doriensium ingenio, Lydorum molli, muliebri Sapphus, Mixolydii inventricis: tamen Euclides, Aristides, Gaudentius, Bacchius computant

Mixolydium ab *ὑπάτῃ ὑπάτων* ad *παραμέσην*,

Lydium a *παρυπάτῃ ὑπάτων* ad *τρίτην διεzeugμένων*,

Phrygium a *λεχανῷ ὑπάτων* ad *παρανήτην διεzeugμένων*,

Dorium ab *ὑπάτῃ μέσων* ad *νήτην διεzeugμένων*,

3) V. Burueii Hist. music. T. I, p. 58.

4) De music. c. 16.

Hypolydium a *παρυπάτη μέσων* ad *τρίτην ὑπερβολαίων*,
 Hypophrygium a *λιχανῶ μέσων* ad *παρانیτην ὑπερβολαίων*,
 Hypodorium a *μέσῃ* ad *νήτην ὑπερβολαίων*,

ordine prorsus inverſo. Quae res dici vix poteſt, quantam moleſtiam creaverit ſcriptoribus de muſica, qui nullo modo expediri eam poſſe opinati ſunt.⁵⁾ Equidem tantum abſum, ut iactare aciem meam par habeam, quod expediverim, ut etiam caſtigandos arbitrer, quorum oculi hebetes fuerint in re clara. Quippe nemo magiſtrorum veterum, quum Mixolydium diceret eſſe inter *ὑπάτην ὑπάτων* et *παραμέσῃν*, ideo acutiſſimum putavit, nec Hypodorium graviſſimum, quod eſſet inter *μέσῃν* et *νήτην ὑπερβολαίων*, nec graviorem Hypodorio Hypophrygium, Hypophrygio Hypolydium, ceterosque in eundem modum; ſed comparatione utuntur ſyſtematis immutabilis, ut, qui intervallorum in modis illis ſeptem progreſſus fuerit apud veteres, commonſtrent diſcipulis. Nam in ſyſtemate immutabili ob id ipſum, quod immutabile eſt, Mixolydii diapason progreſſus nonnulli inter *ὑπάτην ὑπάτων* et *παραμέσῃν*, Lydii nonnulli inter *παρυπάτην ὑπάτων* et *τρίτην διεξευγμένων*, ceterorumque inter eos, quos dixerunt, cernitur ſonus: unde his utuntur exemplis. Hoc apertiſſimum in Hypodorio. Quem quum non ſolum inter *μέσῃν* et *νήτην ὑπερβολαίων* ſumant, ſed etiam inter *προλαμβάνόμενον* et *μέσῃν*⁶⁾: ſi acumen et gravitatem ſonorum ſpectaſſent, et graviſſimum una et acutiſſimum dixiſſent: quo nihil eſſe poteſt abſurdum. Sed quum intervallorum ordinem reſpicerent, recte Hypodorium tam inter *προλαμβάνόμενον* et *μέσῃν*, quam inter *μέσῃν* et *νήτην ὑπερβολαίων* ſumpſerunt, quia inter has illasque chordas eadem intervallorum ſeries habetur in ſyſtemate immutabili. Quid quod ipſa ſcriptorum verba indicant, comparatione tantum uti ſe, quum veteres modos inter illos ſonos ponant? Etenim ubi accurate loquuntur, dicunt *οἶον ἀπὸ ὑπάτης ὑπάτων ἐπὶ παραμέσῃν*, *οἶον ἀπὸ παρυπάτης ὑπάτων ἐπὶ τρίτην διεξευγμένων* etc. aut *οἶον τὸ ὑπάτης ὑπάτων καὶ παραμέσῃς* etc. ut Gaudentius, Bacchius, Plutarchus: omiſit *οἶον* Ariſtides, omiſit et Euclides, ſed Euclides propterea, quod principio in ſpeciebus dialeſſaron⁷⁾ eo iam uſus erat ſaepe, adeo ut ſuppleri illud mente a lectoribus non dubitaret. Quid igitur videtur? novisne opus argumentis eſſe, an haec ſufficere? Sed licet ſufficiant; addam tamen unum in cumulum. Tetrachorda enim *ὑπάτων* et *ὑπερβολαίων* inventa demum poſt Mixolydium modum, idcircoque poſt Lydium et Phrygium, ut ſiglarum muſicarum expoſitio infra docebit; qui igitur fieri potuit, ut ratione tenſionis Mixolydii veterum computaretur ab *ὑπάτη ὑπάτων*, Lydii a *παρυπάτη*, Phrygius a *λιχανῶ*? Immo comparari tantum intervalla ſonorum in modis veterum a recentioribus poterant cum iis intervallis, quae in ſyſtemate immutabili inter illas chordas ſunt.

5) Vide modo Forkelium T. I, p. 345.

6) Vide Euclidem ceterosque ſcriptores ſupra citatos.

7) Vide p. 14.

Quae quum ita sint, certum est ratione intervallorum septem illos modos habere septem species diapason; quaenam vero eorum sit tensio, discendum aliunde. Credas fortasse, eandem fuisse omnium, in qua opinio fuit fere Stiles: sed quum vetustissimos modos alterum altero graviores aut acutiores tono fuisse constat, septem his eandem tensionem esse absouum: nec probabile veteres omnibus speciebus eandem dedisse tensionem, quum Lydio manifeste aptior sit acutus sonus, Dorio gravis, Phrygio medius. Est locus Aristidis ⁸⁾, quo firmare Angli sententia videntur: sed eius auctoritatem infirmabo suo tempore. Quid multa? Nihil in modorum acumine et gravitate mutatum a Graecis unquam, sed mansit tensio omnium eadem per omnes aetates. Dorio inde ab initio Phrygius gravior tono, Phrygio Lydius eodem: eadem intervalla vel in quindecim modorum systemate sunt. In hoc quindecim tonorum systemate alter modus alterum superat hemitonio: iam vero sex modos systematis vetusti, Mixolydium, Lydium, Aeolium, Phrygium, Iastium, Dorium eadem ratione dispositos esse, notae ostendunt musicae. Etenim vetustissimum notarum systema pertinet ab a ad d̄, hoc est, complectebatur diapason et diatessaron; singulis igitur senorum modorum intervallo diapason comprehensis alter alterum superabat hemitonio. Itaque nihil mutatum reperimus in tensione modorum, ideoque certum ex eo tempore, quo quisque inventus est, modorum distantias fuisse easdem, quas in systemate tredecim et quindecim tonorum; atque a gravi ad acutum sic distabant hi modi:

$\frac{1}{2}$	{	Hypodorius
$\frac{1}{2}$	{	Hypoiaastius
$\frac{1}{2}$	{	Hypophrygius
$\frac{1}{2}$	{	Hypoacolius
$\frac{1}{2}$	{	Hypolydius
$\frac{1}{2}$	{	Dorius
$\frac{1}{2}$	{	Iastius
$\frac{1}{2}$	{	Phrygius
$\frac{1}{2}$	{	Aeolius
$\frac{1}{2}$	{	Lydius
		Mixolydius

⁸⁾ p. 21. 22.

et ceteri supra Mixolydium eodem modo. Quapropter septem illi modi, Hypodorius, Hypophrygius, Hypolydius, Dorius, Phrygius, Lydius, Mixolydius, qui ratione Specierum diapason in systemate immutabili ita ponuntur, ut Hypodorius in acuto, Mixolydius in gravi sit, ratione tensionis inverso progrediebantur ordine, ut ex hac tabula patet:

Species diapason in systemate immutabili.

grave Mixolydius
 $\frac{1}{2}$ (Lyrius
 1 (Phrygius
 1 (Dorius
 $\frac{1}{2}$ (Hypolydius
 1 (Hypophrygius
 1 (acutum Hypodorius

Tensio modorum.

grave Hypodorius
 1 (Hypophrygius
 1 (Hypolydius
 $\frac{1}{2}$ (Dorius
 1 (Phrygius
 1 (Lydius
 $\frac{1}{2}$ (acutum Mixolydius

plane ut in systemate Ptolemaei et Bacchii⁹⁾; nec novum adeo hoc Ptolemaei inventum, sed in hoc quoque veterum pressa vestigia. Hinc, quodnam veterum et recentiorum apud Graecos modorum discrimen fuerit, aestimare licet: est enim duplex, alterum ambitus, alterum specierum diapason. Nam recentiorum modi singuli complectuntur disdiapason, hoc est tetrachorda hyperbolaeon, diezeugmenon cum tono, meson et hypaton cum proslambanomeno: veteres non nisi diapason, hoc est tetrachorda diezeugmenon et meson cum tono: itaque Dorius vetustus est ab *ὑπάρτη μέσων* ad *νήτην διεξευγμένων* recentioris, Lydius vetustus ab *ὑπάρτη μέσων* ad *νήτην διεξευγμένων* recentioris, et ceteri ab eodem sono ad eundem, ratione quidem tensionis, non intervallorum divisionis. Sic totum systema modorum sex antiquissimorum a sono gravissimo Dorii ad acutissimum Mixolydii versatur inter *ὑπάρτην μέσων* recentioris Dorii et *νήτην διεξευγμένων* Mixolydii recentioris, hoc est ab a ad \sharp : firmantibus hoc siglis musicis. Praeterea post inventum systema immutabile modus recentiorum quisque ad hoc ipsum describebatur, distinguebantur autem a modis specierum diapason, quum apud veteres modi primitivi propriam quisque speciem habuissent. Hinc coeptum, ut videtur, singulis modis omnes aptari species diapason; quas quis credet sublatas ex usu esse, quum ubivis memorentur ab Aristoxenicis et recentioribus ante Ptolemaeum, quumque iis potissima musicae pars contineatur? Quin haec causa est, cur immutabile systema hoc ipso nomine appellatum sit, oppositione variarum mutationum, quas quisque modus subiret pro di-

9) Bacch. p. 14.

veritate speciei, ad cuius normam soni temperarentur. Quippe ubi ex systemate immutabili, divisionem Hypodoriam habente, quae ideo etiam *κοινὸν* nomine appellata est, in Doriam aut Lydian speciem transponendi soni erant, ita chordae intendebantur collope, ut postulabat ratio speciei. Unde magnam musica varietatem nacta est, multoque maiorem, quam in nostris duobus modis, duro et molli possibile: quindecim enim modi per septem species divisi quinque et centum praebebant varia diagrammata sive scalas.

Iam vero scrupulum iniicere possunt verba Aristoxeni¹⁰⁾, quibus nonnulli dicuntur modos sic ordinasse a gravi ad acutum:

	Hypophrygia	tibia
	Hypodorius	
$\frac{1}{2}$	(Mixolydius
$\frac{1}{2}$	(Dorius
1	(Phrygius
1	(Lydus

Unde colligas arbitrarios prorsus modorum locos fuisse. Sed longe aliter habet res. Quippe qui ita collocabant, ii, ut Aristoxenus significat, nesciverunt, quid spectandum esset in collocandis modis: spectandi autem sunt soni immutabiles cognominibus modorum diversorum. Ut, si examinare velis, situs Dorius gravior an Mixolydius, conferendi sunt termini diapason, *ὑπάται* et *νήται* sibi in utroque modo respondententes. Tum, quoniam *νήτη διεξευγμένων*, quae in veteri systemate acutissima est, in Dorio quam in Mixolydio gravior est intervallo diatessaron, itemque *ὑπάτη μέσων*, in veteri systemate gravissima; Dorius modus gravior Mixolydio iudicari debet integro diatessaron. Quod quum non intelligerent nonnulli iam ante Aristoxenum, perturbarunt ordinem modorum. Saepe enim accidit apud veteres, ut alius modus multo caneretur pluribus sonis, alius paucioribus: exempli causa, Dorius aetate quadam canebatur usque ad *ὑπάτην μέσων*, hoc est, initio sumpto a *νήτη διεξευγμένων*, per diapason, dum alii modi descendebant usque ad *ὑπάτην ὑπάτων*, hoc est, ab eodem initio, in diapason et diatessaron. De quo dicetur infra. Itaque si Mixolydius canebatur usque ad *ὑπάτην ὑπάτων*, per diapason et diatessaron, Dorius autem non nisi ad *ὑπάτην μέσων*, aequalis gravitate Dorio Mixolydius videri poterat, quamquam acutior integro diatessaron. Hinc explicandus perversus ille meritoque reprehensus Aristoxeno modorum positus. Pone Hypodorium modum cantatum per

10) V. cap. praeced. extr.

integrum diapason et tonum in gravi, ita ut gravissima chorda (d) tono gravior esset *ὑπάτη* eius (e) in secunda parte tabulae in fine operis propositae (num. II.): Hypophrygiam autem tibiam cecinisse diapason et diatessaron, ita ut gravissimus eius sonus (cis) infra *ὑπάτην* (fis) esset intervallo diatessaron, qui sonus posthac appellatus *ὑπάτη ὑπάτων* oppositione *ὑπάτης μέσων*: apparet iam Hypophrygiam tibiam gravio-rem Hypodorio modo trihemitonio videri potuisse. Mixolydia vero harmonia cantata sit in diapason et disdiatessaron, hoc est disdiatessaron infra *ὑπάτην*; erit gravissimus sonus Mixolydius (dis) Hypodorii gravissimo (d) acutior hemitonio. Porro Dorius, Phrygius, Lydius canantur infra primitivam hypaten diatessaron, hoc est, ad suam quisque *ὑπάτην ὑπάτων*: erit Dorii gravissimus (e) hemitonio acutior quam Mixolydii gravissimus (dis), Phrygii gravissimus (fis) tono acutior quam Dorii (e), Lydii gravissimus (gis) tono acutior quam Phrygii (fis). Hic loci Aristoxeni sensus unice verus; itaque expedita iam difficultas omnis. Dicis verisimile non videri Hypodorium cantatum esse per diapason et tonum, Mixolydium per diapason et disdiatessaron: Hypophrygium in tibiis, Dorium, Phrygium et Lydium per diapason et diatessaron. Dicis licet, falso dixeris. Mixolydiam enim harmoniam undecim modorum acutissimam descendisse usque ad diapason et disdiatessaron, necessarium profus, quia, absque hoc si fuisset, chorus tragicus virorum in tragoedia canere non potuisset Mixolydium; ceteros modos usque ad *ὑπάτην ὑπάτων*, hoc est a *νήτη διεξυμμένων* in diapason et diatessaron vulgo deductos esse ante inventum proslambanomenum, non opus ut demonstrares. Hypodorium autem ob nimiam gravitatem non infra diapason et tonum descendisse, maxime consentaneum: quoniam superabat Hypophrygius non in voce, sed tantum in tibiis.

Iam quum demonstratum sit, qualis fuerit apud veteres modorum tensio, item quales diapason species habuerint Mixolydius, Lydius, Phrygius, Dorius, Hypolydius, Hypophrygius, Hypodorius: Aeolio ostendam septimam, Iastio sextam tributam esse. Hoc ita fiet, ut Aeoliae harmoniae Hypodoriaeque eandem fuisse speciem evincatur, itemque eandem Iastiae et Hypophrygiae: unde sequitur Aeoliae speciem esse septimam, Iastiae sextam. Prius consicitur verbis Heraclidis apud Athenaeum ¹¹⁾, quae apponam integra. *Τὸ δὲ Αἰολίων ἦθος, ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀκῶδες, ἔτι δὲ ὑπόχαυρον· ὁμολογεῖ δὲ τὰντα ταῖς ἵπποτρογαῖς αὐτῶν καὶ ξενοδογαῖς· οὐ πανοῦρον δὲ, ἀλλ' ἐξηρμένον καὶ τεθαρρήκός. διὸ καὶ οἰκείον ἐστ' αὐτοῖς ἡ φιλοποσία καὶ τὰ ἐρωτικά καὶ πᾶσα ἡ περὶ τὴν δίαιταν ἄνεσις. διὸ καὶ περιέχουσι τὸ τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἀρμονίας ἦθος. αὕτη γὰρ ἐστὶ, φησὶν ὁ Ἡρακλείδης, ἣν ἐκάλουν Αἰολίδα· ὡς καὶ Λάσιος ὁ Ἐρμιονεὺς ἐν τῷ εἰς τὴν ἐν Ἐρμιόνη Δίμητρα ὕμνῳ λέγων οὕτως·*

11) Lib. XIV. p. 624. D

Αἶματρα μέλω κόρον τε Κλυμένοιο
 ἄλοχον Μελίβοϊαν ἕμνων ἀνάγων
 Αἰολιδ' ἄμα βαρῦβρομον ἀρμονίαν.

(— ἄ ὀ — ἄ ὀ — ἄ ὀ — ὀ — ὀ
 ὀ ὀ ἄ ὀ ὀ — ὀ — ἄ ὀ ὀ —)

— ὀ — ὀ — ὀ — ὀ — ὀ —)

ταῦτα δ' ἄδουσι πάντες ὑποδώρια τὰ μέλη. ἐπεὶ οὖν τὸ μέλος ἐστὶν ὑποδώριον, εἰκότως Αἰολίδα φησὶν εἶναι τὴν ἀρμονίαν ὁ Δάσος. Καὶ Πρατίνας δέ ποῦ φησιν·

Μὴ σύντονον δίωκε μηδ' ἀνειμέναν
 Ἰαστὶ μοῦσαν· ἀλλὰ τὰν μίσαν νεῶν
 ἄρουραν αἰόλιζε τῷ μέλει.

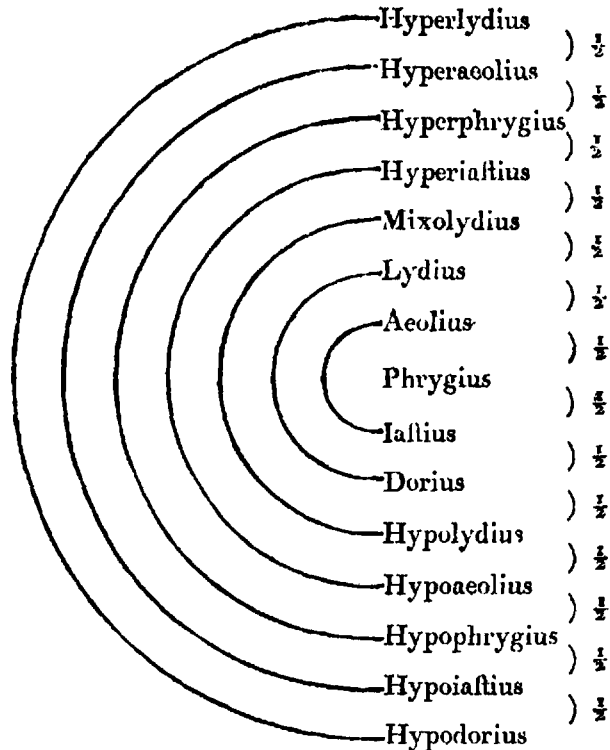
ἐν δὲ τοῖς ἐξῆς σαφέστερόν φησιν· Πρέπει τοι πᾶσιν αἰοῖδ' λαβράκταις Αἰολίς ἀρμονία. πρότερον μὲν οὖν, ὡς ἔφη, Αἰολίδα αὐτὴν ἐκάλον, ἕστερον δὲ ὑποδώριον· ὡσπερ ἐνίοι φασιν, ἐν τοῖς αὐλοῖς τετάχθαι νομίσαντες ὑπὸ τὴν Δωρίαν ἀρμονίαν. ἐμοὶ δὲ δοκεῖ ἄρῶντας αὐτοὺς τὸν ὄγκον καὶ τὸ προσποίημα τῆς καλοκαγαθίας ἐν τοῖς τῆς ἀρμονίας ἤθεσιν Δωρίαν μὲν αὐτὴν οὐ νομίζειν, προσημερηῆ δὲ πως ἐκείνη· διόπτει ὑποδώριον ἐκάλεσαν, ὡς τὸ προσημερὲς τῷ λευκῷ ὑπόλευκον, καὶ τὸ μὴ γλυκὺ μὲν ἔγγως δὲ τοῦτου ὑπόγλυκυ, οὕτω καὶ ὑποδώριον τὸ μὴ πᾶν Δωρίον. Cur Hypodoria appellata sit, Heraclides causam commentus est subabsurdam: rectius ii, qui ideo Hypodoriam appellatam dicunt, quod tibiae Aeolicum diapason habentes collocabantur infra Doriam, quippe eo loco, ubi est modus Hypodorius: unde natus Hypodorius. Ex hoc igitur loco satis liquet, Aeoliae harmoniae non aliam fuisse speciem diapason, quam Hypodoriae: nam Heraclides non de tensione loquitur, qua magnopere differunt Aeolius Hypodoriusque modi, sed de specie diapason. Etenim, si tensione aequales putasset, valde sese musicae imperitum prodidisset, quum certum sit Aeolium modum tensione fuisse hemitonio supra Phrygium, hoc est tetratono supra Hypodorium: unde Pratinas Aeoliam harmoniam dicit λαβράκταις convenire, quod de gravitate Hypodoriae nemo putaverit: unde mediam inter Ioniam remissam (ἀνειμένην), hoc est graviozem, et adstrictam sive acutiorem, Lydiam intellige, idem praedicasse poeta dithyrambicus videtur. Et ipsum hoc, quod Aeoliam harmoniam dictam posthac Hypodoriam esse tradebant, quod in tibiis infra Doriam poneretur, ostendit satis, speciem modi, non tensionem respici; una enim eademque harmoniae species supra Doriam suo loco posita dicebatur Aeolia; in tibiis infra collocata Hypodoria. Quid quod ipse Heraclides disertis verbis docet, non tensionem sive acumen et gravitatem a sese spectari, sed ingenium et indolem modi, quae a specie diapason pendet multo magis quam a tensione: consideranda esse discrimina speciei, nec curanda magnopere acumen et gravitatem. Κατααρονητέον οὖν, inquit¹²⁾, τῶν τὰς μὲν κατ' εἶδος διαφορὰς οὐ δυναμένων θεωρεῖν, ἐπα-

12) Ibid. p. 625. D.

κολουθούντων δὲ τῇ τῶν φθόγγων ὀξύτητι καὶ βαρύτητι, καὶ τιθεμένων ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν καὶ πάλιν ὑπὲρ ταύτης ἄλλην. οὐχ ὅρῳ γὰρ οὔτε τὴν ὑπερμιξολύδιον οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος. καίτοι τινὲς φασὶν ἄλλην ἐξευρηκέναι καινὴν ἁρμονίαν ὑποφρύγιον. δεῖ δὲ τὴν ἁρμονίαν εἶδος ἔχειν ἦθους ἢ πάθους, καθάπερ ἡ Λοκρῆσι· ταύτη γὰρ ἔνιοι τῶν γενομένων κατὰ Σιμωνίδην καὶ Πινδαρον ἐχρησαντό ποτε, καὶ πάλιν κατεφρονήθη. Ex quibus verbis sanequam obscuris, et male, ut videtur, excerptis ab Athenaeo, hoc quidem patet, de tensione intelligendum Heraclidem non esse: sciteque Hypermixolydium novum modum negat esse, quod non fit nova diapasōn species: Hypophrygium quoque reprehendit iure, quod Iastia est species. Illud mirere, Locricum pro diverso modo habitum Heraclidi, quum divisione eius Hypodoria fit: sed variatum haud dubie erat aut figuris melodiae peculiaribus aut immutatis aliquantum sonis et intervallis, quemadmodum in plurimis veterum modis factum videmus. Magis etiam mirum, quod Hypermixolydium Hyperphrygiamque harmoniam distinguit Heraclides, quae teste Aristoxeno sunt eadem. Sive igitur in transcribendo erravit Athenaeus, sive librarii haec culpa est, pro voce ὑπερφρύγιου dicendum erat ὑπερλύδιου, qui modus est is, quem dixit supra Hypermixolydium poni: de qua re infra dicetur iterum. Ceterum toto hoc loco praeter alios carpi Aristoxenum, qui Hyperphrygium modum adoptavit, maxime videtur probabile.

Transeo nunc ad Ionium modum. Damon, auctore Plutarcho¹³⁾, invenit harmoniam ἐπανειμένην Λυδιστί, quae dicta oppositione τῆς συντονολυδιστί. Quae fit ἐπανειμένη Λυδιστί, optime explicuit Buretteus: neque enim alia est quam Hypolydia, quae fit remisso a Lydia diatessaron, unde dicta a remittendo, ἀπὸ τοῦ ἀνίσσθαι: quemadmodum Hyperlydia (συντονολυδιστί) fit intenso diatessaron. Iam ἐπανειμένην Λυδιστί Plutarchus pronunciat ἐναντίαν τῇ Μιξολυδιστί, quod Buretteus explicat ex tensione, quia Hypolydia gravior est quam Mixolydia tritono. Quae quidem explicatio nequiquam sufficiens: cur enim Mixolydiae potissimum oppositam dixerit, non etiam Lydiae aut Aeoliae aut alii, abs qua intervallo distet? Res haec est. Tensione oppositi modi non nisi ii dici possunt, qui pari intervallo distant a medio Phrygio: atque ita sane sibi oppositi sunt Hypolydius et Mixolydius, ut patet ex hac tabula:

13) De music. c. 16.

At non solum tensione oppositus Hypolydio Mixolydius, sed etiam specie: nam Mixolydia species

$$\frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : 1$$

inversa est Hypolydia,

$$1 : 1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2}$$

recteque ob utrumque *ἐναντίαν* Mixolydiae Plutarchus dixit Hypolydiam. Idem vero eodem loco Hypolydiam vocat *παραπλησίαν τῇ Ἰαδί*. Rursus hoc Buretteus explicare conatus est ex tensione: nam inter Hypolydiam Iastiamque nonnisi tonus interest. Nihilominus perabsurda haec explicatio: cur enim Iastiae potius dixerit *παραπλησίαν*, quam Doriae, abs qua solo distat hemitonio? Potius, ut *ἐναντίαν* dixit eam, quae et tensione et specie opposita sit, ita *παραπλησία* erit ea, quae specie similis, non eadem, et tensione non opposita, sed collateralis sit. Videamus primum de specie. Hypolydia haec est:

$$1 : 1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2}$$

Huic similis Hypophrygia, quae eadem habet tetrachorda, sed tonum in acuto, non in gravi,

$$1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2} : 1$$

Igitur, si Hypophrygia species et Iastia eadem, recte Plutarchus Hypolydiam similem praedicat Iastiae. Notes autem, similem esse Iastiae, non eandem. Iam vero quum Iastia neque Doria, Lydia, Phrygia, neque Mixolydia, Aeolia, Hypolydia esse possit, necesse est sit Hypophrygia; atque haec causa est, cur Damon inveniit Hypolydiam, quod videret superesse unam speciem diapason, quum ceterae sex occupatae iam a sex antiquis modis essent, a Mixolydio, Lydio, Aeolio, Phrygio, Iastio, Dorio. Nam sex antiquissimi modi hi sunt ipsi; ii igitur debebant sex species diapason complecti: itaque una tantum supererat, quae Hypolydio a Damone tributa est. Quum vero certum sit, Mixolydii primam, Lydii secundam, Aeolii septimam, Phrygii tertiam, Dorii quartam, Hypolydii quintam speciem fuisse, sequitur iam Iastii debuisse sextam esse sive Hypophrygiam.

Iastium autem modum non aliam quam Hypophrygiam habere speciem, intelligitur etiam aliunde. Etenim inde a modorum inventionē sapienter a veteribus institutum est, ut modi, qui tensione oppositi sunt, essent etiam specie. Sic in tribus primitivis modis Dorius Lydio non solum tensione, sed specie etiam oppositus est: sic autem in diapason modis iidem tensione sibi oppositi opponuntur etiam specie diapason:

$$\text{Dorius } \frac{1}{2}, 1, 1 : 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

$$\text{Lydius } 1, 1, \frac{1}{2} : 1 : 1, 1, \frac{1}{2}$$

Tensione oppositi Hypolydius et Mixolydius, iidem specie:

$$\text{Hypolydius } 1 : 1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2}$$

$$\text{Mixolydius } \frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : 1$$

Phrygius vero, ut medius, nullum habet tensione oppositum: itaque ne specie quidem ei oppositus modus est, sed hac quoque vere habetur medius, nec inverti se patitur, sed ubi invertitur, rursus sit idem, qui erat antea:

$$1, \frac{1}{2}, 1 : 1 : 1, \frac{1}{2}, 1$$

Eadem ratione oppositae sibi esse debent species Hypodorii et Hyperlydii, Hypophrygii et Hyperphrygii. Hypodorii species septima,

$$1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

itaque Hyperlydii haec:

$$1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2} : 1$$

id est sexta. Et Hypophrygii haec est:

$$1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2} : 1$$

itaque Hyperphrygii haec:

$$1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

id est septima. Notandum etiam hoc. Ut Doria, Phrygia, Lydia species diapason factae sunt ex tetrachordis Dorio, Phrygio, Lydio, interposito tono disiuugente: ita Hypodoria, Hypophrygia, Hypolydia ex iisdem fiunt tetrachordis, appposito tono in gravi; Hyperdoria autem, quae dicitur Mixolydia, Hyperphrygia, Hyperlydia ex iisdem tetrachordis, appposito tono in acuto.

Dorius $\frac{1}{2}, 1, 1 : 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$
 Hypodorius $1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$
 Hyperdorius $\frac{1}{2}, 1, 1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : 1$

Phrygius $1, \frac{1}{2}, 1 : 1 : 1, \frac{1}{2}, 1$
 Hypophrygius $1 : 1, \frac{1}{2}, 1 : 1, \frac{1}{2}, 1$
 Hyperphrygius $1, \frac{1}{2}, 1 : 1, \frac{1}{2}, 1 : 1$

Lydius $1, 1, \frac{1}{2} : 1 : 1, 1, \frac{1}{2}$
 Hypolydius $1 : 1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2}$
 Hyperlydius $1, 1, \frac{1}{2} : 1, 1, \frac{1}{2} : 1$

Quae quum ita sint, necesse est Ionium modum, qui tensione oppositus est Aeolio, inversam habuisse speciem. Iam Aeolius est hic:

$1 . \frac{1}{2} . 1 . 1 . \frac{1}{2} . 1 . 1$

itaque Iastius hic:

$1 . 1 . \frac{1}{2} . 1 . 1 . \frac{1}{2} . 1$

qui aequalis speciei Hypophrygiae sive sextae. Eandem etiam Hyperlydia harmonia sive Syntonolydisi habet: unde rursus novum nostrae sententiae accedit argumentum. Constat enim Syntonolydisi harmoniam et Iastiam fuisse simillimas: nam quum nonnulli Iastium canerent his intervallis a gravi ad acutum,

$\frac{1}{4} . \frac{1}{4} . 2 . 1\frac{1}{2} . 1$

iidem Syntonolydisi adornabant sic:

$\frac{1}{4} . \frac{1}{4} . 2 . 1\frac{1}{2} . 2 .$

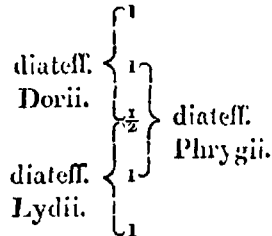
quod plane idem est, excepto hoc, quod Syntonolydisi in acutum tono est auctum.

Praeterea haec consideremus. In systemate trium modorum Dorium est a gravi ad acutum $\frac{1}{2}, 1, 1$, Phrygium $1, \frac{1}{2}, 1$, Lydium $1, 1, \frac{1}{2}$: et Dorium gravior quam Phrygius tono, Phrygius quam Lydius tono. Iam si Lydium fuisse $\frac{1}{2}, 1, 1$, Dorium $1, 1, \frac{1}{2}$: necesse tum fuisset ut dempto in gravi Dorii tono, et appposito in acuto natus esset Phrygius, et rursus dempto in gravi Phrygii tono et appposito in acumen Lydius:

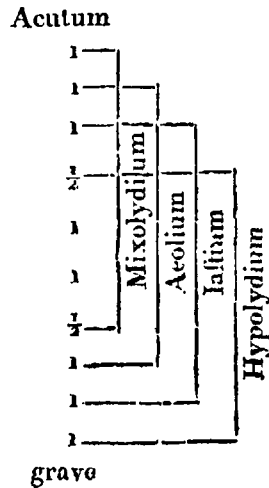
$$\begin{array}{l} \text{Lyd.} \left\{ \begin{array}{l} 1 \\ \frac{1}{2} \end{array} \right\} \\ \text{Dor.} \left\{ \begin{array}{l} 1 \\ 1 \end{array} \right\} \end{array} \quad \text{Phryg.}$$

Verum contraria ratione Lydius est $1, 1, \frac{1}{2}$ et Dorium $\frac{1}{2}, 1, 1$: itaque tensio

pugnat cum specie. Nam quum a Lydio remittes tonum, inveniatur Phrygius tensione, et quum a Phrygio remittes tonum, inveniatur Dorius tensione; contra vero species diatessaron Phrygii inveniatur tum, ubi tonum in gravi Lydii demes, et intendes tonum in acumine; et rursus species diatessaron Dorii invenitur dempto tono in gravi Phrygii, eodemque intento in acuto:

Ac quum ex his speciebus diatessaron per disiunctionem compositis tres nascantur diapason species, Doria, Phrygia, Lydia, ac rursus ex his Hypodoria, Hypophrygia, Hypolydia et Hyperdoria sive Mixolydia: apparet manifeste, cur in his species diapason inverso prorsus ordine sese subsequantur quam modi pro tensione, quemadmodum supra vidimus. Alia res est in modis Mixolydio, Aeolio, Iastio, Hypolydio. Qui quum tono alter alterum superent gravitate, Aeolius Mixolydium, Iastius Aeolium, Hypolydius Iastium, quumque Mixolydius tres in acuto habeat tonos, Aeolius duos, Iastius unum, Hypolydius nullum: nulla opus est inversione, sed una cum tensione nascuntur modi uniuscuiusque species, ut haec tabula ostendit:

Unde hoc certe videmus, non absonam esse Aeolii per septimam, Iastii per sextam speciem divisionem, sed consentaneam potius maxime, ubi Mixolydio et

Hypolydio contuleris: atque ex eodem diagrammate, cur παραπλησία Ionica harmonia Hypolydiae dicatur, liquet apertissime: est enim in latere Hypolydiae posita Ionica in hoc diagrammate, quod spectasse Plutarchus videtur; quemadmodum in eodem opposita Mixolydiae Hypolydia.

Postremo, ubi rem persequeris ulterius, invenies etiam, quae species esse debuerit Hypoiasii, Hypoaeolii, Hyperiasii, Hyperaeolii. Tum enim Hypoaeolio tribuenda quarta diapason species sive Doria,

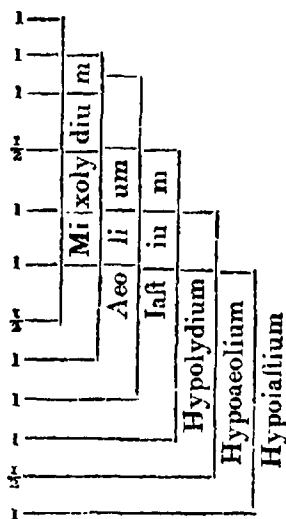
$\frac{1}{2}$. 1 . 1 . 1 . 1 . $\frac{3}{2}$. 1 . 1

Hypoiasio autem tertia sive Phrygia,

1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1 . 1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1

ut patet ex hac tabula:

Acutum

grave

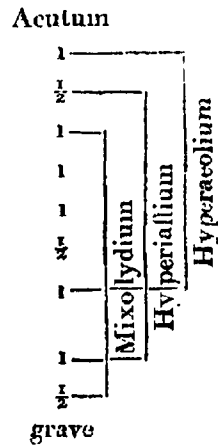
Iam vero Hypoiasio oppositus Hyperaeolius, itaque Hyperaeolii species inversa Hypoiasii,

1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1 . 1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1

ideoque rursus tertia, quae dicitur Phrygia: Hypoaeolio autem oppositus Hyperiasius, idcircoque huius species est inversa Hypoaeolii,

1 . 1 . $\frac{1}{2}$. 1 . 1 . 1 . 1 . $\frac{1}{2}$

hoc est secunda, quae dicitur Lydia. Quod verum esse rursus alia ratione cernas in hac tabula:

Atque, ut iam omnia in unum colligamus, ex mente veterum, antequam singulis modis omnes, ut videtur, aptarentur species diapason, erat

prima Mixolydii,
 secunda Lydii, Hyperialii,
 tertia Phrygii, Hypoialii, Hyperaeolii,
 quarta Dorii, Hypoaeolii,
 quinta Hypolydii,
 sexta Iastii, Hypophrygii, Hyperlydii,
 septima Aeolii, Hypodorii, Hyperphrygii.

hique modi nascuntur ex duobus systematis, quippe Mixolydii, Lydii, Phrygii, Dorii, Hypolydii, Hypophrygii, Hypodorii ea ratione, ut species diapason inveniatur inverfo ordine tensionis, sed Mixolydii, Aeolii, Iastii, Hypolydii ita, ut species diapason inveniatur una cum tensione, ac similiter ceteri, prout quisque ex priori aut posteriori natus sit systemate. Iam vero, quum Hyperlydiius modus ab Hypophrygio distet diapason et eandem habeat intervallorum progressionem, vides Hyperlydium non aliud esse quam Hypophrygii diapason acutius; eademque ratione Hyperaeolius nihil est nisi Hypoialii diapason acutius, et Hyperphrygius nihil nisi Hypodorii diapason acutius. Itaque tres hi modi acutissimi sola repetitione trium gravissimorum in acutiori diapason exstant. Postremo quum Hypoialiius et Hyperaeolius Phrygii divisionem habeant, pro nova sunt medietate, adeo ut, qui pari ab Hypoialio intervallo absint, Hypophrygius et Hypodorius, ob hoc ipsum sibi oppositi sunt, similiterque Hyperlydiius et Hyperphrygius pari intervallo distantes ab Hyperaeolio.

Dicamus nunc de sonorum nominibus. Primum quum unum tantum esset tetrachordium, quatuor haec nomina sufficiebant *νήτης*, *υπάτης*, *παρανήτης*, *παρα-*

πίτης: sed duplicato tetrachordo, hoc est ad primitivum *μέσων* addito *διεξευγμένων*, octo soni sic appellabantur¹⁴⁾:

νήτη
παρανήτη
 τρίτη
παραμέση
μέση
λιγανός
παραπάτη
ύπάτη

Vis tamen horum sonorum in singulis modis longe alia erat, quod intervallis modi discrepabant. Hoc quo magis intelligatur, exposui diagramma modorum undecim veterum: nam quatuor ceteros nolui recipere, quod chartae parcendum censui. Vides igitur in tabula extremo operi adiecta (num. II.) diapason modorum ab Hypodorio ad Mixolydium omnium suis sonis et intervallis descriptum, idque ita, ut in media charta litteris maiusculis uniuscuiusque modi diapason primum delineatum sit, quod inter *ύπάτην μέσων* et *νήτην διεξευγμένων* modi eiusdem secundum systema immutabile descripti versari debere demonstratum est. Ac quum nostra sonorum nomina in extremo margine sinistro annotata sint, hinc perspicitur, inter quos nostrorum sonorum modus unusquisque situs fuerit. Sic Hypodorius fuit inter e et ε̄, Dorius inter a et ā, Mixolydus inter δ̄ et δ̄. In quo falsus est Bartholemius¹⁵⁾ Doriam hypaten ponens e; quod tum demum factum est, quum tetrachordum hypaton adiectum esset, ut apparet comparatione diagrammatis recentiorum modorum (num. I.): et tum quidem nomina erant haec, descriptis secundum modi cuiusque speciem intervallis:

νήτη διεξευγμένων
παρανήτη διεξευγμένων
 τρίτη διεξευγμένων
παραμέση
μέση
λιγανός μέσων
παραπάτη μέσων
ύπάτη μέσων
λιγανός ύπάτων

14) Conf. inter alios Nicom. p. 9—18. et inter recentiores Bartholemium et Forkelium.

15) Anacharf. T. III, p. 56. 65. ed. German.

παρυπάτη ὑπάτων
ὑπάτη ὑπάτων

Iam vero in singulis modis intervalla sonorum delineavi secundum suas species per tria genera, Diatonon, Chroma et Harmoniam. Quod ita fit, ut chordae omnes secundum eadem intervalla designentur, quae in systemate immutabili inveniuntur inter eas chordas, inter quas species diatonon, quae cuiusque modi propria est, cernitur auctoribus Euclide ceterisque, mutatis tamen nominibus chordarum et tensione totius systematis sive soni, quem dicunt, fundamentalis. Cur autem ita hoc fiat, sponte intelligent ii, qui praecepta nostra hucusque proposita prorsus perspexerint. Igitur divisio fit a gravi ad acutum per haec intervalla:

I. in Mixolydio

Diat. $\frac{1}{2}$, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, 1
Chrom. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 1
Harm. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1

II. in Lydio et Hyperialtio

Diat. 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, 1, $\frac{1}{2}$
Chrom. $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$
Harm. $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$

III. in Phrygio, Hypoialtio et Hyperacolio

Diat. 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1
Chrom. $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$
Harm. 2, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$

IV. in Dorio et Hypoaeolio

Diat. $\frac{1}{2}$, 1, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1
Chrom. $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$
Harm. $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2

V. in Hypolydio

Diat. 1, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, $\frac{1}{2}$
Chrom. $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$
Harm. $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$

VI. in Ialtio, Hypophrygio, Hyperlydio

Diat. 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1
Chrom. $1\frac{1}{2}$, 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$
Harm. 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$

VII. in Aeolio, Hypodorio, Hyperphrygio

Diat. 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1, $\frac{1}{2}$, 1, 1
Chrom. 1, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{2}$, $1\frac{1}{2}$
Harm. 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2

Sic liquet chordas cognominis modorum diversorum in alio distare intervallo maiori,

in alio minori: itaque mutantur per modos intervalla, quae immutabilia sunt in systemate immutabili ob ipsum hoc ita vocato. Diatonicos sonos notavi numero 1, chromaticos numero 2, enharmonios 3: non tamen in Chromate et Harmonia sonorum nomina apposui, sed eos tantum, qui sectione horum generum nascuntur, sonos Latinis vocabulis *chromaticae* et *enharmoniae* chordae designavi: qui vero chromatici et enharmonii soni iidem sunt cum diatonicis, iis ad hoc indicandum non addita vox *chromatica* aut *enharmonia*, sed tantum numerus 2 aut 3 appositus. Nomina vero eadem sunt quae in Diatono, et eodem ordine subsequuntur, quod quo videas, habes hic exempli causa diagramma Dorii accuratius expositum.

Diagramma Dorii veteris.

Intervalla	Diatonon	Chroma	Harmonia
	ὑπάτη	ὑπάτη	ὑπάτη
$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ (παρυπάτη	παρυπάτη	παρυπάτη
$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ (λιγανός	λιγανός
$\frac{1}{2}$	λιγανός		
$\frac{1}{2}$			
$\frac{1}{2}$	μέση	μέση	μέση
$\frac{1}{2}$			
$\frac{1}{2}$	παραμέση	παραμέση	παραμέση
$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ (τρίτη	τρίτη	τρίτη
$\frac{1}{2}$ $\frac{1}{4}$ (παρανήτη	παρανήτη
$\frac{1}{2}$	παρανήτη		
$\frac{1}{2}$			
$\frac{1}{2}$	νήτη	νήτη	νήτη

Addam etiam hoc. Singuli modi complectuntur in tabula nostra integram diapason per disjunctionem: verum ubi coniunctione utare, comprehendent diapason dempto tono. Ut igitur appareat, qua ratione secundum synaphen ponendae chordae sint,

in Dorio diapason medio annotari sonos tetrachordi synemmenon, quod ex tribus est chordis, *νῆτη, παρανῆτη* et *τρίτη συνημμένων*, et ex quarta *μέση*. Quamquam tetrachordum synemmenon veteres in sectione canonis et diagrammate fere omittunt; etenim *τρίτην* non designant, quae synemmenon tetrachordo sola propria est. ¹⁶⁾

Venio nunc ad eam disputationis meae partem, quae est de aetate inventorum modorum veterum: qua in re licet paucis defungi. Etenim Dorium, Phrygium et Lydium omnium fuisse primos, liquet ex capite praecedenti: dillabant autem tono, et duo erant barbari, Graecus unus isque gravissimus. His solis usi veteres temporibus Polymnesti et Sacadae ¹⁷⁾, quorum alter floruit fere Olymp. XX. alter sub Pythiadem primam, hoc est Olymp. XLVIII. neque alios quam hos Anacreon cecinit. ¹⁸⁾ Sed tamen iam Sapphus et Alcaei tempore, Anacreonte vetustiorum, Aeolia et Ionia harmoniae in usum videntur receptae esse: certe tum extitit Mixolydia, quae non poterat inveniri ante Ioniam et Acoliam, ut statim demonstrabitur. Atque has binas post tres illas vetustissimas fuisse proximas, consensus antiquitatis affirmat, ideoque nullos eorum certos auctores afferunt: quemadmodum has etiam solas cum Doria pro veris harmoniis, trium Graecarum gentium indolem referentibus, Heraclides agnoscit. ¹⁹⁾ Colligas tamen Ioniae inventionem a nonnullis Pythermo Milefio tributam esse ²⁰⁾: Aeolia iam Laso Pindari praeceptori memorata, cuius verba supra attuli: Ioniae mentionem antiquiorem non reperi, quam apud Pratinam loco iam allato; utramque in Lesbia maxime schola excultam esse dubitari non potest. Ceterum eas Mixolydia priores esse, apparet inde, quod haec supra Lydiam hemitonio ascendit, non tono. Quippe nisi ante Mixolydiae inventionem iam interpolatus Ialiam atque Aeoliam tonus fuisset, qui est inter Doriam Phrygiamque, et inter Phrygiam ac Lydiam, Mixolydiae auctor non hemitonio acutiorem hanc Lydia fecisset, sed tono, ut Phrygius modus erat Dorio, Lydius Phrygio: Mixolydiam autem ceteris harmoniis, praeter quinque has, antiquiorem esse, iam demonstrabo argumento certissimo. Etenim vetustissimum notarum musicarum systema sex tantum hos modos complectitur a Dorio ad Mixolydium, ut capite proximo ostendam: itaque liquet Mixolydium cum quinque illis, quos dixi, esse vetustiore ceteris modis. Mixolydium vero inventum a Terpandro nonnulli praedicabant ²¹⁾: quos refutare nihil attinet: videntur autem ideo Terpandro tribuisse, quod e Lesbia Terpandri

16) Ita Plato, Euclides, Gaudentius. Vide quae dixi in Stud. I. c. p. 69. 73.

17) Plutarch. de musica c. 8.

18) Posidonius ap. Athen. XIV, p. 634. C. D.

19) Ap. Athen. XIV, p. 624 sqq.

20) Ex verbis Heraclidis ibid. p. 625. C. D. sed iis paullo obscurioribus.

21) Plutarch. de musica c. 28.

schola prodiit, aut ob notarum systema primitivum, ut videre licet capite sequenti. Sunt qui Damophilam Sapphus aequalem Mixolydio primam cecinisse dicant, auctore nescio quo: sed Aristoxenus scriptor accuratus atque in primis doctus Sapphonem dixit hunc modum invenisse ²²⁾, quod verisimillimum iudico vel ob acutam vocem, qua caneret mulier. Alii, eodem Aristoxeno narrante ²³⁾, Pythoclidem tibicinem, Periclis magistrum, inventorem faciunt Mixolydii: quod aut de Hyperaasio, qui dicitur acutior Mixolydius, intelligendum, aut ita explicandum, ut Mixolydium, quem Lyra Sappho cecinerat, utpote melica poetria, tibiis ille aptasse primus dicatur. Gravius illud, quod Lamprocles Atheniensis, Phrynicho iam commemoratus ²⁴⁾, Mixolydium fertur mutasse, eique eam dedisse disjunctionem, hoc est, tonum eo loco interposuisse, ut totum systema esset tale, quale invenitur ab *ὑπάρη ὑπάρων* ad *παραισίην*. ²⁵⁾ Haec autem divisio ea ipsa est, quam supra posuimus. Verum quod non invenisse, sed mutasse narratur, id quidem monstrat Phrynicho longe antiquiorem esse Mixolydium: atque ita Sappho potest invenisse, si non ratione divisionis, certe tensionis; ut aliam olim divisionem Sappho ei tribuerit. Neque enim Burette assentior, Lamproclis mutationem de hendecachordo intelligendam censenti: qua de re nihil Plutarchus.

Hi igitur sex sunt modi antiquissimi: ceteros omnes esse recentiores, notae musicae ostendunt, ut dixi paullo ante. Proxime tamen receptos esse quinque inferiores, eadem notae ostendunt, ut apparebit ex capite proximo. Hypolydius quidem falso a nonnullis tributus Polymnesto Colophonio ²⁶⁾ Olymp. XX. florenti, adversante siglarum systemate: potius invenit Damon, ut supra demonstratum. Hypophrygium et Hypodorium ab Heraclide et Aristoxeno memorari vidimus; inventor illius Damon celebratur, huius Philoxenus. ²⁷⁾ Uterque modus in tragodia Attica receptus. ²⁸⁾ Hypoasiatum et Hypoaeolium agnovit Aristoxenus; uterque haud dubie eodem fere tempore cum tribus ceteris inventus. Postremo quatuor acutissimos sero receptos in communem usum fuisse notarum systema demonstrat apertissime: atque horum duos graviores, Hyperphrygium et Hyperaasiium, numerari inter Aristoxeneos modos vidimus: acutiores autem, Hyperaeolium et Hyper-

22) Plutarch. ibid. c. 16.

23) *Ἐν τοῖς ἱστορικοῖς τῆς ἁρμονίας* ap. Plutarch. ib. c. 16.

24) V. Burret. Mem. Acad. Inscr. T. XIII, p. 241.

25) Plutarch. ibid. l. c.

26) Plutarch. ib. c. 29.

27) V. Roussav. dictionar. music. qui assertit ex auctore nescio quo. Fictum enim hoc esse non credibile, sed haussisse videtur ex aliquo fonte reconditori, qui me latuerit veteres musicos perreptantem studiose.

28) Aristot. Probl. XIX, 3o. 49.

lydium omisit Aristoxenus: non quod eos non nosset, sed quod ob nimium acumen improbare. Etenim Heraclides, ut supra dictum, super Hyperphrygio alium esse dicit acutiorem, qui aut Hyperlydius est aut Hyperacolius: immo Hyperlydius non alius est quam Syntonolydisti, ut Hypolydius est ἡ ἐπανειμένη Λυδοῖσι: Syntonolydisti autem iam Platoni tertio de Republica nominatur: itaque hic quoque modus Damonis tempore una cum Hypolydio inventus videtur.²⁹⁾ Quod si verum est (nec video qui esse non possit), etiam Hyperacolium tum extitisse probabile. Uterque tamen post Aristoxenum demum receptus est. Quae quidem omnia recte dici intelligis, qui ea, quae capite praecedenti veterum testimoniis confirmavimus, non fuerit oblitus.

Ceterum hi modi non eandem semper habebant divisionem: sed mittebantur aliae chordae, aliae addebantur. Ita, ut pauca afferam exempla, vetustissimi musici, qui genere enharmonio usi sunt, iis tantum chordis Harmoniae cecinerunt, quae communes Harmoniae cum Chromate et Diatono erant.³⁰⁾ Atque Aristides sex exposuit modorum antiquissimorum³¹⁾ Platoni de Republica tertio commemoratorum diagrammata enharmonia, Dorii, Iastii, Phrygii, Lydii, Mixolydii et Syntonolydisti, quae partim divisione intervallorum discrepant a vulgaribus, partim magnitudine systematis, plurimis diapason complectentibus, aliis plus aut minus: eosdemque modos expressit notis, sed sumptis ex eodem diapason, quod intervallorum tantum rationem et diapason species, non tensionem indicare voluit. Intervalla igitur haec sunt a gravi ad acutum.

Dorium	1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, 2	diapason et tonus
Iastium	$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $1\frac{1}{2}$, 1	pentatonus
Phrygium	1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{3}{4}$, 1	diapason
Lydium	$\frac{1}{4}$, 2, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $\frac{1}{4}$	diapason
Mixolydium	$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 1, 1, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 3	diapason
Syntonolyd.	$\frac{1}{4}$, $\frac{1}{4}$, 2, $1\frac{1}{2}$, 2	diapason

Haec diagrammata qua ratione orta sint, dictu haud difficile: consistam tamen in uno Dorio. Etenim hoc secundum vulgarem regulam formatum est assumpto in grave tono. Nam singula tetrachorda divisa sunt secundum Dorianam formam legitimam, interpolito tono disiungente, et addito in grave tono:

$$1 : \frac{1}{4}, \frac{1}{4}, 2 : 1 : \frac{1}{4}, \frac{1}{4}, 2$$

Quam ad normam diviso Chromate hoc systema exiit:

29) Antiphonem quendam sive Antiphum harmoniae syntonolydisti in tibiis auctorem nominat Pollux IV, 78.

30) V. Burneium et qui eum excerptit Forkelium T. I, p. 334 sqq.

31) *ὡς καὶ οἱ πᾶν παλαιώτατοι πρὸς τὰς ἀρμονίας κέχρηται.* Vide p. 21. 22.

$$1 : \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 1\frac{1}{2} : 1 : \frac{1}{2}, \frac{1}{2}, 1\frac{1}{2} : 1$$

et Diatoni hoc:

$$1 : \frac{1}{2}, 1, 1 : 1 : \frac{1}{2}, 1, 1$$

Dixi tonum additum in grave: quod intelligendum de divisione; tensione tamen arbitror additum in acutum esse, ne hypate mutaretur, abs qua omnia veterum systemata incipiunt. Itaque Dorium hoc vetus incipiebat in hypate Doria et ascendebat usque ad neten Phrygiam, assumpta hac nona chorda ad octo. Hoc igitur Dorii veteris diagramma a me expositum est in tabula ad calcem operis reiecta loco quarto, (IV.) ibique quam appellavi *ὑπάτην βυρυτέραν*, ea est Doria hypate, quam *ὄξυτέραν*, Phrygia: diagramma autem universum ea continet intervalla, quae modo dicta sunt. Ex quo diagrammate id perspicitur, quaenam Dorii huius chordae quibus tum Dorii veterum vulgaris sonis tum recentioris systematis Graecorum, et nostris chordis respondeant. Cuius vero rei causa haec disputaverim, ex capite duodecimo intelliges.

Iam explicitis veterum modorum sonis dicendum videtur de *moralī* illorum *indole*, quae, quantum ad melodiam pertinet, primum a ratione intervallorum pendet, deinde vero a tensione: et tensione quidem graves soni sunt masculi fortemque decent virum: acuti molles, feminei, flexibiles ³²⁾; intervallorum autem divisio alia dura et severa, alia remissa et languida; alia excitat, alia componit, alia contrillat mentem. *Dorius* modus omnium erat gravissimus maximeque severus, stabilis, optimus vereque Graecus. Unde Plato ³³⁾ eum dicit esse *τὴν ἁρμονίαν, ἣ ἐν τῇ πολεμικῇ πράξει ὄντος ἀνδρείου καὶ ἐν πάσῃ βίαιῳ ἐργασίᾳ προπόντως ἂν μιμήσαιο φθόγγους τε καὶ προσφθίας, καὶ ἀποτυχόντος ἢ εἰς τραύματα ἢ θανάτους ἰόντος ἢ εἰς τινα ἄλλην ξημιορᾶν πεσόντος ἐν πάσι τούτοις παρατεταγμένως καὶ καρτεροῦντος ἀμνησμένου τὴν τύχην*. Eidem vero in Lachete ³⁴⁾ vir fortis et probus et temperans dicitur *ἁρμονίαν καλλίστην ἡρμωσμένος οὐ λύραν οὐδὲ παιδιᾶς ὄργανα, ἀλλὰ τῷ ὄντι ψυχῆν, ἡρμωσμένος αὐτὸς αὐτοῦ τὸν βίον σύμφωνον τοῖς λόγοις πρὸς τὰ ἔργα, ἀτεχνῶς ἄκριστῶς, ἀλλ' οὐκ ἰαστῶς, οἴομαι δὲ οὐδὲ Φρυγιστῶς οὐδὲ Ἀυδιστῶς, ἀλλ' ἥπερ μόνῃ Ἑλληνικῇ ἐστὶν ἁρμονία*. Aristoteles ³⁵⁾: *Περὶ δὲ τῆς ἄκριστῆς πάντες ὁμολογοῦσιν ὡς στασιμωτάτης οὔσης καὶ μάλιστα ἤθος ἐχούσης ἀνδρείου*: ubi et mediam dicit harmoniam, credo ob tensionem, qua media erat ante receptos quatuor acutissimos modos. Heraclides Ponticus ³⁶⁾: *Ἡ μὲν οὖν ἄκριος ἁρμονία τὸ ἀνδρῶδες ἐμφαίνει καὶ τὸ μεγαλοπρεπὲς καὶ οὐ διακεχυμένον οὐδ' ἰλαρὸν, ἀλλὰ σκυθρωπὸν καὶ σφοδρὸν, οὔτε δὲ ποι-*

32) Aristid. p. 96. dicit *γοερά καὶ παθητικά*.

33) Rep. III, p. 399. A. Conf. Plutarch. de musica c. 17.

34) p. 188. D. quem locum correxi ex Proclo in Polit. p. 165.

35) Polit. VIII, 7.

36) ap. Athen. XIV, p. 624. D.

κίλον οὔτε πολύτροπον. Pindarus in Paeanē Δώριον μέλος σεμνότερον dixit³⁷⁾; Aristoxenus eius laudavit πολὺ τὸ σεμνόν³⁸⁾; Appuleius bellicosum appellat, Proclus dicit Doriam harmoniam εἰς παιδείαν ἐξαρκεῖν, ἄς καταστηματικὴν.³⁹⁾ Egregia est narratio Galeni de Damone musico⁴⁰⁾: Ἀίμων ὁ μουσικὸς ἀλλητρίδι παραγενόμενος ἀλλούση τὸ Φρύγιον νεανίας τισὶν οἰνωμένοις καὶ μακρὰ ἄττα διαπραττομένοις ἐκέλευσεν ἀλλῆσαι τὸ Δώριον· οἱ δ' εὐθύς ἐπαύσαντο τῆς ἐμπλήκτου φορᾶς. Hanc autem vim eximiam non tam a gravitate sonorum habet modus Dorius: licet hoc quoque aliquid conferat, quod gravi est voci aptus⁴¹⁾: quam a speciei severitate, qua vincit ceteros. Tragoediae attemperatus est ob dignitatem et magnificentiam (μεγαλοπρεπὲς καὶ ἀξιοματικόν), rarius opinor Iulibus amatorii, item ab Alcmane, Pindaro, Simonide, Bacchylide etiam virginum choreis in Parthenio carmine, atque prosodiis ac paeonibus.⁴²⁾ In dithyrambis quinetiam admittebatur⁴³⁾: quibus tamen ita parum erat aptus, ut Philoxenus, quum Dorio modo componere dithyrambum tentaret, excideret eā harmoniā, et abriperetur ad Phrygiam.⁴⁴⁾ Oppositus intervallis est Lydio Dorius modus, ideoque est noster durus inversus. Incipiebat apud veteres Graecos in a, apud recentiores in d. Unde nunc (hoc est a musicis nostris ecclesiae modos explicantibus) vocatur Dorius modus, qui a nota D incipit: sed intervallorum migravit rationes.

Phrygium modum Appuleius vocat religiosum, Aristoteles bacchicum et enthusiasticum, consentiente, ut vidimus modo, Damone; Plato precibus aptum dicit, item lenem, mitem, nec violentum sed compositum: quos conciliat Proclus idoneam hanc harmoniam εἰς ἱερὰ καὶ ἐνθουσιασμοὺς appellans, ὡς ἐκστατικὴν.⁴⁵⁾ Plutarchus docet alium longe huius harmoniae morem fuisse in aliis canticis, ut in Olympi nomo Minervae valde discrepantem a ceteris habebat indolem.⁴⁶⁾ Ea vero, quam Aristoteles dicit, Phrygii natura maxime conspiciebatur in dithyrambis et metroacis.⁴⁷⁾ Ten-

37) Schol. ad Olymp. I, 26. vulg.

38) Plutarch. I. c.

39) Appul. Florid. p. 342. Procl. ap. Schol. Plat. Ruhnk. p. 155.

40) De Hippocr. et Plat. dogmm. IX, 5. Simile de spondeo nomo refert Marcianus Capella IX, p. 313. ed. Grot. sed res eadem. Etenim spondeus ille nomus haud dubie Dorius fuit. Ita recte expedit Burette Mem. Acad. Infer. T. XIII, p. 245.

41) Cf. Aristid. p. 25. 96.

42) Plutarch. de musica c. 17.

43) Dionys. Hal. de compos. verb. loco infra asserendo.

44) Aristot. Polit. VIII, 7.

45) V. Appulei. Aristot. Galen. Platon. Procl. II. cc.

46) De musica c. 33.

47) De his v. Plutarch. de musica c. 19. Alia de Phrygio olim collegi ad Plat. Legg. et dial. Minoem p. 26.

sione est mediae voci aptus. ⁴⁸⁾ Incipit apud veteres in h, apud recentiores Graecos in e: unde qui ab E progreditur, is modus nunc vocatur Phrygius, mutatis tamen intervallis.

Lydium ob modestiam, decorem et cultum pueris erudiendis aptum prae ceteris censet Aristoteles ⁴⁹⁾; iisdemque convenit ob acumen. ⁵⁰⁾ Dulce id quidem fuit et varium ⁵¹⁾; severioribusque iudicibus, ut Platoni ⁵²⁾, ob hoc ipsum minus probabatur, qui harmoniam hanc dicunt *μαλακὴν καὶ ξυμποτικὴν* et *χαλαρὴν*, haud secus quam Iastiam. Non aliter Cratinus in Horis dicens ⁵³⁾:

*Ἴτω δὲ καὶ τραγωδίας
ὁ Κλεόμαχος διδάσκαλος, παρατιλιτριῶν
ἔχων χορὸν Λυδιστὶ τιλλουσῶν μέλη
πονηρά.*

Ex quo loco patet una, non exclusam eam ex tragicis fabulis esse. Plutarcho est *ὀξεῖα* ⁵⁴⁾ καὶ *ἐπιτήδειος πρὸς Θρήνον*. ⁵⁵⁾ Profecto Lydi Dorienfibus comparati sunt pro feminis. Sed mirabere, ubi audiveris eum modum, qui remissus et mollis habetur, nostrum esse *durum*. Nihilominus certa res, comparata intervallorum divisio-
ne. Tenendum tamen hoc. Aristoteli decorem et cultum habere videtur, quod certe nostro duro convenit; querulus autem ob tensionem maxime est, et mollis comparatione Dorii fortissimi: nobis durus videtur comparatus cum nostro molli, qui est Aeolius. Quid quod veteribus universa nostra musica mollis haud dubie visa foret, si audissent? quid quod nostri numeri veteribus collati plane sunt enervi atque elumbes? quid nostri animi? nostri sensus? nostra consilia? Mollia veteribus vel ea visa essent, quae nobis, hominibus effeminatis, etiam dura habentur. Quippe ut musices, ita morum omniumque rerum robur aetas infregit, atque antiquam emollivit duritiem. Ceterum Lydius vetulus progreditur a cis, et est *cis durum*, recentior Graecorum a fis, non ab f, quem symphoniarum errorem recte castigavit Rouffavius. ⁵⁶⁾ f enim Aeolii sonus principalis est. Nunc quoque cum incipudum putant ab F: sed intervalla non iam eadem.

48) Aristid. p. 25. 96.

49) L. c. εἴ τις ἐστὶ τοιαύτη τῶν ἁρμονιῶν, ἣ πρέπει τῇ τῶν παιδῶν ἡλικίᾳ διὰ τὸ δύ-
ρασθαι κόσμον ἢ ἔχειν ἄμα καὶ παιδείαν, οἷον ἡ Λυδιστὶ φαίνεται πεπονθέται μάλιστα τῶν
ἁρμονιῶν.

50) Aristid. ll. cc.

51) Schol. Pindar. Ol. V, 44. Nem. VIII, 24. vulg.

52) Plato l. c.

53) ap. Athen. XIV, p. 638. F.

54) Conf. Telesten Selinuntium ap. Athen. XIV, p. 626. A.

55) de musica c. 15.

56) Diction. music. v. *Tons de l'église*.

Aeolii indolem tumoris plenam, luxui et amoribus aptam dixit Heraclides loco supra allato, idque ipsa Aeolentium firmat molliissima poësis: quo magis Appuleium miri et tribuentem ei simplicitatem. Sed eadem res varie varios afficit. Par intervallorum divisio cernitur in *Loetrico*, ut supra vidimus: ac sane Loetrica carmina (*Λοκρικὰ ᾠσματα*) mollia erant et amatoria, Sapphicis Anacreonticisque similia⁵⁸⁾, licet Xenocritum, Loetrici auctorem, constet etiam heroica argumenta tractasse, cuius rei testimonium apponemus infra. Postremo eadem diapason species est in *Hypodorio*, sed sonus longe gravior: unde cantui chori non aptus, sed maxime citharae sonos gravissimos habenti⁵⁹⁾; unde ob magnificentiam et stabilitatem tragoedia utitur *ἐν τοῖς ἀπὸ σκηῆς*⁶⁰⁾, non in choricis tranquillum et flebile ethos postulantibus. Intervallis opposita haec species Hypophrygiae sive Iastiae, estque nobis *modus mollis*, et Hypodorius quidem modus apud veteres Graecos e molle, Aeolius ē molle: in recentiori vero Graecorum systemate Hypodorii sonus gravissimus A, Aeolii F; in nostro Aeolius in gravi incipit ab A.

Iastiam harmoniam Plato dicit esse *ξυμποτικὴν, μαλακὴν, χαλαράν*, Appuleius variam (ubi male vulgo *Asium* modum scribunt), Plutarchus *ἐκλελυμένην*, Pratinas *ἀνειμένην*.⁶¹⁾ Aliis ob hoc ipsum visa est elegans et terfa (*γλαφυρά*)⁶²⁾, quod Ionum propriam in omni genere, ut τὸ εὐστύλον in architectura. Vetus tamen Iastii indoles paullo videtur fuisse durior. Auctor Heraclides his verbis⁶³⁾: *Ἐξῆς ἐπισκεπηώμεθα τὸ τῶν Μιλησίων ἦθος, ὃ διαφαίνουσιν οἱ Ἴωνες ἐπὶ ταῖς τῶν σωμάτων ἐνεξίαις βρενθνόμενοι καὶ θυμοῦ πλήρεις, δυσκατάλλακτοι, φιλόνοιχοι, οὐδὲν φιλόανθρωπον οὐδὲ ἰλαρὸν ἐνδιδόντες, ἀστοργίαν καὶ σκληρότητα ἐν τοῖς ἡθεσιν ἐμφανίζοντες. διότι οὐδὲ τὸ τῆς Ιαστί γένος ἀρμονίας οὐτ' ἀνθρώπων οὐδὲ ἰλαρὸν ἐστὶ· διὸ καὶ τῆ τραγωδία προσεμίλησ' ἡ ἀρμονία. τὰ δὲ τῶν νῦν Ἴωνων ἡθῆ τραγερότερα καὶ πολὺ παραλλάττον τὸ τῆς ἀρμονίας ἦθος etc.* In tragoedia receptam fuisse Iastiam harmoniam praeter Heraclidem testantur Plutarchus⁶⁴⁾ et Ioni apud tragicos rhythmi. Veteribus autem Ionum Ionicaeque melodiae moribus ipsi etiam rhythmi ambo Ionici congruunt mirifice, exceptis *ἀνακλωμένοις* trochaicum genus allumentibus. *Hypophrygiae* multo graviore, quae eandem cum Iastia divisionem habebat, Aristoteles fuisse *ἦθος πρακτικόν* dicit, ideoque choro tragico non usitatam tradit, sed *τοῖς ἀπὸ σκηῆς*.⁶⁵⁾ Intervallis hae oppositae speciei Hypodoriae sive Aeoliae, idcircoque

58) Clearchus ap. Athen. XIV, p. 639. A. De Xenocrito v. infra cap. XV.

59) Aristot. Probl. XIX, 49. (coll. 3.) 60) Aristot. ibid. 30. 49.

61) Ceterorum loci iam allati: Plutarchum vide l. l. c. 17.

62) V. verba Luciani illustrata Buretteo l. c. p. 208.

63) Ap. Athen. XIV, p. 625. B. 64) Ibid. l. l. 65) V. ll. cc. ad Hypodorium.

nostrum mollem modum referunt inversum. Postremo in vetere systemate Iasia harmonia incipiebat in b, Hypophrygia in fis: apud recentiores Graecos illa in dis, haec in II: nunc a C putatur Ionius modus incipere et habet divisionem modi duri, quae Graecis cernebatur in Lydio: perversa enim ratione Ionius tono integro infra Dorium ponitur, quo loco Graecis est Hypoaeolius in recentiori eorum systemate a nota c initium capiens.

Mixolydia cum harmoniâ Syntonolyditi omnium acutissimâ ob ipsum acumen veteribus non magnopere probatum Platoni habetur *θρηνώδης*, Plutarcho *θρηνώδι-κη* et alio loco *παθητική*, quam ob rem in tragoedia canebatur⁶⁶⁾ idque a choro, cui, quum populus sit, aptus character passivus.⁶⁷⁾ Unde Argis interdictum *τὸ παρὰμιξολυδιάζειν*.⁶⁸⁾ Opposita intervallis est *Hypolydiae*: quae ex septem speciebus diapason sola superest describenda; sed nihil de indole eius veteribus traditum reperio. Incipit Mixolydia veteribus in *δ̄*, recentioribus Graecis in g: unde nunc Mixolydius dicitur qui modus progreditur a G, sed mutatis intervallis. Hypolydius apud illos initium habebat a nota gis, apud hos a nota cis.

Sic igitur Graecorum modi tum tensione tum specie diapason magnam habebant diversitatem: unde diversae nascebantur figurae melodiae. Deinde certum est, eosdem modos variis fuisse rhythmis insignitos: atque ut melodia tensione, intervallis, figuris melicis differobat, ita rhythmus ductu sive celeritate et tarditate, pedibus figurisque metricis inde formatis variabatur magnopere. Accedebat instrumentorum musicorum diversitas et dialecti sermonis delectus varius, alius sententiarum nexus, alia verborum conformatio et grammatica et logica: postremo saltationis alii motus (*φοραί*), aliae figurae (*σχηματα*), alii gestus.⁶⁹⁾ Quarum rerum plurimas sequentia capita illustrabunt accuratius. In nostra vero musica et pauciores modi sunt nec tam definiti modis rhythmici quam apud veteres: atque ipsi ecclesiae modi, qui ex veteribus prognati sunt, multimodis differunt a veteribus, ut saepius a me in praegressis annotatum. Nam nunc quidem ita eos computant, ut a gravi ad acutum his intervallis subsequantur, per scalam diatonicam duram,

66) Plutarch. de mus. c. 16. 17. Plato l. c.

67) Aristot. Probl. XIX, 49. ex interpretatione Theodori Gazaе pleniora haec praebentis.

68) Plutarch. l. l. c. 37.

69) His tribus partibus constare saltationem docet Plutarchus Quaest. sympoet. IX, 15. Rhythmici varietatem in modis divinarunt Rouffavius (diction. mus. v. Modé) et Bartholemius in libro Gallice scripto: Entretien sur l'état de la musique grecque p. 41. et Anacharf. T. III, p. 66. interp. Germ. quamquam ipsam modorum differentiam cognitam non habuerunt.

- 1 (C Ionius
- 1 (D Dorius
- $\frac{1}{2}$ (E Phrygius
- 1 (F Lydius
- 1 (G Mixolydius
- 1 (A Aeolius

ubi primum vides tensionem immutatam esse, ita tamen ut Dorius, Phrygius et Mixolydius in D, E et G incipientes ex recentiorum Graecorum systemate petiti sint, in quo a notis d, e et g initium ducebant; Lydius autem, Ionius et Aeolius locum prorsus mutaverint, quum Aeolius acutior Mixolydio sit tono, qui apud Graecos gravior tono est quam Mixolydius; porro quum Ionius tono gravior sit Dorio, qui apud Graecos hemitonio acutior Dorio est; postremo, quum Lydius nunc Phrygium superet hemitonio, eundem apud Graecos tono superans. Deinde in omnibus modis, excepto Aeolio, mutata species diapason. Nam apud maiores nostros haec sunt modorum intervalla instituta ⁷⁰⁾:

Ionius	C	D	E	F	G	A	B	c
	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	1	$\frac{1}{2}$
Dorius	D	E	F	G	A	B	c	d
	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1
Phrygius	E	F	G	A	B	c	d	e
	$\frac{1}{2}$	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1
Lydius	F	G	A	B	c	d	e	f
	1	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1
Mixolydius	G	A	B	c	d	e	f	g
	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1
Aeolius	A	B	c	d	e	f	g	a
	1	$\frac{1}{2}$	1	1	$\frac{1}{2}$	1	1	1

Intelligis gravissimo modo Ialtio tributam secundam speciem diapason, proximo Dorio tertiam, Phrygio quartam, Lydio quintam, Mixolydio sextam, Aeolio acutissimo septimam: quum veteres inversa ratione gravissimo Hypodorio, qui eandem

70) V. Kirnbergeri librum. *Die Kunst des reinen Satzes in der Musik* p. 15. ubi notet B usu vetere significare eum sonum, qui nunc vocatur H.

cum Aeolio divisionem habet, septimam tribuerint, deinde proximo Hypophrygio, qui intervallis Ionio congruus, sextam, Hypolydio quintam, Dorio quartam, Phrygio tertiam, Lydio secundam, Mixolydio vero acutissimo primam: unde in solo Aeolio concinit systema utrumque. Itaque specie diapason ex tonis ecclesiae hi congruunt cum veteribus modis:

Toni ecclesiae.		Modi Graecorum.
Ionius	intervallis congruus	Lydio,
Dorius	————	Phrygio,
Phrygius	————	Dorio,
Lydius	————	Hypolydio,
Mixolydius	————	Ionio,
Aeolius	————	Aeolio.

Quamquam ne intervallis quidem plane congruunt: nam quam apud veteres omnes toni essent aequales, in ratione 9 : 8, et trihemitonia omnia 32 : 27; in his modis ecclesiae alii toni sunt 9 : 8, alii 10 : 9, et alia trihemitonia 6 : 5, alia 32 : 27⁷¹⁾; unde a veteribus modis toni ecclesiae discrepant magno opere.

IX.

De siglis musicis Graecorum.

Quandoquidem capite praecedenti in exponenda veterum modorum aetate saepe necesse fuit provocare ad systema notarum, atque eodem infra in Pindaro ipso utendum erit, disseremus hoc loco de re miris impedita difficultatibus, ac ne Burneio quidem, cetera docto et de hac quoque haud mediocriter merito musicis scriptori, satis explicata, ut, quum omnes nec vacet nec libeat, saltem unum et alterum errorem, quo nostri homines nunc tenentur, tollamus et extirpemus, nostramque simul confirmemus doctrinam. Primum autem dicamus de inventione notarum.

Nam posteaquam in Graecia coepta sunt carmina litteris consignari, quae ante rhapsodorum per ora tradebantur, consentaneum videtur post paullo modos cantici, qui olim describi notis non poterant, a populo rei musicae studiosissimo expressos quibusdam siglis esse, quibus quali stabilirentur et tradi aliis scripto possent. Rhythmus tamen necesse non erat ut denotaretur, quoniam is a mensura vocabulorum pendebat, exceptis spatiis vacuis, quae, quum in sola catalexi admittrentur, a peritis rhythmici hominibus, praemonstrante imprimis coryphaeo, animadverti facillime poterant et suis locis interponi: idcircoque solis opus erat notis melodicis. Ac primus quidem Terpander Lesbicus certam et constantem melodiam nomis tam

71) De his aliisque intervallis variam habentibus mensuram v. Kirnberger. l. c.

citharoedicis quam autoedicis descripsisse eosque ita designatos publici fecisse iuris traditur a chronologis, idque Olymp. XXXII. testantibus Marmore Pario ¹⁾ aliisque. ²⁾ Qui quas notas adhibere potuerit praeter litterarum figuras, non video: litterarum autem figurae eo aptius a Graecis aptabantur sonis musicis, quod numeros quoque his coniunctissimos designabant iisdem; neque ante Guidonem Aretinum alias siglas norunt musici, immo post hunc ipsum certe nomina sonorum litterarum nominibus nuncupantur hodieque. Sed amplificato systemate musico notas auctas esse haud dubium: idque videtur Pythagorae tempore factum, cui nonnulli notas Graecas tribuunt ³⁾: quas, quum ex alphabeto Ionico, quale id Simonidis opera et auctoritate institutum fertur circa Olymp. LX — LXII, desumptae sint apertissime, probabile sane videtur, non ante id tempus in ordinem redactas esse eum, quo nunc servatae sunt: nisi forte Simonides eas litterarum figuras, quae ab ipso inventae putantur, ex variarum Graeciae nationum alphabetis collegerit, ex quibus iam ante inter notas receptae essent. Iterum vero auctas eas esse Damonis fere aetate, una cum amplificato denuo systemate musico, mox opinor declaravero.

Singulis autem sonis binas veteres tribuerunt notas, alteram vocis, alteram instrumenti, et illam quidem supra hanc posuerunt, utrasque vero supra versus. Servatae sunt tum apud Aristidem, Gaudentium, Bacchium aliosque, tum plenissime ab Alypio, et Marci Meibomii correctae curis diligentissimis: unde nos in tabulae calci operis adiectae loco tertio exposuimus systema universum. Quum enim apud Alypium notae descriptae sint per modorum quindecim tria genera secundum systema immutabile, ita nos eam tabulam confecimus, ut notis modi uniuscuiusque columnam tribueremus, eam vero notam, qua quaeque chorda designabatur apud veteres, in eadem columnae linea poneremus, in qua nomen chordae in diagrammate quindecim modorum compareret. Et more veterum notas vocis et instrumenti coniunximus; sinistra est vocis, dextra instrumenti. Atque ex his primum designavi notas diatonicas sine asterisco. Deinde chromaticas et enharmonias descripsi. Utriusque generis soni stantes non differunt a diatonicis: itaque nihil hic novi notandum erat. Mobilium vero chromaticarum tertia tetrachordi cuiusque chorda, quae aut *τρίτη* aut *παρυπάτη* vocatur, eidem diatonicae et loco et nota respondet: quapropter solae supersunt *παρανῆται* aut *λιχανοὶ*, quas asterisco notavi sine parenthesis. In genere autem enharmonio, quum stantes sint iidem qui in Diatono soni, restant binae singulorum tetrachordorum chordae, altera *παρανῆτη* aut *λιχανός*, altera *τρίτη* aut *παρυπάτη*. Harum prior eadem est quae *τρίτη* aut *παρυπάτη* diato-

1) Epoch. 35.

2) V. Plutarchum de musica c. 3. ubi cf. Burctum, et Clem. Alex. Stromm. I, p. 308.

3) c. c. Aristides p. 28.

nica et chromatica: tamen quod communes cum illis siglas non habet, eius signa subnotavi suis locis cum asterisco parenthesi inclusa. Posterior vero, inter tertiam et ultimam tetrachordi chordam interiecta, parenthesi inclusa est sine asterisco. Postremo cum notae tetrachordi synemmenon discrepent passim a notis tetrachordi diezeugmenon eodem loco sitis, supra apposui signa soni synemmenon, quemadmodum in diagrammate quindecim modorum nomen soni synemmenon supra nomen soni diezeugmenon collocatum vides.

Quibus expositis apparet iam, quam negligenter in his rebus versati sint scriptores musices, maxime Burettus. Qui quum Graecorum notas dixisset numero 1620, quas nonnisi multorum annorum opera impensa addiscere potuissent veteres, Bartholemius ⁴⁾, postquam monstravit, quibus fundamentis Buretti rationes niterentur, denuo commisso errore siglas Graecorum dixit esse 990, vocis 495 et totidem instrumentorum. Etenim ubi tabulam a nobis confectam diligenter examinabis, ex paucis notis compositum systema Graecorum invenies, et intricatius quidem nostro, sed tamen non ita intricatum et confusum, ut pueri mensibus paucis perdiscere non valuerint. Nempe in universo genere diatonico non plures soni sunt quam undequadragesima: quorum novem acutissimi easdem habent notas quas graviores, qui cum iis consonant diapason, nisi quod insignitae sunt accentu, ut $\cup \zeta$ et $\cup \zeta'$ consonantes diapason, quemadmodum apud nos c et \bar{c} . Una chromatica $\cup \zeta$ excipienda est, quae debebat esse $\cup \zeta'$. Hae igitur novem notae pro novis haberi non magis possunt, quam nunc notae eadem pro clavis mutatione significationem diversam habentes. Sunt igitur non numerata chromatica $\cup \zeta$, quae ex diatonica proxima graviore petita est ($\cup \zeta$), soni tantum triginta, qui peculiare notas habent: quorum quatuordecim in Diatono per omnes modos easdem servant siglas, sedecim autem binis utuntur paribus, altero in hoc, altero in alio modo, vel altero in tetrachordo synemmenon, altero in diezeugmenon. Sunt igitur notarum paria omnia in hoc genere quadraginta sex. At notae chromatae et enharmoniae sunt eadem, quae Diatoni, nisi quod mutatur significatio, ut apud nos per claves varias aut appositae cruces sive asteriscos litteramque b: nec multa sunt per varios modos discrimina. Itaque nonnisi quadraginta sex paria discenda erant sive notae nonaginta duae: haud nonaginta et nongentae, ut putabat Bartholemius: eaeque addisci eo facilius poterant, quod rhythmici notae discendae erant nullae; quamquam nostram sonorum designandorum rationem simpliciore multo et magis perspicuam esse nemo invenietur qui negaverit.

Ex his notis eae, quae sunt instrumentorum, ita sunt difficiles, ut regulam sequi nullam videantur: sed vocis siglae secundum ordinem litterarum dispositae pro-

4) Anacharf. T. III, p. 417. ed. German.

babilem sequuntur ordinem: factumque hoc inde, quod hae antiquiores illis sunt, quam veteres vocem multo haberent priorem et antiquitus instrumentis non canerent sine voce, adeo ut notatis vocis sonis etiam instrumentorum sonos cognitos haberent, quos simul cum voce cantarent eosdem. In his igitur notis vocis tria cernuntur systemata plane diversa, *grave* a —= — gravissimo Hypodorii recentioris sono ad ΩP mediam eiusdem chordam; deinde *medium* usque ad ΛA Dorii sonum acutissimum; postremo *acutum*, ab Iasii acutissimo sono OK' usque ad Ξ Z' Hyperlydii acutissimum.

Dicamus primum de medio, ab ΩP usque ad ΛA. Eo omnes litterae continentur alphabeti Ionici ab Ω principio, quod in gravi semper factum esse constat, usque ad A, eaeque communi et usitata forma expressae; praeterea vero super A repetitae sex litterae ultimae, forma inversa aut leviter corrupta Ξ, φ, ϖ, ϗ, λ, ι. Post has quae in acutum sequuntur notae, eae debebant esse ex inversis vel corruptis litteris Σ, Ρ, Π etc. Sed longe aliter factum: incipit enim nova plane notarum describendarum ratio, unde formatur systema quod dixi acutum, repetitis medii systematis notis iis, quae distant intervallo diapason, et insignitis accentu, ab OK' ad Ξ Z'. Postremo tertium sive grave systema ab acuto ad gravem sonum ordine litterarum progreditur ab A usque ad Φ, sed partim inversis, partim misere corruptis formis, ut ostendunt hae notae cum vulgaribus litterarum ductibus collatae:

∇ R Γ ∇ F 7 H π — ∞ V W u w w H ϑ 3 ι —=

A B Γ Δ E Z H Θ I K Λ M N Ξ Π P Σ T Y Φ X Ψ Ω -

ubi tamen notes, plures formas, quae corruptae ex vulgaribus sunt, desumptas esse ex veteribus litterarum siglis passim obviis, ut W alia forma est litterae M alibi quoque reperta, et plures similiter. 5) Ceterum alphabetum in tertio hoc systemate non est integrum, quod desunt apud Alypium Y, X, Ψ, Ω. Verum antiqui musici diessin interiectam habebant inter ι † et —= —, quam notabant Y iacente ϖ ϗ, atque infra Hypodorii sonum gravissimum —= — fugebatur tonus, qui neque canebatur neque ad ullum pertinebat modum, eiusque chorda gravior, quam Guido appellavit Gamma, signabatur iacente Ω, ϖ ϗ, interiecta autem intervalla litteris X et Ψ, sic ϖ ϖ et ϑ ϑ 6); quibus complebatur alphabetum.

Quaeris iam, quo ordine quaque ratione tria haec diversa systemata nata sint. Hoc paucis licet expedire. Quum enim constet musicum systema Graecorum paulatim tantum in eum increvisse ambitum, quem notae complectuntur, ipsarum veterum notarum origo sit antiquissima; consentaneum est notarum quoque numerum auctum

5) Confer tabulam litterarum veterum ex nummis erutarum ap. Eckhel. D. N. T. I. Prolegg. p. CIV.

6) Aristid. p. 25—27.

paullatim esse. Quis autem dubitabit illud systema esse primitivum, quod primum incorruptas litterarum formas complectitur, ab ΩP usque ad $A \Lambda$, deinde vero supra hanc litteram, quum novis opus esset signis, inversas litterarum formas ab ΥZ usque ad $\mathbb{L} A$? In T autem quum hic notarum ordo finiatur, certum est, multo recentius esse alterum illud systema, quod est e litteris ex priori repetitis atque accentu insignitis ab OK usque ad ΥZ . Quod si hoc systema ab eodem profectum esset, qui prius invenit, non usus fuisset his siglis, sed inversis litteris Σ, P, H etc. Igitur systema acutum medio est recentius. Grave vero systema medio serius adiectum esse, litterarum formae ostendunt, quae in medio partim vulgares sunt, ab ΩP ad $A \Lambda$, partim leviter mutatae, ut \ast, Θ , partim inversae, ut \acute{h}, \mathbb{L} : in hoc systemate autem inversae aut leviter mutatae, ubi in medio vulgares sunt; iacentes vero, ubi in medio inversae, ut $\neg, \mathbb{K}, \mathbb{D}, \text{---}$. Idem efficitur argumento hoc, quod, si grave hoc ab Hypodorio proslambanomeno primitivum fuisset, non is signatus esset corrupto Φ , hoc est $\text{---} \text{---}$, sed littera Ω , neque opus fuisset fingere sonum gravissimum illum, qui infra Hypodorium tono positus est; qui, quum nunquam caneretur neque ullum haberet usum artis, notarum tantum causa assumptus est ad complendum alphabetum; ut monitum ante nos est. Quin liquet, qui grave hoc systema invenit, eum non a sono gravissimo incepisse, sed ab acutissimo $A \epsilon$, procedens deinde ad $RL, \gamma \Gamma$ etc. usque ad $\text{---} \text{---}$, neque ultra hanc notam descendisse, quod $\text{---} \text{---}$ sonus esset systematis gravissimus. Superest ut inveniat, quum medio recentiora ambo sint, utrum grave systema acuto antiquius sit habendum, an acutum gravi. Respondeo grave esse antiquius. Etenim nisi iam occupatae systemate gravi notae fuissent illae ex inversis litteris factae, non credibile est confugituros Graccos fuisse ad repetendas illas medii systematis notas accentibusque insigniendas: ac rursus, si ante systema grave extitisset acutum illud accentibus utens, in gravi quoque, opinor, simpliciore secuti viam essent, ut repeterent notas medii systematis accentu infra notandas, $IN, H >, M \nabla$ etc.

Haec quam vim habeant, facile apparet. Inde enim perspicitur, quod aliunde etiam colligimus, sex antiquissimos modos fuisse Dorium, Ionium, Phrygium, Acolium, Lydium, Mixolydium, quorum notae, quum singuli complectantur diapason, alter vero alterum superet hemitonio, comprehendunt systema medium ab ΩP ad $\mathbb{L} A$, hoc est ab a ad \acute{f} : eritque primum hoc systema perfectum post inventam harmoniam Mixolydium, quam ob hoc ipsum veteres a Terpandro inventam videntur tradidisse. Atque indidem apparet proxime inventos esse plagales quinque modos inferiores, quorum notae defuncebantur ex systemate gravi: postremo vero loco quatuor acutissimos, qui acuto utuntur notarum systemate accentibus distincto.

Ceterum ex tabula ipsa liquet, non diversas per varios modos notas fuisse, sed eos sonos, qui in diversis modis sunt iidem, iisdem fuisse siglis designatos, si quidem exceperis eos, qui duobus utuntur paribus. Inter quae quod intercesserit discrimen in systemate veteri, colligi argumento satis tuto potest. Illud enim certum, veteres, quum vellent modi alicuius chordas describere, non iis solis usos esse siglis, quae in recentiori systemate ei modo tribuuntur. Sic quum Phrygii vetusti tabulae loco secundo (II.) descripti designandae chordae erant, non sufficiebant notae in diagrammate notarum sub Phrygio modo editae: nam ut in solo consistam Diatono, Phrygia parhypate nullam ibi notam habet diatonicam, neque tertia (τρῖτη), atque sic in ceteris omnibus modis, iis exceptis, qui Doriam habent divisionem, in quibus notae systematis recentis congruunt cum sonis antiqui systematis, propterea quod Dorius modus eam divisionem habet, quae cernitur inter *νήτην διεξευγμένων* et *ὑπάτην αἰσῶν* systematis immutabilis, inter quas chordas apud veteres siti sunt modi omnes. Quae quum ita sint, necesse est notas veteris systematis aliter quam recentis fuisse comparatas, has ipsas autem, quum ex veteri depromerentur, eatenus aliter dispositas fuisse, ut singulis modis suae tribuerentur siglae, quarum partem alii non haberent: quum in veteri systemate prope omnes fuissent omnium modorum communes. Exemplum petam ex solo Diatono. Notam $A \leftarrow$ vides esse Hypodorii, Dorii, Phrygii, Hyperphrygii in systemate recentiorum: ceteri in eadem linea habent notam $K\lambda$, exceptis Hypophrygio, Hypolydio, Lydio, Hyperlydio, qui nullam eo loco chordam habent. Sed in veteri systemate longe aliter debebat res institui: omnes prope notae omnium debebant communes esse. Nam qua ratione designari Phrygii veteris diatonica parhypate aut tertia potuerit, nisi illa signo CC , haec signo $Z\sqsubset$, quae in eadem linea posita sunt in aliis modis? Igitur, ut paucis defungar, in veteri systemate unaquaeque fere nota non modi ullius chordam indicabat, sed locum diagrammatis certum certamque tensionem, aliam tamen in Diatono, aliam in ceteris generibus. Sic CC , ex quocunque modo fuerit, in Diatono eum locum designabat eamque tensionem, quam habet nostrum cis , et $M\Gamma$ eam, quam nostrum e . Iam vero, inquis, quum ita se res habuerit, quaenam causa fuit, quod nonnullis locis bina notarum paria assignaverint veteres, quemadmodum ΘV et $H >$? Ad hoc respondebo quam paucissimis. Nempe nusquam fere duo inveniuntur in eadem linea paria, nisi in chordis nonnullis, quae pluribus generibus sunt communes, ut Chromati et Diatono, aut duobus tetrachordis *συνημμένων* et *διεξευγμένων*: unde liquido apparet, alteram notam apud veteres chordam prioris sive generis sive tetrachordi, alteram posterioris designasse, idque nullo modi discrimine. Quam rem licet uberiore explanatione dignissimam nunc non vacat demonstrare enucleatius. In paucissimis tantum chromaticis, ut in NK^* pro modi diversitate alius notae locus est; quod unde natum sit, cum aliis quibusdam difficultatibus lectorum acumini relinquam expediendum. Neque de eo nunc anquiram,

cur Graeci recentiores alteram duarum illarum notarum aliis modis tribuerint, ut $P\circ$ Hypophrygio, Hypolydio, Lydio et Hyperlydio, alteram aliis, ut $P\circ$ ceteris.

Atque haec quum ita sint, ubi melodiae systemate Graecorum recentiori antiquioris explicare notas voles, non id spectabis, sub quo modo posita notae sint, sed in qua linea, atque ita invenies, ex quo modo desumpti sint soni. Nam si in genere diatonico invenitur nota $P\circ$, non inde sequitur esse eam ex Hypophrygio, Hypolydio, Lydio aut Hyperlydio, sed potest etiam ex Dorio esse, ac, si est ex Dorio, certe est Dorii veteris $\mu\acute{\epsilon}\sigma\eta$; ac similiter in ceteris. Igitur, quum inquiremus, quaeenam notae fuerint Dorii illius pervetusti enneachordi diatonici, quem in tabula loco quarto descripsimus, non poterunt ei aliae tribui siglae quam haec:

$\acute{\upsilon}\pi\acute{\alpha}\tau\eta$ $\beta\upsilon\rho$.	—————	ΩP
$\acute{\upsilon}\pi\acute{\alpha}\tau\eta$ $\delta\acute{\xi}$.	—————	ΦF
$\pi\alpha\rho\upsilon\pi\acute{\alpha}\tau\eta$	—————	$T T$
$\lambda\iota\chi\alpha\nu\acute{o}\varsigma$	—————	$P\circ$ five $P\circ$
$\mu\acute{\epsilon}\sigma\eta$	—————	$M T$
$\pi\alpha\rho\alpha\mu\acute{\epsilon}\sigma\eta$	—————	$I \triangleleft$
$\tau\rho\acute{\iota}\tau\eta$	—————	ΘV five $H \triangleright$
$\pi\alpha\rho\alpha\eta\acute{\eta}\tau\eta$	—————	ΓN
$\nu\acute{\eta}\tau\eta$	—————	ΥZ

propterea quod haec solae ex diatoniciis notis in eadem linea posita sunt cum chordis Dorii illius. Quae ideo a me hoc loco exposita, ut infra iis uterer in Pindaricis, brevius fortasse quam pro nonnullorum captu, sed ita tamen, spero, ut qui notarum systema diligenti cura perscrutatus fuerit, satis sit intellecturus.

X.

De varietatibus melopoeiae ac de symphonia.

Melopoeiae five artis melodiam efficiendi magna est diversitas, primum ratione modi ($\tau\acute{o}\nu\omicron\upsilon$), deinde generis ($\gamma\acute{\epsilon}\nu\omicron\upsilon\varsigma$) certum characterem habentis. ¹⁾ Horum generum enharmonio, sed vetusto, a recentioris divisione diverso, remota utebatur antiquitas. Chroma a Plutarcho iam ante Olympum ponitur, aequae vero inepte a Timotheo Milefio traditur inventum, qui quidem eo usus frequentissime est idque Spartae primus ostentavit ²⁾, non invenit: certum est enim Lylandrum Sicyonium Chroma iam usurpasse, qui Epigono Sicyonio recentior, tamen antiquissimae aetatis musicus est, ac primus ex citharistis plura instrumenta eidem cantico adhibuisse

1) V. libri huius cap. VII.

2) V. decretum adv. Timoth. Milef.

dicitur, sumpto modo hoc modo alio ³⁾: eodem vero abstinerunt lyrici perfectissimi, Simonides, Pindarus aliique illius aetatis veteresque tragici ⁴⁾ ante Agathonem mollem et delicatulum illum, qui primus in tragoediam induxit. ⁵⁾ Diatonum autem inde a primis temporibus perduravit ad nostram aetatem. Ceterum per melicam metabolen a rhythmica distinguendam mutatur et genus et modus: stropharum tamen et antistropharum ut rhythmus idem, ita eadem melodia; epodi potest esse diversa; in dithyrambis frequentior et rhythmus et melodiae mutatio. ⁶⁾ Nomum auloedicum *τριμελῆ*, cuius prima stropha erat Doria, altera Phrygia, tertia Lydia ⁷⁾, rhythmus quoque cum melodia haud dubie variato, in remotissima aetate tribuunt Sacadae Argivo, cuius secta Elegiam maxime exercuit ⁸⁾: sed *Σικυώνος ἀναγραφή ἢ περὶ τῶν ποιητῶν* Clonam auctorem dixit ⁹⁾, vetustiorum Polymnesto. Similiterque instructus fuisse Terpandri nomus tetraoedius videtur. ¹⁰⁾

Praeterea duo afferuntur melopoeiae discrimina, alterum *moris* (*ἤθους*), alterum *systematis*. ¹¹⁾ More differunt *diastaltica*, *syntaltica* et *hesychastica*: prorsus ut in rhythmopoeia. Diastaltica exprimit magnificentiam, virile robur animi, heroicas res iisque congruos affectus, estque maxime tragica et gravitatis tragicae plenis carminibus apta. Syntalticā autem contrahitur quasi animus, redditurque humilis et emollitur, ideoque ea convenit rebus amatoriiis, lamentis, miserationibus aliisque huiusmodi. Hesychasticus autem mos est tranquillius, pacatus, liberalis, ideoque hymnis, encomiis, consiliis dandis similibusque rebus idoneus. Singulos mores singulis modis attemperari potuisse dubium mihi non videtur: quamquam hesychasticum et diastalticum Dorio aliisque sedatioribus modis magis convenisse probabile, quam liberioribus et effeminatis. Pindari autem carmina quum ex genere encomiastico sint, hesychasticum debent characterem habuisse, atque haec fortasse causa est, cur non alii in iis modi reperiantur, quam Dorius, Lydius et Aeolius.

Secundum systema alia melopoeia est *hypatoides*, eaque proprie tragica, alia *netoides*, quippe nomica, alia *mesoides* sive dithyrambica: earumque species esse comicam, eroticam, nuptialem, encomiasticam Aristides dicit. Et haec quoque discrimina, si quid video, in singulis spectabantur modis. Quippe quum veterum

3) Athen. XIV, p. 638. A.

4) Plutarch. de music. c. 20.

5) Plutarchus Sympoſ. III, 1.

6) Dionys. de compos. verb. p. 260. 262. ed. Schäfer.

7) Plutarch. de musica c. 4. Sed c. 8. *τριμελής* vocatur corrupte.

8) Plutarch. ibid. c. 9.

9) Plutarch. ibid. c. 8.

10) Eius meminuit Plutarch. ibid. c. 4.

11) De his v. Euclid. p. 21. Aristid. p. 30.

modorum quisque antiquitus complecteretur diapafon certa ratione divisum, poterat idem diapafon repeti bis, semel in gravi, atque iterum in acuto, servata modi divisione: quod ut cernatur, in veterum modorum diagrammate litteris minusculis delineavi grave hoc et acutum diapafon, quantum capiebat systematis veteris ambitus ab A ad h, qui migratus nunquam est. Quapropter Mixolydia, Aeolia, Lydia harmoniae cani poterant diapafon medio, quod principale est, perfecto, itemque perfecto graviori, sed acuto perfecto non poterant: contra Hypodorius modus cani poterat medio et acuto integro, non gravi, similiterque proximi Hypodorio modi. Sed Dorius, Iastius, Phrygius ternis cani diapafon poterant. Mixolydia harmonia tragoediae usitata: in qua ubi canebant viri, nam putas eos principali illo diapafon, quod est inter δ et δ , cecinisse? Ego vero hoc usas mulieres arbitror, gravi vero viros, aut certe viros Mixolydii tetrachordo $\acute{\upsilon}\pi\acute{\alpha}\tau\omega\nu$ et $\mu\acute{\epsilon}\sigma\omega\nu$, mulieres $\mu\acute{\epsilon}\sigma\omega\nu$ et $\delta\iota\epsilon\zeta\epsilon\upsilon\gamma\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\nu$. Sic, opinor, in singulis modis nunc hoc nunc illo canebant diapafon: unde natum illud discrimen melopoeiae secundum systema triplicis. Sunt tamen nonnulli modi, in quibus uno et altero diapafon aut tetrachordo abstinerent, ut tetrachordo $\acute{\upsilon}\pi\acute{\alpha}\tau\omega\nu$ in Dorio¹²⁾, quamquam idem assumebant in ceteris. Contra in Dorio veteres acuto diapafon aut certe tetrachordo huius graviori usos esse, inde colligo, quod Dorio modo Pindarus composuit Parthenia, quae quum a virginibus canerentur, probabile est iis adhibita esse certe tetrachorda $\delta\iota\epsilon\zeta\epsilon\upsilon\gamma\mu\acute{\epsilon}\nu\omega\nu$ et $\acute{\upsilon}\pi\epsilon\rho\beta\omicron\lambda\alpha\iota\omega\nu$, omisso $\mu\acute{\epsilon}\sigma\omega\nu$. Instrumenta autem maiorem habebant ambitum sonorum: vox non canebat ultra disdiapafon et diapente¹³⁾; itaque nullus modus voce cani per terna diapafon integra poterat: ac ne per bina quidem omnes. Attamen vel tribus diapafon usos esse veteres in eodem modo, inde patet, quod symphoniacae usi sunt intervallo disdiapafon, ut dicitur paullo post. Postremo si quaeres, quamnam secundum systema melopoeiam Pindarica Epinicia habuerint, media rursus iis maxime convenire videtur, quam dithyrambicam appellant sive meloidem.

Hactenus de diversitate melopoeiae secundum systema. In quo si nonnulla lectori dubia videntur remansisse, illud imprimis, quod de ternis modorum diapafon dixi, certiora ei haec futura arbitror, quum ea legerit, quae de symphonia et instrumentis iam sum disputaturus ad consilium nostrum apposita omissisque iis, quae aut ab aliis iam explosa sunt, aut ita nullius videntur momenti esse, ut iis utendum non censeam.

Symphoniam veteres appellant sonorum eam congruentiam, qua simul prolati quandam missionem praebent concinnam aptamque. Hinc omnis pendet nostrorum *harmonia*, quam veteribus cognitam fuisse usque negarunt plurimi. Nec nostra

12) Plutarch. de musica c. 19. ubi hoc dicuntur fecisse $\tau\eta\sigma\omicron\upsilon\acute{\nu}\tau\epsilon\varsigma$ τὸ κελὸν αὐτοῦ.

13) Aristox. Harm. elemm. I, p. 20.

sententia est notam perfecte iis hanc musices partem fuisse: immo tantum abhorret ab antiquitatis indole nostrae harmoniae ratio, ut eam veteribus displicituram fuisse, si nossent, contendere ausim. Quemadmodum enim architectura Gothica valde improbanda Graecis fuisset, ac quemadmodum prae geometria sua non, opinor, nostra analysis iis esset probata, ita ne harmoniam quidem nostram magnopere mirati essent, quam Roussvius non male Gothicam dixit, eandem tamen acerbius, quam oportebat, exagilians repudiansque ut barbaram.¹⁴⁾ Alia prorsus veterum, alia nostrarum rerum omnium ratio: quodque nobis convenit et placet, non ideo Graecis pulchrum videbatur. Attamen aliquid nostrae harmoniae simile veteribus iam usitatum fuisse, probabile sit ex argumentis permultis.

Primum qui de harmonia quidquam veteribus innotuisse negant, nihil eorum, quae huc pertineant, praecipui in libris antiquis perhibent. Verum in iisdem etiam de melodia traduntur paucissima, de *πλοκῆ, ἀγωγῆ, τονῆ, πεττία* et eiusmodi quaedam; quis igitur exspectet, de harmonia eos multa prodituros fuisse, etiamsi nossent optime? Nihil autem tradi non dixerim. Nam ubi de symphonia loquuntur, ubi sonus *ὁμοφώνους, ἀντιφώνους, παραφώνους, διαφώνους* distinguunt accuratissime, ac rursus alios qui per se consonant, atque alios qui nonnisi per cohaerentiam (*κατὰ συνέχειαν*) dicuntur consoni; ubi diapason et diatessaron consonum esse insitiantur, sed diapason et diapente concedunt: non video, cur hoc fecerint tam curiose, nisi ut in re nostrae harmoniae aliqua ex parte simili huiusmodi uterentur praeceptis. Sed videamus singula, quae apud veteres reperi, harmoniae cuiusdam indicia, tenuia sane ac partim haud satis perspicua, nec tamen in tanta re negligenda.

Prima Graecorum consonantia est *homophonia*, Platoni τὸ ὁμόφωνον: altera *antiphonia*, hoc est, concentus sonorum intervallo diapason dispositorum, qui homophonia iudicatur iucundior¹⁵⁾, ac saepe ab initio cantici usque ad finem servatus est, iunctis praesertim virorum et mulierum choris¹⁶⁾, etiam instrumentis ita effectis, tam fidibus quam tibiis, ut simul in eodem uterque sonus diapason consonans posset cani.¹⁷⁾ Atque huiusmodi cantica passim *ἀντίπαστα* et *ἀντίφθογγα μέλι*

14) V. Rouss. diction. art. Harmonie. Quantum inter se conveniat Graecae architecturae, musices et geometriae indoles, quantumque nostrae, paucis, sed eximie significavit Görres in Annal. litt. Heidelberg. a. 1811. Dec. p. 1206 sqq. Hanc rem cum aliis huic coniunctis alio olim loco illustrabo. Nunc sufficiet attulisse Platonem damnantem eiusmodi omnem instrumentorum missionem de Legg. II, p. 669. C. D.

15) V. Aristotelica problemata XIX, 39. ut alios omittam scriptores.

16) Cf. Forkel. Hist. mus. T. I, p. 400.

17) V. cap. XI.

dicuntur. Praeterea ad antiphoniam pertinet concentus intervalli disdiapason¹⁸⁾: quod nonnullis videtur una cum diapason cantatum esse.¹⁹⁾

Consideranda proxime *paraphonia*, ad quam proprie pertinent diapente et diatessaron. Per has consonantias compositis sonis medio aevo integra decurrebant cartica²⁰⁾, quamquam id nunc habetur ingratissimum. Veteres Graeci non tam iucundam, quam antiphona, paraphoniam dixerunt²¹⁾: consonare tamen paraphona non negant: ideoque causa nulla erat, cur iis non uterentur symphoniacae; ac si recte a nobis Senecae verba explicata sunt, quae modo attulimus in margine, eum huius ipsius rei auctorem habebimus. Quaerit scriptor Aristotelicus²²⁾, cur consonet disdiapason, quo usi sunt symphoniacae, non consonent disdiapente et disdiatessaron, et causam dicit hanc, quod disdiapason est commensurabile (1 . 4), sed disdiapente (2 . 4½) et disdiatessaron (3 . 5½) non sunt commensurabilia: atque inde mihi videtur colligere voluisse, cur consonantia disdiapason mulici uterentur symphoniacae, non intervallis disdiapente et disdiatessaron: aliam enim causam non video, cur hanc posuerit quaestionem. Iam nisi diapente et diatessaron pro consonantibus habita essent, quibus uterentur symphoniacae, brevius poterat responderi, quod diapente et diatessaron non consonarent, ideo ne disdiapente quidem nec disdiatessaron; sed quod consonaret diapason, idcirco etiam disdiapason esse consonum. Quod quum responsum non sit, apparet diapente et diatessaron pro consonis habita esse, quibus ut consonantia diapason uterentur symphoniacae. Attamen continuam paraphoniam non admisisse veteres, sequitur inde, quod solum antiphoniam magadizarunt, quodque antiphona non sunt diapente et diatessaron. Ita in Problematis Aristotelicis quaeritur²³⁾: *διὰ τί διὰ πέντε καὶ διὰ τεσσάρων οὐκ ἄδουσιν ἀντίφωνα;* et respondetur, quod non unus inde nascatur sonus. Et deinde rursus²⁴⁾: *διὰ τί ἡ*

18) V. Problemata, quae sunt in Aristotelicis, ibid. 42.

19) Colligunt hoc ex verbis Senecae: *Accedunt viris feminae, interponuntur tibiae*, ep. 84. ita quidem ut gravissimo diapason canant viri, medio feminac, acutissimo tibiae. Verum si tibiae, ut Seneca dicit, *interponebantur* proprie, debent mediae fuisse inter viriles femineasque voces. Iam si singuli canebant integrum et diversum prorsus diapason, tibiaeque erant mediae, necesse erat vocem cani per trisdiapason: atqui vox non canitur nisi per disdiapason et diapente; itaque non potuerunt viri diapason grave, tibiae medium, feminae acutum canere. Nihil igitur superest, quam viros cecinisse diapason gravius, feminas acutius, interpositas autem tibiae accinuisse ad alteram vocem diatessaron, ad alteram diapente, exempli causa in Hypodorio Diatono viros e, fis, g, a, h, c̄, d̄, ē: feminas ē, f̄is, ḡ, ā, h, c̄, d̄, ē: tibiae autem accinuisse utrisque a, h, c̄, d̄, ē, f, g, ā, hoc est intervallo diatessaron viris, diapente feminis.

20) Gerbert. de mus. sacr. T. II, p. 113.

21) Probl. ib. 16. 39.

22) Ibid. 42. Conf. ib. 34.

23) Ibid. 17.

24) Ibid. 18. Conf. ib. 19.

διὰ πασῶν συμφωνία ἄδεται μόνῃ; μαγαδίζουσι γὰρ ταύτην, ἄλλην δὲ οὐδεμίαν. Hic quoque respondetur, quod in diapason unus tantum fiat sonus, sive voce canatur sola, sive tibia voci accinat; atque additur: διὸ μόνῃ μελωδεῖται, ὅτι μιᾶς ἔχει χορδῆς τὰ ἀντίρωνα φωνήν. Fateor quidem hos locos esse eiusmodi, ut inde colligere possis, paraphonis veteres omnino abstinuisse in symphonia: attamen quum ea considero, quae mox dicentur de ditono et trihemitonio, haec eo tantum valere videntur, ut continua numquam, ut in magadide, melodia per has symphonias cantata sit; sed milia diapente et diatessaron symphoniae diapason, tritono, ditono, aut trihemitonio esse, non ideo negandum arbitror. Idque nescio an testetur Plutarchus iis verbis, quibus harmonicen ait diiudicare non posse, πότερον οἰκείως ἐλλίψεν ὁ ποιητής — τὸν Ὑποδώριον τόνον ἐπὶ τὴν ἀρχὴν ἢ τὸν Μιξολυδίον τε καὶ Δώριον ἐπὶ τὴν ἔκβασιν, ἢ τὸν Ὑποφρυγιόν τε καὶ Φρυγιόν ἐπὶ τὴν μέσην.²⁵⁾ Hic si Plutarchus voluisset dicere, an recte poeta medio cantico adhibuisset sive Hypophrygium sive Phrygium, atque fini sive Mixolydium sive Dorium; dixisset certe, ἢ τὸν Ὑποφρυγιόν ἢ Φρυγιόν, et deinde, ἢ τὸν Μιξολυδίον ἢ Δώριον. Sin ea esset sententia, an recte poeta in medio cantico usus esset primum Hypophrygio, deinde Phrygio post Hypophrygium, et in exitu primum Mixolydio, deinde Dorio: dixisset scriptor, ἢ τὸν Μιξολυδίον τε καὶ τὸν Δώριον atque ἢ τὸν Ὑποφρυγιόν τε καὶ τὸν Φρυγιόν, quia uterque est distinctus. Ita ubi legitur ὁ ἰατρός τε καὶ ὁ παιδοτρίβης, diversi hi sunt homines: at ubi est ὁ ἰατρός τε καὶ παιδοτρίβης, est is unus idemque. Sic igitur ὁ Ὑποφρυγιός τε καὶ Φρυγιός atque ὁ Μιξολυδίος τε καὶ Δώριος significare videtur, simul cantatos et mistos fuisse Hypophrygium et Phrygium, Mixolydium et Dorium, distantes diatessaron intervallo. Nec tamen ideo totum canticum canebatur per symphoniam diatessaron. Nam in Mixolydio et Dorio septem tantum chordae consonant diatessaron, παραμέσαι autem distant ditono: similisque Phrygii et Hypophrygii ratio. Iam fac Doriam paraneten comparatam Mixolydiae tritae esse, nascetur inde trihemitonium, eodemque modo plures symphoniae possunt ex his modis misceri: idque tam est simplex atque ante oculos positum, et naturae rerum adeo consentaneum, ut latere veteres potuisse parum sit probabile. Cur autem nihilo secius Aristotelicus neget, per antiphoniam sive magadin cantatum esse diapente aut diatessaron, satis liquet. Nempe quum antiphonia et magadis ibi tantum locum habeant, ubi totum canticum per eandem symphoniam progreditur, ut per diapason, recte dixit diapente et diatessaron ita non cani, quod ii modi, qui distant diatessaron, ubi chordae hac comparentur ratione, varietatem quandam symphoniae, non unam et eandem continuam praebent. Ceterum omnes modos, qui distant diatessaron, symphoniacae mistos esse arbitror.

25) De musica c. 33.

Sed praeter diatessaron et diapente paraphonis adnumerantur duo alia intervalla sonorum, qui medii inter consonum et dissonum in mixtione consoni apparent. Ita dicit Gaudentius ²⁶⁾: qui quum de *mixtione consoni* loquitur, quid, quaeso, significat aliud, quam aliquam harmoniam? Ea autem intervalla sunt *tritonus* sive quinta minor, et *ditonus* sive tertia maior: ac recte ex Gaudentii verbis colligit Marpurgius ²⁷⁾, his intervallis veteres usos esse symphoniacae, alia etiam asserens argumenta, sed ea debiliora atque ab aliis iam refutata. Non tamen has symphonias usurparunt continuas, sed variatas aliis: quippe Problematum Aristotelicorum testimonio constat, non aliam quam diapason esse magadizatam. Huiusmodi autem symphonia per ditonum est Lydii et Dorii modi, quam apud Horatium primus invenit Perraltus, assentiente primum Burette, mox in contrariam partem transeunte, postremo ad Perralti revertente sententiam in eaque perseverante. Verba poetae haec sunt ²⁸⁾:

*Sonante mistis tibiis carmen lyra,
Hac Dorium, illis barbarum.*

Barbarum est Lydium, ut frequenter apud veteres: nam quominus de Phrygio cogites, obest id, quod illud carmen est convivale, cui Phrygium non convenit, sed Lydium optime, quod Plato *ξυμποτικόν* dixit. *Mistas* autem tibiae lyrae dicit: itaque simul haec pulsabatur atque inflabantur illae. Nullius momenti sunt, quae contra Marpurgium dixit Forkelius. ²⁹⁾ Ceterum Perraltus in eo erravit, quod in magadide veteres per ditonum cecinisse opinatus est: mirum enim quantum a magadidis ratione distat haec Lydii et Dorii modi coniunctio symphoniacae, quippe non iisdem per omnes sonos nascentibus intervallis, sed diversis. Consonant enim

<i>νήται</i>	ditono,
<i>παρανήται</i>	diatessaron,
<i>τρίται</i>	diatessaron,
<i>παραμέσαι</i>	ditono,
<i>μέσαι</i>	ditono,
<i>λιχανοί</i>	diatessaron,
<i>παρυπάται</i>	diatessaron,
<i>ύπάται</i>	ditono,

et magis etiam variari consonantiae poterant, ut, quum Doricae *λιχανῶ* componebatur Lydia parhypate, existeret trihemitonium, et cetera similiter.

Praeterea *trihemitonii* etiam sive tertiae minoris usum fuisse harmonicum, certo colligitur ex Pindari Olympica ode prima, quae citharam habebat Doriam,

26) Introd. harm. p. 11.

27) Introd. crit. in hist. et praec. music. p. 240.

28) Epod. IX, 5.

29) p. 398 sq.

ut est vs. 17. ἀλλὰ Δωρίαν ἀπὸ γόρμυγγα πασσάλου Λάμβαν', εἴ τι τοι Πίσας τε etc. cantum autem Aeolium, vs. 100. ἐμὲ δὲ στεφανῶσαι κείνον ἱππῶ νόμῳ Ἀοληῶδι μολπᾷ Χρή. Cantum autem sequitur rhythmus: unde Aeolius eius carminis numerus est. Ita etiam illud carmen, quod Scholiastes Pindari ad Pythiorum alterum ³⁰⁾ commemorat, hunc inde versum afferens,

Αἰολεὺς ἔβαινε Δωρίαν κέλευθον ὕμνων,

Doriam harmoniam Aeolio cantui admittam videtur habuisse, si modo recte Scholiastes dixit, et Pythii secundi et eius odae, ex qua ille versus desumptus est, Aeolicum rhythmum esse. Nec praetereundus Pratinus ³¹⁾, qui in carmine, cuius rhythmus prorsus videtur Aeolicus, tamen Doriae musicae mentionem facit his verbis: Ἄκουε τὰν ἐμὴν Δωρίον χορείαν, hoc est *Dorium canticum*, non *Doriani saltationem*, quae magis oculis cernitur quam auditur. Itaque quum Aeolius et Dorius modus, qui distant trihemitonio, misli sint, necesse est etiam trihemitonii quandam fuisse symphoniam, interpositis tamen aliis consonantiis: quemadmodum comparatis utriusque *παρυπάταις* ditoni existerat consonantia, comparatis autem utriusque modi chordis diversis aliae permultae inde symphoniae elici poterant.

Hac ratione expeditum iam est, qui Pindarus primam oden Olympicam tum Doriam tum Aeoliam potuerit significare. Nam quod Hermannus ³²⁾ demonstrare conatus est, Doriam citharam ideo ibi appellari, quod Hypodoria fit, Hypodoria autem nihil differat ab Aeolensi, advocatis in eam rem verbis Heraclidis supra allatis: illud quidem falsissimum est. Etenim primum Heraclides aliquid dicit longe diversum ab eo, quod voluit Hermannus ³³⁾: deinde quum Hypodorius et Dorius non solum tensione sed etiam specie diapason plane differant, ne poeta quidem pro Hypodoria Doriam dicere citharam potest: postremo vocabula Hypodorii, Hypophrygii, Hypolydii etc. haud dubie ante Damonis tempora erant inaudita, nec alia habebantur nomina, quam Dorii, Iastii, Phrygii, Aeolii, Lydii, Mixolydii ³⁴⁾: itaque quum Pindari aetate nemo Aeolium diapason vocaret Hypodorium, ne poetica quidem licentia appellari pro Hypodorio Dorius potuisset, etiam si talia licuissent poetis, quae non licuisse certo scio. Neque enim poetae licet, ut quod album est, purpureum vocet: nec magis, quod Hypodorium fit, illud ut vocet Dorium.

Haec sufficient de symphonia veterum, de qua non suscepissem dicere, nisi partim ea, quae de generibus melopociae secundum systema dixi, inde firmarentur, quod intelligitur hinc, ternis diapason veteres cecinisse; partim infra, ubi de rhy-

30) vs. 127. vulg.

31) ap. Athen. XIV, p. 617. F.

32) De Dial. Pind. p. XIX.

33) V. lib. III, cap. VIII.

34) V. ibid.

thnis dicam, utendum hac re esset. Iam tantum addam de instrumentis, quantum satis esse videtur ad illustranda ea, quae de modis, de varietate melopoeiae ac de symphonia proposui.

XI.

Quaedam de instrumentis veterum, inprimis de magadide.

Lyrice veterum musica alia habebat instrumenta, quae pulsabantur chordis intenta, alia quae inflabantur: illae fides, hae tibiae appellatae; tympana, tintinnabula, crepitacula, tubae nunquam ei adhibitae. Raro autem sive tibiae sive fides audiebantur assae, quam *ψιλήν αὐλήσιν* ac *ψιλήν κιθάρισιν* appellabant: *ψιλοκιθαριστικῆς* auctor Aristonicus Chius, qui habitabat Corcyrae, temporibus Archilochi ¹⁾: *ψιλήν αὐλήσιν* sub initium Pythiadum exercuit Sacadas. Neutra probabatur veteris disciplinae vindici Platoni. ²⁾ Antiquis temporibus potior habita vox humana: instrumenta huic serviebant, non vox instrumentis: ideoque haec solebat cantici initium facere, instrumenta autem mox accinebant. Hinc illud Prutinae ³⁾: *Τῶν αἰοιδᾶν κατέστας Σὺ Πιερίς βασιλεια· ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω· Καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπὲρ ῥέτας κώμων μόνον*: hinc Pindarus hymnos dixit *ἀναξιφόρμιγγας*.

Miscebant autem voci modo tibiae solas, modo solas fides, atque etiam iunctas fidibus tibiae. Hoc liquet vel ex Horatii verbis: *Sonante mistis tibiis carmen lyra*; et ex Pindaricis: *φόρμιγγά τε ποικιλόγαρυν καὶ βοᾶν αὐλῶν ἐπέων τε θέειν*. ⁴⁾ Citharae cum tibia concertus appellatur *ἔναυλος κιθάρισ*, quam primi tractarunt sectatores Epigoni ⁵⁾. Sed *συναυλία*, quae Athenaeo ⁶⁾ est *κοινωνία αὐλοῦ καὶ λύρας*, huc pertinere non videtur: certe allata ibi Semi Delii verba *συναυλίαν* solarum esse tiliarum commonstrant; nisi ea cum Hemsterhusio ⁷⁾ de proprio quodam in Deliis

1) Non confundendus is cum Aristonico citharista Alexandri Magni, nec cum Aristonymo *ψιλοκιθαριστῆ* eadem Alexandri aetate celebri. De Aristonico Chio vide veterum testimonia ap. Athen. XIV, p. 637. F. ubi vera lectio Archilochum pro Antiocho suppeditat.

2) De Legg. II, p. 669. D.

3) Ap. Athen. lib. cit. p. 617. D. Conf. nos de trag. Gr. princ. p. 89.

4) Ol. III, 13. Conf. XI, 97. Lucian. de Salt. c. 16. ed. Bip. T. V. p. 133. coll. p. 121. 139.

5) Athen. XIV, p. 637. F. ubi qui *ἔναυλον κιθάρισιν* exponunt *citharae cantum auribus diu insonantem*, errant crudite.

6) Ibid. p. 617. F.

7) Ad Lucian. dial. mar. III, 2.

sacris genere *συναυλίας* intelligenda censcas, quae sententia mihi quidem ob hanc causam non probatur, quod ea quoque *συναυλία*, quae Athenis fiebat in Panathenaeis, nihil erat nisi *συμφωνία ἀσλητων*.⁸⁾ Quamquam ex Athenaeo videmus, ipsis veteribus de huius vocis significatione non constituisse. Praeterea affiruntur *νόμοι καθαριστήριοι*, quos comitabatur tibia⁹⁾; atque huiusmodi tibiae dicuntur *αὐλοὶ καθαριστήριοι*¹⁰⁾; ne plura afferam de re haud ambigua.

Tam tiliarum autem quam fidium permultae erant species, quarum nomina praeter alios recensuerunt Pollux et Athenaeus. Utraeque diversae pro modo, qui canebatur: aliae tibiae Lydiae, aliae Phrygiae, quae dicuntur esse *γοεραὶ καὶ θρηνώδεις*¹¹⁾, aliae Doriae, Aetoliae, Ioniae, Syntonolydiae etc. itemque alia cithara Doria, alia Lydia etc. neque eae acumine et gravitate solum distabant, sed referebat unaquaeque divisionem speciei propriam: ut, quam plures modi essent canendi, pluribus opus esset instrumentis. Acumine autem Phrygiae Doriam, Lydia Phrygiam superabat, ut alio loco adversus Salmasium demonstratum est¹²⁾; et reliquae eadem ratione, qua modi alter alterum superabant. Rursus alio respectu uniuscuiusque modi tibiae et fides variam tensionem habere, quod aliae acutum, aliae medium, aliae grave diapason continerent: quemadmodum ex iis patet, quae de diversitate melopoeiae secundum systema disputavimus. Latini autem eas tibias, quarum diapason est gravius, vocarunt *sinistras*; quarum acutius, *dextras*, ut alibi evicimus.¹³⁾ Quae Graecis appellantur *Pythiae*, ob gravitatem sunt masculae, paeaniibus aptae: magis femineae *choricae* *διὰ τὸ ἐς ὀξύτητα εὐχερές*, adhibitae inprimis dithyrambis; utraeque tamen tensione mediae¹⁴⁾; unde illud firmatur, quod Pindarici chori melopoeiam dixi mediam (*μεσοειδῆ*). *Spondiaca* hymnis conveniunt¹⁵⁾, quippe ob insignem gravitatem, eaeque a *dactylicis* non differre videntur. *Pythiae* dicuntur esse *αὐλοὶ τέλειοι*, hoc est, viriles (*ἀνδρείοι*), quales sunt etiam *οἱ ὑπεργέλειοι*, quippe graves utriusque; sed acuti sunt *αὐλοὶ παιδικοὶ* et *παρθένιοι*; tensione

8) Pollux X, 83.

9) Pollux l. c.

10) Poll. lib. cit. 81.

11) Aristid. p. 101. Conf. Polluc. IV, 75. De ceteris modis non necesse est ut afferam testimonia, quam Aetoliarum, Doriarum, Lydiarum etc. exempla passim allata in his commentariis sunt. De Ionis et Syntonolydiis v. Polluc. IV, 78. ubi haec verba sunt: *Καὶ ἴσημονία μὲν ἀσλητικῆ Δωριστὶ, Φρυγιστὶ, Ἀύδιος καὶ Ἰωνικῆ καὶ συντονολυδιστὶ* (vulgo perperam: *σύντονος. Ἀυδιστὶ*).

12) In Annal. litt. Heidelberg. 1810. fasc. 13. p. 166 sqq.

13) In Annal. Heidelberg. l. c. Quamquam ibi haec non iisdem verbis dicta sunt, ita tamen intelligi nunc velim.

14) Aristid. l. c. Poll. IV, 80.

15) Poll. l. c.

diversi omnes.¹⁶⁾ Aliae tibiae usu differunt, ut *αἰολοὶ ἐμβατήριοι, ὑποθέατροι* etc. In fidibus autem mascula est *lyra* (διὰ τὴν πολλὴν βαρῦτητα καὶ τραχύτητα), feminea et humilis *sambuca* ob acumen: media *polyphthongum* ac *cithara*, sed illud magis femineum, haec inclinat ad masculos lyrae mores. Τὸ δὲ τῆς κιθάρας, inquit Aristides, οὐ πολὺ τῆς κατὰ τὴν λύραν ἀπαδὸν ἀρρήνότητος.¹⁷⁾ Diversa igitur lyra et cithara, quod vel unus Platonis¹⁸⁾ locus monstrare dubitantibus poterat: quale autem fuerit structurae discrimen, optime monstravit Buretteus.¹⁹⁾ Genus citharae est *φόρμιγξ*, eaque maior.²⁰⁾ Taceo de *barbito*, *iambyca*, *clepsiambis*, *pariambis*, *scindapsis*, aliisque fidium speciebus.

Quamquam autem tibiae et fides initio ita erant comparatae, ut aut gravius aut acutius diapason continerent, aut singulos tantum modos: posthaec inventa sunt instrumenta eiusmodi, in quibus tum plura diapason tum modi plures caui possent. Tibiarum pluribus modis accommodatarum auctor Pronomus Thebanus²¹⁾, Alcibiadis praeceptor.²²⁾ In fidibus Pythagoras Zacynthius, qui Samio fere aequalis habetur, primus tripodem fecit tres modos vetustissimos tribus instrumentis divisos habentem, qui tamen neglectus post ipsum est.²³⁾ Itaque ante hunc non cognita videntur instrumenta fuisse plures modos comprehendentia: quamquam polychorda fuisse antiquissima docuit Euphorion in libro de Illhmiis, qui mutata tantum posthaec nomina, non instrumenta ipsa dixit inventa.²⁴⁾ Ac Platonis certe aetate *polychorda*, *trigona*, *pectides* plures complectebantur modos: quorum parte sublata non illis opus fore Plato dixit.²⁵⁾ Vetus instrumentum est *Epigonium*, psalterium erectum quadraginta chordarum, quod necesse est plures modos aut genera plura comprehenderit: sed illud, opinor, initio pauciores habebat chordas; Iuba enim narrante Alexander Cytherius chordis id complevit, atque antiqua tantum servata de-

16) V. Poll. l. c. Aristox. ap. Athen. XIV, p. 634. F. coll. IV, p. 176. F.

17) De his instrumentis omnibus v. Aristid. l. c. De sambuca adde Athen. XIV, p. 633. F.

18) Rep. III, p. 399. C.

19) Mem. Acad. Infer. T. IV, p. 116. unde excerptit Forkel. T. I, p. 200 sq.

20) Hesychius: *Φόρμιγξ*: κιθάρα ἢ τοῖς ὄμοις φερομένη. Alii ex Homericâ dictione Iliad. Σ, 569. *φόρμιγγι κθαρίζειν* colligunt *φόρμιγγα* eandem esse quam citharam: sed dicitur etiam *λύρα κθαρίζειν*, et tamen alia est lyra, alia cithara, et Graeca dictio *βουθυπιὸν σὺν*, licet *sus* et *bos* sint diversissima.

21) Athen. XIV, p. 631. E. Pausan. IX, 12.

22) Athen. IV, p. 184. D.

23) Athen. XIV, p. 637. C sq.

24) V. Athen. XIV, p. 635. F.

25) Rep. III, p. 399. C.

nominatio est. Atque aliud instrumentum *Simicum* five *Simicium* triginta quinque chordarum vetus quidem est, sed nescio an immutatum recentiori aetate. ²⁶⁾

Dicamus nunc de instrumentis plura diapason eandem divisionem servantia continentibus, iisque ita factis, ut bini soni sibi respondentes consonarent diapason. Tale instrumentum five chordis intentum erat five inflabatur, appellatum *magadidis* nomine. Constat enim magadin fuisse genus fidium, quod inventum a Lydis ferebatur ²⁷⁾ ac Mytilenis maxime usitatum ²⁸⁾, ita ut Pindarus Terpandro repletum tradiderit ²⁹⁾, Aristoxenus cum aliis Sapphoni. ³⁰⁾ Usus eo Anacreon est, et notum fuit Alcmanis et Lysandri Sicyonii, musici valde antiqui, temporibus. ³¹⁾ Simile habetur pectidi: sunt etiam, qui a pectide nihil differre prodiderint. ³²⁾ Euphorione iudice ³³⁾ mutata transiit in sambucam, acutum instrumentum, ut Lydia videtur magadis fuisse; Apollodoro autem teste natum inde psalterium. ³⁴⁾ Ana-

26) De instrumento utroque v. Polluc. IV, 59. Athen. IV, p. 183. C. D. Epigonium dixi non potuisse quadraginta chordas habere, nisi plures aut modos aut genera complexum esset: quippe quod Bartholemius Anach. T. III, p. 63. ed. Germ. ex tribus id heptachordis factum pronunciat, quorum quaeque chorda habuerit suum diapason, in eo falsus est aperte. Nam inde nascerentur chordae duodequadraginta aut etiam multo pauciores; et systema id complexum esset plus quam trisdiaapason et tonum, quum tamen Graecorum musica hos fines numquam egressa sit. Ineptior vero Forkelii error, qui quadraginta Epigonii chordis exsuperari Graeci systematis modum dixit T. I, p. 419. Hoc enim sonos habuit septuaginta et unum, ut vides ex tabula in calce operis proposita. Epigonium autem fuisse pervetus, auctoris nomen ostendit. Epigonus fuit Ambraciotes, civitate Sicyonius, testibus Polluce et Athenaco (ll. cc.), cuius haec verba sunt: ἦν δ' ὁ Ἐπίγονος φύσει μὲν Ἀμβρακιώτης, δημοποίητος δὲ Σικυώνιος· μουσικώτατος δ' ὢν κατὰ χεῖρα δίχα πλῆκτρον ἔραλλε, firmitate idem Polluce. Unde natus ridiculus error Iul. Caes. Scaligeri Poetic. I, 48. propagatus a Iungermanno ad Pollucem, quo non ab Epigono, sed a Demopoeto quodam primum sine plectro pulsatas chordas perhibere quosdam narrant. Is igitur Epigonus vel ob hoc debet valde antiquus censeri, quod primus sine plectro chordas pulsavit, et quod secta eius prima ἔραυλον κινδύριον tentavit, qua usus iam Pindarus est. Itaque Pindaro antiquior habendus. Eius secta floruit ante Damoniam, et cum Laso una memoratur ab Aristoxeno Harmon. elemm. I, p. 2. ubi v. Meibomium verba Porphyrii ex commentariis in Ptolemaei Harmonica afferentem. Hinc etiam colligo Lasum aequalem fuisse. Postremo Simicum five Simicium instrumentum vetustissimum esse haud dubium, a Simieo quodam, ut videtur, inventum: quod memoria lapsus Forkelius Pythoclidae excogitatum prodidit.

27) Athen. XIV, p. 634. C—F. 28) Ibid. p. 635. A.

29) Ibid. p. 634. C. Conf. Polluc. IV, 61. 30) Ibid. p. 635. B.

31) Ibid. D. et p. 636. F. et ex Philochoro ibid. p. 638. A.

32) Nihil differre dixit Menaechnus περὶ τεχνῶν ibid. p. 635. B. sed obloquitur Phillis Delius p. 636. B.

33) Ibid. p. 635. A. 34) Ibid. p. 636. F.

creontica magadis chordas habuit viginti. Unde Posidonius loco supra allato arbitrabatur ternos eam modos complexam esse, Dorium, Phrygium, Lydium; dixisse enim Anacreontem viginti numero rotundo pro viginti una. In quo falsus est mirifice. Quis enim poeta pro viginti et una potest viginti chordas dicere? Neque ex ternis his modis in uno instrumento coniunctis chordae fiunt viginti una, sed in singulis generibus septendecim, si quidem ponas Anacreontem usum esse heptachordo Terpandreo diapason integrum complectente: sin autem duo aut tria genera coniuncta in magadide erant, plures erant chordae quam viginti una: quod reperi subductis calculis. At si Anacreon heptachordo usus est ex coniunctis tetrachordis duobus facto, ex tribus illis modis quindecim tantum chordae nascebantur in generibus singulis. Atque ut ponamus Anacreontem usum esse octachordo, tamen ne sic quidem ex tribus modis fient viginti chordae, sed duodeviginti in singulis generibus. Quae omnia ex tabula veterum modorum undecim in calce proposita possunt colligi. Sed quid immoror his rebus? Nam Anacreontis quidem aetate plures modos nondum in uno instrumento coniunctos esse, ex iis liquet, quae supra disputavimus; ac quod maximum est, magadis non unum, sed duo minime habebat diapason, quorum chordae respondentes sibi consonabant haec ipsa symphonia. Hinc dixit Phyllis Delius³⁵⁾: *μαγάδιδας δὲ τὰ διὰ πασῶν καὶ πρὸς ἴσα τὰ μέρη τῶν ἀδόντων ἡρμωσμένα*. Hinc Athenaeus refert³⁶⁾: *Ἀριστόξενος δὲ τὴν μάγαδιν καὶ τὴν πιγκτίδα χωρὶς πλήκτρον διὰ ψαλμοῦ παρέχεσθαι τὴν χρεῖαν· διόπερ καὶ Πίνδαρον εἰρηκέναι ἐν τῷ πρὸς Ἰέρωνα σκολιῷ, τὴν μάγαδιν ὀνομάσαντα, ψαλμὸν ἀντίφθογγον, διὰ τὸ δύο γενῶν ἅμα καὶ διὰ πασῶν ἔχειν τὴν συνῳδίαν ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν*. Hinc de magadide explicatur τὸ ἀντίφθογγον³⁷⁾, ἀντίσπαστον³⁸⁾, ἀντίζυγον³⁹⁾: hinc sola antiphonia efficitur in magadide, non paraphonia etc.⁴⁰⁾ Huc pertinent etiam verba Theophili apud Athenaeum⁴¹⁾:

*πονηρὸν υἱὸν καὶ πατέρα καὶ μητέρα
ἔστι μαγαδίσειν ἐπὶ τροχοῦ καθήμενους·
οὐδεὶς γὰρ ἡμῶν ταῦτον ἄσεται μέλος.*

35) ap. Athen. l. c. p. 636. B.

36) p. 635. B. *Γυναικῶν* est in ms. ep. melius opinor vulgato *παίδων*. *Γενῶν* autem intelligendum de duobus generibus soni, acuto et gravi, non de duobus modis, ut perperam cepit Perraltus.

37) Pindar. ap. Athen. l. c. p. 635. D.

38) Ita Phrynichus et Sophocles ib. C. et IV, p. 184. E.

39) V. Diogenem tragicum ib. XIV, p. 636. B.

40) Aristot. Probl. XIX, 40.

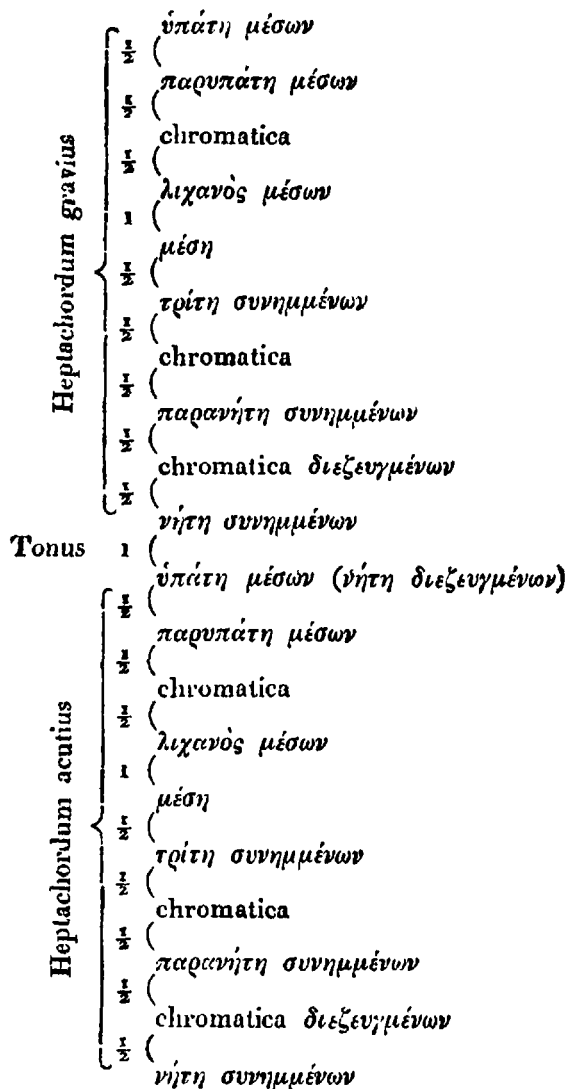
41) l. c. p. 635. A.

Quibus verbis significatur diversos acumine et gravitate sonos magadidis fuisse, qui simul canerentur. Quae quum ita sint, ineptire vides Athenaeum quinque chordas magadidi tribuentem, vocem *πεντάραβδον* apud Telesten Selinuntium falso interpretatum per *πεντάχορδον*.⁴²⁾

Iam igitur apparet, magadin in singulis modis ex binis fuisse diapason, poteratque varia esse ratione triplicis melopoeiae. Nam poterant in ea aut acutissimum et medium, aut medium et gravissimum diapason esse; illud in melopoeia netoide, hoc in hypatoide. Aut tertio quodam modo acutius diapason fieri poterat ex diapente in gravi acutissimi diapason et diatessaron in acuto medii, gravius autem ex diapente in gravi medii et diatessaron in acuto gravissimi; quale systema est a *παραμέση* Phrygii diapason *gravis (fis)* ad *παραμέσην* Phrygii medii (*fis*), et ab hac ad eandem Phrygii acuti (*fis*), id est a Phrygia *ὑπάτη ὑπάτων* systematis recentioris usque ad eam chordam, quae *νήτην ὑπερβολαίων* Phrygii superat tono, assumpto tono in acuto, ut Platonem fecisse dicit Plutarchus.⁴³⁾ Rursus alio modo ita poterat magadis institui, ut praeter medium diapason integrum contineret gravissimi diapente acutius, acutissimi diatessaron gravius: tum erat a *προλαμβανομένῳ* ad *νήτην ὑπερβολαίων*. Atque hinc iam colligitur, qualis fuerit Anacreontis magadis chordarum viginti. Quum enim ex integris duobus diapason nunquam existere viginti chordae possint, neque ex tribus sive octachordis sive heptachordis; nihil iam relictum est nisi hoc. Finge tibi instrumentum factum ex binis heptachordis tono interposito disiunctis, utroque composito ex binis tetrachordis coniunctis, divisis per terna genera, Diatonon, Chroma, Harmoniam, sed omissis enharmoniis chordis iis, quae non sunt in Diatono: quemadmodum factum esse antiquis temporibus supra demonstratum est: praeterea vero, quod assumptus inter bina heptachorda tonus est, natum inde tetrachordum disiunctum rursus per ea, quae dixi, genera divide; unde ortae novae chordae sua rursus in altero heptachordo designetur chorda diapason consonans. Ita haec fere fuerit magadis Anacreontica, exempli causa in Dorio:

42) Ib p. 637. A.

43) V. cap VII. huius libri.

Cui si tonus addetur in acumine, ut Plato fecit, erit disdiapason integrum Dorian, quale vides in tabula veterum modorum undecim. Non assumptum tamen antiquitus hunc tonum esse certissimum.

Magadis num fuerit etiam tibia, multis disputatur apud Athenacum: nos breviter absolvemus rem. Erat genus tibiae, quod acutos una sonos habebat iisque antiphonos graves, quales erant Latinorum *Phrygiae impares sinistrae*. Quippe

duae tibiae aut *pares* sunt aut *impares*, hoc est, aut eundem sonum praebent, aut acutiorum et graviorem. Pares aut *dextrae* ambae, hoc est *acutae*, aut *sinistrae*, hoc est *graves*. Dextrae tibiae pares erant, qui Graecis sunt *αὐλοὶ παροῖνοι*, teste Polluce ⁴⁴⁾ *σικροὶ μὲν, ἴσοι δ' αἰψοί*. Impares erant in *γαμηλίῳ ἀλλήματι*, in quo, auctore eodem, *δύο αὐλοὶ ἦσαν, συμφωνίαν μίαν* (*μίαν* scripsi pro vulgato *μὲν*: *συμφωνίαν μίαν*, quippe diapason) *ἀποτελοῦντες, μείζων δὲ αἴτερος, ὅτι μείζονα χρὴ τὸν ἄνδρα εἶναι*. Harum imparium altera est dextra, altera sinistra. ⁴⁵⁾ Iam quae inaequalitas erat inter dextram et sinistram, ea in Phrygio certe modo in ipsa sinistra coniuncta erat. Ea tota quidem gravior debebat esse quam Phrygia dextra; sed rursus habebat duo foramina, quorum alterum gravem, alterum acutum sonum praebat. Auctor Varro ⁴⁶⁾: „Tibia Phrygia, inquit, dextra unum foramen habet, sinistra duo, quorum unum acutum sonum habet, alterum gravem.“ Haec aliter intelligi nequeunt, quam de binis diapason in eadem tibia cantatis per homophoniam, quemadmodum in magadide fidibus intensa: ac talis tibia a Graecis vocata est *μάγαδις αὐλός*.

Ut magadis fidibus intensa in Lydio maxime modo videtur usitata fuisse, quum Lydorum habeatur inventum: ita *μάγαδιν αὐλὸν* Lydium memorat Ion Chius. Athenaeus ⁴⁷⁾: *Ἴων δ' ὁ Χίος ἐν Ὀμηρίῳ ὡς περὶ αὐλῶν λέγει διὰ τούτων*.

Αὐδὸς τε μάγαδις αὐλὸς ἠγείσθω βοῆς.

Quem versum explicans Aristarchus genus tibiae pronunciauit *τὸν μάγαδιν*: de quo tamen genere nihil veteres tradidisse dicuntur de tibiis scriptores, Aristoxenus, Archestratus, Pyrrhander, Phillis, Euphranor. Quam difficultatem recte expedivit Didymus ⁴⁸⁾ *ἐν ταῖς πρὸς Ἴωνα ἀντιξηγήσειν, μάγαδιν αὐλὸν* intelligens *κιθαριστήριον*, cuius meminerat Aristoxenus. Credo *μάγαδις αὐλός* adhibitus est magadidi citharae: hinc comprehendebatur citharistereiis. Addit Didymus: *Ἐλλείπειν οὖν δεῖ παρὰ τῷ Ἴωνι τὸν ΤΕ σύνδεσμον, ἵν' ἡ μάγαδις αὐλός ὁ προσανλούμενος τῇ μαγάδιδι*. Hoc neque Mahnius, qui de Aristoxeno scripsit, neque Athenaei interpretes intellexerunt: quorum unus pro voce *δεῖ* perperam coniecit *δὴ* et *δῆλον*. Scriptum olim contra metrum videtur *Αὐδὸς τε μάγαδις αὐλός θ' ἠγείσθω βοῆς*: in quo certe *Αὐδὴ* scribendum erat, nam magadis cithara generis feminini est. Hanc igitur lectionem *αὐλός τε* refutat Didymus in *ἀντιξηγήσειν*, tibiā esse magadim docens, non citharam; unde patet delendum illud *τε*, quod nunc etiam abest. Recte igitur habet

44) IV, 80.

45) Horum plurima demonstrata nobis sunt in Annal. litt. Heidelberg. I. c. quamquam veris ibi nulla falsa.

46) ap. Serv. ad Aen. IX, 618.

47) XIV, p. 634. C.

48) V. Athen. I. c. Hesych. v. *Μαγάδις*.

illud, ἄλλοιπεν οὖν δεῖ etc. Adde perspicua verba Tryphonis in secundo *περὶ ὀνόμασιων* ⁴⁹⁾: ὁ δὲ μάγαδις καλούμενος ἀνιὸς, ὁ καὶ παλαιομάγαδις ὀνομαζόμενος, ἐν ταύτῳ (hoc est *simul*) ὄξυν καὶ βαρὺν φθόγγον ἐπιδείκνυται, ὡς Ἀναξανδριδῆς ἐν Ὀπλομάχῳ φησὶν·

Μάγαδιν λαλήσω σμικρὸν ἄμα σοι καὶ μέγαν.

Σμικρὸν vulgus videtur dixisse acutum, *μέγαν* gravem sonum: unde receptum hoc a Comico, ac transit ad recentiores Graeculos, qui hodieque acutissimum systematis sonum vocant *ὀλίγον*. Quippe acutus tenuis est et exilis, gravis plenus et crassus. ⁵⁰⁾ Magadin autem tibiam cecinisse antiphona, nusquam quidem dicitur diserte: sed nomen ipsum satis hoc superque testatur.

XII.

Examen melodiae veteris Pythii carminis primi.

Explicemus nunc melodiam veterem Pythii carminis primi, cuius causa pleraque hucusque disputavimus. Ea complectitur octo priores versus vulgarum editionum, nostrae recensionis quinque. Reperta est ab Athanasio Kirchero in bibliotheca coenobii S. Salvatoris ad Messanam, ab eoque edita ¹⁾, sed perperam exposita. Ab hoc sumpsit Buretteus, qui Bernardi Montefalconii auctoritate ostendit, non fictam rem videri: fuit enim in ea bibliotheca codex, qui multa de choro scripta continebat, ut verba commonstrant inde transcripta: *πολλὰ δὲ ἄλλα βιβλία περιέχουσι τὰ πάντα περὶ τοῦ χοροῦ*. Idem Buretteus, Burneius, Marpurgius, Forkelius rectius explicitam melodiam dederunt: sed rhythmum male omnes adornarunt. ²⁾

Duo priores versus notis vocis signati sunt, unde apparet cantatos sine instrumentis esse: neque, opinor, a choro, sed a solo coryphaeo: nam tertio demum versu chororum concinere annotatum. Inde ab eodem incipiunt notae instrumentorum, sine notis vocis, quas apponere nihil oportebat, quum vox eosdem caneret sonos, sive per *ὁμοφωνίαν* sive per *ἀντιφωνίαν*. Huic versui adscriptum: *Χορὸς εἰς κιθάραν*; itaque inde ab eo canit universus chorus ad citharas: *citharas* dico, non *citharam*: nam plures accinuisse choro hand dubium, nec impedit, quod scriptum est *εἰς κιθάραν*, quum dictio haec nihil significet aliud quam *πρὸς κιθάρισιν*. Scite sane institutum est, ut coryphaeus saltante choro primum appellaret citharam: *Χρυσέα*

⁴⁹⁾ ap. Athen. XIV, p. 634. C. Conf. IV, p. 182. D.

⁵⁰⁾ Conf. Aristot. Probl. XIX, 21.

¹⁾ Musurg. T. I, p. 542.

²⁾ Alia de causa rhythmus huic melodiae designatus vituperatur ab Hermanno in Praefatione ad compendium rei metricae, atque ab Illustri Comite de Finkentein in App. ad Arethuf. p. 373.

ῥόμιγξ etc. et versu demum tertio una cum cithararum cantu incipiente chori cantores inciperent his verbis: *Πείθονται δ' αἰδοὶ σάμασιν*, *Et tuis* (citharae) *signis obtemperant cantores*, hoc est, te praecipiente accinunt. Praeterea quod cantus praeit, deinde post cantus initium accinunt citharae, hoc factum usu antiquo, ut capite undecimo demonstravi. Quae quum considero, mihi quidem certum est, ipsius Pindari hanc esse melodiam, tum quod ex vetere consuetudine, quae inde a Pratinæ temporibus obsolevisse paullatim videtur, vox praeit, instrumenta posthac accedunt, tum quod chorus cum citharis tam idoneo loco incipit accinere. Ac quis, quaeso, recentiore aetate ad Pindaricæ odæ melodiam componendam sese accinxerit? ubi, quando, quem in finem? Sed mirere forsitan, quo casu servata vetustissima melodia sit. Ego non miror. Etenim quamquam Eupolidis aetate reticuerunt in publico Pindari odæ, ὑπὸ τῆς τῶν πολλῶν ἀριλοκαλίας, ut dicit Athenaeus³⁾: tamen Aristoxeni temporibus habebantur Pindari melodiae et canebantur a doctis⁴⁾: quidni vero hae servatae etiam per insequentia secula fuerint, quum constet Euripideorum canticorum melodiam habuisse Dionysium Halicarnasseum⁵⁾? Unum est hoc, quod dubitationem possit movere. Quippe vs. 2. ignoratione metri vox ἀγλαῖας tres tantum habet notas Θ, Γ, Μ: sed hoc vitium videtur non melopoetae, sed librarii. Scribo:

Θ Γ Γ Μ,
ἀγλαῖας

duplicata nota Γ. Saepius enim utraque syllaba theos dactylicae eadem notā signabatur: ut vs. 4.

Ζ Ν Ν Ν < Π Π Ο
ἀγησιχόρων ὀπόταν

Accedo ad explicandas notas. Sunt eae ex genere diatonico: neque enim in Chromate neque in Harmonia omnes notae inveniuntur, quae usurpatae in hoc cautico describendo sunt. Itaque notas sex, quae in hac reperiuntur melodia, his respondent nostrorum sonorum:

Ρ Ο Μ Π Ι < Θ Ν Γ Ν Ψ Ζ
d e fis g̃ ā ñ

Quae quum ita sint, facile explicari melos potest: rhythmum autem ad ea constitui praecepta, quae libri primi capite ultimo proposita sunt: quo ablegandus nunc lector est. Ne tamen velocior esset carminis progressus, pro numero sonorum octantium ($\frac{8}{8}$) elegi numerum quadrantium sonorum ($\frac{4}{4}$), quamquam mediam inter utrumque celeritatem habuisse hoc carmen videtur, quippe encomiasticum, cuius etiam melopoeia media.⁶⁾ Canticum igitur hoc est.

3) lib. I, p. 3. A.

4) Plutarch. de music. c. 31.

5) V. not. lib. I, cap. IX.

6) V. lib. III, cap. X.

Cantit coryphaeus.

Υ Υ Γ Θ Ι Υ Γ Θ Ι Υ Γ Θ Ι Μ Ι

Vs. 1.

Θ Ι Μ Ι Θ Γ Θ Γ Υ Γ Θ Ι Γ Θ Ι Θ Γ Γ Μ Ι Μ

Vs. 2.

Chorus ad citharas.

V V < V N Z N V <

Vs. 3.

Z N V V < η η ο η η < η V N Z η < < V V < η <

Vs. 4.

ο V η N Z N V < η < η

Vs. 5.

Haec melodia non modo omnium Graecarum, quae aetatem tulerunt, optima est, sed patitur etiam harmoniam, ut notarunt Burnsius et Forkelius. Hucusque autem habita est Lydia secundum systema recentius Graecorum: cur vero iidem, qui Lydiam dixerunt, non viderint, posse eam eodem iure etiam Hyperlydiam aut Hypophrygiam esse secundum idem systema, equidem non intelligo: omnes enim notae, quae in hac posita melodia sunt, etiam in Hypophrygio et Hyperlydio reperiuntur, non tamen in Hypolydio, ad quem Illustis Comes de Finkenstein retulit aduersante sigla V, quae inter Hypolydianas non recensetur. Omnino vero male fecerunt, qui hanc melodiam ad systematis quindecim modorum normam adegerunt: certe si

ex hoc explicanda esset, foret ea non Pindarica, quia hoc systema Pindaro longe est recentius. Iam si quaeris, ex quonam antiquorum modorum desumpta sit: primum hoc apparet, non esse ex Lydio, neque ex ullo undecim modorum, qui tertio loco in tabula saepius commemorata descripti sunt: neque enim ullus hos sonos in eodem diapason continet universos. Proxime quidem accedit ad Phrygium: at hoc poeta non usus est in Epiniciis, sed solis Dorio, Lydio, Aeolio; praeterea vero ne ex hoc quidem explicari notae possunt, nisi miscere genera velis, atque ad Diatonum assumere ex Chromate $\theta\psi$, quod nullo modo licet. Quid multa? Animadvertit iam Forkelius similem hanc melodiam esse Phrygio tono ecclesiae: is autem, ut extremo capite octavo demonstravi. Dorii veteris divisionem habet: nec rhythmos alios esse quam Dorios, liquet ex iis, quae mox disputabimus. At vero dixi, e nullo eam esse veterum modorum undecim; itaque ne ex Dorio quidem. Sane ex hoc quidem non est: verum est ex Dorio illo pervetusto enneachordo, quo Aristide teste usi sunt *οἱ πάντ' παλαιότατοι*, cuius diagramma exposui tabulae loco quarto, notasque diatonicas inde collegi capite nono extremo, inter quas sunt eae omnes, quibus haec utitur melodia:

$P\psi$ λιγανός
 $M\eta$ μέση
 $I\leftarrow$ παραμείση
 $\theta\psi$ τρίτη
 $I'N$ παρανήτη
 ψZ νήτη

Atque hinc duplex fecimus lucrum: alteram quod invenimus hanc melodiam esse Dorii modi, quod cur nobis videatur gravissimum, paullo post intelliges: alteram quod reperta est adeo vetusta, ut Pindarica non esse non possit; certe post Aristoxeni aetatem, qua Pindaricis odis novas melodias subditas iam fuisse non probabile est, cum ipsae haberentur Pindaricae, nemo videtur illo Dorio enneachordo usus esse, quem Aristides tribuit *τοῖς πάντ' παλαιότατοις*. Antiquissimae igitur et pretiosissimae haec Graecae musicae reliquiae sunt, eaeque tales, ut ne Forkelio quidem, veterum calligatori acerrimo, prorsus videantur absconditae.

XIII.

De saltatione.

Post harmoniam dicendum de saltatione ¹⁾, cui iuncta Pindari carmina esse in sollemni victoris commensatione sacrisque ludis vel ex epodica forma colligi debet.

1) V. cap. VI. extr.

Quamquam non omnia lyricae poesis genera saltabantur: *nomi* quidem canebantur lautum; *paeanes* et *hymni* modo habebant saltationem, modo ea carebant. Sed *prosodia*, *dithyrambi*, *parthenia* aliaque saltationi chori scripta erant, atque huiusmodi genera Graecis videbantur meliora. Athenaeus ²⁾: Βέλτιστοι δ' εἰσὶ τῶν τρόπων οἵτινες καὶ ὀρχοῦνται· εἰσὶ δὲ οἶδε· πρῶτος, ἀποστολικοὶ (οὗτοι δὲ καὶ παρθένιοι καλοῦνται) καὶ οἱ τούτοις ὅμοιοι. τὸν γὰρ ὕμνον οἱ μὲν ὀρχοῦντο, οἱ δὲ οὐκ ὀρχοῦντο, ἢ τοὺς εἰς Ἀφροδίτην, καὶ τὸν παιᾶνα δὲ ὅτε μὲν, ὅτε δὲ οὐ. Saltationem autem dubium non est convenire debuisse harmoniae ac rhythmis: itaque primum alia erat Doria, alia Ionica etc. deinde vero, ut genera melopoeiae sunt varia, ita consentaneum saltationis plures fuisse species, quae similiter fere inter se differrent ac melopoeia gravis sive tragica, media sive dithyrambica, levis et iucunda sive nomica Apollini maxime dicata; quarum quaeque numeros debebat moribus congruos habere. Tria igitur maxime saltationis genera sunt, quorum primum auctore Athenaeo βαρὺ καὶ σεμνόν, complectens tragicam ἐμμέλειαν et lyricam γυμνοπαιδικήν; alterum medium comprehendit satyricam σίκυνιν et lyricam πυρρικήν; tertium leve, quod in scena cordacem, saltationem comicam, ac lyricam saltationem hyporchematicam complectebatur. ³⁾ Habebat autem quaeque saltatio chori certos non solum motus et figuras, sed maxime etiam gestus manuum, imprimis pyrrhicha, quae ideo dicta χειρονομία ⁴⁾, abs quo tamen genere distinguenda ἐνοπλος πυρρική, item nova quaedam et ludicra pyrrhicha Baccho dicata. ⁵⁾ Ab his hyporchematica saltatio eatenus erat diversissima, quod non solum chorus tripudians cantabat carmen, sed aliae quaedam personae verba a choro decantata saltatione mimica et scenica quodammodo imitabantur (ὑπωρχοῦντο). Diserta sunt verba Luciani ⁶⁾, ubi loquitur de saltatione Delia Apollini consecrata: παιδῶν χοροὶ (alias etiam virorum et mulierum ⁷⁾) συνελθόντες ὑπ' αὐτῶ καὶ καθαίρα οἱ μὲν ἰχόρευον, ὑπωρχοῦντο δὲ οἱ ἀριστοὶ προκριθέντες ἐξ αὐτῶν. τὰ γοῦν τοῖς χοροῖς γραφόμενα τούτοις ἄσματα ὑπορχήματα ἐκαλεῖτο, καὶ ἐμπέληστο τῶν τοιούτων ἡ λύρα. Athenaeus ⁸⁾: Οἶδε δὲ ὁ ποιητής (Homericus) καὶ τὴν πρὸς ᾠδὴν ὕρχησιν· Δημοδοκοῦ γοῦν ἄδοντας κοῦροι προκρίθηναι ὀρχοῦντο. καὶ ἐν τῇ Ὀπλοποιᾷ δὲ, παιδὸς καθαρίζοντος, ἄλλοι δ' ἐν μολπῇ τε ὀρχηθῆμ' τε ἔσκειρον. (Haec corrupta videntur.) ὑποσημαίνεται δ' ἐν τούτοις ὁ ὑπο-

2) XIV, p. 631. C.

3) Athen. ibid. p. 630. B—D. I, p. 20. E. Lucian. de Saltat. 22. 26.

4) Athen. XIV, p. 631. C. Plutarch. Sympoff. IX, 15, 1.

5) Athen. lib. cit. p. 631. A. 6) de Saltat. c. 16.

7) Athen. XIV, p. 631. C.

8) I, p. 15. D. Conf. XIV, p. 629. D. et maxime Plutarch. Sympoff. IX, 15, 2.

ζηματικὸς τρόπος, ὃς ἠνθῆσεν ἐπὶ Ξενοδήμου καὶ Πινδάρου 9), καὶ ἔστιν ἡ τοιαύτη ὄρχησις μίμησις τῶν ὑπὸ τῆς λέξεως ἐρμηνευομένων πραγμάτων.

Pindarica autem haec carmina quodnam habuerunt saltationis genus? Certe non sunt hyporchemata, inter quae relata alibi sunt 10): nam quod Scholiastes Pindari τὸ Καστόρειον, quale est Pyth. II. dixit ὑπορχηματικόν, debetur ineptiae grammatici, qui, quidquid a choro saltabatur, putabat esse ὑπόρχημα, ideoque vel ea carmina, quae canebantur ad *πυρόρχην*, inter illa referebat. Non pertinere haec Epinicia ad hyporchemata, vel inde colligitur, quod alia Pindarus hyporchematum nomine carmina scripsit. Et hyporchemata sunt magis ludicra et levia: quod de his certe carminibus dici non potest. Postremo non ea est harum odarum indoles, ut scenicam passae sint actionem, quam si effingere in iis velis, necesse est ad Kuithani delabaris nugae lepidissimas. Quam facile vero in iis, quae supersunt, hyporchematum fragmentis paullo maioribus, actor verba carminis imitabatur! Exempli gratia haec 11),

Ἀπέλαστον ἵππον ἢ κύνα
 Ἰμυκλαίαν ἀγωνίῳ
 ἐλελιζόμενος ποδὶ μίμειο κάμπυλον μέλος διώκων,

etc. aut Pratinæ haec 12):

τίς ὁ θόρυβος ὅδε; τίνα τάδε τὰ χορεύματα;
 τίς ὕβρις ἔμολεν ἐπὶ Διονυσίαδα πολυτίταγα θυμῆλαν;
 ἐμὸς ἐμὸς ὁ Βρόμιος,
 ἐμὲ δεῖ κελαδεῖν, ἐμὲ δεῖ παταγεῖν
 ἀν' ὄρεα σύμενον μετὰ Ναιάδων
 οἷά τε κύκνον ἄγοντα
 ποικιλόπτερον μέλος.

τῶν αἰνιδῶν κατέστας σὺ, Πιερίς, βασιλῆα·
 ὁ δ' αὐλὸς ὕστερον χορευέτω·
 καὶ γὰρ ἔσθ' ὑπηρετάς κώμων μόνον,

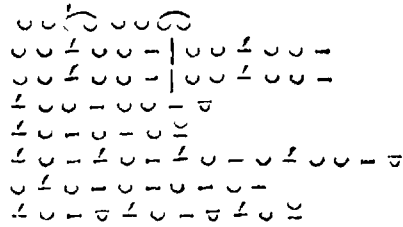
et cetera insanabilia. Apponam data occasione metrum carminis elegantissimum:

υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ υ υ υ
 υ

9) V. Plutarch. de musica l. c. ad Intt. Athen. item fragmenta Pindari. De inventore hyporchematum v. lib. III, cap. VI. not. Male Clem. Alex. Stromm. I, p. 365. Pindarum hoc genus invenisse tradit.

10) V. Hermann. ad Aristot. Poet. p. 90. Scholiastae locus est ad Pyth. II, 127.

11) Plutarch. Sympoll. l. c. 12) ap. Athen. XIV, p. 617. C.

Rurſus ne ad gymnopaedicam quidem ſaltationem referenda haec carmina videntur, quippe quae gravior videatur quam pro genere encomiaſtico: potius ut mediam melopoeiam heſychaſticam et meloidem Pindaricis Epiniciis vidimus aptam, ſic mediam quoque ſaltationem, *pyrrhicham cum χειρονουία ſive geſtibus* tum carmini laudatorio tum argumento procliis aſſini convenire iudicabimus, firmante etiam Caſtoreo, cuius infra mentionem faciemus.

XIV.

De ſtropharum lyricarum ambitu diverſo.

Quum de melodia ac de ſaltatione cum in finem diſputaverimus, ut varietatem numerorum pro melodiae et ſaltationis ratione diverſorum liceat cognoſcere: redeundum iam eo, unde deſleximus. Univerſa autem haec differentia in lyricis cernitur ſtrophis: itaque, priuſquam ad rem accedamus ipſam; pauca praemittam de lyricae ſtrophae incrementis inde a prima origine uſque ad ſummam perfectionem atque ingruentem artis labem. Lyrica poeſis univerſa ſenſim enata ex epica, ſive argumentum, ſermonem, formam naturamque carminis, ſive metra ſpectaveris. Metrum autem epicum eſt dactylicum hexametrum κατὰ στίχον repetitum: hinc *hymni* quoque, primi generis lyrici, idem initio numerus erat, habebatque is totus epicum tenorem. Sed quum primum epicam ſimplicitatem aequabilitatemque reliquit poeſis et lyricam formam recipere coepit, mutatione numeri (*μεταβολή*) opus fuit paulatim glifcente. ¹⁾ Prima autem et minima mutatio ita inſtituta eſt, ut hexometro dactylico heroico epodus apponeretur ex duplicato trimetro catalectico in ſyllabam: unde nata prima ſtrophæ, *diſtichum elegiacum* cantatum ad tibias. Hoc factum ſub primam Olympiadem, aut priuſ etiam, a Callino aut alio quodam poeta antiquiore ²⁾,

¹⁾ Mutationis progreſſus paucis expoſui in comm. de metris Pind. vernaculo ſermone ſcripta p. 8. divinaudo magis quam ex ſcriptorum teſtimoniis. Recte tamen divinaſſe me, oſtendet nunc auctoritas veterum.

²⁾ V. Conr. Schneideri commentationem elegantem de elegia Graecorum in Stud. T. IV. P. I. 1808.

tum quum nondum alia inventa esset forma lyriques. Atque hoc genus frequentatum maxime Iouibus. Similes autem epodicorum carminum formas permultas invenit Archilochus. Ex huiusmodi compositione prodierunt deinceps strophae minutae, ex versibus articulisve paucis factae, rara mutatione numeri, et epodis paucis: quales sunt Alcaicae Sapphicaeque, atque aliae eius generis a melicis cantatae ad fides, nulla saltatione chorica. Dionysius ³⁾: *Οἱ μὲν οὖν ἀρχαῖοι μελοποιοὶ, λέγω δὲ Ἀλκαῖόν τε καὶ Σαπφῶν, σμικρὰς ἐποιούντο στροφὰς, ὥστε ἐν ὀλίγοις τοῖς κῶλοις οὐ πολλὰς εἰσήγον τὰς μεταβολὰς, ἐπιθοῦς τε πάνυ ἐχρῶντο ὀλίγοις.* Haec rhythmopoeiae species Aeolensibus imprimis in schola Lesbica fuit usitata. Proxime subsequitur lyrice ad chorum instructa, strophas maiores ut plurimum habens, easque factas ex pluribus versibus per varios articulos divisas; quod institutum et ipsum temporibus antiquis ab Alcmane, Stefichoro, Pindaro eorumque aequalibus sectatoribusque, maxime Doriensibus. Tradit hoc quoque Dionysius: *Οἱ δὲ περὶ Στησιχόρον τε καὶ Πινδαρον μίξους ἐργασάμενοι τὰς περιόδους εἰς πολλὰ μέτρα καὶ κῶλα διένειμαν αὐτὰς, οὐκ ἄλλον τινὸς ἢ τῆς μεταβολῆς ἔρωτι.* Non aliud significat Plutarchus ⁴⁾: *Ἔστι δὲ τις Ἀλκιμανική καινοτομία (in rhythmopoeia) καὶ Στησιχόρειος, καὶ αὐτὰι οὐκ ἀρεστῶσαι τοῦ καλοῦ.* Atque ita periodus rhythmica facta erat perfectissima: eadem vero in dithyrambica poesi ultra perfectionem progressa corruptioni musices ansam praebuit. Hoc tamen non intelligendum de vetere dithyrambo Corintho Thebisque progresso, composito illo et simplice, strophis antistrophisque circumscripto ⁵⁾, sed de recente Athenis potissimum florente circa Olymp. XC—XCV., auctoribus Crexo, Philoxeno, Teleste, Timotheo, cuius et rhythmici et harmoniae perpetuo mutabantur summa licentia, neque ullas habuerunt strophas atque antistrophas. Dionysius: *Οἱ δὲ γε διθυραμβοποιοὶ καὶ τοὺς τρόπους μετέβαλλον, Λωρίους τε καὶ Φρηγίους καὶ Λυδίους ἐν τῷ αὐτῷ ἔσματι ποιοῦντες, καὶ τὰς μελωδίας ἐξήλλαττον, τοτὲ μὲν ἐναρμονίους ποιοῦντες, τοτὲ δὲ χρωματικὰς, τοτὲ δὲ διατόνους, καὶ τοῖς ῥυθμοῖς κατὰ πολλὴν ἄδειαν ἐξουσιάζοντες διετέλουν, οἳ γε δὴ κατὰ Φιλόξενον καὶ Τιμόθεον καὶ Τελέστην ἐπεὶ παρὰ γε τοῖς ἀρχαίοις τιταγμένος ἦν ὁ διθυραμβος.* Plutarchus ⁶⁾: *Κρέξος δὲ καὶ Τιμόθεος καὶ Φιλόξενος καὶ οἱ κατὰ ταύτην τὴν ἡλικίαν γερονότες ποιηταὶ φορτικώτεροι καὶ φιλόκαινοι γέγονασι, τὸν φιλόανθρωπον καὶ θεματικὸν νῦν ὀνομαζόμενον (adde τρόπον) διώξαντες.* Ceterum haec rhythmopoeiae labe non in eo sita est, quod numeri contra regulam fingerentur et praecepta artis, sed quod decurrerant infiniti, nullis stropharum et antistropharum certis formis, et quod variae indolis ordines confundebantur sine iudicio, iique leves et futiles. Singulos enim numeros rite factos atque etiam simplices maximam partem fuisse exempla docent

3) de compos. verb. c. 19.

4) de musica c. 12.

5) Aristot. Probl. XIX, 15.

6) loc. cit. ubi de numeris loquitur.

permulta. Tale est fragmentum Telestae Selinuntii ex dithyrambo, qui inscribatur Argo 7):

♀ ♂ - ♂ ♀ - ♂ ♀ - ♂ ♀ - ♂ ♀ -
 ♂ ♀ - ♂ ♀ -
 ♀ ♂ - -
 ♂ ♀ - ♂ - ♂ - ♀ ♂
 ♀ ♂ - ♂ -
 ♂ ♀ - ♂ ♀ -
 ♀ ♂ - ♂ -
 ♂ ♀ - ♀ ♂ - ♂ - ♂ -
 ♀ ♂ - ♂ - ♂

ὄν σοφὸν σοφὰν λαβοῦσαν οὐκ ἐπέλπομαι νόφ
 δρυμοῖς ὀρείοις ὄργανον
 δῖαν Ἀιδάναν
 δυσόφθαλμον αἰσχὸς ἐκροβηθεῖσαν
 αὐθις ἐκ χειρῶν βαλεῖν
 νυμφαγενεῖ χειροκτύπῳ
 γηρὶ Μαρσύνῃ κλέος.
 τί γάρ νιν εὐηράτοιο κάλλεος
 ὄξυς ἔρωσ ἔτειρεν;
 ἔ γὰρ παρθενίαν ἄγαμον καὶ ἄπαιδ' ἀπένειμε Κλωθῷ;

Tam viles rhythmus nusquam habet Pindarus; sed habent tragici, dithyrambicae corruptionis in rhythmis pleni. Idem Telestes in eodem carmine:

♀ ♂ - ♂ ♂ - ♂ ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - - ♀ ♂ - ♂
 ♀ ♂ - ♂ ♂ - ♂ ♀ ♂ - ♂ ♀ - ♂ ♀ - ♂

ἀλλὰ μάταν ἀχόρευτος ἄδε ματαιολόγων γάμα προσέπταθ'
 Ἑλλάδα μουσολόων σοφᾶς ἐπίφθονον βροτοῖς τέχνης ὕνειδος.

Et,

- ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - ♂ ♂ - ♂ ♂ - ♂ ♂ - ♀ ♂ - ♀ ♂
 - ♀ ♂ ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - ♀ ♂ - ♂ ♂ - ♂

τὰν οὖν ἐριθειοτάταν Βρομίῳ παρέδωκε σεμνᾶς δαίμονος ἀερθέν
 πνεῦμ' αἰολοπτερυγῶν σὺν ἀγλαῶν ὠκύτατι χειρῶν.

Idem Dorio rhythmo simplicissimo scripsit in Aesculapio haec Pythio carmini undecimo haud dissimilia:

♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - - ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - - ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - -
 ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - - ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - -
 ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ - - ♀ ♂ ♂ - ♂ ♂ -

7) Haec fragmenta leguntur omnia ap. Athen. XIV, p. 617. F. 626. A.

Ἡ Φρύγα καλλιπνῶων ἀυλῶν ἱερῶν βασιλῆϊ ἀυδάν ὅτις ἤρμοσε πρῶτος,
 Λωριδος ἀντιπαλον μούσης νομοαἰολον ὀμερᾶ
 πνεύματος εὔπτερον αὔραν ἀμριπλέκων καλάμοις.

Arponam etiam hoc fragmentum:

— — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —
 — — — — —

πρῶτοι παρὰ κρητῆρας Ἑλλήνων ἐν αὐλοῖς
 συνοπαδοὶ Πέλοπος Μαρτὸς ὀρείας Φρύγιον ἄεισαν νόμον·
 τοὶ δ' ὄξυγράνοις πηκτιδων ψαλμοῖς κρέκον
 Λυδίων ὕμνον.

XV.

De sipharum Pindaricarum diversitate secundum modos musicos.

Ex his igitur generibus, quae modo recensui, Pindarus cum Simonide, Bacchylide aliisque usus est Stesichoreo illo choris apto, quod ex pluribus maioribusque versibus fit varietatem permagnam habentibus. In quo sapienter veteres poetae instituerunt, ut ab eo excluderent fere omnia aliis generibus frequentata metra. Itaque nullum Pindarus habet heroicum hexametrum, unum tantum senarium iambicum a tragico non diversum, tetrametrum anapaesticum nullum, nullum trochaicum iambicumve scenicum, hoc est diaeresi insignitum; praeterea longioribus systematis dactylicis, anapaesticis, trochaicis iambicisque systematis abstinet, itemque creticis, dochmiacis, choriambicis Ionicisque, Pherecratea vero et Glyconea non nisi breviora admittit: porro devitat pentametrum elegiacum, Sapphicum hendecasyllabum, Alcaicos, Praxilleum, et similes Aeolensibus melicis paullo usitatiores.

Quantum vero hoc genus universum a ceteris differt, tantam necesse est in se diversitatem habuerit pro diversa musices indole. Nam ut nihil dicam de generibus, Diatono, Chromate et Harmonia, nihil de acumine et gravitate: certe modi alii aliaque melopoeiae genera moralia rhythmum quoque alium postulabant. Quis enim quin videat, diastalticae melopoeiae convenire rhythmos ex brevibus maxime syllabis factos cum ductu veloci et concitato, systalticae longa tempora cum ductu tardo et remisso, hefythasticae mediam quandam et mensurae et ductus rationem? Quid vero de modis dicam? Nonne alii numeri Ionici dicti, alii Aeolii? Fuisse

autem etiam Dorios quosdam, intelligas ex verbis Pindari Ol. III, 4. *Μοῖσα δ', οὕτω τοι παρίστα μοι νεοσίγαλον εὐρόντι τρόπον Δωρίῳ φωνᾶν ἐναρμόξαι πεδίλω*, ubi *Δωρίον πεδίλον* poeta non melodiam sed rhythmum dicit, qui pede pulsatur: unde dictum *ῥυθμὸν κρούειν*. Ceterum convenientes indoli modorum rhythmos delectos esse a bonis poetis, Platonis, Aristotelis et Plutarchi auctoritas evincit. ¹⁾

Epiniciis Pindarus adhibuit modos tres, *Dorium, Aeolium, Lydium*. Dorii mentio fit Olymp. III. versu modo allato; eundem invenimus Pyth. I. ut capite duodecimo monstratum est. Aeolium Pindarus memoravit Olymp. I. ubi quod Dorii quoque meminerit, quid sibi velit, capite decimo explicui; atque ibidem vidimus cantum odae huius fuisse Aeolensem, citharam Doriam. Praeterea Aeolia harmonia appellatur Pyth. II, 69. *τὸ Καστόρειον δ' ἐν Αἰολίδεσσι χορδαῖς ἰκὼν Ἄθρησον χάριν ἐπακτύπου φόρμιγγος ἀντόμενος*: quae verba de hoc carmine ipso intelligenda Hermannus ²⁾ docuit. Postremo Nem. III. missum dicitur *Αἰολῆσιν ἐν πνοαῖσιν αὐλῶν*, vs. 76. Lydia vero harmonia invenitur Olymp. V, 19. *Λυδίοις ἀπύων ἐν αὐλοῖς*, et Olymp. XIV. cantatum dicitur *Λυδίῳ τρόπῳ*, vs. 17. Adde Nem. IV, 44. *ἐξύφρανε γλυκεῖα, καὶ τὸδ' αὐτίκα, φόρμιγγ', Λυδία σὺν ἀρμονία μίλος*, et VIII, 15. *φέρων Λυδίαν μίτραν καναχηδὰ πεποικιλμέναν*. In his poeta ipse de se testis est,

1) Plutarchum vide de music. c. 32. 33. quem locum Hermannus indicavit, Aristotelem Polit. VIII, extr. Platonem quum alibi tum Legg. II, p. 669 sqq. unde haec sola verba adscribam p. 670. B. *τῶν γὰρ ῥυθμῶν καὶ τῶν ἀρμονῶν ἀναγκαῖον αὐτοῖς ἐστὶν εὐαισθητῶς ἔχειν καὶ γινώσκειν· ἢ πῶς τις τὴν ὁρθότητα γινώσεται τῶν μελῶν, ἢ προσῆκεν ἢ μὴ προσῆκε τὸ ἄωριστον καὶ τὸ ῥυθμῶν, ὃν ὁ ποιητὴς αὐτῷ προσῆκεν, ὁρθῶς ἢ μὴ*; Nostra aetate Hermannus in comm. de dialecto Pindari primus quaestionem movit de numeris modorum indoli apud veteres attemperatis.

2) l. c. p. XIX, XX. De Castoreo multa tradunt interpretes Pindari, sed ea haud admodum sibi constantia. Castor est eques celeberrimus, unde nomus equester, qualem habemus Schilleri clarissimum, Castorei nomine dictus est. Auctor Pindarus Isthm. I, 26. ubi victorem curulem celebrare vult *ἢ Καστορείῳ ἢ Ἰολάου ἕμνῳ*, addita causa hac: *κίτροι γὰρ ἡρώων διαφορῆλάται Λακεδαιμόνι καὶ Θήβαις ἐτέκνωθεν κρᾶτιστοι* etc. Eum nomum initio arbitror Dorium fuisse Doriosque rhythmos habuisse incessui militari aptos: apud Spartanos enim canebatur tibiis, quum ad proelium incederent; quod anapaestico solebat numero fieri. De embateriis anapaesticis supra monui: cetera tradiderunt Pollux IV, 78. Plutarchus de music. c. 26. Lycurg. c. 22. Schol. Pind. Pyth. II, 127. vulg. Hinc Isthm. I. est Dorium. Idem tamen Castoreum Aeolio et rhythmum et harmonia cantatum esse ostendit Pyth. II. nec mirum, quum Aeolenses omnium Graecorum rei equestris essent studiosissimi. Vide modo Heraclidem l. c. cap. VIII. Praeterea Olymp. I. in Hieronis victoriam equestrem Aeolium cantum habens Castoreo simile videtur: certe vs. 101. *νόμος Ἰππιος* dicitur. Nec non comparari meretur Olympi *νόμος ἀρμάτιος*, qui fuit auloedicus. V. Plutarch. de music. c. 7. coll. Burret. Mem. Acad. Inscr. T. X, p. 283. De gestibus nihil dicam: nam quae Kuithanus somniat de carminum huiusmodi saltatione equestri (ipse lingua vernacula appellat *Pferdetanz, Galopade*,) ea aliis probabilia visa, mihi ridicula.

neque opus afferre Scholiastas veris miscentes falsa. Quibus vero causis adductus poeta aliis carminibus hanc, aliis illam accommodaverit harmoniam, difficile diiudicare. Doriam severitatem, Aeolicum tumorem plurimis convenire eiusmodi carminibus liquet: Lydian harmoniam querulam, tenellam feminemque³⁾ ab hoc genere censeas alienissimam. Sed hic quoque Pindarus ratione egit. Erat enim pueris apta, ut supra docuimus: hinc Olympiae quartaedecimae adhibuit hunc modum puerum Afopichum celebranti⁴⁾; idemque dicendum de Nemea quarta in Timasarchum puerum. Item Nemeae octavae musicen ob iuventam victoris esse Lydiam coniicias ex principio: Ὄρα πότνια, κάρυξ Ἀφροδίτας ἀμβροσιᾶν φιλοτάτων, ἄ, τε παρθενήτοις παιδῶν τ' ἐρίζουσα δρόσοις: ubi vere Schol. συντάττει τὸ προύμιον ὁ Πίνδαρος εἰς τὸ τῆς ὥρας ἄνθος τοῦ νικηφόρου. Superest Olympia quinta in Psau midem, virum de civitate optime meritum, non puerum. Sed hoc carmen est pro supplicatione, ut poeta ipse dicit, ἰκέτας σέθεν ἔρχομαι Λυδίοις ἀπύων ἐν αἰλοῖς: nihil igitur mirum Lydiam harmoniam adhibitam esse, quam novimus threnis aptam. Accedit, quod in tenuis odis, quae Lydio modo canebantur, defunctorum parentum mentio fit lugubris. Ol. XIV, 20. μελαντείχεα νῦν δόμον Φερσεφόνας ἔθι, Ἀχοῦ, πατρὶ κλυτὰν φέροισ' ἀγγελίαν. Nem. IV, 13. εἰ δ' ἔτι ζαμενεῖ Τιμόκριτος αἰλίω σὸς πατὴρ ἐθάλπεται etc. et vs. 79. εἰ δέ τοι Μάτρω μ' ἔτι Καλλιλλεῖ κελεύεις Σταλάν θέμεν Παρίου λίθου λευκοτέραν — κείνος ἀμφ' Ἀχέροντι ναιετάων ἐμὰν Ἰλῶσσαν εὐρέτω κελαδῆτιν etc. Nemeum octavum autem, quo Dinis celebratur, flebile est totum ob parentis funus recens, habetque praeterea supplicationem in his verbis: ἰκέτας Αἰακοῦ σεμνῶν γονάτων πόλιός θ' ὑπὲρ φίλας Ἀστῶν θ' ὑπὲρ τῶνδ' ἕπτουαι φέρων Λυδίαν μίτραν καναχηδὰ πεποικιλμένην.

Iam vero horum carminum numeris consideratis et instituta cum ceteris comparatione Hermannus Doricam harmoniam coniicit fuisse Ol. III. VI. VIII. X. XII. Pyth. I. III. IV. Nem. I. V. X. XI. Isthm. I. II. III. IV. V. Aeoliam Ol. I. II. XI. Pyth. II. V. VI. VII. VIII. XI. Nem. III. VI. VII. Lydiae vestigia reperire sibi vi-

3) In praegressis, ubi *masculo* opposita notio significanda erat, passim usus sum voce *femellus* adiectiva, propterea quod *femineus* synonymum *muliebri* mentem non explebat, *femininus* autem plane aliud est. Nam numerus potest *masculus* dici, non *masculinus*, itidemque *femellus*, non *femininus*. Sed adiectivum *femellus* exemplis probatorum auctorum defendi non potest, solaque nititur analogia adiectivi *masculus*, atque usu diplomatum medio aevo scriptorum, in quibus *masculi* et *femelli* coniunguntur: hinc Franco-gallica et Britannica lingua accepit. Itaque satius nunc duco recedere ab usu instituto, atque uti voce *femineus*, quamquam non satisfacit.

4) V. Gedikium ad hanc oden, et I. G. Schneiderum, amicum venerabilem, eadem acute docentem in libro vernaculo sermone scripto, *Versuch über Pindars Leben und Schriften* p. 16.

detur in his: Ol. IV. V. VII. IX. XIII. XIV. Pyth. IX. X. XII. Nem. II. IV. VIII. IX. Isthm. VI. VII.

Addam hac de re observationes pauculas, partim ex iis, quae de musica veterum supra docuimus, repetitas. Primum enim constat, stropharum atque epodorum non eandem semper fuisse harmoniam: fortasse igitur ne Pindarus quidem eodem semper modo usus est in epodis, quo in strophis, ubi quidem rhythmici strophae paululum abhorrere ab epodo videantur. Deinde plures modos uni carmini simul adhibitos per symphoniam esse supra demonstravimus ex Olympia prima, ubi in alia strophae Dorica, in alia Aeolica modus memoratur: in strophae, inquam, alia: nam si Dorica in epodis, Aeolica in strophis mentio facta esset, alia foret res. In tali modorum mixtione rhythmos quoque medios esse debere consentaneum, ita tamen ut ad eum modum, qui caneretur voce, inclinarent potissimum. Quod in Lydiis carminibus maxime valere videtur, quorum plurima ad Aeolica proxime accedunt, aliquot tamen paucis exceptis articulis Doricos offerunt numeros usque eo, ut Lydiis instrumentis Doricus cantus videatur confociatus fuisse symphonia ditoni, de qua ex Horatio dictum capite de symphonia. Tale videtur Nem. VIII. Lydii modi numeros maxime proprios cerni in Nem. IV. probabiliter coniecit Hermannus: attamen, ut dicam quod sentio, quum rhythmorum perfectio Graecis tribuenda sit, non nisi Doricae, Aeolicae et Ionicae harmoniae, quas solas vere Graecae Heraclides scite pronuntiavit, numeri certi videntur designati esse, Doricae quidem gravissimi, Ionicae medii, Aeolicae levissimi, quod Dorica metodia maxime omnium severa, Aeolica lasciva, Ionica inter utramque posita: ceteris modis adhibiti numeri pro ratione cuiusque ex his ipsis desumebantur, ut Phrygii numeri in Galliambris sive Metroacis usitati ex affini modo Ionico, qui gravior uno hemitonio; ut Lydii ex Aeolico, qui gravior uno hemitonio, atque ob tranquillitatem aequabilitatemque supplici et lugubri cantico idoneam ex Dorico, factis tamen quibusdam mutationibus exiguis. Itaque Dorici numeri et Aeolici dignosci facili negotio possunt: Lydia vero carmina ad Doricos Aeolicosve numeros accedentia ab ipsis Doricis Aeolicisque canticis aegre distinguas. Itaque mirum non erit, ubi hac in re ab Hermanno passim dissentientes reperiemur.

Ol. VI. plures licentias habet parum Doricas. Ol. VII. Lydium sane arbitror, sed accedit ad Dorium. Etiam Ol. VIII. in puerum Alcimedonta Doricos quidem numeros habet, non tamen valde graves, sed declinat ad Lydium. De Ol. IX. XI. posthac dicam. Ol. X. ad Lydiam declinat indolem, ut Ol. XII. illud puero missum; hoc simplex, neque hilarum. Pyth. I. recedunt nonnulla a Doricae normae severitate, ut vs. 2. trochaeus in fine, vs. 3. basis: tamen Dorium esse tum rerum ibi traditarum gravitas eximia, tum ipsa melodia capite duodecimo explicita, tum ceteri rhythmici docent. Pyth. VIII. pro Aeolico possit Dorium videri ob verba *Δωριεὶ τε κίμω* vs. 21. sed recte haec Heynius de Doricis Aeginetis intellexit; atque huius carminis numeri vel maxime Aeolici sunt. Pyth. IX. sitne Dorium an Ly-

dium, non constat: inclinatur certe ad Lydium. Sed in eo Hermannus erravit manifeste, quod Pyth. XII. retulit ad Lydia: illud enim, si quod aliud, maxime Dorium est, magis etiam quam Ol. III. Pyth. III. IV. quae tamen certe Doria; nam Dorii regulam servat accuratissime. Nem. V. Lydium an Dorium sit, mihi incertum: certe plures infant licentiae Dorio modo parum congruae. Nem. III. VI. sine Lydia an Aeolia, non liquet. Nem. IX. ab Hermanno inter Lydia relatum, plane est Dorium, nec quidquam habet Lydiae libertatis. Nem. X. plurimos quidem habet Dorios numeros: in nonnullis tamen desciscit a Doria severitate atque ad Lydios inclinatur mores. Isthm. II. III. IV. Doriam servant formam, non tamen accuratissime. Postremo nescio an Locrica quoque harmonia his Epiniciis a Pindaro sit adhibita, quam hac aetate viguisse supra docui ex Heraclide. Eam Aeoliae similem fuisse novimus: itaque numeros quoque Aeoliis affines fuisse consentaneum est. Huc trahi possunt Ol. IX. XI. quorum prius Locro Opuntio, alterum Locro Epizephyrio scriptum est. Atque hoc Locros Epizephyrios diu post victoriam missum, ut ibi caneretur a domesticis, postquam Pindarus Olympiae oden X. eidem Epizephyrio celebrando festinaverat: qui tam puer erat, quam vinceret, sed vir, quam Ol. XI. mitteretur. Vide vs. 107 sqq. Itaque ex pueritia victoris nullum potest argumentum desumi, quo Lydiam huius carminis demonstrares harmoniam. Iam vero si canebatur Locris a domesticis, gratificabatur iis Pindarus, ubi domestica harmonia adornavit canticum. Locrenses in eodem carmine ob musices laudem celebrat vs. 14. verbis his: *μίλει τε στίσι Καλλιόπαι*; ubi bene Schol. *οὐκ ἀπὸ σκοποῦ δὲ μουσικῶς εἶπε τοῖς Λοκροῖς: Λοκριστὶ γὰρ τις ἀρμονία ἐστίν, ἣν ἀσπῆσαι φασὶ Ξενοκρίτου τὸν Λοκρῶν.* Est is Epizephyrius, auctor dithyramborum heroica argumenta continentium: an paeonum, non constat. 5)

His expositis patere iam arbitror, quousque progredi liceat in numeris pro harmoniae ratione dignoscendis. Lydii enim a ceteris accurate distingui nequeunt: sed quid Dorium sit quidve Aeolium, dici potest: item quid proxime ad utrumque accedat; ac quid in iis carminibus, quae maximam partem Dorios habent numeros, a regula strictiori declinet. Dicemus igitur primum de Doriis, deinde de Aeoliis rhythmicis, et immiscebimus his ea, quae de Lydiis tradenda videntur. Utriusque autem numerorum generis ratio pendet ex duabus rebus his: ex indole gentium Graecarum, quae inter se diversissimae, in vita universa, in re publica et familiari, in religione, philosophia, artibus quibuscunque, imprimis in poesi, architectura et musica certos quosdam servant mores, quos cognoscere ut laboris non mediocris est, ita tam est fructuosum ac iucundum, ut plures annos in ea re posuisse non pigeat, atque ut hunc Graecae antiquitatis locum paucis fatis cognitum, nulli curiosius

5) Plutarch. de music. c. 9. 10.

pertractatum illustrare aliquando uberrime constituerim: deinde ex morali indole rhythmorum, quam capite sexto breviter descriplimus. Etenim his rebus compositis cernitur apertissime, qui rhythmici aut Dorici aut Aeolici carmini convenient, qui- que ab eo debeant exulare; ac necesse est eos numeros, qui gentis moribus congrui sint, eiusdem etiam harmoniae aptos fuisse, quam pro morum suorum ratione gens sibi quaeque effinxit. Quam viam ingredienti ne opus quidem videtur disertis illis Pindari aliorumque testimoniis: quae tamen cum accuratissime concinant cum iis, quae hac via inveniuntur, hebetioribus possunt argumento esse, quam vere haec a nobis disputentur. Iam igitur de Doriciis Aeolicisque numeris dicamus ordine.

XVI.

De rhythmicis Doriciis.

Ut Doria gens inter Gracos maxime est gravis et mascula, severa, casta, temperans, composita, coulans; ita Dorici numeri debent graves, concinui, aequabiles esse: hoc est, pedes, ex quibus versus fiunt, simplices et stabiles; inde facta systemata non nimis varia et multiplicia; ductus nec velox nec remissus, sed temperatus et statarius. Huiusmodi fuerunt embateria Laconica ex gravibus anapaestis composita ¹⁾; ac diu Spartaee mansit strenua haec musices simplicitas, publicis etiam decretis confirmata. ²⁾ In Pindaricis Doria sunt Ol. III. Pyth. I. III. IV. XII. Nem. I. IX. XI. Isthm. I. II. III. IV. V. aut Doria aut ex Doriciis numeris plurimis Lydia aut mixta ex utroque modo symphonice Ol. VI. VII. VIII. X. XII. Pyth. IX. Nem. V. X. Lydium ex Doriciis rhythmicis Nem. VIII.

Fiunt autem Doria cantica ex gravibus dactylis et dipodiis trochaicis, quarum alter pes spondeus, rara admixta syllaba brevi. Creticum pro trochaica dipodia in fine versus assumunt frequenter; sed vero cretico utuntur raro. Disyllabam anacrusin ob vehementiam perraro habent, saepius longam monosyllabam, quae in dactylicis nunquam, in trochaicis raro commutatur cum brevi. Antispastos, dochmios, logaedicos, anapaesticos longiores, tripodias trochaicas aliosque ordines huius generis leviores plane aspernantur, nisi quod uno et altero loco in iis carminibus, quae ad Lydium morem declinare magis videntur, leviores id genus ordines reperiuntur. Etiam basis rarissima. Mensura non multum variatur: solutio longae in arsi haud frequens; obtinet tamen in priori maxime dipodiae trochaicae pede initio potissimum

1) V. lib. II. cap. V.

2) Quale est decretum adversus Timotheum Milesum, quod ubi inveniatur, qui ignorant, discere poterunt ex Stud. 1808. P. II. p. 384. Adde Chishull. Antt. Asiatic. p. 128. Casaub. ad Athen. T. IV, p. 610 sqq. ed. Schweigh. ubi plura invenies.

trochaici numeri. Sed nomina propria maiorem sibi licentiam vindicant. Haec sufficient in uniuersum: dicam nunc de singulis, ita quidem, ut ea, quae obuia ubiuis sunt, nonnisi attingam, quae uero singularia sunt, indicem diligentius.

Dactylici maximam partem trimetri sunt, raro dimetri, tetrametri, pentametri; nunquam acatalectici, saepissime catalectici in disyllabum, ultima longa, rara breui, eaque potissimum in nominibus propriis; deinde catalectici in syllabam in fine uersus potissimum, extra finem frequentiores in iis carminibus, quae magis Lydia. Ad hos catalecticos in syllabam refero etiam choriambos. Arsis dactylica semel soluta in nomine proprio Isthm. III, str. 4. *ἀντ. δ'*. - Anacrusis longa Ol. III, str. 2. 3. VIII, ep. 1. XII, ep. 5. et in ceteris Periodi partibus saepissime. Basis ante dactylos in Lydio Nem. VIII, str. 1. eaque spondiaca, semel etiam trochaica *ἀντ. γ'*. eadem ex tribracho Ol. VII, ep. 3. Anapaestus ante dactylos Ol. VII, ep. 6. anapaestica forma $\cup \cup \angle \equiv$ ante dactylos Pyth. IX, str. 1. et $\cup \cup \angle \cup$ ib. str. 3. quod magis Lydium. Creticus ante dactylos Ol. VIII, ep. 7. ante choriambum Isthm. IV, ep. 4. Logaedicus dactylicus duplex dupliciter trochaicus catalecticus Ol. VI, str. 4. quod abhorret a Dorio, et magis est Lydium. Trochaicus post arsin dactylicam in fine uersus Pyth. I, str. 2. Ex specie trochaica dipodiae tantum, ut dixi, usitatae. Tripodia catalectica reperitur Nem. VIII, ep. 4. sed in Lydio. Prior trochaicae dipodiae acatalecticae arsis constanter soluta $\cup \cup - -$ in una dipodia, eaque, ubi plures sunt, prima: Ol. X, ep. 3. Pyth. I, ep. 7. 8. Nem. I, ep. 1. Isthm. IV, str. 2. 6. ep. 6. V, str. 6. atque, ut uidetur, Ol. VII, ep. 5. eadem modo soluta modo contracta Pyth. I, ep. 5. $\cup \cup - -$ ubi semel soluta *ἐπ. α'*. in nomine proprio; IV, str. 8. ubi bis contracta *σπρ. γ'*. *ἀντ. ε'*. in nominibus propriis, et semel *σπρ. β'*. in appellativo; IX, ep. 10. ubi semel tantum *ἐπ. α'*. forma soluta. Prior arsis dipodiae trochaicae catalecticae nunc soluta nunc contracta Isthm. V, str. 6. ubi soluta forma *σπρ. β'*. *ἀντ. β'*. *σπρ. γ'*. *ἀντ. γ'*. Arsis altera dipodiae acatalecticae soluta Nem. V, str. 4. *ἀντ. α'*. et str. 6. *ἀντ. α'*. sed hoc loco in nomine proprio; item Isthm. II, ep. 6. per omnes tres epodos, et III, ep. 6. *δ'*. Sed Pyth. IV. in carmine Doriam regulam accuratissime seruante ferri hoc non poterat. Trochaica dipodia acatalectica cum anacrusi longa Ol. III, str. 4. VI, str. 1. 5. VII, str. 4. VIII, str. 2. ac saepe. Trochaicus dimeter catalecticus praemissa basi spondiaca Pyth. I, str. 3. Trochaica dipodia acatalectica praemisso bacchio Ol. VI, str. 6. praemisso cretico Ol. VI, ep. 7. X, ep. 3. Nem. XI, ep. 6. praemisso Ionico a minori Ol. VII, str. 1. 6. catalectica praefixo eodem Ol. VIII, str. 6. Ionicus a minori, choriambus, et dimeter trochaicus soluta prioris dipodiae arsi priori Pyth. I, ep. 8. Anapaestus ante dipodiam trochaicam Nem. VIII, ep. 3. in Lydio. Trochaicae dipodiae extra finem uersus raro catalecticae, et magis in Lydiis aut ad haec inclinantibus Nem. VIII, str. 5. Ol. X, ep. 9. XII, ep. 9. quod

fractae sunt ac molles in medio numero. 3) Creticus singularis Pyth. I, str. 4. Creticus dimeter acatalecticis nullis solutis syllabis Pyth. IV, str. 7. soluta arsi priori cretici secundi Pyth. I, ep. 3. primi Nem. X, ep. 6. Creticus dimeter catalecticis Pyth. IX, str. 2. quod Lydii videtur. Anapaellicum trimetrum catalecticum initio versus Pyth. III, ep. 9. et in Lydio Nem. VIII, str. 4. Anapaellicus logaoedicus huius mensurae $\cup \cup \angle \cup \cup - \cup - \cup$ bis admissa brevi Nem. X, str. 1. quod minime Dorium. Iambica dipodia disiuncta Ol. VII, str. 3. quod Dorium non magis videtur. Eadem sequente choriambo, deinde trochaeis Nem. I, ep. ult.

Quod mensuram raro variari dixi, maxime spectat ad usum ancipitis, quam in carminibus perfecte Doriis servant fere longam, in iis, quae plane Lydia sunt aut media, modo longam habent modo brevem, partim saepius brevem quam longam. Apponam omnia variae mensurae exempla in carminibus huc pertinentibus. Anacrusis dactylicae anceps Nem. V, ep. 1. ubi semel longa, bis brevis: trochaicae dipodiae anacrusis semel brevis Ol. VIII, ep. 8. \acute{a} . Isthm. I, str. 5. \acute{a} . ep. 5. \acute{a} . Thesis dactylicae catalectici in disyllabum brevis Ol. VIII, ep. 3. \acute{a} . in nomine proprio, ibid. ep. 6. \acute{a} . in priori et β . in secunda parte versus. Pyth. I, str. 4. \acute{a} . ep. 1. \acute{a} . ep. 2. \acute{a} . IX, ep. 5. \acute{a} . XII, 7. δ . Nem. V, ep. 1. \acute{a} . in nomine proprio, VIII, ep. 3. \acute{a} . β . X, str. 5. $\acute{\alpha}$ vr. δ . in nomine proprio, XI, str. 1. \acute{a} . Isthm. I, str. 2. \acute{a} . $\acute{\alpha}$ vr. γ . II, str. 1. \acute{a} . in proprio, ibid. 4. \acute{a} . ep. 1. β . in proprio, 4. \acute{a} . in proprio, III, str. 2. β . $\acute{\alpha}$ vr. γ . in proprio, str. δ . $\acute{\alpha}$ vr. δ . str. 3. \acute{e} . ep. 5. β . V, ep. 5. \acute{a} . β . constanter brevis Ol. VII, ep. 5. si vera numeri descriptio. Trochaicae dipodiae thesis altera brevis Ol. III, ep. 1. β . VI, ep. 4. \acute{a} . VII, str. 2. \acute{a} . VIII, str. 3. $\acute{\alpha}$ vr. γ . in nomine proprio, X, str. 4. in prima dipodia, et str. 6. in secunda dipodia, sed in antistropha in nomine proprio, item ep. 4. 5. in secunda, omnibus locis per stropham utramque, et ep. 9. in prima dipodia. XII, str. 6. \acute{a} . ep. 3. 7. in nomine proprio. Pyth. III, ep. 4. \acute{a} . IV, str. 5. \acute{a} . ep. ult. \acute{a} . IX, ep. 5. \acute{a} . \acute{e} . in nomine proprio. Nem. I, str. 1. \acute{a} . V, str. 1. \acute{a} . str. 5. $\acute{\alpha}$ vr. γ . ep. 2. \acute{a} . 3. \acute{a} . IX, 2. ζ . i. X, str. 4. \acute{a} . $\acute{\alpha}$ vr. β . Isthm. III, str. 1. β . bis, ep. 3. \acute{a} . in nomine proprio, ep. 4. β . ep. 5. \acute{a} . β . ep. 6. \acute{e} . in nomine proprio, Isthm. IV, str. 1. ubi brevis constanter excepta longa str. γ . in nomine proprio. Ibid. str. 2. \acute{a} . β . et constanter ep. 7. V, str. 2. $\acute{\alpha}$ vr. β . str. 3. $\acute{\alpha}$ vr. β . in proprio, $\acute{\alpha}$ vr. γ . in proprio. Ibid. str. 6. γ . Superest carmen certo Lydium Nem. VIII, ubi brevis str. 2. \acute{a} . str. 3. \acute{a} . str. 5. \acute{a} . bis, $\acute{\alpha}$ vr. \acute{a} . $\acute{\alpha}$ vr. β . γ . sed hic in proprio, et constanter ep. 6. sed \acute{a} . in nomine proprio. Ex quibus exemplis apparet plurimas brevium, quae semel tantum in singulis odis reperiuntur, esse in prima aut stropha aut antistropha aut epodo, permultasque excusationem habere a nomine proprio. Praeterea haec brevis saepe incidit in litteram *I* in terminatione derivatorum positam, in qua constat *I* et

3) Cf. infra cap. XVIII.

II, accedente inprimis accentu, parum distincta esse, ut αἰκία (αἰεία), αἰθρία, Ἀκαδημία, Ἀσκληπίου et tot alia apud Homerum, de quibus satis dixit Hermannus in opere de metris Graecorum et Romanorum; porro εὐσέβεια et εὐσεβία etc. Porremo permultae harum brevium sunt ante liquidam (λ, μ, ν, ρ), quam facile duplicari pronuncians notarunt etiam alii¹⁾: unde ἄμμορος, ἄρρωστος etc. unde Αἰόλον, δὲ νέρος et alia apud Homerum; unde ante *P* produci brevem, δὲ ῥίψαις, ἔλκεα ῥήξαν, vel in Pindaricis conflat. Maxime tamen eiusmodi productio fit in arsi, raro in thesi; et liquida solet initio sequentis vocabuli posita esse, brevis autem vocalis in fine praecedentis: Pindarus autem universim ante liquidam, etiam ubi liquida in eodem vocabulo erat, in quo brevis vocafis, in thesi trochaica et dactylica libentius admisit brevem pro longa, non quo produceretur brevis vocalis duplicata liquida, sed quod media quodammodo inter perfectam brevem et productam erat, brevī tamen propior quam longae. Huiusmodi sunt plurima eorum, quae attuli, exempla; quod quo cernatur magis, ipsa apponam vocabula. In littera *I* per terminationem nata brevis est in his: Ol. X, str. 6. ὄρκιον, XII, ep. 7. Ὀλυμπία, Pyth. IV, ep. ult. α. αἰσιον, XII, 7. δ. ἀελπίαν, Nem. VIII, str. 5. ἀντ. α. ἀναξίαις, Isthm. I, ep. 1. β. Ὀλυμπίον, III, ep. 5. α. τετραοριᾶν, IV, str. 1. α. Ἀλίου, ἀντ. α. ἀγωνίαις, ep. 7. γ. δεξιόν, V, str. 3. ἀντ. β. Λαομεδοντίαν. Eadem est ante liquidam: Ol. III, ep. 1. β. νν, VI, ep. 4. α. πάρεστι, VII, str. 2. α. ἀμπέλου, VIII, str. 3. ἀντ. γ. Μελισία, ep. 6. α. πάλα, β. ἀλισκεται, ibid. str. 3. α. Κρόνου, ep. 8. α. πάρεδρος, X, str. 4. πόνω, et ant. ἀνήρ, in quo tamen *A* ex usu vetere anceps, ep. 5. γυγόξενον, ubi poeta noluit γυγόξινον, ne longa esset quam vellet mediam; ibid. 9. ἐρίβρομοι, XII, ep. 3. παρ, Pyth. III, ep. 4. α. παρθένοι, IX, ep. 5. α. τε μαρναμένα, ibid. κεράϊξεν, Nem. I, str. 1. α. σεμνόν, V, ep. 2. α. τε μή, VIII, str. 2. α. παρθενήϊοις, str. 3. α. αμίροις, str. 5. α. ἀρειόνων, ibid. ἀντ. β. γόνω, ep. 6. γ. γε μάν, X, str. 1. α. ἀγλαοθρόνων, Isthm. III, str. 1. β. ἑκατι μυρία, str. 3. ἐ πορθμόν, ep. 4. β. γάρ, IV, str. 1. β. εὔνομον, ἀντ. β. χρόνον, ἀντ. γ. πολυρθόρω, str. 2. α. μεγασθενή, β. κίλευθον, ep. 7. β. στραταρχον, Isthm. V, str. 2. ἀντ. β. κήρησε, str. 6. γ. γάρ, ep. 5. α. σχερῶ, β. περιπλανᾶται. Adde ἀπίρατος, cuius penultima anceps, ut ad Ol. VI, 54. explicitum; ea in sede ancipiti posita reperitur Ol. VIII, ep. 3. γ. X, ep. 6.

1) E. g. Buttmann. Gramm. Gr. p. 447.

XVII.

De rhythmis Aeoliis.

Aeolia gens varia (*ποικίλη, αἰόλος*), intemperans, vehemens, superba, libidinosa, soluta, tumoris et mollitiei plena: hinc amoris et vini, hinc rei equestris studia: hinc in republica turbae innumerae, oligarchia, tyrannis: hinc magna poetorum argumentorum licentia: hinc musices et numerorum minor gravitas, maior vehementia et lascivia, quae tum ductu celeriore et motorio, tum numeri pedibus partim vehementioribus partim mollioribus ac remissis, indeque effectis versibus varietate maxima et quadam quasi intemperantia turgentibus producitur. Quapropter Aeolenses poetae usi sunt dactylis levioribus cum basi haud mediocrem tumorem habente: qui versus inde Aeolici dicti; deinde logaedicis mollibus et fractis, quales sunt versus Sapphicus et Alcaicus:

$$\begin{array}{cccccccc} \text{—} & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup \\ \cup & \text{—} & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup \\ \text{—} & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - \end{array}$$

etiam cum basi, ut Alcaicus,

$$\begin{array}{cccccccccccccccc} \text{—} & \cup & \cup & - & \cup & - & \text{—} & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup \\ \cup & \text{—} & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup \\ \text{—} & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - \end{array}$$

item Ionicis a minori, qui a Doria severitate sunt alieni, atque numero minus perfecti, praeterea vero, accedente forma trochaica, elumbes et cuervi, unde certum eorum genus *ἀνακλωμένου* denominationem tulit. Ita Ionicis a minori usus est Alcaeus in carmine celebratissimo,

ἐμὲ δειλῶν, ἐμὲ πασῶν κακοτάτων πεδέχοισαν.

Sed carmina haec Aeoleusibus tributa ¹⁾,

$$\begin{array}{cccccccc} - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - \\ - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - \\ \cup & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & - \end{array}$$

non sunt Ionica, sed dactylica logaedica. Neque Ionicum est hoc metrum Aeolici nomine insignitum ²⁾:

$$\begin{array}{cccccccc} - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & \cup \end{array}$$

Etiam trochaicis iambicisque ordinibus dipodiae mensuram excedentibus Aeolensis Musa gaudebat, ut Sapphico,

γλυκεία μάτηρ οὔτι δύναμαι κρέκειν τὸν ἰστόν,

$$\cup \cup \cup - \cup - \cup | \cup \cup \cup - \cup - \cup$$

Cuius generis numeri in celeberrima illa, quae floruit Lesbi, schola musices culti imprimis, unde promanasse videntur etiam Glyconeus et Pherecrateus, Anacreonti iam usurpati Lesbiae sctae numerorum formam secuto, porro Phalaecus

1) ap. Hephaest. p. 36. 37.

2) Hephaest. ibid.

hendecasyllabus, aliique numeri amatorii et symposiaci, cum tragicorum et comicorum lyricis versibus licentioribus plurimis. Ex his Glyconco et Pherecrateo Catullus ob numeri lasciviam usus est in carmine nuptiali (LIX.), Phalaeceus eidem frequentatus in amatoriiis, porro Graecae poesi in scoliis, etiam apud Aristophanem, maxime vero illis spurcissimorum carminum Priapeorum auctoribus Latinis Graecorum exempla secutis. Aeolicam praeterea lasciviam refert maxime ithyphallicus, cuius levitatem vel nomen declarat, quoque usi sunt in Ithyphallo, frivolo poesis genere, cuius exemplum extat apud Athenaeum ³⁾, et aliud fragmentum ex numeris perquam velocibus factum ⁴⁾,

$\bar{\cup} \cup - \cup - \cup \simeq$
 $\bar{\cup} \cup - \cup - \cup -$
 $\cup \cup \cup \bar{\cup} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} \cup \cup \cup \simeq$

$\bar{\cup} \cup - \cup - \bar{\cup}$
 ἀνάγει, ἰθύφθαλλον
 ποιεῖτε τῶ θεῶ.
 ἔθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὄρθρος ἐσφυρωμένος
 διὰ μέσου βαδίζειν.

Huic ob argumentum affinia Priapea et ipsa olim Ithyphallia dicta ⁵⁾, quorum figura haec:

$\bar{x} \bar{\cup} \cup - \cup - \cup - \bar{x} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{x} \bar{\cup} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{x} \bar{\cup} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup}$

a quibus non magnopere discrepant Eupolideum et similia polyschematica, quae comoediae usitata. Ex his Priapei versus qualis sit indoles, scite perspexit Terentianus Maurus, ubi de eo dicit ⁶⁾:

Ipsa etenim sonus indicat esse hoc iustibus aptum.

Itaque Aeolios rhythmos huiusmodi fere esse debere consentaneum est. Carmina autem hoc loco considerata haec sunt: Ol. I. II. Pyth. II. V. VI. VII. VIII. XI. Nem. VII. quae certe Aeolia; Nem. III. VI. aut Lydia aut Aeolia; Ol. IX. Hermanno Lydium, Ol. XI. Aeolium videtur, utrumque fortasse Iocricum, quod Aeolio affine diximus. Lydia ex numeris Aeoliis sunt Ol. V. XIV. Nem. IV. quibus similia videntur Ol. IV. Pyth. X. Nem. II. Isthm. VI. VII. Ex his, atque ex meris potissimum Aeoliis afferam exempla Aeolicorum numerorum, et pauca deinde de Lydiorum iis, quae Aeolium genus sequuntur, addam in universum.

Aeolii igitur Pindaricorum carminum numeri sunt dactyli leviores, imprimis logaedici; basis frequentissima, eaque liberrimum habens accipitis et solutionis usum, item basis duplex, et basis cum anacrusi aut praemisso iambo. Trochaicae dipodiae

3) VI, p. 253. D.

4) ap. Athen. XIV, p. 622. C. ubi nihil mutandum.

5) Dionys. de comp. verb. p. 48. ed. Schäfer.

6) p. 2675. ed. Putsch.

graves rarissimae, et usitatae in Lydiis; frequentes ordines leviores, hoc est tripodiae, tetrapodiae, hexapodiae, solutis saepe arsiibus; item dipodiae cum brevi ultima, sed eae singulares. Anapaestici leves, iique plures quam Doricorum carminum graves; haud rari etiam logaedicici. Frequentes iambici, imprimis catalectici et longiores dipodia: dipodiae ipsae brevi maxime anacrufi. Cretici haud rari, etiam cum anacrufi; item choriambi aut sine basi aut cum basi. Frequentior numeri mutatio ex arsi in arsin, nullo interposito silentio: quod rarum in Doris. Sic ab iambis ad trochaicos aut dactylos aut creticos, ab anapaestis ad dactylos aut trochaicos aut creticos, item a creticis ad eodem sit transitus: hinc nascitur antispastica forma vehementissima, qualis est dochmiaca, cuius nullum in Doris exemplum. Ancipitis usus, ut solutionis, patet latissime. Hinc ingentem nasci tumorem, adeo ut tubis apta haec cantica videantur, ingentem agitationem et concitationem numeri, passim etiam mollitiem suavissimam, surdus sit et hebes, qui aut non audiat aut non sentiat. Harum rerum paucas allatis locis confirmo: plura lectori cordato censui relinquenda.

Primum vide specimina dactylicorum, qui solent breves esse, logaedicorum praesertim, praemisso etiam iambo, item cum basi, quae et iambum praepositum habet, Glyconeorum, Pherecrateorum, Phalacaeorum hendecasyllaborum, versuum Priapeis similium etc. Ol. I, str. 1. 4. ep. 1. 6. 7. IX, str. 2. 3. 4. 5. 8. XI, str. 2. 6. ep. 1. 2. 3. 4. 6. 9. Pyth. II, str. 2. 3. 8. ep. 1. 2. 3. 4. 5. 8. Pyth. V, str. 3. 7. 8. ep. 4. 9. VI, str. 1. 3. 5. 6. VII, str. 1. 5. 6. ep. 2. 3. 6. VIII, str. 1. 2. 4. 5. ep. 1. 2. 3. 4. 5. XI, str. 1. 2. 5. ep. 1. 2. 3. 4. 6. Nem. III, str. 1. 3. 4. 6. 7. ep. 1. 2. 3. 4. 5. VI, str. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. ep. 1. 2. 3. 4. 5. 7. 8. Nem. VII. per totam stropham et ep. 4. 5. Longiores dactylici non logaedicici rari, ut Ol. I, str. 2. Trochaicos duplices sive dipodias singulares easque puras reperies ubivis, item dipodia longiores ordines, ithyphallicos, tripodias catalecticas, tetrapodias catalecticas et acatalecticas etc. ut Ol. I, str. 3. 5. 6. ep. 1. 3. 4. 5. 6. II, str. 8. ep. 2. 3. 5. Pyth. II, str. 8. ep. 3. VII, str. 2. VIII, str. 7. ep. 1. XI, str. 5. ep. 3. Nem. III, str. 2. 3. 8. ep. 1. VII, str. 1. 2. 3. 5. 6. 7. ep. 3. 4. Eiusmodi trochaici aut uno aut pluribus iambis praecedentibus Ol. I, str. 10. 11. II, str. 1. 7. 8. ep. 2. 3. 5. XI, str. 4. 5. ep. 3. V, str. 1. 2. 11. ep. 7. VI, 9. trochaici cum basi leves Ol. I, ep. 2. Pyth. VIII, str. 6. Nem. III, ep. 2. Anapaestici logaedicici Ol. IX, ep. 2. Nem. III, str. 8. VI, ep. 6. puri Ol. IX, str. 1. XI, ep. 8. Pyth. II, str. 4. Nem. III, ep. 5. VI, str. 4. Iambicae dipodiae passim: tripodiae alique longiores ordines Ol. I, str. 7. II, ep. 6. IX, ep. 1. XI, str. 3. 7. Pyth. II, str. 1. VI, 7. VII, str. 3. 8. VIII, str. 7. XI, ep. 5. 6. Nem. III, str. 5. 6. ep. 7. Cretici Ol. II, str. 1. 2. 3. 4. 5. ep. 3. 4. XI, str. 1. ep. 10. Pyth. II, str. 7. V, str. 9. 10. ep. 8. Dochmii Ol. I, str. 2. 8. ep. 1. 4. 7. II, str. 6. V, str. 4. 6. ep. 2. VII, str. 7. Choriambi cum basi aut iambo Ol. I, ep. 2. 6. Pyth. II, str. 2. 6. ep. 1. 2. 3. 6. V, ep. 3. 5. 6. VII, ep. 1. XI, str. 3. 4. Nem. III, str. 5. ep. 3.

4. VI, str. 2. 3. ep. 2. Sed Ionicus a maiori Sotadicus, metri liberrimi Pyth. VIII, ep. 6. plane incertus est. Basis anacrusi firmata Pyth. II, str. 5. 6. ep. 7. V, str. 11. VI, 2. 8. VII, ep. 2. VIII, str. 3. 6. ep. 1. 2. XI, str. 2. 5. Nem. VI, str. 1. Ceterum basis ipsa saepe fit ex tribracho, semel etiam ex anapaesto Nem. VI, ep. 8. eademque ratione frequenter solvitur iambica et trochaica arsis⁷⁾; dactylica aliquoties Nem. III, str. 6. *ἀνρ. ἀ.* et bis in nomine proprio Ol. XI, ep. 10. *έ.* Nem. VII, str. 7. *δ.* semel choriambica Pyth. XI, str. 4. Arsis logaedicorum trochaica frequenter solvitur⁸⁾, vel ultima catalectici, Pyth. VI, 3. Isthm. VII, 5. Creticae dochmiacaeque arsis solutio valde usitata.⁹⁾ His ancipitis loco praeferi brevem, non est quod exemplis commoultrem ubivis obviis: multo tamen liberior brevis cum longa commutatio, quam in carmine perfecte Dorio longae cum brevi.

Dicam nunc generatim et breviter de Lydiis carminibus ad Aeolicorum similitudinem factis, quorum specimina certa sunt Ol. V. XIV. Nem. IV. Eorum ductus remissior haud dubie et tardior erat ob querulum et supplex: singuli quoque numeri etsi fere iidem, qui in Aeolio, ita tamen compositi sunt, ut simpliciores et tranquilliores videantur. Habes in iis choriambos cum basi, Aeolicos dactylicos, deinde Glyconeos, Pherecrateos, dactylicos alios anapaesticosque logaedicos, basin duplicem polyschematistorum exemplo, ithyphallicos aliosque ordines trochaicos dipodia longiores, creticos, aliis numeris praefixas bases cum anacrusi etc. rarioresque brevium binarum pro longa usum. Hos numeros Lydiae harmoniae esse aptissimos, quis negare auit? Quid enim, ut hoc unum asseram, Glyconeis mollius et remissius, iuprimis terminatione Pherecratea adiecta? Glyconeae vero et Pherecrateae systemata, brevia quidem, similesque numeros Nem. IV. potissimum vides, quod iure Hermannus Lydiam indolem maxime omnium referre dixit. Hinc Anacreon, qui tribus tantum harmoniis usus est, Doria, Phrygia, Lydia, per multa fecit huiusmodi systemata, quae quum nec Doricae nec Phrygiae attemperari potuerint, certe erant Lydia. Tale est hoc canticum, quod quum supplicationi adhibitum sit, vel hanc ob causam Lydium esse debebat:

- syft. 1. *Γουνοῦμαι σ' ἐλαφροβόλε
ξενθῆ παῖ Λιὸς ἀγρίων
δίσποιν Ἄρτεμι θηρῶν.*
- syft. 2. *Ἴκου νῦν ἐπὶ Ληθαίου
δίνησι, θρασυκαρδίων
ἀνδρῶν ἐγκαθόρα πόλιν*

7) V. exempla lib. II, cap. II. III. quae ducta maximam partem ex Aeoliis eorumque similibus Lydiis vides.

8) V. lib. II, cap. VI.

9) V. lib. II, cap. VII. VIII.

χαίρουσ'· οὐ γὰρ ἀνημέρους
ποιμαίνεις πολίτας.

Addam duo alia a Buttinanno emendata, alterum hoc:

lyst. ὦ παῖ παρθένιον βλέπων,
δίξιμαί σε, σὺ δ' οὐ κλύεις,
οὐκ εἰδὼς ὅτι τῆς ἐμῆς
ψυχῆς ηὐνοχεύεις.

alterum hoc:

Ἡρίστησα μὲν ἱερίου λεπτοῦ μικρὸν ἀποκλάς·
οἴνου δ' ἐξέπιον κάδον· νῦν δ' ἀβρῶς ἐροίσσων
ψάλλω πηκτίδα τῇ φίλῃ κομᾶζων παρὰ παιδί.

Neque alienum ab harmonia hac carmen XXX. ex Pherecrateis compositum, quod germanum Anacreontis. Ionica vero Anacreontis carmina videntur Phrygio inodo cantata esse, ut Metroaca Ionio numero composita. Postremo ex his arbitror liquere, etiam tragicorum et comicorum systemata Glyconea Lydiam aut Mixolydiam habuisse harmoniam, ut Ionica Ioniam.

XVIII.

De dialecto carminum Pindaricorum.

His excussis ex iis rebus, quas capite sexto nobis considerandas proposuimus, superest dialecti Pindaricae ratio pro modorum diversitate varia, quae ita hoc loco tractabitur, ut singula capita paucis tangantur, remisso ad animadversiones lectore. Atque hic primum deplorandae litterarum Graecarum fortunae sunt, quod nihil eorum, quae a veteribus hac de re scripta sunt, aetatem tulit: etenim si modo ea haberemus, quae Trypho concinnaverat *περὶ τῶν παρ' Ὀμήρω διαλέκτων καὶ Σιμωνίδῃ καὶ Πινδάρῳ καὶ Ἀλκμαῶν καὶ τοῖς ἄλλοις λυρικοῖς*, multa, opinor, quae nunc obscura sunt, possent clare perspicui, licet vetus dixerit grammaticus, Pindari dialectum plane ignorari.¹⁾ Gregorius Corinthius communem dicit Pindari dialectum²⁾, quod qui intelligendum sit, docet Hermannus³⁾: „Qui communem linguam Pindaro tribuerunt, inquit, hoc dixisse censendi sunt, dialectum, qua utitur, singulari quodam temperamento paeue ex omnibus dialectis mistam videri. Id quomodo factum sit, apertum est. Est enim Pindari dialectus epica, sed colorem habens Doricae, interdum etiam Aeolicae linguae. Aliis verbis, fundamentum huius dialecti est lingua

1) ap. Koen. ad Gregor. p. 301. 314. 170.

2) p. 12. ed. Schäfer.

3) de dial. Pindar. p. IV.

epica, sed e Dorica dialecto tantum adscivit Pindarus, quantum et ad dictionis splendorem et ad numerorum commoditatem idoneum videretur, repudiatis illa, quae aut interioris essent aut vulgaris aut certis in locis usitati Dorismi. Nec primus hoc fecit Pindarus, sed secutus alios, ipse quoque post in exemplis habitus.“

Nihil potest his verbis verius dici. Quemadmodum enim metrica lyriques forma ex epica paulatim nata est ⁴⁾, ita dialectus quoque inde proficisci debuit et profecta est. Plurimas igitur Pindarus habet formas epicas in flexione nominum et verborum, quas nolo huc congerere, plurimos Ionismos et antiquos vocabulorum sonos, ut *δέκεσθαι*, *έθίλειν* semper, nusquam *θέλειν*, *ίκειν*, non *ήκειν*, *κητήρ*, *Άμφιάργος* et alia, eandem fere hiatus rationem, etiam digamma, de quo infra dicitur. ⁵⁾ Vocalem brevem ante mutam cum liquida producit frequentissime, neque in his in auxilium vocat *N* paragogicum, ut monitum in Praefatione. Idem tamen licentius corripit brevem ante *γλ*, *φν*, *θμ*, *θλ*, ter etiam ante *σλ* in vocabulo *έσλός*, quod natum ex voce *έθλός* cum Everardo Scheidio Hermannus coniicit. Correptio syllabae ante *π* in voce *Νεοπτόλεμος* dubia est: potest enim *Νουπτόλεμος* pronunciari, ut dixi suo loco; nec ante *σκ* et similia corripitur syllaba, iique versus, ubi hoc inveniebatur, corrupti erant. Longae alias vocales a Pindaro corripuntur plures, sed in eiusmodi vocibus, in quibus aut aliorum poetarum exempla suppetunt aut rationes idoneae. Anceps prior in voce *χουσός* et *χρίστος* ⁶⁾; prima in *νίεων* Nem. VI, 23. non tamen Isthm. VII, 25. ubi *νίεων* disyllabum; tertia in *ίέρεια*, quod Pindaro est *ιέρεια* sive *ιόρια* ⁷⁾; omega in voce *ήρωες* et *ήρώϊος* ⁸⁾; brevem ultimam facit in vocabulo *ισχύν* Nem. XI, 31. primam in *πιαίνων* Pyth. IV, 150. primam in *σιόλει*, quod scripsi *έόλει* ibid. vs. 233. in *ισχίαιρα* Pyth. II, 9. secundam in *μητίονται* ibid. vs. 92. in *τετραόροισιν* Nem. VII, 93. ultimam in *Κύννεια* Ol. XI, 15. secundam in *οϊκοριάν* Pyth. IX, 19. *αέ* ibid. vs. 91. *Θεός* monosyllabum breve Pyth. I, 56. *Ηέλλα* ultimam bis habet correptam. ⁹⁾ Alia huc ab Hermanno relata expendimus in notis. Adde correptam primam in *τοιαῦτα* Pyth. VIII, 57. ubi vide animadvertiones, primam in *όνονται*, de quo dixi ad initium Isthmiae septimae, primam in *Γεάοχος*, ut edidi pro vulgari *Γαιάοχος*, et in *αἰερέειν* Ol. XIII, 78. ultimam in *Εὔξενίδα* Nem. VII, 78. mediam in *πατρώων* ex libris restituto Nem. IX, 13. quae suis locis vindicavi in notis.

In contractione etiam maior Pindari licentia quam epicorum poetarum. Huius Hermannus exempla notavit haec: *αργυρέω* Ol. IX, 34. *ποργυρέω* Nem. XI, 28. *κουλεῶ* X, 6. *Ηρακλέος* Pyth. X, 3. ubi *Ηρακλειῶς* scripsi; *Μολυδένεος* Isthm. IV, 37.

4) V. cap. XIV.

5) V. cap. XXII.

6) V. ad Pyth. IV. init.

7) V. ibid.

8) V. ad Pyth. I, 53.

9) V. ad Ol. VII, 86.

pro quo edidi *Πολυδεύκεως*: hoc enim quum veteris esset dialecti, tam saepe in hac forma redit contractio. Certa lectio *Ἀριστοράνεως* Nem. III, 19. ad quam cetera conformanda erant. Isthm. V, 24. *Πηλῆος*, quod reliqui, ne genitivus *Πηλεῦς* nominativo nimis esset similis. *γονέων* Pyth. VI, 26. *Πυθία* Isthm. V, 55. *Νεμέα* Nem. IV, 75. *διαπρεπεία* Isthm. IV, 49. quo pertinet etiam *Ἀλκωνή* Isthm. V, 31. et *Ὀδυσσῆ* Nem. VIII, 26. pro quibus, credo, Pindarus *Ἀλκωνεία* et *Ὀδυσσεά* scripsit. *πάτρῳ* Pyth. VI, 46. *ἐπητανόν* Nem. VI, 10. *πνεῦν* Pyth. IV, 225. ut edidi pro *πνέον*, ex usu Pindari. *ἦ ὄτ'* Isthm. VI, 8. 9. *Ὀπίεντος* five *Ὀποῦντος*, ut olim lectum, Ol. IX, 62. *Νικοκλέους* Isthm. VII, 62. ab Hermanno allatum huc non pertinet: legendum enim *Νικοκλῆος*. Etiam *γενέων* Pyth. IV, 225. sustuli certa, opinor, emendatione. *ξυνᾶνα* Nem. V, 27. cui conferendum *κοινᾶν* Pyth. III, 28. ubi vide notas; *τετράορον* Pyth. X, 65. *τετραοριᾶν* Isthm. III, 17. *τιμάορος* Ol. IX, 90. *χρησάορα* Pyth. V, 104. *Λαομεδοντίαν* Isthm. V, 27. *Λᾶον* Ol. II, 42. *τεαῖσιν* Isthm. VI, 50. *νεαρά* Pyth. X, 25. Nem. VIII, 20. *κτιάτα* VII, 41. *πολυκτίανον* Ol. XI, 37. *Κτιάτον* ibid. vs. 28. *Δι*, de quo diximus ad Ol. XIII, 102. Adde quod Pindarus ubivis videtur *ἄελιον* et *ἄελθλον* scripsisse, contractis syllabis duabus prioribus in recitatione ¹⁰⁾; porro vocabulum *ἰρος* ex epico repetitum usu ¹¹⁾; *ἀλκᾶντα* Ol. IX, 77. *γωνᾶντα* II, 93. *ἀργᾶντα* XIII, 66. *αἰκονθ'* Ol. XI, 30. ubi vide notam; porro *αἰτίω*, *οἰκίω*, *ἐξαρκίω* ¹²⁾; *θεός* monosyllabum ¹³⁾; *γλυκία* Ol. XIV, 6. *προπρεῶνα* Nem. VII, 86. *ἀδελφροῖσιν* Isthm. VII, 35. *ἀδελφραῖν* Nem. VII, 4. *φοινικέοισιν* Isthm. III, 36. *πενθέων* VII, 5. *νιέων* ibid. 25. *γονέων* Pyth. VI, 27. *Νηρέος* Nem. III, 55. *φραεννόν* Ol. VII, 67. *βασιλεία* (hoc est *βασιλεία*) Nem. I, 31. *ἐφάπειαι* Ol. IX, 13. propter quod repofui *παραμείβεται* Nem. III, 26. ¹⁴⁾ *Ἀλφροῦ* contractum est ex correctione nostra Ol. IX, 20. *Κλεῦδαμον* Ol. XIV, 22. ubi vulgo *Κλεόδαμον*; *Ἄιδα* Pyth. IV, 44. ¹⁵⁾ *τετραορίας*, *λαοῖσιν*, *αἰοδαῖς*, *Ἄωσφόρος* etc. ¹⁶⁾ *γέννι* Ol. XIII, 82. *νοῦν* Pyth. III, 5. ubi *νόον* eieci, ne tribrachus videretur pro trochaeo. Praeterea per synizefin contrahuntur *οἱ ὄψιν* Nem. X, 15. *δὴ ἀμφοτέρωθεν*, *ταμίαι ἀνδράσιν* etc. ¹⁷⁾ et frequenter epsilon vocis *ἐθέλειν* cum vocali praecedente. ¹⁸⁾ In crasi Pindarus non multum recedit ab epica forma; certe nusquam dixit *καῖκῆνος* five *καῖκῆνος*, sed *καὶ κῆνος* ¹⁹⁾; omnino *καὶ* cum littera *E* raro crasin facit, ut in *κᾶν* pro *καὶ ἐν* semel ²⁰⁾; saepius cum litteris *A* et *O*, *κᾶσόφοις*, *χῶταν*, *χῶπόταν*, *χῶτι*, *χῶπόθεν*. Articulus etiam coalescit cum nomine, ut *ὠλιροθίου*, *τῶργείου*, *τωντόϋ*, *τῶτ'*, item *ὠνασσα*, *ὠπολωνιάς*. ²¹⁾

10) V. ad Ol. I, 5. VII, 67.

11) V. ad Ol. III, 54.

12) V. ad Ol. XII. init.

13) V. ad Ol. IX, 111.

14) V. ad Ol. IX, 13.

15) V. ad Pyth. IV. init.

16) V. ad Pyth. XII. 12.

17) V. ad Ol. XIII. init.

18) V. ad Pyth. I, 62.

19) V. ad Ol. III, extr.

20) V. ad Ol. III, 33.

21) V. ad Ol. XI, 73.

Epicam dialectum quum Dorica variaret Pindarus, ea omnia aspernaturus est, quae infra lyricam dignitatem essent aut nihil conferrent ad gravitatem carmini conciliandam, aut minus nota ceteris Graecis essent, adeo ut intelligi non possent. Itaque nusquam dixit λέγομεν, aut ἦνθεν, aut μελισσόμεν, aut Μωσα, aut ἐμβόλω pro ἐμβόλου, aut κακαγορῶν pro κακαγόρους, aliaque Theocrito vulgaria captanti aut antiquioribus lyricis Aeolensibus frequentata. Auspiciis compositionis sectator Pindarus inter lyricos, ut in tragoedia Aeschylus, in historia Thucydides, inter oratores Antiphon, in epico genere Antimachus et Empedocles ²²⁾: huic autem auspiciis maxime convenit Doriensium lingua prisca et mascula, quod vel in littera *A* cernitur, quam pro tenera et molli *H* assumit. Optime Aristides Quintilianus, postquam litterae *A* et *H* indolem moralem explicuit, addit haec ²³⁾: *Ἀηλοῦσι δὲ τοῦτο καὶ αἱ τῶν διαλέκτων ἀλλήλαις ἀντιπεπονθῆναι, τῇ τῶν ἐθνῶν ἀναλόγως ἐναντιοτροπία, ἢ Λωρίς τε καὶ Ἰάσ. ἢ μὲν γὰρ Λωρίς τὴν θηλυτῆτα φερόουσα τοῦ *H* τρέπτει αὐτῆς τὴν χρῆσιν ὡς ἐς ἄρῆν τὸ *A* νεομικεν· ἢ δὲ Ἰάσ τὸ στερεὸν ὑποστελλομένη τοῦ *A* καταφέρεται πρὸς τὸ *H*.* Pindarus tamen nonnisi in certis vocabulis ex syllabis *A* substituit litterae *H*: dicit ἀρχάν, κράναν, ματέρα, non Ἄβαν, ἄρωα, ἄτορ, κρατᾶρα, quae sunt vulgaris et certis in terris usurpati, non lyricis probati Dorisim. In flexione litteram *H* retinent omnes formae ex verbis in *ew* derivatae; *A* assumunt descendentes a verbis in *aw*: exempli causa ἔστασε, στᾶμεν, et ἰδοκῆσε, τρητόν, ἀγισίχορος. *H* tamen servant κτάομαι et χράω, ut κτησάμεναι, χρῆσαι, χρῆσις, χρησιμός; cuius rei causa haec est, quod vetustum in his erat *E*, ut in κτέατα, κτέανα, χρέος etc. Nec ratione caret κνήμη, pro quo Pindarus non dixit κνήμα. Item regulam deserere ab altera parte videntur θεόδματος et εὐδματος; δοναθεῖσα, ὠκαδίνατος, ἐδινάθην: credo quod veteres erant formae δμάω pro δμέω (δέμω, δέμνω), et δινάω pro δινέω. Sic apud Pindarum κοινάω et κοινάν, non κοινώω et κοινών. Porro φωνᾶσαι dicit et φωνᾶεν, credo quod etiam φωνάω apud Dorienses audiebatur: sed alio loco est ἀφωνήτω, quod ex alia, opinor, dialecto arripuit Pindarus, quum ἀφώνητος apud Dorienses inusitatum esset aequae atque ἀφώνητος. Eodem pertinere videtur ἀταρβάτοιο. Πονᾶσαι vero et πονῆσαι diversa dicit significatione: nec magnam difficultatem habet γεγενναμένος, pro quo etiam γεγενναμένος habet. Magis miranda varietas in his: ἐνόστησεν, ἀπονοστάσαντος; ἐφίλασε, πεφίληκε, περιλημένον, φιλήσαντα; μῆλον, πολίμαλον, πολύμηλον. ²⁴⁾ Alia aequae inconstantia fultuli ducibus libris; quae vero supersunt huiusmodi, tantum abest ut corrupta habenda sint, ut etiam

22) V. Dionys. de compos. verb. c. 22. p. 302 sqq. ed. Schäfer.

23) de music. II, p. 93.

24) Vocabula haec ubi inveniuntur, reperire licet apud Hermannum aut in iudiciis: de singulis autem maximam partem dictum est in notis nostris.

confulto a Pindaro admissa videantur pro mōdi numerique varietate, ut paullo post dicitur.

Ou ante sigma natum ex antiquo *on* constanter Pindarus mutat in *oi* tam in participiis quam in personis verbi finiti, ut *τάμνοισαι, τυχοῖσαν, περιπνέοισιν, ναίοισιν*; at frequentius restituitur *N*, ut *ἐπαινέοντι, ἐξαπατώντι*, idque fere semper, exceptis iis locis, ubi *N* paragogico est opus.²⁵⁾ Sic quoque *Μοῖσα* et *Μοισαῖος*, sed *μουσικᾶς*, non *μοισικᾶς*, quod artem musicam ne Dorientes quidem alio vocabulo quam *μουσικᾶς* appellabant ab Ionibus haud dubie cum arte ipsa advecto. Participii flexionem *ās* natam ex prisco *avās* constanter mutat in *ais*, exceptis, ut videtur, vocibus in *μν*.²⁶⁾ Verbi *εἶναι* praesens *εἶμι, ἐσσι, ἐστί, εἶμέν, tertia pluralis ἐντι* et *εἰσίν*: imperfecti tertia pluralis *ἔσαν, non ἦσαν*. Singulare *ἐφίητι* pro vulgari *ἐφίησι* Isthm. II, 9. *Οὔν* non dicitur, sed *ὦν*; non *δίδου*, sed *δίδοι*, quo plenior fiat sonus. Ante *P* et post eandem litteram *E* haud raro mutatur in *A*, ut *σμεαρός, φρασί, τράφεν, τράχον*, quauquam hoc nonnisi semel in liberioris metri carmine; de quo suo loco in animadversionibus. Dorium *γλέφαρον* praetulit poeta omnibus locis: semel quidem nos effugit *βλέφαρον*: semel reliqui in composito *ἐλικοβλεφαרון* Pyth. IV, 172. ubi vide notas. Variat dialectus in voce *Ποσειδᾶν* et *Ποτειδᾶν, μιν* et *μιν* etc. sed de his et ceteris rebus, quarum apud Hermannum mentio fit, in animadversionibus disputatum est. Etiam Aeolia nonnulla, quae vocant grammatici, promiscue usurpavit Pindarus, ut *περάπτων, περόδοις, περ' ἀτλάτου, περ' αὐτάς; φραεννός, κλαδεन्नός, κλεεννός* etc. Sed haec haud dubie etiam Dorientibus frequentabantur: certe *φραεννός* Argivorum dicitur esse, hoc est Dorientium. *Ἀνάτα* certe Aeolium: invenitur tamen in Dorio carmine Pyth. III. fortasse illuc a grammaticis illatum ex Pyth. II.

Generatim persecutus sum ea, quae in omnis generis carminibus licere sibi Pindarus arbitrabatur. Sed quum diversa plane Doricorum, Lydiorum Aeolicorumque carminum rhythmica et musica sit indoles, consentaneum videtur dialectum quoque variare. Qua de re qui primus monuit Hermannus, eatenus mihi non satisfecit, quod quae Aeoliis propria dixit, eadem a Dorientibus non plane aliena esse falsus est; qua quidem confessione ponderi detraxit argumentorum atque incertam quibusdam fecit rem universam. Quippe quum uniuscuiusque generis numeros parum accurate examinasset, Doria putabat ea carmina, quae Lydia potius sunt. Deinde in eo erravit idem vir doctissimus, quod Lydiis carminibus Doricorum linguam tribuit: etenim ubi hoc statuas, haud mediocres nascuntur difficultates. Paucis complectar quod verum est. Doricorum Pindari canticorum dictio communis fere lyrici carminis est: Aeolica vero, quo maior existat tumor, maior

25) V. ad Ol. II, 78. 79.

26) V. Praefationem ad Pindari carmina.

poesis audacia et licentia modis numerisque apta, reconditas recipit vocabulorum formas Doricas Aeolicasque: ita tamen ut pro soni metricae ratione aut alia ex causa qualicumque vulgares etiam formae vel in eodem cum reconditionibus carmine poni queant; Lydia, ut media numero sunt inter Dorica et Aeolica, ita dialectum quoque mediam quodammodo retinent, hoc est vulgarem Doricorum, assumptis tamen passim sed rarius iis formis, quae Aeolicis tribuebantur. Quod vere dici docent exempla formarum Aeolicis Lydiisque carminibus propriarum.

Primum hic commemoranda rarior forma infinitivi in *εν* pro vulgari *ειν*, quae his reperitur in libris, semel *τράφεν* Pyth. IV, 115. ubi excusationem habet a vocabulo, quod monuit Hermannus atque attingi in notis, non a genere carminis, quod Dorium est; iterum *γαρύεν* Ol. I, 3. in Aeolio. Sed hoc uno id loco factum est, quamquam ne metrum quidem poscebat: itaque alia quaerenda huius formae causa erat, quam suo loco explicui.²⁷⁾ Non tamen hoc sibi indulisset Pindarus, nisi carmen fuisset Aeolicum. Deinde huc ab Hermanno refertur *ποι* Pyth. V, 101. in Aeolio: quamquam *πov* est Ol. I, 28. item in Aeolio. Mira sane haec inconstantia foret, quae neque soni neque metri neque alius rei cuiuscunque causa potest commissa esse: sed scribendum *τοι* erat. Porro Aeolicum est *πέδα* Pyth. V, 47. *καὶ πέδα μέγαν κάματος*, ubi *μετὰ* ob sonum displicere debebat: licet vs. 94. soni ratione neglecta legatur *μάκαρ μὲν ἀνδρῶν μετὰ*, ubi *πέδα* Pindarus ideo non scripsisse videtur, quod postponi non poterat, quia non patitur anastrophe. Idem *μετὰ* saepius in eo carmine invenitur. Huc pertinet etiam Pyth. VIII, 77. *πιδ' ἀγρόνων*, Nem. VII, 74. *πλέον πεδέρχεται*. Terna haec carmina sunt Aeolia. Praeterea *πεδάμειψεν* est Ol. XII, 12. *πεδανγάξων* Nem. X, 61. Utrumque Dorium Hermanno visum: quod si verum esset, intelligi non posset, cur *πέδα* in Dorici admissum esset: nam quod Hermannus hoc excusat in compositis, nihil est: quid enim hac quidem in re interest inter *πέδα* simplex et cum verbo compositum? Potius Lydiis affinia illa sunt carmina, ideoque sibi Aeolicam hanc licentiam vindicant. Olympium duodecimum ad Lydiam inclinare indolem supra dixi, quod supplex sit neque hilarum²⁸⁾; numeri a Dorici discrepant crebra brevi in loco ancipiti²⁹⁾ et maxime trochaica catalexi in mediis numeris trochaicis ep. ult.

ζ ο - - ζ ο - - ζ ο - | ζ ο - - ζ ο - ο

quae est etiam Ol. X, ep. ult. quod Lydium et ipsum iudicavi ob causas plures³⁰⁾; item Nem. VIII, str. 5. Ol. XIII, ep. ult. quorum illud Lydium esse ipse testatur Pindarus, hoc vero eandem harmoniam habere numeri demonstrant. Nemeum

27) lib. I, cap. X.

28) V. lib. III, cap. XV.

29) V. cap. XVI. eiusdem libri.

30) V. cap. XV. XVI. eiusd. lib.

decimum autem ad Lydios accedere numeros ob certa indicia statuimus supra ³¹⁾: ex quibus sufficit memorasse anapaesticum logaedicum (lr. 1. ³²⁾)

υ υ λ υ υ - υ υ

et eandem, de qua modo disputatum est, trochaicam catalexin (lr. ult.

λ υ - - λ υ - - λ υ - | λ υ - - λ υ - - λ υ -

item creticum dimetrum

υ υ - λ υ -

initio versus ep. ult. quod minime Dorium: in Doriis enim in fine solet esse. Ita haec difficultas expedita est certissima via. Praeterea Aeolensium carminum est accusativus pluralis secundae declinationis in $\bar{\omega}$ s pro terminatione $\bar{\omega}\nu$ s: Ol. I, 53. *κακαγόρος*, singularem quandam ob causam admissum ³³⁾, Ol. II, 78. *νάσος*, Nem. III, 28. *έσλός*, *ύπερόχος* ib. vs. 23. atque in Aeoliis hanc formam coniicias olim omnibus locis obtinuisse, ubi metrum ferret, oblitteratam vero posthac cum tot aliis huiusmodi formis a grammaticis esse. Nem. X, 62. *ήμένοσ* offendit Hermannum in Dorio: quum tamen Lydium sit Nemeum decimum, hoc quoque ferri poterat, et debebat fortasse. Etiam *έν* cum accusativo loco *του είς* sive *ές* Aeoliorum est: Pyth. II, 11. V, 38. In Dorium Pyth. IV. a grammaticis illatum est, ut suo loco dictum. Porro *έπάμεροι* Pyth. VIII, 99. Vulgare est *έφάμεροι* et *εφαμέριοι*. *Όνομα* Pindarus semper dixit, *όνομα* nusquam: sed *όνομάξει* Aeoliis proprium, Pyth. II, 44. VII, 6. XI, 6. Atque ob Aeoliam indolem Hermannus iudice, cui accedo libens, Ol. I, 12. dictum est *πολυμάλω*, quum in ceteris sit *πολυμήλω*, *μηλοβότου*, *μήλα* etc. Hinc, ut hoc addam, illud *άπονοστάσαντος* Nem. VI, 52. et *έγιλλεσε* Pyth. II, 16. in Aeoliis, et hoc Nem. IX, 18. in carmine ad Lydium declinante; unde idem restitui Nem. VII, 53. et V, 44. Postremo quantum rariorum formarum, vocabulorum, rariorisque mensurae in Aeoliis carminibus hodieque reperiat post grammaticorum recessiones, qui examinare ea velit, intelliget sponte, et ipse in pluribus carminibus exempli causa ostendi. ³⁴⁾ Quid quod non solum singulae dictiones, sed universon genus elocutionis longe aliud in Doriis, aliud in Aeoliis est? In Doriis quietior et lentior est sententiarum progressus, earumque nexus profanae orationi propior; vocabulorum compositio logica et grammatica minus contorta, periodi longiores ac quasi oratoriae: atque aliquoties carmina Dorica similem epico habent tenorem, ut Pyth. IV. ubi quum narrare Argonautica Pindarus vellet, tranquillos

31) V. ibid.

32) V. cap. XVI. eiusd. lib.

33) V. lib. I, cap. X. Neque Hermannus intellexit nec nostras rationes affectus est Fr. Thierschius in Actis philoll. Mon. Vol. I, fasc. II, p. 178. qui vellem in hac re fuisset cautior.

34) De Pyth. II. ad vs. 14. de Pyth. V. ad init. odae, de Pyth. VIII. ad vs. 33.

hos elegit numeri et melodiae modos. In Aeoliis autem velocior quasi oratio; sententiarum coniunctio audacissima, ab alia ad aliam liberrime transiliente poeta; structura intricata, lyricae licentiae plena: elocutio brevis, concisa, difficilis. Quamobrem Doriorum intellectus expeditior, Aeoliorum impedita plurimis difficultatibus interpretatio. Exemplo sint ex illis Ol. III. VI. VII. Pyth. I. III. IV. ex his Ol. I. II. Pyth. II. V. VIII. Nem. VI. VII. ut de ceteris taceam. Confer modo principia, exempli causa Dorii Ol. III. Aeolii Ol. II. Dorii Pyth. IV. Aeolii Nem. VI. et quantum differant, perspicua. Alia discrimina explicabuntur infra.³⁵⁾ Haec vero tanta elocutionis diversitas partim ex numeri et melodiae indole varia gignebatur, quae in Doriis animo tranquillo et sedato esse poetam iubebat vel invitum, in Aeoliis autem magno ferebat impetu, nec quiescere unquam patiebatur: partim ex maiori labore, quo in componendis carminibus Aeolicis tam artificioso metro decurrentibus exercebatur lyricus. Postremo Lydia, prout aut Doriis aut Aeoliis propria sunt, aut illorum aut horum sequuntur elocutionem, variatam tamen eatenus, quatenus numeri variati sunt.

Sic iam emenso itinere haud parum longinquo, quod nobis suscipiendum capite sexto huius libri extremo proposueramus, absolutissimum in lyricis Graecorum strophis melodiae, saltationis, numeri, dialecti eique coniunctae elocutionis videmus concentum: quo spectato non possumus non maximam de musicis his certaminibus concipere opinionem, ac si qua alibi, divini Graecae nationis ingenii imbui reverentia, quod in his carminibus et seria egerit tam iucunde et ludibunda tam sapienter. Nunc quoniam de numerorum dolectu in generibus poematum et strophis lyricis a veteribus instituto satisfactum est, dicendum de electione numeri metricae in versibus, quae argumento esse debet congrua.

XIX.

De electione metri ad rei describendae indolem exprimendam.

Ut poetas optimos constat multam in eo posuisse diligentiam, ut convenientia sententiis metra et numeros deligerent¹⁾: ita Pindarus quoque res leves levibus, graves gravibus rhythmis descripsit, eo magis in hoc admirandus, quo difficilius est in strophicis carminibus certam numerorum formam habentibus, sive metris argumenta, sive argumentis metra effingere accurate respondentia. Hoc lyrici perfectissimi artificium quale sit, uno et altero exemplo demonstrabimus. Ol. I, fr. 8. versus incipit a septem brevibus: his per strophas octo tales subdidit sententias, quae

35) V. cap. XXII. XXVI.

1) Conf. Plutarch. Quaest. sympol. IX, 15, 2.

tot brevium concursu pingerentur aptissime. Str. *α*. ὄθεν ὁ πολύκρατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται, videmus verba per ora hominum volantia (ἔπεα πτερόεντα); ant. *α*. νόον ὑπὸ γλυκυτάταις ἔθιμῃ φροντίσιν, scite adumbrantur curae mobiles et concitatae mentem agitantes; str. *β*. ὅπου ἰκέλεσε πατήρ ἐς εὐνομώτατον, viatorum quasi cursitationem ad coenam vocantium exprimit carminis velocitas; ant. *β*. ὕδατος ὅτι τε περὶ ζέουσιν ἀμφ' ἀκμάν, quis est quin aquam ebullientem atque effervescentem descriptam sentiat? str. *γ*. μετὰ τὸ ταχύποτον αὐτίς ἀνέρον ἔθνος, celeriter concidentem mortalium vitam, ant. *γ*. ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρυσσον ἀρμάτων, celerrimos Neptuni currus, str. *δ*. Πέλοπος, ἵνα ταχυτάς ποδῶν ἐρίζεται, celeres cursorum pedes appellat de industria; ant. *δ*. θεὸς ἐπιτροπος ἰὼν τεαῖσι μῆδεται, sollicita dei cura non male significatur brevibus his syllabis. Similiter Nem. VII, str. 6. ubi sex sunt breves, in prima stropha ἔτερον ἔτερα· σὺν δὲ τιν, brevium frequentia describitur notio τοῦ ἑτέρου, varietatis et mutationis frequentis, cui opponitur ταῦτόν; ant. *α*. ἐσοπτρον ἴσαμεν ἐνὶ σὺν νόῳ, mentis et cogitationis celeritas, str. *β*. κράτιστον Ἀχιλλεὺς ἄτερ μάχα, Achilles velocissimus, ant. *β*. Νεοπτόλεμος ἐπεὶ πράσθεν, Neoptolemi impetus, str. *γ*. τρία ἔπεα διαρκέσει, trium verborum brevis significatur graphice; ant. *γ*. ἀνελομενον notionem habet brevibus syllabis optime expressam; str. *δ*. ψόγιον ὄραρον est de levi futilique reprehensione; ant. *δ*. ἐλαφρόν· ἀναβάλεο repentinam exprimit et sollicitam poetae admonitionem; str. *ε*. Γιγαντας ὄς ἐδάμασας, pingit impetum domitoris Gigantum. Considera etiam Pyth. I, ep. 3. *α*. πολέμιος, *β*. ὁ δὲ λόγος, *γ*. μοιρίδιον ἦν, *δ*. ἀρέομαι, *ε*. νηλεὲς νόον, ubi idem in singulis epodis vides artificium. Haec exempli causa de brevibus attuli: in longis tali arte carmina haec non indigebant, quod thesin dactylicam et anapaesticam non contrahebat Pindarus nisi in nominibus propriis, Ol. V, str. 2. *γ*. Ἰδαῖον, Ol. XI, ep. 3. *ε*. Ἀρχεστράτου. Fit hoc ideo, quod devitari nomina propria nequeunt: tamen quum hanc ob causam invalisset, posthac in iis quoque propriis, in quibus haec licentia vitari poterat, eandem sibi poetae indulerunt, ea plane ratione, qua comicos tragicosque in nominibus propriis verlatos esse Porsonus monstravit in Praefatione ad Euripidis Hecubam. Prior quidem locus Hermannō suspectus est, primum ob sedem vocis, quod fateor me nescire quid sibi velit; deinde ob Idaei antri commemorationem ab eo carmine alienissimam. Sane cur Idaeum ibi antrum invocetur, haud liquet: sed alia multa sunt, quae non magis liqueant; ac si coniectura opus est, quae sola relinquitur silente historia, Pflaumidem Camarinaeum dixerim Cnosium fuisse, ut Ergotelem Himeraeum Ol. XII. et Cnoso esse in exilium eiectum, unde multos nobilium haud raro pulsos esse Aristoteles tradidit in Politicis.

Addam duo alia artis Pindaricae specimina. Nempe hoc quoque memorabile in Pindaricis, quod qui loci strophae numero insignes sunt, iidem ponderosa habent vocabula. Tales sunt Pyth. str. 2. extr. ubi trochaeus sive spondeus est in fine post arsin dactylicam, et str. 3. init. ubi reperitur basis spondiaca. In his ob ipsam sen-

tentiae gravitatem insignia sunt vocabula ἀρχὰ et πείθονται str. α. κνώσων et ἴχρον ἀντ. α. καπνοῦ et αἶθων' str. β. κεντεῖ et εἶη ant. β. κείνον et αἰνῆσαι str. γ. τιμᾶν et οἶαν ant. γ. Παμφύλου str. δ. σὺν τοι ant. δ. αἰνῆς in bascos loco str. ε. πιστοὶ ant. ε. Et str. ε. illud quoque pulchre fecit Pindarus, quod in fine versus secundi est ἀμβλύνει: nam trochaeus sive spondeus post arsin dactylicam claudum reddidit versum et quasi obtusum (ἀμβλύνει). Similiter Ol. VII, str. 3. iambica dipodia integrum versum constituens ea verba, quae eo loco ponuntur, insigniora reddit: igitur vocabula eiusmodi elegit poeta, quae aut maiorem quandam aut minorem haberent emphasin: δωρήσεται, ἰλάσσομαι, Ἡρακλῆος, σκάπτω θένων, παισὶν φίλοις, ἔξω φρενῶν, ἀγνὸν θεόν, μὴ παρράμεν, ὥσπερ θεῶν, Βοιωτίοι. Plura huiusmodi vide capite vicelimo sexto.

XX.

De mistione in rhythmis.

Expofito usu compositionis universo atque electione numerorum in metris compositis, supereft *mistio* ¹⁾, qua diversi temporibus numeri unitatem temporis rhythmico progressui necessariam nanciscuntur, quem *tactum* nostri vocant. ²⁾ Qua de re quum libro primo satis disputatum sit in universum, hoc loco non nisi paucis exponam, qua ratione in Pindaricis mistio institui possit ac debeat. Primum igitur tenendum, ductum, ut diximus ³⁾, in Dorii's statarium ac temperatum, in Aeoliis motorium et celerem, in Lydiis remissum ac tardum esse: deinde in uno atque eodem carmine posse ductum mutari, quae Graecis dicta est ἀγωγῆς μεταβολή, dubium non videtur. Quin ipsa ductus mutatione temporis aequalitas carminibus restituebatur, numeri mutationi ex alio genere in aliud coniuncta. Primum igitur quum ex trochaeo rationali transitus fiebat in irrationalem, mutabatur ductus. Nam ubi trochaeum ita dimetiemur, ut trium sit quadrantium $\underline{\text{J}}\underline{\text{J}}$, trochaeus irrationalis debet et ipse trium esse quadrantium, sed ita divisus, ut prior syllaba ad posteriorem sit in ratione sesquitercia 4.3, quod supra ita expressi siglis:

hoc est, prior syllaba ad posteriorem debet in hac ratione esse, in qua est $\underline{\text{J}}\underline{\text{J}}$: quoniam tamen haec mensura complet ternos quadrantes et octantem, totum autem trochaei irrationalis tempus trochaeo rationali aequiparandum est, tantum detra-

1) V. lib. III, cap. I.

2) V. lib. I, cap. XVIII.

3) lib. III, cap. XVI. XVII.

4) V. lib. I, cap. XVIII. lib. III, cap. XII.

hendum binis illis syllabis, ut ratione non mutata compleant nonnisi ternos quadrantes: quod fiet, ubi priori detrahes $\frac{4}{8}$, posteriori $\frac{3}{8}$: sic enim et ratio servatur sesquitertia, et detrahitur toti mensurae tempus $\frac{7}{8} = \frac{1}{8}$, quo uno octante maior erat quam debebat. Similiter trochaicae dipodiae aequiparandus creticus, ut libro primo monstravi. Unus superest in dactylis scrupulus. Quum enim viderimus, duos esse dactylos, alterum rationalem, alterum irrationalem, quorum illum trochaicae dipodiae aequandum

(sic $\underline{\underline{\underline{}}}$. . . $\underline{\underline{\underline{}}}$ = $\underline{\underline{\underline{}}}$ | $\underline{\underline{\underline{}}}$ = $\underline{\underline{\underline{}}}$ five $\underline{\underline{\underline{}}}$. . . = $\underline{\underline{\underline{}}}$ | $\underline{\underline{\underline{}}}$ = $\underline{\underline{\underline{}}}$ | $\underline{\underline{\underline{}}}$), alterum trochaeo vidimus; quaeri debet, ubi statuendus uterque sit. Verum hoc expediri facile posse confido. Etenim in Aeoliis carminibus dactylicos esse leves et trochaicis pares vel logaedicorum usus frequentissimus persuadet: in Doriis autem dactylos esse graves, ipsa carminis severitas evincit. Graves autem dactylos necesse est trochaicis dipodiis aequari, quia, si singulis comparares trochaicis, infra trochaei, levissimi pedis, humilitatem delaberetur numerus gravitatis insignis laude celebratus. ⁵⁾ Accedit quod dactylus cantui est aptior, trochaeus haud aliter quam iambus, ad pedestrem orationem prope accedit ⁶⁾; quod nemo sentiet, qui dactylum aequaverit trochaeo, sed tum sentire licet maxime, ubi trochaicae dipodiae comparaveris, ut in hoc:

ubi quasi profarius est trochaeorum tenor et pronuntiatio, sed dactylorum recitatio cantui propior. His praeceptis ceterisque libri primi capite duodevicesimo proditis adde doctrinam de silentiis capite undecimo eiusdem libri comprehensam: tum intelliges, quibus rationibus nitatur mistio numerorum in Pythio carmine primo a nobis facta capite huius libri duodecimo, qua aequalitas mensurae perfecta Dorio maxime cantico plane necessaria efficitur.

Haec mensurae ratio multum differt ab recepta nostris temporibus, quae satis recenti aetate instituta est. ⁷⁾ Et proprium veteri numero hoc, quod in singulis pedibus nonnisi duplex temporis modulus est, syllaba longa et brevis ⁸⁾, quemadmodum in *cantu firmo*, qui pro pretiosis Graecae musicae reliquiis habetur merito ⁹⁾, licet in multis ab ea desciscens. Univerfim autem veterum numerus absolutior est

5) V. lib. III, cap. VI.

6) V. lib. I, cap. IX.

7) V. Rouffav. dict. mus. v. mesure.

8) V. lib. I, cap. XVIII.

9) V. Rouffav. l. c. v. plain chant.

multoque simplicior quam nos, qui tempora numerorum in exiles levesque particulas dissecat a gravitate veterum mire abhorrentes, ac dum aequalitatem temporis servat, haud raro leges numeri perfecti egreditur. Noster Graecum varietate vincit et fucō inani: quod secus visum nonnullis, qui quum veterem putarent maiorem admittere varietatem, neque veterem neque nostrum sibi cognitum prodiderunt: at Graecus nostrae musices numero robore virili et quasi quodam nativo candore praefiat.

XXI.

De resolutione metrorum, et primum versuum in rhythmos.

Numerorum doctrinae hucusque a nobis traditae duo sunt fontes, alter ratio ipsa partim a veteribus magistris tradita partim in natura numeri posita, alter usus poetarum veterum: uterque vero ita ad eundem deducit finem, ut tum usum poetarum recta ratio confirmet, tum rationem usus. Sed veterum carminum lyricorum maxima pars tales habet numeros, de quibus nostrorum hominum alii aliter statuunt: itaque quum usus poetarum possit incertus videri; praecipua tenenda sunt, quibus dignoscatur, qui numeri quoque loco a poetis adhibiti carminibus sint, tradendaeque regulae, quarum ope cantica numeris confusa in articulos rhythmos restitui queant, odae in strophas, strophae in versus, versus in rhythmos. Hae autem regulae unde colligi possint, nisi ex doctrina rhythmorum et natura numeri? At doctrina numerorum quum ex usu poetarum partim addiscenda sit, ipsius vero usus indagatio ex regulis pendeat a numerorum doctrina petendis: videmur in gyrum circumagi, ex quo quomodo expediamur, consilii sit inopia. Scilicet hoc videbitur tironibus experientia rerum nondum subactis: qui vero aliquantum temporis in arte metrorum posuerit, quam certa haec via sit, intelliget. Nam ut multa, quae hucusque in doctrina numerorum tradidi, ipsis regulis, quae rhythmorum indagacionem in poetis veterum doceant, inniti concedam, tamen ea doctrina in his regulis utendum esse atque uti licere sine periculo petitionis, quam dicunt, principii audeo affirmare, propterea quod doctrina ipsa magnam partem aliis quoque rationibus et veterum magistrorum disertis testimoniis firmatur, et critica subveniunt argumenta, quae et illam doctrinam et regulas has esse veras demonstrant. Exemplo illustrabo, quid velim. Praecepī hoc ipso capite, in Pindaricorum versuum numeris indagandis cavendum esse, ne prior numerus in thesi desineret, alter in eodem versu positus ab anacrusi sive thesi inciperet. Quod praecipuum ex libri huius tertio capite peto, ubi nullum talis compositionis exemplum reperiri usu poetae me edoctum dixi; itaque haec videtur petitio principii, quod capite tertio in doctrina de compositione numerorum ex usu id praecipuum demonstrare conatus sum, quo nunc in usu poeta-

rum indagando utor. Res ridicula videtur, est nihilo magis. Nam idem illud praeceptum recta ratione niti docent libri primi capita quartum et duodecimum. Et criticum succurrit argumentum hoc, quod nusquam duae illiusmodi theses apud Pindarum in eodem versu reperiuntur, quarum prior ad praecedentem ordinem, posterior ad succedentem pertinere possit, nisi ita collocatae, ut in eundem coniungi numerum queant, veluti in hoc,

υ λ λ υ | υ λ υ -

ubi sic coniungere licet,

υ λ | λ υ υ - υ -

talis autem mensura non invenitur:

υ λ λ υ | υ λ υ -

exceptis aliquot versibus, ubi scripti libri aut scholia meliorem etiam aliis de causis lectionem praebent, qua anceps tollitur mensura. Idem ostendi potest de omnibus iis argumentis, in quibus petitionem principii commissam imperitus arbitretur. Postremo ea est artium omnium, criticae inprimis et artis interpretandi conditio, ut notiones universae ex singulis rebus colligendae sint, res autem singulae perspicui omnino nequeant, nisi illas teneas notiones, neque expediri haec difficultas possit nisi ingenio artificis. Quod quamquam vereor, ne multis displiciturum sit, tamen nunc haud vacat explicare uberius.

Tria in numerorum compositorum resolutione consideranda dixi, primum qui poemata integra sive odae, si confusae atque obscuratae strophae sint, digerantur per strophas suas; deinde qua ratione in strophis, si confusi versus sint, versus inveniantur; postremo quomodo versus, si ignoti rhythmici sint, in rhythmicas suas dividantur particulas. Haec ita tractabimus, ut incipientes a minimo primum notos ponamus versus esse, rhythmos eorum indagaturi; posthac notas strophas, inventuri versus, ex quibus sunt compositae; tandem ne strophas quidem, has ipsas investigaturi in carminibus.

Ubi versus incipiant ac finiantur, plurimis locis facile invenias: iidem ex quibus consent numeris, in simpliciori carminum genere intelligitur primo obtutu; in liberiori nihil hac re impeditius. Tota enim pendet ex arsum thesumque designatione, quae ibi inprimis, ubi multae sunt breves, quemadmodum in Acolliis carminibus, variis modis potest insitui, ut in his:

υ υ υ υ υ υ υ υ - υ - υ υ υ υ υ -

μεγαλόπολις ὃ Συράκοσαι βαθυπόλεμον,

υ υ υ - υ υ υ - υ υ υ - υ - υ -

ποταμίας ἔδος Ἀρτέμιδος, ἃς οὐκ ἄτερ:

atque erunt fortasse, qui in huiusmodi versibus artes thesesque nulla arte aut ratione putent distingui posse. Verum mihi plures annos in hac re versato pauca videntur dubia esse: idem tamen sentio, quam arduum et anceps sit praescribere regulas,

quibus in numeris versuum describendis utendum sit, et pleraque video usu diuturno et comparatione locorum permultorum esse condiscenda. Paucis igitur defungar praeceptis atque exemplis, non quod sperem, universam hinc artem disci posse, sed ne quis arbitretur forte et casu proxima quaeque arripuisse me, qui mihi videor, quid verum in his, quid probabile esset, exquisivisse curiose.

Artium thesiumque loci ubi incerti videntur, ita designandi sunt, ut certorum exemplorum sequamur vestigia; sive, ut aliis verbis idem dicam, spectari *analogia rhythmica* debet. Hoc uno praecepto cetera omnia continentur. Inter quae est hoc, quod primum omnium videtur, *ne in leges peccetur numeri*. Peccabit autem is, qui alia statuet numerorum genera et species, quam quae supra attulimus: ut qui rhythmos ponat anacruseos aut theseos trisyllabae, quadrisyllabae, hexasyllabae etc. ¹⁾ Unde liquet in voce senarum brevium *μεγαλοπόλις* duas minime artes ponendas esse, ac totidem in vocabulo *ποταμίας*. Iam videamus, in quibus syllabis eae debeant artes esse. Quod intelligitur *ex usu Pindari aliis locis oerto*, quem post leges numeri universas interest nosse. Certum autem usum dico, qui colligitur ex versibus pro soluta arsi longam habentibus: in his enim nihil relictum dubitationis est. In posteriori exemplo artes duobus possunt modis poni,

aut $\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup -$ aut $\cup \overset{x}{\sim} \angle \cup \cup -$,

ut choriambo vel basis trochaicum numerum habens vel iambus praemittatur. Sed nusquam reperitur talis apud Pindarum mensura $\cup \overset{x}{\sim} \angle \cup \cup -$, sed haec invenitur,

$\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup -$

hoc est, non solvitur arsis iambi ante dactylos et choriambos, sed arsis trochaci ²⁾: itaque praeferenda haec arsum designatio:

$\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup -$

Supereſt reliqua versus pars:

$\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup - | \cup \cup \cup - - \cup -$

In ea artes possunt ita poni:

$\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\sim} \cup \cup - \angle \cup -$

aut ita,

$\overset{x}{\sim} \cup \angle \cup \cup - \cup \overset{x}{\sim} - \angle \cup -$

Secunda ratio praebet Pherscrateum, anapaestum trochaici numeri et creticum. Sed haec analogiâ firmari nullâ potest; igitur praeferenda prior, qua versus constat ex choriambo cum basi et dimetro cretico. Cur talis divisio,

1) V. lib. II, cap. X.

2) V. lib. II, cap. IX.

$$\overset{x}{\smile} \cup \angle \cup \cup - | \cup \overset{\smile}{\smile} - | \angle \cup -$$

ut altera pars sit bacchius, aut talis, .

$$\overset{x}{\smile} \cup \angle \cup \cup - \cup | \cup \cup \angle | \angle \cup -$$

ut eadem sit ex anapaesto; cur talis, inquam, ne in censum quidem veniat, latere neminem potest, qui ordine hucusque progressus nobiscum sit.

Redeo ad alterum exemplum. In eo arses possunt ita poni, ut totus versus sit trochaicus,

$$\overset{\smile}{\smile} \cup \overset{\smile}{\smile} \cup - \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

qui, quum nulla sit anceps, ex uno deberet ordine factus videri. Eset igitur heptapodia trochaica, quam docui non reperiri. ³⁾ Iam pone hexapodiam esse cum basi trochaica:

$$\overset{x}{\smile} \cup \overset{\smile}{\smile} \cup - \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

Tum salvus quidem numerus, sed basis, quae alias quoque ob causas non placet, eparcha constituet nimium remissa carminis metro vehementissimo scripti, Pythii secundi, cuius initio hic legitur versus; vehementiora enim etiam eparcha debent esse. ⁴⁾ Nulla igitur haec ratio est. Porro dicas numerum esse hunc:

$$\overset{\smile}{\smile} \cup \cup \overset{\smile}{\smile} \angle \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

hoc est,

$$\frac{\smile}{\smile} \cup \cup \frac{\smile}{\smile} \angle \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

aut hunc:

$$\cup \cup \overset{\smile}{\smile} \cup \cup - \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

hoc est,

$$\cup \cup \frac{\smile}{\smile} \cup \cup - \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

sed arses choriambi aut raro aut nunquam, et apud Nostrum quidem nunquam ambae solvuntur, atque arsis anapaesti nusquam, certe apud Pindarum, soluta reperitur; itaque neuter rhythmus ferri potest. Postremo in fine possis arses has ponere:

$$\cup \cup \cup \cup \cup \cup - \cup - \cup | \angle \cup \cup \overset{\smile}{\smile} -$$

hoc est,

$$\cup \cup \cup \cup \cup \cup - \cup - \cup | \angle \cup \cup \frac{\smile}{\smile} -$$

ut exitus sit dactylicus: sed arsis dactylica ita solvitur aegre, ut per integrum carmen solutam unquam esse non modo non probabile sit, sed prorsus incredibile. Itaque, ne afferam alias divisiones magis absonas, haec sola relinquitur:

$$\overset{\smile}{\smile} \cup \overset{\smile}{\smile} \cup \cup - \cup - \cup - \cup \overset{\smile}{\smile} \cup -$$

3) lib. II, cap. II.

4) V. lib. III, cap. IV.

quae est hexapodia trochaica catalectica praemisso iambo, eparcha praebente satis vehementia, quem ante arsin trochaicam posse solvi comparata iambi in dochmio solutione ⁵⁾ consentaneum videtur. At fortasse ob hoc ipsum dochmiace dividendum arbitrare,

υ υ υ υ υ υ - | υ υ υ υ υ υ - | υ υ υ υ -

sed primum iambica dochmii forma nulla est: deinde hunc unum versum in tres ordines dissecturum absentia ancipitis retinere debet carminisque vehementia, quae magnopere minuitur divisione ista. Praeterea vero continuitas numeri deponit coniunctionem dochmii et sequentis iambicae anacrusis. ⁶⁾

Aliis locis imprimis tenendum, duas theses non posse in Pindaricis collidi ⁷⁾, nec statui in lyricis asynartetos posse ⁸⁾: unde si Ol. II, str. 6. ita divides,

υ υ υ υ υ υ υ υ - | υ υ υ υ υ υ -

duplex est peccatum, quod et asynartetus est et duae conveniunt theses. Hinc creticum huius versus metrum:

υ υ υ | υ υ υ υ υ υ - υ υ -

Verum non universa solum numeri analogia aut numerorum apud ipsum scriptorem obviorem consideranda est, sed *carminum maxime eorum, quae proxime affinia sunt*: Doricis Dorica, Aeoliis Aeolia conferenda. Sic Aeolii numeri, ut unum afferam, in fine ordinum mollem suavemque exitum amant in arsin in catalexi positam, quem ad aures iucundissime accidere systema huiusmodi demonstrat:

υ υ υ υ υ υ υ υ - | υ υ υ υ υ υ - | υ υ υ υ -

iidem vero initio ordinum concitatiore feruntur impetu, frequentibus brevibus solutione arsum. ⁹⁾ Itaque Ol. I, ep. 1. non ita descripsi numeros, quemadmodum olim feceram:

υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ -

sed,

υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ -

Συρακόσιον ἰπποχάρμαν βασιλῆα· λάμπει δέ οἱ κλέος,

quod dulcius multo concinniusque; neque Ol. II, ep. 2. sic:

υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ -

sed,

υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ υ υ - υ υ υ υ υ υ -

ἐν δίκῃ τε καὶ παρὰ δίκην ἀποιήτων οὐδ' ἔν,

5) V. lib. II, cap. VIII.

6) V. lib. III, cap. II.

7) V. lib. III, cap. III.

8) V. lib. I, cap. XIV. lib. III, cap. XXIII.

9) Confer exempla lib. II, cap. II. III. in trochaico iambicoque numero.

unde tria nascuntur membra prorsus similia. Quam ad normam numeros constitui Nem. VII.

- str. 1. $\cup \angle \angle \cup \cup - \cup - \angle \cup - \cup \cup$
 2. $\angle \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup - \angle \cup \cup - \cup - \angle \cup - \cup \cup$
 3. $\angle \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup - \cup \cup \cup$
 5. $\cup \angle \cup \cup - \angle \cup - \cup \cup \cup - \cup \cup$
 6. $- \angle \cup \cup - \cup - \cup \cup \cup \cup - \cup \cup$
- ep. 1. $\cup \angle \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup \cup$
 3. $\times \cup \angle \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup \cup$
 4. $\angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup - \cup$

qui quantum praesent ordinibus ab Hermanno ibi repertis, optime ipse intelliget. Hoc animadverso facile tolluntur strophæ istiusque generis numeri fictitii; ut Ol. I, str. 10. non hic rhythmus est,

$\cup \angle \angle \cup - \cup \angle \cup \cup \cup$

sed hic,

$\cup \angle \angle \cup - \cup - \cup \cup \cup$

qui brevior uno iambo vs. 9.

$\cup \cup \cup \angle \cup - \cup \cup \cup$

idemque una syllaba longior Pyth. VI, extr.

$\cup \angle \angle \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup$

Plura, quae huc pertinent, explicui libro secundo in numero trochaico et iambico. Postremo odae quoque ipsius, in qua positus versus est, analogia spectanda est metrorumque in ea quaedam concinnitas. Ita Ol. IX, str. 2. 3. 4. concinnitas postulat hos numeros,

$\times \cup \angle \cup \cup - \cup \times \cup \angle \cup \cup - \cup$

quae violaretur hac divisione,

$\times \cup \angle \cup \cup - \cup - \cup \angle \cup \cup - \cup$

In qua tamen re modus tenendus est, ne concinnitatis causa numeri fingantur monstruosi iique ita uniformes atque aequabiles, ut infra dignitatem chori lyrici, Aeolici inprimis descendant.

Sed praeceptis non multum proficias in re, quae acre aurium iudicium, studium indefessum, diuturnam exercitationem, passim etiam acumen mentis postulet. Itaque satius videtur relictis regulis exempla quaedam difficiliora addere iis, quibus praecepta modo proposita illustravi: licet per universum opus, secundo praesertim libro sparserim haud pauca, quae repetere non opus videtur. ¹⁰⁾ Pyth. I, ep. 3.

¹⁰⁾ Exempli causa vide quae dixi lib. II, cap. III. in tetrametro catalectico.

∟ ∪ - - ∟ ∪ - - | ∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ ∪

secunda pars numeri obscura est, quia, in quibus syllabis artes sint, non liquet. Hermannus ita digere arses:

∟ ∪ ∟ ∪ ∪ ∪ ∪

sed hic rhythmus nullus est. ¹¹⁾ Restant duae rationes hae: altera, ut sit ithyphallicus,

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ ∪

quae damnanda ideo, quod neque ultima ithyphallici artis solvitur ¹²⁾ neque ithyphallicus intrare in carmen Dorium potest ¹³⁾; altera, ut dimeter sit creticus, quae quoniam sola relinquitur, vera sit necesse est. Eadem autem confirmatur exemplis, quae eundem numerum praebent, sed arti non soluta. Tale est Pyth. IV, str. 7.

∟ ∪ - - ∟ ∪ - - | ∟ ∪ - ∟ ∪ ∪

Aristophanes *Lyfistr.* 1014 — 1034.

∟ ∪ - ∪ ∟ ∪ - ∪ ∟ ∪ ∪ ∟ ∪ ∪

οὐδὲν ἔστι θηρίον γυναικὸς ἀμαχώτερον.

Conferri meretur etiam Aeschyleus numerus *Suppl.* 1071. 1072. et ant.

∟ ∪ - ∪ ∟ ∪ - | ∟ ∪ - ∟ ∪ ∪

πημονὰς ἐλύσατ' εὖ· χειρὶ παιωνίᾳ. ¹⁴⁾

Adde *Isthm.* V, str. 6.

∪ ∪ - ∪ ∟ ∪ - - ∪ ∪ ∪ -

nisi coniungendus cum sequenti versus:

∪ ∪ - ∪ ∟ ∪ - - ∪ ∪ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ - ∟ ∪ -

Postremo similis numerus *Isthm.* VII, 8.

∪ ∪ - - ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ -

ubi olim contra analogiam sic distinxi:

∪ ∪ - ∟ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ ∪ -

Item *Ol.* X, ep. 3. non hic est numerus:

∟ ∪ ∟ ∪ ∪ ∪ ∪ -

sed

∟ ∪ - ∪ ∪ ∪ - -

ut *Ol.* VI, ep. 7. *Nem.* XI, ep. 6.

∟ ∪ - ∟ ∪ - -

11) V. lib. II, cap. X.

12) Confer, ū tanti est, lib. II, cap. II.

13) V. lib. III, cap. XVI.

14) Conf. dissertationem Germanicam de metr. Pind. p. 62 sqq.

Ol. XI, ep. 5. si versus integer est nec potius sequenti coniungendus, metrum reperitur hoc:

υ υ - υ υ υ - -
 σὺν Ὀλυμπιάδι πρώτῃ

Artes aut sic poni possunt,

υ υ ἄ υ υ ἄ -

quod exemplo caret; aut sic,

υ υ ἄ υ υ - -

atque hoc analogum mensurae υ υ - - in eodem carmine str. 3. et numero huic,

υ υ ἄ υ υ - σ

Pyth. VI, str. 4. Nem. VIII, ep. 3.

Pyth. V, str. 3. hoc habes metrum:

υ - υ υ υ - υ - υ υ - υ υ υ υ

cuius numerus potest dubius videri. In fine binas breves ultimas pro longa computandas censeas; sed rara illa solutio, frequentissima haec: υ υ υ, ut saepius dictum libro secundo et tertio. Hinc logaedicus versus censendus est praemissa basi et subiecto cretico:

υ - υ υ υ | x υ υ υ υ - υ - υ υ υ

Superfunt eparcha, quorum aut ratio est antispastica,

υ ἄ υ υ υ | x υ ἄ υ υ - υ - υ υ υ

aut iambica,

υ ἄ υ υ υ | x υ ἄ υ υ υ - υ - υ υ υ

Iambicam esse exempla docent. Nam versum praecedentem Pindarus incipit ab hoc metro υ ἄ υ υ υ, in quo modo forma haec est υ ἄ υ υ υ modo haec υ ἄ υ -; deinde confer numeros hos Pindaro frequentatos¹⁵⁾:

I. σ υ υ - | x σ υ υ υ - υ - υ υ υ

II. υ ἄ υ υ υ | x υ ἄ υ υ υ - υ - υ υ υ

III. υ ἄ υ - | x υ ἄ υ υ υ - υ - υ υ υ

IV. σ υ υ - | x υ υ υ υ - υ - υ υ υ

V. σ υ υ - | x υ ἄ υ υ υ - σ

Horum aliud alio illustratur. Etenim II. et III. evincunt in fine esse creticum tum nostro, de quo agimus loco, tum in numero I. et rursus I. III. IV. V. eparcha demonstrant iambica esse tum nostro loco tum in numero II. Nihil igitur relin-

15) Qui ubi inveniantur, indicavi lib. II, cap. III. in dipodia iambica.

quitur ambigui. Alibi eadem mensura $\cup - \cup \cup \cup$ est antispastica $\cup \angle \overset{\curvearrowright}{\cup \cup}$, ut in hoc,

$\cup \angle \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} \cup \angle \cup \cup - -$

Ol. XI, ep. 1. Pyth. VII, 5. ob analogiam exemplorum similibus.¹⁶⁾

Ol. XIII, str. 3. nullus est hic numerus,

$\cup \angle \cup \cup \cup \cup - - \angle \cup \cup$

sed ita recitandum:

$\cup \angle \cup \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} - - \angle \cup \cup$

ut in sequenti versu. Neque enim ita videtur constitui posse:

$\cup \angle \cup \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} - - \angle \cup \cup$

ut fit initio tetrapodia iambica, quia non intelligitur, cur in fine levissimi numeri longa pro brevi thesis sit; quae in nostra divisione ideo apta, quod gravis in ea dipodia trochaica est, non levis iambicus. Eadem causa est, cur Pyth. XI, ep. 5. non hos numeros statuam,

$\cup \angle \cup - \cup - - \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} -$

sed aut,

$\cup \angle \cup - \cup - \angle \cup \overset{\curvearrowright}{\cup} -$

aut,

$\cup \angle \cup \angle \cup - - \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} -$

Nihil enim discerno. Accedit in priori loco, quod initio ordinis arseos solutio in duas breves amatur.

Pyth. X, ep. 6. ita distinxit:

$- \angle \cup - \cup \angle \cup \cup - \cup - \angle \cup \cup$

ac similiter Pyth. XI, ep. 6. quum tamen praecedens illic versus hic sit,

$- \angle \cup \angle \cup \cup - \cup -$

et ep. 6. sic possit recitandum videri,

$- \angle \cup \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup - \angle \cup \cup$

fere ut Nem. VI, str. 1.

$\cup \angle - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup - \overset{\curvearrowright}{\cup \cup} \cup$

Sed quum Pyth. X, ep. 6. et XI, ep. 6. palimbacchio statuendo desit causa idonea, quae est syllaba anceps aut longa

$(- \angle \cup \overset{x}{\cup} \cup \text{ five } - \angle - \overset{x}{\cup} \cup)$,

non hoc ausus sum, praesertim quum iambica haec mensura $- \angle \cup - \cup$ nihil sit nisi ingressus rhythmici amplior quidem palimbacchio, sed eidem simillimus. Idem

¹⁶⁾ V. lib. II, cap. VIII.

valere debet de Ol. IX, ep. fin. Ita Pyth. VIII, str. 6. ob analogiam Eupolidei ¹⁷⁾ et Epionici polyschematistorum ¹⁸⁾ ita describeris:

⊖ ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ ⊘ ⊘ ⊘

collato praefertim eiusdem strophae vs. 5. Sed quum anceps absit, non hoc licere videtur. Aliiter statuendum censeo Pyth. II, str. 5. 6. ubi basin cum anacruli agnosco, quia arsis insequens soluta est, a soluta autem arsi numeri initium in Pindaricis fieri solet.

Pyth. I, str. 2. in fine ita designavi numeros:

⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘

Alius fortasse ita describet:

⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ - - ⊘

sed talis numerus, cuius ultimus ordo ex una fit syllaba, tragicae arrhythuniae est, non perfectionis Pindaricae. ¹⁹⁾ Sed cur non sic demetitur numerum:

⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ - - -

hoc est,

⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ - ⊘ ⊘ -

prorsus dactylico metro? Quippe quod dactyli thesis non contrahitur apud Pindarum. Atque ut contraheretur, tamen hinc explicari non possit logaoedius hic:

- ⊘ - ⊘ ⊘ ⊘ - ⊘ - ⊘ ⊘ ²⁰⁾

itaque trochaeus in fine statuendus est.

XXII.

De resolutione stropharum in versus. Prima nota finis versus hiatus: ubi de vocibus digamma habentibus; altera syllaba anceps; tertia interpunctio.

Versus in strophis inveniuntur initio ac fine designando: fine autem reperto haud amplius quaerenda initia sunt. Itaque universa versusum designatio pendet a finibus eorum investigandis. Qui ubi finiantur aut secus, indiciis cognoscas quinque, quorum primum *hiatus*, in mediis versibus certa tantum lege, in finibus simpliciter licitus ¹⁾; alterum *syllaba anceps*, cuius eadem est conditio ²⁾; tertium *interpunctio* in finibus versusum frequentata. ³⁾ Accedit, quod *integro vocabulo* versusum finire ne-

17) V. Herm. Metr. §. 370.

18) V. nos lib. II, cap. II.

19) Conf. lib. II, cap. VIII. in dochmio.

20) Vide hunc et alia lib. III, cap. IV.

1) V. lib. I, cap. XVII. coll. cap. XIII.

2) V. lib. I, cap. X. coll. cap. XIII.

3) V. lib. I, cap. XVI.

cesse est. 4) Postremo harum notarum ope inventis certa via plurimorum versuum finibus ceteri invelligari possunt comparandis aliis locis, cognito usu rhythmico. Haec illustrabo singillatim.

Hiatus alius licitus, alius illicitus. Licitus incertum finis indicium praebet; ubi tamen saepius in eadem strophae sede recurrit, suspicionem de fine versus movet, quod licitum quoque hiatus vitare consueverunt poetae, ubi fieri commode poterat. Licitus hiatus in *diaeresi*, licet rarissimus, et in *apostropha*; porro in *correpta ante vocalem vocali longa* in dactylica thesi et in soluta arsi sive dactylica sive trochaica sive paeonica 5); praeterea in arsi dactylica, idque in ipsa ultima catalecticorum sive in syllabam sive in disyllabum, atque in trochaica, in hac tamen rarior 6); postremo in vocibus ex antiquo usu *digamma* habentibus.

Digamma quod vocant Aeolicum apud Pindarum positionem non facit, neque impedit, quominus praecedens vocalis abiiciatur per apostrophum, sed hiatus tantum cavendo relictum est in iis vocibus, in quibus obtinebat antiquitus, atque ibi in Pindaricis carminibus a coactaneis haud dubie pronunciabatur, quia, nisi pronunciatum esset, non cavisset hiatus. Etenim quum Pindari aetate evanisset ex vulgari lingua, pro arbitrio poetae certa tantum ratione assumi poterat ac rursus omitti, ubi aut minus placeret aut necessarium non videretur. Ita vel Homeri tempore factum esse, ingeniose coniecit Thierschius noster, allatis etiam aliis exemplis, ubi idem fiebat, ut modo *γαῖαν* modo *αἶαν* veteres dixerunt poetae. Apud Pindarum igitur in quibus vocibus ob digamma hiatus inveniatur, in dissertatione vernaculo sermone scripta exposui, unde vocabulorum indicem huc transferam auctum passim locis ex manuscriptorum fide emendatis et correctum curis secundis. In Epiniis igitur voces sunt haec, quas in antiqua lingua habuisse digamma tum ex Homero tum ex aliis indicibus constat.

A.

Ἄναξ. Ἐρίαλτα ἄναξ Pyth. IV, 89. σέ τε, ἄναξ Pyth. XI, 62.

Ἀνάσσω. εὐρὺ ἀνάσσω Ol. XIII, 22.

Ἀνδάνω. εἴη ἀνδάνειν Pyth. I, 29. μάλα ἀδόντι Pyth. VI, 51.

Ζημί τε ἄδον Isthm. VII, 18.

E.

Εἶδομαι. ἀνίρι εἶδομένω Pyth. IV, 21.

Εἶδος. κατὰ εἶδος Ol. VIII, 19.

4) V. lib. I, cap. XIII.

5) V. lib. I, cap. XVII.

6) Exempla collegit Hermannus de dial. Pind. p. VII. quae tamen non omnia esse vera intelliget is, qui evolvere locos velit, ut constituti a nobis sunt. Hiatus exempla in arsi trochaica indicavi in notis ad Ol. VII, 2. ubi ante illas potissimum voces, quae digamma habent, admitti docetur.

- Εἰδώς.* πολλά εἰδώς Ol. II, 94. Confer *χθόνα οἶδεν* fragm. incert. XCVI.
Εἴκοσι. ἐπὶ εἴκοσι Nem. VI, 60.
Εἶπεῖν. τόσα εἶπεῖν Ol. XIII, 68. μέγα εἶπεῖν Nem. V, 14. σάρα εἶπαις Ol. VIII, 46. μέγα εἰπών Nem. VI, 28. ἄρα εἰπών Isthm. V, 52.
Ἐλπίς. παρὰ ἐλπίδα Ol. XIII, 80. ἐπὶ ἐλπίδεσσι Pyth. II, 49. ἀμικρομέναντα ἐλπίδες Isthm. II, 43. Confer *τί ἔλλεται* fragm. incert. XCIX.
Ἐοικώς. τὰ εοικότα Pyth. III, 59.
Ἔπος. τοιοῦτόν τι ἔπος Ol. VI, 16. τρία ἔπεα Nem. VII, 48.
Ἔργον. ἀντὶ ἔργων Pyth. II, 17. οὔτε ἔργον Pyth. IV, 104. καλὰ ἔργα Pyth. VII, 20. μεγάλα ἔργα Nem. III, 42. γλυκίστα ἔργα Nem. VII, 52. μέγα ἔργον Nem. X, 64. τρία ἔργα Ol. XIII, 37.
Ἐρξας. καλὰ ἔρξαις Ol. XI, 95.
Ἐσπέρα. δὲ ἐσπέρας Isthm. VII, 44.
Ἔτος. γε ἐτίων Ol. II, 102.

H.

- Ἥθος.* διαλλάξαιντο ἧθος Ol. X, extr.
Ἥχώ. ἴθι Ἀχοῖ Ol. XIV, 21.

I.

- Ἰδεῖν.* τε ἰδών Ol. IX, 66. ἐρασίμολπε ἰδοῖσα Ol. XIV, 16. τι ἰδέσθαι Pyth. I, 26. Sed Ol. XIV, 22. metri causa praetuli ὄρρ' ἰδοῖσ', admissio apostropho ante vocem alias digamma habentem.
Ἰδρις. τε ἰδριν Ol. I, 104.
Ἰσημι. πάντα ἴσαντι Pyth. III, 29.
Ἰσος. ἐπὶ ἴσα Nem. VII, 5.

O.

Οἶ, innumeris locis, quorum partem collegit Hermannus in commentatione de dialecto Pindari. Ex his memorabilia *σιγῆ οἶ* Nem. X, 29. *οὔ οἶ* Pyth. II, 83. Neque usquam apud Pindarum *οἶ* ante se habet apostrophum aut *N* paragogicum, quo evitetur hiatus. 7)

- Ὅς, suus.* παῖδα ὄν Pyth. VI, 36. περὶ ᾧ Isthm. III, 54.
Οἰκίζω. καλὰ ὄκισεν Nem. X, 5.
Οἶκος. οὔ τινά οἶκον Nem. VI, 26. δὲ οἰκόθεν Pyth. VIII, 53. τινὰ οἶκον Pyth. VII, 5.

Alia hiatus exempla non reperiuntur exceptis his: in tribus nominibus propriis, *τε Ὠανον* Ol. V, 11. quod nomen est Siculum, *τε Ἰάλισον* Ol. VII, 74. *Που-*

7) V. Hermann. ad Orphic. p. 787. Alia vestigia litterae Aeolicae in Pindaricis non negligenda v. in notis ad Ol. III, 37. VII, 2. Pyth. II, 14.

σειδάωνι Ἴσθμῳ Isthm. I, 32. ἀλιεργία Ἴσθμοῦ ibid. 11. 8) In vocibus ἐρίκω et ἔργμα, quas in hiatu positas olim putabam, falsa me versusum distributio fefellerat. In verbis ἔγω et ἴδιος, quae in commentatione Germanica memoravi, hiatus reperiebatur post voculam δέ; quis vero credat post particulam hanc, quae vitari facillime poterat, Pindarum admisisse hiatus, quem caverit tam diligenter? Emendavi igitur eos locos, nec iudices periti succensebant. Pluribus locis hiatus e mendis ortus manifestis. Sic ποτὶ ἅπαντα Pyth. II, 66. natum ex coniectura falsa; δὲ Ἴωλκὸν Pyth. IV, 188. iamdudum recte mutatum in δ' Ἴωλκὸν, licet Ἴωλκὸς possit digamma habere, ut dixi ad Ol. VII, 2.; ποτε Οἰκλέος Pyth. VIII, 41. ut legit Hermannus in commentatione de dialecto Pindari, deterius multo vulgatà ποτ' Οἰκλέος; Pyth. XI, 10. vulgatam κελιδῆτε ἄκρος recte Heynius mutandam censuit in κελιδῆσετ' ἄκρος. Isthm. VI, 33. τε ἐνανθία versusum distinctio hiatus sustulit. Isthm. VII, 37. Ἄρεϊ ἐναλίγκιον antiquo possis usu tueri 9), sed medela a me adhibita lenissima est. Ol. III, 17. V, 18. correctae ex libris, Pyth. I, 37. ex librorum vestigiis, I, 92. ex vera Hermanni emendatione. Adde Ol. V, 16. XIII, 47. XIV, 18. Pyth. V, 80. Nem. V, 32. Isthm. VI, 12. VII, 40. 59. ad quae vide notas. Haec paucula qui neget emendanda fuisse, criticam ignoraverit artem; atque idem plura hiatus specimina ex libris corruptis inferre in Pindarica poterit. Postremo in fragmentis hiatus plurimis locis deberi scriptoribus ea afferentibus aut librariis, non est quod exponam. 10)

Syllaba anceps nonnisi in arsi certum est finis versus indicium, atque ibi a poetis aliquoties videtur de industria posita esse, quo versus distinguerentur facilius 11); nihilo minus etiam ibi, ubi in thesi posita est, certe in Dorici carminibus rarum extra finem versus syllabae ancipitis usum habentibus, negligenda non est. Ceterum grammatici, Byzantini maxime aevi, de quibus in Praefatione ac passim in notis dixi, ancipitem mensuram saepissime, etiam hiatus aliquoties, in fine versus sustulerunt addito fulcro γ' ant τ', aut alia futili mutatione. Exempli causa cum notis evolve Ol. I, 84. VI, 33. 68. 75. VII, 8. VIII, 83. 84. IX, 31. 81. 111. XI, 64. 85. 99. 107. XIII, 14. 58. 80. 95. Pyth. II, 31. 93. IV, 134. V, 8. VI, 13. 50. VIII, 13. 34. IX, 106. Nem. III, 51. Isthm. VII, 56. Plurimi loci sunt in Olympiis, quae studiosius depravarunt grammatici. Eorundem via Schmidius perrexit, de quo vide Hermannum.

Utraque nota, tam syllaba ancipiti quam hiatu, incertius *interpunctionis* indicium. Quamvis enim finis versus interpunctionem sive maiorem sive minorem amet, ut, quae voces in eadem sententia posita sint, eadem numero coniungantur;

8) Conf. ad Isthm. V, 4.

9) V. lib. I, cap. XVII.

10) V. diss. German. de metris Pind. p. 34.

11) V. lib. I, cap. X.

tamen neque omnibus hoc locis fieri potest, et saepe poetae vel de industria paullo ante versus finem aut paullo post interpungunt, ut ei vocabulo, ante quod interpungatur in fine versus, aut post quod initio, maior accedat vis; postremo medio quoque versu caesurae et diaereseos causa interpunctio ponitur.¹²⁾ Quid quod aliquoties praepositio a nomine suo dirimitur? Ut *πᾶσαν κατὰ | Ἑλλάδ' ἐρύησεις* etc. Ol. XIII, 108. Confer Ol. VI, 53. et ibi notam, ac Nem. V, 34. In quo qui haereat, is magis mirabitur etiam enclitica separari a vocabulis, abs quibus pendent. Exempla indubia Nem. IV, 64. Isthm. VII, 10. et ibid. 12. Unum est ex coniectura Ol. XIV, 8. ubi vide notam. Sed in hoc vide artem poetae: fecit enim nonnisi in Aeoliis carminibus eorumque similibus Lydiis, quorum quum vehemens numerus sit, iure sibi hanc libertatem vindicant, quae, metro grammaticae vocum coniunctioni repugnante, motum praebet non tranquillum et sedatum, sed turbulentiae plenum. Praeterea vero nonnisi in anacrusi versus encliticam reperies: quemadmodum ne tragici quidem in arsi trochaica vel iambica pedis trisyllabi amant encliticas *γε* aut *τε*.¹³⁾ Quid quod Pindarus hac ipsa encliticae separatione pingit res horrendas? Vide modo versus ipsos Nem. IV.

*πῦρ δὲ παγκρατῆς θρασυμαχάνων τε λεόντων
ὄνυχας ὄξυτάτους ἀκμαίν
τε δεινοτάτους σχάσαις ὀδόντας.*

Et Isthm. VII.

*ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς
γε Ταντάλου λίθον παρὰ τις ἔτραψεν ἄμμι θεός,
αἰτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. ἀλλὰ
μοι δεῖμα μὲν παροιχόμενον*

etc. Quantum ternis his locis carmen dispendium fecisset, si enclitica eodem cum praegresso vocabulo versu posita a Pindaro esset, intelligent quibus Musae non iratae. Postremo quam cogitate veteres hoc sibi indulserint, inde perspicitur, quod quum pedes numeri respondeant vocabulis orationis, licuit unum vocabulum inter plures dividere pedes; quum vero versibus respondeant minores orationis articuli, licuit verba grammaticae coniuncta dividere in plures versus. Quid quod singulas voces, ab integra periodo separatas, initio sequentis strophae collocatas in Aeoliis quidem numeris reperimus? Quod si licuit in strophis, quidni in versibus licuerit encliticam aut praepositionem a vocabulo primario disiungere¹⁴⁾?

12) V. lib. I, cap. XVI.

13) V. Porson. Praef. ad Hecub. p. XVII. XVIII. ed. Lips.

14) Ad haec confer lib. I, cap. XVI. lib. III, cap. XXVI.

XXIII

Quantum indicium est in eo positum, quod dividere vocabulum inter duos versus non licet. De usu apostrophi in fine versus. Ne in compositorum quidem vocabulorum commissura dividitur vocabulum apud Pindarum. Asynarteti nulli in metris lyricis.

Vetus est grammaticorum praeceptum: Πᾶν μέτρον εἰς τελείαν περατοῦται λέξι. Itaque versus, quod metrum in eo dicto grammatici appellant, ubi divisum vocabulum est, finiri nequit; ubi vero finitur, dividi vocabulum non potest. Contra quam regulam quae afferri possint, ea alibi iam refutavimus in hoc ipso opere ¹⁾: quod vero Sapphicæ odae versus tertio epodus alias hiatu disiunctus ita adiungitur, ut vocabulum divisum inter utrumque sit, ut in hoc,

πυκνά δινῶντες; πτέρ' ἀπ' ἄραν' αἰθέ-
ρος διὰ μέσσω,

Archilochea epodorum licentia excusandum, quae Aeolensibus poëtriae non improbata a Pindari perfectione abest longissime. ²⁾ Idem vero praeceptum argumento firmatur hoc certissimo, quod sere, *ubicunque versus finis hiatu et syllaba ancipiti inventus est certus, terminatur is vocabulo integro: ubicunque vero in medio vocabulo termines versus, ibi neque hiatus neque syllaba anceps certum versus finiti indicium praebet.* Hoc ipsa Pindaricorum carminum restitutio commonstrat, in qua hiatu inprimis et syllaba ancipiti ducibus progressus sum: raro iis deficientibus usu rhythmico deposcente versus finis statuendus erat, nullo impediente vocabulo diviso: rarissime vocabulum divisum reperiebatur, ubi hiatus aut syllaba anceps versus finem postulabat; quater tantum coniectura opus erat, in ceteris libri lectionem praebebant, maximam partem etiam alias ob causas meliorem, qua recepta non divideretur vocabulum. Quis vero ob quaternos locos in tam corrupto scriptore nostrum hoc praeceptum damnaverit, nisi rei criticae imperitus, quum praesertim coniecturae, quibus in iis usi sumus, non admodum sint audaces? Sed de his rebus partim annotationes monebunt, partim paullo post dicetur de industria: nunc quoniam exemplo opus videtur, in quo cernatur non dividi vocabula, ubi hiatus et syllaba anceps finitum versus commonstrant, apponam certe unum, idque ob stropharum numerum maiorem quam in ceteris omnibus Pindari odis longe gravissimum, Pythii carminis quarti: alia autem duo specimina Olympicorum primi et secundi, quae una cum Pythio quarto in commentatione Germanico sermone scripta ³⁾ examinavi, omittam brevitatis causa. Pro fundamento autem ponemus

¹⁾ Conf. lib. I, cap. XIII.
VOL. I. P. II.

²⁾ Conf. lib. I, cap. XIV, extr.

³⁾ cap. V. p. 64—98.

cam rationem dividendorum versuum, quam in vulgatis reperimus editionibus, quam conferetur Hermanniana, ubi a vulgata aut a nostra discrepat. Hermannus enim, qua est ingenii praestantia, exceptis paucis eos investigavit locos, ubi versus finiri commode posse viderentur, atque in eo fere solo peccavit, quod divisa reliquit vocabula. Sunt quidem, qui aliis quoque locis separandos versus putent: sed eorum rationes tam sunt absconae, tam temerariae nullisque subnixae argumentis probabilibus, ut iis refutandis cara tempora consumere indignum videatur, quum levis praesertim opera sit et via expedita, quam tentare nullo periculo possit vel tiro. Accipe igitur examen Pythiae odae quartae.

S t r o p h a e.

Vs. 1. Σήμερον μὲν χρῆ σε παρ' ἀνδρὶ φίλῳ
 ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Numerum finitum significat *syllaba anceps* brevis ant. ζ. str. i. *hiatus* ant. δ. ε. str. iá. *interpunctio* str. δ. η. iá. ant. ιβ. ιγ'. Vocabulum divisum nullum.

Vs. 2. σῆμεν εὐπυρον βασιλῆϊ Κυρά-
 ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Vocabula divisa str. á. δ. ant. ε. η. i. nullus *hiatus*, nulla *anceps*. Hermannus numeri causa sequentem addit *syllabam*:

σῆμεν εὐπυρον βασιλῆϊ Κυράνας,
 ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Vocabula divisa vicies ant. á. str. β. ant. β. str. γ. ant. γ. δ. str. é. ant. é. str. ε. ζ. ant. ζ. str. η. str. θ. ant. θ. str. i. iá. ant. iá. str. ιβ. str. ιγ'. ant. ιγ'. *Hiatus* nullus, nulla *syllaba anceps*.

Vs. 3. νας, ὄφρα κωμάζοντι σὺν Ἀρκείλῳ
 - ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Numerum finitum significat *anceps* brevis str. β. ant. δ. str. iá. ιβ. *hiatus* ant. β. γ'. str. η. ant. η. str. i. ant. ιβ. ιγ'. *interpunctio* str. á. ant. γ. δ. str. ε. ant. ε. str. ζ. str. η. ant. i. str. ιγ'. ant. ιγ'. Vox nulla divisa.

Vs. 4. Μοῖσα, Λατοῖδαισιν ὀφειλόμενον
 ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Vocabula divisa str. γ. ant. γ. δ. str. é. ant. é. str. η. ιβ. ant. ιβ. Nullus *hiatus*, nulla *anceps*. Hermannus sequentem addit *syllabam*:

Μοῖσα, Λατοῖδαισιν ὀφειλόμενον Πυ-
 ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ - ὀ -

Vocabula divisa omnibus locis, excepta ant. β. ubi tamen in media oratione definit versus ἀν δ' | εὐθύς ἀρπάξαις. *Hiatus* nullus, nulla *anceps*.

Vs. 5. Πυθῶνί τ' αὐξῆς οὖρον ὕμνων.
 - ὀ - ὀ - - ὀ - ὀ - ὀ -

Numerum finitum significat *syllaba anceps* brevis ant. ε. str. ζ. ant. iá. *hiatus* ant.

γ'. ε. η. *interpunctio* str. α. γ'. δ'. ant. δ'. ε. str. ζ'. ζ. η. θ'. ιά. ant. ιβ'. Nulla vox divisa.

Vs. 6. Ἐνθα ποτὲ χρυσέων

└ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ -

Vocabula divisa ant. α. str. β'. ε. ζ'. ant. ζ'. str. i. ant. ιά. str. ιβ'. ant. ιβ'. Anceps nulla, hiatus nullus. Hinc recte Hermannum hunc versum sequenti coniunxisse iudico.

Vs. 7. Διὸς αἰητῶν πάριδος

◡ ◡ └ - └ ◡ - ◡

Numerum finitum significat *syllaba anceps* brevis str. α. ant. γ'. ε. θ'. str. i. *hiatus* ant. β'. str. ζ'. ant. ιά. *interpunctio* ant. α. str. β'. ant. β'. γ'. str. δ'. ant. δ'. str. ζ'. ant. ζ. η. str. θ'. ant. θ'. i. ιά. ιβ'. Vocabulum non dividitur; nam *ἔπειτ' ἐν-ήλυθον* str. i. erat corruptum.

Vs. 8. οὐκ ἀποδάμον Ἀπόλ-

└ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ -

Vocabula divisa str. α. ant. α. γ'. str. δ'. ε. ζ'. ζ. ant. ζ'. str. η. ant. η. str. θ'. ant. θ'. str. i. ant. i. str. ιά. ιβ'. Nullus hiatus, nulla anceps. Hermannus versum auget *syllaba*:

οὐκ ἀποδάμον Ἀπόλλω-

└ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - -

Dividitur vox str. α. ant. α. str. β'. ant. β'. γ'. str. δ'. ant. δ'. ε. ζ'. str. ζ. η. θ'. ant. θ'. str. i. ιά. ant. ιά. str. ιβ'. ιγ'. Nullus hiatus, nulla anceps.

Vs. 9. λωνος τυχόντος ιοία

- └ ◡ ◡ - ◡ └ ◡ ◡

Numerum finitum prodit *anceps* brevis str. α. ζ'. η. ant. η. ιβ'. ιγ'. *hiatus* ant. δ'. *interpunctio* ant. α. β'. str. δ'. ant. δ'. str. ζ'. ant. ζ'. ζ. i. ιά. ιβ'. str. ιγ'. Nulla vox divisa.

Vs. 10. χρῆσεν οἰκιστῆρα Βάττον

└ ◡ ◡ - - └ ◡ ◡ - -

Vocabula divisa ant. α. δ'. str. ε. ζ. θ'. ant. θ'. i. str. ιβ'. ιγ'. ant. ιγ'. Sed neque hiatus ullus neque anceps.

Vs. 11. καρποφόρου Λιβύας, ἱερὰν

└ ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - ◡ ◡ -

Numerum finitum prodit *anceps* brevis ant. ζ'. *hiatus* ant. γ'. str. δ'. ant. η. θ'. str. ιγ'. *interpunctio* ant. β'. γ'. str. δ'. ζ'. ant. ζ'. str. η. ant. η. θ'. ιά. str. ιγ'. ant. ιγ'. Vocabulum dividitur nullum.

Vs. 12. νᾶσον ὡς ἤδη λιπὼν

└ ◡ ◡ - - └ ◡ ◡ -

Vocabula divisa ant. α. str. β'. ant. β'. str. γ'. ant. γ'. δ'. str. ε. ζ. η. ant. η. θ'. str. i. ant. i. str. ιά. ant. ιά. str. ιβ'. nulla anceps, nullus hiatus. Hermannus addit *syllabam*:

νασον ὡς ἤδη λιπὼν κτίσ-
 ˘ ˘ — — ˘ ˘ — —

Hinc vocabula dividuntur ter et vicies, hoc est omnibus locis exceptis tribus ant. ε. str. ζ. ιβ. nullus hiatus, nulla anceps, nisi ante Heynium in voce κτίσειεν str. α. ubi bene ille correxit κτίσειεν.

Vs. 13. κτίσειεν εἰάραματον
 — ˘ ˘ — — ˘ ˘ ˘

Finem versus prodit *syllaba anceps* brevis ant. β. str. γ. ant. δ. str. η. ι. ant. ιβ. str. ιγ. hiatus ant. ε. str. ζ. *interpunctio* ant. ζ. str. η. (ια.) ant. ια. ιβ. str. ιγ. Vocabulum non divisum.

Vs. 14. πόλιν ἐν ἀργάεντι μαστῶ.
 ˘ ˘ ˘ — — ˘ ˘ — —

E p o d i.

Vs. 1. Ἄντι δελφίνων ἐλαχυπτέρυγων
 ˘ ˘ — — ˘ ˘ ˘ — ˘ ˘ — —

Vocabula divisa ep. θ. ια. nullus hiatus, nulla anceps. Hermannus addit syllabam:

Ἄντι δελφίνων ἐλαχυπτέρυγων ἵπ-
 ˘ ˘ — — ˘ ˘ ˘ — ˘ ˘ — —

Hinc dividuntur vocabula ep. α. γ. δ. ε. ε. ζ. η. θ. ι. ιβ. ιγ. Nulla anceps, nullus hiatus.

Vs. 2. ἵππους ἀμείψαντες θοάς
 — ˘ ˘ — — ˘ ˘ ˘ — —

Numerum finitum prodit *syllaba anceps* brevis ep. β. ε. ζ. θ. ι. hiatus ep. δ. ια. ιγ. *interpunctio* α. γ. δ. ζ. η. θ. ιβ. Nullum dividitur vocabulum.

Vs. 3. ἀνία δ' ἀντ' ἐρετμῶν
 ˘ ˘ ˘ — ˘ ˘ — —

Divisa vocabula ep. β. δ. ε. ε. η. θ. ιβ. ιγ. nulla anceps, nullus hiatus. Hermannus addit syllabam:

ἀνία δ' ἀντ' ἐρετμῶν δι-
 ˘ ˘ ˘ — ˘ ˘ — —

Divisa vocabula ep. α. β. ε. η. θ. ι. ια. ιβ. ιγ. nulla anceps, nullus hiatus.

Vs. 4. δίφρους τε νομάσοισιν ἀελλόποδας.
 — ˘ ˘ — — ˘ ˘ ˘ — ˘ ˘ ˘ — —

Nullum dividitur vocabulum, et finem versus prodit *anceps* brevis ep. δ. Hiatus reperitur nullus, *interpunctio* octies ep. α. β. γ. ε. θ. ι. ια. ιβ.

Vs. 5. κείνος ὄρνις ἐκτελευταί-
 ˘ ˘ — — ˘ ˘ — —

Vocabula divisa ep. α. β. γ. ε. ζ. θ. ι. ιβ. hiatus nullus: *syllaba anceps* in thesi trochaica, incertum finis numeri indicium, semel erat ep. η. sed sublata a me est

eas ob causas, quas initio notarum ad hoc carmen explicui. Igitur versus hoc loco finiri non debet.

Vs. 6. *σει μεγαλᾶν πολίων ματρόπολιν*

⊥ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ | ⊥ ∪ ∪ -

Versus cum Hermanno finiendus post penthemimerin dactylicam prodente *syllaba anceps* brevi ep. *ιά*. *hiatus* ep. *δ*. *έ*. *θ*. *interpunctio* ep. *γ*. *ς*. *ή*. *ι*. *ιά*. *ιβ*. Vocabulum dividitur nullum. Choriambus residuus pertinet ad versum sequentem.

Vs. 7. *Θήραν γενέσθαι, τόν ποτε*

- ⊥ ∪ - - ⊥ ∪ -

Vocabula divisa undecies ep. *β*. *γ*. *δ*. *έ*. *ς*. *ζ*. *ή*. *θ*. *ι*. *ιά*. *ιγ*. hiatus nullus, anceps nulla. Hermannus ita constituit versum:

ματρόπολιν Θήραν γενέσθαι

⊥ ∪ ∪ - - ⊥ ∪ - -

sed divisa vocabula ep. *θ*. *ιά*. *ιγ*. hiatus nullus, anceps nulla.

Vs. 8. *Τριτωνίδος ἐν προχοαῖς*

- ⊥ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪ -

Finitum numerum prodit *syllaba anceps* brevis ep. *β*. *γ*. *έ*. *ς*. (in editione nostra) *ιά*. *interpunctio* ep. *δ*. *θ*. *ιά*. *ιβ*. *ιγ*. Vocabulum non dividitur.

Vs. 9. *λίμνας θεῶ ἀνέρι εἰδομένῳ*

- ⊥ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ -

Vocabula divisa ep. *έ*. *ι*. *ιβ*. hiatus nullus, nulla anceps. Etiam Hermannus huic versui sequentia adiungit.

Vs. 10. *γαῖαν διδόντι ξείνια*

- ⊥ ∪ - - ⊥ ∪ -

Vocabula divisa ep. *β*. *γ*. *δ*. *έ*. *ζ*. *ή*. *θ*. *ι*. *ιβ*. *ιγ*. hiatus nullus, nulla anceps. Hermannus in quinta syllaba finit versum:

λίμνας θεῶ ἀνέρι εἰδομένῳ γαῖαν διδόντι

- ⊥ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ⊥ ∪ - σ

hiatus tamen nullus est, *anceps* semel str. *δ*. quae tamen incertum praebet indicium in thesi trochaica, praefertim in voce *κραιπνόν* liquidam finalem habente: *interpunctio* est ep. *β*. *γ*. *δ*. *ιβ*. *ιγ*. sed minor plurimis locis. Interim, nulla obstante vocabuli divisione, versum, qui cum sequenti coniungi potest, separare ab hoc tutius duxi.

Vs. 11. *πρώραθεν Εὐφραμος καταβάς*

- ⊥ ∪ ∪ - - ⊥ ∪ ∪ -

Numerum finitum prodit *anceps* brevis ep. *δ*. *θ*. *hiatus* ep. *ιγ*. *interpunctio* ep. *β*. *δ*. *έ*. *ζ*. *ή*. *θ*. *ι*. *ιά*. *ιβ*. nulla vox divisa.

Vs. 12. *δέξατ' αἴσιον δ' ἐπί οἱ Κρονίων*

⊥ ∪ - σ ⊥ ∪ ∪ - ∪ ∪ -

Hic etiam Hermannus finit versum. Sed divisa vocabula ep. *γ*. *δ*. *ή*. *ιά*. *ιβ*. nullus hiatus, nulla anceps syllaba.

Vs. 13. Ζεὺς πατὴρ ἔκλαξε βροντάν.

ζ υ - - ζ υ - υ

His addam observationes aliquot huc vel maxime pertinentes. Versum exire posse in vocabulum apostropho mutilatum certum est ex aliis poetis ⁴⁾, estque unum in Pindaricis exemplum certissimum Ol. III, 26. ubi vox ὤρμαιν' in fine antistrophae posita est: unde liquet falli viros doctissimos, qui ultimam talis vocis consonam sequenti versui iungunt: quis enim arbitretur vocem dividi posse inter plures strophas? quod tamen fit quum scribitur,

δὴ τὸτ' ἐς γαῖαν πορεύειν θυμὸς ὤρμαι-
ν' Ἰστρίαν νιν. etc.

Sed in ceteris Pindari locis, ubi huiusmodi vocabulum in fine versus, lis moveri potest. Nam Ol. III, 30. ἄξονθ' et vs. 46. in eadem sede πόρσω δ' iniicit suspicionem, esse hunc versum sequenti coniungendum, licet vs. 14. εὐεικεν habeat ancipitem, facile quidem ferendam ob litteram liquidam: separavi tamen versus, quod eam mihi legem scripsi, ut in locis dubiis malletm dividere quam coniungere. Praeterea apostrophus in fine versus est locis his: Ol. IX, 47. ἄτερ δ', XI, 16. πύκτας δ', Isthm. IV, 29. κλέονται δ', in quibus magis offendit δὲ mutilatum: et coniungi sane omnibus locis versus possunt, quum nullus sit hiatus, nulla anceps. Idem valet de Nem. VIII, 38. ubi est καλύψαιμ', et Pyth. IX, 101. ubi ἄγωνοί θ', item Pyth. V, 72. ubi est γαρύοντ' ex Beckii et Hermannii emendatione. Ol. XIV, 13. φιλησίμολπέ τ' incertum ideo, quod carmen hoc corruptissimum; Nem. VI, 52. ἔμπαξ' est coniectura in tam depravato carmine a me admissa fortasse audacius. Libri tenentur haec: Pyth. IV, 9. ἀγκομίσαιδ', ubi cur noluerim recipere ἀγκομίσαι, vide in notis: ibid. 55. χρόνῳ δ', ibid. 179. ταχέως δ', Isthm. VII, 17. Ἀσωπίδων θ', ibid. 31. ἔειπεν δ', in quibus certa versuum distinctio, sed infortitiae possunt particulae videri; nolui tamen in re ambigua mutare quidquam. Alia correctae ex libris, ut Ol. VII, 11. IX, 31. XI, 102.

In commissura vocabulorum compositorum erat quum putarem Pindarum sibi divisionem indulgisse ⁵⁾, quemadmodum caesura fit in commissura compositi; idque probabile multis reddent loci poetarum pauci supra allati, in quibus vox dividitur. ⁶⁾ Verum explosis Pindari exemplis mox eam sententiam repudiavi. ⁷⁾ Nam caesuram toties adeo neglectam maiorem sibi libertatem vindicare posse eo est certius, quod ne silentium quidem sive vacuum tempus in caesura est ullum. ⁸⁾ Deinde nonnisi apud comicos eorumque aemulos vocabula composita in commissura divisa

4) V. lib. I, cap. XVI.

5) V. comment. German. de metr. Pind. p. 48 sqq.

6) V. lib. I, cap. XVI.

7) In Specimine emendd. in Pind. carmm. p. IX—XV.

8) V. lib. I, cap. XVI.

inter duos versus sunt ioci causa, exceptis nominibus propriis itidem in commissura dissectis, ubi in versum intrare non poterant. Haec non cadunt in Pindarum. Qui quum comicus non sit, iocari non poterat Ol. VI, 53. ἐγ|κέκρυπτο, ubi verum aut ἐν κέκρυπτο, aut deleto ἐν cum Hermanno in epistola ad me data ἀλλά κέκρυπτο; nec Ol. XI, extr. ἀν|αιδέα, ubi divisionem vocabuli tollit lectio . x librorum vestigiis collecta: nec Ol. XIV, 13. φιλησ|μολπε, quo loco corrigendus strophae versus erat; nec Pyth. IV, 211. ἐν|ήλυθον, quod correctum ex libris; nec Pyth. VI, 50. εἰς|οδον correctum ex libris; nec Isthm. V, 7. κατα|σπένδειν, quod emendavi duce Scholiasta; multoque minus in his: Ol. IX, 18. ἴ|σον, Pyth. X, 14. ὄπλοι|σιν, Pyth. XI, 54. ἄ|ρα, Nem. VI, 13. ἄ|μοιρος, Nem. VIII, 40. αἴ|σι, quae omnia fere ex libris aut scholiis emendata sunt, quum partem maximam etiam aliis laborarent vitiis: postremo Isthm. VII, 11. ἐ|μοι, ubi lenissima coniectura scriptum ἀλλά μοι, una mutata littera. Nomen proprium dissectum erat bis, Ol. IX, 19. Ἀλ|φειοῦ, Nem. X, 41. Προί|τοιο, ubi nullam excusationem habet divisio, quod voces sunt simplices, non compositae.

Superest, annon hiatus et anceps in medio quoque versu tolerari possint apud Pindarum; hoc est, *an nulli sint in Lyrico asynarteti*. Quos quum in commentatione saepius memorata Hermanno duce statuissem ⁹⁾, monitus ab eodem retractavi sententiam in appendice ¹⁰⁾, causamque addidi libro huius operis primo. ¹¹⁾ Quippe si asynartetis usus esset Pindarus, in commissura membri utriusque in aliis strophis hiatus et anceps in arsi et in thesis dactylicae brevi secunda reperiri posset, atque eodem loco in aliis vocabulum in utrumque membrum porrectum, quod, si eo loco, ubi hiatus aut anceps est, separares membra, necessarium foret dividi. Atqui hoc in Pindaricis non invenitur nisi in paucissimis versibus, quos corruptos esse colligas vel inde, quod inter multas unius odae strophas in unica dividitur vocabulum, ut in his:

θάλλει δ' ἀρεταῖς ἴ-
σόν τε Κασταλία παρ' Ἀλ-
φειοῦ τε ῥέεθρον,

Ol. IX, 18—20. Praeterea asynarteti speciem praebere versus, in quo duorum ordinum concurrerent theses; sed ne hoc quidem invenies usquam, quique apud Hermannum ¹²⁾ reperiuntur versus huiusmodi, maxime ex antispastico dochmiacoque metro facti, ii aut corrupti sunt aut aliter describendi. Tales sunt: Pyth. V, st. 9. Herm.

υ λ υ - - | υ λ λ υ ζ

9) p. 51 sqq. Hermannum vide in Comm. de metr. Pind. p. 219.

10) p. 195.

11) cap. XIV.

12) Lib. cit. pag. ead.

Verus numerus hic est:

υ λ υ - λ υ - λ υ υ

Pyth. V, ep. 8. Herm.

υ λ υ υ υ - | υ υ υ υ λ -

Verfum ita describe:

υ λ υ υ υ - υ υ υ υ - -

Pyth. V, fr. 11.

υ λ λ υ | υ λ υ υ υ -

Vera mensura haec:

υ λ - λ υ - υ υ -

nam vs. 42. erat corruptus, Hermanno nunc ipso concedente. Nem. VI, fr. 1.

υ λ λ υ | υ λ υ υ -

ubi verum metrum:

υ λ - $\frac{x}{\infty}$ υ λ υ υ -

Ol. IV, fr. 7.

υ λ υ λ - | υ λ λ υ -

ubi metrum hoc, ut ad carmen illud monstravi:

- λ υ λ υ υ - λ υ -

Nem. VII, fr. 1.

υ λ λ υ | υ λ λ υ - | υ λ υ -
υ λ υ λ υ | υ λ υ λ υ | υ λ υ -

sed verus numerus:

υ λ λ υ υ - υ λ υ - υ υ

cui quae repugnabant, partim novis Hermanni curis partim nostris emendata sunt.

Pyth. VI, fr. 10. Herm.

υ λ λ υ - | υ λ υ λ υ -

quod ita describendum:

υ λ λ υ - υ υ υ λ υ -

Hac occasione corrigam etiam haec: Pyth. V, fr. 8. Herm.

υ λ λ υ - | υ υ λ υ -

ita digerendum:

υ λ $\frac{x}{\infty}$ υ λ υ υ - υ -

Pyth. V, fr. 7. Herm.

- λ υ λ - | υ υ λ υ -

metrum est hoc:

- λ υ - λ υ υ - υ -

Reliquum est Ol. I, fr. 6. ed. nostr. ubi si *omni* verum foret, statuendus esset asynartetus, qui tamen statui non potest, quod semel tantum per totam stropham brevis reperitur anceps, neque hiatus ullus.

Iam vero quod de Pindaro dixi, de omnibus dicendum choricis poetis esse, mihi quidem dubium non videtur, idemque de scenicis valere debet eatenus,

ut duas quidem theses concurrere passi sunt, hiatum tamen et ancipitem in arsi aut secundâ thesif dactylicae syllabâ repudiaverint. Nam qui olim habebantur asynarteti dochmiaci, nunc explosi sunt: quos in systematis dochmiacis statui non posse, inde rectissime colligit Seidlerus ¹³⁾, quod ultima praecedentis dochmii arsis solvitur frequenter,

υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

quod fieri non posset, si esset asynartetum metrum, quod postulat ancipitem:

υ υ υ υ υ υ | υ υ υ υ υ υ

Hiatum tamen in mediis huiusmodi systematis reperiri monet ¹⁴⁾ ap. Aeschyl. Sept. adv. Theb. 97. Eum. 140. Euripid. Orest. 146. 318. 343. 1537. Phoen. 1296. Androm. 842. Bacch. 976. 1039. ancipitem brevem ap. Aeschyl. Eum. 144. Sophocl. Antig. 1287. 1323. Euripid. Hippol. 572. Herc. fur. 875. et utrumque docet tum admitti, quum in fine prioris aut initio posterioris dochmii aut exclametur aut interrogetur aut quaedam sit allocutio; in his enim rebus, commorante paullulum voce, interrumpi orationis continuitatem solere, ut et hiatus et brevis pro longa posita lateat aures. Idem intelligitur ex Aristophane tragicos per irrisionem imitante, ut Nub. 1170.

ὦ φίλος, ὦ φίλος.

ἄπιθι σοι λαβών.

Non tamen mihi satisfaciunt viri cruditissimi praecepta. Primum enim quid exclamatio aut simile quid initio posterioris dochmii positum ad tegendum antecedentem hiatum aut producendam brevem praegressam conferre possit, non intelligo. Quippe obscuratur hiatum et mensura falsa, quando vox syllabae incumbit vehementius: hinc vitium illud ibi latet, ubi exclamatio, interrogatio, interiectio in fine eius dochmii est, cuius extrema syllaba brevis est pro longa, aut cum sequente vocali hiatum facit. Deinde in locis a Seidlero allatis licet observare, ubicunque in fine dochmii brevis est pro longa aut hiatum, ibi finiri systema posse, quum in opposita stropha nulla dividatur vox. Unum quod obest exemplum infirmabo paullo post. Igitur eo iam redire mihi videtur res, ut novum systema incipere soliti tragici sint, ubi inferenda esset interiectio, ut haec ipsa initio systematis posita fieret insignior, quemadmodum videmus ante systemata saepe positas interiectiones; unde explicanda syllaba brevis in hoc exemplo:

ὑπνοδόταν νόμον.

ὠὸ ὠὸ πόποι.

13) de versf. dochmum. p. 55 sqq.

14) V. epist. ad Lobeck. p. 435. de versf. dochmum. p. 79 sqq.

deinde ut exclamatione aut compellatione aut invocatione sive vocativo sive imperativo prolata aut interrogatione terminare systema consueverint, ut paullulum in ea commemorante voce maior vis adderetur praegressò vocativo sive imperativo sive interrogationi sive exclamationi, quemadmodum in his:

σκότος ἔμον φάος.
ἔρεβος ὦ φαιεννότατον ὦς ἐμοί,

et,

κακὸν ἀλείψατε.
βοᾷ ὑπὲρ τειχέων,

et,

τίνα θροεῖς λόγον;
αἰ αἰ ὀλωλότ' ἄνδρ',

atque in ceteris similiter. Itaque nollem Seidlerus ab ea recessisset sententia, quam ipse prius amplexus erat, ut separaretur dochmius hiatum aut syllabam brevem prolonga in fine habens ab eo, qui proxime subsequeretur. Quae ratio quam vera sit, nusquam melius perspicitur quam in Aeschyl. Choeph. 923 sqq. et in antistropha, quod ipsum arbitror intellexisse Seidlerum. Sunt ibi quinque systemata partim hiatu et brevi ultima partim clausulis distincta. Horum quatuor priora apponam:

υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ ̄ υ̇ υ̇ - - υ̇
υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ υ̇ υ̇ - υ̇ υ̇ υ̇
υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ υ̇ υ̇ - υ̇ υ̇ -
υ̇ ̄ υ̇ υ̇ -, υ̇ υ̇ υ̇ υ̇ =

- str. ἔμολε μὲν Λίκα Πριαμίδαις χρόνῳ βαρῦδικος ποινά·
ἔμολε δ' ἐς δόμον τὸν Ἀγαμέμνονος διπλοῦς λέων διπλοῦς Ἄρης.
ἔλασε δ' ἐς τὸ πᾶν ὁ Πυθιοχρήστας φηγάς
θεόθεν εὐφραδαῖσιν ὠρμημένος. ob
- ant. ἔμολε δ' ᾧ μέλει κρυπταδίου μάχας δολιόφρων ποινά·
ἔθιγε δ' ἐν μάχῃ χερὸς ἐτήτυμος Διὸς κόρα, Λίκαν δέ νιν
προσαγορεύομεν φρότοι τυχόντες καλῶς,
ὀλέθριον πνέουσ' ἐπ' ἐχθροῖς κότον.

Unum dixi exemplum esse dochmiaci a Seidlero allati, quem si dividere in hiatu velis, necesse sit in opposita stropha dissecari vocabulum. Est is ap. Sophocl. Philoct. 187. ubi in antistropha divideretur vox βαρεῖ|α. Verum nullos ibi dochmios video pleni chori canticis neutiquam idoneos, sed Glyconeos, Pherecrateos, dactylicos logaedicos, choriambos, quos inter se misceri constat ex aliis tra-

gicorum strophis. Cur dochmiacus visus numerus sit, causa potissima vs. 683. videtur sita esse in voce *θνητῶν*, et in oppolitis longa $\bar{\omega}$ et brevi ultima vocis βαρεῖα. Sed vox *θνητῶν* corrupta haud dubie: cur enim *θνητῶν* dixerit Sophocles, non *θνατῶν* in canticis tragicis usitatum, quum modo dixerit *δύστανα*? Sed corriges *θνατῶν*. Non assentior. Vulgarem enim dialectum saepe interpolationis indicium esse notae in Pindarum demonstrabunt: atque hoc loco *θνητῶν* videtur grammatico deberi, qui veram expulerit lectionem. Quid multa? Quis non videt ineptissimam esse hanc elegantiam, qua variatum sit in vocabulis *βροτῶν* et *θνητῶν*:

$\bar{\omega}$ πάλαμαι θνητῶν,
 $\bar{\omega}$ δύστανα γένη βροτῶν,

atque altero tanto graviolem reddi orationem his posito *βροτῶν*:

$\bar{\omega}$ πάλαμαι βροτῶν,
 $\bar{\omega}$ δύστανα γένη βροτῶν,
 οἷς μὴ μείλιχος αἰών.

Quod quum non intelligeret grammaticus elegantiarum, quas putabat, captator, expulit prius *βροτῶν*, ne esset repetitum, ac reposuit *θνητῶν*. Iam illo restituto exiit versus logaedicus ex dactylo et cretico pede,

⌊ ο ο ο - ο -
 $\bar{\omega}$ πάλαμαι βροτῶν

qui Glyconeis, Pherecrateis, choriambicis interpositus etiam alibi, ut in primo Iphigeniae Aulidenfis cantico:

ἀμέτεροι πόσεις,

et in antistropha. Sed quaeres, qua ratione diviso vocabulo βαρεῖα et brevi ultimae medendum censeam. Βαρεῖα epitheton est vocis ἀχῶ, quae eo certe non indiget, quum dempto hoc supersint duo ἀθυρόστομος et τηλεφανής. Sed λιμῶ nullum habet epitheton, nec opus est ut habeat; commode tamen nanciscetur, ubi scribes βαρεῖ, quod etsi nimis remotum possit a substantivo videri, tamen artissime huic coniungitur numeri continuitate choriambici, cuius quum in principio λιμῶ, in fine βαρεῖ positum sit, mentem imprimis advertunt eae voces. Sic iam hi versus sunt:

\bar{x} - ⌊ ο ο ο - ⌊ ο ο ο - ⌊ ο ο ο - ο ο
 ⌊ ο ο ο - ο ο -
 \bar{x} - ⌊ ο ο ο - ο ο -
 \bar{x} - ⌊ ο ο ο - -

Str. χρεῖν ἰσταμένω. πῶς ποτὲ πῶς δόξμορος ἀντίχει;
 $\bar{\omega}$ πάλαμαι βροτῶν,
 $\bar{\omega}$ δύστανα γένη βροτῶν,
 οἷς μὴ μείλιχος αἰών.

ant. λιμῶν τ' οἰκτρὸς ἀνήκεστα μεριμνήματ' ἔχων βαρεῖ·
 ἅ δ' ἀθυρόστομος
 ἄχῳ τηλεφρανῆς πικρᾶς
 οἰμωγᾶς ὑπόκειται.

XXIV.

Narratur historia litis de vocabulis inter duos versus non dividendis motae nuperrime. Exemplum proponitur perversae Pindaricorum metrorum descriptionis.

Invitus aggredior rem non solum invidiae, sed etiam laetitia plenam, nec quidquam utilitatis afferentem litteris, ut, cuinam illud de non dividendis inter binos versus vocabulis praeceptum, quo artem metricam emendari magnopere non est quod neges, debeat potissimum, quidque ab aequalibus contra hanc sententiam dictum sit, explicem de indulgentia: suscipiendum tamen negotium, quo constet politeris, quam his temporibus cupide pugnaverint tum qui inventi laudem mihi eripere, tum qui errorem inveteratum tueri armis imbellibus sint conati. Age igitur demus operam, ut de argumento levi atque inani dicamus quam paucissimis.

Primus voces in carminum adornatione dividi noluit *Io. Henr. Vossius pater*, in libro elegantissimo de mensura syllabarum in lingua Germanica ¹⁾ auguratus, si grammatici veteres in disponendis Pindari odis rectoribus essent praeceptis usi, vocabula inter duos divisa versus ita fore rara, ut in exitu strophae Sapphicae αἰθέρος διὰ μέσσω, et apud Horatium, uxorius amnis; quod accuratius aliquando illustraturum prodidit *Ahlwardtum*, nunc scholae Gryphiswaldensis rectorem; idcircoque tum Vossii tum Ahlwardti honorificam in commentatione de metris Pindari vernaculo sermone edita feci mentionem. ²⁾ Hunc vero quum iterum in eodem scripto nominarem ³⁾, eius me honori satisfecisse putabam, praesertim quum ne constaret quidem, qua is via versus nulla vocabuli admitta divisione censuisset describendos, eademne qua ego an alia longe diversa. Ahlwardti dissertationes, quibus rem significavit, non explicuit, tum nondum videram, nec praeter Vossii verba aliunde cognitam eius sententiam habebam, quam ex ore beati Spaldingii, ut alibi vivo

1) *Zeitmessung der Deutschen Sprache* p. 243.

2) Vide p. 41.

3) In append. eius libelli p. 189.

etiam tum ac spirante Spaldingio publice professus sum.⁴⁾ Vides me invenisse omnia, quae in commentatione Germanica hac de re posui, nec quemquam ante me de ea disputasse; Ahlwardtum promississe tantum sese olim disputaturum.⁵⁾ Nihilominus extitit homo quidam, qui in Ephemeridibus Lipsiensibus⁶⁾ hoc mihi exprobraret, quod ego invenissem, quae invenisset Ahlwardtus. Nempe Ahlwardtus non monstravit, qua via id perfici posset: ego monstravi argumentis certissimis. Nihilominus tamen magis ego invenisse videor. Rectissime. Scilicet is ex plumbo aurum facit primus, non qui primus facit, sed qui professus est facere sese posse et pollicitus facturum esse. Illi igitur homini respondi paucis⁷⁾, idque tertium Ahlwardti honori nihil detrahens quidquam: qui sit homo, nescio, nec mea interest. Ecce vero tempore elapso non multo, necdum impresso ad litteratorem istum Lipsiensem responso, iram in me evomere placuit A. Th. Hartmanno, Ahlwardti amico ac tum collegae, theologo nunc Roslochensi, qui partim convicia in me iecit acerrima, partim Ahlwardti attulit libellos duos, quorum alterum iam Lipsiensis memoraverat, unde constaret me esse furem litterarium.⁸⁾ Breviter refutavi has nugas⁹⁾; alia non refutavi, quod infra dignitatem meam posita censerem, ut quod futuris libri mei censoribus iniunxit officium quaerendi, Vossione an Kuithano surripuissem eam sententiam, carmina Pindarica ad instrumenta cantata esse cum gesticulatione: quam neutri surreptam sed ex veteribus ductam esse scriptoribus omnibusque notam ante Vossium et Kuithanum fuisse sciunt pueri. Etiam Vossios, patrem et filium, in partes suas vocavit Hartmannus: qui quidem sponte mihi professi sunt, quantopere Hartmanni atque Ahlwardti impetus in me facti improbarentur ipsis, suamque adeo mihi adversus eos operam sunt polliciti. Quid quod ab Io. Henr. Vossio filio comperi, ipsum Ahlwardtum a Vossio patre eam didicisse rem, cuius se auctorem iaculat?

4) V. *Int. Bl. d. J. A. L. Z.* 1810. num. 47.

5) Confer Hermannii iudicium in Praefatione nostra ad Pindarum p. XXIX. transcriptum.

6) *Int. Bl.* 1810. num. 10.

7) In *Ephem. Lips.* paullo post, quod responsum recusum in *Ephem. Jen.* l. c.

8) Vide *J. A. L. Z. Int. Bl.* 1810. num. 31. Libelli Ahlwardtiani sunt hi: *Bemerkungen über einige Stellen Griechischer Dichter, vorzüglich in Rücksicht des Sylbenmaßes, Oldenburg 1801. 4. Beitrag zu Schneiders Griechischem Wörterbuche, Oldenburg 1808.* Addidit Hartmannus *cenfuram Nubium Aristophanis ed. Schütz. J. A. L. Z.* 1809. m. Jul. p. 90. 96. 99. 100. quam cum ceteris Ahlwardti libris legere debet, qui iudicare velit, rusticusne Ahlwardtus sit an eruditus.

9) Vide *J. A. L. Z. Int. Bl.* 1810. num. 37.

His scriptis legi Ahlwardti ipsius invectionem in Erfurdium, me et Hermannum¹⁰⁾, qua denuo rustice inculcatur velle me primum rei auctorem haberi, quum ipse anno iam seculi superioris duodenonagesimo usque ad nonagesimum primum eandem docuerit in academia Rostochiensis, quo tempore ego alphabetum didicerim¹¹⁾, Hermannus in schola Portensi Ilgenii usus sit disciplina. Credo: et quater ei inventionis honorem concessi, bis in Germanica dissertatione, bis in responsis ad Lipsiensem et Hartmannum: eundem tamen etiam mihi vindicare haud veritus sum nec vereor hodieque. Quin litteras ad eum privatim mihi semel atque iterum, ut componeremus litem: ille non respondit. Quid igitur sibi vult homo vecors? An putat veniam mihi prius a sese petendam fuisse, ut liceret ea de re disputare, quam se promississet tractaturum? Hoc a servo suo postulet, non a me. An voluit immensis cumulari laudibus, quod primus huius praecepti extitisset auctor? Ille vero nec meus mos est neque opinor Ahlwardti. Itaque, ut dicam quod sentio, iamiam furere homo videtur, debetque ei aut custos apponi aut ex duodecim tabulis agnatorum gentiliumque in eo potestas esse.¹²⁾ Alia longe ea quaestio, an Ahlwardtus argumentis confirmare sententiam noverit: quod ego credideram; amici negant. Cur enim viginti annos elabi passus est, antequam ea promeret? Quippe non vacabat. Sed res tam facilis et expedita, vix ut tridui opus fuerit otio. At enim ne hoc quidem suppetebat. Scilicet multae interim ab eo commentationes partim undique corrafo argumento editae sunt, quibus illud absumebatur otium. Quod superest, ut ipsum compellem, moneo te, vir doctrina nescio an atrocitate animi magis insignis, desinas tandem maledictis prosciudere viros de litteris bene mereri cupientes non lacossitus. Excute, si fieri potest, mente saevitiam Diogene cane digniorem quam homine studiis liberalissimis dedito: eamque ex metrorum etiam studio cape utilitatem, quae sapientibus arbitris longe est maxima, ut divino numerorum concentui viribusque admirabilibus deliniendum praebeas animum, compositumque ac temperatum ad lenitatem formes. Quod nisi illorum incantamentis expolletur ferocia, frustra tibi accinetur Ovidianum:

*Didicisse fideliter artes
emollit mores, nec finit esse feros.*¹³⁾

10) Vide *J. A. L. Z. Int. Bl.* 1812. num. 30.

11) Errat vir doctissimus. Alphabetum didici annos sex natus: sed anno superioris seculi duodenonagesimo tres annos natus eram.

12) Tab. V. „*Si furiosus aut prodigus existat, ast ei custos nec escit, agnatorum gentiliumque in eo pecuniave eius potestas esto.*“

13) Ex *G. C. F. Mohnike* Historia litt. Gr. et Rom. T. I. Add. p. XLIV. cognoveram, Gurlitti interpretationi Pythiae odae octavae (Hamburgi 1812.) adiectas esse

*Godofredo quoque Hermann*o hanc carminum describendorum legem cognitam fuisse, ipse mihi significavit litteris et professus sum in appendice dissertationis Germanicae; nihilque lite hac de amicitia nostra firmissima deminutum est, nec deminetur unquam, sed ut decet homines honestos, dum per litteras de rebus metricis controversabamur, auctae vires, aucta artis cognitio. Sunt et alii, qui quod palam effari non audent, in circulis amicorum atque in scholis cautius tectiusque significant, se quoque quod verum sit in sententia nostra, nosse dudum. Quippe quum Columbus fractum ovum stabilisset, hoc se quoque non ignorasse fatebantur inimici; nunc postquam fracta vocabula restitui integra, multi clamant idem sese perspectum habuisse.

Venio nunc ad eos, qui etiamnum nostrae adversantur sententiae. Hoc loco appellandus *Frid. Henr. Bothius* ¹⁴⁾, qui monuit Hermannum, ut errorem abiiceret indignum tanto viro, scilicet Bentleio insaniente, ut in notis Bothianis ad Plauti Trinumnum audit tantus ille vir Hermannus. Atque Bothius ante editam a me dissertationem in Pindaro tractando versatus, non ratione, sed caeco impetu egisse mihi videbatur, quemadmodum in eo libello significavi. Quod iudicium quum ipsi visum esset iniquissimum, postulavit a me primum per litteras ac deinde coram, ut severam hanc retractarem censuram ac profiterer publice, se quoque rationem secutum esse, quippe sensum pulchri, qui doceret, quos in versus dividenda Pindari carmina essent: hac enim re satisfacturum me suo honori. Quod si hac fieri confessione potest, quidni ego profitear? Verum ut mihi satisfaciam ipse, illud quoque dicendum, sensum, quem dicit, pulchri parum idoneam praebere Pindaricorum carminum adornandorum rationem. Nam ut in omnibus fere artibus, ita in re metrica alii aliud pulchrum habent: igitur criticis opus argumentis est, ex quibus intelligatur, quid Pindaro visum pulchrum sit: hac ego certissima via ingressus metra poetae intelligavi, atque iam alia quoque ratione intelligo non solum esse pulchra, verum etiam cur pulchra sint. Hanc viam sat scio omnibus probandam, qui examinare has res ea, quam ipse iis adhibui, diligentia et velint et possint; qui nolint, eos frustra edoceas: qui non possint, discant antequam doceant. Discat igitur

animadversiones Ahlwardti, in quibus illum in me invehi probabile videbatur. Mox parato libello, quantum Ahlwardtus caecutiatur, intelligere licuit.

14) Vide censuram Herculis furentis ed. Hermann. ab eo scriptam *J. A. L. Z.* 1812. num. 18. His iam perscriptis incidi in ea, quae Bothius alienam personam simulans pro sua causa satis gloriose scripsit in *Wolmanni* libello menstruo *Deutsche Blätter T. III, fasc. 1. extr.* Sed taedet resutare facetias insulissimas.

inter alios *I. Gurlittus*, qui iudicare in commentario ad Pyth. III. ausus est, primum mensuram syllabarum, deinde pedes, numeros versusque, longoque intervallo multisque annis in elementorum scientia consumptis redeat ad haec maiora. ¹⁵⁾)

Superest *G. F. Grotefendus*, professor Gymnasii, quod Francofurti est ad Moenum, censurae Heidelbergensis ¹⁶⁾) auctor, qui causa non cognita iudicare maluit, quam commentationes has exspectare cum notis nostris. Huic igitur viro cetera docto et ingenioso sed nimis calido cupidoque paucis nunc ostendam, quam sit peritus metrorum Pindari, si fieri possit, ut respiscat; sin minus, ut videant lectores, quam leviter hodie in patria censurae conscribantur. Initium diatribae ex Hermannii commentatione transcriptum maximam partem: in eo igitur non commoror, quamquam mirum videtur doctum hominem locutum esse de Demetrio quodam Triclinio, quasi aliunde notum non habuerit grammaticum aetatis suae nobilissimum. Mox ad vocabulorum divisionem delapsus a me proscriptam praecedente Ahlwardto, quaerit utrum digna res lite sit, an hic quoque ut alias de *lana caprina* pugnetur, meamque Pindaricorum carminum adornandorum rationem ita falso adumbrat, ita cupide detorquet, quo ea reprehensionem ausam praebet, ut liber mihi scribendus esset, si omnia vellem excutere: nihilo magis multum hac mea opera lucrari Pindarum fatetur: sed superesse quod longe sit maximum, quippe numerorum ipsorum explanationem: in hoc nihil me praestitisse, qui ne metra quidem carminum descripsim: longius Hermannum progressum. Vide temeritatem hominis, qui de libro imperfecto indicet quasi de perfecto: quae iste desiderat, ea praestant hi de metris libri, ac praestituros in Praefatione satis indicaveram; qui, quum ederetur censura illa, iam perscripti erant atque ita perfecti, ut typographo modo traderentur.

Sed tangunt haec me, non ipsam rem. Illud gravius, quod notas versuum finiendorum a me propositas sufficere negat: a casu igitur pendere nostram metrorum descriptionem; nam ubi nullum hiatus, aut nullam ancipitem poeta admiserit, haerere aquam: esse praeterea *licitas ancipites*, licitum certis locis hiatus; esse etiam *asynartetos*; ex variis tantum lectionibus passim hiatus nasci; commissam a me petitionem principii, qui nullum vocabulum dixerim dividi, ubi hiatus aut syllaba ancipite versus finitus prodatur, atque idem aliquot correxerim locos huic praecepto repugnantes. Haec paucis refellere licet. Non uno ego confido finis versuum indicio: quinque sunt, quae in plurimis odis concurrentia argumento sunt

15) Modo in manus venit *Matthiae* Euripides, cuius praefatio me refutatam iam ab Hermanno praedicat, ac nonnullis me argumentis denuo scilicet refutat. Dii boni, quam pinguis viri Minerva est!

16) Annal. litt. Heidelberg. 1812. num. 16. 17. p. 241 — 260.

certissimo: deficiente primo, succurrit alterum, altero tertium, et sic porro. Rarissime omnia deficiunt: atque ibi dubia sane res, non mea culpa, sed rei. Verum in ea, quam ipse proponit, versuum dividendorum ratione incerta omnia: in mea paucissima. Licitas aucipites, licitum hiatum ab illicitis distinxit accurate: verum etiam illis utendum esse, liquet ex hoc libro.¹⁷⁾ Asynartetos nullos reperiri modo demonstratum est via critica, poteratque id vel ex Germanica commentatione disci. At hiatum dicit ex variis tantum lectionibus passim ductum. Quippe argumenta critica certis locis evicerunt, lectionem eam praefendam esse, quae hiatum praebet: quae petenda sunt a librorum auctoritate censori ignota, mihi usu diuturno cognita. Postremo emendavi locos rationi meae contrarios. Scilicet quatuor per universum Pindarum, eosque facili coniectura. Quid quod ipsum hoc nostram confirmat doctrinam, quod plures corrigendi non erant? Maxime autem censor offenditur transpositione vocabulorum Nem. X, 41. facta, quae Hermanno quoque in litteris ad me datis paulo visa est audacior: mihi ea adeo probatur, ut certiore nullam in Pindaricis emendationem dixerim, multisque eam tueri licet exemplis turbati vocabulorum ordinis, ut Ol. XI, 70. Nem. I, 51. 69. VII, 81. VIII, 31. etc. Mire hominum iudicia discrepant in criticis: censori nostro satis alias temerario ob praeceptas haud dubie opiniones scrupulum iniiciunt loci a me correcti; beato Spaldingio, viro imprimis cauto eidemque praeinde candido, quum ceteris argumentis novam doctrinam ipsi haud persuasibilem, non maius videbatur esse documentum veritatis, quam emendationum versibus repugnantibus a me adhibitarum facilitas. Verum eam quoque homo negligens addit calumniam, ubi Hermanni metrorum descriptioni nulla obstitisset vocabuli divisio, nihil a me mutatum esse, quum tamen vel id exemplum, quod ex Ol. XIII. proposui in Specimine emendationum, edocere contrarium potuisset. Cuius cur oblitus est nisi praee cupiditate reprehendendi? Praeterea si ab Hermanno nullis locis non discessi, nihil debet mirum videri, quum hic vir, qua est sagacitate, ita in plurimis versatus sit, ut peccandum fuisset, si voluissem obtrectare. Aliquoties versus a me separatos posse coniungi, non nego: eosdem tamen cur non coniunxerim, praegresso dixi capite. Sed ne in his quidem versibus censor operae pretium fecit: quod si fecisset aut in alia re ulla attulisset quidquam, quo meliora essent edoctus, nemo maiorem me ei habuisset gratiam.

Iam censor aliam indicat viam, qua metra Pindari sint restituenda numerorumque cognitio queat absolvi. Primum enim ita adornanda esse carmina, ut unus per universam oden sit numerus. Hoc qui postulat, perfectam prodit metrorum lyricorum imperitiam. Nam mutatione numeri gavissimum imprimis Pindarum esse

17) V. cap. XXII.
vol. I. p. II.

atque eius aequales poetas chóricos, ex ipsis monstravi veteribus et historia metrorum lyricorum¹⁸⁾: cur autem necessaria iis fuerit, haud semel a me explicitum¹⁹⁾: unitatem tamen mensurae, quam esse in metris debere docet me censor, licet in commentatione Germanica idem dudum dixerim, qua ratione carmina nancisci possint ne sublata quidem varietate numerorum, melius opinor tradidi.²⁰⁾ Itaque non modo non necesse est, ut unus carminis sit numerus, sed vitiosum potius in chorico poeta; neque in unius rhythmī mensuram redigi vel simplicissima Pindari oda potest nisi ratione ineptissima, cuius statim proferetur insigne specimen, assumptis inprimis antispasticis, quos in Olympio carmine primo et secundo invenit censor. Sed in hac disputationis parte singularis profus viri ingeniosi incitātia. Antispasticum metrum affirmat Olympii primi esse, antispastum vero compositae, severae, patheticae Dorii modi iudoli inprimis esse aptum, quem modum huius carminis musica secuta sit. Quot verba, tot errores. Etenim antispasti numquam duo in Pindaricis sibi succedunt, nedum plures et per carmen integrum: quod qui neget post lectos hos commentarios, de eius ingenio desperandum censeo. Antispasti nulla est iambica forma, quam tamen statuas necesse est, si in antispastica metra redigere Olympium primum tentes; ac ne hac quidem posita fieri illud potest nisi assumpta praeterea trochaica forma. Deinde Dorio modo non convenit antispastus, vehemens, inconcinuus, turbulentus²¹⁾; nusquam ne unus quidem in Doricis carminibus reperitur antispastus²²⁾; nec Dorius modus patheticus, sed alienissimum ab eo pathos omne.²³⁾ Postremo Olympium primum non Dorium, sed Aeolium²⁴⁾, quod pridem docuerat Hermannus. Nonne indignum tantas ineptias in nundinis Heidelbergensibus venditari pro sapientia? Nonne castigandus fastus censorius hominis, qui in paucis verbis peccet tam turpiter? Idem tamen Pindarum risurum pronunciat, si versus legisset *ἀμέτρον* a me ipsi tribulos: idem me de strophae natura, ac cur strophae in versus divisae a veteribus sint, non arbitratur cogitasse. Omitto quod de versibus dixit metrum non habentibus: omitto alia eius iudicia aequae temeraria; sed illud mirere,

18) V. lib. III, cap. XIV.

19) V. lib. I, cap. XIII. lib. III, cap. VI.

20) V. lib. I, cap. XVIII. lib. III, cap. XX.

21) V. lib. III, cap. VI.

22) V. lib. III, cap. XVI.

23) V. lib. III, cap. VIII.

24) V. lib. III, cap. XV. XVII. collata cum aliis huius libri capitibus ibi citatis. Ego quum p. 90. comm. German. in Ol. I. agnosco Doriam *μεγαλοφωνίαν*, certe non dixi Doriam esse carminis melodiam. Illud qua ratione accipiendum sit, docet cap. XIV. huius libri.

quod me de strophae compositione non cogitasse censcat, qui de ea fere primus cogitarim.²⁵⁾

Sed satis dictum de priori praecepto: altera edicti censorii lex est, ita debere strophas adornari, ut numeri commode queant perspicui. Abs quonam quaeso perspicui? An ab imperitis? Non opinor, sed ab iis, qui didicerunt musica. Ii quidem non solum perspicere commode numeros a nobis constitutos possunt, sed auribus ac mente tenere integras strophas, praesertim iis animadversis, quae hoc libro de versuum et stropharum partibus explicui.²⁶⁾ Quid igitur diutius immorer huic rei, quid singula excusiam hoc loco a censore peccata? Multa praeterea is miratur in mea editione, quorum rationes debebat aut ipse invenire aut a me expectare²⁷⁾: nullis me cumulat laudibus, quae placent a peritis profectae, a censore tam incogitato displicent magnopere.

Poltremo age, lector erudite, qui hucusque nobiscum progressus es diligenter, accipe specimen adornationis illius novae ad certas illas leges factae, quas censor promulgat. Petitum id ex Grotsefendi scripto ante annos octo excuso.²⁸⁾ Metrum est, quod dicit, antispasticum.

Olympia prima.

Strophae.

u l l u | u l u u || l u l u | u l u
 u u u l | l u u l u u | l u u u - u
 l | u l u l u | u || l u l u | u l u
 l | u l u l u | u || l u l u | u u l u
 l | u l u l u | l u l u | u l l u u
 u u u u | u l u l | u l u u
 u u l u l | u u u

25) V. lib. III, cap. V.

26) cap. IV. V.

27) Volebam hac nota congerere, quae in singulis a censore nostro imperitius dicta sunt: sed video iam totam mihi istam censuram transferendam fore, si vellem hoc facere. Itaque aliis relinquam, ut partim ex his commentariis, partim ex notis colligant rationes, quibus vincatur censor. Quid quod ne illud quidem iste intellexit, cur Pyth. II. Nem. IX—XI. uncis incluserim verba *Πυθιον Β.* etc. cur Pyth. VI. numeri editionis Heyniana in margine a me omitti sint? Ne hoc quidem casu factum, sed de industria. At in hoc censor ingenium exerceat, collata imprimis Pythia ode VII. ubi appoliti numeri Heyniani sunt.

28) In novis actis Soc. Lat. Ien. Vol. I, p. 392. 393.

u l l u l | u l u u u u
 u l u u u l | u l u u u

E p o d i.

u l u u u l | u l l u | u l u
 l l u | l u u
 u l l u | u l l u | u u u l u u
 l | u l u u u | l u || u l l u u
 u l l u l | l u | u l u l u
 l u | u l l u | u l u
 l u | u l l u | l u u
 l l u | u l u u
 u l u | u l l u u
 u l l u l | l u | u l u -
 l u | u l u l u

Exemplum hoc habeant tirones, in quo non modo coniuncta sunt prope omnia ac deterrima vitia, sed coacervata in unum locum. Ipse ut has nugae, quae pro metro antispassico venditantur, examinem enucleatius, haud sustineo.

XXV.

*Quinta nota finis versuum ex usu rhythmico et metrorum
cognitione accurata petenda est.*

Quamquam ut plurimum quatuor, quae hucusque proposui, indicia coniuncta versibus constituendis sufficiunt, tamen nonnulli sunt loci, ubi plane deficient, quum in plurium stropharum carminibus, tum in iis, quae ex duabus tantum strophis et epodo singulari facta sunt, atque in fragmentis lyricorum scaenicisque canticis. Attamen modo lectio sit certa, comparatio metrorum diligens et usus veterum cognitio, exemplis parva haud ambigua, in plurimis aut tollit dubitationem, aut docet saltem, ubi possit versus finire; an ibi finitus sit, incertum relinquit.¹⁾ Ultra progredi subinde non licet; et tutius in huiusmodi locis putavi dividere numeros ubi possint, quam ubi non constet, coniungere. Quae vero metra a me sepa-

1) Rectissime Hermannus ad Ol. IV. *In huiusmodi enim carminibus, inquit, neque est aliud nec potest esse artis officium, quam ut caveat ea, quae facienda non fuisse demonstrari potest; quae facta sint, ut ostendat, exigere, id non minus ineptum foret, quam si quis eos, qui prosodiam tradunt, reprehenderet, quod quasdam syllabas dicerent ancepites esse.*

rata uno tenore possint scribi ac fortasse debeant, in notis dixi singillatim, atque ut anceps est in his rebus subtilissimis iudicium, magis iam in nonnullis ad coniungendum animus inclinat, quam tum quam textum traderem operis excedendum.

Igitur qui ex analogia numerorum fines versuum investigare velit, is debet eadem fere via incedere, qua is, qui versuum numeros constituit. Qua de re quum supra dixerim²⁾, nolo proposita ibi praecepta inculcare iterum: exempla potius aliquot apponam. Dipodia trochaica Nem. VI, str. 5. separari potest a ceteris metris, nulla obstante vocabuli divisione; sed fieri hoc non debet, propterea quod nullus usquam est locus certus, ubi aut dipodia aut tripodia trochaica integrum constituat versum³⁾; itaque illa dipodia adiungenda prioribus est. Nem. VI, ep. 5. 6. non separantur neque hiatu neque ancipite: disiungendos tamen esse praeter interpunctionem monstrat usus. Coniunctis enim numerus est aut

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

aut

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘

quorum neuter vitio caret. Nam prior solutam haberet ep. *á.* *β.* ancipitem catalectici dactylici, quam constat solvi non posse: atque etiam si ep. *á.* binis syllabis pronunciare vocem *Νεμέα* velis, tamen superesset *βοτάνη* ep. *β.* Alter autem ep. *γ.* in voce *δελπίνη* contraheret thesin dactylicam, quae non contrahitur usquam exceptis nominibus propriis. Itaque disiungenda membra:

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
˘ ˘ ˘ ˘

ubi mensurae varietas in anaerusi iam facilius toleratur, licet hoc quoque singulare videatur.⁴⁾ Similiter ibid. ep. 7. 8. distinxit versus, partim quod hoc metrum,

˘ ˘ ˘ - ˘

posse versum constituere constat⁵⁾, partim quod basis anapaestica ob vehementiam initio numeri commodior videtur quam in medio. Illud etiam prospiciendum maxime, ne thesis cum thesi collidatur, quod ubi fit, separandus est numerus. Sed cave pro thesi habeas, quae sit arsis. Ut Ol. XI, str. 3. duae theses videntur sibi succedere in his:

- ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - -
- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘

Sed ultima prioris, qui olim habebatur versus, arsis est baseos:

2) lib. III, cap. XXI.

3) lib. II, cap. II. lib. III, cap. IV.

4) V. lib. cap. V. VI.

5) V. lib. II, cap. III. Inprimis hoc evincit Pyth. VII, str. 8. Cetera exempla incertiora sunt.

$\cup \cup \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - -$
 $\cup \angle \cup \cup - \cup - \cup$

Nulla obest divisio vocabuli, sed nullum indicium favet separationi. Continuan-
dum esse numerum atque ita describendum,

$\cup \cup \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup - \cup$

facile docet usus. Confer praeter alia Pyth. II, str. 2. Hinc numerus nascitur per-
fectissimus⁹⁾:

$\cup \cup \angle \cup \cup - \parallel \angle \cup \cup - | \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - | \cup - \cup$
 Eparcha || Rhythmus primarius | Clausula

Versum finitum prodit longa pro brevi in antistropha et concursus duarum thesium,
quam sequens numerus incipiat ab anacrusi:

$- \angle \cup \cup -$
ὑψηλοτάτων

III. Sequitur apud Hermannum numerus:

$- \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - -$

Nulla anceps, nullus hiatus, sed gravissima in stropha interpunctio; praeterca se-
quens metrum ex senis factum longis nullo modo convenit clausulae. Alia res est
Ol. IX, ep. 5. ubi ternae tantum longae. Itaque integrum hunc versum putavi.

IV. $\overset{''}{\cup} \overset{''}{\cup} - \overset{''}{\cup} \overset{''}{\cup} \angle$

Nullus post haec hiatus, nulla anceps: sed plena in antistropha interpunctio de fine
versus suspicionem movet. Ac si recte descripsi harum longarum artes, ob thesium
concursum sequens numerus addi non potest.

V. $\cup \angle \cup - \cup \angle \cup \cup -$

Etiam hic numerus coniungi cum sequente potest hunc in modum:

$\cup \angle \cup - \cup \angle \cup \cup - \cup - \cup - \cup - \cup$

Sed offendit ordo ex uno dactylo et quatuor trochaeis logaoedicus.¹⁰⁾ Itaque sepa-
rari ubi poterat.

VI. $\cup \angle \cup - \cup - \cup$

Hic numerus integrum versum constituit Ol. II, ep. 6. ubi nullus dubitationi locus
est relictus. A sequenti separatur hiatu in stropha priori, atque interpunctio in
utraque.

VII. Proximum versum ita descripsit Hermannus:

$\cup \angle \cup \angle \cup | \cup \angle \cup -$

ut esset dochmiacus duplex. At nullus apud Pindarum ex pluribus dochmiis factus

9) V. lib. III, cap. IV. extr.

10) V. lib. II, cap. VI. apud Pindarum certe, in sceniciis haud perinde.

versus extat, nec vera est dochmii forma iambica.¹¹⁾ Corripiendum erat vocabulum παῖ in stropha, et in antistropha ex libro restituendum ξενίας. Sic metrum est hoc:

— √ ∪ √ ∪ ∪ — √ ∪ —

ex eparchis e palimbacchio factis¹²⁾, rhythmo primario choriambico et clausula cretica.¹³⁾ Nulla quidem anceps neque hiatus finem versus produunt: sed in utraque stropha habes interpunctionem, numerusque adeo est perfectus, ut nihil lucrere continuando. Praeterea si quis longam in arsi priori cretici in hiatus positam producere ad exemplum numeri trochaici, verumque ita describere velit,

— √ ∪ — √ ∪ — √ ∪ —
— √ ∪ — √ ∪ — √ ∪ —

str. ἀλλ' ὦ Κρόνον παῖ, ὄς Αἴτναν ἔχεις,
ant. χαίροντα τε ξενίας πανδόκοις,

monco creticos numeros non convenire ceteris versibus. Ut a me descriptus est, magnam numerus cum ceteris habet similitudinem.

VIII. Sequuntur apud Hermannum versus hi:

√ ∪ √ ∪ ∪ √ ∪ ∪ ∪ — ∪ ∪ —
— √ ∪ — ∪ —

In fine secundi finitum esse numerum interpunctio ostendit in stropha utraque, hiatus in priori, anceps in posteriori. Prioris autem versus ab Hermanno perperam descripti hic est numerus:

^x ∪ √ ∪ ∪ — ^x ∪ √ ∪ ∪ —

qui in nostra editione reperitur Pyth. VII, ep. 1. in carmine aequae brevi, ubi quamquam adiungi sequenti potest, ob ambiguitatem rei et interpunctionem facere nolui. Hic nullum quidem in fine huius numeri vides divisum vocabulum: sed neque hiatus neque interpunctio neque anceps ulla favet separationi, licet quatuor ancipiti loci fuerint, bini in utraque stropha:

^x ∪ √ ∪ ∪ — ^x ∪ √ √ ∪ ∪ —
_{√ √ ∪ — ∪ —}

Hinc mihi certum coniungenda membra esse in hunc numerum elegantissima instructum clausula:

^x ∪ √ ∪ ∪ — ^x ∪ √ √ ∪ ∪ — — √ ∪ — ∪ —

que non aliam usquam iucundiorum.

IX. — √ ∪ ∪ — √ ∪ —

11) V. lib. I, cap. XV. lib. II, cap. VIII. lib. III, cap. XXIII.

12) V. lib. II, cap. VII. lib. III, cap.

13) V. lib. III, cap. IV.

Plena in antistropha est interpunctio, et aptam versus clausulam habet. Non coniunxi igitur cum sequenti deficientibus argumentis certis.

X. ◡ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ - ◡

Postremo etiam fragmenta usu lyricorum probe cognito restitui in antiquum nitorem possunt probabiliter. Exempli causa apponam duo nobilissima, alterum Dorium, alterum Aeolium. Horum prius ex Bacchylidis Paeanē apud Stobaeum ¹⁴⁾ servatum est, et aliquot locis a Butlmanno nostro partim ex Plutarcho emendatum, a me vero ad Pindaricorum metrorum similitudinem ita restitutum numeris:

- ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ -
 - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ -
 ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - ◡ ◡ -
 - ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - ◡ ◡ - -
 ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ -
 ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - -
 ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - ◡
 - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ -
 ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ -
 ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ -
 ◡ ◡ - - ◡ ◡ -
 ◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - - ◡ ◡ - ◡

Τίχτει δὲ τε θνατοῖσιν Εἰράνα μεγάλα,
 πλοῦτον μελιγλώσσων τ' αἰοῖδ' ἀνθ' αἰ.
 δαιδαλέων τ' ἐπὶ βωμῶν θεοῖσιν αἴθεται βοῶν
 ξανθᾶ φλογὶ μῆρα δασυτρίχων τε μήλων·
 γυμνασίων τε νέοις ἀλλῶν τε καὶ κώμων μέλει.
 ἐν δὲ σιδαροδέτοις πόρπαξιν αἰθᾶν
 ἀραγῆν ἱστοὶ πέλονται·
 ἔργα τε λογγωτὰ ξίφεά τ' ἀμφάκ' ἐρῶς δάμναται.
 χάλκεος οὐκέτι σαλπίγγων κτύπος·
 οὐδὲ σπλάται μελίφρων ἕπνος ἀπὸ γλεφάρων,
 ἀμὸν ὅς θάλλει κέαρ.
 συμποσίων δ' ἐρατῶν βροίθοντ' ἀγκυαί, παιδικοὶ δ' ὕμνοι φλέγονται.

Posterius Aeolium Simonidis est ex Platonis Protagora, ab Hermanno ¹⁵⁾ in strophas, minus recte in versus distributum. Ex hoc solas nunc adscribam strophas, omissa epodo:

◡ ◡ ◡ - ◡ ◡ - ◡ ◡ - - ◡ ◡ ◡ -
 - ◡ ◡ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ ◡ ◡ ◡ ◡ - ◡ - ◡ ◡ -

14) Serm. p. 367. 15) In edit. Heindorf. p. 598 sqq.
vol. I. p. II.

υ υ ε υ - x υ ε υ υ - υ - x υ ε υ υ - υ υ
 υ ε υ ε υ - x υ ε υ υ -
 - ε υ - x υ ε υ υ -
 υ ε ε υ - -
 x υ ε υ υ - - ε υ υ - υ - υ

fr. Ἄνδρ' ἀγαθὸν μὲν ἀλαθῶς γενέσθαι χαλεπὸν
 χερσίν τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνον, ἄνευ φρόγον τετυγμένον.

Desunt quinque versus.

ant. Οὐδέ μοι ἐμμελῶς τὸ Πιττάκειον νέμεται,
 καίτοι σοφοῦ παρὰ φῶτος εἰρημένον. χαλεπὸν φάτ' ἐσλὸν ἔμμεναι.
 θεὸς ἂν μόνος τοῦτ' ἔχοι γέρας· ἄνδρα δ' οὐκ ἔστι μὴ οὐ κακὸν ἔμμεναι,
 ὃν ἂν ἀμάχανος συμφορὰ καθέλῃ.
 πράξαις γὰρ εὐ πᾶς ἀνὴρ ἀγαθός,
 κακός δ', εἰ κακῶς, καὶ
 ταῦτι πλείστον ἄριστοι, τοὺς κς θεοὶ φιλῶσιν.

fr. Τοῦνεκεν οὐποτ' ἐγὼ τὸ μὴ γενέσθαι δυνατόν
 διζήμενος, κενεῖν ἐς ἄπρακτον ἐλπίδα μοῖραν αἰῶνος βαλέω,
 πανάμωμον ἄνθρωπον, εὐνέδουσι ὅσοι καρπὸν αἰνύμεθα χθονός.
 ἔπειτ' ὑμῖν εὐρῶν ἀπαγγελέω.
 πάντας δ' ἐπαίνημι καὶ φιλέω,
 ἐκὼν ὅστις ἔρδη
 μηδὲν αἰσχρόν· ἀνάγκη δ' οὐδὲ θεοὶ μάχονται.

Vocula ἦ, quam Hermannus in antistropha ante vocem θεός contra Platonis auctoritatem inferfit, recte descriptis versibus supersedeas. In strophae alterius vs. 2. βαλέω est disyllabum.¹⁶⁾ Versui ipsi

- ε υ ε υ υ - υ - x υ ε υ υ - υ - υ - υ ε υ υ

conferendus potissimum Alcaicus:

x - ε υ υ - υ - x - ε υ υ - υ - υ - ε υ υ

μαρμαίρει δὲ μέγας δόμος χαλκῖν, πᾶσα δ' Ἄρει κεκόσμηται στέγη.

In huiusmodi autem fragmentis invelligandum ante omnia, quem characterem carmen sequatur, ut, sitne Dorium an Aeolium: quod ubi teneris, expeditior via erit. Non tamen ea ingredienda cuiquam est, nisi usu diuturno firmatus, quid liceat in unoquoque metri genere, probe didicerit.

¹⁶⁾ V. lib. III, cap. XVIII.

XXVI.

De resolutione poematum in strophas.

Strophae confusae in scenicis maxime poetis lyricisque fragmentis, animadversa potissimum numerorum repetitione inveniuntur: quam rem inter alios Hermannus eximiis illustravit exemplis¹⁾: ubi vero strophae sibi non respondent, sed impares sunt, sola numerorum natura, eparcha strophae, clausula²⁾ et periodi grammaticae conditio ad constituendam stropham debent viam monstrare. In Epiniis Pindari bis tantum oblitterata stropharum ratio erat, OL. V. XIV. in utroque carmine ab Hermanno emendata.

Quid vero sit, quod grammaticae periodi conditionem spectandam dixerim, exponam breviter. Nam quum universa strophae, antistrophae atque epodi compages respondeat periodo oratoriae, ita quidem, ut strophae sit protasis, antistrophae apodosis, epodus clausula³⁾; rursus vero unaquaeque strophae singularis minori respondeat periodo⁴⁾: necesse est in fine singularum stropharum sit interpunctio maior periodum terminans, maxima vero in fine epodi. Quapropter rhythmicus regulam servans strictissimam, grammaticam periodum incipiet cum strophae, finiet cum epodo, ut factum est OL. V. ubi fieri commode poterat, quod minores strophae sunt. In maioribus non poterat, ideoque institutum videmus a poetis, ut unamquamque fere stropham in plena finirent interpunctione. Sed hoc quoque si omnibus observassent locis, carminis pulchritudini detraxissent ac varietati. Tamen in Dorienum carminum harmonia tranquillissima plurimae apud Nostrum strophae ita finiuntur; initio vero potiore aliquam aut vocem aut sententiam amat Pindarus, cuius grave sit pondus aut ethos praecipuum, ut Pyth. I, ant. á. XII, lir. γ'. In Acoliis vero maxime eorumque similibus odis, motoris ac turbulentis, raro in ceteris, de industria descivit ab regula, praecedentis strophae periodum grammaticam in sequentem stropham impetu magno transire praeferebat, ea quidem conditione, ut in primo fere versu consistat periodus, verba autem initio huius strophae atque una in fine periodi posita insigniora sint ob sententiae aut vim aut ethos⁵⁾: quae verba haud ambiguum est cantu vocis atque instru-

1) Vide Praef. ad Eurip. Herc. fur. et Suppl. et commentationem de usu antistrophicorum in veterum tragoediis.

2) De his vide lib. III, cap. V. 3) V. lib. III, cap. V. 4) V. lib. I, cap. XVI.

5) Scita haec est observatio illustris Comitum Finkenleinii Append. Arethuf. p. 114. Confer supra lib. I, cap. XVI.

mentorum magis etiam prae ceteris insignita esse. Atque haud raro vel una vox, in qua summa est sententiae sita, ex prioris strophae periodo transit in stropham proximam, eaque hac ipsa re vim lucratur ingentem. Vide exempla. Ol. I, ep. á. Συρκοσίον ἵπποχάρμαν βασιλῆα. ep. γ'. θυγατρός. ant. δ'. ἀέθλων γ' ἔνεκεν. II, ep. á. λοιπῶ γενεῖ. ep. γ'. ἀστὴρ ἀρίζαλος, ἐτήτυμον ἄνδρὶ φέγγος. ep. δ'. βουλαῖς ἐν ὄρθαῖς Ῥαδαμάνθου. ant. ε'. Διὸς πρὸς ὄρνιθα θεῖον. ep. ε'. Θήρωνος. III, ant. á. ἀγλαόκωμον. ep. β'. Ἰσθρίαν νιν. Conf. str. β'. ep. γ'. IV, ant. χρονιώτατον φάος εὐρουσθενέων ἀρετῶν. Ol. VII, ep. δ'. νᾶσος. VIII, str. β'. ἔξοχ' ἀνθρώπων. str. γ'. οὐκ ἄτερ παιδῶν σέθεν. IX, str. β'. ἐγένοντ'. ant. β'. μανίαισιν ὑποκρέκει. ep. β'. νεωτέρων. str. δ'. μίαν ἔργον ἀν' ἀμέραν. XI, ep. β'. Μολιόνες ὑπερσφίαλοι. ant. γ'. μετὰ δώδεκ' ἀνάκτων θεῶν. ep. γ'. Χρόνος. XIII, ep. á. Ὄραι πολυάνθεμοι ἀρχαῖα σοφισμαθ'. ep. δ'. ἵππον πτερόεντ'. Pyth. II, ep. á. ἱερεῖα κτίλον Ἀφροδίτας. ep. β'. ἰὸν ὄλεθρον ὄγ'. str. δ'. καλός. IV, str. ιβ'. καὶ συνενάσθεν. ep. ιγ'. ἰστίων. V, ep. á. Ἀπολλώνιον ἄθυρμα. ep. γ'. ἐν ἄρει. VII, ep. ᾧ Μεγάκλειες, ὑμαί τε καὶ προγόνων. VIII, ep. γ'. Ἄβαντος εὐρυχόρους ἀγνιάς. IX, ep. á. Γαίας θυγάτηρ. ant. β'. νηλῆς γυνά. ep. β'. ἀλλοτρίαισι γλώσσαις. Nem. III, ep. á. παγκρατίου στόλῳ. ep. δ'. ὄψέ περ. IV, str. ε'. χαμαιπετοῖσαν. V, ep. β'. εὐνάς. ep. γ'. ἐπαύρειο. VII, ant. β'. πρὸς Ἴλου πόλιν. VIII, ep. γ'. οὐ μοι δυνατόν. XI, ep. γ'. μοῖρα. Isthm. III, str. γ'. δαιμόνων βουλαῖς. IV, str. β'. τάνδ' ἐς εὐνομον πόλιν. ant. β'. μυρίον χρόνον. V, ant. β'. Ἡρακλέης. VII, str. β'. ἀτόλματον Ἑλλάδι μόχθον. Plurima exempla sunt initio epodi, in quam liberior videtur ex antistrophe transitus poetis esse concessus.

AVGVSTI BÖCKHII

NOTAE CRITICAE IN PINDARI EPINICIA.

NOTAE CRITICAE IN OLYMPIA.

O L Y M P I.

Strophæ.

5 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ^x ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ^x ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ - ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 10 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘

Erodi.

 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ^x ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 5 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘
 - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ - ˘ - ^x ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘

Vs. 5. *Μηκέθ' ἄλιου σκόπει.* Ἄλιου nunc omnibus locis scribitur apud Pindarum, ubi prima syllaba per metrum non soluta est in duas, quarum prior, ut in ἀθάνατος, ἀκάματος et aliis, ex epico usu (ἠέλιος) longa est, licet brevis natura videatur fuisse. Ideo non ausus sum mutare. Sed plures libri, imprimis non interpolati, Ald. Pal. C. Ven. A. B. D. F. Vatic. habent μηκέτ' ἄελιου, Ol. II, 35. ἄελιου scribitur in Vratisl. A. Gott. III, 25. in Vatic. et aliis

haud dubie, ex quibus relatum non est, nec Isthm. IV, 1. aliter legitur in libris. Atque in optimis codicibus pro bisyllabo ἀθλον plurimis locis reperitur ἄεθλον, ita ut probabile sit in utroque verbo antiquitus apud Pindarum omnibus locis ita scriptum, syllabas autem in recitatione tantum contractas esse. Ceterum non ea est sententia mea, ut primam vocis ἀέλιον putem apud Pindarum posse brevem esse, ut intellexit Seidlerus de versf. dochm. p. 103. mea quidem culpa, quod in obs. critt. in Pind. Olymp. I. p. V. minus perspicue locutus eram. Quem modo nominavi codicem Vaticanum, post editum textum collatus in usum meum est ab I. Bekkero, collega amicissimo. Est is num. 925. seculi fere XV. chartaceus, et praemisissa Olympiis folis habet Oppiani Halieutica. Scholia sunt recentiora, cum glossa interlineari: tamen raro interpolatus est, sed in plurimis conspirat cum libro Aldi et Pal. C. inprimis Aug. B. ceterisque huius sectae, quod vel coniuncta Pindaro Oppiani Halieutica poterant edocere. Praeter hunc in Parisinae bibliothecae thesauros illatus est codex poetae Vatic. 915. sed is paucas tantum sententias continet ex Pindaro decerptas.

Vs. 6. Φαεινὸν ἄστρον. Scribe φαεινὸν ex Ven. F. ut Pyth. IV. 283. V, 56. Nem. IV, 49. VI, 54. VII, 51. Isthm. IV, 33. et de nostra sententia Ol. VII, 67. Ita et in fragm. ap. Plutarch. Themistocl. c. 8. Dicitur hoc esse Argivorum. V. Etym. M. l. c. ap. Port. Lex. Pindar.

Vs. 10. Ἐξ ἀφρεῶν ἰκόμεροι. Sic Bodl. C. Bodl. Ms. Bodl. β. γ. margo Pal. B. Lips. Leid. A. Vratisl. B. Par. A. Ven. C. D. Sed ἰκόμεροι, etiam a Beckio receptum, quum ad verbum ἀνθάσσομεν referri nullo modo possit, haud dubie est corruptum. Nec locum habet ἰκόμεροις, quod si dativo σοφῶν μητίεσσι coniunges, male dictum videbitur pro genitivo ἰκόμερων: quamquam illud reperio in Pal. A. B. Bodl. a. Gott. Mosc. B. Vratisl. A. Aug. A. B. Hafn. Ven. A. Inepta est glossa Mosc. B. εἰςεργόμενοις ἡμῶν. Ἰκόμερας est in Leid. B. Unice vera est lectio Schmidii et Hermannii ἰκομένους relata ad infinitivum κελαιδεῖν, deleto post παῖδα colo. Sic Ald. Rom. Mosc. A. Guelph. Pal. C. Vatic. Ven. A. B. E. G. marg. Gott. Paulo ante ἀμφιβάλλεται in Par. A. exponitur ἀνακρούεται.

Vs. 24. Παρ' εὐάροσι Ἄνδρῶν. Scholiastes vetus legit ἐν εὐάροσι, quum dicit: ἐν τῇ εὐάροσι ἀποκία τοῦ Πέλοπος; nisi enim ἐν legisset, non potuisset addere: τουτέστιν ἐν τῇ Πελοποννήσῳ. Et ἐν praebent Vratisl. A. Ven. B. In Par. A. Vatic. deest praepositio, excidente, ut videtur, ἐν ob sequentis vocis initium εὐ. Recentior manus in Par. A. supra scripsit εὐάροσι, in Vatic. παρ'. Omnino vero ἐν genuinum habendum, et παρ' interpolationi debetur factae ad producendam ultimam syllabam vocis κλέος, quae in vulgari metri descriptione perperam in medio collocatur versu. Paulo ante Par. A. Ven. B. D. E. ἰππιογάμαρ, contra metrum.

Vs. 28. Ἡ θαύματα πολλά. Hanc lectionem, quam Oxonienses ex Arctio se dixisse profitentur, recepit Heynius. Cf. Io. Henr. Vossium ad Blackwell. de Hom. p. 181. Intelligunt ἔστι: quod fieri non potest: atque Arctius bene perspexerat opus esse verbo, quapropter correxit ἦν: nempe orthotonon ἔστι, quod verbum est substantivum, nequit omitti, sed tantum ἔστι copulae sive auxiliaris verbi vim habens, ut recte notavit Hermannus de em. ral. Gr. Gr. p. 85. Igitur dices: *Mirabilia multa*, int. *sunt* sive *fiunt*, non item hoc sensu *miracula multa*, et Graece, θαυμαστά πολλά, non θαύματα πολλά; nam ibi verbum εἶναι nihil nisi copula est, adiectivum substantivo coniungens: hic si omittetur, notio οὐσίας erit omissa in eo sensu, ubi nos dicimus vernacula: *Es giebt viele Wunder*. Atque illic πολλά est substantivum, hic adiectivum: quod efficit, ut hic intelligi nequeat ἔστιν. Nec γίγνεται rite suppleas Ol. XIV, 15. ut ibi vulgo faciunt. Libri vero paucissimi exhibent θαύματα, Ven. E. Par. A. marg. Gott. et nescio an ceterorum

unus et alter: Aug. A. Mosc. B. *Θαῦμα* ταπολλά, in hoc addito scholio: εἴρηται ἐν τινι παλαιῷ, ὃ ἐστὶ κρείττον. Sed reliqui magno numero legunt *Θαῦμα* τὰ πολλά, quod ducit ad verum *Θαυματὰ* πολλά, quemadmodum est in marg. Gott. *ἡ Θαυματα πολλὰ ἡ Θαυματὰ πολλά.* Et hoc receperat olim Schmidius. Eustathius ad *Iliad.* γ, p. 303. 22. Basil. *Γνωτοὶ δὲ οἱ ἀδ' ἀροὶ δίχα τοῦ σ καλῶς. οὔτω γὰρ καὶ ἀλλόγνωτοι λέγονται, τινὲς δὲ καὶ πολύγνωτοι· καθ' οὐσιότητά δὲ καὶ το γνωτὰ κοινὰ ἀγνωτὰ μοι, τὸ τραγικόν.* Et mox. *χρήσιμον δὲ ᾧδ: καὶ τὸ ἀπιστος, καὶ τὸ Θαυματὰ, ἡγουν Θαυμαστὰ παρα Πινδάρου.* Idem ad *Odys.* π, p. 696. 22. *Το δὲ ἀνήρητον ἐπὶ ἔργῳ ἀναλόγως ἔχει· εἰ γὰρ ἐστὶ τὸ ἀνυστόν, ἐστὶ καὶ τὸ ἀνήρηστον. το δὲ ἀνήρητον ἀπέρρηψε τὸ σίγμα οὐσιῶς τῶ γνωτος καὶ ἀλλόγνωτος, ὡν προσηύραχε τὸ γνωστός. ἐτι δὲ καὶ κατὰ τὸ ἐραστός ἐρατος, ὃ ἐπιθυμητός· ὅθεν καὶ ἡ *ἑρατω Μούσα.* καὶ κατὰ τὸ ἀγμάω ἀγαστός καὶ ἀπελεύσει τοῦ σίγμα καὶ τροπῇ τοῦ τ εἰς θ ἀγαθός. κῆνται δὲ ἐτέρωθι καὶ ἄλλα τοιαῦτα, ὧν καὶ τὸ Θαυματὰ Θαυμαστὰ παρα Πινδάρῳ, etc. Ioannes Diaconus in *Hesiod. Scut. Herc.* 154. *Θαυματὸν δὲ τὸ Θαυμαστόν διὰ τὸ μέτρον. καὶ ὁ Πίνδαρος· ἡ Θαυματα πολλά.* Idem metri causa reducendum est *Pyth.* X, 30. ubi *Θαυματῶν* conieci cum Schmidio: neutiquam tamen vs. 48. *Θαυματα*, ut voluit Hermannus. *Θαυματα* ἔργα dicit Homerida in *Hymn. in Merc.* 80. 440. in *Bacch.* 34. et ap. *Hesiod. Scut.* 165. *Θαυματα* pro vulgato *Θαυτὰ* in libris est pluribus. Cf. *Ruhnken. Epist. crit.* p. 26. *Ilgen. ad Hymn. Homer.* p. 377. *Paslow. üb. Zweck, Anlage u. Ergänzunge Gr. Wörterb.* p. 88. Ceterum Hermannus in litteris ad me datis servato *Θαύματα* ita intelligi locum posse arbitratur, ut *πολλά* sit pro substantivo: ἡ *πολλά, Θαύματα*, aut ita: ἡ *ταῦτα, Θαύματα* πολλά. Iudicet lector.*

Vs. 28, 29. *Καὶ πού τι καὶ βροτῶν φρένας ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον Διδαυδαμένοι ψεύδεσι ποικίλοις ἐξαπατῶντι μῦθοι.* Scribe *ἀλαθῆ* ex usu vulgo recepto, quamquam codices omnes et *Gregor. Cor.* p 90. ed. Koen. agnoscunt communem formam. Deinde *βροτῶν φρένας* habent libri multi, ut *Bodleiani, Leidenses, Ven. C. D. E. F. G. Pal. A. B. Guelph. Hafn. Gott. Vatic. alii.* In Vaticano supra scriptum rubro colore *φήμις.* Sed vocem *φρένας* non agnoscit *Schol. vet.* *καὶ δὴ καὶ οἱ λόγοι εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων, φησὶν, οἵτινες ποικίλων λόγων τεγράμασιν εἰς τὸ ἀπατῆσαι τοὺς ἀκούοντας π. ποικιλμένοι ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον ἐξαπατῆν δύναται.* Vides scholiallen eius loco, quod est in textu, dicere haec, *οἱ λόγοι τῶν ἀνθρώπων, tracto ad id, ut videtur, nominativo μῦθοι, quasi per appositionem iuncto. Nempe, ne longior sum, legit ille ἀνθρώπων φάτις, et constructionem instituit ita: ἡ φάτις ἡ τῶν ἀνθρώπων, τιντέστι μῦθοι δ' διδαυδαμένοι ψεύδεσι ποικίλοις, ἐξαπατῶσι τοὺς ἀκούοντας ὑπὲρ τὸν ἀληθῆ λόγον.* Et *φάτις* comparet in *Ald. Pal. C. Par. A. Viativ. A. Ven. A. B.* qui ultimus liber contra metrum exhibet *καὶ πού τις.* Iam quum *φάτις* nominativus haud facile ferri possit, accusativum autem pluralis pro vulgari *φάτιας* (v *Pyth.* III, extr.) non admittat lex carminis, damnant id editores: sed quamquam nec ego id germanum esse puto, tamen germanae lectionis vestigia in eo agnosco. Addit *Schol. vet.* *ἐποὶ δὲ φάτιν, ἀπὲ τὸ τὰς φρένας τῶν ἀνθρώπων, ἀπατῶσιν οἱ ψεύδεις λόγοι.* Ex quo apparet olim lectum fuisse *φάτιν*, quod verum est. *Fama mortalium, inquit, bene memoriam fallunt ac vitiant fabular artificiose compositas et exornatas.* *Φάτις* est *φήμη, fama et traditio.* *Hesychius: Φάτις: φήμη, δόξα, λόγος, κληδών.* Cf. *intpp.* Ipse *Pindarus Pyth.* I, 96. *ἐχθρὰ Φάλαριν κατ' ἕξει παντῶ φάτις.* III, 112. *ἀνθρώπων φάτις*, ut hic *βροτῶν φάτις*; et *Isthm.* VII, 40. ex emendatione doctorum: *ὄντ' εὐσεβέστατον φάτις Ἰωλκοῦ τράφειν πεδίον.* Nempe *φρένας* est glossema ex scholio petitum; quapropter etiam *Rom.* habet singularem *φρένα*, admisso hiatu. Peccat igitur et *Heynius*, ubi *φάτιν* putat olim lectum pro interpretamento λόγον, ita ut scribendum sit invito metro *ὑπὲρ τάν, et Beckius* coniciens *σφῶν φρένας* pro vulgato *βροτῶν φρένας.* Ceterum *Hermannus* retinendum

fortasse φάτις censet, et ep. β'. scribendum ὑπερορέμασσε, ep. γ'. ἔπεσον, cum libris quibusdam utrumque, atque ep. δ'. ἐμοί. Sed hic ultimus locus retinet me, quod nulli ibi succurrunt codices. Mox vs. 34. Pal. C. μάργυροι praeter usum Pindari.

Vs. 37, 38. Ὅπότ' ἐκάλεσε πατήρ ἐς εὐνομώτατον Ἴφρων φίλων τε Σίπυλον. Ita Bodl. β. γ. marg. Gott. Mosc. B. Ven. A. E. Hafn. nisi quod Mosc. B. Ven. A. et Hafn. ἔφρωνον habent ex interpolatione. Scribendum cum Hermanno τὸν εὐνομώτατον Ἴφρων, ut est in Ald. Rom. Leid. A. B. Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. G. Bodl. C. a. Ms. Mosc. A. Vratisl. B. Aug. A. B. Articulum τὸν et eis habent Lips. Ven. C. et eundem Gott. Vratisl. A. Vatic. sed omisso ἐς. Bodl. C. δέϊπνα θεοῖσι παρ.

Vs. 41. Χρυσείαισι τ' ἀν' ἵπποις. Ita primus edidit Erasmus Schmidius. Ald. Rom. Bodl. γ. Ms. Gott. Lips. Ciz. Hafn. Guelph. Mosc. A. B. Leid. A. B. Aug. B. Ven. B. C. D. G. Vatic. χρυσείαισιν ἀν' ἵπποις, ad quod Hermannus in epistola ad Heynium: *Ea haud dubie vera lectio est, quam Schmidius addita copula τε, quae in nullo libro invenitur, male mutavit. Μεταβῆσαι non pendet e φθέγγουαι, sed ex ἀρπύσαι. Dicam, inquit, a Neptuno te raptum esse, ut ad deorum sedem adducereris.* De veritate lectionis allentior: illud videndum, numne μεταβῆσαι pendeat a participio δαμέντα φρένας ἰμέρω, ὡςτε αὐτὸν πρὸς Διὸς δῶμα μεταβῆσαι: *Dicam eum a Neptuno raptum, qui eius amore ita esset captus, ut eum in Iovis sedem eveheret.* Pal. C. χρυσείαισι κἀν ἵπποις, Par. A. χρυσείαισιν ἀν' ἵ. Aug. A. Gregor. Cor. p. 92. Eustath. ad Iliad. α, p. 19, 26. χρυσείαισιν ἀν' ἵ. Sed codd. Gregorii aliquot χρυσείαισιν; postremo Bodl. α. β. Vratisl. A. Ven. A. χρυσείαισιν ἵ. Ven. B. χρυσείαισιν ἵ. Ven. E. χρυσείαισιν ἵ.

Vs. 43, 44. Ἐνθα δευτέρῳ χρόνῳ Ἦλθε καὶ Γανυμήδης. Ganymedes quum Pelope vulgo antiquior haberetur, offendit veteres interpretes diversa poetae narratio: adeoque Pauvius ad pravam coniecturam ἀνοτέρῳ χρόνῳ delapsus est; Heynius autem δευτέρῳ explicat ἄλλῳ. Sed δευτέρος est secundus, posterior, alter, nusquam alius; Germani, non Graeci, eodem vocabulo et alterum et alium designant. Potius ex Pindari sententia Ganymedes Pelope recentior habendus est, sive propositum in scholiis stemma, sive reconditiorem poeta traditionem est secutus. Illud sequentibus Ganymedes est filius Trois, frater Ili; Ili filius Laomedon; Laomedontis aequalis Pelops. Iam vel sic instituta ratiocinatione Pelops possit antiquior Ganymede esse, si illus maior natu fuerit quam Ganymedes, et tanto maior, ut ipse Ili filius aequalis esse potuerit Ganymedi; quam aetatis rationem inter patruos et nepotes haud raro vel apud nos reperimus, multoque frequentius apud reges Orientis pluribus concubinis usos. Tamen alii Ganymedem illum ab aquila raptum Assaraci dicunt filium: Assaracus autem Tantalum et Pelopem Maeonia fertur pepulisse: unde colligas, Pelopem ab Assaraco pulsum Ganymede potuisse antiquiorem videri. Mox vs. 48. in Ald. Pal. C. Gott. Par. Vratisl. A. Ven. B. D. F. G. legitur ἐπ' ἀμρῶν, credo ob sequens ἀμφὶ δεύτατα. Et vs. 49. vulgo est τάμον κατὰ μέλη: Hafn. κατα nullo accentu, Vatic. καταμέλη. Vere Hermannus: *Te non dicit Pindarus pro σέ. Itaque haec coniunctio est. Quare vs. 79. scribendum τάμον κάτα, ut Il. β, 699. ἔχεν κάτα.*

Vs. 50, 51. Τραπέζισι τ' ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν Σίδεν διεδώσαντο καὶ φάγον. Hoc edebatur ex Ald. Pal. B. Bodl. C. γ. Gott. Mosc. A. Venetis sex aliisque, pro lectione ἀμφιδεύτατα in Rom. Mosc. B. Bodl. α. β. et Ms. ac pluribus istius generis libris. Vatic. ἀμφιδεύτα. Et primum quidem ἀμφιδεύτατα prorsus est ineptum, nec constat de tali vocabulo: altera vero lectio qua ratione sit expedienda, dubitatur tam varie, ut locus sit in difficillimis habendus. Sunt qui ἀμφὶ δεύτατα coniungant et de mensis secundis exponant duce Athenaeo XIV, p. 641. C. ὅτι γὰρ ἦσαν καὶ παρὰ ταῖς ἀρχαίαις αἱ δεύτεραι τραπέζαι

πολυτελής μετριμνημέναι, παρίστησι Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονίκαις περὶ τῆς Πέλοπος κρεουργίας διηγουμένος·

τραπέζαισι δ' ἀμφὶ δεύτατα κρεῶν
σέθεν διεδάσαντο καὶ φάγον.
ἐμοὶ δ' ἄπορον γαστρίμουρον
μακάρων τιν' εἰπεῖν.

In quo notabis, quam parva sit, ut Gregorii Cor. p. 92. sic Athenaei auctoritas habentis ἀμφὶ δεύτατα, quum idem legerit ἄπορον, quod vitium sane vetustissimum etiam Ald. Pal. A. C. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. G. Vratisl. A. Par. A. Aug. B. Vatic. infedit, sed a carminis lege vincitur. Verum quid, quaeso, de mensis secundis explices ea verba? Haud poteris aliter quam fecit Casaubonus ad Athenaeum, ubi dicit: *In mensa circa ultima (id est exitum conivii) tuarum carniū frustra dividerunt et comederunt.* Nempe τὰ δεύτατα sunt ultima, ὕστατα: ipsae mensae secundae non possunt proprie dici δεύτατα neque ὕστατα, sed tantum δεύτεραι τραπέζαι. Plura tamen ostendunt in hac interpretatione. Primum enim in re quotidiana parum perspicue ita scripsisset Pindarus, ut neminem veterum locutum esse videmus: deinde si δεύτατα est accusativus a praepositione ἀμφὶ pendens, verbum διεδάσαντο casum non habebit sibi iunctum, quo tamen est opus. Dicis ad id referendum esse genitivum κρεῶν: verum διαδάσσειν quartum postulat casum, ut ap. Heliod. Theog. 606. ἀποφθιμένον δὲ διὰ κτῆσιν δατέονται Χηρωσταί. Herodot. IV, 145. δεξιμένοι δὲ τοὺς Μινύας γῆς τε μετέδοσαν καὶ ἐς φυλὰς διεδάσαντο. Sed secundus casus verbo iunctus partem tantum rei intelligendam esse solet indicare; igitur κρεῶν διεδάσαντο καὶ φάγον putes idem esse quod κρεῶν τε. Minime quidem, si me audis: nam maligni illi, quales Pindarus fingit, homines, profecto valde fuissent boni, si tam lenibus verbis, si oratione crimen adeo elevante essent usi; dicebant, credo, ex Pindari sententia, *frustra carniū Pelopis divisa et comesta*: nec facile careas vocabulo *frustorum* mentionem diserte faciente, quam vocem addidit etiam Casaubonus. Igitur ut eiusmodi accusativum haberet verbum διεδάσαντο, Dalecampius Athenaei interpretis secutus explicationem ἔσχατα apud scholiasten, δεύτατα exponit *extrema, extremas partes, extremos artus*, quum humerus tantum esset consumptus, ut addit Heynius, nescis an praeter rem. Concedamus δεύτατα posse extrema significare: sed quid tum κρεῶν? Pro quo desidero σώματος sive χροῦς, *corporis extrema*, non *carnium*. Mirifice autem nugatur alius in scholiis: ἔφαγον δεύτατα ὄντα τῷ σώματι, τουτέστι μετὰ τὸ σῶμα μέλη δεύτερα φαγεῖν ἔθνησαν, χεῖρας, πόδας καὶ τὴν κεφαλὴν. Addam hic recentioris Graeci interpretis explicationem: διεδάσαντο γὰρ, φησὶν, ἀμφιδεύτατα, ἦγον ἐς μικρότατα. At nec vocabulum est ἀμφιδεύτατα, ut modo diximus, atque etiam si esset optima notae, tamen nemo intelligeret, cur significaret ἐς μικρότατα, neque cur in minutissima potissimum frustra dissectae carnes Pelopis dicerentur: nisi quis putet Tantalum deorum dentibus parcere voluisse. Nihilominus huic interpretationi calculum adiecit Schmidius: equidem, si ἀμφιδεύτατα probarem, potius pro adverbio id haberein, ut ἐπιπλέον, ἐπιμείζον, ἐπιμᾶλλον, ἐπιπλεῖστον, atque interpretarer cum Schol. τὸ τελευταῖον similiter ac Casaubonus scripturam ἀμφὶ δεύτατα. Athenaei liber manuscriptus praebet δευρὰ pro δεύτατα: quapropter illud reponi volebat Schweighaeuser Animadvv. T. VII, p. 508. Rationem video nullam: quippe et ficta vox est, et in metrum peccat, nisi scripta δευρὰ, et nihil lucratur sensus. Quibus excussis non superest quidquam praeter haec veteris scholiastae verba: δεύτατα ἢ τὰ ἔσχατα ἢ τὰ βίβρογμένα τῷ αἵματι. Cuius scholii ductu Pauwius, quum a verbo δεύω derivari non posse δεύτατα scite perspiceret, coniecit ἀμφιδεύτατα τὰ κρεῶν σέθεν, vertens *lebeti immersa*, quod nollet cruenta statuere: verum in hac coniectura tum vox ἀμφιδεύτα omni caret

auctoritate, tum articulus τὰ non habet quo defendatur. Sed ut meam tandem sententiam aperiam, nolo aliorum commenta non uno nomine laborantia et a litterarum formis nimium recedentia nunc enumerare omnia. Quippe novam lectionem suppeditabant Parisinus primus, sex seculorum liber, et Pindaricorum antiquissimus, satis distincte offerens ἀμφιδεύματα, et Venetorum septimus, manu Caesaris Strategii Lacedaemonii ex bono libro transcriptus, praebens ἀμφὶ δεύματα. Posterior vera est scriptura. Iunge ἀμφὶ τε τραπέζαις, ut vs. 16. οἷα παίζομεν φίλον ἄνδρες ἀμφὶ θαμὰ τραπέζαν, quo spectat locus Plutarchi sympoſt. quaest. II, p. 643. D. qui inter fragmenta (XLIV.) perperam est relatus. Isthm. II, 40. οὐδέ ποτε ξενίαν οὐρός ἐμπνεύσαις ὑπέστειλ' ἰστίον ἀμφὶ τραπέζαν. Aut si haec exempla non placent, cum Hermannō in litteris ad me datis ἀμφὶ dictum accipe adverbialiter, *in mensis circum*. Δεύματα autem accusativus est ad verba διεδάσαντο καὶ φάγον referendus. A voce δέω descendit δεύμα, quod Henr. Stephano Theſ. L. Gr. T. I, p. 953. C. est *irrigatio*: debebat potius dicere *irrigatum*. Deinde δεύεσθαι dicuntur cibi, qui iufculo condiuntur, quod Latini embamma vocant sive fallamentum, Graeci κατάχυσμα, ut Philonides ap. Athen. II, p. 67. D. ubi lego,

τὸ γὰρ κατάχυσμ' αὐτοῦτον ὄξος οὐκ ἔχει.

Item ἀρτύματα eiusmodi cibos appellat Aeschyl. ap. Athen. p. 68. διαβρέγεις τὰρτύματα, hoc est δέεις, *maceras*. Neque aliter ap. Steph. ὄξει δευθείς, *aceto tinctus*. Apud Aristophanem Av. 535. post σίλφιον, ὄξος, alia, infertur κατάχυσμ' ἕτερον γλυκὺ καὶ λιπαρόν: ubi Schol. κατάχυσμα, ζωμὸν παρὰ τὸ χέεσθαι· γλυκὺ δὲ, μέλιτι δεδευμένον. Itaque δεύματα κρεῶν sunt carnes embammate sive iufculo imbutae; quod optime convenit invidiorum ingenio vicinorum, qui, quo animalium gultum referrent Pelopis carnes, tinctas quodam fallamento esse calumniarentur. Sed ridicula fortasse apud Pindarum haec culinaria doctrina nonnullis videbitur: qui, quid praetas deceat, quid secus, ex ipsis eorum operibus, non ex obscuris magistrorum libellis putidisque artis poeticae praeceptis discant rogo: ita fiet, ut prorsus Pindaricam agnoscant esse emendationem. Illa igitur δεύματα respicit schol. vet. ubi explicat τὰ β-βρεγμένα τῷ αἵματι, quod scholion etiam in iis codicibus, qui δεύματα legunt, inesse constat. Δεύειν vulgo exponitur βρέγειν. Etyim. M. δέω σημαίνει δύο, τὸ βρέχω etc. Helych. δέει· μίσγει, βρέχει, φύρει. Δεύεσθαι· βρέχεσθαι. Δεύεται· βρέχεται. Δευθέντα· βραχέντα. Δευόμενος· βραχόμενος. Cf. Suid. et Zonar.

Vs. 53. Κακαγόρος. Ita Mosc. A. Gott. Bodl. β. γ. et plures: alii κακηγόρος, ut Rom. Mosc. B. Ven. A. E. Ied Pal. A. Par. A. Ven. F. κακαγόρος, deinde κακηγόρους Aug. A. B. Ven. C. G. Leid. A. B. Bodl. α. Ms. Hafn. Guelph. in litura et Vatic.; Ven. B. D. κακηγόρος, Ald. Pal. B. C. Vratisl. A. κακαγόρος. Ultimum est verum, probavitque Hermannus comm. de dialect. Pindar. p. XXII. Aristarchus autem hanc accusativi formam dicit ἀρχαίαν σημασίαν. V. Schol. ad Nem. I, 35. vulg. et Hermann. I. c. Forma accusativi in ως post huius monita exulat nunc a Pindaro: quam hoc quidem loco metrum postulare perperam videbatur. Ceterum Schol. ad h. l. utramque lectionem, et κακαγόρος et κακαγόρος novit; postremo Schol. Theocrit. V, 84. Warton. disertis verbis agnoscit formam κακηγόρος.

Vs. 57. Τὴν οἱ πατῆρ. Ven. B. Vatic. τήν. Recte metri causa Hermannus correxit ἄν. Mox Vratisl. A. in textu λαβείν, in margine habet βαλεῖν.

Vs. 59, 60. Ἴχει δ' ἀπάλαμον βίον τοῦτον, ἐμπεδόμοχθον, Μετὰ τριῶν τέταρτον, πόνον, ἀθανάτων ὅτι κλείραις. Prava est huius loci interpunctio. Dele virgulas post τοῦτον βίον ἐμπεδόμοχθον, et τέταρτον πόνον. Ἐμπεδόμοχθος βίος recte exponitur διηλεκῶς μοχθηρός: verba autem μετὰ τριῶν τέταρτον πόνον praegressis per appositionem subii iuntur

Vs. 64. *Εἰ δὲ θεὸν ἀνὴρ τις ἔλπειται τι λασέμεν ἔρδων.* Praestat ἔρδων ex Mosc. B. Leid. A. Aug. A. et pluribus aliis. Deinde λασέμεν ex Guil. Canteri novv. lectt. II, 5. edidit Erasmus Schmeidius, assentientibus Pal. A. B. Aug. A. Ven. C. E. G. Leid. A. B. Hafn. Guelph. Mosc. B. Bodleianis, inter quos Bodl. β. λασέμεν. Sunt hi omnes interpolati libri. Sed meliores Gott. Vratisl. A. Par. A. Pal. C. Aug. B. Mosc. A. Vatic. Ald. alii, quin ipsa Romana editio offerunt λαθέμεν, h. e. λήθειν, ut λήθομαι habet Aeschyl. Agam. 39. Haec est germana lectio mutata a grammatico, sive is volebat a verbo ἔλπομαι aliud pendere tempus quam iuturum, sive primam syllabam vocis λαθέμεν invito metro brevem putabat, quod crederet esse pro aoristo λαθέιν. Vs. 65. in Ald. Leid. A. Vratisl. A. Par. A. Vatic. Venetis quinque et aliis, οἱ post τούνεκα, non post ἄθανatoi collocatur. Perperam.

Vs. 66. *Ἀΐδις ἀνέρων ἔσθιος.* Dubito an Pindarus usus sit forma ἀΐδις, quum pluribus locis reperiam αΐτις, Nem. IV, 70. VIII, 44. Isthm. I, 39. Scribo hic quoque αΐτις ex Vratisl. A. ut Pyth. IV, 273. ex Gott. Guelph. Ven. B. et nullo librorum praefidio firmatus Nem. III, 54. Item Isthm. V, 4. ἰὺν αΐτις Ἰσθμοῦ δεσπότα, ubi vide notam.

Vs. 74. *Πὰρ ποσὶ σχεδὸν φάνη.* Sic cum Gregorio Cor. p. 93. et Schol. rec. plurimi fere libri, praeter Pal. B. qui habet πὰρ ποσὶ, et πὰρ ποδὶ praebentes codices optimos Vratisl. A. Par. A. Aug. B. Pal. C. Ven. B. D. F. Vatic. et cod. Voss. Gregorii. In Ven. A. legitur ποσὶ supra adscripto δ. Bis reperitur apud Pindarum πὰρ ποδὶ, Nem. IV, 54. *Ἰαλίον δὲ πὰρ ποδὶ*, de radice montis, et VI, 57. *τὸ δὲ πὰρ ποδὶ ναὸς ἐλισσόμενον ἀεὶ κυμάτων*, de nave; item πὰρ ποδὸς Pyth. II, 60. *γνώτα τὸ πὰρ ποδὸς*, X, 62. *φροντίδα τὰν πὰρ ποδὸς*. Sophocles Philoct. 838. *παρὰ πόδα* dixit. Qui tamen omnes loci quum non prorsus viderentur similes, diu dubitavi, ultra lectio esset verior habenda: sed nunc quidem πὰρ ποδὶ plane certum esse persuasum mihi est: quippe quod et insolentius est, quam ut reponi abs quoquam potuisset, nisi id praebuissent antiquissimi libri, et in codicibus reperitur non interpolatis. Deinde πὰρ ποδὶ similia plura habet apud Pindarum, ut Isthm. VII, 13. *τὸ δὲ πρὸ ποδὸς ἄρειον αἰεὶ χρῆμα πᾶν*, et Nem. VII, 67. *βίαια πᾶντ' ἐκ ποδὸς ἐρύσαις*: abs quo singularis numeri usus poeta semel tantum recessit in formula ἐν ποσὶ Pyth. VIII, 33. idque non sine ratione: nempe quod *ad pedes*, *ante pedes* iacet, facile dicas *ad pedem*, *ante pedem* esse: non item quod *inter pedes* est, dicas esse *inter pedem*: ipsum ἐκ ποδὸς minus offendit, quam ἐν ποδὶ. Παρὰ ποσὶν est Homericum, ut Iliad. ο, 285. *παρὰ ποσὶν*, et πὰρ ποσὶν usitatum Theocrito I, 74. IX, 18. Hoc loco gloriemati pluralis videtur originem debere. Hesychius: *παρὰ ποδὶ παρὰ τοῖς ποσὶν*. Postremo πὰρ ποσὶ σχεδὸν ingratus sonat, eoque magis evitandum Pindaro poterat videri, quod τὸ Σὺν κίβδηλον iph et plurimis musicorum ac lyricorum invisum erat διὰ τὸ ἀκλήροστομον εἶναι καὶ ἀνεπιτήδειον ἀυλῶ, Athen. XI, p. 467. A. quam in rem conferenda sunt quae collegerunt Schneiderus et Heynius Fragm. p. 71 sqq. et Intpr. Dionys. de comp. verb. p. 172 sqq. ed. Schäfer. Quamquam huic argumento non multum tribuo, quia aliis locis littera Σ poetam nostrum satis frequente usum animadverti. Deinde optima est lectio Ald. Rom. et multorum librorum τῷ μὲν εἶπε, quum alii habeant τῷ δ' εἶπε aut corruptius τῷ δ' εἶπε: in quibus est Aug. B. Mosc. A. B. Ven. A. E. G. Hafn. marg. Gott. εἶπε etiam Vatic. In Moscovienſi secundo ad haec verba annotatur: τῷ γράφει διὰ τὸ μέτρον.

Vs. 79. *Ἐπὶ τρεῖς γε καὶ δέκ' ἀνδρας ὀλέσαις.* Hic in Olympiis unicus fere locus est, ubi forma ὀλέσαις auctoritatem habet, quae petenda est ex Gregor. Cor. p. 94. Deinde pro particula γε habent τε Schol. vet. Bodl. Ms. Aug. B. Vratisl. A. B. Leid. A. B. Ven. C. Guelph. Schol. Lycophr. 156. et Gregor. I. c. A Vatic. particula omnis

abest. Sed aegre carens elegantissime addito γε, quod Latine veritas: *quippe vel tredecim interemptis procis*. Et τε profae scriptorem magis deceret, modo in numeris usitatum esset: sed simpliciter καὶ dicitur in iis. Sic in fragmento Threnorum servato ap. Schol. ad h. l.

πέφνε δὲ τρεῖς καὶ δέκ' ἄνδρας,
τετράτω δ' αὐτὸς πεδάθη,

ut correxit Herm. in fragm. ap. Heyn. p. 38.

Vs. 80. Ἐρῶντας ἀναβάλλεται γάμον. Pro participio ἔρῶντας legunt μνηστῆρας Pal. C. Par. A. Aug. B. Ven. D. F. Vratisl. A. Gott. Vatic. Gregor. Cor. p. 94. Schol. Lycophr. 156. et Aldus. Par. B. μναστῆρας: ἔρῶντας est in Guelph. Aug. A. Ven. A. C. E. G. Leid. A. B. Lipf. Bodleianis et Rom. ceterisque interpolatorum. Diu dubitabam, an reponenda esset lectio μναστῆρας, et ex interpolatione metrici fluxisse ἔρῶντας credebam ob notulam Schol. rec. οἱ μνηστῆρας γράφοιτις οὐκ ἴσασι τὰ περὶ μέτρων. γρη τοίτην ἔρῶντας γράφειν, ἔν' οἰκεῖον ἢ τὸ κῶλον τῆ στροφῆ. In nulla tamen stropharum longam pro brevi reperio in hoc carmine, nec palitur eam metrum, quum Pindarus pro simplici iambo nusquam admittat spondeum in eparchis versum: et infra quoque aliquoties veram lectionem interpolati libri servarunt: itaque hic quoque nolui recedere a vulgata, praesertim quum μνηστῆρας pollit glossema esse participii ἔρῶντας. Mox vs. 82. Gregorius p. 94. (§. XXIII.) cum Vratisl. A. legit τὰ κέ τις dicens τὰ esse idem quod τί, quod non nego certo quodam loco in vulgari sermone usitatum fuisse, ut σά μαν pro Attico τί μῆν (vide Gregor. §. L. et ibi Koen.); sed a Pindari dialecto alienum iudico, licet antiquum quiddam et glossematicum habere Koenio iure videatur. Aug. B. τί δέ τις.

Vs. 84, 85. Ἀλλ' ἐμοὶ μὲν οὐτοσί' ἄθλος γ' ὑποκείσεται. Recte Hermannus, οὗτος ἀεθλος abiecto γ'. Ita Ald. Ciz. Lipf. Aug. A. B. Gott. Ven. B. C. D. F. G. Par. A. Guelph. Leid. A. B. Vratisl. B. Bodl. a. Ms. Vatic. Idem cum fulcro γ' habent Vratisl. A. Hafn. Ven. E. Bodl. γ. Mosc. A. B. sed οὐτοσί, quod est Atticorum, et ἀθλός γε perpauci, Rom. Mosc. B. Ven. A.

Vs. 86. Ἐράψαι' ὄν ἐπιεσι. Lege ἐπιεσι metri causa cum Hermanno apud Heynium. Ita Ald. Bodl. Ms. a. Pal. A. B. Aug. B. Leid. A. Ven. B. C. D. G. Guelph.

Vs. 87. Ἐδωκεν δίφρον χρύσειον, ἐν πτεροῖσιν τ' ἀκάμαντας ἵππους. Ἐν in textu omitunt Gott. Ven. D. Aug. B. et aliam prorsus lectionem reperio in Vratisl. A. Par. A. Ven. B. F. Vatic. δίφρον τε χρύσειον πτεροῖσιν τ' ἀκάμαντας ἵππους: in qua χρύσειος brevem habet primam, usu satis frequente, sed grammaticis ut plurimum ignoto. V. Hermann. de dial. Pind. p. IX. Conf. ad Pyth. IV. init. Haud ambiguum est, posteriorem esse veram scripturam, praesertim quum in optimis reperitur codicibus, et offensionem praebeat ἐν praepositio: vulgata autem interpolatio est criticorum χρύσειον correpta prima efferrī polle nescientium. Seq. vs. Aug. B. παρθένον δὲ σύνευνον.

Vs. 89. Τέκε δὲ λαγέτας ἐξ ἀριταῖσι μεμαλώτας υἱούς. In Ald. Rom. Schol. vet. Pal. C. Aug. B. Par. A. Mosc. A. Vratisl. A. Bodl. γ. in marg. Ven. A. B. D. F. Vatic. legitur ἂ τέκε, invito metro: pro quo τέκε δε scriptum in Pal. A. B. Ven. C. G. Hafn. Guelph. et aliis; Aug. A. τέξε δὲ a manu prima; sed τέκε τε Bodl. C. β. γ. Mosc. B. Ven. E. et Ms. Guil. Canteri novv. lectt. II, 5. quod videtur optimum. Deinde μεμαλώτας plurimi libri, in his Aldina et Romana: Ven. G. μεμαλώτας. Non mala tamen est scriptura μεμαώτας in Pal. C. Par. A. Vratisl. A. Ven. B. D. marg. Bodl. β. Vatic. quam voluere etiam Aug. B. et qui habent μεμαώτας Gott. Ven. F. Sed quum videam μεμαλώτας etiam in Aldina reperiri, quae tamen ab interpolatione solet purior esse,

quumque *μεμλότας* sit lectio difficilior, hanc, licet in interpolatis potissimum obviam, iudico veriorem, ac *μεμύοτας* ex Homero arbitror substitutum. Mox vs. 96. Vratisl. A. *ἀκμαὶ ἰσγίος*, et vs. 98. Leid. B. *ἔχοι*, perperam utrumque.

Vs. 99. *Τὸ δ' αἰεὶ παρόμερον ἐσλόν*. Lege cum Hermanno *αἰεὶ* metri causa. Deinde mirum est in nullo scripto codice *ἐσλόν* comparere, sed constanter *ἐσθλόν*: una Rom. *ἐσλόν*, quod haud dubie a Calli ergo repositum est. Hermannus olim ad Ol. II, 35. vulg. ibi putabat *ἐσλός* scribendum, ubi prior est longa, quod Dorica haec pronuntiatio durior esset, quippe quum Θ non abiiceretur, sed in ipso Σ vehementius pronuntiando lateret; ubi vero corripitur penultima (v. Ol. II, 21. Pyth. III, 66. Nem. IV, 95.), ibi mollius proferendum *ἐσθλός* reponi probabilius. Quam coniecturam haud profecto verisimilem improbare videtur in commentatione ingeniosa de dial. Pind. p. VIII. ubi veterem formam credit fuisse *ἐθλός* eiusdem radicis, quae est in Germanico *edel*; quod quum Doricienses pronuntiarent *ἐσλός*, a grammaticis hoc ipsum in Pindari libros illatum esse. Sed ut ut fuit, nunc quidem nemo apud Pindarum rescribet *ἐθλός*: utrum autem *ἐσλός* praeslet an *ἐσθλός*, hoc est editori indagandum. In libris utrumque reperio promiscue, nullo mensurae discrimine. Ol. II, 21. *ἐσθλῶν* est in Pal. A. Aug. A. Vatic. et aliis haud dubie, *ἐσλῶν* in Leid. A. B. Pal. B. C. Par. A. Aug. A. Lips. Guelph. Gott. etc. praeterea ap. Gregor. Cor. p. 95. idemque agnoscit Hesychius: *ἐσλῶν, ἀγαθῶν*, quae glossa petita est ex hoc ipso loco, monstrante scholio ad h. l. *ἐσλῶν, ἀγαθῶν*, ut recte annotat Albertus. Nec discrepat Phavorinus. Ol. II, 69. *ἐσλοὶ* habent Par. A. Gott. *ἐσθλοὶ* Pal. C. Vatic. et ceterorum ii de quibus liquet. II, 107. *ἐσλόν* aut *ἐσλῶν* Pal. A. C. Gott. Par. A. Aug. B. Vatic. *ἐσθλόν* Ald. Pal. B. *ἐσθλῶν* Lips. Aug. A. Hafn. Guelph. Moscovienses, Leidenfes. Ol. IV, 6. Gott. Par. A. *ἐσλοὶ*: plurimi sequuntur vulgatam, ut Leidenfes, Moscovienses, Guelph. Vatic. etc. Ol. VIII, 84. Ald. Gott. *ἐσλὰ* et *ἐσλοῖς*: Leidenfes, Moscovienses, Guelph. Vatic. communem tenent formam. Eadem res est XII, 12. Ol. XIII, 96. vulgata est *ἐσλοῦ*: Mosc. A. B. Bodl. β. γ. Vatic. *ἐσθλοῦ*. Offendunt haec paucula exempla in Olympiis variare libros, sed si non plures, certe meliores Doricam *ἐσλός* praesferre: unde communem formam ab emendatore profectam colligas, qui sibi, ut Gregorius Corinthius et alii recentes Graeculi, persuaserant communi lingua scripsisse Pindarum; nec mirum, si nostro loco omnes codices spuria scriptura invasit, quum ex primo Olympiorum carmine nullo quam ex ceteris magis expulsa germanas formas intelligamus, quemadmodum sub ipsum initium *φαεινόν* legitur in manuscriptis prope omnibus. In Pythiis ab interpolatione multo liberioribus, non modo optimi, sed plurimi praebent Doricam formam: communem non memini me reperire nisi duobus locis in codicibus manifeste interpolatis, I, 84. in Bodl. C. et VIII, 76. in Par. B. Quibus confusus rationibus per totum Pindarum formam *ἐσλός* restitui, neque ob carminis genus, neque ob mensurae diversitatem, variatam a poeta scripturam esse arbitratus.

Vs. 101. *Κεῖνον ἱππικῶ νόμῳ*. Haec est prava grammatici interpolatio in Rom. Mosc. B. Ven. C. E. G. Hafn. Guelph. etc. *ἱππείῳ* habent Ald. Mosc. A. Ciz. Par. A. Aug. B. Gott. Ven. A. B. D. F. Vatic. quod ducit ad veram lectionem ab Hermanno inventam *ἱππίῳ*, ut Pyth. II, 12. ubi in libris olim *ἱππείῳ*, VI, 50. Ilhm. VI, 11. et ex Hermanni correctione Ol. XIII, 79. Nem. IX, 9.

Vs. 104. *Καλῶν τε ἴδριν ἄλλον ἢ δύνανιν κυριώτερον*. Offendit *ἴδριν* positivo gradu; intelligendum esse *μᾶλλον* ex sequenti *κυριώτερον*, notavit Heynius, et de simili ellipsi dixit Hermannus de ell. et pleonasm. p. 184. Musei antiq. stud. Vol. I, Fasc. I. Aptissime vero Theoph. Frid. Welcker observavit in Pind. Olymp. I, p. 22. comparat locum Taciti Annal. I, 57. *Quanto quis audacia promptus, tanto magis fidus rebusque motis potior.*

Similiter German. 32. *Excipit filius, non ut cetera maximus natus, sed prout ferox bello et melior.* Ad Annalium locum Ernestus assertit I, 68. add. I, 74. II, 5. IV, 61. Notabile autem est Taciti sermonem in hoc et aliis nonnullis lyricam imitari audaciam: nempe quemadmodum inter rerum scriptores Herodotus epicae, ita Tacitus lyricae poeti affinis est: nec tantum universa narrandi ratio et totum sentiendi ac scribendi genus lyricam spirat libertatem, sed singulae quinetiam dictiones colorem inde duxerunt. Quamquam eadem ellipsis est apud Plautum Rud. IV, 4, 70.

Eo tacent, quia tacita mulier semper quam loquens bona est.

ubi v. intpp. Aliud praeterea hoc loco contra vulgarem usum dictum est, quod τς et ἡ libi non respondent; quapropter in Ald. Pal. C. Aug. B. Par. A. Vratisl. A. Ven. A. B. D. F. marg. Guelph. Vatic. etc. legitur: καλῶν τε ἴδριν ἅμα καὶ δύναιιν κνρ. Alii, ut Mosc. A. B. Ven. E. Gott. Rom. habent ἄλλων καὶ δύναιιν: et in marg. Gott. additur: οἱ γράφοντες ἅμα ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα: χρῆ τοίνυν ἄλλον γράφειν. Sed vera est vulgata reposita a Schmidio ex Pal. A. B. assentientibus Ven. C. G. Hafn. Guelph. et damnandae sunt Pauvii coniecturae γε ἴδριν aut ἰδὲ δύναιιν. Plato Ion. p. 535. D. κλήη τ' ἐν θυσίαις ἢ ποβήται. Theaetet. 4. περὶ αὐτοῦ τε — ἢ αὐτὸ περὶ τοῦ ἀποκρινομένου. Et hunc in modum Hermannus correxit Isthm. VII, 35.

Vs. 106. Θεός, ἐπίτροπος ἑὼν, τεαῖσι μῆδεται, etc. Delevi comma post ἐπίτροπος ἑὼν, ut dativus τεαῖσι μερίμναισι pendeat ab adiectivo ἐπίτροπος, absolute posito verbo μῆδεται sive ad id intellecto αὐτάς: sic enim ferri potest ἔχων, pro quo Hermannus eleganter coniecit ἐκῶν. Neque absurda est Faehlii ac Bothii, cetera temere pleraque fundentis, coniectura ἔχων τοῦτο κῦδος. Recte Iupiter dicitur ἔχων τοῦτο κῦδος, ut Ol. II, 40. Parca dicitur ἔχειν πατρῷον τῶνδε πότιον. Κῦδος autem de gloria victoriae passim reperitur apud Pindarum, ut Ol. III, 41. Pyth. IV, 66. Isthm. I, 12. Non tamen audeo sine libris reponere κῦδος, quum vulgata ferri possit, neque nihil novi sententiae addant verba ἔχων τοῦτο κῦδος: *Deus, cui hoc maxime cordi est, ut adiuvet te tuaque studia, curisque tuis prospiciat.* Dialecti autem nomine laborat κῆδος, quum κᾶδος sit apud Nostrum Pyth. IV, 112. Nem. I, 54. X, 54. Isthm. VII, 7. Item Ol. VI, 47. recte nunc ex Aldo legitur καδόμενοι, suffragantibus Mosc. A. Lips. Gott. Vatic. ac VII, 5. tantum in Bodl. γ. et Mosc. B. κῆδος comparet. Repono igitur κᾶδος, donec inveniatur certius. Paullo iustia deletum comma post κλειξείν cum Bothio, quia iungendum est γλυκντέραν ὁδὸν λόγων, ut et unus intellexit scholasticarum. Ceterum κλειξείν est de Rittershusii coniectura; forma tamen hoc loco, id est, in carmine Aeolio damnanda non videtur, et firmatur auctoritate cod. Par. A. qui exhibet κλειξείν, si recte relatum est. Alii κλειξείν, alii κλειξείν. Aliter visum Fr. Thierschio, homini amicissimo, Gramm. Gr. p. 331. Deinde Ven. B. habet ἀλκᾶν τρέφει; et ἐπ' abest a Pal. C. Ven. B. D. et schol. vet. In Par. A. est ἐν ἄλλοις. In Vatic. ἐπ' a recentiore additum manu. In fine carminis Par. A. et Ven. B. legunt εἶη σε τοῦτον. Sunt et aliae nullius fere pretii variantes lectiones partim ante nos partim a nobis ex codicibus erutae, quas ut in hoc carmine, ita per universum Pindarum Bentleii aliorumque hominum cordatorum exemplo omisi, ne nimium cresceret annotationum moles: tamen ne iis careant lectores, neve Zoilorum reprehensioni ansam praebeam, farraginem universam suo loco publici faciam iuris.

O L Y M P. II.

Strophae.

υ λ υ - λ υ - σ
 υ υ λ υ - λ υ υ λ υ υ λ υ υ
 - λ υ - λ υ υ λ υ υ - λ υ - υ υ υ υ
 λ υ - υ υ υ
 5 - λ υ υ λ υ - υ υ υ - λ υ υ
 υ λ λ υ υ λ υ υ λ υ υ
 υ λ λ υ - σ
 - λ υ - υ υ υ - υ υ λ υ υ υ

Epodi.

- λ υ - λ υ υ - υ υ
 λ υ - υ - υ υ - υ - λ υ - σ
 υ υ - λ υ - υ - υ υ - λ υ υ
 - λ υ - λ υ υ λ υ υ λ υ
 5 υ λ υ υ - υ - λ υ - σ
 υ λ υ - υ - σ

Vs. 6. Γεγωνητέον ὄπι, δίκαιον ξένον. Pro voce ὄπι, quae pyrrhichii mensuram habet, metrum iambicam requirit voculam: unde apparet corruptum esse locum, praefertim quum dictio γεγωνεῖν ὄπι, quam epicorum poetarum more excusare possis, et satis frigida hic quidem et Pindari usui contraria sit, qui fere simpliciter dicit γεγωνεῖν. Ol. III, 9. ἄ τε Πίσσα με γεγωνεῖν. Pyth. IX, 2. σὺν βαθυζώνοισιν ἀγγέλλον Τελεσικράτη Χαρίτεσσι γεγωνεῖν. Correxī igitur: γεγωνητέον, ὄπιν δίκαιον ξένον, de coniectura Hermannī dial. Pind. p. VI. ubi ablegat ad Isthm. IV, 65. Illic ὄπις non aliud est quam cura, ἐπιστροφή, ut exponunt Hesychius, Etym. M. et Suidas: praecipue tamen dicitur de divina providentia rerum humanarum gubernatrice, ut Pyth. VIII, 74. Θεῶν δ' ὄπιν ἄφθιτον αἰτέω, Ξέναρκες, ὑμετέροισι τύχαις: unde est ὄπιζεσθαι, ἐποπίζεσθαι, quod Etym. M. exponit ἐντρέπεσθαι, ἐπιστροφήν ποιεῖσθαι, a voce ὄψ, ὄπω, ὄπτομαι, ut apud Homerum, Θεῶν δ' ἐποπίζο μῆνιν Odyll. ε, 146. Inprimis vero divini numinis illud denotat munus, quo sanctos colit, adiuvat, servat, impios punit ac pessumdat. Odyll. φ, 27. ὅς μιν ξείνον ἐόντι κατέκτανεν ἢ ἐν οἴκῳ· σφέλιμος, οὐτε Θεῶν ὄπιν ἠδέσασ' οὐτε τράπεζαν etc. Iliad. π, 388. ἐκ δὲ δίκην ἐλάσωσι, Θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγοντες. Conf. Odyll. ξ, 88. Hesiod.

Theog. 222. Opp. et D. 185. 249. Porro qui θεῶν ὄπιν οὐκ ἀλέγει, dicitur et ipse θεῶν ὄπιν οὐκ ἔχων, Herodoto praefertim, VIII, 143. Θεοῖσι — ἥρωσι, τῶν ἐκεῖνος οὐδεμίην ὄπιν ἔχων — IX, 76. τοὺς οὐδὲ δαιμόνων οὔτε θεῶν ὄπιν ἔχοντας: nec discrepat Odyss. ξ, 82. οὐδ' ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητέρ. Is autem, qui θεῶν ὄπιν οὐκ ἔχει, ut omnino impius est, ita nec hospitii iura neque deus hospites reveretur, sed vel necare hospitem aufit, estque hospes eiusmodi ξένος κακοσιβής. Cf. Eustath. ad Iliad. π, p. 1086. 3. Talis, inquit Pindarus, non est Theron, sed ὄπιν δίκαιος ξένος, hospes pius ac religiosus, δίκαιος κατὰ τὴν τῶν θεῶν ὄπιν. Ceterum in libris nullum verae lectionis reperias vestigium, nisi quod in Gott. a prima manu scriptum est ὄπι, haud ὄπι, addito glossemate ὅπως, καθῶς, quali lectum sit ὅπα pro ὄπη. Paulo supra vs. 2. Pal. B. et Par. A. perperam legunt τίνα θεῶν, Vratisl. A. τίνα δ' ἥρωα, Bodl. B. Gott. Leid. A. Mosc. A. Aug. B. Ald. Vatic. τίνα ἄνδρα. In fine Strophae delevi comma post ἄωτον, ut coniungatur ἄωτον ὀρθόπολις, de more Pindari. Sic infra θάλος ἀρωγὸν δόμοις, quamquam nostris magistris et ἄωτος ὀρθόπολις et θάλος ἀρωγὸν non placebunt magnopere. Aug. B. δὲ πατέρων.

Vs. 16, 17. Σφίσιον κόμισσον λοιπῶ γένει. Erat quum putarem post imperativum κόμισσον esse interpungendum: nunc video σφίσιον γένει esse αὐτῶν γένει. Ol. VIII, 83. ὄν σφιν Ζεὺς γένει ὠπασεν. I, 57. οἱ πατήρ. IX, 16. Θέμις θυγάτηρ τέ οἱ. Nem. VII, 22. ψεύδεσσι οἱ. Item Pyth. I, 7. ἐπὶ οἱ νεφέλαν Ἀγκύλων κρατί.

Vs. 17, 18, 19. Τῶν δὲ πεπραγμένων, Ἐν δίκῃ τε καὶ παρὰ δίκαν ἀποιήτων οὐδ' ἄν χρόνος ὁ πάντων πατήρ δύναται θέμεν ἔργων τέλος. Ita construit haec beatus Heynius: Οὐδ' ἄν χρόνος ὁ πάντων πατήρ ἀποιήτων δύναται θέμεν ἔργων τέλος ἐν δίκῃ τε καὶ παρὰ δίκαν: quod neque Graecum est neque commodum praebet sententiam. Graece enim dicitur οὐδ' ἄν χρόνος οὔτε ἐν δίκῃ οὔτε παρὰ δίκην, non οὐδ' ἄν χρόνος ἐν δίκῃ τε καὶ παρὰ δίκην: qualis autem hic sensus est, tempus neque iure nec iniuria quidquam mutare posse? quid enim iustum et iniustum ad tempus, naturalem, non moralem rem pertinet? quid, si mutare tempus transacta posset, referret, iure posset an iniuria? Quin tu cum Hermanno distingue, τῶν δὲ πεπραγμένων ἐν δίκῃ τε καὶ παρὰ δίκαν, ἀποιήτων etc. Quae semel facta sunt, inquit, sive iuste sunt peracta sive iniuste, eorum nihil mutari potest. Iniuste perpetrata certe optes mutari posse; multique, qui fecerunt, vellent infecta reddi: sed vetat necessitas. Tu quoque, Thero, iniuste multa perpeffus es: quae utinam possent fieri irrita: quod quandoquidem non licet, illud saltem tibi relictum est solatii, quod succedentibus magis prosperis rebus oblivio malorum aerumnis mortalium medicinam affert. Quam rem deinceps Cadmidarum nobili illustrat exemplo. Vatic. τῶν τε. Aug. A. a manu prima χρόνος ἀπάντων πατήρ, perperam.

Vs. 23, 24. Ὅταν θεοῦ Μοῖρα πέμπη Ἄνεκός ὄλβον ὑψηλόν. Vratisl. A. πέμπη. Laborant autem interpretes in voce ἀνεκός, cui Heynius fortasse ἄν ἐκός substituendum putat, quod non video qui fieri possit. Ut paucis defungar, ἀνεκός non est multo tempore elapsό, neque de loco, coelitus, sed semper omnibusque locis est *sursum*. Refertur hoc esse Atticorum. Plutarch. Theb. cap. 33. τὸ γὰρ ἄνω τοὺς Ἀττικοὺς ἀνεκός ὀνομάζεν, καὶ ἀνεκίδεν τὸ ἄνωθεν. Sic Aristoph. Vesp. 15.

ἔδόκουν αἰετόν
καταπτίμενον ἐς τὴν ἀγορὰν μέγαν πάνυ
ἀναρπάσαντα ταῖς ὄνυξιν ἀσπίδα
φέρειν ἐπίγαλκον ἀνεκός ἐς τὸν οὐρανόν.

Ubi Schol. ἀνεκός δὲ ἀντι τοῦ ἄνω πάνυ ἐκός καὶ εἰς ὕψος. Cf. Suid. et Erotian. Lex. Hippocr. Significat ἀνεκός ex Scholiastae sententia ἄνω πάνυ ἐκός, *longe sursum et in*

sublime, non *ἄνω* vel *πάνυ* *ἐκός*, ut intellexit Valckenarius Diatr. in Eurip. p. 286. Enpolis ap. Suid. *ἀνεκός* ἐπὶ τὸ σκέλος. Cratinus ἐν *Ἡρώσῳ* ibid. *ἐκ γῆς ἀνεκός* εἰς αὐτοὺς βλέπων. Pherecrates l. c. ap. Valck.

τούτῃ τί ἐστίν; ὡς ἀνεκός τὸ κρίβανον,
ubi olim legebatur ἄν ἐκάστω τὸ κρ. Sed etiam Iones et veteres omnino scriptores hac utuntur voce. Hippocrates περὶ γυναικῶν I, p. 588. 44. Foef. αἰὶ ὑποχωρεῖ εἰς τὸ ἀνεκός. II, p. 655. 45. καὶ τὴν κλισίην ἀνεκός χρῆ ποιεῖεν τὰ ἀπὸ ποδῶν. p. 657. 36. χρῆ γὰρ ἀντισπᾶσαι ἀνεκός. Conf. Foef. Oecon. Hippocr. Iam quam apta huic loco vox ἀνεκός sit, inde intelligitur, quod ὄλβος ὑψηλός adiungitur: quidquid enim altum ac sublime est, id quasi sursum mittitur atque erigitur, quum gignitur. Commode veteris: *Quum Dei Parca altam felicitatem sublime erigens mittit*. Scripsi vero *Μοῖρα* maiuscula initiali littera, quod Parca est, ut vs. 39. Eadem, quae hic dicitur altam mittere felicitatem, cum divino hoc dono (θεόρωτῳ σὺν ὄλβῳ) alio tempore affert damnum.

Vs. 25. Πένθος δὲ πίπτει βαρύν. Non sententia haec est, sed narratio variae Cadmidarum fortunae, quae incipit a verbis, Ἐπεται δὲ λόγος εὐθρόνοις Κάδμοιο κόρυς; generalis autem sententia praecesserat: Λάθρα δὲ πότμῳ σὺν εὐδαίμονι γένοιτ' ἄν, etc. Quae quum ita sint, primum post haec, ἐπαθὸν αἰ μεγάλα, commate est interpungendum, quasi dixerit Pindarus, αἰ μεγάλα μὲν ἐπαθὸν, ἐπίπτει δὲ αὐτῶν τὸ πένθος κρεσσόνων πρὸς ἀγαθῶν: deinde cum Mingarello edendum imperfectum pro praesenti, post aoristum ἐπαθὸν. Simillimum vs. 9. καμόντες οἱ πολλὰ θυμῷ Ἰερόν ἔσχον οἴκημα ποταμοῦ Σικελίας τ' ἔσαν ὀφθαλμὸς, αἰὼν τ' ἔφετε μόρσιμος etc. Neque vero Beckio assentiar, qui hoc loco praesenti vim imperfecti tribuit. Ceterum quod scripsi δ' ἐπίπτει, non δὲ πίπτει, ut volebat Mingarellus, feci ex usu quum Honferi tum Pindari. Post vs. 29. in libris Ald. Pal. A. B. C. Gott. Mosc. A. Hafn. Guelph. Lips. Vratisl. A. Leid. A. B. Par. A. Aug. A. B. Vatic. ac tribus Bodleianis legitur versus, φιλέοντι δὲ (Augullani τε) Μοῖσαι, quem recte eiecit Triclinius, testibus recentiorum scholiis. Gloss. Aug. B. a manu recente: Τοῦτο τὸ κῶλον περιττόν ἐστιν, ὡς Τρικλίνιος φησιν. Unde patet libros omnes, qui haec verba habent, non ex Triclinii esse recensione; sed quae in iis novata sunt, a Thoma et Moschopulo profecta. Conf. Praef. Paulo supra Vratisl. A. ἔπεται γὰρ λόγος et πύθον.

Vs. 33. Ἦτοι βροτῶν κέκρωται. Sic Rom. Pal. A. B. Lips. Guelph. Bodl. a. ceterique interpolatorum; sed meliores Ald. Bodl. β. γ. Gott. Mosc. A. B. Hafn. Par. A. Vratisl. A. Vatic. Aug. B. γε κέκρωται. Sane prima in hoc vocabulo Pindaro longa censetur, ut Nem. IX, 35. ἐκρύνας, IV, 2. κερκόμενον, VI, 2. κερκόμενα; sed corripitur etiam syllaba ante κρ in eodem vocabulo posita, ut Nem. X, 30. ἐκράτησε, Ol. VII, 57. κερκόμεθαι, et alibi. Igitur obtemperandum erat optimis codicibus, praesertim quum paeonem primum in hac sede praeferat poeta, nec creticum saepius quam bis (str. α. str. β') admiserit. Βροτῶν γε est *hominum*, quippe *mortalium*. Γε eiectum est ab interpolante grammatico, qui creticum metrum volebat restituere, eodem, qui str. δ'. scripsit ταρασσοντες ἀλκῆ χερῶν pro genuino ταρασσοντες ἐν χερὸς ἀκμῆ.

Vs. 40. Τῶνδ' ἔχει τὸν εὐφρονα πότμον. Tres Bodleiani cum Romana τόνδ' habent, ceteri τῶνδ', et hoc verum. Etenim πατρώϊος πότμος fors est Cadmidarum, abs quibus Theronis stirps descendit: Theron et familia ii sunt, quos sibi poeta velut praesentes lingit, idcircoque ii dicuntur οἶδε. Igitur πατρώϊος τῶνδε πότμος fortuna est maiorum Theronis. Sin legas τόνδε, similiter ad Cadmidarum secundas res erit referendum, quippe quas paullo ante poeta memoraverit: sed tum addendum erat τῶνδε, ne absolute dictus esset πατρώϊος πότμος.

Vs. 41. Vratisl. A. ἄλλος χρόνος.

Vs. 42. cum Hermannō edidi ἄλλον: quem vide.

Vs. 46. Πέφνεν ἑοῦ σὺν ἀλλαλοφονία. Homericum ἑοῦ, non Pindaricum. Ald. Mosc. A. Ciz. πέφνεν οἱ, consentiente, quantum video, Vratislavienli priore: Gott. Par. A. Aug. B. Vatic. πέφνε οἱ, addita in Par. A. glossa αὐτοῦ: Guelph. πέφνεν οἱ, expuncto N paragogico: Aug. A. a manu prima πέφνεν ἑοῦ, sed correctum ἐπεφνέ οἱ, cum scholio in margine, φονευθῆναι ἐποίησε, eandemque lectionem suppeditant Bodl. C. Hafn. Mosc. B. Haec vera est. N paragogicum ferri non posse Hermannus monstravit ad Orphic. p. 787. Vs. 47. Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Vatic. Guelph. a m. pr. ἐριπέντι, perperam. Hesy chius: ἐριπέιν, καταπέσειν. ἐριποῦσα, καταπέσουσα. ἐριπε, κατέπεσεν. ἐριπών, καταπέσων. Cf. Suid. alique. Ita semper Homerus, Iliad. ε, 309. ϑ, 329. λ, 355. et ubivis. Aug. A. ἐρείποντι.

Vs 50. Ὅθεν σπέματος ἔχοντα ῥίξαν πρέπει τὸν Ἀθησίδαμον. Sic edidit Schmidius, quum antiqui libri omnes uno consensu exhibeant ἔχοντι, hoc est ἔχουσι, quod adscriptum in Leid. A. et Par. A. Nempe post ῥίξαν maior ponenda est interpunctio cum Lips. Mosc. B. aliisque codicibus: ita optime habebit ἔχοντι, Pindaro suo iure ad sequentia pergente sine ulla coniunctione. Itaque reposui ἔχοντι. Mox vs. 55. vocem Χάρτες maiuscula scripsi littera, quia deae sunt Gratiae, ob singularem rationem a poeta commemoratae: qua de re dixit Camenz in huius odae interpretatione singillatim edita.

Vs. 61, 62. Ἀστὴρ ἀρίζηλος, ἀλαθινὸν ἄνδρῳ φέγγος. εἰ δέ μιν ἔχει τις, οἶδεν τὸ μέλλον etc. Sic editur vulgo; sed Ald. Pal. C. Mosc. A. Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. alique pro voce ἀλαθινὸν exhibent ἐτυμώτατον, cui in Mosc. A. adscriptum ἀληθέστατον, et in marg. Gott. ab alia manu ἀλαθινόν. Huius loco interpretamentum ἐτυμώτατον in codices irreplisse putabat Heynius: quis vero vocabulum ἀλαθινόν profusum vulgare reconditori ἐτυμώτατον explicabit? Beckius, posita marginis Romani annotatione, γρ. καὶ ἐτήτυμον, Foterat, inquit, ex ἐτήτυμον alterutra scriptura orta videri, nisi Noster fere dixisset ἀλαθινόν aut ἐτυμον. Miror hoc iudicium doctissimi viri: nusquam enim Pindarum voce ἀλαθινός reperio usum, quae omnino non poetica, sed prosaria est: nam si poeta ithyphallicus infimae notae ac sequioris aetatis ap. Athen. VI, 63. haud dedignatur in vili eam carmine admittere, eius auctoritatem nemo curabit: sed Thebanus vates tantum ἀλαθής habet, Ol. I, 28. II, 101. VI, 89. XIII, 94. Pyth. XI, 1. praeterea ἐτυμος paucifinis locis, his autem ἐτήτυμος. Ol. XI, 56. ἀλάθειαν ἐτήτυμον. Nem. VII, 63. κλέος ἐτήτυμον. Inde natum ἐτυμώτατον et ἐτυμον confusione librariorum: quod quum metro repugnaret neque aliam grammatici emendationem viderent, ex interpolatione ediderunt ἀλαθινόν. Testis est Schol. Mosc. B. ἀλαθινὸν γράφε, ἢ οἰκείον ἢ τὸ μέτρον, καὶ μὴ ἐτυμον. καὶ ἔχει, μὴ ἔχων· οὐ γὰρ ἔχει καλῶς τὸ ἔχων πρὸς τὴν σύνταξιν. Praeterea scripti ἀρίζηλος, ut ζυλωτος Ol. VII, 6. Sequentia proxime verba, quamquam nihil in iis a me immutatum est, tamen graviori adhuc videntur mendo laborare. Vetus est lectio εἰ δέ μιν ἔχων τις, quam agnoscunt Par. A. Vatic. et margo Aug. B. γρ. ἔχων, praeterea Schol. Mosc. B. et vetus interpres, cuius verba tum in ceteris codicibus, tum in Par. A. obvia sunt haec: εἰ δέ τις, τοῦτον ἔχων τὸν πλοῦτον, ὅρῳ καὶ πρὸς τὸ μέλλον, ὅτι τῶν ὀδίκων τελευτησάντων τιμωρία καὶ κρίσις παρὰ τοῖς ἀποχοιμένοις πᾶσιν ἐστίν, οὐκ ἂν αὐτῷ εἰς ἀδικίαν ἐχρήσατο. Mox ἔχων ob laborantem structuram a Graecis criticis mutatum videtur in ἔχει: οὐ γὰρ, aiunt in Mosc. B. ἔχει καλῶς τὸ ἔχων πρὸς τὴν σύνταξιν. Itaque germanum sane mihi videtur ἔχων: qua vero arte vitio constructionis inde exillenti succurrendum sit, non perspicio. Sensus vulgatae bonus est: „Si quis iunctas virtutibus opes possidet, is profecto novit non licere ob nobilitatem divitiasque superbum sese atque inso-

lentem gerere: quippe non ille nescit, quae futura sunt, sed deorum reveretur post mortem iudicium;“ poterat tamen clarioribus hoc verbis dici. Quippe ad *μιν* necesse est mente repetas *πλοῦτον ἀρεταῖς δεδαιδαλμένον*: sed, qui minus circumspecte totum consideret locum, tantum *πλοῦτον*, non *πλοῦτον ἀρεταῖς δεδαιδαλμένον* voce *μιν* significari putabit: quod si fit, sententiae perit vis. An poeta scripsit, εὐ δέ μιν ἔχων τις, hoc est καλῶς? „Qui opes ita habet, ut decet, intellige iuste ac recte, is non obliviscitur, post mortem deos hominum male facta ulcisci, innocentes autem summa donare beatitudine.“ Erat etiam cum coniectarem, εἰ Θίμιν ἔχων τις οἶδεν τὸ μέλλον, „opes mortalibus sunt insigne fidus, verumque lumen, si quis iustitia instructus non obliviscatur ea, quae post mortem futura sunt, sed probum sese omnibusque aequum praebeat.“ Θέμιν (deam intellige) ἔχειν ut iustus vir dicatur, non abhorret a Pindari usu atque ingenio. Superest ut, servata antiqua lectione, εἰ — ἔχων τις pro vulgari ἔχων sive εἰ ἔχοι positum dicatur, ut ap. Aeschyl. Agam. 434. εἴτ' ἂν ἐσθλά τις δοκῶν ὄρην. V. Hermannum ap. Lobeck. ad Soph. Ai. p. 370. Sed quum nusquam apud Pindarum haec structura reperiatur, non ausus sum reponere. Quippe nullam video causam, cur structura hac usum nunc poetam putem, qui eadem alibi abstinerit: Aeschylus cur dixerit δοκῶν, non δοκῆ, in promptu est explicare. Δοκῆ enim hiatum praebuisset. Paullo supra pro voce δυσφρόνων Bodl. β. γ. habent δυσφρόων in textu, sed vulgatam in margine, Aug. B. δυσφρόαν, Pal. C. Gott. Guelph. a m. sec. Vatic. δυσφροσύναν παραλλέει ex Schol.

Vs. 65, 66. Δικάζει τις ἐχθρῶν λόγον φράσαις ἀνάγκη. Haec est optima plurimorum librorum lectio. Solus Aug. A. a m. pr. ἐχθρῶς et ἀνάγκης, neque id male; melius certe quam Pal. A. qui habet ἐχθρῶ et ἀνάγκα, quod si verum esset, Heynio notante scribendum foret φράσαις. Mox vs. 67. 68. Aldus edidit ἴσαις δ' ἐν νύκτεσσιν et ἴσαις δ' ἐν αἰμαῖς, C. ut. et Par. A. ἴσαις δὲ νύκτ. et ἴσαις δ' ἐν αἰμαῖς, Aug. B. ἴσαις δὲ νύκτ. et ἴσαις δ' ἐν αἰμ. Aug. A. ἀν' αἰμ. Mosc. A. Vatic. ἴσον δ' ἐν νύκτ. hic praeterea ἴσαις δ' ἐν αἰμαῖς. Conieceris, ἴσον δὲ νύκτεσσιν αἰεὶ ἴσον ἐν αἰμαῖς: sed acquiescendum putavi in lectione recepta, praesertim quum de melius repetatur quam omittatur; licet haec scriptura profecta videatur ab recentioribus. Schol. Mosc. B. ἴσον γράφε καὶ ἴσα, ἵν' ὀρθῶς ἔχη τὰ κῶλα πρὸς τὸ μέτρον. Idem vs. 85. ὑπέρτατον restituerunt rectissime: olim enim ex scribendi compendio natum erat ἕπατον, quod adhuc insidet Par. A. Gott. Pal. C. Vatic. addito παῖς ex interpolatione. Hinc Schol. Mosc. B. οἱ γράφοντες ἕπατον ἀγνοοῦσι τὰ μέτρα.

Vs. 68, 69. Ἴσα δ' ἐν αἰμαῖς ἄλιον ἔχοντες ἀπορέστερον Ἑσλοὶ νέμονται βίον. Pro verbo νέμονται optimi manuscripti Pal. C. Gott. Par. A. Aug. B. Vatic. et supra lineam Guelph. legunt δέρονται, praemisso insuper in Pal. C. δέ, quod brevem syllabam in ea sede requiri librarius videbat. Hoc autem glossema esse vocis νέμονται quis Heynio asseveranti credet? Immo quum δέρονται in antiquissimis inveniretur codicibus, grammatici, quod metro id repugnaret, expellendum censuere atque e vicinia vs. 73. substituendum νέμονται, ut Ol. XI, 73. pro germano Σᾶμος ὠλιγοθίου posuere Σᾶμος ἠείδειτο ex vs. 79. non repudiantes molestam utroque loco eiusdem vocis repetitionem, quae ut saepissime reperitur, tamen non sine ratione admittitur. Quid multa? In lectione δέρονται germanam latere Pindari scripturam haud potest dubium videri: quid vero reponendum esset, diu haesitavi. Putabam olim, vetus fuisse vocabulum δρόνονται, unde natum esset δέρονται, transpositis litteris et ε mutato in α, ut θάρσος θράσος, καρδία καρδία, δαστά δαστά, fortasse et δεστά δεστά (Il. ψ, 169. ubi v. intpp. coll. Hesych. et Etym. M. h. v.), δέδαρται δέδαρται (Aristoph. Pac. 1039.), ut a δέρκω ἐδρακον et ἐδράκη, unde derivatur δράκων. Sic etiam δαφθεῖν facit δραθεῖν, de quo vide Lexicographos: ut alia taceam. Sed quum nusquam haec reperiatur forma, reliqui hanc sententiam, aliamque scriptu-

ram quaerere coepi, quae tum metro satisfaceret tum talis esset, ex qua natum illud *δέρονται* appareret: eamque contendo esse *δράκησαν*. Hic aorillus quum pro praesenti positus sit ulu in rebus frequenter accidentibus proprio, explicabatur verbo *δέρονται*: legitime autem post *δράκησαν* infertur *νέρονται*, ut modo, *ὅτι θανόντων μὲν αὐτίκ' ἀπάλαμνοι φρένες Πονῆς ἔτισαν, τὰ δ' ἐν τῷδε Διὸς ἀρχῇ Ἄλιτρά κατὰ γῆς δικάζει τις* etc. eademque ratione vs. 77. legitur *ἔτειλαν* pro praesenti. *Ἐδράκην* activo sensu est Pyth. II, 20. Nem. VII, 3. Fragm. Scol. II, 5. *δράκησαν* rarior est forma apud priscos poetas, quam *δράκην* aut *ἔδρακην*; obvia tamen est etiam in Homericis, ut *ἐφάνησαν* Hymn. XXXIII, 12. Sic constituta lectione iam probabile videtur constructionem esse hanc: *ἴσον δὲ νύκτεσσιν, ἴσα δ' ἐν ἡμέραις ἔδράκησαν ἄλιον, ἀπονέστερον ἔχοντες βίοτον*, quod participium deinde accuratius exponitur sequentibus, *οὐ χθόνα ταράσσοιτες* etc.

Vs. 69. *Οὐ χθόνα ταράσσοιτες ἀλλ' ἡμεῖς χερῶν*. Pro hac imperiti metrici interpolatione recepi *ταράσσοιτες ἐν χερὸς ἀκμῆ* ex Ald. Pal. C. Gott. Ciz. Aug. B. Vatic. Par. A. et huius Scholiaste, consentiente Hermanno. In Gott. supra scriptum *ἀλλ' ἡμεῖς*: Guelph. in textu *ἀρχῇ χερῶν*, sed *ἀλλ' ἡμεῖς* in margine: Hafn. *ἀρχῇ χερῶν ἀλλ' ἡμεῖς*, et *ἀκμῇ* in margine. Aeschyl. Perf. 1047.

πέπλον δ' ἔρεικε κοιλίαν ἀκμῇ χερῶν, quem versum indicavit Falkenburgius. Pindar. Ol. I, 96 *ἀκμαί τ' ἰσχύος θρασύποιοι*. Nem. IV, 63. *ἀκμῆν τε δεινοτάτων σχάσαις ὀδοῦται*. Isthm. VII, 37. *ἀκμῆν ποδῶν*. Dicitur et *ἀκμῇ ἔγχυος* eodem sensu Nem. VI, 54. ubi ad initium carminis plura annotavi. Cf. etiam Nem. III, 37.

Vs. 78, 79. *Νῦσον ὀκεανίδες Ἄδρα περιπνέουσιν*. *Νῦσον* Rom. cum Vatic. et aliis nonnullis libris: Ald. *νάσον*, Mosc. A. *νασων*; sed pluralem requiri vidit Casaubonus in notulis Stephanianae subiectis coniciens *νάσος*, accusativum pluralem, ut *κακαγόρος* Ol. I, 53. Ita Bodl. Ms. Bodl. C. Lipf. Vratisl. A. Aug. A. Gott. in cuius margine additum *ἀντὶ νήσους*, etiam Mosc. B. cum nota, *νάσος χερῶν γράφειν διὰ τὸ μέτρον* pluribusque aliis ita evanidis, ut legi nequeant. Pal. C. *νάσος* cum marg. Hafn. *νάσους* inde natum habent Hafn. Leid. A. B. Deinde pro forma *περιπνέουσιν* profus non Pindarica edidi *περιπνέουσιν* ex Gott. Guelph. atque ad eandem normam Ol. VII, extr. correxi *διαιδύσσοισιν*, Ol. VII, 48. *αἰθίοσας*, Pyth. X, 40. *εἰλαπινάξοισιν* ex Par. B. Guelph. Notandum est hac occasione, Pindarum duabus tantum tertiae pluralis indicativi activi praesentis uti formis, altera *περιπνέοντι*, altera *περιπνέουσιν*, et hac quidem tum potissimum, ubi N paragogico est opus, Pyth. III, 18. *φιλέουσιν*, IV, 18. *νωμάσσοισιν* in futuro eandem sequente normam, Nem. VI, 61. *ἐνέποισιν*, Nem. XI, 5. *φυλάσσοισιν*, Isthm. II, 27. *καλέουσιν*. Ubi nullum est N paragogicum, priorem formam praefert, nisi quod sexies reperio terminationem *οισι* etiam sine N, Pyth. IX, 65. *ἀμβροσίαν στάξοισι*, *θήσονταί τε νιν ἀθάνατον*, ubi haec elegit ob litterae N in hoc versu frequentiam, in primis ob sequens *θήσονταί*; X, 43. *οἰκέοισι φυγόντες*, ad inconcinnam repetitionem soni *οντὶ* in *οἰκέοντι φυγόντες* evitandam; Nem. IX, 41. *ἐνδ' Ἀρέας πόρον ἄνθρωποι καλέοισι*, *δέδορκεν*, ob similem causam ut in Pythia nona; deinde bis in voce *ναίοισι*, pro qua nusquam dixit *ναίοντι*, fortasse ob litteram N in praecedente syllaba aut ob pleniorum sonum Pyth. XII, 26. ubi Schol. et Guelph. male *ναίοισι*, et Isthm. V, 62. ubi pro vulgato *ναίοισι* illud reduxi ex Par. B. postremo Pyth. VI, 13. *ἄλος ἄξοισι παμφόρω χερῶν*, ubi *ἄξοισι* sibili acumine illud, de quo agitur, multo quam *ἄξοντι* melius exprimit. Similiter Pindaricum est *ἐντὶ*, et semel tantum invenitur *εἰσιν* Pyth. V, 116. Ceterum si poeta in voce *ναίω* non dicit *ναίοισι*, et tamen fert *κοιρανέοισι χορούς οὔτε δαίτας*,

nihil motus praecedente littera N, potest id ad evitandum frequentiore sibilum fecisse aliasve ob causas reconditiores.

Vs. 82. Ὅρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ στεφάνοις. Ὅρμος hic generatim dictum de corollis, ut ὄρμος στεφάνων Nem. IV, 17. quum alias ὄρμος sit *collare*, κόσμος περιτραχήλιος. V. Helych. Suid. Zonar. Eustath. ad Iliad. σ, p. 1204. 18. α, p. 98. 18. Itaque ὄρμοισι et στέφανοι hoc loco nihil quidquam differunt, sufficiebatque alterutros nominasse: illud vero non sufficiebat, manuum tantum aut brachiorum mentionem iniicere, sed capita inprimis appellanda erant, quae ante omnia laeti homines corollis cingere solent. Quid igitur? Num manuscriptorum, num Gregorii Corinthii (p. 97.) fide veram habebimus scripturam omnium ineptissimam, ὄρμοισι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ στεφάνοις? Audiamus potius verba veteris scholiastae: ὄρμοις οὖν λέγει τοῖς ἐλίγμισιν, οἷς τὰς κεφαλὰς στεφανοῦνται καὶ τὰς χεῖρας. Atque item alius antiqui interpretis: ὄρμοισι, τοῖς ἐνέριμασιν, οἷς τὰς χεῖρας στεφανοῦνται καὶ τὰς κεφαλὰς. Vides hos nihil legisse de στεφάνοις, sed cum accusativo χέρας coniunctum habere alium κεφαλὰς: unde optime Pauvius et Bothius expulso στεφάνοις hoc ipsum reponendum censuerunt. Antiquitus legebatur κεφαλὰς, quod servatum est in vetustissimis scholiis: στεφάνοις glossema videtur τοῦ ὄρμοισι, ac lectio Pal. A. C. Vatic. Aug. A. a m. pr. στεφάνοις nata inde, quod etiam ὄρμοισι pro accusativo ὄρμοις esse dicerent grammatici. Schol. vet. ὄρμοισι τῶν χέρας. ἀντὶ τῆς αἰτιατικῆς τῆ δοτικῆ ἐχρήσατο: unde explicanda ultima scholiastae veteris verba: ἢ τῶν ἀνθῶν ταῖς χερσὶν ὄρμοις ἀναπλέκουσι [καὶ στεφάνοις]. Iam quum in codices irrepsisset στεφάνοις, relictum est ab recentioribus, in quorum scholiis nullum antiquae lectionis comparet vestigium: nam verba, ἐαυτῶν κεφαλὰς δηλονότι ex veteribus duxit auctor. Bodl. a. et Aug. A. legunt χερσὶ ex scholio modo allato: sed marg. Aug. A. γο. χέρας. Ceterum ὄρμος retinui, quamquam pollutantibus grammaticis, ut ὄρμος scribatur, fictitio discrimine. Eustath. ad Odyss. ο, p. 585. 26. δξύνεται δὲ παρά τισι τῶν ἐξύστερον, καθὰ καὶ ἀλλαγοῦ ἐξήρθε, πρὸς διαστολὴν τοῦ κατὰ τὸν λιμένα. σ, p. 670. 37. μάλιστα δὲ ὁμοίωσιν παραγωγῆς ἔχει πρὸς τὸν ὄρμον καὶ τὸ ἔρμα τὰ ἐκ τοῦ σπέριω, ὃ σπῆρας δηλαδὴ καὶ τὸ σπέρμα, βαρύτερα ὄντα καὶ ἄμφω. Idem tamen ad Odyss. α, p. 834. 36. rursus delabitur ad falsam criticorum rationem, ubi dicit: καὶ ὄρμος μὲν λιμὴν, ὄρμος δὲ περιτραχήλιος κόσμος.

Vs. 83, 84, 85. Βουλαις ἐν ὀρθαῖς Ραδαμάνθους etc. ἐν omittunt Vratisl. A. Bodl. C. Aug. A. Mosc. B. vitio librarii. Deinde pro nomine Κρόνος Ald. Gott. Pal. C. Par. A. Vatic. mire legunt γᾶς, metro quidem conveniens, non sensui. Exciderat in antiquo exemplari Κρόνος et male facta erat lacuna intruso γᾶς, antiquam lectionem servantibus aliis. In Aug. B. lacuna haec relicta erat a prima manu, et recentior deum inseruit γᾶς. Porro edidi ἔτοιμον, non, quod olim erat, ἔτοιμον, assentiente, ut videtur, Vatic. ut Ol. I, 69. Pyth. VI, 7. Eandem ad normam correxi Ol. IV, 16. assentiente ibi Rom. Ald. Mosc. A. Vatic. et Ol. VI, 12. consensu Rom. Aug. A. Mosc. B. Vatic. Oculos fessellit ἔτοιμος Nem. IV, 74. ubi lector corrigat quaeso. Antiquior est forma circumflexa. V. Eustath. ad Iliad. ε, p. 402. 49. qui ad Iliad. β, p. 156. 4. παλαιῶν Ἀττικῶν esse dicit. Cf. ad Odyss. α, p. 36. 32. Pindarus hoc ex Homero, ad quem suam formavit dialectum, retinuisse potest videri, quamquam ne Doris quidem aliter, qui ἐρημος, ὁμοῖος, ἔτοιμος pronunciabant. Gregorius p. 147. de Doriensibus: Προπερισπῶσι δὲ, inquit, καὶ αὐτοὶ τὸ ὁμοῖος, ὡςπερ οἱ Ἀττικοί.

Vs. 93. Ἐς δὲ τὸ πᾶν ἐρημίων χατίζει. Quum πᾶν hoc loco breve sit, Schmidius de verborum integritate dubitabat, Heynius vero πᾶν scripsit; Aug. A. et πᾶν et πᾶν agnoscit. In compositis syllaba παν est brevis; itaque, ut in Praef. p. XXXVII. notavi,

scribendum τόπαν, ut τολοιπόν, τονῶν, τοπολλάκις, τοπάλοι, τοπαλαιόν, τοπάροιθε, τοπάρος, τοπαραινίκα; unde et τοπαράπαν atque ἱπλὺν τόπαν una voce scriptum in lexica relatum invenitur. Paulo ante libri optimi Pal. B. C. Gott. Par. A. Vatic. φωνάεντα. Pal. A. φωνήεντα. Ald. φωνάετα; Mosc. A. φωνάεντα: sed a m. pr. φωνάετα. Pindarus scripsit φωνάεντα: contracta forma φωνάεντα debetur grammaticis, haud secus ac φωνεῖντα in Aug. A. atque Eustathio l. c. ap. Heyn.

Vs. 95, 96. Μαθόντες δὲ λάβροι Παγγλωσσία, κόρακες ὡς, ἄκραντα γαρύμεν. Ita edidit Heynius ex emendatione Rich. Dawelli Misc. crit. p. 52. ed. Burgess. cui ansam praebuerat Scholiastes dicens: οἱ δὲ μαθόντες ἄκραντα γαρύειν, et deinde: τὸ δὲ γαρύετον κακῶς (Gott. addit: τινὲς λέγουσιν εἰρησθῆαι)· οὐδὲ γὰρ ἐπὶ δυϊκοῦ βούλεται ἢ λέξις, οὐδὲ ὑπὲρ δύο κοράκων, ἀλλ' ὑπὲρ πολλῶν. Sed haec ostendunt iam veterem, ex quo haec supersunt, criticum in libris suis invenisse scripturam γαρύετον, quae quum non intelligeretur, correctum est γαρύμεν. Γαρύετον agnoscunt quum libri omnes, tum Aristid. T. III, p. 47. Theophyl. Bulg. Ep. VII, p. 12. Gregor. Cor. p. 98. neque hodie quisquam dubitat de verbo duali in nomine plurali (v. Matthiae Gramm. Gr. p. 418. ne afferam plura): quamquam, si quid video, facete Pindarus duali numero Simonidem et Bacchylidem significat, sed ita, ut telum hoc nonnisi prudentibus sit conspicuum, ceteris autem egeat interprete.

Vs. 99, 100, 101. Ἐπὶ τοῖς Ἀκράγατι τανύσαις Ἀυδάσομαι ἐνόηκον λόγον ἀλαθεῖ νόῳ. Pal. A. B. Bodl. C. a. Lipf. Hain. Mosc. A. B. Leid. A. B. Ἀκράγατα, sed praestat dativus, ut lyrico sermone iungatur ἐπιτανύσαις Ἀκράγατι. Cf. ad Ol. VIII, 48. Deinde libri prope omnes τανύσαις scriptum habent, Par. A. τανύσαις cum Guelph. in quo tamen ex correctione etiam τανύσας invenitur; Vatic. τανύσας; Gott. τάνυσσον. Codices manuscriptos in Olympiis non agnoscere participii formam τανύσαις, sed tantum τανύσας, in Praef. p. XXXII. notavi: quo magis mirandum hoc eam loco relictam esse, nisi idcirco sit factum, quod τανύσαις videretur optativus, cuius rei testis est varia lectio τάνυσσον, ut Ol. IX, 15. optativum ἀνήσαις scholia exponunt ἐπαίνεσον, ἔμνησον. Nonnulli tamen mature videntur coniunxisse ἐπιτανύσαις Ἀκράγατι αὐδάσομαι λόγον ἐνόηκον, ut participium esset τανύσαις; sed hoc quominus fieri posse concedam, non unum obstat. Nempe lectionem αὐδάσομαι nullo modo mihi persuadeo a Pindaro profectam esse. Primum male scripsisset poeta, quia, si αὐδάσομαι vera esset lectio, ambiguum maxime fuisset, participiumne τανύσαις sit an optativus: deinde αὐδάσομαι forma est nentiquam Pindarica et nescio an non Graeca. Frequentat Noster activum αὐδᾶν (Ol. I, 7. Pyth. IV, 61. 232. Nem. X, 89. Isthm. V, 39.), medium neque apud Nostrium neque apud Homerum reperio; Euripides activum plus quadragies habet, passivum Phoen. 126. Med. 174. medium nullo loco; apud Sophoclem activum saepius legitur, passivum Oed. T. 940. ἠδᾶτ' ἐκεῖ, Philoct. 430. αὐδᾶσθαι, Phoen. 126. αὐδαθέντων: medium duobus extat locis ab Henr. Stephano Thef. L. Gr. T. I, p. 611. F. significatis, altero Aiac. 770.

εἶτα δεύτερον

δίας Ἀθῆνας, ἥνικ' ἀτρένοσά νη

ἠδᾶτ' ἐπ' ἐχθροῖς χεῖρα φονίαν τρέπειν,

ubi nescio an melius passivo sensu accipiatur ἠδᾶτο, tum quum Minerva dicebatur eum excitare, ut adversus hostes se converteret, ἥνικα ἐλέγετο: altero Philoct. 130.

οὐ δῆτα, τέκνον, ποικίλως αὐδωμένου

δέχου τὰ συμφέροντα τῶν ἀεὶ λόγων,

in quibus verbis vereor ne librarii a vocula οὐ in singularis genitivum proclives scripse-

rint *αὐδωμένον* pro plurali *αὐδωμένων* ad *λόγων* referendo. *Αὐδάζομαι* tamen apud Herodotum ter activa significatione scriptum extat II, 55. 57. V, 51. sed ab hoc non descendit *αὐδάσομαι* longa antepenultima: nec *λέγειν*, *γράφειν* in medio primitivum retinet sensum. Haec quum perpendissem, nata est suspicio Pindarum edidisse *αὐδάσομεν ἐνόρκιον λόγον*, ut Ol. I, 7. μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν, mutatum autem posthac esse in *αὐδάσομαι*, quum litterae *εν* ab sequenti *ἐνόρκιον* absorptae essent, *τανύσαις* autem pro participio a nonnullis haberetur: quum vero Lipsiensis liber a prima manu exhiberet *αὐδάσομεν*, coloposito post optativum *τανύσαις*, rescribere id non dubitavi, quamquam non nego de usu medii *αὐδάσθαι* nondum transactum esse. Quin videbatur aliquando Pindarus ex diligentia scripsisse *αὐδάσομαι*, neposito *αὐδάσομεν* ante *ἐνόρκιον* concurrerent syllabae *μεν* et *εν*: sed aequae difficilis poeta fuit in admittendo licito quidem sed ingrato tamen hiatu *αὐδάσομαι ἐνόρκιον*, correpta ultima prioris vocabuli syllaba; itaque parum me ille movit scrupulus. Ceterum ab optativo imperativi locum tenente non offendit transitus ad futurum. Ol. I, 5.

μηκέθ' ἡλίου σκόπει

ἄλλο θαλπνότερον ἐν ἡμέρῃ φαεινὸν ἄστρον ἐρήμιας δι' αἰθέρος·

μηδ' Ὀλυμπίας ἀγῶνα φέρτερον αὐδάσομεν,

quamquam ibi *αὐδάσομεν* ob praecedens *μηδε* et ipsum imperativi vices gerit, estque fere idem quod *αὐδάσομεν*. Idem nunc video censere Thierschium in Aclis philoll. Monac. Vol. I. fasc. 2. p. 211. Mox vs. 102. pro vulgata librorum lectione γ' ἐτέων (Schol. ad Ol. II, 16. vulg. τ' ἐτέων) recte Schmidius edidit γε ἐτέων: ἔτος enim apud Homerum habet digamma, nec opus est Hermannii de dial. Pind. p. VII. correctione γ' ἐπ' ἐτέων. Vs. 105. Ald. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Pal. C. Vatic. aliique libri ἐπέβα loquunt: unde non male Mingarellus coniecit, αἶνον δ' ἐπέβα κόρος, quamquam ἐπέβα ex glossemate potest natum esse.

Vs. 107, 108. Τὸ λαλαγήσαι θέλων κρύφον τε θέμεν ἰσθλῶν κακοῖς ἔργοις. De voce ἰσθλός sive ἰσθλός dixi ad Ol. I, 99. Κρύφον, hoc est κρύφειν, etiam nostri praesent libri, nisi quod Aug. A. legit κρυφόν, Aug. B. Guelph. Vatic. Par. A. Leid. A. κρύφειον. Deinde κακοῖς mutandum esse in καλοῖς, et Mingarellus viderat, et fidem faciunt Lips. Hain. Guelph. et marg. Gott. ac Schol. iam sensus est hic: „In laudem invidia impetum facit, non iuste procedens, sed ab ignavis hominibus profecta, garrulam amans obreccationem, bonorumque praeclara facinora obscurare cupiens.“ Structura igitur ita instituenda: κόρος θέλων τὸ λαλαγήσαι κρύφον τε θεῖται ἰσθλῶν καλοῖς ἔργοις. Θέλειν τι non inuītatum: itaque neque cum Bothio leges τε λαλαγήσαι, praecedente verbum suum enclitica, quod genus hyperbati prorsus inauditum, neque cum Hermannio κρύφον τιθέμεν. Postremo quod edidi ἰθέλων, non θέλων, excusavi ad Pyth. I, 62. Tandem vs. 109. singulare est apud Pindarum ἐκείνος Alcmanis exemplo ap. Apollon. Dylcol. defendendum: Rom. κείνος, Vatic. Guelph. κἄκείνος, Ald. Gott. Mosc. A. κἄκείνος, contra metrum. Afsyndeton autem, colo post περιπέφηνεν, ut feci, posito, non offendit; idem enim est ac si dixeris: Ἐπεὶ, εἰ ψόμμος αριθμὸν περιπέφηνε, τίς ἴν φράσαι δῖναιτο, ὅσα ἐκείνος ἄλλοις χάματα ἔθηκ; Quum enim arena numerari nequeat, quis huius beneficium in alios collata enumeravit?

O L Y M P. III.

Strophæ.

1 00 - 00 - - 1 0 - - 1 00 - 00 0
 - 1 00 - 00 - - 1 0 0
 - 1 00 - 00 - - 1 0 - - 1 00 - 00 0
 - 1 0 - - 1 0 - - 1 0 - - 1 00 - 00 - - 1 0 0
 5 1 0 - - 1 0 - - 1 0 - 0

Epodi.

1 0 - 0 1 0 - - 1 00 - 00 0
 1 0 - - 1 00 - 00 - - 1 0 - - 1 0 0
 1 00 - 00 - - 1 00 - 00 - - 1 0 0
 1 00 - 00 - - 1 0 - 0
 5 1 00 - 00 0
 1 0 - - 1 0 - - 1 0 - 0

De versuum distributione nihil est quod moneam, nisi quod dubium potest videri, utrum epodi vs. 4. et 5. coniungendi sint an disiungendi. Coniunctionem suadet elisio per apostrophum epod. 2. 3. divisionem syllaba anceps epod. 1. interpunctio epod. 2. atque elegans roborisque plenus brevioris numeri ante clausulam usus. Sed syllaba anceps etiam vs. 27. in medio reperitur versu; atque item apostrophus tum alibi tum vs. 26. in fine versus. Quapropter fluctuante iudicio malui vulgatam relinquere distinctionem quam utrumque numerum coniungere.

Vs. 4. *Μοῖσα δ' οὕτω ποι παρίστα.* Nullum commodum hinc sensum elicias, praesertim quum *ποι* non idem apud Nostrum esse possit quod *πον*: neque enim asseres locum nunc correctum Pyth. V, 101. Edidi igitur *τοι* cum Heynio et Hermanno faciens, idque ex Pal. C. Deinde interpunctio posita post *Μοῖσα δ'* rescripsi *παρίστα* ex Guelph. firmante Scholiaste ac consentiente Hermanno. Paulo ante *ἵππων ἄωτον* poeta dixit *ἕμιον*, quia carmen pro coronis est, quibus et victor et eius equi cinguntur. Deterius multo ad verbum *γυραίον* retuleris: *Κλειάν Ἀργάγαντα γυραίον, ἀκαμαντοπόδων ἵππων τ' ἄωτον*, ut scribit Heynius; in qua sententia Pindarus praetulisset certe *ἀκαμαντοπόδων δ' ἵππων ἄωτον*. Vs. 7. Codd. Hafn. Guelph. Aug. A. Leid. A. Bodl. Ms. *θεόδητον*, ut Ol. VI, 59. Rom. Vratisl. A. Mosc. B. Sed Pindarus semper dicit *θεόδητον* Pyth. I, 61. IX, 10. Isthm. V, 10. *νεόδηματα* Isthm. III, 80. *ἐύδητον* Pyth. XII, 3.

Vs. 10. *Θεόμητοι νίσσονται ἐπ' ἀνθρώπους ἀοιδάι.* Bodl. Ms. Aug. A. Hafn. Guelph. habent *νέισσονται*, Aug. B. *νήσονται*, Vatic. *νήσονται*, Gott. Par. A. *νίσσονται*: item vs. 36. Aug. A. Hafn. Guelph. Vratisl. A. *νέισσονται*, Aug. B. Vatic. *νήσεται*, Gott. Par. A. *νίσσεται*: Ol. VI, 99. Bodl. Ms. Aug. A. Mosc. B. Leid. A. B. *ποινέισσόμενον*, Aug. A. *ποινέισσόμενον*, Bodl. *γ. προσνέισσόμενον*: Pyth. V, 8. Gott. Guelph. *μεταρίσσαι*: Nem. V, 37. Ald. Med. A. B. *νίσσεται*. Grammaticorum est praeceptum, praetens duplici, futurum

simplici Σ scribendum esse. Futurum est Iliad. ψ, 76. ubi *νίσσμαι* habent tum alii tum Scholia Veneta: quamquam etiam praefens simplici Σ saepe scriptam inveniri notat Henr. Stephanns Thef. L. Gr. T. II, p. 1054. E. Eustathius ad l. l. (p. 1397. 28.) Ἰστίον δε καὶ ὅτι τὸ νίσσμαι εἰ μὲν διὰ δύο σσ γράφεται, τῆς ἀναλογίας ἐστὶ τοῦ διδίσσω καὶ τῶν τοιούτων· εἰ δὲ ἐν ἐνὶ σ, ἐστὶ μὲν χρόνου μέλλοντος, ἀδηλος δὲ ὁ ἐνεστώσ αὐτοῦ εἴτε ὁ γνώριμος νίσσω εἴτε καὶ ὁ μὴ γνωστός νίω ὡς τίω. ὕπως δ' ἂν ἔχοι, οὐκ ἂν ὁ καταλογάδην γράφων αὐτοῦ δέοιτο. ὅτι δὲ πον καὶ διὰ διφθόγγου γράφεται ἢ τοῦ νίσσεσθαι ἄρχουσα ἐν διαφόροις κατὰ τινὰς ὡς ἀπὸ τοῦ νέω τὸ πορευομαι κατὰ τὸ θείω θείω, βέω βείω, τὸ χίμα δηλοῦ τῆς ποιήσεως. Idem ad π, p. 1114. 13. τὸ δὲ νίσσεσθαι πρωτότυπον δοκεῖ κατὰ καὶ τὸ λίσσεσθαι. εἰ γὰρ κατὰ τινὰς ἀπὸ τοῦ νέω ἦν, εἴχ' ἂν διὰ διφθόγγου τὴν ἀρχουσαν, εἰ μὴ ἄρα ὁ ὀηματικὸς χαρακτήρ εἰς τοῦτο ἐκάλυεν ὁ τοῦ λίσσω, πτίσσω καὶ τῶν ὁμοίων. Cf. Etym. M. et Heyn. ad Hom. Iliad. T. V. p. 370. 607. Sic futurum est λίσσμαι a verbo λίσσμαι sive λίσμαι (Hymn. Hom. XVI, 5.) Odyss. κ, 526. V. Matthiae Grammi. Gr. p. 210. Ceterum νείσσομαι non librariorum vitium est, qui error est Brunckii ad Apollon. Arg. I, 53. sed vetus scriptura etiam in lapidibus optima aetatis obvia. Deinde pro voce ἀοδαὶ Leid. B. οἰμαί. Vs. 13. ex vulgari usu de sententia Hermannii scripti βάλη, suffragantibus Bodl. Ms. et C. Gott. Lips. Mosc. A. Hafn. Guelph. Aug. A. B. Leid. B. Vatic. et Ald.

Vs. 17, 18, 19. Δῆμον Ἐπεροβόρων πείσεις Ἀπόλλωνος θεράποντα. ὄγε Πιστὰ φρονέων Διὸς αἴτει πανδόκῳ Ἄλσει σκιαρόν τε φύτευμα ξυνον ἀνθρώποις στέφανόν τ' ἀριτύς. Quam in primo horum versuum hiatus offendat turpissimus, nulla cunctatione correxi θεράποντα λόγῳ, ex Schol. vet. Pal. C. Gott. Guelph. Par. A. et marg. Aug. B. Vatic. Λογῳ πείσεις dixit Lyricus: poterat enim etiam donis persuadere: recteque exponit Schol. φιλικῶς διανοοῦμενος καὶ πείθων λόγῳ, non ἀναγκάζων βία. Sed maiores etiam fluctus excitantur in voce αἴτει: ita enim Ald. Guelph. Vatic. Sed plurimi αἴτει, in quibus Rom. Leid. A. Par. A. Ciz. Lips. Gott. Aug. A. B. Mosc. A. B. Hafn. Lectionem αἴτει etiam Schol. rec. agnoscit, interpretans χήτησε, deinde Eustathius ad Iliad. γ, p. 288. 44. Αἴγει δὲ καὶ Πίνδαρος ἐν Ὀλυμπιονικαῖς καινῶς αἴτος τὸ ἐνδιδαιτήμα, οἶον· Διὸς αἴτει πανδόκῳ· πολλαὶ δὲ καὶ ἄλλαι μονήρεις λέξεις πολλυχοῦ σσημειώονται, τυχόν μὲν ἐπιτηδευόμεναι, ἴσως δὲ καὶ ἄλλως ἀναγκαιῶς τιθέμεναι πρὸς μέτρον χρεῖαν ἢ πολυμαθείας ἐνδειξίν. Cf. ad Iliad. μ, p. 869. 11. ubi ἄλσει, τεμένει, ἐνδιδαιτήματι exponit, accedente Gregorio Corinthio p. 98. Codex Gottingentis in marg. αἴτει, ἢ τεμένει, ἐνδιδαιτήματι. Quos secutus est Beckius: Koenius vero interpret Gregorii, apud quem codex Regius ἄλτος et ἄλτει habet pro vulgatis αἴτος et αἴτει, apud Pindarum Διὸς ἄλτει scribendum censet: de quibus omnibus varia Heynius, nihil certi. Iam etiam nihil quidquam neque a Koenio neque ab Heynio in causa hac demonstratum est, tamen Hermannus, *Vix*, inquit, *dubium esse potest, quin a Pindaro scriptum sit Διὸς ἄλτει πανδόκῳ. Neque illud ambiguum est, ἄλσει vs. 31. (19.) ex interpretatione receptum expulisse veram lectionem.* Unde deinceps corrigit, ἄλσει σκιαρόν τε φύτευμα, a voce ἄλδειν, nutrire, cui Bothius sublituit ἔλσαι. At primum quidem luce clarius est antiquissimam lectionem esse αἴτει, pro quo alii mutato accentu αἴτει: hinc vitio librarii apud Gregorium natum ἄλτει: hinc natum Grammaticorum commentum αἴτος, ex hoc solo loco confictum: quae quidem vox, certo affirmaverim, numquam usquam a Graeco homine nec prolata neque audita neque intellecta est. Tamen ut ex errore error gigni solet, ab hac radice non magis germana quam tot lexicorum, *Αἰτωλίας* nomen, ut lucorum plenae, deduxit Nic. Frevetus de Grr. orig. in Memm. acad. inscript. Vol. XLVII, p. 12. Deinde vero ne minima quidem comparet causa, cur vox ἄλσει illata per interpretationem genui-

nam scripturam censeatur expulisse: immo, etiamsi αἴτει esset a nominativo αἴτος, ut etiam Christ. Guillem. Ahlwardtus in Add. ad Schneideri Lex. Gr. p. 8. (Oldenb. 1808.) censebat, assentiente, quod factum nollem, Passowio *üb. Zweck, Anlage und Ergänzung. Wörterb.* p. 17. qui me quoque ab ea sententia stare putabat falso, tamen ferri poterat ἄλσει. Ut paucis defungamur, sana est librorum lectio, neque ulla indiget mutatione. Pifa, inquit, mittuntur carmina victoribus, quorum capita Aetolus index glauca oliva cinxit, quam Istri ab umbrosis fontibus attulit olim Hercules, non iis vi extorquens, corporis robore fretus, sed verbis deliniens, ut pium deorum ministrum Alciden cum piis Apollinis cultoribus Hyperboreis agere decebat, δῆμον Ὑπερβορέων πείσας Ἀπόλλωνος θεράποντα λόγῳ. Iam quaeuiveris, quo iis hoc sermone persuaferit: neve dubius haesites, addit hoc continuo, idque nulla interiecta conjunctionis particula, quae ἦθει detraheret haud mediocriter. Benigna mente, inquit, petiit ab iis olivam, aperuitque iis, velle se arborem in Iovis luco ferere, quae et umbram ibi praeberet, et victoribus pulcherrimum certaminis praemium donaretur. Iam ubi iterum quaeratur, cur harum arborum umbram concupiverit Amphitryonides, hoc quoque explicat: nempe quod locus ille nondum umbrosus et opacus, sed nimis fuerit apricus. Sic Pindarus lyrico more, olivae ex Hyperboreis allatae iniecta mentione, retro rationes colligit usque ad consilii ab Hercule initi originem; postremo vero ad illud ipsum revertitur, unde deslexerat principio:

τόθι δένδρεα θαυμαίνει σταθεῖς.

τῶν νῦν γλυκὺς ἡμερὸς ἔσχεν δωδεκάγναμpton περὶ τέμα δρόμου
ἔππων φυτεῦσαι.

Contra epicus poeta historiae in modum ex ordine temporis priora posterioribus narrat prius. Quodsi Pindarus post eos, quos modo apposui, versus, continuasset,

πιστὰ φρονέων Διὸς αἴτει παρδῶκω

ἄλσει σκιαρὸν τε φύτευμα ξυγὸν ἀνθρώποις,

etc. praemissis ceteris omnibus, nemo credo in hoc offendisset loco: itaque ne supra quidem a poeta occupatum debet displicere. Ceterum reliqui imperfectum αἴτει, quamquam nescio an melius sit aliorum librorum scriptura αἴτει; non ἦτει, sed αἴτει postulat Pindari dialectus. Pyth. IX, 111. αἴτεον. Ἄλσος vero idem est quod τέμενος, locus deo sacer, quamquam arboribus haud consitus. Schol. vet. Οὐκ ἂν τις ἐνασιτωθείη τῷ Πινδάρῳ τῷ τὸ ἐτι ἀφύτευτον χωρίον ἄλσος ὀνομάζοντι. ἔλεγον γὰρ πᾶν χωρίον ἀφιερωμένον θεῷ, κἂν ψιλὸν φυτῶν ἢ, ἄλσος: ὡς καὶ Ὅμηρος (Il. β, 506.)

Ὀγγηστόν θ' ἱερὸν, Ποσειδήϊον ἄγλαόν ἄλσος.

οὐ γὰρ Ὀγγηστός δειδρασι κομᾶ, ἀλλ' ἱερὸς ἐστίν. Cf. Schol. vet. ad Ol. XI. (X.) 53. vulg. Heyn. ad Iliad. h. l. Sic ἄλσος capiendum Ol. VII, 49. Σκιαρὸν Doricum: perperam σκιερὸν Mosc. A. Par. A. Hafn. Lips. Ciz. ut vs. 14. Mosc. A. σκιερῶν. Σκιερὸν in fragm. Thren. I, 5. editur ex Plutarcho: sed recte Doricum habet Wytttenbach. ad Plutarch. de S. N. V. p. 114. Postremo pro singulari genitivo ἀρετᾶς Hafn. Mosc. B. ἀρεταῖς, sed optimi Gott. Par. A. Vatic. Guelph. ἀρετᾶν, Aug. B. ἀρετῶν. Ἀρετῶν in libris habuit etiam Schol. vet. κοινὸν πᾶσιν ἀνθρώποις φύτευμα καὶ στέφανον τῶν ἀρετῶν. Hoc verum: ἀρεταῖς natum inde est, quod praecessit datus ἀνθρώποις, cuius ad similitudinem scriptum ἀρεταῖς, quod posthac transiit in ἀρετᾶς. Simile Ol. IV, 11. χρονώτατον φῶς εὐνοθετέων ἀρετῶν.

Vs. 22. Καὶ πενταετηρίδ' ἄμᾳ. Quam Toupius Add. ad Theocr. IX, 4. dixisset ἄμᾳ esse vocem nihili, Beckius ex Bodl. Ms. Aug. A. et Ald. edidit ἄμα suffragantibus Guelph. et Mosc. A. Sed recte Toupii edictum nimis pro arbitrio pronunciatum dixit Heynius ad Ol. I. extr. conferens ὄμᾳ, παντᾶ, κορυᾶ Dorica, et ablegans ad Koen. in Gregor. p. 95.

Valckenar. ad Theocr. I. c. Rem evincit metrum Pyth. III, 36. ubi doctus Schol. τὸ ἄμα, ὡς Ἡρωδιανὸς φησιν ἐν τῇ ιθ', οἱ Λωρεῖς περισπῶσι, καὶ τὸ παιτῆ, οἷσπερ τὸ κρυφῆ παρὰ Πυθίου· τοιοῦτον δὲ ἐστὶ καὶ τὸ ἄμα περισπῶμενον, ἀπὸ τοῦ ἀμῆ γινόμενον. ζητεῖται δὲ ἐν τῷ περισπῶμένῳ ἄμα, εἰ προστεθήσεται τὸ ι. Quod equidem delendum censui, ut in παιτῆ et κρυφῆ Ol. I, 47. 116. Vs. 21. Ald. Mosc. A. ἔθαλεν pro vulgato ἔθαλλε. Cum Hermanno correxi ἔθαλλεν ex Bodl. C. α. β. γ. Gott. Hafn. Guelph. Aug. A. B. Lips. Mosc. B. Vatic. Vratisl. A. Leid. A. B. item ἔδοξεν ex Ald. Bodl. α. β. γ. Hafn. Guelph. Lips. Mosc. A. B. Vratisl. A. Vatic. Leid. A. utrumque metrico Pindari ulu postulante.

Vs. 26, 27. *Ἀὐτὸν ἐς γαίαν πορεύειν θυμὸς ὤρμαι' Ἰστρίων νιν. ἐνθα Λατοῦς etc.* Restitui veterem librorum omnium lectionem πορεύειν pro Heynii correctione πορεύειν abhorrente a Pindarica dialecto. Deinde Ἰστρίων νιν pauciores habent codices, Pal. C. Gott. Par. A. Leid. A. Aug. B. Vatic. et Bodleiani, ut videtur, terni: Ἰστριανῆν ceteri magno numero, Ald. Rom. Bodl. Ms. Aug. A. Mosc. A. B. Leid. B. Hafn. Guelph. marg. Gott. alii: utraque vero scriptura atque insuper tertia Ἰστρία νιν, quae in censum omnino venire non potest, ap. Schol. vet. memoratur. Amat Pindarus in Doricis carminibus in fine dipodiae trochaicae spondeum ponere, quantumque potest, trochaenum vitat, neque tamen prorsus refugit. Itaque Ἰστριανῆν videmus nonnullis non displicuisse: ac sane Hefychius ex Aristophanis Babyloniis assertit τὰ μέτωπα τῶν οἰκετῶν dicta Ἰστριανὰ, ἐπεὶ ἐστιγμένοι εἰσὶν· οἱ γὰρ παρὰ Ἰστρω οἰκοῦντες στιζοῖται καὶ ποικίλεις ἐσθήσει χρώνται: et deinde nomen gentis assertitur Ἰστριανός; nihilo tamen facius damnanda est haec lectio communem repraesentans dialectum atque hoc ipso indicio glossema prodens. Pindaricum certe fuisset Ἰστριανάν, quamquam ne hoc quidem licet probare, tum quod accusativo νιν carere nequeas ob transitivam vim vocis πορεύειν (Hefych. πορεύσαι· πέμψαι, ἀγαγεῖν. cf. Schol. Sophocl. Electr. 802.); tum quod Ἰστριανός sive Ionice Ἰστριηνός proprie est incola Iltriae, Mileti coloniae, Herodot. IV, 78. coll. II, 33. Eodem pertinent Iltriani ap. Iustin. IX, 2. Steph. Byz. v. Ἰστρος (quae urbs etiam Ilropolis dicta): Ἀζύανος δὲ Ἰστρίαν, ὡς Ὀλβίαν, αὐτὴν φησι. τὸ ἔθνηκὸν ταύτης Ἰστριανός, ὡς Ὀλβιανός· καὶ κατὰ τὴν τροπήν Ἰστριηνός λημῆν. Ubi v. locum Dionysii ap. Eustath. et auctorem Periplus Ponti Euxini ab intpp. allatos. Est et alia urbs Ἰστριανὰ circa mare Persicum: v. Steph. Byz. Iltriorum vero regio, quam Pindarus vult, Ἰστρία dicta. V. ibid.

Vs. 32. *Ἐγραψεν ἱεράν.* Solutio longae syllabae in binas breves hic quidem in metrum peccat. Scripsi ἱεράν, ut frequenter apud Homerum habetur, ex Ald. Rom. Mosc. A. B. Ciz. Lips. Sic Pyth. IV, 5. nunc legitur ἱεά.

Vs. 33. *Τὰν μεθέπων ἴδε κἀκείναν χθόνα προῖας ὄπιθεν Βορέα.* Omnes libri aut κἀκείναν aut κἀκείναν praeter Aug. B. in quo κακείνης. Equidem in praefatione dixeram, me i subscriptum in his formis non abieciisse in Pindarico textu: sed aliter visum est typothetis, qui hic illic abiecerunt in eiusmodi crasi. Καὶ cum sequente syllaba passim apud Pindarum facit crasin, in κἀσφόρις Ol. III. extr. κἀγοραὶ XII, 5. κἀγαθῶ Pyth. VIII, extr. κἀνθρώποις IX, 41. κἀν γουνοῖς Isthm. III, 43. nisi ibi potius scribendum ἄτε γουνοῖς ἐν τ' Ἀθανῶν, καὶ Pyth. IV, 151. non autem κἀννομον, hoc est καὶ ἐννομον Ol. VIII, 78. nec κἀκοντι XI, 74. nec κἀν τελευτῆ Pyth. I, 35. quae correximus. Alia exempla assertit Hermann. de dial. Pind. p. XI. Isthm. VI, 56. κ' ἐν est κs ἐν, non καὶ ἐν, coll. ἄν ἐρεῖ Nem. VII, 68. Apud Homerum καὶ cum sequenti vocabulo crasin non solet pati, adeo ut etiam Iliad. φ, 108. καὶ ἐγὼ pro vulgari κἀγὼ scribendum videatur. Quamquam Hymn. in Merc. II, 173. est κἀγῶ. II. ε, 273. nunc correctius editur κs pro κἀν corrupto. Quae quum ita sint, nullam difficultatem esse in vocabulo κἀκείνος apud Pindarum tolerando putes: nihilo tamen minus ex toto nunc poetae opere expuli. Quippe quum ab Homeri

exemplo penderet Lyricus, praetulit fere vocem κείνος et semel tantum Ol. II, extr. dixit ἐκείνος metri causa, non aliter quam epicae poeseos princeps: quamquam autem Homerus formam ἐκείνος non ignorat, tamen non dicit κῆκεῖνος, κῆκεῖθι (nam Iliad. γ, 402. ζ, 200. ο, 45. 179. π, 648. χ, 390. Odyss. α, 260. ζ, 164. θ, 467. τ, 370. σ, 150. υ, 205. nunc correctae sunt) propterea quod et crasis, quantum fieri potest, vitatur, et κείνος ipsi prae altero ἐκείνος placet. Hanc ad normam etiam Pindarus καὶ κείνος debebat dicere, non κῆκεῖνος, ideoque et hic correxi et Ol. XI, 31. 43. Pyth. III, 55. Nem. V, 22. Simplex ἐκείνος, ut olim apud Homerum (Odyss. κ, 397. et alibi passim), ita apud Nostrium haud semel a librariis scriptum, expulsi omnibus locis, ubi metrum non postulabat, idque suffragantibus passim codicibus. Sic Ol. VIII, 62. edidi κείνα δὲ κείνος ex Schol. vet. Ald. Gott. Mosc. A. Aug. A. B. Guelph. coll. Pyth. IX, 70. κείνο κείν' ἄμαρ διαίτασεν. Similiter correxi Ol. VI, 102. XIII, 73. 84. Nem. III, 11. Adeo vero ingrata librariis antiqua forma κείνος erat, ut Isthm. IV, 52. Romana editio ex codice expressa exhiberet περὶ κείνων cum apostropha. Eodem versu Ald. Aug. A. B. Gott. Lips. Ciz. Mosc. A. B. Hafn. Vatic. Guelph. Vratisl. A. et codices Gregorii Cor. p. 99. habent πνοιᾷς. Sed melior genitivus. Ol. VI, 63. φάμας ὀπισθεν.

Vs. 34. Τόθι δένδρεα θαύμαινε σταθείς. Cur hic Nolter dixit δένδρεα θαύμαινε, quum supra vs. 24. in eadem profus sede versus dixerit δέιδε' ἐθαλλεν, apostropha admissa et servato verbi augmento? Huius variationis quum nulla sit ratio, aut edendum δένδρε' ἐθαύμαινε, aut alia via alterutri loco erit succurrendum. Nihil suppeditant codices, nisi quod Aug. A. ex glossmate legit θαύμαζε. Sed quid multa? Verum esse spondeo praeiens θαύμαινε, quod quum offenderet criticos inter medios aoristos positum, mutatum est in imperfectum, omissa tamen augmento, quo facilior esset correctio. Egregium vero est praeiens ac prope dixerim necessarium ad significandum subitum stuporem conspectis eximiis arboribus: quo quidem ita dicitur affectus esse Hercules, ut consileret protinus (σταθείς). Eadem ratio loci itidem a librariis aut criticis corrupti Pyth. IV, 30. φίλιον δ' ἐπίων ἄρχεται, ubi libri aliquot ex interpolatione habent ἄρχετο pro praesenti inexpectatam allocutionem indicante. Neque aliter Latini passim inferunt praesens historicum, ut Tac. Annal. I, 21. *Morum adventu redintegratur feditio, et vagi circumiecta populabantur*: ubi praesens est de subita redintegratione, deinde scriptor transit ad imperfectum, quia populatio non subita est, sed paulatim fit, sensim sensimque. Ad hanc regulam corrige Tac. Annal. I, 28. *Id miles, rationis ignarus, omen praesentium accepit, ac suis laboribus defectionem sideris adsimulans (leg. adsimulans), prospereque cessura quae pergerent, si fulgor et claritudo deae redderetur.*

Vs. 37. Σὺν βαθυζώνου διδύμοις παισὶ Αἴδας. Metro laboranti ut succurrerent, Heynius olim et Hermannus volebant βαθυζώνοιο διδύμοις, anapaestum admittentes in fine trochaicae dipodiae, quod in hoc certe carmine ac similibus, ut Pyth. IV. haud licet: nec melius, quoad metrum, grammatica vero ratione multo deterius, Bothius coniecit διδυμόπαισι et βαθυζώνοιο. Codices non multum variant: Ald. Gott. Vatic. Ciz. Par. A. Mosc. A. Aug. B. διδύμοισι, Hafn. παισὶ διδύμοις. Sed Lipsiensis διδύμοις, suffragante Leid. A. Hoc arripit Hermannus Epist. ad Heyn. (Heyn. ed. T. III, p. 398.) „*Mediam in διδύμοις producere suadet sane et metri ratio et omnium librorum scriptura βαθυζώνου. At μ geminari hic non potest. Quare videndum ne forte huius vocabuli alia forma apud poetas extiterit διδυμνος, quemadmodum νώνυμος et νώνυμος, ἀπύλαμος et ἀπύλαμνος, atque alia in usu sunt.*“ Deinde addit: „*Ac fortasse confirmari haec coniectura poterit simili loco Ol. XIII, 30. (21.) ubi si διδυμνον scripsit Pindarus, praeferranda erit vulgata versusum descriptio,*

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ -

quae quidem interpunctionibus antihetivorum versuum magnopere commendatur. Illam emendationem repetiit de dial. Pind. p. VIII. Sed Ol. XIII. vulgatam versuum descriptionem ferri non posse vocabulorum divisio evincit apertissime: scribendum tamen esse *διδυμον*, metri ratio simplicissima ostendit ex trochaico ac dactylico genere mixti:

˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘

ἢ θεῶν ναῶν οἰωνῶν βασιλῆα διδυμον ἔθην; ἐν δὲ Μοῖσ' ἀδύπνους.

epod. 1. Deinde epod. 2. pro πολέσι scriptū πολέσιν ex Rom. Cygn. Gott. Guelph. Mosc. B. Vratisl. A.

ἦ δὲ χόρτοις ἐν λέντος. δηρίομαι πολέσιν περὶ πλήθει καλῶν. ὡς μὲν σαφές.

Epod. 3. ultima vocis βασιλεῦ quum in ictu sit, caret reprehensione:

ἦν ἵπαρ' φάνας δ' Ἰύθεις, Αἰολίδα βασιλεῦ ἄγε φίλτρον τόδ' ἵππειον δέκνυ.

Interpunctio post βασιλεῦ originem habet a caesura, ut epod. 4.

καὶ Χίμαιραν πῦρ πρέοισαν καὶ Σολύμους ἔπεφεν. διασωπάσομαι οἱ μόρον ἐγώ. et epod. 5.

Ἐλλάδ' εὐρήσεις ἐμενῶν μάσσον' ἢ ὡς ἰδέμεν. ἄνα, κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσίν, quo loco ultima in ἰδέμεν producit vi caesurae, idque eo facilius, quum post ἰδέμεν interpungatur et tertii pedis caesura omnium in dactylicis sit potissima, postremo quum ante vocabulum ἄναξ brevis in consonam desinens apud antiquos epicis producatur positione, quam digamma facit consonam subsequens. Ol. VI, 103.

δέσποτα πορτόμεθον | εἰθὺν δὲ πλόον καμάτων.

Pyth. IX, 118.

οἰκίτατον γάμον ἔστασεν γὰρ ἅπαντα χορὸν | ἐν τέμασιν αὐτίκ' ἀγῆιος.

Itaque utroque loco edidi διδυμος, non διδυμος: librarios autem rariorem formam oblitterasse nihil mirum, quippe qui etiam Ol. II, 63. partim ἀπάλαμοι, et XI, 53. γόνυμος pro germanis ἀπάλαμοι et γόνυμος scripserint. Ceterum διδυμοῖς natum ex διδυμοῖς, ut Pyth. IV, 54. pro ἀμνάσει in Leid. B. est ἀμμάσει. Versu proximo Ald. Mosc. A. Gott. Par. A. Hafln. Vatic. ἐπέτροπεν, cum aliis.

Vs. 40. Ἐμὲ δ' ὦν πα θυμὸς ὀτρύνει φάμεν. Teinnum profecto istud πα, quod non exprimunt scholia, quamquam vetere interprete non reticente coniunctiones ὦν et δὲ supervacaneas esse: qui si illas putabat vacare, quidni otiosum hoc πα notavit ante omnia? Recentior explicat: Ἐμὲ δ' ὦν ἢ ψυχὴ διεγείρει εἰπεῖν, omissa particula πα. Scribe, ἐμὲ δ' ὦν παρ θυμὸς ὀτρύνει. Παρ comparet in Leid. A. atque idem, quamquam non satis aperte, in Gottingensi libro, quem in manibus habeo, mihi videor agnoscere. Iungendum autem παροτρύνει θυμὸς: παροτρύνει autem, rarior vox, exponitur διεγείρει, ut in schol. rec. ita apud Hesychium: παροτρύνει, διεγείρει, quae glossa huc videtur spectare. Παρ facile transibat in πα, quemadmodum Pyth. XII. extr. pro genuino οὐ παροφκτόν Par. A. exhibet οὐπα φνκτόν. Mox vs. 44. Vratisl. A. ὁ δὲ χυσοῖς. Coniecero, κτυσίων δ' ὁ χυσοῖς, sed nihil mutandum, quamquam Ol. I. incipit, Ἀριστον μὲν ὕδωρ, ὁ δὲ χυσοῖς etc. Deinde Bodl. β. γ. αἰδοῖστατος, quod nec tantum auctoritatis habet et ingratus sonat, quam ut huic lectioni aliquid tribuendum censeam cum Schaefero ad Gregor. p. 1064.

Vs. 48. Οὐ μὴν διώξω. Οὐ μὴν, neque tamen, sententiae adversari quum videret Mingarellus, perperam coniecit οὐ μὴ; at certum est librariis debere μὴν, pro quo Pindaricum est μά. Recte igitur Ald. et marg. Rom. cum Gott. ac Mosc. A. legunt οὐ μιν, id est τὸ πύσσω. Paulo ante correxi σταλῶν ex Par. A. Gott. Vatic. coll. Nem. IV, 81. Isthm. III, 30.

O L Y M P. I V.

Strophae.

u u l u l u u - l u u - u u - l u - u - u
 u u l u u - l u u - x u l u u - u - u
 - l u u - l u u -
 " " l " " l
 5 u l u - u l u u -
 u l u - u - u
 - l u l u u - l u -
 x u l u u - u l u u u - l u - u u
 - l u u - l u -
 10 u u l u - u - u - u

Epodus.

- l u u - u - u
 l u u - u - u
 u l u - u - u
 - l u u - u u - l u u
 5 u l u l u u - l u - u u u -
 l u u - u u - u
 - l u u - u u -
 u l l u - u - u u -
 u u l u u - x u l u u -
 10 u l u - u u

Vs. 1. *Ταὶ γὰρ Ἴσθαι*. Vulgo scribebatur *Ἰσθαι*, sed deas esse monuit amicissimus Sävern in singulari huius carminis editione (Lemgov. 1796). Fuere olim duae, mox tres, *Εὐρωμία*, *Δίκη*, *Εἰσήμερη*, de quarum saltationibus plena omnia: unde ea, quae sequuntur, *ὑπὸ ποικιλοφύμοις αἰοῖδ' ἐλισσόμεναι*. Has autem deas nunc comminiscuntur memorari, quod Horae tempestatum effectrices Olympicos ludos suo tempore reduncant: quidni vero ob eam causam potius Solem aut Lunam invocarit? Res haec est. Pfaumis est Camarinaeus: Camarina Syracusarum, Syracusae Corinthi colonia: Corinthus autem Horarum cultu imprimis insignis. Ol. XIII, 6 sq. 16 sq. Itaque haud dubium, Corintho Syracusas, atque hinc Camarinam propagatam religionem: quemadmodum Athenis Miletum, Mileto Cyzicum una cum colonis Diana Munychia commigravit. Iam, opinor, magis commoda est Horarum mentio, patriarum victoris dearum, quae et ipsum et universam civitatem hac decorantes gloria, poetam mittunt ad concelebrandas Pfaui-

midis Camarinaeque laudes. Ceterum a voce *ταῖ* γὰρ nulla incipit parenthesis, sed inferri post vocativos solet particula γὰρ, quasi ad formandam parenthesis, ita tamen, ut cetera uno decurrant tenore, neque usquam claudatur parenthesis. Quod olim exponam in commentariis in Platonis libros de Legibus.

Vs. 7. Ἄλλ' ὃ Κρόνου παῖ. Ald. Bodl. Ms. Gott. Mosc. A. Guelfh. Aug. B. Leid. A. B. Vatic. ἀλλὰ Κρόνου: perperam. Ol. II, 13. ἀλλ' ὃ Κρόνε παῖ Πέας. Vs. 8. Παλ. B. ἵππον, Par. A. ἵππον; pro vulgato ἡμεμόισσαν edidi ἀνεμόισσαν, ut Pyth. I, 92. ἀνεμόεν, ex Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Vatic. ibidemque ὀμβροῖμον vetustiore formam (v. Herm. de em. rat. Gr. Gr. p. 20 fqq.) ex Ald. Mosc. A. Leid. B. Aug. A. B. Par. A. a m. pr. Vatic. In Guelfh. supra lineam allita littera μ. Mox vs. 9. 10. Pal. C. Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. cum Aldo legunt δέξαι Χαρίτων θ' ἕκατι: sed marg. Gott. γο. καί, δέκεν, atque ita Mosc. A. servata tamen particula coniunctiva post Χαρίτων, quae unde in optimis venerit libros, non video, nisi ab ipso profecta poeta. An fuit, Οὐλυμπιονικὰ δέκεν Χαρίτων θ' ἕκατι? Minus placet Οὐλυμπιονικῶν, quamquam ad litteras propius accedens. At neutrum probabile consideranti Ol. III, 3. Θήρωτος Οὐλυμπιονικῶν ἕμιον. Tamen etiam schol. vet. Χαρίτων θ' habebat.

Vs. 11, 12. Ψαύμιος γὰρ ἦκει Ὀκίωρ. Recte Ψαύμιος, non Ψαύμιδος, Ald. Pal. A. B. C. Bodl. α. β. γ. Gott. Par. A. Aug. A. B. Leid. A. B. Mosc. A. Guelfh. Vatic. alii: ut V, 3. Ald. Pal. A. B. C. Bodl. α. Gott. Par. A. Aug. A. B. Leid. A. B. Mosc. A. Guelfh. Vatic. Mox optimi libri non ἦκει, sed ἴκει exhibent, Ald. Pal. C. Gott. Par. A. a m. pr. Aug. B. Mosc. A. Vatic. Guelfh. in marg. ἴκεις est Nem. V, 50. ut legit etiam Schol. ad Isthm. V, 61. (VI, 95.) ἴκων metrum postulat Ol V, 9. ubi ἴκων Schol. vet. Ald. Mosc. A. Par. A. Gott. Pal. C. atque adeo Rom.: Vatic. ἴκων, sed Bodl. C. α. β. γ. Pal. A. B. Mosc. B. Vratisl. A. Guelfh. Aug. A. Leid. A. et marg. Rom. ἐλθῶν, ex interpolatione metrici. Glossa Mosc. B. ἐλθῶν γράψε διά τὸ μέτρον. Leid. B. in textu ἐλθῶν, sed in margine ἴκων. Sic etiam Pyth. XI, 52. ubi vulgo est ἴκων, optimi libri Gott. et Par. A. ἴκων, interpolatus Par. B. ἦκων: et ἴκων certe metrum respicit. Praeterea ante nos ter editum erat ἦκειν, Ol. XI, 69. ἦκεν, ubi Ald. Gott. ἴκει, Vatic. ἴκει; ibid. 91. ἦκοιτι, ubi Ald. Gott. Mosc. A. Aug. B. Par. A. Vatic. ἴκοιτι; postremo Pyth. IV, 126. ἦκεν, ubi Ald. Gott. Bodl. γ. Guelfh. Leid. B. ἴκεν, Par. A. B. ἴκει. Apud Homerum omnibus locis scribitur ἴκω, nisi quod scripti codices passim variant, et Iliad. ε, 478. atque Odyss. γ, 325. relictum legitur vocabulum ἦκειν. Eustathius ad Iliad. α, p. 82. 33. τὸ δὲ ἴκω ἀντὶ τοῦ κατελάμβανεν, αἰεὶ διὰ τοῦ ἰ παρὰ τῷ ποιητῇ γραφομένου ἀπὸ τοῦ ἴκω, ἐξ οὗ καὶ τὸ ἰκάνω καὶ ἰκῶ. δῆλον δὲ ὡς προῆν τὸ ἐν τῷ ἰ γραφομένου ἴκω τοῦ παρὰ τοῖς ὑστερον διὰ τοῦ ἦ ἐφ' οἷς γέγονε σύμβασις τοῖς κριτικοῖς, ἵνα μὴ ἀμφιμίχουτο, γράφεσθαι τοῦ ἴκω τὰ μὲν ἐνεργητικὰ διὰ τοῦ ἦ, τὰ δὲ παθητικὰ διὰ τοῦ ἰ. καὶ οὕτω φυλάσσονται παρὰ τοῖς μεθ' Ὀμηρον ἀμφω αἱ γραφαί. Idem ad α, p. 122. 50. γίνεται δὲ ἐκ τοῦ ἴκω, ὅπερ παρ' Ὀμηρῷ μὲν αἰεὶ τὴν διὰ τοῦ ἰ ἔχει, ὡς καὶ ἀλλαγῶν δηλοῦται, γραφῆν, παρὰ δὲ τοῖς μεθ' Ὀμηρον διαφορεῖται. Iam quum apud Homerum constanter scribatur ἴκω, isque formam ἦκω statuatur ignorasse, Pindari autem dialectus ex Homericā magna ex parte sit derivata, ac potior codicum familia suppeditet vetustiore scripturam, consentaneum est per universum Pindarum reponendum esse ἴκειν pro recentiorum voce ἦκειν, quae praeposteræ criticorum debetur diligentiae. Pyth. VI, 43. dubites annon verum sit παρήκει: sed ibi quoque παρίκει scribendum esse ostendit Par. A. Ceterum quod Eustathius ἴκεν exponit κατελάμβανεν, repetit ad Iliad. κ. p. 743. 44. ἴκον, κατέλαβον, neque aliter Schol. Iliad. α, 362. ἴκτο, κατέλαβε. Helychius: ἰκάνει, κατελαμβάνει. ἴκαρεν, κατελάμβανεν. ἰκάνη, λάβη. ἰκάνω, κατελαμβάνω. ἴκατο, ἐλάβετο. ἴκτο,

ἦματο. ἰκνεῖται, καθάπτεται, καθικέσθαι, ἐφίμωσθαι, καθίκοιτο, καθήματο. Apparet autem ἰκν. in, ἰκάνειν, ἰκνεῖσθαι primitiva significatione esse *pertinere, pertinere*, nostrum *hinreichen*, unde ἰκανός, nobis *hinreichend*. Hinc conlruitur cum genitivo, participandi casu, ut ἄπτεισθαι, καθάπτεισθαι, θίγειν, θιγγάνειν, ψαύειν, λαβ. ἴν, ἐλ. ἴν τινός: oblitterata tamen postea una cum significatione haec est structura, nisi quod in formula εὐ ἡμεῖν οἰκίας et similibus aliquod superest vestigium. Sic nostro loco genitivum habet, Ψευπίος γὰρ ἴκει ὄχεων ὁ κῶμος, hoc est, *pompae tangit Pfaumidis currus, circumdat, comitatur, et quasi manu tenet*, ut Pyth. IX, 9. Venus Apollinem cum Cyrene curru vectum excipit Θεοδμήτων ὄχεων ἐφαπτομένα χερὶ κούφα, *manu currum tenens*: qui enim curru descendente excipiunt, manum iniicere curru solent. Sic hic locus exponendus, non ita, ut ἐξ ὄχεων significari genitivo statuat; quod ne sententiae quidem satisfacit: neque ad hoc ἐπι supplendum ad genitivum ὄχεων, quae particula eo magis inepta est, quo difficultas univerlae pompae Pfaumidis bigarum sufficiebat spatium, ut iis pollet vehi.

Vs. 17. Χαίροντά τε ξενίαις παιδόκοις. Leid. A. ξενίαις, Gott. Par. A. Vatic. ξενίαις, quod verum est haud dubie. Nempe ξενίαις scriptum a correctore, qui non videbat vocem παῖ in strophā ob sequentem vocalem corripit. Metrum est hoc,

— — — — —
— — — — —
— — — — —

cui simile epod. 5. ac plura Nem. IV. et alibi passim. Si ξενίαις serves, παῖ in hiatus positum erit in arsi cretica, quod vitatur quantum potest. Vs. 18. primus Heynius edidit Ἀουχίαν pro ἠσυχίαν, ut Ol. II, 35. Pyth. IX, 22. et Fragm. incert. VII. In ceteris locis, non in hoc, libri scripti consentiunt in vulgato ἠσυχος, sed constantiae causa per univertum Pindarum edidi Doricam formam. Vs. seq. Aug. A. τεύξω. Paulo vero supra vs. 15. offendit lectio omnium librorum ἐπεὶ μιν: alibi Pindarus ἐπεὶ τιν Ol. I, 26. Isthm. VII, 67.

Vs. 21. Ἄπερ Κλυμένοιο παῖδα. Ald. Gott. Par. A. Mosc. A. Vatic. καὶ Κλυμένοιο: sed καὶ et ceteri et vet. Schol. omittunt: neque id recipere ausus sum, quippe quod natum videatur ex initio insequentis vocis, nec tam aptum, quam vulgata, praebet metrum.

Vs. 24. Χαλκοῖσι δ' ἐν εἵτεσι νικῶν δρόμον. Leid. A. χαλκοῖς, Rom. χαλκοῖσιν, Mosc. B. χαλκοῖσι δὲ ἐντεσι: Ald. Mosc. A. χαλκιοῖσι: Guelfh. χαλκοῖσι, sed ex correctione χαλκίοισι, quod est in Gott. Par. A. Vatic. Aug. B. Hoc ulitatum Pindaro, neque usquam in melioribus manuscriptis reperies χαλκοῖς, ἀγγυροῖς, χουσοῖς, quamquam ε saepe in his formis coalescit cum sequente syllaba, ut Ol. VI, 1. χουσεύς, IX, 34. ἀγγυροῖ (sic recte Ald. Rom. Mosc. A. B. Gott. Vatic. Pal. C. Bodl. γ. Aug. A. B. Par. A. ἀγγυροῖ male Schmidius cum aliis), πορφυροῖς Nem. XI, 28. In Fragm. incert. CIV. χουσοῖν p. χουσεῖων est Libanii: Ol. VII, 34. autem edidi χουσεῖαις pro vulgato χουσαῖς: Schol. χουσεῖαις et χουσεῖαισι; Ald. χουσεῖαισι cum Mosc. A. sed χουσεῖαισι Gott. Par. A. Aug. B. In Vatic. est χουσαῖαισι.

Vs. 26, 27. Οὗτος ἐγὼ ταχυνῶτι· χεῖρες δὲ καὶ ἦτορ ἴσον. Hos versus Bothius in unum postulat coniungi, quo tota Ergini oratio uno enunciatur versu, eoque, quia heros Erginus, heroico hexametro:

οὗτος ἐγὼ ταχυνῶτι· χεῖρες δὲ καὶ ἦτορ ἴσον.

Nam quae sequuntur, ex suo Pindarus addit persona. At primum Pindarus nusquam ἴσον, semper ἴσον: deinde heroico hexametro prorsus abstinet, quemadmodum etiam pentametro elegiaco, trochaico tetrametro catalectico cum diaeresi post quartum pedem, anapaestico Aristophaneo aliisque vulgatis scenicae poeseos numeris lyricen non decentibus. Itaque disiuncto hoc numero in duos versiculos restat indagandum, sitne χεῖρες an χεῖρες legendum. Hoc a metrico scholiaste fuisse lectum, nulla idonea causa putabat Pau-

wius: reperitur tamen in Mosc. B. et ex correctione in Aug. A. interpolato utroque et in Vatic. Equidem retineo anacrusin longam:

χειρὲς δὲ καὶ ἤτορ ἴσον.

- ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -

Brevem vitat Pindarus, ubi potest.

Vs. 28—30. vulgo describuntur ita:

φύονται δὲ καὶ νέοις
ἐν ἀιδρασίσι πολιαί
θαμὴ καὶ παρὰ τὸν ἀλικίας
ἔοικόντα χρόνον,

parum eleganter decurrentibus numeris. Bodl. C. Aug. A. Lips. Mosc. B. Leid. B. habent ἀνδράσι: unde, verborum etiam favente structura, in unum coniunxi haec:

φύονται δὲ καὶ νέοις ἐν ἀιδρασίσι,

˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ - ˘ - ˘ ˘ aut ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

ut Pyth. VI, 9. Aug. B. δὲ omittit perperam. Iam si vocem πολιαί sequenti adiungas versui, exillit numerus hic:

˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ^x ˘ ˘ ˘ ˘ -

ut VII, epod. 2. nisi verior ibi ea est versuum descriptio, quam in notis posui. Interim haec mensura,

^x ˘ ˘ ˘ ˘ -

nullam habet dubitationem, neque opus est lectione πάρ τὸν ex Lips. Aug. A. Leid. A. Mosc. B. Ultimum colon, iambicum triplex, poterat praegresso iungi: idem tamen Ol. XI, epod. 7. disiunctum utrinque,

- ˘ ˘ - ˘ ˘ -

Ἀγησίδαμος ὥς,

estque id claudendae odae inprimis idoneum, idcircoque tutius existimavi, ut hic quoque separaretur.

O L Y M P. V.

Inscriptio carminis vulgo erat haec, *τεθρίππω, ἀπήνη καὶ κέλητι*: sed *τεθρίππω* recte omittunt *Par. A.* Gott. Guelfh. aliique cum Aldo; deinde Heynium secutus sum, qui etiam ultima, *καὶ κέλητι*, haud sine ratione abiecit. Sunt qui dubitent, an haec oda sit germana Pindari: certe teste Scholiaste, non ea legebatur in *ἐδαφίοις* nescio quibus: agnovit tamen Didymus. Metrum plane est eximium, quamquam a ceteris Pindari carminibus mirum quantum distans; sunt ternae Strophae et antistrophae cum epodis: quae divisio in Aldina et nonnullis codicibus servata ante Hermannum erat obliterata.

Strophae.

\bar{x} - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ -
 \bar{x} - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘

Epodi.

\bar{x} - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘
 \bar{x} - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘

Epodi vs. 2. in duos posset dividi,

\bar{x} - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘

ἰ. κάσιαις ἀνέθηκε καὶ
 ὄν πατέρ' Ἴκρον' ἐκάρυξε καὶ τὰν νείονον ἔδραν.

κινδύνῳ κεκαλυμμένον·
 εὐ δὲ ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν.

ἔξαρκίων κτεάτεσσι καὶ
 εὐλογίαν προστιθείς μὴ ματεύσῃ θεὸς γενέσθαι.

Sed ea, quam secutus sum, carminis descriptio longe praeferenda prae hac, quia illa universae odae indolem, quam haec migrat, refert accurate. Praeterea epodi vs. 1. item in duos poterat dispesci:

ἵπποις ἡμιόνοις τε μοναμπυκία τε.
 τιν δὲ κῦδος ἄβρον.

αἰεὶ δ' ἀμφ' ἀρεταῖσι πόνος δαπάνη τε
 μάριναται πρὸς ἔργον.

υἱῶν, Ψαῦμι, παρισταμένων. ὑγιέντα δ'
 εἴτις ὄλβον ἄρδει.

Verum usus postulat, ut coniungantur haec membra. Frequentes sunt Aeolici versus five catalectici five acatalectici ithyphallico aucti. Sic Str. 2.

τῶν Οὐλύμπιᾳ Ἰσκιανοῦ θύγατρῳ, καρδίᾳ γελανεῖ.

Item dactylicum cum anacrusi,

υ ἰ υ υ υ - υ υ υ - υ ἰ υ υ - υ υ

Ἐρασμοῖδῃ Χαρίλας, χοῦμῶ τοι γελοῖον,

ut Archilochus. Cf. Herm. Metr. §. 375. et versum Cratini ibid. §. 376. item asynartetum Archilochi,

ἰ υ υ - υ υ - υ υ - υ υ ἰ υ - υ υ - υ

et versum Cratini (Herm. ibid. §. 378.)

ἰ υ υ - υ υ - υ υ - υ ἰ υ - υ υ - υ

χαίρετε πάντες θεοὶ πολύβωτον ποτιῖαν Σέριφον.

Accedit quod nullus usquam apud Pindarum locus est, ubi ithyphallicus versus separatim sit positus.

Vs. 4. *Καμαρίνα*. Ita alibi quoque scribitur, ut apud Xenophontem. Sed Lips. *Καμάρινα*, cum Guelph. a m. pr. sed a m. sec. *Καμαρίνα*. Illud cum Hermanno recepi, ob metrum et analogiam sermonis in vocibus *Ἄγινα*, *Μύρινα*, *Λάκαινα*, *Μαρτίνα*, *Μήδεια* etc. Vs. 8. vulgo scriptum *νικήσας*: Ald. Par. A. Mosc. A. Guelph. Vatic. *νικάσας*. Cur *νικάσας* ediderim, docet praefatio.

Vs. 11. *Ποταμόν τε Ἰανόν, ἐγχωρίαν τε λίμναν*. Nomen fluvii incertum sitne *Ἰανός* an *Ἰανός*: hoc prope verisimilius, quia in scholiis (in Romanis quidem, non in Heynianis et Beckianis) *Ἰανόν* in verbis Pindari, *Ἰανός* et *Ἰανόν* in notis reperimus.

Par. A. *Ἰανόν*, Guelph. *Ἰανόν*, Gott. Aug. B. *Ἰανόν χωρίαν*, Vatic. *Ἰανόν*. Vs. 13. Guelph. *ὑψίζυγον*, sed supra librarius scripsit vulgatam. Vs. 14. Pal. C. Gott. Par. A. Aug. A. perperam exhibent *ὑπ' ἀμαχανίας*. Vs. 15. *αἰεὶ* recte est in Rom. Gott. Par. A. Mosc. B. Leid. B. Aug. A. B. Vatic.

Vs. 16. *Ἐὺ δὲ ἔχοντες σοφοὶ καὶ πολίταις ἔδοξαν ἔμμεν*. Insolens est hiatus δὲ ἔχοντες, neque apud Pindarum, diligentissimum poetam, ferendus, praesertim quum nulla difficultas evitandi eius fuerit. Conieceram olim, *εὺ δ' ἐπέχοντες*, „*quae potantur iis, ad quae sumptibus et labore contendebant*,” *ἐπέχειν* enim est *potiri*. Rursus alio tempore, *εὺ δὲ τυχεῖτες*: nam *τυχεῖν* τινός *εὺ* bene dixeris, alio sensu quam *εὐτυχεῖν*, quamquam ad illustrandam sententiam non male Falkenburgius annotavit versum Euripidis (Fragm. incert. CCIV.): *τὸν εὐτυχοῦντα καὶ φρονεῖν νομίζομεν*. Possis et, *εὺ δ' αὖ ἔχοντες*, quamquam αὖ sensui parum convenit; possis *εὺ μὲν ἔχοντες*, sine apodofi, ut solet. Sed sunt hi Sardi venales, neque quidquam in his hariolationibus inest veri. Quid multa? Unius apicis dispendio legendum, *εὺ δὲ ἔχοντες*: immo nulla fere haec est mutatio, quum δὲ et δὲ apud veteres poetas ita permisceantur, ut passim pro voce δὲ dicant δὲ, postulante metro; unde confusa saepe utraque particula. *Ἄη* idem fere hic est quod *γούν*, *ἐπιμνερο*: *γούν* autem aptissimum esse sententiae, intellexit vetus Scholiastes, qui exponit: *οἱ γούν εὐδαιμονήσαντες καὶ καλῶς διάξαντες κατὰ τὸν βίον, ἤδη πον καὶ σοφοὶ καὶ λόγιοι ἔδοξαν εἶναι παρὰ τοῖς πολίταις*. Heynius, *εὺ δὲ γ' ἔχοντες*, cum sulcro: quod pene oblitus sum notare. Aug. B. *πολίταις*. Vs. 16. pro dictione *κινδύνῳ κεκαλυμμένον* Schol. Isthm. III, 49. (IV, 52.) habet *κινδύνῳ κεχλασμένον*. Quod ne quem in errorem inducat, notet *κεχλασμένον* esse glossema: ut Ol. VIII, 42. *ἀλίσκεται* in Bodl. γ. exponitur *χαλᾷται*.

V. 18. *Ἄλφρον ἐὺρὸν ῥέοντ' Ἰδαῖόν τε σεμνὸν ἄντρον*. Sic Ald. Gott. Par. A. Mosc. A. Vatic. et omnino non interpolati. Pindarus quum in dactylicis extra catalexin non

admittat pro dactylo spondeum, ac quum non pateat, quid sit quod Idaem hic antrum memoretur, de loci integritate dubitavit Hermannus in diss. de dialecto Pindari. Interpolatorum librorum lectio *ἔρατα Ἰδαίων* ferri non potest, quia longa prima in *Ἰδαίων*: sed probanda prorsus vulgata, et spondeus excusandus a nomine proprio, ut Ol. XI, 103.

⋄ ⋄ ⋄ - ⋄⋄ - ⋄ ⋄

παῖδ' ἔρατὸν δ' Ἀρχεστράτου.

Cur Idaci antri mentionem fecerit, Pindarus haud dubie novit, nobis licebit ignorare. Vide tamen de metris Pind. lib. III, cap. XIX.

Vs. 22. *Φέρειν γῆρας εὐθυμον, ἐς τελευτὰν Τιῶν, Ψαῦμι, παρισταμένων.* Prave sic interpungi quis est quin videat? Inngenda verba, *φέρειν γῆρας εὐθυμον ἐς τελευτὰν*, „*Precor, ut tibi contingat laetam usque ad obitum ferre senectam, circumstantibus discedenti e viâ filiis, superfluis praesentibusque.*“

O L Y M P. V I.

S t r o p h a e.

- ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ -
 ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - ⋄
 ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ - ⋄
 5 - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄
 ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - ⋄

E p o d i.

⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 5 ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ ⋄
 ⋄ ⋄ - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - - ⋄ ⋄ - ⋄

Vs. 3. *Ἀρχομένους δ' ἔργου πρόσωπον.* Haec lectio reposita a decessoribus nostris ex Luciani Hippiæ c. 7. idonea causa nulla: quum praesertim vitio memoriae deberi accusativus *ἀρχομένους* videatur. Restitui *ἀρχομένου* ex libris omnibus. *Ἀρχομένου ἔργου* expone *operis initium capientis*, ut *ἀρχομένου θείους* et similia. *Ἡμεῖς*, inquit, *carminis, cuius iam sit exordium, frontem par est splendidam lateque conspicuam aedificare.*

Vs. 6. *Συνοικιστῆ τε τῶν κλειῶν Συρακούσῶν.* Vulgaris forma *Συράκουσαι* ne Atticis quidem Platonis et Xenophontis aetate usitata fuit, ut monui ad dialogum, qui legitur inter Platonicos, Eryxiam cap. 1. multoque magis a Pindari dialecto aliena est.

Is enim ubi brevi opus est syllaba, *Στρακόσις* appellat, ubi longa, *Στρακόσις*; librarii tamen vel iis locis, ubi metrum repugnat, scribere *Στρακοσίσις* consueverunt, ut apud Atticos, ita apud nostrum poetam. Ita vs. 18. pro vero *Στρακοσίω* diphthongus scripta in Ald. Rom. Aug. A. B. Pal. A. B. Bodl. β. γ. Ms. Gott. Mosc. A. B. Guelph. Vatic. ita Ol. I, 23. in Pal. B. Ven. D. G. Vatic. ita Pyth. I, 73. in pluribus libris, ubi germanam formam restituit Schmidius, addicentibus aliquot nostrorum codicum. Nostro loco *Στρακοσσῶν* praebet optimus Gott. eodemque ducit lectio Ald. Mosc. A. *Στρακοσσῶν*. Documento sunt Pyth. III, 70. Nem. I, 2. Idem reposui vs. 92. ex Pal. C. Gott. Par. A. Vatic. ubi Ald. Mosc. A. *Στρακοσσῶν*, Rom. *Στρακουσσῶν*. Quod in nonnullis littera *P* duplicatur, vix operae premium monere. Gott. Par. A. Vatic. *πίγγ*. Aug. B. *καὶ πίγγ*. Vs. 8. ad vocem *πεδίλω* in Par. A. adscriptum interpretamentum *βάσει*, idque optimum. Vs. 12. edidi *ἔτοιμος*. V. ad II, 84.

Vs. 13. *Ἀμφιόραον*. Reposui insolentiorum formam *Ἀμφιόραον*, de qua vide Hermannum de dial. Pind. Eam habes in Rom. Pal. A. B. C. Bodl. Ms. C. Guelph. Mosc. B. Aug. A. B. Par. A. Vratisl. A. Vatic. et Gott. a m. pr. Sic scriptum Pyth. VIII, 58. Nem. IX, 13. sed Illhm. VI, 33. corrigendum erat sine libris. Vs. 16. pro *Θήβωσι* Par. A. Aug. B. Vatic. *Θήβωσις*; Gott. *Θήβωσις τε*, Pal. C. *Θήβωσις γε*, utrumque, ut videtur, ex correctione vitiosi *Θηβωσις*.

Vs. 18. *Ἰδὲ κόμου δεσπότι νῦν πάρασι Στρακοσίω*. Quam insolens videretur atque inaudita syncope *πάρασι*, Pauvius coniecit *πάρ τι*, quod ab omni parte damnandum, licet is ad Scholiaen provocet, qui de hoc ne cogitavit quidem: Mingarellus vero *νῦν ἔστι*, multo certe melius: postremo Bothius *πράσσει*, acutius quam verius. Paucis dirimam litem: verum *πάρασι* absque *νῦν*, admissa brevi in sede ancipiti, quod suppeditant libri meliores Ald. Mosc. A. Gott. Bodleiani plures, Aug. B. Pal. C. Ciz. Par. A. Vatic. ac probaverunt Heynius et Hermannus. Atque ille quidem scripturam *πάρασι* illatam a grammatico arbitratur, qui metro metueret: quam sententiam esse verissimam, tum aliorum locorum comparatio docet, tum haec nota Schol. Mosc. B. *νῦν πάρασι γράφω διὰ τὸ μέτρον, καὶ οὐ δύσερις τις· εἰ δ' ἄλλως γράφεις, οὐκ ὀρθὸν ἔσται*. Ecce Graeculi sapientiam!

Vs. 19. *Ὁὐ φιλόνομος ἔων οὔτ' ὦν δύσερις τις ἄγαν*. Sic vulgo ex Rom. Pal. A. B. Guelph. Par. B. Leid. A. B. et Bodleianis aliquot. Beckius recepit, *οὐ δύσερις τις ἔων οὔτ' ὦν φιλόνομος ἄγαν*, quod habet Vratisl. A. Bodl. β. γ. C. Mosc. B. Lips. et a m. fec. Aug. A. A prima Aug. A. habuisse videtur: *οὐ φιλόνομος ἔων, οὐ δύσερις τις ἄγαν*. Lectio a Beckio recepta magis probatur ideo, quod pronomen *τις* priori adiectivo additum est aptius quam posteriori: praeterea vero a librorum genere vulgata non magno opere commendatur. Attamen Beckiana scriptura una cum Heyniana ingrato laborat sibilo *δύσερις τις*, triplici *Σ*, ac nititur interpolatis tantum libris: ante interpolationem autem legebatur aliter. Testis est Schol. Mosc. B. modo allatus: *νῦν πάρασι γράφω διὰ τὸ μέτρον, καὶ οὐ δύσερις τις*. Utrique interpolatione vetustior lectio codicum minus interpolatorum, *οὔτε δύσερις ἔων οὔτ' ὦν φιλόνομος ἄγαν*, quae est in Aug. B. Gott. Vatic. Quae lectio quum haberetur in libris, critici antiqui emendarunt *οὐ δύσερις τις ἔων*, ut metro succurrerent laboranti. Pal. C. habet veterem lectionem, sed illud *τις* ex interpolatione illatum in eundem reperitur. Sed in hac correctione falli sunt magistri Graeci. Quippe sedes corruptelae erat in voce *δύσερις*, quae depravata ex germano *δύσηρις*. Vide scripturam Pindari genuinam:

οὔτε δύσηρις ἔων οὔτ' ὦν φιλόνομος ἄγαν,

quam optimi servarunt libri Ald. Mosc. A. Par. A. atque in margine Leid. B. *Δύσηρις* for-

ma antiqua, quae refedit in lingua Attica cum tot aliis priseis vocibus. Moeris: *δυσηριδος και δισηρις Αττικως*. Reperitur etiam *δυσηριστος*; et sunt qui pro *δυσηριδος* apud Moerin legendum putent *δυσηριτος*. Iam *ουτε* — *ουτ' ον* sibi respondent ex usu vulgato. Sophocl. Oed. T. 89. *ουτε γαρ θρασυς ουτ' ουν προδεισας*. Conf. vs. 270. Scholiastae quid legerint, non plane liquet. Veteris verba haec sunt: *ουτε φιλονεικος εων]* *εγω γαρ, φησιν, ουτε φιλονεικος, ουτε δυσερις τις πανυ ον*, quod ad vulgatam proxime accedit; non tamen arbitror hanc notam valde esse antiquam. Recentior dicit: *ουτε δυσερις τις ον]* *τουτεστιν· αγαν σκληρος εις εων, ουτε φιλονεικος*. Haec lectio, ut Pal. C. mixta ex noutra et ex interpolata, quam Schol. Mosc. B. commendat lectoribus suis. Vs. 21. Par. A. *επιτρεψουσι*.

Vs. 25. *Κειναι γαρ εξ άλλων οδον αγιμονεῖσαι*. *Άλλων* hic vulgo scribitur, ut *μεγάλων* Pyth. IV, 19. *λαβροτάταν* ibid. 244. Hoc loco Bothius volebat *άλλαν*, idque recipere laud dubitavi motus partim lectione *άλλων* in Pal. C. Gott. (alii libri *άλλων*) et *άλλον* in Vatic. partim observatione Hermanni ad Pyth. IV, 435. (244.) coll. not. ad Aristoph. Nub. 338. Doricum genitivum pluralem in *ων* circumflectendum in omnibus vocibus dicentis, quod contracta haec terminatio ex *άων* fit. Cf. Schol. ad Pyth. IV, 497. vulg. Quid quod vel masculinam et neutram terminationem in *ων* circumflectunt in ultima Dorienfes? Apollonius Dyscolus *περι του άλλος και αλλοδαπος* (ap. Koen. ad Gregor. p. 144.) *Την γενικην πληθυντικην περισπωσι Δωρικις, επι και τος τοιαυτας των αντανρωμων, τουτων γαρ και τηρων, ος ομοιον και το άλλων*. Non huc pertinet regula Grammatici Leidenfis ap. Koen. ad Gregor. p. 325. Paulo ante Leid. B. *γερους*.

Vs. 28. *Σάμρον γ' ελθειν εν ορα*. Γ' omittitur in Ald. Schol. vet. Mosc. A. Pal. A. B. C. Gott. Guelph. Vatic. Lips. Ciz. Leid. A. B. Aug. B. nec video quam id vim habeat Fulcrum haud dubie est verlus a grammaticis illatum, scripsitque poeta: *σάμρον μ' ελθειν εν ορα*, et casu posthac μ' excidit. Modo dixit: *άλλα ξευξον ηδη μοι σθεος ημιωνων, οφρα κελυθω τ' εν καθαρω βασομεν ογκον ικωμαι τε κ. τ. λ.* iam pergit: *προς Πιταναν δε παρ' Ινδρωτα ποσον δει σαμρον μ' ελθειν εν ορα*, ubi de particulae γαρ iungitur vice. Simile Pyth. IV, 1. *Σάμρον μιν χρη σε παρ' αιδωι φιλω σταμεν — Μοισα*. Vs. 30. Schmidius ex Rom. restituit *ιοβόστρουγον*, assentientibus Pal. A. B. Mosc. B. Leid. A. B. Guelph. Par. B. Aug. A. Alii iique optimi alios libri, ut Pal. C. Par. A. Gott. Mosc. A. Aug. B. Vatic. Ald. etc. ex glossemate habent *ιοπλόκαμον*, supra scripto tamen in Mosc. A. *ιοβόστρουγον, καλλιτρογον*. Idem vitium omnes ante Schmidium libros tenuit Mibm. VI, 23.

Vs. 33. *Ειλατιδα βοσφος γ'*. Γ' est fulcrum insititum, eiectum iam ab Hermanno; et abest ab Ald. Mosc. A. Guelph. Pal. A. B. C. Bodl. a. Ms. Gott. Vatic. Lips. Ciz. Leid. A. B. Par. A. Aug. B. Vs. 34. Gott. Aug. B. *ελαγειν*, Par. A. Vatic. Mosc. A. Ald. *ελαχε*. Vere opinor. V. Praef. p. XXXVI. et not. ad Olymp. XIII, princ. Vs. 37. pro vulgatis *Πυθωνιαδ'* aut *Πυθωνιαδ'* edidi *Πυθωνιαδ'*, ut *οικαδε, λιδιγαζε* etc. Idem restitui Ol. IX, 13.

Vs. 38. *Ταυτας περ ατλατον παθας*. Supplem alii *ενεκα*, alii coniectura expedire locum conantur. Sed libri plerique *περ'*, ex usu Pindari *Ι* abiicientis per apostrophum; scribendum tamen *περ'* sine accentu, ut *επ' et παρ' et απ' et αμφ'* etc. *περ' αυτας* habes Pyth. IV, 265. atque ita in compositis *περιεπτων* Pyth. III, 52. *περοδοις* Nem. XI, 40. Esse hoc Aeolensium dicitur. Eustath. ad Il. o, p. 1044. 15. *εν δε τω αγνωμοι περ' εταιρου Ελλανικος κατὰ την παλαιαν ιστοριαν Αιολικως νομιζει την περι προθρεσιν περ' ειρησθαι, ενυ λεγη οτι Αχρημοι περι εταιρου*. Scholia Veneta ad Il. o, 657. *η διπλη, οτι ελλειπει η περι, περι εταιρου*. *Ελλανικος δε Αιολικως νομιζει την περι περ' ειρησθαι*. Atque iterum: *λειπει η περι· τινες δε Αιολικως το περ' αντι αυτης λαμβανουσιν. αηδης*

δὲ Ὀμήρω ἢ τοιαύτη συναλοιφή. Frustra Pindarico περὶ adversatur Heynius ad Pindarum passim atque ad Hom. T. VII, p. 108. Verum vidit post Sturzium Fragmm. Hellan. p. 31. et ad Maillair. de diall. p. 332. Hermannus de dial. Pind. extr. Aeolicae id linguae fuisse ostendit etiam πέρροχος apud Sapphonem. V. Port. Lex. Pind. Ita et πέρροχεν ap. Hesyeh. Atque ipsum πέρροχον natum esse e particula πέρ coniectura est Buttmanni nostri in Grammatica Graeca. Bodl. β. γ. ἀτλάτων, ut Nem. I, 48. Scholiales habet ἀτλατων pro vulgato ἄτλατων. Mox vs. 42. Ἐλείδθυιαν sive Ἐλλύθυιαν παρέστιασεν libri non correcti Ald. Pal. C. Gott. Mosc. A. Vatic. Aug. B. Par. A. et Ἐλείδθυιαν marg. Guelph. Ἐλείδθυιαν haud dubie est glossema, unde etiam in scholiis tam vetustis quam recentioribus invenitur: deinde quum in textum migrasset, metri causa scriptum παρέστιασεν pro συμπαρέστιασεν. Structura haec est suppleto ex sequenti συμπαρέστιασε vocabulo παρέστιασε: προὔμητιν ἔ' Ἐλείδθυὶ παρέστιασε, συμπαρέστιασέ τε Μοίρας: quod nisi ita intelligas, coniunctio τε post συμπαρέστιασεν alieno loco posita est. Atque hinc liquet simul, ferri non posse Ἐλείδθυιαν παρέστιασέν τε Μοίρας, quia difficilium tum ad Ἐλείδθυιαν suppleretur παρέστιασεν. Vs. 49. libri aliquot, ut Aug. B. Vatic. ἦστο.

Vs. 53, 54. Ἄλλ' ἐγ- κέρουπτο γὰρ σχοίνω βατία ἔ' ἐν ἀπειράτω. Repugnat hoc descriptioni versuum certillimae, quod ἐγκέρουπτο dividendum inter duos versus. Peius etiam libri non correcti ἐγκρύπτετο, ut Pal. C. Gott. Par. A. Vatic. In promptu erat scribere ἀλλά | κέρουπτο, quod posthac Hermannus probatum comperi: sed tutius arbitratum sum reponere mutatione lenissima vel potius nulla ἀλλ' ἐν | κέρουπτο. Ἐν praepositio in fine versus offendere non debet. Et si enim apud Eurip. Heraclid. 92. cum Hermannus restituendum ex Ald. sit,

οἶδ' εἰσακούσας καὶ πρὶν· ἀλλὰ τοῦ ποτέ
ἐν χειρὶ σὴ κομίζεις κόρους, νεοτοφεῖς φράσον,

metro dochmiaco in secundo versu: tamen supersunt alia plane gemina. Sophocl. Oed. Col. 495.

ἐμοὶ μὲν οἶχ' ὀδωτά. λείπομαι γὰρ ἐν
τῷ μὴ δύνασθαι μὴδ' ὄρῃν δυοῖν κακοῖν,

ubi hac praepositionis divisione et nominis consilii inopia exprimitur elegantissime, ut in nostro loco simile quid significatur. Neque omitienda haec: ibid. vs. 351.

μοχθόουσα τλήμων, δευτέρῳ ἡγᾶται τὰ τῆς
οἴκοι διαίτης. εἰ πατήρ τροφήν ἔχοι.

ibid. 14.

πίτερ ταλαίπωρῷ Οἰδίπῳ, πύργοι μὲν οἱ
πόλιν στέγουσιν, ὡς ἀπ' ὀμμάτων πρόσσω.

Antig. 409.

πᾶσαν κόριν σήραντες, ἢ κατέχε τόν
νέκυν, μυδῶν τε σῶμα γυμνασάντες εὔ.

Ion Chius ap. Athen. XI, p. 501. F.

ἴτ', ἐκφορεῖτε παρθένου κύπελλα καὶ
μεσομφάλους.

Nec dubitavi ad horum exemplorum similitudinem Nem. V, 34. distinguere: ὄρσιμεθῆς ἔξ | οὔρατοῦ Ζ-ύς. Conf. de metris Pind. lib. III, cap. XXII. Ex autem nostro loco pertinet ad σχοίνω, ut Ol. VII, 57. ἀλμυροῖς δ' ἐν βείθεσιν νῆσον κεκρόφθαι, et per hyperbaton collocatum est ante verbum κέρουπτο. Simile hyperbaton, quo hoc certe excusatur licet paullo audacius, reperitur Ol. II, 31. λέγοιτι δ' ἐν καὶ θαλάσσω, et VII, 26. ὄτι νῆν ἐν καὶ τελευτῶ, ubi v. not. Ad quam normam Hermannus Pyth. X, 58. correxit

rectissime ἐν καὶ παλαιτέροις, et ego Ol. VIII, 16. ὃς σ' ἐν μὲν Νεμέᾳ πρόφατον: grammatici enim quum praerositionem ἐν hyperbaton amare ignorarent, tum hos versus tum Ol. VII, 26. corruperunt. Vide animadversiones ad ll. cc. Aliud genus transpositionis in eadem voce habes Ol. XIII, 43. ἥδ' ἐν χόροις ἐν λέοντος, Pyth. I, 64. τεθροῖσιν ἐν Λίγυμιου, IV, 230. νύκτεσσιν ἐν θ' ἀμίραις, VIII, 83. μυχῶ τ' ἐν Μαραθῶνος, IX, 100. καὶ τελευταῖς ὠρίαις ἐν Παλλάδος. Ad haec exempla correxi Ol. XIV, 18. μελίταις ἐν τ' αἰείδων, et similiter Isthm. III, 43. scribere pollis ἄτε γοννοῖς ἐν τ' Ἀθανῶν, nolui tamen a vulgata nimium recedere sine libris. Pyth. I, 37. coniectura στεφάνοισιν ἐν ἵπποις τε cessit emendationi certae. Postremo eandem transpositionem patitur ἐν accusativum habens Pyth. II, 10. 11. ξεστόν ὅταν δίφρον ἐν θ' ἕρματι πεισιχάλινα, Nem. VII, 31. πέσε δ' ἀδόκητον ἐν καὶ δοκίοντα. Praeterea in voce ἀπειράτω interpretibus nata dubitatio est. Quippe brevis requiritur syllaba in penultima, ἀπέρατος autem, hoc est ἀπείρατος, longam habet; ἀπείρατος autem idem esse putatur, quod ἀπέρατος a substantivo πέρας sive πείρας. Nonnulli libri ἀπειράτω, ut Ald. Gott. Aug. B. Vatic. Mosc. A. a m. pr. ἀπείρατω Par. A. Heynius coniecit ἀπειρίτω, ut ap. Hom. πόντος ἀπείρατος, assentiente Schneidero Lex. Gr. v. βρέχω, Heinrichius Observatt. p. 9. ἀκρήτω. Utrumque falsum. Diversa sunt apud Pindarum vocabula ἀπείρατος, impenfus, infpilius, Pyth. IX, 36. et ἀπείρατος, inexpressius; illud penultimam constanter servat longam, hoc habet ancipitem, quae Ol. VIII, 61. X, 18. sitne brevis an longa, diiudicari non potest: sed Nem. I, 23. Isthm. III, 48. longam esse eandem antithetica mihi quidem fidem faciunt. Quippe postenus ἀπείρατος longa penultima est a verbo πειράω, Ionibus ἀπείρητος (ll. μ, 304. ρ, 41. Od. β, 170.), in vulgari lingua ἀπείρατος, ut ap. Demosth. de cor. p. 310. οὐτ' ἀλλ' οὐδὲν ἀπείρατον ἦν ταῦτοις κατ' ἐμοῦ, et apud Lucianum πόντον ἀπείρατον ἐτι ὄντα τοῖς Ἑλλήσι (Γ. VI. p. 59. Bip.) et ἀπείρατος ὢν τοῦ θεάματος (de Saltat. c. 5.) et passim apud interpretes Graecorum, ut Schol. Pind. et Eustath. Sed ἀπείρατος correpta penultima originem ducit a voce πειράζειν, unde ἀπειρατος in N. T. ex veteri dialecto derivatum, et eiecta Σ littera ἀπείρατος. Ita θανματός pro vulgari θανμαστός, de quo v. ad Ol. I, 28. ita ἄφατος p. ἄφρατος Hymn. Hom. in Merc. 80. ita a voce ἐραστός lit. ἐρατός ib. 423. et saepius apud Pindarum, ut hac in oda vs. 43. et a forma ἀγαστός ἀγατός Hymn. in Apoll. Pyth. 337. Huc pertinet etiam γνωστός γνωτός, ἀνήρατος ἀνήρατος, ne plura asseram. Conf. Eustath. ad ll. γ, p. 290. 40. Sic igitur ἀπείρατος hoc loco penultimam habet brevem, ut in hymno vetere edito ab Io. Fellio Anglo in ed. Arati, vs. 11. et Orph. Fragm. IX, 1. Iam igitur βατία ἀπειράτω non de impenso dimeto interpretabere, quae dictio latis portentosa; sed quum nemo de puero recens nato rescivisset quidquam, Pindarus ideo hoc factum dicit, quod additus iacvisset in loco dumoso incolis nondum visitato nec perνίο, hoc est ἀπειράτω sive ἀπειράστω; quem sensum ad rem esse magis appositum nemo est quin videat. Sic tecta ab hospitibus frequentata Nem. I, 23. vocantur ἀλλοδαπῶν οἰκῶν ἀπείρατοι δόμοι. Mox vs. 55. βεβραγμένοι Aug. B. Vatic. quae forma commendatur analogia; reponere tamen non ausus sum, quod caret exemplo. Ut τράχω dixerunt Dorientes, ita poterant etiam βράχω dicere, atque etiam βράχω usitatum non fuerit, tamen βεβραγμένος potest fuisse. Vs. 57. Pal. B. Guelph. ὄνομ'. At ὄνομα est etiam Nem. VI, 51. Vs. 60. Vulgo λαότροφον: sed correxi λαοτρόφον, ut Ol. V, 4. ex Ald. Gott. Vatic. In Mosc. B. λαοτρόφος scriptum erat a librario, sed idem posthac emendavit λαότροφον. Βασιλεὺς λαότροφος elicit δημοβόρος, sed λαοτρόφος nutrit populum. Recte Schol. vet. expronit βασιλικὴν ἀρχὴν, ἧ καὶ Ὀμηρος ὁμολογῶν βασιλεὺς ποιμένας λαῶν ὀνομάζει.

Vs. 62. Μετάλλασεν τέ μιν. Quum parum idonea horum verborum sententia videretur, acute Hermannus coniecit μεταλλάσαντί ἐν tum in epistola ad Heynium tum ad

Olym. p. 150. 788. Fr. Thierschius in Actis philoll. Monac. Vol. I, fasc. 2. p. 219. conicit μετάλασέν τέ μιν, hoc est μετόκισεν αὐτόν. Sed hoc commode dixisset Pindarus post allocutionem; ante allocutionem non placet. Vide modo totius loci tenorem, substituto verbo μετόκισεν. Ἀντιφθέγγετο δ' ἀρτιεπῆς πατρία ὄσσα, μετόκισέν τέ μιν. Ὄρσο, τέκνον, δεῦρο πάγκοιρον ἐς χώραν ἴμεν φάμας ὄπισθεν. Num quid ingratius, immo perverius proferrī potest? Dicam meam sententiam. Potest Pindarus verbum μεταλλῶν singulari significatione usurpasse, ut praemonstrat Schol. vet. ἐπεζήτησέ τε αὐτόν καὶ ἐν φροντίδι ἔσχεν. ὅποις τὰ μέλλοντα προλέγειν παράσχη αὐτῷ, atque alius: ἰδίως κέχρηται τῇ λέξει· μεταλλῆσαι γάρ ἐστι τὸ ζητῆσαι ἀπὸ τῶν μετάλλων· νῦν δ' ἐπ' οὐδενὸς τοιούτου τέταχεν, ἀλλ' ἰατὶ τοῦ, ἐφθέγγετο καὶ προσεῖπε καὶ οἰοεὶ ἐφιλοφρονήσατο. Lexicographi arronunt ἐπεζήτησεν, ἐπολυπραγμάνησεν. Qui enim quaerit aliquid, curat, cordi habet, amplectitur. Multo deterius Schol. rec. τὸ δὲ μετάλασέν τέ μιν διὰ μέσου, ἀγὲ τοῦ ἡρέννα ὅτου γάρην αὐτόν ἐπεβοήσατο. Leid. A. omittit verba μετάλασέν τέ μιν. Vs. 66. restitui ἀκούειν ex omnibus libris, pro quo ἀκούεν scripsit Heynius pro arbitrio. Vs. 67. Leid. B. Θρασυμύχιον.

Vs. 68, 69. Ἡρακλῆς, σεμνὸν θάλος Ἀλκαῖδᾶν πατρός θ' ἑορτάν τε κτίση πλειστόμβροτον. Haec correctio est metrici imperiti: edidi πατρί ex Ald. Pal. C. Gott. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Vatic. et delevi θ' huic loco illatum praeter usum linguae, quo ultima in πατρός, quam in medio versu habent grammatici, pro brevi fieret longa. Utrumque ante me fecit Hermannus. Conf. Ol. XI, 46. Διὸς ἄλκιμος υἱὸς σταθμᾶτο ζάθεον ἄλλος πατρί μεγίστο. III, 20. πατρί μὲν βοῶν ἄρισθόντων. VII, 42. ὡς ἂν θεῶ πρώτοι κτίσαιεν βοῶν ἑταρεία. Mox notabilis forma Ἀλκαῖδᾶν. Vulgo dicitur Ἀλκαῖδης, unde expectes Ἀλκαῖδᾶν, ut legit Hermann. de dial. Pind. p. XXII. Potest etiam Ἀλκαῖδης appellari ab avo Alcaeo; sed Ἀλκαῖδης infolens. Eadem tamen forma utitur Schol. Illuv. IV, 110. vulg. Sed Bodl. Ms. Guelph. Pal. B. Ἀλκαῖδᾶν. Vs. 70. ἐπ' ἀκροτάτω emendabat bonus Gesnerus, atque ita Rom. scilicet quae I subscriptum in libris scriptis maximam partem omitti solitum raro expressum habeat. Sed genitivus in ω Doricus Pindaro inutilatus. V. Herm. de dial. Pind. p. XI. Construe: Ζητὸς ἐπ' ἀκροτάτω βοῶν. Sacrificium vatium fiebat non ad aram, sed in ipsa ara adeoque in ara summa, quod eo aptius dictum, quod erat πυρομαντεία aut certe μαντεία δι' ἐμπύρον. V. Ol. VIII, 3. Ut ἐπ' ἀκροτάτω βοῶν, sic Il. β, 793. τίμβω ἐπ' ἀκροτάτω Αἰσινήτω γέροντος. Pro αὐ particulā αὐ τοι est ap. Ald. Mosc. A. et αὐτῷ Pal. C. Gott. a m. pr. Par. A. Guelph. Vatic.

Vs. 74. Μῶμος ἐκ δ' ἄλλων κρέματα φθονεόντων. Haec est vulgata lectio a Schmidii coniectura profecta. Incommode positum δέ, quod non excusatur Ol. XI, 74. ἄκοιτι Φρόστορ δ' ἔλασε σκοπὸν, ibid. 103. παῖδ' ἑματόν δ' Ἀρχεστράτου. Libri μῶμος δ' ἐξ ἄλλων, ut Ald. Rom. Bodl. a. Gott. Par. A. Vatic. Aug. A. B. Leid. A. B. Mosc. A. B. Vratisl. A. Guelph. hoc est omnes, de quorum lectione certo constat: non dubium tamen Bodleianos quoque et Palatinos idem habere, quum Schmidius coniecturam suam nullo firmet libro, Bodleiani vero negligentius sint collati. Accedit Schol. vet. cuius haud exigua est auctoritas. Expulsa igitur Erasmi lectione nullo argumento idoneo comprobata videamus, quid elici ex antiqua scriptura possit, μῶμος δ' ἐξ ἄλλων. Spondeo verum esse: μῶμος ἐξ ἄλλων. Afyndeton est Pindaro usitatissimum, ut in hac ipsa strophe:

ὄλβος ἅμ' ἔσπετο. τιμῶντες δ' ἀρετᾶς
ἐς φανεράν ὁδὸν ἔρχονται· τεκμαίρει

χρημ' ἕκαστον· μῶμος ἐξ ἄλλων κρέματα φθονεόντων.

Nec mirum a librariis additum δ' esse, quum maior iis horror afyndeti fuisse videatur, quam physicis olim vacui. Ita modo ante ὄλβος δ' ἅμ' ἔσπετο Ald. Gott. Par. A. Pal. C.

Leid. B. Vratisl. A. Ita Pyth. II, 42. scriptum a librariis *ἀνευ δ' οἱ* et Pyth. III, 105. *ὄλβος δ' οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν ἐρχεται*: quibus locis quum δε sit delendum consensu omnium, quidni hoc loco delendum fuerit? Pyth. VIII, 45. *ὦδε δ' εἶπε* contra metrum habent Ven. B. D. F. Gott. Guelph. Par. A. Ibid. 80. Ven. B. D. F. Par. A. Gott. Guelph. cum Rom. et cod. Schol. *ἄλλοις δ' ἄλλον*. Adde Nem. VIII, 37. ubi Aug. C. *χοροὸν δ' εὐχοίται*, et alia passim obvia. Ne tamen quid praetermittam, ex veteribus scholiasticis alter habet δε, alter certe in interpretatione sua omittit: *ἐκ τῶν ἄλλων*, ait, *μῶμος ἐπικρέματα*. Verum hoc utut ell, germanum me Pindaro restituisse non dubito.

Vs. 75. *Τοῖς οἷς ποτὲ πρώτοις περὶ δωδέκατον δρόμον γ'*. Hermannus: *Noster quogue codex τοῖς οἷς, quod auribus molestissimum est. Scribendum haud dubie, μῶμος ἐκ δ' ἄλλον κρέματα φθονείτων, τοῖσιν ποτε, et quae sequuntur*. Assentitur Boethius. Veterum autem neutiquam tam sordidiorum aures: quin gratum hoc imprimis Pindaro visum, etiam ob maiorem vim verborum *τοῖς οἷς*, quorum soni similitudo sententiam inculcat vehementius. Pyth. VIII, 41. *τὸν ὄντιν ποτ' Ὀϊκλέος*. Utrumque fert etiam Thierschius in Actis philoll. Monac. Vol. 1, fasc. 2. p. 214. Gravius est quod alii habent *πρώτοις*, alii *πρωτον*; sed illud libri non interpolati, Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Vatic. haud dubie etiam Pal. C. et Ciz. et praetulerunt Pauwius, Heynius, Beckius. Praetuli et ipse partim ob librorum auctoritatem, partim quod homoeoteleuton vim sententiae auget elegantissime. Videntur autem grammatici dedisse *πρωτον*, ut hanc elegantiam ob praecipuas opiniones sibi inelegantem visam tollerent ex poeta politissimo. Iisdem debetur γ' istud post *δρόμον*, quod delendum monuit Hermannus, et omittunt Ald. Pal. A. B. C. Mosc. A. Guelph. α. Ms. Gott. Par. A. Vatic. Ciz. Aug. A. B. Leid. A. B. Vs. 76. *ποτιστάξι* Ald. Pal. C. Gott. Par. A. Leid. A.

Vs. 77. *Ἐὶ δ' ἐτύμως ὑπὸ Κυλλάνου ὄρος, Ἀγησία, μάτρως ἄνδρες*. In voce ὄρος laborat metrum. *Ὅροις* (partim ὄροις) praebent libri plurimi Ald. Pal. A. B. C. Mosc. A. Bodl. C. α. γ. Gott. Vatic. Aug. A. B. Leid. A. B. Guelph. Ciz. Par. A. Vratisl. A. Hermannus: *Ὅρος scripserunt librarii, quorum animo obversaretur illud Homeri e catalogo,*

Οἱ δ' ἔχον Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος αἰπύ.

Potius ex Homericis versu emendarunt grammatici Byzantini, unde ὄρος est in Rom. et Mosc. B. interpolatis codicibus. Nam in voce ὄρος terminabant versum; igitur ibi ancipitem ferri posse arbitrabantur.

Vs. 82, 83. *Δόξαν ἔγω τιν' ἐπὶ γλώσσῃ ἀκόνας λιγυρῶς, Ἄ μ' ἐθέλοντα προσέλκει καλλιρόοισι πνοαῖς. Προσέλκει καλλιρόοισι πνοαῖς* ambiguum: potest enim esse, *attractit me dulcibus sonis*, aut *attractit ad dulces sonos*; atque omnino sententia vocis *προσέλκειν* non convenire rei videtur. Sed maximum est hoc, quod *προσέλκει* in paucioribus iisque interpolatis manifeste libris reperitur, ut in Rom. Mosc. B. Leid. B. ac fortasse in Bodl. C. et Ms. Hinc venit in marginem aliorum codicum, Gotingensis, Moscovienſis prioris, Guelpherbytani, Leidensis prioris et aliorum. Sed in textu *προσέρπειν* habent Ald. Pal. A. B. C. Bodl. α. β. γ. Gott. Mosc. A. Vatic. Guelph. Leid. A. Aug. A. a m. pr. B. et Par. A. in quo adscriptum glossema *προσβαδίζει*. Hoc verum esse mihi persuasi cum Beckio, licet *προσέρπειν* accusativo iunctum nondum invenerim, sed dativo personae ap. Sophocl. Ai. 1255. Antig. 618. ex quibus locis constituta regula Triclinius videtur reposuisse *προσέλκει*. Accusativum loci huic verbo iungi posse, docent similia, *προσβαίνειν δῶμα*, *προσέλθειν βωμούς* etc. quod vero accusativum personae posuit, id ipsum induxisse grammaticos videtur, ut corrigerent *προσέλκει*. Tamen quum Pindarus dicere potuerit *προσέρπει με*, haud ego ambigo, idque excusari potest formulis eiusmodi, qualis Homericæ, *τί δὲ σὲ φρένας ἵκετο πένθος*. Guelph. *ἐπὶ γλώσσας*, Aug. B. *ἐπὶ γλώσσαν*. Vs. 86. pro vulgato

ante *αἰχμηταίων* Heynius recte edidit *αἰχμηταίων*, quia *αἰχμή* dicitur apud Pindarum, non *αἰχμή*. Auctoritatem conciliat scriptura codd. Gott. Vatic. et Mosc. A. Vs. 91. licet lectionem *κατήρ* optimi praebent libri Ald. Gott. Par. A. Vatic. Mosc. A. Ciz. tamen amplexus sum scripturam *κητήρ* in ceteris libris servatam, quam, utpote magis singularem, librariis deberi haud probabile. Eadem est Nem. IX, 49. unde correxi *lshm. V, 2.* Conf. Hermann. de dial. Pind. p. XV.

Vs. 92. *Εἶπον δὲ μεμνῆσθαι Συρακοσῶν*. Edidi *Συρακοσῶν*, de quo v. ad vs. 6. Deinde *εἶπον* scribendum, ut ap. Simonid. in Urfini fragm. Iyrr. p. 161. Theocr. XIV, 11. et alios Dorice scribentes. Conf. Koen. ad Gregor. p. 158. Fischer. ad Well. T. II, p. 383. Ut enim *εἰπέ* dicitur, ita *εἶπόν*. Etiam Aiticum hoc, Plat. Menon. p. 71. D. Vs. 95. Mosc. B. Vratisl. A. *Δάματρον*. Vs. 96. vulgo *δέ μιν*: ex Aug. B. edidi *δέ τιν*: v. ad Ol. IX, 82. Vs. 99. male Mosc. B. Vratisl. A. *οἰκοθεν ἀπὸ Στυμφαλίων οἰκαθε*. Aug. B. *οἰκοθεν δ' ἀπὸ*. Vs. 100. Heynius ediderat *εὐμάλοιο*, in vitis libris omnibus. In Doricis eorumque similibus Lydiis ferendum *εὐμήλοιο*; in Aeolicis *μᾶλλον* gratius visum Pindaro. Conf. Ol. I, 12. Hermann. de dial. Pind. p. XXII.

Vs. 101. *ἀπεσκήψθαι*. Ita libri plurimi Ald. Rom. Guelph. Aug. A. etc. cum Eustathio ad Il. π, p. 1102. 35. eodemque ducit aliorum scriptura *ἀπεσκήψθαι*, ut Mosc. B. Vratisl. A. et *ἀπεσκήψθαι* Vatic. Aug. B. Gott. etc. Sed Pal. C. *ἀπεσκήψθαι*. Hoc verum. Nam *σκήπτω* idem quod *σπίπτω*, ut *χρίπτω χρίπτω*: *σπίπτω* autem idem verbum quod *σκήπτω*; itaque *l* ex *H* natum videtur producendum. Etiam apertius hoc in derivato *σπίτων* live *σκήπτων*, *σκήπων*, a quo Latinorum *scipio*, quae vocabula priorem semper habent longam. Sic *σκήπτω* prima longa ap. Eurip. Hecub. 65. legit Hesychius, ad quod conf. Henr. Steph. Thes. L. Gr. T. III, p. 864. C. Callimachus Fragm. CXX.

Χαῖρε βαρυσκήπτων, ἐπιτακτὰ μὲν ἔξικι δοῦά.

Epigramma Theodoridae inter Iensiana XLi. (coll. Pierfano ad Moer. p. 409.)

Ἦγεν εἴ' ἀσκήπτων, Κινησία, Ἴχμεω ἄγοα.

Ita enim legendum censeo. Hinc etiam apud Hesychium leg. *σκήπτω*.

Vs. 102. *Τῶνδ' ἐκείνων τε κλυτὰν αἴσαν παρέχοι φίλων*. Sententia aperta: *Deus propitius utriusque patriae tum Arcadicae tum Siculae fortunam reddat conspicuam*. *Ἐκείνων* refertur ad remotiores Syraculas: *τῶνδε* igitur Arcadas significare debet. At *οἶδε* apud veteres dicuntur ii, de quibus agitur quodam loco quique modo proximi sunt, hoc est in nostra ode, *Aegias cum familia*. Sic de Therone eiusque domo Ol. II, 39. *ἄτε πατρώϊον τῶνδ' ἔχει τὸν εὐφρονα πότμον*. Sed de re, cuius obiter sit mentio, proprium est pronomen *οὔτος*: quemadmodum Thucydides bellum, quod narrat, Peloponnesiacum appellat *τόνδε τὸν πόλεμον*, Troianum vero, ubi eius obiter mentionem facit, *τοῦτον τὸν πόλεμον*. Athenienses ubi Athenis sunt, urbem suam dicunt *τήνδε τὴν πόλιν*: ubi vero *ταύτην τὴν πόλιν* nominant, significatur urbs certa modo obiter memorata et ab aliis distinguenda aut opposita alii, quae si memorabitur, dicitur *ἐκείνη*. Conf. Plat. Gorg. §. 54. quae verba non intellexerunt intpp. Itaque Arcadas et Syracusanos paullo ante obiter memoratos significare Pindarus his verbis debebat *τούτων τε ἐκείνων τε*, live quod idem est *τῶν τ' ἐκείνων τ'*. Aliam vim habet *τῶν τε καὶ τῶν*, modo *harum rerum, modo illarum*, de quo v. ad *lshm. IV, 57*. Atque hoc *τῶν τ' ἐκείνων τ'* in Guelph. reposuit librarius inducto δ' prius scripto, idemque coniectura affectus Heynius erat. Igitur recepi, nisi quod edidi *τε κλυτὰν*, non *τ' ἐκείνων*, de quo v. ad Ol. III, extr. Postremo vs. 103. coniecimus *ποντομέδων* coll. Valck. ad Eurip. Phoen. 1332. Vide tamen not. ad Pyth. VII, 2. ac de metris Pindari lib. II, cap. IV.

O L Y M P. VII.

Strophae.

υ υ λ - λ υ - - λ υ υ - υ υ ζ
 λ υ - υ λ υ - - λ υ ζ
 - λ υ ζ
 υ λ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ ζ
 5 λ υ υ - υ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ ζ
 υ υ λ - λ υ - - λ υ υ - υ υ - υ

Epodii.

λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ - - λ υ ζ
 λ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - -
 υ υ λ υ υ - ^x υ λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ ζ
 λ υ - - λ υ - υ
 5 λ υ υ - υ υ - υ λ υ υ - - λ υ υ - υ υ ζ
 υ υ λ λ υ υ - υ υ - - λ υ ζ
 λ υ - - λ υ - - λ υ - υ

Epodorum versus secundus ex hac carminis distributione idem est, qui Ol. VI, str. 3. *χρηθόμεν τηλαυγές. εἰ δ' εἴη μὲν Ὀλυμπιονίκας,* per compositionem usitatissimam. Sed certus neutiquam finis versus est; immo interpunctione commendatur Dissenii descriptio versuum haec:

λ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - λ υ ζ
 λ υ υ - ^x υ λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ ζ

ep. α'.

ἱμνέων παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελίοιο τε νύμφαν Ῥόδον,
εὐθυμάχαν ὄφρα πελώριον ἄνδρα παρ' Ἀλφειῆν στεφανώσαντων.

ep. β'.

εἶπε Λερναίας ἀπ' ἀκτῆς εὐθύν ἐς ἀμφιδάλασπον τομόν,
ἔνθα ποτὲ βρέχε θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χρυσείας νηφάδεσσι πόλιν.

ep. γ'.

ἔργα δὲ ζωῶσιν ἐρπόντεσσι θ' ὅμοια κέλευθοι φέρον.
ἦν δὲ κλέος βαδύ. δαέντι τε καὶ σοφίᾳ μείζων ἄδολος τέλειθεν.

Et similiter ep. δ'. ε'. ubi tamen interpunctio non succurrit. Deinde haud mediocriter me exercuit mensura \sim vs. 3. quam necesse est pro basi habere, quae tamen carminis indoli convenire non magnopere videtur. Evitari ea potest admissio logaedicæ, eodem, qui est Ol. VI, str. 5.

$\frac{\text{L}}{\text{U}} - - \frac{\text{L}}{\text{U}} - - \frac{\text{L}}{\text{U}} \text{U} - \text{U} - \frac{\text{L}}{\text{U}} \text{U} - \text{U} - \text{U}$
 $\text{U} \frac{\text{L}}{\text{U}} \text{U} - \text{U} - - \frac{\text{L}}{\text{U}} \text{U} - \text{U} \text{U}$

ep. α΄.

ἡμιέων παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελίοιο τε νύμφαν Ῥόδου, εὐθυμάχαν ὄφρα
 πελώριον ἄνδρα παρ' Ἀλφειῷ στεφανωσόμενον.

ep. β΄.

εἶπε Λερναίας ἀπ' ἄκτῆς εὐθύν ἐς ἀμφιθάλασσον νομόν, ἐνθα ποτὲ βρέχεν
 θεῶν βασιλεὺς ὁ μέγας χροσείης νυφάδεσσι πόλιν.

ep. γ΄.

ἔργα δὲ ζωοῖσιν ἐρπύττεσσι θ' ὁμοῖα κέλευθοι φέρον. ἦν δὲ κλέος βαθύ.
 δαέντι δὲ καὶ σοφία μείζων ἄδολος τελέθει.

ep. δ΄.

πῖρ πνιόντων ἀρχὸς ἴππων. ἐνθα Ῥόδῳ ποτὲ μυχθεὶς τέπεν ἐπτὺ σοφώτατα
 νοήματ' ἐπὶ προτέρων ἄνδρῶν παραδεξαμένους.

ep. ε΄.

καὶ ποτ' ἀστῶν καὶ ποτὶ ξείνων. ἐπεὶ ὕβριος ἐχθρὰν ὄδον εὐθυπορεῖ, σάφα
 δαεὶς ἄτε οἱ πατέρων ὄρθαι φρένις ἐξ ἀγαθῶν.

Interim quum nulla harum carminis adornandi rationum certis confirmetur argumentis, Hermannianam licet ceteris haud meliorem retinui eatenus, quatenus vocabulorum patiebatur integritas. Vss. 4. et 5. disiunxi, licet queant coniungi. Semel tantum reperitur anceps, idque in prima epodo, ubi in medio versu haud raro est a poetis admilla. V. de metris Pindari lib. III, cap. XVI.

Vs. 2. Ἀμπέλου ἔνδον καχλάζουσαν δρόσῳ. Syllaba longa in αἰῖ trochaica vincit hiatum. Ol. III, 32.

ἀντιθεῖσ' Ὀρθωσία | ἔγραψεν ἱράν.

XIII, 34.

πατρός δὲ Θεσσαλοῦ | ἐπ' Ἀλφειῷ.

Adde XIV, 19. Pyth. I, 39. II, 66. III, 2. V, 84. XII, 3. Nem. III, 33. IX, 55. X, 86. XI, 41. Isthm. III, 33. 59. Inter hos tamen locos istiusmodi sunt plurimi, in quibus hiatum mitiget digamma, Ol. XIV, 19. σεῦ | ἔκατι, Pyth. I, 39. Δύλου | ἀνύσσαν, II, 66. ἐμοί | ἔπος, III, 2. εὐξασθαι | ἔπος, V, 84. ἐπεὶ | ἴδον, XII, 3. ὦ | ἄνα, Nem. X, 86. ἀποδάσασθαι | ἴσον, XI, 41. πλοῦτον | ἴσον, Isthm. III, 33. Ἄρει | ἴδον, 59. εὖ | εἶπη. Semel est in nomine proprio καὶ | Ἴωλκόν Nem. III, 33. etsi Thessalium nomen digamma Aeolicum habuisse credibile, quod Aeolenses illam terram habitabant universam. Nullam excusationem habet Ol. III, 32. XIII, 34. Nem. IX, 55. σκοποῦ | ἄγγιστα. Tamen vides, quantum in hoc hiatu admittendo temperaverit sibi Pindarus; itaque ubi fieri poterat, evitatum a Nostro esse consentaneum. Iam quum scribi hoc loco potuerit ἔνδον ἀμπέλου, dissimile veri habeo germanam lectionem esse ἀμπέλου ἔνδον. Quid multa? Omnes prope libri ἔνδον ἀμπέλου, admilla brevi in sede ancipiti, idque in prima stropha et ante liquidam, ubi inprimis frequens est. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVI. Mutarunt grammatici, ut in tot aliis Pindari versibus ausi sunt, atque ediderunt ἀμπέλου ἔνδον, ne brevis esset hoc loco, ubi in antitheticis est longa. Hiatum enim non cavisse grammaticos multa commonstrant exempla. Postremo ἀμπέλου ἔνδον esse criticorum, ipsi ostendunt libri: reperitur enim nonnisi in paucis codicibus insigniter interpolatis, Mosc. B. Bodl. C. Vratial. A. Itaque restitui ἔνδον ἀμπέλου.

Vs. 4. Νειανία γιμβροῦ προπίτων. Νειανία scripsit Schmidius de coniectura: sed etsi νεῖος, νεῖος, νεῖοδι, νεῖοθεν dicitur, tamen νειανία non novi. Igitur cum Hermanno

restitui lectionem librorum *νεανία*. Vs. 8. φρενός γ' est interpolatio grammatici. Omit-
tunt fulcrum γ' Ald. Bodl. α. β. γ. Gott. Mosc. A. Aug. A. B. Guelph. Ciz. Leid. B. Par.
A. Vatic. haud dubie etiam Pal. C. Vs. 10. vulgo *Ὀλυμπία*, sed praestat *Ὀλύμπια* in
Pal. A. B. Guelph. Aug. A. a m. sec. B. Gott. Vatic. De aliis non constat, nisi quod Mosc.
B. et Par. A. retinent *Ὀλυμπία*. Cur praetulerim alterum, vide in Praef. p. XXXVIII.
Ibidem Mosc. A. B. Aug. B. Guelph. habent ὁ δ' ὀλβιος. Conf. Eustath. II. cc. ap. Reiz.
de acc. inclin. p. 6. Idem volebant Ald. et Rom. qui habent ὁδ'. Ne scribas ὁδ' ὀλβιος,
obeft usus sermonis. Hesiod. Theog. 96. ὁ δ' (aut ὁ δ') ὀλβιος, ἄντινα Μοῖσαι κ. τ. λ.

Vs. 11, 12. Ἄλλοτε δ' ἄλλον ἐποπτεύει Χάρις ζωδάμμιος ἀδυμλεῖ θ' Ἄμα μὲν φρό-
μιγγι παμφώνοισι τ' ἐν ἔντεσσι αὐλῶν. Quid sibi velit θ' illud, quod est post ἀδυμλεῖ,
nemo intelligit Graecae linguae peritus. Nam ad sequens τε post vocem παμφώνοισι re-
ferri nequit, quod huic respondet praegressum μὲν, ut vs. 69. 88. Ol. IV, 15. VI, 4. 88.
Pyth. V, 109. VI, 39. XI, 46. Sic μὲν et καὶ Ol. XIII, 50. Pyth. II, 58. atque ita correxi
Pyth. XI, 2. ubi v. not. Expungendum igitur videbatur θ', ut a grammaticis insertum,
quod accidit Pyth. II, 32. in eadem structura, τὸ μὲν ἦρος ὅτι [τ'] Ἐμφύλιον αἶμα πρῶ-
τιστος οὐκ ἄτερ τέχνας ἐπέμξε θνατοῖς, ὅτι τε etc. et Ol. VI, 68. in loco cetera dispari.
Mox tamen vidi θ' ἄμα mutandum esse in θαμά, quum nulla possit causa inveniri, cur
θ' hic criticus addiderit. Θαμά apud Pindarum frequenter nihil fere est aliud quam ἄμα,
simul, abs quo descendit iudice Etymologo. Primitiva enim vocis significatio ea vider-
tur fuisse, ut indicet omnem frequentiam, sive eodem tempore et simul accidentem, quod
alias ἄμα dicitur, sive repelita eadem re temporibus variis. Primitiva igitur meo iu-
dicio designat τὸ πυκνόν, τὸ συνεχές, cui perquam adinam esse vocis ἄμα notionem spon-
te liquet; hinc nata significatio διηλεκῶς, *continuo*, et mox vulgaris *saepius, frequenter,*
subinde. Suidas: θαμά, συνεχῶς, πυκνῶς, διηλεκῶς. Hesychius: θαμά, θαμινά, συνεχῆ.
Conf. Etym. M. et alios grammaticos. Apud Pindarum vero θαμά intersit coniungendis
pluribus rebus, ut vulgo ἄμα. Ol. VIII, 45. ἀλλ' ἄμα πρώτοις ἄρξεται καὶ τετάρτοις.
Ol. III, 22. Pyth. III, 66. Nem. V, 11. VII, 78. Sic θαμά in loco ad nostrum plane appo-
sito Nem. II, 9. θαμά μὲν Ἰσθμιάδων δρέπεσθαι κάλλιστον ἄοτον, ἐν Πυθίοισι τε κικῆν,
ubi θαμά praeter rem putant vulgarem significationem tenere, quasi multas victorias
Isthmias Pythiasque Timodemo promittat Pindarus, quum hoc tantum dicat, qui in Ne-
meis vicerit, haud dubie in Isthmiis quoque et Pythiis proxime victoriam sibi paraturum.
Adde Nem. I, 21. ἐνθα μοι ἰσχυρόδιον δειπνον κεκόσμηται, θαμά δ' ἀλλοδαπῶν οὐκ ἀπί-
ρατοι δόμοι, et ibid. 17. λαὸν ἱππαιχμον θαμά δη καὶ Ὀλυμπιάδων φίλλοις ἐλαῖαν γου-
σείσις μίχθεται. Nem. II, 9. quidem ἄμα potest reponi, sed contra libros omnes: item
Nem. I, 21. κεκόσμηται θ' ἄμα δ' ἀλλοδαπῶν; ubi tamen tum τε alieno loco positum vi-
detur, tum Scholiastes legit θαμά, explicans συνεχῶς. Et ibid. 17. θ' ἄμα δὴ legit Scho-
liastarum unus, unde venit in Ald. Med. A. B. Par. B. sed tum incommodum erit δὴ,
atque omnino θ' ἄμα hic ut in ceteris locis grammatico videtur deberi, qui insolentem
vocis θαμά usum expellere ex Pindaricis studeret. Ita etiam Pyth. XII, 25. λεπτοῦ δια-
νισόμενον χαλκοῦ θαμά καὶ δονάκων, ubi in vulgata lectione θ' ἄμα enclitica τε alieno
est loco posita: θαμά autem suppeditant optimi libri Gott. Guelph. Par. B. Ad huius vero
loci normam non dubito recte correctum esse Isthm. II, 11. ὃς φῶ κτεάνων θαμά (vulgo
θ' ἄμα) λευφθεῖς καὶ φίλον. Alia significatio vocis Ol. I, 17. IV, 28. Pyth. III, 78. IV,
40. Nem. IV, 15. V, 37. VII, 97. Quid vero quod vel θαμάκις similem adverbio ἄμα
vim habet, ut coniungendis in unum pluribus rebus adhibeatur? Ita Nem. X, 38. εὐά-
γων τὰ Χαρίτεσσι τε καὶ σὺν Τυνδαρίδαις θαμάκις. Ambigua vox Isthm. I, 28. ubi
θ' θαμάκις referretur ad Iphiclis filium et Tyndariden, ut mihi videtur faciendum, rur-

lus erit pro vulgato ἄμα. Haec pridem scripseram, quum ex Aug. B. afferretur diserte scriptum loco nostro ἀδυμελεῖ θ' αμὰ μὲν φρόγγυι: mox Vatic. idem praebuit. Et Gott. habet θαμῆ, pro vero θαμὰ, non p. θ' ἄμα, ut Heynius arbitrabatur.

Vs. 14. Ἕννεον παῖδ' Ἀφροδίτας Ἀελιοῦ τε, νύμφαν Ῥόδον. Verborum tenor efficit, Pindaro Rhodum Veneris filiam, Soli amatam dici, ex qua tres genuerit filios (vs. 71 sqq.): ut rectissime statuebat Herophilus. Itaque sic interpunxi: Ἕννεον παῖδ' Ἀφροδίτας, Ἀελιοῦ τε νύμφαν, Ῥόδον: quamquam constat Graecos non tam accurate orationem suam distinkisse. Mox optimi libri ἀδόντα, ὄδοντα, ἀδῶντα.

Vs. 18, 19. Ἀσίας εὐρυχώρου τρίπολιν νῆσον πέλας Ἰμβόλω ναίοντας. Vulgo ἐμβόλω, quod libris firmes frustra, I subscriptum ubivis sere omittitur solitis. Pro genitivo

tamen habitum a nonnullis: nam in Aug. B. est ἐμβόλω^υ, et Schol. codicis Mosc. B. duas notat lectiones ἐμβόλου et ἐμβόλω. Alii dativum praeferunt, ut ἐμβόλω diserte legitur in Schol. rec. codicibus Bodl. a. Lipf. Vatic. aliisque haud dubie. Rursus vero in Bodl. a. expunctum ῶ et supra allitum υ. Verrum est ἐμβόλω: nam genitivo Dorico in ῶ non utitur Pindarus, sed πέλας iungitur dativo, ut Nem. XI, 4. Conf. Hermann. de dial. Pind. p. XI. ἐμβόλων Mosc. A. B. Aug. A. inepte. Vs. 20. pro τοῖσιν est τοῖνν in marg. Rom. Aug. A. etc. Vs. 24. vulgo φρασίν, ut Pyth. III, 59. Sed ibidem vs. 108. est φρασίν in libris, idemque ex scriptis codicibus reduxi Pyth. IV. duobus locis, v. ad vs. 109. Omnino si exceperis hunc versum et Pyth. III, 59. in libris habes φρασὶ, quod Pindaricum haud dubie. Conf. Eustath. ad Il. a, p. 24. 36. (τὸ φρασὶ Δωρικῶς παρὰ Πινδαρόν) Hermann. de dial. Pind. p. XIII. Mox vs. 25. ἀναρίθμητοι reduxi auctoritate librorum. Unus Vatic. ἀναρίθμητοι attulit post editum iam textum: nam Aug. A. a m. pr. ἀναρίθμητοι: a sec. ἀναρίθμητοι.

Vs. 25, 26. Τοῦτο δ' ἀμάχανον εὐρεῖν, ὅτι νῦν, καὶ ἐν τελευτῇ φέρετατον ἀνδρὶ τυχεῖν. Delevi comma post vocem νῦν; structura enim haec est: τοῦτο δὲ ἀμάχανον (ἐστίν) εὐρεῖν, ὅτι (καὶ) νῦν καὶ ἐν τελευτῇ φέρετατον (ἐστὶ) τυχεῖν, hoc est φέρετατον ὥστε τυχεῖν sive εἰ τύχοι αὐτοῦ. Perperam interpretabantur qui illam inslituebant interpunctionem. Gott. ἐστὶ δ' ἄμ. male: τοῦτο enim eximiam hic habet vim. „Innumerae, inquit, res perturbant mentes hominum, quum coeco impetu ad ea feruntur, quae sibi arbitrantur commoda: illud vero difficile invenias, quod et nunc utile sit homini, ubi consecutus fuerit, et ad finem usque utile perduret, nec serius ocus pro commodo damnum asserat ac perniciem.“ Praeterea νῦν καὶ ἐν interpolacionem sapit. Reduxi νῦν ἐν καὶ ex Ald. Bodl. C. γ. Gott. Aug. B. Guelph. Mosc. A. B. Ciz. Leid. A. B. Lipf. Vratisl. A. Par. A. (In Vatic. abest καί.) Conf. ad Ol. VI, 53. Adde Pyth. IV, 10. ἐβδόμα καὶ σὺν δεκάτῃ γενεῇ, ubi καὶ et σὺν hyperbaton faciunt. Aliud genus hyperbati vocis καὶ in significatione diversa est Ol. V, 16. σοφοὶ καὶ p. καὶ σοφοί, nisi καὶ pertinet ad πολλίτους, ut καὶ πόλις Ol. VII, 9+. Ad priorem locum perperam Hermannus confert Ol. VI, 25. ἴκομαι τε πρὸς ἀνδρῶν καὶ γένος; nam ibi καὶ γένος iungendum: ut veniam etiam ad genus virorum, ad maiores: ante enim de viris ipsis dixerat. Neque aptius comparat Pyth. IV, 86.

Vs. 32, 33. Τῶ μὲν ὁ Χρυσόκομος εὐώδεις ἐξ ἀδύτου γαῶν πλόον εἶπε Αἰγναίως ἀπ' ἀκτῆς στέλλεν ἐς ἀμφιδάλασσαν νομόν. Στέλλεν olim lectum ex Rom. Ita Leid. A. Sed στέλλε Bodl. C. Bodl. Ms. Lipf. Mosc. B. Guelph. a m. pr. Leid. B. στέλλε εἰς Aug. A. In Mosc. B. supra adscriptum στέλλου, ut in Aug. A. Etiam marg. Gott. στέλλ' εἰς, et in Mosc. A. supra lineam καὶ στέλλε. Sed Ald. et in marg. Rom. εὐθύν' ἐς ἀμφιδάλα. deinde Gott. Par. A. Aug. B. et inter lineas Guelph. εὐθύν' ἐς ἀμφ. In Aug. B. adscriptum glossēma: ἐξ' ἐθέλιος ποιήσασθαι ἢ ποίει. Vatic. εὐθύν' ἐς ἀμφ. Mosc. A.

εὐθὺν ἐς ἀμφ. Scholia vetera: ὁ δὲ νοῦς· εὐθὺναι τὴν καὺν εἰς τὴν γῆσον Ῥόδον. Et: εὐθὺν ἐς ἀμφιδάλασσαν, οἱ μὲν ἀντι τοῦ εὐθὺναι, οἱ δὲ ἀντι τοῦ εὐθέως. Στέλλεν forma non Pindarica: v. Hermann. de dial. Pind. p. XVI. στέλλε hiatu laborat atque etiam usui repugnat sermonis una cum altero στέλλον: debebat enim infinitivus esse; στέλε est librarii vitium. Στέλλεν, στέλλε, στέλλον criticorum sunt Byzantinorum: vetus lectio εὐθὺν. Testis Schol. Mosc. B. Οὐ γὰρ γράφειν εὐθὺν πρὸς τὸ πλόον· ἀσύντακτον γάρ· ἀλλὰ στέλλε ἢ στέλλον· οὕτω γὰρ ἔχει ὁρθῶς. Non tamen veteres ante illos Byzantinos critici recte omnes intellexerunt εὐθὺν; qui inde etiam εὐθὺν effecerint metro repugnans. Εὐθὺν pertinet ad πλόον, ut Schol. Mosc. B. nonnullos cepisse ostendit. Sensus perspicuus. *Apollo ei nunciavit et edixit secundam ad insulam Rhodum navigationem.* Ol. VI, 103. δέσποτα ποτιόμεον, εὐθὺν δὲ πλόον καμιάτων ἔπος ἴοιτα διδοί. Εὐθὺν scribendum esse etiam Hermannus monuit l. c. Vs. 34. ποτὲ βρέχε cur scriptum a Pindaro plurimis quidem locis augmentum fervante? Credo quod post ποτὲ voluit incisionem esse, quam habet in omnibus epodis, excepta quarta. Ibidem γουσαίς scripsi pro χουσαίς. V. ad Ol. IV, 24.

Vs. 39. Φανσίμβροτος. Ita vulgo. Sed Pindarus dicit ὀπιθύμβροτος, πλειστόμβροτος, ἀλεξιμβροτος, δαμασίμβροτος, ἄμβροτος, ἐναρίμβροτος, variantibus tamen pallium libris, ut Pyth. VI, 30. Guelph. habet ἐναρίμβροτος. Hoc loco cum Hermannus restitui φανσίμβροτος ex Ald. Bodl. Ms. Bodl. C. Gott. Ciz. Par. A. Vatic. Mosc. A. B. Leid. A. B. Aug. A. a m. fec. B. Lips. Guelph. Vratisl. A. Vss. 42—53. in Mosc. B. supplavit manus recentior, vss. 68—82. interciderunt. Vs. 14. reliqui προμαθέως littera minuscula; in appellativum cessit viri nomen προμηθεὺς, *providentia* sive *prudencia*, quod non intellexerunt interpretes. Acschyl. Prom. 86.

αὐτὸν γὰρ σὲ δεῖ προμηθεὺς,

ὅτω τρόπῳ τῆσδ' ἐκκυλισθήσει τοχῆς.

et Suppl. 709. τὴν (τὰν) πόλιν κρατύνοι προμαθεὺς, ἐκκοιόμεντις ἀρχά: quamquam hic locus sanus non videtur plures ob causas. Schol. Pyth. V, 35. vulg. καὶ Σοφοκλῆς δὲ ἐν τῷ Προμηθεῖ, τοῦ προμηθεὺς, θέλων λέγειν τῆς φρονήσεως ἀντιχεσθαι, καὶ μὴ τῆς μεταμελείας: si modo hic Sophoclis locus est. V. nos de trag. Gr. p. 121.

Vs. 45, 46. ὁρθὴν ὁδὸν γ' ἔξω φρενῶν. Cum Hermannus delevi γ' omisissum in Ald. Gott. Ciz. Bodl. a. Ms. Mosc. A. B. Aug. A. B. Leid. A. B. Par. A. Guelph. Vatic. Mox καὶ τοι locum non habet in probatione sententiae ante dictae, sed καὶ γὰρ. Scribendam igitur καὶ τοὶ γὰρ, de Pauwii sententia, atque ita inveni in Ald. Aug. A. Vatic. In Aug. A. adscripta interpretatio οὔτοι. Ita Ol. VI, 52. τοὶ δ' οὔτ' ὦν ἀκοῦσαι οὔτ' ἰδεῖν εἶχοντο. Deinde pro αἰθοῦσας cur ediderim αἰθοῦσας, v. ad Ol. II, 79.

Vs. 49, 50. Κείνοισι μὲν ξανθὰν ἀγαθὴν νεφέλαν Πολὺν ἕσε χουσόν. Quis ille fuerit, qui flava nube inducta Rhodiis demiserit aurum, hic quidem non diferte dicitur, est vero Iupiter. Il. β, 670.

καὶ σφιν θεσπέσιον πλοῦτον κατέχευε Κρονίων,

qui tamen versus nonnullis visus est infinitivus, ut notat scholion ad Pindarum. Hinc post νεφέλαν additur Ζεὺς in Ald. Pal. C. Par. A. Vatic. Mosc. A. B. Gott. Aug. B. et a m. fec. in Guelph. Pauwius argute: Ζῶν οἷσι μὲν, aut κείνοισι μὲν Ζῶν ἀνταγαγών; sed Ζῶν non Pindaricum. Nec tamen Iovis nomen subandiri potest. Quatuor Bodleiani κείνοις cum binis Leidensibus, Aug. A. ac Guelph. a m. pr. sed Mosc. B. κείνοις σε μὲν. „Praecepit Sol proli suae, ait poeta, ut *deae recens genitae* sacra inslitterent, iisque tum *patris* tum *gnatae* animum exhilararent: quod quom fecissent, licet omisso igne, quo uti in sacris debebant, *illis* iis aurum pluit, *ipsa vero filia* (αὐτὰ δὲ) arti-

ficio insignes prae ceteris fecit." Vides legendum κείνοις ὁ μὲν, ut coniecit Mingarellus: quum excidisset ὁ, correctum posthac est κείνοισι, quo versui succurreretur. Vs. 57. Leid. A. ἄλμυράν, alii, ut Par. A. Vatic. Aug. B. etc. ἄλμυροῖσι. Et vs. 59. olim lectum λίπονθ', contra usum sermonis, qui medio ληπέσθαι iungit genitivum. V. Dawes. Misc. crit. p. 51. Λίπον habent Ald. Pal. A. B. C. Gott. Par. A. Vatic. Mosc. A. Guelph. Aug. B. Bodl. α. Lips. Leid. A. B. Sed Aug. A. λίπονθ' addito in margine ἔλιπον.

Vs. 61. Μνασθέντι δὲ Ζεὺς ἄμπαλον μέλλεν θέμεν. Ἄμπαλον sive ἀνάπαλον *reperitam sortitionem* exponunt magistri. Eustath. ad *Iliad.* α, p. 48. 46. Οὐδὲ γοῦν γενέσθαι ἀναδασμούς, ἤγουν δεύτερον μερισμὸν τῶν προμερισθέντων, ὅπερ ἄμπαλον ὁ Πίνδαρος ἐφη, τουτέστι δεύτερον πάλον καὶ κλήρον ἐπὶ μερισμῷ. Ad *Odyss.* β, p. 80. 11. Τὸ δὲ ἀνοχέτῃ συγκέοπται, ὡς καὶ τὸ ἀμφαδὸν καὶ τὸ ἀμπαλος, ἤτοι ἀνάπαλος ἤγουν ἀναδασμὸς, ὁ ἐκ δευτέρου πάλος, ὁ ἐστὶ κλήρος, ὡς καὶ ἐν τοῖς εἰς τὴν Ἰλιάδα ἐγραφή. Schol. vet. interpretatur ἀνακλήρωσιν, rec. ἀναμερισμὸν: neque aliter Menander Rhetor de encom. p. 88. ubi de eadem loquitur re: ἀγαμησθέντες δὲ ἔμελλον ἀνακληροῦσθαι. Sed pace horum grammaticorum dixerim, ἀνάπαλος sive ἄμπαλος hoc uno loco lectum vocabulum est nihili, quippe analogiae linguae contrarium. A πάλῳ non formatur substantivum ἀνάπαλος, ut a Latinorum *forte* nou potest derivari substantivum *refors*: ἀνάπαλος esset adiectivum, ut ex λόγῳ sit ἀνάλογος; substantivum autem foret ἀναπαλμὸς, ut ἀναμερισμὸς, et ἀνάπαλσις, ut ἀνακλήρωσις et Latinum *resortitio*. Non exlat tamen neque ἀνάπαλος adiectivum neque ἀναπαλμὸς neque ἀνάπαλσις: ne ἀνάκληρος quidem reperitur. Expellendum igitur ἄμπαλον tum ex Pindaro tum ex lingua Graeca. Mosc. A. ἄμπλον, vitio librarii, cui quis irascetur, quod ἄμπελον melius cognitam habuerit, quam ἄμπαλον? Scribat aliquis ἄμπαλιν; sed vera lectio: μνασθέντι δὲ Ζεὺς ἄμ πάλον μέλλεν θέμεν. Ἄμ sequenti vocabulo conglutinare soliti sunt librarii, scribentes ἀμπόρον, ἀμπέλαγος, ἀμπεδίον, ἀμπύγοις: (v. Reiz. de acc. incl. p. 40. Wolf. Praef. ad *Odyss.* ed. II. p. XXXI.) ut Ol. X, 4. συμπάνῳ scriptum in Vatic. Hinc natum monstrum ἄμπαλον, idque eo magis monstruosum, quod ἄμ pertinet ad verbum θεῖναι: Ἐμελλεν ὁ Ζεὺς αὐτῷ ἀναθεῖναι τὸν πάλον. Ἄν pro ἀνὰ dicit Pindarus Nem. VII, 83. γάπεδον ἂν τόδε, IX, 35. ἂν κίνδυνον, et *Isthm.* IV, 25. κέλευθον ἂν καθαρὰν. Duorum locorum postremo allatorum ad similitudinem edendum erat ἂν πάλον, sed retinui scripturam antiquam ἄμ πάλον, ut in compositis ἀμπνέων, ἀμπολεῖν. Habet autem ἀνὰ in compositione vim revocandae et corrigendae rei ante factae, ut in verbis ἀνείχεσθαι, ἀναρᾶσθαι, ἀναδιδάσκειν, de quibus differit Valcken. ad Herod. VIII, 63. Hinc ἀνατιθέσθαι est *revocare quod posuit erat, ut denuo alia ponatur ratione*. Quod si in eius, qui facit, commodum sit, dicitur ἀναθέσθαι, si in alieni, ἀναθεῖναι. Hoc autem loco Iupiter in Solis gratiam sortes revocaturus est; itaque dicitur, μνασθέντι δὲ Ζεὺς ἄμ πάλον μέλλεν θέμεν, non θέσθαι. Compara quae de vocibus θεῖναι et θέσθαι indeque compositis acute disputavit Lud. Kullerus de verb. med. p. 20. 39. 43. 46. 47. 48. 72. 80. licet in nonnullis adversariorum reprehensionem ansam praebens. Propria autem vox est de calculis in ludo duodecim scriptorum reducendis: in quo quum is, qui calculum reducit, sibi fere facere soleat, non adversario, translata deinde ad alia genera significatione retractandi et corrigendi invaluit, ut in profae scriptoribus haud facile diceretur ἀναθεῖναι, sed ἀναθέσθαι. Suidas: Ἀναθέσθαι, τὸ μεταθέσθαι, ἀπὸ τῶν πεπτευνόντων καὶ τὰς κερνημέτας ἤδη ἀρήφους διορθούντων. οὔτε δὲ τὸ ἐπιθέσθαι σημαίνει ἢ λέξις οὔτε τὸ ἀνακοινώσθαι, ἀλλὰ τὸ μεταβουλεύσασθαι καὶ μεταγνώσαι. πολὺ ἐστὶ παρὰ Ἰλλάτων τῷ φιλοσόφῳ. Μένανδρος Ἀφροδισίῳ.

ἐφυγοῦσα δ' ἦν εἶγον τόσον,
οὐκ ἔσχε τοὺς ῥηθέντας ἀναθέσθαι λόγους.

Idem: Ἀναθέσθαι. Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ ὁμοιοίας φησὶν: Ἀναθέσθαι ὡς π.ρ. πεττὸν τὸν βίον οὐκ ἔστιν· ἀπὸ τοῦ ἀνοθεῖν βῶναι μετανοήσαντας ἐπὶ τῇ προτίμῳ βίῳ. Habet ex Harpocratiōne, ut notat Kusterus. Addit Harpocratio: Εἰρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν πεττευομένων. Πλάτων ἐν Ἰππάρχῳ ἢ Φιλοκερδεῖ. Pefychius v. Ἀναθέσθαι: Ἐπὶ τῶν πεσοῶν ἐλίγετο. οἱ γὰρ παίζοντες καὶ τὰς ψῆφους διώρδουν. Ita enim legendum ex Suida. Simon Socraticus de Iudicup. c. 8. nostrae ed. ἀλλὰ μὴν καὶ ὡς περ πεττεύων ἐθέλω σοι ἐν τοῖς λόγοις ἀναθέσθαι ὅτι βούλει τῶν εἰρημένων, quae verba expressa ex Plat. Gorg. p. 461. D. καὶ ἐγὼ ἐθέλω τῶν ὁμολογημένων, εἰ τί σοι δοκεῖ μὴ καλῶς ὁμολογήσθαι, ἀναθέσθαι ὅτι ἂν σὺ βούλη. Unde Ciceronem profecisse in Hortensio docui ad Plat. Min. et Legg. p. 40. Non erat igitur quod dubitaret H. Stephanius Theol. L. Gr. T. III, p. 1482. F. G. ἀναθέσθαι hoc sensu usurpatum a calculis in Iudo desumptum esse. Non assero quae attulerunt lexicorum modo allatorum interpretes, praeter ea lexica recentiora et Heindorffius ad Phaedon. §. 81. Mosc. A. μέλλων.

Vs. 63. Καὶ εὐφρονα μάλοις. Par. A. cum scholio suo habet εὐφρονα, ut IV, 13. in Aug. A. εὐφρονα scriptum pro germano εὐφρων, et IX, 80. εὐφρονα pro εὐφρονη. Deinde reduxi μήλοις ex Schol. vet. Ald. Rom. Vatic. Mosc. A. B. Gott. Guelph. Bodl. C. γ. Aug. A. B. Ex ceteris nihil enotatum. Sic μήλων vs. 80. in Bodl. a. γ. C. Gott. Guelph. Vatic. Aug. A. B. Vide ad Ol. VI, 100. Mox vs. 67. vulgo φαιρόν, pro quo Hermannus φανόν, ne pro dactylo sit proceleusmaticus. At neutrum alibi dixit Pindarus. Mosc. B. Vratisl. A. φανρόν ex interpretamento: Gott. Par. A. Aug. B. et a m. fec. Guelph. φαιρόν, de quo v. ad Ol. I, 6. Nec video, cur in φαιρόν duae priores syllabae contrahi nequeant eodem iure, quo in voce ἀέθλος, item in ἀέκων. Scripsit tamen Pindarus neque φανόν sive φανρόν neque ἀέθλος neque ἀέκων, ut forsalle ne ἄλλος quidem, sed ἀέλιος, nec φανόντα, ἀλκόντα etc. sed φανόντα, ἀλκόντα. Conf. ad Ol. I, 5. II, 93. librique optimi, ut ibi dictum, ἀέλιον et ἀέθλον praebent, item ἀέκων, non ἀέκων. De verbis ἀέθλος, ἀέθλον et inde derivatis addam hoc loco librorum testimonia. Ol. III, 16. ἀέθλον Vatic. Par. A. Aug. B. Ol. IX, 116. ἀέθλον Ald. Par. A. Gott. Aug. B. Mosc. A. et voluit Vatic. habens ἀέθλων. Ol. XIII, 29. πεπταέθλω Par. A. Gott. Aug. B. Pyth. I, 99. ἀέθλων Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. Aug. D. Venet. terni et Schol. Nem. III, 7. ἀέθλωνικίας vulgo recepta lectio, omnesque in ἀέθλ. consentiunt libri. Nem. V, 49. ἀέθλωνικίας Rom. Aug. C. Med. B. Nem. IX, 9. ἀέθλων libri omnes, itemque XI, 23. Isthm. III, 9. V, 46.

Vs. 74, 75, 76. Ἀπάτερθε δ' ἔγον, Αὐὰ γαῖαν τρίχῃ δασσάμενοι, πατρώϊαν Ἀστέων μοῖραν. Sic vulgo interpungitur. Ego post πατρώϊαν distinxī, sensu perspicuo et unice vero: διαδασσάμενοι τρίχῃ γαῖαν πατρώϊαν, ἀπὸ γθε ἔγον ἀστέων μοῖραν. Sic Pyth. IV, 290. πατρώϊας ἀπὸ γᾶς, et similia passim. Par. A. τριχᾶ, quod in Guelph. mutatum in τρίχῃ, quum prius esset τριχᾶ. Deinde Leid. B. ἔδρας. Vs. 80. κισάεσσα Gott. Par. A. Vatic. Vs. 80, 81. Gott. Διαγόρας ταῦτα στεφάνωτο, Vatic. Aug. B. Διαγόρας καὶ στεφάνωτο. Par. A. Διαγόρας ἐστεφάνωτο. Vs. 83. Vatic. τὰ δ'.

Vs. 86. Αἴγινα Πελλᾶνα τε νικῶνδ' ἐξέκισ. Inerte Pauwius K' Αἴγινα. Facile fertur asyndeton, neque opus erat, ut diceretur Αἴγινα τε Πελλᾶνα τε, initio inprimis versus. Il. β, 497.

Σχοῖνόν τε Σκῆλόν τε πολύνκημόν τ' Ἰτρωτόν,
Θίσπειαν Ἰθαϊάν τε καὶ εὐρύχορον Μυκαλητόν.

ib. 500.

Οἱ τ' Ἐλεῖον εἶχον ἢ δ' Ἰλῆν καὶ Πεπεῶνα,
Ῥαυλέην Μεδειῶνά τ', ἐκτίμεινον πτολίεθρον,
Κώπης Εὐτερσίην τε πολυτρήρωνά τε Θισβῆν.

ib. 559.

Οἱ δ' Ἄργος τ' εἶχον Τίρυνθά τε περιόεσαν,
Ἐρμιόνην Ἀσίην τε, βαθὺν κατὰ κόλπον ἔχουσας.

Conf. ib. 617. 712. 739. Tamen quum in Ciz. Hermannus reperisset Πέλλανα τ' Ἀργινά τε, in Epistola ad Heynium scripsit Πέλλανά τ' Ἀργίνα τε, longa ultima vocis Ἀργίνα, quod ut expectandum erat, retractavit de dial. Pind. p. X. neque enim Ἀργίνα unquam Ἀργίνη dicta sive Ἀργίνα ultima producta. Sed Πέλλανα ultima brevi extat apud Nostrium Ol. XIII, 105. Πέλλανά τε καὶ Σικυῶν, hoc est ἡ Πέλλα, unde Πέλλανα et Πέλλανος Ol. IX, 105. Nem. X, 44. Vulgo quidem Graeci ἡ Πέλληνη; sed Pindarus ἢ Πέλλανα, ut ἢ Ἀργίνα, credo quod ita loquebantur cives oppidi: nam in aliis vocibus hoc Aeolismo, quo primae declinationis ἄ corripitur in ceteris dialectis longum, prorsus abstinuit poeta. Igitur erraverit licet Hermannus, tamen laborare hic locus vitio videtur, quod in vulgata lectione Πέλλανα habetur, quum Ol. XIII. diserte Pindarus dixerit Πέλλανα. Levem hanc putaveris suspicionem: verum haud suspicio est, sed res certa. Quippe Ἀργίνα Πέλλανά τε non reperitur nisi in libris interpolatis. melioris notae codices eam tenent lectionem, quam ex Cizenli protulit Hermannus, ut Ald. Mosc. A. et Schol. vet. in expositione loci, non in inscriptione; etiam Vatic. qui vitiose habet Πελάνα. Eadem scriptura in Gott. et Vratisl. A. sed alio accentu Ἀργίνα legitur in utroque: item in Aug. B. qui cum Vaticano habet Πελάνα, ac cum Gott. et Vratisl. A. Ἀργίνα. Par. A. consentit cum Gott. utrum tamen Ἀργίνα an Ἀργίνα in eo scriptum sit, ignoro. Vides optimos testes consentire in scriptura hac: Πέλλανα τ' Ἀργινά (sive Ἀργίνα) τε. Haud dubie igitur interpolationi debetur vulgata Ἀργίνα Πέλλανα τε, unde eam scholia recentiorum sequuntur his verbis: Καὶ ἡ Ἀργίνα, ἐνθα ἐτελεῖτο ἄγων τῆ Ἀνάκεια, ἐγὼ αὐτόν, καὶ ἡ Πέλληνη etc. unde extat in Rom. et codicibus grammaticorum Byzantinorum opera correctis. Quippe doctos istos male habebat Πέλλανα ultima brevi et Ἀργίνα ultima longa. Primum igitur ex usu poetae reponere Πέλλανά τ'. At quaenam, quaeso, medicina adhibenda Aeginae, ut nominis sui modulum servet? Adverte modo accentus positum in libris pluribus Ἀργίνα. Addito iota subscripto, quod omitti in codicibus Pindari solet, erit dativus Ἀργίνα τ', versui satisfaciens optime. Iam totius loci tenor est hic:

Ὅ, τ' ἐν Ἄργε χαλκὸς ἐγὼ μιν, τὰ τ' ἐν Ἰρκαδίᾳ
ἔργα καὶ Θήβαις ἀγῶνες τ' ἐννομοὶ
Βοιωτῶν,
Πέλλανά τ' Ἀργίνα τε νικῶνθ' ἐξάκις.

Supple ex praegressis: Ἀργίνα τε νικῶνθ' ἐξάκις ἐγνωσάν οἱ ὄγῳνες. Durum hoc videbitur, quod non integrum suppletur ἀγῶνες τ' ἐννομοὶ Βοιωτῶν etc. sed tantum inde desumitur οἱ ἀγῶνες ἐγνωσάν μιν: at similia sunt in promptu. Sic Ol. XIII, 36 sqq.

Πυθῶν τ' ἔχει σταδίου τριῶν διαύλου θ' ἄλιψ ἀμφ' ἐπὶ, μῆνός τε οἱ
ταῦτοῦ κρανααῖς ἐν Ἀθάναισι τριῶν ἔργα ποδωκῆς
ἄμερα θῆκε κάλλιπ' ἀμφὶ κόμισις,
Ἐλλώτια δ' ἐπτάκις.

Quis hic ad ultima suppleverit, τοῖα ἔργα θῆκε κάλλιπ' ἀμφὶ κόμισις? Quin tu supplebis tantum, Ἐλλώτια δ' ἐπτάκις ἔργα κάλλιστα ἐθῆκε ἀμφὶ κόμισις, aut simpliciter ἐστεφάνωσεν αὐτόν. Et Ol. IX, 94.

Ἄργει δ' ἔσχεθε κῆδος ἀνδρῶν, παῖς δ' ἐν Ἰθάκαις,
ad postrema intelligendum ἔσχεθε κῆδος, omissis ἀνδρῶν, atque ibid. vs. 102 sqq.

τὰ δὲ Παρθασίῳ στρατῶ
θαυμαστός ἔων φάνη Ζητὸς ἀμφὶ πανάγουρι Λυκαίου,
καὶ ψυχρᾶν ὅτι εὐδιανόν φάρμακον αὐρᾶν
Πελλάνα φέρε,

ad ea, quae de Pellenenī victoria dicuntur, ex praegressis simpliciter supplendum θαυμαστός ἔων φάνη. Quid quod in hac ipsa ode vs. 80 lqq.

τῶν ἀνδρῶν Διαγόρας

ἔστεφανώσατο δις, κλεινᾶ τ' ἐν Ἰσθμῷ τετρακίς εὐτυχέων,
etc. ad verba ulla non subaudiendum τῶν ἀνδρῶν ἔστεφανώσατο, sed unum ἔστεφανώσατο? Neque aliter explicandum Ol. XI, vs. 72, 73. ubi ex praegressis supplendum τέλος ἔφερον. Haec sufficient emendationi nostrae stabiliendae. Si quis tamen quaerat, cur intricatam hanc structuram poeta praetulerit leniori Αἴγινα Πελλάνα τε νικῶνθ' ἑξάκις, causae sunt duae: altera quod Πελλάνα, non Πελλάνα dicendum oppidum videbatur: altera quod in folis opinor Aeginetarum ludis sexies vicerat Diagoras; sin autem poeta dixisset, Αἴγινα Πελλάνα τε νικῶνθ' ἑξάκις, ita locutus esset, quasi computatis et Aegineticis et Pellenensibus sex fuissent Diagorae victoriae.

Vs. 87. Νώτοιον Ἀταβυρίου. Pauvius mavult νότοις Ἀταβυρίου, quod prima in Ἀταβυρίου sit longa, quippe quum ex ἄτη et βυρίῳ composita vox sit. Etymon non improbandum videtur: attamen vel sic νότοιον Ἀταβ. tulerim. Nam ut in derivatis ab ἄτη corripitur α, exempli causa in verbis ἀτάω, ἀτάσθαλος et ἀταστηρός, sic etiam in compositis inde nominibus corripitur fortasse eadem littera potest. Apud Horat. Serm. I, 58, 7. *Atabulus* est prima brevi, qui ventus pestifer a Graecis appellatus Ἀταβόλος, quod afferret ἄτην, iudice Cruquio. Quippe o ab Aeolensibus atque omnino a priscis Graecis pronuntiabatur ut *u* breve in vocibus quibusdam. Vs. 88. comma delevi post τεθμὸν et posui post Ὀλυμπιονίκαν, obsecutus Heynio et Hermanno. Sic Ol. III, 3. Θήρωνος Ὀλυμπιονίκαν ὕμνον.

Vs. 92, 93, 94. Μὴ κοῦπτε κοινὸν σπέρμ' ἀπὸ Καλλιμάχτος, Ἐρατιδῶν τοι σὺν χαρίτεσσιν. ἔχει Θυλίας καὶ πόλις. Haec interpunctio sensum plane evertit. Quam reposui, ea est in Ald. et Guelph. probata post Melanthonem et Guil. Canterum nov. lectt. III, 17. Beckio et Hermanno: neque opus mirifico cuiusdam acumine. Vs. 95. vulgo διαθύσσοισιν; de correctione nostra διαθύσσοισιν v. ad Ol. II, 79.

O L Y M P. VIII.

Strophæ.

/ 0 0 - - / 0 0 0 - 0 0 - - / 0 0 0
 - / 0 0 - - / 0 0 0 - 0 0 - 0
 / 0 0 - 0 / 0 0 0 - 0 0 - - / 0 0 0 - 0 0 - 0
 / 0 0 0 - 0 0 0 - - / 0 0 0
 5 / 0 0 0 - 0 0 0 0
 0 0 / - / 0 0 0
 / 0 0 - - / 0 0 0

E p o d i.

- ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ -
 ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣
 5 ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ ̣

Inscriptionem carminis, in libris tam scriptis quam exculis inepte et variatam et amplificatam, ex correctione Heynii constitui, addito praeterea nomine *Μηνιήτη*.

Vs. 1. ante Schmidium *Ὀλυμπία*: *Ὀλύμπια* Pal. A. B. Gott. Mosc. A. B. Guelph. Aug. A. B. Vatic. Vs. 3. Aug. B. *περιπειροῦνται*. Vs. 4. delevi interpunctionem post *λόγον* ab Heynio inventam, qui sine causa dubitabat de locutione *λόγον ἔχειν περὶ τιος*. Sensus est: *Ubi Iamidae Iovis mentem explorant et tentant, si qua vaticinium edat aut omen de iis viris, qui ad certamina accessuri sint.*

Vs. 8. *ἄνεται δὲ πρὸς χάρον εὐσεβέων ἀνδρῶν λιταῖς*. Ex Ald. Gott. Vatic. Par. A. Mosc. A. Aug. B. et marg. Guelph. (de Pal. C. enim non liquet) edidi *ἄνεται*, quod verbum passim longam naturam habet primam, ut *ἄνεται* Il. η, 251. *κατάνεται* Odys. β, 58. *ἀνομένοιο* Apollon. Argon. II, 494. III, 1340. concedente etiam Hermanno. De aliis locis nunc non differam: nostro enim haec consilio sufficiunt. Sensem optime perspexit vetus scholiastes: *τελειοῦται ἡ μαντεία πρὸς τὸ κεχαρισμένον ἔνεκα τῆς εὐσεβείας ταῖς τῶν ἀνδρῶν λιταῖς*, quippe Iamidarum. Vide plura apud ipsum. Ad verbum *ἄνεται* supplendum *τοῦτο*, hoc est *τὸ παραπειροῦσθαι Διὸς ἀργυραῖνου* sive *τὸ μάντευμα*. Antiquissima scriptura *λιταῖς*: *λιταί* Beekio et Hermanno probatum vel ideo damnandum erat, quod coniectura est grammatici Asclepiadae ap. Schol. *γράφει δὲ κατ' ἐπίουζ Ἀσκληπιάδης ἄνευ τοῦ ὁ λιταί*, ut figura sit Pindarica, quae fluxit ex Boeotorum lingua. V. Lesbonax p. 184. A. Apollon. de Syntax. III, p. 223. Herodian. in Villoifon. Anecd. T. II, p. 95. Eustath. ad Odys. v, p. 735. 24. et saepius. Conf. Hermann. ad h. l. et Beck. Pind. T. I, p. 427. 471. Retinui hoc genus constructionis Ol. X, 5. et restitui Pyth. X, extr. sed hoc loco non admitto. Asclepiadae quidem lectionem etiam Ruhnkenius amplectitur ad Hymn. in Cerer. 493. librisque scriptis confirmari contendit: scilicet interpolatis a Moschopulo et Triclinio, qui Asclepiadae coniecturam secuti sunt, non probis et germanis. Quippe hic locus, si quis alius, ineptis grammaticorum correctionibus vitatus est. Codices a grammaticis emendati habent: *πληροῦνται πρὸς χάρον εὐσεβέων δ' ἀνδρῶν λιταί*, ut est in Bodleianis, Pal. A. B. Aug. A. Leid. A. B. et Guelph. in quo excidit casu *χάρων*, porro in Lips. et Mosc. B. De Vratisl. A. non constat. Quadrupliciter corruptus locus: primum enim *λιταί* scriptum de Asclepiadae sententia: deinde quum figura Pindarica offenderet criticum, dedit *πληροῦνται*, vocem proflus barbaram: iam δὲ post *ἄνεται* deletum, et incommode intrusum post *εὐσεβέων*: postremo ipsum hoc *εὐσεβέων* falso substitutam voci in veteribus libris lectae *εὐσεβείας*. Etenim libri non correcti praebent *ἄνεται δὲ πρὸς χάρον εὐσεβείας ἀνδρῶν λιταῖς*, ut Ald. Gott. Vatic. Mosc. A. Pal. C. marg. Guelph. item Par. A. nili quod habet *εὐσεβέων*, adscriptum etiam Gottingensī, et Aug. B. qui tamen *εὐσεβέων*. In Mosc. A. supra adscriptum *πληροῦνται*. Pal. C. aut *ἄνεται* aut *ἄνεται*. Videamus nunc singula. Primum in voce *πληροῦνται* nemo haeserit praeter

perversum Pauvii ingenium, et *ἀνεται* sive *ἀννεται* agnoscunt etiam vetera scholia; istud vero δὲ post *εὐσεβέων* vix meretur, ut addam verbum; *λιταὶ* autem satis iam exploratum, et *λιταῖς* vetera quoque agnoscunt scholia. Superest *εὐσεβέων*. Optimorum codicum lectionem *εὐσεβείας* firmant veteres scholiastae. Primus dicit: *πρόσκειται δὲ τὸ σημεῖον, ὅτι τὸ σημαυόμενον ἐστὶ τοιοῦτον· ἐπιτελεῖται δὲ χάριν τῆς εὐσεβείας ἢ διὰ τὴν εὐσεβείαν*. Alter post relatum Aesclepiadae scripturam addit: *καὶ οὕτω καθίστησι τὸν λόγον (ὁ Ἀσκληπιῶδης)· πρὸς δὲ τὸ κχαρισμένον τῇ εὐσεβείᾳ τῶν ἀνδρῶν ἀνύονται λιταί, ὡς ἂν αὐτῇ τῇ τῶν ἀνδρῶν εὐσεβείᾳ κχαρισμένου τοῦ λιτανεύειν ὅτιος*. Ipse igitur Aesclepiades legit *εὐσεβείας*. Tertius scholiastes haec habet: *τελειοῦται ἢ μαντεῖα πρὸς τὸ κχαρισμένον ἔνεκα τῆς εὐσεβείας ταῖς τῶν ἀνδρῶν λιταῖς, ἢ οὕτω· τελειοῦνται δὲ τὰ μαντεῖα ταῖς τῶν ἀνδρῶν εὐσεβείας*. Consentiant omnes in *εὐσεβείας*. Mutavit criticus, qui metro videret repugnare, et *εὐσεβέων* duxit ex primi scholiastae verbis his: *ἀνύεται εἰς χάριν τῶν εὐσεβῶς καὶ ὁσίως ἐχομένων* etc. ubi in seqq. scribendum videtur τὸ *εὐσεβείας* pro vulgato τὸ *εὐσεβείας*. Sed reponere debebat *εὐσεβείας*, formam haud raram. Postremo haec omnia mutata esse a recentioribus grammaticis partim scholia recentiorum pridem impressa sidentem faciunt, quae habent: *πληροῦνται δὲ αἱ λιταὶ ἡγοῦν αἱ δεήσεις τῶν εὐσεβῶν ἀνδρῶν*, partim notula ex Mosc. B. in praefatione edita: *οὐ χρῆ ἀνεται γράφειν οὐδὲ εὐσεβείας, ἀλλὰ πληροῦνται καὶ εὐσεβέων καὶ λιταί. οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τε τὴν σύνταξιν καὶ τὸ μέτρον ὁρθῶς. οὐ μόνον δὲ ταῦτα, ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἕτερα ἐκπινοτομήθη τῇ σοφωτάτῃ Μοσχουπόυλοι κίμοι, ὡς ἐξετάζον εὐρήσεις, ἀνοικείως ἔχοντα πρὸς τὸ μέτρον*. Recte dicis, Graecule: *ἐξετάσας εἶρον*, atque ineptiis vestris vatem divinum liberavi.

Vs. 10. *Μέγα τοι κλέος αἰεὶ*. Sic recte scripserunt Beckius et Heynius, quum olim esset *μέγα τι τοι* est in Ald. Pal. A. B. C. Bodl. C. et Ms. Gott. Guelph. Mosc. A. a m. fec. Aug. A. B. Vatic. Leid. A. B. In Mosc. B. ab hoc versu usque ad vs. 67. est lacuna. Vs. 11. Par. A. *ἔστι τ'*, ut in ed. Steph. Vaticanus *ἔποιτ'*.

Vs. 14. *Σὺν θεοῖς εὐπραξίας*. Ita Schmidius metri causa scripsit ex Pal. A. B. et *εὐπραξίας* ex nostris tenent Leid. A. B. Aug. A. cum Lips. item Guelph. sed in hoc adscriptum γ. Aug. B. *εὐπραξείας*. Sed erravit vir bonus. Pindarus non *εὐπραξίαν* dicit, sed *εὐπραγίαν*, ut Pyth. VII, 18. idque longam antepenultimam habet, ut notavit iam Hermannus ad l. c. Reduxi igitur *εὐπραγίας* ex Schol. Ald. Rom. Mosc. A. Ciz. Gott. Pal. C. Vatic. Par. A. Vratisl. A. Bodl. γ. De ceteris non constat.

Vs. 15—18. *Τιμόσθενες, ἕμμε δὲ κλάρωσεν πότμος Ζηνὶ γενεθλίῳ· ὃν μὲν ἐν Νεμέᾳ πρόματον, Ἀλκμήδοιτα δὲ πᾶρ Κρόνου λόφῳ θῆκεν Ὀλυμπιονίκαν*. Scripsi δ' *ἐκλάρωσεν* ex Ald. et Mosc. A. Vide Praef. p. XX XVI. et ad Ol. II, 25. Sed in verbis *ὃν μὲν*, licet brevis pro longa possit ferri (v. de metris Pindari lib. II, cap. IV. lib. III, cap. XVI. et notam proxime sequentem), tamen vitium subesse ratio structurae laborans docet: debebat enim esse, *ὃς σὲ μὲν*. *Ὅν μὲν* est ex Pal. A. B. quibuscum consentiunt Leid. A. B. Aug. A. et Guelph. a m. pr. Sed Ald. Aug. B. Mosc. A. Vatic. Guelph. a m. fec. et Vratisl. A. *ὃς σὲ μὲν*: Rom. Par. A. et Gott. *σὲ μὲν*, omisso *ὃν* aut *ὃς*; illud tamen in Gott. adscriptum. Neutrum metro satisfacit; utrumque tamen ad veram ducit scripturam. Transposui Aldinae et affinium librorum verba, ut legatur: *ὃς σ' ἐν μὲν Νεμέᾳ*, hyperbatum faciente *ἐν*. V. ad Ol. VI, 53. Quod quum ignorarent sive librarii sive critici, depiavatus versus est. Bothius: *ὃς μὲν σ' ἐν Νεμέᾳ*; sed hoc genus hyperbati equidem ignoro: apud Pindarum certe exemplo caret.

Vs. 20. *Ἐξέρεπε κρατίων πάλῃ δολιγῆστμον ἄγιναν πάτραν*. Si quem offendat brevis in voce *πάλῃ* longae vices gerens, habebit tres coniecturas: primam Bothii *πάλλαξ*

neque pulchram neque Pindaricam; alteram meam, in commentatione de metris Pindari vernaculo sermone scripta olim propolitam,

ἔξένεπεν πάλα Αἴγιναν κρατίων δολιχῆρετρον πάτραν,

tertiam Hermannii mecum per epistolam communicatam,

ἔξένεπε κρατέων πάτραν δολιχῆρετρον Αἴγιναν πάλα,

quae commendanda prae mea, quod et hiatus devitat quamvis licitum (v. de metr. Pind. lib. III, cap. XXII.) et facile locum commutare voces πάλα et πάτραν ob similitudinem poterant. Sed nulla harum opus est: legitima enim in hac sede anceps, praetereaque brevis a liquida excusationem habet. V. de metr. Pind. II. cc. in not. praeced. Confer praeter cetera huius odae vs. 17. 42. (in secunda tripodiam dactylicam.)

Vs. 23 sqq. Ὅτι γὰρ πολὺν καὶ πολλὰ ῥέπει, Ὅρθᾶ διακρίνειν φρενὶ μὴ παρὰ καιρὸν, Δυσπαλῆς. τεθμός δέ τις ἀθανάτων καὶ τάνδ' ἀλιερκία χόρον Παντοδαποῖσιν ὑπέστιασε ξένους Κίονα δαιμονίαν. Multi libri iique non correcti πολλά, Ald. Rom. Mosc. A. Bodl. β. γ. Gott. Par. A. Aug. A. Pal. C. Guelph. a m. sec. Lipf. Vatic. et Schol. rec. Nonnulli etiam ῥέπει, ut Vatic. Aug. B. marg. Par. A. Gott. et inscriptio Scholii veteris. Retinui ῥέπει a libris satis firmatum, item πολλὰ ex ceteris codicibus, binis Palatinis, Leidensibus totidem, Guelph. a m. pr. etc. suffragante Schol. vet. qui exponit πολλαγοῦ, et recentiorum interpretum altero. Metrum quidem fert lectionem πολλά, quod ultima producitur sequente ῥ, ut Pyth. I, 45. et locis ibi ex Pindaro citatis, II o, 171. τ, 358. Aristoph. Nub. 343. 415. Eurip. Ion. 523. Conf. Markl. ad Suppl. 94. Dawes. Misc. crit. p. 159. Brunck. ad Aristoph. Plut. 1064. Sed grammaticus sensus postulat πολλὰ, hoc est πολλαγόν, εἰς πολλά, ut Pyth. IX, 26. ῥέποντα πρὸς αἶψα. Post ἀθανάτων interpungunt Ald. Rom.: interpunctionem sustulit Ceperinus, ducibus Scholiae. Equidem sublata distinctione quam vim habeat καὶ ante τάνδ', haud intelligo. Mihi igitur haec videtur structura esse, ut τεθμός δέ τις ἀθανάτων respondeat praegresso δυσπαλῆς, et καὶ sit atque. „Causas intricatas variasque, quales sunt mercatorum, difficile est recta ratione iudicare, estque hoc divinum quoddam et immortalium donum atque institutum: id vero Aeginetis tributum effecit, ut civitas eorum hospitibus columen esset firmissimum.“ Similiter Pyth. IV, 273. ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὐτῆς ἔσσαι δυσπαλῆς δὴ γίνεται, ἔξαπίνης εἰ μὴ θεὸς ἀγεμόνεσσι κυβερνατῆρ γίνηται. Minorem igitur, quae fulgere videbatur, post genitivum ἀθανάτων posui interpunctionem. Vs. 26. Ald. Mosc. A. Gott. Par. A. Vatic. Aug. B. παντοδαποῖς ὑπέστιασεν: hinc factum a metrico παντοδαποῖς ὑπέστιασεν in Bodleianis, Aug. A. Guelph. Leid. B. Inepta est haec interpolatio: neque usquam Graecus homo sic locutus est. Tamen recepit Beckius.

Vs. 32. Ἦλιν μέλλοντες ἐπὶ στέφανον τεύξαι. Τεύξαι Bodleiani α. β. γ. et Ms. praeterea Guelph. Lipf. Leid. A. B. Aug. A. et Schol. rec. Praeceptum est Phrynichi, Thomae Magistri et Manuelis Moschopuli, μέλλειν non posse cum aoristo iungi: quod refutarunt interpretes Thomae. Huic igitur placito suo obsecuti Thomas et Moschopulus scripserunt τεύξαι, unde interpolatos occupat libros. Similiter aoristus in futurum commutatus est ap. Herodot. III, 146. in cod. Medic. ap. Aelian. V. H. III, 27. in ternis mss. ap. Thucyd. I, 10. in binis, quorum tamen alter supra scriptum habet aoristum; ap. Simon. Socratic. de lege c. 12. nostrae ed. aoristus expulsi in codd. Leid. et Paris. sed diversa in utroque ratione, quod interpolationem arguit. Exemplis verbi μέλλειν cum aoristo infinitivo constructi adde Ol. VII, 61. Plat. Gorg. p. 525. A. Vs. 36. Vratisl. A. Par. A. cum scholiaste suo λαῦρον, Vatic. λάμβρον. Vide ad Pyth. II, 87. Scholion Par. A. legit κανὸν p. καπνὸν, Aug. A. ἐμπνεῖσαι καπνόν.

vcl. I. r. II.

Vs. 39, 40, 41. *Οἱ δὲ μὲν κάπτεον· ἀδιδι δ' ἀτιζόμενοι πρὸς βάλον· Εἷς δ' ἐξόρουσε βράσας.* Recte κάπτεον Ald. Rom. Vatic. Aug. A. u m. pr. et plures. Sic καβὺς Alcman ap. Heraclion. p. 44. Alii κάπτεον, ut Pal. C. Gott. Aug. B. Deinde ἀτιζόμενοι Leid. B. Guelph. Bodl. α. β. γ. Lips. Ciz. ἀτιζόμενοι Ald. Aug. A. Mosc. A. Leid. A. sed Gott. Aug. B. Bodl. C. ἀτιζόμενῶ; Rom. Par. A. Vatic. ἀτιζόμενω; de ceteris non liquet. Schmidius ἀτιζουένω, sed tacet de libris. Eum secuti recentiores, iure opinor. Pluralis videtur librariis deberi, qui eum reponerent ob κάπτεον et βάλον. Postremo πρὸς lectio est librorum interpolatorum et Schol. rec.: optimi quique ψυχῆς, Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Ciz. Vratisl. A. Vatic. ψυχῆ Aug. B. Erant qui ψυχῆς glossema putarent esse ad πρὸς, quo nihil potest fallius dici. Ψυχῆς genuina Pindari scriptura, ut Nem. I, 46. ἀγχομένους δὲ (ἄφρασι) χρόνος ψυχῆς ἀπέπνευσεν μελέων ἀφάτων. Potius igitur πρὸς glossema vocis ψυχῆς videri possit: sed hoc quoque falsum. Ep. α'. est Κρόνου, prima brevi in eadem sede: hanc ob causam grammatici recentiores hoc loco ep. β'. scripserunt πρὸς prima brevi, ne esset longa, quae ep. α'. erat brevis: ep. γ'. ἀπειράτων non correxerunt, quod penultimam haberent pro brevi (v. ad Ol. VI, 54.): sed ep. δ'. brevem intulerunt facta interpolatione ἔν σφιν ὅπασεν Ζεὺς γένει. (V. not. ad vs. 83. 84.) Vides igitur, ex interpolatione ob metri ignorantiam facta profectum esse πρὸς. Brevem Pindarus tantum ep. α'. in nomine proprio admisit, in ceteris retinens longam, ut solet. Vs. 40. Vatic. βράσας.

Vs. 42. Πέλογμος ἀμφὶ τεαῖς, ἥρωις, χερὸς ἐργασίαις ἀλίσκεται. Omnes libri τεαῖς, etiam scholia, quae sententiam explicant rectissime. Sine causa Schmidius τεῖς. Similiter vs. 68. ἐν τετράσιν παιδῶν — γυῖσις, ubi v. schol. Vs. 46. ἄρα edidi p. ἄρα; u enim longum etiam extra interrogationem esse potest. V. Hermann. ad Aristoph. Nub. 142. 1028.

Vs. 48. Ἐπ' Ἴσθμῶν ποτιῖαν. Lectio haec interpolatorum librorum. Non correcti Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Vatic. ἐπ' Ἴσθμῶν ποτιῖα: Leid. B. certe ποτιῖα, Aug. B. Ἴσθμῶν. Utramque agnoscit Schol. vet. Recte Beckius doctiorem lectionem praedicat, quam recepi. Vulgata enim recentiorum scholiorum auctoribus debetur haud dubie, qui exponunt, ἐπὶ τὸν Ἴσθμῶν τὸν περὶ τὴν Κορίνθον, καὶ ἐπὶ τὴν Δειράδα, ἤγουν τὴν ἐξοχὴν, τῆς Κορίνθου. Mutarunt autem veterem scripturam ob accusativum, qui videbatur, Κορίνθου Δειράδ' in seqq. Sed dativus est Δειράδ', i. q. Δειράδι. Haud dubia vel in Atticis poetis, quamquam rara, est elisio litterae I in dativo singulari, licet hoc neget Lobeck. ad Soph. Ai. p. 340 lqq. contra Porsonum ad Hecub. 904. ad Orest. 584. et Hermannum ad Hecub. 893. Certum est exemplum Eurip. Alc. 1140. Γοργόν' ὡς κατατόμῳ. Conf. Porson. Praef. Hecub. p. XXIIV. ed. Lips. Apud epicis sat multa huius licentiae specimina. Il. δ, 259. ἐν δαίθ', ὅτε περ, ubi Venetus ἐν δαίτι, ut scribere consueverunt veteres. Conf. censorem Iliadis Wolfianae Ephem. litt. Jen. 1809. num. 244. p. 134. Il. ε, 5. ἀπτεῖρ' ὄπωρινῶ. Il. κ, 277. τῷ ὄρονθ' Ὀδυσσεύς. Il. π, 385. ἤματ' ὄπωρινῶ. Il. ρ, 324. κήρυκ' Ἰπυτίδῃ, ubi vulgo κήρυκι. Il. ω, 26. οὐδὲ Ποσειδῶν' οὐδὲ γλαυκῶπις Πούρη. Odyss. κ, 106. θρυγατέρ' ἰφθίμῃ, ubi olim θρυγατρί. Ibid. 316. χρυσέω δέπα', ἄφρα πίσιμ. Odyss. ο, 245. παντοίῃ φιλότῃτ' habuit auctor Axioclii p. 115. meae ed. sed proba vulgata. Il. γ, 349. η, 272. ρ, 44. dubium sitne ἀσπίδ' ἐν an ἀσπίδι ἐν et ἀσπίδ' ἐνχοιμαφθεῖς an ἀσπίδι ἐγχοιμαφθεῖς legendum. Prius probavit Aristarchus Il. η, 272. Ex epico usu Pindarus tum hoc loco (ἐπὶ Δειράδ', id est Δειράδι, tum Ol. IX, 123. ἐν δαίθ', hoc est δαίτι, ubi v. not. Vs. 51. Bodl. γ. ἐν ἵπποις ex schol. rec.

Vs. 58. Μελησίμ. Ductum hoc ex Rom. assentientibus, ut videtur, interpolatorum nonnullis. Sed forma proflus inaudita a metrico excogitata est syllabae ancipitis usum ignorante. Ald. Pal. A. B. C. Aug. B. Gott. Ciz. Par. A. Mosc. A. Μελησίμ, Lips.

Vatic. Leid. A. B. *Μελησία* cum Schol. rec. et vet. ille tamen etiam genitivum *Μελησία* agnoscit. Dativum multo commodiorem reponere non dubitavi obsecutus Hermanno. Vs. 55. in Vatic. est *τραχί*.

Vs. 59. *Ἐν παγκρατίῳ*. Facilis est haec scriptura, arctamque suppeditat sententiam. At libri non interpolati Ald. Pal. C. Gott. Par. A. Aug. B. *ἐκ παγκρατίου*: accedit margo Romanae. Vatic. *ἐν παγκρατίου* videtur habere, mixtum ex utroque. Etiam Schol. vet. *ἐκ παγκρατίου*, rec. *ἐν παγκρατίῳ*. Reduxi vetus *ἐκ παγκρατίου* licet difficilior: nam *ἐν παγκρατίῳ* ex interpolatione illuxit manifeste. Structura haec est: *καὶ Νεμέα γὰρ ὕμῳ ἐροῖ ταύτην χάριν, τὴν δὲ κατὰ τὴν ἔπειτ' ἀνδρῶν μάχην ἐκ παγκρατίου γεγονυῖαν χάριν, καὶ ταύτην ἐροῖ*. Ita fere intellexit Schol. vet. *ταύτην δὲ (χάριν καὶ νίκην) εἶποιμι ἂν, ἣν μετὰ ταῦτα εἰς τὴν τῶν ἀνδρῶν μάχην ἐκ τοῦ παγκρατίου ἔσχεν*: sed male τὰν refert ad *χάριν*, quod fieri recta ratione non potest.

Vs. 60. *Εἰδοὶ ῥαίτερον*. *Ῥαίτερον* hic legitur pro *ῥαίτερον*. Sed à natura longum: igitur scribendum *ῥάτερον*, ut *ῥήδιος, ῥάων, ῥάστα*. Iones *ῥηΐδιος, ῥηΐτερον*. Sic *Λάϊος Λῆος, δαΐδες δᾶδες, κληΐζω κληΐζει*. Si a natura breve, scribitur *αι*, ut *δεδαιγμένοι* correxī Pyth. VIII, 91. Conf. ad Nem. III, 76. Vs. 62. vulgo, *κείνα δ' ἐκείνος*, satis inepte. V. ad Ol. III, 33. Vs. 65. Vratisl. A. *ῥῖν μὲν γὰρ αὐτῷ*. Coniicias, *ῥῖν γὰρ αὐτῷ*, ob μὲν statim rediens vs. 67. sed parum tribuo huic hariolationi. Vs. 69. male Rom. Mosc. A. et alii interpolatorum *γλώτταν* ex vulgari Atticismo; Bodl. *α. β. γ.* Ms. Aug. A. B. Gott. Par. A. Vatic. Leid. B. *γλώσσαν*, Ald. *γλώσαν*. Etiam Schol. vet., ubi Pindari ipsa verba assert, firmat *γλώσσαν*: *Ἀτιμωτέρα γλώσσαν ἀπαθήσειστον*. Idem vitium fustuli Pyth. V, 59. Mox perperam quidam *κατ' ἐπίκριψον*. Victor iis, qui vicerunt, vitam reddit obscuram, quae, si vicissent, fuisset clarissima; hoc dicit *ἐπίκριψον οἶμον*: quod de reditu quominus intelligas, obsunt verba *νόστον ἐχθιστον*, quibus hoc occupatum a poeta est. Vs. 74. Aug. A. *ἀνεγείρατα*, Par. A. *κ' ἀνεγείροτα*.

Vs. 77, 78. *Ἔστι δὲ καὶ τι θανόντεσσαν μέρος Καννόμον ἐρδομένον*. Omnes libri *ἐρδομένον* sive *ἐρδομένον*, quod optime explicuit Heynius: Schmidius de coniectura *ἐρδομένων*, probantibus Pauwio et Hermanno, praeter necessitatem. *Καννόμον* est *κατὰ νόμον*, ut recte cepit Schol. rec. ut *ἀμπεδιόν, ἀνὰ πιδίον*. V. ad Ol. VII, 61. Sed scribendum *κᾶν νόμον* ex Vatic. Guelph. Lips. Mosc. B. Bodl. Ms. Alia scriptura *κᾶν νόμον*, quae est in Ald. Rom. Pal. A. B. C. Mosc. A. Aug. A. Ciz. et *καννόμενον* in Par. A. a m. pr. quod deinde mutatum, sed nescio in quam formam. *Καννόμον* Gott. Ex ceteris codicibus nihil relatum. Stephanus primus dedit *κᾶννομον*, Ceperinus *καννόμον*, quem secutus Schmidius est cum Oxoniensibus, Heynio Beckioque.

Vs. 83, 84. *Ὅν σφιν ὤπασεν Ζεὺς γένει. ἐσλά δ' ἐπ' ἐσλοῖς*. Verba *ὄν σφιν ὤπασεν Ζεὺς γένει* hoc ordine soli interpolati libri habent ad evitandam mensuram ancipitem. V. ad vs. 39 — 41. Meliores Ald. Mosc. A. Gott. Par. A. Vatic. Aug. B. Ciz. (qui tamen male Ζεῦ) *ὄν σφιν Ζεὺς γένει ὤπασεν*. Quo quum hiatus evitetur, quem etiam ibi, ubi tolerari potest, in medio versu cavet Pindarus, recte Hermannus praetulit hanc lectionem: ego vero alteram interpolantis grammatici esse subolem ad vs. 39 — 41. ostendi. Ceterum reducta antiqua librorum scriptura, *σφιν* mutandum erat in *σφι*, ut Nem. VI, 52. nam N est paragogicum, quod in mediis versibus non admittit poeta nisi evitandi hiatus aut syllabae producendae causa: hic vero *σφι* vel line N paragogico longum est. Mox vs. 85. vulgo *ἔργα θέλοι*: cur scripserim *ἔργ' ἐθέλοι*, explicui ad Pyth. I, 62.

O L Y M P. IX.

Strophae.

U U L U U - U U
 U L U U - U - X U L U U - U - U - U
 X U L U U - U X U L U U - U
 X - L U U - U X - L U U - U
 5 X U L U U - U X U L U U - U
 U U - - L U U -
 - L U U - U
 - U L U U - U U
 U L U U - U
 10 U L U U - U - L U U
 - L U U - L U - U L U U - U

Epodi.

U L U - U - U -
 U U L U - U - U - U
 U U L U U - U
 - L - L U U - U - L U
 5 L U U - - " " L
 - L U U - U U - U U U
 - L U L U U - U U - L -
 - L U - U X U L U U - U X U L U U - U - U

Vix ullum est Pindaricorum carminum, cuius versuum descriptio tantis laboret difficultatibus quam hoc. Strophae primi et secundi versus fines certi sunt: at tertius, quartus, quintus nullum in finibus hiatum habent, sed tantum interpunctiones et syllabas ancipites in thesi dactylica catalectica: adeo ut coniungi tum inter se tum cum sexto in modum systematis possint. Non tamen hoc probabile visum, quod longioribus systematis raro usum poetam invenirem. Etiam versus septimus a sexto nullo certo indicio separatur: immo ant. β. ἀρεο δ' in fine sexti positum coniunctionem suadere poterat. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XXIII. Interim in re dubia malui disiungere, quae et coniuncta et disiuncta nihil habeant, quod reprehendas. Ceteri versus ob certa indicia separati sunt, hoc est ob hiatus, syllabas ancipites in arsi et thesum concursum: septimus

hiatum habet str. α'. interpunctionem str. γ'. δ'. nec hiatum excusaverim diaeresi; octavus terminatur hiatu str. δ'. et ancipite brevi in arsi str. γ'. ant. γ'. ant. δ'. Attamen ant. α'. dividuntur vocabula:

Θάλλει δ' ἀρεταῖς ἴ-
σόν τε Κασταλία παρ' Ἄλ-
φειοῦ τε ῥέεθρον.

Huius loci duos posteriores versus ita restitui, ut scriberetur παρὰ || Ἄλφειοῦ, Ἄλφειοῦ bisyllabo, quemadmodum χρυσείου et χρυσέου et binis syllabis χρυσοῦ. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Ἄλφειοῦ autem praeslant Gott. Par. A. Aug. B. Vatic. Neque offendit παρὰ in fine versus collocatum: v. de metr. Pind. lib. III, cap. XXII. Sed quid facias duobus versibus prioribus? Schmidius scripserat ἴσον καὶ Κασταλία, nullo addicente libro: neque hac lectione tollitur vocabuli divisio. Libri non interpolati ἀρεταῖς ἴσον τε: interpolati ἴσων aut ἴσων, Rom. Vratisl. A. ἴς σον τε. Addit Schol. Mosc. B. δύο σε εἰς τὸ ἴσων καὶ γράφειν, ἢ εἴη τὸ ἰ μακρόν. ἐνθα δὲ ἔστιν ἐν, βραχὺ ἔστιν. Haec tamen vitio medelam non asserunt; quodsi modo sanus locus esset, eodem iure brevis posita esset quam longa: quin ἴσον longam priorem nusquam apud Pindarum recipit, ubi exciperis compositum ἰσοδαίμονα Nem. IV, 84. Etiam vs. 69. male Rom. Mosc. B. ἰσώνυ-μον ex interpolazione. Amicus coniecit: ἀρεταῖσιν || ἴσον Κασταλία. Sed hoc nihili facio; nam ἴσον iambus ferri non potest pro basi trochaica $\overset{x}{\text{—}} \text{—}$, quum ne unum quidem apud Pindarum exemplum extet commutatae cum iambo baseus trochaicae. Quid multa? Tum ἴσον tum ἴσων falso huc illatum mihi videtur; desideratur praepositio ἐπι aut ἐν aut παρὰ ad dativum Κασταλία, qui a voce παρὰ accusativum ῥέεθρον iunctum habente pendere nullo modo potest. Scribo igitur:

Θάλλει δ' ἀρεταῖσιν
ἐν τε Κασταλία παρὰ
Ἄλφειοῦ τε ῥέεθρον.

Ἐν Κασταλία idem est quod παρὰ Κασταλία Ol. VII, 17. Nem. VI, 38. XI, 24. Ita saepe reperitur ἐν Νεμῆα, hoc est ad Nemeam, ut ἡ ἐν Κορίνθῳ μάχη. V. Wolf. ad Dem. adv. Lept. p. 275. Nostram vero lectionem agnoscit, ni fallor, scholiastes vetus, cuius verba haec sunt: βούλει δὲ καὶ αὐξεται ταῖς ἀρεταῖς τῆς νίκης ἢ Ὀποῦς, ἐν τε τῇ Κασταλία πηγῇ, ἐν Πυθῶϊ, καὶ ἐν ταῖς τοῦ Ἄλφειοῦ ποταμοῦ, τουτέστιν ἐν τῇ Ὀλυμπίᾳ. Vides nihil de voce ἴσον referri. Quodsi hanc loci emendationem aspernare, coniungendi sunt tres hi versus:

— — — — — $\overset{x}{\text{—}}$ — — — — — $\overset{x}{\text{—}}$ — — — — — —

licet hiatus sit vs. 7. isque talis, quem facile devitare Pindarus potuisset scripto ἐπίνευ-μον, item vs. 98. Praeterea rescribendum cum amico esset str. γ'. ἐκάλεσσε τὸν γ' ἰσώνυ-μον ἔμμεν, parum probabiliter, ant. γ'. ἐτραπ' ἀλλοίσι πρόμναις Τηλέφος ἐμβυλῶν, quod etiam audacius, postremo ant. δ'. κλέους, coll. Pyth. X, 61. qua forma non utitur Pindarus dicens κλέος, Νικοκλέος etc. Quae rationes quum displicerent, haud dubitavi id sequi, quod ipse inveneram. Postremo in epodo plures versus sine hiatus adminiculo divisi coniungi possent, nisi numerus suaderet eam distributionem, quam cum Hermannio maximam partem institui.

Vs. 2. Φωνῶεν, Ὀλυμπία καλλίνικος etc. Delevi interpunctionem post φωνῶεν et reposui post Ὀλυμπία: manifeste enim coniungendum: φωνῶεν Ὀλυμπία, quod sonat Olympiae. Nonnulli libri φωνῶ ἐν, ut Pal. B. Bodl. a. Guelph. Aug. A. pessime. Vs. 9. olim lectum μέλεσσω, sed βέλεσσω optime Schmidius ex Pal. C. consentientibus Gott. cum

scholio manuscripto et Par. A. Vs. 13. edidi *Πυθωνάδ'*: olim *Πυθῶνάδ'*. Adeas quae not. ad Ol. VI, 37.

Vs. 13. *Οἷτοι χαμαιπετέων λόγων ἐφάφη.* Gott. *ἐφάψαι*: hinc depravatum *ἐφάψαι* in Vatic. Par. A. Aug. B. supra scripto ἢ certe in duobus posterioribus, postremo *ἐφάψαι* in Ald. Mosc. A. *ἐφάψα* in Ciz. De ceteris libris non interpolatis nihil refertur: haud dubium tamen hanc lectionem in codicibus ante Byzantini aevi grammaticos scriptis obtinuisse. Relitui igitur *ἐφάψαι*, ut *ἔλθει* Ol. I, 4. *εὐχαι* Pyth. IV, 97. *ρέμει* ib. 150. *μετανίσσει* Pyth. V, 8. *Ἐφάψαι* contractas habet penultimam atque ultimam. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Semel, ni fallor, contracta forma invenitur *παραμείβη* Nem. III, 26. ubi ad hanc normam scripsi *παραμείβει*. Sic Anacreon 58, 9. in carmine genuino *βόσκει* habet bisyllabum. Apud Homerum etiam modo *κέλη* modo *κέλευ* scribitur inconstanter. V. Ephem. litt. Jen. 1809. num. 244. p. 134. Quid enim, quum *θεοσιδέα* et *κρέα* divinis litteris *εἶ* scribamus, retineamus *παραμείβη* et *ἐφάψη*?

Vs. 15. *Κλειῶς ἐξ Ὀπόμεντος, αἰνήσαις ἐκαὶ υἱόν.* Minori interpunctione post genitivum *Ὀπόμεντος* posita *αἰνήσαις* erit participium. Sed per Olympia universa libri omnes participia primi aoristi terminant in *αῖς*. v. ad Ol. II, 100. Praef. Pind. p. XXXII, itaque quum hoc loco omnes habent *αἰνήσαις*, optativum volunt esse, non participium. Schol. rec. *αἰνήσαις, ἀντί τοῦ ἐπαίνεσον, ἕμνησον* etc. Quoposito, maiori distinctione live puncto utendum est post *Ὀπόμεντος*. Et punctum reperitur in Ald. Rom. Mosc. B. Lips. atque in ceterorum laud dubie plurimis; licet nihil inde enotatum sit. Tum hanc interpunctionem tum optativum improbat Heynius: iniuria. Nam male iungitur *ἐλελίζων* et *αἰνήσαις* participia alterum praesentis, alterum aoristi. Potius novam plane sententiam poeta incipit. Postquam enim sese hortatus est ad canendum Iovem, Olympia et Pythia (vss. 5—13.), interiecta mentione Epharinosli victoris et Opuntis patriae, haud indigni laudum argumenti, subiicit haec: *Igitur praedices Opuntem, praedices eius gnatum Epharinosium*, et ordine deinde Opuntem celebrat. Expedita voces omnia, nec dubitabis vere nos cum Benedicto, Panvicio et Beckio maiorem post vocem *Ὀπόμεντος* rellituisse interpunctionem, forma *αἰνήσαις* pro optativo habita. Vatic. *αἰνίσαις*, unde conieceris *αἰνίσαις*: sed brevis pro longa hoc loco a Pindaro evitata est. Vs. 17. Aug. B. et Vatic. *μεγαλόδοτος*. De vss. 18—20. dixi ad init. vs. 26. *παντῶ* scripsit Steph. Sic Guelph. ac credo etiam alii. Conf. Ol. I, extr. Pyth. I, 96.

Vs. 31, 32. *Ἐγένοντο. ἐπεὶ ἔναντ' ἄν πῶς τριόδοτος Πηακλέης σκύταλον τίναξε χρυσίν.* Turpis hiatus est Pindaro non imputandus *Ἐγένοντο. ἐπεὶ*: nec multa sunt exempla alterius *ἐπεὶ ἔναντ'*, ut ostendi ad Ol. VII, 2. Postremo *ἔναντ'* in fine versus apostrophum habens ferri quidem potest, vitatur tamen, ubi licet evitare: neque *ἄν* initio versus placeat, ut taceam alia, quae vitium subesse ostendant. Etiam deterius Ald. Mosc. A. Ciz. *Ἐγένοντο· ἐπεὶ ἔναντ' ἄν πῶς ἄν τριόδοτος*, tum ob metrum, tum quod duplex *ἄν* in scenico diverbio et prola Attica obvium familiarius est quam pro sermone Pindari. Nec bene in utraque lectione *ἄν* collocatum ante voculam *πῶς*. Tertia lectio haec: *Ἐγένοντο· ἐπεὶ ἀντίον Πῶς ἄν τριόδοτος*, in Vatic. Aug. B. Par. A. Gott. et Schol. vet. Sed hoc quoque glossema est: vera lectio *Ἐγένοντ'. ἐπεὶ ἀντία Πῶς ἄν τριόδοτος*, quam servavit scholiorum veterum prius in inscriptione habens *ἀντία*. Vidit hoc Hermannus, et recepi. *Μοχ σκύταλον* agnoscunt Ald. Bodleiani, Mosc. A. a m. pr. Par. A. Vatic. Guelph. Leid. A. B. Aug. B. etc. Romana, Mosc. B. Aug. A. *σκυτάλην* ex glossemate. Debebat certe *σκυτάλην* esse, ut correctum est in Mosc. A.

Vs. 44, 45. *Φέροις δὲ Πρωτογενείας Ἄστυ γλώσσαν.* Leid. A. *ἄστυ*, quasi sit *εἰς ἄστυ*. Ita fere expronit schol. rec. *φέροις δὲ ἀντί τοῦ φέρος, κίνει τὴν γλώσσαν πρὸς τὸ*

ἄστῃ τῆς Πρωτογενείας. Obscurius, quid vetus legerit schol. φέροις δὲ μᾶλλον, ὃ στόμα, καὶ λέγοις τὰ περὶ τῆς πόλεως τῆς ἀπὸ Πρωτογενείας, λέγει δὲ τῆς Ὀποῦντος. ἕμροίης δὲ, φησὶ, τὸ τῆς Πρωτογενείας ἄστῃ. Sed retineo ἄστῃ; γλώσσῃ φέρειν τινὶ nihil aliud est quam *sermonem dirigere ad aliquem*. Pyth. V, 78. γλώσσῃ ἐπεὶ σφιν ἀπένηκεν ὑπεροπτιῶν.

Vs. 47. Παρυσσοῦ. Edidi Παρυσσοῦ ex Ald. Mosc. A. Vatic. Idem voluit Bodl. C. habens Παριάσσου. Conf. ad Ol. XIII, 102. ad Pyth. I, 39. et praelationem meam ad Simonis Socratici dialogos p. XXXV sq.

Vs. 52. Ἰγχεῖ ἐπέων σφιν οἶμον. Ita vulgo. Gedikius: *Mirror*, inquit, *neminem haesisse h. l. in voce οἶμον*. *Vertunt*: Excita illis carminum viam canorum. *Sed quamquam Noster Ol. I, 178. (110.) dixit ὄδον λόγων, non tamen intelligo, quid sit excitare viam, multo minus quid sit via canora. Alii οἶμον λιγὴν interpretantur cantum sonorum; at non οἶμος, sed οἴμη, est etiam φωνή et ἤδη secundum Hesychium. Quare non dubito, quin vitium lateat in οἶμον, quod ex seq. οἶνον fluxisse videtur. Equidem legendum censeo οἶνον, ventum secundum. Nam eadem non solum imagine, sed iisdem etiam verbis utitur Noster Nem. VI, 49. (29.) εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον οἶνον ἐπέων (in nostra editione: εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἐπέων — οἶνον). Et Pyth. IV, 5. (3.) occurrit: ἀνέξῃς οἶνον ὕμνον. Οἶνος λιγὴς extat apud Homerum Odysf. γ, 176. δ, 357. Nihil verius hac emendatione: nunc tamen οἶμον natum sit ex seq. οἶνον, dubitare licebit. Antiquitus variabat lectio: alii ὕμνον, alii ὄρμον habebant, alii οἶμον. Schol. rec. inveniebat ὕμνον, ut videtur ex his eius verbis: Δέον δὲ λιγέως εἰπεῖν ἀντὶ τοῦ ταχέως ἔγειρε, λιγὴν εἶπε πρὸς τὸν ὕμνον. Sane Nem. IX, 3. ἀλλ' ἐπέων γλυκύν ὕμνον προσσετε: sed tum λιγὴν melius refertur ad οἶνον, tum ὕμνον vs. 52. repetitum esset ingratissime. Schol. vet. Heynio notante legit ὄρμον, quum dicit: τὸν τῶν ἐπέων λιμένα καθ' ὄρμῃσιν εἰς τὸν ὕμνον τοῦτον etc. Iam vero quam similia sint ὄρμον et οἶνον, ac rursus ὄρμον et οἶμον, nemo non videt; οἶνον vero quum transiisset in ὄρμον, ex hoc ipso natum οἶμον atque etiam ὕμνον.*

Vs. 56. ἀνάπωσιν. Haec est scriptura Rom. Pal. A. B. Lips. Guelph. Leid. A. B. et aliorum ex interpolatis. Habuit et Schol. rec. cum interpretamento ἤγουν ἀναλόφῃσιν. Ald. Gott. Par. A. Mosc. A. Ciz. Vatic. Pal. C. Aug. B. ἀμπωτιν cum marg. Rom. et Schol. vet. Huius glossema est ἀνάπωσιν, ut ostendit Schol. vet. Ἀμπωτιν tamen in metrum peccat. Reposui igitur quod huic proximum est, ἀνάπωτιν ex Aug. A. Mosc. B. ceteroquin non optimis. In Mosc. B. superius adscriptum glossema: ἀνάπωσιν, ἀναλόφῃσιν.

Vs. 56 — 60. Κείων δ' ἔσαν Χαλκίσιπιδες ἡμέτεροι πρόγονοι Ἀρχιδεῖν Ἰαπειτινίδος φίτλας Κοῦροι κορῶν τε φερτάτων Κροονιδῶν, ἐγγώριοι βασιλῆς αἰεί. Locrorum Opuntiorum ex Pindari sententia hoc in carmine proposita haec est origo. Ex Deucalione et Pyrrha prognata Protogenia; Protogeniae filius Opus: Opuntis filia, Locri coniux, quum ex Locro non pareret, raptā a Iove in Maenalo et gravida facta puerum enixa est, qui ab avo materno Opus nominatus. Filiae Opuntis quod nomen fuerit, haud traditur; sed si recte auguro, aviae paternae nomine in fabulis appellabatur Protogenia: quae causa videtur, cur filia Opuntis a Iove compressa confusa sit cum Protogenia avia, Deucalionis ac Pyrrhae filia. V. Scholia ad h. l. Schol. Apollon. IV, 1780. Nam nihil est, quod Pindarum dicunt mutasse fabulam: ἐξήλλακται δὲ τὴν ἱστορίαν ὁ Πίνδαρος, αἰνυτ: τὴν γὰρ Πρωτογενείαν οὐκ Ὀποῦντος φασιν οἱ πλείους, ἀλλὰ Δευκαλίωνος καὶ Πύρρας. Credas ex hoc scholio Pindarum Protogeniam dicere filiam Opuntis; at secus est: Protogeniam appellat, quippe Deucalionis; Opuntis filiam nomine non appellat. Mutari autem fabula in hoc carmine eo minus poterat, quod inter Locrenses de rebus Locrensis poeta loquitur; quodli modo fabulae Protogeniam Deucalionis ex Iove peperisse Opuntem nar-

rabant, Pindarus duplicem Opuntem duplicemque Protogeniam statuens, Locrorum potius Opuntiorum fabulam hic sequitur a communi ceterorum Graecorum diversam. Quantum enim varient genealogiae, nemo ignorat. Iam vero quum Opus ex Iove et filia Opuntis maioris prognatus matrem habeat a Deucalione et Pyrrha genus deducentem, Deucalion autem et Pyrrha retro ab Iapeto descendant; manifestum est Locrorum Opuntiorum maiores a matre originem habere ex gente Iapetidarum: pater autem Opuntis minoris quum Iupiter sit, Iovis Saturnus, paterna gens est Saturnia. Hoc Pindarus voluit. *Κείνοι δὲ κοῦροι*, inquit, ἔσαν χαλκίσπιδες ὑμέτεροι πρόγονοι ἀρχῆθεν (*κείνων*, hoc est *Ἰαπειτιονίδος φύτλας κοῦρων*) et *φερτάτων Κροινῶν*. Sed verba *κοῦρων τε φερτάτων Κροινῶν* hunc sensum non praebent, quod *τε* alieno loco positum; debebat enim esse, *κοῦρων φερτάτων τε*. Viderunt hoc ii, abs quibus profecta scriptura codd. Leid. A. B. Lips. Guelph. in his enim habetur: *κοῦρων τε φερτάτων τε Κροινῶν*. Sed hoc metrum non fert. Quippe interpolatur versus et *τε* illud imperito metrico debetur, qui brevem vellet syllabam, quae ob ancipitem mensuram potest longa esse. Eodem ille modo interpolavit ep. δ'. Vide ad vs. 120. Tu restitues *κοῦροι κοῦρων καὶ φερτάτων Κροινῶν* ex libris non interpolatis Ald. Mosc. A. Ciz. Par. A. Vatic. Gott. Aug. B. Iam vero superest, ut inquiratur, cur *κοῦρων* et *φερτάτων Κροινῶν* dictum sit, numero plurali: debebat enim esse *κόρου* et *φερτάτου Κροινῶν*. *Κοῦρων* dictum putant pro una puella: et tamen corrigunt *φερτάτω Κροινῶν*, hoc est *φερτάτου* praeter usum Pindari. Quidni vero, si *κοῦρων* de una dictum est, etiam *φερτάτων Κροινῶν* sit de uno? At *κοῦρων* non de una est, sed de pluribus: neque enim per solam Opuntis filiam ab Iapeto descendant Locrorum maiores, sed praeterea per Protogeniam Deucalionis: utraque enim Locrorum parens ex Iapeti gente prognata est. Sed quid dicamus de altero plurali *φερτάτων Κροινῶν*? Temerarium foret coniecere *φερτάτου*; nec scholiales singularem legit, ut quidam commentus est. Quid multa? Dixit Pindarus: *Ἄματρὶς μαιόρες descendunt ex gente Iapetidarum, Ἰαπειτιονίδος φύτλας*; iam quoniam paterna gens esset, addendum fuit. Itaque non Iupiter appellandus erat, ὁ φέρτατος Κροινῶν, sed gens, φέρτατοι Κροινῶν. Nam *φερτάτων Κροινῶν* gentem significat, ut οἱ γενναϊώτατοι Ἀλκμαιωνίδαι nihil est aliud quam τὸ τῶν γενναϊωτάτων Ἀλκμαιωνιδῶν γένος. Sic expedita omnia.

Vs. 62. *Τῶν παιδ' ἀπὸ γῆς Ἐπειῶν Ὀπόεντος ἀναρπύσας*. Ita libri interpolati. Sed Ald. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Vatic. *Θύγατ' ἀπὸ γῆς*. Dicas *Θύγατ'* esse ex glossate natum, quum in Schol. rec. sit *τὴν Θυγατέρα*, idemque in Mosc. B. legatur adscriptum. Sed quis veterum ignoraverit, quid sit *τῶν παιδ'*, ut hoc glossoma antiquis iam temporibus adscribi potuerit? Immo *τῶν παιδ'* est metrici, *Θύγατ'* est vetus Pindari scriptura, brevi anacrusi pro longa. Sic Nem. III, 54. *τύμαρσε δ' αὐτὶς ἀγλαόρανον Νηρέος Θύγατρα*. Isthm. VII, 43. *μηδὲ Νηρέος Θυγάτηρ*, utroque loco sine articulo. Critici interpolationem prodit Schol. Mosc. B. *παῖδα γράφει διὰ τὸ μέτρον, οὐχὶ θυγατέρα, καὶ Ὀποῦντος, οὐ μὴν Ὀπόεντος*. Igitur etiam *Ὀποῦντος* Byzantino grammatico debere vides; restitui *Ὀπόεντος* trisyllabum ex Ald. Gott. Mosc. A. Aug. B. Vatic. Guelph. a m. sec. et Par. A. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Vs. 67. vulgo *ἔχε*: metrum postulabat *ἔχεν*, ut habet Ald. Rom. Ciz. Guelph. Mosc. A. B. Leid. A. B. Hinc alii *ἔσχεν*, ut Bodl. C. Aug. A. Vs. 71. Vatic. *ὑπέρτατον*.

Vs. 71. *Πόλιν δ' ὥπασεν λεῶν τε δαιτῶν*. Attica forma *λεῶν* Pindarus non utitur; ea hic et Pyth. VIII, 56. grammaticis debetur metra ignorantibus. Cum Pauwio et Hermanno revocavi *λαῶν* ex Ald. et Ciz. qui *λαῶν*, et Gott. ac Vatic. qui *λαόν*. Guelph. a m. pr. *λεῶν*: sed librarius correxit *λαόν*.

Vs. 72, 73. Ἀφίκοντο δὲ οἱ ξένοι, Ἐκ τ' Ἀργεος ἔκ τε Θηβῶν, ἰδ' Ἀρκάδες, οἱ δὲ καὶ Πισῶται. Sic Schol. rec. Rom. Mosc. B. Leid. A. B. Aug. A. Guelph. etc. Sed οἱ δ' Ἀρκάδες postulat grammatica et fert metrum, ideoque restitui cum Hermanno. Sic Schol. vet. Ald. Mosc. A. Gott. Ciz. Par. A. a m. pr. Aug. B. Ἰδ' habet Vatic. ἰδ' a metricis profectum imperitissimis.

Vs. 74. Τῆα δ' Ἀκτορος. Sic Rom. Mosc. B. Leidenfes, Guelph. et alii interpolatorum. Codices non vitiat Ald. Mosc. A. Gott. Ciz. Par. A. Aug. B. Vatic. et Schol. vet. υἱὸν δ'. Pindarus, ubi metrum fert, utitur formis a nominativo υἱός derivatis: ter habet formas a voce υἱεύς descendentes, υἱέων, υἱέων Nem. VI, 23. υἱέες υἱέων τ' Ἰθμ. VII, 25. priori loco metrum postulabat υἱέων, posteriori υἱέες; itaque in posteriori etiam υἱέων dicendum erat, quia υἱέες υἱέων τε mira fuisset variatio. Iam vero hic nulla causa erat, cur diceret τῆα, pro ulitato suo υἱόν: itaque posuit υἱὸν δ', haud invito metro. Τῆα est metrici, sed vs. 63. in eadem strophae sede aqua eidem haerebat: quare Schmidio reliquit barbarum μίχθε. Item vs. 86. Τεύθρανος Schmidius scripsit pravis metricorum praeceptis imbutus. Τεύθρανος barbarum: Τεύθρανος libri omnes. Vs. 81. γόν γ' est a metricis: delevi γ' Hermanno praeunte, et omittunt Ald. Bodl. Ms. C. Pal. A. B. C. Gott. Ciz. Guelph. Mosc. A. Aug. B. Leid. A. B. Vatic.

Vs. 82. Ἐξ οὐ Θετός γόνος οὐλίω μιν ἐν Ἀρε. Graviter affectus hic versus metro neutiquam respondens. Mingarellus coniecit γόνος, quod non dicitur pro verbo γόνος. Diverfum γονός conferri nequit. V. Helych. kallath. ad Iliad. α, p. 46. 16. et alios. Bothius: Θετός γ' ἱως: verum ἱως neque epicum nec lyricum, sed tragicorum est. Scribas Θετός γ' υἱός: sed parum probabilis haec coniectura. Igitur cum Hermanno transpositis verbis et addito aptissime γ', ita scripsi: Ἐξ οὐ Θετός γ' οὐλίω γόνος: γε pertinentie ad particulas Ἐξ οὐ, ut Ἐξ οὐ περ Ol. II, 42. Locus ante codices collatos, quin ante scholiastas labem traxisse videtur. Ceterum μιν est ex interpolatis Rom. Mosc. B. etc. meliores νιν, ut Ald. Pal. C. Gott. Mosc. A. Par. A. Aug. B. Vatic. quapropter recepi. Μιν Ionum est, νιν Dorienfium: tamen utrumque frequens apud Pindarum, nec liquet, quod temperamentum usurpandis his formis poeta adhibuerit. Rem aleae plenam tetigit Hermannus de dial. Pind. p. XIV. ego nunc summam pertractabo, ut appareat, quid mihi certum videatur, quid ambiguum. Primum igitur, ut in Praef. p. XXXIV. dixi, mihi constat, nusquam μιν dictum a Pindaro esse post vocabulum in litteram N desinens. Quippe ubi ante μιν praecedat N, hoc ipsum fere ut M sonat, ut Ἰστροίαν μιν pronuncietur propemodum Ἰστροίαν μιν: qui sonus labialis quum sit ingratiſſimus, litterae N autem iucundissimus (conf. Erasmus de pronunc. p. 87.), haud dubium est Pindarum acutissimarum aurium poetam praetulisse Ἰστροίαν νιν. Sic Ol. III, 27. Ἰστροίαν νιν, ib. 35. τῶν νιν, Pyth. III, 65. κέν νιν, VI, 19. σχέθον νιν, XI, 22. πότρον νιν, Nem. II, 7. ὁδόν νιν, IV, 3. θέλξαν νιν, VII, 42. κρεῶν νιν. Pyth. XII, 29. scripli ἐτελεύτασέν νιν pro vulgato τελευτάσει νιν. Pyth. IV, 40. μάν νιν Pal. C. Gott. Guelph. Veneti tres, Parisini duo, Leid. B. Alii, ut Ald. Rom μιν. Sine libris ad novem locorum exempla quinque correxi Pyth. IV, 79. ἀμφοτ' ῥόν νιν, Nem. VII, 84. Διακόν νιν, X, 34. Ἀθαναίων νιν, Ἰθμ. II, 18. Ἀπόλλων νιν, V, 48. ἐνδον νιν. Superest copia locorum sat ampla, de quibus quid iudices, haud facile dixeris. Afferam primum eos, in quibus lectio reperitur fluctuans. Ol. VI, 96. vulgo ἀδύλογοι δέ μιν, sed optimus Aug. B. νιν. Nostro loco Ol. IX, 82. optimi modo enumerati νιν ἐν Ἀρε, vulgo μιν. Ol. XIII, 66. vulgo Δαμνίω μιν θύων, Vatic. νιν. Pyth. III, 12. vulgo ἀποφλανοίξασά μιν, Par. A. Leid. B. νιν. Pyth. IV, 109. olim, πειθόμεναι γὰρ μιν Πελίαν ἰθ' - μιν, sed Bodleianus codex Heynio videbatur νιν habere: cuius iudicii causam repre-

rire non potui. Pyth. IX, 65. vulgo, *θήσονται τέ νιν ἀθάνατον: τέ μιν Ven. B. Par. B. Gott. Guelph. cum Rom. Isthm. I, 43. vulgo χρή νιν ευρόντισιν ἀγίαορα κόμπον: sed schol. in inscriptione et annotationibus ipsis μιν. Ceteros nunc addam locos. Primum μιν est in his: Ol. II, 29. φιλεῖ δέ μιν Παλλῶς αἰεῖ, ib. 62. εἰ δέ μιν ἔχει τις, III, 29. εὐτέ μιν ἀγγελίαις, ib. 48. οὐ μιν διαῶξω, IV, 15. ἐπεὶ μιν αἰνέω, μάλα μιν, VI, 56. καλεῖσθαι μιν χρόνῳ σύμπαντι, ib. 62. μεταλλάσιν τέ μιν ὄσο τέκιον, VII, 10. Θῆκέ μιν ζαλωτὸν, ib. 59. καὶ ῥά μιν χύρας ἀκλαρωτὸν, ib. 61. ἀλλὰ μιν οὐκ εἴασεν, ib. 67. ἐς αἰθέρα μιν πεμφθεῖσαν, ib. 70. ἔχει τέ μιν ὄξειαν ὁ γενέθλιος, ib. 83. ἔγνω μιν καὶ ἐν Ἀρκαδίᾳ, IX, 31. ηρειδέν τέ μιν, ib. 64. μὴ κινθέλοι μιν αἰῶν πότιον, ib. 68. ἐκάλεσέ μιν, X, 17. μὴ μιν, ὡ Μοῖσαι, φηγόμενον στρατὸν, XIII, 77. κέλησατό μιν, ὅταν; Pyth. I, 51. σὺν δ' ἀνάγκῃ μιν φίλον, ib. 97. οὐδέ μιν φόρμιγγες, III, 29. κλέπτει τέ μιν, IV, 240. στεφάνοισι τέ μιν; Nem. III, 11. κείνων τέ μιν ὄυρον, ib. 37. οὐδέ μιν ποτε, V, 31. πολλὰ γάρ μιν παντὶ θυμῷ, ib. 38. ἐνθα μιν εὐφρονης Ἰλαι, IX, 50. ἐγκριάτω τίς μιν γλυκύν, X, 74. καὶ μιν οὐπω, XI, 17. ἀστῶν ἀγυδοῖσι μιν ἀνεῖσθαι χρεῶν, ex emendatione Heynii; Isthm. I, 16. ἐναρμόξαι μιν ὕμνῳ, ib. 64. εἴη μιν εὐφρώνων, VII, 53. ταί μιν ὕοντο, ib. 63. γεραίρετέ μιν, ὡς Ἰσθμιον ἂν νάπος. Sed νιν scriptum in his: Ol. I, 25. Ποσειδᾶν, ἐπεὶ νιν, ib. 68. λήγναι νιν μέλαν γένειον ἔρπον, VI, 14. αὐτὸν τέ νιν, VII, 38. οὐρανὸς δ' ἔφριξε νιν. VIII, 33. ἦν ὅτι νιν πεπραμένον; Pyth. I, 32. ἀνείπε νιν ἀγγέλλων, II, 28. ἀλλὰ νιν ὕβρις, ib. 57. τὺ δέ σάφα νιν ἔχεις, III, 35. ἐδαμάσατό νιν. καὶ γειτόνων, IV, 43. οἶκοι νιν βιάει, ib. 233. πῦρ δέ νιν οὐκ εἴλει, ib. 242. ἐννεπεν, ἐνθα νιν ἐκτάνουσαν, ib. 287. εὐ νιν ἐγνώκεν, V, 124. εὐγομαί νιν Ὀλυμπία, IX, 6. τόδι νιν πολυμήλου, ib. 27. κίχε νιν λίοντι, ib. 34. τίς νιν ἀνθρώπων τέκεν, ib. 56. ἐνθα νιν ἀρχέπολι, ib. 73. καὶ νιν ἐν Πυθῶνι νιν, ib. 76. ἔ νιν εὐφρον, ib. 83. ἀτιμάσατά νιν, ib. 91. τά νιν θρέψαντο, XII, 22. ἀλλὰ νιν ευροῖσ'; Nem. IV, 21. Καδμεῖοί νιν οὐκ ἀίκοντες, V, 26. ὡς τέ νιν ἄβρα, ib. 52. πύκταν τέ νιν, VI, 43. βοτάνη τέ νιν, VIII, 8. πολλὰ νιν πολλοὶ, X, 68. ἀλλ' οὐ νιν φλόσαν; Isthm. I, 36. ἔ νιν ἐρειδόμενον ναυαγίας, II, 25. ἀδυνῶν τέ νιν, III, 90. σὺν Ὀροῖα δέ νιν, V, 51. καὶ νιν ὄριχος φανέτος, ib. 69. φαίης κέ νιν ἀνδράσιν, VII, 67. ἐπεὶ νιν Ἀλκαθόου. Huc etiam pertinent verba ex Isthmiis allata ab Apollon. de pronom. p. 368. ἐξκυλίσθη νιν. Horum locorum plures effugerunt Hermanni diligentiam: ac nescio an alii effugerint meam; nonnullos tamen ab Hermanno citatos omisi de industria, quippe corruptos. Cur vero in iis afferendis nunc praegressa nunc succedentia verba adscripserim, statim videbis. Iam quaeris, quaenam sit causa, cur nunc μιν, nunc νιν scribatur. Hermannus in quibusdam carminibus codices fere ubique hanc, in aliis alteram formam exhibere praedicat, ut Ol. VII. est μιν, Pyth. IX. νιν. Mutatam igitur pro mutices genere dialectum esse putes: ut in Doriensibus scriberetur μιν, in Aeolicis νιν, in Lydiis nescio utrum. Sed manuscripti non suffragantur; immo per omnia fere carmina μιν et νιν promiscue praebent, nullo generis discrimine: rursus vero in eiusdem generis odis in altera μιν, in altera νιν habent, ut Ol. VII. et Pyth. IX. quae odae metro simillimae. Nec patriam victoria Pindarus respicit; licet enim utrumque carmen Doriensium missum sit, alterum Rhodio, alterum Cyrenaico: tamen in illo est μιν, in hoc νιν. Alia praeterea tentavi, quae nolo proponere: illud dicam, quod longe videtur verisimillimum. Exceptis locis dubiis atque iis, ubi νιν est post vocem in N deficientem, in Olympiis duodevicies est μιν, quinquies νιν; in Pythiis quater μιν, duodevicies νιν; in Nemeis et Isthmiis haud multo frequentius alterum altero est. Colligi inde videtur μιν criticis Olympiorum, νιν Pythiorum deberi: quid autem sit, quod alii μιν, alii νιν Pindaricum putaverint, hinc non liquet. Atqui non hoc aliunde explicuerim,*

quam inde, quod antiqui grammatici utrumque in libris invenerint, ut anceps esset iudicium, utri utrum praefereendum esset. Pindarus vero ipse, qua est diligentia, pro soni suavitate modo *μιν* modo *νιν* delegisse videtur, spectatis tum praegressis tum succedentibus verbis. Ut Ol. I, 68. *λάχραι νιν μέλαν* gratius quid sonat quam *λάχραι μιν μέλαν*; sed X, 17. pulchrius est *μή μιν, ὦ Μοῖσαι*, quam *μή νιν*. Pyth. IV, 109. ferri non potest, *πέπθομαι γάρ μιν Πελοπόννησον* ob homoeoteleuton ingratissimum: itaque *νιν* scripti. Sed repetitum N Pyth. IX, 73. *καί νιν ἐν Πυθιδῶνι νιν*, haud offendit. Alias regulas normasque non audeo ponere. Nam et *δέ μιν* et *δέ νιν*, *τέ μιν* et *τέ νιν*, *οὐ μιν* et *οὐ νιν*, *ἐπεὶ μιν* et *ἐπεὶ νιν*, *ἀλλά μιν* et *ἀλλά νιν*, *καί μιν* et *καί νιν*, *τίς μιν* et *τίς νιν*, *ἐνθα μιν* et *ἐνθα νιν* etc. reperiuntur, ut vides ex locis citatis. *Δέ νιν* et *τέ νιν* ideo praefero, quod in Pythiis, quae minus a criticis corrupta sunt, servantur in codicibus: itaque cum cod. Aug. B. Ol. VI, 96. *δέ νιν* scribere haud veritus sum. Isthm. I, 43. Pyth. IX, 65. *νιν* a nobis cur non mutatum sit, haud opus est monere. Nostro loco Ol. IX. sequendi erant libri non interpolati. Sed Pyth. III, 12. Parisiensis primi in Pythiis non tam boni quam in Olympiis, et Leidensis secundi tanta non visa auctoritas, ut reponerem *ἀποπλαυρίζουσα νιν*. Unum locum correxi sine libro Pyth. III, 29. *κλέπτει τέ μιν*, eam ob causam, quod statim subsequitur *ἰδαμάσουτό νιν*; inepte enim locutus esset Pindarus, si ibi *μιν*, hic *νιν* dixisset: itaque quum alteruter locus corrigendus esset, tutius duxi scribere *τέ νιν*, quam *ἰδαμάσουτό μιν*, quia *νιν* regnat in Pythiis. Ol. XIII, 66: *μιν* retinui, quod *νιν* in nullo esset libro: nam Vatic. sero allatus est post editum textum.

Vs. 95. *Οἶον ἐν Μαραθῶνι*. Sic scripsit Heynius, et habet Mosc. B. ex interpolatione metrici. Restitui veterem lectionem librorum *οἶον δ'*. Erasmus Schmidius metri imperitia *οἶα δ'*. Vs. 106. mire in Ald. Mosc. A. Aug. B. *ἀγλαΐαισιν μέμικται*, Vatic. *ἀλῆιασι μέμικται*. Fluxit id ex Ol. I, 90. *αἰμακουρίαις ἀγλαΐαι μέμικται*.

Vss. 111, 112. *Ἄνευ δὲ θεοῦ σεσημαμένον γ' οὐ σκαιότερον χοῦν ἕκαστον*. Γ' esse delendum, quippe profectum a metricis, Hermannus vidit: omittunt Ald. Mosc. A. Bodleiani, Gott. Ciz. Lips. Vatic. Guelph. Par. A. Aug. B. Leid. A. B. haud dubie etiam Palatini tacente licet Schmidio. *Ἄνευ δὲ* libri multi: sed Ald. Mosc. A. Leid. A. Guelph. Bodl. Ms. *ἀνευθε δέ*. Reconditius *ἀνευθε* librariis deberi quis est qui opinetur? Idem vero profus Pindaricum; v. Pyth. I, 10. Isthm. I, 68. Igitur verum haud dubie *ἀνευθε*. Iam *ἀνευθε* putes detruncatum esse, ut metro conveniret *ἀνευ δέ*, germanam autem lectionem fuisse *ἀνευθε δέ θεοῦ*, contractis vocabuli *θεοῦ* duabus syllabis, ut Ol. I, 39. Pyth. I, 56. Ol. XIV, 7. (si vera versuum descriptio). Sed hoc Pindarus non admisit nisi necessitate metri urgente. Igitur potius abiciendum δέ cavendo asyndeto illatum a grammaticis aut librariis, ut factum saepissime. V. ad Ol. VI, 76. ubi pauca de multis exempla enumeravi. Similiter correxi Ol. XIII, 80. *τελεῖ θεῶν δύναμις*, ubi vulgo *πληροῖ δὲ θεῶν*. V. ibi not. Sic locus prodit salvus: *ἀνευθε θεοῦ σεσημαμένον οὐ σκαιότερον χοῦν ἕκαστον*.

Vs. 115. *Σοφίαι μὲν αἰπεινάι*. *Μὲν* metri causa primus reposuit Schmidius (in notis tamen tenens *μὲν*), quem Benedictus secutus est cum ceteris. Restitui *μὲν*, quod omnes habent scripti et ante Schmidium editi libri. Sed pluralis *σοφίαι* in eodem versu offendit vel in lyrico: nam neque nos nec Graeci Latiniq. tali voce utuntur plurali, nisi aut iocose aut in sermone philosophiae. Epicurus haud serio, sed irrisionis causa dixit *σοφίας*, quem locum Latine vertit Cicero Tusc. III, 18. *Qui si virtutes ebullire nolent et sapientias*; et Plato *ἐπιστήμας* habet, *scientias*, licet praeter philosophorum scripta vocabulum hoc plurali numero non inveniatur. Haud dubie scribendum *σοφίας μὲν αἰπεινάι*, nempe *ἴδοι*, quod supple ex vs. 113. quae structura pulcherrima lyrico-

que inprimis apta est; optimeque dictum σοφίας ὁδοὶ ἀπειναί, *acclives sapientiae viae*. Ὀδὸν σοφίας reperies in carmine de def. sol. vs. 6. p. 59. ed. Heyn. ut Ὀδὸν ἀλαθείας Gyth. III, 103. et ex coniectura Hermannii Iſhm. II, 10. Σοφία videntur scripſiſſe, qui genitivum non intelligerent: at σοφίας a m. pr. retinuit Mosc. B. Vs. 117. Θαρσῶν habent Pal. A. B. Bodl. a. Ms. Guelph. Leid. B. Θαζῶν Leid. A. Sic passim librarii formam contractam dederunt pro soluta, ubi illam metrum ferebat, ut Ol. V, 24. ἐξαρκῶν habent Guelph. Pal. A. B. C. Bodl. a. Ms. Leid. A. B. Formae Θαρσῶν penultima ultimaque contractis exempla collegi ad Ol. XII, init. Vs. 121. vulgo δαιμονίως; reposui δαιμονία ex Ald. Mosc. A. Ciz. Gott. Vatic. Par. A. Aug. B. et Schol. vet. qui recte exponit δαιμονία μοίρα. Idem voluit Hermannus; vulgata aut glossema est aut fluxit ex interpolatione. Post δεξιόγυιον comma delet Hermannus: sed δεξιόγυιον ἄλλαν etſi bene dictum concedo, tamen vulgata quoque optima, eaque Hermannii lectioni ideo praeferenda, quod aptior quaedam gradatio inest.

Vs. 120. Αἰάντεόν τε δαίθ' ὃς Οἰλιάδα νικῶν' ἐπιστεφάνωσε βωμόν. Sic fere libri interpolati, qui omnes τε omisso ἐν: meliores nec interpolati habent τ' ἐν δαίτι, ut Ald. Mosc. A. Gott. Ciz. Aug. B. Par. A. Vatic. Τε pro τ' ἐν scripserunt metrici, quo longam devitarent. Itaque cum Hermannus edidi ἐν δαίθ': de apostropho dativi singularis v. ad Ol. VIII, 48. ubi ipsum ἐν δαίθ' attuli ex Homero. Ἐν quum propter sensum, tum ad casum tertium nominis δαίθ' declarandum necessarium esse recte iudicat Hermannus. Δαίτι etiam Rom. Mosc. B. Lips. Leid. B. Aug. A. Vratisl. A. Guelph. Αἰάντεον autem recte habere metrum evincit, licet Αἰάντειον sit in Ald. Rom. Par. A. Gott. Mosc. A. Aug. B. Vatic. etc. Pro coniunctione τε Rom. Pal. B. Mosc. B. Leid. A. B. Guelph. Vratisl. A. γε, interpolati omnes: coniunctionem τ' aut τε optimi agnoscunt libri. Structura haec est: ὀρίων' ἄλλαν καὶ ἐπιστεφάνωσαντα Αἰάντεον βωμόν, quod posterius ita protulit poeta: Αἰάντεόν τε ὃς ἐπιστεφάνωσε βωμόν. Hoc quum grammatici non intelligerent, τε mutarunt in γε. Ald. Rom. Vratisl. A. Mosc. A. B. Leid. A. ὃς τ': at τ' metrum quidem patitur, non tamen verisimile est basin hoc loco spondiacam esse, quam versu hoc per ceteras omnes epodos tam in prima quam secunda sede Pindarus servavit trochaicam, praesertim quum ὃς τ' idem sit quod ὃς, adeo ut sine commodo sensus poeta mensuram variasset. Ὅς plane omittunt Aug. B. Gott. Vatic. quippe quod scripto δαίτι syllaba eximenda versui erat, quo metrum constaret. Superest Οἰλιάδα, quod legitur in Aug. A. B. Par. A. Leid. A. B. etc. sed Vatic. Οἰλιάδα, Leid. A. Οἰλιάδου, Gott. a manu recente Ολολίδα. At Ἰλιάδα est in Ald. Rom. Mosc. A. B. quibuscum consentit Guelph. a m. pr. habens Ἰλιάκα. Schol. vet. Ἄνευ δὲ τοῦ ὃ εἴρηκε τὸν (leg. τὸ αὐτὸ τοῦ) Ἰλιάδα, ὡς πού φησι καὶ Ἱσίοδος. Ferri quidem potest Οἰλιάδα, ut Οἰκλείδαν Ol. VI, 13. attamen quis non videat et Οἰλιάδα et Ὀυλιάδα deberi librariis, qui certe rariorem formam Ἰλιάδα inferre in Pindarum non potuerint? Accedit gravissima scholii veteris auctoritas libris scriptis longe antiquioris. Ἰλέως pro nomine Ὀυλέως habebatur apud Hesiodum et Stesichorum (v. Wolfii Prolegg. ad Hom. p. CCIV. CCVII. Heynium ad Iliad. β, 527.), et Ἰλιάδης est ap. Hesych. qui nostrum videtur locum spectare. Conf. intt. Adde Hermannum de emend. rat. Gr. Gr. p. 41 sqq. In Homericis Ἰλέα volebat Zenodotus: apud Pindarum vel Aristophanes et Aristarchus ceterique, qui in eo operam posuerunt, grammatici idem videntur tenuisse. Iam vero si abesse ὃς malis, hiatum δαίτι Ἰλιάδα excusare possis et nomine proprio et ea re, quod Ἰλέως videtur digamma habuisse, unde natum Ὀυλέως. Neque omisso ὃς claudicat oratio: Αἰάντεόν τ' ἐν δαίτι Ἰλιάδα νικῶν ἐπιστεφάνωσε βωμόν; immo lyrica inprimis est. Sed nolui ὃς omittere, tum ob veteris scholiastae auctoritatem, tum ideo quod, ut dixi, metri causa deletum videtur.

O L Y M P. X. [XI.]

Strophae.

1 0 0 - - 1 0 0 - 0 0 - -
 2 0 0 - - 1 0 0 - 0 0 - -
 3 0 0 - - 1 0 0 -
 4 0 0 - 0 1 0 - - - 1 0 0 - 0 0 - 0
 5 1 0 0 - - 1 0 - -
 6 0 0 - - 1 0 - 0 1 0 0 - 0 0 0

Epodus.

1 0 0 - 0 0 - - 1 0 - -
 2 0 0 - 0 0 - -
 3 0 - 0 0 - - - 1 0 0 - 0 0 -
 4 0 0 - 1 1 0 - 0 1 0 0 -
 5 1 0 0 - - 1 0 - 0 1 0 -
 6 1 0 - 0 1 0 - -
 7 1 0 0 - 0 0 - - - 1 0 - - - 1 0 0
 8 1 0 0 - - 1 0 - - -
 9 0 0 - 0 1 0 - 1 0 - - - 1 0 - 0

Carmen hoc Olympiae sub ipsam Agelidami victoriam festinatum est, quo promitteretur maius et praeclarior in patriam reverso offerendum. Hinc vs. 4. *Εἰ δὲ σὺν πότῳ τις εὖ πρόσσοι, μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων τέλλεται, καὶ πιστὸν ὄρκιον μεγάλας ἀρεταῖς.* Illud vero canticum, quod nunc promittit, apud Locros cantatum iri ipse significat poeta vs. 11 *ἴσθι νῦν — τεῦς, Ἀγησίδαμῃ, πυγμαχίας ἔνεκεν, Κόσμον — ἀδυμελῆ κελadhῶσῳ Τῶν Ἐπιξερυρῶν Λοκρῶν γενεῶν ἀλέγων. ἔνθ' αὖ συγκομίζατ', ἐγγνώσσομαι* etc. neque est aliud quam Ol. XI. ubi Agelidamum eiusque patriam celebrat. Haud dubie igitur breve hoc carmen prius scriptum quam insequens, ut iudicant etiam Mingarellus et Gurlittus, ideoque priori obsecutus ordine mutato brevius longiori praemissi. Quod vero hoc loco deservi a grammaticorum dispositione, atque idem Isthm. IV. ante Isthm. V. reliquerim, licet illud post hoc editum constet (v. Schol. ad initium prioris), non inconstantia factum est, sed ea de causa, quod in Isthmiis illis carminibus nihil refert, utrum utri praemittatur, hic vero necesse est ut brevius legas ante longius, si utriusque sensum recte velis perspicere. Quodli ordinem temporum in dispositione carminum Pindaricorum sequi per universam Periodum voluissem, plura fuissent novanda, quam per lectorum licet commoda. Ceterum patet ex his, quam absurda huius odarii inscriptio sit a grammaticis facta, *τῇ αὐτῇ Ἀγησίδαμῳ τόκος*, quae petita ex Ol. XI. (nostrae ed.) vs. 9. Contra Par. A. in inscriptione habet: *ἀρχὴ τόκου*, nec male carmen *ἀρχὴ* dicitur, quippe quod tantum prooemium sit longioris carminis mox transmittendi. Putes tamen inscriptionem *ἀρχὴ* petitam ex vs. 5. sed haec coniectura parum mihi videtur probabilis

esse, propterea quod idem codex etiam odam XII. aequae exiguae vocat eodem nomine ἀρχή. Omnino enim breviora huiusmodi carmina in ipso victoriae loco festinata omnia videntur, ut statim offerrentur: ampliora deinde per otium elaborabat Pindarus. Sic Pyth VII. ab ipso poeta dicitur προοίμιον, κρηπίδ' αἰοδῶν ἵπποισι βαλίσθαι. Sic Ol. IV. continuo post victoriam factum esse, vates significat vs. 3—5. ubi illud αὐτίκα inprimis advertas, Pindarumque notes Olympiae odarion scribentem, quem quidem Horae miserint testem summorum certaminum (vs. 1—3.); mox intervallo interiecto eidem Psaumidi missum Ol. V. Neque enim obest, quod illud inscribitur ἵπποις, hoc ἀπήνη. Postremo de versuum descriptione non est quod dicam. Coniungi plures possunt, quos ego separavi; sed, ut saepius dictum, nolo coniungere, quae non necesse est: hic vero coniunctio non modo non necessaria, sed ne pulchra quidem videtur esse.

Vs. 1. Ἔστιν ἀνθρώποις ἀνέμων ὅτε πλείστα. Sic Schmidius imperite. Restitui scripturam librorum ὅτε. Nam ἔστιν ὅτε idem est quod ἐνώτε. Confer, si tanti est, Viger. de Idiot. ling. Gr. p. 235. ed. Herm. Schneiderus quidem nollet in Lex. Gr. ἔστιν ὅτε recentioris esse usua tradit: at potius ἐνώτε recens est, neque apud Homerum neque apud Pindarum obvium. Ἐνώτε autem non aliud est quam ἔστιν ὅτε, ἐν ὅτε; ut ἔστιν οἱ, ἐν οἱ, ἐνιοι, atque falluntur et Batavi et Schneiderus, qui has voculas deducunt a numerali εἰς ἐνός, ut Germanum *einige*, *einmahl* a numerali *eins*. Nam ut taceam saepissime ἔστιν οἱ et ἔστιν ὅτε eodem sensu eademque structura posita reperiri qua ἐνιοι et ἐνώτε, certe ab εἰς ἐνός fuisse ἐνιοι et ἐνώτε. Exempla dictionis ἔστιν ὅτε nuperrime collegit amicissimus Thierschius Act. philoll. Monac. T. I, fasc. II, p. 206. Idem tamen eodem loco nollem reprehendisset Pindarum, quod voculas ὡς ὅτε line verbo usurpasset pro particula οἷον, ex Homeri usu minus intellecto. Non solum enim pro pietate, qua divinum vatis ingenium prosequendum arbitror, ab eiusmodi iudicio parum verecundo abhorret animus, sed iniuriam etiam optimo poetae factam intelligo. Nam Ol. VI, init. structura haec est: Χρυσείας κίονας πύξομεν, ὡς ὅτε θαυτὸν μέγαρον (πύξομεν). Et Nem. IX, 16. hic est verborum tenor: Ἀνδροδάμαντ' Ἐμφύλιαν δόντες, ὄρκιον ὡς ὅτε πιστὸν (δῶμεν). Utroque enim loco suppletur verbum usu notissimo. Quid igitur differunt hi loci ab Homericis Ἦριπεν ὡς ὅτε κύργος, aut ab alio Pindarico, quem reprehendi non posse fatetur Thierschius, Pyth. XI, 39. ἢ μέ τις ἄνεμος ἔξω πλόου ἔβαλεν, ὡς ὅτ' ἄκατον εἰναλίω; Nihil profecto, nisi quod in illis nomen cum particula ὡς ὅτε copulatum praemittitur verbo, in his postponitur. Sed hoc qui offendere in lyrico virum peritissimum potuerit, prorsus non perspicio. Cf. et Isthm. V, 1. Vs. 4. in altera Heynii editione vitio operarum, ut videtur, est πράσσει. Restitui πράσσει ex omnibus libris et scriptis et editis cum utroque scholiaste, exceptis Cygn. qui cum scholiaste suo exhibet πράσσειτο, et Aug. B. in quo πράττει.

Vs. 5, 6. Ἐτέρων ἀρχαὶ λόγων, τέλλεται καὶ πιστὸν ὄρκιον μεγάλας ἀρεταῖς. Nihil est haec interpunctio ex recentiore scholiaste ducta, turbatum praebens verborum ordinem nulloque excusandum hyperbato. Cum Hermanno distinxī post τέλλεται, ut esset figura Pindarica, de qua dixi ad Ol. VIII, 8. Sic Lips. Guelph. Mosc. B. Vatic. cum Ald. et Rom. et credo ceterorum bona pars. In Mosc. B. Lips. adscriptum glossema, ἀντὶ τοῦ τέλλονται.

Vs. 7. Ἀφθόνιος. Hoc ex Stephanianis propagavit Schmidius. Omnes libri, de quorum scriptura constat, praebent ἀφθόνιος, ut Ald. Rom. Bodl. γ. Gott. Mosc. A. B. Aug. A. B. Guelph. Cygn. Vatic. Similiter ἀφθόνιος repositum Ol. XIII, 24. ex Bodleianis, Aug. A. B. Vratisl. A. Mosc. B. Cygn. Guelph. Vatic. Ex pluribus libris varietates huius generis enotatae non sunt. Vs. 8. ἐγκνεται legitur in Ald. Ciz. Gott. Mosc. A. Aug. B. Vatic. Par. A. et Guelph. a m. pr. nolui tamen recipere ex optimis codicibus, quod

ἀγκείται commodius videbatur. Hoc praeter Rom. et Lips. diferte legitur in Mosc. B. Cugn. et Guelph. a m. sec.

Vs. 17, 18, 19. *Μή μιν, ὃ Μοῖσαι, φυγόντων στρατὸν Μηδ' ἀπειράτων καλῶν, Ἀκρόσπορον δὲ καὶ αἰχμαστὴν ἀφίξασθαι. Φυγόντων* Vatic. de quo v. de metr. Pind. lib. III, cap. XVI. Penultimam vocis ἀπειράτων, quam in descriptione carminis (v. epod. 6.) notavi ut ancipitem (Ϝ), examinavi ad Ol. VI, 54. Versu proximo Vatic. perperam ἀκρόσπορον τε καὶ. Postremo notandus scholiastarum et recentiorum interpretum error μιν et φυγόντων στρατὸν ita iungentium: πρὸς μιν ὡς πρὸς φυγόντων στρατὸν. Quod quum rite fieri non posse videret Thierschius l. c. p. 220. coniecit μὴ τιν'. At longe aliter habet res, ac μιν referendum ad ipsum victorem Agefidamum. Quum enim carmine hoc Olympiae cantato novum et amplius promittat Pindarus idque apud ipsos Locrenses canendum post reditum Agefidami, hoc loco invitat Musas, ut Locris Epizephyriis adesse Agefidami comissioni velint: „Ἐνθα, inquit, hoc est παρὰ τοῖς Ἐπιζεφυρίοις Λοκροῖς, (vs. 15.) συγκοιμάξετε. Num spondeo vobis, pergit, non ad inhospitalem eum (hoc est, Agefidamum reducem) populūm perventurum. Itaque nullo periculo nulloque metu potellis eum in patriam comitari eiusque sollempnibus adesse: quin ibi cives artium bonarum, sapientiae (musices imprimis) et pugnae etiam studiosissimos invenietis.“ Sic quidem μιν nihil habet reprehensionis. Ultimo versu libri omnes διαλλάξιντο ἦθος. Hiatum excusat digamma.

O L Y M P. X I. [X.]

S t r o p h a e.

υ υ λ υ υ - λ υ - Ϝ υ υ
 Ϝ λ υ - λ υ υ - υ υ
 Ϝ λ υ - - Ϝ υ υ - - Ϝ υ υ - - Ϝ υ υ - - λ υ υ - υ υ
 υ λ λ υ Ϝ - λ υ υ
 5 Ϝ λ υ - λ υ υ
 υ λ λ υ υ - υ υ

E p o d i.

υ λ υ Ϝ λ υ υ - - λ υ Ϝ υ
 υ λ λ υ υ - υ υ
 - Ϝ υ Ϝ λ υ Ϝ - λ υ υ - Ϝ υ - υ υ
 - λ υ υ - -
 5 υ υ λ Ϝ υ υ - -
 - λ υ υ - υ υ
 - λ υ - υ υ
 υ υ λ υ υ
 - λ υ υ - υ υ - υ υ
 10 υ λ υ υ Ϝ - λ υ Ϝ λ υ - λ υ υ

In carminis inscriptione vulgo aberat *παιδί*, sed scripsi *παιδί πύκην* ex Rom. Gott. Par. A. ut Ol. VIII. *παιδί παλαιστή*. Idem *παιδί* comparet in Ald. Bodl. β. γ. Mosc. A. B. aliis, sed contra usum inscriptionum in Pindaricis carminibus genitivo *Ἀρχιστρώτου* partim praemisso partim subiecto. In Mosc. B. titulus a recentiore manu scriptus est eadem, quae quinque priores versus ante deperditos supplevit. Puerum autem vicisse Agesidamum ex commemoratione Ilae magistri (*Ἰλείπτου*) vs. 18. recte collegit Heynius: sicut Ol. VIII. Alcimedontis pueri magister Melelias vs. 54. memoratur. Confer etiam extremos huius carminis versus.

Epodi metrorum descriptio vs. 4—6. incerta videtur. Nam vs. 4, 5. finium indicis carent, optimeque possunt coniungi:

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘

cur tamen talia non audeam, significavi passim. Praeterea ep. 9. 10. versus ita descripsit Hermannus:

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ -
˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘

at divisa obsunt vocabula. Equidem, ut feci, distinguendum arbitratus sum tum ob interpunctionem ep. γ. δ. tum ob hiatus ep. γ'. Vulgo quidem ibi legitur:

χειρῶσσι ποσίν τε καὶ ἄρμασιν
ἀγώνιον ἐν δόξῃ θέμενος

etc. nullo hiatu. Sed haec scriptura *ἄρμασσι* sive *ἄρμασιν* librorum est interpolatorum Rom. Mosc. B. etc. Meliores Ald. Pal. C. Gott. Par. A. Vatic. *ἄρματι*: ex Aug. B. tamen assertur *ἄρμασι*. *ἄρματι* vero quis pro *ἄρμασι* potuerit rescribere, non video: singularis autem in pluralem mutandi occasionem praebebant verba *χειρῶσσι* et *ποσίν*. Itaque reduxi *ἄρματι*, ut Ol. I, 110. Pyth. VI, 17. Isthm. I, 14. Iam vero versu finito in voce *ἄρματι* obstat ep. ε'.

ῥα τε κεκραμένον, ἄτ' ἀν-
αιδέα Γανυμήδει τὸν πότμον κ. τ. λ.

In qua lectione a Schmidio profecta metrum ita constituendum esset:

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ -

ῥα τε κεκραμένον ἄτ' ἀναιδέα Γανυμήδει
θήξαις δέ κε φύντ' ἀρετῆ ποτὶ πελώριον ὄρμα-

ac nihilo minus locus laboraret, quod dividenda essent vocabula. Praeterea Schmidii lectio dubia est maxime. Nam *ἄτ'* in interpolatis tantum reperitur libris, Rom. Mosc. B. Lipf. Guelf. a m. pr. Cygn. Vratisl. A. Aug. A. nec ποτὶ agnoscit Schol. rec. sed meliores *ἄ ποτ'*, ut Schol. vet. Ald. Vatic. Aug. B. Par. A. Mosc. A. et a m. fec. Guelf. Accedit quod Rom. Ald. et ceterae editiones cum plurimis scriptis codicibus exhibent *θάνατον*, pro quo Schmidius reposuit τὸν πότμον, nihil monito lectore. Τὸν nullus agnoscit liber: sed πότμον est in Vatic. et supra scriptum in Mosc. A. ut dubitare non liceat, quin Schmidius ex Pal. C. duxerit. Θάνατον fluxit ex interpretatione Scholiastae veteris, unde etiam recentior habet. Fortasse huc pertinet glossa Hesychii: Πότμον· μορον, θάνατον, ut etiam eiusdem Ποταίνων· τέον, προσφατον, οἱ δὲ σύνεγγες, ad huius carminis vs. 63. eodem iure referri potest, quo ad Aeschyl. Prom. 102. Hae igitur librorum sunt lectiones. Iam Hermannus: „*Reliqua*, inquit, *sic constituenda*:

ῥα τε κεκραμένον, ἄτε ποτ' ἀναιδέα Γανυμή-
δει πότμον ἀλάλκε σὺν Κυπρογενεῖ.

Primae duae syllabae verbi Γανυμήδει spondei loco anapaestum inducunt. Recte hoc dicit,

quippe quum talis solutio a nomine proprio excusetur, atque insuper a genere carminis; sed *ἄτε ποτ'* haud mihi probatur. Restituo ex vestigiis librorum optimorum:

ἴσθι τε κικραμένον ἢ ποτε

ἀναιδέα Γανυμήδει πότμον ἄλλακε σὺν Κυπρογενεῖ.

Atque idem mihi Hermannum, quum consulerem, rescripsisse laetor. Sic constituta lectione non mutatur antiquorum librorum scriptura, nisi quod *ποτε* sit ex *ποτ'*: atque ita etiam ep. ε'. hiatus verum prodit finitum. Postremo str. vs. 4. ita possis describere:

υ λ - ∞ υ - λ υ ∞

sed nec bacchius creticis praemissus reperitur apud Nostrum, et ep. vs. 3. alteram tutatur numeri adorationem.

Vs. 3. *Ἐμῶς γέγραπται*. Ita vulgo, patiente metro. Sed Mingarellus voluit *ἀμῶς*, quo ducit lectio Ald. Lipsf. *ἡμῶς*. Sic Pyth. III, 41. Nem. II, 9. Vs. 8. *ἀμὸν* quidem respuunt optimi libri Ald. Gott. Mosc. A. Vatic. Par. A. Aug. B. et a m. pr. Aug. A. cum Schol. vet. igitur ibi a metricis repositum videtur, ut vs. 74. *κἀκοῦτι*: nolui tamen expellere *ἀμὸν*, quod ex antiquo codice traxisse Byzantinos criticos probabilius videbatur quam de coniectura scripsisse; hoc enim aliquoties accidisse plures persuadent loci. Conf. ad vs. 9. Interim si quis aliter sentiat, non reluctabor magnopere. Mox vs. 6. *ἐπιπὰν ἀλιτοξένων* volebat Mingarellus: sed aequè bene coniungas *ἐπιπὰν ἀλιτόξενον*. Vs. 7. *ὑπελθὼν* praebet Awg. A. hoc est, *fallens, inducens*: sed tum auctoritate caret lectio, tum *ἐπελθὼν* satis bonum est. Vs. 8. vulgo *καταίσχυνε*, forma non Pindarica. Pyth. IV, 83. est *καταίδυσσον*, ibid. 222. *καταίησαν*: itaque scribendum *καταίσχυνε*, unde natum *καταίσχυνει* in Schol. vet. Ald. Mosc. A. Gott. Par. A. Aug. B. Sed *καταίσχυνε* Vatic. agnoscere videtur. Causam usus Pindarici v. ad Pyth. IV, 40.

Vs. 9. *Ὅμως δε λῦσαι δυνατός ὄξειαν ἐπιμομφάν ὁ τόκος ἀνδρῶν*. Libri non interpolati Ald. Pal. C. Gott. Par. A. Vatic. Ciz. Mosc. A. Aug. B. et a m. sec. Guelph. habent *τόκος θνατῶν* omisso articulo. Hinc Hermannus iubet scribere: *τόκος ὁ θνατῶν*; sed quum *θνατῶν* aut *ἀνδρῶν* pertineat ad *ἐπιμομφάν*, postponi articulus nequit: tum solum enim post nomen ponitur, ubi genitivus ab ipso hoc nomine pendens infertur. Ol. II, 85. *πόσις ὁ πᾶτων Ῥέας ὑπέριστατον ἰχοίσας θρόνον*. VIII, 31. *παῖς ὁ Λατοῦς*. Conf. Reiz. de Acc. Incl. p. 77. Servavi igitur vulgatam *ὁ τόκος ἀνδρῶν*. Unde tamen pro voce *ἀνδρῶν* optimos libros invasi *θνατῶν*? Credo quod vel ante Thomam Magistrum ceterosque Byzantini aevi grammaticos interpolatus locus erat. Quippe quum periisset articulus, *τόκος ἀνδρῶν* metro non iam satisfacere videbatur: ideo *ἀνδρῶν* mutarunt in *θνατῶν*, ut iambus *τόκος θν.* esset pro tribracho *τόκος ὁ*: licet iambus ferri hoc loco nequeat. In aliis libris antiqua opinor lectio *ὁ τόκος ἀνδρῶν* relicta est indeque reposita in codicibus correctis. Ceterum *θνατῶν* et *ἀνδρῶν* consilium passim reperies, ut ap. Eurip. Hecub. 858. ubi v. Porfou. Sequentia *νῦν ψᾶφον ἐλισσομένην ὅπα* etc. olim cum interrogatione legebantur, ut apud Schmidium et eius successores. Sine interrogatione protulit Heynius in secunda editione, secutus Aldinam et Romanam: subaudit enim *σκοπεῖν δεῖ*, fere cum scholiis. Sane directae interrogationi proprium *πᾶ*. Sed intellecto *ἴδωμεν, θεωρήσοιμεν, σκοπήσοιμεν*, quod suppleant scholia, aut *ἐρευνήσοιμεν, ζητήσοιμεν*, tamen perspicuitatis causa interrogationis notam apponendam censui. Nam si Pindarus plene dixisset: *ὅπα κῆμι κατακλύσει δέον* etc. *ἴδωμεν*: satis omnia liquerent: nunc quum omisisset *ἴδωμεν*, interrogationis nota opus esse putavi, quo appareret haec eandem fere vim habere quam interrogationem indirectam: *ἐροῦτῶ δὲ, ὅπα κῆμι κατακλύσει δέον*; etc. Quamquam nescio an *ὅπα* ipsum pro simplici *πᾶ* dictum sit, ut apud Platonem *ὁπότερος, ὕπως* etc. p. *πάτερος, πῶς* etc. V. Heindorf. ad Lyfid. §. 21. Male Pal. A. B. C. Mosc. A. B.

Bodl. Ms. Par. A. Vatic. Aug. A. Guelph. κατακλύσει, quod metrum non patitur. Postremo vs. 15. vulgo Κυκνεία: dedi Κύκνεια metri causa cum Hermanno de dial. Pind. p. X. Libri plures Κυκνεία, Aug. B. Κύκνεα.

Vs. 21, 22. Θήξας δέ κε φύντ' ἀρετῆ πῶτι Πελοῦριον ὄρμασε κλέος ἀἴηρ θεοῦ σὺν παλάμῃ. Pro voce φύντ' erat vulgo φῶντ', immutatum recte ab Heynio ex Schol. vet. qui interpretatur: τὸν φύντα πρὸς ἀρετῆν. Idem agnoscunt Gott. a. m. pr. et Aug. B. In Par. A. est καὶ φῶντ' a. m. pr. γε φῶντ' a. sec. καὶ etiam Vatic. Gott. Aug. B. Iam sententia perspicua: *Agesidamus, qui vicit Olympia, Ilae magistro gratias referat, ut Achilli Patroclus. Nam qui natura factum ad virtutem excitationem, is profecto vir dei opem ad immensam eum gloriam impulerit.* Ὁρμῶν enim hoc loco activam habet vim *impellendi et excitandi*, ut aliquoties apud Homerum. Πῶτι, licet in fine versus positum, pertinet ad κλέος. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XXII. sub fin. Recte schol. vet. ὀρμῆσαι ποιῆσειεν (ἄν). Superest ut de aoristo indicativi ὄρμασε cum particula κε coniuncto dicam paucis. Ὁρμησεν ἄν ex usu apud prolae scriptores vulgato possit significare, *solitus est impellere*: sed ut concedam notionem solendi a nostro loco alienam non esse, quamquam aegre hoc concesserim; tamen aoristus indicativi, *solitus est*, prorsus est absonus. Nec lyricorum hic est usus, quo ἄν cum aoristo vim solendi lucratur, sed Atticorum maxime scriptorum. Scribendum ὀρμῆσαι, quod iungendum particulae κε. Hoc praebent libri non interpolati, Gott. et Vatic. eodemque ducit ὀρμῆσαι in Ald. Mosc. A. Par. A. ὀρμῆσαι in Aug. B. nec aliud vetus certe scholiastes videtur legisse exponens ὀρμησαι ποιῆσειεν. Pro Ἴλα Schol. rec. Ἰλα, vet. modo Ἰλα modo Ἰόλα: hoc est in Ald. Pal. C. Aug. B. Par. A. Sed praefendum Ἰλα; Ἰόλα est a librariis, quibus haec forma ob lolaeum heroem notior videtur fuisse.

Vs. 23, 24. Ἄπονον δ' ἔλαβον χάσμα παῦροί τινες, ἔργον πρὸ πάντων βίῳ φάος. Hermannus: *Scribendum arbitror, ἄπονον δ' ἔλαβον χάσμα παῦροί τινες, ἔργον πρὸ πάντων βίῳ φάος, hac sententia: Pauci quidam sine labore eam adepti sunt gloriam, quae prae quibusvis praeclaris factis vitam reddere iucundam possit, ita ut, qui ea frueretur, ne opus quidem haberet ulla exercitatione virium et contentione.* Rectissime. Reduxi igitur ἔργων, quod non solum interpolati libri tenent cum Rom. omnes, excepto Bodl. C. qui habet ἔργω, sed etiam Par. A. Vatic. Inter non interpolatos ἔργον est in Ald. Ciz. Gott. Aug. B. De Mosc. A. nihil relatum, videtur tamen ἔργων habuisse, ut Heyniana prior, quacum collatus est. Paulo post vs. 26. pro verbis βίῃ Ἡρακλέος libri non correcti mira offerunt. Aug. B. et Par. A. cum Ald. βωμὸν ἐξῆριθμον Ἡρακλέης, neque aliter Gott. nisi quod βωμῶν habet, ac Vatic. qui praeterea ἐξῆριθμον. Pal. C. cum Aldo haud dubie concinebat; licet eum Schmidius dicat praestare ἀγῶνα ἐξῆριθμον p. ἐξαιρετον vs. 25. Guelph. vulgatam retinet a manu prima; secunda addidit ἐξῆριθμον. E Mosc. A. nihil notatum. Vetustum hoc glossema videtur ex Ol. V, 5. petium, quod vel ante schol. vet. invaserit libros. Sed quid Pindarus scripserit, nemo inveniet: unum hoc scio, verba βίῃ Ἡρακλέος esse interpolantis grammatici, quem prodit hiatus βίῃ | Ἡρακλ. quamquam is defendi potest Ikthm. VII, 39. deinde dialectus Homerica βίῃ, postremo hoc scholion in codice Mosc. B. Οὕτως ἀμεινον γραφεσθαι βίῃ Ἡρακλέος; οἱ γὰρ γράφοντες ἔττερον οὐκ ὀρθῶς γράφουσιν. Ἐπίσσωτο Ald. Pal. B. Gott. Par. A. ἐπιήσωτο male Mosc. B. ceteri ἐπίσωτο. Vs. 29. Vatic. Ἀνγία.

Vs. 30. Ἄπονον ἐκόν. Ἄπονον habes in Ald. Par. A. Mosc. A. Gott. Ciz. Aug. B. Vatic. procul dubio etiam in Pal. C. ex quo nihil assertur. Vetus haec scriptura est: sed α et ε contrahuntur in unam syllabam. Restitui igitur, licet Hermannus damnet, quod anacrusis iambica nunc una nunc duabus syllabis consistet, ubicunque vero ambiguitas in

metro nasci possit, etiam scriptura contrahendae sint syllabae. Quippe nullum est hoc argumentum, propterea quod Pindarus bifyllabam anacrusin in iambis cavita ita, ut ubicunque aut monosyllaba aut bifyllaba esse posset, sponte liqueret debere monosyllabam esse. Nec ἀκων alibi reperitur apud Pindarum. De scriptura ἀέκων confer etiam ad Ol. VII, 67. Vs. 31. edidi καὶ κείνους: v. ad Ol. III, 33.

Vs. 33, 34. Ἐπείρουσιν αὐτῷ στρατὸν Μυχοῖς ἄμενον Ἄλιδος. Pro voce ἄμενον sola Romana ἄμμενον manifesto operarum vitio, ut nollem hinc Hermannus de dial. Pind. p. XII. exculpfisset ἀμμέρον. Ex Rom. propagatum ἄμμενον sustulit Heynius restituto ἄμενον ex Ald. Pal. B. Bodl. Ms. α. β. γ. Aug. A. consentientibus Leid. A. B. Lipf. Ciz. Vratisl. A. (cum glossemate διαίγορτα) Mosc. A. B. (in utroque cum glossemate καθήμενον) et Guelph. In Mosc. B. superscriptum ἦ. At ἄμαι Pindaricum non est, sed ημαι. Sic Nem. X, 62. ἡμέρους, Ol. I, 83. καθήμενος, et in fragmentis l. c. ap. Herm. de dial. Pind. p. XII. ημένα. Restitui igitur ἡμερον ex Pal. C. Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. optimis libris. Malim tamen ἡμῖνοι, ut ad Molionas referatur in insidiis latentes, quemadmodum volebat Heynius. Vatic. ἔπερσαν αὐτοῦ. Vs. 43. edidi καὶ κείνος: v. ad Ol. III, 33. Vs. 44. pro forma ἀντήσαις scripsi ἀντάσαις ex corrupto ἀντιάσαις in Ald. Mosc. A. Aug. B. Gott. Ciz. Par. A. (cum glossemate περιτιχῶν τῆ Ἡρακλεῖ) Guelph. a m. sec. Vatic. Vs. 46. Aug. B. Gott. Vatic. λαίαν, (hoc est λήϊαν) Gott. supra scripto λείαν. Par. A. λαίαν. Huc pertinet schol. Mosc. B. λέξαν γράφα καὶ μὴ λαίαν διὰ τὸ μέτρον. Vs. 47. Guelph. ὄδ' pro vulgari ὄγ'. Ibidem Ἄλιν est ex correctione Aristodemi grammatici certissima, frustra obloquente Didymo. Vide de utriusque argumentis differentem scholiasten veterem. Pal. B. corruptam servavit lectionem Ἄλιν. Vs. 53. pro forma νόνημος schol. rec. alter habet νόνημον explicans νωνύμος. Huc ducit νόνημον in Ald. Par. A. Vatic. Aug. B. Schol. vet. videtur νόνημος legisse, quamquam non plane liquet. Alii νόνημος aut νόνημος. Νόνημος etiam prior recentiorum scholiastarum agnoscit (ad vs. 51. vulg.). Pindari sermonem ad vulgarem normam adigenti rectius videbitur νόνημος, quod collis ignobilis, ἀνώνημος ὦν, irrigatus est nivibus, non ignobiliter, ἀνωμήμος: sed lyricae audacia hoc quoque dici poterat, et νόνημον nescio quomodo magis placet. Retinui tamen lenius νόνημος.

Vss. 59 — 62. Καὶ πενταετηρίδ' ὅπως ἄρα ἔστασεν ἑορτάν Ἐν Ὀλυμπιάδι πρώτη Νικαφορίας τε. Ita vulgo legitur. Sed Pal. C. Gott. Par. A. Vatic. Aug. B. σὺν Ὀλυμπιάδι πρώτη, quod ut commodius recepi. *Quinquennialia sacra, inquit, una cum prima Olympica panegyri et victoriis instituit.* Ἐν dixisset, si instituti iam tum Olympici ludii fuissent, ut vs. 17. ἐν Ὀλυμπιάδι νικῶν: nunc quum ipse primum instituisset, dicendum erat σὺν, estque hoc idem quod, πενταετηρίδ' ὅπως ἄρα ἔστασεν ἑορτάν, καὶ Ὀλυμπιάδα πρώτην νικαφορίας τε. Sic Ὀλυμπιάδα δ' ἔστασεν Ἡρακλέης Ol. II, 3. Ἐν petitum videtur ex vs. 17.

Vs. 63, 64. Τίς δὴ ποταμῶν γε λάγξ στέφανον. Haec est lectio librorum interpolatorum ex correctione metrici profecta. Verum ποταμῶν ἔλαγξ etiam Hermannus probatum praebuerunt Ald. Mosc. A. Gott. Par. A. Vatic. Ciz. Aug. B. Vs. 66. ἐν δόξῃ ex libris recte scripserunt Graeci critici recentiores. Ald. Aug. B. Mosc. A. ἐνδόξαν; Par. A. ἐν δόξῃ supra scripto v: Vatic. ἐν δόξαν. Schol. Mosc. B. οἱ γράφοιτες ἐνδόξαν οὐ καλῶς γράφουσιν.

Vs. 67, 68. Στάδιον μὲν ἀρίστευσεν εὐθύτονον Ποσσὸν τρέγων παῖς ὁ Λικυμνίου. Ita libri plurimi contra metrum. Schmidius coniecit εὐθέδρομον; sed plane palmaria est Hermanni coniectura,

σταδίου μὲν ἀρίστευσεν εὐθύν πόνον,

quam eo magis recipiendam duxi, quod Guelph. praestat diserte *ἐνθ' ὅτιονον*. Mox *ποσσι* vult Hermannus, ut est in Vatic. Ego praetuli *ποσσι*, partim ob librorum auctoritatem, qui saepe simplex *σ* scribunt pro duplici, raro contra, partim quod Pindarus in hac oda longa quam brevi saepius usus est in hac sede versus. Conf. Praef. p. XXXVIII. Vs. seq. quod edidi *ἰκεν*, explicitum ad Ol. IV, 11. 12.

Vs. 70. *Δόρυκλος δὲ τέλος πυγμαῖς φέρε*. Sic vulgo adversante metro ex interpolatis editur libris. Cum Hermannus genuinum restituit verborum ordinem *Δόρυκλος δ' ἔφερε πυγμαῖς τέλος* ex Ald. Gott. Mosc. A. Aug. B. Par. A. Ciz. Vatic. nisi quod hi omnes *δὲ φέρε* et Ald. Mosc. A. *φέρων*. Vulgatam invenit metricus, ne ultima syllaba, quae vulgo in medio erat versu, longa esset pro brevi. Conf. ad vs. 99.

Vs. 73. *Ἀπὸ Μαντινέας Σῆμος ἤειδετο*. Difficillimus hic locus est tum ob scripturae diversitatem haud exigua tum ob accuratae praeclarum fabularum notitiae defectus. Lectio vulgo recepta Erasmo Schmidio auctoritatem debet, qui reposuit ex Pal. A. B. assentientibus Mosc. A. B. Lips. (qui tamen *Σῆμος*) Aug. A. Leid. A. B. Guelph. in textu, atque, ut videtur, Bodleianis omnibus. In Bodl. γ. ad verbum *ἤειδετο* adscriptum interpretamentum *ἔδοξάζετο*. Glossa Mosc. B. *ἀνεκκρούττετο τὸ τῆς βολῆς σημεῖον*, quod pertinet ad lectionem *σῆμ' ἤειδετο*, quae nec sensui satisfacit nec metro. Utrique apta altera *Σῆμος ἤειδετο*: quam agnoscit Schol. rec. *ἐν ἵπποις δὲ τετράσιον ὁ Σῆμος ὁ ἀπὸ Μαντινέας, νικήσας δηλονότι, ἤειδετο, ἦγον ἀνεκκρούττετο*. Sed ex interpolatione profectam esse primum librorum conditio ostendit, excepto Mosc. A. ex quo sane haec scriptura affertur, deinde nota in Mosc. B. *οὔτως ἄμεινον γράφεσθαι ἤειδετο. ὅς δ' ἄλλως γράφει, οὐ καλῶς γράφει*. Postremo, quod recte perspexit Pauvius, *ἤειδετο* a correctore e vicinia sumptum est, ex vs. 79. *ἄειδετο δὲ πᾶν τέμενος*: atque ob hoc ipsum ferri nequit, quod statim idem redit vocabulum. Licet enim veteres in repetendis vocibus rei designandae propria non ita sint fastidiosi, tamen ea vocabula, quae neque propria sunt in eadem re bis dicenda neque necessaria, haud facile brevi reperies intervallo recurrentia. Quid quod vel dialectus vocis *ἤειδετο* versus arguit interpolatum? Quam enim vs. 79. *ἄειδετο* brevi prima reperiret grammaticus, ut longam faceret, scripsit hoc loco *ἤειδετο*, quippe non intelligens, *ἤειδετο* Ionicum non convenire Pindaro, et *ἄειδετο* ut brevem, ita et longam posse primam habere, prout augmentum aut omissum fit aut additum. Oxonienses igitur aliquanto secere melius corrigentes *ἄειδετο*. Sed explosa hac scriptura videamus, quid meliores libri veteresque scholasticae suppeditent. Ald. Gott. Par. A. Pal. C. et marg. Guelph. *σῆμ' Ἀλιρρόθιου* cum Schol. vet. primo et Didymo ibi citato, qui hoc in suis invenerant codicibus: ex scholio vero editor Romanus reposuisse censendus est. Aug. B. et Vatic. *σῆμ' Ἀλλιρρόθιου*, quod obvium in Schol. vet. secundo. Utraque lectio metro est contraria, nec sensum idoneum praebet. Nam primam scholiorum veterum interpretationem, ut *σῆμα Ἀλιρρόθιου* sit *κατὰ περιφρασιν* dictum, *οἶονεὶ τὸ σημεῖον καὶ ἡ δόξα τοῦ Ἀλιρρόθιου*, nec Homericis dictionibus *Ἰεγὴ ἰς Τηλεμάχοιο* et *Βίη Ἡρακλεΐη* pollis tutari, ut fecerunt veterum nonnulli: harum enim diversa plane ratio est: nec fabulae ea convenit, quum non Halirrhothius, sed Semus curru primus vicerit Olympiis. Aristodemus addit, non Arcada, sed Atheniensem fuisse Halirrhothium, Cecropisque aequalem, non Herculis: igitur Halirrhothium non posse primum Olympicum victorem dici. Et recte argumentatur Aristodemus, si quidem Halirrhothium Cecropi coetaneum intellexerunt veteres: quod tamen falsum esse mox apparebit. Didymus vero ita explicat: *σῆμα Ἀλιρρόθιου* esse imaginem Neptuni, insigne clypeorum apud Mantineenses. Sed neque Halirrhothii cognomine appellatus unquam Neptunus est, neque, ut fuisset, Pindari verba inde explicari possent.

Igitur nihili est lectio utraque $\sigma\acute{\alpha}\mu$ Ἀλιρρόθιου et Ἀλλιρρόθιου . Tertia scriptura extare videtur apud alterum scholiastarum veterum: $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ ὁ Ἀλιρρόθιος ; sed perobscura sunt scholiastae huius verba nescio an non recte a me emendata: $\text{Ἐάν μὲν γράφηται, Σᾶμ' Ἀλλιρρόθιου}$, inquit, $\text{ἔσται αὐτὸς ὁ Ἀλιρρόθιος ἦκων, ὡς ἂν ἐπίσημος ἐγένετο ὁ Ἀλιρρόθιου}$. (lege Ἀλιρρόθιος ; hoc est: *si scribatur $\sigma\acute{\alpha}\mu$ Ἀλλιρρόθιου, dicendum est ipsum venisse Halirrhothium, ut insignis esset in ludis*; ubi tamen maluerim γένετο) $\text{ἔάν δὲ Σᾶμος ὁ Ἀλιρρόθιος, φανερόν, οἷον Σᾶμος Ἀλιρρόθιος ἐνίκησεν}$. Sed qui Samus idem potuerit Ἀλιρρόθιος live malis adiective Ἀλιρρόθιος dici, equidem non intelligo; itaque graviori vitio inquinata scholiastae verba videntur, adeo ut ne varia quidem lectio mihi habeatur $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ ὁ Ἀλιρρόθιος ; de quo dicitur paullo post. Venio nunc ad id, quod verum puto. Semum Mantineensem primum curru vicisse Olympiis, certum est ex Diphili Theseide choliambico metro scripta, ex qua Didymus et Aristodemus haec recitant:

*Τρέψας δὲ πῶλους ὡς ὁ Μαντινεὺς Σῆμος,
ὡς πρῶτος ἄρματ' ἤλασεν παρ' Ἀφειῶ,*

ubi cod. Gott. in versu priore male ἦρας pro nomine proprio $\Sigma\eta\mu\omicron\varsigma$. Iam vero Mantineensis est Halirrhothius, filius Perieris et Alcyones, ut tertius tradit Scholiastarum veterum, atque is diversus ab Halirrhothio Atheniensi, Neptuni ac Bathycleae filio. Illius haud dubie filius $\Sigma\eta\mu\omicron\varsigma$, Dorice $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$, ut Mantineenses eum appellare debebant Dorica lingua. Hesiodus Serum appellat,

ἦτοι ὁ μὲν Σῆρον καὶ Ἀλάζυγον υἱέας ἑσθλοῦς:

unde profecti veterum nonnulli apud Pindarum legunt $\Sigma\eta\mu\omicron\varsigma$ Ἀλιρρόθιου (v. Schol. tertium) contra librorum auctoritatem: ego Pindarum cum Diphilo apud Hesiodum legisse $\Sigma\eta\mu\omicron\varsigma$ haud ambigo. Quapropter sere cum Aristodemo ex vestigiis librorum scriptorum reponens $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ Ἀλιρρόθιου , intellecto τέλος ἔφερος , a vero haud procul aberraveris. At tamen vel sic metrum refragatur, quocum conciliare Semum Halirrhothii oportet. Heynius certe Ἀλιρρόθου scribendum fuisse notat. Sed licet idem sit adiectivum Ἀλιρρόθιος quod Ἀλιρρόθιος , tamen substantivae Ἀλιρρόθιος dici non potest qui proprie vocatur Ἀλιρρόθιος , quemadmodum cui nomen est *Augustino*, is *Augustus* non ideo appellari potest, quamvis adiectiva *Augustus* et *Augustinus* haud multum differant, ut si dicitur *domus Augusta* et *currus Augustinus*. Praeterea Ἀλιρρόθου primam brevem habens metro haud satisfacit. Redeo ad Ἀλιρρόθιου . Huius prima brevis longa reddi debet, secunda autem, quae longa est, corripi. Utrumque sit, ubi scribimus ἄλιροθίου , hoc est ὁ Ἀλιροθίου . Ὁ Ἀλιρρόθιου agnosci scholiastarum veterum alteri videtur verbis supra laudatis, quae ita iam scribenda arbitror: $\text{ἔάν δὲ Σᾶμος ὁ Ἀλιρρόθιου}$ (int. γράφεται), $\text{φανερόν, οἷον Σᾶμος Ἀλιρρόθιου ἐνίκησεν}$. Si legatur $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ Ἀλιρρόθιου , perspicuam putat lententiam fore, quasi poeta dixisset, $\Sigma\acute{\alpha}\mu\omicron\varsigma$ $\text{Ἀλιρρόθιου ἐνίκησεν}$. Iam Ἀλιροθίου prima longa Atticis idem est quod ὁ Ἀλιροθίου , ut ἄνηρ est ὁ άνηρ , ubi vulgo scribitur ὡ ἦρ . Conf. Dawes. Misc. critt. p. 123. Porson. ad Eurip. Phoen. 903. Ut tamen magis perspicua mensura et constructio esset, edidi ἄλιροθίου , sicut ap. Hom. Il. 2. 154. est ὠριστος. Crasis similis est τῶντ' Ol. I, 45. τῶντοῦ Ol. XIII, 37. ubi Par. A. ταῦτοῦ, τῶργείου Isthm. II, 9. ὦ ἄπολλωνιᾶς Isthm. I, 6. nam Ἀπολλωνιᾶς longa prima certe in trochaico numero ferri non potest; ὦ ῥασσα Isthm. IV, 6. Quod vero simplici ρ nomen hoc scripsi, feci duce analogia certissima. Sic Hesiod. Theog. 288. $\text{μυθῆϊς Καλλιρῶη κόρη κλυτοῦ Ὠκεανοῦ}$. Conf. Od. ε, 441. ρ, 206. et saepius, Pind. Ol. VI, 83. Isthm. VII, 19. neque aliter in prosa oratione antiquitus scribebant veteres. V. Fischer. ad Axioch. princ. Ita et ἀμφιρέτη Isthm. I, 8. etc. Sic igitur ἄλιροθίου dempta prima syllaba erit pro cretico paeon primus, ut passim apud Pindarum: hoc vero loco paeon etiam

a nomine proprio excusationem habet, in quo sibi licentiosem mensuram poeta indulget haud raro.

Vs. 74. *Κῆκοντι Φρόστωρ ἔλασε σκοπόν.* Multorum haec codicum lectio est: sed incommodum καὶ, ubi particula δὲ potius utendum erat. Ald. Par. A. Mosc. A. Gott. Vatic. Pal. C. et Guelph. a m. sec. ἀκοντι δὲ, cum schol. vet. Videtur δὲ locum mutasse, et cum interpolatis codicibus Rom. Mosc. B. legendum ἀκοντι Φρόστωρ δ' ἔλασε σκοπόν, ut voluit Hermannus: quod recepi. Potest tamen etiam ἀσυνδeton esse, ut omnino δὲ legatur, Ἄκοντι Φρόστωρ ἔλασε σκοπόν. Ita Lips. Leid. A. Vratisl. A. atque, ut videtur, Aug. B.

Vs. 75, 76. *Μῦκος δ' Ἐνικεὺς ἔδικε πέτρῳ χέρα κυκλώσας ὑπὲρ ἅπαντας· καὶ συμμαχίᾳ θόρουβον παραιθύξε μέγαν.* De metro male sollicitus Erasmus Schmidius scripsit πέτρῳ δ' Ἐνικεὺς ἔδικε μῦκος, nullo addicente libro. Deinde ὑπὲρ ἅπαντας non est nisi in interpolatis et schol. rec. non correcti Ald. Pal. C. Par. A. Vatic. Ciz. Aug. B. Gott. (de Mosc. A. nihil relatum, haud dubie tamen idem habuit quod Aldus) uno consensu ὑπὲρ ἅπαντων praebent cum schol. vet. Mutatum hoc ob regulam grammaticam, ut apparet ex Schol. Mosc. B. ὑπὲρ ἅπαντας γράφει καὶ μὴ ὑπὲρ ἅπαντων· οὕτω γὰρ ἔχει πρὸς τὴν συντάξιν ὁρθῶς. Interim retinui accusativum, quoniam structurae ὑπὲρ ἅπαντων hoc sensu adhibitae nullum in promptu haberem exemplum. Paulo post vulgo συμμαχίᾳ dativo casu: sed nominativus multo est commodior. *Universi*, inquit, *socii ingentem ob eius victoriam tumultum excitarunt gratulabundi.* Sic Ald. Rom. Non assero libros scriptos, in quibus omitti *I* subscriptum etiam ibi soleat, ubi requiras: sed ipsi veteres pro nominativo habuerunt. Schol. vet. καὶ συμμαχίᾳ θόρουβον, ἀντὶ τοῦ, τὸ πλῆθος θαναμάσαν ἀνεβόησεν ἐπὶ τῷ τῆς βολῆς μήκει. ἢ οὕτω παρεκίνησε καὶ ἀνήγειρε τὸ τῶν συμμαχῶν πλῆθος. Dativum editores reposuerunt ex schol. rec. Vs. 81. metri causa cum Hermannus scripsi καὶ νυν. V. ad Pyth. III, 66.

Vs. 85. *Ὅρσικτέπου Διὸς γ'.* Delevi γ', Hermannus monente, cum Ald. Gott. Mosc. A. Ciz. Par. A. Aug. B. Vatic. Lips. Guelph. Leid. A. B. Vs. 89. Aug. B. φανά; an voluit φάνη? Sed v. ad Pyth. I, 13.

Vs. 90. *Ἄλλ' ὥστε παῖς.* Mosc. B. ὡτε sine littera Σ et cum circumflexo accentu, supra scripto glossemate καθὰ et ὥστε: recentior manus addidit litteram Σ. Egegrie in hoc libro servata vetus forma ὡτε. Schol. ad Nem. VI, 47. vulg. τὸ ὡτε Δωρικῶς ἀντὶ τοῦ ὥστε φησὶν. Debebat scribere ὡτε: v. Reiz. de Acc. Incl. p. 29. Et ὡτε pro vulgari ὡτ· Nem. VI, 29. (47.) exhibet Par. B. Ita Pyth. X, 54. pro vulgari ὡς τε edidi ὡτε, quum libri exhibeant ὡτε; Nem. VII, 62. et ibid. 93. vulgo ὡτε; sed ὡτε illic in Ald. Aug. C. hic in Ald. Par. B. obvium ad veram ducit scripturam; unde idem restitui vs. 71. ubi v. not. Et Isthm. III, 36. ὡτε reductum ex eodemicibus.

Vs. 91. *Ποθεινὸς ἵκοντι νεότατι τὸ πάλιν ἤδη.* Scripsi ἵκοντι, de quo v. ad Ol. IV, 10. Deinde Hermannus rectissime emendavit νεότατος ex schol. vet. εἰς τὸ ἀνάπαλι τῆς νεότητος ἐλθόντι; postulante praefertim structura. Conf. Ol. XII, 11. Pyth. XII, 32. Facilem errorem fuisse praecedente ἵκοντι idem notavit. Ceterum τὸ πάλιν retinui, quum hoc loco substantivum sit τὸ πάλιν, non adverbium (τοπάλιν). Ald. Gott. Par. A. Aug. B. Vatic. Mosc. A. τοῦμπαλιν, quod natum fortasse ex τοπάλιν. Mox conieczeris μάλα δὲ αἶ, sed non necesse. Libri ante dicti, Vatic. ut videtur excepto, legunt ἐπεὶ ὁ πλοῦτος ὁ λαχ. Dein vs. 98. ἀναπλάσσει lectio est scholiorum tam veterum quam recentiorum, et multorum codicum. Librarii negligentiae debetur ἀναπλάσσει, quod in genuinis libris Ald. Vatic. Par. A. Gott. Aug. B. Pal. C. propagatum est. Hinc a manu secunda venit in Guelph. sed marg. Gott. ἀναπτύσσει.

Vs. 99. Ἔχοντι δ' εὐρὺ κλέος. Metrici haec interpolatio est ideo facta, ne verbum vocem ἔχοντι praecedens ultimam haberet longam. Conf. ad vs. 70. Cum Hermanno reduxi τρέφομαι δ' εὐρὺ κλέος, ex non correctis Ald. Mosc. A. Ciz. Gott. Vatic. Par. A. Aug. B. quod Pal. C. non dubito habuisse. Accedit schol. ms. libri Gottingensis et marg. Guelph. Non aliter schol. vet. αὐξοῦσι δέ σου τὸ κλέος etc. licet in inscriptione sit ἔχουσι. Rursus idem: τρέφω σου τὸ κλέος καὶ αὐξω. Alter scholiastarum veterum agnoscit sane ἔχουσι, fortasse ex interpretatione: et hinc arripuisse arbitror recentiorem, qui ipse interpolasse locum videtur.

Vss. 102—104. Λοκρῶν ἀμφέπεσον μέλιτι δ' Εὐάνορα πόλιν καταβρέγων· παῖδ' ἔρατὸν Ἀρχεστράτου. Hermanno duce metri causa edidi ἔρατὸν δ' Ἀρχεστράτου, quod ipse sententiarum postulat nexus. Est hoc in Lips. Guelph. Leid. A. B. Quae erat post μέλιτι particula δ', ea commate posito ante μέλιτι, sublata interpunctione post καταβρέγων et omisso δὲ post ἔρατὸν, ferri poterat, nisi eandem post ἔρατὸν metrum requireret. Itaque δὲ post μέλιτι recte omittitur in libris melioribus Ald. Mosc. A. Ciz. Par. A. Gott. Aug. B. Vatic. Lips. Leid. A. B. Habent id interpolati libri cum schol. rec. In voce Ἀρχεστράτου longa est pro binis brevibus in nomine proprio, ut Ol. V, 18.

Vs. 107. Κεῖνον κατὰ χρόνον γ'. Hermanno praeunte deleui γ' ex Ald. Pal. C. Gott. Ciz. Vatic. Aug. B. Mosc. A. Par. A. Lips. Guelph. Leid. A. B. Cygn. De ultimis duobus verbis ad initium odae dixi. Adde quod Γαννημήθει est in Vatic. Cygn. Par. A. ut Ol. I, 44. Γαννημήθης in Par. A. Vatic.

O L Y M P. XII.

Strophæe.

1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 0 0 0 0
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 0 0 0 0 — 1 0 0 0 —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 0 0 0 —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 0 0 0 0 0
 5 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 0 0 0 0 — —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 0 0 0 — 0 0 0 0 — 1 0 0 0 — 1 0 0 0

Epodus.

1 1 0 0 — 0 0 0 0 — 1 1 0 0 — 0
 1 1 0 0 — 0 0 0 0 — —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 0 0
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 0 0 0 0 — —
 5 — 1 1 0 0 — 0 0 0 0 — —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — —
 1 1 0 0 — 0 1 1 0 0 — 0 0 0 0 —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 0 0 0 — —
 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 1 0 0 — 1 0 0 0 — —

Huius odae versuum descriptio ob brevitatem carminis in nonnullis dubitationem admittit, cuius causa in ipsa re sita est. Igitur non opus mihi videtur, ut de singulis dicam, excepto ultimo epodi versu. Qui quum vulgo distraheretur in binos,

$\begin{array}{cccccccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

ob vocabuli divisionem certe unus debebat esse pentameter trochaicus acatalecticus:

$\begin{array}{cccccccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

cuius exemplum extat nullum. Catalecticus in fine epodi positus Nem. VIII. et Isthm. II. non tuetur acatalecticum. Quam vero ingratus est pentameter acatalecticus, tantam gratiam habet trimeter catalecticus cum dimetro acatalectico:

$\begin{array}{cccccccc} \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \\ \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} & \text{—} \end{array}$

qui existet contractis ex more ultimis duabus syllabis participii *δμιλέων*. Sic *ἔξαρκέων* Ol. V, 24. *θαροσέων* Ol. IX, 117. *αἰτέων* Pyth. VIII, 75. *κομπέων* Pyth. X, 4. *αἰτέων* Pyth. XII, 1. Nem. IX, 30. *οἰκείων* Isthm. I, 31. III, 37. Metri causa conf. Ol. X, ep. ult. Ol. XIII, ep. ult. Nem. VIII, str. ult. Nem. X, str. ult. quam ad normam adesti etiam Ol. XIII, ep. ult. Certam rem esse accuratus intelliget lector.

Vs. 1, 2. *Λίσσομαι, παῖ Ζηρος Ἐλευθερίου, Ἰμέρα εὐρουσθενέ' ἀμφὶ πόλει, Σώτειρα Τήρα*. Lectio non uno nomine laborans eximie correctae est ab Hermanno scribente: *Ἰμέραν εὐρουσθενέ' ἀμφιπόλει*. Conf. Pyth. IV, 158. ubi diversus sensus, sed structura eadem, et ibid. 271. ubi et sententia et structura plane gemina. *Ἀμφιπόλει* agnoscitur a Vatic. et schol. vet. explicante *περιπόλει, πῶς*, item a schol. rec. qui et accusativum profert *Ἰμέραν εὐρουσθενέ'*; ita enim interpretatur: *ἢ οὕτως· ἰκετεύω ἀμφιπόλει, ἦγον περιπόλει, περίεπε, ἐπισκοπῆς ἄξιον τὴν Ἰμέραν τὴν πόλιν τὴν πολλὴν ἔχουσαν δύναμιν*; eundemque casum Schol. vet. is, qui comparat Homericum *Χρῖσθην ἀμφιβέβηκας*, in exemplari suo invenerat. Accusativus cum obliteratus esset, partim genitivum partim dativum intulerunt librarii et critici: sic *Ἰμέρα εὐρουσθενέος* contra metrum extat in Vatic. quod commentantur haec scholiastae veteris verba: *ἰκετεύω οὖν σε — περὶ τῆς μεγαλοσθενοῦς πόλεως τῆς Ἰμέρας καλουμένης*. Dativum significat scholiastarum recentiorum prior. Libri plurimi *Ἰμέρα* sine *i* subscripto: alii *Ἰμέρ'*, ut Rom. Cygn. Aug. B. Par. A. Quin Mosc. A. *εὐρουσθέν'*. Iam reposito accusativo *Ἰμέραν εὐρουσθενέ'* et elisio litterae *I* in dativo singulari quamvis licita et hiatus in arsi trochaica rarissimus devitantur. Mox vs. 5. Vratisl. A. perperam *αἱ δὲ μὲν ἀνδρῶν*.

Vs. 6. *Πόλλ' ἄνω, ταῖ δ' αὖ κάτω*. Ita Schmidius edidit de coniectura; sed recte Hermannus reducendum iubet *τὰ δ' αὖ*, id est, *ab altera rursus parte*. V. ad Pyth. VIII, 29. Deinde vulgo *τέμνοισαι*: *τάμνοισαι* libri optimi Ald. Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. (haud dubie etiam Pal. C. Mosc. A. quamquam nihil enotatum est): ex quibus rariorem hanc et epicam formam reposui, licet vulgaris sit Ol. XIII, 55. Pyth. III, 68. Quippe haec potius criticis et librariis deberi videtur quam illa: neque offendor inconstantia in his rebus a me relicta, quum vel apud Homerum modo *τάμνειν* modo *τέμνειν* inveniantur hodieque, atque incertum possit videri, an eadem omnibus locis forma Pindarus usus sit. Vs. 12. Par. A. *μετήμευραν* ex interpretamento. Vs. 13. *καὶ* omissum in Vatic. Vs. 15. *συγγόνων* Aug. B. Guelph. Vs. 17. Lipsf. *εἴ κε μὴ*, perperam; est vero a manu recenti, quae usque ad Ol. XIII, 33. vulg. supplevit codicis iacturam. Vs. 18. facilis est Iacobsii coniectura *Ἀνιμαδν. p. 8. Κνωσίαις δ' ἡμέραις πάτραις*, recepta a Beckio: passim tamen pronomem *οmittitur*. Scholia quidem *σε* agnoscunt; sed pronomen additum ab interprete videtur. Vs. 20. libri plurimi *ἐν Πυθῶνι*: sed recte Beckius et Heynius receperunt exquisitius *ἐκ Πυθῶνος* e libris optimis Ald. Pal. C. Gott. accedente Aug. B. et Vatic. *Ἐν Πυθῶνι* interpolantis est; unde invenitur in schol. rec. quamquam etiam vet. exponit *ἐν Πυθῶνι*. Vs. 21. Lipsf. *οἰκίαις παρ' ἀρούραις*, vitio librarii.

O L Y M P. XIII.

Strophae.

υ υ λ υ υ - σ
 σ λ υ - κ υ λ υ υ - σ
 υ λ υ () υ - - λ υ υ
 - λ υ σ υ υ - υ - υ υ
 5 υ υ λ υ - κ υ λ υ υ - σ
 σ λ υ λ υ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - λ υ υ
 σ λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ - σ
 λ υ - λ υ - - λ υ υ υ

Epodi.

- λ υ υ - υ υ - λ υ υ - υ υ - - λ υ - σ
 λ υ - - λ υ υ - υ υ -
 λ υ - σ λ υ υ - λ υ - σ
 σ υ υ - - λ υ - - λ υ υ
 5 λ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - υ υ - λ υ - - σ υ υ
 λ υ - - λ υ - λ υ - - σ υ υ - σ

Inscriptionem carminis simplicem *σταδιοδρομῶν καὶ πεντάθλων* ex Ald. et Gott. datam agnoscit etiam Mosc. B. omittens additamentum *νικήσαντι τὴν οὐδ' Ὀλυμπιάδα* praeter morem adiectum in aliis libris.

In metri adoratione str. vs. 4. longae in breves duas solutionem notavi e vs. 78. (ubi v. not.) quae tamen dubia videri potest. Ibidem sitne numerus hic,

- λ υ λ υ - υ λ υ -

an,

- λ υ λ υ - υ υ υ

haud facile diiudices, quum in utramque partem disputari possit. Epodi vs. 2. 3. neque hiatu neque ancipiti distinguuntur; nolui tamen coniungere, quum singuli per se locum tueri queant. Contra ultimum versum cur in duos non dividerim hos,

λ υ - - λ υ -

λ υ - - σ υ υ - σ

significavi ad Ol. XII. init. Superest, ut de duobus ultimis strophae versibus dicam. Eos vulgo etiam deterius descriptos Hermannus in ternos redegit hos:

√ √ √ - √ √ - - √ √ √ √
 √ √ √ - - √ √ -
 √ √ - - √ √ √ √

Δίκα καὶ ὁμότροπος Εἰράνα, ταμίαι
 ἀνδράσι πλούτου χρούσαι
 παῖδες εὐβούλου Θέμιτος.

Sed duo certe ultimi, ne vocabula dividerentur str. γ'. δ'. ε'. ant. ε'. erant coniungendi, ut metrum esset hoc:

√ √ √ - √ √ - - √ √ √ √
 √ √ √ - - √ √ - √ √ - - √ √ √ √

neque huic versuum descriptioni quidquam obest praeter divisam str. δ'. voculam ὕππας; quam quidem difficultatem non tollit correctio ὅπως. At ὕππας non reperitur nisi in interpolatis libris: non interpolati, Ald. Gott. Par. A. Mosc. A. Aug. B. Vatic. habent ὡς τέ οἱ. Iam poterat scribi:

κοιτάξατο γυκτ' ἀπὸ κείνου χρήσιος· ὡς τ'
 αὐτέ οἱ αὐτὰ Ζητὸς ἐγγεικεραῖνου παῖς ἔπορεν.

Sed alia offerebatur difficultas str. β'. ubi haec versuum ratio postulabat ut cum vulgata legeretur:

πεντάθλω ἅμα σταδίου νικῶν δρόμον· οὐκ
 ἀντεβόλησεν τῶν ἀνῆρ θνατὸς οὐπα τις πρότερον.

Iam οὐκ displicet haud uno nomine: nam ex vera Buttmanni nostri animadversione, quam in Grammatica posuit, οὐκ in fine periodi contrariam sequitur regulam quam N paragogici appositio et neglectio: nempe ubi N negligitur, ibi ponitur K; ubi additur N, ibi K omittitur: etiam ante vocalem in fine periodi K non assumitur. Hoc in prosa oratione constanter observatum. Vide quae dixi in Praef. ad Simon. Socrat. diall. p. XX. Itaque quum ex probatissimorum criticorum sententia N paragogicum in fine versuum, ut in periodorum exitu, etiam ante consonam apponatur, non οὐκ, sed οὐ debet scribi in fine versus etiam ante vocalem. Sed ut concedam, spectata magis grammatica verborum coniunctione, quam metrico intervallo, οὐκ ferri posse: hoc quidem loco non placet interpunctio ante ultimam versus syllabam, neque ceteris verbis praepositum οὐ, licet hyperbaton verbi ἀντεβόλησεν ante pronomen τῶν positi sit utilitissimum. Ol. II, 9. καμόντες οἱ πολλὰ θυμῷ ἱερὸν ἔσχον οἴκημα ποταμοῦ. Ibid. 25. ἔπαθον αἱ μεγάλα, et 82. ὁμοιοσι τῶν χέρας ἀναπλέκοντι καὶ κεφαλῆς. Pyth. III, 88. λέγονται μὰν βροτῶν ὄλβον ὑπέρτατον οἱ σγεῖν. Pyth. V, 82. ἔχοντι τὰν χαλκὸγαρμυι ξένοι. Sed hoc quoque largiar; illud vero praemam, verba τῶν οὐκ ἀντεβόλησεν οὐπα ἀνῆρ, Pindarica esse non posse. Neque enim tam simpliciter binae negationis particulae in Graeca lingua fortius negant; est potius ubi fortiter affirmant, vulgarisque regula de pluribus negandi particulis fortius negantibus restrictius tradenda est de eo dicendi genere, ubi τῶ οὐ vel μὴ vel inde compositis particulis additur οὐδὲ vel μηδὲ vel inde composita οὐδεῖς, μηδεῖς, οὐδέπω, μηδέπω, οὐδέποτε, μηδέποτε aut alia similia; ut, οὐ γάρ σ', οὐδὲ, ξεῖνε, δαίμονι φῶτι εἶσκα, et, οὐδεῖς ἀνθρώπων οὐδέπω οὐδὲν τοιοῦτον πεποίηκεν. Omnino ubicunque negatio repetitur nova quadam addita notione, cummulatur negatio, ut, οὐκ ἐγένετο, οὔτε Κάδμω οὔτε Πηλεῖ. Neque aliter Latini: *Nemo ne semel quidem quidquam tale fecit*, et, *Non accidit hoc*, neque in *Peleo*, neque in *Cadmo*: Graeci tamen negatione utuntur crebriori quam Latini. Est haec perita animadversio docti viri in *Annal. litt. Heidelberg. P. V, fasc. 3. a. 1808.*

Ant. γ'. ante vocem πατρός vulgo legitur μὲν, contra usum sermonis; μὲν omittunt Gott. Aug. B. et Vatic. In Guelph. idem deletum est; Schol. vct. δὲ habet: Aldinani ceterosque libros hoc loco ipsa interpolatio infedit. Vera lectio est:

ἔξενχετ' ἐν ἄστει Πειρώνας σφετέρου πατρός ἀρχάν
καὶ βαθὺν κλῆρον ἔμμεν καὶ μίγαρον.

Str. γ'. articulus τὸν ante γάμον abest a Gott. Aug. B. et Vatic. et melius profecto. Itaque scribe:

καὶ τὰν πατρός ἀντία Μήθειαν θεμέλιαν γάμον αὐτῶ,
καὶ σῴτειραν Ἄργοι καὶ προπόλοις.

Ant. β'. μὲν post τρία omittunt Gott. Aug. B. Par. A. Vatic.; alii, ut Rom. et Mosc. B. Aug. A. μὲν, Bodl. γ. μὴν. Hermannus ob sequens principio epodi δὲ verum videbatur μὲν. Sed particula cum libris delenda: ἔργον olim habuit digamma. Lege igitur:

ταῦτοῦ κραναίης ἐν Ἀθήναισι τρία ἔργα ποδαρκῆς
ἄμερα θῆκε κάλλιστ' ἀμφὶ κόμαις.

Iam str. β'. ex libris legendum:

πεντάθλω ἅμα σταδίου νικῶν δρόμον ἀντεβόλησεν
τῶν ἀνῆρ θνατός οὐπω τις πρότερον.

Ant. α'. vulgo est εἰν ἀέθλοισιν, quamquam εἰν nusquam dixit Pindarus, nisi in composito εἰνύλιος. Ald. Gott. Par. A. Aug. B. Bodl. γ. ἐν ἀέθλοισι. Scribe:

ἄγκραις ἀρεταῖς ὑπερελθόντων ἱεροῖς ἐν ἀέθλοις,
πολλὰ δ' ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον.

id quod praebet nunc Vatic. Superflunt versus str. α'.

Δίκα καὶ ὁμότροπος Εἰρώνα, ταμίαι ἀνδράσι πλούτου,
χρῆσσει παῖδες εὐβούλου Θέμιτος.

Hic locus grammaticos induxit, ut ceteras strophas omnes interpolarent misere: neque tamen ipse ulla eget emendatione, sed ultima syllaba vocis ταμίαι coalescit cum prima in ἀνδράσιν per synizesin ne ab Homero quidem alienam. Il. α, 277. Πηλεΐδη, ἔθειλ' ἐριζέμεναι, ε, 446. ἦ εἰσόκεν, ρ, 89. ἀσβέστω οὐδ' υἱόν. Odyss. ζ, 375. ὦ ἀρίγιωτε, α, 224. εἰλαπίνη ἦε γάμος, et frequenter Ἐνυαλίω ἀνδραειφόντη. V. censorem Wolfianae Homeri editionis l. l. p. 126. Fr. Thierschium Gramm. Gr. p. 161. 162. licet huic non in omnibus assentiar exemplis, atque ex veteribus Hephaestionem Enchirid. p. 8. Inprimis etiam δὴ coalescit cum sequente vocali, ut Odyss. ο, 477. ἀλλ' ὅτε δὴ ἔβδομον ἤμαρ. Quis igitur mirabitur, si Pindarus eadem usus est libertate? Sic Isid. VI, 9. 10. ἦ ὅτ' est contractum, Pyth. XI, 55. ἄτα εἰ, etc. Grammatici autem versus, in quibus synizesis admittitur, ob imperitiam corrupere plures: vide ad vs. huius odae 50. Nem. V, 20. ubi δὴ αὐτόθεν patitur synizesin. Vulgo tamen legitur δ' αὐτόθεν: quippe δ' cum sequenti vocali contractum scribebatur passim δ', ut apud Homerum, μὴ δ' οὕτως, ἀγαθός περ ἐὼν, de quo dixit censor l. c. p. 134. Sic etiam nostro, quem supra explicui, loco, ἐξηκοιτάκι δ' ἀμφοτέρωθεν, ubi δ' est δὴ, quod ipsum cum Hermannus reponebat censui. Particula δὴ quam apta sit, exemplis idem monstravit, liceatque ex eius animadversione addere, quae huc pertineant. Quis sibi persuadeat, inquit, ἔξορκος substantivum esse? aut quis serat sequentia tam nude dicta, ἐξηκοιτάκι γὰρ ἀμφοτέρωθεν ἀδύγλωστος βοὸν κάρυκος ἐσθλοῦ? Deinde deleto γε particulae γὰρ substituit illud δὴ, atque ita explicat: Verax et adiurans mihi aderit sexagies utrinque audita praeconis vox. Ita δὴ, addit, etiam alibi adhibet. Pyth. IX, 160. (93.) Ἀγίνα τε γὰρ φωνὴ Νίσου τ' ἐν λόφῳ τρίς δὴ πόλιν etc. Nem. VIII, 80. (47.) ἔκατι ποδῶν ἐωνύμων

δὲς δὴ θυοῖν. Interpunctio post verbum ἐπίσσεται, omīssa a me duce Hermanno, abest a Cygn.

Vs. 5. Πρόθυρον Ποσειδάωνος. Sic plures libri et inter eos ex non interpolatis Mosc. A. Vatic. Aug. B. alii vulgarem praebent formam Ποσειδάωνος, ut Bodleiani, Cygn. Guelph. Sed tum non interpolati Par. A. Gott. Ποτιδάωνος, tum Ald. et ex correctis Rom. Mosc. B. Leid. B. Ποτειδάωνος, eodemque plane modo omnes vs. 39. nihil quod ibi non constat de Cygneo, quippe lacerato. Mirum quod in hac oda utriusque familiae libri offerunt hoc Ποτειδάωνος (nam Ποτιδάωνος, forma licet et ipsa Dorica, v. Maïttar. de dial. p. 150. A. ob brevem antepenultimam in censum venire non potest), quum ceteris locis Σ fervetur constanter, ut Ol. I, 26. VIII, 31. IX, 33. atque omnino per universum Pindarum excepto Pyth. IV, 138. ubi vulgo Ποσειδάωνος, sed in Gott. Ποσιδάωνος, in Bodl. C. Ποτειδάωνος. Atque in Pythio quarto quidem, carmine plane Dorio, eo minus placet Ποτειδάωνος, quod Bodl. C. mirum quantum interpolatus est; quapropter haud aegre accedo Heynii iudicio et Hermanni de dial. Pind. p. XV. At in hoc carmine Lydio, quod genus liberiolem sibi vindicat dictionem, aut grammatico aut casui deberi constanter servatam binis locis in pluribus libris iisque diversae familiae rariorem formam probabile neutiquam videtur: quae causa fuit, cur eam reciperem. Accedit quod Corinthi, ubi cantatum hoc carmen est, Neptunus haud dubie audiebat Ποτειδάων: certe hoc est Megarenlium, Corinthi vicinorum. V. Aristoph. Acharn. 798. Etenim in hac oda Pindarus plura videtur posuisse Corinthiis propria, ut vs. 66. Neptunus dicitur Δαμαῖος, ubi schol. vet. ἵππειος γὰρ ὁ θεός. ἢ Δαμαῖος λέγεται Ποσειδάων ἐν Κορίνθῳ ἀπὸ τῆς τῶν ἵππων δαμάσεως. Vs. 78. taurum vocat καρταίποδα· οὕτω δὲ, inquit idem schol. Δελφοὶ ἰδίως ἐκάλεσαν. Credo etiam Corinthii. Vs. 3. ξείνοισι Vatic. Aug. B. Gott. Par. A. non probō.

Vss. 6, 7. Ἐν τῇ γὰρ Εὐνομίᾳ ναίει, κασιγνήται τε, βῆθρον πολίων, ἀσφαλῆς Δίκα. Sic ἐν τῇ γὰρ vere Ald. Pal. A. B. C. Mosc. A. Vatic. Leid. A. B. Guelph. a m. pr. vitiose Gott. Aug. B. ἐν τῷδε γὰρ, unde factum ἐν τῷδε δ' in Par. A. Rom. Mosc. B. Aug. A. Vratisl. A. Deinde κασιγνήται Gott. et Aug. B. qui proxima βῆθρον πολίων, ἀσφαλῆς omittit; κασιγνήτη Vatic. κασιγνήτα Par. A. Est quaedam in hac lectione κασιγνήται ambiguitas: nescias enim, sine singularis an dualis; unde pluralem praefero. Schol. rec. habet κασιγνήται (cum inllexo); de vetere non liquet. Postremo Schmidius de metro sollicitus inverso ordine verborum edidit: Δίκα, πολίων ἀσφαλῆς βῆθρον, temere quidem. Quod tamen correxit ἀσφαλῆς, id mihi prorsus persuasit, quum nihil posset aptius dici quam βῆθρον πολίων ἀσφαλῆς. Nem. VI, 3. ἀσφαλῆς ἔδος, ut Odyss. ζ, 42. Ἀσφαλῆς inde natum videtur, quod Iustitiae epitheton vindicare librarii voluerint: verum neque Eunomia gaudet epitheto, nec ipsa Irene alio ornatur additamento quam quod dicitur eiusdem indolis eorundemque morum esse ac sorores. Recentiora quidem scholia cum libris omnibus tenent ἀσφαλῆς; vetus interpres quid legerit, parum constat.

Vss. 14, 15. Ὡπασάν γ' Ἀγκραῖς ἀρεταῖς ὑπερελθόντων κ. τ. λ. Rom. ὦπασάν τ': utrumque ex interpolatione. Delevi γ' Hermanno praeunte, cum Ald. Gott. Vatic. Par. A. Mosc. A. Bodl. Ms. a. Ciz. Lipf. Leid. A. B. Guelph. Cygn. Schmidius ὠπάσαντ', hoc est ὠπάσαντο, praeter usum sermonis. Deinde Pal. A. B. Bodl. a. β. γ. Leid. A. Cygn. Guelph. a m. pr. ὑπερελθοῦσιν, cui interpolationi obloquitur iam Schol. rec. Sed huius haec verba defunt in Cygn. qui vetustiora tantum ex recentibus scholia continet. Recte glossa Mosc. B. ὑπερελθόντων χρῆ γράφειν, οὐχ ὑπερελθοῦσιν· οὕτω γὰρ

ἔχει πρὸς τὸ μέτρον ὀρθῶς. Vs. 18. Par. A. ποθέν. Vs. 20. τίς γὰρ proba lectio Aldi, Schol. vet. et librorum non interpolatorum: τίς δὲ ἰππ. (aut τίς δ' ἰππ.) libri correcti, hiatus turpissimo. Vs. 21. vulgo δίδυμον: quod reposui, de eo v. ad Ol. III, 37. Libri cetera optimi Ald. Gott. Mosc. A. Vatic. Par. A. cum schol. vet. δίδυμον ἐπέθ. addita syllaba ad fulciendum versum. Vs. 24. quod edidi ἀφθόνητος pro recepto olim ἀφθόνατος, vindicavi ad Ol. X, 7. Vs. 33. vulgo Νεμέα τ', adversante metro: restitui cum Beckio et Hermanno Νεμέα τ' ex libris omnibus et Schol. tum vet. tum rec. Est pluralis τὰ Νέμεα. Vs. 34 Θεσσαλοῖο Par. A. Gott. Vatic. Aug. B. Guelfh. Ne scribendum putes Θεσσαλοῦ, adi Hermann. ad Orph. p. 722.

Vs. 39, 40, 41. Ἐν δ' ἀμφύλοισι Ποσειδῶνος τεθμοῖσιν Πτοιοδώρῳ σὺν πατρὶ μακρότεροι τέρμιές θ' ἔποντ' ἐρίτιμοί τ' αἰοδαί. De scriptura Ποσειδῶνος v. ad vs. 5. Deinde abs totius loci tenore alienissimum futurum ἔποντ', id est, ἔπονται: neque enim de aliis rebus loquitur, quam de praeteritis, nec flatui potest ἀντιχρονισμός, quem schol. rec. putat. Licet igitur etiam in vet. schol. reperiat ἔπονται, dubium non est futurum esse corruptum. Hermannus emendat ἔποντ', at Bothius ἔσποντ': illud ferri ob metrum potest; hoc praetulisse Pindarum probabile, quum, ubi possit, longam in fine trochaicae dipodiae servet neque in hoc carmine brevis reperiat nisi ep. α'. Par. A. ἔχοντ'. Gravius hoc, quod in ipsis veteribus scholiis duplex loci extat scriptura: altera in schol. rec. expressa, τέρμιες ἔποντ' (aut ἔπονται) ἐρίτιμοί τ' αἰοδαί, quam servant Gott. Vatic. Aug. B. et addito θ' ante ἔποντ' ceteri libri omnes; altera ex scholiis a Schmidio constituta, Τερμίαι θ' ἔποντ' Ἐρίτιμῳ τ' αἰοδαί. Varia de his interpretes: mihi quid videatur, complectar paucis. In priori lectione displicet positus particularum inconcinuus μακρότεροι τέρμιες τ' ἐρίτιμοί τ' αἰοδαί, nec bene conveniunt epitheta μακρότεροι et ἐρίτιμοι, alterum comparativo gradu, alterum positivo prolatum. Deinde conflat Eritimum et Terphiam Xenophontis fuisse propinquos: ac, si vera foret prior lectio, miro casu contigisset, ut tam affinibus utrique nomini verbis poeta hoc ipso loco usus esset ἐρίτιμοι et τέρμιες. Schol. vet. Τερμίῳ ἀδελφὸς Πτοιοδώρος, καὶ Τερμίῳ (Rom. Τερμίῳ) μὲν παῖδες Ἐρίτιμος καὶ Ναμερτίδας. Πτοιοδώρου δὲ Θετταλός, οὗ Ξενοφῶν. Haec ficta non esse, et Namertidae commonstrat facta mentio, cuius nomen e verbis poetae duci non poterat, et ipsius stemmatis accurata descriptio. Pergit Schol. Τινὲς δὲ τὸν Ναμερτίδαν Ἐρίτιμον φασίν. Ἐρίτιμον δὲ Ἀυτόλοκον. Corrupta haec manifeste sunt: scribe τοῦ Ναμερτίδου Ἐρίτιμον. Magnam igitur victorum familiam fuisse vides: unde mox poeta, ὅσα τ' ἐν Δελφοῖσιν ἀριστεύσατε κ. τ. λ. Atque his de causis certa mihi Schmidii lectio videtur a me in textum reducta, Τερμίαι et Ἐρίτιμῳ.

Vs. 42, 43. Ὅσα τ' ἐν Δελφοῖσιν ἀριστεύσατε, Ἡδὲ χάριτος ἐν λείοντος. δηρίομαι πόλεσιν περὶ πλήθει καλῶν. De lectione πόλεσιν expositum ad Ol. III, 37. Sed illud ὅσα Schol. vet. dicit esse θαυμαστικόν: hinc rec. καὶ ἐν τοῖς Δελφοῖς βαβαὶ τῶν ἀνδραγαθημάτων ὅσα ηὐδραγαθήσατε: in qua sententia praetulerim ὅσα δ', ut Ol. IX, 95. οἷον δ' ἐν Μυραδῶνι συλαθεὶς ἀγενεῖον κ. τ. λ. Verum falsa universa haec ratio; post λείοντος commate distinguendum, non puncto, ut pro concisa nimium oratione potius haec sit elegantissima constructio: δηρίομαι πολλοῖς περὶ τῷ πλήθει τῶν καλῶν, ὅσα ἀριστεύσατε ἐν Δελφοῖς etc. Sic ante Heynium ex Rom. legebatur, et volebat Bothius. Mox perperam nonnulli libri et interpretes ὡς: ὡς est nam, ita positum ut ἐπεὶ Ol. II, extr. Deinde μὲν non μᾶν exhibent Bodl. Ms. Gottl. Vatic. Aug. B.

Vs. 47. Ἐγὼ δὲ ἴδιος ἐν κοινῷ σταλείς. Hialum quum ferri non posse Heynius videret, in particula δὲ inprimis, quae vitari facillime posset, rectissime coniecit ἐγὼ γὰρ.

Γὰρ optime dictum in hoc sententiarum nexu: quum enim poeta relinquere iam Xenophontis eiusque familiae praeclara facinora constituisset, modum in rebus esse monens et observandam opportunitatem; causam addidit, cur opportunum esset non longius evagari. „*Etenim*, ait, privatis ego laudibus celebratis etiam publicam Corinthiorum gloriam commemorare debeo.“ Possis etiam, *ἐγὼ μὲν*, quod saepe dicitur absolute, non illato δέ: v. Viger. p. 537. nec desunt apud Pindarum exempla confusi μὲν et δέ: sed longe hoc deterius Heyniano. Quam saepe autem librarii insensam sibi voculam innocentem γὰρ in exilium eiecerint et substituerint dilectum δέ, colligas vel ex hoc carmine; ut vs. 6. maluerunt *ἐν τᾷδε δ' Εὐν.* quam *ἐν τᾷ γὰρ Εὐν.* et vs. 20. *τίς δέ ἰππεύει* quam *τίς γὰρ ἰππ.* immo scripserunt *τίς δ' ἰππ.* quemadmodum hoc loco nonnulli δ' ἴδιος. Pyth. IV, 70.

τίς γὰρ ἀρχὴ δέξατο ναυπλίας,

τίς δὲ κίνδυνος κρατεροῖς ἀδάμαντος δῆσεν ἄλοις;

γὰρ abest a Guelph. et Ven. B. ac Bodl. C. maluit *τίς μὲν ἀρχή.*

Vs. 50. *Ὁὐ ψεύσομαι ἀμφὶ Κορίνθῳ, Σίσυφον μὲν πυκνότετον παλάμαις.* Libri optimi Gott. Par. A. exhibent *ὁὐ Σίσυφον μετ*, quod quum placeret eximie, neque, unde in textum immigrare potuisset, intelligerem, recepi quamquam cunctanter. Neque habet quo reprehendi possit, quum magna vi praedita sit haec negationis repetitio, et nova quodammodo incipiat sententia: „*Non mentiar ego de Corintho, maiorum celebrans prudentiam et in bellicis certaminibus fortitudinem; non Silyphum commemorans etc.*“ Alterum hoc οὐ a grammaticis deletum videbatur, synizeleos usum apud Pindarum ignorantibus. V. not. ad init. carm. De repetito οὐ cf. ad Pyth. III, 105. Interim notas has retractanti mihi suspicio nata, quae si vera sit, eiiciendum rursus alterum οὐ. Quippe dativo *Κορίνθῳ* habito pro genitivo *Κορίνθῳ*, ut ex more scribitur in Ald. Rom., potest

supra adscriptum esse οὐ, sic, *Κορίνθῳ*, unde posthac in ordinem receptum sit οὐ. Conf. ad Ol. VII, 18. 19. Simile accidit Nem. VI, 19. in Med. B. Vs. 51. Beckius ex Ald. (in quo tamen nulla interpunctio) et Gott. scripsit *γάμον, αὐτᾷ καὶ*, perperam. Nam si vocabulo *αὐτὸς* locus hic est, certe debet scribi: *καὶ σώτειραν Ἄργοι καὶ αὐτοῖς τῶν πρόπολοις*; praeterea vero inconcinna esset ante *αὐτᾷ* interpunctio in antepenultima versus syllaba. *Αὐτᾷ* distincte offert Rom. omisso tamen *τ* subscripto. Optime vero Medea dicitur *θιμέντῃ γάμον αὐτᾷ*, contra patris voluntatem. Si quid mutandum esset, scriberem *αὐτᾶν, καὶ* etc. hoc est, ipsam sibi nuptias conciliantem, quas deberet pater. Vs. 54. Guelph. a m. sec. *πρὸς Λαυδύνου*, metro non adversante; sed *πρὸς* ubi est *prope*, habet sere dativum. Vs. 56. vulgo *Ἄτρεός*: reposui formam *Ἄτρεός* unice Pindaricam ex Gott. Vatic. Guelph. a m. sec. Vs. 58. male *μὲν* scriptum a Beckio et Heynio, iubentibus Schmidio et Pauwio: *reduxi μὲν* ex libris omnibus.

Vs. 66. *Καὶ Λαμοῖω μιν θύων ταῦρον ἀργὸν πατρὶ δείξον.* Fluctuat lectio inter *μιν* et *την*: v. ad Ol. IX, 82. Deinde vetustior scriptura *ἀργᾶντα* aut vitiose *ἀργάντα* librorum non interpolatorum Ald. Pal. C. Gott. Ciz. Aug. B. Par. A. Vatic. praeterea Guelph. a m. sec. Inde depravata lectio Mosc. A. *ἀργὸν τῷ*. Agnoscit Schol. vet. *Ἄργῶντα δὲ νῦν τὸν ἐκδηλον τῷ μεγέθει*. Et paullo post: *Ἐπιλαμβάνονται δὲ τινες τοῦ ἐπιθέτου, ἐπειδὴ ταῦρον εἶπε θύειν Ποσειδῶνι ἀργήντα, ἔπερ δηλοῦ λευκόν, τοῦ Ὀμήρου εἰπόντος, ὅτι καὶ θύειν ταῦρους πυμύλωνας ἔκροσιχθονι κυανοχαίτη· ἀλλὰ βοηθεῖται τὸ ἀργᾶντα. οὐ γὰρ λευκόν τῇ χροῦ βούλεται λέγειν, ἀλλὰ τὸν ἐκλάμποντα τῷ μεγέθει καὶ ἐπιφανῆ ἐν τῇ ἀγέλῃ.* Spectat huc Eustathius ad Il. ψ, p. 1393. 34. Bas. *Εἰς δὲ τὸ βόας ἀργοὶ ἀποροῦσιν*

οὔτω γοργῶς, τίνες ἀργοὶ βῆες, οἱ ταχεῖς; καὶ μὴν εἰλίποδες. ἀλλὰ οἱ λευκοί; καὶ μὴν μέλανα τοῖς τεθνεῶσι θύονται. εἶτα λυόντες φασίν, ὅτι ἀργοὶ βῆες οἱ μετα τὸ σφαγῆναι καὶ ἀποδαρῆναι λευκοὶ τῇ πιότητι. ὅποιοι καὶ οἱ παρὰ τῷ Πινδάρῳ ἀργῶντες. Et in Odyss. β, p. 75. 17. ἐκεῖθεν καὶ ἀργῶντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ. Restituito igitur genuino ἀργῶντα exiitit tribrachus pro trochaeo. Hermannus tamen in epistola ad Heynium olim duplicem lectionem obtinuisse arbitratur, alteram ἀργὸν πατρὶ δεῖξον, alteram ἀργαίεντα δεῖξον. Sed nullum extat huius neque in libris neque in scholiis vestigium, quia ipse vet. schol. agnoscit πατρὶ. Retineo igitur ἀργῶντα et πατρὶ. Sic φωνῶντα et ἀλλκῶντα Pindarus habet trisyllaba. Confer tamen ad Ol. II, 93. VII, 67. Vs. 73. cur correxerim ἀπὸ κείνου, v. ad Ol. III, 33.

Vs. 75. Δαμιασίφρονα χρυσόν. Sic libri prope omnes. Rom. Mosc. B. χρυσοῦν, Vatic. χρυσοῦν, nullo sensu. Vs. 76. Gott. Vatic. Aug. B. δὲ τάχιστα: in Gott. manus recentior addidit ὡς. Peius etiam Par. A. δαὶ τάχιστα.

Vs. 78. Καρταίποδ' αὐ ἐρύη Γαιαόχῳ. Haec est vulgata lectio, quam typheta sub textu annotare videtur oblitus esse. Alii καρταίποδ', ut Schol. vet. Par. A. Aug. B. Gott. a m. sec. Αὐ ἐρύειν apud Homerum quoque olim divisim scriptum extabat Il. α, 459. φ, 325. nunc tamen in unum coniunctum est suffragantibus scholiis Venetis. Idem hic voluit Hermannus, cui obsecutus sum: neque impedit prima brevis, quae quum in diviso αὐ ἐρύη ferri possit in tribracho, ut in dochmiaco tribracho (v. de metr. Pind. lib. I, cap. XVII.), ita etiam in medio vocabulo ex etymo retenta tolerari potest. Nisi potius, ut Heynio videbatur, trisyllabum est αὐερύη. Schmidius refinxerat αὐρύη, et sic Mosc. B. Scripturam αὐερύη agnoscunt schol. vet. et libri plurimi: nonnulli ἀνωρή, iique haud spernendi, Ald. Gott. Par. A. Aug. B. Mosc. A. Guelph. (in litura) Leid. A. sed Vatic. ἀναρύη. Hinc ἀνωρή in schol. rec. et ἀνρύη in Aug. A. adscripto glossemate ἀνατρέπη, θνή. Verum αὐερύειν vocabulum est in hac re sollemne. Superest ut dicam de Γαιαόχῳ. Vatic. Γαίχω, Rom. Mosc. B. et Guelph. a m. pr. Γεαόχῳ, quod ex Rom. derivatum retinuit Schmidius. Γαιαόχῳ erat quum servandum putarem, quod longam syllabam arbitrari ferri posse: quum tamen nusquam in hac sede per universum carmen brevis admissa esset, certe praeferre Pindarus debebat Γεαόχῳ, si quidem proba haec forma sit. Probam autem esse argumentis demonstrandum est. Nam quemadmodum pro voce αἰόλει constat brevi prima pronunciatum esse εἰόλει (v. ad Pyth. IV, 233.), ac quemadmodum a verbo αἰώρα live εἰώρα derivatum est μετέωρος et similia, sic pro Γαιαόχῳ dictum esse Γεαόχον eo magis est consentaneum, quod non solum γαῖα et γῆ, sed etiam γέα Graecum est, qua forma utitur Democritus ap. Clem. Alex. Indidem fluxerunt γεωγράφος, γεωμόρος ac plura eiusmodi. Quid quod glossa apud Lexicographos extat Γεοῦχος? Helychius: Γεοῦχος, ὃ τὴν γῆν συνέχων, quo interpretamento etiam Γαιήχος exponitur. Suidas: Γεοῦχος ὁ Πρὸς ἰδῶν, ὃ τὴν γῆν ἔχων. Γαιήχος δὲ — Hinc ap. Hesiod. Theog. 15. est Γεήχος Neptunus, ubi Γαιήχος vulgo. Γεήχον agnoscit etiam Hermannus Praef. ad Hymn. Homer. p. XIV. XV. Omnino vero plurimis in vocabulis, ubi corripi diphthongus videtur, non est diphthongus, exceptis terminationibus αιος, ῥος, et aliis nonnullis vocabulis. Sic ποιεῖν passim scribitur ποεῖν, unde Latinorum poesis, non poeesis: et ποία πύα, ζωή ζοή etc. Alia res in recentioribus; ut Ἀλκυμίων penultimam corripit in versu Neronianae aetatis. V. in Plat. Min. et Legg. p. 191. Has ob rationes, non ob librorum aliquot fidem sane sublellam scripsi Γεαόχῳ, non Γαιαόχῳ. Mox vs. 79. vulgo Ἰππεία: quod edidi Hermanno duce, est in Bodl. a. Ms. Cygn. Lips. Leid. A. et postulat metrum.

Vs. 80. Πληροὶ δὲ θεῶν δύναιμι καὶ τὰν παρ' ὄρκον καὶ παρὰ ἐλπίδα κόφυαν κτίσιν γ'. Πληροὶ vox est neque apud Homerum neque apud Pindarum usitata, sed recentioris usus. Scribe τελεῖ ex Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. qui diserte exhibent τελεῖ δέ: neque aliud invenit Schol. vel. exponens ἐπιτελοῦσι δέ, atque alter vetus interpres haec habens: δύναται δὲ θεὸς τελεῖσθαι etc. In Gott. addita glossa ἐπιτελεῖ. Idem τελεῖ supra adscriptum in Guelph. Pyth. V, 117. θεὸς τέ οἱ τοῦν τε πρόφρον τελεῖ δύνασιν κ. τ. λ. Pyth. X, 49. θεῶν τελεσάντων et passim similia. Πληροὶ metri causa dederunt Byzantini, quibus hoc ex Novo Testamento maxime cognitum erat. Tellis est Schol. Mosc. B. διὰ τὸ μέτρον πληροὶ γράφε, οὐ τελεῖ. Unde πληροῦ est in schol. rec. Quin Leid. B. barbare exhibet πληρεῖ, ad exemplum istius πληροῦνται, quod Ol. VIII, 8. iidem homines imperitissimi obtruserunt Pindaro. Δι' post τελεῖ per metrum quidem ferri poterat coalescente vocis θεῶν syllaba utraque: sed manifeste fluxit ex interpretatione et assumptum est a librariis asyndeto inimicis (v. ad Ol. VI, 74.), unde delevi cum Hermanno auctoritate Ald. Ciz. Mosc. A. Mox Par. A. inepte ὄρκον. Postremo fulcrum γ' insertum post κτίσιν eieci cum Hermanno, omissum in Ald. Bodl. a. Ms. Gott. Ciz. Cygn. Par. A. Mosc. A. Aug. B. Vatic. Guelph. Leid. A. B.

Vs. 82. Φάρμακον προῦ τείνων ἀμφὶ γένυ. Hoc γένυ quid sit, non assequor. Heynius videtur contractum putasse ex γένυ. Aug. A. γένυ, quod ferri non potest: nam penultima naturā brevis, recisā per apostrophum ultimā, ne in fine quidem versus longae vices sustinet. V. de metr. Pind. lib. I, cap. X. Nam Pyth. V, 72. scribendum γαρύοντ', etsi ne certus quidem finis versus: et Pyth. IX, 50. restitui γῆπόθεν. Alias non ostendit forma γένυ' abiecta littera I: v. ad Ol. VIII, 48. Guelph. γένυν, quod nemini probabitur. Sed optimi libri γένυ, ut Ald. Gott. Bodl. Ms. item Ciz. Par. A. Aug. B. Vatic. haud dubie etiam ceteri non interpolatorum, praeterea schol. rec. In vetere corruptum est in γένυ. Hinc recte Hermannus correxit γένυ, quocum tamen nolim comparare γενύων, quod erat Pyth. IV, 225. Ut γένυ, ita apud Homerum est πληθύνει, Il. χ, 458. ubi Bentleius accentum optime correxit; ita νέκυ, ἰχθυῖ, quae in grammatica citat Buttmanus noster; neque I abicere opus est ap. Theocr. XXVI, 17. ubi malim ἐπ' ἰχθυῖ ἀνειρούσασαι. His conferri merentur πάτωρ Pyth. VI, 46. μάτωρ Nem. IV, 80. et apud Homerum ἦρω (v. Hermann. de em. rat. Gr. Gr. p. 38.) ἔρω, ἰδρῶ, γέλω, quae collegit censor Iliadis Wolfianae saepe laudatus p. 132. licet ea per ἐπεροκλισίαν formata videantur Eulathio: porro ut κέρι, σέλα, ita γήρα (non γήρα') Odyss. λ, 136. et δέπη (non δέπα') Odyss. κ, 316. quod genus scribendi veteribus usitatum testatur scholiastes Venetus, et Apollonii usus comprobat. V. censor. l. c. Mox vs. 83. ἐπαιξεν est in Rom. Mosc. B. Bodl. β. γ. Aug. A. Leid. A. Vratisl. A. ἐπέξε in Vatic. sed praestat imperfectum, licet forma defendi possit similibus κληξείν Ol. I, 110. κατεφάμιξεν Ol. VI, 56. συγκομάξατε Ol. X, 16. κοιτάξατο Ol. XIII, 73. χαλάξαις Pyth. I, 6. ἀποφλαυρίζαισι Pyth. III, 12. κοιμίξαι, de quo v. ad Pyth. IV, 106. κοιμίξαι Nem. II, 24. Proxime vs. 84. vulgo δ' ἐκείνω: v. ad Ol. III, 33. Vs. 85. Par. A. βάλεν, unde haud absurde conciceris βάλλεν. Praeterea Vatic. paullo ante Ἀμάζον' ἰδών, me quidem non probante.

Vs. 87. Διασωπίσομαι αὐτῶ μόνον. Ita libri nonnulli interpolati cum Rom. et schol. rec. ex manifesta metrici correctione, quam duxille videtur ex veteris scholii interpretatione, τὸν θάνατον αὐτοῦ σιγήσομαι. Meliores Ald. Mosc. A. Vatic. Par. A. Aug. B. Gott. Ciz. et a m. sec. Guelph. διασωπίσομαι οἱ μόνον ἐγώ: a pr. m. Guelph. διασωπίσομαι αὐτῶ μόνον, idemque praebent Lips. (nisi quod διασωπίσομαι scriptum est) Leid. A. B. et Bodleiani cum Pal. A. B. C. ut Schmidio annotatum est, quem tamen, ut ex Ald.

nonnisi *διασωπάσομαι* enotavit, ita in Pal. C. negligentius verfatum esse certo affirmari. hic enim haud dubie habuit *διασωπάσομαι* οἱ μόνον ἐγώ, quod ceterorum librorum affinitas evincit. Vera lectio *διασωπάσομαι* οἱ μόνον ἐγώ: pro cretico est paeon quartus, ex more Pindari positus de industria ob vehementiorem versus clausulam inde existentem. Nam quae Hermannus ad commendandam hanc scripturam affert, vix arbitror idonea esse. *Διασωπάσομαι* est a voce *σωπῶν* p. *σωπῶν*, unde *σσωπιμένον* Isthm. I, 63. et derivatum *σωπαίνειν*, quo Xenophon usus est de canibus. V. Hesych. ex emendatione Schneideri in Lex. Gr. h. v. Verum ut Xenoph. Mem. Socr. III, 6, 4. rescribam *διεσώπησεν*, haud suslineo.

Vs. 88. *Τὸν δ' ἐν Οὐλύμπῳ φάτναι Ζητὸς ἀρχαῖαι δέχονται.* Inepta lectio *ἀρχαῖαι*: neque enim *ἀρχαῖος* idem est quod *ἀρχαῖος*, ut tradunt lexicorum auctores, neque a voce *ἀρχή* usitatum adiectivum *ἀρχαῖος* et *ἀρχαῖα*, licet τὸ *ἀρχαῖον*, *curia magistratuum*, frequens sit apud Graecos scriptores. Recte Hermannus cum Schmidio *ἀρχαῖαι*. Sic Ald. Gott. Par. A. Vatic. Aug. B. Ciz. Guelph. Lips. Vratisl. A. Leid. A. B. (si recte relatum) nec dubito quin idem habuerint Pal. C. et Mosc. A. Habuerint inquam, non habent hodieque: nam ille Palatinus incensa Heidelberga periisse videtur Romam non auctus; Moscovienfis vero deleta urbe nescio annon superstes sit. Etiam Schol. rec. agnoscit *ἀρχαῖαι*: de vetere non liquet. Deinde cur hic scribatur *δέχονται*, non intelligo: modo vs. 67. erat *δέκευ*, ubi tamen Ald. Bodl. Ms. Gott. Aug. B. Par. A. Leid. B. Cygn. *δέχεν*. Sed *δέκευ* est Ol. IV, 9. in eodem genere carminis, et Pyth. VIII, 5. in Aeolio: item *δέκονται* Pyth. V, 86. in Aeolio, et Nem. V, 38. in oda ad Dorian indolem accedente proxime. Nullo igitur musices discrimine *δέκεσθαι* Pindarus dixit: unde hoc loco restitui *δέκονται* et Pyth. I, 98. et *δέκεται* Isthm. I, 51. Vs. 89. Leid. A. *εὐθύς*, male. Vs. 92. pro vero *ἔκων* alii *εἶκων*, alii *ἔκων*, quod dicunt esse id quod *εἶκων*. V. ad Pyth. I, 62.

Vs. 99. *Τὴ τ' ἐσόμενα τὸν ἄν φαίην σαφές.* Sententia postulat τὰ δ' ἐσόμενα, quod reposui ex schol. vet. et Cygn. consentiente, ut videtur, Vatic. *Φαίη* Par. A. *σαφῶς* Leid. B. Mox *δαίμων ὁ γενέθλιος* est in schol. vet. inscriptione et Ald. Gott. Mosc. A. Par. A. Vatic. in Guelph. supra allitum ὁ. An fuit, *εἰ δ' ὁ δαίμων γενέθλιος?* Deinde vs. 102. edidi *Δι* monosyllabum, quia anacrusis non anapaestica est disyllaba, sed iambica monosyllaba. Conf. Pyth. VIII, 104. Nem. I, 72. IV, 9. X, 56. Isthm. VII, 35. ubi v. not. Sententia haec est: *Si modo Oligaethidarum genius gentilis, hoc est, fortuna iis divinitus missa ulterius procedat nec remittat (quod verendum non est); Iovi Olympiorum praesidi et Marti Eleorum deo patrio hoc permittemus et relinquemus, ut novis eos Olympicis victoriis extollat.* Vs. 102. *Παρναστία* praebent schol. vet. Ald. Mosc. A. Vatic. Cygn. V. ad Ol. IX, 47.

Vs. 103. *Ἄμφ' Ἀργεῖ δ' ὅσα καὶ ἐν Θήβαις, ὅσα τε Ἀρκάδ' ἀνάσσων.* *Ἄμφ'* est a metricis: restitui brevem ἐν Ἀργεῖ, ut str. α'. *Ἐν* habent schol. vet. Ald. Aug. B. Vatic. Mosc. A. et a m. pr. Gott. in quo post factam lituram scriptum est *ἀμφ'*. Deinde *Ἀργεῖ δ'* est in Vatic. Par. A. Aug. B. *Ἄμφ' ὅσα τε* autem ad initium odae correctum est. Restat *Ἀρκάδ' ἀνάσσων*. *Ἀρκάδ'* enim ferri non potest, quod in dativo plurali post simplex *Σ* non abiicitur *I*, sed tantum post duplex, ut recte monuit Hermann. de dial. Pind. p. VII. Libri non interpolati praebent *Ἀρκάσων*, quod respuit metrum. Praeterea *ἀνάσσων ἀναξ* certe non Pindaricum. Igitur recipienda erat eximia Hermanni emendatio partim in comm. de metr. Pind. partim in diss. de dial. Pind. l. c. prodita *Ἀρκάδ' ἀνάσσων, surgens ara illa Arcadica Iovis Lycaei.* Conf. Nem. VIII, 40. quem locum attulit Hermannus.

Vs. 105. cum eodem scripsi *Πέλλανά τε*. V. ad Ol. VII, 86. Vs. 109. Aug. B. Vatic. *μῆσσον*, perperam. *Μῆσσον* exponit etiam schol. vet.

Vss. 109, 110. *Ἄλλὰ κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσίν*, *Ζεῦ, τέλει, αἰδῶ διδούς καὶ τύχαν τεροπιῶν γλυκεῖαν*. Quum *ἄλλὰ* in metrum peccet, Hermannus cum Mingarello coniecit *ἀνά*, ut iungeretur *ἀνά κούφοισιν ἐκνεῦσαι ποσίν*. Sane *ἄλλὰ* et *ἀνά* uno tantum distinguuntur apice, et alibi quoque confusa sunt, multoque haec coniectura Schmidianaē σὺ δὲ praestat, aliisque memoratu indignis: non tamen bene videtur dictum *ἀνά κούφοις ποσὶ*, quocum nemo conferet dictionem *ἀν' ἵπποις* et similes. Itaque in mentem venit *ἀνα*, quod posthac a Pauwio occupatum reperi: idque verum esse non licet dubitare. Iovem invocat, qui *ἀναξ* audit Nem. X, 77. Iungendum autem *ἄνα Ζεῦ*. *Ζεῦ ἄνα* in precibus sollemne est apud Homerum. ll. γ, 351.

Ζεῦ ἄνα, δὸς τίσασθαι, ὃ με πρότερον κῆκ' ἔοργεν.

Il. π, 233.

Ζεῦ ἄνα, Δωδωναῖε, Πελασγικῆ, τηλόθι ναίων.

Odyss. ρ, 354.

Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὄλβιον εἶναι, καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσσα φροσὶ ἦσι μενοιῶ.

Digamma antiquum vocis *ἀναξ* etiam lenit productionem ultimae in *ιδέμεν* aliquanto insolentiorum apud Pindarum. Cf. ad Ol. III, 37. Iam ubi *ἐκνεῦσαι* pendet ab imperativo *τέλει*, ut est in vulgata, aperta sunt omnia: nihilo tamen minus corrupta verba, quum ipsum illud *τέλει* nentiquam a Pindaro profectum sit. Quippe optimorum et interpolatione non vitiorum codicum lectio est haec: *Ζεῦ τέλειε, αἰδῶ τε δίδου*. Ita Gott. Mosc. A. Aug. B. Par. A. Aldina cum his consentit, nisi quod *αἰδῶ* repraesentat, non, ut Schmidius putabat, per nefas typhethetae textum vitiantis, ut Aldo hero gratificaretur, sed ex codice; Ciz. Aldinam refert usque eo, ut ipsum illud *αἰδῶ* praebeat, neque tamen inde transcriptus est, ut demonstrabo in Appendice. Vatic. *τέλειαι αἰδῶ τε δίδου*. Guelph. a m. pr. *τέλειε* et *αἰδῶ διδούς*, deinde correctum est *αἰδῶ τε δίδου*. In Mosc. A. additum glossema imperativi, *πληροῦ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ τοῦ Ξενοφῶντος*. Pal. C. haud dubie consentiebat his melioribus libris. Schol. vet. certe *δίδου* legit, atque opinor *τέλειε*, ut colligo ex hac nota. *Δίδου μοι οὖν, φησὶν, ὃ Ζεῦ, τελεστικωτάτην* (legendum puto *Ζεῦ τελεστικωτάτε*.) *τὴν παρὰ σοῦ αἰδῶ τε καὶ εὐτυχίαν*. At recens cum interpolatis libris *τέλει* et *αἰδῶ διδούς*. Postremo *διδούς* esse corrigentis grammatici, ostendit schol. Mosc. B. *μη δίδου γράφε, ἀλλὰ διδούς: οὕτω γὰρ κἄλλιον*. Primum igitur restitue *Ζεῦ τέλει*, ut voluit Hermannus de dial. Pind. p. VII *Ζεὺς τέλειος* est ap. Pausan. VIII, 48. ubi eius ara memoratur Tegeae, et ap. Aeschyl. Agam. 967.

Ζεῦ, Ζεῦ τέλειε, τας ἑμας εὐχὰς τέλει.

Est idem qui Sept. adv. Theb. 111. vocatur *Ζεὺς παντελής* (conf. Suppl. vs. 535.), vs. 152. *Θεὸς τελείους* comprehensus, ut apud Lucianum Deor. Concl. c. 15. licet nugantem. De diis *τελείους* ex industria egit Spanhemius ad Callim. Hymn. in Pall. 131. 135. unde tamen non multum lucreris. *Ζεὺς τέλειος* praeterea restituendus monente iam Hermano Pyth. I, 67.

Ζεῦ τέλει', αἰεὶ δὲ τοιαύταν Ἀμείνα παρ' ἕδωρ

αἴσαν ἀστοῖς καὶ βασιλευσὶν διακρίνειν ἔτυμον λόγον ἀνθρώπων,

ut scholia legunt et libri ante Schmidium impressi cum codicibus scriptis omnibus, exceptis Ven. B. qui *Ζεῦ δὲ τέλει*, et Aug. D. qui *Ζεῦ τελείαις αἰέν*. Quodsi ibi imperativum *τέλει* retinueris, incommode positum est δὲ post *αἰεὶ*: sin scribas *Ζεῦ τέλει'*, legitimi-

mum occupat locum, ut Ol. I, 36. *ὡς δ' ἀντία προτέρων, φθέγγομαι.* Ol. VI, 12. *Ληησία, τιν δ' αἶνος ἐτοῖμος.* lb. 103. *δέσποτα ποττοῦ-δον, εὐθύν δὲ πλόον καμάτων ἐκτός ἐόντα δίδου.* Ol. VIII, 15. *Τιμόσθερες, ὕμμε δ' ἐκλάρωσεν πότιμος.* Pyth. IV, 51. *ὦ μάκαρ ὡς Πόλυμνάστον, σὲ δ' ἐν τούτῳ λόγῳ,* et saepius. Neque aliter Homerus et tragici. Itaque nisi *τέλει* a Pindaro dictum esset, debuisset scribi *Ζεῦ*, *τέλει δ' αἰεὶ τοιαύταν*, quod fieri ob metrum non potest. Nec sine causa tum in Pythio primo in Aetnaeum Hieronem, tum in hoc carmine, quod Xenophonti Corinthio scriptum est, Iovem perfectum videtur poeta invocasse: nam Iovem Aetnae cultum *τέλειον* appellatum esse conficio, et Syraculis advectum Aetnam, Syraculas autem ex matre Corintho; ut Diana Munychia Athenis Miletum, Mileto Cyzicum. Itaque restituta utriusque loco antiqua lectione *τέλει*, infinitivi *ἐκνεῦσαι* et *διακρίνειν* explicandi sunt ex omisso imperativo *δός*, quod genus loquendi sollemne in precibus distinguendum est ab infinitivo simpliciter imperativi vices gerente. Plene dixit Homerus ll. γ. *Ζεῦ ἄνα, δός με τίσασθαι, ὅ με πρότερον κἀκ' ἔοργεν*, et Aeschyl. Choeph. 16. *ὦ Ζεῦ, δός με τίσασθαι μὲρον πατρός.* At frequens imperativi ellipsis. Vide modo haec exempla: Herodot. V, 105. *ὦ Ζεῦ, ἐκγενέσθαι μοι Ἀθηναίους τίσασθαι.* Aristoph. Acharn. 434.

*ὦ Ζεῦ δίοπτα καὶ κατόπτα πανταχῆ,
ἐνσκενύσασθαι μ' ὅλον ἀθλιώτατον.*

Conf. Matthiae Gr. Gr. p. 786. et scriptores ibi laudatos. Omnium vero maxime appositum ad locum nostrum est Homericum illud,

*Ζεῦ ἄνα, Τηλέμαχόν μοι ἐν ἀνδράσιν ὕλβιον εἶναι,
καὶ οἱ πάντα γένοιθ', ὅσα φρεσὶ ἤσι μενοιῶ.*

Ubi ex infinitivo in optativum transit oratio, ut hoc loco in imperativum *δίδου*. Ita enim libri incorrupti; quod quum grammaticus non concoqueret, correxit *διδούς*. A syn-deton Pindaro frequentissimum est enixius precantis et supplicis; librarii tamen id diligenter caventes interposuerunt *τε* metro infestum. Conf. ad Ol. VI, 74. Sic constituta oratione colo distinguendum erat ante *αἰδῶ*. Postremo forma *δίδου* pro *δίδου* Pindarus utitur sola. V. Ol. I, 85. VI, 104. VII, 89. ubi, ut in ceteris locis aliquot codices, male Bodleiani tres, Guelph. et schol. rec. *δίδου* cum Leid. A. communem formam constanter servante. Eandem sustuli Nem. V, 50.

O L Y M P. XIV.

- ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 ˘
 5 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘
 10 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ -

Carmen hoc breve quidem sed eximium Dawesius (Misc. critt. p. 68 sqq. ed. Burgeff.) aliique in stropham et antistropham distinguere conati sunt infeliciter: perfecit tandem Hermanni ingenium, abs quo tamen discedendum nobis passim fuit. Etenim tam corruptum carmen est, ut sine coniecturis rellitui non possit: nobis vero alia quaedam coniectare opus visum, quam Hermannio: qua in re verum nos omnibus locis affectos esse neutiquam spondemus. Carmen quum e lacerati codicis ultimo folio transcriberetur, tot videtur mendis inquinatum esse. Ceterum versus ita distinxī, ut artis postulabant praecepta: ubi dubia res videri potest, monebo in annotationibus, quas ita digeram, ut strophae utriusque respondentes sibi versus coniungam.

Vss. 1. et 13.

Καρισίων ἰθάτων λαγοῖσαι αἶτε
 Πόντι Ἀγλαΐα φιλησίμολπέ τ̄

Hermannus ob hiatum in str. α'. distinxit post λαγοῖσαι: quod fieri posse neget, nisi dividendum censeas vocabulum φιλησί-μολπε. Hanc tamen metri descriptionem in str. α'. praebent Ald. Rom. Lips. Gott. Bodl. γ. Mosc. A. Guelph. Cygn. Par. A. etc. sed str. β'. plurimi versum finiunt voce φιλησίμολπε integra. Primum versum palimbacchii et choriambi modulo concludere possis:

- ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ -

Καρισίων ἰθάτων

ὦ πόντι Ἀγλαΐα

sed obest analogia carminis vss. 2. 3. 4. 5. 12. logaoedicum suadens ordinem longiorem. Itaque versum terminavi in voce αἶτε, et str. β'. in φιλησίμολπέ τ̄, offendente licet apostropho in fine versus. Supererat hiatus in λαγοῖσαι αἶτε, quem sicuti scripto λαγοῖσαν, ad ἔδραν. Ac nisi Bekkerum, accuratissimum virum, latuit varians lectio, dum

ad meam editionem conferebat codicem, Vatic. agnoscit *λαχοῖσαν*. Praeterea str. β'. syllaba versui deest, quam supplevit Hermannus corrigens *ὦ πότνι*, exemplo Dawesii. Hoc quoque in Vatic. videtur extare. Taceo enim eorum nugae, qui *Καφισίων* putant trisyllabum esse: quippe contractionis huius nullum in veteribus certum est exemplum, speciosa multa. Iam si quid a me in hoc versu constituendo peccatum, fortasse hoc est, quod a sequenti disiunxi: nam uterque potest concatenari:

- / 0 / 0 0 - 0 - 0 - 0 - / 0 0 - 0 - 0 - -

Post *ἔδραν* vero finiri versum dubium non videtur, et consentiunt boni libri. Cur tamen maluerim primum et secundum numerum distinguere, quam consociare, colliges ex iis, quae de similibus versibus passim monui.

Vss. 3. et 15.

Ἦ λιπαρῶς ἀοιδμοὶ βασιλειαὶ
παῖδες, ἐπάκοι τῶν, Θάλια τε

Str. β'. nec respondet priori, nec licet supplere *γίγνεσθε* ad adiectivum *ἐπάκοι* (v. ad Ol. I, 28.): itaque structura aequae quam numerus vacillat. Non novi melius quam quod Hermannus attulit *ἐπάκοος γένευ*, singulari verbo per figuram Pindaricam posito, ubi ex vulgari usu pluralis solet esse: quae coniectura eo est probabilior, quod etiam in sequentibus singulari constanter usus poeta est, ut dixit *ἰδοῖσα* et *σεῦ ἕκατι*. Str. β'. Par. A. omittit *τε*. Ceterum *λίquis* versum finire velit ante vocem *βασιλειαὶ*,

/ 0 0 - 0 - 0 -
ὦ λιπαρῶς ἀοιδμοὶ
παῖδες, ἐπάκοος γένευ,

Ionico a minori in sequentem reiecto versum, hiatus oberit str. β'. in *Θάλια τε* | *ἐρασιμολπε*. Nam quominus ille Ionicus integrum constituat versum, usus lyrici impedit.

Vss. 5. et 17.

Κλῦτ', ἐπεὶ εὐχομαι· σὺν γὰρ ὑμῖν τὰ τεργνὰ καὶ
κούφα βιβῶντα· Ἀυδίῳ γὰρ Ἀσωπιγον ἐν τρόπῳ

Haec quam sibi non responderent, Hermannus scripsit *τά τε τεργνὰ*, et in str. β'. cum Pauwio *Ἀυδίῳ γὰρ*, quod tamen quum videret barbarum esse, posthac litteris ad me datis significavit legendum *Ἀυδίῳ δ'* atque str. α'. transponendum *σὺν ὑμῖν γὰρ*. Veras has lectiones esse non dubito. Priorem *τά τε τεργνὰ καὶ* firmare licet ex Vatic. exhibente *τὰ τεργνὰ τε καί*: alteram *Ἀυδίῳ δ'* frequens imprimis particularum *γὰρ* et *δέ* tum apud Pindarum tum in aliis scriptoribus commutatio a librariis facta commendat magnopere. Illud vero *σὺν γὰρ ὑμῖν* inde videtur natum, quod *γὰρ* exciderat atque alieno mox loco, ut saepe factum, e meliori codice repositum erat. Etenim *γὰρ* abest a Leid. A. agnoscit tamen eiusdem glossa interlinearis: *δὲ ὑμῶν γὰρ γίνεται τὰ γλυκία*. Idem accidit Ol. X, 10. ubi vera lectio haec, *ἀνθεὶ ἐσσεὶ προπίδεσον*: deinde omissum est *ἐσαι*, ut in Ald. Gott. Aug. B. Par. A. Vatic. Leid. A. unde deletum reperitur in Guelph. rursus autem reductum in textum est, sed in Cygn. perperam ante vocem *ἀνθεὶ* positum. Neque aliter factum arbitror in illo *τά τε τεργνὰ*.

Vss. 6. et 18.

Τὰ γλυκία γίνεται πάντα βοροῖς,
ἐν μελέταις τε ἀείδων μόλον,

Haec quoque emendanda sunt, quo constet metrum. Primum igitur tollendus hiatus illicitus *τε ἀείδων*, et scribendum cum Hermanno *τ' ἀείδων*, addicente Vatic. Deinde cum eodem reduxi veterem lectionem *ἐμολον* ex Ald. Vatic. Gott. Par. A. Aug. B. Mosca

A. Ciz. Bodl. Ms. Lips. Guelph. Leid. A. B. Cygn. Nondum tamen sibi respondent ver-
sum initia: nam ut in carmine binarum stropharum metri dactylici arsin in stropha
solutam putem, admisso procelentimatico τὰ γλυκεία pro dactylo, abhorret animus.
Itaque olim corrigebam μελέταισιν τ' ἀείδων: mox probabilius visum μελέταις ἐν τ' ἀεί-
δων, transposito ἐν ad normam aliorum locorum, v. ad Ol. VI, 53. quam inversionem
offendisse librarios nihil mirum. Iam vocis γλυκεία duae ultimae syllabae pronuncians
contrahendae sunt more epico, ut Ἀλέξανδρον θεοειδέα etc. V. de metr. Pind. lib. III,
cap. XVIII.

Vss. 7. 8. et 19. 20.

Ἐὶ σοφός, εἰ καλός, εἴ τις ἀγλαὸς ἀνὴρ. οὔτε γὰρ θε-
οὶ σεμνῶν Χαρίτων ἄτιοι

Οὐκ' Ὀλυμπιότικος ἂ Μινύεια σεῦ ἔκατι.
μελαιτεργία γῶν δόμον

Prior versus in plures dispelci poterat, primum post εἴ τις, deinde post ἀνὴρ. Sed
ultima pars, quae est dipodia trochaica, integrum versum nusquam constituit, ut di-
ximus in commentariis de metris: nec probabile visum post vocem εἴ τις versum termi-
nari, qui elegantissimus est, ubi tres hae partes in unum coniunguntur. Postremo ne
sequenti quidem versui praemitti trochaica illa dipodia potest, quia duae concurrerent
theses, si quidem metrum tale est, quale posuimus. In lectione nihil a nobis mutatum
est, nisi quod addidimus τὶ ante σεμνῶν. Quippe ut vulgo legebatur, nullo modo rite
constitui versus poterant, quod intelliget, qui tentare varia voluerit. Nam, ut hoc
unum commemorem, si vulgatam retineas, in stropha et vocabulum dividitur, et vs. 8.
male spondens est, str. β'. habente iambum, qui cum trochaeo nunquam apud Nostrum
commutatur. Siu autem alio modo distinguere versus velis, neutiquam sibi responde-
bant. Addito vero illo τὶ, vox θεοὶ est monosyllaba, de quo v. ad Ol. IX, 111. Τὶ
est κατὰ τὶ, ut vulgo exponunt, quemadmodum in tali Homerico, οὐδέ τι θυμὸς ἐδύε-
το δαιτὸς εἴσης: Graecique id negativis particulis addere inprimis solent. De enclitica
initio versus posita dixi de metr. Pind. lib. III, cap. XXII. Quae tamen ibi attuli exem-
pla, excusationem habent talem, qua nostram coniecturam tueri nequeas: sed facilius
feras τὶ initio versus, quam τε aut γε, quippe quod τὶ praeponi etiam voci potest, ad
quam pertinet, ut ἐπι τι καινόν, atque etiam accentu passim notatur, γε autem et τε
neque praeponitur voci, ad quam spectat, neque accentum patitur. Simile quodam-
modo πόθ' initio versus Nem. VI, 44. ubi v. not. Itaque licet incerta coniectura sit,
toleretur, donec melius in medium collatum fuerit. Postremo str. β'. scripsi Μινύεια
pro vulgari Μινύεια ratione destitute omni. Ibid. vs. 20. γῶν onittit Leid. B.

Vss. 9. et 21. Hi sibi profus respondent. Finem prodit hiatus str. α'. Sed str. β'.
male pro ἔθ' est ἐλθ' in Ald. Pal. C. Gott. Mosc. A. Par. A. Ciz. Lips. ἐλθ' in Vatic.
ἐλθ' ἢ ἄχ' in Aug. B.

Vss. 10. 11. et 22. 23.

Ἔργων ἐν οὐρανῷ χρυσοτόξον θέμεναι παρὰ
Πύθειον Ἀπόλλωνα ἑρόνους,

Κλειόδαμον ὄφρα ἰδοῖσ' υἷον εἴπῃς ὅτι οἱ νέαν
κόλποισι παρ' εὐδόξιο Πίσας.

Hos versus, ab aliis aliter constitutos, ita in ordinem redegi, ut nihil prope mutandum esset. Primum enim animadvertendam, modo Κλεόδαμον legatur trisyllabum, vs. 10. et 22. facile posse conciliari: itaque edidi Κλεΐδαμον, ex dialecto Dorum et Aeolum. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. coll. Koen. ad Gregor. p. 76. ed. Batav. Sic Pindarus Δεινομένεως, Ἀριστοφάνεως, Φεύμοροι p. Φεόμοροι, ut alii Θεοδοσία, Θευξέ-νια, Θεύφιλος etc. Ac notes Orchomenium patria lingua Κλεΐδαμον vocari, non Κλεόδαμον, ut vicinis Orchomeno Thebis mater Pindari non Κλεοδίκη est, sed Κλευδίκη. Deinde reduxi ὄφρ' ἰδοῖς ex libris omnibus: hiatus Schmidius intulerat. Sic versu finito in praepositione παρὰ (v. de metr. Pind. lib. III, cap. XXII.) prorsus sibi respondent vs. 10. et 22. Εἴπης perperam omittit Leid. A. νέαν agnoscunt plurimi libri, etiam Guelph. a m. sec. verum Bodl. Ms. Cygn. et a m. pr. Guelph. habent νέον. Sequentem versum haud mediocriter laborantem ita constituit Hermannus:

- ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ -
τὸν Πύθειον Ἀπόλλωνα θρόνους
κόλποισι παρ' εὐδόξοιο Πίσας.

Articulum τὸν Mingarellus reponendum primus censuit, sed ferri non potest, nec nunc probatur Hermannus. Praeterea Ἀπόλλωνα prima longa quis tulerit in lyrico? In epico enim versu longam extorquet numerus. Utrique difficultati medeare, ubi scribas εὐδόξου sine libro et κόλποις ex Lips. Leid. B. Utrumque Hermannus quoque nunc quidem placere comperi. Iam dimeter est iambicus, soluta str. α'. prima arsi in nomine proprio Πύθειον, ut dactylus sit pro spondeo. Conf. Pyth. VII, str. 8. Non ausus hoc Pindarus in Dorio fuerit, sed in Lydio aut Aeolio haud offendit. Aliter statuit Hermannus, cuius rationem per litteras mecum communicatam nolo explicare, quippe quem haud dubitem nostram praelaturum esse, quum cognoverit. Ceterum Leid. A. habet κόλποισιν.

NOTAE CRITICAE IN PYTHIA.

P Y T H I.

Strophae.

$\begin{array}{l} \text{L} \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup \text{~} \\ \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \text{L} \cup \\ \text{x} - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \text{~} \\ - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \cup \text{L} \cup - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \\ 5 \text{L} \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \text{~} \\ \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \text{L} \cup - \cup \end{array}$

Epodi.

$\begin{array}{l} \text{L} \cup \cup - \cup \cup - - \text{L} \cup - \cup \text{L} \cup \text{~} \\ \text{L} \cup \cup - \cup \cup - \cup \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup \text{~} \\ \\ \text{L} \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup - \text{~} \cup \cup \text{~} \\ - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - - \text{L} \cup \text{~} \\ 5 \text{~} \cup \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - - \text{L} \cup - \\ \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup - - \\ \\ \text{~} \cup \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup - - \text{L} \cup \cup - \cup \cup \text{~} \\ \\ \cup \cup \text{L} - \text{L} \cup \cup - \text{~} \cup \cup - - \text{L} \cup - \cup \end{array}$

Strophae versus quartus et quintus, et epodi quintus, sextus ac septimus neque hiatu neque syllaba ancipiti separantur, sed interpunctione crebra: temerarium igitur foret coniungere, qui seiuncti sunt optimi. Epodi versus ultimus dividi in duos poterat:

$\begin{array}{l} \cup \cup \text{L} - \text{L} \cup \cup - \\ \text{~} \cup \cup - - \text{L} \cup - \cup \end{array}$

sed analogia strophae vs. 2. et longiorum versuum in fine stropharum frequentia movit ut continuarem, licet disiungendo nullum divideretur vocabulum: cuius rei causa haec, quod post choriambum legitima est incisio, ut str. 2. α' . ant. β' . str. β' . ant. γ' . str. δ' . ϵ' . ant. ϵ' .

Vs. 4. *Ἀγησιόρων ὀπίσταν τῶν προομιῶν.* Προομιῶν Graecum quidem est (v. Eustath. ad II. α , p. 122. 45. ad Odyss. δ , p. 149. 17.), sed hoc loco e Schmidii fabrica profectum, qui et articulum addidit latis hic importunum. Restitui cum Hermanno lectionem librorum ὀπίσταν προομιῶν. Solus Leid. B. προομιῶν.

Vs. 6. *Χαλάξαις*. Ita hic scribitur vulgo ex Rom. assentientibus libris optimis. *Χαλάξαις* Ald. Bodl. C. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. *χοράξαις* Bodl. β. γ. Eodem modo vs. 45. alii vulgatam, alii Pindaricam Dorienlium formam praebent, ut docent ibi annotata. Et vs. 79. *τελέσαις* Rom. Aug. D. Ald. *τελέσσαις* Gott. Par. A. Ven. D. cuius etiam in Ven. F. comparent vestigia; *τελέσαις* Ven. B. *τελέσσαις* Guelph. Taceo de iis, ex quibus nihil relatum est. At vs. 81. *συντανύσαις* foli Rom. et Aug. D. et si forte alius, ex quo nihil enotatum; Gott. *συντανύσσαις*, Ald. Bodl. C. γ. Leid. B. Ven. B. D. F. et Guelph. *συντανύσσαις*. Vs. 8. qui libri habeant *γλεφάρον*, in praefatione proditum p. XXXIV. Ibidem Schmidius correxit *ἐγκατέχεινας*, quippe quod pronunciaret *κλαυττρον*. Ex eadem causa in Leid. B. repositum *μὰν κατέχεινας*.

Vs. 13, 14. Ὅσα δὲ μὴ πεφίληκε Ζεὺς, ἀτύζονται βοῶν Πιερίδων ἄδοντα γῶν τε καὶ πόνοι κατ' ἀμαιμάκετον. Vulgatam *ἀτύζονται* aspernantur libri optimi, ii maxime, quibus scholia insunt vetusta, Par. A. Ven. D. F. et Gott. in quo *εἰ ἀτύζηται*, ne penultima sit brevis: sed schol. ms. *ἀτύζεται* habere dicitur. Igitur *ἀτύζονται* metrici interpolatiōnem esse iudicavi, praefertim quum ipsum illud *ἀτύζηται* ostenderet, quam aegre grammatici ancipitem hoc loco tulissent. Ut *ἀτύζονται* in *ἀτύζεται* mutaretur, si illud fuisset primitivum, nulla poterat causa esse; quoties enim verbum plurale neutris coniungatur, grammaticos haud arbitror ignoralle. Licet autem a Pindari usu neutiquam abhorere *ἀτύζονται* latear, ut Ol. II, 91. *ἐντὶ βέλῃ* dixit, et Ol. XI, 89. *τὰ φάναρ*; tamen praetulisse singularem neutri iungendum ideo videtur, quod plus habet contemptus et abominationis, aut certe minus est honorificus: absque quo si foret, metri causa per placere debuisset *ἀτύζονται*. Ad scholiorum editorum auctoritatem non provooco. Quae ubi exponunt *ἀποστρέφονται*, pluralem; ubi dicunt, *ἀπὸ κοινοῦ τὸ ἀτύζεται*, singularem agnoscere videntur: tamen incertum utrumque, quod illis plurali numero loqui interpret poterat, etiam si singularem inveniret in poeta, hic autem haec eius esse sententia potest, e voce *ἀτύζονται* ad Typhoëum *ἀπὸ κοινοῦ* supplendum esse *ἀτύζεται*. Sed Aug. D. Schmidio auctore legit *δ' ἄδοντας*. An fuit *ἀτύζονται βοῶν Πιερίδων ἄδοντες*? Audacius hoc atque adverlus grammaticae severioris leges dictum esset, non tamen lyrici indignum, metroque congruum vel maxime.

Vs. 15. Ὅς τ' ἐν αἰνῇ Ταρτάρῳ κεῖται θεῶν πολέμιος. Operae pretium est disputare de coniectura viri doctissimi et amicissimi Friderici Thierschii, quam in libro usui scholarum accommodato, in Iacobii nostri Anthologia poetica p. 244. primum propositam in textum recepit: *ὅς τ' ἐν εὐνῇ Ταρτάρῳ κεῖται*, quod Tartarus non posset femininus esse, quodque Pindaro locus Homeri obversatus esset haud dubie Il. β, 783.

ἐν Ἀρίμοις, ὅθι φασὶ Τυφωεύς ἔμμεναι εὐνῆς.

Sed vide quam sibi haec similia sint: Homerus *Ἄριμα* dicit *Τυφωεύς εὐνῆς*, Pindarus a Thierschio emendatus *Ταρτάρου εὐνῆς*; Homero Typhoens in suis iacet cubilibus Arimis, Pindaro in Tartari cubilibus; Homero *εὐναὶ Τυφωεύς* sunt, in quibus recondatur Typhoens, Pindaro *εὐναὶ Ταρτάρου*, in quibus idem lateat Typhoens. Haud reperio similitudinem ullam. Nec *Ταρτάρῳ* est genitivus Pindaricus, sed *Ταρτάρου*. Eandem idem coniecturam repetiit in Actis philologorum Monacensium Vol. I, fasc. II, p. 222 sqq. accuratius pensitatis rationibus: at ne cae quidem mihi satisfaciunt. Sane *εὐναὶ* sunt *lambula*, quod erudite ibi persecutus est; sane *εὐνῆς Ἄιδος* dixit auctor epigrammatis, ex quo affertur, *κεῖμαι ἐς ἀνχηροῦς καὶ ἀλαμπείας Ἄιδος εὐνῆς*: tamen hinc nihil conficitur. Sed analogiae sermonis repugnat ἡ *Τάρταρος*. Quippe *τὴν αἰθέρα* comparari non posse monet Thierschius; neque, ut hoc addam, Ionica forma *ἡ αἰών*, quam cum epicis scenisque poetis communem habet Pindarus ex dialecto, ut fertur, Ionica (v. Pyth. IV, 186.

V, 7. Nem. IX, 44. coll. Eustath. ad Il. γ, p. 1353. 1.), prudenter conferetur. Illud quoque concessum laetatur, Pindaro Ἰσθμῶν esse femininum: nam Ol. VIII, 48. satis tumentur tres loci Ol. VII, 81. Nem. V, 37. Isthm. I, 32. et analogia generis earum vocum, quae terrae aliquam partem designant. Adde quod vel Appuleius Latino sermone *Isthmum Ephyraeam* in versu dixit Metam. I, 9. Hac tamen analogia τὴν Τάρταρον defendi posse negatur. Qua de causa, obsecro? Nempe etiam Tartarus regio est et tractus, licet subterraneus. Postremo producuntur testimonia veterum. Schol. ad h. l. τὴν Τάρταρον Pindarum dicit pronunciale κατὰ τὸ ἴδιον ἔθος. Quid hoc sibi velit, intelligas ex eodem schol. ad Ol. VIII, l. c. ἐπίφορος (ὁ Πίνδαρος) ἐστὶ πρὸς τὰ θηλυκὰ ὡς τὸ ἐν αἰνῇ Ταρτάρῳ, ὡς καὶ γὰρ τῇ Ἰσθμῷ. Ita recte Heynius emendavit. Ex dialecto tamen aliqua Pindarum huic allueville consuetudini quis dubitet? Praeterea τὴν Τάρταρον agnoscit Schol. Venet. ad Il. α, 312. nostrum asserens locum, indeque Etymologus v. Κέλυσθος, notante etiam Balthio Append. ad Epist. crit. p. 39. Accedat Eustathius ad Il. α. p. 81. ubi eadem sunt quae apud Schol. Venet. et Etym. et in iis haec pleniora: μεταβολὴ γένους καὶ ἡ Ἰσθμὸς καὶ ἡ Τάρταρος παρὰ Πινδάρῳ, καὶ παρὰ Ἡσιόδῳ οὐδετέρως Τάρταρά τ' ἠερόεντα. Et ex vetere usu observato Nicander Theriac. 204. dixit Τάρταρον ἰλνύεσσαν, quod opportune suppeditavit Passowius *üb. Zweck, Anlage u. Ergänz. Gr. Wörterb.* p. 74. Verbum non amplius addo. Vs. 20. Aug. D. τιθάνα.

Vs. 26. Τίρας μὲν θανατίσιον προσιδέσθαι. Θαῦμα προσιδέσθαι non usitatum, sed θαῦμα ιδέσθαι sive ιδεῖν, inprimis ubi opponatur θαῦμα ἀκούσαι. Illud πρὸς correctoris addidit manus ad explendum metrum: non agnoscit Schol. dicens, θανατίσιον μὲν ιδεῖν, θανατίσιον δὲ καὶ τῶν παρόντων καὶ ἑωρακῶτων ἀκούσαι; non agnoscunt libri optimi: nam Aug. D. Par. A. Ven. F. habent θανατίσιον ιδέσθαι, quod transmutatum in προσιδέσθαι in codice, ex quo fluxit Rom. contra Pal. C. Guelph. Ven. B. D. θανατίσιον πνθίεσθαι, natum ex τι ιδέσθαι. Etiam Gott. a m. pr. πνθίεσθαι, sed recentior manus in litura addidit τι, et in marg. γρ. ιδέσθαι. Ipsum τι πνθίεσθαι exhibent Bodl. C. Par. B. insigniter interpolati. Quid multa? Vera lectio est θανατίσιον τι ιδέσθαι in Ald. Leid. B. Bodl. β. γ. quae cum transisset in θανατίσιον πνθίεσθαι et θανατίσιον ιδέσθαι omisso τι, varie deinceps correctae est. Θαῦμα ιδέσθαι habes Il. ε, 725. κ, 439. σ, 83. 377. Odyss. ζ, 306. η, 45. θ, 366. ν, 108. Heliod. Scut. 104. 221. etc. Docta est lectio, qua hiatus constituitur ante vocem ιδέσθαι, quippe expletus praeter Aeolica littera. Quoties ιδεῖν in hiatus positum sit, v. de metr. Pind. lib. III, cap. XXII. Vs. 33. Ven. B. ἄριμτι.

Vss. 33, 34, 35. Ναυσιπορήτοις δ' ἀνδράσι πρώτα χάρις ἔς πλοῶν, ἀρχομένοις πομπῶν ἔλθεῖν οὖρον ἰσοκότα γὰρ Κῆν τελευτᾶ φερέτου νόστου τιχῆν. Heynius de Pauwii sententia interpunctit post πλοῶν, ut iungeretur πρώτα χάρις ἔς πλοῶν, atque ut evitaretur Schmidii lectio ἐρχομένοις ad verba ἔς πλοῶν constructa, quam duxit ex Aug. D. et corrupto scholio Nem. I, 49. vulg. ubi est ἔς πλεῖν ἐρχομένοις. Utrunque falsum: nec melius Vauvilliers coniungit ἔς πλοῶν ἀρχομένοις, *aufsicantibus sive sacrificantibus in navigationem*. Structura haec est: ναυσιπορήτοις ἀνδράσι πρώτα χάρις ἐστὶ, ἀρχομένοις οὖρον πομπῶν ἔς πλοῶν ἔλθεῖν. Itaque Heynianam interpunctionem delevi. Ἀρχομένοις non vacat, sed oppositum est sequenti τελευτᾶ. Perperam Bodl. β. γ. Leid. B. πρώτον. Maiores fluctus excitandi in illis, κῆν τελευτᾶ φερέτου νόστου τιχῆν. Φερέτου cum Rom. libri pauci, sed reliqui magno numero φερέτα, ut Ald. Bodl. β. γ. Gott. Leid. B. Par. A. B. Ven. B. D. F. sine ἰ subscripto, excepto, si vere relatum, Gottlingensi. Incertum etiam κῆν τελευτᾶ, sive κῆν τ. λ. υτῆ, ut vulgo scribitur: nam plures codices exhibent ἐν καὶ τελευτᾶ, ut Ven. B. D. F. Aug. D. Gott. Guelph. Quin Par. A. a m. pr. ἐν καὶ τελευτᾶν; correxit alia τελευτῆ. Postremo Par. B. καὶ τελ. omisso ἐν. De scholiaste

non liquet. Sed his variantibus librorum lectionibus consideratis dubium non videtur *κἄν* esse a grammatico profectum, et olim lectum καὶ τελευτὰν φερτέρα νόστου τυχεῖν; deinde correctum esse τελευτᾷ, addito in margine ἐν, mox κἄν τελευτῇ metri causa, postremo φερτέρου. Perierat *ν* in fine vocis φερτέρα ob insequens νόστου: quo restituto legendum καὶ τελευτὰν φερτέραν νόστου τυχεῖν, hoc est: *Ubi initio secundus navigationi ventus millitur divinitus, probabile videtur, fore ut finis etiam redivus melior contingat.* Ad τυχεῖν intellige αὐτοῖς. Il. λ, 683. οὐνεκα μοι τύχε πολλά. Odyss. ξ, καὶ μοι μάλα τύγγανε πολλά. Aeschyl. Prom. 346. πλείστοισι πημονάς τυχεῖν; et ubivis. Pyth. II, 92. πρὶν ὅσα φροντίδι μητίονται τυχεῖν. Τελευτὰν νόστου dixit poeta ut πράγματος Ol. XIII, 72. τελευτὰν φερτέραν ut τελευτὰς καλλίονας fragm. hyporch. I, 4.

Vs. 37. Λοιπὸν ἔσσεσθαι στεφάνοισι τε ἵπποις τε κλυτάν. Hiatus τε ἵπποις quum ferri nequeat, Hermannum de dial. Pind. p. VII. secutus olim corrigebam, στεφάνοισι τ' ἐν ἵπποις. Mox tamen vidi, στεφάνοισι τε, quod in solis interpolatis Bodl. C. et Par. B. reperitur, metrico deberi: nam τε illud abest a ceteris omnibus, ex quibus Rom. στεφάνοισιν ἵπποισι τε, Ald. Leid. B. ut vulgo (credo etiam in Bodl. β. γ.) στεφάνοισιν ἵπποισιν τε, Gott. Guelfh. Aug. D. στεφάνοισιν ἵπποις τε, Ven. B. D. στεφάνοισιν ἵπποις τε, Par. A. στεφάνοισιν ἵππια τε, Ven. F. στεφάνοισιν ἵππια τε. Iam emendare poteram στεφάνοισιν ἐν ἵπποις τε (cf. ad Ol. VI, 53.), ut Pyth. IV, 130. aut στεφάνοισι καὶ ἵπποισιν κλυτάν. Sed neutrum verum: deest enim subiectum *Aetnam*, quo hoc loco carere non possumus; unde Heynius coniecit στεφάνοισι νιν ἵπποις τε κλυτάν. Atque haec ipsius Pindari manus est: στεφάνοισι νιν transit in στεφάνοισιν; quum tamen excidisset νιν et in aliis servatum esset codicibus, loco alieno insertum est metri causa, quod putabant (v. ad vs. 57.), in hunc modum, λοιπὸν ἔσσεσθαι νιν στεφάνοισιν, ut discrete scriptum in Ald. et Leid. B. et ἔσσεσθαι plurimi tenent codices. Mirum vero νιν in ipsa Ald. editum latuisse interpretes recentiores omnes. Accedit Scholiastae explicatio: καὶ εἰς τὸ λοιπὸν αὐτὴν ἵπποις τε καὶ στεφάνοις ἐνδοξον etc. Vs. 38. pro vulgato ὀνομαστάν Gott. exhibet ὀνυμαστάν; volebat credo ὀνυμαστάν: nam *ν* duobus punctis notari in multis codicibus solet. Et ὀνυμαστάν agnoscent Par. B. ac Guelfh. At Pindarus licet non aliter dicat quam ὀνυμα, tamen in verbo ὀνομάζειν ac proinde in verbali ὀνομαστός non assumit *ν*, nisi in Aeo-liis carminibus, ut Pyth. II, 44. VII, 6. XI, 6. idque in solis formis ξ habentibus. Debebat igitur saltem ὀνυμακτάν esse, quod est ἀπὸ τοῦ ὀνυμάζειν, ut πρῶκτάν ἀπὸ τοῦ πρῶξειν. Sed ne sic quidem in hac oda possit locum tueri.

Vs. 39. Λίκε καὶ Δάλου ἀνίσσων Φοῖβε, Παρνασσῶ τε κρήναν Καπταλίαν φιλέων. Verum est Δάλου: v. Herm. ad Orph. p. 722. habentque Bodl. β. γ. Leid. B. at Δάλου plurimi, ut Ald. Rom. Guelfh. Gott. Ven. B. D. F. Par. A. deinde Par. B. Δάλου, Aug. D. Δάλου. Bodl. C. Δαλίου. Mox Παρνασσῶ plures libri, ne omisso quidem *ε* subscripto. Requiritur genitivus, et correxi Παρνασσῶ. Simplex sigma repraesentant Ald. Rom.

Aug. D. Gott. Ven. B. D. F. Vide ad Ol. IX, 47. Ven. B. Παρνασσῶ: genitivum agnoscit Schol. Vs. 44. ἔξω omittunt Aug. D. Par. A.

Vs. 45. Μικρὰ δὲ ῥίψαις ἀμείσεσθ' ἀντίους. Vulgaris forma ῥίψαις est in Ald. Gott. Leid. B. Ven. B. D. F. Guelfh. qui omnibus locis hanc formam secutus est. Ceterum δὲ producitur sequenti ς, v. ad Ol. VIII, 23. Sic Nem. V, 13. τίς ἐπὶ ῥηγῆνι πόντου. Ib. 50. μηκέτι ῥίγει. Nem. VIII, 29. ἔλκεα ῥήξαν. Omnes hi loci sunt eiusmodi, ut in arsi trochaica producat syllaba, in qua arsi nulla est caesurae vis ad producendam brevem. Pingue hominis ingenium, qui ς syllabam producere posse negat, quod toties ante ς brevis maneat syllaba. Scilicet quod ante mutam cum liquida saepe corrigitur vocalis

brevis, ideo muta cum liquida efficere non poterit, ut producat? Iste praeferat licet δ' ἐκρίψαις ex Bodl. C. aut δ' ἐκρίψας ex Par. B. equidem interpolatum a metricis codicem utrumque novi. Mox ante Heynium erat ἀμείψασθ', atque ita Rom. Gott. et Leid. B. optimi in Pythiis libri. Proclives in futurum erant librarii in infinitivis a verbo ἔλλομαι pendentibus: igitur aoristum probabile est a poeta profectum, futurum a librariis. Accedit gravissima scholiastae auctoritas: ἐλπίζω δὲ μακρῶς καὶ δυνατῶς ἰσχυρίσας παρελθεῖν καὶ νικῆσαι τοὺς ἑναιτίους. Postremo huc pertinere videtur glossa Hesychii: ἀμείψασθαι ἀμείβεσθαι, διελθεῖν, περαιώσασθαι. Itaque recepi aoristum. Vs. 47. vulgo scribitur in libris ἢ κεν ἂν μνάσειεν: Schmidius, ut debet, contraxit, reponens ἀμυράσειεν. Verum τῶν aut μὴν non scribitur a Gracis. Conicias ἢ ἢ ἀναμνάσειεν: sed obest Pyth. IV. 54. ubi ἀναμνάσει scabrum foret. Utroque loco edidi ἀμνάσ.

Vs. 48. Ἀνίχ' εὐρίσκοιτο θεῶν παλάμαις τιμάν. Prudens est Heynii animadversio: „In εὐρίσκοιτο subiiciunt intpp. praecentibus scholiis, *Hiero cum fratribus et Therone*, quod sane durissimum, quum in ceteris regnet singularis numerus. Possis non minori iure intelligere *homines* vel *Siculos* et *τὰς μάχας*." At male scripsisset Pindarus, si ita scripsisset, ut quidquid malles, intelligeres: nec fratrum et Theronis mentio facta est, itaque ad hos quidem referri nequit. Praegressum τλάμου ψυχῆ παρήμειν' ostendit manifeste, de Hierone nunc solo poetam dicere, ideoque singulari verbo opus est. Taceo de imperitis nimium nonnullorum coniecturis, ut afferam Heynianam εὐρίσκοιτο θεῶν παλάμαι, et Mingarellianam παρήμειν' ἢ ἔν' εὐρίσκοιτο, quarum neutra probabilis, altera vero ne Graeca quidem. Aug. D. Par. A. Gott. Ven. B. D. F. et Guelph. a m. pr. habent παλάμαισι, ut vs. 88. ἀμφοτέροισι in eadem Anaphorae statione. Inde coniectes, ἀνίχ' εὐρίσκει παλάμαισι θεῶν, quod praetulisset quidem Pindarus, nisi melior ratio in promptu fuisset. Supereff enim Vanvilliersii lectio ad Sophocl. Electr. p. 33. prodita ἀνίχ' εὐρίσκοιτο θεῶν παλάμαις. De qua me hoc rescripsisse, licet optativi nulla hic vis esset, Fr. Thierschius prodidit in Actis philoll. Monac. Vol. I. fasc. II. in utroque falsus eximie. Nam ita exhibet Par. B. egregius codex, ubi a metrico corruptus non est: optativus autem temporis particulis fere coniungitur, ubi res praeterita significatur non semel facta sed repetita identidem, ut exemplis monstravit Matthiae Gramm. Gr. p. 739. Tale est Il. γ. 232. πολλὰ μιν ξείνισσεν Ἀρηίφιλος Μενέλαος, οἴκῳ ἐν ημετέρω; ὁπότε Κρήτηθεν ἴκοιτο, hoc est ὁπότε Κρήτηθεν ἵκετο ἐκάστοτε. Il. ι. 191. Πηλεΐδης δὲ οἱ οἶος ἑναιτίος ἦστο σιωπῆ, δέγμενος Λιακίδην, ὁπότε λήξειεν ἀείδων, hoc est ὁπότε ἔληξεν ἐκάστοτε. Neque aliter in soluta oratione, ut Plato Critia p. 120. C. δικάσαιτες δὲ τὰ δικασθέντι, ἐπειδὴ φῶς γένοιτο — μημεῖα ἀνεντίθεσαν, id est ἐκάστοτε ἐπειδὴ φῶς ἐγένετο. Vides quam aptum sit ἀνίχ' εὐρίσκοιτο pro vulgari ἦνικα εὐρίσκει ἐκάστοτε: saepius enim factum, pluribus bellis, pluribus proeliis. Neque me impedit, quod alibi Pindarus particulam ἦνικα optativo non consociavit: quippe in ceteris locis alia est sententia. Vs. seq. Guelph. δρέπων. Vs. 51. quod Heynius coniecit φίλων, idem codex praestat, praeter sententiam: non enim amici neque Hieronem neque Philoctetam colere coacti erant etiam superbi, sed inimici truces *tamquam amici*, ὡς φίλον; quod Pindarus simpliciter dixit φίλον.

Vs. 52. Φαντί δὲ Λαμνόθεν ἔλκει τρωόμενον μεταλλάσσοντας ἔλθειν. Μεταλλάσσοντας in metrum peccat lectum tamen ab antiquo scholiaste. Beckius μεταλάσσοντας, quod nihili est; Hermannus eximie μῖτα λίσσοντας; Wakefieldus ad Sophocl. Philoct. 203. μετανάσσοντας, Alius μεταλάφοιτας, utrumque ne Graece quidem, nedum Pindarice: amicus aliquis vel auditor, cuius nomen notare oblitus sum, acute coniecit μεταβύσοι-

τας. Horum nihil a poeta profectum: propius vero Ahlwardtus Additt. ad Schneider. Lex. p. 11. correxit μεταμείποντας, cuius glossema dicit μεταλλάσσοντας. Sed μεταλλάσσοντας glossema esse poterat formae μεταμείποντας praesentis, non futurae μεταμείποντας, cuius glossema esset μεταλλάξοντας; illud vero μεταμείποντας non modo verisimilis est, sed certa emendatio. Etenim μεταμείπων antiquis temporibus in glossas relatum explicatur voce μεταλλάσσω. Helych. Suid. Zonar. μεταμείπων μεταλλάσσω; unde genuino μεταμείποντας supra adscriptum μεταλλάσσοντας in textum migravit. Hos grammaticos Ahlwardto non citatos laudo ex meis schedis, non ex Ahlwardti, ne quis hoc quoque ei surreptum putet. Praesentis usus in hac sententia, ubi Romanus utitur participio actionis inchoandae (*repetiturus*), Pindaro placuit prae futuro. Ol. XIII, 56. τοὶ μὲν γένει φίλων σὺν Ἀτρείος Ἑλέαν κομίζοντες, ubi frustra coniecero κομίζοντες, praesertim quum oppositum sit εἰργοντες. Pyth. IV, 105. ἰκόμην Οἴκαδ', ἀρχαίαν κομίζων πατρός ἐμοῦ — τιμάν, ubi v. not. Voce μεταμείβειν utitur poeta Ol. XII, 12. Pyth. III, 96. Nem. X, 55. Huic emendationi accessit nuper Thierschius lib. cit. Proximo versu Ahlwardtus l. c. vocabulo ἥρωας substituit ἀνέρας, ne corripatur media. Mire quidem. Nam corripitur vel apud Homerum, ut Odys. ζ, 303. et apud Nostrom Pyth. III, 7. IV, 58. Nem. VII, 46. ubi est ἥρωάϊας. Notavit Hermannus de dial. Pind. p. IX. Scilicet quod Nem. V, 7. media est longa, ideo nostrum locum corrigendum censuit Ahlwardtus. Vah quale argumentum! Vs. 54. Guelph. et Ven. B. πόνον.

Vs. 56. Οὔτω δ' Ἴερον θεὸς ὀρθωτῆρ πέλοι. Hermannus de dial. Pind. p. X. „θεὸς pro una brevi syllaba positum nescio an defendi possit versu Praxillae, ἀλλὰ τὸ οὐποτε θυμὸν ἐνὶ στήθεσιν ἐπισθον ap. Hephaest. p. 9. Eustath. p. 12, 23. 805, 21. 1372, 8.“ In Leid. B. adscriptum: συνίζησις. Elegans est Mingarelli commentum, sed parum probabile: οὔτω δ', Ἴερον, θεὸς ὀρθωτῆρ πέλοι, et mox ἔρασαι. Vs. 57. vera lectio est τὸν προσέροποντα: Bodl. C. et Par. B. τὸν γε προσέροποντα, Ald. Leid. B. τὸν ποθέροποντα: utrumque metrici reperit imperitia, qui ita haec constituebat:

— — — — —

ep. α'. Κιλίκιον θρέψεν πολυώ-

β'. Λοιπὸν ἐσεσθαι νιν στεφάνοι-

γ'. τὸν ποτι } ἐροποντα γρόιον ἄν
τὸν γε προς }

δ'. Μισθὸν ἐν Σπάρτῃ δ' αὐ' ἐρέω ut Leid. B. Guelph. et Bodl. γ. (credo potius C.)

ε'. Σοῦδ' ἐμιν αἰ φόρμιγγες ὑπα- ut Bodl. C. Par. B.

Σοῦδ' ἐμιν φόρμιγγες τε ὑπα- ut Leid. B.

Agnosceis insanum interpolandi studium. Metro convenientius erat τὸν ποθέροποντα: sed nusquam in Epiniciis ποτι apostropho utitur excepto Ol. VII, 90. καὶ ποτ' ἀστῶν καὶ ποτι ξείνων, quod πρὸς ἀστῶν ibi subabsurde dictum fuisset. Alias, ubi una tantum brevis requiritur, πρὸς habet Pindarus, non ποτ'. Nihil moror ποταίνοιον, hoc est πρόσφατον: hoc enim vel Atticis poetis in diverbio scenico usitatum, neque extat πρόσ- αἰνοιον. Longe diversa Theocritei Dorismi ratio, qui ποτάγειν, ποτέγειν et similia amat: eo tamen proxime accedit ποτῶν in Scol. Pind. fragm. I, 6. ubi poetae πρὸς τὰν fuisse arbitror. Vs. 59. vulgo πείθεο. Πίθεο coniecit Mingarellus, et reposui ex Par. B. Ibi- dem Guelph. νικαφορία. Vs. 61. Aug. D. κλέιναν. In Ven. F. omissi vs. 56—60.

Vs. 62. Ἐν νόμοις ἐκτίσσε. θέλοτι δὲ Παιμφύλον. Alii ἐκτίσε. θέλειν vero apud Homerum non reperitur, sed solum ἐθέλειν: v. Eustath. et Schol. Venet. ad Il. α, 277. unde Aristarchum secutus Wolfius in eo versu scripsit,

μητε σὺ, Πηλεΐδη, ἔθειλ' ἐρίζεμεναι βασιλεῦσιν,

per synizelēn misis ultima vocis Πηλείδη et prima verbi ἐθέλειν vocalibus. At vero synizelis quum Pindaro frequentatissima sit (v. ad Ol. XIII, init.), apud hunc quoque, si vocabulo ἐθέλειν solum usus esse inveniat, huiusmodi locis, ubi necesse sit, similiter succurrendum erit. Non usum autem Nostrum esse voce θέλειν, tum Homeri usus, quem Lyricus fere sequitur in rebus huiusmodi, comprobare videtur, tum loci ipsi monstrant. Quippe ἐθέλειν plus vicies invenitur, θέλειν raro atque ita semper positum, ei ut nullo negotio ἐθέλειν substitui queat. Ita hic scribendum: ἐκτισσ'. ἐθέλοντι, quod auctoritatem nanciscitur e lectione Aug. D. ἐκτισεν. ἐθέλοντι. Isthm. VII, 28. εὐειδέα θέλων: scribe εὐειδέ' ἐθέλων, ut εὐρουθενέ' ἀμφιπόλι Ol. XII, 1. βασιλέ' ἄφανεν Pyth. IV, 62. εὐανθέ' ἀπέπνευσας Isthm. VI, 34. Item Ol. VIII, 85. editum nunc ἐργ' ἐθέλοι, ut ἐργ' est ap. Hom. Il. α, 518. ι, 128. 270. π, 392. τ, 22. 131. 245. ψ, 263. Odyss. α, 338. ζ, 259. ι, 295. ν, 289. ο, 417. ξ, 344. π, 107. 158. τ, 514. ω, 277. Ἐργ' ἐκόμισαν habes Nem. VI, 31. Synizelis in arsi admitta sanat Ol. II, 107. λαλαγήσαι ἐθέλων, Pyth. X, 5. Ἰπποκλέμ' ἐθέλοντες, Isthm. V, 40. θυμῷ ἐθέλων. Superest, ut nunc omittam Nem. X, 84., unus locus Pyth. II, 69. τὸ Καστόρειον δ' ἐν Διολίδεσσι χορδαῖς θέλων Ἀθροσον, qui regulam evertere omnem videtur. Sed ne dubites scribendum esse ἐκῶν, cuius interpretamentum θέλων. Schol. ad l. c. ita exponit: καὶ ὑποδεξάμενος αὐτὸ τὸ μέλος διὰ τῆς ἐπιταχόρου λύρας ἐκῶν ἐπιθεώρησον. Atque iterum: ὑποδεξάμενος διὰ τῆς ἐπιταμίτου κιθάρας ἐκῶν ἐπιθεώρησον. Hesych. ἐκῶν· θέλων, βουλόμενος. Idem: ἐκόντε· δυνάτως, βουλόμενοι, et ἐκόντι· ἐθέλοντι, ut etiam Suidas. Zonaras: ἐκόντι· ἐθέλουσίως. Non movet me quod Isthm. V, 40. Schol. inverfa ratione lectionem θέλων exponit ἐκῶν καὶ μετὰ προθυμίας, de quo statim dicam. Ἐκῶν autem est ἄσμενος, μετὰ προθυμίας, ut Pyth. VIII, 70. ἐκόντι δ' εἰχομαι νόω. Pyth. IV, 165. τοῦτον ἀέθλον ἐκῶν τέλεσον, et ibid. 181. καὶ γὰρ ἐκῶν θυμῷ γελανεῖ κ. τ. λ. quo loco considerato etiam Isthm. V, 40. ex Schol. θυμῷ ἐκῶν reponendum esse vix dubites. Ἐκῶν praecedente syllaba arsin trochaicam constituyente hiatum patitur facilius, quod habet digamma. V. ad Ol. VII, 2. Postremo huc pertinet Ol. XIII, 92. Μοῖσαις γὰρ ἀγλαοθρόοις ἐκῶν Ὀλυμπιαδαῖσιν τ' ἔβαν ἐπίκουρος, ubi ἐκῶν non intelligentes grammatici veteres commenti sunt ἐκῶν, h. e. εἰκῶν: atque ipsum εἰκῶν est in Ald. Gott. Par. A. Vatic. Ciz. Aug. B. Guelph. Schol. rec. Vs. 64. Ven. D. γάοντες.

Vs. 65. Δωριῆς. Forma insolens apud Pindarum. Pal. C. in marg. et Guelph. in textu Δωριεῖς, quod ferri potest pro vulgari ἄτε Δωριεῖς, quippe quum Dorienfes sint, quorum proprium est antiquas leges et instituta servare. Sed Δωριεῖς videtur glossēma Atticae formae Δωριῆς, quae nata ex dativo Δωριοῖς. Sic scripsit Hermannus, et in ordinem recepi. Vs. 67. vulgo Ζεῦ, τέλει, in Heynii editionibus: quod reposui, argumentis evictum ad Ol. XIII, 109. Qui corrigit αἰεὶ γε, usum particulae δὲ ex eadem nota discat.

Vs. 69. Σύν τοι τίν κεν ἀγητήρ ἀνήρ Τιῶ τ' ἐπιτελλόμενος δᾶμόν τε γέρον τράποι σὺμφωνον ἐφ' ἄσνηϊαν. Durior verborum monosyllaborum compositio et repetitae litterae T' ac N offendunt sane, sed exemplis non carent. V. Muret. V. L. I, 15. ex quo unum asseram versum Sophoclis Oed. T. 371.

τυφλὸς τὰ τ' ὤτα τὸν τε νοῦν τὰ τ' ὄμματ' εἶ.

Accedit quod σύν τοι quodammodo una est vox, itidemque τίν κεν. Sequentis autem versus et metrum laborat et sensus. Ald. Rom. Gott. Aug. D. Par. A. et a. m. pr. Guelph. δᾶμόν τε γεραίρων: sed deleto demuni τε salva prodit carminis lex, et rescripto δᾶμον γεραίρων, ut est in Bodl. C. γ. Par. B. Leid. B. Ven. B. D. F. et a. m. sec. Guelph. Idem voluit Hermannus. Superest νίῳ τ' ἐπιτελλόμενος, in quo τε non habet, quo referatur.

Nam quominus ita intelligam, ἀγγητὴ ἀνήθ' Ἴερον αὐτὸς τε υἱὸν τ' ἐπιτελλόμενος, multa impediunt; id praesertim quod αὐτὸς τε omitti in hac sententia haud facile poterat. Multo minus coniungendum: σὺν σοί (τε) υἱὸν τε ἐπιτελλ. Neque istud τε agnoscit scholiastae explicatio: σὺν σοί, ὦ Ζεῦ, ὁ τῆς Σικελίας ἀγγητὴς ἦγον βασιλεὺς Ἴερον τῷ εὐνοτοῦ υἱὸν Λεινομένει ἐντελλόμενος τὸν τῶν Αἰτναίων δῆμον ἐπιτρέπει διὰ παντός εἰς σύμφωνον καὶ εἰρηναίαν ἡσυχίαν. Itaque τ' interpolanti grammatico deberi arbitrabar, qui et alterum τε addidisset, et conieceram υἱὸν γ' ἐπιτελλ. quum idem videre Altio Bothioque in mentem venisse. Nec dubitavi in textum immittere mutationem tantillam. Γε sententiam praebet aptissimam: *Tua ope, inquit, o Iupiter, rex Hiero, quum non minori quam filio committat rempublicam, populum benigne habens ad concordem tranquillitatem adduxerit.* Ἰφ' abest a Rom. Gott. Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. ἐς ἀσυχίαν habent Aug. D. Par. B. Veteres editiones vs. seq. interpungunt post ἄμειρον, me non probante. Vs. 72. Ven. B. D. ἀλαλητὸς, Ven. F. ἀλλοστὸς. Vs. 74. postis scribere ὅ σφιν (cf. Pyth II, 50.) sed apud Pindarum quidem huic rationi non confido.

Vs. 75. Ἑλλάδ' ἐξέλεκον βασιλείας δουλείας αἰρέομαι κ. τ. λ. Male δουλείας Rom. Guelph. Par. A. B. Deinde scripti αἰρέομαι ex Ald. Leid. B. idem volentibus Vauvilliersio ad Sophocli. Aiac. 77. Dawesio Misc. critt. p. 55. et Hermanno. Est hoc ἀροῦμαι, ἀπὸ τοῦ αἰρεσθαι. Guelph. a m. pr. αἰρέομαι, deinde ἐρέομαι. Post hoc Ald. addit τάν. Vs. 76. Ἀθαναίων suppeditaunt Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. Vs. 77. post vocem ἐρέω Ald. Rom. Gott. Aug. D. Par. A. B. Ven. B. D. addunt τάν. Sed ipsum ἐρέω mutavi in ἐρέων: participio enim opus esse videas ex seq. τ.λέσσαις, neque ullo modo excusari indicativus potest. Hoc ἐρέων ante sex annos a me restitutum nunc etiam Bothio aliisque in mentem venisse reperio.

Vs. 78. Ταῖσι Μῆδοι μὲν κάμον ἀγκυλότοξοι. Alienum ab hoc loco μὲν omittunt Aug. D. Gott. Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. detrimento versus. Agnoscent soli interpolati Bodl. C. Par. B. sed Ald. Rom. Leid. B. Μῆδαιοι; de Pal. C. et Bodl. γ. nihil relatum. Μῆδαιοι recte recepit Beckius assentiente Hermanno. Graeci, ut Dionysius Periegetes, nomen derivant a Medea vel Medo eius filio, indeque Medos appellatos tradunt: sed idem Medeus dicitur ap. Iustin. XLII, 3. Μῆδειος ap. Hesiod. Theog. 1001. hinc dubium non est Μῆδειος vocatos eosdem esse. Quid quod ipsa Media Μῆδεία audit ap. Xenoph. Hellen. II, 1, 8.? Sed quid argumentis utimur, ubi testimonia suppetunt? Steph. Byz. v. Μῆδια: Τὸ ἐθνικὸν Μῆδος ὁμοφώνως τῷ πρωτοτύπῳ καὶ θηλυκὸν Μῆδης καὶ Μῆδικος καὶ Μῆδαιοι λέγονται. Vulgo Μῆδαιοι; correxit Berkellius ex Eustathio Comm. in Dionys. καὶ ὅτι οἱ Μῆδοι καὶ Μῆδαιοι λέγονται προπαροξυτόνως, καθάπερ οἱ παρ' Ὀμήρῳ Κῆτριοι. Vs. 79. Rom. Gott. Aug. D. Par. A. Guelph. et Schol. παρ δὲ τάν, Ven. F. π-θ δέ: verum est παρὰ δέ. Ald. παρ δέ γε, ex interpolatione. Quippe erant, qui ita constituerent metrum:

	- - - - -
ep. α'.	Σικελία δ' αὐτοῦ πιέζει
β'.	Λύκει καὶ Δάλου ἀνάσσειν
γ'.	πέδιτό μου ποινὰν τεθρίππων
δ'.	παρ δέ γε τὰν εὐνδρον ἀκτάν

unde ep. δ'. Schnuidius correxit, εὐ δὲ παθεῖν τὸ πρῶτον ἄθλων. Mox Veneti termini Λεινομέντος cum Rom. et Par. A.

Vs. 83. Αἰανὴς ταχείας ἀπάδις. Ἀπάδις Hermannus in epistola ad Heynium mutavit in ἀπίδα, ut Aeschyl. Suppl. 101. ubi tamen ex sua emendatione vocem reponit, quam Pauwius nostro loco rescribendam primus putaverat addito etiam etymo. Olinu

Epodi.

$\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - l u u - u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u \approx
 u l l u u - u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u \approx
 u l l u u - u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - l u - u -
 $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - l u \approx
 5 u l u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - l u \approx
 u l l u u - l u -
 - l u l u u \approx
 u l $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u - u - u

Versuum divisio certa, nisi quod ep. 3. 4. neque hiatu neque ancipiti separantur, interpunctione tamen ep. β'. δ'. et ipso numero disiunctionem suadentibus; quodque ep. 6. 7. coniungi possunt,

u l l u u - l u - - $\overset{x}{\curvearrowright}$ u l u u \approx

dissuadente genere numeri inde nascente, dipodiae praesertim trochaicae thesi secunda irrationali mensuram non variante, quam in hoc genere carminis putaverim aut brevem aut ancipitem factam fuisse, si numerum continuum esse poeta voluisset. Sed in hoc suum cuique iudicium relinquam. Ceterum carmen hoc Pythium non esse consentiunt veteres: hinc uncis inclusa inscriptio Πυθιονίκαι β'. ut Nem. IX—XI. quae Nemea non sunt.

Vs. 1. Βαθυπολέμου. Gott. et Guelfh. βαθυποτόλιμου, contra metrum. Vs. 7. vulgo erat τῆς: ἄς restituit Hermannus, verumque esse carminis evincit lex. Vs. 10. Ven. B. αἰγλαεῖτα, ut scripsit Pindarus. V. ad Ol. VII, 63. II, 93. Vs. 11. si cum Heynio coniunges, ἐγκαταζευγνύη σθέιος ἵππιον (εἰς) δίφρον ἄρματά τε, omissum erit εἰς in tali structura, in qua omitti nequeat. Itaque structura per hyperbaton (v. ad Ol. VI, 53) sic instituenda est: ἐν δίφρον ἄρματά τε καταζευγνύη σθέιος ἵππιον, ut fecit Schol. Ἐν pro vulgato εἰς cum accusativo constructum illustrarunt Salmasius, Maittarius, Koenius, Valckenarius Heynio citati, eoque Pindarus utitur in Aeolicis carminibus (v. Hermann. de dial. Pind. p. XXI.), ut vs. 86. Pyth. V, 38. Nem. VII, 31. Sed Pyth IV, 258. debebatur grammaticis.

Vs. 14. Εὐαγέα βασιλεῦσιν ὕμνον. Sic libri plurimi: at Pal. C. Gott. Guelfh. Ven. F. Par. B. exhibent εὐαγέα (Ven. F. tamen εὐαγέαν). Idem legit Schol. exponens ὕμνον εὐῆχον καὶ εἰρουθμον, ἢ ἐφ' οἷ ἐστὶν ἀνχεῖν. Εὐαγής sane nihili vox est; si quid video, primitiva lectio fuit εὐναγής, hoc est εὐΝαγής: nam ἤγῳ sive ἄγῳ habuit digamma. V. II. α, 157. Hesiod. Opp. 580. Scut. 279. 348. 438. Pind. Ol. XIV, 21. unde ἄηχος. Huius litterae alterum vestigium in hac oda aeque memorabile vs. 28. ἀνάτα sive ἀνάτα, quod est Aeolensium. Schol. ad vs. 28. (nostr. ed.) Αἰολικῶς δὲ τὸ ἀνάταν προήγαγεν· ἐκείνοι γὰρ, ἐὰν ᾧσι δύο φωνήεντα, μεταξύ ἐπιθέουσι τὸ ὕ, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀῆρ ἀνῆρ καὶ ἄως ἄνωος. Sic haec leguntur in editione Romana. Conf. Gregor. Cor. p. 612. ed. Lipsi. et ibi II. cc. ab intpp. Idem fere dicit Priscianus p. 547. Conf. Heynium ad Hom. Γ. VII, p. 727. 709. Atque eo quidem loco omnes libri cum schol.

servarunt litteram $\bar{\nu}$, per quam digamma exprimi haud dubium est: itaque ibi restitui, quod de lectione ambigi prorsus nequit. Non longa prior est, sed brevis: nam consonae vice fungitur littera $\bar{\nu}$, ideoque $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$, non $\alpha\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$ scriptum est. Schol. habet $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$, $\bar{\alpha}\nu\eta\rho$, $\bar{\alpha}\nu\omega\varsigma$, non $\alpha\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$ etc. atque e libris $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$ scriptum praebent Rom. Guelph. Ven. B. D. Par. A. B. contra constantem in ceteris vocibus spiritus positum. Vides quam diligenter Pindari librarii vetera exempla depinxerint; vides spiritus, rei levis, positum magnae rei documentum praebere, Aeolicae litterae a Pindaricis carminibus non alienae. E scriptura $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$ natum $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$ in Aug. D. et mixtum ex utroque $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$ in Ven. F. Unam Aldinam constat habere $\alpha\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$, ubi spiritum ad vulgarem rationem revocavit typographus Graece haud indoctus. Atque hic quidem in carmine Aeolico non offendit $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha$: idem tamen mirum est Pyth. III, 24. in codicibus esse: ubi $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$ veteres libri, nisi quod Ald. $\bar{\alpha}\beta\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$, Aug. D. et Ven. F. $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$, Leid. B. $\bar{\alpha}\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$. Licet vero in Dorico carmine Aeolicam formam minime expectes, nedum desideres; tamen ibi quoque libros locutus restitui $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$ ab Heynio demum utroque loco expulsum, non quod digamma Dawesio iam probatum improbareret in Pindaricis, sed ne scriptura sibi inconstans esset. V. eius not. ad h. l. Ceterum non unus hic locus est in hac oda, in quo digamma agnosci putem, sed hoc pertinere videtur $\lambda\acute{\alpha}\nu\theta\omega\varsigma$ v. 87. ubi v. not. Nam $\bar{\nu}$ in diphthongis quam saepe natum ex prisca littera Aeolica sit, monstrant praeter alia veteres formae $\epsilon\nu\alpha\theta\omega\nu$ et $\kappa\alpha\nu\acute{\alpha}\xi\alpha\iota\varsigma$, de quibus Buttmanus noster disputavit in Grammatica; inprimis vero memorabile apud Homerum $\alpha\acute{\nu}\tau\alpha\chi\omega\varsigma$, ubi alii $\alpha\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\chi\omega\varsigma$, prorsus ut hic alii $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$, alii $\bar{\alpha}\nu\acute{\alpha}\tau\alpha\nu$. V. Heyn. ad II, 7, 41. Ceterum alia quoque in carmine hocce Aeolismi vestigia sunt, neque ullum est, in quo tot sint selectae formae et a vulgari dialecto Pindari abhorrentes. Non prenam hiatum per digamma explendum vs. 17. $\bar{\alpha}\nu\tau\acute{\iota}$ $\epsilon\rho\gamma\omega\nu$, vs. 42. $\bar{\alpha}\nu\epsilon\nu$ $\omega\acute{\iota}$, vs. 49. $\epsilon\pi\acute{\iota}$ $\epsilon\lambda\pi\acute{\iota}\delta\epsilon\sigma\sigma\iota$, vs. 66. $\epsilon\mu\acute{\omega}\iota$ $\epsilon\pi\omega\varsigma$, vs. 83. $\omega\acute{\upsilon}$ $\omega\acute{\iota}$ (ubi Bodl. C. $\omega\acute{\iota}\chi$ $\omega\acute{\iota}$ satis inepte): quamquam, si digamma in huiusmodi vocibus omnibus servatum in hac oda putes, vs. 54. facili negotio scribi poterit $\delta\acute{\epsilon}$ $\bar{\epsilon}\acute{\iota}\kappa\alpha\varsigma$, quum $\delta\acute{\epsilon}$ et $\gamma\alpha\rho$ toties commutata sint; et vs. 81. $\bar{\alpha}\delta\acute{\upsilon}$ $\nu\alpha\tau\alpha$ $\bar{\epsilon}\acute{\epsilon}\pi\omega\varsigma$, omisso $\delta\acute{\epsilon}$, quod toties intrusum a grammaticis et librariis esse haud semel monuimus, quemadmodum vs. 42. $\bar{\alpha}\nu\epsilon\nu$ δ' $\omega\acute{\iota}$ dederunt pro Pindarico $\bar{\alpha}\nu\epsilon\nu$ $\omega\acute{\iota}$ (v. not.); postremo vs. 82. $\bar{\pi}\acute{\alpha}\nu\tau\alpha$ $\bar{\Phi}\alpha\gamma\acute{\alpha}\nu$: sed difficultatem praebet $\bar{\alpha}\delta\acute{\omega}\nu\tau\alpha$ vs. 96. et $\delta\delta\nu\alpha\theta\omega\nu$ $\epsilon\acute{\alpha}$ vs. 91. Illud prenam, quod bis in hoc carmine $\epsilon\nu$ est cum accusativo (v. ad vs. 11.); quod vs. 18. est $\epsilon\phi\acute{\iota}\lambda\omega\varsigma$, vs. 44. $\delta\nu\acute{\nu}\mu\alpha\chi\epsilon$, vs. 44. $\tau\acute{\rho}\alpha\phi\omega\iota\sigma\iota$, vs. 9. $\acute{\iota}\sigma\chi\acute{\epsilon}\mu\iota\tau\alpha$, vs. 92. $\mu\eta$ $\tau\acute{\iota}\sigma\tau\alpha\iota$. Vide etiam $\acute{\iota}\kappa\omega\nu\acute{\tau}$ aut $\acute{\iota}\kappa\acute{\omega}\nu\acute{\tau}$ in not. ad vs. 36. tractatum, et certius $\delta\iota\mu\beta\omega\lambda\acute{\upsilon}\nu$ secunda longa vs. 76. Rarum $\kappa\acute{\iota}\lambda\omega\varsigma$ vs. 18. ea quidem significatione; rara vox $\acute{\alpha}\gamma\eta$ vs. 82. rara forma $\bar{\pi}\epsilon\pi\alpha\rho\acute{\iota}\nu$ vs. 57. rarum $\epsilon\acute{\alpha}$ vs. 91. sensu plurali. Adde $\bar{\upsilon}\pi\omega\delta\epsilon\acute{\upsilon}\sigma\sigma\omega\mu\alpha\iota$ vs. 84. et $\bar{\upsilon}\pi\omega\phi\acute{\alpha}\nu\tau\iota\epsilon\varsigma$ vs. 76. ex emendatione, quam pro certa habeo. Quid quod vs. 95. pro vulgari $\lambda\alpha\kappa\tau\acute{\iota}\xi\acute{\epsilon}\mu\epsilon\nu$ Aug. D. Leid. B. Ven. D. F. Par. A. praebent $\lambda\alpha\kappa\tau\acute{\iota}\sigma\delta\acute{\epsilon}\mu\epsilon\nu$? Nec longe discedit Aldi $\lambda\alpha\kappa\tau\acute{\iota}\sigma\acute{\epsilon}\mu\epsilon\nu$. Numne igitur vs. 17. scriptum olim $\delta\pi\acute{\iota}\sigma\theta\omega\mu\acute{\epsilon}\nu\alpha$ et vs. 88. $\epsilon\acute{\rho}\acute{\iota}\sigma\theta\epsilon\acute{\iota}\nu$? Sed nolo in rebus tam ambiguis coniecturae indulgere: nihil enim in iis expertus sum prius, quam iacturam quantam litterae nostrae fecerint, quod vetustissima Graecorum auctorum exempla Alexandriae combusta sint, ex quibus solis iudicari de poetarum dialecto potuerit. Nam nunc quidem prorsus desperandum est de huius Graecarum litterarum provinciae cognitione perfectiori.

Vs. 16. $\bar{\epsilon}\phi\acute{\iota}\lambda\omega\varsigma$ $\bar{\lambda}\acute{\alpha}\pi\acute{\omega}\lambda\lambda\omega\nu$. Bodl. C. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. $\epsilon\phi\acute{\iota}\lambda\eta\sigma'$, haud me probante. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Vs. 17. Heynius post $\acute{\iota}\epsilon\rho\acute{\epsilon}\alpha$ distinguendum putat, ut Cinyras Apollinis esset sacerdos, Veneris deliciae. Non video causam. Cinyras Veneri templum condidit, eiusque ipse sacerdos fuit; et $\kappa\acute{\iota}\lambda\omega\varsigma$ est adiectivum,

quod notum e lexicis. Respicit Hesychii glossa: κίλον, συνήθη, ubi cf. intpp. neque aliter cepit Schol. ad h. l. τῶν οὖν κίλον οἰοεὶ τὸν συντετραμμένον καὶ συνήθη λέγει καὶ εἰθισμένον τῇ χιρί. Et paullo ante: ἱερέα καὶ σύντροπον καὶ συνήθη τῆς Ἀφροδίτης ὄντα. Cf. Eustath. ad ll. γ, p. 305. 49.

Vs. 17. Ἄγει δὲ χάρις φίλων ποίητος ἀντὶ ἔργων ὀπιζομένα. Codices partim ποίητος Pauwio probatum, partim ποίητος: neutrum ferri potest. Non assero aliorum coniecturas; nam locum perlanavit Ieremiae Spigellii ποίητος receptum a Schmidio Beckioque, et Hermannii iudicio confirmatum. Sic Sophocl. Trach. 808. ποίημον Δίκην dixit. Schol. legit ποίητος; quum exponit ἀμειπτική. Sensus perspicuus et dudum intellectus ab intpp. „Aliis principibus alii fundunt carmina virtutis praemia: quemadmodum Cinyram Cypriae famae laudibus cumulant: ad haec autem carmina canenda deducit homines et impellit gratia pia, quae pro beneficiis collatis debita referre studet,“ ἄγει χάρις ὀπιζομένα, ποίητος ἀντὶ ἔργων φίλων. Unus non perspexit Fr. Thierschius, qui coniectura supervacanea ἀγεὶ dictionem elegantissimam oneravit in Actis philol. Monac. Vol. I. fasc. II. p. 220. Basis est hoc loco - τας ἄ- mensurae $\frac{x}{\cup}$, pro qua ferri posse $\frac{x}{-}$, ut erit ex Thierschii emendatione, non negaverim. Idem tamen ep. β. γ. corrigit ἀφύκτοιςιν et ἀνδρῶσιν, ut his quoque locis spondeus sit: quo ne tum quidem opus esset, ubi reponeres ἀγεὶ. Sed errores erroribus cumulat, ubi ep. δ. reductam vult veterem scripturam τότε δ' αὐ: quasi pro spondeo in basi Pindarus posuisset dactylum! An nulla basis est, et metrum Thierschius sic constituit:

$\frac{x}{\cup} - \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup -$
 - τας ἄγει δὲ χάρις φίλων
 - τοῖσιν γυιοπέδαις πεσῶν
 - δρῶσιν μαρνάμενον, τὰ δ' ἐν
 - των τότε δ' αὐδ' ἐτέρων ἔδω-?

Egregie sane: si modo pro dactylo spondeum Pindarus admitteret extra catalexin et nomina propria! Vides doctissimum virum defultoriam Pindaro operam dedisse, et retractanda esse, quae de hoc poeta scripserit.

Vs. 20. Διὰ τεῶν δύναμιν δρακεῖσ' ἀσφαλῆς. Bodl. C. δραμεῖσ', vitio librarii. Miratur Heynius, cur poeta non scripserit δρακοῖσ' aut δρακεῖσ': at idem in Addendis vidit genuinum esse δρακεῖσ' et Pindaro usitatum. V. Nem. VII, 3. et fragm. Scol. II. Si cui placebit δρακοῖσ', arripere poterit ex Aug. D. Leid. B. Ven. D. Mire Ven. F. δρακῶς. Perperam ἀσφαλῶς est in Ald. Leid. B. Bodl. γ. et Pal. C. Scholiastes explicat βλέπουσαι ἐλεῦθερον: igitur ἀσφαλῆς habuit. Vs. 22. Bodl. γ. πυρίονι, unde Heynius coniecit πυρόετι, quod extat in Leid. B. Vs. 24. male Bodl. γ. Aug. D. Par. A. Ven. D. F. ἐποιχομένους.

Vs. 26. Μακρόν γ' οὐχ ὑπέμεινεν ὄλβον, μαινομέναις φρεσίν etc. Omifi γ' etiam Hermannio improbatum; et abest a Rom. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Addiderat metricus. Deinde φρεσίν cum eodem mutavi in φρεσίν ex Aug. D. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. a m. pr. et F. credo et Pal. C. (V. Schmid. not.) Cf. ad Ol VII, 24. Vs. 28. in Guelph. Par. B. Ven. B. F. est πολυγαθέας. Retinui πολυγαθέας collato fragm. Encom. τὰν Διονύσου πολυγαθέα τιμάν. Deinde de voce ἀνάτων v. ad vs. 14. Mox Aug. D. Ven. D. F. non ὑπεράφανον, sed ὑπερφίαλον contra metrum. Et vs. 30. pro voce ἐλε est ἐχε in Guelph. Ven. B. D. ἔσχε in Rom. Gott. Ven. F.

Vs. 31. Το μὲν ἦρας ὅτι τ' etc. Hermannus: „Delendum τε. Nam quid hoc est τὸ μὲν, ὅτι τε — ὅτι τε? Ubinam tandem sequitur, quod priori τὸ μὲν opponatur, τὸ

δέ? Ne potest quidem, quia iam utramque rem, et parricidium et libidinem relatam audivimus. Nimirum hoc *τὸ σὺλκρὸν* esse voluerunt hiatus causa, quae mera est grammaticorum infania. V. nos ad Ol. VII, 11. Interpolationem arguit Guelph. in quo est *ὄϊ ἐμφύλ.* Voluit *ὄτι.* Leid. B. *ὄθηρ.*

Vs. 36. *Ἔβαλον ποτὶ καὶ τὸν ἰκόντ'.* Ita vulgo, sine idoneo sensu. Iacobsius animadv. p. 289. coniecit *ποτὶ κοῖτον ἰκὼν ἐπεὶ κ. τ. λ.* unde Beckius edidit *ἔβαλον ποτὶ κοῖτον ἰκόντ'.* *ἐπεὶ κ. τ. λ.* quod reposui exemplo Beckii et Hermanni, quin etiam clarorum aliquot philologorum auctoritate, quorum sententia privatim immotuerat, et subnixus Pyth. XI, 32. Sed Heynius de aorillo *ἰκὼν* iure dubitabat: nec sane is reperitur neque apud Homerum neque aliis locis apud Pindarum nisi ubi corrigendus erat, ut Ol. V, 9. Pyth. XI, 32. ubi *ἰκὼν* nihil monito lectore ab Heynio et Hermanno relictum me induxerat, ut Pindaricum putarem: mox tamen eundem locum mihi ipse subdixi. Neque *ἰκὼν* apud alium est ullum scriptorem Graecum. Quid igitur faciemus hoc versu? Quippe nihil superest quam ut *ἰκόντ'* *ἐπεὶ* reducatur postliminio, ac prior huius vocis syllaba correpta in hoc carmine dicatur, quemadmodum *ῥοχέαιρα* et *μητιόνται* (v. ad vs. 14.), licet in his vocibus vocalis ante vocalem faciliorem reddat correptionem; aut ut *ἰκόντ'* aorillus in aliqua dialecto ulitatus fuerit; aut ut *ἰόντ'* edamus. Nam vulgata quidem falsa haud dubie, nec *κοῖτον*, opinor, potest incertum videri. Nam si quis ita exponat, ut olim Heynius fecit: *καὶ τὸν προσίκοντο εὐναὶ παράτροποι;* maximam illud offensionem praebet, quod ad Ixionem venire et pertingere *εὐναὶ παράτροποι* dicuntur, quum potius de *κακίτητι ἀθρόα* dicendum fuerit, *ποτὶ καὶ τὸν ἰκετο.*

Vs. 38. *Ἔϊδος γὰρ ὑπεροχαιάτα πρέπεν οὐρανόφιν Θυγατέρι Κρόνου.* Praestat *οὐρανόφιν* iudice etiam Hermanno, quod est in Bodl. C. Aug. D. Gott. Par. A. B. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. Scholiae exponit τῇ ὑπεροχούσῃ τοῦ οὐρανόφιν Κρόνου θυγατέρι. An *οὐρανόφιν* pro genitivo masculini habuit?

Vs. 41. *Τὴν πολύκοινον ἀνεδέξατ' ἀγγελίαν.* Metri causa rescripti *ἀνδέξατ'* ex Bodl. γ. Leid. B. praecunte Schnidio et in curis secundis Hermanno. Nam ultimam logaedicam arsin in catalexi positam hoc uno per carmen universum loco solutam esse non statuerim, quia necessitas nulla urgebat, quum *ἀνδέξατ'* in promptu esset. Nec opus Mitscherlichii ad Hymn. in Cerer. 479. coniectura *ἀνδέξατο* aut Hermanni *ἀνδείξατο*, quod posthac ipse repudiavit; sensus enim perspicuus atque etiam scholiastae intellectus: *Enunciandam suscepit illam communem admonitionem, ἀνδέξατο.* Postremo pro vulgari *δέξασθαι* Pindarus non dicit *δέξασθαι*, quod Ionum est; itaque cave vocem *ἀνδέξατο* a verbo *δείκυσθαι* derives.

Vs. 42. *Ἄνευ δ' οἱ Χαρίτων τέκε.* Ante *οἱ* interdictus apostrophus. Ald. Aug. D. Leid. B. Ven. B. D. *Ἄνευ δέ οἱ.* *Δέ* est interpretum alyndeton fugientium. V. ad Ol. VI, 74. Scribo *Ἄνευ οἱ* ex Gott. Par. A. B. Guelph. Ven. E. ut fecit iam Hermannus ad Orph. p. 787. Cf. Nem. IX, 87. *τέκε οἱ.* Deinde *τέκεν* scripsi cum Hermanno ex Ald. Vs. 43. reduxi lectionem librorum omnium et Schol. *νόμοις*, hoc sensu: *Neque humanae naturae neque divinae legibus et conditioni congruos honores habentem.* Sic etiam vs. 86. restitui *νόμον* pro vulgari *νομόν*, quod in solo comparet Guelph. nam ibi *νόμος* est *genus vitae et instituta ab hominibus condita.* Hoc autem versu pro *ἀνθρώποι* in Aug. D. Par. A. Ven. D. F. ex glossate est *ἀνθρώποισι.* Vs. 44. Ald. *τράφοισα*, ut sit norifus; ceteri *τράφοισα* praefens habent, in Ven. B. supra scripto *τράφουσα.* Est hoc Dorifini reconditioris in Aeschis carminibus obvii, ut *τράφειν* Illhm. VII, 40. Magis etiam offendit *τράφειν* Pyth. IV, 115. Dores dicunt *τράφω, τράφω, τράφω* etc. Cf. ad Pyth. VIII, 33. Paulo post

Galenus de usu partium, ubi proxima satis corrupta affert, praebet ἐμίγνυτ' ἄν Π. σφ. Num ἄν live ἄμ pro praepositione habuit? Pindarus quidem particula ἀνά talibus locis uti non videtur.

Vs. 50. Θεός, ὃ καὶ περὶ ἄλλα ἀείδων κίχεν. Primum scribendum κίχεν ex libris omnibus cum Schmidio et Hermanno, licet in editione nostra calu nescio quo resederit κίχεν dudum mihi correctum. Deinde edidi περὶ ἄλλα ἀείδων cum eodem Hermanno itidem ex libris omnibus, nisi quod Veneti tres ἀείδων, Ald. αἰητόν. Hoc non malum (v. ad Iyth. IV, init.), longa tamen interpolationi debetur haud dubie, ut vs. 26. 58. 74. Mox vs. 52. Guelph. ἐκναψε; Hermannus vult ἐκαμψεν, contra constantem in his carminibus usum, in quibus N paragodicum ad producendam syllabam non assumitur ante mutam cum liquida. Vs. 52. Par. A. ἐτάροισι, perperam.

Vs. 53. Φεύγειν δάκος ἀδινόν, κακαγορίαν. Est qui haereat in voce ἀδινόν, et corrigat ἀδικόν. Equidem de veritate vocis non dubito. Schol. ἰδίας dictum ait ἀντι τοῦ κακόν: Hesychius exponit οἰκτρόν, γοερόν, glossam Homericam spectans. Sed κακαγορίαν appositione praegressis iunctum languet, et caret auctoritate. Schol. pluralem profert: ἐμὲ δὲ φεύγειν δεῖ τὰς κακαγορίας: Gott. Guelph. Par. A. B κακαγορίων, Ven. B. κακαγορίων, Ven. D. κακουρογίων, Ven. F. κακαγορίων. Hoc verum. Interpunctionem post ἀδινόν ne impressi quidem codices Ald. et Rom. repraesentant. Itaque scribendum: δάκος ἀδινόν κακαγορίων, quod Hermanno placuit in curis secundis. Qui audacior fuerit, coniciat δάκος ἀδινόν κακαγορίων: sed is me adversarium habuerit. Mox scribendum ταπόλλ', uno vocabulo.

Vs. 56. Το πλουτεῖν δὲ σὺν τήγμῳ πότμου σοφίας, ἄριστον. Haec verba quantumvis simplicia laud mediocri laborant difficultate. Heynius sententiam esse pronunciat, ἄριστόν ἐστι πλουτεῖν σὺν σοφίᾳ; pro eo poetam dixisse, σὺν πότμῳ σοφίας, ac rursus pro hoc σὺν τήγμῳ πότμου σοφίας. Sed inanis hic esset verborum cumulus, si nihil aliud Pindarus voluisset, quam optimum esse τὸ πλουτεῖν σὺν σοφίᾳ; praeterea vero σοφίας τ' aut σοφίᾳ τ' scripserit. Bothius vero ordinem verborum instituit hunc: τὸ πλουτεῖν σὺν τήγμῳ σοφίας, πότμου ἄριστον; quae si ita coniungenda poeta voluisset, alio posuisset ordine. Varia promit Schol. Primum ponit, quod Heynius amplexus est, idemque Aristarcho visum esse narrat in fine; deinde ita construit, ut haec sit sententia: τὸ εὐπορεῖν σοφίας σὺν εὐτυχίᾳ ἄριστον, coniungens aut πλουτεῖν σοφίας, hoc est πληθύνειν, metaphorice, ut paullo post dicitur; aut πλουτεῖν πότμου σοφίας, quo refero haec eius verba: τὸ πληθύνειν ἐν πότμῳ σοφίας ἄριστόν ἐστιν, οἷον, τὸ τῇ σοφίᾳ πλουτεῖν ἄριστον. Sed durum hoc quoque, ut πλουτεῖν et σοφίας tanto intervallo separata coniungantur. Nihil igitur superest, quam ut post πότμου interpungamus et verba σοφίας ἄριστον confociata putemus, non quasi divitias sapientia praestantiores Pindarus pronunciet, quod sapiens poeta non poterat, sed alio quodam sensu. At quonam quae? Hoc ex totius loci tenore diiudicandum arbitror. Scholiasten secuti interpretes ad Hieronem haec referunt: sed quod post hanc sententiam poeta infert, τὸ δὲ σάφα τιν ἐχέει ἐλευθέρα φρενὶ πεπαρεῖν, ostendit, praecedentia generatim dicta esse, ut posthac Hieroni accommodarentur. Itaque hic videtur sententiarum nexus esse: Abstineam equidem a malevolis rumoribus spargendis; etenim quamvis procul remotus Archilochum conviciis indulgentem saepe vidi ad incitas redactum et inopem. Hoc vero non placet: summam arbitror sapientiae, ut opibus praeditus felix perdires, neque acerbis fortunae vicissitudines experire. Hoc si verum est, σοφίας ἄριστον est sere idem quod ἡ ἀρίστη σοφία: ἀρίστην autem σοφίαν eam poeta dicit, ut parvas opes tueare feliciter, atque ita beatus sis usque ad supremum diem. Dicas hoc indignum poeta esse, qui divitias non nisi virtutibus ornatas

magni aestimet, πλοῦτον ἀρσταίς δ: δαυδαλέμενον Ol. II, 58. coll. Pyth. V, init. Sane indignum videri potest: sed cogitis paritas opes sine virtutibus conservari non posse σὺν τίχῃ πότμον, sed dilabi infausto casu. Quod quum reputo, quumque perpendo, quam haec sententia iis, quae de Archilochico dicta sunt, arte cohaereat, haec mihi interpretatio eximie commendatur. Iam vide, quam apte ad Hieronis res poeta transeat. *Τὴν ἴσιν, inquit, opes affatim partas habes, et prospera fortuna tutaris optime: tibi honor summus est ob res felicissime gestas, ob virtutem bellicam et consilia prudentissima: quibus efficit, non opes dilabantur.*

Vs. 57. *Τὴν δὲ σάφα νῦν ἔχεις, ἐλευθέρα φρονὶ πεπορεῖν.* Ultima vocis neque scriptura certa neque significatio. *Πεπορεῖν* ab Heynio repositum praebent Leid. B. et Ven. D. idemque supra scriptum Aug. D. Gott. et Par. A. *πεπαρεῖν* Ald. et Rom. et exceptis Leid. B. ac Ven. D. scripti omnes. Heynianae lectioni Schmidio non improbatæ atque ab Aem. Porto coniectura investigata succurrit analogia, a voce *πορεῖν* descendente forma *πεπορεῖν*, ut *πιθῶν πεπιθῶν*; quam derivationem Buttmanus in Grammatica secutus est atque, ut arbitror, Schneiderus in Lexico. Mihi vero in voce tam dubia tutius visum retinere formam *πεπαρεῖν* pluribus subnixam auctoribus; praesertim quum *πεπορεῖν* possit analogiae causa solum esse. Scholiales: *πεπαρεῖν ἢ πορίζειν καὶ παραιοκευάζειν, ἢ παραιοχεῖν καὶ πλουσίους ἀποδείξει.* Hesychius: *πεπαρεῖν ἐνδείξει, σημήναι, ac πεπαρευόμενον εὐφραστον, σαφές*: quae cum Schneidero corrigere religioni duxerim. Idem tamen Hesychius: *πεπορεῖν δοῦναι*, et Scholiasten quoque legisse *πεπορεῖν*, ex interpretamento *πορίζειν* collegit Heynius, sed nulla idonea causa. Iam ut de significatione dicam, hoc quoque ambiguum, sitne *dare* an *ostendere, declarare*: illud praetulit Heynius, quod de munificentia ageretur; verum hoc ut largiar, tamen dici poterat: *Τὴν ὀπὴν ἔχεις, manifeste, quas liberali mente ostentes*, quod sit largitione. Et haec interpretatio vel eo commendatur, quod ex binis grammaticorum reconditior est, quam fictam esse haud probabile, sed traditam antiquitus verisimile. Quis enim analogia ductus *πεπαρεῖν* dixerit esse *ἐνδείξει, σημήναι*, ut Hesychius, aut *ἀποδείξει (πλουσίους)*, ut scholiales; et *πεπαρευόμενον εὐφραστον* ac *σαφές*? Quodsi verum est *πεπαρεῖν* hoc loco vim declarandi et ostentandi habere, videtur mihi Aeolicum esse et Latino vocabulo *parendi* affine, quod est *δῆλον εἶναι καὶ σαφές*. Ita statuenti interpunctio post vocem *ἔχεις*, quae ex Romana ducta est, delenda videatur, ut coniungas: *τὴν δὲ ἔχεις νῦν σάφα πεπαρεῖν*: tamen in tantis tenebris nolui a recepta discedere distinctione, quum praesertim infinitivus per omnium ὄψεσιν explicari possit. Haec seu vera sunt sive falsa, non alia nunc habeo; atque ille mihi magnus Apollo erit, qui carmen hoc crassa caligine tectum in clara posuerit luce.

Vs. 58. *Πρῦταν, κίριε πολλῶν μὲν εὐστεφάνων ἀγυῖαν καὶ στρατοῦ.* *Κίριε* manifeste adiectivum est vocis *πρῦταν*. Itaque delevi comma; neque est in Rom. Guelph. aliisque scriptis. Deinde *μὲν* a metrico profectum mutavi in *μέν* cum Hermanno, ex Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. Par. B. De structura v. ad Ol. VII, 21. Vs. seq. Ald. *κτεάτεσσι*: hinc natum videtur *κτείνουσι* in Aug. D. Leid. B. Par. A. Ven. D. F. Vs. 60. Ven. F. *τὰν πάροιθε*. Vs. 61. vulgo *κνεῖς*: *κνεῖα* restituendum erat ex emendatione Pauwii et Hermanni. Ol. XI, 97. *κνεῖα πνεύσαις*. Coniecturam nunc firmat Guelph. Vs. 65. in Par. A. rubro colore supra lineam adscriptum *ἵπποσόοισιν*. Ibidem pro vulgato *ἀιδράσι* metri causa Hermannus correxit *ἀνδρασι*, ut est Pyth. V, 64. In Aug. D. Par. A. Leid. B. Bodl. γ. Ven. D. F. habetur *κνεζομάχοισι*; in Ven. B. *οι* supra adscriptum. Vulgare hoc est pro exquisitiori.

Vs. 65 67. *Βουλαι δὲ προεβύτεροι Ἀινιδυον ἐμοὶ ἔπος ποτὶ ἅπαντα λόγον Ἐπαινεῖν παρέχοντι.* Rom. Gott. Aug. D. Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. atque opinor Pal. C.

legunt *ποτὶ πάντα*: quam scripturam earum, quae in codicibus feruntur, antiquissimam iudico. Sed quum verbi deesset syllaba, in Par. B. metricus scripsit *ποτὶ ἅπαντα*, quod Hermanno verum visum, quum tamen hiatu laboret non terendo. Hoc intelligentes grammatici rescripserunt *ποτὶ ὅ ἅπαντα*, ut Ald. Leid. B. aut *ποτὶ ὅα πάντα*, ut Bodl. γ. Particula *ὅα* in media sententia locum non habet, eaque initio tantum periodi invenitur, ut Ol. VII, 59. *καὶ ὅα μιν*, Pyth. III, 45. *καὶ ὅα μιν*, Pyth. IV, 134. *καὶ ὅ ἦλθον*, ib. 189. *καὶ ὅα οἱ*, Pyth. IV, 57. *αἱ* (vulgo *ἦ*) *ὅα Μηδείας ἐπέον στίχῃς*, Pyth. XI, 38. *ἦ ὅ*, *ὦ φίλοι*, Pyth. IX, 38. *ἦ ὅα καὶ ἐκ λεγέων*: itaque nullo modo ferri potest. Ne multa: excidit accusativus *σέ* ad verbum *ἐπαινεῖν* constructus, qui quum inter *ποτὶ* et *λόγον* positus esset, structurae librariis impediēbat: quo restituto sanus locus est. Schol. διὸ ἀκίνδυνόν μοι παρέχουσιν αἱ σοὶ γινῶμαι τὸ ἐγκωμιάζειν σε. ἢ οὕτως· ἀκίνδυνον ἐμοὶ τῶ τοῖς ἐπαινοῦς παρέχοντι πρὸς πάντα λόγον σε ἐπαινεῖν. Ita modo dixit poeta: ὕδεν φασὶ καὶ σέ τὴν ἀπείροια δόξαν εὐρεῖν. In tam audacis dictionis carmine non offendit *σέ* ad verbum *παρέχειν* pertinens interpolitum praepositioni *ποτὶ* et accusativo *πάντα λόγον*. Neque illud obest, quod quis coniungere possit *ποτὶ σέ*; huiusmodi enim compositionem Pindarus non delugit. Pyth. X, 15. *ἔθηκε καὶ βαθυλείμων*. ὑπὸ *Κιῶνας ἀγῶν πέτραν* etc. ubi ὑπὸ non genitivo *Κιῶνας*, sed accusativo *βαθυλείμονα πέτραν* adiungendum. Pyth. XI, 13. *ἔμυσεν ἐστίαν τρίτον ἐπὶ σέφρονον πατροφίαν βαλιῶν*, ubi *ἐπὶ* non ad accusativum spectat, sed ad verbum *βαλιῶν* pertinet. De veritate emendationis erunt qui dubitent: mihi non alia videtur certior. Vs. 69. vulgo *θέλων*: quod edidit *ἐκῶν*, explicitum ad Pyth. I, 62.

Vs. 72. *Γένοι' οἷος ἐσσι μαθῶν. καλὸς τοι πίδαων παρὰ παισὶν αἰεὶ Καλός*. Hic quoque ob infānum asyndeti horrorem scriptum *γένουο δ' οἷος* in Ald. Rom. Bodl. C. Gott. Par. A. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. Aug. D. credo et Pal. C. Mingarellus consiecit *γενοῦ δ' οἷος*: sed Pindaricum *γένουο*, ut Ol. XIII, 25. Recte fecit is, qui scripsit *γένου' οἷος*, ut habent Bodl. γ. Par. B. Ceterum si sensum horum verborum spectes atque interpunctionem, mire variant interpretes: vide modo scholia, Schmidium, Heynium, quorum rationes percensere longum est. Difficilis sane et impeditus locus est, non tamen audaciori quadam, ut videtur, coniectura sanandus. Talem quidem tentavit Bothius resurgens: *Γένοι', οἷος ἐσσι. Μαθῶν καλῶς τις πίδαων παρὰ παισὶν εἴη καλός*, hoc sensu: *Talem te praebeas, qualis natura es, neque alienos mores tibi parum congruos arte ac studio effingere cupias*. Satis haec acutula; sed primum verba *πίδαων παρὰ παισὶν αἰεὶ καλός* sapiunt proverbium, addicente scholiasta: *ὅτι οὐ εἰσόδουσιν οἱ παῖδες λέγειν, πίδαων καλός, πρὸς τὸν πίδαων οὐκ ὄντα καλόν, ἀλλ' εἰδ' ἄλλ' ἦ*: deinde universa ista sententia quae praegressis et subsequētib; coniuncta sit, non perspicio. Quodnam vero aliud interpretis et critici munus est in tam obscuris verbis, nisi ut ex sententiarum nexu et tenore ea explicet, quae ex se intelligi nequeant? Sed alia quoque habetur scriptura *καλός τις* in Bodl. C. atque adeo in editione Paulli Stephani, qui unde duxerit, non allequor. Hinc Heynius et Hermannus mutata interpunctione: *Γένοι', οἷος ἐσσι μαθῶν, καλός τις*. Haec mihi quoque vera lectio visa, sed interpretatio Heynii non placet: *Qualis es ex institutione, probus sis*; quippe quod quis est ex institutione, haud probatum Pindaro, ut recte Bothius ex Ol. II, 95. notavit. Pindarus Hieronis opes, potentiam regiam, virtutem, prudentiam praedicaverat (vs. 57 — 67.): in sequētib; autem in adulatorum gentem turpissimam invehitur (vs. 73 — 75.); hinc quae interposita sunt, ad hunc sensum dicta esse debent: *Sis probus, sis καλός καὶ ἀγαθός, memor eius loci, quo positus es, memor dignitatis, potentiae, memor invictae virtutis et ingenii, μαθῶν οἷος εἶ. Ne te corrumpi finas adulatorum laudibus falsis*

etiam ea probantium, quae nemo prudens probaverit, puerorum instar, qui vel simium, turpissimum animal, pulchrum vocant. Quin tu Rhadamanthi exemplum sequere, cuius incorrupta mens dolis adulatorum obtreptantium non delectatur. Sic etiam simii commemoratio inius invidiosa est; certe, si cum Bothio feceris, rustica erit dictio, qua Hieronem moneat poeta, ne alienos mores elaborare cupiat, quemadmodum simius, qui, si pulchre didicerit, pulcher habeatur pueris! Taceo de Beckiana loci constitutione, taceo de scriptura *πιθῶν*, quam nonnemo commentus est. Vs. 74. *ἀμωμήτων* de coniectura Iacobsii reposuit Heynius, metri causa, ut putabat. Restitui cum Hermanno *ἀμώμητον* ex libris omnibus.

Vs. 75. *Οἷα ψιθύρων παλάμαις ἔπειτ' ἀλὶ βροτῶν*. Non placet *ἔπειται* sine commemoratione eius, quem illae infectentur fraudes, multoque minus locutio *ψιθύρων βροτῶν*, pro qua aut *ψιθύρων* simpliciter dicendum erat aut *ψιθύρων ἀνδρῶν* seu *ἀνθρώπων*. Certa est correctio *βροτῶν* debita, ni fallor, Heindorfio meo, quocum una olim Pindarum legi. *Rhadamanthus*, ait, *ille immortalis inferorum iudex, integram nactus est mentem, veri perspicacem, quam fraudibus fallere frustra tentes; at mortalem istae suffronum artibus semper inseguuntur*. *Βροτῶν* pro *βροτῶν* hiatus causa medio, ut olim erat, versu scriptum videtur esse, ut Ol. I, 100. similem ob causam *βροτῶν* in genitivum *βροτῶν* transiit in Bodl. a. Aug. A. Leid. B. Vatic. Ven. B. Guelph. Vratisl. A.

Vs. 76. *Ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολῶν ὑποφάτις*. Offendit *διαβολῶν* secunda syllaba longa, quam numeri vi productam Hermannus censet. Sed hoc tibi Pindarus nonnisi in iis indulsit exemplis, quae Homeri usus sanxerat, neque afferri potest *διάκονος*, in quo *α* longum est non ex praepositione, sed e radice nescio qua. *Διαβολία* vero *α* producit ad analogiam vocum *ἐπήβολος*, *ἐπηβολή*, *ἐπηβολία*, *κατηβολή* et *κατηβολεῖν* ac *συνηβολή*, quae ut etiam *ἐκηβόλος* et *ἐλαφιβόλος* loimata sunt a prisco *ἐβάλλω*: v. me in Plat. Min. et Legg. p. 148 sqq. Sic igitur etiam *δηβολία*, *διάβολια*. Maior longe difficultas vocis *ὑποφάτις* producta antepenultima, hoc est *ὑποφήτις* a singulari *ὑποφήτις*, cuius masculina forma *ὑποφήτης*: femininum enim unde explices? Sensus quidem aperte hic est, utrique parti obesse delatorum calumnias, quibus aurem praebibat Hiero. Aristot. Polit. V, 11. *καὶ τοὺς ἀτακουστάς ἐξέπεμπεν Ἰέρων, ὅπου τις εἴη συνουσία καὶ σύλλογος*. Dicas sortalle feminina forma muliebrem illorum hominum obtreptationem notari; dicas Syraculis aut istos feminino nomine dictos *ποταγωγίδας* aut fuisse ipsas feminas. Aristot. l. c. *οἷον περὶ Συρακούσας αἱ ποταγωγίδες καλοῦμεναι*. Sed si viri isti fuissent femininoque nomine appellati, scripsisset Aristoteles *οἱ ποταγωγίδες καλούμενοι*: feminas autem non fuisse vel inde colligitur, quod eae in virorum circulos et conciliabula emitti a tyranno non poterant. Itaque recte Schneiderus scripsit *οἱ ποταγωγίδαι καλούμενοι*, idque non de coniectura, sed ex Aretini interpretatione. Rem conficiunt duo Plutarchi loci, ubi in rebus Dionysiorum memorantur *προσαγωγίδαι*, alter Dion. p. 74. ed. Hutt. ubi ante Reiskium recte legebatur *προσαγωγίδας*, alter de curiositate p. 147. ubi recte veteres libri *προσαγωγίδας*. et Hesychii glossa corrupta *ποδαγωνίδας*: *συκοφάντας*, ἢ τοὺς κατὰ τῆς ἀρχῆς τι λέγοντας ἢ πρῶττοντας, ubi v. intrp. Corrigendum, *ποταγωγίδας*: *συκοφάντας*, οἱ τοὺς κατὰ τῆς ἀρχῆς τι λέγοντας ἢ πρῶττοντας. . . Perierunt cetera, in talem sententiam, *ἐμῆνον τοῖς τυράννοις ἐν Συρακούσας*. Valeant igitur illae *ποταγωγίδες*. Nec credibile, quum viri essent, a Pindaro, poeta gravissimo, feminas dictos. Quapropter, quum vox *ἱελοῖ* communis possit generis esse, aut alius significationis femininum quaerendum aut masculinum idoneum. Primum igitur *ὑποφάτις* femininum a voce *φάτις*, *fama*, ut sensui satisficiat, metrum non fert ob brevem antepenultimam. Sed schol. explicat, *ἀτὶ τοῦ ἐρμηνευταὶ καὶ διάβολοι*: unde Hermannus *ὑποφάτις*, quod

quale sit, non assequor; Bothius ὑποφάτορες, haud absurde, modo probabile esset e lectione ὑποφάτορες in tanta Pindari librariorum religione nasci potuisse ὑποφάτιες. Mihi non tam interpretes calumniarum ipsi, quam delationes et interpretationes, abstractoposito pro concreto, latere in voce ὑποφάτιες videntur. Est vox ὑποφράζομαι, ὑπογοεῖν: hinc putes formatum ὑποφραστίες, ὑπόνοια, ut ἀφραστὺς ἀπὸ τοῦ φράζομαι: et ὑποφραστίες quam facile in ὑποφάτιες transire potuerit, nemo ignorat, qui scripturae noverit compendia. Sed ὑποφραστίες non reperitur usquam. Tandem inveni, quo metro succurrerem, quodque unice videretur probabile. Verbum est ὑποφαινέσθαι; *subapparere* dixeris, si Latinum esset vocabulum; ut ἡμέρα ὑποφαινεται in diluculo, ut εἶα ὑποφαινεται. Hinc ὑποφάσεις ὀφθαλμῶν Hippocrati, plurali numero, *oculorum suspectiones et subapparitiones, quum inter dormiendum oculorum album subapparet, non recte commissis palpebris*, quae Foessii verba sunt in Oeconon. Hippocr. In Aphorismis ita explicatur: ἦν γὰρ τι ὑποφαινῆται τοῦ λυκοῦ τῶν βλεφάρων μὴ ξυμβαλλομένων. Erotianus ὑποφάσεις exponit τὰς ὑποφαινόμενας ὀφθαλμῶν κινήσεις. Tales sunt oculi hominum fictorium, hypocritarum, adulatorum, calumniatorum, qui alios obtreclando obsequium olentare cupiant: sunt illi maligni ὑποβλέποτες, ut alio loco Hippocrates de aegrotis illis (v. Foef.); sunt credo tales etiam vulpecularum oculi. Itaque nemo dubitabit rectissime dici posse: διαβολῶν ὑποφάσεις, ὄραϊς ἀλωπέκων ἱκελοι. Sed ὑποφάσεις metro non convenit: cui qua ratione subvenias? Lege ὑποφάσεις. Nam v addunt Aeolenses. V. ad vs. 14. Adde Eustath. ad Odysl. κ, p. 391. 26. Ἐτι λέγει (Ἡρακλείδης) καὶ ὅτι Αἰολεῖς τῆ ἀ προστιθέει τὸ ὦ, ὡς φησὶν Ἀρίσταρχος παρατιθεῖς τὸ ἀτὰρ αὐτῶν (cf. Eustath. ad Il. α, p. 54. 49.), δαλὸς δαυλος, ἰαχεν ἰαχεν, λέγουσιν οὕτω καὶ φάσκω φάσκω, καὶ μετὰ τοῦ ῥ φράσκω. Idem valet de derivatis a radice φάος. Hinc apud Hesychium φάυτος ὁ φαίνων ἑαυτὸν, hoc est φαρός; hinc ibidem: φανοφόροι Αἰολεῖς ἰέρεια, hoc est φασφόροι, ut vidit Soringius, frustra obloquente Is. Vossio; hinc φανόγγες; hinc φανσίμβροτος ap. Pind. Ol. VII, 39. hinc φάνω, φάσκω, φάυζω, φανσιβολέαι, ὑποφάσκω etc. Itaque pro φάσει φάσις est in dialecto Alexandrina LXX interpretum, unde habet Hesychius; Herodotus autem VII, 36. spatium vacuum, translato vocabulo a fenestra, per quam lux oboriri pallida possit, dixit ὑπόφανσιν. Hesychius: ὑποφάσεις εἰς θεωρίας. Lege ὑποφάσεις: θεωρίας, nisi fuit θεωρίας. Nondum tamen mihi satisfacio. Scribendum potius ὑποφάτιες. Nam ut a voce φάω sive φημι descendit φάτις, hoc est φήμη; sic ab eodem φάω, φαίνω descendit φάτις, hoc est φάσις sive φάσμα. Sic φάτιν dixit Sophocles Trach. 693. Et videtur hoc maxime Dorismi reconditioris et Aeolismi esse, quo hoc carmine utitur Pindarus: ut φατί pro φησί, ἐφίτη pro ἐφήσι, hoc vel apud Nostrum. Iam quae vulgo φάσις, φάτις, ea assumpto ὦ φάσις, φάτις: hinc ὑπόφασις et ὑπόφανσις, ὑπόφατις et ὑπόφαντις. Igitur repolito ὑποφάτις nihil quidquam mutatum est, nisi quod addidi ὦ, quod ex Aeolensium potissimum atque etiam Ionum dialecto ad producendam antepenultimam poeta retinuit. Nonne haec lenissima mutatio? Immo fere nulla; nam α in veteribus libris solebat haud aliter scribi atque αν: itaque cum librariis incognitum esset illud ὑποφάτις, nihil mirum eos ductum αν putasse hoc loco esse pro α. Cf. Bastii Comm. palaeograph. p. 705. in calce Gregor. Cor.

Vs. 77. Κέρδει δὲ τί μάλα τοῦτο κερδαλέον τέλει; Rursus haec obscurissima. Hermannus ita mutat: ὄραϊς ἀτενὲς ἀλωπέκων ἱκελοι κέρδει τί δὲ μάλα τοῦτο etc. censor doctus in Ephemer. litt. Jen. a. 1808. num. 33. p. 260. corrigit ὄραϊς τ ἀτενὲς ἀλωπέκων ἱκελοι κέρδει τί δὲ μάλα τοῦτο etc. Sed Hufschkius diss. de fabulis Archilochi in Matthiae Misc. philol. Vol. I, (p. 30—41.) κερδοῖ δὲ τί μάλα τοῦτο etc. hoc est *vulpeculae*. Ex his quid verum sit necne, (fortasse nihil verum,) quum desperem argumentis certis

distingui posse, retinui κέρδει δὲ τί μάλα τοῦτο κερδαλέον τελέθει, hoc sensu: *Astutiae vero* (id est *astutis istis hominibus*) *quidnam inde lucri redit?* In quo verborum iusu non esse videtur, quod vituperes. At in censoris emendatione displicet iunctum ὀργαῖς et κέρδει, *moribus et astutia*; in Hermanni vacans proflus illud κέρδει; in Huschkii vox κερδοῦ tam absolute posita, pro qua exspectes κέρει τῶν κερδοῦ, aut aliud magis perspicuum. Par. A. Ven. D. F. κέρδει δὲ τί τοῦτο μάλα κ. τ. Veteres editiones commate interponunt post κέρδει δὲ, ut sit, *ratione lucri autem*.

Vs 79, 80. Ἄτε γὰρ εἰνάλιον πόνον ὀργίσας βαθὺ Σκευῆς ἑτέρας, ἀβήπιιστός εἰμι, φελλὸς ὡς ὑπὲρ ἔρκος ἄλμας. Ὀργίσας apud Pindarum non scribitur, sed ὀργείσας, ut *Θαρσίων* bilyllabum, *ἐπαρκίων* trilyllabum. Sic ὀκχέοντι πόνον Ol. II, 74. Restitui ἐχοίσας ex Ald. Pal. C. Aug. D. Bodl. γ. Gott. Par. A. B. Ven. B. D. F. Guelph. Leid. B. et Schol. ὡς περ σαγήνης πονούσης καὶ βῆθος λοιπὸν ἐχούσης κατὰ τοῦ πελάγους. Ὀχοίσας sola Rom. ac fortasse Bodl. C. quod criticus reposuisse videtur ex Ol. II. Mox mire dictum ἔρκος ἄλμας: Bodl. γ. Aug. D. Ven. D. F. Leid. B. et Schol. ἔρκος, Ven. B. ἔλκος; Hermannus cum Scholiaste de maris planitie cogitans corrigit εὔρος ἄλμας. Ego Bothio assentior coniungenti ἀβήπιιστός εἰμι ἄλμας, quod non durum, quum verba φελλὸς ὡς ὑπὲρ ἔρκος quali in parenthesi dicta sint; ideoque post ἔρκος interpunxi virgula. Iam vero ἀβήπιιστος ἄλμας hoc loco eo aptius sententiae est, quod ἄλμη dicitur *amarities*; amari enim calumniatorum rumores. Schol. Aristoph. Av. 282. ἄλμη ἢ πικρία. Ego, inquit, *ut cortex supra rete, non immergor falsis undis*. Φελλὸς ὡς ὑπὲρ ἔρκος poeta dixit, quod ἔρκος ea potissimum pars retis est, qua coguntur et coercentur sive pisces sive ferae: igitur dum ἔρκος mari immergitur, cortex fluctibus innatans est ὑπὲρ ἔρκος. Ibidem Guelph. a m. pr. habuisse videtur βαθὺν, ut dicitur πλοῦτος βαθὺς, γρῖος βαθὺν: non tamen probo. Βαθὺν est βαθέως. Vs. 81. editi Ald. et Rom. ἀδύνατον δ' ἔπος ἐκβαλεῖν cum libris nonnullis scriptis. Conicias ἀδύνατον ἔπος ἐκβ. omisso δέ; sed praestat ἀδύνατα δ' ἔπος ἐκβ. quod est in Aug. D. Gott. Par. A. B. Guelph. Ven. D. F. At Ven. B. ἀδύνατος ἐκβαλεῖν. Fortasse Pindarus scripserat ἀδύνατος ἔπος ἐκβαλεῖν κραταῖον ἐν ἀγαθοῖς δόλιος ἀστὸς, aut ἀδύνατα ἔπος — δόλιον ἀστὸν (v. ad vs. 14.), utriusque tamen coniecturae parum tribuo.

Vs. 62. Ὅμως μὰν σάιναν ποτὶ πάντας ἄγαν πάγην διαπλέκει. Ἄγαν, valde, nimis, neque satis commodum sensum praebet atque in metrum peccat priorem brevem habens; etiam ἄγαν, *invidiam*, priorem syllabam corripit. Itaque Mingarellus multa coniecit: Heynius lectionem ἄτων a se inventam Beckio ita probavit, ut eam in textu poneret, Hermanno, ut eximiam vocaret ac quam haud cunctanter recipere debuisset. Pauwius ἄρα, censor doctus l. c. ἄγαν. Errant omnes: Pindarus scripsit ἄγαν πάγην διαπλέκει, ut, quum olim Buttmannus, Heindorfius et Spaldingius mecum una poetam legerent, a nostrum nescio quo emendatum est. Ἄγῃ est *inflexus, curvatura*, ut serpentis, ut caudae animalium adulatorio mimo agitatae, ut fractae in littore undae; quod quam apte verbo διαπλέκειν coniunctum sit, nemo est quin videat. Descendit a verbo ἄγνυμι; ἄγω, ἄγῃ: ut ἰάγω ἰαγῇ, φεύγω φυγῇ, τάσσω ταγῇ. Voce utitur Aratus Phaen. 668. ubi est ἄγῃ ὄφις, licet vulgo sit ἀγῇ correctum a Schneidero in Lex. h. v. ex schol. qui exponit σπείραν, περιέκλασιν, καμπήν, collato ἐπιαγῇ vs. 688. ubi iterum Schol. περιέκλασιν et καμπήν. Succurrit Draco Stratonicensis de metris (p. 16. ed. Haaf. p. 10. ed. Herm.): ἄγῃ, ὃ σημαίνει τὴν ἀπόκλασιν τοῦ κύματος, τὸ ἄ μακρὸν ἔχει. Σάιναν ποτὶ πάντας coniungendum; quod quo apertius esset, cum Rom. minorem post πάντας interpunctionem posui. Ceterum σάινειν proprium de adulante cane: unde σάινειν οὐράν, σάινορος: quod quam conveniat τῷ ἄγῃν διαπλέκειν, num opus monere? Iam expe-

dita omnia. Proximi versus tres haud mediocrem nonnullis difficultatem habere visi, quod Pindarus, qui modo astutias improbasset, se diceret *ποτὶ ἐχθρὸν λύκοιο δίκαιον ὑποθεύσεσθαι, ἀλλ' ἄλλοτε πατιέοντ' ὁδοῖς σκολιαῖς*. Inde progressus nonnemo, sane ineptus Pindaro interpretando, verba φίλον εἶη φίλῃν usque ad ὁδοῖς σκολιαῖς non poetae sententiam esse statuit, sed adulatorum et calumniatorum sua instituta profitentium. Haud vidi magis: illud credo vides, et praegressa et sequentia efficere, ut Pindari ipsius haec consilia sint. Loci tenor hic est: „Homo dolosus inter probos verbum forte et integrum proferre non potest: tamen omnes, etiam inimicos, demulcens tamquam amicus, infidias struit more vulpeculae. Abominor istius frontem. Ego amem amicos; inimicos, ob hoc ipsum, quod inimicus sum, lupi instar aggrediar, non fraudibus fictae amicitiae, non obsequio doli pleno, sed vi atque arte, etiam transverlis currens tramitibus.“ Hic non dolus est, non simulatio, sed boni militis officium, qui, ut adversarium mendaciis et ficta amicitia non inducit, ita praeter vim arte utitur, nunc recta via in hostem incurrens, nunc sese recipiens, huc illuc proficiscens et copias hostiles ex transverso circumveniens. Non Christiani hominis haec sententia est, sed Graeci, qui Isthm. III, 63. Melisso ab utraque parte laudato, quod audacia leoni similis esset, arts vulpi, moralem suam doctrinam professus est his verbis: *χρὴ δὲ πᾶν ἐρδοντα μαυροῦσαι τὸν ἐχθρὸν*. Hanc sententiam ante Socratem ac Platonem probarunt vel eruditi; haec communis Graeciae disciplina fuit. Ἄτ' in αὐτ' est qui mutet, nulla plane causa. Leid. B. perperam λύκοιο ἐχθρῶν.

Vs. 87. Ὁ λάβρος στρατός. Λάβρος libri plures: sed Rom. Gott. λαῦρος; in Bodleianorum altero β in voce λάβρος non multum a littera υ differre dicitur. Pal. C. λάυρος, Latina littera u. Nam β laepe ita formatum reperitur, ut Latinorum u, quae forma etiam litterae υ similis. V. Bast. Comm. palaeogr. p. 709. In voce λάβρος β haud dubie digamma erat antiquitus, unde nata altera forma λαῦρος. In hoc igitur carmine, ubi digamma consonum semel certe servatum est, λάυρος scripti, hoc est λάβρος (ut ἀνάτα ἀΨάτα, ἄνωσ ἄΨως), audacius fortasse quam debebam. Similiter Nem. VII, 32. pro voce ἀβρόν est ἀυρόν in Med. B. quod in carmine proflus Aeolico obvium pro librarii vitio non habuerim. Conf. ad huius odiae vs. 14. Sed Ol. VIII, 36. et Pyth. IV, 244. nihil mutavi, quod carmina haec selectiores huiusmodi formas ob metri aequabilitatem non patiuntur, licet ibi quoque libri aliquot λαῦρον praebeant.

Vs. 89. Ὅς ἀνέχει τότε μὲν τὰ κείνων, τότε αὐτ' ἐτέροις ἔδωκεν μέγα κῦδος. ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα ἴσον etc. Libri binis exceptis omnes τότε δ' αὐτ', quod Schmidius in vulgatum mutavit. Τότε δ' αὐτ' ob metrum ferri non potest, tum hoc autem tum τότε αὐτ' ἄνυς sermonis aspernatur. Cf. Nem. VI, 11. Pyth. III, 96. Hermannus: *Scribe αὐτ' ἐτέροις. Non dicitur αὐτ' δὲ, sed δ' αὐτ'. Ἄτε autem pro δὲ adhibetur praecedente μὲν. Odyss. XXII, 5.*

οὗτος μὲν δὴ ἄθλος ἀάτος ἐκτετέλεσται·
 νῦν αὐτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐπω τις βύλεν ἀνήρ,
 εἰσομαι, αἶ κε τίχοιμι, πόρη δὲ μοι εὐχος Ἀπόλλων.

Rectissime, planeque ita Pindarus Isthm. V, 4. νῦν αὐτίς post μὲν. Et τότε αὐτ' ἐτέροις exhibet Par. B. sed Leid. B. κείνων, id' αὐτ'. Accipe et aliam eiusdem viri annotationem de dial. Pind. p. XIII. *In aliis vocabulis, inquit, dialecti diversitas coniuncta est cum discrimine significationis. Ita τότε nunc, τότε interdum dicit: v. Ol. VI, 112. (66.) Nem. VI, 18. (10.) 20. (11.) Quare in suspicionem venirent haec Pyth. II, 163. (89.) nisi cod. Aug. (D.) praeberet ποτὲ μὲν, quo recepto recte servari τότε αὐτ' periti intelligent.* Intellexi ac recepi, accedente praefertim Leid. B. Postremo quum voce

ῥόον versum terminari ignorarent, Schmidius correxit γε ῥοῦν, vetus metricus in Par. B. ῥόον γ'.

Vs. 90—92. Σταθμας δέ τιος ἐλκόμενος Περισσῶς ἐνέπαξεν ἔλκος ὀδυναρὸν εἴ
 πρόσθε καρδία, Πρὶν ὅσα φροντίδι μηχανῶνται τυχεῖν. Ceperinus emendavit μηχανᾶται,
 ob praecedentia singularia. De numero plurali mox videro: nunc illud explodendum,
 quod verbum ipsum spectat. Quippe μηχανῶνται, quod in sola est Rom. dialecti no-
 mine laborat, quae postulat μηχανῶνται, et manifeste fluxit ex Schol. πρὶν κακῶσαι τινα
 καὶ κατορθῶσαι, ἢ κατ' ἀλλήλων μηχανῶνται. Ald. Bodl. C. γ. Aug. D. Gott. Par. A.
 B. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. praebent genuinum μητίονται iam Hermanno proba-
 tum: nec dubito idem fuisse in Pal. C. licet tacente Schmidio, qui ne ex Aldina qui-
 dem attulit hanc lectionem. Sententiam ipsam varie torquent interpretes, quorum
 praestantissimus, Hermannus ita exponit: „At ne hac quidem re sese consolantur invidi,
 quorum ea mens est, quae, quum fortunas hominum expendit, si quam lancem
 depressam videat, dolorem inde sibi etiam ante creet, quam illi, quorum lancem gra-
 vatam vidit, optata consequantur.“ Atque addit summam huius dicti esse: *Invidi etiam
 futura aliorum felicitate exoruciantur.* At series orationis admittere non videtur, ut
 poeta dicat vel futura aliorum felicitate invidos angere; illud tantum his verbis conti-
 neri putem: *ne hoc quidem sufficere iis, quod modo hi modo illi felices sint; sed ubi
 quem secunda fortuna aduultum videant, ferre non posse; itaque tentare omnia, quo eis
 damna afferant; litigare cum diis eorumque consiliis obniti: tamen, quum deorum pla-
 cita sint certa neque mutari queant, potius quam efficiant quidquam, suis pectoribus
 grave infligere vulnus.* Accedit, quod μητίονται ad eos, quibus invident, referri non
 potest, quia eorum poeta disertam mentionem non fecit. Itaque vulgata lectione re-
 tenta verba ita construenda videntur: *στάθμας δέ τιος ἐλκόμενος (ὁ τῶν φθονερῶν ῥοῦς)
 περισσῶς ἐνέπαξεν (ὁ ῥοῦς αὐτῶν) ἔλκος ὀδυναρὸν εἴ (τῶν φθονερῶν αὐτῶν) πρόσθε καρ-
 δία, πρὶν ὅσα φροντίδι μητίονται τυχεῖν (αὐτοῖς, τοῖς φθονεροῖς).* Ἐἴ est
 σφραγίς ex usu antiquo ab Alexandrinis grammaticis e poetis non plane sublato. V.
 Wolf. Prolegg. ad Hom. p. CCXLIX. Sed est etiam alia lectio ἐλκόμενοι et ἐνέπαξαν
 in Bodl. C. Leid. B. Guelph. Ven. B. Par. B. In Par. A. voci ἐλκόμενος supra adscri-
 ptum οἱ a manu recentiori. Singularis numerus ad vocem ῥοῦς relatus ferri potest;
 itaque nihil mutavi, praesertim quum pluralis a grammatico possit repositus videri,
 qui eundem vellet horum verborum et vocis μητίονται numerum esse, ut Ceperinus
 μηχανᾶται scripsit simili de causa, quumque pluralis in libris compareat interpolatio-
 ne vitiat. Altamen elegantior multo exit oratio, si ita resinxeris: *ἀλλ' οὐδὲ ταῦτα
 ῥόον ἴσιν φθονερῶν. στάθμας δέ τιος ἐλκόμενοι Περισσῶς ἐνέπαξαν ἔλκος ὀδυναρὸν εἴ
 πρόσθε καρδία, Πρὶν ὅσα φροντίδι μητίονται τυχεῖν.* Firmare videtur Schol. οἱ στα-
 θμώμενοι δὲ πολλὰ καὶ περιγράφαντες — προωδυνήθησαν πρὶν τυχεῖν κ. τ. λ.
 Et haec Pindari videtur manus esse. Pluralem grammatici, opinor, mutarunt in sin-
 gularem, ne pronomem εἴ ad pluralia referendum esset: quemadmodum tot similia poe-
 tarum ab Alexandrinis vitiatia constat. V. Wolf. l. c. p. CCXLVII. Ven. B. φροντίσι.

Vs. 93. Λαβόντα ζυγόν γ'. Cum Hermanno delevi γ', quod habent Bodl. γ. Leid.
 B. omittunt Ald. Rom. Aug. D. Pal. C. Bodl. C. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. Gott.
 Schmidius correxerat ζυγόν μ': at Par. B. ζυγόν τ'.

Vs. 96. Ἄδοντα δ' εἴη με τοῖς ἀγαθοῖς ὀμιλεῖν. Codd. lenem spiritum praebent, ut
 Rom. ἄδοντα, Ald. et Guelph. ἄδοτα, Gott. ἄδοτα cum Bodleianis, ut videtur. Ita
 Ol. VII, 17. optimi libri Aug. B. ἄδωντα, Vatic. ἄδοντα, Ald. Rom. Gott. Guelph. ἄδοτα

cum aliis pluribus, neque aliter Ol. III, 1. *ἄδοντα* in Ald. Rom. Aug. A. etc. Pyth. VI, 51. Guelph. *ἄδοντι*, Par. B. *ἄδωντι*: Ald. Rom. sane *ἄδόντι*: ceteros non ipse contuli. Nem. VI, 37. unus *ἄδων*, alii *ἄδον*. Nem. VIII, 38. vet. edd. *ἄδων*. *ἴδω*, *fatio*, et *ἴδω* (*ἴδω*) *delecto*, *placeo*, pro quo usitatum *ἄνδάνω*, idem est verbum, ut monuit Schneiderus Lex. v. *ἄδω*, atque etiam *ἴδω* licet structura differens, notante Buttmano in Gramm. Gr. Sed cultissima Graecae linguae aetate invaluerat, ut *ἄδω* nonnisi de satiendo diceretur; apud antiquiores certum est aoristum *ἄδειν* placendi significationem habuisse; lenem tamen spiritum Aeolentium esse dicunt. Eustath. ad Odyss. μ, p. 488. 4. *Ἰστέον* δὲ, ὅτι τε πολλή χρῆσις παρὰ ποιηταῖς τοῦ ἄδηκώς ἀδηκός, καὶ ὅτι ἐκ τοῦ κατὰ τὸν τοιοῦτον παρακειμένον ἐνεστώς, ἤγουν τοῦ ἄδῶ ἀδήσω, καὶ τοῦ ἐκείθεν παθητικοῦ παρακειμένου ἄρδήτον γίγνεται ὄνομα ἀδήμων ἀδήματος, ὅθεν τὸ ἀδημονεῖν, καὶ ὅτι καὶ ἄδος, ὁ κόρος, τῷ εἰρημένῳ ἤματι γειννιάζει, καὶ ὅτι ἀδεῖν λέγεται ἄλλως τὸ ἀρέσκειν, ὡς ἀπὸ δευτέρου μέλλοντος, οὐ ἐνεστώς θεματικός τὸ ἴδω, ἦτοι εὐφραίνω, δασυιομένου αὐτοῦ, εἰ καὶ τὸ ἀδεῖν ψιλοῦται Αἰολικῶς, οὐ χρῆσις ἐν Ἰλιάδι (ubi nunc tamen ἀδεῖν). ὅτι δὲ τὸ ἄδῶ ἀδήσω καὶ ἀντοχρήμα τὸ ἴδεσθαι δηλοῖ ποτέ, δηλὸν ἀπὸ χρήσεως Ἰππινακτος, ἢν Ἡρακλείδης προφέρει, εἰπόντος· ἄθηκε βουλή, ἤγουν ἤρεσκε τὸ βούλευμα. καὶ εἴη ἂν τοῦ τοιοῦτου παρακειμένου μετοχῆ ἀδηκώς, ὁ ἠδυνθεῖς, ἀπεναντίας τῷ Ὀμηρικῷ, etc. Hoc loco confusus in Aeolico praeferentim carmine *ἄδόντα*, hoc est *ἀρέσκοντα*, scripti librorum e vestigiis, atque inde progressus etiam in ceteris carminibus edidi *ἄδόντα*, *ἄδόντι*, *ἄδόν*, et asperum mihi persuasi grammaticis deberi ad vulgarem quaelibet rationem revocantibus. Pyth. VI, 51. ob digamma in hiatu positum est *ἄδόντι*: inde tamen ne colligas debere asperum spiritum habere. Sed Islm. III, 33. et VII, 18. indicativum *ἄδον* mutare religioni duxi, licet in priori loco libri suffragentur (v. not.); parum enim liquet, an indicativo modo dictum sit *ἄδον*; neque in scriptore, in quo tam multa dubia relinquenda, constantiae causa audacior esse volui. V. Praef. p. XXXV.

P Y T H. III.

Strophæe.

$\begin{array}{l}
 \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \\
 \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \\
 \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \\
 5 \quad \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---}
 \end{array}$

Epodi.

$\begin{array}{l}
 \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \\
 \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \\
 5 \quad \text{L} \cup \cup \text{---} \cup \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---} \text{---} \text{L} \cup \text{---}
 \end{array}$

̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ - - ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ ̣
 ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣ - ̣ ̣ - - ̣ ̣ - ̣
 ̣ ̣ ̣ ̣ ̣ - - ̣ ̣ - - ̣ ̣ ̣

Vs. 4. *Οὐρανίδα γόνον εὐρυμέδοντα Κρόνον*. Male Schol. *εὐρυμέδοντος*, quod supra scriptum in Ven. B. Mox vs. 5. legebatur *ρόον*; scripsi *ροῦν* ex Bodl. C. *γ*. quippe quod, nisi *ροῦν* scribas, tribus syllabis efferetur pes primus, quum tamen tribracho in hoc carmine poeta usus non sit, ubicunque vero ambiguitas nasci possit, sitne disyllaba vox an monosyllaba, ibi contracta forma scribenda videtur, si quidem in pronunciando ratio contractionem postulet: licet Pindarum haud iuraverim contractas formas scripsisse. Similem ob causam vs. 11. cum Heynio edidi *Ἰδα* ex Bodl. C. et Par. B. licet ceteri cum veteribus interpretibus habeant *Ἰδαο*, quod contrahere pronunciando possis. Sic Pyth. IV, 44. *Ἰδα στόμα*; ac modo vs. 4. *Οὐρανίδα*, non *Οὐρανίδαο*; et vs. 31. *Ἰλιτιδα*.

Vs. 6. *Τέκτον' ἀνωδυνίας ἄμερον γυιαρκίος Ἀσκληπιόν*. Laborat metrum in voce *γυιαρκίος*, pro qua vocabulum requiritur epitritum tertium praebens. Verum a sese inventum immerito damnavit Hermannus: legendum *γυιαρκίων* atque ob hoc ipsum plurali numero *ἀνωδυνῶν*. Sed ipsum *τέκτον' ἀνωδυν* in dubitationem venit. Nihil mori Ald. Rom. Aug. D. qui praebent *τέκτον ἀν*. cum Bodl. C. ut videtur, et textu Pal. C. nam *τέκτον'* est in Ven. B. D. F. Leid. B. Par. A. B. et in Pal. C. supra scriptum *γρ. τέκτονα*, non *τέκτον'*, et *τέκτονα* Bodl. *γ*. in textu. Vera lectio haud dubie *τέκτονα ῥωδυνίας*, ut Gott. Guelph. Sic *ῥώνυμος* Ol. XI, 53. sic *ῥώδυνον* Nem. VIII, 50. Sophocl. Philoct. 44. sic Theocr. XVII, 63. *καὶ δ' ἄρα πάντων ῥωδυνῶν κατέχευε μελῶν*. Ven. F. ridicule *ἀνωδυνίας ἰατρικῆς*, ex glossemate. Deinde *Ἀσκληπιόν* non dixisse Pindarus videtur, sed *Ἀσκληπιόν*, ut Nem. III, 52. igitur *ἦ* reposui ex Bodl. *γ*. probante Hermannō. Postremo scripsi *Ἀσκληπιόν*: haec enim vetus et Homericā accentus ponendi ratio, ut conflat Homeri II. β, 739. exemplo certissimo. Vide quae Demosthenis auctoritate nixus Hermannus disputat de metr. Gr. et Rom. p. 82. de em. rat. Gr. Gr. p. 61. Plutarchi locus Eustathio commemoratus est in suppositis decem oratorum vitis, sed his antiqua scripta sequentibus, p. 261. ed. Hunt. *ὦμνος δὲ καὶ τὸν Ἀσκληπιὸν προπαροξύνων Ἀσκληπιόν, καὶ παρεδείκνυεν αὐτὸν ὀρθῶς λέγοντα· εἶναι γὰρ τὸν θεὸν ἥπιον. καὶ ἐπὶ τούτῳ πολλὰκις ἐδοξοβήθη*, iniuria quidem: nam verum vidisse ostendit Homerus, quem secutos esse arbitror Pindarum et musicos eius aetatis poetasque. Hi enim Homericum sermonis usum et cognitum accuratius habebant, quam vulgo putatur, et exprimebant, nisi reconditior alius dialectici forma praeferenda videbatur. Vs. 12. libri *ἀποπλαυρίζασα*. Vs. 13. *αἰτήσεν* est ex Par. B.

Vs. 14. *Πρόσθεν ἀκραικόμα μυχθεῖσα Φοίβω*. Idem Apollini epitheton dedit in eadem enarranda fabula poeta Heliodeus (Fragmm. Lösner. p. 443.) his versibus:

*Τῷ μὲν ἄρ' ἄγγελος ἦλθε κόραξ ἱερῆς ἀπὸ δαιτός
 Πυθῶ ἐς ἠγυθίην, καὶ ᾗ ἔφρασεν ἐργ' αἰδηλα,
 Φοίβω ἀκραικόμη, ὅτ' ἄρ' Ἰσχυς ἔγχευ Κορωνῶν
 Ἰλιτιδῆς Φλυγῆο διογνήτιο θύγατρο.*

ubi habes *ἀκραικόμη*, ut ap. Hom. II. v, 39. Hymn. in Apoll. 134. Ita etiam apud recentiores, ut Orph. Lithic. 394. et ex correctione vs. 508. ubi vulgo *ἀκραικόμης*. De priori forma v. Helych. et intrp., Etym. M. et Scholia in Homerum. Alteram agnoscit Suidas: *ἀκραικόμης, ὃ καὶ ἀκραικόμης* etc. atque Eustath. ad II. a, p. 28, 48. β, p. 125, 8. Ego reconditorem, ut videtur, formam Pindaro vindico ex Ilibm. I, 7. ubi omnes *ἀκραικό-*

μαν Φοῖβον. Hoc loco a librariis aliquot ad vulgarem rationem rescriptum ἀκείρισκόμε: tamen ἀκείρισκόμε est in Aug. D. Bodl. γ. Par. A. Leid. B. Ven. D. et in Ven. F. ἀκείρισκόμε natum ex ἀκείρισκόμε. Vs. 16. vulgo οὐκ ἔμαιν': ego cum Beckio et Hermanno praetuli οὐδ' ἔμαιν' ex Ald. Vs. 18. perperam Ald. φιλέουσιν. Vs. 19. omnes libri ὑποκοιρί-ζεσθ': quod cur Heynius mutaverit, haud assequor. Non huc pertinet glossa Hesychii: κοιριζομένας: ὑμεναιουμένας. Vs. 24. τοι ταύταν est in Ald. Leid. B. Par. A. B. Ven. B. F. De voce ἀνάταν v. ad Pyth. II, 14.

Vs. 27. Οὐ δ' ἔλαθε σκοπόν· ἐν δ' ἄρα μαλοδόκῳ Πυθῶνι τόσσ' εἰσάειν καὶ βασι-λέως. Cum Schol. et parte librorum coniunctim scriptū οὐδ', et paullo post pro μαλοδό-κῳ, quod in minoris editionis Heynianaē exemplari operis tradito extabat, μηλοδόκῳ, ex omnibus libris, nisi quod eorum pars μηδοδόκῳ. In maiori Heyniana recte excusum μηλοδόκῳ. Sed τόσσ' εἰσάειν vitiosum non uno nomine. Reposuit Schmidius ex Rom. in qua εἰσάει; in Par. A. est τόσσ' et supra adscriptum a recente manu ας: Gott. Guelph. Ven. B. τόσσας αἶε, Ald. Aug. D. Par. B. Leid. B. Ven. D. F. τόσσας αἶεν. Hoc habuit Schol. dicens: ἀντὶ τοῦ τυχῶν ὁ Ἀπόλλων. τὸ δὲ αἶεν ἀντὶ τοῦ ἦσθετο; et agnoscit Schneiderus v. ἐπιτόσσας. Quippe antiqua forma ἔτοσσα: unde ἐπέτοσσε Pyth. IV, 25. id quod ἐπέτυ-χε, et ἐπιτόσσαίς Pyth. X, 33. Quod hic dicitur τόσσας, Pyth. IV, 5. Pindarus expressit voce τυχόντος. Sed dialecti causa edidi τόσσαίς αἶεν.

Vs. 28, 29. Λοξίας κοινῶν παρ' εὐθυτάτῳ γνώμαν πιθῶν, Πάντα ἴσαντι νόῳ. Κοι-νῶν est in parte librorum, sed Gott. cum schol. ms. Guelph. Par. B. Ven. B. F. κοινῶν, quae forma vel eo commendatur, quod reconditionis usus est. Pindarica vox κοινῶν, παρακοινῶσθαι Pyth. IV, 115. 133. ad quam normam correxi κοινῶσθαι pro vulgari κοι-νώσθαι Nem. III, 12. Hinc formatur κοινῶν, contracte non κοινῶν sed κοινῶν, ut Pyth. III, 48. ξυνῶνες, contracte ξυνῶνα Nem. V, 27. Sic Ἀμυθῶν Ἀμυθῶν Pyth. IV, 126. Ἀλκμαῶν (Ἀλκμαίων) Ἀλκμῶν Pyth. VIII, 48. Ἀλκμαιιδῶν Pyth. VII, 2. (ubi Rom. Ἀλκμαιονιδῶν, Ald. Ἀλκμαιιδῶν). Neque opus est, ut ξυνῶν emendes cum Valckena-rio ad Theocrit. p. 227. pro quo certe ξυνῶν dicere debebat: metrum tamen non re-putat, ut Heynius putabat. Ceterum licet κοινῶν et κοινῶν Pindaricum sit, non tamen est κοινῶς et κοινῶν, sed κοινῶν (Pyth. I, 97.). At maiorem difficultatem sententia ipsa et structura creant. Hermannus cum Pauwio coniungit παραπιθῶν γνώ-μαν, mentem persuadens, allatis Homericis locis Il. ξ, 208. et Odyss. γ, 213. At in his significationem habet persuadendi sermonibus astutis, quae a nostro loco aliena est. Et illud dubium, quis sit κοινῶν εὐθυτάτος. Mihi, ut paucis defungar, certa prorsus vide- tur veterum explicatio. Rem a corvo relatum Apollinem accepisse, fabulae tradebant: quod quum pietas permittere non videretur, ut deus vates cuncta praesciens, res ad se se pertinentes interprete corvo diceretur comperisse, Pindarus mutata fabula Apollin- em fert sua mente Coronidis flagitium perspexisse, quippe omnia sciente, quae inter- pres verissima: αἶεν παρὰ κοινῶν εὐθυτάτῳ, (τῷ ἑαυτοῦ) νόῳ πάντα ἴσαντι. Superflunt verba γνώμαν πιθῶν, animum persuadens. Quorsum, obsecro, persuadens animum? quis persuasioni locus in clara rerum cognitione, quam Delphicus deus tenet? Immo confi- dere tantum et obsequi animo vaticino debebat, ut Coronidis scelus cognosceret. At hanc sententiam vulgata lectio non praebet. Quid vero quod scriptura variat? Γνώμαν πιθῶν refinxit Schmidius; omnes fere libri πεπιθῶν, nisi quod Par. B. perperam πιθῶν (voluit πιθῶν): pars γνώμαν, alii γνώμα, ut Ald. Aug. D. Bodl. γ. Par. A. Leid. B. Ven. D. F. Verum est γνώμα πιθῶν, menti obsecutus. Sic apud epicōs πιθήσας, ut in illo Πέλοπος στυγεραῖς ἀραῖσι πιθήσας, et ubivis, etiam ap. Pind. Pyth. IV, 109. λευκαῖς πιθήσαντα φρασίν. Sic Isthm. III, 90. κριβρονατῆρος οἰκοστρόφου γνώμα πεπιθῶν πολυβούλῳ, ex

quo loco ab antiquis criticis hic quoque repositum videtur *πεπιθών*. Notes igitur apud Nostrum ipsum *πυθεῖν* et *πεπιθεῖν* intransitiva gaudere significatione: quod solum Oxoniensibus ab Heynio perperam reprehensis. Vs. 29. olim *μιν*: v. ad Ol. IX, 82. quod etiam de vs. 65. dictum volo.

Vs. 35. *Ἐξ κακὸν τρέψαις ἑδαμάσατό νιν*. Hermannus recte emendavit *ἑδαμάσατο*, ut est in Guelph. Par. A. et ipsa Ald. *Τρέψαις* Rom. cum libris, ut videtur, pluribus: *τρέψαις* invenio in Ald. Ven. B. D. F. Gott. Guelph. Sic vs. 50. *λύσαις* Rom. Guelph. cum aliis haud dubie: *λύσαις* diferte enotatum ex folis Ald. Ven. B. D. F. Vs. 57. *ρίψαις* scriptum in Ald. Pal. C. Aug. D. Ven. B. D. F. et cod. ex quo scholia expressa. Sed Schol. ipse *ρίψαις*. Vs. 76. *περάσας* Ald. Gott. Guelph. *περήσας* Bodl. C. *περάσους* Par. A. *περάσαις* Rom. *περάσαις* Ven. B. D. F. et ceteri meorum, quantum intelligere licet. Verum ibi *περάσαις*, ut viderunt Beckius et Hermannus. Vs. 106. vulgo *ἐπιβροίσας*, etiam in Ald. et Rom. nec quidquam aliud e libris scriptis enotatum, nisi quod Leid. B. *ἐπομβροίσας* habere dicitur. Voluit *ἐπομβροίσας*, pro quo esse debebat *ἐπομβροίσας*. Paulo post vs. 36. non male Ald. Gott. Pal. C. Aug. D. Guelph. Ven. B. D. F. Par. A. B. et liber, ex quo scholia expressa, *πολλὰν δ' ὄρει*: receptum loco non movi ob vs. 29. Vs. 40. Guelph. *τότε εἶπεν*. Vs. 43. Ven. F. *νεκροῦ σώματος*. Vs. 44. Par. B. *διέφανε*. Vs. 52. vulgo *περιάπτων*: restitui Schmidianum *περάπτων* ex Guelph. et Ven. B. V. ad Ol. VI, 38. De scriptura *καὶ κείνον* vs. 55. v. ad Ol. III, 33.

Vs. 58. *Λίθων δὲ κεραυνὸς ἐνέσκηψεν μόρον*. Homericæ Pindaricæque forma *σκήπτω*, non *σκήπτω*, ut *ἀπεσκήψθαι* Ol. VI, 101. *σκήψατο* Pyth. IV, 224. Hocce loco Ald. *ἐνέσκηψε*, Aug. D. Gott. Par. A. B. Leid. B. partim *ἐνέσκηψε*, partim *ἐνέσκηψεν*. Hesych. *ἐνέσκηψεν*, *ἐνέπτεσεν*. Magis huc appositum glossēma cod. Gott. *ἐπεστήριξε*. Vulgata ex Scholiastæ interpretatione *ἐνέσκηψαι* nata videtur. Vs. 59. pertinax librorum consensus in vitio *φρασίην*, pro quo restitui *φρασίην*, quod vs. 108. reduxi ex Rom. Aug. D. Ven. B. D. F. Leid. B. Par. B. Guelph. Vs. 60. erat qui ex scholiis scriberet *πὰρ πόδας*; sed v. Pyth. X, 62. et confer annott. ad Ol. I, 74. Vs. 66. ante Schmidium legebatur *καὶ νῦν*, quod quum in metrum peccaret, infelix criticus emendavit *νῦν τε ἐσλ.* turpi hiatus; quod propagatum in Par. B. Alio modo *καὶ νῦν* metro repugnans correctum est Pyth. XI, 7. ubi Par. B. *νῦν καὶ*. Utroque loco verum *καὶ νῦν*, ut Ol. III, 36. VII, 13. XI, 81. Pyth. IV, 42. IX, 73. Nem. VI, 8. Vs. 71. Ven. B. *ξείροις τε*, Par. B. *ξείροις τε*, hoc non male. Vs. 73. reduxi interpunctionem ab Heynio mutatam, ut iungeretur *κῶμον ἀέθλων Πυθίων*, ut veteres intellexerunt grammatici. Rom. post *κῶμόν τ'* atque iterum post *Πυθίων* commate interpungit, Ald. neutro loco.

Vs. 74. *Τοὺς ἀριστείων Φερένικος ἔλε Κιόρα ποτε*. *Ἐλεν* praestant Gott. Guelph. Par. A. B. Sed *ἔλεν Κιόρα* non placet; magis Pindaricum *ἔλ' ἐν Κιόρα*, quod de conjectura Panwii repositum, praesertim quum Schol. agnoscat: *οὐρείας στεφάνους ἀριστείων τῷ τάχει ἔλαβεν ὁ Φερένικος ποτε ἐν τῇ Κιόρα*. Eadem librorum aberratio Ol. VII, 29. ubi vera lectio *ἔκταν' ἐν Τίροντι*, sed Ald. Par. A. Guelph. Aug. A. B. Mosc. A. B. Pal. B. *ἔκτανεν Τίροντι*, Pal. C. *ἔκτανε*. Vs. 76. *πόρον*, non *πόρον* est in Aug. D. Par. A. Ven. B. D. F. Vs. 79. Ven. D. *σεμρόν*.

Vs. 81. *Ἐν παρ' ἐσλὸν πῆματα σὺν δύο δαίονται βροτοῖς*. Restitui *σύνδυο*, *δίνα*, lectionem librorum prope omnium: quam miror mutari potuisse. Vide, si tanti est, quae docuit Reizius de A. I. p. 103. Et hoc habebat Plutarchus Consol. ad Apollon. p. 330. ed. Hutt. antequam mutaretur in novitiis editionibus. *Σὺν δύο* comparet in Guelph. Ven. F. Plutarchus l. c. *δαίνονται*, egregie sane, si quis modo addiceret liber. Vs. 85. Ald. *γὰρ που τίς*. pessime. Vs. 88. *λίγονταί γε μάν* Ald. Rom. Gott. Guelph.

Ven. B. D. Par. A. γ^ε omittunt ex meis Aug. D. Leid. B. Par. B. Ven. F. et Oxoniensium codex uterque. De Gal. C. non liquet. Vs. 91. imperite Pauvius coniecit ὁ γ' ὅθ' Ἀρμονίαν. Supplendum ὁ μὲν, ut toties vel in soluta oratione. V. Heusd. Spec. crit. in Plat. p. 76. ne plures commemorem.

Vs. 105, 106. Ὀλβος οὐκ ἐς μακρὸν ἀνδρῶν ἐργεται, ὅς πολὺς εὐτ' ἂν ἐπιβρίσας ἔπηται. In Ald. Rom. Bodl. C. γ. Gott. Par. A. Guelph. Ven. B. D. (nam in Ven. F. deest prior versus) legitur ὀλβος δ' οὐκ. Δ' exprunxit Schmidius, et omittunt ex nostris Leid. B. Aug. D. Par. B. Conf. ad Ol. VI, 74. Longe impeditissima autem structura ὅς πολὺς εὐτ' ἂν — ἔπηται. Πολὺς extra omnem dubitationem positum videtur coll. Nem. I, 31. ubi πολὺς πλοῦτος, et Pyth. V, 14. πολὺς ὀλβος; neque εὐτ' ἂν loco moverim, considerato praesertim Solonis versu:

Τικτεῖ τοι κόρος ὕβριν, ἐπὴν πολὺς ὀλβος ἔπηται.

Itaque ὅς solum depravatam existimo. Hermannii coniectura ἐς πολὺν hiatus laborat: probavit tamen pro suo captu Curlittus, quod Hermannus ipse nunc spernet. Beckius τῷ, enclitice: sed in carmine Dorico enclitica initio versus ferri non potest. V. de metr. lib. III, cap. XXII. Tentavi et alia: quum melius nescirem, resolui οὐ, quod neque a litterarum ductibus procul discedit et sententiam praebet eximiam. *Non diu manet felicitas hominum, non ubi copiosa irruit.* Graeci, ubi sententiam fortius pronunciant negativam, iterare οὐ solent. Odyss. γ, 27. οὐ γὰρ οἴοι, οὐ, σὲ θεῶν ἀέκητι γενέσθαι τε τρυφόμεν τε, de quo loco dixit censor Homeri Wolfiani in Ephem. litt. Jen. 1809. num. 248. p. 167. qui citat Reisk. Ind. Demosth. Ex quo primus locus huc pertinet. Plat. Hipp. mai. 27. οὐ μοι δοκεῖ, ὦ Ἰππία, οὐκ, εἰ ταῦτά γε ἀποκρινάμεν, ubi v. Heindorf. Cf. Aristoph. Nub. 1066. Sic et Latini, ut Seneca de benef. VII, 27. Virgil. Aen. IX, 208. quae ab aliis iam citata sunt.

P Y T H. IV.

Strophae.

L U — L U U — U U ὤ
 L U — L U U — U U — L U — L U U — U U ὤ
 L U — L U U — U U — L U — L U — U
 L U U — U U — U U — L U — U
 5 L U U — U U — L U — U L U ὤ
 L U — L U — L U U — U U — U U ὤ
 L U — L U — L U — L U ὤ
 U U — L U — U

Epodi.

L U — L U U — U U — L U — L U ὤ
 L U U — U U — L U — L U U — U U ὤ
 L U — L U — L U U — U U ὤ
 L U U — L U — L U — L U U — U U ὤ

5 - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘

Descriptionem metri pulcherrimi et gravissimi accuratius exposui de metr. Pind. lib. III, cap. XXIII. Superest, ut paucularum rerum a me immutatarum in ipso carminis introitu rationes reddantur. Str. vs. 1. cum dactylo primo, vs. 4. cum secundo, vs. 6. cum ultimo spondeus permutari olim videbatur, hunc in modum,

vs. 1. ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 vs. 4. ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘
 vs. 6. ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘

Sed Pindarus spondeum non admittit in dactylicis nisi in nomine proprio: quod ipsum his locis magis confirmatur quam refellitur. Ecce enim spondeus notatus ex his versibus:

231. κῶας αἰγλᾶν χουσέω θυσάνω.

4. ἔνθα ποτὲ χουσέων Διὸς αἰητῶν πάρεδρος.

144. ἄμμες αὐ κείων φυτευθέντες σθένος αἰλίου χούσεων.

Idem olim putabatur esse Pyth. III, 73.

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - -
 εἰ κατέβαν ὕγειαν ἄγων χουσέων κῶ-

Nonne iam liquet vocem χούσειος non dissyllabam esse et spondiacam, sed his quidem versibus trissyllabam prima brevi? Iam evolve Pyth. IX, 58. X, 40. Nem. V, 7. Isthm. VI, 49. adde quae dixi ad Ol. I, 87. et perpende locos tragicorum ap. Hermann. de dial. Pind. p. IX. tum credo persuasus eris. Si tamen nondum satisfactum est, vide χουσόν Nem. VII, 78. Eundem scrupulum, spondeum dico, ex huiusce carminis epod. vs. 5. exemit Hermannus l. c. etenim vs. 228. legendum ὀρόγυιαν. Etym. M. v. Ὀρόγυια. Ὀρέγω, τὸ ἐκτείνω· ὁ μέσος παρακείμενος ὄρεγα· ἢ μετοχη ὄρεγίς, τὸ θηλυκὸν ὄρεγυῖα, διαστολὴ καὶ τροσπῆ ὀρόγυια. Cf. ibid. v. ὀργυῖα. Photius: Ὀρογυίας λέγουσιν, οὐκ ὀργυμῖς. Ἀριστοφάνους. Idem repones apud Hephaest. p. 23. in veteri versu: θυρωρῶ πόδες ἐπτορόγυιοι. Nostro loco Guelph. ὀργυιαν.

Revertor ad stropham. Cuius versu quinto ultimus pes creticus soluta notabatur longa ob solam primam stropham, in qua est ἰέρσα. Hermannus emendat ἰερέα, ut ap. Callimach. epigr. XLII, 1. ἰερίη. Recte, si accentum spectes: ultima enim longa, et ἰερέα sive ἰερέη non e forma ἰερέια natum est, sed ex ea, quae Moeridi Attica dicitur, ἰερία, longa ultimā. Atque Ald. dilerte ἰερέα. Sed verum est ἰερέα, ut ἰερός, ἰρός. V. ad Ol. III, 32. Penultima brevis etiam apud tragicos, ut Eurip. Iphig. T. 34. 1398. Orest. 261. ubi v. Schol. Superfunt duae in stropha ancipites ab Hermanno admissae vs. 4. 7.

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘
 ἔνθα ποτὲ χουσέων Διὸς αἰετῶν πάρεδρος.
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 νᾶσον ὡς ἤδη λιπῶν κτίσειεν εἰάρατον.

Certatim corrigunt ὀριχων, quod Heynius adeo in textum recepit, nihil reveritus Διὸς αἰετων Pyth. I, 6. II, 50. Mingarellus: αἰετῶν Ζητὸς πάρεδρος, quocum facere Par. B. quum referri video, vix oculis confido: si tamen in Patilino libro est, interpolanti grammatico debetur. Recte fecerat Schmidius ex Ald. scribens αἰητῶν: nam in Dorico hoc carmine Pindarus brevem finalem dipodiae trochaeicae medio versu fugit quantum potest Aratus Phaen. 522. 691. 315.

ἀγῶνες καὶ κρίσεις. Ilocrates Panathenaic. c. 24. εἰς ἀγῶνα καὶ κρίσιν καταστάντων. His consideratis reposui ἐπεδείξαντ' ἀγῶν' ἐσθ' αὐτος ἀμφίς. Quid autem aptius dictione ἀγῶνα ἐπιδείξασθαι? Nonne enim ἀγῶν omnis ἐπιδεικτικός? Eustathio ad Il. σ, p. 1201. 45. ἀγῶν ἐστὶ ὄμιλος, κύκλος, μάχη, ἔρις, ἀγορά, συναγωγή καὶ ἐπίδειξις. Αἴτιε ut λόγους, ut θεύματα, ita ἀγῶνας ἐπιδείξασθαι Graecitatis est optimaе.

Vs. 2. Στάμεν εὐίππου etc. Metri causa scripsi στάμεν, ut vs. 39. βᾶμεν. Vs. 5. nonnullae editiones inde a Schmidio τυρόντος γ', contra usum sermonis, quamquam Leid. B. agnoscere videtur; sed Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. Par. A. B. γs omittunt. De Bodleianis non constat; Aug. D. in tertia Pythia deficit.

Vs. 8. Πόλιν ἐν ἀργινόντι μισσιῶ. Ferri poterat ἀργινόντι quadrifysyllabum: sed Hermannus ἀργινόντις Homericum putans (Il. β, 647.), non Pindaricum, correxit ἀργάεντι, ut Ol. XIII, 66. quod recepi. Diserte enim Par. B. suppeditat ἀργήεντι. Vs. 9. Scholiasτες ἀγκομίσαι; ubi θ' omissum, quod sequenti adhaerebat versui.

Vs. 14. Φαμί γὰρ τᾶσδ' ἐξ ἀλίπλαγκτος ποτὲ γῆς etc. De Thera insula vaticinatur Medea, quae tum iam fuit, quum Argonautae eo adveherentur; non de gleba in mari dilapsa, ex qua posthac insula prodierit, ut Heynius perperam interpretatus est. Testis nostrae sententiae Pindarus ipse vs. 41. καὶ νῦν ἐν τᾷδ' ἀρδίτον νῆσῳ κέχνηται Λιβύης Εὐρυχόρου σπέρμα πρὶν ὄρας. Nec γῆς de gleba terrae, sed de tractu tantum intelligi posse videtur: gleba est βῶλαξ. Aliter Apollonius Argon. IV, 1755 sqq. qui e gleba illa natam insulam prodit. Quae quum ita sint, ἀλίπλαγκτος de insula Thera est: Thera autem fixas radices habens ἀλίπλαγκτος, in mari errans, dici non potest. Apud Sophocl. Ai. 957. Σαλαμῖς quidem fertur ἀλίπλαγκτος, sed ἀλίπλακτον scribendum vidit Lobeckius, ut Aeschyl. Pers. 305. Φαλασσόπληκτον: ibidem tamen quae de Pindaro vir doctus profert, non capio. Ai. 694. Πᾶν ἀλίπλαγκτος rationem idoneam habet. Idem quod ἀλίπλαγκτος est ἀλίπληξ ap. Callim. H. in Del. 11. ἀλιξαντος, ἀλικλυστος, ἀλικτυπος. Reposui igitur ἀλίπλακτος ex Pal. C. Gott. Guelph. et Schol. τῆς Θήρας φησὶν, ἦτοι ὅτι ἐνάλιος οὐσα πλήττεται ὑπὸ τῶν κυμάτων, ἢ τῆς βῶλου κ. τ. λ. Vs. 18. male Ald. τομιάσουσιν. Vs. 19. μεγάλην vulgo editur. Iungendum esse μεγάλην (μεγάλων) πολλῶν et ipse sensus docet et Pyth. V, 16. quo concessio ut illic, ita hic scribendum μεγαλῶν. V. ad Ol. VI, 25. Vs. 21. structura haec est: δέξατο βῶλακα (πυρά) θεῶ εἰδομένῳ ἀνέρι, hoc est, ὃς εἶθετο ἀνέρι. Structuram verbi δέχεσθαι cum dativo illustrant Hermann. ad h. l. Porson. ad Eurip. Hecub. p. 45. ed. Lips. et ibi Schäfer. Ceterum Eurphamus est προρῆς, ut Argonautarum docet catalogus, isque in mari ambulare doctus: itaque prora desiliens, navi terrae non appulsa, quod sit puppi, excipit glebam. Vs. 28. male Leid. μήδεσ' ἀνασπ. nam i dativi pluralis post simplex σ non eliditur.

Vs. 29, 30. Φιλίων δ' ἐπέων ἄρχετο. Ald. Gott. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. Par. A. B. ἄρχεται, ut vs. 26. φέρομεν, quod praefens haud dubie est. Quantum praestet ἄρχεται, intelligere licet ex nott. ad Ol. III, 34. Vs. 34. libri plurimi ἀρπάξας; Rom. ἀρπάξαις, ut vs. 36. ἀντερείσαις in eadem editione comparet, atque, ut videtur, in Bodl. C. Vs. 36. Hermannus eximie restituit ἀπίθησέ ἰν, hoc est οἶ, de quo v. ad Orphica p. 150. 788. Ruhnk. Epist. crit. I, p. 115. Idem ab eodem vindicatum Nem. I, 66.

Vss. 38—40. Πεύδομαι δ' αὐτὰν κατακλυσθεῖσαν ἐκ δούρατος Ἐναλία βᾶμεν σὺν ἄλμῳ Ἐσπέρας, ἠγροῦ πελάγει σπομένην. ἢ μὲν νῦν ὄτρυνον θαμά. Ἄλιαν ἐναλίαν Pindaricum non videtur, quum alias sit simplex ἄλιμα, ut Pyth. II, 80. Nem. VI, 67. Potius δούρατος eget epitheto. Igitur non veritus sum recipere coniecturam Io. Fr. Meyeri, unius ex Heynii auditoribus (v. Additamm. Heyn. p. 63.), ἐναλίου. Ita vs. 27. ἐνάλιον δόρυ, Pyth. XI, 40. ἄκατον ἐναλίαν. Praeterea, ut olim legedatur, vacant verba ἠγροῦ

πελίγει σποιίνας. *Audio, inquit, vespere cum fluctibus abiisse glebam, udum mare secutam.* Quin interpunge post ἄλλα; lic enim melior prodit sententia: *Audio enim undis nunc vehi glebam; et additur causa, quippe vespere secutam udum mare.* Deinde correxi ἄτρυνον ex Gott. Par. B. Plenior sonum amat Pindarus, ut ἄρθωσεν vs. 60. ἄροτο vs. 134. ἄρμαιν' Ol. III, 28. etc. Plenior etiam sonus ὦ quam ὄ: hinc non οἴκει, sed ὄκει Pyth. III, 34. ἄχ'το Ol. VI, 38. Nem. VII, 40. etc. Unde emendavi Pyth. IV, 82. ubi vulgo οἴχοιτ', et vs. 170. ubi olim ὄρνευεν, utrumque sine libris. At sonus αἰ gravior et plenior quam η; hinc αἴησαν, non ἦησαν etc. Quin ἦησαν vel eam ob causam Pindarus dicere non poterat, quod η ex α ortum est, ut certe ἦησαν, ἄσχυρην, ἄπει pronunciandum fuisset, cuiusmodi tamen forma prorsus monstruosa videtur esse. Cf. Praef. p. XXXVII. atque ad Ol. XI, 8. Vs. 54. vulgo ἀμυνάσει. quod non magis ferri potest quam Bodl. γ. ἀναμνάσει. Quod edidi, est ex Ald. Bodl. C. Par. A. Sed Leid. B. ἀμμάσει. V. ad Pyth. I, 47.

Vs. 55, 56. Χρόνω Ἰστέρω νάεσσι πολίτις ἀγαγὲν Νείλοιο πρὸς πῖον τέμενος Κρονίδα. Ante χρόνω vulgo cominate interpungunt, ita ut infinitivus ἀγαγεῖν pendeat a verbo ἀμνάσει: in qua structura illud Ἰστέρω χρόνω prorsus ineptum est. Apollo enim cecinit, non ut infrequenti tempore coloniam Battus deduceret, sed ut continuo. Praeterea post χρόνω omnes libri, Ald. Rom. Pal. C. Bodl. C. γ. Gott. Ven. B. D. F. Par. A. B. Leid. B. Guelph. addunt δ', ab ipso Scholiaste lectum explicante δῆ. Quae quom ita sint, haud ambiguum videtur ante χρόνω cum Rom. punctum ponendum novamque sententiam esse ordiendam a verbis χρόνω δ'. At tum ἀγαγὲν infinitivus ferri non poterit, cuius ipsa forma dubitationem movet, licet γαρούεν sit Ol. I, 3. et τράφεν Pyth. IV, 115. prius enim genere carminis, alterum voce ipsa excusatur, ut monuit iam Hermannus. Conf. de metr. lib. III, cap. XVIII. et not. ad vs. 115. Quapropter idem doctus correxit ἀνάγει. Sed facile superfedea coniectura. Ἀγαγὲν inventum est grammatici, qui ita construeret, ἀμνάσει χρόνω δῆ Ἰστέρω ἀγαγεῖν. Ven. B. ἀγαγε, Gott. Guelph. ἀγαγε, Par. B. ἀγαγεν. Hoc verum. Aoristi usus selectior est de re futura, maxime in vaticiniis, ubi, initio facto a forma futura, animus numine fatidico correptus deflectit in aoristum, quasi rem conipiciat perfectam, praeteritamque narret. II, δ, 158.

οὐ μὲν πως ἄλιον πέλει ὄρκιον, αἶμά τε ἀρνῶν,
σποῖναι τ' ἄκροισι καὶ δ-ξιαί, ἧς ἐπέπιθμεν
εἴπ: ρ γὰρ τι καὶ αὐτίκ' Ὀλύμπιος οὐκ ἐτέλεσεν,
ἐκ τε καὶ ὄψε τελεεῖ σὺν τε μεγάλῳ ἀπέτισαν,
σὺν σφῆσιν κεφαλῆσι γυναιξί τε καὶ τεκέεσσιν.

Ita vel ex secunda persona, quam vates forma futura alloquitur, transitus sit in tertiam personam temporis rem praeteritam designantis, quasi res facta narretur. Exemplum est Ilhm. V, 51. ubi v. not.

Vs. 57. Ἡ ῥα Μηδείας ἐπέων στίχες. Quid est ῥα? num *scire*? at tum debet scriptum esse ἦ ῥα αἶδ: Μηδείας ἐπέων στίχες. An *dixit*? Ita intellexit Schol. exponens: ἔφη ἦ τῆς Μηδείας στιχομυθία. συνήθως δὲ ὁ Πίνδαρος πληθυντικοῖς ἐνικά ἐπήγαγεν. ὁ δὲ τοῦς οἴτως εἰρήκασιν οἱ τῆς Μηδείας λόγοι. Inerpta haec est interpretatio. Licet enim vel Attici dicant, ὁ λόγος λέγει, tamen ne lyricus quidem, ita loquetur: ἔγρασαν ταῦτα αἱ Μηδείας ἐπέων στίχες: vix dixerit ἔφη ταῦτα τὰ Μηδείας ἔπη, nedum αἱ Μηδείας ἐπέων στίχες, quod quam contortum sit, non opus est pluribus explicare. Neque in carmine tam tranquillo et vere Dorio placet selectior Pindaricae figurae usus a dialecto Aeolica sive Thebana profectus. Postremo ἦ πρῆ ἔφη haud invenies nominativo subiecti addito, ob quam causam vel solam damnanda est coniectura Matthiae: ἦ ῥα Μηδείαι

γ' ἐπέων στίχας, carminis etiam legem pessime evertens: nempe Μῆδειαν ultimam habet brevem. Schmidius ἤ exponit ἦσαν: tum esse debebat αἶδε ἦσαν Μῆδειας ἐπέων στίχας. Ego non dubitavi scribere: αἶ ῥα Μῆδειας ἐπέων στίχας, hoc est, αἶδε ἦσαν Μῆδειας κ. τ. λ. Emendationem olim in margine notatam nescio utrum ipse invenerim an alibi acceptam referam. Vs. 61. vulgo εἰς τρίς. Scribendum ἐστρίς, ut Ol. II, 75. Fīz Pindarus non dicit, nisi ante vocalem, ubi longa syllaba delideratur; hoc est, praefert formam ἐς, ubi metrum patitur.

Vs. 62. Βασιλέ' ἄμφανεν Κυράνας. Recte Beckius Κυράνα, ut est in Schol. in Bodl. C. (qui Κυρήνα) Gott. Guelph. Ven. B. D. F. Par. A. B. Construe πεπωμένον Κυράνα. Ad vs. seq. pertinere videtur glossa Hesychii: ἀνακρινόμενος· ἐξεταζόμενος. Mox vs. 64. ὡςτε omillum in Bodl. C. γ. Gott. Par. A. Ven. B. D. F. et libro ab uno scholiastarum tractato; praeterea ἐν ἀκμῇ habent Bodl. C. Gott. Guelph. Ven. B. fortasse etiam scholia; Bodl. γ. νῦν ποῦ γε φοινικανθέμου; postremo Bodl. C. φοινικανθέμου τε ἦρος. Ὡςτε agnoscunt ceteri libri atque unus e scholiastis; quod quum excidisset, variis modis metrico subvenire librarii et critici tentarunt.

Vs. 65. Παισὶ τούτου ὄγδοον θάλλει μέρος Ἀρκεσίλας. Τούτου ex solo Bodl. C. in ordinem receperunt Beckius et Heynius. Hiatum etiam tolerabilem evitat poeta. Παισὶ τούτοις, quod nostri libri tenent omnes, est huic Batti proli, quae nunc vivit. Hermaunus olim τοῖο παισίν: nunc τούτοις tuetur de dial. Pind. p. VIII. Ceteros licet silentio transire. Pal. C. μέλος, perperam. De scriptura ἀμφικτιόνων vs. 66. repolita v. ad Nem. VI, 40.

Vs. 72. Βουλαῖς ἀκνάμπτοις. Hermannus: Ἀκνάμπτοις prima brevi aures laedit. Ea syllaba si brevis est, ἀκνάμπτος scribit Pindarus, ut Isthm. IV, 89. (III, 71.) Sic Par. B. In Guelph. et Ven. B. est ἀγνάμπτοις; ut in Iliade ω, 274. erat ἔγναμπταν, ubi nunc recte ἔκαμπταν. V. Wolf. Prael. ed. noviss. p. LVII. Vs. 78. αἶτ' ὄν libri omnes, nec video cur tollendum sit. Εἶτ' ὄν corrigit Thierschius in Actis philoll. Monac. Vol. I, fasc. II, p. 221. quum tamen αἶ pro εἶ sit in dialectis. Ibid. metri causa pro ἄρα edidi ἄρα. V. ad Ol. VIII, 46. De lectione τιν vs. 79. cf. ad Ol. IX, 82.

Vs. 81. Ἀμφὶ δὲ παρδαλία στέγστο φροσσοντας ὄμβρους. Medium στέγστο postulat dativum παρδαλία, ut praeter Hermannum Wakefieldus vidit, cuius ceteras conjecturas nolo excutere. Παρδαλία praebent Gott. et Guelph. Mox edidi ἄτε ex Rom. est enim ἡ τε. Vs. 84. sola Rom. ἀταρβάτοιο; Par. B. ἀταρβάκτοις, ceteri ἀταρβάκτοιο. Vs. 86. sero vulgatam, εἶπεν καὶ τόδε: nou male tamen Heynius εἶπεσκεν τόδε, ad normam Homericam, ὡς δὲ τις εἶπεσκεν. Vs. 89. vulgata Ἐπιάλτα auctoritate caret, nec Pindarus φ mutat in π nisi in Aeolicis carminibus. Ἐπιάλτα fluxit ex Cratandrina: Ald. Rom. Pal. C. Gott. Guelph. Leid. B. Par. A. B. Ven. B. D. F. et scholia Ἐφ. habent, neque aliter credo Bodleiani. Igitur scribendum Ἐφιάλτα. Gott. Ἐφιάλτα, ut δέσποτα, idque nunc in textu legitur: sed plurimi libri Ἐφιάλτα, ut ἰππότα, quod reducendum prollimino. Vs. 92. in editionem nostram vitium irrepsit ἐρῶται: rescribere ἐραται, hoc est ἐρηται, ab ἐραμαι, ut δύνηται, ἐπίστηται, ὀνίηται, alia.

Vs. 95. παπτήναις. Cur dicitur παπτήναις, sed καταμιάναις, ἔφαινας, ἄμφανεν? Non intelligo, nec capio quod inter haec discrimen esse Hermannus dixit de dial. Pind. Nam ut φάω, φαίνω, ita παπτάω, παπταίνω. Igitur edidi παπτάναις. Ceterum Ald. Rom. et libri omnes παπτήναις: primus Heynius παπτήναις. Sed vs. 100. solus Bodl. C. καταμιάνας: ceteri omnes cum scholiaste καταμιάναις, quippe quod pro optativo habebatur. Schol. εἶπε, μὴ τοῖς ἐχθροῖς ψεύδει τὴν τιμίαν καταμιάνης, εἶ, οἷον μὴ μολύνης τοῖς ψεύδει τὴν μορφήν καὶ τὸ εἶδος, εἶπε πόθεν γεγένησαι. Mire, quum coniu-

ctivum in hac sententia desiderari pateat. Huic tamen grammaticorum errori veram formam participii hoc loco servatam tot in libris debemus. Vs. 101. alii *θαρήσας*, ut Ald. Rom. Leid. B. Ven. D. F. alii *θαρήσας*, ut Guelph. Gott. Ven. B. genuinum *θαρήσας* nullus, quantum intelligo, codex praeferat. Sed vide librariorum inconstantiam: vs. 104. *ἐκτελέσας* est in Schol. in Ald. Rom. Bodl. C. atque, opinor, in ceteris praeter Bodl. γ. Ven. B. Guelph. Gott. qui *ἐκτελέσας*, et Ven. D. F. Par. A. qui *ἐκτελέσας*. Vs. 98. Guelph. *χαμαιπετέων*, male. Non homines, sed sermones irritos *χαμαιπετίας* poeta dicit. V. Ol. IX, 13. Pyth. VI, 37.

Vs. 103. *Πῦρ Χαρικλοῖς*. Ita ex Ald. et Rom. hucusque scriptum; Bodl. C. γ. (in quo tamen notata varietas lectionis *Χαρικλοῖς*) Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. *Χαρικλοῦς*. Pindarus *οὔ* vulgaris dialecti mutat in *οἶ*, ubi *οὔ* ante consonam positum duriori *οῦ* substitutum erat, ut *λέγοισα* p. *λέγονσα*. Cf. Praef. p. XXXIII. Eo pertinet etiam *Μοῖσα*. Praeter has formas non video assumptum *οἶ* pro *οῦ*, excepto *δοῖ*. Nec genitivi *Χαρικλοῖς* simile quidquam in Pindaro est. Restitui igitur *Χαρικλοῦς* e maiori librorum parte: alterum e vitio librarii ortum. Sic in ipso hoc carmine *Λογοῦς* vs. 25. 185. *Τυροῦς* vs. 136. *Πειθοῦς* vs. 219. et Pyth. IX, 40. *Λυτοῦς* Ol. III, 27. VIII, 31. Nem. VI, 38. *Κλειοῦς* Nem. III, 79. atque ad eandem normam *Λοῦς* Ol. II, 91. Nem. VI, 54.

Vs. 104, 105. *Οὔτε ἔργον Οὔτ' ἔπος εὐτράπελον κείνοισιν εἰπών*. Iunge *οὔτε ἔπος εἰπών οὔτε ἔργον (ποιήσας)* per zeugma. Inversa ratione Herodotus III, 135. *καὶ ἅμα ἔπος τε καὶ ἔργον ἐποίησε*. Deinde *ἐντράπελον* est in libris plurimis Ald. Rom. Bodl. C. γ. Pal. C. Par. A. Ven. B. D. F. Guelph. qui idem praebet Pyth. I, 92. *Εὐτράπελον*, quod Schmidius de coniectura intulit, foli Gott. Par. B. et quantum perspicere licet, Leid. B. Scholiastes: *εὐτράπελον δὲ, ἀπαιδευτον, αἰσχρὸν, ὃ ἐκτρέφεται ἂν τις· ἢ ἐναντίον καὶ αἰσχρὸν, ὃ ἂν τις ἐντραπήη*. Ex prioribus verbis colligitur, scholiasten *ἐκτράπελοι* legisse, ex posterioribus, *ἐντράπελον*: neutrum tamen certum. *Ἐντράπελον* vox aliunde haud cognita; *ἐκτράπελον*, quod Heynio placuit, est *insolens*: ut Hermogenes dixit *ἐκτράπελα καὶ ἀλλόκοτα ζῶα*, ut eodem sensu affertur ex Suida, ut ap. Athen. VII, p. 322. *ἐκτραπ-λογάστωρ* est homo insolentis ambitu ventris, postremo ut ap. Aristoph. Nub. 1001. *τριβολεκτράπελα*, quae Schol. exponit *σκληρὰ, ἀπαιδευτα, ἀπόβλητα, ἀνώμαλα*, glossae *οἰδαμινὰ, φευκτά*. Dum libri exhibeant *ἐκτράπελον*, amplector receptam lectionem. *Εὐτράπελος* est vox media, quae in utramque partem dicitur laudis causa de faceto et lepido homine, in vituperium de maligno, absurdo, stolido. *Εὐτράπελα κέρδη* Pyth. I, 92. certe in peiorem partem accipienda. Etym. M. *εὐτραπέλιαν* interpretatur *κουφότητα, μορολογίαν, ἀπαιδευσίαν*, neque aliter Suid. et Hesych. Adde Lex. Ms. ap. Albert. ad Hesych. *ἐντράπιλος*: *ὁ ἐπιμελῶς παίζων, ἢ ὁ κοῖφος καὶ μωρὸς καὶ ἀπαιδευτος*. Malo sensu est etiam in vet. fragm. ap. Suid. v. *ἀνασσομένην*. Neque negligendus D. Paulus ad Ephes. V, 4. *καὶ αἰσχρότης καὶ μορολογία ἢ εὐτραπέλια, τὰ οὐκ ἀήκοα*.

Vs. 106—108. *Ἄρχαίαν κομίζων πατρός ἐμοῦ, βασιλευμέναν Οὐ κατ' αἶσαν, τάν ποτε Ζεὺς ὤπασεν λαγέτη Ἀλόω καὶ παισὶ, τιμάν*. Structura et sententia satis expedita: *ἐκόμεναι κομίζων (ἀνακομίσων) πατρός ἐμοῦ τιμάν ἀρχαίαν, τάν ποτε Ζεὺς ὤπασεν λαγέτη Ἀλόω καὶ παισὶ*. *Τιμή* idem est fere quod *ἀρχή*, ut vs. 148. *μεγάλαν προγότων τιμάν δάσασσθαι*, ubi recte Schol. *βασιλείαν* explicat. Cf. II. cc. in libello nostro de Plat. Min. et Legg. p. 183. Sunt tamen, quibus scholiastae doctrina placeat: *παραγωγὸς ἐξήγαγε τὴν ἀρχήν, ὡς καὶ Ὀμηρὸς τὴν ἀνάγκην*. *Ἀναγκαίη γὰρ, φησὶν, ἐπέγει* (cf. Schol. ad vs. 497. vulg.), Quibus addi possunt alia, ut *δικὴ δικαία, Σελήνη Σιληναία, Ἄθῆνη Ἀθηναία*, ac, si Suidae fides habenda, *Νίκη Νικαία*. Sed apace cum ista do-

etrina: nam ab ἀρχῆ, quae principatum designat, fit ἀρχεος, unde τὸ ἀρχεῖον solum in usu est; non ἀρχαῖος, ut a δίκη δίκαιος, ab ἀνάγκη ἀναγκαῖος, a Σιλήνη Σιληναῖος, ab Ἀθήνη Ἀθηναῖος. Sed aliud in scholiis legitur commentum: Καίσις γράφει, ἀρχὴν ἀνομιζῶν πατρὸς ἐμοῦ. Haud ineptus Chaeris criticus fuit, qui quidem vs. 110. veram invenit lectionem, ἀμιτέρων et ἀρχεδικῶν (ἀρχεδίκης est ut Ἑλληνοδίκης): at hocce loco acumine abutitur. Nihil est quidquam, in quo haereas: nam τιμῶν in fine positum magis placet, quam ut reprehendendum videatur; κομίζειν autem idem est quod ἀνακομίζειν, inde ab Homero (cf. Il. χ, 286.), praesertim apud Nostrum, Ol. XIII, 57. Pyth. IV, 159. (utroque loco scholia exponunt voce ἀνακομίζειν) et Pyth. III, 56. ubi schol. ἀναγαγεῖν. Postremo ne quis coniciat κομίζων, videat not. ad Pyth. I, 52. Alia ratio est Ol. VI, 38. ἄχετ' ἰὼν μαντευσόμενος, ubi vel ἰὼν postulabat ut variaretur tempus. Pindarica quidem forma est κομίζων, ut vs. 159. Pyth. V, 51. Nem. II, 19. sed futuro non opus. Vs. 109. cur νῦν ediderim, dixi ad Ol. IX, 82. μῦν tenent Schol. Ald. Rom. Gott. Guelfh. Ven. B. D. F. Leid. B. De ceteris non liquet: Parisini tamen νῦν videntur agnoscere. Ibidem φρασὶν editum ab Oxoniensibus, atque ita Gott. Guelfh. Par. A. B. Ven. B. D. F. Idem vs. 219. edidi ex iisdem libris et Leid. B. Mox vs. 112. Boethius corrigit ὄρεϊ τε, male. Cf. Pyth. I, 44. Vs. 113. vulgo Θηκόμενοι μετὰ κοκκυτῶ γυναικῶν; quod Scholiae expōnit μετὰ κοκκυτοῦ. Sed Dorica genitivi forma haec exulare a Pindaro debet. Igitur cum Hermanno scripsi μέγα κοκκυτῶ ex Pal. C. (in quo adscriptum glossēma μικρικῶς) Gott. Guelfh. Par. A. Ven. B. D. F. Hinc natum μέγα in Par. B. atque ex eo μετὰ. Iam comma ponendum fuit post Θηκόμενοι, ut μέγα κοκκυτῶ γυναικῶν iungeretur verbo πέμπον.

Vs. 115. Κρονίδα δὲ τράφεν Χείρωνι δῶκαν. Rom. τράφεν, Ald. τραφέν: priorem accentus positum plurimi libri habere videntur. Praesentis forma est τράφω r live τράφειν, de quo v. ad Pyth. II, 44. aoristus tamen commodior, ut Pyth. III, 45. πῶς Κερταύρω δίδαξαι; sed nolui mutare quidquam in forma plane singulari. Etenim τραφέν et τράφειν nihil apud Nostrum simile habet praeter formam γάρυεν Ol. I, 3. quam tum carminis indoles tum metrica causa excusat: de hocce vero τράφειν quid statuendum sit, non video, nisi quod Hermannus de dial. Pind. ob ipsam vocem ferendum significavit paucis credo συνετοῖς: ἐς δὲ τόπαν ἐρηγνέων χαρίζε. Ego igitur interpretabor; nescio an ex ipsius mente. Quippe in verbo τράφω (τρέφω) reledisse antiquitus insolentes quaedam formae videntur, quae olim in communi essent usu quotidianae vitae; in iisque pro longa vocali erat brevis, ε̄ pro η̄, ut in nostro ε̄ pro εἰ. Sic τραφίμεν pro τραφήναι Il. η, 799. σ, 436. Odyss. γ, 28. ἐτραφέτην Il. ε, 555. ἐτραφε Il. φ, 279. p. ἐτραφήτην, ἐτρώφη, et in var. lect. Il. β, 661. τράφ' ἐνὶ μεγάρω. Dicās haec esse ab intranlitivo formae activae τράφω, *adoleſco*, ut visum Buttmanno in Gramm. Gr. et Riemero in Lex. Schneider. nec reluctatur Callimacheum ἐτραφεις Hymn. in Iov. 55. mirum tamen Il. ψ, 84. antiquam esse lectionem, Aeschini servatam, ὡς ὁμοῦ ἐτρώφειν περ, quam ut veram non praedicaverim, ita tamen pro documento haberi posse arbitror, aliter de illis formis statuisset veteres. Contra in Orph. Argon. 382. τράφον et incertum est, neque, etiamsi certum esset, veterem usum testari posset carmen post Nonnum conscriptum. Accedit alia forma τρέφον p. τρεφοίην Euripidis ap. Etym. M. h. v. Ἄφρων ἂν εἴην, εἰ τρέφον τὰ τῶν πέλας. Paucula haec sunt nec profecto eiusmodi, ut iis multum tribuam: sed meliora non novi.

Vs. 118. Οὐ ξείναν ἰκοίμαν γαῖαν ἄλλων. Ob metrum scripsi ἰκοίμαν cum Hermanno, intellecto ἂν, ut Ol. III, extr. X, extr. Thierschius libro saepius citato p. 222. scribit ἰκοίμ' ἂν, errore Pyth. II, 36. a nobis commisso, hic feliciter evitato. Vs. 120. Ald.

Rom. Bodl. γ. Gott. Par. A. B. ἔγγων, credo et Pal. C. Ἐγγων est in Bodl. C. Guelph. Leid. B. Ven. B. D. F. Sic τῶν Pyth. III, 65. ἔν ἰθῆμ. I, 25. στᾶν ἰθῆμ. VII, 58. ἔδον Heliod. Theog. 30. ex quibus tamen solum στᾶν breve prorsus simile est. Vs. 125. Ὑπερῆδα scripti cum Hermannno metri causa. Vs. 126. edidi ἔκεν: v. ad Ol. IV, 11. Ibidem Leid. B. Ἀμυθῶν. Vs. 127. Par. A. εὐμενέοιτος, vs. 129. Par. B. τεύξων. Vs. 129. libri plurimi εἰς aut εἰς: at recte Bodl. C. ἐν εὐφρ. τάνυεν. Non Doricum hoc est pro εἰς: sed iungendum ἐτάνυεν: πᾶσαν ἐνέτεινεν εὐφροσύην.

Vs. 134. Καί ὃ ἦλθον μέγαρον Πελία. Ald. Rom. (haud dubie etiam Pal. C.) Bodl. γ. Gott. Par. A. B. Guelph. Leid. B. Πελία μέγαρον, quae vera est lectio. Schol. accurate: τὸν τοῦ Πελίου οἶκον. Ea scriptura mutata est a metrico in Bodl. C. ubi est μέγαρον Πελία aut Πελία δ' (haud enim liquet: quamquam illud verisimilius), ut ultima, quae vulgo in medio habebatur versu, esset longa. Alia ratione metro subventum in Ven. B. D. F. in quibus est Πελία μεγάρων: postremo Schmidius Πελία μεγαρόδ'. Vana omnia. Vs. 135. ἀκούσαις Rom. cum pluribus libris: ἀκούσας Ald. Bodl. C. Guelph. Ven. B. D. F. Ibidem vulgo ὑπηρτίσεν: sed ὑπαντίσεν Ald. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Vs. 136. Par. B. καλλιπλοκάμου ex glossamate.

Vs. 145. Μοῖραι δ' ἀφίσταντ', εἴ τις ἐχθρα πέλει κ. τ. λ. Ita Scholiastes cum libris pluribus: Gott. Par. B. corrupte ἀμφίσταντ'. Varie explicant interpretes: alii pro imperfecto ἀφίσταντο accipiunt, alii pro praesenti ἀφίστανται. Qui imperfectum putant, ita fere sententiam constituunt, ut Lonicercus: *Abisset felicitas, si quod odium esset inter cognatos sine pudore*, quod neque tenori sententiarum convenit, neque grammaticae, quum requireretur, ἀφίσταντ' ἄν, εἰ ἐπέλε. Qui praesens esse dicunt, partim vertunt *prohibent*, ut Schmidius: *Parcae prohibent, si qua simulata inter consanguineos orta sit, pudorem tegere*. bene, si modo ἀφίστανται alia quam neutrali significatione reperiretur; partim ita fere explicant: *Parcae avertuntur et felicitas discedit, ubi inter cognatos orta est simulata, adeo ut verecundiam et pudorem posuerint*. Et haec est poetae sententia, quam scite perspexit schol. Sed Chaeris grammaticus emendabat ἀφίσταντ', unde hoc venit in Ald. Rom. Leid. B. sensu a schol. tradito, ἢ ἡ εὐκτικός ὁ λόγος ἀφίσταντο αἱ Μοῖραι, εἰ μέλλοι ἐν τῷ γένει ἡμῶν διαφορὰ γενέσθαι, ὥστε πρὸς ἀναίδειαν τραπήραι. Verum hac in lectione expectaverim πέλοι: neque ea necessaria est. Quae tamen ad infringendam eandem Schmidius disputavit, levia sunt. Vs. 147. vulgo τῶν: edidi τῶν cum Guelph. Ven. D. F. Gott. a m. pr. Sed idem a m. sec. et Bodl. γ. τῶν, Hermannus de dial. Pind. p. XIV. τῶ. Dativus frequens in hac structura. Vs. 148. Par. B. μεγάλων. Ibid. μᾶλα edidit Heynius: reduxi μᾶλα ex libris omnibus et schol.

Vs. 152. Ἀλλὰ, καὶ σκᾶπτρον μόνωρον καὶ θρόνον κ. τ. λ. Ita Bodl. C. Guelph. Ven. B. Sed θρόνος est in ceteris Ald. Rom. Gott. Bodl. γ. Par. A. B. Ven. D. F. Leid. B. et credo Pal. C. postremo in Schol. Est nominativus absolutus, hoc sensu: *quod attinet ad sceptrum regium soliumque*, quo nihil utilitatis. V. scriptores laudatos Matthiae Gramm. Gr. p. 429. Quod quum non intelligeretur, scriptum θρόνον. Ceterum post ἀλλὰ delevi comma: nam prius καὶ non respondet alteri, sed coniungendum ἀλλὰ καὶ. *Greges tibi agrosque remisit*, inquit; *verum etiam sceptrum et regium solium tu mihi tradas* pro iis, quae ego tibi concedo.

Vs. 155. Ἄσπον ἄμμιν, μή τι νεώτερον ἐξ αὐτῶν ἀναστήσῃ κακόν. Vulgata haec lectio, quae in scholiis reperitur, et a Schmidio ex Pal. C. eruta est, assentiente Guelph. et aliis quibusdam libris, varie explicatur; alii enim dicunt esse ἀναστήσῃ, ut narrant scholia; alii ἀναστήσει, alii tertiam singularis aoristi activi. Postremum amplectitur Thierschius, nullam in eo difficultatem esse praedicans in Actis philoll.

Monac. l. c. p. 219. hoc sensu: μή ταῦτα (τά) νεότερόν τι ἀναστήση κακόν. Utinam respexisset verba ἐξ αὐτῶν: quam inepte enim dictum esset, μή ταῦτα (τὸ σκῆπτρον καὶ ὁ θρόνος) ἐξ αὐτῶν (τοῦ σκῆπτρου καὶ τοῦ θρόνου) νεότερόν τι ἀναστήση, neminem arbitrarbar lugere posse. Sed aliam praeterea difficultatem idem non sensit: nempe Pindarus dicit ἀναστήση, non ἀναστήη; nec probabile est in omnibus libris neglectum Dorismum esse vel ante scholiasten. Aliter Schol. qui explicat, μή ὁ νεοτερισμὸς ἡμῶν κακὸν ἀναστήση, verbum νεότερον pro subiecto habens imperite. Melius ii, qui secundam personam vocis mediae interpretantur: quamquam haec quoque dialecti nomine laborat. Eodem vitio affecta lectio altera ἀναστήσης in Ald. Rom. Gott. Par. A. B. Ven. B. D. F. quae Scholiaste recentior est. Sed omnium antiquissima lectio ἀνασταίη a scholiis tamquam vulgata commemorata: quae quum grammaticae repugnaret, mutata est in ἀναστήση. Ea vero nata hand dubie ex prisco ἀναστήη, quod optime perpexit Hermannus de dial. Pind. p. XV. V. ll. ε, 598. et Heynii Obfl. in Hom. T. V, p. 112 sqq. Paulo post vs. 156. retinui ἀκῆ sine I subscripto: licet enim dativus sit, ut ἀκῆν accusativus, tamen I non opus, quod vox in adverbium transit. Cf. ad Ol. III, 22. Vs. 167. vulgo ἄμμι: ex Guelph. et Ven. B. edidi ἄμμιν, ut vs. 157. quod rescribendum pridem alii viderunt. Ibidem Guelph. μάστυρ. De vs. 170. v. ad vs. 40.

Vs. 172. Ἀλκμήνας δ' ἔλικοβλεφάρου. Ald. et Rom. Ἀλκμίννας. Sed vel Theocritus, licet magis quam Noller Dorica affectet, Ἀλκμήναν dicit, atque ita Pindarus omnibus locis; unde recte Heynius Ἀλκμήνας. Sic Bodl. C. γ. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Deinde coniicias ἔλικοβλεφάρου: v. Praef. p. XXXIV. Sed non ausus sum restituere in composito, praesertim quum * praecederet. Vs. 177. Par. A. φορμικτιάς, vs. 178. Guelph. ἀτροτον πλόον, perperam utrumque. Vs. 179. ne quis tentet lectionem κηλάδοντας, notet figuram Aemanicam, de qua v. Schol. ad h. l. Eustath. ad Il. ε, p. 462. 1. ad Il. v, p. 1274. 15. Eadem usq. Homerus et tragici. Ibid. ταχέες Golt. Guelph. Par. B. Ven. B. male, cf. vs. 126. 171. Vs. 180. θέμεθλα, de quo ad initium odae dictum, omittit Gott.

Vs. 184. Τὸν δὲ παμπειθῆ γλυκὴν ἡμιθέουσιν πόθον γ' ἔνδαιεν Ἥρα. Male Pal. C. Bodl. C. Gott. Ven. B. παμπληθῆ, adscripto in Pal. C. glossemate βαρὸν, μέγαν. Sed γ' ineptum profus post πόθον, gravioris mendae indicium esse Hermannus perpexit de dial. Pind. p. VI. idque omittitur in Schol. in Bodl. C. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Nempe fulcrum est metri laborantis, vocemque ἔνδαιεν arguit corruptam, pro qua Par. A. Ven. D. F. εἶδαιεν. Rescribe πρόσδαιεν, quod commentatur schol. ἐπέ-καίε καὶ ἐνέβαλε. Δαίειν est καίειν, igitur πρόσδαιεν est πρόσκαίειν. Non reperitur quidem in lexicis πρόσδαιεν, sed nec ἐνδαιεν alibi quam hic invenias; sin autem πρόσκαίειν dicebatur, quidni poeta dixerit πρόσδαιεν? Ita προσημύησαι, quod Hesychius exponit καῖσαι. Sic etiam ἀμυρδαίειν. Vs. 186. Rom. cum aliquot, ut videtur, libris τὸν αἰῶνα: τὸν Ald. Guelph. Leid. B. Par. A. B. Ven. B. D. F. Vs. 188. unus Bodl. C. ἐς δὲ Ἰωλκόν: ceteri ἐς δ' Ἰωλκόν, pro quo recte Schmidius reposuit ἐς δ' Ἰαωλκόν. Cf. Nem. IV, 54. Vs. 189. Rom. et alii ἐπαινήσας: ἐπαινήσας Ald. Gott. Ven. B. D. F. et Bodl. C.

Vs. 190. Μάντις ὀρνίχουσι καὶ κλάροισι θεοπροπέων ἱεροῦς. Θεοπροπέων male Rom. Guelph. Ven. B. praeterea Bodl. C. ὀρνίχουσιν ἐν κλάροισι, Guelph. ὀρνίχουσι κλάροισι τε. Ex hoc coniicias ὀρνίχουσι κλάροισιν τε θεοπροπέων, ex utroque μάντις ὀρνίχουσιν ἐν κλάροις τε θεοπροπέων, et hoc fortasse verum. V. ad Ol. VI, 53. Reluctatur tamen Schol. et καὶ agnoscunt ceteri libri. Deinde vs. 195. Bodl. C. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. ἀνέμους, quod restituissem, nisi ut ἄστρων ῥίπαι sunt ap. Sophocl. Electr.

105. βλέων ῥιπαὶ Nem. I, 68. ita ἀνέμων ῥιπαῖσι Nem. III, 57. κύμασιν ῥιπαῖς τ' ἀνέμων Pyth. IX, 49. atque eodem modo ap. Sophocl. Antig. 137. 930. Gratinusque certe sonat κυμάτων ῥιπαῖς ἀνέμων τ' ἐκάλει. Mox vs. 199. vulgo σάμασι: σάμασιν Ald. Rom. Par. A. Leid. B. Vs. 203. Εὐξείνου ex glossemate praebent Bodl. γ. Par. B. Vs. 204 sqq. orationis decursus impeditus erat colis post τέμενος et ὑπᾶρχεν; ut nunc interpunxi scholiastae explicationem et veteres libros secutus, sententia est perspicua: *Ubi sanctum condiderunt Neptuni delubrum, habebantque rutilos tauros aramque recens conditam.* Pro genitivo λίθων libri omnes λίθων, excepto Bodl. C. unde receptam reposuerunt Oxonienses. Schmidius dederat λίθων. Ego conieceram λίθεον, cuius glossema esset λίθων: sed hoc tantum, non illud reperio in Pindaricis. Vs. 209. Guelph. κραπιότερον.

Vs. 211, 212. Ἐξ Φᾶσιν δ' ἔπειτ' ἐν-ἤλυθον. Sic vulgo legitur divisio vocabulo ἐν-ἤλυθον: quod quum olim ferri posse putarem, mox vidi scribendam ἔπειτεν ἤλυθον, duce praesertim Aelio Dionysio ap. Eustath. ad Il. σ, p. 1215. 32. Ἰστέον δὲ καὶ ὅτι ἐν τοῖς Ἀλίου Διονυσίου φέρεται καὶ ὡς Ἀττικὰ μὲν τὸ εἶτα καὶ ἔπειτα· τὸ δὲ εἶτεν, φησὶ, καὶ ἔπειτεν Ἰακί. διὸ, φησὶ, καὶ παρ' Ἡροδότου κείνται. De Herodoto cf. Porti Lex. Ion. Accedit quod ἐνέρομαι nihili vox est; Heynii vero ἐνἤλυθον non tollit difficultatem. Posthac vero eandem emendationem a Beckio et Hermanno de dial. Pind. p. XXI. occupatam vidi, qui monet formam ἔπειτεν Phrynicho indeque Phavorino Attici sermone ratione habita ἐσχάτως βάρβαρον visam Pindaro placuisse etiam Nem. III, 52. ubi Pauwius verum invenerat, non tamen in eo perseverans, nunc ἔπειτεν praebuerunt codd. de quibus v. not. Idem restitui Ilhm. VI, 20. et conieci Nem. III, 47. v. nott. Sed hoc nostro loco ad verum ducit lectio schol. ἔπειτ' ἤλυθον, Ven. A. ἔπειτα ἤλυθον: postremo ἔπειτεν ἤλυθον est in Gott. suprascripto ἔπειτα, et in Guelph. Vs. 213. retinui ὄξυτάων, quod in contextu interpretationis habet schol. deinde Ald. et libri plurimi; Ven. B. Gott. ὀκνύτων, Rom. Pal. C. Guelph. ὀκνύτων, quod comparet in scholiorum inscriptione, et videtur glossema esse. Vs. 214. vulgo τετρακνήμων, hoc est τετρακνήμωνι, ex coniectura grammaticorum ap. schol. At nihili vox est τετρακνήμων, quam ne analogia quidem tueare. Bothius τετρακνήμω, contra leges numeri, qui longam ante vocalem corripi non patitur in numero trochaico et cretico. V. de metr. lib. I, cap. XVII. Τετρακνήμων, quod omnes libri praestant, atque ipsi veteres in suis codicibus invenerunt, multo magis lyricum est, relatum ad ἴνγη. Sic Pyth. II, 40. τὸν δὲ τετρακνήμων ἔπραξε δεσμόν. Perspexit iam Hermannus. Vs. 221. male conicitur ἀντίτονα. Ἀντίτομα recte explicat Schol. τὰ ἀλεξιφάρμακα. Hefychius: Ἀντίτομον· φάρμακον ἀντιπαθὲς, ὅπερ ὁ πῶν οὐ βλάπτεται ὑπό τινος, ἀλεξιφάρμακον. V. Intpp. Ruhnk. ad H. in Cerer. 229. Eurip. Alcest. 971. et ibi Iacobl. Sophocl. Ai. 582. Plat. Legg. XI, p. 919. B. Epist. VIII, p. 353. E. Vs. 223. Guelph. μίξιν, unde natum μίξιν in Gott.

Vs. 225. Καὶ βόας, οἱ φλόγ' ἀπὸ ξανθῶν γενύων πνέον καιομένοιο πυρός. Ut metrum constet, per synaloephen γενύων disyllabum, πνέον monosyllabum esse debet. Et potterius quidem durum non est: verum perspicuitatis causa cum Hermanno scripsi πνεῦν; ceteras eiusdem mutationes non admitto, καὶ βόας, οἱ γενύων ξανθῶν φλόγα πνεῦν aut φλόγ' ἔπνευν (comm. de metr. Pind. p. 276. de em. rat. Gr. Gr. p. 46.) damnatas ipsi de dial. Pind. p. X. et prius iam in Epist. ad Heyn. Γενύων is nunc disyllabum ferri posse putat: et defendas id ceteris contractis formis, γένυς p. γένυας, γένυσαι p. γένυεσαι etc. sed alia res est, ubi v cum vocali contrahendum, ut ὦν. Hoc non-dum mihi persuadeo a Pindaro factum: nec sufficit contractum δυοῖν ap. Sophocl. Oed. T. 640. quod longe facilius pronunciatu quam γενῶν. Non prius credam ὦν contrahi

posse, quam demonstratum fuerit et $\bar{\omega}$ et $\bar{\omega}$ contrahi posse: quod et olim multi dixerunt et nunc repetunt, exemplis tamen usi parum luculentis. Profecto igitur manu opus emendatrice, sed non Schmidiana, quae attulit ἀπό πνεῖον γενεῖων, nec Bothiana, quae, οἷς φλόγ' ἀπό ξανθαὶ γένυες πνεῦν. Equidem aliud tentavi, et credo probabilius. Haud raro apud Pindarum pro genuina lectione alia, eaque ex vicinia petita, a criticis sive interpretibus substituta est, ut Ol. II, 69. νέμονται, Ol. XI, 73. ἤϊδετο: ubi v. noll. Idem hoc loco accidisse arbitror adscripto e vs. 241. γενέων interpretamento, quod posthac, ut tot similia (exempli causa Pyth. I, 52.) migravit in textum. Restitue ξανθῶν γνάθων πνεῦν, ut Nem. I, 42. draconum memoravit ἀκείας γνάθους, et fragm. inc. CX. Σφίγγις ἀγρίας γνάθους. Usitatum alioquin ξανθαὶ γένυες, ut ap. Eurip. Phoen. 32. πύρσας γένυσι. Vs. 227. Guelph. τοὺςδ' ἀγαγόν. Ibidem ἐπιανύσας Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. Oxonienses ediderunt ἐπιανύσας. Vs. 230. plurimi τελέσας, Guelph. τελέσας; Par. A. diserte τελέσας, sed I posthac erasum: quem-admodum vs. 232. in voce ῥίψας. Vs. 234. plurimi δῆσας: Rom. Par. A. Ven. F. δῆσεν, Ven. D. δῆσ' ἐν.

Vs. 228, 229. Ἥλιον, ἀναβωλακίας δ' ὀργυιὰν σχίξε νῶτον Γῆς. Legendum esse ὀργυιαν supra monui. Sed quid est ἀναβωλακίας γῆς? Respondet scholiastes: τῆς ἐν τῇ τιῆσει τοὺς βάλους ἄνω πεμπούσης, ut sit pro ἀναβωλακίου, qui legitimus feminini genitivus. At βωλάκιος adiectivum est qualitatis; hinc descendere non potest ἀναβωλάκιος adiectivum actionis, ideoque analogiae haec vox repugnat. Guelph. ἀνά βωλακίας, eraso tamen posthac accentu praepositionis. Vera haec est scriptura, quam nunc video etiam Schneidero in Lex. v. βωλάκιος placuisse: illud dubium, ἀνά utrum ad σχίξε pertineat an ad ὀργυιαν. Prius placuit Schneidero: mihi iungendum videtur ἀν' ὀργυιαν, in altitudinem vitinae.

Vs. 233. Πῦρ δέ τιν οὐκ αἰόλει. In libris est αἰόλλει, quod Heynius cum Panwio mutavit in αἰόλει. *Ac* corripitur hoc loco: ideo scripsi ἐόλει; constat enim veteres sic et pronunciasse et partim scripsisse, ut ἐόρα p. αἰόρα etc. (V. ad Ol. XIII, 78.) Apollon. Argon. III, 471. ἡ μὲν ἀφ' ὧς ἐόλητο τῶου μελ:θήμασι κοῦρη. Helychius: ἐόληται· τεύρακται, ἐπτόρηται, αἰδύνηται. Cf. Schol. Apollon. ad l. c. et Etym. M. qui addit: γράφεται καὶ διὰ τῆς αἰ δυνθόγγου, atque ita cod. Flor. Apollonii. Eodem pertinet Helychii εἰλητο, ἐόλον, ἐόληται, et ap. Phot. ἠλήσαντο, significatione eadem. Apollonii formam ἐόλητο Buttmannus in Gramm. Gr. derivat a voce εἰλέω: mihi simplicior et magis perspicua a voce εολέω (αἰολέω) derivatio videtur, quamquam εόλειν et εἰλεῖν affinia esse non nego.

Vs. 234, 235. Σπασσόμενος δ' ἄροτρον, βοέοις δῆσαις ἀνάγκας ἔντεσιν αἰχένας. ἔντεα ἀνάγκας, *instrumenta necessitatis*, optime dicuntur iuga cum loris: nec video, cur in hoc Hermannus offenderit. Quod enim ἀνάγκης ζεύγματα live ζυγόν de fati necessitate tantum dici posse contendit, in tragoedia verum puto, non in lyrico. Alia in scholiis lectio est ἀνάγκα et deterior et minoris auctoritatis: postremo tertia ἀνάγκας, abs qua Hermannus progressus coniecit: βοέοις ἐνθῆσ' ἀνάγκας ἔντεσιν αἰχένας, *bubulis necessitatibus* (hoc est, loribus cogentibus, ex bubulo corio factis, ut scholiastes explicat) *ceruices aratro (ἐντεσιν) iunctis*. Hoc firmes lectione δῆσεν, et magis scripturam Veneti libri δῆσ' ἐν (v. ad vs. 227.): sed quid est, quod poeta memoret, *bubulis loribus vinctos boves* esse? Mirum hoc acumen fuerit et abs re alienum: quapropter et vulgata lectio et Hermannii coniectura displicet. Pridem conieceram βοέοις δῆσαις ἀνάγκας ἔντεσιν αἰχένας, ut ap. Eurip. Helen. 1571. 1577. ταύρειος ποῦς, ταύρειον θέμις; neve exspectes

ταυροίους ἀγένας, meminervis non ταύρους dixisse poetam sed βόας vs. 225. Ecce vero βοείους obtulerunt posthac Par. A. B. ex quibus reponere non dubitavi.

Vs. 236. Ἐξεπώνησ' ἐπιτακτὸν ἀνήρ κ. τ. λ. Scripsi ἐξεπώνασ', ut ap. Eurip. Iphig. A. 209. τὸν ἄ Θέτις τέκε καὶ Χείρων ἐξεπώνασεν, ubi male Markl. ἐξεπώνασεν. Quippe verbum ποιεῖν, ubi vim habet efficiendi, assumit litteram ᾠ, ut Ol. VI, 11. Pyth. IX, 96. Cf. Herm. de dial. Pind. p. XV. Vs. 240. vulgo ἐρεπτον, ubi exsiccates ἐρεψιαν. Dedi ἐριπτον, de coniectura Pauwii Hermanno probata. Sic φυλλοβολεῖν, sic Pyth. IX, 128. πολλὰ μὲν κείνοι δίον φύλλ' ἐπὶ καὶ στεφάνους. Vs. 245. Par. B. κείνη, supra allito ὄν. Vs. 244. correxi λαβροτατῶν cum Hermanno; vulgo λαβροτάταν: Gott. λαβροτατῶν, Guelph. λαβροτάτων, Ven. F. λαυροτάτης. Vs. 246. bene Gott. Ven. B. et Guelph. πλαγαὶ σιδάρου, non ut olim σιδήρου. V. Ol. XI, 38. Vs. 249. Leid. B. ὄφιν γ' ex interpolatione metrica: idem volebat Pauwius.

Vs. 250. Ὠρκεσίλα, κλέπεν τε Μήδειαν σὺν αὐτῇ, τὰν Πελῖαιο φόνον. Craslin voculae ὦ cum sequenti vocali Pindarus non admittit nisi duobus locis ad producendam syllabam. V. ad Ol. XI, 73. Ὠ vocativi, ubi ob metrum non requiritur, ante vocalem omitti solet, ut Ol. I, 107. VI, 12. 77. 88. XI, 96. Pyth. X, 10. (ubi Schol. exponit ὦ Ἄπολλον) et ubivis. Scribendum igitur Ἀρκεσίλα, ut est in Guelph. supra adscripto ὦ, quod omnibus locis in eo codice supra allitum vocativis sine interiectione ὦ prolatis: cui librorum consuetudini originem debet ὠρκεσίλα. Ὠ Scholiastes non legit simpliciter exponens Ἀρκεσίλαε. Sic et vs. 298. ex nostra loci constitutione. Eodem vero modo interpolatum olim ὠρωστόμενες Pyth. VIII, 84. ubi v. not. et ὠρωσ Pyth. VIII, 70. ubi consule nos. Proxima variis coniecturis vexarunt docti, quum partim dictionem σὺν αὐτῇ, partim verba τὰν Πελῖαιο φόνον suspecta haberent. Hermannus voluit: μὲν, Πελῖαιο φόνον; eo longe inferior Bothius emendat, συναϊτίαν, Πελῖαιο φόνον; Thierfchius (l. c. p. 222.) συνευατῶν, Πελῖαιο φόνον. Fictitia est forma συνευατῶν, neque credam mulierem dici posse συνευατῶν p. συνευεῖν, licet similia ex parte (non plane quidem) attulerit Lobeckius ad Aiac. p. 274. Thierfchius citatus, ex recentibus potissimum scriptoribus. Meliora praebere ipse Lobeckius poterat p. 275. quae quum cognita e lectione scriptorum haberem, numquam corruptum, nedum, quod alii sentiunt, desperatum locum censui. Nempe σὺν αὐτῇ est iuvante ipsa, quod dudum monuit Hermannus ex Il. γ, 439. νῦν μὲν γὰρ Μενέλιος ἐνίκησεν σὺν Ἀθήνῃ: optimeque Schol. exponit ἐκούσαν, et glossa cod. Gott. κατὰ τὴν αὐτὴν (lege αὐτῆς) γνάμην. Multi praeterea veterum loci addi possent: sed supervacanea opera. Iam τὰν Πελῖαιο φόνον alii ceperunt τὴν τῷ Πελῖαι φόνον γενομένην, alii mutandum censuerunt, ut Didymus, qui una voce efferre volebat, Πελῖαιοφόνον, profus contra analogiam, Chaeride recte obloquente. Ita tamen Guelph. Ven. B. D. Sed prius verum. Τὰν φόνον Pindarus Medeam dixit, ut Aristoph. Thesm. 541. ταύτην εἶσαι τὴν φθόρον τοιαῦτα περιυβρίζειν: ut Eurip. Iphig. A. 794. Helenam vocat τὰν κύνου δολιχαίχερος γόνον: ut adeo, quod longe durissimum, Sophocl. Trach. 1125. μήτηρ dicitur ἡ πατροφόντης. Non dissimile est Latinum, mea Glycerium, et Ter. Andr. V, 2, 4. Scelus, quoniam hic laudat? Ubi scite Donatus: Non est Hic soloecismus; ad sensum enim, non ad verba respexit: etenim propter sensus verba sunt, non propter verba sensus. Ita Cicero de viro, illa furia, qui, et similia. Cf. Cic. ad Fam. I, 9. Ver. II, 4, 5. 23. Liv. XXXVIII, 4. Intt. Liv. XXIIX, 12. Serv. ad Virg. Aen. IV, 355. etc. Alia alii colligerunt: addam Pindaricum exemplum Nem. V, 43. (coll. ibi not.) μεταξάρτα ὁμόσπορον ἔθνος, ubi Hermannus contulit Homericum, ἦλθε δ' ἐπὶ πρυγὴ Θηβαίου Τιρρεσία, χρύσειον σκῆπτρον ἔχων: cuius generis multa vel in profae scriptoribus obvia, ut ap.

Xenoph. Hell. II, 3, 23. Plat. Gorg. §. 167. Si tamen τὴν φθόρον comicae licentiae esse putes, eadem vero ratione tragicos lyricosque locutos mirere; notes permulta, quae in comoedia comica sunt, in magnificentiori poesi esse sublimia. Sublimi dictione Pindarus Aeneam vocat σκυτάλαν Μοισῶν et κρητῆρ' αἰοιδῶν Ol. VI, 91. at comice leguleius κῆρυξ dicitur Aristophani Nub. 447. et lycophanta κρητῆρ κακῶν Acharn. 935. iocose Pegalius iureconsultus non *homo*, sed *liber* audiebat, Schol. Iuv. IV, 77. Mox vs. 252. recte rescriptum Λαμνιάν, non Λημιῶν: illud praebent Gott. Guelph. Ven. B.

Vs. 254, 55. Καὶ ἐν ἄλλοδαπαῖς Περ' ἀρούραις τουτάκις ὑμέτερας ἀκτίνας ὄλβου δέξατο μοιρίδιον κ. τ. λ. Metrum non uno nomine laborat. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. ἀρούραισι, quod nihil melius: Hermannus olim ἄλλοδαπαῖσιν γ' ἀρούραις, P'auwinius ἄλλοδαπαῖσι περ' ἀρούραις; ego πέρ τ' ἀρούραις, ut ll. δ, 289. omnia contra metrum, quod neque divisum patitur vocabulum, neque in Dorio carmine encliticam initio versus. Sed eximie Hermannus de dial. Pind. p. VI. coniecit quod recepi: καὶ ἐν ἄλλοδαπαῖς σπέριμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμέτερας ἀκτῖνος ὄλβου, quod omnes explet bonae emendationis numeros. Σ' vocis σπέριμ' exciderat ob praecedentem litteram, quum versus olim continuo tenore scriberentur, deinde πέριμ' mutatum in περ. Σπέριμα vero quam apte conveniat ἀρούραις, non est quod dicam. Gott. Guelph. Ven. B. ὄλβω, Par. B. ὄλβου; Gott. Guelph. Ven. B. Par. B. νυκτός, Ald. Rom. Ven. D. νύκτας.

Vs. 258. Ἰθάσση ἐν ποτε Καλλίσταν ἀπώκησαν χόονω Νῆσον. Ἐν est ex emendatione Chaeridis p. eis. Sed hic usus solorum est Aeolentium carminum. Vetus lectio ἄν in Ald. Rom. Bodl. γ. Gott. Leid. B. Guelph. Par. A. B. et Schol. aut ἄν, ut in Ven. B. D. F. Beckius dedit ἀν', hoc est ἄν p. ἀνά, ut Veneti, ex Heynii coniectura, qui tamen reiecit ipse, quod Graece dictum non sit: atque hoc recte. Scripsi uno mutato apice ἦθεσι τῶν ποτε Καλλίσταν, *coloniam deduxerunt in insulam, quae olim Calliste, τῶν ποτε Καλλίσταν.* Herodotus IV, 147. ἐν τῇ νῦν Θήρῃ καλεομένη, πρότερον δὲ Καλλίστη τῇ αὐτῇ ταύτῃ. Callimachus:

Καλλίστη τὸ πάροιθε, τὸ δ' ὕστερον οὖνομα Θήρη.

Cf. Apollon. Argon. IV, 1755 sqq. Vs. 260. supervacanea Dawesii coniectura κῆστν: male etiam Guelph. ἄστν τε. Intelligendum, ὥστε ἄστν κ. τ. λ. Vs. 263. male tal. C. Gott. Guelph. Ven. B. ἔξντάτω. Structura, εἰ ἐξερεῖται κεν, diu offendebar, consolabar tamen me verbis Homeri ll. ψ, 592.

εἰ καὶ γύ κεν οἴκοθεν ἄλλο
μεῖζον ἐπαιτήσεως, ἄφαρ κέ τοι αὐτίκα δοῦναι
βουλομένην.

Sed Thierschius in Actis philoll. Monac. Vol. I. fasc. II, p. 221 sqq. corruptum locum censet corrigique, ἐξερεῖται μεγάλως δοῦός, quod neque optativo coniungi possit εἰ κεν, neque κεν postponatur verbo in huiusmodi structura. Qui tamen dixit ἐν καὶ θαλάσση, quidni audeat per hyperbaton transponere κεν? Quod vero εἰ κεν optativo non coniungi docet, crederem absque Homeric loco si foret, quem quum aetate Pindari arbitrer non aliter scriptum fuisse, ex eo hanc constructionis rationem putaverim. Nec plane alieni hinc loci Odyss. ο, 544. et Hymn. in Apoll. 51. quamquam alia horum ratio est, quod sunt optantium. „Sed parvus in particularum huiusmodi usu vates Thebanus est.“ Hoc argumentum parum idoneum: hoc namque loco cur parvus non fuerit, videre mihi videor. Quippe εἰ κεν cum optativo, sive adiecto καὶ sive omisso, est *quantivis*; hinc poeta εἰ κεν dixit, non εἰ. *Quantivis robori ramos securi decidas, inquit, eiusque deformes speciem admirabilem: tamen vel sterilis facta, qualis sit, patefacit.* Ven. B. D. F. Gott. Par. B. et Guelph. αἰσχύνῃ: quo probato conicias ἐξερεῖται.

Vs. 265. Καὶ φθινόκοπος εἶσα διδοῖ ψῆφόν περ' αὐτῆς. Ita Rom. cum Venetis; πέρ' αὐτῆς Gott. περ' αὐτῆς Ald. περ' αὐτῆς Guelph. περὶ αὐτῆς Par. A. B. περ' etiam Pal. C. Scholiastes exponit: ψῆφον περὶ αὐτῆς (lege αὐτῆς) διδωσιν; et paullo ante: φέρει περὶ ἑαυτῆς ψῆφον. Sic ex Isocrate περὶ ἀντιδόσεως iam Schmidius attulit formulam περὶ αὐτοῦ τὴν ψῆφον διοίσειν. Restitui igitur περ' αὐτῆς, de quo v. ad Ol. VI, 38. Vs. 267. κίονεσσιν postulabat usus Pindari. Vs. 268. ἀμφέπει respondet praegresso διδοῖ: quod moneo, ne quis corrigat ἀμφέπει: quam ob causam post λοιόθιον posui colon, non ut vulgo comma. Vs. 269. libri ἐρημώσασα: corrigendum ἐρημώσασα, quod neglectum in editione nostra. Vs. 273. vulgo αὐθις: sed v. ad Ol. I, 66. Vs. 280. vulgo δικαίαν: δικαίαν ab Hermanno postulatum praebent Gott. Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. Utrumque est ap. schol. Romana δικαίαν. Genitivum a verbo ἐπέγνω pendere idem vir doctus notavit coll. Il. δ, 357. ψ, 450. Vs. 282. ἐγκύρσας libri fere omnes; unus Ven. F. ἐγκύρσαις. Ceterum post κείνος γὰρ et βιοτῆ virgulas posui Hermanno obsecutus, maiorem post βιοτῆ interpunctionem tollendam monenti, quam omittit Ald. Vs. 290. vulgo ἄπο utroque loco: accentum mutavi ex Ald. Guelph. Ven. D. Par. A. B.

Vs. 298, 299. Καὶ κε μυθήσαιθ', ὅποιαν Ἀρκεσίλα Εὐρε παγὰν ἀμβροσίαν ἐπέων πρόσφατον, Θήβα ξενοθεῖς. Gott. Guelph. Ven. B. μυθήσαιτο ποίαν. Deinde Ἀρκεσίλα sine I subscripto editiones veteres et libri scripti; Guelph. supra adscriptum praebet ὦ: habitum igitur pro vocativo, qui multo videtur commodior, quam praesertim non Arcefilao soli Pindarus sit carminum fons, sed omnibus universum. Praeterea si legeres Ἀρκεσίλα, Damophilus diceretur primus effecisse, ut Pindarus Arcefilao caneret, neque antea amicus Arcefilao Thebanus vates fuisse, quum tamen totum carmen ostendat, quam familiaris poeta iam tum Arcefilao fuerit. Non igitur Arcefilao invenit Damophilus Pindarum carminum fontem, sed invenit simpliciter, quum Thebis eo familiarius uteretur, quantusque esset, cognosceret; qualem igitur Pindarum invenisset, narraturum esse Damophilum poeta praedicat, quum is ad lares revertisset. Itaque scripsi Ἀρκεσίλα. Deinde libri aut nullam habent distinctionem aut, ut Ald. et Rom. cum scholiaste, ita interpungunt: εὐρε παγὰν ἀμβροσίαν ἐπέων, πρόσφατον Θήβα ξενοθεῖς. Mutavit Heynius, hac addita interpretatione: „Novum fontem dulcium carminum in Arcefilai honorem paravit, aperuit, commemoratione virtutum ac laudum Arcefilai coram poeta facta, novorum hymnorum argumento.“ Sed hoc si dicere voluisset, longe aliter, opinor, et luculentius protulisset Pindarus. Itaque redii ad antiquam interpunctionem, quam ipsum commendat metrum, iunctis verbis πρόσφατον Θήβα ξενοθεῖς, quum nuper Thebis hospitio exceptus esset. Aliis fortasse probabitur lectio Ἀρκεσίλα et Heyniana distinctio, nostra vero lectio ieiuna videbitur: sed quae nobis videtur ieiunitas, eam eruditi norunt veterum poetarum ingenio simplici maxime dilectam fuisse.

P Y T H. V.

Strophae.

u l u - l u u
 u l u u l u - u l u u u
 u l u u x u l u u - u - u u u
 u u u u u u
 5 l u u u l u u u
 u l l u u
 u l u - l u u - u u
 u l x u l u u - u u
 u l u - l u u - l u u
 10 l u - l u u - u u - l u -
 u l - l u - u - u u

Epodi.

u l l u u l u - u l u u u
 u l l u u - u - u - u - x u l u u -
 x u l u u - u u l u u -
 u l u - x u l u u - -
 5 u l l u u - u u -
 l u u - u u l u u - l u -
 u l u u - u u u - -
 l u - l u u
 x u l u u - u - l u u - u u u - l u u
 u u

Strophae ultimi duo versus quominus coniungantur in hunc,

l u - l u u - u u - l u - u - - l u - u - u u

nihil obest. Epodi distinctionem certiorum indiciorum defectus vs. 2. 3. 4. 5. 6. 7. reddit ambiguam: vs. 2. minori tantum terminatur interpunctione ep. β'. γ'. δ'. vs. 3. maiori ep. α'. minori ep. δ'. Uterque iungi potest:

u l l u u - u - u - u - x u l u u - x u l u u - u u l u u -

at hoc certe loco finitus numerus est. Vs. 4. maiori interpunctione terminatur ep. α'.

γ'. nec dubito finiri numerum. Vs. 5. minori tantum interpunctione utitur ep. β'. γ'. sed vs. 6. maiori ep. β'. δ'. ubi numerus finitur haud ambigue. Vs. 7. cum octavo coniungi potest: ep. α'. tamen plena habetur distinctio. Carmen genere est Aeolium; unde insolentes formae permultae ἐν p. εἰς, πέδα p. μετὰ, θεόςδοτος, θεμισκρέων, πετόντεσσι, βροτίσιος, ὄριξιν, οἰγγέοντες, σφέ, σφόν, quas apud Pindarum raro reperies, et χειρώας (penultima brevi). Hoc eodem modo formatum quo χαλκούρης Isthm. III, 81. IV, 45. non eiecta vocali i et ô: utrumque ad primam flectitur declinationem. Etymon pervertit Schmidius; verum vidit schol. ad vs. 45. vulg.

Vs. 6—9. Σὺ τοί νιν κλυτὰς Αἰῶνος ἄκραν βαθυίδων ἄπο Ξῖν εὐδοξία μεταρίσσει
 "Ἐκατι χροσαρμάτου Κάστορος. Haec ita explicantur, ut Arcehilas dicatur inde ab imis gradibus vitae clarae, hoc est, a pueritia, cum gloria quaevisse divitias beneficio Castoris: σὺ μεταρίσσει (μετέρχη) νιν (τὸν πλοῦτον) ἀπ' ἄκρων βαθυίδων κλυτὰς αἰῶνος etc. Hunc loci sensum esse nunquam credam. Primum enim cur Castoris causa et beneficio divitias quaerat, haud intelligo, nec satisfaciunt, quae a Scholiastis et Heynio afferuntur. Est enim Dioscuri patris Arcehilao dii fuerint, tamen non perspicio, cur eorum beneficio divitias quaerat; atque ut verba ἔκατι χροσαρμάτου Κάστορος ad verba σὺν εὐδοξίᾳ referantur, quae Heynii lententia est, tamen non perspicio, cur Castoris beneficio gloriose opes quaerat. Sed dicas νιν non ad solas opes trahendum esse, sed ad πλοῦτον ἀρεταῖς κεκραμείον. Concedam, si postules; illud non concedam, quod Arcehilas dicatur μεταρίσσεισθαι πλοῦτον: neque enim persequi πλοῦτον et quaerere par est, sed πλοῦτος debet ipse sequi, quem quidem modo dixerit πολυφίλον ἐπέταν; debet θεράπων οἱ, μὴ δρόστας ὀπαδεῖν: neque, opinor, quaerere Arcehilao divitias opus erat, qui eas ἀγγε πότμου παραδότος. Magis etiam offendit, quod ἄκρα βαθυίδες dicuntur *infimi gradus*: sunt potius *summi*. Et coniungendum manifeste μεταρίσσει ἀπ' ἀκρῶν βαθυίδων, ut Ol. III, 9. τὰς ἀπο θεύμοροι νίσσοντ' ἐπ' ἀνθρώπους αἰδαί. Quae quum considerarem, haud diu displicuit lectio τοίνυν in Guelph. et Par. B. Iam omnia expedita. *Magnae divitiae*, inquit, *summam habent vim, ubi virtutibus iunctae sint, quod in te accidit. Tu enim modo virtutis specimen eximium edidisti; tu redis summa cum gloria a summis bene vitae fastigiis, a Pythica victoria, quam Castoris aureo curru gaudentis debes beneficio* (praeter aurigae Carrhoti solertiam vs. 26 sqq.). Summa felicitas est victoris; hoc clarae Arcehilai vitae summum fastigium; hoc Castori debet curulum ludorum praesidi equitique celeberrimo. *Μεταρίσσεισθαι* sine accusativo dictum, ut μεταβαίνειν, μετανοῶναι, μεταναστεύειν. Sic Aratus Phaenomm. 21. ubi recte schol. exponit μεταστρέφεται. Neque opus, ut ipse Arcehilas Pythias affuerit; tamen dici poterat: *modo redis, modo venis a summo hoc gloriae vestigio. Τοίνυν* paullo post habes vs. 43. Ἀκρῶν scribendum Hermannus vidit, atque ita Gott. Guelph. Ven. B. D. Mallem vero esset ἀκρῶν ἀπὸ βαθυίδων, mensura elegantiori. Postremo cum Hermanno ex libris omnibus reduxi σὺν pro Schmidiano ξῖν.

Vs. 10. Εὐδίαν ὃς μετὰ χειμέριον ὄμβρον κ. τ. λ. Nullum haec scriptura sensum praebet. Recte ex Ol. IX, 102. Schneiderus in Lex. et Hermannus ad h. l. correxerunt εὐδαιμός: hic tamen perperam, me indice, retulit ad πλοῦτον. Castor in tempestate servat nautas, serenitatis futurae nuncius. *Ille igitur, inquit, post civilis discordiae tempestatem serenus nunc illustrat domum tuam.*

Vs. 17, 18. Ἴγχι συγγειῆς δ' Ὀφθαλμός αἰδοίστατον γέρας κ. τ. λ. Cum Beckio et Hermanno eieci δ' ante ὀφθ. a Ceperino de coniectura illatum. Quum enim ὀφθαλμός sit *lumen et insignis splendor*, συγγειῆς ὀφθαλμός autem *congenitum lumen, virtutis a natura insitae splendor*, et γέρας τοῦτο ad ὄλβον (vs. 14.) referendum; apparet sen-

tentiam esse hanc ab Hermanno investigatam: *Fortunatissimus tu es: partim enim, quia magnis urbibus imperitas, innatus tibi virtutis splendor summum hoc felicitatis decus consecutus est tua temperatum sapientia; partim etiam Pythica te nunc victoria beat.* Ceterum metri causa cum Schmidio et Hermanno correxi αἰδοῦτάτων; ac paullo ante μεγάλην p. μεγάλην, ex Gott. Guelph. Ven. B. sed Ven. D. μεγάλην.

Vs. 23. Τῷ σε μὴ λαθέτω κ. τ. λ. Libri habent μὴ σε, quod correxit Schmidius. Bodl. γ. Leid. B. τῷ μὴ μιν λαθέτω, quod receperunt Oxonienses, non me adstipulante. Deinde Gedikio monente deleui comma post αἰετούμενον. Sed φιλεῖν, quod ab Aristarchi coniectura profectum, non necessarium est; igitur reduxi φίλει cum Hermanno. Post μὲν sequente δὲ haud raro mutatur structura, ut Ol. XIII, 50 sqq. Vs. 28. Scholiales legerat ὀψίνοον.

Vs. 32, 33. Ἀκηράτοις ἀνίαις Ποδαρκέων δωδεκα δρόμων τέμενος. Ἀκηράτοις ἀνίαις vera haud dubie lectio est, licet Rom. habeat ἀκήρατοι, Ald. Par. A. B. ἀνίαισι, Guelph. ἀκηράτων ἀνίαισι, Gott. ἀκηράτοισιν ἀνίαισι, Ven. B. D. F. ἀκηράτοισιν. Sed ποδαρκέων sitne nominativus participii, an genitivus pluralis adiectivi, ambigas; praeterea sitne δωδεκα δρόμων legendum, an δωδ.καδρόμων; postremo quomodo explicandum videatur τέμενος. Ποδαρκεῖν non adducor ut verbum esse putem: sit potius genitivus ποδαρκέων alteri δωδεκα δρόμων sive δωδεκαδρόμων iungendus. Δωδεκα δρόμων Heynius reposuit; Ven. B. D. Guelph. δωδ.κα δρόμων, quod ultimus horum librorum etiam Ol. II, 55. refert: Ald. Bodl. γ. Par. A. B. δωδ.καδρόμων; Rom. Gott. et Schol. δωδεκαδρόμων; in Par. A. supra scriptum δωδ.καδρόμων, quod coniecit Heynius Beckiusque recepit, quum ποδαρκέων participium esse crederent. Scholia explicant τῶν δωδ.καδρόμων ἀρμάτων, atque hoc probabile ob Ol. II, 55. ἀνθεῖα τε τεθρίππων δωδ.καδρόμων. Supplendum ἔππων, quod omitti facillime poterat, praesertim quum adiectum ποδαρκέων rem satis declararet. Superest, quo referendum sit δωδεκαδρόμων. Poteris coniungere ἀκηράτοις ἀνίαις ποδαρκέων δωδ.καδρόμων; poteris, τέμενος ποδαρκέων δωδεκαδο. Sed ipsum τέμενος me male habet. Intelligunt κατὰ τὸ τέμενος, quo nihil durius, inprimis si ita capias: κατὰ τὸ τῶν ποδαρκέων δωδεκαδρόμων τέμενος γέρας ἀμφέβαλε etc. in qua structura nullo modo suppleri κατὰ potest. Minus offenderit, ubi iungas: ἀκηράτοις ἀνίαις ποδαρκέων δωδεκαδρόμων κατὰ τὸ τέμενος (Πύθιον, παρὰ τῷ ὕδατι Κασταλίας), qui veloces fuerunt in curriculo Pythio. Sed ne hoc quidem satisfacit. Heynius coniecit τε μένος; non probo. An legendum θέμενος ad γέρας ἀμφέβαλεν? Ut Ol. XI, 63 sqq. τίς δὴ ποταμῖον Ἐλαχς στίφανον — ἀγώνιον ἐν δόξῃ θέμενος εὐχος. Nihil tamen decerno.

Vs. 36. Τέκτων δαιδύματ' ἄγων. Sic vulgo contra metrum. Ald. δαιδάματ' ἄ. Bene Hermannus: *Non dubio quin vere coniecerit Pauwius τεκτόνων δαιδάμ' ἄγων, ut creticus paeonis locum teneat. Idque recepit Beckius. Δαιδύματα interpretatio est; δαιδάλα enim Homericis usi pro substantivo adhibuit, ut Il. τ, 13. 19. Odyss. τ, 227.* Schmidius scripserat τέκτονος ἀγάματ' ἄγων. Deinde vs. 38. post ἀμεμψεν deleui comma cum Hermanno, ut iungeretur, ἄγων ἐν κοιλίῃ. νάπ. Θεοῦ.

Vs. 39. Τόσσα ἔχει κυπαρίσσω. Τόσσα satis liquet non respondere voci ὀπόσα vs. 35. Nam illud ὀπόσα dictum est ad omisum et cogitatione supplendum πάντα: ἀλλὰ κρέματα πάντα ὀπόσα κ. τ. λ. Quid quod τόσσα coniectura est editoris Brubachiani prognata e lectione Aldi τόσσ' ἔχει? Igitur cum Hermanno reposui antiquum τὸ σφ' ἔχει e Rom. Gott. Par. A. B. Leid. B. Guelph. Ven. B. D. F. Τὸ est διὸ, σφ' est αὐτά.

Vs. 41, 42. Κρήτες ὃν τοξόφοροι τέγῃ Παρνασίῳ Καθέσσατο, μονοδροπον φυτόν. Edidi Παρνασίῳ ex Ald. Sed καθέσσατο in metrum peccat; quod perspicuus Hermannus de dial. Pind. p. VI. coniecit κάθεσσαν Θεῶ (monosyllabum). Mingarellus

κάθεσαν τῷ (quippe θεῷ vs. 39.); Pauwius καθέσανθ' οἱ, quum tamen ante pronomen οἱ non admittatur apostrophus. Vera lectio est, *κάθεσαν, τὸν μονόδροπον, φυτόν*: cuius vestigium comparet in scriptura cod. Guelph. *κάθεσαν τὸ μον. φ.* Cretenfes lignum ligneum Delphos miserant, memorabile ob duas res, primum quod ex una erat materia incompositum, ut truncus, caput, pedes, brachia cohaerent natura, non arte conglutinata essent; deinde quod ipsum signum, humani corporis figuram repraesentans, sponte natum erat, non factum, nisi quod elaboratum fortasse arte fuit. Ideo dicitur: *prope signum, quod Cretenfes dedicarunt, memorabile illud ex uno ligno constans natumque.* Κάθεσαν activum poeta posuit, ut Pyth. IV, 273. ἀλλ' ἐπὶ χώρας αὐτῆς ἔσσαι. Vs. 47. πεδὰ ex Pal. C. Schmidius reposuit pro vulgari μετὰ: adducunt Gott. Guelph. Ven. B. Par. A. (a m. pr.) B. Μετα legitur vs. 8. 10. 94. Hoc loco assumptum πεδὰ, quod ingratus Ionabat μετὰ μέγαν: vs. 94. non scriptum μάκρος μὲν ἀνδρῶν πέδα, quod duriusculum videbatur πέδα pospositum. Ceterum πεδὰ habent libri et editiones: rectius scribitur πέδα.

Vs. 48, 49. Λόγον φειράτων Μνημίον. Quum *μναμήιον* in metrum peccet, Hermannus scribit *μναμήον*, quod Dorum est ut *σαμήον*. Sed in Pindaricis nullum huius formae invenio exemplum, nisi hac trahas Ἰπερῆδα prorsus diversum: Pindarus, ubi contractione opus est, contrahit in *ῆι*. Guelph. et Ven. B. *μναμήια*; Gott. *μναμήιαον*, mixtum ex utroque. Commodior manifeste pluralis, quem habuit etiam schol. *ἔχεις μνημεῖα τῶν καμάτων*. Reposui igitur *μναμήῖον*. ἐν κ. τ. λ. Mox Leid. B. *τετράκοιτα*, ex interpolatione metrica ob illud *μναμήιον* facta; deinde Par. A. *πεπόντεσσι*, Par. B. *πесόντεσσι*: in hac a vs. 52. desunt omnia usque ad finem carminis. Vs. 51. *κομίξαις* servat Ven. F. *κομίξας* Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. Vs. 52. Gott. Guelph. Pal. C. *ἀγαθῶν*, Ven. B. *ἀγασθῶν*, Ven. D. F. Par. A. *ἀγανῶν*. Vs. 54. in structura οὐτῆς ἔστιν οὐτ' ἔσται haelit censor Grammaticae Buttmannianae Ephem. Jen. 1812. Num. 194. p. 516. corrigens οὐδὲ tum hic tum Odyss. β, 82. Vellem etiam correxisset Pyth. III, 30. οὐ θεός οὐ βροτὸς ἔργοις οὐτε βουλαῖς, Soph. Oed. Colon. 496. Aeschyl. Agamemn. 246. Schütz. ed. min. et alia innumera. Aliud est οὐ τίς ἔστιν οὐτ' ἔσται, aliud οὐ τίς ἔστιν οὐδ' ἔσται. Illud veteris: *nemo est neque erit*; hoc: *nemo est ac ne erit quidem*, five *neque adeo erit*. Posterius habes Odyss. ζ, 201. οὐκ ἔσθ' οὕτως ἀνήρ διερός βροτὸς οὐδὲ γένηται, id est, *neque adeo erit unquam*, quod cum emphasi dictum. Ubi nulla est emphasis, dicitur οὐτε. Alterutram structuram ubi sustuleris, pulcherrimae linguae damnum feceris. At nostrorum hominum nonnulli nimium hodie pro arbitrio sermoni Graeco Latinoque leges constituunt. Sic idem censor reprehendit relictum in nostra editione genus dicendi οὐτε — οὐδὲ, μήτε — μηδέ, Pyth. VIII, 87 — 89. Isthm. II, 44, 45. Οὐτε — οὐδὲ et μήτε — μηδέ est *neque — neque adeo (ac ne — quidem)*. Exempla dudum collegit Dorvill. ad Charit. p. 641. et nuper Matthiae Gr. Gr. §. 602. ac tot sunt vel Platonis loci et omnis generis profae scriptorum, ut operae pretium ne sit vel unum asserre. Quid autem videtur? Hoc philosopho liceat, lyrico haud licuerit? Quid, si scriptores dicunt τε — δὲ atque οὐτε — δὲ et μήτε — δὲ, (v. nos in Plat. Min. et Legg. p. 86. et ex Pindaricis Pyth. IV, 297.) non licebit dicere οὐτε — οὐδὲ, μήτε — μηδέ? Equidem non capio.

Vs. 55. Ὁ Βάρτου δ' ἔπεται παλαιὸς ὄλβος ἔμπαρ τὰ καὶ τὰ ψύμων. Vetus et germana lectio est *ἐμπαν* in Ven. B. hinc *ἐμπάν* in Guelph. *ἐμπαντα καὶ* in Ven. F. et Par. A. Scholiae editus habet *ἐμπαρ*, sed scriptum scholasticae exemplar in Par. A. *ἐμπαν*, quod cessit vulgari *ἐμπαρ* five *ἐμπης*. Idem est *ἐμπαρ* five *ἐμπης*, *ἐμπα* et *ἐμπαν*. Hoc loco exponunt ὁμῶς, ὁμοίως: melius Hesychius: *ἐμπαν· πάντως, ὁμῶς*. Idem: Ἐμπης

ὁμοῦς, πάντως, ὁμοίως. Cf. intpp. utroque loco. Porro Hesychius: Ἐμπα· ὁμοῦς, et Ἐμπα δέ· ὁμοῦς δέ, ἀλλ' οὐν, et Ἐμπα γε μὴν· ὁμοῦς μέντοι. Cf. Etym. M. Schol. Soph. Ai. 122. Ἴωνες ἔμπης φασίν, Ἀττικοὶ δὲ ἔμπας καὶ ἔμπα. Apud Nofirum est ἔμπας Pyth. IV, 86. sine varia lectione, in Dorico carmine; sed ἔμπαν Nem. X, 82. XI, 44. Idem est Nem. VI, 4. ex Rom. Aug. C. Med. B. et schol. Pind. cum schol. Eurip. Med. 1233. sed ἔμπας ibi habent Ald. Par. B. Med. A. Postremo ἔμπα ultima brevi est Nem. IV, 36. ut ap. Callim. Epigr. LII. 3. Idem Sophocli restitutum a doctis Ai. 562. ubi v. Lobeck. coll. Schaefer. Melett. crit. p. 163. Vs. 58. libri φεῦγον; ex schol. emendavit Schmidius. Vs. 59. vulgo ex Rom. editum γλώτταν; cum Hermanno scripti γλώσσαν ex Ald. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. ut vs. 111. Cf. ad Ol. VIII, 69. Vs. 60. vulgo δῶκεν ante Schmidium: ἔδωκ' est in Pal. C. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F.

Vs. 69, 70. Τῷ καὶ Λακεδαιμόνι Ἐν τ' Ἀργεῖ καὶ Ζαθέμ Πύλω. Neuter versus metro convenit, ideoque variis tentatur coniecturis. In posteriori scribendum manifeste ἔν Ἀργεῖ τε καὶ Ζαθέμ Πύλω, quod ab Hermanno de coniectura restitutum praebent Gott. Guelph. Ven. B. Leid. B. Priorem sanavi eiectione καὶ, quod et ipsum Hermanno placuisse vidi posthac. Schol. καὶ non legisse videtur.

Vs. 72, 73. Τὸ δ' ἐμὸν γάρυεν τ' Ἀπὸ Σπάρτας ἐπήρατον κλέος. Haec est lectio Romanae, nullum praebens sensum, nisi τὰπὸ scribas et intelligas τὸ ἀπὸ, ut Heynius voluit, contra leges prosodiae. Etiam γάρυεντ' in Ald. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. peccat in metrum, sive versus finias hoc verbo (v. de metr. Pind. lib. I, cap. X.) sive continues. Pal. C. cum schol. γάρυεντ', addito glossemate λέγουσιν, quasi legerit γάρυοντ', atque ipsum hoc Beckius reposuit, accedente Hermanno, quem secutus sum. I hoc passim eliditur, ut κατέχοντ' Ol. VII, 10. μένοντ' Nem. III, 4. Hinc in Latinorum coniugatione dicunt, dicunt. Ceterum non ea poetae sententia est, Sparta sese originem ducere, sed sibi a Sparta dulcem accedere gloriam, quippe a Spartana tribu Aegidis, descendente abs Thebana Aegidarum phratria, ex qua est Pindarus.

Vss. 74—81. Ὅθεν γεγεννημένοι Ἰκόντο Θηραῖδε φῶτες Αἰγίδαί Ἴμοι πατέρες οὐ θεῶν ἄτερόν· ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν Πολύδντον [ἐς] ἔρανον. Ἐνθεν ἀναδεξάμενοι, Ἀπὸλλον, τεὰ Καρνεία ἐν δαιτὶ σεβίζομεν Κυράνας ἀγακτιμέναν πόλιν. Ita haec in editione Heyniana leguntur, quae, sive critici officium spectes sive interpretis, longe sunt impeditiissima. Nec vacat omnes omnium interpretum rationes afferre: si potissimas recenluerim, nimium tamen longa existet annotatio. Poeta vult ut intelligatur, sibi suisque Cyrenas cordi esse ob quandam cognationem: qua tamen ratione hoc esse fecerit, eo constat minus, quo fama de Aegidarum ortu erat inconstantior. Scholia triplicem proferrunt sententiam: primam, Sparta Theram venisse Aegidas Thebis oriundos, Thera Thebas translata esse Carneorum sacra (τὰ πάτρια ἔδη τῆς πανηγύρεως); alteram, hinc (ὅθεν, nescio Thera an ab Aegidis Spartanis) originem duxisse Thebanos, ideoque ab his Cyrenas celebratas esse (ὅθεν τὸ γένος κατέγοντες ἡμεῖς οἱ Θηβαῖοι ἐπαινοῦμεν τὴν Κυρήνην); tertiam, Aegidas Thebanos a Carneis deductos cum Heraclidis abiisse, adeo ut Carnea Thebis Spartam translata videantur. Ipsa Pindari verba in scholiis accuratius non explicantur. Heynii per plures annotationes dispersa est haec sententia. Fuisse ex Thebana phratria Aegidarum, quos maiores suos poeta esse profitetur, nonnulli, qui se Heraclidis adiungerent et Carnea sacra in Laconicam propagarent: ex eorum posteris fuisse, qui inter colonos Therae et mox inter Cyrenarum conditores adscripti essent. Sparta Aegidas Theram non venisse πολύδντον ἐς ἔρανον, sed ipsa haec sacra probabiliter translata Thebis Spartam, Sparta Theram esse: saltem dicendum fuisse, ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν ἐς ἔρανον τῶν Αἰγιδῶν τοὺς ἐγγόνους Ἡρακλῆος; nam esse narratio-

nem, Heraclidas proficiscentes praeter Thebas incidisse in sacra facientes Aegidas. At facilem esse medicinam: omisso ἐς scribendum, ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν· πολύθυτον ἔρανον ἐνθεν ἀναδεξιόμενοι (ἴκοντο, quod ex praecedentibus supplet) Κυράνας ἀγακτιμένην πόλιν. Mox corrigit, πολύθυτον ἔρανον ἐνθεν (hinc, ex Thera) ἀναδεξιόμενοι — (ἴκοντο) Κυρ. ἄγ. πόλιν. Sed superest ἐν δαίτῃ σεβίζομεν. Haec verba si sana essent, ait, Pindarus sese vel Aegidas diceret Carneae ex insulâ Therâ suscepta Cyrenis celebrare: hoc autem dici non posse, quum neque ipse Cyrenis degat, nec sese ullo modo Cyrenensibus immiscere queat. Nec Dutheilii explicationem admitti posse: *Nos celebramus in sacris Cyrenen*, quod Graece dictum non sit *σεβίζειν τινὰ ὕμνοις*. Itaque corruptum locum esse. Varias praeterea avertit doctorum coniecturas, quas quum damnandas omnes putem, non adscribam. Iam primam et secundam scholiorum sententiam falsam esse nemo non videt: quis enim Therâ traducta Thebas Carneae credet, quis Thebanos sive ab Aegidis Spartanis sive abs Thera originem repetere? In Heynii notatis illud perversum, quod ἴκοντο suppleri ex praegressis posse putat; id enim fieri nullo modo potest: quod ubi videris, non opus est ut refutes cetera de loci structurâ dicta, quamquam multis refelli argumentis queunt. Quae dici a Pindaro non potuerint, pulchre Heynius intellexit: nisi quod, *σεβίζειν τινὰ ὕμνοις* cur Graecum non sit, haud perpicio. Bothius ἐνθεν refert ad Spartam, quam nimis remotam esse Heynius recte iudicabat, atque scripto *Κυράνας ἔ' ἄγ. πόλ.* ita conluit: *ἴκοντο Θήραιδε Κυράνας ἔ' ἄγ. πόλ.* cetera, deleta ἐς, inde a verbis οὐ θεῶν ἄτερ usque ad *σεβίζομεν* per parenthesis addita putans. Bene, si modo intelligi posset esse ea διὰ μέσου dicta; quod non potest. Nam, ut hoc unum moneam, quis in hac lectione non coniungat *τὰ Καρνεία σεβίζομεν Κυράνας ἔ' ἄγ. πόλιν*? Transeo ad Hermanni interpretationem. Primum ob metrum sensumque eiicit ἐς; deinde verbum *σεβίζομεν* non posse accusativo *Κυράνας πόλιν* coniungi praedicat: esse enim de Thebanis dictum *σεβίζομεν*; quid autem Thebani in Carneis Cyrenen potius quam Apollinem canant? Praeterea a Therâ allata Thebas Carneae esse, non credibile; verisimilius Spartâ traducta Thebas esse: neque ἐνθεν cum Dutheilio de tempore intelligi posse. Itaque locum sic constituit: *ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγεν Πολύθυτον ἔρανον, ἐνθεν ἀναδεξιόμενοι, Ἀπὸλλον, τὰ Καρνεία ἐν δαίτῃ σεβίζομεν, Κυράνας ἀγακτιμένην πόλιν*. Hoc est: Fatum (cuius decreto conditae Cyrenae, Apolline iubente) sacra illa Cyrenen attulit, ἄγεν πολίθυτον ἔρανον (ἐς) *Κυράνας ἄγ. πόλιν*: abs quo Spartanorum sollempni (ἐνθεν, ἀπὸ τοῦ πολύθυτου ἔρανου) nos quoque duximus Carneae eaque epulis celebramus. Haec fere Hermannus: non tamen adducor, ut credam illud ἄγεν longe remotum coniungi posse cum accusativo *Κυράνας ἀγακτιμένην πόλιν*; praeterea Carneae Spartâ Thebas translata Pindaro videri non credibile, nec satis accurate dicit Cyrenas Thebis in Carneis celebrari non potuisse. Iam meam promam loci explicationem. Primum constat, Sparta Theram venisse Aegidas. Aegidae autem hi qua ratione Pindari maiores dicuntur? Certe ob Aegidarum phratrîam Thebis. Num vero Thebarum phratrîa Aegidae a Laconicis descendunt, an hi ab illis? Illud tradiderunt nonnulli, quorum sententiam explicuit Schol. ad Isthm. VII, 18. vulg. Haec tum communis antiquitatis fama, tum Herodoti IV, 147. ubi Theras, qui ex horum tribu est, dicitur γένος ἐὼν Καδμείος; huius nepos Aegeus, qui, avo condente Theram coloniam, mansit Sparta, et Aegidarum Spartanarum tribus auctor dicitur, ibid. c. 149. Sed locupletissimus sententiae suae testis Pindarus ipse Isthm. VI, 15. nostrae edit. ubi Aegidae dicuntur Thebarum ἔκγονοι, sive priorem Aegidarum turbam respexerit, quae cum Aristodemus in Peloponnesum venit, sive alteram duce Timomacho in bello adversus Amyclaenses Spartanis auxi-

lium ferentem, quamquam coll. Pyth. I, 65. verisimile sit Amyclarum expugnationem, quam Isthm. VI. commemorat, Pindarum ad ipsum Heraclidarum cum Aristodemo reditum retulisse. Porro Aegidae dicuntur Theram venisse οὐ θεῶν ἄτερ. Quid hoc est? Num quod Apollinis iussu Aegidas sibi Heraclidae adiunxerunt, quum Peloponnesum invaderent? Non: hanc enim ob causam non Theram, sed Spartam venerunt. An quod Theras cum Aegidis Apollinis suasu Theram commigravit? Concedam consultum Apollinem, licet Herodoti verba (c. 147.) probabile faciant non consultum: tamen ad hoc referri non potest. Nam Pindarus ipse causam addit, cur haud sine diis Theram venerint: ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγει etc. *Fatum eos deduxit*; in fatis erat Theram venturos Aegidas cum Minyis. Historiam narrat Herodotus (c. 148.), fata aperit Medea Pyth. IV, 43 sqq. Hoc ob fatum Aegidae Sparta (ὄθεν γεγεννημένοι, Σπάρτηθεν) venerunt Theram. Venio nunc ad πολύθυτον ἔρανον. Haec vocabula non posse a voce ἀναδείξιμενοι pendere, ut Heynius putabat, inde efficitur, quod, quum ἵκοιτο suppleri ad Καρνεῖας ἄγ. πόλ. nequeat, tota eius concidit interpretatio. Itaque iungenda sunt verbo ἄγειν. Πολύθυτος ἔρανος sunt Carneia ipsa. Fatum deduxit Aegidas in Theram insulam atque una cum iis patria Carneorum sacra: itaque optime dicitur, μοῖρά τις ἄγειν πολύθυτον ἔρανον, nempe Carneia in Theram translata. Ceterum ἐς nullo modo tolerandum omittit Leid. B. si recte relatum. Hucusque omnia bene procedunt; cetera priusquam examinem, indagandum, Carneia utrum Thebis Spartam, an Sparta Thebas migraverint. Hoc colligas e Pausaniae narratione de Carno Acarnane III, 13, 2. ex eodem tamen perspicitur Carneia non ante Heraclidarum reditum Sparta instituta esse (ib. 2. 3.), contra quam Schmidius dixit. Illud fabulae priscae canebant. Aegidarum sacra erant Carneia: quae ad Thebas celebrantibus intervenerunt Heraclidae eosque secum in Peloponnesum rapuerunt. Sic Scholiae ex Ephoro, ad vs. 101. vulg. coll. not. ad vs. 106. vulg. et not. extr. ad Isthm. VII, 18. vulg. ubi ex Aristotele idem Amyclaei belli temporibus factum refertur. Num Pindarum patriae tantam gloriam Carneorum apud sese prius institutorum detrahere contra traditionem aut voluisse aut potuisse censet? Equidem haud censeo. Fuit sane alia traditio, quippe Laconica, quae in tempore cum altera illa consentit, non in auctore sollemnium: sed Laconica haec traditio ipsis Aegidis honorem Carneorum eripit, quibus a Pindaro manifeste tribuuntur, atque ad Carnum Acarnanem defert: itaque hanc certe Pindarus secutus non est. Brevitatis studio omitto auctores de re obscurissima alios iis citatos, qui de Carneio Apolline et Carneis scripserunt. Sed haec quum ita sint, verba ἐνθεν ἀναδείξιμενοι usque ad σεβίζομεν non possum cum Hermanno ita intelligere, ut Carneia Thebas Sparta translata dicantur: praeterea vero illud in eiusdem explicatione durissimum, quod πολύθυτος ἔρανος verbo ἄγειν iunctus de Carneis Theram translatis capiendus est, deinde vero ἐνθεν (ἀπὸ τοῦ πολύθυτου ἔρανου τοῦτου) non ad Theraea, sed ad Spartana Carneia refertur. Iam quum ἀναδείξιμενοι et σεβίζομεν ad Thebanos referendum manifeste sit, sequitur, utrumque verbum non posse coniungi cum accusativo τεὰ Καρνεῖα. Quorsum igitur referes hunc accusativum? Non referri quoquam potest. In hac consilii inopia tempeste succurrunt libri scripti. Primum Καρνεῖα ἐν hiatus laborat haud ferendo; Hermannus de dial. Pind. p. VII. coniecit Κάρνεια σύν: sed hoc non sufficit, quod accusativus Καρνεῖα explicari nequit. Καρνεῖα e Rom. fluxit: Ald. Καρνεῖ. ἐν δαιτὶ σέβ. Gott. Guelfh. Par. A. Ven. B. D. F. cum scholiaste Καρνεῖ' ἐν. Praeterea non τεὰ, sed τεῖα est in Gott. Guelfh. Ven. B. D. F. quod ex interpolatione certe natum non est, quia voce τεὰ sive τεῖα finiri versus critici non ignorabant. Hiatus tollitur scripto Καρνεῖ' ἐν δαιτὶ: ut supra μυαμή', ut μυατήιον. E. forma Κάρνειος

nascitur Καρνήσιος, ut βασιλείος, βασιλήσιος: ac si vernus accentus est Καρνήσιος (non enim constat), rursus inde formabitur Καρνήσιος. Iam τεῖᾱ dativus est ad δαίτι, Κυρνήσι² autem vocativus: Ἄπολλον, Καρνήσιε. Itaque sic haec scribo:

ἔθεν γεγεννημένοι
 ἴκοντο Θήρανδε φῶτες Αἰγείδαι
 ἐμοὶ πατέρες οὐ θεῶν ἄτερ· ἀλλὰ μοῖρά τις ἄγει
 πολύθυτον ἔρανον·
 ἔνθεν ἀναδεξάμενοι,
 Ἄπολλον, τεῖᾱ,
 Καρνήσι², ἐν δαίτι σεβίζομεν
 Κυρνήσιος ἀγακτιμέναν πόλιν.

Ita interpungendum, non ut in textu edito. Quod inter duos vocativos interponitur τεῖᾱ, est elegantissimum. Pyth. VI, 50. τίν τ², Ἐλέλιχθον, ὄργαῖς ἐς ἱππίαν ἔσοδον Μάλα ἀδόντι νόῳ, Ποσειδᾶν, προσέχεται. Praeterea vero tota oratio multo magis poetica est quam ex Hermannii constitutione. Nam postquam vs. 77. Carneia tantum verbis πολύθυτον ἔρανον lignificavit, frigide inferretur, ἔνθεν ἀναδεξάμενοι τεῖᾱ Κάρνησι σεβίζομεν, moleste inculcato Carneorum nomine; at ex nostra emendatione Thebanos Carneia celebrasse elegantius declaratur his verbis: τεῖᾱ, Καρνήσιε, ἐν δαίτι. Iam quaeres, qua ratione expediam illa, ἔνθεν ἀναδεξάμενοι, τεῖᾱ ἐν δαίτι σεβίζομεν Κυρνήσιος ἀγακτιμέναν πόλιν. Negat Hermannus, Thebanos in Carneis Cyrenas celebrasse: celebrasse Apollinem. Sane celebrarunt Apollinem: quidni vero Cyrenarum honorifica memoria in Thebanis Carneis fuerit? Quidni poetae celebraverint Cyrenas, quum musica in Carneis certamina instituta essent? Nonne Cyrene nymphea Apollini amata est? Enimvero σεβίζειν non solum est adorare, non celebrare, sed verecundari, reverentia profsequi. Carneia autem quum communia Aegidarum sacra fuerint, non modo non absumile vero, sed maxime consentaneum est, Thebis in Aegidarum sacris etiam Cyrenarum, civitatis opulentissimae ab Aegidis conditae, mentionem iniectam esse, Aegidarumque phratrariam Thebanam verecundatam reverentiaque profecutam Cyrenarum conditores, heroes Aegidas, adeoque ipsas Cyrenas esse, ob communionem generis et sacrorum. Quid magis, obsecro, convenit Aegidarum gentilitiis sacris? Quid quod fortasse etiam θεοῖσι Cyrenis missi sunt in Carneia Thebana, communem omnium Carneorum originem, quippe Thebis Spartam, hinc in Theram, atque ex Thera insula Cyrenas profectorum? Sed quid est ἔνθεν ἀναδεξάμενοι? Haec ita capio: „Quod Theram venerunt Aegidae cum Carneis, hinc Cyrenarum urbem susceptam receptamque Carneorum nostrorum sollemnibus, in quibus earum conditores pia mente colamus, verecundamur in Apollinis epulis.“ Igitur, ut sententiam universam brevi complectar interpretatione, haec poetae mens est: *Hinc (Spartâ) oriundi venerunt in Theram Aegidas mei avi non sine diis: sed fatum deduxit victimis multis celebratum epulum: unde nos susceptam, Apollo, in tua, Carneis, commissatione Cyrenas pulchre conditae memoriam veneramus.* Ita poeta perfecit, ut, quod propositum erat, ostenderet, qua de causa sibi potissimum Cyrenae cordi essent. Vs. 83. male Bodl. γ. Ven. B. D. F. Ἀντηγορίδαι.

Vs. 86. Δέγονται θυσιάσων ἄνδρες ἡγρόντες σφε δωροφόροι. Ven. B. D. δέγονται. ἡγρόντες corruptum: recte οἰγρόντες voluerunt Beckius, Heynius, Hermannus, ut fragm. Dithyr. III. Atque ita Ald. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. Leid. B. Ven. B. D. F. Vs. 92. Guelph. male ἔμμεν: passim enim ἔμμεν ante consonam Pindarus usurpavit. Cf. Hermann. in Orph. p. 723. Ad vs. 93. pertinet glossa Hesychii: σκυρωτή ὁδός· ἡ ἀπόκροτος.

Vss. 98 — 103. Μεγάλαν δ' ἀρετῶν, Δρόσω μαλθακῆ Πανθειῶσαν ἕμνων θ' ὑποχέυ-
μασιν Ἀκούοντι ποι χθονία φρονί, σφὸν ὄλβον νίψ τε κοινὰν χάριν Ἐιδικὸν τ' Ἀρκεσίλα.
Multis offendor in his versibus, quos leviter interpretes percurrunt. Primum ἕμνων
conjectura Oxoniensium est, a Schmidio inchoata; neque haec fuit lectio Schol. ut
putarunt. In hoc enim ἕμνων glossema est vocis κώμων, quae in omnibus comparet
libris. Non latuit hoc Hermannum. Sed ubi κώμων rescripseris, laborat versus, quum
scaber istiusmodi dochmius, qualem ille vir statuit, in lyrico ferri nequeat. Iam vide
ceteras librorum lectiones. In Ald. Rom. Pal. C. Guelph. (a m. pr.) Ven. D. F. Par. A.

et Schol. habes, μεγαλῶν δ' ἀρετῶν, in Ven. B. μεγαλῶν δ' ἀρετῶν: deinde πανθειῶσαν
Ven. B. D. F. Par. A. et Romana πανθειῶσαν. Post κώμων omillum θ' in Ald. Leid. B.
Postremo Rom. Par. A. ὑπὸ χεύμασιν. Iam praeterquam quod metro damnatum sit, sive
μεγαλῶν ἀρετῶν — πανθειῶσαν, sive μεγαλῶν ἀρετῶν — πανθειῶσαν legas; inconmoda prodit
structura: nam aut σφὸν ὄλβον κ. τ. λ. appositionem constituunt accusativi μεγάλαν
ἀρετῶν, aut genitivus μεγαλῶν ἀρετῶν pendet a voce ὄλβον, quorum neutrum placet.
Ποι autem prorsus vacat. Quibus consideratis vix dubites locum graviter affectum esse.
Recepto κώμων necesse est ut scribatur πανθειῶσα, atque hoc posito, ut resingas μεγάλα
δ' ἀρετά. Repolitus olim genitivus erat, mox accusativus, quum nominativus non in-
telligeretur, neglecta ante verbum ἀκούοντι interpunctione. Etenim puncto distinguen-
dum post ὑποχέυμασιν (Ald. comma habet); delendum cum libris θ'; iisdem ducibus
scribendum ὑποχέυμασιν; ποι mutandum in τοι, quae sibi in libris prorsus similia sunt,
indeque confusa Ol. III, 4. Sic haec exillit emendatio certissima:

μεγάλα δ' ἀρετά
δρόσω μαλθακῆ
πανθειῶσα κώμων ὑπὸ χεύμασιν.
ἀκούοντι τοι χθονία φρονί
σφὸν ὄλβον νίψ τε κοινὰν χάριν
Ἐιδικὸν τ' Ἀρκεσίλα.

Mens haec est: Magna eorum virtus rors molli perfunditur inter carminum fluctus.
Neque hoc ab iis alienum: audiunt certe apud inferos, suam praedicari felicitatem et
gratiam communem cum Arcefilao filio atque huic debitam. Haec autem non de Ar-
cesilai praedicatione intelligenda, sed de sanctorum illorum regum: Arcefilao carmina de-
beri poeta vs. 104. demum profitetur atque in eius laudes deinceps excurrit. Attamen
ipsae hae virtutis laudes communes cum maioribus Arcefilao sunt, quia et ipse vir
magnus: hinc illa νίψ τε κοινὰν χάριν Ἐιδικὸν τ' Ἀρκεσίλα, hoc est, νίψ τε μετ' αὐτῶν
κοινὰν χάριν κ. τ. λ. Similis ratio Pyth. VI, 15. πατρὶ θεῶν κοινὰν τὴν γενεῆν — νίκαν
ἀπαγγελῆ. Quod superest, τοι in tali sententiarum nexu Pindaro frequentatum. Vs.
122. Διὸς τοι ἰόςος μέγας κυβερνή etc. Ol. II, 99. ἐπὶ τοι Ἀκράγατι τανύσαις. Ol. III, 4.
Μοῦσα δ', οὕτω τοι παρίστα μοι. Ol. VIII, 10. μέγα τοι κλέος ἀεὶ, ὅστιν σὸν γέρας
ἔσπητ' ἀγλαόν. Pyth. VI, 19. σὺ τοι σθένος etc. Nem. X, 22. ὄγων τοι γόλοσ etc.
qui locus inprimis similis. Postremo χεύματα de mulicorum instrumentorum carminum-
que sonis intelligenda, non de inferiis, ut perverse Schmidius. Ita Graeci ὑπ' αἰολῶν,
ὑπὸ κιθάρα: vide lis Matthiae Gr. Gr. p. 872. Usitator quidem in hac structura Pin-
daro est genitivus, Ol. IV, 2. VII, 13. hoc tamen loco cur dativum elegerit, apertum.
Nam κώμων ἐπὶ χεύματων putidum foret. Omnia evertit Schmidius scribens ἕμνων θ' ὑπὸ
χεύματων. Vs. 103. male Schol. Ἀρκεσίλαν. Vs. 106. sulluli interpunctionem post δαπα-
νῶν praecurrentibus libris veteribus et Hermanno. Vs. 107. Gott. Guelph. Par. A. ἀνέοντι.

Vs. 117. Θεός τέ οἱ τονῶν τε πρόφρων τελεί δύνασιν, Καὶ τὸ λοιπὸν, ὦ Κρονίδαί μάκαρες. Quum metrum non constaret, Schmidius scripsit λοιπὸν ἂν, ὦ Κρονίδαί μάκαρες, Pauwius λοιπὸν αἰεί γ', ὦ Κρονίδαί μάκ. Oxonienses ex Bodl. γ. (adde Leid. B.) λοιπὸν, ὦ πλείστα Κρονίδαί μάκαρες, quod carminis legi non magis satisfacit. Hinc Hermannus: λοιπὸν ἔπειτα, Κρονίδαί μάκαρες. Ego scripsi, καὶ τοιοῦτον ὅπισθε, Κρονίδαί μάκαρες, ut Nem. VII, 100. παιδῶν δὲ παῖδες ἔχουσιν αἰεὶ γέρας τὸ περ νῦν καὶ ἄρειον ὅπισθεν. Vs. 121. χρόνον recte defendit Hermannus. Guelph. χρόν: deinde idem μέγα.

Vs. 124. Εὐχομαί νιν Ὀλυμπία τοῦτο δόμεν γέρας ἐπὶ Βάττου γένει. Ita vulgo: Bothius ἐπι, ut iungatur ἐπιδόμεν. Vereor ut Graece dicatur ἐπιδοῦναι τοῦτο γέρας Ὀλυμπία, ideoque scripsi ἐπι, cum Beckio, Heynio, Hermanno, quorum primus in textum recepit. In margine editionis vulgata lectio ἐπι annotata non est, mea nescio an typosethae incuria.

P Y T H. V I.

$$\begin{array}{cccccccccccccccc} \cup & \cup & \cup & - & \overset{x}{\cup} & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & - & - & - \\ \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup \\ \overset{x}{\cup} & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup \\ \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup \\ 5 & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup \\ \overset{x}{\cup} & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & - & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & \cup \\ \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup \\ - & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup \\ \cup & \cup & \cup & \cup & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup & - & \cup \end{array}$$

Oda est sex stropharum, quas cur strophas antistrophasque alternantes non vocem, dixi Praef. p. XL. Tamen in margine resedit nota antistropharum. Corrige στρ. β'. στρ. δ'. στρ. ε'. In descriptione metrorum nihil incertum, nisi quod duo primi versus coniungi possunt:

$$\cup \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \cup \cup - \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup \cup$$

quae numerorum confociatio licet multis ex causis videretur probabilis, nihilo minus disiunxi, quod in re ambigua soleo facere. Carmen scriptum Thrasybulo victori: inscriptio Xenocratem appellat, quae petita videri possit e vs. 6. Sed Xenocrates potest victor recitatus esse, ut censebat Heynius; ideoque titulum mutare non ausus sum.

Vs. 1. Ἡ γάρ. Ἡ rescripsit Heynius, quum antea legeretur ἦ. Illud agnoscunt Gott. et Guelph.

Vs. 4. Χθονὸς ἐς ναὸν προσοιχόμενοι. Ἐς ναὸν in metrum peccat. Egregie emendavit Hermannus ἀένναον; obloquente Bothio, qui ἀέναον primam longam habere dicit, non ἀένναον. Sane epico usu ἀένας potissimum longam habet primam, non dubito tamen etiam ἀένναον prima longa dici posse, praesertim ob similitudinem vocis αἰσί,

quae apud Atticos vel simplici a scripta priorem producit. Omitto aliorum coniecturas. Vs. 7. Pal. C. *έτοιμος*, Guelph. *έτυμος*. Vs. 10. Codex scholiastae, Gott. Guelph. Ven. B. *οὐ*; hinc correctum *οὐχι* in Par. B. male.

Vs. 12 — 14. *Οὐτ' άνεμος ές μυχούς Άλος άξει παμφόρω χειράδει τυπτόμενον*. Vs. 13. laborat metrum, cui ut succurreret, Hermannus scripsit *άλος άξει πολυφόρω χειράδει*, advocatis locis Nem. VIII, 31. Isthm. IV, 55. et scholiorum interpretamentis his: *οὐτε άνεμοι ταίς προαίς τύπτοιτες και στρέφοντες τῇ πολυφόρω άξουσι και έμβαλοῦσιν εις τὰ βιάδη τῆς θαλάσσης*, et *μοχ, πολυφόρω χειράδει, ήτοι τῷ κορυφεί φορυτῷ*. Sed fallitur: *πολυφορος* glossema est vocis *πάμφωρος*. Sic solent grammatici. Hesychius: *Πανόπτης· πολυόφθαλμος, Παντοίων· πάντων, πολυτρόπων. Παμφόρω* autem praeter Eustathium glossa Hesychii tuetur: *Παμφόρω· πάντα φέροντι*, licet esse debuerit *φερούση*, nisi Hesychius legerit *χειράδει*. At Bothius intacto *παμφόρω* correxit *άξει*. Incertis tramitibus errant omnes hoc loco critici: ego, praefiscini dixerim, viam monstrabo. Quippe quum str. *α'*. corruptum invaluisse *ές ναόν*, antithetici versus plurimi interpolati sunt; strophæ hac *β'*. haec ipsa verba depravata: str. *δ'*. scriptum *άμεινας*, ut est in Rom. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. str. *ε'*. *έδόκησεν τῶν*; solæ str. *γ'*. et *ζ'*. dimittebantur intemeratae, donec Schmidius illic *ν'*, posteriori loco *σοφῶν* scriberet. In hac autem strophæ legendum est *άξιοι*, quod metri causa mutatum in *άξει*, quam ob causam mox scriptus singularis *άνεμος* et *τυπτόμενος*, quum Pindaricum esset *άνεμοι* et *τυπτόμενοι*. *Άξιοι* habes in Schol. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. et Gott. (ut ipse vidi) credo et Bodl. *γ.* ex quo notatur *άξιοι*; *άνεμοι* solus Schol. *τυπτόμενον* de coniectura non necessaria illatum nullus agnoscit liber, plurimi *τυπτόμενος*, Gott. Bodl. *γ.* Ven. B. Guelph. cum schol. *τυπτόμενοι*. *Άνεμοι* ultimam corripere in arsi critica non offendit. V. de metr. lib. I, cap. XVII. *Τυπτόμενοι* autem *άνεμοι παμφόρω χειράδει* sunt venti cum glareæ turbinibus conflictantes et ab ea quasi vapulantes, ut invicem a ventis glareæ: nisi Hermannus accedat ventum putanti glareæ immisillum dici posse *παμφόρω χειράδει τυπτόμενον*. Superest *χειράδει*, ut legitur in Heyniana editione. Ald. Rom. Bodl. *γ.* Gott. Guelph. cum schol. *χειράδει*, credo etiam ceteri libri. Quippe *χειράδει* scripsit cum Beckio Heynius metri causa ex Etym. M. *Χέραδος, Γλιάδος φ, ως κινάδος· οὐδέτερον γάρ έστι· τὸ συναγόμενον έν τῇ ρήσει τοῦ ποταμοῦ πλήθος λιῶς και οστράκων και λίθων και Πιδαρος τὴν δοτικὴν εἶπε Χειράδει σποδέων*. Apud Homerum Il. φ, 319. dicitur, *Ειλύσω ψαμάθουσιν άλις, χέραδος περιχεύων μυρίον*, ubi dicitur esse *ίπαξ λεγόμενον τὸ χέραδος*: v. schol. Ven. Eustath. et Philemon. Gramm. ap. Villois. ad Apollon. Lex. v. *χέραδος*. Alii deducunt a nominativo *χέρας, χέραδος, άλις χέραδος*, quod fieri non potest: cf. Dawes. Misc. crit. p. 47. ed. Burgess. et Heyn. ad l. c. Mihi ut verisimile non videtur *χέραδος* apud Homerum esse accusativum, quum bene dictum sit *χέραδος περιχεύων μυρίον*, quumque *χέραδος* analogia haud satis tneri possit; ita pro certo habeo, Pindarum scripsisse *χειράδει*, ut libri plurimi, ut scholia, ut veteres grammatici legerunt. Nam grammaticos hoc habuisse videas ex Eustathio ad Il. φ, p. 1326. 20. quem exscripsit Philemon: *Πίνδαρος δὲ έν Πυθιονίκαίς ειπὼν χειράδει παμφόρω δίδωσι τοῖσιν, ότι έστι και ἡ χεράς τῆς χέραδος. ει μη άρα φιλονεικῶν τις και εκείνο οὐδέτερος κλίνει χειράδει γράψως δια διαφθόγγου, ως τὸ κινάδει κ. τ. λ.* Vides *χειράδει* esse antiquam lectionem: *χειράδει* emendari posse ab Eustathio dicitur eiusve auctore. Ac sane Eustathius contra aliquem veterem grammaticum disputat, qui corrigeret *χειράδει*, quod secundum pravam versuum descriptionem ipsum postulabat metrum. Huic alia ratione succurritur in Par. B. ubi est *παμφόροις χειράσιν*. Illud *χειράδει* quum repositum esset, *παμφόρω* erat neutrum, unde Hesychius explicat *πάντα φέροντι*: Etymologus autem istam coniecturam plane agnoscit legit-

que *χεράδει*. Sed Etymologi verba ad nostrum locum referenda esse negavit Heynius, negavit Hermannus, negarunt Dawelius l. c. et Larcherus in Obf. ad Etym. M. Mem. Acad. Inscr. T. XLVII, p. 136. eam praesertim ob causam, quod *σποδέων* hic non legitur: contra Barnesius ad Hom. l. c. Schneiderus in fragm. Pind. inc. CXLIV. et Beckius arbitrantur, *σποδέων* in Pindarico loco veram esse scripturam substituendam voci depravatae *τυπτόμενος*. Schneiderus adeo Eustathii verba sibi patrocinari arbitratus est: sed ea docent *χεράδι* olim scriptum, *χεράδει* coniectum esse. At vero *σποδέων* a voce *σποδεῖν*, *τύπτειν*, *παίειν* (v. Hesych. et Valck. ad Eurip. Hippol. 1238.), nec verae ceterorum verborum lectioni convenit neque metro. ac si cum Beckio *γε σποδέων* scripseris, *γε* vacabit, ut monuit Hermannus, eritque in arsi initio versus, quod ferri non potest. V. de metr. lib. III, cap. XXII. Heynius coniecerat *δὴ σποδέων*, sed ipse damnavit. Ne multa: verba Etymologi Pindarum tangentia nostrum quidem locum spectant, sed, ut tot alia, recens addita videntur, ac corrupta praeterea sunt. Lege: *Καὶ Πίνδαρος τὴν δοτικὴν εἶπε χεράδει, εἴ Πυθίων.* Sic expedita omnia, locusque ita scribendus:

τὸν οὔτε χιμῆριος ὄμβρος ἐπακτὸς ἐλθῶν,
 ἐριβρόμου νεφέλας στρωτὸς ἀμείλιχος,
 οὔτ' ἀνεμοὶ ἐς μυχοῖς
 ἄλως ἀξιοῖσι παμφόρον χεράδι
 τυπτόμενοι.

Ne retineam *ἀνεμος* et *τυπτόμενος*, tum scholiorum obest auctoritas tum partis librorum: nec dubium esse potest singularem repositum esse ob mutatum in *ὄξει* verbum *ἀξιοῖσι*. Mox vs. 15. Ald. Bodl. γ. Par. A. B. Gott. Guelph. Ven. B. D. *κοινᾶ* aut *κοινά*: Rom. Ven. F. *κοινάν*. Vs. 17. Bodl. γ. *ἀρματονίκαν*, plurimi *ἀρματινίκαν*. Vs. 18. *ἐπὶ πτυχιῶν* Ald. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. *πτυχιῶν* etiam Par. A. *απαγγέλλει* Gott. Guelph. Vs. 19. Schol. *νῦν*, perperam. *νῦν* refer ad patrem Thraſybuli Xenocratem, quem Thraſybulus maxime coluit, cuique ita aderat, ut Antilochus Nestori. Lege sequentia. Iungendum igitur *χειρὸς νῦν σχέδων ἐπιδέξια*. Ald. Ven. D. F. *ἐπὶ δέξια*, male.

Vs. 21. *Τῶν ποτ' ἐν οὐρασι φατὶ κ. τ. λ.* Recte Schmidius emendavit *τά ποτ'*, ut est in Par. B. Unum Pindari locum contulit Hermannus, Pyth. II, 74. *οὐδ' ἀπάταισι θυμὸν τέρπειται ἐνδοθεν· οἷα ψιθύρων παλάμαις ἐπέτ' αἰεὶ Βροτῶν.* Nec dissimilia Pyth. I, 72. *ναυσίστονον ὕβριν ἰδὼν τὰν πρὸ Κίμας· οἷα Στρακοσίων κ. τ. λ.* Pyth. VIII, 71. *ἀρμονίαν, ἀμφ' ἕκαστον ὅσα νέομαι.* Vs. 25. male Ven. D. F. *δὲ Κρονίδα*, et vs. 24. iidem cum Bodl. γ. *βαρυοπαῖν*. Gott. in marg. *στεροπαῖν*. Vs. 26. *ταύτας* bene defendit Hermannus.

Vs. 28. *Ἐγένετο καὶ πρότερον Ἀντίλοχος βιατὰς.* Nulla poterat causa esse, cur Pindarus scriberet *ἐγένετο* soluta arsi iambica, quin in promptu esset *ἔγεντο*, ut Pyth. III, 87. *οὐκ ἔγεντ' οὔτ' Αἰακίδα* etc. *Ἐγεντο* recte reposuit Schmidius, et firmat Par. B. qui praeterea habet *πρότερος*. Vs. 30. idem *ἐγαμμβρότων* ex interpolatione metrici. Vs. 33. Ald. recte *ἔφραπεν*, vulgo *ἔφραπε*. Vs. 36. *δογηθῆῖσα* est in Bodl. γ. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. Ibidem Schmidius edidit *βόασεν*, non male. Sed cum Hermannus libros secutus sum; *βόασεν* Ald. Rom. et scripti, de quibus constat, omnes, Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F.

Vs. 38, 39. *Χαμμηπετις δ' ἄρ' ἔπος οὐκ ἀπέριψεν αὐτοῦ· μένων δ' ὁ θεῖος κ. τ. λ.* Hermannus: *Languet αὐτοῦ. Itaque recte et eleganter Heynius αὐτοῦ μένων ἰωνκίτ.* Ita reposui. *Αὐτοῦ* Ald. Gott. Guelph. Par. A. B. *Αὐτοῦ μένειν* dixit Eurip. Androm. 962. ut Homerus *αὐθι μένων* Il. α, 492. γ, 291. Inprimis vero est de eo, qui moritur, ut hoc loco. Eurip. Alcest. 491. *Κτανὼν ἄρ' ἤξεις, ἢ θανὼν αὐτοῦ μενεῖς.* Ion. 1038. *καθθανὼν δ' αὐτοῦ μενεῖ.* *Αὐτοῦ* vero post interpolationem, si versus hoc verbo finitur,

maxime est elegans (v. de metr. lib. I, cap. XVI.); si secus, in medio versu non offendit interpunctio. Goll. δὲ Φείος. Vs. 40. metri causa cum Hermanno edidi ἑδοκῆσέν τε τῶν: Rom. et cod. schol. ἐδοκῆτεν τῶν, Ald. ἐδοκῆσε τῶν, scripti ἐδοκῆσέν τε τῶν. Vs. 41. libri partim τελέσας partim τελίσσας. De forma παρίκει vs. 43. a me restituta v. ad Ol. IV, 10. Vs. 46. vulgo πάτωί τ' ἐπ'οχόμενος: edidi cum Hermanno, πάτω τ' ἐπ. V. ad Ol. XIII, 82. Libri plurimi πάτωί τ' ἐπερχ. Par. B. πάτωί τ' ἐρχόμενος, ex interpolatione manifesta. Ibidem ante Schmidium erat εἰδείξεν ἄπασαν: posterius verbum omittit Par. B. et sustulerat Schmidius. Nec habuit schol.

Vs. 48. Ἄδικον οὐδ' ὑπέροπλον ἦβαν δρέπων. Varia tentant critici, sed dudum schol. verum monstravit, quem secutus est Heynius. Intellige οὐτ' ἄδικον οὐδ' ὑπέροπλον. Pyth. X, 29. ναυσί δ' οὔτε πίζος ἰών. Ibid. 41. νόσοι δ' οὔτε γῆρας οὐλόμενον κίχραται ἱερῶ γενεῇ. Herodot. V, 92. ἐκ δὲ οἱ ταύτης τῆς γυναικός, οὐδ' ἐξ ἄλλης, παῖδες ἐγίνοντο.

Vs. 50, 51. Τίν τ' Ἐλέλιχθον, ὄργαις ὃς εὐρέσ ἵππιον εἰς-οδον ἀδόντι νόω, Ποσειδᾶν, προσέχεται. Ita scriptura huius loci ab Heynio constituta est, abs quo enumeratae ceterorum coniecturae sunt, nullius fere omnes pretii. In hac vero lectione dividitur vocabulum εἰσόδον, quod eam vel unum falsi convincit. Omnis doctorum sententia iis, quae a vero remotae sunt, breviter absolvam rem. Vulgo προσέχεται; προσέχεται ex schol. restituit Schmidius, accinunt Ven. B. D. F. Haec igitur certa emendatio est. Deinde omnes libri μάλα habent ante ἀδόντι sive, ut ego scribo, ἀδόντι (v. ad Pyth. II. extr.), ac μάλα genuinum haud dubie. Rom. μάλ' ἀδόντι. Sed paullo ante ita legitur, ὄργαις πάσαις ὃς ἵππειαν εἰσόδον in Goll. Guelph. Ven. B. D. porro in Ald. (qui tamen πασαις) Ven. F. (qui ὄργειν) et Rom. (in qua est εἰσόδον.) Ex his liquet scribendum, ἵππειαν εἰσόδον, idemque ex Bodl. γ. ab Oxoniensibus editum. Par. A. ἵππειαν εἰς ὄδον. De forma ἵππιος v. ad Ol. I, 101. Scholiastes exponit: σοὶ δὲ, ὦ Ποσειδῶν, προσέχεται καὶ οἰκειοῦται, ὃς εὐρέσ ἵππειας εἰσόδους, unde conieceris ἵππειας εἰσόδους. Superest, quid faciendum sit verbis ὄργαις πάσαις ὃς, pro quibus schol. habet tantum ὃς εὐρέσ, quamquam is etiam illa μάλα ἀδόντι νόω non exprimit. Oxonienses ex Bodl. γ. sese dicunt reposuisse: τίν τ' Ἐλέλιχθον, εὐρέσ θ' ὃς ἵππειαν εἰσόδον, quam lectionem a scholiaste respici putes: sed Heynio recte dubium visum, an εὐρέσ θ' ὃς ex Bodl. γ. sumptum sit. Utcunque est, ferri nequit εὐρέσ θ' ὃς. Par. A. utrum ὄργαις πάσαις ὃς, an ὃς εὐρέσ habeat, non liquet; ipsum autem ὃς εὐρέσ ab Heynio repositum lex carminis non tolerat. Sed deleto ὄργαις scribere queas: τίν τ' Ἐλέλιχθον, ὃς θ' εὐρέσ ἵππ. εἰς. proxime ad scholiastae interpretationem: tamen quum εὐρέσ additum ab interprete esse possit, ὄργαις non possit, huic coniecturae parum tribuo. Potius ὄργαις retinendum, et solum πασαις expungendum, quod addidit interpres, ut ἄπασαν vs. 46. iam ὃς non quadrat. Falkenburgius memorat scripturam, εἰς ἵππειαν εἰσόδον. Sic delapsus sum ad eam loci constitutionem, quam sine argumentis ab Hermanno propositam ego recepi:

τίν τ' Ἐλέλιχθον, ὄργαις εἰς ἵππειαν εἰσόδον
μάλα ἀδόντι νόω, Ποσειδᾶν, προσέχεται.

Tibi, Neptune, suapte ingenio ductus ad equestria studia lubenter se dedit. Ecce vero Par. B. exhibet dilerte: ὄργαις εἰς ἵππειαν εἰσόδον μάλα ἀδόντι νόω, Ποσειδᾶν, προσέχεται. Dices codicem istum esse interpolatum. At hoc certe loco non est: si enim a metrico aut grammatico profecta haec lectio ellet, non ἵππειαν legeretur sed ἵππειαν, non ἀδόντι sed ἀδόντι, non προσέχεται sed προσέχεται. Postremo Beckius scripsit: τίν δ' Ἐλ. ex schol. cui accedit Guelph. non male.

fragm. incert. XLVIII. ubi iterum: πάσαις πολιέσσιν ὁμίλει. Hoc repolito certum est in στροφή legendum esse μεγαλοπόλιες; unde recepi utrumque, consentiente Hermanno in epistola ad me data.

Vs. 2. Προοίμιον Ἀλκμανιδῶν εὐρυσθενεὶ γενεᾷ. His respondet antistrophicus: Ἐρσθεός ἀστῶν, Ἀπόλλων, οἱ τεόν γε δόμον. At dubito Pindarum vocativo casu dicere Ἀπόλλων, ut nec Ποντομέδων, nec Ποσειδάων, sed Ποντομέδον, Ποσειδαῖον. Scripsi Ἀπόλλων ex Schol. Gott. Guelph. Par. A. B. iam displicet εὐρυσθενεὶ; variatam enim mensuram esse in tam brevi carmine, aegre concesserim. At Par. B. ἔρυσθενεὶ, quod ut reconditus nec redolens interpolationem praefero. Expulsum id est a vulgari εὐρυσθενεὶ. Cf. ll. v, 54. τ, 355. φ, 184. Od. β, 289. Hesiod. Theog. 4. Vs. 4. Ven. B. D. F. Gott. Guelph. Bodl. γ. ἵπποις.

Vs. 5, 6. Ἐπεὶ τίνα πάτραν, τίνα τ' οἶκον Ναιῶντ' ὀνυμάξομαι. Sic vulgo τίνα τ' οἶκον; Pindarus certe τίνα δ' οἶκον scripsisset, ut Ol. II, 2. τίνα θεόν, τίν' ἥρωα, τίνα δ' ἄνδρα κελადήσομεν. Par. B. τίνα γ' οἶκον. Cernitur iam illud τε aut γε interpolationi deheri; prius potest ex schol. ductum esse. Lege τίνα οἶκον, in quo hiatum explet digamma. Hic quoque alyndeton sustulerunt critici. Deinde omnes libri ναιῶν, quod ipsi habebant veteres. Ἰδίως δὲ, inquit schol. τὸ ναιῶν παρείληπται ὅθεν τινὲς γράφουσι ναιῶντι. ἄλλοι γράφουσι, οἶκόν τ' αἰῶν; mox tertiam affert coniecturam αἰῶν, hoc est αἰῶνι, Didymique sententiam, qui ναιῶν ad poetam referebat; postremo ναιῶν esse dicitur p. ναιῶντα, usu Homérico. Horum nihil verum. Recte Schmidius correxit ναιῶντ'. Sensus: *Quam patriam, quam domum clariorem habitantis viri memoriam iniuciam?* Aliter Hermannus, qui ναιῶντα exponit ναιόμενον, ex ll. β, 626. In Guelph. Par. A. Gott. Ven. B. D. F. legitur ὀνυμάξαι, in Gott. supra adscripto αἶν Ὀνομάξαι etiam in schol. comparet. An poeta scripsit ὀνυμάξαι? Vs. 10. vulgo οἱ τεόν γε δόμον, in quo certe οἱ et γε coniungi in οἴτε non possunt, quod Schmidius putabat. Oxonienses οἱ τεόν γε δόμον, Par. A. Ven. D. οἱ τεόν δόμον, Ven. F. οἱ τε δόμον. Par. B. lectionem Oxoniensium agnoscere videtur, quam probabile est e Bodl. γ. ductam esse. Atque hac acquiescendum cenfeo.

Vs. 14, 15. Μία δ' ἐμπροσθὲς Διὸς Ὀλυμπίας. Non placet dictio νίκη Ὀλυμπίας Διός. Wesselingius et Valckenarius ad Herodot. VI, 70. coniecerunt Διὸς Ὀλυμπίας, ut Herodotus, ἐν δὲ δὴ καὶ Ὀλυμπιάδα σφι ἀνελόμενος τεθρόνιππῳ προσέβαλε, probante Gurlitto ad Ol. II, p. 4. non Bothio. Eandem lectionem memorat Falkenburgius, et restitui ex Par. B. Idem male δοῶ ἀπὸ Κιόρας, licet masculinum non offendat. V. Heindorf. ad Plat. Phaedr. p. 222.

Vs. 18, 19. Νέα δ' εὐπραγία χαιρῶ τι τὸ ἴ' ἄγνυμαι, Φθόρον ἀμειβόμενον τὰ καλὰ ἔργα. Νέα δ' εὐπραγία, lectio librorum, et sensui et metro satisfacit: νῦν δ' εὐπρ. male Par. A. Ven. F. Sed quid χαιρῶ τ'; Igitur non multum laetatur poeta, sed aliquantum? Vides minuta vocula τι Pindari in Megaclem studium minui magnopere. Porro secundum vulgarem scripturam pergit: Sed hoc indignor, quod invidia res praecclare gestas invertit atque in contrarium nutare studet. Sic quidem praedicant (φαντί γε μὴν οὕτω) stabilem fortunam variarum rerum opportunitatem ferre, „sic quidem,“ hoc est, ubi invidia sequatur, rerumque felicitatem ac decus obscurare tentet: hic enim sensus solus his verbis inesse potest, quamquam id nemo satis perspexit. Acciderat vero aliquid in ipso certamine, quod representationi aniam praerberet: obitus Hippocratis huc non pertinet, neque Aristarchus in scholiis citatus verum vidit; multoque minus de invidia fortunae cogitandum, de qua est qui somniet, sed de sola hominum, aequalium populariumque. Iam quum ex ipsa malignorum invidia Pindarus

auguretur, constantem Megacelis felicitatem fore, quid quaeso est quod indignetur? Quintu scribe:

Νέα δ' εὐπραγία χαίρω. τί τόδ' ἄχνομαι,
φθόνον ἀμειβομενον τὰ κελιά ἐργα;

Gaudeo nova tua prosperitate. Quid hoc indignor, vexari eam invidia? Non est, quod indignor; nam stabilem inde felicitatem tibi augurari licet. Sic vero locus scribitur in Guelph. et Par. B. ceteri perpetuam interpungunt. Rom. τόδε, Ald. τόδ'. De dictione τὰ καὶ τὰ cf. partem locorum ad Isthm. IV, 58. allatorum. Postremo vs. 20. vulgo πὰρ μονίμην, nullo sensu. Cum Hermanno reposui παρμονίμην ex Schol. Ald. Guelph.

P Y T H. VIII.

Strophæ.

$\overset{x}{\smile}$ u u u u u u u u
 $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u u u
 - u u u u u u u u
 u u u - u u u - u u u
 5 u u u - $\overset{x}{\smile}$ $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u u u
 u u u u u u - $\overset{x}{\smile}$ u u u - u u u
 u u u - u u u - u u u

Epodi.

u u u u u u - u u - u u u u u u
 u u u u u u - $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u - u
 $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u - u u - $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u - u
 - u u u - u u u - u u u -
 5 u u u u u u - u u - $\overset{x}{\smile}$ u u u u u u u u
 { u u u - } u u u | u u u u | u u

Epodi versum tertium per totum carmen in duos divisum legi doleo: quod accidit incuria nescio qua. Nam in schedis meis illi numeri recte confociati erant, neque aliter auditoribus in scholis ante impressum textum describendos monstraveram. Nunc tamen, quum res infecta fieri nequeat, ne numeros quidem versuum sequar alios quam qui in margine sinistro notati sunt, licet hi non recte deductis rationibus decurrant. Metri ipsius descriptio satis certa est, si ultimum epodi versum exceperis, qui, ut a me Hermanno duce constitutus in textu est, turpi laborat arrhythmia, quippe Ionicus a maiori, isque Soladicus ita factus, ut prior arsis modo longa modo brevis, thesos autem syllaba posterior anceps sit. Quantopere mirer hoc metrum apud Pindarum

reperiri, significatum de metr. lib. II, cap. IX. ubi aut insanabilem morbum subesse dixi aut a candore desiccantem poetam lussisse. Incertum hoc metrum pronuntiavi etiam lib. III, cap. XVII. At nequaquam committam, ut Pindarici chori decus per me minuat: haud feram Sotadicis, qui ne musicam quidem patiuntur, sed recitantur tantum. (V. lib. II, cap. IX.) Immo sanatum iam a me hunc versum et expulso Ionicis esse putaverim. Quippe carminis haec lex est:

— ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘

ferre ut Nem. VI, str. 1.

˘ ˘ — ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘ ˘

In hanc fronte incedunt ep. β'. γ'. δ'. ε'.

υἱὸς Θήβους ἠνέξατο παρμένοντας αἰχμῶ,
μαρτυμάτων ἔφάματο συγγόνισι τέχναις,
νίκαις τρωσαῖς, Ἀριστόμενες, δάμασσας ἔργῳ,
Πηλ ἰ τε κρηθῶ Ἐλαμῶνι σὺν ἔ' Ἀγγλλεῖ,

quemadmodum haec expressa in textu sunt. Superest ep. α'.

υἱὸν ποίῃ Παρνασίῃ Δωριεῖ τε κόμῳ.

Rescribe,

υἱὸν ποίῃ Παρνασίῃ Δωριεῖ τε κόμῳ.

Quantulum differt ΠΑΡΝΑΣΙΑΙ et ΠΑΡΝΑΣΙΑΙ? Nihil fere. Ita Aeschylus Choeph. 559. ἀμφὸν δὲ φωνῆν ἤσομεν Παρνησίδα. Steph. Byz. v. Παρνασσός· τὸ θηλυκὴν Παρνασσία καὶ Παρνασσίως, ἀπὸ τοῦ Παρνασσίου, ὡς Ἐλικωνίως. — λέγεται δὲ καὶ Παρνασσίς, παρὰ τοῦ Παρνασσός, ὡς τοῦ Τευμισπός Τευμισσίς. Cf. Ol. IV, 12. εἰλαίη στεφανωθεῖς Πισάτιδι. Forma baseos cum longa anacruſi ac theſi ancipite — ˘ ˘, cuius nullum supra noveram exemplum (lib. II, cap. VII.), ita iam exemplo gaudebit.

Vs. 4. Ἐχοῖσα κλαῖδας ὑπερτάτας. Ita vulgo contra metrum. Par. B. ἔχοῖσα τὰς κληῖδας ex interpolatione; Gott. Guelph. Ven. B. D. F. κληῖδας aut κληῖδας. Rom. κλαῖδας. Recte κλαῖδας reflexit Schmidius ex usu Homericō, ac nuper Hermannus. Male Schol. Bodl. γ. Guelph. Ven. B. D. F. ἔχοῖσα. Vs. 11. ὑπαντιάζουσα est in Ald. Bodl. γ. Guelph. Ven. B. D. F. Vs. 12. Bothius scripsit τὴν οὔτι Πορφ. sed praestat οὐδέ, ut progrediatur oratio: *Quam etiam Porphyrion ignoravit* etc. Vs. 13. vulgo erat φίλτατον γ'; γ' abesse debere quisvis videt, nec latuit Bothium: omittunt codex Scholiaſtae, Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. Aldus etiam peius φίλτατον γε. Vs. 14. male marg.

Gott. εἰς δόμον; Par. B. φέρει.

Vs. 15. Βία δὲ καὶ μεγάλων ἔσφαλεν ἐν χρόνῳ. Hermannus: *Male scriptum βία, ut ἔσφαλεν ad Ἀσυχίαν referatur, ad quam referri non potest, quia quum nimis remotum sit hoc nomen, eo etiam obscurior sit oratio, quod ab secunda ad tertiam personam transit. Scribendum βία, casu primo. Ad eam refertur μιν: i. e. vim mole sua ruentem expertus est Typhoeus. Βία libri omnes c. Schol. Nominativus autem ob id positissimum necessarius, quod interpolita novā sententiā, κέρδος δὲ φίλτατον κ. τ. λ. verbum ἔσφαλε ad Ἀσυχίαν referri non potest. Gott. male ἔσφαλλεν, Bodl. γ. ἔσφηλεν. Vs. 16. Par. B. ἐκατόγχαρος γ', e metrici interpolatione; atque indidem vs. 37. Θεογενήτων γ'. At Guelph. ἀλεξεν. Vs. 21. Schmidius intulerat ποῖα: cum Hermannō reduxi ποίῃ Doricum, secundum usum poetae atque ex libris omnibus; Ven. B. tamen ποίει. Ibidem Παρνασίῃ praebuerunt Ald. Gott. Par. A. B. Guelph. Vs. 27. vulgata θρέψουσα est in Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. sed F. cum aliis libris θρέψουσα.*

Vs. 29. *Τὰ καὶ ἐν ἀνδράσιν ἐμπρέπει.* Hanc lectionem veram iudicat Hermannus, longe quam ego aliter sentiens, eamque ita exponit: *quare etiam clarissima inter homines insula est.* Equidem intelligere mihi videor cum Heynio atque aliqua ex parte cum scholiaste, distingui inter heroes illos sive semones atque inter homines: quam distinctionem cur Hermannus ineptissimam dicat, ipse viderit. Haud certe aliter Pindarus: *τίνα θεόν, τίν' ἥρωα, τίνα δ' ἀνδρα κελυθῆσομεν* Ol. II. ibique deum appellat Iovem, heroa Herculem, hominem Theronem. Plane ita hoc loco nobilissimos Aeginetarum heroes celebrari dicit; sed viris quoque fortibus insignem insulam esse. His positis, facile perspicitur opus esse particula δὲ, quae respondeat illi μὲν vs. 26. Libri variant: Rom. *τὰ καὶ ἐν ἀνδρ.* Par. A. Ven. B. D. *τὰ δὲ καὶ ἀνδράσιν,* Ven. F. *παρὰ δὲ καὶ ἀνδρ.* Bodl. γ. Gott. Guelph. *τὰ δὲ καὶ ἐν ἀνδρ.* Par. B. cum Aldo *τὰ δὲ ἐν ἀνδράσιν.* Hae lectiones qui ortae sunt, haud difficile dictu. Quum male caperentur verba, alii ἐν, quod in scholiis quoque reperitur, addiderunt veteri lectioni *τὰ δὲ καὶ ἀνδρ.* alii τὰ mutarunt in *παρὰ* contra metrum: addito vero ἐν quum abundaret syllaba in his, *τὰ δὲ καὶ ἐν ἀνδράσιν;* alii aliam eiecerunt. Nonnulli eiecto *καὶ* scripserunt *τὰ δὲ ἐν,* turpi hiatu; alii δὲ eiecto *τὰ καὶ ἐν,* qui quidem ab amphibracho incipere metrum putabant, str. α'. *φιλόφρον,* ant. α'. *τὸ δ' ὀππότεω,* ut est in Rom. et cod. schol., str. β'. *ἔπεσσε,* ut Rom. Guelph., ant. β'. *τὰ καὶ ἐν.* Ulterius autem corrector non progressus videtur: desultoria opera in primis strophis consuebat, quod in Pindaricis haud semel factum. Verum est, *τὰ δὲ καὶ ἀνδράσιν ἐμπρέπει,* hoc sensu: *Multis olim fortissimis heroibus insignis Aegina fuisse proditur; tum vero* (ab altera parte) *etiam hominum virtute praestat.* In hac structura usitatum Pindaro *τὰ δὲ* et *τὰ δὲ καὶ.* Ol. XIII, 50 *ἴψ.* Σισυφον μὲν πυκνότετον παλάμαις — *τὰ δὲ καὶ ποτ' ἐν ἄλκι κ. τ. λ.* Ol. IX, 101. *τὰ δὲ Παθροσίω στρατῶ κ. τ. λ.* Isthm. III, 11. *τὰ δὲ κοίλη λέοντος κ. τ. λ.* Herodot. IV, 15. *τὰ δὲ οἶδα Μεταπορτινοῖς κ. τ. λ.* ita enim ibi legendum est. *Καὶ* in tertia tribrachi syllaba correptum tum exemplo Euripidis defenditur, tum usu in dochmiis recepto. V. de metr. lib. I, cap. XVII. Omnino longa vocalis ante vocalem in fine vocis posita apud lyricos corripitur quovis tribrachi loco, etiam in prima trochaici tribrachi syllaba, ut Pyth. XI, 24.

Vs. 33, 34. *Μὴ κόρος ἐλθὼν κνίσση.* τὸ δ' ἐν ποσὶ μοι ἔτω Τρέχον τεὸν χόρος, ὦ παῖ, νεώτατον κελύνη. Anceps iudicium est, sitne cum Aldo *κνίσση* scribendum, an *κνίσση* cum Schol. Rom. Guelph. Ven. B. D. F. In Gott. est *κνήση.* De ceteris nihil relatum. Eadem dubitatio est vs. 45. ubi vulgo *παισίν,* Par. A. Guelph. Gott. *παισί;* porro vs. 54. ubi vulgo *μοῦνος:* sed *μόνος* Schol. Guelph. Gott. Par. A. item vs. 75. ubi libri *Ξέναρκες,* quod Schmidius in *Ξέναρκες,* Pauwius in *Ξενάρκει* transmutavit. Longam habes str. α'. ant. α'. str. β'. str. ε'. anceps mensura est str. δ'. brevis ant. ε'. ubi lectionem Aldi et Par. B. quae brevem expellit, facile cernas metricorum commentum esse, monstrante inprimis hiatu. Iam supersunt hae quatuor strophae, in quibus lectio variat, ant. β'. str. γ'. ant. γ'. ant. δ'. Et ultimo quidem loco haud diu dubitabis retinendum esse *Ξέναρκες,* ut dudum iudicabat Hermannus. Quum nulla est metri necessitas, aegre nomen proprium *Ξενάρκης* mutatur in *Ξενάρκης,* quemadmodum *Ευξείνος* pontus non *Εύξενος* vocabitur; licet urgente versu modo *Ξεινοκράτην* Pindarus dixerit, modo *Ξεινοκράτην.* *Ξενάρκει* autem ne metrum quidem patitur. Tertia vero antistropha cum Hermanno praetuli *μόνος,* et *μοῦνος* a metricis profectum esse persuasum habeo; rara enim apud Pindarum Ionica haec forma, nec nisi metro profus *cogente* assumpta Pyth. IV, 227. Isthm. IV, 14. Pyth. IX, 28. ubi eam sibi poeta

Iegem scripserat, ut brevem in fine dipodiae trochaicae constanter repudiaret. Quodli argumenta haec probabile reddunt, in his brevem syllabam anteferendam esse; nondum inde colligas *κνίσση* et *παισί* verum esse. Quum enim poeta toties longam posuerit, apparet, ubi sine sermonis aut dialecti detrimento fieri posset, praelatam ab eo longam esse: quae quum remedio efficeretur tam leni, eo inclino, ut N paragogico adiecto Pindarus ediderit *παισί*. Nihilo magis tamen placet *κνίσση*. Nam primum libri plurimi habent *κνίσση*; deinde, si longam Pindarus voluisset, dixisset *κνίξη*, ut Isthm. V, 48. in Aeolico praesertim carmine. Haec hactenus. Redeo ad vs. 33, 34. Ibi quod vulgo legitur *ἐν ποί μοι ἴτω Τρέχον τὸν χρέος*, est in Rom. et Par. B. atque offeudit hiatus in arli trochaica, quem rarum esse novimus. V. ad Ol. VII, 2. Verba sunt a metricis transposita, quibus pravam versuum distinctionem imposuisse monuit Hermannus. Verus eorum ordo hic: *ἐν ποί μοι τρέχον ἴτω τὸν χρέος*, quem servant Schol. Ald. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. ex quibus Ven. D. metro succurrere voluit vitiosa scriptura *τρέχων*. Iam etiam melius sonat *τρέχον ἴτω τὸν*, quam *ἴτω τρέχον τὸν*. Ibidem *μου* est in Schol. Gott. Guelph. perperam. Sed Ald. Rom. Guelph. Par. A. B. Ven. F. *τρέχον*, Gott. Ven. B. *τραχόν*. Prior Pindari manus est. Eustath. ad Il. ξ, p. 954, 19. *Δωριεὶς γὰρ, ὡς φασιν οἱ τεχνικοί, τρέπειν εἰσθασιν οὔτω, τὸ τρέχω τράχω λόγοντες, καὶ τὴν Ἀρτεμιν Ἀρταμιν* etc. Idem ad Odyss. η, p. 276, 37. *τὸ γὰρ ἄρσεικὸν κατὰ τὴν ὀρθὴν ἄτερος λέγεται, κρηθὲν ἀπὸ τοῦ ὀ εἰτερος. ἢ καὶ Δωρικῶς φασὶ τραπὲν κατὰ τὸ Ἀρτεμιν Ἀρταμιν, τρέπω τράπω, τρέχω τράχω. Τράχω Doricum recensetur praeterea ap. Etym. M. et Helych. Inprimis vero aptum hoc Aeolico carmini est, in quo tot reperias dialecti reconditoris vestigia, ut *παλαισματέσσι, σωμάτεσιν, ἰγνέων, θαέομαι, ἐπάμεροι, πέδα, ἔμπητες, διόδοτος, ἐπαλπος, ἀπάσοι* etc.*

Vs. 36. *Παλαισματέσσι γὰρ ἰγνέων ματραδελφούς*. Necessaria est Schmidii correctio *ἰγνέων*, licet Pyth. V, 86. in subsidium vocari nequeat. Ibidem Bodl. γ. *παλαισμασίν τε γὰρ*, ex interpolatione manifesta; Ven. D. idem praebet omnino N paragogico. Ald. *παλαισματέσιν τε γὰρ*, Ven. F. *παλαισματέσι τε γὰρ*. Vs. 41. male Bodl. γ. *ποτε Οἰκλέος*. Vs. 42. debebat esse *αἰνίξατο*: v. ad Ol. XI, 8. non tamen addicunt libri. Par. A. *ἠναιξάτο*.

Vs. 45, 46. *Ὡδ' εἶπε μαρναμένων Φυῖ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει*. Cum libris interpuncti: *ὦδ' εἶπε μαρναμένων Φυῖ* etc. Rationes reddat Hermannus his verbis: „*Μαρνασθαι φυῖ*, Nem. I, 38. (25.) est *pro suo ingenio suaque indole contendere*. Quod huc trahi non potest. Neque vero, si *μαρνάμενοι φυῖ* ii sunt, qui virtute ab natura inflata pugnant, satis apta nasci videtur sententia. Nam *ἐπιπρέπει* quidem nihil aliud significat, quam *cerni*. Odyss. οἰ. 251.

*οὐδέ τί τοι δοῦλειον ἐπιπρέπει εἰσοράσθαι
εἶδος καὶ μέγεθος.*

Quodli dicis inter eos, qui ingenua virtute pugnent, cerni patrum audaciam in filiis, tantum abest, hi ut illos praecequant, ut ne discerni quidem ab iis possint. Quid enim interest inter utrosque, quandoquidem, quam illi a patribus suis virtutem acceperunt, eandem aliquis tamen ex eorum maioribus naturae munere consecutus sit, necesse est? Neque vero expedit, *μαρναμένων φυῖ πατέρων* iungere, hoc sensu: patrum indoles, qui suo ingenio incensi pugnant, in filiis conspiciunt. Nam et insolens est participium *μαρνάμενος* significatione praeterita, nec sententia habet, quo magno opere commendetur. Quoties illiusmodi distinctio, quum in filiis animum a patribus nactus idem quod de his praedicatur, cadat, ut natura fortes sint? Nec denique sic interpungendum: *ὦδ' εἶπε μαρναμένων, φυῖ τὸ γενναῖον ἐπιπρέπει ἐκ πατέρων παισὶ λῆμα,*

id est, inter pugnantes, quod languidum foret." Deinde posita vera distinctione pergit: „Amphiarus, inquit, quum Epigoni adversus Thebas expeditionem facerent, ita vaticinatus est, quoniam a natura patrum virtus ipsis indita esset, victoriam fore Alcmæonis ducis eorum, et Adrastum, priore expeditione afflictum, meliori usurum fortuna, nisi quod domesticus e filii morte luctus immineret. *Μαρομένων*, ut infra vs. 121. (89.) οὐδὲ μολοίτων πᾶρ ματιῶ ἀμφὶ γέλως γλυκὺς ὤρσεν χάριν. Nec repugnat, quod mortuus pridem eo tempore erat Amphiarus. Neque enim ἰδὼν vs. 56. (41.) de vaticinatione viventis Amphiarai intelligendum; quod Pindarus si voluisset, vs. 59. (43.) aut futurum aut coniunctivum adhibuisset, ut de re futura, non ἤλυθον, ut de praesenti. Immo de mortuo loquitur Amphiarus, oracula edente." Res nota ex antiquitatum libris; itaque locos omitto ab Hermanno allatos. Sed haec profecto non omitienda: „Plane vero rem confirmat Pausanias I, 34. qui de eodem loco (Psohide Oropiorum) ita scribit: ταύτη γὰρ ἀνελθεῖν τὸν Ἀμφιάραον λέγουσιν ἤδη θεόν. Ἰοαῶν δὲ Κνόςιος τῶν ἐξηγητῶν χρησμούς ἐν ἐξαμέτρῳ παρῆχετο, Ἀμφιάραον χρῆσαι φάμειος τοῖς ἐς Θήβας σταλείσιν Ἀργείων ταῦτα τὰ ἐπη· τὸ ἐς τοὺς πολλοὺς ἐπαγωγὸν ἀκρατῶς εἶχεν. Id nimirum hoc ipsum videtur oraculum esse, quod Pindarus hic commemorat." Postremo quod Amphiarai oraculum Oropi fuit ibique hoc vaticinium editum Pausanias prodidit, Pindarus autem ad Thebas rem accidisse narrat, hoc ita Hermannus expedit: ubi devoratus a terra Amphiarus sit, ibi etiam oraculum eius esse debere; atqui secundum Pindarum occidisse ad Thebas: itaque ibi oraculum. Hoc quis dicere aulit? Pindarus Amphiarum ad Thebas occidisse narrat, quod falsum esse nemo poterat monstrare: at Thebis oraculum non esse, sed Oropi, Graecia noverat. Itaque aliter hac de re statuendum. Quippe verba ἐν ἐπταπίλοις Θήβαις vs. 41. 42. non ad Amphiarum referuntur, sed ad Epigonos: ἰδὼν δὲ Ἀμφιάραος τοὺς υἱοὺς ἐν ἐπταπίλοις Θήβαις παρμένοντας αἰγμῆ. Num ideo Thebis esse debet? Num, qui mortuus videt futura, eum mirum est absentem videre Oropi, quae Thebis futura sint? Oropi igitur editum oraculum, non ad Thebas; atque ipsum hoc mirandum prodigium, quod, dum pugnantem ad Thebas, Oropi Amphiarus succellum cecinerit. Ita intellige participium μαρομένων. Ceterum vulgatam interpunctionem Schmidius commentus est. Male Par. A. ἐπιτρέπει. Rom. non ἐκ πατέρων, sed ἐκατέρων. Vs. 47. libri plurimi θεάομαι c. schol. sed Par. B. θεάομαι, item Bodl. γ. ut videtur, ex quo venit in ed. Oxon. θεάομαι rectissime scripserunt Beckius et Heynius, consentientibus Par. A. et Ven. F. Sic θαῖτο Theocr. XXII, 200. et θαητός. Vs. 49. νέμοντα p. τοιῶντα coniecit Heynius; et illud praebet Par. B. qui etiam vs. 53. Pauwii correctionem οἰκοθέν γ' agnoscit. Utrumque a metricis profectum est.

Vs. 56. Ἀφίξεται λεῶ σὺν ἀβλαβῆ. Atticum λεῶ metricorum esse vidit Hermannus. Cf. ad Ol. IX, 71. Λιῶ est in Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. λεῶ in Ald. Rom. Par. B. Vs. 57. τοιαῦτα omittit Gott. Eius prima correpta ex usu in vocibus τοιοῦτος, τοιόσδε, οἴος, ποῖος etc. recepto, ut τοιαύτης Aeschyl. Niob. ap. Hephaest. p. 3. τοιαῦτα Theocrit. XI, 18. ubi nihili est τοιαῦτ' ἤειδεν, item ap. Soph. Trach. 1075. Eurip. Med. 626. Aristoph. Nub. 341. τοιόσδε Eurip. Androm. 1074. οἴος brevi priori Il. v, 275. et ποῖος Eurip. Orest. 155. Phoen. 885. Huc pertinent etiam πατρῶος, ὄντιον (Hymn. in Cerer. 269.), υἱός Il. η, 47. λ, 200. quod Pindarus semel ausus est. Notesque correptionem eiusmodi etiam in trochaicis iambicisque ferri. Addidi haec, ut exempla afferrem vocum, in quibus vera diphthongus corripere, quum ad Ol. XIII, 78. nimium brevis in hac re fuisset. Veris falsa miscuit He, haest. Enchir. p. 3 sqq. et Schol. Aristoph. Nub. 270. Mox, ut redeam ad textum, Rom. Ald. μὲν δ' ἐφθίγγετο,

Par. B. μὲν δὴ φθέγγε. quam lectionem memorat Falkenburgius: utrumque ex interpolatione. Ceteri libri μὲν ἐφθέγγετο.

Vs. 62, 63. Ἰπάντασεν ἰόντι γῆς ὀμφαλὸν παρ' αἰθιδιον, Μαντενμάτων ἐράματα συγγόρουσι τέχναις. Male Ald. Ven. B. D. F. γαίας. Praeterea vulgo ὑπαντίαςεν; Bodl. γ. Par. A. ὑπαντίας' adversante metro. Schmidius restituit ἰπάντασεν. Vera lectio ὑπάντασέ τ' ἰόντι γῆς, quam recepi scholiorum nitam auctoritate: προσυποτίθεται δέ, ὅτι καὶ ὑπήρτησε πορευομένῳ εἰς τὸν ἀγῶνα, καὶ τῆς μαντείας ἐρήματα καὶ αὐτὸς ὦν μάντις, firmante Par. B. in quo est: ὑπήρτησέ τ' ἰόντι. Male Pal. C. μαντενμάτων δ' ἐφ. Oxonienses τε ἐράμα. metri causa, ut est in Par. A. et Guelph. perperam. Vs. 69. edidi πενταθλίου iubente Hermannno, ut certe constans essem, quamquam saepius dixi verifimiliter Pindarum ἀεθλον scripsisse, non ἀθλον, ideoque πενταεθλίου, non πενταθλ. Vs. 69, 70. ob pravam versuum distinctionem metricque ignorantiam textus varie interpolatus est. Ald. τ' ἀναξ. Par. B. aut τ' ἀναξ aut γ' ἀναξ (hoc voluit Schmidius); Oxonienses ἄναξ, haud dubie ex Bodl. γ. accedentibus Par. A. Ven. D. similiturque ὄ'ναξ Gott. Ven. B. ἄναξ Guelph. Vs. 69. ὑμαῖς accipe de Apolline et Aeginetis: male ὑμνοῖς τ' coniecit Wakefield. silv. critt. P. III, p. 113.

Vs. 70—72. Ἐκόντι δ' εὐχομαι νόῳ Κατὰ τὴν ἀρμονίαν βλέπειν, Ἄμφ' ἕκαστον ὅσα νέομαι. Locum impeditum varia ratione expedire interpretes student. Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. legunt κατὰ τῶν: at dubium non est τὴν esse a nominativo σύ. Non tamen audeo τὴν accusativum dicere cum Hermannno de dial. Pind. p. XIV. quae forma est ap. Theocr. XI, 39. 55. 68. et apud Corinnam in Apollonii libro de pronomine; etenim Pindaricum desidero exemplum. Acquiesco in dativo secundum usum poetae; τὴν ἀρμονίαν est σὴν, σοῦ ἀρμονίαν: cf. ad Ol. II, 16. Iam cum Boethio structuram ita inllituo: εὐχομαι δὲ βλέπειν (σέ) ἐκόντι νόῳ κατὰ (τῆν) σοῦ ἀρμονίαν, ὅσα νέομαι ἄμφ' ἕκαστον. Precor, ut propitius respicias carmen tibi dicatum, quale ego singulis canam, nunc huic, nunc illi. Ὅσα p. ὄσῃν, ut ostendi ad Pyth. VI, 21. Ἄμφ' ἕκαστον coniungendum videri possit, praesertim ob analogiam vocum ἀμφιπολεῖν et ἀμφέπειν. Neque negligenda est eximia Mingarelli coniectura νέομαι, ut Pyth. V, 14. σὲ δ' ἐρχόμενον ἐν δίκῃ πολὺς ὄλβος ἀμφιπέμπεται, ut Ol. IX, 7. σεμνὸν τ' ἐπίνειμαι ἀκρωτήριον Ἄλιδος τοιοῦδε βέλεσσιν, de carminibus. Praeterea poetae dictio multum lucrabitur, ubi puncto posito post verbum ἐπάγαγες, cetera sic coniunges: ἀναξ, ἐκόντι δ' εὐχομαι νόῳ etc. Cf. ad Ol. XIII, 109. ubi δὲ vocativo postpositum illustravi. Vs. 74. quum voce ὅπαν versum finiri non intelligerent, multa interpretes commenti sunt, quae omit-tenda duco.

Vs. 76. Εἰ γὰρ τις ἐσὶ λά πέπαται μὴ σὺν μακροῦ πόνῳ. Par. B. praegresso versu τῶναισιν, deinde εἰ τις omisso γὰρ, interpolatus metri causa. Πόνῳ est in Schol. Rom. Guelph. Gott. Par. B. Ven. B. χρόνῳ in Ald. Bodl. γ. Par. A. (supra allito π) Ven. D. F. Praeterea in Par. B. metri causa scriptum est: πέπαται σὺν οὐ μακροῦ πόνῳ. Vocis πόνῳ quamquam idoneus sensus est, tamen praestat χρόνῳ, quod Hermannnum non latuit. De tempore felicitatis poeta differit: Perpetuam, ait, vestrae fortunae deorum curam precor. Nam cito partam prosperitatem sulte praedicari; deorum haec in potestate sita esse, qui alios tollere honoribus soleant, alios deprimere. Sed victorem nostrum non temere ac repente in has fortunas irrepisse: multis eas victoriis partas esse, virtute subnixas. Ald. Rom. Bodl. γ. ξὺν, quo Pindarus non utitur nisi metri causa. Rom. Gott. Guelph. π. δαφροίων, quae vox est nihili. Sed malim πέδ' ἄφρ. cum accentu. V. ad Pyth. V, 94. Vs. 79. Par. B. ταῦτ' οὐκ ἐπ' ἄ. κ. de interpolatione; quam qui tentaverat, ep. β'. debebat Οὐλύμπια scribere, et ep. α'. priorem syllabam vocis

Τυφῶς producere. Mox vs. 82. καταβαίνει recte schol. explicat καταβαίναν ποιῆ, ut βαίνειν aliquoties transitivum est apud veteres scriptores. Ibidem μέτρον legunt Ald. Bodl. γ. Par. A. Ven. D. F. et marg. Gott. ex interpretamento, opinor. Post καταβαίνει est ἐν in Gott. Par. A. Ven. B. D.

Vs. 84. Νίκαις τῶ ταις, Ἀριστόμενες, δάμασσας ἔργω. Τρίταις de correctione Pauvii supervacanea scripserunt Heynius et Beckius: cum Hermanno restitui lectionem librorum τρισσαῖς. Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. cum schol. νίκαισι, quod recte mutavit Schmidius. Νίκαισι scriptum erat ignoratione metri, ut ep. ε'. Πηλεῖ τε καὶ ἄριστῳ; v. alia ibi notata. Ibidem recte legi Ἀριστόμενες ex Bodl. γ., non dubito: interpolationi metricae debetur ὠριστόμενες in Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Brevis syllaba est ep. γ'. Vs. 89, 90. verba γλυκὺς ὤρσεν vulgo in eodem posita numero erant: hinc, ut metro succurreretur, in Par. B. scriptum γλυκὺς βίβλεν. Vs. 91. recte Hermannus correxit δεδαιγμένοι; ἄ enim natura breve. Cf. ad Ol. VIII, 60. Schol. exponit δακνόμενοι. Igitur legisse videtur δεδαιγμένοι; sed nihil muto, praefertim ob Odyss. γ, 320. quem locum bene contulit Schneiderus in Lex. Vs. 93. cum Hermanno virgulam posui post ἐπι (vulgo ἐπι), ne iungeres ἀβρότατος μεγάλας. Bodl. γ. cum Schol. ἀβρότατος ἀπό. Vs. 94. Guelph. τέταται. Vs. 96. Ald. κρέσσονα τέρατιν πλούτου, Par. B. κρέσσονα τέρατιν πλούτοις, uterque omisso μέριμναν; τέρατιν πλούτοις debetur metricis, qui ancipitem in voce μέριμναν expellere studebant, hiatus turpissimum nihil veriti. Μέριμναν poetae est, ut Ol. II, 60. idque firmant Rom. cum schol. et Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. de Bodl. γ. enim non liquet. Πλούτοις coniecerat etiam Schmidius. Ibidem Par. A. ἐν δ' ὀλίγον, in quo, si ἐν dicas dictum p. ἐς, more carminum Aeolicorum, non tamen placebit formula ἐς ὀλίγον p. ἐν ὀλίγῳ, brevi tempore.

Vs. 99, 100. Ἐπάμεροι τί δέ τις; τί δ' οὐ τις; σκιᾶς ὄναρ ἄνθρωποι. ἀλλ' ὅταν κ. τ. λ. Ἐπάμεροι quum non congruat praegresso τερονόν, idem olim conieci, quod Bothius, ἐπάμερον. Verum nunc video multo praestare ἐπάμεροι ob seqq. τί δέ τις, τί δ' οὐ τις; quae languerent, nisi praecessisset ἐπάμεροι. Egregie abruptitur oratio; nostri homines sinecolam interponere solent in hunc modum: ἐπάμεροι — τί δέ τις, etc. quod in Graecis non magis probo, quam signa exclamationis, quibus nonnulli scriptores hos deformant. Posui colon. Mox metri causa Pauvius ὄναρ γ': aeque quam haec imperita est codicis Par. B. interpolatis habentis ὄναρ σκιᾶς. Sed turpis hiatus in voce ἄνθρωποι, quasi vocalis longa ante vocalem in fine vocabuli posita corripi in metro trochaico queat. Cur non poeta scripserit ἄνθρωπος? Scilicet quod dederat ἐπάμεροι. Immo ob hoc ipsum ἄνθρωποι repolitum videtur a grammaticis: multo melius ἄνθρωπος est, ut ὄναρ, non ὄνειρατα. Singularem igitur restitui ex Plutarcho Consol. ad Apollon. p. 322. ed. Tub. et Schol. ad Nem. VI, 4. vulg. Similiter plane Sophocles in Aiace Locro, ut videtur,

Ἄνθρωπός ἐστι πνεῦμα καὶ σκιά μόνον,

de quo loco tamen dubitat Lobeck. ad Aiace. 124. Nihil me movet Schol. Aiace. l. c. qui in Pindarico legit ἄνθρωποι, nec movent alii. Vs. 101. recte Heynius correxit φέγγος ἔπεστιν, quem ordinem verborum scholia servant, ubi explicant: λαμπρόν φάος ἔπεστι κατά τῶν ἀνθρώπων. Libri ἔπεστι φέγγος. Vs. 103. στόλω abest a Guelph. Gott.

Vs. 104, 105. Πόλιν τίνδε κόμιζε Διὶ καὶ κρείοντι σὺν Αἰακῷ Πηλεῖ τε κρείστῳ Τελαμωνίῳ σὺν τ' Ἀχιλλεῖ. De correctione Διὶ v. ad Ol. XIII, 102. Par. B. Διὶ κρείοντι omisso καί, de coniectura metrici. Idem liber κομίζου a m. sec. Deinde κρείστῳ in sola Rom. extat: Ald. κρείστῳ δὴ, Par. B. Πηλεῖ κρείστῳ δὴ; Bodl. γ. Ven. D. κήγαθῳ, Gott

Guelph. Par. A. Ven. B. F. καὶ ἀγαθῶν. Harum lectionum plurimas interpolationi deberi intelligo: solae καρίστω et καγαθῶν in censum veniunt, quarum ultra praestaret, diu haesitavi. Sed certum est καγαθῶν. Καρίστω metricus scripsit is, qui ep. δ. relinxit ἀριστόμενες. Ἀγαθὸς virum fortem delignat.

His annotationibus dudum perfectis in manus venit Gurlitti commentarius in banc odam, exilibus quibusdam Ahlwardti notis auctus, quarum pars adversus me scripta est, praesertim pro hiatu tuendo. Sed nihil in iis reperi, quod cogeret, ut mea retractarem: animadverti autem, virum eruditum neque admodum versatum in crisi Pindarica esse, neque in animum induxisse, quibus ego opibus instructus accessissem ad emendandum poetam, licet eas in Praefatione indicassem.

P Y T H. IX.

Strophae.

υ υ λ υ υ - υ υ - -
 λ υ - - λ υ - λ υ
 υ υ λ υ λ υ υ - υ υ - υ
 λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ - υ
 5 λ υ - - λ υ υ - υ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - υ
 λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ - - λ υ υ - υ υ - υ
 λ υ υ - υ υ - λ υ - - λ υ -
 λ υ - - λ υ - - λ υ - - λ υ - υ

Epodi.

- λ υ υ - υ υ - - λ υ -
 λ υ υ - υ υ - - λ υ - - λ υ - - λ υ υ - υ υ - υ
 λ υ - - λ υ υ - υ υ - - λ υ -
 λ υ - - λ υ - -
 5 λ υ - υ λ υ υ - υ υ - υ λ υ -
 λ υ - - λ υ υ - υ υ -
 λ υ - - λ υ υ - υ υ - -
 λ υ - - λ υ -
 λ υ υ - υ υ -
 10 υ υ - - λ υ υ - υ υ - υ

Strophae vs. 1 et 2. coniungi possunt; tamen numerorum confociationem non magis probabilem iudico, quam ep. vs. 1 et 2. Nec ep. vs. 4. 5. connecto frequenti distinctione separatos. Quodsi quid in descriptione carminis mutandum, ep. vs. 7. 8. contrahendi sunt.

Vs. 2. Σὺν βαθυζώνοισιν ἀγγέλλον. Plerique libri ἀγγέλλον, unde cave conicias ἀγγελαῖν, ut nonnulli fecerunt. In Par. B. legitur αἰρέων, a metrico substitutum. Vs. 3. Guelph. Τελεσιμάρτε.

Vs. 6. Ἄρπασ', ἐνεγκέ τε χρυσῶ κ. τ. λ. Par. A. Ven. F. ἐνεικε. Ubi prima longa requiritur, est ἤρεγκεν, ut Ol. XIII, 64. Item in participio poeta dixit ἐνεγκῶν Illu. VII, 21. atque in infinitivo προσενεγκεῖν hoc ipso carmine vs. 37. Sed ubi prima opus est brevi, usitata Nostro altera forma ἐνεικε, quam hic quoque reposui. Ita vs. 55. etiam infinitivus est ἐνεῖκαι, porro ἐνεικεν Ol. II, 87. III, 14. IX, 63. ἀπένεικε Pyth. V, 59. Eodem versu Gott. Guelph. Par. B. Bodl. γ. νῦν, Par. A. πόθι. Vs. 8. Pal. C. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. B. Ven. B. recte τρίταν pro vulgato olim τριτάταν; Gedikii coniectura τρίτας supersedeas facile. Vs. 9. Par. B. ὑπέδ·κτ' οὖν ἀργ. ex interpolatione. Vs. 10. Par. A. Ven. D. F. Θεοδότων, quod et ipsum metrici est. Vs. 11. docti dudum coniecerunt κόφρα, quod restitui e Gott. Guelph. Par. B. Ven. B. D. F.

Vs. 13. Ξυῖόν ἀρμόζοισα θεῶν τε γάμον μυχθέντι κόφρα δ' Ἐπίος εὐρύβια. Rectissime Hermannus: „Reponendum e scholiis γάμον μυχθέντι. Quid enim μυχθέντι de Apolline, de quo et superfluum et falsum foret, quippe non praefens. Iunxit, inquit, Venus connubium, de quo inter deum et Hyppsiam convenerat. Pyth. IV, 395. (222.) καταινήσαν δὲ κοινὸν γάμον γλυκὺν ἐν ἀλλάλοισι μῖξαι, ubi etiam κοινόν, ut hic ξυῖόν additum.“ Vs. 16. plurimi Κρέωσα, quod ferri potest; retinui tamen lectionem Ald. et Par. B. Κρέωσα, quod recte formatum est, ut Κρέων, Κρέϊων. Vs. 18. ἐπίλασεν tuerentur Ald. Rom. Gott. sed ἐπίλησεν Guelph. Ven. B. D. F. de ceteris non liquet.

Vs. 21. Φυσγάνω τε μωραμίη κερύζειν ἀγρίους. Ita scripserunt Heynius et Beckius ex Bodl. γ. qui tamen, si Oxonienlibus fides, κερύζειν. Utat est, metri causa a critico sive librario repositum κερύζειν, quum reperisset κερύζειν servatum in ceteris; solus Ald. κερύζειν. Itaque codicum fidem et scholiorum secuti postliminio reduximus κερύζειν; nam anceps syllaba ferri potest. V. de metr. lib. II, cap. IV. lib. III, cap. XVI. Inprimis conf. Ol. VIII, ep. 3. 6. Pyth. I, ep. 1. Pyth. XII, 7. (str. δ.) quibus locis, ut hic, ancipitem sequitur creticus. Mox vs. 25. γλεφάροις diferte Par. A. Ven. B. Praeterea Par. A. Ven. D. F. ὑπνον ἐπὶ et vs. 26. παῖρον ἀναλ. contra metrum Vs. 28. ὀβριμῶ male Ald. Gott. Par. A. Ven. B. F. et μόριαν Guelph. Vs. 31. Φιλλυρίδα Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. perperam: nam primae syllabae littera vocalis natura brevis est, ut Pyth. IV, 103. Φιλλυρίδαν habes Pyth. III, 1.

Vs. 32. Ἀταρβεί νεῖκος ἄγει κεφαλή. Pal. C. νίκος, quod alter Scholiastarum reperisse videtur exponens νίκη. Similiter in Pal. C. adscriptum interpretamentum δόξαν φέρει. Sed nihili est νίκος: νεῖκος alter schol. bene explicat φιλοτιμίαν. Eodem modo peccatum ap. Plat. Alcib. p. 1. p. 122. B. ubi schol. legit φιλονικία p. φιλονεικία, Buttmanno recte damnante; minus sagaces fuerunt editores Xenophontis, qui Mem. II, 3, 17. ediderunt φιλονικήσεν, et II, 6, 5. φιλόδικος. Mox vs. 34. Gott. Par. B. Guelph. τίς μὲν ἀρχή, ubi supplendum ην. Non probo. In Guelph. ην supra adscriptum ab eadem manu. Ibidem in verbis, ποίας δ' ἀποσπασθεῖσα φύτλας, miror Hermannum veram putasse lectionem, ut dicunt, scholiastae ἀποσπασθεῖσα, praeceunte Schneidero in Lex. II. v. Primum enim ἀποσπείρειν est semper deicere, καταβάλλειν σπέρμα (εἰς γῆν), quod plane alienum ab hoc loco: deinde ἀποσπασθεῖσα unice convenit sententiae poetae. Quis eam genuit, inquit, atque a quamam gente avulsa montes colit solitaria? Est igitur ἀποσπασθεῖσα. Praeterea ἀποσπασθεῖσα ne lectum quidem a scholiaste arbitror, sed interpretationis causa dictum. Ipse enim addit: ἡ δὲ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν κλάδων τῶν ἀποσπωμένων ἀπο τῶν φυτῶν.

Vs. 37, 38. Ὅσῖα, κλυτὰν χεῖρα οἱ προσενεγκεῖν, Ἡ ἴα καὶ ἐκ λεχέων κείων μελιθηδία ποίαν; Par. B. Guelph. ὄσια, quod interpretari videtur Schol. exponens ὄσιον ἔστιν; atque idem ὄσια assert Schol. ad vs. 68. vulg. Sed reconditius est ὄσια. Odyss. π, 423.

οὐδ' ὄσῃ κακὰ δάπτειν ἀλλήλοισιν. γ. 412. οὐχ ὄσῃ κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχεταισθαι. Deinde nonnulli κλειτάν, ut Gott. Guelph. quod quum metrum non ferret, correctum erat δὲ τάν, ut in Par. B. scribitur. Sed ἡ κείρεν nullum praebet sensum: neque enim κείρεν infinitivus esse potest. Quod dedimus ἡ et κείραι, cum meliori interpunctione, est ex emendatione Schmidii et Hermanni. Κείραι agnoscit Schol. Pal. C. Bodl. γ; Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. κείρε Ven. F. In Aldo est: ἡρα. κείρεν, in Rom. ἡ ρὰ κείρεν. Vides κείρεν nonnisi veterum editionum auctoritate niti.

Vs. 39. Ἄγαυῆ χλιαρὸν γελάζεις ὄφρου. Metri causa cum Ald. Pal. C. Bodl. γ. scribendum χλιαρὸν. Significatio ambigua; Hesychius explicat χλιαρὸν ὄφρυον, λεπτόν, τριχάλειον, ὄφρον, et rursus: χλιαρὸν ἔλαιηρος κώθρον, quae luc non pertinent. Hermannus χλιαρὸν Doricum dicit p. χλωρὸν; ἄ enim Dores in multis vocibus substituunt litterae ω, de quo v. Koen. ad Gregor. p. 85 sqq. ed. Batav. χλωρὸν autem de vigore iuvenili dicitur. Cf. Larcher. ad Etym. M. Mem. Acad. Inscr. T. XLVII, p. 137. Ego Schneidero (Lex. h. v.) assentior, qui χλιαρὸν exponit dulce p. λαρὸν, ut λαίνα χλιαίρω, λιαρὸς χλιαρὸς, λαίνα (laena) χλιαίνα. Deinde γελάζεις omni caret auctoritate, a Pauwio et Heynio profectum. Ald. Rom. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. γελάσας, Gott. γελάσσαις, quod verum est recteque a Beckio receptum. De ceteris nihil refertur.

Vs. 41. male Par. B. ἐν γε διοῖς.

Vs. 44, 45. Κοίρας δ', ὀπόθεν, γενεάν Ἐξερωτῆς, ἃ ἄνα; Hermannus genuinum censet γενεά, quod schol. habere dicitur. Ita sane explicat interpres, sed ita legisse non video; magisque lyricum atque exquisitius est γενεάν, quod omnes libri tenent. Male Par. B. ὠναξ. Mox vs. 50. in novitiis editionibus legitur χῶτι μέλλει, χῶτε πόντ', adversus legem carminis. V. de metr. Pind. lib. I, cap. X. Fluxit hoc ex Bodl. γ. nec multum discrepat Par. B. exhibens χῶτι πόντ'. Plurimis in libris est χῶ τι πόνθεν; Par. A. χῶ τι ποθί, Ven. B. D. χῶτι ποθ.ν, Ven. F. χῶτι ποθινός. Schol. exponit καὶ πόνθεν. Verum vidit Schmidius, χωπόθεν sive χωπόθεν, quod reposui iubente etiam Hermanno.

Vs. 52. Εἰ δέ γε χοή παρ σοφὸν ἀντιφερίζαι. Vulgo legebatur εἰ δέ γε χοή καὶ παρ σοφ. ex interpolatione inde nata, quod ep. α'. legebatur παύρον ἀναλ. Heynius delevit καὶ, quod sensus postulat, retinuit γε, quod metrum est fulcrum. Rectius Hermannus eiecit γε, quod nos omisimus secuti Schol. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Vs. 54. Gott. Guelph. Ven. B. ὑπερποτίου, inepte. Vs. 55. Par. B. ἐνείκειν, male. Vs. 56. Guelph. ἀγήρας, ceteri ἀγείρας. Vs. 61. recte habet παῖδα: Par. B. κοῦρον, metri causa, ut putabat criticus.

Vs. 64. Ταῖ δ' ἐπιγονυίδιον καθηκόμεναι βοέφος αὐταῖς. Ald. Rom. Par. A. Ven. B. D. et marg. Gott. θηκόμεναι, Gott. Guelph. Ven. F. θησόμεναι. Schmidius correxit ἀνθηκόμεναι: verum καθηκόμεναι ex Bodl. γ. Oxonienses restituerunt. Par. B. ἐνθηκόμεναι, metrico syllabam deficientem inteliciter supplente. Guelph. αὐταῖς. Vs. 65. delete commate post ἀθάνατον coniunxi ἀθάνατον Ζήνα, cum Hermanno ac Bothio. Ita vet. edd. et scripti codices. Vs. 66. μήλων reduxi ex libris omnibus. Sic vs. 6. πολυμήλου. Vs. 69, 70. Gott. et Guelph. ακ·ται et πράξεις. Ἴδη non sollicitandum cum Bothio. Cf. Ol. VI, 22. Vs. 75. libri plurimi νικάσας. una Rom. νικήσας. De Venetis non liquet. Vs. 87. imperite nonnulli corrigunt τέκε δ' οἶ, cum ante οἶ apostrophus admitti non possit. Nec credas, quod traditur, δ' habere scholiasten. Vs. 90. περιβάλλει male Schol. Pal. C. Gott. Par. A. B. Guelph. Ven. B. F.

Vs. 91. Μηδὲ Διοκρίων ὑδάτων ἀ ἰ μίναται. Δεῖ quum in metrum peccaret, emendatum a vetere critico in Par. B. ἐπιμέμενται, a Pauwio ἀναμέμενται. Gott. et

Guelph. *αἰεῖ*. Poeta scripsit *ἀεῖ*, quod esse *αἰεῖ* et *εως* Hefychius docet, Etym. Ms. autem Pindaricum esse tradit. V. Ruhnkenius in nota ad Heyn. Excurs. ad Virg. Aen. II. (Vol. II, p. 319. ed. Lips. a. 1803.) Heynius ad Hom. Vol. VI, p. 638. et intpp. Gregor. Cor. p. 345—350. ed. Lips. Schmidianum *ἀεῖ*, quamquam et ipsum Graecum est, Pindaricum esse nusquam dicitur: itaque id in censum venire posse non videtur. Vs. 92. *ἐπευχῶ* sine sensu exhibent Ald. Bodl. γ.

Vss. 93—95. *Αἰγίνα τε γάρ, Φαμί, Νίσου τ' ἐν λόφῳ τρεῖς δὴ πόλιν τάνδ' εὐκλείξειν Σιγαλὸν ἀμαχανίαν ἔργῳ φυγῶν.* Quum in vulgata olim lectione *εὐκλείξει* legitima constructio desiderari videretur, Heynius de coniectura Pauwii verba ita refinxit, ut modo posuimus, sic inlittuta structura: *εὐκλείξει γάρ, φαμί, Αἰγίνα τε ἐν τε Νίσου λόφῳ, ἐκφυγῶν κ. τ. λ.* Sed libri omnes omissa post *γάρ* et *φαμί* interpunctione praebet *εὐκλείξει*: quo servato Beckius scripsit *φυγοῖτ'*; egregie sane, praefertim ante spiritum asperum! Tu restitues lectionem librorum *εὐκλείξει* et *φυγῶν*, casusque notabis enallagen Graecis adeo tritam, ut scholiales ne offenderit quidem, explicans: *διορίζομαι γὰρ τὸν νικηφόρον ἐν τε Αἰγίῳ καὶ τρίτον ἐν Μεγάρῳσι νικήσαντα ταυτην τὴν πόλιν εὐκλείξει καταστήσαι, ἔργῳ τὴν σιγηλὴν καὶ ἀπαθήσιμον ἀμαχανίαν καὶ αἰσχρὴν ἐκφυγῶν.* In Heyniana editione est *ἐκφυγόντα*: sed *ἐκφυγῶν* praebet Rom. Ac sane, quae schol. addit, enim demonstrant *ἐκφυγῶν* dixisse pro accusativo *ἐκφυγόντα*, eadem, quae in textu est, casus enallage retenta. In universum de ea v. Viger. de Id. L. Gr. p. 201. atque inprimis p. 39. ed. Herm. Brunck. ad Sophocl. Electr. 480. Heyn. ad Il. ζ, 396. Ex quo genere dicendi, cuius variae species sunt, una est haec, quam hoc loco Pindarus usurpat exemplo Homeri Il. β, 350.

*Φημί γὰρ οὖν κατανεῦσαι ὑπερμενέα Κρονίωνα
ἡματι τῷ, ὅτε νηυσὶν ἐπ' ὠκυπόροισιν ἔβαινον
Ἄργεῖοι Τρώεσσι φόρον καὶ Κῆρα φέροντες,
ἄστράπτων ἐπιδέξει, ἐναΐσιμα σήματα φαίνων.*

Cf. Schol. ad Pyth. VII, 4. vulg. ubi tamen *καίωσι* hac ratione tutari non licet. Nec multum discrepat Eurip. Iphig. T. 954. ut recte editum a Brunckio:

*ἔλθῶν δ' ἐκείσε, πρῶτα μὲν μ' οὐδαίς ξείνων
ἔκων ἐδέξαθ', ὡς θεοῖς στυγούμενον,*

nisi quod nominativus *ἔλθῶν* praecedit: quem absolutum vocare solent.

Vs. 99. *Παντὶ θυμῷ σὺν τε δίκῃ καλὰ ῥέζοντ' ἔννεπεν.* In dictione *αἰεῖν* *παντὶ θυμῷ σὺν τε δίκῃ*, *laudare ex animo et merito*, verba *σὺν τε δίκῃ* prorsus et frigent et vacant. Quis enim praecipiet laudare inimicum, etiamli non meritis sit? Nemo nisi qui mentiri nos iubeat et laudare falso siclaque oratione, non *παντὶ θυμῷ*. Sed si verba *σὺν τε δίκῃ* iungantur dictioni *καλὰ ῥέζοιτ'*, optimus est sensus: *qui non solum gloriosas res fortiter gerit, sed etiam cum laude iustitiae.* Ita explicat schol. *δεῖν τὸν καλῶς πρῶττοντα καὶ μετὰ δικαιοσύνης, πάντα τρόπον καὶ παρὰ τῶν ἐχθρῶν ἀνυμνεῖσθαι.* Legit is *σὺν γε δίκῃ*, quod reposui accedentibus Ven. D. F. Vs. 102. Gott. *ἐκάστη*, Pal. C. Guelph. *ἐκάστα*. Neutrum probō. Vs. 106. *πάντεσσ'* in Bodl. γ. et Par. B. est interpolantis metrici. Vera lectio etiam ab Hermanno praelata est *πᾶσιν*, in Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. Vs. 107. sine libris correxi *ὦν* cum Hermanno de dial. Pind. p. XIII. ex constante usu poetae. Cf. inprimis Ol. III, 40. *ἐμὲ δ' ὦν πόρ* *θυμὸς ὀτρύνει.* Vs. 108. *αὐτίς* est in Rom. Gott. Guelph. Ven. B. *αὐθίς* in Ald. Par. A. Ven. D. F. *αὐθι* in Bodl. γ. Et vs. 109. vere Schmidius correxit *δόξα*; libri *δόξαν*. Ald. *παλαιῶν*, Par. A. Ven. D. F. *παλαιῶν*. Pindarus credo scripsit *παλαιῶν*.

Vs. 110. Ἰρασα πρὸς πόλιν. Haec est vera Heynii emendatio; libri Ἰρασαν πρὸς πόλιν, quod Schmidius mox causa ita mutavit, Ἰρῶσαν ἐς πόλιν, accinente interpolato libro Par. B. Quippe ignorabatur Irasa etiam neutrum plurale esse, quod e Pherecydis verbis ap. Schol. ἀπὸ Ἰρασσῶν (scribe Ἰρῶσων) scite adstinxit Heynius. Addo Herodoti auctoritatem IV, 159. ἐκστρατευσάμενοι ἐς Ἰρασα χάρον. Vs. 113. οἱ abest ab Ald. Par. A. Ven. D. F. Vs. 116. Ald. Bodl. γ. Δυναόν τε ἐν, Par. A. Ven. B. Δυναόν τ' ἐν. Vs. 117. Ald. Rom. Par. A. B. πωθένοισιν, contra usum Pindari, qui ultimam producit positione per mutam cum liquida. Ibidem μέσον abest a Ven. B. et ἐλθεῖν, non ἔλειν habent Ald. Rom. Bodl. γ. Par. A. Ven. B. D. F. Vs. 120. Ald. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. σήσει, quod Beckius recepit: non male. Vs. 122. κοσμήσαις Rom. Gott. Ven. F. Vs. 126. Rom. κυδράν, hoc est κυδράν, ut exponitur ap. Hesiod. Opp. et D. 255. Sed vox et Schneidero in Lex. et mihi suspecta est.

Vs. 128—130. Πολλά μιν κείνοι δίκον Φύλλ' ἐπι καὶ στεφάνους: πολλά δὲ πρόσθεν πτερά δέξατο νικῶν. Mire dictum ἐπέδικόν μιν φύλλα καὶ στεφάνους: aut enim esse debebat: πολλοῖς μιν δίκον φύλλοις ἐπι καὶ στεφάνοις, casu dativo, ut Pyth. VIII, 59. Ἀλκιῶνα στεφάνοισι βύλλω, Pyth. IV, 240. στεφάνοισι τέ μιν ποίας ἔρεπτον; aut πολλά οἱ scribendum erat, non μιν. Ipsum μιν eo quoque nomine displicet, quod per universam odam nun dictum reperimus. Codex scholiastae πολλά μοι, inepte; ipse scholiastes nec μιν nec μοι agnoscit dicens: πολλά δὲ φύλλα καὶ στεφάνους οἱ περὶ αὐτὸν ἐστῶτες ἔρεπτον, πολλά δὲ πτερά κ. τ. λ. Certa est emendatio: πολλά μιν κείνοι δίκον. Ol. XIII, 14. πολλά μιν νικαφόρον ἀγλαίαν ὄπισσαν, — πολλά δ' ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον κ. τ. λ. Nem. XI, 6. πολλά μιν λοιβαῖσιν ἀγαζόμενοι πρῶταν θεῶν, πολλά δὲ κτίσσα. Sic et profae scriptores, Herodot. VI, 43. στρατὸν πολλὸν μὲν κάρτα πεζὸν ἅμα ἀγούτος, πολλὸν δὲ ναυτικόν, Xenoph. Mem. Socr. IV, 2, 35. et alibi, ac Plato et Demosthenes ubivis. Sic ante μὲν et δὲ alia quoque Pindarus vocabula repelit, ut Nem. I, 62. X, 27. ibid. 87. XI, 3. Isthm. III, 7. V, 67. etc. Postremo νίκας Schol. Rom. Gott. Guelph. Par. B. quod repositum ab aliquo videtur esse, qui quum in libro suo νικῶν reperisset, infinitivum, quem videret ferri non posse, expellere emendatione studeret.

P Y T H. X.

S t r o p h a e.

\bar{x} \bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{v}
 \bar{u} \bar{z} \bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{u} — \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{z} \bar{u} \bar{u}
 \bar{u} \bar{z} \bar{v} \bar{u} — \bar{u} \bar{u} — \bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{v}
 \bar{u} \bar{z} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{x} \bar{u} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{z} \bar{u} \bar{u} \bar{u}
5 \bar{u} \bar{z} \bar{z} \bar{u} — \bar{u} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{v}
 \bar{u} \bar{z} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{u} — \bar{v} \bar{z} \bar{u} — \bar{u} \bar{u}

E p o d i.

\bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{x} \bar{v} \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{u}
 \bar{z} \bar{u} \bar{u} — \bar{v}

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$
 5 $\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} - \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Titulo carminis addidi vocem *παιδι* ex Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. ob vs. 9. Numerorum divilio plane certa est; pauca tantum de mensura quatuor metrorum praemonenda duco, in qua ab Hermanno discedo. Str. vs. 1. ita olim ab eo describebatur:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

sed soluta artis notata est nonnisi ex str. β'. ubi vocem *νεαρόν* disyllabam esse ipse post-hac animadvertit de dial. Pind. p. X. Str. vs. 3. eidem sic habet:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

quo in metro spondeus ferri non potest. Mecum tu carmen sic adornabis:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Nam dactylus notabatur ex solis str. α'. ubi, quum *Ἡρακλῆος* sit trisyllabum, edidi *Ἡρακλεῦς* (V. ad Ol. XIV, 10.), et str. β'. ex correctione Hermanni hac:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

hiatum praebente turpissimum. Ne immerer Schmidiano *οὔπω*, vera est lectio librorum omnium *οὔπω*, quippe legitima ancipiti in thesi dactylica catalectica. V. quae dixi de metr. lib. II, cap. IV. p. 128. ex quibus inprimis conferendus versus Aristophaneus,

ἀρά γ' ἔστ' ἂν ἐγώ ποτ' | ὄψομαι ὥστε γ' εὐσοῦ.

similiter conformatus, quam hic Nostri:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Theique dactylicam catalecticam pro longa brevem hoc ipso carmine str. vs. 4. admissam vides. Transeo ad vs. 4. cuius prior articulus ita ab Hermanno constituitur:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Soluta artis in sola ant. β'. invenitur in nomine adiectivo,

ὑσῆς δὲ βρότεον ἔθνος,

eaque, licet exemplo Nem. III, 14. quodammodo simili queat defendi, tamen, quod vitari facillime poterat, ferenda non est. Erit fortasse, qui *βρότεον* pyrrhichium dicat, ut *θεός* Pyth. I, 56. monosyllabum et breve videtur. Sed praestat opinor, quod Schmidio Bothioque oblectus rescripsi, *βροτόν*. Nihil moror *βρόττα σώματα* Ol. IX, 36. *βρότεον ἔθνος* Nem. III, 71. etc. Postremo ultimum strophae versus Hermannus binis exprimit huius metri:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Posterior et sine Pindarico exemplo est, et elumbi prorsus incessu movetur; sin autem in unum ambo coniungentur, quod necesse est, ne vocabulum dividatur, tum iam procedet hoc metrum:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

haud magis quidem Pindaricum. At numerus sic potius describendus est:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$

Ad clausulam trochaicam cf. str. vs. 4. Unus vero obest versus ant. β'.

ἔς Ἐπερβορίων ἀγῶνι θαυμαστὰν ὁδόν,

scilicet leviter corruptus; recteque a Schmidio fanatus coniciente *Θαυματῶν*, de quo v. ad Ol. I, 28. De *στρ. δ'*. suo dicam loco (ad vs. 60.).

Vs. 1. *Ὀλβία Λακεδαιμόν.* Poeta ita plane pergit, ut facile intelligas, non invocari Lacedaemonem, sed narrari. Nam, *Πατρός δ'*, inquit, *ἀμφοτέρωθεν ἕξ ἐνός κ. τ. λ.* non *ἀμφοτέρωθεν ἑμῶν*. Itaque cum Beckio nominativum *Λακεδαιμόν* restitui ex Bodl. γ. supra scriptum etiam in Par. A. *Felix est Lacedaemon, beata Thessalia; utriusque enim Herculis imperat stirps ex eodem parente Aristomacho Heraclida.*

Vs. 4. *Τί; κομπέω παρὰ καιρόν;* Pindarum qui noverit, ita eum scripsisse haud sibi persuadebit. Neque interpunctionem post *τί* agnoscunt libri, qui uno omnes consensu: *τί κομπέω παρὰ καιρόν;* (nisi quod Ald. distinctionem post *καιρόν* omittit.) Atque hoc sententiam prorsus explet. Magnifico carminis exordio vates exultaverat, felicem Spartam, felicem Thessaliam praedicans; iam quasi revocare sese ab incepta via constituerit, mirabundus exclamat: *Quid ego praeter rem iacto?* at rursus collectus animo, *Sed enim Pytho*, inquit, *me postulat, sed Pelinnaeum, sed Aleuadae.* *Nihil igitur praeter rem aggredior.* Ita fere Hermannus cepit, quem nollem addidisse coniecturam *τί κομπέω*: nam *τί* etli praerioni vocabulo potest, ad quod pertinet, ut in locutione, *ἔστι τι καιρόν*, non tamen initio totius orationis collocari potest. Mirum vero, quod Schol. in contextu interpretationis *κατὰ καιρόν* habet. Qui primum ita exponit, ut sit: *κομπῶ τι κατὰ καιρόν, iacto me, exulto, sed opportune;* deinde aliam profert explicationem, *τί κομπῶ καὶ φλυαῶ παρὰ τὸν δέοντα καιρόν· ἵνα τὴν κατὰ ἀντὶ τῆς παρὰ λάβομεν.* Equidem *κατὰ* neutra ratione ferendum iudico; atque in verbis poetae scholia ipsa praebent *παρὰ*. Quodsi iniri ulla ratio potest, qua praepositionem *κατὰ* tueare; certe Beckius verum non assecutus videtur, quum reponeret: *τί κομπέω; κατὰ καιρόν; ἀλλὰ με κ. τ. λ.* nihil enim a Graecorum poetarum ingenio magis alienum, quam frigidae istiusmodi interrogatiunculae. Guelph. *με ἢ Πυθῶ.* Ald. Rom. Guelph. et a m. sec. Par. A. *ἀπύειν;* Scholiastes cum libris ceteris agnoscit *ἀπύει* interpretatione hac: *βοῶ καὶ προσκαλεῖται:* quamquam ex eius verbis, *ἀπύειν παρακαλεῖσθαι καὶ ἑμνεῖν*, colligere possis, eundem scripturam *ἀπύειν* non ignorasse. Vs. 5. *correxī ἐθέλοντες*, de quo v. ad Pyth. I, 62.

Vs. 8. *Στρατῶ δ' Ἀμφικτυόνων ὁ Παρνασσός κ. τ. λ.* Quod nunc editum *ἀμφικτυόνων*, illustravi ad Nem. VI, 40. Deinde scripti *Παρνασσός* ex Schol. et Ald. Vs. 9. Par. B. *διαυλοδρομῶν*, male. Schol. *διαυλοδρομῶν δὲ ἀπὸ τῆς διαυλοδρομῆς εὐθείας, οἱ διαυλοδρομοὶ, τῶν διαυλοδρομῶν, καὶ τροπῆς Δωρικῆς διαυλοδρομῶν. καὶ περισπαστίων, ἢ τῆς διαυλοδρομῶν.* Vs. 10. post vocativum *Ἀπόλλων* restitue comma; rationem structurae *Ἀπόλλων, γλυκὴ δὲ ἐπὶ τοῦ* ad Ol. XIII, 109.

Vs. 11. *Ὁ μὲν που τεοῖσι μῆδεσι τοῦτ' ἔπραξε.* Variant libri: Par. B. *τεοῖς τε*, Bodl. γ. *τεοῖς γε*, Ald. Guelph. Par. A. Ven. B. D. E. *τεοῖσι τε.* *Γε* aut *τε* quomodo in textum irreperere potuerit, non video: cur eiectum sit, facile cernitur, nempe quum vitiose scriptum esset *τεοῖσι*, necesse erat eiici *γε* aut *τε*: illud recepi, commodissimam praebens sententiam. Cf. Pyth. VII, 10. *οἱ τεόν γε δόμον κ. τ. λ.* Vs. 13. *Ὀλύμπιονίκα* debetur editoribus; veteres libri Ald. Rom. Gott. Guelph. Par. A. B. etc. uno consensu *Ὀλυμπιονίκα*, recte receptum a Beckio.

Vs. 14, 15. *Ἄρεος ὄπλοισιν. ἔθηκε καὶ βαθυλείμων ὑπὸ Κίρρας ἀγών κ. τ. λ.* Veram lectionem *Ἄρεος ὄπλοισιν* *ἔθηκε* restitui iubet Hermannus, atque ita Ald. Gott. Guelph. Par. A. Ven. B. D. E. cum Schol. Vulgatam Schmidii invexerat imperitia. Alio modo metrum sanare studuit Par. B. *ὄπλοισιν. ἔθηκε* etc. Rom. *ὄπλοισιν. ἔθηκε* καὶ, unde coniciat *ἔθηκεν δὲ καὶ*. Deinde libri *ἀγών ὑπὸ Κίρρας*: transposuit Schmidius, recte

quidem. *Βαθυλείμων* idem edidit: libri male *βαθυλείμωνα*. Par. B. tamen Schmidiam lectionem, *βαθυλείμων* ὑπὸ Κιβύρας ἀγών, agnoscere videtur, si modo vere relatum est. Vs. 17. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. Par. B. *ἔποιτο*. Vs. 18. Pal. C. *ἀν' ἀμέρις*. Vs. 19. in Ven. F. *δ'* omissum est. Vs. 23. Par. B. *ὅς χεῖρεςσιν*; an voluit ὁ *χεῖρεςσιν*? Sed lectio nata ex correctione, quum excidisset *ἀν*, quod abest a Ven. B. Ibidem libri, quantum video, omnes *κρατήσας*. Vs. 26. *ἴδοι* Ald. Guelph. Gott. Par. A. B. Ven. B. D. F. *ἴδει* Bodl. γ.

Vs. 27. *Ὁ χάλκεος οὐρατὸς οὐπω ἀμβατὸς αὐτοῖς*. *Οὐπω* mutandum esse in *οὐποτ'*, ad initium odae monitum: superest *αὐτοῖς*, quod, quo referatur, non habet; quis enim ad patrem et filium retulerit, quum de solo nunc patre sermo sit? Scribendum ex Par. B. *αὐτῶ*, hoc est *τοῦτῳ τῷ ἀνδρὶ* vs. 22. unde *ποχ* pendet *περαίνει* vs. 28. Habuit et alter schol. exponens: *τῷ τοιοῦτῳ, φησί, τῷ παιδῶς ἐσχηκότι, καὶ ἃ προσείρηκα εὐτυχήματα, οὐκ ἀναβατὸς μόνον ὁ οὐρατὸς*.

Vs. 29. *Ναῦσι δ' οὔτε πειρὸς ἴων εὐροῖς ἄν κ. τ. λ.* Sic Ald. Rom. Sed *εὐροῖς* omisso *ἄν* Guelph. Par. A. Ven. B. D. F. *εὐρῆς* eodem omisso Gott. Idem abest apud alterum schol. Alter videtur legisse *ἄν εὐροῖς: τῆν ἐπ' αὐτοῖς*, inquit, *ἄγουσαν οὐκ ἄν εὐροῖς ὁδόν*. Hoc reposuerunt Oxonienses, haud dubie ex Bodl. γ. neque aliter Par. B. Itaque hoc in textum immisi. Exciderat *ἄν*, posteaque alieno loco insertum erat. Hermannus coniicit *τις εὐροῖ*, quo non opus. Cur enim *ἄν* alieno loco positum dicatur in dictione *ἄν εὐροῖς*, non intelligo; quippe multo usitatius est *οὐκ ἄν εὐροῖς*, quam *οὐχ εὐροῖς ἄν*. Vs. 33. *ἐπιτόσσαις* Rom. Ven. F. Par. A. a m. pr.: *ἐπιτόσσας* Ald. Bodl. γ. Guelph. Ven. B. D. In Par. A. erasa littera *ι* est.

Vs. 36. *Γελαῖ δ' ὀρῶν ἕβρον ὀρθίαν κνωδάλων*. *Ὀρθίαν* num genitivus pluralis feminini est, *τῶν ὀρθίαν κνωδάλων*, hoc est *τῶν ὀρθιαζουσῶν τὸ ῥόπαλον* (Leonid. Tar. epigr. XXVI.), *ὀρθουσῶν, ὀρθιωσῶν, arrigentium*? Non: neque enim ἡ *κνώδαλος* dicitur; atque ut diceretur, tamen hoc loco feminino uti poeta non posset, quod notio *arrigendi* maribus propria. An *ὀρθίας* *veretrum* est, et *κνωδάλων* adiectivum, *τῶν ὀρθίαν κνωδάλων*? Sanc *ὀρθίας* id ipsum designat, (v. Hesych. et intrp.), sed *κνώδαλος* adiectivum non reperitur, nisi forte afferes dubium *γέροντα κνωδάλων* (Hymn. in Mercur. 183.); ut taceam, quam turpis sit mentio *veretrorum vasorum*, quamque Pindaro indigna. Varia confundit Tourpius (ad Suid. T. III, p. 51.), nihil afferens sani. Scribendum manifeste, *ὀρθίαν*, ad *ἕβρον*, quod et magis lyrice et verecundius dictum videtur. Ita Pauwius, Hermannus, Bothius, ita Guelph. Sed Gott. et acutum in penultima praestat, et flexum in ultima. Vs. 40. *εὐλαπινάξισον* edidi ex Guelph. et Par. B. Vide ad Ol. II, 79. Vs. 41. male Ald. Bodl. γ. *νοῦσοι*.

Vs. 48 — 50. *Ἐμοὶ δὲ θανύσαι θεῶν τελεσάντων οὐδὲν ποτε φαίνεται ἔμμεν ἄπυστον*. *Θανύσαι* cui verbo iungendum sit, non liquet interpretibus. Rom. post *θανύσαι* puncto distinguit. Melanchthon cum Aldo praecedentibus addit, non intelligens δὲ in tali structura ferri non posse; certe tum scribendum erat *ἐμοὶ γὰρ θανύσαι*, ut Heynius notavit, ieiuna tamen vel sic oratione. Hermannus coniicit, *ἐμοὶ δὲ θανυσάθ θεῶν τελεσάντων*; mox hac sententia repudiata interpungendo structuram adiuvandam censet: *ἐμοὶ δὲ, θανύσαι θεῶν τελεσάντων, κ. τ. λ.* *Mihi, etiamsi dii faciant, ut mirari necesse sit, nihil tamen videtur esse, quod effectum dare nequeant*. Ita *τλεῖν* infinitivo coniunctum erit, cuius structurae quae exempla apposuit ex Pindaro petita, ea iam sublata ab Hermanno ipso ac me sunt. Postremo Beckius cum Pauwio *θανυσία*, contra metrum. Equidem nullam admitto mutationem, sed interpretis munus difficile exercendum arbitror. Duplici ratione explicari verba possunt: aut enim poeta

nihil mirandum dicit, quod dii faciant; aut miranda sane multa, sed nihil incredibile. Prius ubi statuas, ita institui structura debet: ἐμοὶ δὲ, θεῶν τελεσάντων, οὐδὲν ποτε φαίνεται (οὕτως) ἄπιστον (ὥστε αὐτὸ) θαυμάσαι, in hanc sententiam: *Mihi, quod dii perfecerint, ita incredibile nihil videtur, ut mirer factum.* Sed vereor, ut hoc Graecum sit, utque intelligi abs quoquam potuerit. Ipsa quin etiam sententia displicet, quandoquidem, et si neges *incredibile* quidquam esse, quod deorum potentia effectum feratur, negare tamen non poteris, *mirabilia* multa a diis fieri. Miracula credunt theologi: num ideo mira non videntur? Immo vel maxime, quod creduntur tantum, non perspiciuntur. Atque ipse Pindarus mira multa accidere concedit, quum dicit, Ἡ θαυματὰ πολλὰ: quae carminum dulcedine fieri πιστὰ affirmat, vel ubi falsa sint, Ol. I, 28 sqq. Itaque eo iam inclinatus animus, ut poetam pium arbitrer dicere: *Mihi, ubi dii agant, nihil videtur incredibile; sed credendum est, etiamsi mirandum sit.* Hoc opinor ita extulit: ἐμοὶ δὲ οὐδὲν φαίνεται ἄπιστον θαυμάσαι, id est πρὸς τὸ θαυμάσαι, *incredibile ad mirandum.* Sive, ut aliis utar verbis, *Nihil a diis effectum ita incredibile est, ei ut admirationem denegandam censeas; tanta enim dii perpetrant, ut nulli rei ab ipsis effectae fides deroganda sit ea, quum habere debet apud eum, qui mirari velit.* Vs. 52. Gott. ἀλκᾶς, Par. B. Guelph. Ven. B. ἀλκῶν.

Vs. 54. Ἐπ' ἄλλοι' ἄλλον ὥστε μέλισσα θύνει λόγον. Guelph. Gott. ὦτε, id est ὡτε, recte. V. ad Ol. XI, 90. Par. B. μέλισσ' ἰθύνει, contra metrum. Vs. 56. pro voce προχρότων Guelph. a. m. pr. ἄδόντων ex scholiastae interpretatione, quem vide: mox idem librarius deleuit ἄδόντων, et dedit προόντων. Par. B. ἐκπροχρότων. Vs. 57. Ἰπποκλέων vera est Rittershufii Schmidiique emendatio: libri Ἰπποκλέα. Vs. 58. vulgo ἐν τε παλαιτέρους; verum restituit Hermannus. V. ad Ol. VI, 53. Τῆς et καὶ confundi docet Ol. IX, 60. ubi v. not.

Vs. 60. Ἐτέρους ἐτέρων ἔροις ἐκνίξε γε φρένας. Particula γε prorsus vacans abest a Rom. Gott. Guelph. Par. B. estque metrici, qui deficientem syllabam supplere conabatur: idem alio modo perfecit Par. B. exhibens ἐκνίξε τὰς φρένας, quod Schmidius coniecit. Eadem medela in eodem codice adhibita Pyth. VIII, 4. ubi v. not. Quid igitur faciemus his verbis? Nam codices nihil suppeditant, praeter ἐτέροιον in Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. et schol. quo non lucratur quidquam. Ne multa: ad verum ducit Hermannus, corrigens ὑπέκνιξε φρένας, coll. Xenoph. Mem. Socr. III, 11, 3. ἡμεῖς δὲ ἤδη τε, ὧν ἐθεασάμεθα, ἐπιθυμοῦμεν ἀψοθαι, καὶ ἄπιμεν ὑποκνιζόμενοι, καὶ ἀπελθόντες ποθήσομεν. Addit: Scholiastes ὑπέκνιξε, quo ille videtur ὑπέκνιξεν explicare, quum Pyth. XI, 36. (vulg.) ἐκνίσε per ἐκίνησεν interpretatur. Haud obrecto, nisi quod ὑπέκνιξε metro adversatur. At remedio facili correxi ὑπέκνιξε, quemadmodum κνίση est Pyth. VIII, 33. ἐκνίση Pyth. X 1, 23. ἐκνίσε Isthm. IV, 65. neve parum verisimile putes, ὑπέκνιξε transiisse in ὑπέκνιξε, notes etiam Isthm. IV. adversante licet metro in Rom. et schol. haberi ἐκνίξ', in Ald. Par. B. C. Med. A. B. ἐκνίξ'. Ita iam sana verba sunt. Notes autem, ubi longa opus sit, Pindarum dicere ἐκνίξε, ubi brevi, ἐκνίσε. Cf. ad Pyth. VIII, 33.

Vs. 69. Ἀδελφούς δὲ τ' ἐπαινήσομεν κ. τ. λ. Vulgo abest δὲ, et legitur simplex τ' aut τε; sed hoc quoque omittunt Ven. D. F. Vides olim scriptum fuisse, ἀδελφούς ἐπαινήσομεν, nulla copula: mox metrici accellerunt, syllabamque deficientem addiderunt τε, in Par. B. δὲ, qui et ἀδελφούς. Et sic Schmidius ἀδελφούς δὲ ἐπαινήσομεν. Postremo Heynius δὲ τ', ad explendum hiatum. At δὲ τε Homericum est, non Pindaricum, nisi quod critici aliquoties id male intulerunt, ut Heynius Nem. V, 32. ubi aptius

correxi μέν, et Beckius cum Pauwio Pyth. IX, extr. idemque Heynius coniecit Nem. X, 69. (129.) Isthm. VII, 18. (VIII, 40.) 44. (VIII, 94.) Equidem hoc loco deficientem syllabam supplevi addito μέν, quod facile excidere poterat, atque nexui sententiarum aptissimum est. Vs. 71. schol. ἐνδ' ἀγαθ'. Ibidem vulgo κείνται: Gott. eiusque schol. Ven. B. Guelph. Par. B. cum Rom. κείται, per figuram Pindaricam, quae ab huiusmodi indolis carmine non abhorret. Igitur reposui cum Bothio. Κείνται est interpretamentum, quod ex schol. Gott. colligere licet, qui κείται dictum pronunciat pro κείνται.

P Y T H. XI.

Strophae.

$\bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \cup - \bar{\cup} \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup \bar{\cup} \cup - \bar{\cup} \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \cup - \cup \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup} - \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup \bar{\cup}$
 5 $\bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup - \cup - \bar{\cup} \cup - \cup \bar{\cup}$

Epodi.

$\bar{\cup} \cup \cup - \cup - -$
 $\bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \cup \cup - \cup - \bar{\cup} \cup - \cup \bar{\cup}$
 $\bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup \cup - \cup - \bar{\cup} \cup \bar{\cup}$
 5 $\cup \bar{\cup} \cup - \cup - \bar{\cup} \cup \bar{\cup} -$
 $\bar{\cup} \bar{\cup} \cup - \bar{\cup} \bar{\cup} \cup - \bar{\cup}$

Strophae descriptio certa: in epodis vs. 1 et 2. et coniungi et disiungi queunt. Praeterea earundem vs. 5 et 6. conlociare possis in hunc modum:

$\bar{\cup} \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup - - \bar{\cup} \cup - \bar{\cup} \bar{\cup} \cup - \bar{\cup} \bar{\cup} \cup \cup - \bar{\cup}$

quod metrum est elegantissimum. At ubi disiunctos hos versus patiere, prioris numerum statues aut hunc,

$\bar{\cup} \bar{\cup} \cup - \cup - \bar{\cup} \cup \bar{\cup} -$ aut, $\cup \bar{\cup} \cup \bar{\cup} \cup - - \bar{\cup} \cup \cup$

quorum hic etiam numerosior videtur. Cf. de metr. Pind. lib. III, cap. XXI. sub fin.

Vss. 1, 2. Κάδμου κόραι, Σμέλι μὲν Ὀλυμπιάδων ἀγυῖαι, Ἴνώ δὲ Λευκοθέα ποτιῶν ὁμοθάλαμει Νηρηίδων. Bodl. γ. Ἴνώ τε. Μιν et τε sibi respondentia illustravi ad Ol. VII, 11. Addam nunc, ibi ρονί τε, ubi orationis articuli coniunguntur; δὲ vero, ubi disinguntur et opponuntur. Utrumque ex uno exemplo licet perspicere Nem. VII, 85. εἴ μὲν πολίερχον εὐωνύμω πάτρα, Ἡράκλεες, σέο δὲ προπρεῶνα μὲν

ξεῖνον ἀδελφόν τ'. Iam hoc loco oppositio plane aliena a fine poetae videtur. Neque enim premendum arbitror, quod Semela Olympicarum dearum confors dicitur, Ino Nereidum marinarum; quamquam Isthm. I, 30. particulis μὲν et δὲ opponuntur Iphiclis filius *Thebanus* et Tyndarides *Peloponnesius*, ubi tamen oppositio commodior quam hic est. Itaque recepi *Ἰνώ τε*. Vs. 4. *ματρὶ* est de coniectura Pauwii: cum Hermannus ex libris omnibus restituit *ματρὶ*, quod metro unice convenit.

Vs. 6. *Ἀλαθία μαντείων θῶκον*. Ita vulgo contra legem carminis. Rom. Gott. Guelph. Par. B. *μαντείων*. Verum reposui *μαντίων* cum Hermannus. Vs. 8. dialectus Pindari postulat *ὀμαγυρία*, ut *πανάγυρις* frequenter, *ὀμάγυρις* Isthm. VI, 46. Par. A. *ὀμυγερία*. Ibidem Gott. Guelph. Par. B. male *συνέμεν*.

Vs. 10. *Γᾶς ὀμφαλὸν κελadhῆτε ἄκρα σὺν ἑσπέρα*. Heynius: „Non est hiatus a Pindaro. Fuit κελadhῆτε ἄκρα. Nam solat ὄφρα cum futuro iungere Pindarus: Ol. VII, 28. (15.) ὄφρα αἰνίσω, VI, 39. (24.) ὄφρα βῆσομεν.“ Emendatio ipsa est verissima; at neque κελadhῆτε neque αἰνίσω nec βῆσομεν futura sunt, sed aoristi coniunctivi, ut βῆσομεν sit βᾶσομεν, κελadhῆτε κελadhῆσθε, usu epico. Hoc Ol. VI. monstrat inprimis, ubi iungitur: βᾶσομεν ὄχρον ἴκωμι τε etc.

Vs. 14. *Τρίτος ἐπὶ στέφανον πατρώαν βαλὼν*. Sic una Rom. ceteri, Schol. Ald. Pal. C. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. τρίτον, Ven. F. τρίτατον. Hermannus recte notavit τρίτος interpreti deberi; verum est τρίτον exquisitius multo et doctius, quamquam Heynius contra visum. Vs. 17. *νικῶν* pro genitivo cepit schol. accedente Hermannus, qui corrigi iubet *νικῶν*, post *βαλὼν* comma delens. Sed praestat participium *νικῶν*, praesertim quum vox *στέφανον*, abs qua genitivus hic pendere debebat, nimium remotus sit, ac singularis *νίκας* potius expectetur. Neque ullus liber agnoscit *νικῶν*. Ut *νικῶν*, ita *νικάσας* dictum in eadem sententia Ol. V, 8. Vs. 18. male libri *χερῶν*. Vs. 20. Schol. Ald. Rom. Par. A. *Κασάνδραν*, ut apud Homerum in quibusdam legitur libris, item apud Aeschylum in titulis scenarum et personarum, atque in ipso contextu, etiam apud Plutarchum aliosque. Ita *κασία* scribitur p. *κασσία* et scripturam *Κάσανδρος* tanquam antiquiorem tuetur Heynius tum ad h. l. tum ad Il. ω, 699. et ν, 366. Fallo. Nam vox derivatur a verbo *κάζειν*; itaque *a* breve est. Quod si longum esset, Homerus opinor *Κησάνδραν* diceret, ut *Παριησόν*. In nummis aliquoties reperitur *Κάσανδρος*, frequentius *Κάσσαδρος*. V. Haymium, Eckhelium, Rulchium aliosque. Eodem vs. Par. A. omittit *σύν*.

Vs. 21. *Ἐν γὰρ πόρεν Ἀχρόντος ἀκτὰν κ. τ. λ.* Gott. Ven. B. *πόρευσεν*, Guelph. *πόρισην*, Par. B. *πόρουσ'*, atque hoc et auribus est gratius, et usui grammatico consentaneum. Pyth. XII, 11. *Περσεὺς ὁπότε τρίτον ἄνυσσεν κασιγητῶν μέρος*. Itaque recepi. Vs. 23. metri causa cum Hermannus edidi *ἔκυσεν* ex Ald. Par. B. Ibidem *χόλον* plurimi, Bodl. γ. *λόγον*, Par. A. Ven. F. *λίγον*. Lectionem Bodleiani codicis valde laudat Oxoniensis, quod et epitheto *βαρυπάλαμον* optime conveniat et verbis Sophoclis in *Electra*: *τὸν πάλαι ἐκ δολερᾶς ἀθροιάτας ματρὸς ἄλόντ' ἀπάτας Ἀγαμέμνονα, κικῆ τε χειρὶ πρόδοτον*; scholiasten autem explicare *φορεῖσαι σὺν δόλω*. Verum quid Sophoclis verba ad hunc locum? Ac nonne *βαρυπάλαμον* ad *χόλον* aequè quadrat quam ad *λόγον*? Postremo non solum plurimi libri *χόλον* habent, sed schol. ipse interpretans dixerit *ὀργήν*. Igitur retinui *χόλον* nullo nomine reprehendum.

Vs. 24. *Ἡ ἑτέρω λέχει δαμαλιζομένηαν*. Hoc peccat in metrum. Heynius probante Hermannus *λέχει δαμαζομένηαν*, quod in ordinem recepi auctoritate Par. B. Vs. 25. *ἐννύχιοι* inepte intulit Schmidius. Ven. F. *ἐννύχον*. Reduxi cum Hermannus *ἐννύχιοι* ex libris ceteris, ipsius metri causa. Ibidem plurimi codices *τὸ δῆ*: recte Pauwius *τὸ δὲ*, quod

firmant Par. A. B. Ven. B. D. F. et Guelph. cuius librarius quum prius scripssset δῆ, postea correxit δέ.

Vs. 32. Ἴκων χρόνω κλυταῖς ἐν Ἀμύκλαις. Ἴκων nihili forma est; restituendum ἴκων ex Gott. Guelph. unde Par. B. ἦκων. Sic plane Ol. V, 9. ἴκων δ' Οἰνομάου καὶ Πέλοπος παρ' εὐηράτων σταθμῶν. De forma ἴκω dixi ad Ol. IV, 11. Porro Gott. κλειταῖς, non male. Sed illud mirum interpretibus visum, quod Amyclis, non Argis oecifus Agamemnon dicitur: Argis enim facinus perpetratum fabulae prodebant. Quod Heynius Amyclas pro Peloponnelo appellatas esse dicit, equis credet? Non magis ullus, quam si Laconem Orestem vs. 16. pro Peloponnelio dici contenderis, quem ea de causa sic nominari Heynius docuit, quod rex Laconicae factus erat. Itaque Hermannus in curis secundis, *Vide*, ait, *ne vitium sit in littera maiore, quam recentiores editiones habent, rectiusque scribatur κλυταῖς ἐν ἀμύκλαις. Ἀμυκλαί, inquit Hesychius, αἱ ἀκίδες τῶν βελῶν, παρὰ τὸ ἀμύσειν. Etym. M. p. 87. l. 41. ἀμυκλαί, τῶν τοξικῶν βελῶν αἱ ἀκίδες. Etiam in veteri lexico H. Stephani παραξυτόνως scribi ἀμυκλαί notatum ad Hesychium. Inde metri causa, eiecta vocali, fieri potuit ἀμύκλαι, ut in aliis vocabulis solet. Quis ipsum oppidum Amyclae, quod apud Hesychium in Ἀμυκλιδῆς scribitur Ἀμύκλαι, tali compendio dictum videtur. Neque in poeta offensionem erit, quod sagittarum cuspidēs pro mucrone nominantur. Ἐν αὐτῇ saepe superfluum in Pindaro. Sic igitur εὐνε κλυταῖς ἐν ἀμύκλαις significare poterit, Interemptus est nobilitibus decantatisque Clytaemnestrae spiculis. Haec acutius disputantur quam verius. Ubi obiit Cassandra, ibi Agamemnonem quoque obiisse ferebant fabulae, Odys. λ, 421. Aeschylus in Agamemnone, Lycophron Alexandr. 1108. Philostrat. Imag. II, 10. p. 826 sq. et ipse hoc loco Pindarus. Iam vero praeterquam quod Argis occubuisse dicuntur, Laconicae oppida plura id sibi vindicabant, ut Thalamis in littore Laconico Cassandra obiisse fertur (Plutarch. Agid. c. 9. p. 141. Tub.), unde eius templum et imago Leuctris in vicinia (Pausan. III, 26, 3.). Sed Amyclae quoque apud Iese interemptam cum Agamemnone Callandram ferebant haud dubie: etenim ibi sepulcrum Callandrae templumque et signum ostentabatur, praeterea quoque Agamemnonis monumentum et imago (Clytaemnestrae. Pausan. II, 16, 5. Τοῦ μὲν δὲ Κασσάνδρας μνήματος ἀμφιβητοῦσι Λακεδαιμονίων οἱ πρὸ Ἀμύκλας οἰκοῦντες. III, 19, 5. Ἀμύκλαι δὲ ἀνάστατος ὑπὸ Λωρῶν γενομένη καὶ ἀπ' ἐκείνου κόμη διαμένουσα θεῶς παρείχεται ἄξιον ἱερὸν Ἀλεξάνδρας καὶ ἄγαλμα. τὴν δὲ Ἀλεξάνδραν οἱ Ἀμυκλαῖς Κασσάνδραν τὴν Πριάμου φασὶν εἶναι. καὶ Κλυταιμνήστρας ἐστὶν ἐνταῦθα εἰκὼν, καὶ ἄγαλμα Ἀγαμέμνονος νομίζομενον μνῆμα. His argumentis Amyclae locum tuebuntur. Vs. 34. olim legebatur ξέρον γέροντα, quod Schmidius recte mutavit in γέροντα ξέρον, ut Ald. (nisi quod habet ξέρον) Par. B. Ven. F. Ibidem Ald. Bodl. γ. ελυσσε, quod Oxonienses a voce λύσσα derivare audent!*

Vs. 36. Παροισσοῦ πόδα ναῖοντ'· ἀλλὰ γε χρόνω σὺν Ἄρει. Παροισσοῦ repofui ex Schol. et Ald. Deinde bene Hermannus deleuit γε, quod abest a Schol. Rom. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Sed idem tolerat χρόνω, ut basis sit trochaica. Non tamen verisimile, in hac sola itropha esse trochaicum, quum in septem ceteris sit tribrachys; neque ipsum placet χρόνω, quo poeta modo minus erat vs. 32. nimisque nude dictum est σὺν Ἄρει. Quapropter recepi lectionem Par. B. elegantissimam, ἀλλὰ χρόνω σὺν Ἄρει. Vs. 34. Rom. et Gott. ἐπιφρε, omisso τε, quos Beckius secutus est. Plurimi ἐπιφρέ τε, ut Par. A. Guelph. Ven. B. D. F. derivatum ex vera lectione πέφρεν τε, quae est in Aldina Par. B. ἐπιφρεν ματ. ex interpolatione metricorum, quibus etiam Romanae ac Par. A. scriptura debetur.

Vs. 38. Ἡ δ', ὦ φίλοι, κατ' ἀμειψίπορον τρίοδον ἐδινάθη. Sequitur: ἢ μέ τις ἄνεμος etc. ob quod minus elegans mihi videtur ἢ. Scripsi ἢ δ', ὦ φίλοι, ut Pyth. IX, 38. ἢ ἄα καὶ ἐκ λεγέων κείραι etc. Contra Bothius corrigit ἢ μέ τις, quod praebet Guelph. me quidem non assentiente; nec velim interrogative utrumque accipi, quod facile in mentem venire legenti possit. Maius est, quod τρίοδον in metrum peccat. Quapropter Mingarellus coniecit τρίοδόν γ', aut cum hiatus inelegante ἀμειψίπορον τρίοδον, male utrumque: Hermannus de dial. Pind. p. XXIII. ἀμειψίπορος τρίοδους, parum contempne. Aulus sum reponere κατ' ἀμειψίπορων τρίοδων, quod partim ob pluralem rariorem, partim ob casum infolentiozem transire in vulgatum poterat: nisi Pindarus usu ante Euclidem in actis Athenarum publicis recepto litteras O et Ω scripturam non distinguebat. Genitivum defendunt similia, ut κατὰ νότον γενέσθαι; pluralem Hesychius: τρίοδον καὶ τρίοδους πληθυντικῶς ἰδίως τὰς τρεῖς ὁδούς. Sic δῆκράνους (ὁδούς) apud eundem p. δίκρανον. Possis etiam, ἀμειψίπορους τρίοδους, sed nimis hoc a vulgato recedit.

Vs. 41—44. Μοῖσα, τὸ δὲ τεόν, εἰ μισθῷ συνέθου παρέχειν Φωνῶν ὑπάργυρον, ἄλλοτ' ἄλλα χροὶ ταρασσέμεν. Ἡ πατρὶ Πυθονίω Τὸ γέ νυν ἢ Θρασυδαίω. De sensu loci dubitare non linunt verba Hermannii haec: *Laudandum dicit eum, a quo mercedem pro laudibus pactus sit. Neque eam rem turpem visam Pindaro, ex Isthm. II. clare intelligitur, si quis Theronis laudes Ol. II. et alia huc trahi velit. Vid. scholia ad Nem. V, 1. et ad Isthm. II.* Sed verba foede depravata sunt. Μισθῷ συνέθου metro repugnat: nec sufficit Schmidii et Mingarelli correctio γε συνέθου. Bothius μισθοῖσι συνέθου, praeter usum opinor. Hermannus audacter coniecerat παρεχόμενον συνέθου; mox proposuit, εἰ δὴ μισθῷ σύνθου, ficta ad arbitrium basi trochaica pro tribracho, quae ex vs. 36. certe firmari nequit. Alii aliter. Par. B. συνέθου εὐ παρέχειν, ex interpolatione manifesta: nam si εὐ a Pindaro profectum esset, scripsisset, συνέθου εὐ παρέχειν: ipsamque εὐ quo commendetur, non habet. Lenissima usus sum medela συνετίθου. Imperfectum pro aoristo magis mihi videtur poeticum: *Musa, si mercede pacifcebaris laudare, tuum iam est etc.* Praeterea τὸ δὲ τεόν non convenit sequenti χροὶ ταρασσέμεν: nec probanda lectio Gott. Guelph. Ven. B. D. F. τὸ δ' ἔτεόν, quam schol. explicat ὡς ἀληθῶς. Potius χροὶ ipsi metro infestum abiiciendum cum Schmidio, Heynio in notis et Hermannio, illatum istud ab interpretibus, sed omissum in libro scholiastae, qui si legisset χροὶ, non haec posuisset: ταρασσέμεν, ἀντὶ τοῦ τάρασσε καὶ μετάφερε. Sic igitur coniungendum: τὸ δὲ τεόν (ἔστιν) ταρασσέμεν κ. τ. λ. Iam vero vel sic ἄλλα peccat in legem carminis, obloquente licet Hermannio. Nulla fore mutatione facta correxi certissime ἄλλοτ' ἄλλα; incaute Schmidius ἄλλοτ' ἄλλ' αὐ ταρασσέμεν, incautius Beckius ἄλλ' ἄλλοτε ταρασσέμεν; Bothius praeter necessitatem ἄλλω ταρασσέμεν: impudentissima autem interpolatio est in Par. B. φωνῶν ὑπάργυρον, ἄλλα γε χροὶ ταρασσέμεν. Sed reposito ἄλλα desideratur casus quartus, quo aegre careas: ταρασσειν enim nihil aliud est quam κινεῖν, quamquam exemplum ab Hermannio allatum ex Antiopa Euripidis fragm. VI. ταρασσειν μηδὲν ὦν πόλις νοσεῖ, non prorsus simile videtur, quod ibi ταρασσειν de malo dicitur, ut nostrorum *aufstühren*. Haud facile ex praegressis ad ταρασσέμεν suppleas accusativum φωνῶν ὑπάργυρον: verum idem verbum accusativo potietur, ubi ita interpunxeris: εἰ μισθῷ συνετίθου παρέχειν, φωνῶν ὑπάργυρον ἄλλοτ' ἄλλα ταρασσέμεν: *si quidem mercede pacifcebare te praebituram esse (vocem), tuum iam est vocem argento conductam huc illuc movere.* Sic constituta lectione ad παρέχειν more usitato suppletur accusativus φωνῶν. Ceterum Schneiderus in fragm. Pind. p. 111. ἐπάργυρον coniecit ex Hesychii glossa: ἐπάργυρον· μισθωτήν: sed deseri

auctoritas. Nam libri *ὑπάργουρον* cum schol. Aldus cum Bodl. γ. ὑπ' ἄργυρον. Et *ὑπάργυρος* eodem sensu legitur apud Xenophontem. Mox post *ταρασσίμεν* delendam esse distinctionem, ut sequentia prioribus coniungantur, ante me animadvertum. At *Πυθιονίκω* pariter cum dialecto Pindarica ac cum lege carminis pugnat. Scribendum *Πυθονίκω* cum Par. B. et Pauwio, Beckio, Bothio, ut *Πυθόληπτος*, *Πυθόκρατος*, *Πυθόμαντις*, *Πυθόχορηστος*, *Πυθόχορήστης*. Olim Hermannus metrum ita constituebat:

— — — — —

quod fieri non posse quam posthac intelligeret, ipse tutatus est formam *Πυθόνικος* de dial. Pind. p. XI. *Πυθόνικος* quadrifysyllabum esse nequit. Pater vero ipse victor in Pythiis olim renunciatus erat, quod e vs. 49. liquet coll. vs. 13. 14. ubi ob hoc ipsum *ἄμνασεν* scribendum censens e scholiastae verbis: *ἀνέμνησε τὴν πατρίαν ἔστιαν τῶν νικῶν* etc. Non tamen nunc contigit, sed pridem: itaque *τό γέ νυν* pertinet ad *ταρασσίμεν*, *νυν* iam canere debes, *Musa*. Eius me miseret, qui corrigit τὸ νῦν. V. Hermann. ad Aristoph. Nub. 142. nos ad Pyth. III, 66. Quae quam ita sint, universus locus ita scribendus est:

Μοῖσα, τὸ δὲ τῶν, εἰ μισθῶ συνετίθει παρέχειν,
φωναὺν ὑπάργουρον ἄλλοτ' ἄλλῃ ταρασσίμεν
ἢ πατρὶ Πυθονίκω
τό γέ νυν ἢ Θρυσουδαίω.

Vs. 47, 48. *Ὀλυμπία τ' ἀγώνων πολυφάτων ἔχον θοῶν ἀκτῖνα σὺν ἵπποις*. Post *Ὀλυμπία* coniunctio *τε* non habet quo referatur, quum *Πυθοῖ τε* vs. 49. oppositum sit voculis *τὰ μὲν*, quasi dixerit *τὰ δὲ Πυθοῖ γυμνὸν ἐπὶ στάδι*. Cf. ad Ol. VII, 11. Itaque Beckius omisit, credo scholiasten secutus, qui non explicat; sed Schmidius, ut hiatus caveret, *Ὀλυμπίας*. Caveri hiatus debere non dubito: *Ὀλυμπίας* tamen non placet. Edidi *Ὀλυμπίαν*, longe opinor praestantius Schmidiano. *Ὀλυμπίαν* pertinet ad *ἀκτῖνα*, quod quam non intelligeretur, scriptum videtur *Ὀλυμπία*, mox additum τ'. Deinde *ἔχον* novitium est; restitui *ἔχον* ex libris omnibus, cum Beckio et Hermanno.

Vs. 49. *Πυθοῖ τε γυμνοὶ ἐπὶ στάδιον καταβάιντες ἤλεγξαν*. Merito Hermannus praefert scripturam *γυμνὸν*, qua evitatur hiatus quamvis licitus. Glossema est *γυμνοὶ*, ut vs. 14. *τρίτος*; comparet autem in sola Rom. *Γυμνὸν* ceteri tenent omnes, Schol. Ald. Bodl. γ. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. haud dubie etiam Pal. C. quem raro commemorat Schmidius. Sic Isthm. I, 23. *ἐν τε γυμνοῖσι σταδίοις*. In fine versus Par. B. *ἤλεγξαν γ'*, scilicet metri causa. Vs. 50. Bodl. γ. *ἀραίμαν*. Vs. 52. vulgo *ἀνὰ πόλιν*: Bodl. γ. *ἀνὰ πόλιν*, nec aliter Hermannus scribendum censuit. Edidi tamen *ἀμ* constantiae causa, ut Ol. VII, 61. Ibidem *μακροτάτῳ* Gott. Guelph. Par. B. Ven. D. F. minus exquisita. Ante *ἄλβῳ* libri suppeditant *σιν*, recte a Schmidio expunctum.

Vs. 54, 55. *Ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρεταῖς τέταμαι. φθονεροὶ δ' ἀμύνοντ' ἄ - τα. εἴ τις ἄκρον ἐλὼν ἄσυχά τε νεμόμενος αἰνὰν ὕβριν*. Corruptionis haec arguuntur tum diviso vocabulo *ἄ - τα* tum hiatus turpissimo *ἄτα* εἰ. Utrumque tollit lectio Romanae,

φθονεροὶ δ' ἀμύνονται
ἄτα. εἴ τις ἄκρον ἐλὼν κ. τ. λ.

per synizesin coalescentibus ultima vocis *ἄτα* vocali et diphthongo *εἰ*. V. de metr. lib. III, cap. XVIII. Sensus videtur: *Invidi coercentur damno*, hoc est, dum aliis detrudere volunt, sibi maximam creant incommoditatem, ut docetur Pyth. II, extr. Audacior coniectura Hermanni, *φθονεροὶ δ' ἀμείνονται*. *Εἰ γὰρ τις* etc. Si quid mutandum superest, ego scripserim: *φθονεροὶ δ' ἀμείνονται*. *Ἄλλ' εἴ τις* etc. Vs. 55. vulgo *ἄσυχά τε*; metrum postulat *ἄσυχᾶ*, quod vidit Hermannus. Cf. Nem. VII, 82. Par. B. *ἡσυχῶς*,

Ald. Rom. Gott. Guelph. Ven. B. D. F. ἠουχία, credo etiam ceteri. Initio vero versus 54. ξυναῖσιν ἀμφ' habent Ald. Ven. B. eximie, ubi post τυραννίδων puncto distinguas. Sed vereor ne casu exciderit δ', etiam in Eodl. γ. et Ven. F. omissum, licet in hoc certe sit ξυναῖσι cum puncto: quae ipsa lectio suspicionem auget forte omissum δ' esse.

Vss. 56—58. Μέλανος ἂν ἔσχατιαν Καλλίωνα θάνατον ἔσχεν, γλυκυτάτη γενεῖ Ἐυώνυμον κτεάνων κρατίστην χάριν πορών. Omnes libri μέλανος δ', excepto Ven. F. qui μέλανοι. Δε, quod Schmidius deleuit, insititium esse parum videtur probabile. Immo quum δε legitimum sit in apodoti tum apud poetas inde ab Homero tum apud ipsos profae scriptores Atticos, praesertim post εἰ, ἐπεὶ et similia in protasi posita; cum priori schol. et Hermanno metri causa scribendum μέλανα δ'. Mox Schmidius θανάτου, ex altero schol. hiatus neutiqum ferendo: retinimus θάνατον, quod libri omnes praebent cum priori schol. Neque ἂν structurae et menti poetae convenit, de quo Hermannus monuit; verum est ἂν ἔσχατιαν, repositum ex Ald. et Rom. Superest vitium metri, quod pro brevi ultima vocis θάνατον longam requirit. Ea ut restitueretur, posui θανάτον γ', in subsidium vocans decantatum illud fulcrum a sententia hic quidem non alienum, a Pindaro tamen vix profectum. Nondum igitur manum poetae affecuti sumus: ac menda in voce ἔσχεν latitare videtur. Nunc nihil mutavi, quam quod scripti ἔσχε: nam N paragogico poeta ante mutam cum liquida non utitur ad producendam syllabam. Sed ἔσχε prorsus displicet vel ob praegressi ἔσχατιαν Ionum nimis affinem, et credo interpolatoris est, lacunae explendae causa petatum e vicinia (vs. 48.), quemadmodum passim factum docui ad Pyth. IV, 225. Neque id in omnibus libris comperet: quippe Ald. Gott. Guelph Par. A. θάνατον ἐν γλ. At Ven. B. ἔσχεν ἐν γλ. Pindarus post θάνατον atque ante γλυκυτάτη verbum posuerat nescio quod Isondiacum aut trochaicum a consona incipiens. Praeterea Ven. D. F. κάλλιον ἀθάνατον; Par. B. καλλίω. Par. A. γλυκύτατι. Vs. 58. ad εὐώνυμον κτ. κρ. χάριν intellige τὸν ἑαυτοῦ θάνατον cum schol. Sequens epodus vitiis libera est, neque Pauwii, Bothii aliorumque coniecturis vexari debebat.

P Y T H. XII.

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 5 - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘

Vs. 2. Ἄτ' ὄχθαις ἐπι μαλοβότου. Doricum reposuit Heynius; reduxi μηλοβότου ex libris omnibus. Par. A. ὄχθους. Vs. 3. plurimi codices εὐδματος, quod quum metro non conveniret, in Par. B. pessime scriptum est ἐς σῶμα. Ibidem Schmidius ὦ ἄνασσ': at femininum est ὦ ἄνα, notante Hermanno ex Eichstadii quaest. philologg. Spec. p. 21 sq. contra Ilgenium ad Hymn. Hom. p. 517. Vs. 4. abest a Par. B. Vs. 7.

vox Γοργόνων desideratur in Bodl. γ. Gott. Par. A. Ven. B. D. F. Vs. 8. διαπλέξαισ' in pluribus comparet libris: Ven. F. διαπλέξαις; Ald. Guelph. Ven. B. D. διαπλέξασ'. Vs. 11. libri αὔσε, αὔσε, αὔσε: Heynius Beckiusque ex schol. ediderunt ἄνυσεν, quod habet Par. B. a m. sec. Sed scribendum ἄνυσεν ob metrum. Hom. Hymn. in Mercur. 337.

Κυλλήνης ἐν ὄρεσι, πολὺν διὰ χῶρον ἀνύσας.

Vs. 12. Εἰναλίη Σείριφω λαοῖσι τε μοῖραν ἄγων. Media vocis Σείριφος syllaba corrigi nequit: itaque corrupta haec verba sunt. Ab Hermanno corriguntur in hunc modum: εἰναλίη τε Σείριφω ταῖσι τε μοῖραν ἄγων, ut ταῖσι referatur ad Gorgonas. Sed vera lectio haec: εἰναλίη τε Σείριφω λαοῖσι τε μ. ἄ. Disyllabum est λαοῖσι, quod quum metrici non intelligerent, eiecerunt τε ante vocem Σείριφω, pronunciantes Σείριφω. Contrahendi licentia quam late pateat apud Pindarum, monstravi de metr. lib. III, cap. XVIII. Confer imprimis τετραῶριος (τετραωρίας) Ol. II, 5. Ἰωσφόρος (ἰωσφόρος) Isthm. III, 42. αἰδαῖς (ᾠδαῖς) Nem. XI, 18. Eodem modo igitur λαοῖσι synizesin patitur et Λαομεδορτίαν Isthm. V, 27. Huc pertinent etiam Μενέλας, Ἀρκεσίλας, Μενέλα, Ἀρκεσίλα etc. evanescens sono O et retento A in Dorica quidem dialecto. Contra in Attica evanuit A, et sonus O auctus est, λεώς, Μενέλεως, Ἀρκεσίλεως, etiam Ἀμφιάρους, alio contractionis genere: nam ε̄ ante ω̄ multum fere in his vocibus est, quippe absorptum a seq. ω̄; unde toni locus plane singularis et usus poetarum terminationem ε̄ως pro una syllaba computantium frequentissime. Cf. Hermann. de em. rat. Gr. Gr. p. 24.

Vs. 21. Ἴητοι τότε θεσπέσιον Φόρκοι ἀμαύρωσεν γένος. Quum Ionici genitivi in οῖο ultima non elidatur, cum Hermanno ad Orph. p. 722. restitui Φόρκοιο μαύρωσεν. Idem restitui Isthm. III, 66. ubi vulgo ἐρδοῖ ἀμαυρώσαι, agnoscent Plutarcho de aud. poet. c. 4. ut nunc quidem scribitur: sed μαυρώσαι habuit schol. τὸ δὲ ἀμαυρώσαι (lege μαυρώσαι) ἐλοτῶσαι ἔστιν. Ἡσιόδος φησι. Πῆτα δὲ μιν μαυροῦσι θεοί. (Orp. et D. 325.) Neque aliter in fragm. Pind. ap. Athen. XII, p. 512. D. μηδὲ ἀμαύρου τέρωιν ἐν βίῳ, ubi ipsum μηδὲ litteram ε̄ non elidens scribendum docet μαύρου. Vs. 16. libri omnes σὺλησας, quod recte mutavit Heynius. Vs. 19. vulgo αὐλᾶν: germanum αὐλῶν primus probavit Schmidius, et firmant Ald. Gott. Guelph. Par. A. B. Ven. B. D. F. Αὐλᾶν vitium est Romanae.

Vs. 23, 24. Ὀνόμασεν κεφαλᾶν πολλῶν νόμον Εὐκλεῖ, λιοσσοῦν μνιστῆρ' ἀγώνων. Cum Beckio edidi πολλῶν ex Gott. Guelph. Par. A. B. Mox recte Scholiafles, Beckius et Hermannus εὐκλεῖ iungunt voci μνιστῆρα; unde mutavi interpunctionem. Ald. Bodl. γ. Par. A. λιοσσοῦν. Gott. πρηστῆρ' ἀγ. Πρηστῆρες Apollonio Argon. IV, 777. sunt solles, quod si de tibiis inflatis dictum putes, non de mea sententia putaveris. Μνιστῆρα Pindarus vocat primitiva vocis significatione, ut Nem. I, 16. Bodl. γ. Guelph. Ven. B. D. F. μνηστῆρ'. De lectione θαμά vs. 25. dixi ad Ol. VII, 11. Vs. 26. cod. schol. cum Guelph. νάισσι. Par. B. πόλιν. Etiam Scholiafles aliquis putet legisse πόλιν et καλλίχορον, quum interpretatur: ὅτινες οἱ κῆλαμοι οἰκοῦσιν εἰς τὴν τῶν Χαρίτων πόλιν, τουτίσσι τὸν ὄρχομενόν.

Vs. 29, 30. Ἐκ δὲ τελευτάσει νιν ἦτοι σήμερον Δαίμων. Locus interpretibus iure difficilis videtur: quid tamen velit poeta, haud ambiguum. Vicerat Midas, sed non sine molestia, quum casu fracta tibia esset, ut tradit schol. Igitur poeta tale quid effari volebat: Si qua est mortalium felicitas, non sine labore offertur; sed hodie sane deus tuam fortunam adiuvit. Hic ut verborum sensus sit, uno apice immutato scribe, ἐκ δὲ τελευτάσειν νιν vel potius ex more poetae ἐκ δ' ἔτελ. νιν, ac pro voce ἦτοι lege ἦτοι cum inflexo, hoc est ἦ, quo in media sententia Pindarus utitur Ol. XIII,

61. ἢ πόλλ' ἀμφὶ κρουνοῖς, Pyth. IX, 22. ἢ πολλὰν τε καὶ ἀσίχμον etc. Quibus locis ut ἢ pertinet ad πολλὰ et πολλὰν, ita ἢτοι hic spectat ad adverbium σάμερον. Et metrum et sensum evertit lectio Par. A. ἐκτελευτάσει νῦν. τό γε μόρσιμον οὔπω φηκτόν, ἀλλ' ἔσται χρόνος ἢτοι σάμερον δαίμων οὔτος ὃ κ. τ. λ. Ceterum ἢτοι sunt qui scribant, etiam ubi ab ἢ formatur: quibus ego non assentior. Mox τὸ δὲ μόρσ. legunt Schol. Gott. Par. B. minus eleganter.

Vss. 30 — 32. Ἀλλ' ἔσται χρόνος Οὔτος, ὃ καὶ τιν' ἀελπίτια βυλῶν Ἐμπαλιν γνώμας τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω. Si loci tenorem spectes, non aliud dicere poetam posse invenies quam hoc: *Quod fatale est, nemo effugerit; neque tu infausum casum evitare potuisti. Sed tempus tamen aliquod esse potest et erit, quo, quod expectes, id quidem non concedatur, quod neutiquam speres, id vero contingat. Quemadmodum tu illud non expectaveras, ut fortuito malo affictarere, sed ab hac parte securus eras: nihilo minus isto infortunio circumventus es. Contra quum fatali hoc casu laborares, desperabas iam de victoria: ecce vero praeter opinionem haec ipsa contigit.* Hoc ita poeta expressit: ἀλλ' ἔσται χρόνος οὔτος (erit tempus eiusmodi), ὃ καὶ ἔμπαλιν γνώμας τὸ μὲν δώσει, τὸ δ' οὔπω: τὸ μὲν δώσει, quippe bonum, quod non expectaveras: τὸ δ' οὔπω δώσει, quippe bonum, quod expectaveras. Hactenus cedit prospere: supersunt illa τιν' ἀελπίτια βυλῶν. Schol. exponit: τὰ ἐν ἀελπιστίᾳ κατωστήσους, ut τινὰ sit neutrum plurale casu quarto, quod nemini arridebit. Alii τινὰ pro singulari masculino habent, *aliquem*; et βύλλειν τινὰ ἀελπίτια Heynius in varia lectione interpretatur *percutere aliquem sive opprimere in sperato*, parum apposite ad Midae victoris fortunam, quam necesse est respici. Sed in annotationibus idem aliam rationem sequitur. Ego cum Bodl. γ. et Gott. scribo τιν' ἀελπίτιαν βυλῶν, *aliquid inexpectatum obiciens, ἀελπτόν τι*. Τινὰ ne parum lyrice additum putes, confer Nem. 1, 13. σπειρέ νῦν ἀγλαΐαν τινὰ νύσσω. Futuro ἔσται Pindarus utitur in sententia generali, ut Ol. VIII, 53. τερπνὸν δ' ἐν ἀνθρώποις ἴσον ἔσσεται οὐδέν. Ita mihi verba et intelligenda et constituenda videntur. Quid alii censuerint, non narro distinctius; in commentariis doctorum quaerant studiosi, si forte meliora inveniant.

NOTAE CRITICAE IN NEMEA.

N E M. I.

Strophae.

- ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 5 ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘

Epodi.

˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘

Inscriptio vulgaris est ἄρατι, ex nullo ducta libro. Edidi ἵπποις ex Ald. Par. A. Gott. In Rom. neutrum comparet.

Epodorum versus primus ab Hermanno ita describitur, ut dimeter trochaicus a subsequenti separetur numero, subsequens autem numerus non penthemimeris dactylica sit cum cretico, sed hephthemimeris,

˘ ˘ ˘ - - ˘ ˘ - -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘

Nos de causa certissima coniunximus, et pro hephthemimeri dactylica metrum posuimus hoc:

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘

In tribus prioribus epodis dubia res est, ut ostendunt hi versus:

Σικελίαν πίεραν ὀρθώσιν κορυφαῖς πολίων ἀφνεαῖς.

Πολυπόνων ἀνδρῶν. ἐγὼ δ' Ἡρακλῆος ἀντέχομαι προφρόνως.

Ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλκίους συν ὀπλοῖς ἀθροοὶ ἔδραμον.

Quippe antepenultima versus syllaba anceps his locis est; quum tamen productio in ἀφνεος, πρόφρων, ἔδραμον Pindaro usitatior sit, nostram descriptionem praestare arbitror. Sed tertia epodo offendit hiatus rarissimus ἀθροοὶ | ἔδραμον, natus haud dubie ex turbato

ordine verborum, quo ducit lectio Bodl. γ. Par. A. Ven. D. Med. B. Aug. C. ἔδραμον ἀθρόοι. Verum assecutus est Hermannus rescribens: χαλκίοις ἀθρόοι σὺν ὅπλοις ἔδραμον. Superest quarta epodus, qua in constituendo primi versus metro usus non sum, quod corruptione manifesta laborat istud σχὲν ἀεὶ, ab editoribus repositum repugnantibus antiquis libris. Cf. Hermann. de dial. Pind. p. XVI. Duo tantum codices, Bodl. γ. et Gott. praebent σχεῖν ἀεὶ, pro quo dicendum fuisse ἔξειν ἀεὶ, ut vs. ult. αἰνήσειν, Hermannus monnit; at Ald. Rom. Par. A. B. Med. A. B. habent χρόνον σχερῶ, Aug. C. neque σχεῖν ἀεὶ, nec σχερῶ, sed puncta offert lacunam indicantia; e Ven. D. nihil refertur. In scriptura σχερῶ latere ἐν σχερῶ vidit Hermannus, neque aliud interpretatur schol. ὅτι καὶ τοῦ λοιποῦ αὐτὸς ὁ Ἡρακλῆς ἐν εἰρήνῃ καὶ ἡσυχίᾳ διατελέσει. Ἐν σχερῶ est Nem. XI, 39. Isthm. V, 21. Iam quum metro non satisficeret scriptura, Hermannus pro sua ratione verba ita transposuit:

ἔνεπεν· αὐτὸν μὲν ἐν εἰρήνῃ τὸν ἅπαντα χρόνον καμάτων
ἐν σχερῶ ἡσυχίαν μεγάλων ποιῶν λαχόντ' etc.

ego vero pro mea ordinem verborum hunc in modum commutandum iudicavi:

ἔνεπεν· αὐτὸν μὲν ἐν εἰρήνῃ καμάτων μεγάλων ἐν σχερῶ
ἡσυχίαν τὸν ἅπαντα χρόνον ποιῶν λαχόντ' etc.

quod nihilo deterius illo. Nempe explicationis causa transposita vocabula erant, ut intelligeretur coniungendum esse ἡσυχίαν καμάτων μεγάλων.

Vs. 13. Ἐγχεῖε νῦν ἀγλαΐαν τινὰ νύσῳ. Sic Ven. D. Gott. Par. A. Aug. C. E. et Bodl. γ. hic tamen νῦν scriptum praebet. Med. B. ἀγχεῖε νῦν, Ald. Rom. Par. B. Med. A. νῦν ἔγχεῖ, omnes contra metrum. Schnidius correxit νῦν ἔγχεῖ, Mingarellus ἔγχε νῦν. Ego scripti σπείρε νῦν, de quo audi Hermannum: „Ἐγχεῖε metro repugnat, ubique collocaetur. Neque illud scholiastes habuit, qui ita scribit: ἐκπεμπε τοίνυν, ᾧ Μοῦσα, καὶ σπείρε λαμπρότητα τινὰ τῇ νήσῳ τῇ Σικελίᾳ. Qui si scripisset, σπείρε καὶ ἐκπεμπε, non posset dubitari, quin σπείρε a Pindaro profectum esset. Tamen ut ne sic quidem aliud olim quam σπείρε νῦν ἀγλαΐαν τινὰ νύσῳ lectum arbitrer, tum id me movet, quod hoc σπείρε eiusmodi est, quod non ad aliud vocabulum illustrandum adhiberi, sed ipsum explicari a scholiaste debuisse videatur; tum quod scholiastes etiam alibi Pindaricum vocabulum addito καὶ post explicationem suam ponit, ut ad illa Nem. IX, 7. (vulg.) γλυκὺν ὕμνον πράσσετε, ubi sic scribit: διανύσατε καὶ πράσσετε τοὺς ἡδυνάτους διὰ λόγων ὕμνους. Itaque recte Beckius σπείρε recepit.“ Conferrī potest Nem. VIII, 39. μομφάν δ' ἐπισπείρων ἀλιτροῖς. Paullo supra vs. 11. μεγίστων est in Bodl. γ. Par. A. Gott. Ven. D. Med. B. Vs. 14. χαίτας est in Gott. Par. A. Bodl. γ. Ven. D. male. Cf. Iliad. α, 524. 527. Vs. 15. Med. A. πίησαν. Vs. 16. Gott. Bodl. γ. Ven. D. Aug. E. χαλκέντεον contra analogiam sermonis; nam ab ἐντος descendit χαλκέντης, ut a γένος ευγενής, ab ἔτος διετής, ab εἶδος ἀνθρωποειδής. Vs. 17. alter schol. Ald. Par. B. Med. A. B. ἔ' ἅμα, quod non probō. V. ad Ol. VII, 11. Vs. 18. Ald. interpungit post ἐπέβαν, et legit λαβῶν. Hoc etiam Med. A. et Par. B. suppeditant, hic supra adscripto βαλῶν. Post ἐπέβαν Rom. quoque distinguit. Equidem omnem sustuli interpunctionem, quia aut ἐπέβαν καιρὸν πολλῶν οὐ ψεύδει βαλῶν (τὸν καιρὸν), aut ἐπέβαν πολλῶν βαλῶν (πολλὰ κατὰ) καιρὸν iungendum est, ita ut βαλῶν et ἐπέβαν ad idem obiectum referenda interpunctione separari non debeant. Καιρὸν p. κατὰ καιρὸν dictum Pyth. I, 81.

Vs. 24. Αἰλόγης δὲ μεμφομένοις ἐσλὸς ὕδαρ καπνῶ φέρειν. Ἐσλὸς metrum non fert, nisi ὄ pro ὀ positum antiquo usu in Atticis inscriptionibus ante Euclidem pervulgato flatuas. Aristarchus ap. Schol. καταλείπεται δὲ τῇ ἀρχαίᾳ σημασίᾳ τὸ ἐσλός, ἢ γὰρ (ita

cod. Aug. E.) ἀντίστροφος ἀπῆται τὸ ὕ. Reposui ἐσλὸς constantiae causa ex Par. B. Med. A. Male schol. ἐσλώς, Gott. ἐσλὸν, Aug. E. Bodl. γ. Gott. Ven. D. καπνόν.

Vs. 27, 28. Βουλαῖσι δὲ φρήν, ἐσόμενον προῖδεν, Συγγενὲς οἷς ἐπιεται. Post προῖδεν libri veteres non interpungunt; itaque comma delevi cum Hermanno. Sensus: *Mens consilio agit, si cui a natura datum, ut futura praevideat.* Vs. 13. plurimi codd. κατακρύψας, Med. A. κατακρύψαις supra scripto ας, fortasse et alii.

Vs. 35. Ὡς ἐπεὶ σπλάγγων ὑποματέρος κ. τ. λ. Ἐπεὶ nec structurae convenit neque agnoscitur a schol. metricae fulciendi causa illatum videtur. Correxī ὡς ἄρα σπλάγγ. cum Hermanno. Nem. V, 29. 30. φρεῖσταν δὲ ποιητὸν συνέπαξε λόγον, ὡς ἄρα νυμφείας etc. qui locus prorsus similis. Schol. explicat ὥσπερ, unde coniicias ὡς τε περ, quod non placet. Sed fortasse Pindarus scripsit: ὡς τ' ἄρα. Od. XIII, 72. οἷς τ' ἀνὰ βωμῶν θεῶς κοιτάζατο νύκτ' ἀπὸ κείνου χρήσιος, ὡς τε οἱ αὐτὰ etc. Paulo post Med. A. B. Δηητάν. Vs. 39. βασιλεία metrum pessumdat. Hermannus audacter corrigit, καὶ βασιλεία θεῶν: Heynius βασιλεία scribendum coniicit. Verum est βασιλέα: ut enim ierὸν, ἱέρειν, ἱερέα (v. ad Pyth. IV. init.), ita βασιλεὺς, βασιλεία, βασιλέα, quod trisyllabum, ut quadrisyllabum Θεοιδέα ap. Hom. Quippe quemadmodum ex hoc fit Θεοειδῆ, ita ex illo βασιλῆ, quo usus est Sophocles in Iphigenia ap. Hesych. h. v. Vs. 45. μάρψας est in Ald. Bodl. γ. Gott. Ven. D. Med. A. B. μάρψαις in Rom. credo etiam in ceteris. Vs. 46. Med. B. ἀρχομένας.

Vs. 48. Ἐκ δ' ἄψ' ἀτλήτων δέος. Δέος interpretis est, ut recte iudicat Hermannus. Reposui βέλος ex Bodl. γ. Gott. Par. A. a m. pr. Ven. D. et schol. qui exponit κακόν. Vs. 50. recte Hermannus correxit ὅμως. Ibidem ὀρούσαις est in Med. B. Ven. D. Aug. C. ὀρούσας in Ald. Rom. Med. A. de ceteris non liquet. Vs. 52. φάσγανον omittunt Aug. C. Med. B. et Ven. D. hic et γυμνοῦ habet. Sed Bodl. γ. φάσγανον τινάσων, Ald. Rom. Par. B. Med. A. ξίφος ἐκτινάσων. Receptam lectionem tenet Par. A. cum Gott. Vs. 56. Aug. C. οἶδε, vs. 58. Gott. πολύγλωσσον, Med. A. παλίγλωσσον.

Vs. 66. Φῶς ἔνιν δώσειν μόρον. Hermannus: „Locus hic plane barbarus est, nisi emendatione adiuvetur. Qui de illis, quos Hercules interfecit, agi hic censent, iis triplex corrigendi via patet, ut aut τινὶ στείχοιτι, aut τῶ cum Pauwio et Mingarello, id est, ᾧ scribant, aut denique, quod Beckius fecit, τῶ ἐχθροτάτῳ μόρω legant. Equidem omnino τῶ ut a Pindaro profectum patem, adduci non possum, quum propterea quod eiusmodi diphthongorum correptiones in ultima dactyli syllaba, quae clarius quam media exauditur, nonnihil offensionis habent, praesertim in verbo monosyllabo, tum propter illud vitium, quod his correctoribus omnibus commune est. Verissime enim Heynius observavit, ἐχθροτάτον μόρον languere. Nam cur tandem acerbius sit ab Hercule quam a quovis alio interfici? aut quale illud tam dirum supplicii genus fuit, quo Hercules magis quam alii viri fortes metuendus esset? aut qui denique sunt isti, in quos crudelius quam in tot alios saevierit? At enim Antaeus et Busiris, quos scholiastes intelligit, non luere profecto inter eos, qui prae aliis miserabili exitu uterentur. Neque vero Gigantes, si quis forte hos intelligendos putet. Quae quum ita sint, ego maiore interpunctione post ἀνδροδίκας constituta locum levissima, immo paene nulla mutatione facta ita restituendum arbitror: Καὶ τινὰ σὺν πλαγίῳ Ἀνδρῶν κόρω στείχοιτα τὸν ἐχθροτάτον Φῶσεν ἔνιν δώσειν μόρον.“ Hoc reposui, nisi quod φῶσε ἔνιν scripsi. Nam leni aspiratione gaudet vocula, nec assumendum N paragogicum, quum ne ante οἷ quidem assumatur apud Pindarum, ut passim dictum. De illo ἔνιν v. ad Pyth. IV, 36. Pergit Hermannus: „In scholiis certe occurrunt haec, quae emendationem nostram confirmant: εἰπεῖν (scribe εἶπερ) αὐτῶ καὶ τοῦτο ὁ μαντευόμενος Τιρρσίας. Lo-

quitur autem Pindarus non de iis, quos Hercules occiderit, verum de Nesso, qui ipsi Herculi fraudulenta malitia crudelissimum mortis genus paraverit. Ita nihil usquam in toto loco barbarum, contortum, languidum; omnia clara, perspicua, nervosa. Ceterum δῶσειν μόρον, ut II. 4, 571. παιδί δόμεν θάνατον. Nec denique καὶ γὰρ, quod sequitur, in offensu est. Hoc enim non ad proxime praecedentia, sed ad summam vaticinii spectat. Exposuisse Tiresiam narrat fata Herculis, quae ille interfecturus monstra esset, et a quo ipsi mors immineret. Iam rerum ab Hercule gestarum aliquod exemplum allaturus, Etenim, inquit, Gigantes ille superabit: nec mortis mentionem factam oblitus, inter deos eum receptum iri praedicat. Postremo quaero, cur Pindarus toties οἷ usurpaverit, duobus autem locis ἴν. Quippe vs. 61. in eadem periodo praecesserat οἷ de Amphitruone dictum; apte igitur, ubi Hercules significandus est, variatur praepositio. Pyth. IV, 56. autem non modo hiatus evitatur in secunda theses dactylicae quamvis licitus, ubi ἴν reposueris, sed ingrata etiam repetitio soni eiusdem: nam vs. 37. statim redit οἷ. Vs. 69. huius carminis male μὲν habetur in Gott. Bodl. γ. Par. A. Ang. C. Vs. 70. cum Rom. interpunxi post ἐξάιρετον, et comma post δῶμασι vs. 71. delevi eadem duce, suffragante et metro et sententia. Vs. 72. edidi Δι, de quo v. ad Ol. XIII, 102. Pro voce δόμεν male γάμον exhibent Bodl. γ. Gott. Par. A. Ven. D. et αἰνήσει Aug. C. Taceo de coniecturis Pauwii, Wakefieldi, Bothii et aliorum.

N E M. II.

∪ √ √ ∪ ∪ - ∪ ∪
 - √ ∪ ∪ - ∪ - ∪ - ∪
 × ∪ √ ∪ ∪ - ∪ × ∪ √ ∪ ∪ - -
 × ∪ ∪ √ ∪ ∪ - ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ - × ∪ √ ∪ ∪ - ∪
 5 √ ∪ ∪ - ∪ √ ∪ ∪ - ∪

Vs. 4. Καταβολάν ἱερῶν ἀγώνων νικαφορίας δέδεται πρώτον Νεμεαίου. Ald. Par. B. Med. A. πρώτα, unde Heynius coniecit πρώταν probante Bothio. Hoc reposui ut verum. Vss. 6—8. Ὀφείλει δ' ἔτι, πατριάν ἔϊπερ καθ' ὁδόν νιν εὐθύπομπος Ἀίων ταῖς μεγάλας δέδασκεν κόσμον Ἀθάνας κ. τ. λ. Ὀφείλει hoc loco impersonale est, hoc sensu: *Opportet Timonoi filium etiam Pythiis Isthmiisque vincere, quandoquidem Nemeae victor renunciatus est.* Neque enim Τιμονόου παῖδα coniungi potest sequenti ἔστιν εἰκόσ, quod statuisse videntur qui cum codice scholiastae legebant παῖδα δ' ἔστιν εἰκόσ. Ille vero ulius vocis ὀφείλει, quem in lyrico facile fero, quum interpretibus insolens visus esset, Hermannus coniecit ὀφέλλει: ὁ Ζεὺς ὀφέλλει Τιμονόου παῖδα, ὥστε δρέπεσθαι etc. *auget eum et cumulat virtute*, ut ὀφέλλειν οἶκον Odyll. ξ, 233. ο, 21. quae ratio, praeterquam quod contortior videtur, eo mihi nomine displicet, quod Iupiter pro subiecto est, cuius tantum veluti in transitu mentionem poeta fecerat, vs. 3. Διὸς ἐκ προουμίου, vs. 5. ἐν πολυμήνῳ Διὸς ἄλσει. Quae verba mentem sive audientis sive legentis haud perinde advertunt, quam debet subiectum. Accedit, quod ita potius dicendum poetae erat: *Spes est ex prospero initio, eundem Iovem posthac quoque laeta praestitutum Timodemio esse.* Nec probabile est παῖδ' in nominativum παῖς mutandum esse. Itaque

vulgatam retineo. Male Schol. Ald. Rom. Bodl. γ. Aug. C. Par. B. δέ τι; ceteri δ' ἔτι. Statim post vulgo legitur εὐθύπομπος: Bodl. γ. εὐθύπομπής ex interpolatione metrici ac contra analogiam sermonis; tamen haec vox in lexicis recepta est. Peius etiam Ven. D. εὐθύπεμπής. Sed mutato accentu edidi εὐθύπομπός ex schol. et Ald. praeceunte Beckio. Sic in adiectivis et substantivis activae significationis παραπομπός, προπομπός, νεκροπομπός, ad quae conf. H. Steph. Thef. L. Gr. T. III, p. 208. G. Alia res est in pallivo θεόπομπος Pyth. IV, 69. Postremo pro vulgato δέδωκεν exhibeo δέδωκε deleto N paragogico cum Gott. Par. A. Ven. D. Med. B. nam thesū baleos quum ancipitem hoc loco Pindarus constituisset, non opus erat id assumere. Mox vs. 11. ὄρειδν lectio est vetustissima, pro qua Crates coniecit θερειδν Scholiastae recte damnatum, non Heynio. Vs. 12. probabile est praeferendam scripturam Ἰσαρίωνα, ut Isthm. III, 67. quae est in Par. A. Med. B. quatuor syllabis pronuncianda. Huc redit etiam Eustathii lectio τηλόθῃ Ἰσαρίωνα: quam cave mutes in τηλόθῃ Ἰσαρ. mensura enim obest. Scripturam Ἰσαρ. ex Schol. Nem. Prolegg. citat Schmidius: sed neque Heynius neque ego invenimus.

Vs. 16, 17. Ἀχάριαι δὲ παλαίφατον Εὐάνορες. Et doctior lectio et antiquior παλαίφατοι, quam recepi ex Gott. et schol. Vs. 19. πάρ μὲν est in Med. B. Par. A. τὰ μὲν in Ald. Bodl. γ. Aug. C. Ven. D. Gott. Παρνασῶ edidi ex Ald. Rom. Gott. et schol. post quam vocem dele comma temere relictum ex prioribus editionibus.

Vs. 23, 24. Τὰ δ' οἴκοι μύσσον ἀριθμῶ ἄως ἀγῶνι. Ἀριθμῶ genitivus minime Pindaricus, et languet ἀριθμῶ (secundum numerum ampliora), quod est in Ald. Gott. Verum est ἀριθμοῦ in Bodl. γ. Par. A. Aug. C. in quo supra adscriptum ῶ. Idem expressit schol. τὰ δὲ οἴκοι, ἐν ταῖς Ἀθήναις, μείζονά ἐστιν ἢ ἀριθμῆσθαι. οἶον ὑπερβαίνει πάντα ἀριθμὸν ἢ ἐνίκησεν οἴκοι. Amat Pindarus hoc genus dicendi hyperbolicum, ut Ol. II, extr. XIII, 44. Postremo vs. 24. vulgo Τιμοδήμω legitur, ut pendeat ab ἐνκλέει νόστῳ. Sed est dativus Τιμοδήμῳ, quem praebent Ald. Par. A. et schol. iungendum verbo κομᾶτε, ut Pyth. IX, 92. Isthm. VI, 20. notante Hermanno. Med. A. κομᾶτετε.

N E M. III.

Strophae.

- 4 0 0 - 0 - 0 1 0 0 - 4 0 0
 1 0 - 0 - 0 0 0 - 0 - 0 0 0 0
 x
 0 0 1 0 0 - 0 - 1 0 0 0 0
 0 1 0 - x 0 1 0 0 - 0 - 1 0 0
 5 - 1 0 - 0 - 0 0 0 1 0 0 -
 - 1 0 - 0 1 0 0 0 0
 1 0 - 0 1 0 0 - 0 - 1 0 0
 0 0 1 0 0 - 0 - 0 1 0 - 0 - 0

E p o d i.

$\bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup - \bar{x} \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{x} \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup$
 $\bar{x} \cup \bar{\iota} \cup \cup - \bar{x} \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup$
 $\bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \bar{x} \cup \bar{\iota} \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup$
 $\cup \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \bar{\iota} \cup \cup$

Huius carminis versus omnes syllaba ancipiti et hiatu distincti sunt. Epodi primus versus paullo longior metro carere sciolo cuidam visus est, quum tamen sit numerosissimus. Hermannus in tres dispescit versus, quorum hic debet numerus esse:

$\bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup - -$
 $\cup \bar{\iota} \cup \cup - \cup \cup - \cup \bar{\iota} \cup \cup \bar{\iota} \cup \cup -$
 $\cup \bar{\iota} \cup - \bar{\iota} \cup \cup$

neque ego infitior fieri hoc posse: verum quum nulla anceps, nullus hiatus sit, probabile non est tres hos numeros ita dividendos esse, praesertim quum ceteri omnes hiatu et ancipiti accurate distincti sint.

Vs. 7. *Ἀθλονικίας δὲ μάλιστα αὐοῦδαν φιλεῖ*. Constantiae causa contra libros omnes scripsi *ἀθλον*, quamquam Pindarum *ἀσθλον* dedisse persuasum habeo. V. ad Ol. VII, 67. Ad genitivum *ἀθλονικίας* quum parum eleganter repetendum sit *πρῶτος*, edidi *ἀθλονικία*. Nominativum praebent Schol. Bodl. γ. Gott. Par. A. Aug. C. Med. B. Praeterea Par. A. *ἀσθλονικία*, Ven. D. *ἀσθλονικίας*, sed in hoc *εἶ* est in litura, schol. *ἀσθλονικία*. Ita frequenter in lapidibus *Νεικόμαχος*, *Νεικίας*, *Νεικηφόρος* etc. Contraria confusio notatur ad Pyth. IX, 32.

Vs. 10. *Ἄρχε δ' οὐρανῷ πολυνεφέλα κρέοντι, θύγατερ*. *Οὐρανῷ*, genitivus non Pindaricus, et *πολυνεφέλα* fluxit ex Rom. sed Ald. et Schol. Eurip. Hecub. 684. habent dativum *οὐρανῷ πολυνεφέλα*, atque ita haud dubie legit Aristarchus, cuius nota non aliter intelligi potest. *Καὶ ὁ μὲν Ἀρίσταρχος*, scholiastes ait, *Οὐρανοῦ θυγατέρα τὴν Μοῦσαν δέδεκται, καθάπερ Μίμνεμος καὶ Ἄλκμῶν ἱστοροῦσιν*. Neque aliter Ammonius: *Ὁ δὲ Ἀμμώνιος προστίθῃσιν, ὅτι διὰ τοῦτο κρέοντα κέκληκε τὸν Οὐρανὸν, ὅτι πρὶν Κρόνον βασιλεῦσαι οὗτος ἐβασίλευεν*. Nempe coniunxerunt veteres: *θύγατερ κρέοντι οὐρανῷ πολυνεφέλα*, ut dativus esset pro genitivo. Sed satis liquet, *οὐρανῷ πολυνεφέλα κρέοντι* non pendere a voce *θύγατερ*: vanae enim hae verborum ambages forent. Potius aut *θύγατερ* simpliciter est *puella*, quippe Musa, ut ap. Sophocl. Oed. R. 1102. ubi v. Bruuck. aut *θυγάτηρ* vocatur Musa eius, quem modo in praecedentium verborum contextu appellaverat, *οὐρ. πολ. κρ.* Ut est, haec ultima verba coniungenda illis *ἄρχε δόκιμον ἕμνον*: itaque dativus certe requiritur. Iam librorum vestigiis insistentes ubi *οὐρανῷ πολυνεφέλα κρέοντι* scribamus, duplex institui interpretatio potest: altera, ut hymnum canere Urano regi Musa dicatur, filia eius secundum Alcmanem et Mimnermum; altera, ut *οὐρανῷ πολυνεφέλα κρέων* Iupiter sit, et *κρέων* dativum sibi adiungat, ut *ὑπέρτης τινι* et similia. In posteriori sententia esse videtur Hermannus de dial. Pind. p. XII. si eius verba recte intelligo, et confert *οἰκῆν οὐρανῷ* Nem. X, 58. parum quidem apte. Sed prius non licet, quod Musam, ut Uranum caneret, poeta hortari neutiquam hoc loco poterat: Iupiter enim canendus est Nemeorum praefes et patrius Aeginetarum deus, vs. 62. Itaque altera sane tenenda ratio videtur, ut Iovem canat

Musa filia. Structura tamen ista κρέων οὐρανῷ πολυνεφέλα Hermanno probata, ex qua ambiguitas summa nascitur, quia κρέοντι, non κρέων aut κρέοντος aut κρέοντα dictum est, Pindarum loco hoc usum esse incredibile, quum per metrum liceret elegantior dictio οὐρανοῦ πολυνεφέλα κρέοντι. Quae quum ita sint, nihil iam relinquitur, nisi ut, expulsa forma a dialecto poetae aliena, vel contra librorum grammaticorumque auctoritatem reponamus οὐρανοῦ πολυνεφέλα κρέοντι, *Iovi coeli domino*. Simile auferuntur Pyth. I, 39. Varia lectio οὐρανοῦ et οὐρανώ in Bodl. γ. Gott. Ven. D. Par. A. unde

orta sit, haud assequor. Med. B. κρέοντιος, quod natum ex κρέοντι: supra scripto ὄς librarius significare volebat structuram: θύγατερ κρέοντος etc. Vs. 11. cur ediderim δὲ κείων, v. ad Ol. III, 33. cur vs. 12. κοινάσονται, ad Pyth. III, 28. Vs. 15. εἴαν nullius librorum agnoscit: plurimi τῶν, ex quo depravatum τᾶν in Ald. Par. B. Med. A. Recte habet τεων, quod cum schol. et Hermanno de Musa intelligendum. Cf. vs. 79. Musam poeta invocabat vs. 1—12.

Vs. 17. Ἐν βαθυπέδιω Νεμέα. Βαθυπέδιος contra analogiam sermonis formatum est: nam composita ex forma πέδον sunt. Verum viderunt Beckius et Hermannus, quibuscum scripti ἐν γε βαθυπέδῳ ex Bodl. γ. Gott. Ven. D. Casu librarius scripserat βαθυπέδιω: mox metrici deleverunt particulam γε hoc loco commodissimam. Vs. 19. Aug. C. Med. B. Ἀριστοφάνους. Ibidem οὐκέτι πρόσω in metrum peccare visum varie corrigunt: Schmidius οὐ οἱ ἐτι πρόσω, Beckius οὐκέτι γε πρόσω, Hermannus οὐκέτι προτέρω. Schol. ad Nem. IX, 109. vulg. citat οὐκέτι πόρσω, nihilo melius. Ego si quid video, οὐκέτι πρόσω fert metrum, producta ultima vocis οὐκέτι per positionem. Προτέρω in Pindaricis non reperio: Noster aut πρόσω aut πόρσω dicit, hoc in eadem re Ol. III, extr. Vs. 21. edidi ἔθης cum Hermanno ex Aug. C. Par. A. Ven. D. Med. B.

Vs. 22, 23. Δάμασε δὲ θῆρας ἔν πελάγει Ἵπερόχως· ἰδία τ' ἐρεύνασε τεναγίων κ. τ. λ. Multo praestantior lectio Aug. C. πελάγεσιν praelata ab Hermanno de dial. Pind. p. XXII. quam recepi. Mox Ἵπερόχως pro accusativo pluralis est, contra usum poetae. Pindarus dedit Ἵπερόχος, quod praebent Par. A. Aug. C. Vide de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII, p. 294. Sic vs. 28. ἐσλός, ubi Aug. C. ἐσλόν, ex correctione. Metri causa Ἵπερόχος mutatum in Ἵπερόχως, atque in aliis libris in Ἵπερόχους, quod habent Ald. Bodl. γ. Gott. iam vero ἰδία (ut est in Heyniana) live ἰδία ferri ob metrum nequit, nec commodum praebet sensum. Esse dicunt ἀφ' ἑαυτοῦ, οὐκ ἐπιτάξαντος Εὐρυσθέως, quod Callimacho vocatur ἐξ ἀνταρσεσίης (ap. Schol. et in fragm. CXX.): commode sane, si de iis quidquam dictum esset, quae Eurysthei iussu fecit; nunc vero quum nihil sit, cui illud ἰδία opponatur, ipsum est ineptissimum. Sed alii veterum legebant διὰ, quod et sententiae convenit et ultimam vocis Ἵπερόχος longam efficit. Hoc igitur recepto syllaba deest versui. Hanc Hermannus de dial. Pind. p. XXII. ita supplet: διὰ τ' αὐτ' ἐρεύνασε, quod languet. Correxī διὰ τ' ἐξερεύνασε. Ἐξ a metrico sublatum, quum depravata invaluisse lectio Ἵπερόχως· ἰδία τ'. In proxime sequentibus reduxi distinctionem Ald et Rom. quam Hermannus vulgari praeferendam vidit, ita locum reddens: *Pervestigavit mare, ubi ad eam, quae quidem posset accedi, itineris metam pervenisset, et terras terminavit*. Aug. C. Med. A. B. φράδασε, Ven. D. φόδασε. Vs. 26. edidi παραμείβεται ob ea, quae ad Ol. IX, 13. disputata sunt. Vs. 33. εἶλε restitui cum Hermanno ex Par. A. Med. B. Aug. C. Ven. D. lidem μῶνος. Vs. 37. recte γαλκότηον exhibent Ald. et Par. A. Ibidem ἀλκῶν displicere magnopere debet, quum hoc vocabulum modo praecesserit. Quod sentiens Heynius prius mutavit in αἰχμῶν. Ego cum Beckio posterius eieci et correxi ἀκμῶν φρεσῶν; atque ita Gott. Par. A. At Ven. D.

ἀμμάν. Eaedem voces confusae Ol. II, 69. ubi v. not. Vs. 39. Med. A. B. ἀτρεμεῖ. Vs. 42. edidi ἄθυρε cum Hermanno ex Aug. C. Par. A. Med. B.

Vss. 43—48. Βραχυσιδαρον ἄκοιτα πάλλον, ἴσος ἀνέμοις, Μύγα λεόντισσον ἀγοτέροις ἐπρασσεν φύιον· Καπρους τ' ἔναιρε· σώματα δὲ παρὰ Κρονίδαυ Κέϊταυρον ἀσθμαίνοντα κόμιζεν, ἐξέτης τὸ πρῶτον. ὄλον δ' ἐπειτ' ἂν χρόνον Τὸν ἐθάμβεον Ἄστειμις τε καὶ Θρασεῖ Ἀθάνα. Ita Heynius edidit, illud ἴσος ex schol., ut ait, ducens. Sed prudenter monitum ante nos, ἴσος non legisse scholiasten, qui hoc verbo interpretationis causa usus sit. Ald. Rom. Bodl. γ. Aug. C. Par. A. B. Ven. D. Med. A. B. ἴσον τ'; at optimus Gott. ἴσα τ', unde Beckius recepit. Verum est ἴσα τ', etiam Hermanno placens. Eadem scripturae diversitas invalit Ol. II, 68. Schmidius deleverat τ', ut esset ἴσον ἀνέμοις, neve asyndeton esset, prave inserfit δὲ post λεόντισσι. Aug. C. Par. A. Gott. Ven. D. ἀνέμοισιν ἐν μύγα, Med. B. ἀνέμοισι ἐν μ. quae lectio quum in metrum peccaret, λεόντισσιν mutatum in λείουσιν, quod Gott. exhibet. Mox mirum est aprorum caelorum σώματα dici ἀσθμαίνοντα: potius Achilles apportavit σώματι ἀσθμαίνοντι, utque ita scribendum cum Schmidio et Hermanno ex schol. Par. A. Med. A. Etiam Ald. σώματι, Aug. C. σωμάτια, confusa utraque lectione, quum ἄ supra appictum esset in exemplari, unde is liber transcribatur, ut in Par. A. In sequentibus τὸν media oratione positum ferri nequit; tali enim loco οἶν dicitur. Quapropter τόγ' Hermannus coniecit. At sola interpunctione ita, ut feci, mutata iam nemo haerebit. Τοπρῶτον et ἐπειτα sibi respondent tum in prosae scriptoribus tum apud poetas, ut Ol. VI, 88. πρῶτον μὲν Ἥραν Παρθενίαν κελυθῆσαι, γρῶναι τ' ἐπειτ' etc. quibus confideratis scriptum malim ὄλον τ' ἐπειτ' ἂν χρόνον. Verum ipsum etiam ἂν in suspicionem venit, licet Ol. II, 33. simile sit τὸν ὄλον ἀμφὶ χρόνον: correxerim ὄλον τ' ἐπειτεν χρόνον, ut vs. 52. Ποσειμο ἐθάμβεον Bodl. γ. Gott. non male; Par. A. Ven. D. ἐθάμβεον. Vs. 50. rellitui κράτεσκε ex Aug. C. Par. A. Med. B. Ibidem πρότερον ἔπος λεγόμενον languet; praestat προτέρων, quod edidi ex Bodl. γ. Gott. Ven. D. Idem supra allitum in Par. A. ab ipso librario, qui textum scripsit.

Vs. 51, 52. Βαθυμήτα Χείρων τράφε λιθίνω τ' Ἰάσον' ἐνδον τέγει, καὶ ἐπειτὰ γ' Ἀσκληπιόν. Schmidius delet τ', Oxonienses scribunt γ'; hoc agnoscunt Bodl. γ. Par. B. Gott. Ven. D. At Aug. C. δ'. Delendam particulam esse ipsa scripturae commensurat diversitas. Pro τέγει Med. B. τάγει. Mox nihili est ἐπειτὰ γ' ex Pauwii profectum disciplina. Idem tamen genuinum assecutus erat ἐπειτεν Ἀσκλ. quod praebent Med. A. Par. A. B. Alii aliter: ἐπειτ' ἐν Ald. Rom. Bodl. γ. Gott. Ven. D. ἐπειτα Ἀσκλ. Med. B. ἐπι τὸν Ἀσκλ. Aug. C. Vide in Pyth. IV, 211. De accentu vocis Ἀσκληπιόν cf. not. ad Pyth. III, 6. Vs. 53. Hermannus recte διδάξει, quod reposui ex Par. A. Ibidem νομὸν oxytonum faciunt, quum multo praestet νομον, viam et rationem; atque ita Ald. Bodl. γ. Gott. Ven. D. credo et alii. Νομὸν Rom. invexerat, similiter ac Pyth. II, 43. a grammaticis illatum erat νομοῖς.

Vs. 54. Νύμφευσε δ' ἀνθις ἀγλαόκαρπον κ. τ. λ. De scriptura αὐτῆς a me reposita v. ad Ol. I, 66. Sed ἀγλαόκαρπος mirum est Thetidis epitheton: nihil enim hoc aliud quam frugibus insignis, quod quam conveniat Thetidi, monstrat πόντος ἀτρούγιστος. De significatione vocis tellis Pindarus ipse fragm. Epinic. II, 6. ἀγλαοκάρπον ἀπὸ γῆς Θηβαίων, fragm. incert. C, 6. ἀγλαοκάρπους Ὠρεας. Nihili igitur habenda interpretatio Heynii ἀγλαῖα τὰς χεῖρας, ut ἀγλαόκαρπος οἰνans sit adiectivum simile illis λευκάλειος, καλλίσφυρος etc. neque usui linguae convenit Schneideri (in Lex.) expositio ἀγλαόκουρος seu καλλίτεκνος, quod ad Achillem referendum esset. Tentanda igitur emendatio. Conieceris ἀγλαόκορον, ut Ol. XIII, 5. Sed filii iniecta mentio ferri non posse videtur, quod

de eo statim pluribus dicitur: γόνον τέ οἱ φέρτατον etc. Libri dissentiunt; Par. A. et Gott. ἀγλαόκαρον: Aug. C. ἀγλαόκολπον, quod inter lineas adscriptum in Par. A. Posteriori simile ἀγλαόγυος Ηβρα Nem. VII, 4. Ἀγλαόκαρος vox nihili: at verae lectionis vestigia monstrat. Scripsi ἀγλαόκαρον ex Med. B. fontibus insignem, fontes tenuem pulcherrimos in imo parē. Hinc natum ἀγλαόκαρον, mox ἀγλαόκαρον. Similiter Opus dicitur ἀγλαόθενδρος Λοκῶν μάτηρ, Ol. IX, 32. Vs. 56. ἐν ποστ ἀτίταλλεν ex schol. adiecit Schmidius, addicente, ut videtur, Ven. D. Sed Oxonienses γε ἰσμ. credo ex Bodl. γ. et firmare Gott. videtur. Vs. 57. Gott. θαλασσίον, Ven. D. Λυκίαν, male uterque. Vs. 58. ἐγγεσιφόρος Ald. Bodl. γ. Par. A. B. Med. A. B. ἐγγειφόρος Gott. ἐγγεφόρος Ven. D. ἐγγεσιφόρος Aug. C. unde ortum ἐγγεσιμόρους in Rom. Ibidem male Rom. Aug. C. ἐπιμίξας. Vs. 59. φρασὶ reduxi e libris omnibus. Ac quum vulgo iungeretur χεῖρας ἐν φρ. πάσαιδ', eodem duce χεῖρας verbo ἐπιμίξαι mutata ad fidem ed. Rom. interpunctione confociavi. Recte Hermannus explicat: *Ut eam animo insingeret sententiam, ne Memnon rediret. Nam ut taceam ἐπιμίξας nudum poni non posse, recte quidem Nem. VII, 38. (26.) dicitur, ἔπαξεν διὰ φρενῶν ἕϊφος, sed de manibus idem immane et foedum foret.*

Vs. 67—72. Ἐν δὲ πείρα τέλος διαφαίνεται, ὧν τις ἕξοχότερος γένηται, Ἐν πιασὶ νέουσι παῖς, ἐν δ' ἀνδράσιν ἄνηρ, τρίτον Ἐν παλαιτέροισι μέρος ἕκαστον οἶον ἔχομεν Βρότεον ἔθνος. Ἐλῆ δὲ καὶ τέσσαρας ἀρετὰς Ὁ μακρὸς αἰὼν, φρονεῖν δ' ἐπέπει τό παρκείμενον. Particula δ' ante ἀνδράσιν cum Hermanno delenda tum metri causa, tum quod etiam τρίτον caret particula. Par. A. Med. B. τρίτατον, Ven. D. τρίτανον, Aug. C. τρίτατος. Deinde cum Oxoniensibus et Hermanno delevi interpunctionem post παλαιτέροισι, eamque post μέρος posui. Sed proxime sequentia magnam creant difficultatem. Hermannus corrigit οἶον, in hanc sententiam: *Suum cuique aetati munus est; horum singula seorsim, aliud alio tempore possident homines: verum quartam etiam virtutem vita mortalium affert, ut quis sapiat in loco.* Equidem mihi non persuadeo ἕκαστον οἶον ἔχομεν esse Pindaricum, sed vulgatam retineo, quae satis commodum sensum praebere videtur: „*Experientia cernitur, in quibus quis excellat, sive puer inter pueros, sive inter viros vir, sive senex inter senes; quantum quidem per unamquamque trium aetatum mortali generi licet. Sed quatuor sunt virtutes, tres singularum aetatum, et quarta, quae docet, ut in loco sapiamus, ut puer ne senilem allectet virtutem aut virilem, vir ne puerilem aut senilem, senex ne virilem aut puerilem.*“ Haec affert μακρὸς αἰὼν, longa aetas: nam nisi senex nemo quatuor omnibus his virtutibus potest perfici. Cave igitur cum Beckio et Hermanno corrigas θνατὸς αἰὼν, quod ex schol. in Aug. C. et Rom. venit, etiam Bothio damnatum. Iidem libri ἐὼν, non αἰὼν. Articulum ὁ omittunt Gott. Par. A. Aug. C. Bodl. γ. Med. B. Sed metro subventurus criticus in Gott. excusulat μακρὸς τοῖ αἰὼν, satis imperite. Aug. C. ἐγὼ δὲ τοῖ.

Vs. 74—76. Πέμπω μεμιγμένον μέλι λευκῷ Σὺν γάλακτι, (κρηναμένα δ' ἔρσ' ἀμφέπει Πόμ' αἰοδιμον) Αἰολίσιν ἐν προαῖσιν αὐλῶν. Ita vulgo haec digesta leguntur, hoc sensu: *Mitto tibi lacte mistum mel (et poculum praeclarum ambit ille mixtus liquor) inter cantum tibiarum accinentium; quae Heynii est interpretatio.* At vero ingratissime interposita illa verba sunt, quae lignis parentheseos separantur: aliisque praeterea ex causis laborat explicatio, quas declarat Hermannus: *Si ἔρσα idem est, inquit, quod μεμιγμένον μέλι γάλακτι, non solum oratio frigidissima est, sed res quoque ipsa sibi repugnat. Nam idem etiam est πόμα. Quare κρηναμένα ἔρσαν de admixta spruma, quae potum ambit, intelligo. Ac spruma bene mixtum esse potum indicat.* Quod si tenueris, aut cum Rom. sublata parenthesi uno tenore scribes haec, κρηναμένα δ' ἔρσ' ἀμφέπει

πόμ' αἰοίδιμον Ἀιολ. ἐν προαΐσιν αὐλῶν: aut verba κινημένα δ' ἔροσ' ἀμφέπει commatis includes ut διὰ μέσου dicta; abs qua ratione non multum abhorret Aldus, ac πόμ' αἰοίδιμον Ἀιολ. ἐν πρ. αὐλ. per appositionem additum prioribus accipies. Posterio rem rationem multo elegantiore cum Hermanno secutus sum. Nota vero Ἀιολ. ἐν προαΐσιν αὐλῶν pendere a voce αἰοίδιμον. Ceterum Ἀιολίσιν stare nequit: unde enim / longum? Par. B. Ἀιολίσιν. Reposueris Ἀιολίσσιν, ut Θέμισσιν Pyth. IV, 96. Χάρισσιν Nem. V, extr. Sed alio ducit lectio cod. Gott. Ἀιολοίσιν. Verum est Ἀιολῆσιν, hoc est Ἀιολῆσιν, ut Ol. I, 102. Ἀιολῆϊδι, quod in Ven. A. D. aliisque libris transit in Ἀιολίδι. Ἀιολῆσιν legitime contrahitur in Ἀιολῆσιν, ut Pyth. IV, 125. Ὑπερηΐδα in Ὑπερῆδα. Hinc natum Ἀιολίσιν et Ἀιολοίσιν.

Vs. 77. Αἰετός ἰσχύς ἐν πετανοῖς. Πετηνός Thomae Magistro ἀδόκιμον est in Attica lingua (vid. v. πετηνός): neque usquam legi πετηνός, sed πετεινός, πετερινός, πετεηνός, πετεινός, πετηνός, quamquam Graecum est πετηνός, unde fluxit πετεηνός, ut ex πετεινός fiebat πετεινός. Sed Pindarus dicit ποτανοῖς, ut Pyth. V, 114. VIII, 35. Nem. VII, 22. Itaque hoc reposui ex Bodd. γ. (quippe non aliunde traxerunt Oxonienses) Par. A. Aug. C. Ven. D. et cod. schol. Male Med. B. ἐμπετανοῖς. Vs. 79. Med. B. Κλειοῦς, Med. A. κλέος. Vs. 80. Νεμέας pendet a praepositione ἀπό, structura latis audaci.

N E M. IV.

υ λ υ λ υ υ - υ - λ υ υ υ
 υ λ υ λ υ υ υ
 - λ υ λ υ υ - x υ x υ λ υ υ υ
 x υ λ υ υ - υ x υ λ υ υ - υ
 5 x υ x υ λ υ υ - υ λ υ υ - υ υ
 x υ x υ λ υ υ - υ λ υ υ - υ
 x υ λ υ υ - υ υ
 υ λ υ υ - υ - υ - υ

Vs. 3. Μωσῶν θυγατέρες αἰοδαὶ θέλξαν νιν ἀπιόμεναι. Metri causa edidi θυγατέρες cum Schmidio et Hermanno. Mox in voce νιν sudant intpp. inde ab Alexandrinis. Intellige τὸν νικῶντα, victorem, structura, ut fit, ad sensum instituta. Nam in dictione πόγων κερκμένων, laborum diiudicatorum, sententia inest victricium certaminum. Vs. 4. cum Beckio et Hermanno recepi τέγγει ex Plutarch. de tranquill. p. 8. ed. Tub. ubi τοσόδε vitium est, futurum autem τέγγει orationis postulabat contextus. Vs. 7. Par. A. Ven. D. ὅ,τι περ. Vs. 9. correxi Δί: v. ad Ol. XIII, 102. Vs. 18. Ven. D. πέμψατος, non male, si cum genitivo Κλειωταίου ἀγῶνος coniunxeris. Vs. 19. Med. B. Θήβαις ἐν, male. Vs. 20. Par. A. Aug. C. Med. B. οἶνεκεν. Vs. 23. Ven. D. Med. B. Par. A. Aug. C. ξείνον, et Med. B. Aug. C. Par. A. κατέδρακεν.

Vs. 25. Ἐν ᾧ ποτὲ Τρωϊαν κρατερός Τ'λαμών. Correxι Τρωϊαν cum Hermanno. Porro κρατερός peccat in metrum, quam ob causam idem emendat ὁ κρατερός ex Ol. vol. I. p. II.

XIII, 81. Nem. VII, 26. Equidem solutionem longae, quam in ceteris strophis iisque incorruptis non reperiā, in loco corrupto statuere non audeo. Schmidius coniecit *κρηταῖος* et *κράτιστος*; prius recepi ut probabilius. Schol. explicat *γενναῖος*. Vs. 30. Med. B. Aug. C. Rom. *τόσσους*, vs. 30, 31. Stob. Serm. XLIV. et Schol. Sophocl. Electr. 1032. male *ἐπηρεάζοντά τι*. Vs. 35. Ven. D. Med. B. *νεομηνία*, vere opinor. Vs. 37. Par. A. Ven. D. *ἐπιβουλίας*: σ natum ex seq. *σφόδρα*. Vs. 41. *χαμαὶ πετοῖσαν* edidit Heynius ex Ald. reduxi *χαμαιπετοῖσαν* e Rom. Aug. C. nam verbum est *χαμαιπετώ*, deductum ab adiectivo *χαμαιπετής*, quo Noster utitur Ol. IX, 13. Pyth. VI, 37.

Vs. 49. *Ἐν δ' Ἐυξένῳ πελίγει*. Non novi Pontum hunc usquam *Ἐυξέον* dici, qui vel in profaria et communi dialecto ex usu antiquo vocatur *Ἐυξείνος*, et apud Latinos *Euxinus*. *Ἐυξένῳ* metrico debetur. Sed *Ἐυξείνῳ* lex carminis patitur. Itaque hoc reposui e textu scholiastae, Par. A. et Med. B. Etiam ulterius progressa metrica correctio ad lectionem *ἐν Ἐυξένῳ* in Ald. Par. B. Med. A. Vs. 53. Ald. Med. A. *ἐργόμενοι*, male. Vs. 54. supervacanea sedulitate Schmidius edidit *λατρίαν*: omnes libri *λατρείαν*, quod metrum fert. Par. A. *λατρείαν τ' Ἰαωλκίην*.

Vs. 59. *Τῷ Δαυδάλῳ δὲ μαχίρῳ φέτεν οἱ θάνατον*. Vulgo legebatur *Δαυδάλῳ*, quod Oxonienses mutarunt in *Δαυδάλῳ* ex male intellectis Didymi verbis apud schol. Quippe is docet scribendum *τῷ δαυδάλῳ δὲ μαχίρῳ, artificίῳσθῳ ἰλλο ἐνσε*, quem Vulcanus fabricatus erat, non Daedalus. De quo gladio plena omnia, licet diversae sint fabulae. Cf. Schol. h. l. inprimis Hesiodum locum ibi citatum (Fragm. p. 441. ed. Lips.), Schol. Apollon. I, 224. Apollod. III, 12, 3. et ibi Heyn. Aristoph. Nub. 1062. c. schol. Zenob. Prov. V, 50. Itaque hoc recepi cum Hermanno. Mox *φέτεν* Schmidii inventum est de metri imperitia profectum: sed *φίτῳ* tantum dicitur et *φντεῦν*, non *φίτεν*. Ald. Rom. Aug. C. *φύτεν οἱ*: *φύτεν οἱ* recte Par. A. B. Med. A. B. De Ven. D. nihil traditur.

Vs. 62. *Θρασομαχῶν τε λεόντων*. Haec est lectio Ald. Par. B. Med. A. graviter in metrum peccans. Rom. Par. A. Aug. C. Ven. D. Med. B. *Θρασσομαχῶν*, unde Hermannus recte scribendum iudicavit *Θρασσομαχῶν*, ut Hercules dicitur *Θρασσομαχῶν* Ol. VI, 67. Vs. 64. libri plurimi *σγάσις*: *σγάσις* unus Med. B. Vs. 68. *γένος* dedit Stephanus, quod Med. A. agnoscere videtur; Ald. Rom. Par. B. *γένας*, Aug. C. Med. B. Ven. D. *γενεῖας*, Par. A. *γενεῖας*. Retinni receptum *γένος*, quamquam de loci integritate dubitare licet. Rittershusius scholiorum verbis inductus tentabat *ἐξέφαναν ἐγγενὲς αὐτῷ*, Pausanias laud ineleganter et Heynio et me iudice *ἐς γέρας*. Conieceris etiam *ἐς γενεάν οἱ*, fere ut Nem. X, 14. *ἐς κείνου γενεάν*. Ceterum in hoc versu Ven. D. plane delicit, item Par. A. hic tamen rursus incipiens Nem. VI, 34. nostrae edit.

Vs. 69. *Γαδείρων τὸ πρὸς ζόφον οὐ περατόν*. Hermannus hunc versum a basi iambica incipere notat: quod si verum esset, iambicam basin cum trochaica et spondiaca Noster percontasset. Id nego factum. Nam ut concedam, apud Dionys. Perieg. vs. 11. et vs. 456. primam vocis *Γάδειρα* brevem reperiri, eandem tamen longam habitam ab aliis esse constat. Primum enim vocis Punicae *Gadir* prima longa in Metaphrasi Dionysii Periegetae Latina:

Poenus namque locum *Gadir* vocat undique septum.

abs quo vocabulo *Γάδειρα* derivari certum est, reluctantem licet Platone Critia p. 114. B. Deinde Latinis prior syllaba nominis *Gades* longa censetur. Et prima vocis Graecae producitur ab Archelrato, *τῷ τῶν ὀψοφάγων Ἰσιόδῳ* ap. Athen. III, p. 116. C.

Ἰόνιον δ' ἀνὰ κῆμα φινγῶν Γαδείραθεν ἄξει.

Postremo litem dirimit Herodoti Ionismus IV, 8. *Γηδείροισι*. Itaque basis est spondiaca,

non iambus. Vs. 74. corrige ἐτοῖμος. Vs. 75. vulgo Ὀλυμπία: sed quum in antitheticis omnibus longa sit anacrusis, Οὐλυμπία scripsi cum Schmidio ex usu poetæ.

Vs. 77. Οὐ νέοντ' ἀνευ στεφάνων. πάτραν νιν ἀκούομεν. Libri plurimi νέων γ', Med. A. νέον γ': verum est νέοντ' ex schol. repositum in Brubachiana et edd. seqq. quod agnoscunt Aug. C. Med. B. Scholiastes verbo ἐηλύθασιν explicat. Mox νιν sensu caret: igitur corruptus locus. Cui ut subveniret, Hermannus, ut alios taceam, hæc auno-
tavit: *Scribe, πάτραν ἴν' ἀκούομεν, Τιμάσαρχε, σάν ἐπινικίοισιν ᾠοῖδαίς π. ἔ. In tribu Theandridarum, inquit, tuam gentem victoris nobilitatam accipimus. Πάτρα enim Pindaro non modo tribum, sed etiam gentem ac familiam significat, ut Pyth. VIII, 54. (40.) Nem. VIII, 79. (46.) etc.* Mihi primum τᾶν monosyllabum non modo ferri posse videtur, sed necessarium esse: nempe feminino a forma σός non utitur poeta, sed a forma τῆς, unde etiam Ἰσθμ. VI, 50. τσαῖσιν disyllabum. Alterum πάτραν ἴν' ἄκ. reposui, sed longe interpretor aliter. Error est pervulgatus, πάτρα designari tribum, φυλὴν, quo nihil perverlius, ubi φυλὴν eo sensu accipias, quo Athenis, Sparta, Argis, Sicyone aliisque locis accipiebatur. Πάτρα apud Pindarum modo patria est, ut in Homericis, modo phratría, quae in quibusdam civitatibus a gente (γενεῖ, γένει) nihil discrepat, sed plurimum a tribu, qua phratría continentur. Apud Athenienses quidem γένος (γενεῖ, gens) differt a phratría, quae πάτρα synonyma est; phratría enim singulae gentes tricenae continent: sed in aliis civitatibus, quae non tam multas complectebantur gentes, phratría ipsa sive πάτρα pro gente est. Itaque Pyth. VII, 2. Pindarus Alcmaeonidarum Atticorum γενεῖν memorat, non πάτραν, quod gens Athenis erat Alcmaeonidae, non phratría: sed ubi de Aegina sermo est, γενεῖν sive gentem et πάτραν nullo notionis discrimine ponit promiscue. Ita Bassidas Aeginae πάτραν vocat Nem. VI, 36. sed οἶκον et γενεῖν vss. 26. 32. Alia Aeginetarum phratría sive gens Euxenidae Nem. VII, 70. occurrit in verbis Εὐξενίδα πάτραθε, et Pyth. VIII, 40. Midylidae πάτρας appellatione dicti diferte; item Pŕalychidae Ἰσθμ. V, 59. Huiusmodi phratría nominibus patronymicis numero plurali appellari solent, ut exempla modo allata ostendunt: quemadmodum Athenis gentes vocantur Ἀλκμαωνίδαί, Βουτάδαι, Τιμοθηαίδαι (Nem. II, 18.): itaque dubium non videtur, etiam Blephidas Aegineticos Ol. VIII, 75. phatríam sive gentem esse, atque Chariadas Nem. VIII, 46. et Theandridas hoc ipso carmine vs. 73. Similiter, ut etiam de aliarum civitatum gentibus aliquid addam, Cleonymidae Thebani Ἰσθμ. III, 22. gens sunt, unde γενεῖν vocat vs. 39. et Oligæthidae Corinthii Ol. XIII, 93. qui οἶκος audiunt vs. 2. Emmenidae Agrigentini Ol. III, 40. Pyth. VI, 5. licet scholiastæ tribum Emmenidas perhibeant. Ac sane gentes nonnullae in tribus verterunt, cuius rei exemplum praebet Aegidae in Spartana republica: neque aliter Athenis Butadae aliaeque gentes vetustae pagis (δήμοις) nomen dederunt, de quo monui in Prooemio lectionum Univers. Berol. aestivarum a. 1812. Verum Bassidarum, Euxenidarum, Midylidarum, Pŕalychidarum, Blephidarum, Chariadarum, Theandridarum apud Aeginetas gentes sive phatρίας tribus factas non esse, certo colligitur inde, quod tribuum nomina apud Graecos omnia sunt eiusmodi, ut ab heroibus derivata aut sint aut esse videantur, Aeginetae vero tres tantum aut quatuor tribus habuerunt, quippe Dores; qua de re alius erit dicendi locus. Quam vero ob causam hæc a me disputata sunt? Nempe ut intelligas, Hermannum neque nostrum locum nec Nem. VIII, 46. recte explicuisse. Πάτραν quidem de tribu dictam neutro loco esse scite perspexit: sed in eo errat manifeste, quod in nostro carmine Theandridas ut tribum vs. 73. a πάτρα ut gente vs. 77. discernit: ipsi enim Theandridae sunt illa πάτρα sive gens. Difficilior res in Chariadis Nem. VIII, 46. σεῦ δὲ πάτρα Χαριά-

δαις τσ: ubi Hermannus Chariadarum tribum a gente victoris distinguit. Sed ibi aut πάτρα patria est, ut toties apud Nostrum, aut πατρων poeta dicit gentem universam Chariadarum, Χαριάδης singulos gentis socios, quasi dixeris Chariadas universos et singulos. Utrumcunque verum est, hoc certum, Chariadas non tribum esse a gente (πάτρα) victoris discernendam. Quae quoniam ita sunt, Ίνα ad Theandridas referri nequit. Sed illud quoque falsum, quod πρόπολον ἔμμεναι ἐπινικίοισιν ὁδοδαῖς vertitur *victoriis nobilitatam*. Non de victoriis loquitur, sed de carminibus victoriam celebrantibus; πρόπολον vocat, hoc est *ministram* (schol. ὑπηρέτιν), non *nobilitatam*. Haec tenenti aperta iam omnia. Ίνα enim ad οἰκιδε referitur, non ad remotissimum Θεανδρίδαιος. Theandridae, inquit, ex Olympiis, Isthmiis, Nemeis celeberrimas domum (οἰκιδε) referunt coronas: neque ingrata gens: sed ibi (οἴκοι) tua Theandridarum gens carminibus victoriam celebrantibus ministrat. Quomodo vero ministrat? Sumptibus credo choro praebendis sive χορηγία. Vs. 80. libri μάτροι μ', editorum pars μάτροι μ', mire. Edidi μάτροι, quod etiam Heynius coniciebat. V. ad Ol. XIII, 82.

Vs. 82. Ὁ χρυσὸς ἐψόμενος κ. τ. λ. Haec usque ad verba τέγχε φῶτα dicta διὰ μέσου Heynius et Beckius arbitrantur: quod flatui non posse sponte intelligitur. Nam scribi debet ita, ut intelligi oratio queat: quis autem talem structuram perspiciet, nisi appositis signis parentheseos, quibus nemo Graecorum usus est? Sensus tamen perspicuus: *Sin tu me iubes Callicli avunculo ponere columnam Pario lapide candidiorem, quia, ut aurum coctum sit splendidissimum, sic praeclara facinora virum tum laudem summis aequant honoribus, ubi carminibus illustrantur: profecto ille apud Acheruntem habitans oris mei cantum invenito*. Sed ut haec infit sententia, scribendum ὁ χρυσὸς δ' ἐψόμενος: particula δὲ vero deleta ab imperito metrico videtur esse. Quo reposito verba plane eum sensum praebent, quem dixi, licet singulae partes orationis non ita connexae sint, ut logicus suadet ordo, propterea quod lyricus simpliciter proponere sententias solet, earum vero nexum audientibus indagandum relinquit.

Vs. 90. Ὁ σὸς ἀείσατο, παῖ. Haec est emendatio Fauvii partim, partim Heynii, metro neutiquam conveniens, nisi cum Parvio addas fulcrum illud famosum, σὸς γ'. Libri omnes praebent ὁ σὸς ἀείσεται, παῖ, contra legem carminis et sensum. Nam quum Callicles defunctus sit, quem victorem canebat Euphanes, praeteritum tempus requiritur. Itaque Hermannus corrigit:

ὁ σὸς ἀείσεν ποτε, παῖ,

facili sane coniectura. Sed syllaba longa in hoc metro $\bar{\cup} \bar{\cup} \bar{\cup}$ non solvitur apud Nostrum. Itaque relictis ceteris delevi articulum ὁ (cf. vs. 14.), ut prima in ἀείσεν augmento longa esset. Sic et metro et sententiae satisfactum est.

Vs. 91. Τὰ δ' αὐτὸς ἄν τις τύχη. Rursus metrum laborat; nec coniecturae doctorum hoc de loco proditae dignae sunt, quae commemorentur, excepta una Hermannii, ἄν τις ἴδῃ, quae vera est. Sic schol. ὑπερ αὐτὸς εἶδε. Lectio τύχη notante Hermanniano nata ex schol. ubi dicitur: ὑπερ δὴ ἄν τις τύχη θεασόμενος, et paullo ante: ἄτε παρατετυχηκῶς καὶ ἑωρακῶς ἐν τῷ ἀγῶνι etc.

Vs. 93, 94. Οἷον αἰνέων κε Μελησίαν ἔριδα στρέφοι, Ῥήματα πλέκων, ἀπύλαιστος ἐν λόγῳ ἔλκει. Melesias est aliptes et magister pueri Timasarchi, de quo pluribus poeta dixit Ol. VIII, 54 sqq. Aeginae habitans; utrumque enim carmen puero Aeginetico oblatum, similiterque Nem. VI, cuius in fine laudes eiusdem Melesiae. Is invidia videtur popularium laborasse, unde illa Ol. VIII. μὴ βαλέτω με λίθῳ τραχεῖ φθόνος. Hunc igitur poeta praedicans dicit, ἔριδα στρέφοι aliquis. Quis quae? Veteres aiunt, desiderari τὸ τίς, *aliquis*, nec certum esse hominem intelligendum. Quod fieri non potest,

quum vs. 94—96. virtutes eius celebrentur, qui Melesiam canens cum aliis litigaturus sit, non quales de incerto quopiam praedices, sed quales de certo viro. Quid multa? Euphanem significat, unum ex Timasarchi pueri parentibus, cui dilectum Melesiam fuisse nepotis magistrum, consentaneum videtur. *Quantopere*, inquit, *Euphanes*, *Melesiae laudes percurrrens*, *adversarios prostraturus fuerit*, *carmina texens ut poeta* (v. vs. 89, 90.), *ille invictus*, *bonisque mitis*, *sed asper malignis!* Haec universa loci sententia est: accedo ad ea, quae critici sunt. Primum οἶον est θαυμαστικόν, quod perspexit Didymus Aristarchum refellens οἶον coniciendum: neve οἶαν conicias ad ἔριδα referendum, notes οἶον Aristarchi iam et Didymi temporibus libros obtinuisse. Quin ipsum ἔριδα novitium est: Aristarchi Didymique codices exhibebant pluralem ἔριδας. Schol. Ὁ Ἀρίσταρχος ψιλοῖ τὸ οἶον· ὁ δὲ λόγος· μόνον ἂν τις ἐπαινῶν τὸν Μελησίαν τὰς ἀναντωμένους ἔριδας παρὰ τῶν ἄλλων στρέφοι καὶ καταπαλαίοι καὶ καταγωνίζοιτο. ἢ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν παλαιότων. δύναται δὲ καὶ δασέως ἀναγινώσκεσθαι τὸ οἶον, θαυμαστικῶς, ὡς φησὶ Δίδυμος· ἔλλειπει δὲ τὸ τίς· οἶον τις τοῦτον τὸν Μελησίαν ἐπαινῶν τὰς τῶν ἄλλων ἔριδας καταπαλαίοι, οἶον καὶ περιγίνοιτο. διαπρέπει γὰρ, ὥστε τοὺς φθοροῦντας μῆδὲν ἀνέειν. Neque offendit concursus litterarum sibilantium. Ol. III, 45. Ἡρακλῆος σταλᾶν. Itaque ἔριδας reposui. Superfunt illa ἀπάλαιστος ἐν λόγῳ ἔλκει, quae ferri possunt, ubi post στρέφοι plena distinctione interpungas. Sed vera lectio est ἔλκειν, quod et Bothius coniecit, ipse coniectura affectus erami, ac diserte exhibent Aug. C. Par. B. Med. A. B. neque aliter schol. ubi exponit: ἀκαταπάλαιστος πρὸς τὸν ἔλκειντα αὐτὸν ἐν λόγοις, male ad Melesiam referens. Iterum schol. ἀπάλαιστος οὖν, φησὶ, καὶ ἀνίκητος τοῖς ἔλκουσιν (ita emendo) ἐν τοῖς λόγοις, καὶ οὐ δυνάμενος παραλογισθῆναι. Ac tertium: εἰάν τις, φησὶν, αὐτὸν εἰς λόγους ἔλκει, οὐ πίπτει, ἀλλ' ἔστιν ἀκαταπάλαιστος. Haec omnia redeunt ad lectionem ἔλκειν, id est, πρὸς τὸ ἔλκειν, εἰς τὸ ἔλκειν. Ἐν λόγῳ pertinet ad ἀπάλαιστος; ἔλκειν a lucta translatum est. Perperam Hermannus corrigit ὄν λόγῳ ἔλκει; neque huc pertinet ἔλκυσαι ἐπει Nem. VII, 103.

N E M. V.

S t r o p h a e.

- 1 0 - 0 1 0 - 1 0 - - 1 0 - - 1 0 0 - 0 0 - - 1 0 0
 1 0 0 - 0 0 - - 1 0 0 - 0 0 - 0 1 0 - 0
 1 0 - - 1 0 0 - 1 0 0
 - 1 0 - - 1 0 0 0 - 1 0 0
 5 - 1 0 - 0 1 0 0 - 0 0 0
 - 1 0 0 0 - 1 0 - - 1 0 - - 1 0 - 0

E p o d i.

0 1 0 0 - 0 0 - 0 1 0 - - 1 0 0 - 0
 1 0 0 - 0 0 - - 1 0 - 0 1 0 - - 1 0 0
 - 1 0 0 - 0 0 - - 1 0 - 0 1 0 -
 - 1 0 0 - - 1 0 0 0 - 1 0 0 0 - 0
 5 1 0 - - 1 0 0 - 0 0 - 1 0 0
 1 0 - - 1 0 0 - 0 0 - 0 0 - - 1 0 - 0

Epodi vs. 3. 4. 5. hiatu et syllaba ancipite tali, quae certum finem versus demonstrat, inter se distincti non sunt.

Vs. 1. Ἐλινύσσοντά μ' ἐργάζεσθαι. Plurimi libri vitiose duplex offerunt λ. Σ simplex est in Ald. Rom. Aug. C. Par. B. nonnulli etiam μ' omittunt et praecedens α per apostrophum abiiciunt. Sed dubitari potest, sitne duplicandum σ necne. Heynius ἐλινύσσοντα pro praesenti habet ex forma futuri ἐλινύσσω derivato, sed eo aliunde non cognito; atque editor Brubachianae, ut praesens esset, effinxit formam nihili ἐλλινύζοντα. Quodsi praesens esset, praeserrem sigma duplicatum: sed futurum ipsi sententiae multo magis convenit quam praesens. Non ego, inquit, signa elaboro in loco mansura et in fundamento immota, sed carmina, quocumque velis, transitura. Plane ita Isthm. II, extr. ἐπεὶ τοὶ οὐκ ἐλινύσσοντας αὐτοὺς εἰργασάμεν, ubi rursus futurum aptissimum: sed ibi Ald. Rom. Par. C. Med. B. duplicato sibilo ἐλινύσσοντας. Sit igitur futurum: quaeritur, an duplex σ praefendum sit? Metro accommodatior longa antepenultima: itaque ubi ea naturā brevis est, σ duplicandum. Profecto corripitur ap. Apollon. I, 862. in forma ἐλινύσον: at longa est ib. vs. 589. in forma ἐλινύσσον. Aliis locis anceps iudicium, ut Aeschyl. Prom. 53. 528. Pind. Isthm. II. extr. Callim. in Cerer. 48. Theocr. X, 51. etc. Sed praesens non testatur pro futuro: quod quum brevi v usquam reperiri non constet, v futuri longum habendum est, donec demonstraretur contrarium. Superest, sitne ἐλινύσσοντα an ἐλλινύσσοντα scribendum: ex quibus posterius placet Fr. Thierschio in Iacobii Anthol. poet. p. 239. eam ob causam, quod in verbis huiusmodi, ut σκεδάγγυμι, πετάγγυμι, duplicari v soleat. Verum haec exempla non quadrant, quod in his α natura corripitur: debebat certe alia asserre, ut ῥόνγγυμι, ζόνγγυμι, τίνγγυμι, ἀποκτίγγυμι. At ne haec quidem analogae sunt, quia ῥόνγγυμι etc. non faciunt ῥόνγγύσω etc. neque extat ἐλίνγγυμι, sed solum ἐλινύω. Itaque libros ego sequor. Passim quidem scribitur ἐλινύω; sed apud Nostrum neque hoc loco neque Isthm. II. duplicem litteram ullus praestat codex, neque eam grammatici agnoscere videntur (cf. Etym. h. v.). Vs. 2. verba γλυκεῖ δαυδά ex schol. primus addidit Schmidius, et praestant Aug. C. Par. B. Med. A. B. hoc est, nostri omnes.

Vs. 5. Νικῆ Νεμείους etc. Νικῆ praesens ferri non potest, tum quod desideratur imperfectum aut aoristus, ut vs. 8. tum ob formae insolentiam, quae nulla est in simili διψῆ Nem. III, 6. Cf. Herm. de dial. Pind. p. XII. Tamen etiam schol. habuit. At vere Heynius νίκη coniecit, id est ἐνίκη a verbo νίκημι, in quo vel Dorae et Aeoles η retinent, ut ὄρημι apud Sapphonem, ποδόρημι ap. Theocr. VI, 22. Sic νίκημι apud eundem VII, 39. et νίκη ipsum nunc legitur VI, extr.

Νίκη μὲν οὐδ' ἄλλος, ἀνάσσατοι δ' ἐγένοντο.

Vs. 6. Οὐπω γένυς φαίνειν τέρειναν etc. Hermannus: Recte schol. γένυσι, soluta longa in duas breves, ut vs. 21. (12.) Sed praeterea legendum φαίνων, minore interpunctione post στέφανον adhibita. Bene. Utrumque praebet Aug. C. γένυσι Med. B. etiam φαίνων schol. θέλει οὖν λέγειν, ὅτι οὐπω καιρὸν τοῦ γενειάσκων ἔχων, et, οὐδέπω ἐν τῇ γενειάδι δεικνύς τὴν ἀπαλὴν ὥραν καὶ ὀπώραν, τουτέστιν οὐδέπω γενειάσκων, et, οὐπω τῆς ἀπαλῆς οἰνάνθης τὴν μητέρα ὀπώραν φαίνων. Soluta trochaicae dipodiae artis secunda ferri in hoc carmine videtur posse, quod a Dorio modo aliquantum recedit: neque ausus sum solutionem repudiare. Hoc quidem loco scripseris γέινυ (v. ad Ol. XIII, 82.) sed quid facias vs. 10. 12? In priori Schmidius correxit πατρός θ' Ἑλλανίου, nempe ita scribens et interpungens: θέσαντο, παρ βωμὸν πατρός θ' Ἑλλανίου στάντες πίτταντ' εἰς αἰθέρα χεῖρας ἡμῶ. At neque τε opportunam obtinet sedem, neque πίτταντο medium usui sermonis convenit, sed activum ἐπίτταν, quamquam libri

fere uno verbo exhibent *πίτναντ'*. Hom. Odyss. λ, 391. *πιτνάς εἰς ἐμὲ χεῖρας*. Cf. Hesiod. Scut. 291. et intpp. Hefych. v. *πιτνάς*. Aliud est *ἀναπιτιμμένα* Isthm. III, 65. Haec igitur Erasmi coniectura nihili facienda. Vs. 12. autem corrigere possis *Ἐνδῆδος οἱ ἀρίστους υἱοί*, contractione duplici (v. ad Nem. III, 76. Olymp. XIII, init.): quod tamen non probabile. Atque ut haec iustuleris istius solutionis exempla, supersunt alia. V. ad Pyth. IV, init. *Μοχ vs. 7. vulgo χουσεῖων; correxi χουσεῶν*. Aug. C. *χουσεῖαν*. Vs. 8. schol. et Med. B. *ἐγέραισε*, Ald. Par. B. Med. A. *ἐγέραισεν*. Praefero aoristum, ut Ol. V, 5. Sic *ἐγέραισε* Aug. C. *ἐγέραισεν* Rom. Prius *ἐγέραισε* tuetur Hermannus: at N paragogicum addendum esse patet ex ceteris strophis, in quibus longa constanter syllaba. Ibidem Schol. Aug. C. Med. B. *ξένων*, male. Et coniecero interpungendum: *ματρόπολιν τε φίλαν, ξένων ἄρουραν*: sed vulgatam amplector. Cur *φίλη ξένων ἄρουρα* Aegina vocetur, duplicem rationem scholia afferunt, ἢ ὅτι φιλόξενοι οἱ Αἰγινήται, ἢ καθότι μητρόπολις ἦν τῶν περὶ Πηλέα καὶ Τελαμώνια· γεννηθέντες γὰρ ἐν τῇ Αἰγίνῃ ἀποκίσθησαν διὰ τὸν Φαίκου θάνατον. Prius unice verum. Ol. VIII, 25. dicitur de Aegina: *καὶ τάνδ' ἀλιερκία χάραν Παντοδαποῖσιν ὑπέστιασε ξένους κίονα δαιμονίαν*. Nem. III, 2. *τὰν πολυξέταν - Δωρίδα νῆσον Αἰγίαν*. Nem. IV, 11. *Αἰακιδῶν ἠΰπυργον ἔδος, δίκαι ξενιακῆ κοινὸν φέγγος*. Carmen in line notatum editum: οὐ θέμις οὐδὲ δίκαι ξένων ὑπερβαίνοντες. Mire tamen dictum videtur *φίλαν ξένων* p. *φιλόξενον*, eratque quum coniectarem, *φιλοξέταν*, ut *πολυξέταν* Nem. III, 2. *πολύξεναι νεάνιδες* Pind. ap. Athen. XIII, p. 574. A. *φιλοξέτη βία Αἰγίσθου* Aeschyl. Choeph. 654. ex emendatione verissima Porsoni Praef. ad Hecub. p. X. ed. Lips. Nihil tamen mutandum cenleo. *Φίλα ξένων ἄρουρα* non proprie est *φιλόξενος*, sed *dilecta terra peregrinorum*, hoc est, ubi peregrini libentes commorantur et habitant. Vs. 9. vulgo *νασι κλυτάν*; resolui *νασικλυτάν*, una voce, ut toties in Odyssæa *νασικλυτοί*. Feminini quoque forma uno vocabulo scribitur *νασικλείτη* Hymn. in Apoll. 31. 219. sed cum accentu in penultima: cuius diversitatis rationem non assequor: aut enim *νασικλυτος* ac *νασικλειτος* et *νασικλύτη* ac *νασικλείτη*, aut *νασικλυτός* et *νασικλειτός* ac *νασικλυτή* et *νασικλειτή* scribendum. Illud analogiae quidem magis contentaneum: hoc certe in voce *νασικλυτός* usu vetere obtinuisse videtur. Una voce *νασικλυτος* scriptum reperio in carmine ad calcem notarum reiecto. Vs. 11. omnes libri *ἐς*, unde Pauwius eslinxit *πιτνάτες*, quo probato opus erat ut rescriberet *αἰθέροι*. Schmidius correxit *εἰς*, quod praefero, quoniam longam in hac sede amat Pindarus, adeo ut in sola ant. γ'. brevem admisserit. De scriptura *πίτναντ'* dictum satis ad vs. 6.

Vss. 14—16. *Αἰδέομαι μέγα εἰπεῖν ἐν δίκῃ τε μὴ κενιδυνεμένον, Πῶς δὴ λίπον εὐκλία νῆσον, καὶ τίς ἀνδρῶν ἀλκίμους Δαίμων ἀποινώσεις ἔλασεν*. Ad μέγα intelligendum τε, ut Nem. VI, 28. in eadem dictione, ne forte putes μέγα εἰπεῖν esse *magnifice loqui*, de quo v. Heindorsium nostrum ad Plat. Hipp. mai. p. 160. Notes etiam μὴ, ubi expectes οὐ: sed ferri illud potest relatum ad verba ἐν δίκῃ. Cf. Matthiae Gr. Gr. p. 886. Sensus perspicuus: *Vereor dicere magnam illud, sed praeter ius fasque perpetratum, quomodo ob Phoci necem insula exciderint* etc. Itaque cave corrigas ἐν δίκῃ τε μὴ κεκ. aut ἐν δίκῃ γε. Mox Ald. καὶ τίς, quod languet. Deinde ἀποινώσεις debetur Beckio et Heynio secutis lectionem Ald. et Rom. ἀποινώσας et Oxoniensium interpretationem hanc: *Ἀποινα sunt praemium, retributio: inde ἀποινώω praemio condigno vel poena afficio, et sumitur in bonam vel malam partem, retribuω, ulciscor*. Sed nec usquam reperies vocem, nec analogiae linguae consentanea est. Ut enim τιμή, ἄτιμος facit ἀτιμῶν, sic ποιή, ἄποιος, ἀποινώω, non ἀποινώω, unde ἀποινώσθαι in Rhefo 177. Nostro loco vere Schmidius et Benedictus ἀπ' Οἰώνας, quod exhibent Schul. Aug. C.

Par. B. Med. A. B. Oenona est insula Aegina Nem. IV, 46. VIII, 7. Illm. IV, 8. Πολλέλασεν vet. edd. perperam commate utuntur: nam *στάσσαι* absolute positum, ut ἀφίσταμαι Ol. I, 52. Vs. 18. ἀνθρώπων non habet unde pendeat: recte Heynius et Hermannus praefereunt ἀνθρώπων cum Ald. Aug. C. Par. B. Med. A. B.

Vs. 19, 20. Εἰ δ' ὀλβον ἢ χειρῶν βίαν ἢ σιδαιίταν ἐπαιήσαι πόλεμον δεδόκηται. μακρὰ μοι αὐτόθεν ἄλμαθ' ὑποσκάπτου τις· ἔγω γοράτων ἐλαφρὸν ὄρμην. Schol. Aug. C. Med. B. χειρῶν, quod probat Hermannus: *Nam ubi metrum, inquit, utramque formam admittit, praeferranda usitatio.* Sane melius χειρῶν, verum aliam ob causam: nam ubi duae formae sunt, quarum altera brevem, altera longam syllabam praebet, ea eligenda, quam in quaque sede Pindaro placuisse prae altera probabile sit. Hoc vero loco longam poetae magis arrisisse antithetica monstrant atque usus tum huius tum aliorum carminum. Initio alterius versus Ald. Rom. Par. B. Med. A. δ' αὐτόθεν, quod etiam Schol. legisse liquet ex hac eius nota: ἡδη τις μοι ὑποσκαπτέτω πῆδημα τῶν μεγάλων σημείων. Hermannus igitur δὲ licet importuno loco positum tamen servari vult, ut Pyth. IV, 55. quippe quod apodosin comitari soleat, quale est Pyth. XI, 56. Verum ut concedam, ultimum locum metricam praefertim ob causam non curere particula δὲ in apodosi posse; tamen hic vix mihi persuadeo δὲ adhibitum praefertim versus initio aut fine: nec conferes Pyth. IV, 55. ubi δὲ in confiniis quidem versusum est, sed nequaquam in apodosi. Quid igitur faciamus lectione librorum? Scribe δὲ αὐτόθεν, pro quo per synizesin contrahendo antiquitus exarari solitum δ' αὐτόθεν. V. ad Olymp. XIII, init. Illud vero δὲ, quod Schol. exponit ἡδη, initio versus collocatur Ol. III, 26. ac saepius, et frequenter apud epicos. Postremo ἐλαφρὸν in metrum peccat: nam αὐ ut Aeolensium more corripiatur, ab usu Pindari alienum est. Neque enim huc pertinet ultima correpta in Κύκνεια Ol. XI, 15. aut in Πέλλαγα (v. ad Ol. VII, 86.), quae certam sequuntur analogiam. Itaque cum Schmidio edidi ἐλαφρόν. Cf. Ol. IX, 28. μοιραδίω παλάμα. Mox vs. 22. pro vulgato κἀκείνοις correxi καὶ κείνοις, de quo dixi ad Ol. III, 33. Ibidem olim lectum αἰεῖδει Παλλίω: Heynius cum Schmidio αἰεῖδεν; Hermannus cum Pauwio αἰεῖδ' ἐν, quod recepi. Vs. 25. Οκομέντες νομῶν ex Rom. errore saepius a me notato. Canticorum modi sunt νόμοι, non νομοί. Vs. 26. omnes libri perperam Κρηθής. Vs. 27. Rom. Aug. C. ξυρεῦνα. Vs. 28. omnes codices πείσαισ' excepto Med. B. qui πείσαισ', ut vs. 37. in cunctis πείσαις; sed vs. 34. Ald. Rom. Med. A. δείσαις. Vs. 29. Ald. Par. B. Med. A. B. συνέπλεξε, quod nihilo deterius recepto. Vs. 30. metrum requirit ἄρα. Ibidem Ald. Med. A. B. Ἀκάστα perperam. Vs. 31. ἔσκεν praefero: v. ad vs. 8. 19. Med. B. ἔσκε. Vs. 32. vulgo τοῦ δὲ ὄρμην: Heynius τοῦ δὲ τ', quod explosum ad Pyth. X, 69. Hermannus de dial. Pind. p. VII. τοῦ δ' ὀ. quod non memini esse Pindaricum. Itaque lenissima correctione scripsi τοῦ μὲν, quum constet μὲν saepe in δὲ mutatum esse. Vs. 34. ἐφράσθη Schol. Ald. Aug. C. Par. B. εὐφράσθη Rom. Med. A. B. Vs. 36. cum Heynio legendum videtur ποτιῶν. Vs. 39. Ald. ἐρίζωτι, Aug. C. ἐρίζοτε, unde coniectas ἐρίζοται, quo tamen non opus.

Vs. 41, 42. Τὴν δ' Ἀγίνα θεῶς, Εὐθύμενες, Νίκας ἐν ἀγκώνεσσι πιττῶν ποικίλων ἔψανσας ὕμνων. Θεῶς carminis legem pessumdat. Mingarelli coniecturam Ἀγίνα θεός, ὦ Εὐθ. laudant Heynius et Hermannus: hic tamen scribendum praecipit Ἀγίνα θεός. Εὐθ. tu, qui Aeginae instar dei es; quod quis, obsecro, a poeta profectum putet? quis Homericis defendat, θεός ὡς τίετο δήμοι; quis ferat de Euthymene dictum, ne in sacris quidem ludis, sed in folis Aegineticis victore? Ego pace Pauwii, Mingarelli, Heynii, Hermannii cum Bothio redeo ad Schmidii, popularis nostri, simplicitatem, qui θεοῦ (Νίκας) restituit: θεῶς natum ex interpretamento Scholiae τῆς θεῶς Νίκης.

Vs. 13. ὃ τῆς θεοῦ, ὃν Ψαμάθεια, in eadem metri ratione. Nem. IX, 36. κεία θεός. Victoria Nollro dea etiam Ilhm. II, 26. χρυσίας ἐν γούνασιν πιτνόντα Νίκας. Mox prae-
vum est πιτνόν, a πιτῶν, *extendo, porriigo*. Correxī πιτνών, a πιτνω, *cado*, cuius
vocis vis loco hoc desideratur. Etiam aoristus melior; atque omnino de forma prae-
sentis πιτῶν dubitare licet. Similiter Ilhm. II, 26. cum Hermanno de dial. Pind. p.
XVII. correxi πιτνόντα, ubi vulgati πιτιῶντο, Par. C. Med. A. B. πίτνωτο.

Vs. 43. Ἦτοι μ' αἰτῆατα καὶ νῦν τεὸς μάτρως ἀγάλλει κείνου ὁμόσπορον ἔθνος Πυ-
θείας. Libri ἦτοι: schol. rectius ἦτοι. Pythaeae autem avunculus est Euthymenes, qui
Iudis Aegimeticis vicerat: hunc secutus ex sorore nepos Pytheas ob vim ingenitam
eodem pervenit, propterea quod πότμος κρίνει συγγειῆς ἔργων περὶ πάντων, vs. 40. Haec
si tenueris, non dubitabis interpunctione post ἔθνος polita locum ita expediendum esse,
ut fecit Hermannus: *Celebrat et praedicat avunculus tuus (Euthymenes) cognatum sibi
genus (te ipsum) nunc eodem pervenisse, o Pythea. Μεταίξιατα* est masculinum pro
neutro ad sensum constructum, quod coniungendum cum subiecto κείνου ὁμόσπορον
ἔθνος. V. ad Pyth. IV, 250. Exemplum addit Hermannus ex Odyssaea, quod l. c. attuli,
atque aliud Nem. VI, 32. παλαίματος γενεά, ἴδια ναυστολέοντες ἐπικώμια, cui subiungo
similium Pyth. IV, 135. τῶν δ' ἀκούσας αὐτὸς ὑπαντίασεν Τυροῦς ἐρασιπλοκάμου γενεά, et
Ilhm. VII, 65. ubi v. not. Cur igitur μεταίξιας scribunt Benedictus Beckiusque, et poe-
tae verba varie corrumpunt? Tamen sibi ex Med. A. auctoritatem conciliare poterunt,
qui exhibet μεταίξιας. Sed ut redeamus ad Hermannī rationem, in ea offendit forma
vocativi Πυθείας, quae Pindarica non magis est, quam Πηλεὺς, Ἀπόλλων, Ποσειδάων
etc. Restitue Πυθεῖα cum Mingarello, quod expulerunt veteres grammatici, quibus
debetur Πυθείας indice schol. ἀγάλλει σου τὸ ὁμόσπορον ἔθνος τὸ τῶν Ἀργιητῶν. κατα-
λλήλοτερον δὲ ἔτιοι γράφουσι Πυθείας, ἢ ἡ μήτρως Πυθείας, quam lectionem schol. se-
quitur sub finem annotationis.

Vs. 44. Ἄ Νεμέα μὲν ἄρησεν μείς τ' ἐπιχώριος, ὃν φίλησ' Ἀπόλλων. Recte Beckius
ἀραρεν, quod edidi ex Aug. C. Med. B. cf. Nem. III, 61. Ol. XI, 87. Ilhm. II, 19. Sed
quum Heynius et Bothius coniungere volunt μείς τ' ἐπιχώριος ὃν φ. Ἀπόλλων, ideo hoc
damnandum, quod, si naturalis verborum ordo commodum suppeditat sensum, is prae-
ferendus est: id vero statuendum nostro loco esse dubium non videtur. Nam mens
Delphinus, non communis Graecorum, sed paucis, atque inter hos Aeginetis proprius,
optime dicitur μείς ἐπιχώριος. Accedit quod nudum μείς friget. Postremo φίλησ' in
φίλασ' mutavi, non tam ob Pyth. II, 16. quam ob Pyth. IX, 18. quod carmen, plane ut
hoc, Dorios habet numeros ad Lydium morem declinantes. Cf. de metr. Pind. lib.
III, cap. XVI. et XVIII. Eandem formam quin Nem. VII, 88. in Aeolio recte restitue-
rim, Pyth. II, 16. ambiguum non relinquit. Cf. Hermann. de dial. Pind. p. XV.

Vs. 45. Οἶκοι τε κρατεῖ κ. τ. λ. Haec est minoris Heynianae editionis lectio ex
Ald. ducta atque ab Hermanno defensa eo nomine, quod cum praesenti κρατεῖ con-
gruat praegressum ἀραρεν; neque aliter Par. B. et scholiastarum unus explicans: ἔλθόν-
τας δὲ καὶ ομηλικας ἐν Ἀργίῃ νικᾷ. Verum Rom. Aug. C. Med. A. B. habent κράτει.
Generatim dictum est ἀραρεν αὐτῷ ἢ Νεμέα etc. aptus est ad victoriam Nemeae et Aegi-
nae consequendam: in quo genere praesens actionis perfectae legitimum est. Iam si
etiam haec, οἶκοι τε κρατεῖ, in universum pronunciata sunt, ut vincere domi et Mega-
ris nullo non tempore dicatur, praestat praesens κρατεῖ. Sed haec poetae mens non est.
Puer Pytheas quod domi et Megaris vicit, non ideo universum aequales vincit: vicit
tantum; an semper vincat, incertum est. Itaque melius est imperfectum τε κρατεῖ, ut
Heynius in maiori editione, aut potius Beckii τ' ἐκράτει, quod reposui. Hoc enim
VOL. I. P. II.

victoria singularis memoratur historice, non iudicium fertur in universum. Vs. 47. abest ab Aug. C. Vs. 49. ἀεθληταῖσιν ἔμεν comparet in Rom. Aug. C. Med. B. Vs. 50. vulgo δίδου. Usus poetae postulat δδοι, quod vidit Hermannus de dial. Pind. p. XIΠ. Ita Ol. I, 85. VI, 104. VII, 89. Ol. XIII, extr. ubi v. not. quibus tamen locis omnibus nonnulli libri tum decessorum tum ex meis vulgarem formam δίδου offerunt, proclivibus ad trita librariis. Vs. 52. πύκταν selectius quam πύκτα: illud est in Rom. Aug. C. hoc in Ald. Par. B. Med. A. B. Si vulgaria captasset Pindarus, quale est πύκτα, quidni scripsisset potius πυγμαῖς? Vs. 53. Aug. C. τριπευόαν pro διπλόαν. An voluit τριπλόαν? Sententia repugnat. Postremo Ald. Rom. Par. B. πικῶν τ', et Ald. ἀρετῶν, male utriusque.

Vs. 54. Ἄνθεα ποιᾶντα φέρειν στεφανώματα σὺν ξανθαῖς Χάρισσιν. Audi, quem sequor, Hermannum: Ἄνθεα et metro repugnat et orationem reddit languidissimam, si στεφανώματα per appositionem dictum est. Natum hoc e scholiis, in quibus omnia solvi et diduci solent. Pindarus scripsit: ἀνθέων ποιᾶντα φέρειν στεφανώματα. Vera haec, et lectionem ad hanc regulam conformavi. Pindarus tamen scripsit ποιᾶντα. V. ad Ol. VII, 67. In sine codices Χάρισσιν: putida lectio Pauwii a Beckio reposita ξανθαῖσι Χάρισσιν. Vere Schmidius ξανθαῖς Χάρισσιν, ut θέμισσιν Pyth. IV, 54.

N E M. VI.

S t r o p h a e.

$\cup \angle - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup - \frac{\cup}{\cup} \cup \cup$
 $\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup - \overset{x}{\cup} \cup \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup \cup$
 $\overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \overset{x}{\cup} \cup \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup -$
 $\cup \cup \angle \cup \cup - \cup \cup - \overset{\cup}{\cup} \cup - \cup \angle \cup \cup$
 5 $\cup \cup \angle \cup \cup - \cup \cup -$
 $\angle \cup \cup - \cup \cup - - \angle \cup \cup - \overset{\cup}{\cup} \cup \cup - \cup \angle \cup \cup - \cup$
 $\cup \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup - \cup \cup$

E p o d i.

$\angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup - \overset{\cup}{\cup} \cup -$
 $\angle \cup \cup \overset{\cup}{\cup} \cup - \cup -$
 $- \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup - \angle \cup \cup -$
 $\angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup$
 5 $- \angle \cup \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup -$
 $\overset{\cup}{\cup} \cup \cup$
 $\cup \angle \cup - -$
 $\overset{x}{\cup} \cup - \angle \cup \cup - \cup \cup$
 $- \angle \cup \cup - \cup \cup - \cup \cup \cup$

In metri constitutione quaedam praemonenda sunt, quae ad versus singulos minus commode annotari videantur. Incipiam a Strophae vs. 1. quem Hermannus in duos dividit huius numeri:

$$\begin{array}{c} \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } | \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } - \\ \{ \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } - \text{ } \text{ } - \} \\ \{ \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } - \} \end{array}$$

Prius membrum laborat concursu thesium haud quaquam ferendo; nec quarta syllaba anceps est, sed constanter longa. Brevem Hermannus duxit ex ant. *α'*. *β'*. ubi ita legit:

τεκμαίρου δέ νυν Ἀλκιμίδου.
ᾄοιδοὶ λόγιοί τε καλά.

Sed examinanti mihi haec vana reperta sunt. Nam ant. *α'*. vera lectio est *καὶ νυν*, ad quam deducit Aug. C. exhibens *καὶ νῦν*, et schol. ad vs. 17. vulg. ubi verborum constructionem explicat hanc esse: *τεκμαίρου καὶ νῦν Ἀλκιμίδου, ὃς ἦλθεν ἐξ ἰρατιῶν ἄθλων κ. τ. λ.* Sed horum alyndeti (v. ad Ol. VI, 74. et passim) librarii scripserunt *δὲ καὶ νῦν*, quod praebent Med. B. Rom. cod. schol. et scholia in contextu interpretationis: postea, quum abundaret syllaba, scriptum est *δὲ νυν* in Par. B. Med. A. et operarum vitio *δὲ νιν* in Ald. *Καὶ νυν* Pindaro usitatissimum esse ostendi ad Pyth. III, 66. ubi allatos locos conferens de vera lectione haud ambiges amplius. Ant. *β'*. autem scriptura modo apposita soli Hermanni coniecturae debetur; vulgo legitur,

ᾄοιδοὶ καὶ λόγιοί τὰ καλά.

Magis metro convenit haec emendatio,

ᾄοιδοὶ τε λόγιοί τε καλά,

ubi pro tertia longa erunt binae breves. Sed ne hoc quidem audeo. Potius etfi Pindarus cum aliis scriptoribus *λόγιους καὶ ᾄοιδοὺς* Pyth. I, extr. dicit, ex Aug. C. corrigo *ᾄοιδοὶ καὶ λόγοι*: poetae enim licet mutare orationem ac pro opifice *λόγιω* opus nominare *λόγους*. *Λόγιοι* vero grammaticis deberi videntur, qui pro singulari sua imperitia fortasse *λόγιοι* dissyllabum esse putabant. Idem nunc laetor Hermanno placere de dial. Pind. p. XI. dudumque coniecerat Pauwius, qui tamen male etiam *ᾄοιδαὶ* voluit. Iam metrum huius articuli est:

$$\cup \text{ } \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } -$$

Sed divisa str. *γ'*. ant. *γ'*. vocabula sequentem versum addendum evincunt, unde iucundissimus nascitur numerus:

$$\begin{array}{c} \cup \text{ } \text{ } - \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } - \\ \text{Eparcha} \quad | \quad \text{Rh. prim.} \quad | \quad \text{Clausula} \end{array}$$

Unus residet scrupulus, quod pro forma secundi apud Hermannum versus $\cup \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } \text{ } -$ altera quaedam allertur,

$$\cup \text{ } \text{ } - \text{ } \text{ } -$$

quae vel eam ob causam exulare debet, quod dochmio substitui iambica forma nequit. Ea petita ex ant. *γ'*.

φαινεῖς νίδον εὐτ' ἐνάρι-
ξεν Λοῦς αἰχμῆ.

At vere Schmidius corrigit *ἀκμῆ*, assentiente nunc Hermanno de dial. Pind. p. XVII. neque aliter legit Schol. *ἠρίκα ἐφόνευσε τῇ ἀκμῇ τοῦ δόρατος τοῦ λίαν ὀργίλου.* Pyth. I, 10. *ἀκμῆν ἐγγέωρ.* Pyth. IX, 84. *φασγάνου ἀκμῆ.* Nem. X, 60. *χαλκίας λόγχας ἀκμῆ,* ubi vulgo eadem corruptio intulit *αἰχμῆ*. Has voces confundi ostendit etiam Isthm. III,

ἐγὼ γὰρ μὲθ' ἐπεὶ διδύμον ἄχθος ἄγγιλος βύς, idque placeret, si vere Hermannus pronunciasset, scholiasten legisse μεθ' ἐπεὶ, quod mihi ex huius verbis haud constat. Alter eiusdem antillitrophae versus corrigendus est, sive Hermannus in Commentatione de metr. Pind. proditam numeri adorationem sive nostram sequaris: nam πέμπτον ἐπ' εἴκοσι mensuram nullo modo explet. Succurrit lectio ἐπὶ εἴκοσι in Aug. C. Med. B. Hiatus explebat digamma. Nondum tamen haec emendatio sufficit, nisi cum Hermanno scriptis: πέμπτον γ' ἐπὶ εἴκοσι, quod feci, quum γε hoc loco esset commodissimum. Aequae faciles iudicavi eiusdem correctiones str. α'. οἶαν τιν' ἔργ. pro vulgato ἄντιν' ἔργ. coll. Pyth. III, 60. οἶας εἰμὲν αἰσας; et ant. α'. νῦν πέφανται | Οὐκ ἄμμορος, ubi vulgo νῦν πέφαντ' οὐκ ἄμμορος. Illud ἄμμορος praebet Aug. C. et illustrat Porfionus Praef. ad Eurip. Heeub. p. XII. ed. Lips. Med. B. νῦν τε πέφαντ', unde nihil proficias.

Sed conclamati prope supersunt loci str. β'. γ'. In prioris sine haec leguntur: Ἐλπομαι μέγα εἰπὼν τύχην ἅντα σκοποῦ. ὧτ' ἀπὸ τόξου ἰεῖσ' εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἄγε, Μοῖσ', οἶρον ἐπίων εὐκλέα. παροισχόμενων γὰρ ἀνέρων — In illis τύχην ἅντα σκοποῦ fluctuat ordo verborum: vulgatus manavit ex Ald. quae tamen τυχεῖν exhibet, quod Schmidius mutavit in τύχην. Aldinae concinunt Par. B. Med. A. Contra Schol. Rom. Med. B. ἅντα σκοποῦ τυχεῖν, Aug. C. ἅντα σκοποῦ τε τυχεῖν. In scholiis etiam haec reperitur lectio, ἄν τετυχεῖν; quae ducit ad verum, σκοποῦ ἅντα τυχεῖν, quod coniecerunt Mingarellus, Heynius, Hermannus. Mox Heynius recta ἰεῖς probat etiam a Schmidio allatum, et post hoc participium maiori utendum cōnset interpunctione. Sic Aug. C. sic schol. ἐπιτυχεῖν ἄν τοῦ σκοποῦ, ὡς ἀπὸ τόξου πέμπων βέλος, et ἐπιτυχεῖν τοῦ σκοποῦ ὡς ἀριτος τοξότης κ. τ. λ. Porro egregie Schmidius metro succurrit scribens, εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον, ut Ol. XIII, 27. Ξεροφῶντος εὐθὺνε δαίμονος οὔρον. Iam, quod in Rom. Med. B. diserte est Μοῖσα, sic versum refingendum putes:

ὧτ' ἀπὸ τόξου ἰεῖς. εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον, ἄγε Μοῖσα, οὔρον ἐπέων,
cum hiatu in diaeresi Μοῖσα | οὔρον, et anapaesto ἐπέων in secunda dipodiae trochaicae sede. Verum hiatu in diaeresi non Noster utitur, nisi ubi in longam prior ordo terminatur, Isthm. I, 16.

ἢ Καστορείω | ἢ Ἰολάου,
interveniente praesertim Aeolica littera, Pyth. I, 29.

Ζεῦ, τιν' εἴη | ἀνδάνειν.
Isthm. II, 43.

ἀμφικρέμανται | ἐλπίδες.
Ol. VII, 26. Pyth. IV, 65. corrupta erant. Apud Epicharmum Stob. Serm. XXXVIII. (coll. Koen. ad Gregor. p. 222.) corrigendum:

τίς γενέσθ' ἄν ἐγκαλοῖη μὴ φθονούμενος, φίλος.
ubi vulgo γενέσθαι ἔγκ. At nostro loco secunda vocis Μοῖσα brevis. Accedit, quod verisimile non est anapaestum pro trochaeo semel admisisse Pindarum, quum liceret scribere οὔρον ἕμω, ut Pyth. IV, 4. Quin addito ὦ transpone verba: εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἐπέων, ὦ Μοῖσ', ἄγ', οὔρον. Ω exciderat, ut Ol. XIV, 13. et Isthm. V, 54. Conf. Ol. XI, 3. ὦ Μοῖσ', ἀλλὰ σὺ καὶ θυγάτηρ etc. ἄγε post vocativos usitatum, ut in decantato illo Μῶσ', ἄγε, Καλλιόπεια etc. neve post tot demum verba illatum offendat, v. Ol. I, 75. φίλια δῶρα Κυπρίως ἄγ' εἴ τι etc. Postremo εὐκλέα in metrum peccat, pro quo libri praestant εὐκλέα, Hermannus εὐκλήμ proponit citans ἀκλήεις Il. μ, 318. At haec comparari non possunt; ἀκλήεις est enim ab ἀκλήης, unde ἀκλήμ formandum et similiter εὐκλήμ, non εὐκλήα. Εὐκλήμ ubi formare velis, erit pro εὐκλέα, ut ἀγακλέος ἀγακλήος, Il. π, 738. ψ, 529. Cf. censuram acutissimam Iliadis Wolfianae Ephem. litt.

Ien. 1809. num. 246. p. 148. Sed alia quoque forma usitata est ἐνκλείας II. κ., 281. Odyll. γ., 351. Itaque ενκλεία reposui, quod propius ad vulgatam accedit. Totus igitur locus ita a me sanatus est:

ἔλπομαι

μέγα εἰπὼν σκοποῦν ἅτα τυχὲν
ὡτ' ἀπὸ τόξου εἰς. εὐθὺν ἐπὶ τοῦτον ἐπέων, ὃ Μοῦσ', ἄγ', οὐδ' ὄρον
ενκλεία. παρονομαζῶν γὰρ ἀνέρωι —

Str. γ'. sic finitur: καὶ ἐς Αἰθιοπίας Μίμνοιοσιν οὐκ ἀπονοστήσαντος ἐπύλλτο· βαρὺ δέ σφι νεῖκος ἔμπ' ὃ, Ἀχιλλεύς γαμὰ καββαῖς ἀφ' ἁρμάτων — Schol. paulo videtur aliter legisse: βαρεῖαν δ' καὶ ἐπαχθεῖν μάχην δια φιλονεικίαν αὐτοῖς ἐπέδραξε ὁ Ἰχίλλ' ὡς τοῖς Αἰθίοσι, γαμὰ κλίνας τὸν Μίμνονα, αὐτος ἐκ τῶν ἁρμάτων καταλθὼν. Sed nihil inde extrico. Ceterum καββαῖς de Pausii sententia Heynius inuexit, de quo iudicium meum protuli in Praef. p. 222. Libri plurimi καββας, Aug. C. καμβας. Quod utitur est, carminis legi non satisfaciunt vulgata. Hermannus igitur de dial. Pind. p. 277. ita refingit:

βαρὺ δέ σφι νεῖκος ἔμπας
καββας Ἀχιλλεύς γαμὰ ὦν ἀφ' ἁρμάτων —

Ἐμπας, inquit, ab sensu commendatum, ob metrum necessarium est, quum in vulgato ἔμπας, etiam si vocalis sequatur, non possit brevem syllabam apostrophus ante anacrusin excipere. Ἀχιλλεύς uno h. cod. Aug. (C.) ὦν addidi, quod alibi quoque Homerum sequitur Pindarus. Mihi neque ὦν tutum videtur addere nec placet βαρὺ νεῖκος absolute positum, sed verbum delidero. Si ἔμπας retineas, scribi queat,

καββας Ἀχιλλεύς γαμὰ ἁρμάτων ἀπο,

tamen vel sic verbo aegre caruerim. Edidi igitur ordine vocabulorum non immutato:

βαρὺ δέ σφι νεῖκος ἔμπας

Ἀχιλλεύς γαμὰς καταβας ἀφ' ἁρμάτων —

Ἐμπας, ut ἐν φρασὶ πᾶσαι Nem. III, 59. Verumtamen apostrophus in fine versus offendit, de quo monui de metr. Pind. lib. III, cap. XXIII. et ipsum Ἀχιλλεύς dubium videtur, ut dictum ibid. lib. II, cap. VI, p. 138. Χαμὰς potest expulsum esse a glossemate γαμὰ. V. Helych. Καταβας autem Hermannus olim ante me coniecit in Comm. de metr. Pind. ac si καββας probabile non est librariis deberi, certe a grammaticis potest inuictum esse. Haec igitur in editione mea secutus sum: verum in universo hoc loco nequaquam mihi satisfacio, veniaque a lectoribus petenda videtur, quod ausus sim aliquid statuere in re, quam ad liquidum perducere ipse desperem. Postremo Rom. Aug. C. Med. A. δέ σφιν, perperam: nam brevem in hac sede poeta praetulit in nostro carmine.

Iam explosis strophis dicam de epodis. Harum terni versus priores neque inter se neque a quarto certis discerni argumentis queunt: primi tamen linem clausula ex paeone primo usitatissima mihi probat cum interpunctione ep. γ'. secundi interpunctio ep. α'. β'. tertius commodam certe clausulam habet choriambicam. Quinti linem prodit interpunctio ep. α'. β'. γ'. aliudque argumentum de metr. lib. III, cap. XXV. explicitum, ubi etiam de septimo dixi. Ceterorum fines indicia sufficientia determinant.

Vs. 3. Ὁ δὲ γάλκκος ἀσφαλὲς αἰὲν ἔδος. Reposui cum Hermanno αἰὲν, quo utuntur poetae, ubi ultima opus est breui. Vs. 6. Par. B. ἄμμι, quod suspiceris legisse Schol. εἴτε ἐν ἡμέρα εἴτε ἐν νυκτὶ πότιμος ἔγραψε τὴν εἰμαρμένην ἡμῶν καὶ τὸν θάνατον. Sed alterum scholion: ὅστις ἡμῶς μόρος κατακρίκειν. Vs. 8. Heynius puncto distinxit post ἰδεῖν, et commate post εἰμαρῶν vs. 11. Reduxi interpunctionem veterum editionum,

nisi quod hae commate utuntur post *συγγενές*. Nobiscum faciunt Schol. qui rem ex fide historiae illustrat, et Hermannus, cuius addam interpretationem: *Non debent homines diis comparari, quippe obnoxium iuvivis fato genus. Etiam Alcimidas cognatos suos ad agrorum exemplum spectandos exhibet, qui sicut alternis quiescunt, ita illi tantum abest ut deorum instar eundem corporum atque animorum vigorem semper conservaverint, ut potius, simulatque alicui ex iis certaminum honorem dedisset fortuna, eum continuo alteri denegarit, quo clarior deinde evaderet is, qui ab illo proximus esset.* Vs. 10. ἀνδράσι Hermannus, rectissime. Rom. ἐπηγεταῶν, Aug. C. ἐκ πεδίων. Vs. 19. Aug. C. Ἴσθμοῦ, Med. B. Ἴσθμοῖ ὦ. Vs. 23. Aug. C. Ἀγησιμάχῳ, quod olim volebat Hermannus, male: nam spiritum asperum in his nominibus omnibus, Ἄγεις, Ἀγησίας, Ἀγησιδαμος, Ἀγησιμάχος Dores omittunt, ac nihilo minus primam producant syllabam. Sed repositi Ἀγησιμάχῳ dativum ex Ald. consentiente nunc Hermannus de dial. Pind. p. XI. Ibidem Rom. Aug. C. Med. B. perperam *υἷων*: *υἰέων* est anapaestus. Ibidem ἐγένετο. Vs. 26. πλεόνων, quod omnes libri omittunt, addidit Schmidius auctore schol. πλείους ἀπενηροχότα στεφάνου. Vs. 27. Par. B. Med. A. δ' Ἑλλάδος. Vs. 31. Med. B. ἔργα ἐκόμισαν, Rom. Aug. C. ἔργα ἐκόμιξαν. Vs. 34. Par. B. omittit πολύν.

Vs. 37, 38. Χρυσυλακάτω ποτὲ Καλλίας ἄδων Ἔρνεσι Λατοῦς, κ. τ. λ. Nihili est χρυσυλακάτω: Ald. Rom. Med. A. Par. B. χρυσαλακάτω, ex quo Schmidius exculpit χρυσαλακάτας. Forma haec feminini inusitata: Hermannus de dial. Pind. p. XII. χρυσαλακάτου, quod verum est. Sic Par. A. Med. B. sic schol. χρυσηλάκατον δὲ εἶπε τὴν Ἀητώ; sic Pindarus Ol. VI, 104. χρυσαλακάτωιο πόσις Ἀμφικτύτας, Nem. V, 36. χρυσαλακάτων τινὰ Νηροῖδαν, fragm. Encom. I. χρυσαλακάτον μελίαν; sic denique alii poetae, Il. π, 183. Ἀρτέμιδος χρυσηλακάτου, v, 70. Ἥρη δ' ἀντίστη χρυσηλακάτος, Sophocl. Trach. 637. χρυσαλακάτου δ' ἄκταν κόρας. Mox edidi ἄδων: v. ad Pyth. II, 96. Aug. C. ἄδων, Ald. Rom. ἄδων. Par. A. Κασταλίαν. Vs. 39. Rom. ὀμάδων, Par. A. φλέγειν, Aug. C. φλέγε.

Vss. 40—42. Πόντου τε γένυ' ἀκάματος ἐν Ἀμφικτυόνων ταυροφόνῳ τροιτηρίδι τίμασε Ποσειδάκιον ἄν τέμενος. Ante Ποσειδάκιον mirum est Schol. Par. A. Aug. C. Med. B. praellare Κροοντίδαν, hoc est Calliam, ut recte Schol. explicat: cf. ad h. l. et vs. 59. vulg. nam Alcimidae pater Theon, auctore schol. ad init. Non ego tempus confumo emendando loco, in quo nonnulli infeliciter versati sunt: nihil enim in vulgata reprehendendum video, neque, unde illud Κροοντίδαν investum sit, perspicio. Praeterea Aug. C. ἀμφικτυόνων. Si fabulas sequimur, Amphictyones nomen traxerunt ab Amphictyone Dencalionis, fratre Hellenis. Qui tamen antiquitatem altius scrutati sunt, universam norunt genealogiam filiorum ab Hellene descendentium historiae fide destitutam esse seroque adornatam tenui traditione duce post Homericam aetatem a cycliis maxime poetis, multo post reditum Heraclidarum, quo communem omnium Graecorum originem demonstrarent gentesque sibi infensas pietatis quodam vinculo coniungerent: quod haud ingratum civitatibus videtur fuisse. Inprimis vero Amphictyonis persona conficta est, ne gentium origine recentius videretur sanctissimum illud Graeciae concilium, quod tamen non multo ante Heraclidas in Peloponnesum reverbos conditum erat; qua de re acute disputavit Nic. Freretus in Mem. acad. inser. T. XLVII, p. 71 sqq. frustra, ut mihi videtur, reluctante Titimanno in Commentario de Iudicio Amphictyonum. Igitur, ut verum dicamus, Amphictyones appellati sunt populi, qui circa Delphos habitantes foedus et commune iudicium fecerunt religione coniuncti, ἀμφικτύονες, sive περικτύονες, περὶοικοι. Ita Androtion rerum Atticarum scriptor ap. Paulan. X, 8. Anaximenes ἐν πρώτῳ Ἑλληνικῶν ap. Harpocr. v. Ἀμφικτυόνος. Cf. Hesych. Suid. Tim.

Lex Plat. ibique Rulink. Eadem res est in Amphictyonibus Calauriae et e Marmore Sandwiceni cognitis Deliacis, quorum originem declarat Thuc. III, 104. Mature tamen invaluit, ut fabulae de Amphictyone Graeci fidem haberent publice, aut, si non fidem haberent historicam, certe Amphictyonem ut heroem symbolicum venerarentur: hinc templum Amphictyonis conditum, hinc Ceres Amphictyonis, Herodot. VII, 200. hinc una mutata littera *Ἀμφικτύονας* vocare illud ab Amphictyone conditum iudicium coeperunt. Ubi vero *περιοίκοι* live *περικτύονες* significantur, ibi recta ratio atque etymon postulat, ut *ἀμφικτύονες* scribantur. Iam Pindarus hoc loco Amphictyonasne vult an *περικτύονας* live *ἀμφικτύονας*? Quis obsecro Amphictyonum concilio in ludis Isthmiis locus est? Horum praefides Corinthii, ut dudum docuit Schmidius Prolegg. ad Isthm. p. 6. non Amphictyones, nisi forte Heynio accedes Amphictyonas pro consellu iudicium quorumvis accipienti, quod ductiori placebit nemmi. Itaque ocius repone *ἀμφικτύονων* ex Aug. C. *populorum Isthmum circum habitantium*, *περικτύονων*, quos intelligendos vidit Schneiderus in Lex. Sic Herodot. VIII, 104. *τοῖσι ἀμφικτύοισι πᾶσι τοῖσι ἀμφὶ ταύτης οἰκοῦσι τῆς πόλιος*, ubi v. intpp. Cl. Schol. Thuc. III, 104. Ex Pindaricis confer imprimis Nem. XI, 19. *ἐκ δὲ περικτύονων ἑκαυδ' ἔχισταγοραν ἀγλαῖα ῥίκα πάτρων ἔ' εὐώνυμον ἐστεφάνωσαν*, ubi recte schol. *τῶν περιοίκων*, nempe Tenedi. Nec iudices intelligendi sunt e *περιοίκαις* lecti, sed populi ipsi in ludis praesentes, etiam si homines, qui de victoria certant, quod maxime apparet ex Isthm. VII, 61. *ἐπεὶ περικτύοιαις Ἐρικασε δὴ ποτὶ καὶ κείνος ἀνδρῶν ἀρεκτῶ χροὶ κλονέων*, ubi *περικτύοιαις ἀνδρῶν* dicuntur Isthmum (*Ἰσθμίων γένος* vs. 63.) circum habitantes, profusus ut apud Homerum *περικτύοιαις ἀνδρῶν*: nihilo minus et hic, ut passim, *περικτύοιαις* legebatur ante Schmidium. Praeterea Amphictyones ante popularem nostrum obtinebant Isthm. III, 26. in hoc loco: *τοὶ μὲν ὄν Θηβαῖσι τιμᾶντις ἀρχαῖον λίγονται Προξένοι τ' ἀμφικτύοιων κλειδεναῖς τ' ὄρφανοι ὕβριος*, ubi recte schol. *προξενίαν παρέχων τοῖς περιοίκαις*, quippe Thebarum Boeotiae. Superfunt duo Pythiorum loci, ex quibus ego invitis interpretibus Amphictyonas expuli, IV, 66. *τῶ μὲν Ἀπόλλων ἄτε Πυθῶ κῆδος ἐξ Ἀμφικτύονων ἔπορεν Ἰπποδρομίας*, X, 8. *στρατῶ τ' Ἀμφικτύονων ὁ Παρῆσιος αὐτὸν μυχὸς Διαλλοδρομῶν ὑπαιὸν παιδῶν ἀνέειπε*. In his Amphictyonas tueare, propterea quod Pythiorum praefides sint: vide modo Tiltmannum V, 3. Attamen si priorem locum cum Nem. XI, 19. et IV, 40. confero, ut in his est *ἐκ περικτύοιων* et *ἐν ἀμφικτύοιων ταυροφόνῳ τριτρίδι*, ita illic *ἐξ ἀμφικτύοιων ἰπποδρομίας* scribendum esse persuasum habeo, nempe *ἀμφικτύοιων Πυθῶς*: quod reposui accedente auctoritate prioris schol. qui diserte *ἐκ πύκτων τῶν περιοίκων*. Eademque ratione in altero scribo *στρατῶ τ' ἀμφικτύοιων*, quippe *τοῦ Παρῆσιον μυχοῦ*, quo vel vocabulum *στρατῶς* ducit, *populus circum habitantium*, ut Ol. IX, 102. *Παρήσιον στρατῶ*. Hic quoque schol. *τῶν ἀμφικτύοιων (ἀμφικτύοιων) καὶ περιοίκων*.

Vs. 43, 44. *Βοτᾶνα τέ νῦν Ποθ' ἄ λείοντος*. Accentus sic ponunt Ald. Par. B. *τέ νιν ποθ' ἄ λ.* quod praefero, ne enclitica sit initio versus. Nam quum *ποτέ* etiam sine enclitici usurpari queat, atque adeo praeponi, abiecta ultima vocali *πότ'* inde formatur. Ita, *πότ' εἶγεν ἄγγρον* ap. Demosth. pro Phorm. p. 959, 24. ubi tamen male *ποτ'* accentu destitutum est in edd. Sed recte apud Aristoph. Vesp. 1177. *πότ' ἦν μῖς καὶ γαλῆ*. Vs. 45. *ἐραψ'* in metrum peccat: recte Schmidius et Hermannus *ἐραψ'*. Ald. *ἐραψ'*. Alii *ἐραψε δασκίους*, ut Schol. Aug. C. Med. B. Par. A. qui in sequenti versu deficit. Vs. 50. Ald. *τήλοθεν γ'*, ex interpolatione. Vs 51. Ald. *οὔνομ'*, Aug C. Par. B. Med. A. B. *οὔνομ'*. Vs. 52. Aug. C. *οὐκ ἂν ἀπον.* contra metrum. Vs. 55. *ταῖδε* Schmidii commentum est; recte habere *ταύταν* in basi, Hermannus monuit.

Vs. 62, 63. Ἀλκιμίδας τὸ γ' ἐπάρκεσε Κλειτῆ γενεᾷ. Metro succurrens recte Schmidius et Hermannus coniecerunt Ἀλκιμίδα ὃ γ' ἐπ. quo facto ne nominativus deesset, cum iisdem corrigendum erat κλειτὰ γενεά. Ἐπάρκεσεν praeberunt Par. B Med. A. quī τὸτ' ἐπάρκ-σεν, nullo sensu.

Vs. 64. Παῖ, σέ τ' ἐνόσφισε Τιμίδαν. Sensu et ratione caret haec lectio. Heynius coniicit Τιμίδα, itemque Mingarellus, quod ferri non posse, nisi voci παῖ similiter addatur σέ τε, recte Hermannus animadvertit. Med. B. παῖς ἐτ', Ald. παῖ, σ' ἐτ', unde profectus Cepporinus correxit παῖδ' ἐτ' ἐνόσφισε Τιμίδαν. Vera haec lectio est, quae, ut Hermanni verbis utar, et cum illis, Ἀλκιμίδα ὃ γ' ἐπάρκ. κλειτὰ γενεά, bene congruit, (nam de universa gente loquitur, e qua iniqua sorte usus Timidas victoria frustratus sit,) neque illud incommodi habet, quod Alcimidas, qui laudandus erat, amissam victoriam tangat. Ceterum mire Aug. C. καὶ Πολυτιμίδαν, Med. B. καὶ Πολυτιμίδα. Πολυτιμίδαν etiam Schol. vocat. Vs. 68. Aug. C. omittit ἴσον. Vs. 69. vulgo χειρῶν, quae metrici interpolatio est Ἀγρησιμάχῳ et Φλιθῶντος primam longam habere ignorantis. Χειρῶν Rom. et Aug. C.

N E M. VII.

Strophae.

υ ᾠ υ υ υ - υ - ᾠ υ - υ ᾠ
 ᾠ υ υ - υ υ - υ - υ - ᾠ υ υ - υ - υ - υ - υ ᾠ
 ᾠ υ υ - υ - ᾠ υ - υ - υ ᾠ
 υ ᾠ υ - υ ᾠ υ ᾠ υ υ - υ - υ
 5 υ ᾠ υ υ - υ υ - υ υ - υ ᾠ
 - ᾠ υ υ - υ - ᾠ υ υ - υ - υ ᾠ
 - υ υ υ - υ - υ - υ - υ ᾠ
 - ᾠ υ υ - υ - υ ᾠ υ υ - υ - υ

Epodi.

υ ᾠ υ - υ υ - υ - υ ᾠ
 υ ᾠ υ ᾠ υ - υ - υ ᾠ
 υ ᾠ υ υ - υ - υ - υ ᾠ
 ᾠ υ - υ - υ - υ - υ - υ ᾠ
 5 υ ᾠ υ ᾠ υ - υ - υ ᾠ υ ᾠ υ - υ - υ - υ

Vs. 1. Ἐλείθνια, πάροδος Μοισῶν βαθυφρόνων. Recte Schol. Aug. C. πάροδε, quod Schmidio probatum perperam olim Hermannus reiciebat. Vs. 4. cave cum iisdem

doctis corrigas ἀδελφάν: ἀδελφῆν trifyllabum est. Pindarusque non magis quam Homerus vulgari forma ἀδελφός, ἀδελφῆ utitur: quam ob causam etiam Isthm. VII, 35. ex libris edidi ἀδελφείοισιν. Aug. C. ἐλάχομεν ἀδελφείαν. Vs. 5. Ald. Par. B. ἴσος: ex quo nolim cum Bothio coniciias ἴσοις. Vs. 6. vulgo πότμω ζυγόν; Ald. dilerte πότμω, et omnes libri ζυγόν θ': hinc recte Schmidius ζυγόνθ'. Vs. 8. Schol. Ald. Par. B. Med. A. B. ἐνδοξος, contra usum poetae. Med. B. πεντάθλοις. Vs. 9. Aug. C. δοράκτυπον, supra annotata vulgata.

Vs. 12. Ἐρέβαλεν. ταὶ μεγάλα γὰρ ἄλκαί. Aug. C. Med. B. ἔβαλε, Ald. Rom. Par. B. Med. A. ἔβαλεν. Schmidius ex Ichohiis restituit ἐρέβαλ. ut Ol. XIII, 16. πολλά δ' ἐν καρδίαις ἀνδρῶν ἔβαλον etc. Metrum autem postulat, ut aut ἐρέβαλε aut αἰ scribatur, monente iam Hermanno. Praefero αἰ, ut Ol. VII, 30. αἰ δὲ φρενῶν ταραχαί, ubi si ταὶ voluisset Pindarus, per metrum licebat. Sed ταὶ ab utroque loco plane alienum: nam ταὶ articulus praepositivus non est, sed postpositivus et pronomem demonstrativum; ubi autem articulus videtur praepositivus, pronominis vice fungitur, ut Ol. XIII, 18. ταὶ Διονύσου πόθεν ἐξέφανεσιν σὺν βοηλάτα Χάρτες δευροάμβω, Ol. XIII, 107. ταὶ θ' ὑπ' Ἄιτνας ὑψιλόφου καλλίπλοτοι πόλιες. et Pyth. I, 18. ταὶ θ' ὑπερ Κίμας ἄλιερμαίς ὄχθαι, hoc est, ἐκείναι αἰ, usu articuli Homericō. Vs. 15. Doricum Μναμοσύνας restitui ex consuetudine poetae, ut Ol. VIII, 97. Isthm. V, 72. in eadem voce, ac semper in verbo μιᾶσθαι. Vs. 16. libri omnes εὔρηται τις, corrigente Schmidio εὔρη τις. Vere Hermannus εὔρηται, intellectu nominativo ἔργα. Τίς est interpretis.

Vs. 17, 18. Σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον Ἐμιθον, οὐδ' ὑπὸ κέρδει βάλον. Haec non magis intelligo quam Heynius, qui coniecit οὐδ' ἀπὸ κέρδη βάλον. Alii explicant, neque lucro postponunt τριταῖον ἄνεμον: sed neque sententiae latis hoc convenit, nec comparari potest, quod pro simili asseritur ἄλλοτ' ἄλλον ὑπερθε βάλλον Pyth. VIII, 80. ubi est super ceteros extollens atque evehens. Vera lectio: οὐδ' ὑπὸ κέρδει βλάβην, nec prae lucro dampnum capere solent. Hoc habet Aug. C. hoc Schol. καὶ οὐχὶ διὰ τὸ παρὸν κέρδος (κέρδος δὲ τὸ τοῦ πλοῦ εὐδιον) ἐζημιώθησαν τὸν μετὰ ταῦτα πλοῦν: hoc latet in lectione Med. B. λάβην. Vs. 19. male Rom. Aug. C. Med. B. ἀφγίος τε πεν. τε. Vs. 19, 20. Aug. C. omittit verba παρὰ σάμα γέονται. Vs. 20. vere coniecit Schmidius πλέον', ad λόγον: et recepi. Vs. 21. Aug. C. Med. B. πύθων; sed selectius vulgatum.

Vs. 22. Ἐπεὶ ψευδέεσιν οἱ, ποταμῶ μαχανῶ. Pessime habitum metrum est, sive ad nostram id rationem adgeris sive ad eam, quam Hermannus olim proposuit, nunc iam non tuetur. Schmidius ad verum prope accedens ita correxit: ἐπεὶ ψευδέσιν οἱ ποταμῶ γε μαχανῶ. Recte ψευδέσιν, nisi quod N paragogicum abesse debet, de quo v. Hermann. ad Orph. p. 788. Par. B. Med. A. ψευδέεσιν, Aug. C. ψευδέεσι, Med. B. ψευδέεσι. In fine versus conieceram aliquando, ποταμοῖσι μαχανῶ, constructione ita instituta: ψευδέεσι ποταμοῖσι μαχανῶ οἱ (αὐτοῦ), ut Pyth. VIII, 35. χρέος ἐμῶ ποταμῶν ἀμφὶ μαχανῶ. Sed lenior visa nova Hermannii correctio ad Orph. l. c. ποταμῶ τε μ. quam recepi.

Vs. 25. Ἐὰν ἀλάθειαν εἰδέμεν. Metri causa correxi ἰδέμεν cum Schmidio et Hermanno. Pro εἶν fuerunt inter grammaticos, qui vellent εἶν. Schol. εἶνοι μὲν ἀνέγνωσαν εἶν, δασέως ἀντὶ τοῦ τὴν ἑαυτοῦ. βέλτιον δὲ ψιλῶς, ὡς καὶ Διονύσιος ὁ τοῦ Χαρμίδου. Qui εἶν legebant, explicabant τὴν οὖσαν καὶ δέουσαν, velut in Homericis fere exponebant εἶν ἄγγελον II. ω, 296. et ἔηος, de quibus dixerunt Wolfius Prolegg. ad Hom. p. CCXLVIII. Heynius ad Iliad. T. IV, p. 102 sq. Buttmanus in Gr. Gr. et alii. Sed εἶν in versu Homericō neque receptum est nec recipi meretur; apud Pindarum

vero nihil usquam simile est. Lectiones εὐν sensus est hic: *Si fieri potuisset, ut nosset suam veritatem.* Quis quaeſo? An Ajax? Non opinor, sed *vulgus*, cuius imperitia factum est, ut Ajax pellum iret: sua enim ipsius imperitia Aiacem periisse non potest dici in carmine Aeacidarum laudibus destinato. Iam vero si vulgus intelligi debet, opus est pronominē, *εἰ γὰρ ἦν αὐτὸν ἰδέμεν*, aut similiter. Praeterea quaeſam est *vulgi veritas, εἰ ἀλήθεια?* Non perspicio. Tu corrige, *εἰ τὴν ἀλάθειαν*, si *vulgus potuisset ipsam rerum veritatem capere.* ε, ut Ol. IX, 15. ἀλήθαις ε, ad praegrēssum refertur, hic ad ὁμίλον ἀνδρῶν, ibi ad Opuntem. Articulus τῶν bene additus, ut sit *ipsam veritatem.* Vs. 26. Med. B. ἔσπαξε. Vs. 28. dativum ξανθῶ Μενέλαῳ restitui ex Ald. Vs. 29. Med. B. ἄν ναοὶ cum Aug. C. qui praeterea εὐθύπορου Ζεφ. πνοαί. Vs. 31. Ἰδα dederunt Oxonienses: Ἰδαο Ald. Rom. Aug. C. Par. B. Med. B. quod ferri potest, si cum Ald. Par. B. Med. A. legatur πέσ' ἀδόκητον, sed non placet asyndeton. Scholia coniungunt, καὶ Ἰδαο πέσ' ἀδόκ. etc. pessime.

Vs. 31 — 34. Τιμὰ δὲ γίγνεται, ὦν θεὸς ἄβρον αὔξει λόγον, τεθνακότων Βοῶν θοῶν τοὶ γὰρ μέγαν ὄμφαλον εὐρυκόλπου ἔμολε χθονός, ἐν Πυθίοισι δὲ διαπέδοις Κεῖται, Πρωίμου πόλιν Νεοπτόλεμος ἐπεὶ προΐθεν. Βοῶν θοῶν correxit Heynius obitantibus libris, quod etiam Il. v, 477. fecit, (v. Obsl. T. VI, p. 460.) ubi Aeneas dicitur βοηθός, *celer in pugna*, ut ἄρμα βοηθός Il. p. 481. Utrouque loco Wolfius βοηθός (v. Praef. p. LI.). Hinc quod βοηθός derivatur, recentiores in significatione βοηθοῦ dixerunt βοηθός, ut Callimachus in Del. 27. assentientibus grammaticis Etym. M. et Apollon. Sophist. Igitur Hermannus, quum scholia secutus hoc quoque loco βοηθός putaret esse pro βοηθῶ, coniecit λόγον τεθνακότων βοηθός, ut Olymp. I, 110. ἐπίκουρον εὐρών ὄδον λόγων, coll. Olymp. XIII, 93. At primum non liquet voci βοηθός Pindari aetate eandem iam significationem tributam fuisse, quam videmus a grammaticis statutam: deinde βοηθός quum iam a Didymo agnoscat, nolim vetustam lectionem loco demoveri, quae ex Homericis vocis usu commode sane explicari possit. *Omnes*, poeta inquit, *morimur unaque nobis via leti calcanda est; sed nomen et honos manet eorum, quorum laudes carminibus celebrant poetae divinitus excitati, fortium virorum;* quales fuere Neoptolemus et socii Troiam oppugnantes. Ita sibi transitum parat ad fata Neoptolemi narranda, cuius mentio sit ut Aeacidae, (cf. vs. 10. 45.) non quod Neoptolemo Epirotae victoriae renunciationem deberet Sogenes, nec quod Neoptolemus magister eius esset, quae pugae sunt grammaticorum ap. schol. παρεκβαίνει δὲ εἰς τὰ Νεοπτόλεμου, ὡς μὲν Ἀρίσταρχος, ὅτι νικήσας καὶ χαρισάμενος τὴν ἀνάληψιν τῷ Σωγένῃ Νεοπτόλεμος ἦν Ἠπειρώτης το γένος. (cf. schol. ad vs. 1.) ὡς δὲ Ἀρίσταρχος, leg. Ἀριστόδημος, cuius ad vs. 70. vulg. et passim in scholiis mentio sit), ὅτι ἀλείπτῃ ἐκέχρητο τῷ Νεοπτόλεμῳ. In seqq. γὰρ μέγαν metro non convenit. Verum est παρὰ μέγαν, ut monet Hermannus ex schol. ἔμολε παρὰ μέγαν ὄμφαλον. Iam hoc reposito τοῖ, quod in Ald. τοι scribitur, necessario est pronomen; ἔμολε autem, pro quo certe metri causa μόλε poni debebat, mutandum in μόλον cum eodem critico. Hoc ipsum ap. schol. affertur lectum olim in libris, sed ob structurae difficultatem eiectum. Ἐδὲ γράφεται ἔμολον, inquit, τῷ πληθυντικῷ ἀπὸ ἐπικούρου γράται, ὥστε ὅμοιον εἶναι τῷ ὁ δ' ἀποπλέων Σκυρον μὲν ἕμασεν, ἴκτο δ' εἰς Ἐλευσαν, ἀπὸ τοῦ ἴκτο. ἔμολε debetur Didymo, qui locum auctore schol. ita constituit: τιμὰ δὲ γίγνεται, ὦν θεὸς ἄβρον αὔξει λόγον. τεθνακότων βοηθός τοι παρὰ μέγαν ὄμφαλον εὐρυκόλπου μόλε χθονός, de sola coniectura. Diserte enim schol. καὶ γραπτῶν ἐν τῷ ε (sic Romana: pessime Beckius atque Heynius ἐν τῷ ν, hoc est, verflu quinquagesimo) ἔμολεν, ὡς Αἰδύμος. Sensus igitur loci universus hic est: *Non perit virtus fortium virorum, quanquam mori omnibus fatale*

est. Sic Troia excisa illi heroes Troiam olim obsidentes (τοι), inter quos Ajax fuit (vs. 26.) et Ulysses (vs. 21.), Delphos se contulerunt, ibique occisus Neoptolemus Aecida: sed adhuc is inclutus pro heroe colitur sollemnibus sacrificiis. Postremo δὲ vs. 34. omittit Schol. ubi dicit: Πρωίμου πόλιν ἐπὶ πριάθεν, τεθνηκότων δὲ τῶν βοηθῶν, ἐν Πυθίοις δαπέδοις κείται. Πυθίωσι edidit Schmidius firmantibus nostris; Ald. Rom. Πυθίοις. Vs. 35. in voce Neoptόλεμος aut secunda corripitur, ut apud Homerum prima in Ἰστίαια, secunda in Αἰγύπτιος et similia: quod eo facilius fieri poterat, quum Neoptόλεμος pronuciari posset: aut duae priores contrahuntur, ut saepe in hoc ipso nomine. Cf. Hermann. de em. rat. Gr. Gr. p. 32. et ad Hecub. Praef. p. LXI. Vs. 36. Ald. ὑπο πλείων.

Vs. 37. Σκύρου μὲν ἄμαρτεν, ἴκοντο δ' εἰς Ἐφύραν πλαγχθέντες. Ald. Par. B. Med. A. πλαγχθέντες, quod grammaticae non magis quam metro convenit. Quum neutrum lex carminis ferat, neque πλαγχθέντες neque πλαχθέντες, Hermannus de dial. Pind. p. VIII. correxit πλανέντες. Scripsi: Σκύρου μὲν ἄμαρτε, πλαγχθέντες δ' εἰς Ἐφύραν ἴκοντο. Basii est Isondiaca, ad quam evitandam transposita a metricis verba erant. Ἐφύραν p. Ἐφυραν et metrum et usus postulat, v. ll. ζ. 152. Odys. β, 328. Vs. 39. Rom. φέρειν, Med. B. φέρει, hoc egregie, et in ordinem redegissem, nisi schol. expositio ἐσχεν satis vetustam ostenderet esse lectionem φέρειν. Vs. 40. οὐ omittit Par. B. Vs. 41. κτέατ' est monosyllabum, quocum conf. Κτέατον Ol. XI, 28. πολυκτέανον ib. 37. Eod. vs. Τροΐαθεν recte cum Schmidio Hermannus. Ald. Rom. ἀκροθινίαν δ', Par. B. Med. A. ἀκροθινίων τ'; utrumque inde ortum, quod scribebatur κτέα τ'. Vs. 42. ὑπὲρ veit. edd. non ὑπερ, vere. Vs. 43. δὲ omittit Ald. sed Rom. Par. B. Med. A. Aug. C. βάρυνθεν περισσὰ δὲ, Med. B. βάρυνθε περ. δέ. Vulgatam recte constituit Schmidius.

Vss. 46—48. Ἡρώϊαις δὲ πομπαῖς Θ-μισκοπον οἰκεῖν ἕντα πολυθύτοις Εὐώνυμον. ἐς δίκαν τρία ἔπεα διαρκέσει. Sic nunc interpungitur contra veteres libros: nam Aldina non distinguit prorsus, Rom. autem sic: πολυθύτοις, εὐώνυμον ἐς δίκαν, τρία κ. τ. λ. Verba εὐώνυμον ἐς δίκαν etiam schol. coniungit; eaque haud dubie cum Hermanno Bothioque praecedentibus connectenda sunt, hoc sensu: Est ille pompis praeses, ut prospera in iis iustitia gubernet. Nec opus, ut haec pluribus exponam. Tria verba sufficient: verax Neoptolemus certaminibus testis est. Εὐώνυμος Pindaro est bonus, prosper. Notat Eustathius ad Il. μ, p. 852. 5. μοῖρου δὲ δυσώνυμος πρὸς διαστολήν τῆς ἀγαθῆς, καὶ, ὡς ἂν Πίνδαρος εἶποι, εὐώνυμον. Vs. 49. pro voce μάρτυς Aug. C. et marg. Rom. μάντις. Vs. 50, 51. ita construe: Θρασύ μοι εἰπεῖν τόδε, (Aeacidarum laudes,) ὁδὸν λόγων οἰκοῦθεν κυρίαν φαινεταῖς ἀρεταῖς τεῶν, Αἴγινα, Διὸς τ' ἐκγόνον. Animus mihi audax est ad canendum hoc, in quo longa materia inest celebrandarum virtutum insignium, quibus tua, Aegina, Iovisque proles claruit. Tamen desinam, quod etiam dulcia fastidium afferunt. Θρασύ est εὐθυρατής, ἀσφαλές, ut recte schol. ad Sophocl. Philoct. 106. οὐκ ἀφ' ἐκείνω γ' οὐδὲ προσμύξει Θρασύ;

Vs. 55, 56. Τυχεῖν δ' ἐν ἀδύνατον Εὐδαιμονίαν ὑπασαν ἀνελόμενον· οὐδ' ἔγω etc. Οὐδ' a Schmidio profectum: reduxi cum Hermanno οὐκ, alyndeton elegans. Sententia aperta est: Alius aliud a natura accepit, unus vero ut felicitatem universam nanciscatur, fieri non potest: non novi, cui hoc fortuna concefferit. Ita etiam schol. ex quo interpunctionem editores correxerunt. At Bothius tautologiam in hoc reperit: quod si fieri non possit, ut quis universam felicitatem ferat, garrulum esse qui adiciat. sese neminem scire, cui hoc contigerit. Itaque secutus interpunctionem Romanae (poterat etiam Aldum in partes vocare) post εὐδαιμονίαν addito δ' ita locum constituit vir lin-

gularia ubivis captans: *τιχῆν δ' ἐν* (sic Rom.) *ἀδύνατον· Εὐθαμορίαν δ' ἄπυσαν ἀνελόμενον οὐκ ἔχω εἰπεῖν, τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἐπιθεῖον ὤρεξε.* "En dicit esse τὸ αὐτό. Sed ex Charybdi, quam putabat, in Scyllam incidit. Nam ut taceam, ἐν haud facile hoc loco idem esse posse quod τὸ αὐτό, quamquam id neminem offendit Nem. VI, init. ubi *ἐν ἀνδρῶν, ἐν θεῶν γένος* idem est quod *ἐν ἀνδρῶν καὶ θεῶν γένος*; ut taceam impeditam in fine orationis constructionem: quis dicet fieri non posse, ut plures idem consequantur? Quod sit saepissime. Ceterum nulla profus est tautologia. Primum poeta sententiam ponit: *Ἦερί non potest, ut unus omnia consequatur*; deinde, quo sese hoc experientia edoctum pronunciare ostendat, addit, *neminem se hucusque reperisse, cui hoc contigisset.* Num hoc est garrere? Vs. 58. Aug. C. ὄλβον.

Vs. 59, 60. *Τόλμαν τε καλῶν ἀραμέων Σύνεσις οὐκ ἀποβλέπει φρονῶν. Ἰποβλέπει* peccat in metrum, cui satisfacit *ἀποβλέπτει* in Ald. Par. B. Aug. C. Med. B. Quod quum Schmidius videret genuinum Pindari esse, correxit *ἀραμειον*. Sed unice amplectenda lenior Hermannii medela *σύνεσιν*. *Τίβι, poeta inquit, fortuna felicitatem delit, qualem natura nostra patitur: et quum audaciam egregiorum sui inorum suscipiendorum nactus sis, hoc quoque optimum factum, quod mentis consilia non ademit.*

Vs. 61—63. *Ξείρος εἰμι· σκοτεινὸν ἀπέχων φόγον.* "Τούτος ὡς ῥόος, φίλον ἐς ἄνδρ' ἄγον κλέος ἐτήτυμον, αἰνέσω. Sensus manifestus: *Hospes sum; itaque alienus ab invidia hospitem non decens, qua civis civem prosequi solet, te laudabo.* Itaque post *φόγον* commate interpunxi. Sed metrum etiam laborat: nam ante *σκ* Pindari syllabam corripit, eo magis incredibile, quod ne Homerus quidem talia sibi indulsit, si nomina propria exceperis, quale est *Σκάμειδος*, quamquam vel hoc nonnulli *Κάμειδος* scripserunt. Huic igitur metrico vitio quin mederer, haud me abstinere potui, idque via simplicissima feci. Scripsi *κοτεινόν*, hoc est *κοτήντα*; quod si exemplis firmari non potest, certe analogia defenditur atque ipso commendatur metro et sensu. Ut enim *σκότος σκοτεινός, φῶς φαινός, πόθος ποθέω ποθεινός, ἔλεος ἐλεῶ ἐλεινός*; ita *κότος κοτέω κοτεινός*. *Κοτεῖν* autem commodissimum de invidia inter aequales, ut inter cives, abs qua abesse hospitem poeta praedicat. Sic in Hesiodo versu:

καὶ κεραμεὺς κεραμεὶ κοτέει, καὶ αἰοιδὸς αἰοιδῶ.

Huic igitur adiectivo reconditori atque ἄπαξ λεγομένῳ ab imperito metri usitatum *σκοτεινον* videtur sublimitatum esse. Quod si quis melius quaerendum putaverit, non inventurum spondeo expertus. Vs. 64. *μέμνηται* libri omnes, etiam schol. in contextu annotationis, sed *πείσεται* exhibet inscriptio, unde Heynius *πέσεται* coniecit. Vs. 65. delevi *καὶ* ante *προξενίᾳ* cum Hermannio, quod ut absit, et sensus et metrum postulat. Vs. 66. Ald. Med. A. ὄμμασι. Vs. 67. *ἐρούσις* omnes libri. Vs. 68. Ald. *ἔροι*, Med. A. *ἔροῦ*, quod nihili est. *Ἄν* cum futuro haud improbandum: si quid tamen ob usum Pindari, apud quem alibi non reperio, mutandum videtur, scribe: *δέ τις ἐρέει*, ex quo quum natum esset *ἔρεῖ*, ἂν fortasse metricus adiecit. Vs. 69. vulgo *πέριον*, Aug. C. Med. B. *φάριον*, Med. A. *πέριον*. Nec *πέριον* nec *φάριον* analogiae linguae convenit; sed unice vera Schneideri in Lex. coniectura *φάριον*. Ut λέγω λόγος λόγιος, τέμω νομῆ νόμος τόμιος νόμιμος, τέμω τομῆ τόμος τόμιος, ita *πέγω φόγος φογιος*.

Vs. 70—73. *Εὐξενίδα πάτραθε Σίγιγκες, ἀπομνύω Μῆ τέρατα προβάς ἄκονθ' ὡς τε χυλκοπύραον ὄρσαι Θοᾶν γλώσσων ὡς ἐξέπεμψας παλαισμῶτων Ἀρχένα καὶ σθένος ἀδιαντον, αἰθῶνι πρὶν ἄλλῳ γυῖον ἐμπροσθεῖν.* Schol. ita exponit, quasi legerit *πάτρα*; non tamen satis conflat, nec metro haec lectio convenit. Idem vero pellumdat choriambus *Εὐξενίδα*: optimum foret *Εὐξενε*, nisi sententia obesset, et libri omnes cum schol. legerent *Εὐξενίδα*, quod vet. intpp. inepte dictum putant p. *εὐξενε*, ob Aeginetarum hospitali-

tatem. Igitur nihil relinquitur, quam ut *Ἐξέπειθα* ultimam corripere dicamus eum Hermanno, quippe vocativum Aeolicum, qui in carmine Aeolico non offendit: deinde ut arsin dactylicam statuamus solutam, quae licentia et genere carminis et nomine proprio excusatur. Post paullo schol. ὑπομνήω, male. Sententia haec est: *Abiuro ultra terminum me linguam velocem iacturum ut iaculum aere firmatum*. Legendum autem ὠς non ὠστ, ut vs. 62. 93. Cf. ad Ol. XI, 90. Saepe hoc oblitteratum, quemadmodum vs. 93. schol. ὠστ. Hoc loco Aug. C. Med. B. ὠς εἶπε. Vs. seq. duplex est scriptura, altera *ἔξέπειμας* in Rom. Aug. C. altera *ἔξέπειμας* in Schol. Ald. Par. B. Med. A. B. *Ἐξέπειμας* Hermannus scribendum praecipit: mirum enim esse, quod ipse Sogenes corpus suum *ἐκπέμψαι* e certaminibus dicatur, quod non emisisse inde, sed retulisse dicendus fuerit. Addo, quod maximum est, si *ἔξέπειμας* legatur, intelligi non posse, quo pacto poeta a sese ad Sogenem transire potnerit tam repente: idem vero optime perspici, ubi *ἔξέπειμας*, vel potius metri causa *ἔξέπειμας* edideris. *Non ego*, inquit, *ultra terminum linguam iactam, ut iaculum, quod te e lucta emisit*. Nempe virium robore immenso Sogenes ultra legitimam mensuram iaculatus erat, quod factum subiunde. Cf. e. g. Hor. Carm. I, 8, 12. Schol. ὀμνυμι τῇ φατορία τῶν Ἐυξενίδων, περὶ σοῦ λέγων, μὴ ὡς περ ἀκοντισταί, οἱ δὲ ἀπληστίαν ἰσχύος ὑπερβάλλουσι τὸ τέρμα καὶ τὸ ὠρυσμέρον, καθ' οὗ δεῖ πέμψαι, οὕτω κἀγὼ τῇ ἀληθείᾳ. Ceterum dubitatur, quid sit hoc, *iaculum te e lucta emisit*. Scholiastes dicit, Sogenem quinquentionem post iaculationem coronatum esse, antequam luctam subiisset: Hermannus erroris convincere veterum interpretem studens, iaculum postremum fuisse pronunciat, atque ita exponit verba: *iaculum, quod te ne sudantem quidem e certaminibus nature deduxit*. Quodsi lucta superfedisset Sogenes, inepte addita esse seqq. εἰ πόνος ἦν, τὸ τεργνὸν πλέον πεδέχεται. Sed in hoc vir acutissimus fallitur multimodis. Primum enim consentaneum est, luctam, praecipuam quinquentii partem et difficillimam, ad extremum certamen dilatam esse, ut coronam operi imponeret, neve lucta nimium fatigati ad cetera accederent quinquentiones. Deinde iaculum quartum, luctam quintam fuisse in pentathlo, colligere licet ex epigrammate Simonidis Anthol. I, 1. extr. ubi sic enumerat:

Ἄλμα, ποδοκίην, δίσκον, ἄκοντα, πάλην.

Duo prima fuisse saltum cursumque, intelliges etiam ex loco Pausaniae in Laconicis citato ap. Fabr. Agonist. I, 31. Accedit, quod *παλαισμάτων* non est *certaminium*, ut vertit Hermannus, sed *luctae*: luctae igitur iaculum exemit, non certamini generatum. Postremo verba, *αἰθῶνι πρὶν ἄλιον γυῖον ἐμπεσεῖν*, prorsus non luctatum esse Sogenem demonstrant: luctae enim sudor his significatur sub dio institutae in ludis; licet exercitatos subinde in xylo, tecto loco, luctatores esse constet. Qui vero factum est, ut iaculum eum lucta eximeret? Hoc dictum non difficile. Etenim quum prioribus quatuor certaminibus vicisset, imprimis vero iaculum tanta vi vibrasset, ut ultra terminum feriret, hac re deterritus antagonista luctam deprecatus est. Id factum subinde notavit Faber Agonist. II, 27. atque eiusmodi victoria parta sine sudore, *ἀνδρωτί*, ac sine pulvere, *ἀκοντί*. Recte igitur ii, de quibus schol. *Ἔνοι δὲ, ὡς νικήσας, φασὶ, τὸ ἀκόντιον ἐστέφθη, οὐκέτι μέντοι ἐπάλσει, παραιτησαμένων αὐτὸν τῶν ἄλλων*, etc. Et hoc, credo, est, quo Aristarchus respiciebat, quum Neoptoleum Epirotam Sogeni coronae renunciationem concessisse diceret, non tamen is victor, ut falso schol. refert. Sed obstant seqq., inquis, εἰ πόνος ἦν etc. Quasi vero nullus labor fuerit, tanta vi iaculum vibrare! Non opinor putares, si Graeca certamina vidisses. Pro particula *πρὶν* Med. A. *πρός*. Mox vs. 75. 76. Hermannus interpunctionem mutavit eximie, quem tum in hac secutus sum tum in addiscenda lectione

πέραν, quam et res et metrum flagitat. Vs. 77. vulgo ἀναβάλλεο: quam reposui, Schmidii est emendatio plane necessaria. Vs. 78. χρυσός est pyrrhichius, quod male olim sibi improbatum Hermannus nunc agnoscit de dial. Pind. p. IX. Ibidem Rom. ἐν τε χαλκὸν ἔλεφαν θαμῶ, perperam. Vs. 79. λείριον ἀνθεμον coniunctum est, ut ἀνήρ πολίτης, ἀνήρ δικαστής et similia; ne coniicias ἀνθιμον. Universi autem loci sententia haec est: *Sine me te laudare, nec retine. Si paullo sublimius efferor ac vociferor, non poenitet me tibi debitas laudes persolvere. Coronam nectere haud difficile: sed expecta paulisper; Musa enim coronam nectit longe nobilissimam ex auro, ebore ac coralio artificiose factam.*

Vs. 81, 82. Πολύφατον ὕμνων θρόον δόνει Ἄσυχῆ. Metrum laborat, nec medicinam parat πολυφάτων in Ald. Par. B. Med. A. licet hoc Schmidius amplectatur transponens θρόον ὕμνων. Recte Hermannus, πολύφατον θρόον ὕμνων δόνει, quod praestantius hac transpositione: πολύφατον δόνει ὕμνων θρόον. Mox veteres libri ἤσυχῆ; cum Hermannus rescripserit ἄσυχῆ, ut Pyth. XI, 55.

Vs. 83. Δάπεδον ἂν τόδε γαρύμεν θενμερῶ. Δάπεδον apud Pindarum et epicos primam corripit: quapropter Schmidius, ut metro succurreret, contra metrum scripsit, δάπεδον πρέπει ἂν τόδε γ. θ. Pauvius vero δάπεδον primam producere Dorice existimavit, quippe natum ex δᾶ, γᾶ. Ac sanctorum hoc fit ap. Aeschyl. Prom. 835. Eurip. Orest. 330. ubi tamen γάπεδον legendum coniicit Porson. ad Orest. 324. Idem de nostro loco Hermannus sentit de dial. Pind. p. X. quod quum mihi persuasisset, reposui. Γήπεδον Stephano Byz. v. γῆ est τὸ πρὸς τοῖς οἰκοῖς ἐν πόλει κηπίον; addit idem: ὅπερ οἱ τραγικοί διὰ τοῦ ᾧ φασὶ δρωρίζοντες. Etiam Hesychius γάπεδα habet; idem γήπεδα cum Suid. Etym. M. Harpocr. aliis, eademque hac voce Plato et Aristoteles usi. Dignus praeterea, qui adscribatur, Eustathii locus ad Il. δ, p. 331, 51. Ἔστι δὲ δάπεδον μὲν τόπος ἐγγυὸς οἰκημάτων, αὐτὸς μὴ ἔχων οἰκήματα, ἢ τόπος ἐν πόλει ψιλὸς οἰκημάτων, ὡς δηλοῖ παρὰ τινεῖ καὶ τό, περιφέρων τὴν ἀσπίδα ἐπίχαλκον οὖσαν πρόσσιγχε τῷ δαπέδῳ ἐντὸς τοῦ τείχους· ἢ χωρίον ὁμαλὸν εἰς διατριβὴν ἀνεθὲν, ὅπερ ἐν Ὀδυσσεύῳ καὶ τυκτὸν λέγει δάπεδον, ἐν ᾧ οἱ μισηστῆρες γυμνάζονται. Δύναται δὲ κἀκταῦθα, ὡς πού καὶ κατὰ Ὀδυσσεύῳ, τὸ ἐντος οἰκίας ἐμβαδὸν δάπεδον λέγεσθαι· ὡς μὴ μόνον αἰθροῖον, ἀλλὰ καὶ ὑπωροφίον εἶναι δάπεδον. γίνεται δὲ παρὰ τὸ δᾶ, ὃ δηλοῖ Ἀσυχῆως τὴν γῆν, καὶ τὸ πέδον, γήπεδον μέντοι τὸ ἐν πόλει προκειμένον οἰκίας οἷον κηπίδιον, οἰκόπεδον δὲ οἰκίας καταῤῥοφείσης ἔδαφος. Ceterum quod in hoc carmine Pindarus voce γάπεδον usus est, quum alias diceret δάπεδον (ut etiam vs. 34.), non mirere, ubi cogites, Aeolicorum carminum maximeque huiusce odae liberrimam esse dialectum. Mox θενμερῶ, quod in metrum peccat, plane non est Graecum, quamquam varia docti comminiscuntur, ut Portus Lex. Pind. h. v. Maittar. de dial. p. 187. ed. pr. Schmidius correxit ἐνθρόα; alii aliter, neque se nonnulli a barbaris abstinerunt. Med. B. θενμερῶ. Benedictus haud dubie verius ἡμέρα, ut respondeat voci ἄσυχῆ: sed ἡμέρα illud scribendum cum Hermannus, qui confert Nem. IX, 44. αἰὼν ἡμέρα. Vs. 84. vulgo Διαικὸν μιν: v. ad Ol. IX, 82. Vs. 85. ἐμῆ sententiae repugnat, cui profus congruum Hermannus ἐμῆ, id est Sogenis, quem tertia hic persona appellat, ubi secunda est de Hercule. Vix opus erat, ut conferretur Isthm. IV, 47.

Vss. 86—90. Εἰ δὲ γένεται Ἄνδρὸς ἀνὴρ· τί φαίμεν κε γείτον' ἔμμεναι Νόσφ φιλήσαντά γ' ἀνεψί, γείτονι; χαρμῆ πέντων Ἐπάξιον. εἰ δ' αὐτὸ καὶ θεὸς ἂν ἔχοι, ἐν τίν κ' ἐθέλει, κ. τ. λ. Duplex lectio extat, altera δέσεται, quae in parte scholiorum explicatur, et in Ang. C. a. m. sec. comparat, altera γένεται in libris omnibus, quam habuit iam Aristarchus. Δέσεται cum gemlivo constructum ubivis, ut apud Homerum δέσ-

σθαι ἢ ἐπιδύεσθαι μάχης, πολέμου; nec abhorret significatio, *si vir viro indiget, vicinum haud remissa benevolentia amantem magnum bonum esse dixerim*. Sed reconditius est γέυεται, quod Arillarchus interpretabatur ἀπολαύει ἀφομοιούμενος, doctissime provocans ad proverbialia Hoc igitur ellet, *similitudinem quandam a vicino trahit, colorem ducit*: quod tamen tenori sententiae non plane satisfacit. Potius γέυεται ἀπὸ ἀνδρός est: *si alter altero fruatur ab eoque iuvatur*. Interpunctionem vero vulgatam, quae aliis quoque displicuit, ferendam non arbitror, quod nimium languet responsio χάσμα πάντων ἐπάξιον: quae post interrogationem apud animam supplenda, non verbis exprimmenda erat. Tamen eam distinctionem scholia tuentur; sed Rom. post γείτορος commate interpungit, Ald. nullam prorsus distinctionis notam adhibet. Accedit, quod Arillarchus τι legit, idque praegressis coniunxit, ap. schol. ἐπι δὲ κατὰ τὰς συνουσίας καὶ γειτνιασεις ἕτερος ἄνθρωπος ἀπ' ἑτέρου γέυεται τι καὶ ἀπολαύει ἀφομοιούμενος. Mutavi igitur interpunctionem cum Heynio et Hermanno; quo multo concinnior oratio sit. Ceterum male Aug. C. καὶ γείτ. idemque ἔμμεν cum Med. B. Μοχ φιλάσαντ' edidi in Aeolico praesertim carmine, ut Pyth. II, 16. non dissentiente Hermanno de dial. Pind. p. XV. Ac quum φιλάσαντ' γ' ἀτενεῖ metro repugnet, abiecta cum eodem particula γε, quae nullam hic vim habet, scripsi φιλάσαντ' ἀτενεῖ. Med. B. φμίσαντ' ἀτενεῖ. Proxima, εἰ δ' αὐτὸ καὶ θεὸς ἂν ἔχοι, omni sensu dellituta pronunciat Thierschius Act. philol. Monac. Vol. I. Fasc. II, p. 221. At sensus exit commodus: *Si vero etiam deus id habeat*, hoc est, is quoque vicinus vicinum iuvet, ut fieri inter homines solet. Sed idem soloeam orationem dicit, εἰ ἂν ἔχοι. Ἐῖ καὶ cum optativo iungi, non mihi dubium (v. ad Pyth. IV, 263.); εἰ ἂν cum eodem modo invenitur vel in pedestri sermone. Duo Xenophontis exempla mihi quidem haud suspecta Matthiae attulit Gr. Cr. §. 525. et plura eaque Pindaricis verbis prorsus similia ex varii generis scriptoribus collegit acutissimus Dissen disquirit. philolog. Spec. I, p. 24. Quum tamen Pindarum alibi hac dictione usum non reperiam, haud displicet Thierschii correctio ἀνέχοι, quippe τὸ χάσμα τοῦτο. Ἀνέχων explicat παρέχειν, ut fragm. inc. CLXVII. πόλιν ἀμφιπέμπονται πλείοντα μὲν δῶδ' ἀθανάτοις ἀνέχοιτες, quamquam hic locus aliquantum dissentit, propterea quod sacrificia diis oblata vere ἀνέχονται, dum παρέχονται. Schol. profecto explicat παρέχει: inde tamen ne colligas eum legisse ἀνέχοι. Postremo ἐν τίν κ' ἐθέλει corruptum est. Hermannus vult, ἐν τίν γ' ἐθ. Verum est ἐν τίν κ' ἐθέλοι, quod suppeditant Aug. C. Par. B. Med. A. B.

Vs. 95. Τὴν δ' ἐπέοικεν Ἥραν πόσιν τε πειθέμεν etc. Cur Iuno placetur Sogeni pentathlo, Iuno inquam, cuius munus ad certamina nihil spectat quidquam? Cur eam Hercules potissimum placet, quem per totam vitam insensu animo persecuta erat? Placet Iovem, placet gnatam Palladem, quorum est ludis gymniciis rebusque bellicis praeesse, Herculem etiam nunquam non amore persecutorum. Vere igitur Bothius coniecit, Ἥρας πόσιν τε, quod recepi. Iovem poeta simpliciter vocat Ἥρας πόσιν usq. Homericis II. η, 411. κ, 329. γ, 154. π, 88. Odyss. θ, 465. ο, 112. 180. Iupiter et Minerva similiter coniuncti Ol. VII, 43 sqq. Vs. 98. omnes libri ἀρμόσσαι. Vs. 90. recte Hermannus vulgatam γήρα metri causa in γήραι mutavit.

Vs. 102—105. Ἴδ' ἔμὸν οὐ ποτε φάσει κέω Ἀτόποισι Νεοπτόλεμον ἑλκίσαι Ἐπέσοι. ταῦτα δὲ τρεῖς τετράκις τ' ἀμπολεῖν Ἀπορία τελέθει, τέκνοισιν ἕτε μαιριλάκας, Διὸς Κόρινθος. Neque ἐπέσοι, neque ἐπέσοι lectionem Med. B., neque Hermannii ἐπέσοι metrum patitur. Scribendum δὲ ἐπ.σι anacrusi initio versus. V. Nem. V, 20. ibique not. Hac ratione interpositum δὲ Ol. VI, 79. πολλὰ δὲ πολλαῖσιν Ἐρμῶν εὐσβεῖος, Nem. VIII, extr. ἦν γε μὰν ἐπικόμοιος ὕμνος δὲ πάλαι etc. Deinde ταῦτά vere coniecit Schmidius,

neque aliter exponit schol.; Aug. C. ταῦτά γε. Metri causa vero cum eodem editore et Hermanno scribendum fuit τῆτρακί τ'. Postremo in voce μαυιλάκας, quae male habuit interpretes tum huius loci tum Sapphici paullo post afferendi, plures dubitationes urgent. Ut in Heyniana est, apud Steph. Thes. Ind. v. μάω scriptum reperies: hoc id loco ex Commeliniana fluxit, in qua non operis errantibus debetur, ut Heynius putabat, sed editori Aem. Porto in Lex. Pind. ita dicenti: *Sed μαυιλάκας per i, non autem per υ scribendum constat, ut ex ipso etymo patet manifeste: compositum enim est ex adverbio μάω et verbo λακίω, ὦ.* De quibus Eustathius ita: μάω ἐκ τοῦ μάτην ἰολικῶς, ὡς ἐκ τοῦ ὀπίσω ἄω: λακ ἴν δὲ τὸ ποιὸν ἦχον καὶ φωνὴν ἐναρθρον ἀποτελεῖν· τίθεται δὲ καὶ ἐπὶ ἐνάρθρον καὶ ἀνθρώπινης φωνῆς τραγικώτερον. Haec ille. De voce μάω Eustathius II. β, p. 142, 2. de verbo λακίω II. γ, p. 927, 41. υ, p. 1285, 9. Odyll. μ, p. 478, 10. Neque ego negaverim Graecum esse posse μαυιλάκης, ut μαυίλογος, μαυίφωνος, μαυιτόκος, formatum ex aoristo ἐλακον: sed nusquam id reperitur, librique omnes cum schol. uno consensu tenent μαυιλάκας, quod Beckius reduxit. Quidni vero ab ὑλάω derives cum Pauwio μαυυλάκης, ut ὑλακη, ὑλακῶσι, ὑλακώματος? Accedit, quod Sappho usā est voce feminina μαυυλάκταν ap. Plutarch. de cohib. ira p. 432. ed. Tub. ὡς ἡ Σαπφὸς παρανεῖ, Σιδναμένης ἐν στήθεσιν ὀργῆς πεφυλάχθαι γλῶσσαν μαυυλάκταν, ut Wyttenbachius ex libro scripto edidit: olim enim a Stephano in Thes. L. Gr. tragico cuiusdam haec verba tributa sunt, mox Pindaro, quod fecit Schneiderus in Fragm. Pind. p. 101. ed. Heyn. In quo loco cave cum Volgero in Fragm. Sapph. p. 161. corrigas μαυυλάκταν: hoc enim quum masculinum sit, qui possit voci γλῶσσαν coniungi? Nihil enim est, quod nuper vir doctus excogitavit, in Pindari hoc loco μαυυλάκας esse femininum, quod cur statuerit, non video. Nam neque adiectivum esse potest vocis ἀπορία, nec Διὸς Κόρινθος pro feminino habendum, sed pro masculino, quamquam ne huic quidem adiectivi loco adiunctum est. Sed, inquis, μαυυλάκταν in Sapphonis fragmento metri causa reponitur, ut versus sint anapaestici dimetri,

σκιδραμένης ἐν στήθεσιν ὀργῆς
πεφυλάχθαι γλῶσσαν μαυυλάκταν.

Hos Volgerus concoquet, non alius quisquam. Quis enim Sapphonem scenicis huiusmodi anapaestis usam credat? Quin Lesbica poetria metro Aeolico, simili eius, quod ab ipsa nomen invenit, sic videtur scripsisse:

┌ ◡ ◡ ◡ ◡ ─ ─ ┌ ◡ ◡ ◡

┌ ◡ ◡ ◡ ◡ ─ ─ ┌ ◡ ◡ ◡

σκιδραμένης ἐν στήθεσιν ὀργῆς
ἐκπεφυλάχθε γλῶσσαν μαυυλάκταν.

Hactenus de forma vocabuli: experiamur nunc, an de sententia proferre meliora ac certiora possimus, quam pars interpretum. Scholia ita construunt: ἄτε μαυιλάκας Διὸς Κόρινθος, atque exponunt μάτην φλυαρηθεῖς, ut ille pueris temere decantatus Iovis Corinthius. Verum hoc fieri non potest; nam μαυυλάκης activum debet sensum habere blatero, multo magis quam Sapphonis μαυυλάκτος: nec pueris canebatur Διὸς Κόρινθος a fatuis ineptisque hominibus, ut sunt qui statuant, sed proverbium est *de re, quae identidem iteratur narrando*. Huc redeunt, quae scholia Pindari tradunt, quibuscum conf. Schol. Aristoph. Ran. 442. ex quo poetae loco liquet idem esse Διὸς Κόρινθον quod τὰ αὐτὰ λέγειν, porro Plutarchum a Schmidio excerptum, proverbiorum scriptores Heynio citatos atque Erasmus, et Schol. Plat. Ruhnk. p. 96, 97. Inde sequitur verba Διὸς Κόρινθος appositionem esse ad ταῦτά τρις τετρακί τ' ἀμπαλεῖν. Sensus igitur hic est:

ne rem acerbam vocabulo proprio nominet: quod si Hermanno in mentem venisset, haud opinor lectionem vituperasset. At aliam is reprehensionem addit: neque enim ἀμέρους χεῖρας ἀνάγκας hoc loco dici posse, quia haec sic forent intelligenda, quasi necessitatis manus nunquam non mites essent. Verum hoc tale est, ac si vs. 36. dictionem ἀπλόαις ζωῆς κλεῦθους calumniare eo nomine, quod praeter simplices vias reperiantur et multiplices. Immo, ut ibi ἀπλόαι κέλευθοι ζωῆς vocantur, ut distinguantur a σκολιαῖς, ita hoc loco ἄμεροι χεῖρες ἀνάγκας dictae sunt, quae opponantur ἐτέραις. Si tamen quid mutandum esset, ita scriberem: τὸν μὲν ἀμέρας ἀνάγκας χερσὶ βαστάξεις, ἑτέρον δ' ἐτέρας; sed recepta lectio lyricae dictionis colorem multo magis refert, quod quae epitheta ἀνάγκη tribuisset sermo pedester, ea ad χερσὶ translata sunt.

Vs. 10. Πείθεσθαι ἀξίαις ἐκόντες. Sic Heynius contra metrum et libros, qui omnes πείθεσθ' ἂν ἀξίαις, repugnante usu sermonis. Recte πείθεσθ' ἀναξίαις emendantur vir doctus in Misc. obsl. T. VI, p. 398. Albertus ad Hefych. Heynius in notis, Beckius, Hermannus. Hefychius: ἀναξίαν, βασιλείαν. Βισχύλος Αἰτναίος. Vs. 12. olim Πελοπηΐδαι: receptam scripturam ex Brubachiana Schmidius petiit, sed firmant Aug. C. Par. B. Vs. 13. Schmidius correxit γονάτων, agnoscens Med. B. vulgati γονάτων. Vs. 14. pro φέρων Med. B. φίλων. Vs. 16. vulgo Δείνδος praeter consuetudinem poetae. Verum est Δείνιος in Aug. C. Med. B. et Schol. τοῦ Δείνιος, ἦτοι τοῦ Δείνιου; quod probatum etiam Hermanno de dial. Pind. p. XIII. Sic Ψάμμος Ol. IV, 11. V, 3. Vide not. ad Ol. IV. Oxonienses scripserunt Δείνία ex inscriptione, qualis est in Ald. Rom. Par. B. sed inscriptio potius cum Schmidio mutanda erat. Δείνις enim nomen Doricum, ut Ψάμμις, Δείνις Atticum et vulgare. Vs. 18. Med. A. B. ὡςπερ, Med. B. ποντίω. Vs. 21. δε λόγοι omisium in Med. A. Par. B. Vs. 22. ad ἴππεται cum schol. supple φθόρος eruendum e praegresso φθονεροῖσιν, eo magis quod idem vs. 23. suppleri oportet. Lyricum hoc Pindaro visum est: quod si vitare voluisset, in promptu erat φθόνῳ εἰσίν. Ibidem Med. A. χιρόνεσιν, quo non opus. N omittit etiam Schol. Soph. Ai. 154. Vs. 23. Schol. ἀμφικυλίσσας, Ald. Med. A. ἀμφικυλίσσας, et paullo ante Aug. C. δάμεν.

Vs. 25. Λυγρῷ ἐν νείκει. Haec Schmidii coniectura est; vulgo enim ἐν omisium, laborante metro, cui ut succurreretur, in Aug. C. scriptum κατέχει τε. λυγρῷ νείκει, pessime. Sed secunda vocis λυγρῷ in trochaico metro corripere non potest; itaque Schmidiana lectio damnanda est. Recte Hermannus de dial. Pind. p. VIII. correxit, ἐν λυγρῷ νείκει, sicut est ap. schol. ἐν λυγρῷ γήρει; eoque ducit lectio Med. B. λύθαν κατέχειν λυγρῷ νείκει. Vs. 27. πάλαισεν explicari commode potest, ut opus non videatur coniectura viri docti in Misc. obsl. T. VI, p. 397. πάλαισεν ducta ex glossis Hefychii ἐπάλλησεν et παλήσειε, de quibus v. intrp.

Vs. 28, 29. Ἡ μὲν ἀνόμοιά γε δαίσιον ἐν θερμῷ χορῷ Ἴλκεα ῥήξαν πολεμιζόμενοι κ. τ. λ. Recte Hermannus δάσιον; Aug. C. δαιοσιν, nullo accentu. Mox Schol. putes legisse θέρου ἐν χορῷ; nam, θερμῶ, inquit, τὰ ἔλκη τὰ φλεγμαινοτά φησιν. Deinde πολ. μιζόμενοι Aristarchus ap. schol. exponit κινούμενοι: unde Wakefieldus Silv. crit. P. I, p. 79. scribit πελεμιζόμενοι. Gaudeo inter tot coniecturas in Pindarum certe unam et alteram docto viro feliciter cellisse. Πολεμιζέσθαι activo sensu non memini me legere, nec apta dictio πολεμιζέειν ὑπὸ λόγῳ. Sed πελεμιζέσθαι ὑπὸ λόγῳ optimum. Hesiod. Theog. 458. 842.

τοῦ καὶ ὑπὸ βροιτῆς πελεμιζέται εὐρεῖα χθών.

ποσσί δ' ὑπ' ἀθανάτοισι μέγας πελεμιζέει Ὀλυμπος.

Frequens apud Homerum formula ὁ δὲ χασσόμενος πελεμιζέθη, quae Il. δ, 535. a schol. exponitur διεσείσθη, ἀπεκινήθη, ut hic ab Aristarcho. Adde haec Eustathii ad Il. ε,

p. 386, 7. πελεμίζεν πολλαχού παρὰ τῷ ποιητῇ τὸ κινεῖν ἢ μετακινεῖν. φ, p. 131⁴, 48. πελεμίζεν δὲ καὶ νῦν τὸ διασαλεύειν παλιὰ καὶ κινεῖν. Cf. ad π, p. 1061, 35. Itaque recepi Wakelieldi πελεμίζόμενοι. Ceterum plebi librariorum ignota adeo haec vox fuit, ut vel apud Hesychium, ubi ordo litterarum cavere ab errore poterat, pro πελεμίζεν et πελεμίζθη scriberetur olim πολεμίζεν et πολεμίζθη.

Vs. 31. Ἄλλον τε μόχθων πολυφόροισιν ἐν κ. τ. λ. Metrum laborat, nec satisfaciunt coniecturae doctorum πολυφόροισιν et πολυφόροισιν. Reposui, quod verum est, ἐν πολυφόροις. Vs. 33. Aug. C. ὁμόφυτος male, quamquam hoc schol. explicat ποσει σύμφυτος. Vs. 36. Ald. Med. A. inepte κλέα. Vs. 37. coniecero μὴ τι δύσφ. quod articulus, in quo parvus poeta deprehenditur, prorsus abundet. Sed parum probabile est, μὴ τι ulimatissimum transiisse in insolentius μὴ τό. Vs. 38. vulgo ἄδων: Ald. Rom. ἄδων, quod edidi. V. ad Pyth. II, extr.

Vs. 40, 41. Ἀύξεται δ' ἀρετὰ, γλωραῖς ἐίρσαις ὡς ὅτε δένδρον αἴσσει σοφοῖς ἀνδρῶν ἀεθροῖς ἐν δικαίοις τε πρὸς ὑγρὰν κ. τ. λ. Legem carminis violatam restituere tentantes Pauvius, Bothius, Hermannus volunt δένδρον ἀγαῖσαι, Schmidius δένδρον αἴσσει: utrumque nihili habendum arguit vocabuli divisio inde oriens: verum enim siniri in secunda vocis αἴσσει syllaba, demonstrat hiatus str. β'. et interpunctio str. α'. β'. ant. β'. Scribendum sane δένδροι ex Aug. C. Med. A. B. deinde contrahendum αἴσσει idque in vs. 40. redigendum est. Sic iam sequenti versui syllabam deesse apparet. Quis vero dubitet emendandum, ἐν σοφοῖς ἀνδρῶν ἀεθροῖς ἐν δικαίοις τε? Postremo ὑγρὰν metri imperitia Schmidius reposuerat: ex libris omnibus reduxi ὑγρόν. Vs. 46. Aug. C. λαύρον. Vs. 47. Hermannus coniecit ὑπερείσω: sed frustra negat ad infinitivum ὑπερείσαι suppleri posse δυνατόν.

Vs. 49. Ἐπ' αἰοδαῖς δ' ἀνήρ. Schol. Aug. C. ἐπαοιδαῖς, quod recte probatum Schmidio. Causas distincte promit Hermannus, ex cuius nota haec tantum transferam. „Ἐπ' αἰοδαῖς significat propter carmina, carminum causa. Nam nihil vehementer fallor, ἐπὶ de ratione tantum et consilio, quare aliquid agendum suscipiatur, non de causa atque instrumento, per quod fiat, dici potest. Itaque vereor, ne haec verba, κώδυνόν τις κάματον θῆκεν ἐπ' αἰοδαῖς, nil aliud significare possint, quam hoc: leniit aliquis laboris molestiam spe carminum. Quod ab hoc loco alienum est. Quamobrem praefero ἐπαοιδαῖς. Canam, inquit, vestras victorias, et laetor, me aptum in labore atque utile carmen edere. Ac saepe aliquis incantatione laboris molestiam leniit. Enimvero pridem cognita fuere vatium praeconia, etiam ante Adraști Cudmeorumque bella. Ἐπαοιδῶς, translata a medicorum artibus similitudine, carmina vocat; ac recte scholiastes: ὅτι ὡς ἐπαοιδῆ τις χρησάμενος κουφίζει τὸν κάματον, οὕτω καὶ ἐγὼ ὡς ἐπωδῆ χρησάμενος τῷ ὕμνῳ, κουφίσω τὴν κωκοπέθειαν τοῦ ἠθληγότητος.“ Vs. 50. Ald. vitiose ἤγε.

[N E M. I X.]

L O O - O O - - L O O - O O - -
 L O - O L O - - L O O - O O - - L O O - L O O
 L O O - O O - - L O O - O O - - L O O
 L O - - L O O - O O - - L O O - O O - - L O - - L O O
 5 - L O - - L O - - L O - O

Probabilius tamen Hermannus verba καὶ ποτ' ἐς versui 18. coniungit, in fine praegressi supplens μέγιστοι τῶν τότε. Sed haec et alia nullis nituntur argumentis certis, nulla-que aut librorum aut scholiorum auctoritate. At schol. pleniorum videtur locum legisse: ἐν τεύθειν δὴ, inquit, καὶ εἰς τὰς Θήβας ποτὲ τὰς ἑπταπόλους στρατεύματα ἤγαγον. Legit omnia, quae vulgo habentur, sed ante illa καὶ ποτ' aliud explicat quiddam verbis ἐν τεύθειν δὴ. Quid hoc esse potest? Nihil aliud quam δὴ τότεν, hinc igitur, hoc est, ob potentiam ex coniunctione virium natam maximam. Τότεν modo relativum est, ut ap. Aeschyl. Pers. 101. Agam. 220. ed. Schütz. min. modo demonstrativum, ut ap. Apollon. Argon. IV, 627.

ἐκ δὲ τότεν Ῥοδανοῖο βαθὺν ῥόον εἰσαπέβησαν, fortasse et vs. 990. Δὴ similiter praemissum atque Ol. III, 26. δὴ τότε ἐς γαῖαν etc. Mox Ald. Rom. Med. A. Par. B. ἄγαγον ἀνδρῶν στρατὸν, contra metrum. Heynius in novissima editione, στρατον ἄγαγον ἀνδρῶν, nihil monito lectore, neque addicente libro ullo. Sed Schmidius, Beckius, Hermannus: ἄγαγον στρατὸν ἀνδρῶν, quod repulsi ex Aug. C. Med. B. Postremo αἰσιῶν omittit Med. B. et Aug. C. legit αἰσιῶν. Cur αἰσιῶν scripsit poeta, cui alias masculinus ὄρνις est? Nempe ne audientes coniungerent ἀνδρῶν αἰσιῶν. Feminino usus est etiam Pyth. IV, 216. μαινὰδ' ὄρνεν, quod lynx feminina est. Vs. 19. libri omnes ἐλελίξαις.

Vs. 23. Νόστον ἐρουσάμενοι λευκανθέα σώμασ' ἐπίαναν καπνόν. Ἐρουσάμενοι quum legem carminis violet, Pauwius et Beckius perperam scripserunt ἐρουξάμενοι, quod a verbo ἐρούω derivant. Aug. C. et inscriptio scholiorum in ed. Rom. ἐρουξάμενοι, haud male ad sensum, pro reditu pugna dimicantes atque annitentes, modo id, quod efficere nisi conamur, accusativo casu iungeretur voci ἐρουξασθαι, quod secus est. Immo ἐρουξάμενοι metrico deberi videtur. Vera lectio ab Hermanno indagata est ἐρουσάμενοι, postquam reditum inhibuerant, fere ut Il. 9, 143. ω, 584. Odyss. π, 457. Porro σώμασ' dativus pluralis per apollrophum mutilatus ferri non potest, notante Hermanno de dial. Pind. p. VII. Med. B. σώμασι ἐπ. Aug. C. σώμασιν ἐπ. unde scribi queat σώμασι πίαναν. Lectio haec facilior, quam altera σώματ' ἐπίαναν, quae tamen partim ob antiquissimam scholiorum auctoritatem partim ob id ipsum, quod difficilius est, alteri praeferri debet. Neque tamen in hac loci constitutione ἐρουσάμενοι nominativus est absolutus, ut Hermannus Bothiusque putabant, sed participium masculinum neutris λευκανθέα σώματα coniunctum sensus causa (v. ad Pyth. IV, 250. Nem. V, 43.): quod quum non intelligeretur, σώματ' in σώμασ' est mutatum. Verteris: In ripis Ismeni quum illi iter inhibuissent, satiarunt fumum, corpora igne albicantia. Vs. 24. Ἀμφιόρη est in libris, quod non magis ferri potest quam Ἀμφιόρη aut Ἀμφιόρη. Recte Heynius coniecit Ἀμφιόρη, quod firmat analogia. Ex communi forma Μενελαος, Ἀμφιόρηος, Attica sit forma Μενελεως haud raro trisyllaba per synizesin, et Ἀμφιόρηος, atque alia Μενέλαος, Ἀμφιόρης, Μενέλα (Nem. VII, 28.), Ἀμφιόρη. Ibidem σχίσεν metri causa in σχίσσεν mutavi. Aug. C. σχίσαις, quod si duplici sibilo σχίσσαις scribatur, tolerari posse Hermannus putat de dial. Pind. p. XVI. correcto tamen κρέαρον θ' ἄμ' ἵπποις vs. 25. Non mihi videtur. Vs. 32. non assequor, cur Pindarus scripserit ἐπί τοι, quum in hac versus sede longam thesin secundam dipodiae trochaicae praetulerit manifeste. Quidni dedit εἰπὶν τοι, ut Pyth. V, 116.? Etiam vs. 47. lectio brevem sistens suspecta ob ipsos libros est.

Vs. 33. Ἄπιστον εἶπ' ; αἰδώς γὰρ ὑπάρχοντα κέρδει κλέπτεται. Susluli notam interrogationis et aliam posui distinctionem cum schol. Ald. Rom. ceterisque libris. Prorsus ex animo meo scripta sunt haec Hermanni ad h. l. Attenuant, inquit, istiusmodi in-

terrogatiunculae vim et gravitatem orationis, omninoque abhorrent ab illa priscorum hominum dignitate, quam quia nos temporum vitio amisimus, tenui quadam et exili eam dictionis festivitate compensamus, quae pungit et titillat animum, non erigit et roborat. In proxime sequentibus doleo vulgatam textu motam non esse: nam ὑπόκρυφα vox nihili haud dubie mutanda in ὑπό κρύφα. Ἵπὸ pertinet ad κλέπεται, ὑποκλέπεται κρύφει, cui simile quodammodo Nem. VII, 18. οὐδ' ὑπὸ κέρδει βλάβειν. Ita legit Schol. καὶ γὰρ αἰδώς ὑποκλέπεται διὰ τοῦ κέρδους, et, παραλογίζεται ὑπὸ φιλοκερδείας, et, ὑπὸ τοῦ κέρδους παραλογίζεται. Vs. 35. ἄν habent Ald. Rom. Par. B. Aug. C. recte. Ἄν est particula τῷ κε synonyma. Sententiam cepit Hermannus: *Chromio si pugnanti adstares, pernosceres belli faevitiam, quia aemulatio illum accendit.* Vs. 38. vulgo ποδὶ legebatur; ποτὶ Stephanus emendavit ex schol. accedentibus Aug. C. Med. B.

Vs. 41. Ἐνθ' Ἀρσίας πόρον ἄνθρωποι καλέουσιν. Fretum Siculum intelligunt scholia: sitne tamen ἐνθ' Ἀρσίας, an ἐνθα Πέλας scribendum dubitant; quin erant qui Ἀρσιῶσπορον coniunctim proferendum arbitrarentur, ut Ἑλλήσποντον. Sed quantum videre licet, Πέλας, quod Beckius recepit, coniecturae tantum debetur veteris grammatici, librique omnes retinent Ἀρσίας, ex quo Schmidius ineptam exculpit lectionem ἀρσιῶσ. Certe Ἀρσίας cum Bothio legendum, ut in tot aliis eius terminatio transit in eos. Sic Ἰκπύροσ nuper ex Euripideae Rheli initio et Anaxila ap. Polluc. II, 29. attulit Passovius, vir doctissimus, über Zweck, Anlage u. Ergänz. Gr. Wörterb. p. 52. sic Ἀχιλλέον supra Euripidi restitui Iphig. A. 241. Addam Aeschyli Choeph. 421. ἔκοψε κομμὸν Ἄρσιον, εἴτε Κισσίας, cuius loci emendationem tentavit Porfonus Praef. ad Hecub. p. 1X. ed. Lips. sed sine successu. Scribendum Ἄρσιον. Nostro tamen loco nisi Schol. diceret, etiam tum Ἀρσίας πόρον usitatam appellationem fuisse, atque eo nomine celebratum πάντα τὸν περὶ τὸν πορθμὸν καὶ τὸ Πήγων τόπον (dissentiente quidem illo, qui interposuit verba: ὁ δὲ τῆς Ἀρσίας πόρος ἀνεξηγητός ἐστι, usque ad Ἀρσιῶσπορον): haud spernerem coniecturam ἐνθα Πέλας. Nam quum mare Ionium μέγας κόλπος Πέλας dicatur Aeschylo Prometh. 837. coll. 840. Siculum fretum Πέλας πόρον posse vocatum esse non negaverim. Paulo post in Pindari versu δέδορκεν dilerte extat in Ald. Rom. Par. B. Med. A. in Heyniana abest N paragogicum. Vs. 42. Med. B. Ἀγησιδάμορ.

Vs. 47. Οὐκέτ' ἐστὶ πρόσω θνατὸν ἐτι σκοπιῶς ἄλλας ἐφάψασθαι ποδοῖν. Duplex ἐτι pugnit intrp. neque id tueare Hermanni ratione, prius οὐκέτι ad tempus, alterum ἐτι ad res referentis, quas quis consequitur. Nempe vel sic eadem repetitur notio, ac sufficiebat certe οὐκέτι, ut Nem. III, 19. οὐκέτι πρόσω. Suspicionem auget causa metrica, de qua dixi ad vs. 32. praeterea librorum scripturae varietas, ex quibus Aug. C. omittit ἐστὶ, Med. B. vero praebet οὐκ ἐστὶ πρόσω. Quid si legamus, οὐκ ἐστὶν τι πρόσω etc. Aut legendum οὐκ ἐστὶ πρόσω, et excidit aliquid sive post πρόσω sive post θνατὸν. Nam Beckii certe correctionem, οὐκ εἶτ' ἐστὶ, et Schmidianam οὐκ αὐτ' ἐστὶ, vereor ut multi probaturi sint; Pauwii autem οὐκ ἔξῃσι pedestre est, non Pindaricum. Interim retinui vulgatam, quod ἐτι repetitum in eadem sententia reperio ap. Soph. Trach. 829. Brunck. πῶς γὰρ ἂν ὁ μὴ λείψαν ἐτι ποτ' εἶτ' ἐπίπονον γ' ἔχοι θανάων λατρείαν; Vs. 48. Med. B. ἡσυχία. Vs. 49. idem κρατῆρα cum codice scholiasticae. Vs. 55. male nonnulli ap. schol. cum Ald. Rom. Par. B. Med. A. B. νικῶν legebant: postremo schol. Μοῖσαν.

[N E M. X.]

Strophæe.

∪ ∪ √ ∪ ∪ - ∪ - ∪ √ ∪ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ √
 √ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ √
 √ ∪ - √ √ ∪ - ∪ ∪ √
 √ ∪ - √ √ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ √
 5 √ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ √ ∪ - ∪ ∪ √
 √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ √

Epodi.

√ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ √
 √ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ √
 √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ √
 √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ - √
 5 √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √
 √ ∪ - √ ∪ - √ ∪ ∪ - ∪ ∪ - √ ∪ - √ ∪ √

Epodi vs. 4, 5, 6. hiatu non distincti sunt; sed syllabae ancipiti, incerto finis iudicio, succurrit interpunctio, versu quarto ep. δ'. ε'. versu quinto ep. γ'. δ'. ε'.

Vs. 1. Δαναοῦ πόλιν ἀγλαοθώκων. Corruptam esse vocem ἀγλαοθώκων metrum demonstrat. Verum est ἀγλαοθρόνων in codice scholiastæ, Aug. C. Med. B. Vs. 2. Med. B. ὑμνεῖται.

Vs. 5. Πολλὰ δ' Αἰγύπτῳ κατώκησθεν ἄστυ. Ad locum hunc corrigendum plures sese accinxerunt: ex quorum coniecturis duae tantum in censum veniunt, altera Pauwii καλὰ ᾤκησεν, altera Hermannii Αἴγυπτον κἀτα ᾤκησεν. Haec ideo non placet, quod praeter κατώκησθεν etiam Αἰγύπτῳ immutandum est, quo vitio Heyniana quoque laborat coniectura, Αἰγύπτῳ κατώκησεν ἄστυ. At Pauwiana lectio adeo mihi commendabilis visa est, ut recipiendam duxerim. Pindarus pulchritudinem urbium celebrare solet, ut Pyth. IX, 71. Cyrenen vocat καλλίσταν πόλιν, Pyth. XII, 1. Agrigentum καλλίσταν βροτεῖαν πόλιν. Vs. 6. κολεῶν disyllabum brevem sinit secundam thelin dipodiae trochaicae, ubi in antitheticis longa est; quod poeta vitat, ubi facile fieri potest. Reposui igitur κολεῶν cum Hermanno de dial. Pind. p. X. Vs. 8. vulgo βέλεσι: N paragogicum habent Ald. Rom. Par. B. Med. A. Vs. 10. γυναιξί cum schol. Ald. Rom. Par. B. Hermannus probat: retinui γυναιξίν, quod longam in hac sede poeta diligit; atque ita Med. A. B. Aug. C. Eandem ob causam fr. γ'. Schmidianum ξίγγονος loco non μόνι, et si libri omnes σύγγονος, nisi quod Aug. C. receptam scripturam videtur tenere. Vs. 11. omnes libri τόν: τοῦτον restituit Schmidius, nescio annon vere. Coniecerim potius, τὸν μὲν κατέφ. λ. V. ad Ol. VII, 11. et cf. similem causam vs. 85. Vs. 12. δ' Heyniana editio secunda sola praebet; redixi ε' ex libris omnibus.

Vs. 13—16. Θράκη δ' αἰγυῖαν Ἀμφικριόωνος. ὁ δ' ὄλβῳ φίρτατος Ἴκετ' ἰς κείνου γενεάν, ἐπεὶ ἐν χαλκείοις ὄτλοισι Τηλεβόου ἐναυρον, οἳ ὄψιν εἰδόμενος Ἀθηνάτων βασιλεὺς

αὐτὴν ἐσῆλθεν etc. Ultima vocis ἔναρην vs. 15. producenda ob caesuram foret, si certa esset lectio: id vero fieri eo commodius posset, quod οἷ digamma habet, atque ante hoc pronomen N paragogicum alias omittitur apud Nostros, ita ut adscita littera paragoga positio nasci videatur. Cf. ad Ol. III, 37. Sed vulgatae ab editoribus lectioni non patrocinantur codices, qui omnes ἔναρην. τί οἷ, nihil quod Aug. C. et Med. B. ἔναρε. τί οἷ. Τί delevit Cepronius. Contra Mingarellus coniecit: ἔναρην. τῷ ὄψιν, Hermannus autem, ἔναρην. τῷ δ' ὄψιν, qui tamen ad Orph. p. 789. bene dubitat de veritate huius correctionis, quod verisimile non est τῷ in οἷ mutatum a librario esse. Taceo aliorum commenta nimium absorta, meamque paucis rationem propono. Vs. 14. post ἐπεὶ Ald. Rom. Med. A. καὶ suppeditant, postremus omisso ἐν; quod καὶ ad vs. 15. pertinere indeque natum τί esse Hermannus l. c. putat. Legendum procul dubio:

Τηλεβόας ἔναρην· καὶ οἷ ὄψιν εἰδυόμενος.

Οἷ ὄψιν coalescit per Synizelin, de quo satis dictum ad Ol. XIII, init. et de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Καὶ οἷ ulitatum est, ut Il. 9, 355. καὶ οἷ πάντα γένοιθ'. et ubivis. Ceterum verba ὅ δ' ὄψιν φέρεται usque ad ἔναρην de Amphitruone dicta esse, ibidem Hermannus notavit. Vs. 23. vulgo θυσίαν: θουθύσιαν correxit Pauwius, et recepi ex Aug. C. Med. B. Vs. 24. Ald. Par. B. Ἄλῖα, unde iidem libri inscriptioni addunt verba, παιδὶ Ἥλιου. Eodem versu νικασίας libri omnes, excepto Med. A. in quo exaratum νίκας. Vulgo vero scribitur Θεαῖος correpta diphthongo εἰ, quemadmodum etiam vs. 37. Unde colligitur, nomen fuisse Θεαῖος, ubi autem longa prima, productam esse more Ionum, ut ξέρος, ξεῖρος. Neque aliter statuentem video Hermannum de dial. Pind. p. X. Non me movet Θεαῖος Atheniensis in lapide ap. Chandler. Inscr. II, 109. Aug. C. omittit verba -σθεν Θεαῖος εὐφρόων λάθαν πόνων. Vs. 26. post στέφανον interpunxi cum Ald. Rom. Vs. 28. Schmidius edidit ἐν Ἀδραστείῳ ρομφῷ, in ditione Adrastrī, praecentibus aliis, non tamen, quod Heynius prodidit, Didymo. Haud uno loco illud vocabulum Pindaro obtrudunt, neque usquam bene. Recte vulgatam explicat Schol. τοῖς δὲ τὰ Νέμεα κατὰ τὴν Ἀδράστου διοίκησιν καὶ ρομοθέτησιν τελοόμενα.

Vs. 31. Γνώτ' ἀείδει θεῶν τε χ' ὕστις ἀμιλλᾷται περὶ etc. Haec neque metro neque sententiae conveniunt: coniecturarum nulla memoratu digna praeter veram unice Hermanni,

Γνωτὰ Θεαῖω τε καὶ ὕστις ἀμιλλᾷται περὶ

quam explicat his verbis: *Theaeus non ignavia deprecatur decus Olympicorum certaminum, quum robur afferat. Notum hoc ipsi est pariter atque omnibus, qui illam gloriam concupiscunt: nimirum virtute ibi opus esse. Καὶ ὕστις agnoscitur ab Aug. C. Med. B. Vs. 32. constantiae causa scripsi ἀθλων pro vulgato ἀέθλων. Vs. 33. γε omittit Med. B. Vs. 34. vulgo Ἀθαιαίων μιν ὁ. Cur ediderim εν, v. ad Ol. IX, 82. In Med. B. excidit μιν: quod quum oblitteratum esset, scriptum metri causa Ἀθαιαίων γὰρ ὀμφαί, interpunctione posita post δῖς, in Ald. Par. B. Med. A. Mox vs. 37. accusativus πολύγυτον γένος est pro dativo πολυγυτῶν γέει, intellecta opinor praepositione ἐς. Vs. 38. σὺν in libris omissum ex schol. addidit Schmidius.*

Vs. 41, 42. Νικαφορίας γὰρ ὄσαις ἱπποτρόφον ἄστν τὸ Προί - τοιο θάλησεν etc. Vocabulum divisum non tolero. Cf. de metr. Pind. lib. I, cap. XIII. lib. III, cap. XXIV. Lege transpositis verbis:

νικαφορίας γὰρ ὄσαις Προίτοιο τὸδ' ἱπποτρόφον

ἄστν θάλησεν —

Τὸδ' agnoscit schol. πόσαις γὰρ ἱπποτροφίας, φησὶν, αὕτη ἢ πόλις οὐκ ἔθαλεν ἢ τοῦ Προίτου. Med. B. νικαφορίασι γὰρ ὄσαις, unde coniectes:

*νικαφορίασι γὰρ ὕσαις ἵπποτρόφον τόδε Προίτου
ἄστν θάλησεν —*

Sed violentior haec emendatio, quod etiam Προίτοιο mutatur. Violentissima autem me iudice Hermanni ratio mecum privatim communicata:

*νικαφορίας γὰρ ὕσαις ἵπποτρόφον ἄστν τὸ σόν,
Προίτε, θάλησεν —*

Transpositionis in libris frequenter factae exempla quaedam attuli de metr. Pind. lib. III, cap. XXIV. Vs. 43. Med. A. B. Par. B. ἀπέβαν, non male. Vs. 48. ex usu poetae θῆκεν in θῆκε mutavi addicentibus Aug. C. Med. B. quorum hic ἔθηκε. Ibidem vulgo χειρῶν: quod cum Hermanno reposui, praestant Ald. Par. B. Aug. C. Med. A. B.

Vs. 49. Κάστορος δ' ἐλθόντος ἐπὶ ξενίαν παρὰ Παμφάη. Recte Pauwius ξενίαν, quod in ordinem reduxi ex Aug. C. Med. A. B. Deinde edidi παρ praeeuntibus aliis. Sed pro dativo Παμφάη accusativus requiritur, quod vidit etiam Hermannus de dial. Pind. p. XV. Quid quod Παμφάη ne potest quidem dativus esse? Nam ab adiectivo παμφαῆς sit proprium Παμφάης, ut εὐμένης Εὐμένης, διογενῆς Διογένης, εὐπειθῆς Εὐπειθῆς (cf. Reiz. de acc. incl. p. 116.); itaque dativus est Παμφάει. Responde Παμφάη ex Rom. hoc est Παμφάεια, ut Σωκράτεια Σωκράτη. Contractio eadem est in Ὀδυσσῆ Nem. VIII, 26. Ilhm. V, 31. Vs. 53. Cratandrina et in margine Brubachiana legunt θάλειαν, ex schol. perperam. Nam sensus docet constructionem ita instituendam esse: μοῖραν ἀγώνων θάλειαν, ut ἐορτή θάλειος, στέφη θάλεια, δαῖς θάλεια. Vs. 55. παρὰ abest a Rom. μὲν παρὰ ab Ald. Par. B. Med. A. Vs. 56. Δι a nobis restitutum illustramus ad Olymp. XIII, 102. Ibidem Rom. τὰν ὑπὸ, Ald. Par. B. τὰν θ' ὑπὸ, male. V. ad Pyth. XI, 2. Vs. 60. αἰχμῆ metri causa mutavi in ἀκμῆ cum Pauwio, Beckio, Hermanno; qui quum Beckium σθένει edidisse scriberet, oculatissimum virum oculus fallebat.

Vs. 61, 62. Ἀπὸ Ταῦγέτου πεδαργάων ἴδεν Λυγκεὺς δρυὸς ἐν στελέχει Ἥμενος. κελρον κ. τ. λ. Vitiose Rom. ποδ' ἀργάων, Aug. C. ποδ' ἀγώνων. Deinde ἡμέως in Ald. Rom. Par. B. Med. A. B. profus abhorret a dialecto Pindari. Vetusillima lectio est Aug. C. ἡμενος, quam quum in exemplaribus suis reperissent, Aristarchus et Apollodorus correxerunt ἡμειον, ut referretur ad Castorem, Didymus vero ἡμέιος, hoc est ἡμέριος, ut ad utrumque, Castorem et Pollucem. Contra Hermannus de dial. Pind. p. XXII. Pindarum censet scripsisse ἡμενος, spreto incredibili illo commento de Lynceo Castorem et Pollucem per robur conspiciente. Ἥμενον haud probabile est; quod vero Hermannus restituit ἡμενος, multo minus arridet. Rem mirificam narraverant Cypria verbis ap. schol. allatis:

Ἄσπν δὲ Λυγκεὺς

Ταῦγέτον προσέβαινε ποσὶν ταχέεσσι πεποιθώς.

ἄκροτατον δ' ἀναβάς διεδέρκετο ἤσον ἅπασαν

Ταιταλίδου Πέλοπος, τάχα δ' εἶσιδε κίδιμος ἦρος

ὄφθαλμοῖσιν ἔσαι κοίλης δρυὸς ἡμένω ἄμφω

Κάστορα θ' ἵπποδάμον καὶ ἀεθλοφόρον Πολυδεύκεα.

Versum penultimum edidi ex emendatione Heynii, quum vulgo legeretur εἰν ὄφθαλμοῖσιν ἔσω δρυὸς ἄμφω κοίλης. Idem ex hoc Pindari loco et poetis aliis tradunt Apollodorus, Pausanias et scholiastes Aristophanis Heynio citati. Hoc igitur commentum spreverit Pindarus? An quod poeticum non videretur? Non opinor. Poetis enim incredibilia amat; χάρις δ', ἄπειρ ἅπαντα τείχει τὰ μείλιχα θιατοῖς, ἐπιφέροισα τιμὰν καὶ ἄπιστον ἐμήσατο πιστόν. Nec magis probabilia sunt alia multa, ut in Germanorum prisca carminibus, ita in Graeca mythologia, a Pindaro non immutata, et in libris

facris. At fortasse religioni duxit hanc fabulam tradere, ut Olymp. I. illam de Pelopis humero a Cerere comefo. Sed in Lyncei fabula religionem laesam non video. Saltem vero Pindarus, si narrationem veterem mutasset, non tam ieiuna fecisset ratione, ut Lynceum trunco roboris infedisse diceret, quem prisca traditio in cavo robore delitescentes Dioscuros conspexisse ferret. Nam hoc poeticum est vel maxime, illud frigidum. Ne Pelopis quidem fata ita interpretatus est, ut poetico fabulae colori detraxerit: immo, ut a Pindaro narrantur, aequae mira sunt quam in priorum poetarum traditione. Postremo ipsa res monstrat, a vulgari fabula Nostrum non recessisse. Cur enim addidisset haec, *κείρου γὰρ ἐπιχθονίων πάντων γένει δξύτατον ὄμμα*, nisi ut prisco- rum hominum traditionem audientibus in mentem revocaret? An ideo haec addita putas, ut intelligeretur, quo pacto is ex Taygeto prospicere Dioscuros potuisset? Quod ut largiamur, cur in hac sententia adiecit verba *δρυὸς ἐν στελέχει ἡμενος*, quae omnino vacant? Nimirum, inquit, ut vulgarem fabulam refutaret. Hoc si voluisset, vereor, ut tam paucis et ambiguis fecisset verbis. Potius ideo haec posuit, ut cerneretur, cur opprimi ab Apharetidis Dioscuri potuissent, quippe qui ab illis obfessi sunt repente, robore cavo inclusi. Itaque istiusmodi fabularum interpretationem Pindarum instituisse ne credamus, eamque novitiis librorum sacrorum scholiasticis prave ingeniosis relinquamus, qui ut Christum non mari inambulanti, sed in littore maris ingressum reperiunt, ita Lyuceum dicant in roboris trunco sedentem Dioscuros conspexisse, non ipsos robori inclusos. Redeamus ad Didymum, qui corrigit *ἡμέρος*. Quippe quum in antiquis ante Aristophanem libris sine apicibus scriberetur *ημενος*, posthac appolitis prosodiae notis edebatur *ἡμενος*, donec hoc ferri non posse perspiceretur. *Ἡμέρος* est accusativus, *ἡμένους*, sive *ἀρχαία σημασία* (v. Aristarch. ad Nem. I, 24. nostr. ed.) seu ex dialecto. In Pindaricis tamen haec forma non invenitur nisi in Aeolicis carminibus, in iisque vel ultima brevi: hoc loco nec brevis ultima sit necesse est, neque carmen est Aeolium. Itaque *ἡμένους* edendum censui, receptum nunc scribendi morem secutus, quamquam veteres pro *ὄν* ipsum *ὄ* scripsisse docent lapides: quam Aristarchus *ἀρχαίαν σημασίαν* dicit. Tamen alio tempore nata suspicio, *ὄς* h. l. non esse scriptum pro *ὄν*, sed natura corripiti, quodque Aeolicorum canticorum proprium est, ferri posse in hac oda ad Lydiam indolem declinante. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XVIII. Sane vero pulchram coniecturam Thierschii Gr. Gr. p. 331. *ἡμένοι* ne adoptem, facit antiquissimorum librorum vel ante Aristophanem et Aristarchum auctoritas, in quibus, ut dixi, non aliud erat quam *ἡμενος*. Vs. 84. Schmidius recte edidit *ἔργον ἐμήσαντ'*, obstantibus licet libris, qui *ἐμήσαντ'* et *ἔργου*, exceptis Aug. C. Par. B. Med. A. B. qui *ἔργον* certe tuentur.

Vs. 69. *Οὐδ' ἀνέχασαν*. Metrum postulat, ut cum Wakefieldo Silv. critt. P. I, p. 61. aliisque scribatur *ἀνέχασαν*, quod schol. explicat *ὑποχωρῆσαι πεποιήμασιν*. Hermannus notavit II. λ, 333.

*τοὺς μὲν Τυδεΐδης δουρικλειτὸς Διομήδης
δυμοῦ καὶ ψυχῆς κκαδῶν κλυτὰ τεύχη ἀπήνρα,*

ubi Eustathius: *στερησας, μάλλον δὲ ὑποχωρεῖν ποιήσας*. Et emendationem firmat scriptura Aug. C. *ἀνέχασαν*. Vs. 72. vulgatam *ἀμῖ* Schmidius recte mutavit in *ἄμα*; ego vero scripsi *δ' ἐκαίοντ'*, addito augmento. Aug. C. *κρέοντ'*, Ald. Rom. Par. B. Med. A. B. *κείοντ'*. Vs. 74. vulgo contra metrum *φρίσσοντ' ἀναπνοῆς κίχεν*. Bene Schmidius, *φρίσσοντα προῶς ἔκικεν*. *Προῶς* agnoscit schol. *ἔκικεν* Med. B. At Aug. C. *ἀμπνοῶς ἔκικε*.

Vs. 75. *Θεομῖ δὲ τέγγων δάκρυα στοναχαῖς*. Heynius in dictione *τέγγειν δάκρυα στοναχαῖς* offendens hypallagen statuit, ut idem sit quod *τέγγειν δακρύοις στοναχαῖς*, gra-

vis imbutus grammaticorum praeceptis. Etenim hypallage, quam vocant, non admittitur, nisi ubi inverſa oratio aequae commoda est ac directa. Hoc vero loco si *τέγγειν δάκρυα στοναχαῖς* sensum per se fundit nullum, ne per hypallagen quidem explicari poterit. Hermannus corrigit, *θερμὰ δὲ στέγων δάκρυα στοναχαῖς*, loco allato Euripidis *Iphig. A.* 888. ut simul laboranti metro succurreretur. Verum syllabam brevem in secunda arſi trochaica non concesserim, nisi aut libri patrocinentur aut versus antithetici. At recte Schmidius, Pauvius, Beckius, Heynius, Bothius legunt, *δὴ τέγγων δάκρυα*, quod et metro et sententiae laetificat. Dictionem illustrat Musgrav. ad Sophoel. *Trach.* 833. (848. Brunck.) *στοναχαῖς* est *ἐν στοναχαῖς*. Vs. 77. *καὶ ἔμοι* et metrum et ratio grammatica postulat, praebentque Ald. Par. B. Aug. C. Med. A. B. Vs. 79. vulgo *ἤλυθ' ἐν οἱ*: corrigendum fuit *ἤλυθ' οἱ* ex Par. B. Med. A. B. E. lectione Aug. C. *ἀντία* Hermannus ad *Orph.* p. 788. coniecit, *Ζεὺς δ' ἤλυθεν ἀντία οἱ*, pulchre; sed alterum tutius. Vs. 81. omnes libri Doricam tuentur terminationem participii in *αῖς*. Vs. 82. Pauvii emendationem *στέξεν* ob metrum necessariam aliisque dudum probatam firmat scriptura Aug. C. Med. B. *ἔσταξεν*.

Vs. 84. *Αὐτὸς Οὐλύμπων ἐθέλεις σὺν τ' Ἀθηναίᾳ κελαινεγγεῖ τ' Ἄρει.* Med. B. *Ὀλύμπων.* Verſui nec metrum constat nec sententia, nempe mutilo. Benedicti rationem, *αὐτὸς Οὐλύμπων θέλεις οἰκεῖν ἔμοι σὺν τ' Ἀθήνῃ* etc. certatim laudant interpretes ob verba scholiastae: *αὐτὸς βοῖλεῖ τὸν οὐρανὸν οἰκεῖν σὺν ἔμοι καὶ Ἀθηνῶν καὶ Ἄρει.* Ac *θέλεις* suppeditant Ald. Par. B. Med. A. Ego medici Salmurienſis aspernor medicinam, quod *θέλειν* Pindaricum non est, de quo v. ad *Pyth.* I, 62. Nec novi melius quam Schmidianum,

αὐτὸς Οὐλύμπων κατοικῆσαι θέλεις σὺν τ' Ἀθήνῃ
etc. scripto tamen *ἐθέλεις*, et admilla *lynizeſi*, de qua ibidem dictum. Illud *σὺν ἔμοι*, quod satis friget, schol. de suo videtur addidisse. Neve pro aoristo *κατοικῆσαι* praefens *κατοικεῖν* requiras, recorderis velim etiam apud Platonem, Herodotum aliosque aoristum infinitivi ita positum esse, ut potius praefens expectaveris.

Vs. 85. *Ἔστι σοὶ τούτων λάχος.* Sic Ald. et scripti omnes, sed Rom. *σοὶ μὲν τούτων.* *Μὲν* repetitum exquisitè inprimis post pronomen; exempla quaerenti praeslo est *Matth. Gr. Gr.* §. 606. Perperam igitur id Heynius damnant ac Mingarellus. *Τούτων* glossema sapit, quo reposito deletum *μὲν* metri causa. Igitur cum Hermanno recepi *σοὶ μὲν τῶν λάχος.* Vs. 89. Aug. C. *ὡς δ' ἄρ' αὐδ'*. male. Vs. 90. *χαλκομίτρα* necessaria est Schmidii emendatio, etiam a Beckio et Hermanno recepta.

[N E M. XI.]

Strophae.

$\begin{array}{l} \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \\ 5 \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \cup \text{—} \end{array}$

Epodi.

$\begin{array}{l} \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \\ \text{—} \cup \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \cup \text{—} \cup \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \\ 5 \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \\ \text{—} \cup \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \text{—} \cup \end{array}$

Epodi vs. 1. neque hiatu neque ancipiti terminatur; interpunctio est ep. α'. et catalexis in syllabam clausulam commodam praebet. Vs. 4. haud aliter comparatus, si hiatum et ancipitem requiras; clausula tamen pulcherrima est, et interpunctio plenissima ep. α'. γ'.

Vs. 4. *ἄγλαῶ σκάπτω πέλας*. Recte Ald. Par. B. *ἀγλαῶ σκάπτω πέλας*. V. Hermann. de dial. Pind. p. XI, XII. Aug. C. *πύλας*. Vs. 5. vitio operarum punctum positum est pro commate. Vs. 7. vulgo *σφι*: correxi *σφι* ex usu poetae N paragogicum non admittentis ante mutam cum liquida. Par. B. Med. A. *σφίσιν*, Aug. C. Med. B. *σφίσι*. Vs. 8. *ἀενάσις* metri causa restitui ex Aug. C. Par. B. Med. A. B.

Vs. 9, 10. *Ἄλλὰ σὺν δόξῃ τέλος δωδεκάμηρον περᾶσαι σὺν ἀτρώτῳ καρδίᾳ*. Recte Heynius haeret in verbis *σὺν δόξῃ* et *σὺν ἀτρώτῳ καρδίᾳ*; sed certam expecto emendationem. Non displicet Bothii *συνδόξαν τέλος*, *magistratum communi civitatis placito ad Aristagoram delatum*. Ut nunc legitur, *περᾶσαι* est optativus ad subiectum *Ἀρισταγόρας* referendus, haud respectis ceteris Prytanibus, de quibus poetam hic loqui necesse non est. Atque illud certo scio, *περᾶσαι* scribi non posse cum Heynio. Eiusdem tamen coniectura, *περᾶσαιαν* (aut *περᾶσαιεν*) *ἀτρώτῳ καρδίᾳ*, haud spernenda est, quamquam eodem iure scripseris *περᾶσαις ἀτρ.* aut melius *περᾶσαις ἐν ἀτρ.* Possis etiam, *ἄλλὰ νῦν δόξῃ τέλος δωδεκάμηρον περᾶσαι σ. ἂ. κ.* ut *περᾶσαι* infinitivus sit, intellecto *δός*, de quo v. ad Olymp. XIII, 109. Aut, *ἄλλὰ σὺν, δόξῃ τέλος δωδ. περᾶσαι σ. ἂ. κ. τιμῆς ἐστ, οὐ Vesta*, efficere, ut *minus gloriose peragat incolomis*. Postremo libri omnes *δωδεκάμηρον*, quod Pindaricum existimo: ita enim plurimis locis optimi libri, exempli causa Pyth. V, 33. ubi v. not. Contrahebant canentes more in voce *δύοι, δυοῖν* etc. usitato, non in aliis. Vs. 12. libri omnes *σύγγονον*, retinui tamen Schmidianam lectionem ob causam, quam taedet repetere toties allatam. Ibidem pro *ἀτρεμίαν* Schneiderus in Lex. corrigit *ἀρεμίαν*, sed obstant libri ac schol. neque omnino opus est.

Vs. 13. *Εἰ δέ τις ὄλβον ἔχων μορφαῖ παραινεύεται ἄλλον.* Aug. C. *παραινεύεται.* Laborat structura: *παραινεύεσθαι* enim accusativum postulat, non genitivum. Morellianae lectio *ἄλλον* friget; Pauwii *ἄλλως*, hoc est *ἄλλους*, usus poetae respuit. Correxī *μορφᾶν*. Exemplo esse potest unus locus Pyth. II, 50. *καὶ θαλασσαιὸν παραινεύεται δελφίνων τύχος.* pro quo dici aequè bene poterat: *καὶ θαλασσαιὸν παραινεύεται δελφίνων τύχος.*

Vs. 17. *Ἐν λόγοις δ' ἀστῶν ἀγαθοῖσι μὲν αἰνεῖσθαι χρεῶν.* Delideratur accusativus *μὲν*, atque inconcinnus est positus vocis *μὲν*. Igitur cum Mingarello, Heynio, Hermanno et Bothio correxī *ἀγαθοῖσι μὲν*, contraria ratione quam Pyth. IX, 128. Vs. 18. recte legitur *μελιζέμεν ᾠδαῖς*; posterius vocabulum est disyllabum, ut ap. Heliod. Theog. 48. Cf. ad Pyth. XII, 12. Non necessaria igitur coniectura Pauwii *μελιζέμεν ᾠδαῖς* ab usu poetae aliena, neque Hermanni de dial. Pind. p. XVII. *μέλειν ἐν ᾠδαῖς*. Vs. 19. Aug. C. *ἔξ καὶ δέκ'*. In strophae secundae sine deficit Par. B. usque ad 131m. III, 36. In Med. A. B. tantum vs. 22. et 23. desunt, in Ald. *παιδὸς βίαν* et vs. 23. Lacunam explent Rom. et Aug. C. Vs. 23. edidi *ἀθλον*, non quo negarem *ἀέθλον* a Pindaro profectum esse, sed constantiae causa. Vs. 28. Ald. Rom. Med. A. *κώμισ' ἀναδης*. sed Aug. C. Med. B. *κομάσαις ἀναδης*. quod explicat schol. ex quo *κομάσαις* reposuerant veteres editores, mox Heynius *κομάσαις*. Vs. 29. nota accentum vocis *αὐχαι*. Lexica oxytonon habent *αὐχῆ*, nisi glossa Hefychii, *αὐχάν, καύχησιν*: sed potior habenda huius loci auctoritas est, ubi tum in libris tum in Ald. et Rom. atque inscript. schol. *αὐχαι* servatur. Quippe in forma plurali, in qua paroxytonon circumflectitur, haud ita facile *αὐχαι* pro *αὐχῆ* scribere librarii poterant, quam ap. Hefych. pro *αὐχην* genuino in promptu erat deslectere ad *αὐχῆν*, quae ratio accentus ponendi ob *αυδῆν, ᾠδῆν, εὐχῆν* notior librariis fuit. *Αὐχῆ* similitudinem sequitur proxime affinis *καύχη*, tum *ἄχη, ἀπάτη, βλάβη, θήκη, κάκη, κόμη, νίκη* etc. Vs. 30. Aug. C. *ἔλαβον*, perperam.

Vs. 33. *Συμβαλεῖν λίαν εὐμαρὲς ἦν κ. τ. λ. Λίαν* contrahi nequit, mirumque Bothii acumen est *λίαν* corrigentis. Beckii *μᾶλ'* metro non commendatur. Verum est *μᾶν*, quod reposui ducibus Pauwio, Heynio et Hermanno. Vs. 35. vulgo *χαλκεῶν* contra legem carminis. Recte Schmidius correxī, obloquente primum Hermanno, mox in diss. de dial. Pind. p. IX. accedente. Aug. C. *χαλκῶν τε*. Vs. 40. pro vulgari *περιόδοις* vere idem Schmidius *περὸδοις*, de quo v. ad Olymp. VI, 38. Vs. 41. Aug. C. omittit vocabula *πλούτω ἴσον*. Vs. 42. Med. A. B. *ἐναμείβονται*, quod frustra tueare voce *ἐναμειβάδις* ap. Apollon. Rhod. Ibidem *οὕτω σθένος* metro repugnans egregie Heynius correxī *ἔθνος* coniiciens ex schol. *τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος*. Igitur reposui *οὕτως ἔθνος* cum Hermanno, coll. Pyth. X, 28. Nem. III, 71.

NOTAE CRITICAE IN ISTHMIA.

I S T H M. I.

S t r o p h a e.

∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ - ∪
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∟ ∪ ∪
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪
 5 ∪ ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ ∪
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∟ ∪ ∪ - ∟ ∪ - ∟ ∪ ∪

E p o d i.

- ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪
 ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∟ ∪ ∪ ∪
 - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∟ ∪ - - ∟ ∪ - ∪
 5 - ∟ ∪ - - ∟ ∪ - ∪ ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ - ∪

Strophae vs. 1. et epodi vs. 4. hiatus in fine non utuntur, sed interpunctione str. u'. ant. β'. str. γ'. ant. γ'. et ep. α'. γ'. δ'.

Vs. 3. Θησομαι. Male Ald. Med. B. θάσομαι, Med. A. θάσομαι. Vs. 6. Med. A. B. ἀμφοτέροις.

Vs. 8. Ἐν Κίῳ ἀμφιούτω. Aug. C. Med. B. ἀμφιούττω. Correxī ἀμφιούττω, quod multo iucundius sonat. Odyss. α, 50. 198. μ, 283. νήσω ἐν ἀμφιούττῃ, λ, 325. Διὴ ἐν ἀμφιούττῃ, Simonid. epigr. 95, 4. Brunck. etc. V. Pallow. über Zweck, Anlage und Ergänzung. Gr. Wörterb. p. 103. Vs. 9. ἀλιερχία Ἰσθμοῦ ferri potest collato inprimis vs. 32. Hermannus tamen de dial. Pind. p. VII. conicit ἀλιερχίος. Et cf. infra ad V, 4. Vs. 11. bene idem ὠπασεν. Vs. 18. praetuleris ἀέθλοις ἔθιγον, sed vulgata aptiorem praebet sonum. Vs. 21. Ald. σιβόμενοι, quod natum ex σεύόμενοι in Par. C. Med. A. B. Σεύόμενοι cum genitivo iungi potest. ut ὁρμῶν, ὁρούειν; melius tamen γεύόμενοι, hoc est schol. interprete μεταλαβότις, quod victoribus magis convenit. Nam omnes, qui in certamen descendunt, σεύονται στεφάνων, at soli victores γεύονται.

Vs. 25. Καὶ λιθίνοις ὁπότε δίσκοις ἔεν. Haec lectio in metrum peccans non multo sanior est, quam quae ex Tryphone affertur apud Eustathium, λιθίνοις ὁπότεν δίσκουσιν, ex quo Heynius colligit Tryphonem legisse δίσκοις ἔεν. Etiam deterius Ammonius v.

δίσκος, nec bene ibi Valckenarius. Taceo alios; nam vera Hermannii emendatio: *δπότ' ἐν δίσκοις ἔεν.*

Vs. 26. Οὐ γὰρ ἦν πένταθλον ἔτ' ἄλλ' etc. "Ἐτ' ad metrum fulciendum in Morellianam prorsus contra poetae sensum et rei veritatem illatum abest a libris. De certa coniectura scripsi *πεντάθλιον*: ἄλλ' etc. Pyth. VIII, 68. ἄσπαλέαν δόσιν πενταθλίου. Vs. 29. vulgo *Ἐξώτα*, ineutissime. Neque enim a dativo *ἑξέθροις* pendere iste genitivus potest, neque a praepositione *παρά*. Sed quum *παρά* dativum *ἑξέθροις* regat, ut Nem. IX, 15. *πατρώων οἰκῶν ἀπό τ' Ἄργεος*, Pyth. II, 10. 11. *ἕστων δίφρον ἐν θ' ἄματα πεισιγύλινα*, et saepius: necesse est etiam *Ἐξώτα* scribi cum Morell. Steph. Post hunc versum Aug. C. haec habet:

οἰκείως ἐπὶ τῶν ἰδίων χωρίων ἀκούσαι
Ἰσικλῆος μὲν πρῶς, οὐόδαμος ζῶν,

atque in his desinit, non quod reliqua interierint, sed quod librarius scribere desuit. Vs. 40. omnes libri Dorice *πονήσαις*, excepta inscriptione scholii.

Vss. 41—45. *Εἰ δ' ἀρετα κατὰ κῆται πᾶσαν ὀργάν, Ἀμφοτέρων δαπάναις τε καὶ πόνοις, Χρῆ νιν εὐρόντεσιν ἀγάνορα κόμπον Μῆ φθονεραῖσι φέρειν Γνώμαις. Κατὰ κῆτοι* divisim Heynius scripsit, ut *κατὰ* pertineret ad *πᾶσαν ὀργάν*, ad quod, si cum libris *legas κατάκειται*, facile supplebitur *κατὰ*, ut in simili πάντα τρόπον. Contra Hermannus ab accusativo suo praepositionem parum eleganter diremptam ratus, prillinam scripturam hac tuelur interpretatione: *Si cui summo studio parata virtus est, eum laudare decet*, ad sententiam conferens Isthm. IV, 24. ad verba Isthm. IV, 19. 20. Equidem ut concedam hoc haud absurdum esse, tamen quod in universa crisi Pindavica id, quod vetusta exemplaria ab Alexandrinis grammaticis tractata habuerunt, deserere non audeo, nisi argumentis corruptionis nixus certis, prorsus recedo ab Hermannii sententia. Etenim nominativus singularis *ἀρετῆ* solis debetur editionibus principibus Ald. et Rom. veteres autem illos libros sat scio sine accentu praestitisse *ΑΡΕΤΑΙ*. Ita factum, ut alii legerent *ἀρεταί*, alii *ἀρετῆ*. Schol. *ὅτι ἀρεταί κατάκειται, εἴρηκεν ἐπιχειρήσας πληθυντικῶ ἐνικὸν ῥήμα τὸ κατάκειται*. Atque iterum: *ἐνιοὶ δὲ πληθυντικῶς ἀναγινώσκουσιν· εἰ δὲ ἀρεταί κατάκειται, κατὰ τὴν Πινδαρῶν συνήθειαν, ἢ ἢ, εἰ αἱ ἀρεταί κατάκειται*. At Aristarchus enimque seculi alii *ἀρετῆ* scribebant, quod remansit in Med. A. B. Par. C. in Rom. *ἀρετῆ* exhibetur, accentu duplici. Iam quaeris, utrum melius iudicem. *Nun* quum manifeste ad *ἀρετῆν* referendum sit, plurali *ἀρεταί* nihil loci relictum est, quod Pindarus *νιν* de plurali non usurpat; igitur necesse est consistas in Aristarcheo *ἀρετῆ*. Sensus tamen qui sit, dubium. Aut enim hic est, quem fere Heynius posuit: *Si magnifica laus (ἀγάνορα κόμπος ex seqq. supplendus) virtuti proposita est quacunque via paratae, sive impensis sive laboribus, decet iis, qui virtutem nacti sunt, sine invidia laudes dicere*; aut: *Si quis virtuti omnimodis incumbit et operam dat, tum laboribus tum impensis, decet, qui eam consecuti fuerint, sine invidia laudari*. In posteriori ob tenorem loci praefereudo expectes fortasse *εὐρόντι*: verum quum illa, *εἰ (εἴ τις) ἀρετῆ κατάκειται*, generaliter intelligi possint de *unoquoque*, qui virtutem parare studeat, etiam pluralis *εὐρόντεσσι* difficultatem nullam habere videtur. Sic etiam solutae orationis scriptores. Plat. Rep. I, p. 344. B. *ἐπειδὴν δὲ τις πρὸς τοῖς τῶν πολιτῶν χοήμασι καὶ αὐτοῖς ἀνδροποδισόμενος δουλώσεται, ἀπὶ τούτων τῶν αἰσχυρῶν ὀνομάτων εὐδαίμονες καὶ μακάριοι κέκληνται* etc. Mox vs. 48. *μυλοβότι* ab Heynio illatum temere, libros secutus rursium in *μηλοβότι* mutavi. Vs. 51. cur dederim *δέκεται*, v. ad Olymp. XIII, 88. Vs. 53. Ald. *ἀμειβομένους*, Med. A. *ἀμειβόμενος*, Par. C. Med. A. B. *εὐεργετῶν*. Vs. 65. tum ob analogiam sermonis tum metri causa cum Pauvio et Hermanno correxi *Πυθῶθεν* pro vulgato *Πυθόθεν*.

I S T H M. II.

Strophae.

- ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘
 5 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

Epodi.

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘
 ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘
 5 ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -
 ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

Hiatus quidem strophae versum tertium a quarto non dirimit, sed succurrit interpunctio ltr. *α'*. ant. *α'*. ant. *β'*. *γ'*. cum ancipiti, ut dubitari de fine non possit. Versus secundus autem neque ancipiti neque hiatu terminatur, et infrequens ipsa interpunctio ltr. *α'*. *γ'*. Parum tamen verisimilis videtur coniunctio cum sequenti, quod pulchrius Ionant disiuncti. Postremo quartum cum quinto eo concatenaverim aegrius, quo usitatio in fine strophae trimeter trochaicus acatalecticus disiunctus est. Non prenam ancipitem, neque interpunctionem ant. *γ'*. exiguam. Epodi versus omnes hiatu finiuntur, excepto quinto, qui neque ancipiti neque interpunctione exili ep. *β'*. satis a quinto seiungitur: sed tutius duxi dirimere, ubi poteram, quam continuare. Hoc si feceris, duplici ratione demetiri modulus numerorum poteris, aut,

˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

aut,

˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘ - ˘ ˘

Sed in posteriori paeon quartus trochaicae dipodiae praemissus in hoc quidem metro atque hac versus sede displicet nescio quomodo. Priorem alii solutae arseos secundae in dipodia trochaica exemplis defendas saepius allatis.

Vs. 1. Φῶτες, ὅσοι χουσαμπύκων. Male Schol. φύντες, quod cum altero confusum etiam Olymp. XI, 21. Deinde metri causa Schmidius restituit οἱ, quod firmat schol. Aristoph. Pac. 696. legens φῶτες οἱ χουσαμπύκων. Vs. 3. παιδείους ὕμνους est ὕμνους εἰς παιδας live παιδικά, quod noto, ne παιδικοῖς corrigas. Nam παιδίοις ex Plutarcho Pyth. orac. p. 405. F. nemo addiscet, quum *infantibus* poetae non canant. Schol. Aristoph. παιδείας.

Vs. 7, 8. Οὐδ' ἐπέγραντο γλυκεῖαι μελιφθόγγοι ποτὶ Τριφυχάρας Ἀργυροθήϊσαι πρόσ-
ωπα μαλθακόφωνοι αἰοδαί. Nemo teret αἰοδας γλυκεῖας μελιφθόγγους μαλθακοφώνους,

praefertim quum *μελιφθογγος* et *μαλθακόφωνος* fere idem sit. Igitur cum Heynio et Hermanno reposui *μελιφθογγον*. Nam minus bene Mingarellus scribendum praecipit *γλυκείας*. Quid vero dicam de coniectura nonnemini *ἀγγρωθείσας πρόσωπα*? An biceps est Terpsichore ut Ianus, aut triceps ut Cerberus? Nili forte etiam *πρόσωπων* corriges. Praeterea carmina argento fucata minus offensionis habent, quam Terpsichore faciem argento oblita velut puellae nostrae cerussa. Vs. 9. τὸ recte addidit Heynius. Ἐρίητι Doricum agnoscunt libri ac schol. Sic Theocr. IV, 4. ὑρίητι, et alia.

Vs. 10. Ἔρημα τῆς ἀλαθείας ἀγγιστα βαινόν. Metro laboranti succurras scribendo *ἀλαθείας*, sed vitium in alia voce quaerendum. Nempe τῆς vel dialecti causa suspectum ex sola Rom. fluxit, idque Schol. Ald. Par. C. Med. A. B. omittunt, qui omnes ἔρημ' ἀληθείας. Bothianum *ἀλαθείας* εἰς friget: unice veram indico Hermanni coniecturam ἔρημ' ἀλαθείας ὁδῶν ἄ. β. in qua sibi egregie conveniunt ὁδοὶ et βαινόν. Cf. Pyth. III, 103. De vs. 11. v. ad Olymp. VII, 11. 12. Vs. 12. post verbum ἀείδω delendam cum Hermanno interpunctionem esse, haud dubites. Quo facto ambiguum manet, siue ἀγνώστ' an ἀγνώστ' exarandum: utrumque apud veteres suis patronis gaudebat. Ἀγνώστα esse debebat p. ἀγνώστον, quod durum hoc quidem loco videtur: itaque redeo ad ἀγνώστ' ἀείδω, neque id cum veterum nonnullis pro ἀγνώστ' habeo, sed pro ἀγνώστ' ad νίκων. Sapiens es, o Thrasymbule, inquit; nec te latet Xenocrutis me victoriam celebrare. Posterius ita protulit: Non ignoviam cano Isthmiam victoriam. Vs. 13. Ald. Par. C. Med. A. Ἰσθμίοις, male. Vs. 14. omnes libri tenent Doricam participii formam in αῖς. Vs. 15. κόμαν editur inde a Cratandrina et Brubachiana: sed veteres libri Ald. Rom. Par. C. Med. A. B. (fortasse etiam schol. explicans, ἀπὸ Κορινθιακῶν αὐτῶ σελίνων στέφανον αὐτοῦ ταῖς κόμαις ἐπιτεθῆναι) uno consensu κόμα, hoc est κόμα, quod auctoritatis causa reduxi. Cave opponas accusativos Nem. XI, 28. Isthm. IV, 10. ubi dispar plane structura est. Vs. 16. omnes libri ἀνδείσθαι; sed Schmidii emendationem retinui, quod in antitheticis soluta arsis est neque intelligitur, cur in hac strophā contractam praeferre poeta potuerit. Vs. 18. cur νιν ediderim, v. ad Ol. IX, 82. Ibidem vulgo post ἀγλαίαν interpungebatur omīssa distinctione ante κλειναῖς vs. 19. Mutavit Heynius atque addidit δ' ante Ἐρεχθεῖδᾶν, recte; idque agnoscere Par. C. videtur.

Vs. 22. Νῶμ' ἀπάσαις ἀνίαις. Ita Heynius perperam. Ald. Rom. Med. A. B. νωμᾶ πάσαις, Par. C. νῶμα πάσαις. Pauvius et Dawelius coniciunt νείμε πάσαις, rectius Hermannus νεῖμ' ἀπάσαις, unde orta lectio Par. C. mox ceterorum librorum. Eadem vocabula confusa ap. Aeschyl. VII. adv. Theb. 575. et alia de causa Pyth. VIII, 49. Vs. 26. Rom. Med. A. Par. C. χουσίοις, Ald. χουσίοις τ'. Med. B. cum schol. meliorem tueretur lectionem, quam textus Schmidio debet. De scriptura πιτνόνα v. ad Nem. V, 42. Vs. 31. deest in Med. A. Vs. 35. libri omnes διακῆσαις; ibidemque ex Ald. Par. C. Med. A. B. edidi ἀκοντίσσαιμι. Vs. 38. νομίζον, quod etiam schol. habet, loco non movendum: quamquam Schmidius non male coniecit κομίζον. Vs. 39. ξενίαν Stephanus reposuit ex schol. accedente Med. B. ceteri ξενίαις. Vs. 40. omnes libri ἐμπνεύσαις. Vs. 42. codices plurimi ἀπτάν: sed placet ἀπτάς in Rom. et schol. apud quem etiam αὐγάς lectio memoratur. Vs. 46. vulgo εἰργασάμην: quod correxi εἰργασάμαν, necessarium est, ut ἰκόμαν, ἰκοίμαν etc.

I S T H M. III. [III. IV.]

Strophae.

̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0
 ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0
 ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0
 ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0
 5 ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0
 ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - ̄ 0

Epodi.

- ̄ 0 0 - 0 0 - - ̄ 0 0 ̄
 ̄ 0 0 - 0 0 - ̄
 ̄ 0 ̄ ̄ ̄ ̄ ̄
 - ̄ 0 - ̄ 0 -
 5 - ̄ 0 0 - 0 0 - ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄ ̄
 - ̄ 0 0 - 0 0 - ̄ 0 - ̄ 0 - - ̄ 0 - - ̄ 0 ̄ ̄ ̄ ̄ - ̄ 0 ̄

In huius carminis divisione nihil quidquam incertum videtur. Primus quidem strophae versus hiatu non terminatur, nec syllaba anceps et interpunctio ant. *α'*. Itr. *β'*. fatis certum praebent finis indicium; sed cum sequenti coniungi non potest, quia dipodias trochaicas quinas acatalecticas nusquam poeta consociavit. Interpunctio vero cur non saepius reperitur, causa haec est, quod in fine stropharum non multum praecedente est frequentissima. Versu quarto syllabae ancipiti succurrit crebra interpunctio Itr. *α'*. *β'*. ant. *γ'*. Itr. *δ'*. *ε'*. ant. *ε'*. Epodi versus quartus neque hiatu neque interpunctio a sequenti: tamen ibi finiendus videtur, quo quintus sexto sit similior.

Quod nunc unum carmen est, olim in duo laceratum erat a Romana inde editione usque ad nostra tempora: quum tamen mirum esse cuivis deberet, utrumque eodem metro scriptum esse, quod poeta diligenter cavet. Post Heynium dubitantem, an coniungenda sint, et Hermannum, qui omnino consocianda indicavit, mihi quoque de causa hac pauca differere liceat. Primum igitur, si auctoritatem spectes, haud ambiges, quin unum carmen sit. Sic Ald. et Par. C. etiam Med. A. B. quamquam hi ne secundum quidem carmen a tertio et quarto distinguunt; nec scholia ante eam odas partem, quae vulgo quartum carmen dicitur, inscriptionem commentantur, ut solent in ceteris. Quia ipsa Romana, ex qua vulgata carminum divisio profluxit, in titulo quartae odas omittens notationem certaminis, quo parta victoria sit, argumento esse potest coniunctioni utriusque; atque eadem editio usque ad carmen, quod ultimum antecedit, ita odas numerat, ut peccatum esse in computatione odarum indicet: quod intelliges comparatis numeris:

Numerus vulgatus: I. II. III. IV. V. VI. VII. VIII.

Numerus ed. Rom. A. B. Γ. Δ. Ε. "EKTON. H.

Ultimum sane octavum dicit, atque in fine addit: τέλος τοῦ ὀγδοῦ καὶ τελευταίου τῶν Ἰσθμίων εἶδους. Accedit, quod facile perspicitur, non aliunde natum utriusque carminis particulae divortium esse, quam quod in libris nonnullis lacuna esset ante eam partem, quae vulgo quarta oda habetur; quam lacunam qui supplerunt librarii, novi carminis initium statuebant, ubi codices lacunosi denuo incipiebant. Similiter Par. B. post omissa multa progreditur rursus ab Isthm. III. str. γ'. nostrae edit. Quae quam ita sint, nisi causae oblent gravissimae, necesse est haec duo, quae seruntur, carmina uno tenore scribas. Quenam vero oblitterint praeter ea, quae Heynius protulit atque Hermannus refutare conatur? Quorum primum hoc est, quod IV, 6—10. vulg. (III, 22—24.) inopportune repetantur, quae III, ep. α'. in fin. pronunciata erant. Cui argumento Hermannus alia opposuit exempla recurrentis apud Nostrom sententiae eiusdem, Nem. VI, 47. coll. 33, 34. et Pyth. V, str. α'. ant. α'. Verum prius ita est leve, vix ut afferri queat: in posteriori meram repetitionem nullam video. Sed de nostro loco quid statuas, difficilius dixeris. Ego cum Hermanno iudico, quo melius ad Cleonymidarum laudes transire posset, adductum poetam esse, ut paullo ante dicta repeteret languidius. Praeterea sententia ep. α'. posita ad Labdacidarum maxime, maternorum victoris avorum, fluxam variamque fortunam, quae Olymp. II. explicatur exinie, referenda videtur, str. β'. autem de Cleonymidis disseritur. Sic sane eadem est sententia, sed de alia tamen re dicta: quae quidni vel consulto repetatur, utpote gravissima omniumque rerum humanarum quasi gubernatrix? Alterum hoc est, quod in tertia, quae habetur, oda equestris victoria celebretur vs. 13. nostrae edit. ex quo scholiastae duxerunt inscriptionem ἵπποις (v. ad init. III, et III, 15. vulg.), in quarta autem pancratiū memoretur victoria vs. 62. nostrae edit. igitur diversas in his odis victorias celebrari. Hoc quam recte dictum sit, alii perspexerunt. Etenim vs. 13. vox ἵπποδρομία ad Nemeaeam pertinet victoriam, quam Melissus ante hoc carmen paraverat: quapropter deleta inscriptione ἵπποις scripti παρακράτιω. Denique tertio loco asfertur, quod Isthmium quartum vulgarium editionum tempore prius sit tertio: in hoc namque unam Isthmiacam victoriam celebrari, eamque ut primam viri periodicam, quae maiorum famam somno sepultam fuscitaverit (str. γ'): mox successisse Nemeaeam, quam priori carmine poeta cum Isthmiaca complexus sit vs. 11—13. nostrae edit. quamobrem male collocata haec carmina Heynius putabat. Sed vana ista omnia. Primum enim Pindarus longiori odae breviorē praemittere solebat, non longiorem brevi: qua de re dixi ad Ol. X. init. Deinde quod ante hanc Isthmiacam oden (τόνδε ὕμνον vs. 39. non ante ipsam victoriam Isthmiacam) maiorum fama dormitasse dicitur, non eo valet, ut Nemeaea victoria posterior sit his verbis a poeta scriptis. Potius Nemeaea victoria prius Melisso contigerat; quam tamen praekonem poetam nacta non esset, nunc denuo gloria maiorum hoc hymno fuscitatur. Quam sententiam Hermannus pluribus commentatur verbis, quae huc transferre non opus. Ne tamen putes Isthmiacam victoriam priorem Nemeaea esse, quod vs. 11—13. illa prius memoretur, tenendum est, Isthmiacam ideo priorem locum obtinere, quod hanc ipsam celebrare poeta constituerat modo partam, Nemeaeae vero hac oblata occasione succinctam fieri mentionem; quae causa est, cur eandem str. γ'. reticuerit.

Vs. 2. Φρεσίν. Sic Heynius; reduxi φρεσίν ex libris omnibus, qui etiam vs. 1. Doricum agnoscunt εὐτιγήσας. Vs. 7. punctum delevi post ἄποινα, volente Boethio, et duce schol. τῶν δὲ εὐδόξων κατορθωμάτων, φρεσίν, ἀμοιβὴν τοῖς ἀγαθοῖς προσήκει τὸν ἐγκωμιστικὸν λόγον παροσχεῖν. Ita Ol. VII, 15. ὄφρα πλωριον ἄνδρα παρ' Ἀλφειῶ στεφανοσάμενον αἰνέσω πυγμῆς ἄποινα. Pyth. II, 13. ἄλλοις δὲ τις ἐτέλεσεν ἄλλος ἀνήρ' εὐαγέη βασιλεῦσιν ὕμνον, ἄποιν' ἀρετῆς. Isthm. VII, 3. ἀνεγχερέτω κῶμον, Ἰσθμιάδος τε

νίκας ἄποινα etc. Ibidem vulgo ὑμᾶσαι in libris est, quod recte, ut opinor, Heynius sustulit restituens ὑμῆσαι. Vs. 8. Schmidius χαρίτεσσιν, quod vitiose maiuscula littera prima expressum in textu est. Libri omittunt N paragogicum, nescio an vere, quum brevis sit str. β'. ant. γ'. str. δ'. ant. δ'. Vs. 9. constantiae causa ἄθλων edidi. Vs. 17. Λαβδακίδαισιν N paragogico adiecto necessarium, quod brevis semel tantum reperitur ep. β'. Ibidem διέστειχον ufui sermonis parum congruum cum Hermanno mutavi in διέστειχον. Vs. 20, 21. ex Rom. et schol. plenius editi sunt, nisi quod illa ἔφανες praebet a Schmidio metri causa correctum. Par. C. Med. A. B. ἔφανες ἄρετας, omillis verbis Ἰσθμίοις ὑμετέρας, quam lacunam male supplens librarius scripsit, ἔφανες ἄρετας εὐφροσύναισι κλυταῖς ἵμνων διώκειν, quod Ald. habet. Vs. 23. τὸ omittunt Ald. Par. C. Med. A. B. Vs. 25. Ald. Θήβησι, contra ufum poetae.

Vs. 29. Ἄνορέαις δ', ἐσχάταισιν etc. Dele comina ante ἐσχάταισιν, quae vox pertinet ad ἀνορέαις, ut Nem. X, 32. ἐσχάτων ἀέθλων, non ad οὐλύμωσιν Ἡρακλείαις, quibus additum hoc epitheton frigeret maxime. Ita Rom. post ἐσχ. interpungens; Ald. plane non distinguit. Recte vero Schol. Par. C. Med. B. ἀνορέαις, ut Ol. III, 45. τὴν γε πρὸς ἐσχατιῶν Θηρῶν ἀρεταῖσιν ἰκάνων ὑπτεται οἴκοθεν Ἡρακλῆος σταλῆν. Ald. Rom. Med. A. ἀνορέαις. Vs. 31. σπύδων cum Schmidio pro imperativo habeo, qui est Ol. I, extr. τὸ δ' ἐσχατον κορυφῶται βασιλεῦσι. μηκέτι πάπταινε πόρσιον: quapropter post Ἡρακλείαις plene interpunxi. Vs. 33. τ' omittunt Ald. Par. C. Med. A. B. agnoscunt Rom. et Schol. Ibidem Par. C. ἄδων, Ald. Rom. ἄδον.

Vs. 36. Νῦν δ' αὖ μετὰ χειμέριον ποικίλον μηνῶν ζῶρον χθῶν ἄτε φοινικίοσιν ἀνθησαν ῥόδοις. Verba μετὰ χειμέριον ποικίλον absunt a Med. B. Omnes vero libri vulgo ἀνθος, contra sensum ac metrum; ἀνθησαν primum in Crataeandrinam receptum est ex verbis Chryssippi ap. schol. μετ' ἐκείνην τὴν ἀτιχίαν καὶ τὸν χειμῶνα ἠνθησαν, ubi tamen locus circumscribitur. Sed ubi accuratius exponitur, singulare verbum est, ut in his: νῦν δὲ, φησί, καθάπερ ἐκ χειμῶνος, ἔαρ καθέστηκεν αὐτῷ γεννηκῶτι, ὥσπερ ἐαρίζουσα γῆ ἐκ χειμῶνος ἐκδίδουσι τὰ ῥόδα οἷον ἐξ ὑπαρχῆς ἀνθῶς ὁ οἶκος, et deinde ex Chryssippo: εἰς ἔαρ μετέβαλε, φησὶν, ἡ οἶκία Μελίσσου. Apparet igitur cum Pauwio legendum esse ἀνθησαν intellectu nomine ἔστια: quod repolui. Praeterea vero metrum laborat, cui ut subveniat, ordinem verborum Hermannus invertit scribens: φοινικίοσιν χθῶν ἄτ' ἄ. ῥ. Perperam. Nam ἄτε non nisi in Rom. invenitur, quae etiam φοινικίσις legit: Ald. Med. A. B. ὄτε, Par. C. ὅτε, quod verum est. V. ad Ol. XI, 90. iam in promptu est corrigere φοινικίοσιν quadrifysyllabum, quod firman Par. C. Med. A. B.

Vs. 42. Φωσφόρος θιαγὸς ὡς ἄστροις ἐν ἄλλοις. Φωσφόρος trisyllabum est, ut Μετέλας: hinc Φωσφόρος Atticis, ut Μετέλας. Morell. et Steph. ex schol. legunt Φωσφόρος, quod non magis probandum quam λέως, licet compareat in Med. A. B. Bothius corrigit φωσφόρος, sine causa. Deinde ὡς edidi ex Par. B. C. Vs. 43. mira est lectio κ' εἰν. Rom. κείν, Ald. Par. B. κ' ἦν, Med. A. κῆν, Par. C. Med. B. κῆν. Quid coniecerim, dixi ad Ol. III, 33. Interim proxime ad librorum fidem aliorumque locorum exempla edidi κῆν. Ibidem Ald. καρούξασα, cum Par. B. ut videtur. Vs. 44. Par. B. C. ὠπασεν, non ὠπασε, recte.

Vs. 51. Τῶνδε γὰρ διδοῦ τέλος. Pro hac lectione sensu destituta varia libri suppeditant. Ald. Med. B. τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῦ τέλος, Rom. Med. A. τῶν τε γὰρ διδοῦ τέλος, quod corrigens editor Crataeandrinae τῶνδε scripsit; postremo Par. B. C. cum schol. τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῦ, intellectu τέλος e vs. 50. Hoc verum esse quis non videt? Mox addito glossemate τέλος alii aliud deleverunt metri causa. Non aliter Hermannus

statuit. De genere dicendi v. ad Isthm. IV, 58. Vs. 53. cum eodem docto ob usum sermonis restitui aoristum ἐσφαλε ex Med. A. B. et vs. 54. Τροιάδ' pro consuetudine Homeri et Pindari: codices Τρώαδ'. Vs. 53. καταμάρμαισ' omnes libri, item ὀρθώσας vs. 56. In priori versu male Med. A. B. καὶ pro μὲν, et Med. A. ὄψιαν.

Vss. 63—65. Τόλμα γὰρ εἰκὼς θυμὸν ἐριβρομετᾶν θηρῶν λεόντων ἐν πόνῳ. Libri omnes θηρῶν, vitio satis utilitate pro θηρῶν, quod Heynius restituit. Quam praecederet ἐριβρομετᾶν, librarii etiam θηρῶν scribendum putarunt. Scholiastae aut infinitivum θηρῶν legisse videntur, aut θηρῶν, quorum neutrum commodum. Structura haec est: εἰκὼς γὰρ ἐστὶ θυμὸν τόλμα ἐρ. θηρ. λ. Ulterius nihil audeo. Sed Thierschius in Act. philol. Monac. Vol. I. fasc. II. p. 223 sqq. scribit: τολμᾷ γὰρ εἰδὼς θυμὸν ἐριβρομετᾶν θηρῶν λεόντων, atque his verbis interpretatur: *Cum audacia enim agit in certaminibus, in se relatum habens animum leonis a venatoribus laessiti.* Primum enim εἰκὼς esse Atticorum, non Pindari; deinde hirsutam dictionem videri, θυμὸν εἰκὼς τόλμα λεόντων. Hirsuti ego nihil video: in uno haeseris hoc, quod θυμὸν τῷ μῆτιν respondens suo loco positum non videatur, atque expectes, θυμὸν γὰρ εἰκὼς τόλμα etc. Sed simile tamen Isthm. V, 44. τὸν μὲν ἄρρηκτον φῦαν — θυμὸς δ' ἐπέσθω, ubi φῦαν eadem ratione collocatur. Εἰκὼς autem quod semel tantum apud Pindarum reperitur, eo minorem habet vim, quod εἰκὼς ipso notante Thierschio apud Nollrum non *simile* designat, sed *id quod convenit.* idem, „Accedit, inquit, appositio ἐριβρομετᾶν θηρῶν inaudito more ipsi substantivo λεόντων praemissa, ut taceam θηρῶν ita positum proflus superfluum esse.“ Quod inauditum dicit, vulgare est vel in pedestri sermone; ut enim ἀγὼ πολίτης, ἀγὼ δικαστής, ita θῆρ λεών: nec θηρῶν vacat, sed vim sententiae insigniter auget. Qualis autem docti viri emendatio est, quam ab omni parte laborans? Primum enim τολμᾷ absolute positum alio debebat exemplo confirmari, quam Pyth. V, 116. ὄσαι δ' εἰσὶν ἐπιχωρίων καλῶν ἐσοδοί, τετόλμακεν, ubi structura ita instituenda: πάσας τετόλμακεν ὁδοὺς, ὄσαι κ. τ. λ. Quid vero est θυμὸν εἰδὼς? Quis inquam Graecus iam portentosa locutione usus est? Explicat auctor voce μ μαθητικὸς, et confert II. γ, 202. εἰδὼς παιτοίους τε δόλους καὶ μῆδεα πεκνᾶ, Odyss. γ, 277. φίλα εἰδὼς ἀλλήλοισιν, quibus nihil dissimilius, nisi forte locus Sophocl. Antig. 300. a Thierschio additus. Quare exemplum dictionis θυμὸν εἰδὼς vereor ut invenias. Postremo θῆρα, Bothio quoque arridens, dicit esse ἐν θῆρα, *laessiti a venatoribus;* quod absque hac interpretatione non arbitror intellecturum quemquam fuisse. Tu vide, an θῆρα ita simpliciter prolatum de alia explicari venatione queat quam de instituta a leone ipso. Omitto alia a Thierschio prolata, quae etiam debiliora sunt.

Vs. 66. Χρῆ δὲ πᾶν ἔρδοτ' ἀμαυρῶσαι τὸν ἐχθρόν. Cur ἔρδοτα μαυρῶσαι scripserim, v. ad Pyth. XII, 13. Vs. 69. vulgo αἰχμᾷ, quod cum ἀκμᾷ confundi docui ad Ncm. VI, princ. Audi Heynium, quem sequor: „Αἰχμᾷ. Schol. κατὰ τοὺς ἀγῶνας. Alienum hoc, quum de corporis viribus et ἀγῶσιν agatur. Pauw. ἀκμᾷ, vigore corporis, substituit; haud dubie vere.“ Vs. 71. vulgo Καδυμῶν; Ald. Rom. Καδυεῖᾶν, Par. C. Καδυεῖᾶν, quod verum iudicant Schmidius, Pauwius, Hermannus, et recepi. Med. A. μορῆς. Vs. 75. omnes libri ἀμερῶσας. Vs. 76. Med. A. B. Αἰγύχῳ Δί. Vs. 82. vulgo τέκεν οἶ: τέκε edidi ex Ald. Sed οἶ τέκε Rom. Med. A. B. Par. B. C. Ibidem libri omnes Κρεοντίς: Schmidianum Κρειοντίς loco non movi, quod in antitheticis nusquam brevis comparet syllaba. Cf. ad Pyth. IX, 16. Vs. 84. cum Hermanno restitui κισσᾶντι, quod confirmat Plutarch. de prim. frig. p. 949. A. ed. Francof. Vs. 89. vulgo πα δων την τρίτων, ubi articulum vel dialecti causa suspectam omittunt Med. A. B. Recte Hermannus παίδων τ:, quocum mox vs. 90. reduxi dativum πολυβοίῳ. Postre-

debetur ἐκέρδαον, quum vulgo esset ἐκέρδαον. Hoc revocatum Hermannus vult; ego retinui Schmidianum, primum quod metro convenientius est, deinde quod schol. et Med. B. agnoscunt, postremo quod certum aoristi ἐκέρδαον exemplum non suppeditat. Vs. 37. cum Pauwio et Hermanno praetuli contractam formam Πολυδέυκεις.

Vs. 47. Τρώσειν ἐφ' ἑσθι Καίκου παρ' ὄχθαις. Mirum est primam nominis Καίκου longam hoc loco esse: tamen fero in peregrino nomine, quemadmodum Γάδιρα modo longam modo brevem primam habet. Hermannus duplicem proponit emendationem:

ἢ δούρι τρώσει παρ' ὄχθαισιν Καίκου.
 τρώσειν ἐφ' ἑσθι Μυσίοις παρ' ὄχθαις.

Par. B. δουρί. Vs. 53. κελιδῆσαι in metrum peccat. Schmidius probantibus cunctis legit κελιδέμεν, quae forma in verbis puris ita est dubia, ut unum tantum exemplum poverim ἀρούμεναι ap. Helioid. Opp. et D. 22. quod ob duplicatum μ conferri non potest. Igitur scripsi κελιδέειν, ut κελέειν Fragin. inc. XLIII, 1. Med. A. ομιττίτ ἐν, Par. B. verba καὶ γὺν ἐν. Vs. 55. Par. C. πολυφόρος. Vs. 57. Ald. Med. B. κατέβρουγς.

Vs. 58. Ζεὺς τίθε καὶ τὰ νέμει. Ald. τίθε καὶ τίθε. Scribendum τα τε καὶ τά. Ol. II, 59. φέρει τῶν τε καὶ τῶν καιρόν. Pyth. V, 55. ὄλβος ἔμπαν τὰ καὶ τὰ νέμων. Pyth. VII, extr. τὰ καὶ τὰ φέρεσθαι. Nem. I, 30. τῶν τε καὶ τῶν χρήσεις. Isthm. III, 51. τῶν τε γὰρ καὶ τῶν διδοῖ. Sophocles ap. schol. Pyth. IV, 213. vulg. καὶ τὰ καὶ τὰ τυγγάνων, etc.

Vss. 66—68. Αἰνέω καὶ Πυθίαν ἐν γυιοδάμιας Φυλακίδα πλαγῶν δρόμον εὐθυπορῆσαι. Χερσὶ δεξιῶν, νόῳ ἀντίπαλον. Νόῳ ἀντίπαλον nullam profus praebet sententiam huic loco convenientem: neque enim his verbis inesse potest, quod Heynius vult, *vel firmo et constante animo acriter pugnantem, vel prudenter et circumspecte*. Itaque Hermannus, ut huic mederetur vitio, post εὐθυπορῆσαι delevit distinctionem, item post δεξιῶν, et posuit post χερσὶ, coniungens δεξιῶν νόῳ ἀντίπαλον, et γυιοδάμιας χερσὶ. Prius verum esse haud dubium; alterum cur non placeat, dixi ad Nem. IX, 16. Itaque coniungo εὐθυπορῆσαι χερσὶ, et γυιοδάμιας pro ἀθληταῖς accipio, in quo nihil asperum video. Atque ad hanc rationem interpunctionem direxi ab Hermanniana non diversam. Ald. plane non interpungit. Φυλακίδα autem dativus pendet ab εὐθυπορῆσαι. Male igitur Par. C. Φυλακίδα, supra scripto ἢ. Med. B. φυλακιδαν. Rom. εὐθυπορῆσαι. Postremo vs. 70. pro voce νέον male Med. B. νόον, Ald. Par. B. C. Med. A. et marg. Rom. νόῳ. Cf. Ol. IX, 52, 53.

I S T H M. V. [VI.]

S t r o p h a e.

— ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 — ἄ — — ἄ — —
 5 ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 — ἄ — — ἄ — — ἄ — — ἄ — —
 — ἄ — — ἄ — — ἄ — —

E p o d i.

∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - -
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪
 5 - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∪ ∟ ∪ - -
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ -
 - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - - ∟ ∪ ∪
 ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪ - ∪ ∪ - ∟ ∪ - ∟ ∪ - - ∟ ∪ ∪

Str. vs. 1. una tantum interpunctione distinguitur str. γ'. nolui tamen sequentem adiungere, quum res incerta sit. Vss. 6, 7. contrahi in unum queunt. Epodi versus certis argumentis deficientibus ita descripti, ut et pulcherrimi viderentur, et analogia probabile redderet. Vs. 1. succurrit interpunctio ep. α'. γ'. vs. 2. ep. γ'. vs. 3. ep. α'. β'. γ'. vs. 5. ep. α'. vs. 6. ep. α'. β'. γ'. In inscriptione deleui verba *Πυθέα, Εὐθύμηνει μάτρωι*, cum Heynio: nam Phylacidas celebratur de industria, Pythaeae et Euthymenis ut cognatorum tantum mentio sit honorifica. De meo autem addidi *παγκρατίω*, quo Phylacidas vicerat. Heynius inscripsit *ἐν παισὶ*, quippe quod carmen hoc ante praecedens esse editum necesse sit: num Isthm. V. una tantum memoratur Isthmiaca victoria; itaque Isthm. IV. debet altera esse, ubi vs. 19. duae appellantur. Cf. Schol. ad IV. ed. nostr. Iam vero Isthm. IV, extr. Pythaeas, Phylacidae frater natu maior, huius magister dici videtur; itaque utramque victoriam puerum Phylacidam naclum esse putes. Sed hoc tamen incertum. Multis enim ante annis a fratre natu maiori edoctus artem esse poterat; neque usquam puer Phylacidas vicisse dicitur. Itaque neque Isthm. IV. neque Isthm. V. addidi *ἐν παισίν*.

Vs. 2. *Δεύτερον κρατήρα Μοισαίων μελέων*. Vulgatam *κρατήρα* cum Hermanno mutavi in *κητήρα*. V. ad Ol. VI, 91. Deinde libri omnes *Μοισαίων*, quod Heynius correxit ex Nem. VIII, 47. Isthm. VII, 62. Idem tamen coniecit *Μωσαίων*, nec male. Vs. 3. scribendum *κίρναμεν* ex libris et schol. et metri causa cum Pauvio et Hermanno *τὴν γ' ἄ* quoniam *τὴν* corripitur apud Nostrum. Paulo post ne quis scribat *δεξαμένου*, recordetur nominativum verbo *κίρναμεν* coninnectum esse: quamquam illud probabile reddit Isthm. III, 11.

Vs. 4. *Νῦν αὐτ' ἐν Ἴσθμῷ δεσπότα*. Coniecero *νῦν δ' ἄ*. sed non opus. V. ad Pyth. II, 89. *Δεσπότα* tam nude positum neque Hermannus a Pindaro profectum iudicat, neque ego. Itaque ille olim scripsit, *νῦν αὐτὲ Ἴσθμῷ δεσπότα*. Ego quoque deleo *ἐν*, et genitivum *Ἴσθμοῦ* restituo ex libris omnibus et inscriptione scholiorum. Iam superest hiatus, quem in hac voce fero, licet Isthm. I, 9. facilis sit Hermanni correctio, et vs. 32. ibid. aequae facile scribatur, *Ποσειδάωνι τ' Ἴ*. Attamen, ubi libri hiatus tolerant, praefero, ut Ol. XII, 20. ubi v. not. Itaque haud veritus sum reponere *αὐτίς Ἴσθμοῦ*, quum Par. C. diferte exhibeat *αὐτίς*. Cf. ad Ol. I, 66.

Vss. 7, 8. *Λίγναν κατα - σπένδειν μελιφθόγγοις ἀοιδαῖς*. Vocabulum inter duos versus divisum ferri non potest; neque *κατασπένδειν Λίγναν* bene dictum arbitror, quod est *deponere*, ut *κατασπένδειν οἶνον, πρόβυτα, ἄνθρωπον*. Scribendum: *Λίγναν κατα σπένδειν μ. ἄ*. quod significat schol. *δύναται μὲν οὖν τοῦτο καὶ οὕτω· κατὰ Λίγναν σπένδειν*. Vs. 11. *ἐσχατιαῖς* primus Morellius dedit ex schol. *πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τοῦ ὄλβου βάλλεται ἄγκυραν*. Rom. *ἐσχατιάς*, Ald. Par. B. C. Med. A. B. *ἐσχατιάς*, neque aliud legit schol. sub fin. *γνωσκέτω ἤδη πρὸς τὸ ἐσχατον καὶ ἄκρον τῆς εὐδαιμονίας ἐαν-*

τὸν προσορμίσας. Itaque hoc reduxi. Vs. 13. Med. B. ἀντιώσας. Vs. 24. Πηλῆος est disyllabum, ut Νηρέος Nem. III, 55. Rom. Πηλῆος, quam formam Hermannus reponendam censet: sed ea Pindarus non utitur. Ibidem vulgo αἶει, Rom. αἶει. Recte Hermannus αἶει, quod schol. exponit κατακούει. Vs. 27. Par. C. Τρωιθίοισιν, perperam. Mox Τροίαν legebatur, pro quo metrum postulat, ut cum Schmidio Τροίαν scribatur. Ibidem Λαομεδοντίαν duas primas syllabas contrahit, neque tamen opus est, ut cum Schmidio aliisque scribas Λαμεδ. V. ad Pyth. XII, 12. Vs. 29, 30. vitio typographico τ' initio versus posterioris positum est, quum in fine prioris esse deberet. Vs. 30. τὸν abest a Med. B. Libri omnes οὐρεῖ ἴσον, nec video, cur Heynius et Hermannus velint οὐρεῖ, quum Pindarus primam cretici longam tam hoc in carmine quam in aliis solvere in breves soleat.

Vs. 34. Ἐξ πλόον κάρυξε πάντων δαινυμένων. Κάρυξε scripsit Heynius ex Cratandriano κήρυξε, nullo addicente libro. Nempe Rom. Med. B. κήρυσε, Ald. Med. A. Par. B. C. κούρησε, quod cum Hermanno verum iudico. Coniungenda sunt verba καλέων κούρησε. Vs. 38. Ald. Rom. Med. A. ἀντείνας, Med. B. Par. C. ἀνατείνας, Par. B. ἀντιτείνας. Vs. 39. τοιοῦτον ἔπος Heynius scripsit, contra metrum, nisi ad vim ictus provocare cum Hermanno velis, aut ad digamma. Immo cum eodem docto scribendum τοιοῦτόν γ' ἔπος, quamquam non video, cur Romanam hoc haud obscure offerre dicat de dial. Pind. p. VI. Nam Rom. Med. B. τοιοῦτόν τι ἔπος: propiusque ad verum accedit τοιοῦτόν τ' ἔπος in Ald. Par. B. C. et ποῦ τόν τ' ἔπος in Med. A. Vs. 40. vulgo θέλων: at v. ad Pyth. I, 62. Vs. 41. Ald. Rom. Par. B. C. Med. A. θεσπεσίαν: vulgata agnoscunt Med. A. et schol.

Vs. 43. Ξείρον αὐόν, μοιρίδιον τελίσαι. Recte Hermannus comma delet post αὐόν. Sententia haec est: *Expeto abs te huic viro filium, qui hospitem meum beatum reddat.* Comma omittit etiam schol. cetera locum non recte expediens. Vs. 45. Ald. τὸ, et pro με νῦν, quod Stephano debetur, omnes libri μίμοι. Pauwius: δέριμ', ὃ με νῦν. Vs. 46. ἀθλων scripsi constantiae causa. Vs. 48. Ald. αἰ δέια, Rom. αἰδεῖα, unde cave conicias αἰδοῖα, ut Ol. VI, 76. Nam χάρις ubi est *gratia*, αἰδοῖα recte dicitur, ubi vero *volutas*, *gaudium*, rectius ἡδέια, quo verbo etiam schol. utitur. Neque αἰδοῖα metrum patitur. Deinde scripsi ἔιδον νῦν. Vs. 49. φωνήσαις libri omnes, non φωνάσαις, quod Heynius habet. Sane alibi Noster dixit φώνασε; sed sine libris nihil muto.

Vs. 51. Κέκλευ ἐπώνυμον εὐρυβίαν Αἴαντα. Κέκλευ coniectura est Phil. Melanchthonis ab Heynio recepta, id est κέκλευ, pro qua possis etiam κέκλεδ' ἐπ. At verum est κέκλετ' in omnibus comparans libris. Vates Hercules (ὅτε μάντις ἀνήρ) ex futuro in praeteritum, atque adeo ex secunda persona in tertiam transit, quasi factam rem narrans, quae futura est. Cf. ad Pyth. IV, 55. Vs. 52. vulgo ἄρα: ἄρα lex carminis postulat. Vs. 53. ἀγήσασθαι in metrum peccat. Vere Mingarellus et Hermannus, πάσας ἀναγήσασθ' ἀρετῆς, ut Nem. X, 19. πάντ' ἀναγήσασθ', ὅσων — Cf. Ol. IX, 86. Huc ducit ἀγήσασθ' in Ald. Par. B. C. Med. A. B. Male Par. C. ἀρετῆς.

Vs. 54. Φυλακίδα γὰρ ἦλθον, Μοῖσα, ταμίας. Sunt qui corrigunt ἦλυθον, nec male. Sed rectius Hermannus, ἦλθον, ὡς Μοῖσα, quod praebet Med. B. Vs. 56. sola Rom. πον: edidi reconditus πα ex Ald. Par. B. C. Med. A. B. Deinde κ' ἐν pro κε ἐν accipio, quod in epica dialecto cum forma εἰσῆσεται construi potest, ut Il. γ, 42. Neque ab Atticis hoc alienum est. V. Wolf. ad Dem. adv. Lept. p. 344. Matthiae Gr. Gr. §. 598.

Vs. 59. Ἄγλαοὶ παῖδές τε καὶ μάτρως, ἀνὰ δ' ἄγαγον κ. τ. λ. Non adducor, ut μάτρως disyllabum esse putem. Hermannus de dial. Pind. p. XI. aut μάτρως, quod

olim iam probaverat, aut sublata interpunctione ἀνάγαγον legendum putat. Prius cum Schmidio et Pauwio praeferendum: neque enim plures sunt avunculi, sed unus Euthy-
menes. Libri ἀν δ' ἀγαγον. Mox Schmidius scripsit Ψαλχυδιῶν, quae forma inter alias
occurrit in Scholiis. Par. C. Ψαλχυδιῶν, Ald. Rom. Par. B. Med. A. B. Ψαλχυδιῶν.
Vs. 62. ex Par. B. edidi ναίισιν: v. ad Ol. II, 79. Ibidem δὲ male abest a Med. A. Par.
B. et Ald. Vs. 69. vulgo ἄνδρ' ἐν ἀθληταῖσιν: sed libri omnes ἀθληταῖσιν, quod no-
tabile sane, quum semper fere in libris sit ἀεθλ. Manifeste laborat ἄνδρ' ἐν, sensui
non conveniens. Par. B. Med. A. ἄνδρα ἐν. Scribendum ἀνδράσιν ἀθληταῖσιν, cum
Heynio et Hermanno. Vs. 70. Heynius edidit χαλκοδάμαν ἀκόναν: omnes libri aut χαλ-
κοδάμαντ' aut χαλκοδάμαν τ': illud verum. V. ad Nem. IX, 16. Vs. 71. omnes libri et
schol. πίσω σφε: Etym. M. v. Πίσα male πίσω γε.

I S T H M. VI. [VII.]

S t r o p h a e.

υ υ / υ υ - υ - υ - υ
 υ / υ υ - υ - υ - υ - / υ υ
 - / υ - υ / υ υ - -
 - / υ υ - υ - υ - υ
 5 x - / υ υ - υ x - / υ υ - υ - υ x υ / υ υ - - / υ - υ

E p o d i.

x υ / υ υ - υ - υ - υ
 - / υ υ - υ - / υ υ - υ
 - / υ υ -
 υ υ / υ υ - υ - υ - υ
 5 x υ / υ υ - υ x υ / υ υ - υ
 / υ υ - / υ
 - / υ υ - x υ / υ υ

Strophae vs. 3. quum tantum interpunctione terminetur ant. α'. β'. γ'. coniungi cum seq. potest:

- / υ υ - υ / υ υ - υ x - / υ υ - υ - υ - υ

Similiter epodi vss. 3. et 4. consociare queas hunc in modum,

- / υ υ - υ / υ υ - υ υ - υ - υ - υ

aut,

- / υ υ - υ / υ υ - υ υ - υ / υ - υ

sed respuere analogia carminis videtur. Itaque dividere volui licet una tantum iuxta interpunctione ep. β'.

Vs. 8. "H ὅτ' ἀμφὶ πυκναῖς Τειρεσίαο βουλαῖς. Libri omnes: ἢ ὅτ' ἀμφὶ Τειρεσίαο πυκναῖς βουλαῖς. Recte lectio eaque vera Heynio debetur, praesente tamen Pauwio, nisi quod hic πυκναῖς retinebat. Vs. 12. in Heyniana erat ἀνικ' ὀρθῶν, profectum a

Cratandrinae scriptura ἤνικ' ὀρθῶ. In hanc illatum erat ex schol. interpretatione ὅτε Rom. Med. B. οὐνεκ' ὀρθῶ, Ald. Par. B. C. Med. A. οὐνεκα ὀρθῶ. Rursus Schmidius: ἤνικα ὀρθῶ, quod recte damnabat Heynius verum inveniens ἀνικ' ἄρ' ὀρθῶ. Hoc recepi cum Hermanno. Sed Thierschius in Act. philoll. Monac. Vol. I. fasc. II, p. 219. *Hiatu tali non offensus*, inquit, *revoceam ἀνικα ὀρθῶ, donec indicetur, ubinam Pindarus ἀνικ' ἄρ' ad normam Homericī οὐνεκ' ἄρ' Il. η, 140. copulaverit. Est enim is in particularum usu parcior quam pro lyrico, nec quidquam eius generis ei obtrudendum, quod analogia ex ipsius sermone petita demonstrari non possit.* Nihil est, de quo doctorum plurimi perversius iudicent, quam de hiatu: nec facile conviceris eos, qui rem parum accurate perpenderunt. Hoc vero loco quam facile ἄρ' excidebat ob sequens ὀρθῶ! Quam nulla est lectionis ἀνικα ὀρθῶ auctoritas! Quem enim Thierschius Aldum dicit, is est Erasmus Schmidius Delitianus. Postremo in usu particulae ἄρα non modo non parcum poetam reperio, sed plane prodigum. Proxime huc accedit ὄρα; ἄρα Ol. XI, 59. et ως ἄρα, de quo v. ad Nem. I, 35.

Vs. 18, 19. Ὅτι μὴ σοφίας ἄωτον ἄκρον Κλυταῖς ἐπέων ῥοαῖσιν ἐξικηται ζυγὲν. Heynius ζυγὲν interpretatur ζυγῆν, ac, Ζυγὲν, inquit, *an ζυγὲν pingus, nil interest.* Par. C. ζυγῆν. Verum ζυγῆν non dicitur, sed ζεῦξαι. Recte habet participium ζυγὲν pertinens ad ὅτι, hac structura: ὅτι μὴ ζυγὲν κλυταῖς ἐπέων ῥοαῖσιν (ἐς) σοφίας ἄωτον ἄκρον ἐξικηται, quemadmodum schol. intellexit. Contortissima est Heynii ratio, ut ἄωτον ἄκρον nominativus sit generis neutrius: *Quod non praeclara aliqua ars poetae (ἄκρον σοφίας ἄωτον) affectata fuerit, ut innectat carminibus (ἐξικηται ὡςτε ζυγῆν etc.).* Cui interpretationi vel hoc obest, quod ἄωτον apud Pindarum nusquam neutrum est.

Vs. 20. Κόμαζ' ἐπιτε' ἄρ' ἀδυμελεῖ σὺν ὕμνῳ. Ἄρ' in solis Ald. Par. B. obvium ferri non potest. Rom. Par. C. Med. A. B. ἐπιτε' ἐν cum schol. qui addit: *περιττεύει δὲ ἦτοι ἢ ἐν πρόθεσις ἢ ἢ σὺν' μία γὰρ ἀρκεῖ.* Vides recte Pauwium emendasse ἐπιτετε. Cf. ad Pyth. IV, 211. Hoc versu delinuit Par. B. Vs. 22. Ald. Rom. Par. C. et schol. μορφάεσσ'. In sine Bothius αἰσχίονα coniecit, quod probandum non censeo. Thierschius αἰσχίον. Equidem lyrico putabam αἰσχίον licuisse; neque aliter schol. qui habet: οὐχ ἦτρον κ. τ. λ. Vs. 25. vulgo ἐμιξε. Vs. 27. πρὸς peccat in metrum. Correxī πρὸ cum Schmidio, ut Herodot. VIII, 49. *ναυμαχίειν πρὸ τῆς Πελοποννήσου.* Cf. Matthiae Gr. Gr. §. 575. Vs. 28. λοιγὸν ἀμύνων in metrum peccat. Eximie Hermannus, *λοιγὸν ἀντιτίτων*, quod reposui. Thiersch. l. c. in calce corrigit *ἄντα φέρων*, nimium recedens a scriptura codicum, cui ἀντιτίτων magis quam ἀντιτίων convenit ab eodem excogitatum. Scholiastae autem verba, *ἐναντίον φέρων*, ad quae Thierschius provocat, sane speciosa sunt, si modo, qui ἄντα φέρων in ἀμύνων transiisset, posset intelligi. Alii aliter, nihil quod commemoratione dignum videatur. Vs. 32. Schmidius bis intulit αἰνέων, ineptissime. Restitui αἰνέων, monentibus et aliis.

Vs. 33. Ἀμφιάρων τε. Correxī Ἀμφιάρῳν τε, de quo v. ad Ol. VI, 13. Par. C. Med. A. Ἀμφιάρων. Ceterum hoc loco hiatus finem versus prodit. De genere carminis v. de metr. Pind. lib. II, cap. IX. Olim male conieci Ἀμφιάρῳν καί: καὶ enim ita postponi non licet, neque id, si metrum continuandum esset, huic ipsi conveniret. Vs. 35. Ald. Par. C. Med. A. ἄριστον. Vs. 36. Ald. ἐσχάτασιν ἐπ' ἐλλπίδι, Par. C. Med. A. B. ἐσχάτοισιν ἐπ' ἐλλπίδιν. Vs. 38. Ald. Γεάοχος. Vs. 39. vulgo ἀρομόζων, quod metro non contrarium. Tamen cum Hermanno praetuli ἀρομόσαις, quod semel invenitur in schol. ubi si his ἀρομόζων est, glossema hoc sapit. Vs. 40. duplex est scriptura in scholiis ὅτι et ὅτι: hoc ab Heynio bene explicitum retinui. Ibidem Ald. Par. C. ἐφάμιμος, perperam. Vs. 41. Ald. Par. C. Med. A. B. ἐπεὶ μιν. Post ἐπειμι delevi comma; nam structura haec est: ὅτι τ. ἐ. διώκων ἐπειμι (ἐς) γῆρας καὶ ἐς τὸν μόρσ. α. Vs. 43. vulgo

μέτα. Vs. 7. nota Ionicam formam ἀπρήκτων, quam mutare non ausus sum, utpote reconditorem, quam quae possit a librario profecta videri. Ni fallor, ἀπρηκτος et ἀπρακτος in dialecto Pindari similiter differunt, ac ποιήσαι et ποιῆσαι. Ἀπρηκτος est inutile, quod nihil proficiat: ἀπρακτος, quod perfici non potest: ut ποιήσαι dicitur de laborante, ποιῆσαι de eo, qui labore quidpiam perficit. Vs. 10. male Ald. Par. C. Med. A. B. τὸ Τυτῶλον. Vs. 13. vulgo ἄριον αἰεὶ sine verbo πέλει: quae lectio quum metro repugnaret, Schmidius correxit, ἀρήϊόν ἐστ' αἰεὶ, quod Hermannus recte damnavit. Hic vero egregie, ἄριον αἰεὶ πέλει, id quod reposui. Vs. 15. Schmidius, Pauwius, Hermannus p. βίοντον vere corrigunt βιον, quod agnoscere videtur Scholiastes codicis Victoriani. Ibidem Ald. Par. C. Med. A. B. line sensu καὶ ταόν. Statim post in duplici χοῆ non est quod offendat: quippe quum ulatissimum sit χοῆ μὲν, χοῆ δέ: quidni semel poeta dixerit χοῆ δέ, χοῆ δέ? Quin multo hoc elegantius, quam si cum Heynio scripseris: δεῖ δ' ἀγαθάν, aut contra leges metri cum Hermanno et Bothio vel ἐν δ' ἀγ. vel ἐν δ' ἀγ. Gravior autem sit repetitio, ubi post μέλει colon reposueris prorsus necessarium. Vulgo punctum erat. Vs. 17. Θ' haud male Heynius deletum vult. V. de metr. Pind. lib. III, cap. XXIII. Vs. 18. Par. C. Med. A. B. σπλοτάτα. Ibidem vere Schmidius metro succurrens scripsit: Ζηρὶ τε ἄδον βασιλῆι. Vs. 24. Med. A. ἐπέγραυε, Med. B. Par. C. ἐπέγραυε.

Vs. 27, 28. Ζεὺς ὄτ' ἀμφὶ Θέτιος ἀγλαός τ' ἐρίσας Ἰοσειδῶν γάμψ' Ἄλογον εὐειδέα θέλων ἐκάτερος etc. Locus corruptus: neque enim in tali structura ἐρίσας participium pro indicativo esse potest, ut Oxonienses Pauwiusque arbitruntur. Turpi hiatus Hermannus olim εὐειδέα ἐθέλων ac Bothius εὐειδέα θέλων. Vitiosum est ἐρίσας, pro quo certe ἐρίσας esse debebat: scribendumque ἐρίσαν, quod Heynius olim coniecerat, nunc Hermanno quoque placet de dial. Pind. p. XVI. Peius aliquando Heynius: ἐρίσας, quippe tu, o Neptune. De scriptura εὐειδέ' ἐθέλων a me reposita v. ad Pyth. I, 62.

Vs. 33. Φέρτερον γόνον ἀνακτι πατρὸς τεκῶν etc. Laboranti metro ut inderentur, alii alia coniecerunt. Pauwii correctione γόνον γ' ἄ. difficultas non magis expeditur quam Mingarelli commento πατέρος; Schmidii autem coniecturam γόνον ἄρ' ἄ. vel importunus particulae ἄρα positus refellit. Scribendum γόνον οἱ ἀνακτα πατρὸς τεκῶν, quippe πατῶν, aut Iovi aut Neptuno. Pyth. II, 42. ἄνευ οἱ Χαρίτων τέκεν γόνον ὑπερφιάλων. Nem. III, 55. γόνον τέ οἱ φέρτατον ἀτίταλλεν. Pyth. IX, 87. τέκε οἱ καὶ Ζηρὶ μιγεῖσθα δασίρων ἐν μύσας ὠδίσων Ἀλκμήνη διδύμων κρατησίμαχον σθένος υἱῶν. Isthm. III, 82. τοὺς Μιγῶνα τέκε οἱ Κρηιοτίς υἱούς. Vs. 35. Δι' metro adversatur: quapropter Schmidius et Bothius corrigunt Ζηρὶ, quod glossenati Δι' cessasse parum est probabile, ut taceam Ζηρὶ ἢ Διὸς παρ' ἀδελφοῖσιν non magis dici posse quam καὶ πρὸς ἀστῶν καὶ ποτὶ ξείνων Olymp. VII, 90. Igitur cum Hermanno correxi Δι' τε, quod cur a librariis mutatum sit, haud difficile est assequi. Formam Δι' illustravi ad Olymp. XIII, 102. τε sequente ἢ ad Olymp. I, 104. Ibidem ἀδελφοῖσιν Pindaro incognitum ex sola Rom. fluxit: recte Ald. Par. C. Med. A. B. ἀδελφροῖσιν. V. ad Nem. VII, 4. In fine versus Heynius vere correxit τυχοῖσα. Παρ' offendit, quamquam ad μισγομένην trahi potest: nec placet Heynii ac Mingarelli περ.

Vs. 37. Ἄρει χέρας ἐναλίγκιον. Metrum emendares scribendo Ἄρειος, modo adiectiva similitudinem aut diversitatem notantia tali ratione genitivo iungerentur. Quippe hoc sit nonnisi in neutris, quae sunt pro substantivis, ut in locutionibus ὅσα τούτων ἀδελφῶν, ἐστὶ ταῦτα ὅμοια τοῦ Ἡρακλείου, τὸ ἐναντίον τούτων etc. ubi nos dicimus *das Aehnliche*, *das Entgegengesetzte*, et certo modo in masculinis substantivo iunctis, ut ap. Plat. Rep. II, p. 361. E. δεῖ γὰρ διελεῖν ἡμῶν καὶ τοὺς ἐναντίους λόγους ὧν ὅδε ἔειπεν, hoc est, *die entgegengesetzten Reden derer, welche* etc. Sed horum neutrum

nostro loco convenit, in quo genitivus etiam ob miram displicet variationem Ἄρεος ac στεροπαΐσιν. Igitur hac coniectura damnata redii ad Hermannianam χείρας Ἄρει ἐναλιγκιον, in qua tamen hiatus displicet, cuius si apud Homerum exempla reperiuntur, non eam habent vim, ut in Pindaricis liceat. Cf. de metr. Pind. lib. I, cap. XVII. Hunc tamen hiatus sustuleris addito τ', Ἄρει τ' ἐναλ. quod commodissimum. Vs. 38. Δεύμοιον Schmidii est, Δεύμορον Hermanni: quod verum unice. Libri Δεύμοιον.

Vs. 39, 40. Γάμου Αἰακίδα γέρας ὅν Τε εὐσεβέστατόν φασ' Ἰωλκοῦ τραφεῖν πεδίον. Expellendus hiatus τε εὐσ. quem nullus librorum habet: omnes enim ὄντ' εὐσ. Hoc sit, ubi nobiscum scribis: Αἰακίδα τὸ γέρας, ὄντ' εὐσ. Articulus namque hinc inde excidit in Pindaricis, atque ante nos passim a doctis restitutus est, ut Isthm. III, 23. in dictione τὸ βίου τέλος: nostro autem loco ita est aptus, ut vel τὸδε scribere poeta potuisset, nisi metrum vetuisset. Deinde φασ' Ἰωλκοῦ per legem carminis ferendum putarem, contractis binis prioribus syllabis vocis Ἰωλκοῦ, et cretico posito pro paeone quarto, si modo φασ' esset Pindaricum, nec potius φάντ', ut μέροντ', haud usquam apud Nostrum μένουσ'. In Par. C. Med. A. B. legitur φασίν, etiam deterius, nisi cum Pauwio et olim Hermanno transposueris, τε φασίν εὐσεβέστατον Ἰωλκοῦ τ. π. quod ipse mox Hermannus improbavit. Idem tamen praeeunte Boethio recte φάτις correxit in comm. de dial. Pind. quod verum iudico et recepi. Cf. ad Olymp. I, 28. Itaque verba haec sunt:

Γάμου Αἰακίδα τὸ γέρας

ὅντ' εὐσεβέστατον φάτις Ἰωλκοῦ τραφεῖν πεδίον.

Ἰωλκοῦ exaravi, ut Pyth. IV, 77. Nem. III, 33. quamquam nescio an omnibus locis apud Nostrum Ἰωλκός scribendum sit, idque pronuncians contrahendum. Hermannus legit τραφεῖν: sed v. ad Pyth. II, 44. Vs. 43. usus iudari postulat ut legas Νηρέος, non Νηρέως; vs. 44. metrum requirit διχομηδεσσιν cum N paragogico. Aliter libri, ex quibus Med. A. Νηρέω. Vs. 45. vulgo ἦρωι ex Ald. metrum deposcit ἦρωι, quod Rom. praebet. Ibidem Doricum γλεφ. libri servant omnes. Vs. 46. pro verbo συναλέγειν, quod metro non convenit, eximie Hermannus ξύν ἀλέγειν: ξυνα est ξυνῶς, una.

Vs. 47. Καὶ νέαν ἀνέδειξαν. Haec lectio editionis Romanae peccat in legem carminis: nec meliora sunt νέαν ἐδειξαν in Ald. Par. C. vs. ἀνέδειξαν in Med. A. B. Unice probandum καὶ νεαράν ἐδειξαν cum Schmidio et Hermanno. Vs. 51. male libri Ἀτρεΐδαισι. Vs. 52. Ald. Rom. Τρωΐας, quod ferri ob metrum posse Hermannus censet, correpta antepenultima. Sed praestat Τροΐας genitivus: pro quo cave putes Τροΐας scribi posse, quod non magis licet quam vs. 51. legere Ἀτρεΐδαισι. Vs. 55. Φερσεφόνας edidi ob Olymp. XIV, 21. Pyth. XII, 2. Vs. 56. ἐλίπον γ' inepta est doctorum coniectura. Ald. Rom. ἐλίποντ' ex metrica interpolatione hominis, qui linem versus ignorabat. Dicitur λιπεῖν τινα et λείπεσθαι τινος, non λείπισθαι τινα. V. Dawel. Misc. critt. p. 51. et cf. ad Olymp. VII, 59. Recte Hermannus legit ἐλιπον omisso γ', ut praebent Par. C. Med. A. B. Idem tamen nollem de dial. Pind. p. VII. transposito γε legeret, ἀοιδαί γ' ἐλιπον: neque enim hoc opus est, atque istud γ' neque ante ἐλιπον nec post hoc in ullo comparet libro. Ibidem erat quum οὐδὲ coniecsem; at sequens ἀλλὰ respondere τῷ οἷτε videtur, ut alias δέ. Cf. ad Pyth. V, 54. Vs. 58. σιάν Heynio, ἔχεαν Schmidio obsecuti metri causa edidimus Hermanno consentiente.

Vs. 59. Ἔδοξεν ἄρα δ' ἀθανάτοις. Sic Rom. contra metrum et grammaticam rationem. Nec melius Ald. Par. C. Med. A. B. ἔδοξ' ἄρα δ' ἀθ. Hermannus olim ἔδοξεν δ' ἄρα, cum hiato, mox de dial. Pind. p. VII. ἔδοξεν δ' ἄρ' ἐν ἀθανάτοις; sed melius credo est quod reposui: ἔδοξ' ἄρα τὸδ' ἀθανάτοις. Vs. 62. Νικοκλέους υἱὸς poetae contrarium est: Νικοκλέος praeculant Par. C. Med. A. B. Vs. 63. vulgo γεῦσθαι τε μιν, quod

nec metro respondet neque a libris satis tutum est. Par. C. γ ραίρε ταί μιν, Med. A. B. γεραίρεται μιν. Hermannus corrigit: γέραίρε τέ μιν, retinens comma ante haec verba. Sed non haec conveniunt praegressis ἔσονται τε κ. τ. λ. Multo deterius autem Mingarellus cum Schmidio γέραρέ τέ μιν. Quid multa? Verum invenit Bothius, qui puncto post vocem κελადῆσαι posito correxit γεραίρετέ μιν. Eodem verfu vulgo sine sensu ἄν ἀπό, Med. A. ἀναπιο. Ἄν γάπος palmaria est Hermanni correctio. Sic Pyth. V, 38. ἐν κοιλόπεδον γάπος θεοῦ de Delphis: quod apte etiam de Isthmo dici ostendit Isthm. III, 11. ἐν βύσσαισιν Ἰσθμοῦ.

Vs. 65. Ἐτίκασε δὴ ποτε κικέϊνος ἄνδρας ἀφύκτω χειρὶ κλονέων. τὸν μὲν οὐ κατελέγγει κριτοῦ γενεὰ πατραδελφιοῦ. De correctione καὶ κείρος v. ad Olymp. III, 33. Ald. Rom. Par. C. ἀφύκτε, Med. A. B. ἀφύκτη. Sequentium verborum sententia haec est: *Eum non dedecorat patris proles eximia, hoc est, Nicoctem patrualem Cleander (genitus ex Nicoctis patre) non dedecorat par virtute ac victoria.* Libri tamen omnes γενεάν, quod Ceperinus mutavit in γενεά. Equidem reduxi pristinam scripturam γενεάν, ac coniungo τὸν μὲν γενεάν, de quo genere dixi ad Nem. V, 43. Iam sensus hic erit: *Hunc Nicoctem patris prolem eximiam (patrualem) non dedecorat Cleander patruelis.* Verbum κατελέγγει refertur ad ipsum victorem, quod eo minus durum est, quo victor Cleander magis animis audientium ac legentium obversari debebat: ac si quam omnium ὅδε offensionem praebet, certe tanta non videtur, ut de lectione librorum dedecendum sit: praesertim quum ratio indagari nulla queat, cur γενεὰ illud satis profecto periculum ac sententiae aptum in difficillimum hoc γενεάν aut mutatum sit aut transierit. De dictione οὐ κατελέγγει cf. Pyth. VIII, 36. ubi similiter ἡγέων ματραδελφείας, Ὀλυμπία τε Θόγγητον οὐ κατελέγγεις, et Isthm. III, 13. 14. Profane scriptores dicunt οὐ κατωσχύνει, ut Herodotus VII, 53. Plato Charmid. §. 12. Male autem Par. C. Med. A. B. τὸ μὲν; Ald. Rom. τὸν μὲν, οὐ κατ. Postremo vs. 68. πρὶν ἔδοκτο legi carminis repugnat. Verum est Hermanni δέκετο πρὶν. Vs. 69. Par. C. Med. A. B. perperam κατέγγιν.

Huic carmini in Par. C. Med. A. B. subiiciuntur versus decem in Parisiensi libro ita scripti:

Κλεινὸς Δίακοῦ λόγος,
κλεινὰ δὲ καὶ γασκλυτος
Ἄγινα σὺν θεῷ δὲ γεν αἴσα
Ἕλλησιν τε καὶ Ἀγίμοιο
5 Δωριεὺς ἑλθὼν στρατὸς
ἐκτίσαστο. τὰ μὲν ὑπὸ στάδιμα
νέμονται, οὐ θέμιν οὐδὲ δίκαν
ξείνων ὑπερβέροντες. οἶοι δ' ἀρετὰν
δ. λφῆτες ἐν πόντω, τιμίαι τε σοφοὶ
Μοισῶν ἀγωνίων τ' ἀέθλων.

Neque aliter Medicei, si pauca exceperis librariorum vitia. Carmen sic videtur emendatius describi:

$\begin{array}{cccccccccccc} \angle & \cup & - & \cup & - & - & \angle & \cup & - & - & \angle & \cup & - & - & \angle & \cup & \cup \\ - & \angle & \cup & - & \cup & \cup & - & \cup & & & & & & & & & \\ - & \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & & & & & & & & & \\ \angle & \cup & - & - & \angle & \cup & \cup & - & \angle & \cup & \cup & & & & & & \\ 5 & \cup & \cup & - & - & \angle & \cup & - & \cup & & & & & & & & \\ \angle & \cup & \cup & - & \cup & \cup & - & - & \angle & \cup & - & - & \angle & \cup & - & \angle & \cup & \cup \end{array}$

- ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘

Κλεινὸς Αἰακοῦ λόγος, κλεινὰ δὲ καὶ ναυσικλυτός

Αἴγινα· σὺν Θεῶν δέ νιν αἴσα

Ἕλληος τε καὶ Αἰγυμιοῦ

Δωριεὺς ἔλθῶν στρατός ἐκτίσσατο.

- 5 Τὰ μὲν ὑπὸ στάθμῃ νέμονται
 οὐ θέμιν οὐδὲ δίκαν ξείνων ὑπερβαίροντες· οἳ δ' ἀρετῶν
 δελφῖνες ἐν πόντῳ, ταμίαι τε σοφοί
 Μοισῶν ἀγωνίων τ' ἀέθλων.

Vs. 4. ἐκτίσσατο fortasse ferendum putes: sed praefero ἐκτίσσατο, quod saepe cum illo confunditur, ut Ol. XI, 26. Eisdem versus fere ut in Parisiensi habentur libro, e codice Petri Candidi in exemplar editionis Romanae transcripsit Petrus Victorius, indeque edidit Thierschius in Actis philoll. Monac. Vol. I, fasc. III, p. 315. Qui quum olim a me, posthac a Thierschio communicati cum Hermanno essent, eos Hermannus ita et corrigere et in metrum restituere tentavit:

- ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ - - ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ - ˘
 - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -

- 5 ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘
 - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘

˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ - - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -
 - ˘ ˘ - - ˘ ˘ ˘ - ˘ ˘ -

- 10 - ˘ ˘ - ˘ ˘ ˘ -

Κλεινὸς μὲν Αἰακοῦ λόγος,

Κλεινὰ δὲ καὶ ναυσικλυτός

Αἴγινα σὺν Θεοῦ δέ νιν αἴσα

Ἕλληος τε καὶ Αἰγυμιοῦ

- 5 Δωριεὺς ἔλθῶν στρατός
 ἐκτίσσατο· τῶν μὲν ὑπὸ στάθμῃ νέμονται
 οὐ θέμιν οὐδὲ δίκαν
 ξείνων ὑπερβαίροντες· οἳ δ' ἀρετῶν
 δελφῖνες ἐν πόντῳ, ταμίαι τε σοφοί

- 10 Μοισῶν ἀγωνίων τ' ἀέθλων.

V. Acta philoll. Monac. l. c. Elegans est coniectura κλεινὸς μὲν, non necessaria τῶν. De metro, quale Hermannus statuit, sane quam levi et exili, nihil moneo, nisi ultimum versum choriambo certe claudendum non esse, sed ditrochaeo.

Ipsum carmen cave pro fragmento habeas; mihi quidem videtur integrum. Metrum neque vitiosum, neque eximium: sermo purus nec tamen sublimis: dictiones plures prorsus Pindaricae a poeta repetitae, quod saepius factum, hoc in carmine esse queunt perinde, atque ab imitatore ex Pindaro delibatae. Ita ναυσικλυτὰ Αἴγινα est Nem. V, 9. ἀγῶνια ἀέθλα Isthm. IV, 8. Etiam alii Pindari loci in his versibus possunt expressi videri, ut Pyth. I, 61 sqq. ac de iustitia et hospitalitate Aeginetarum ii, quos attuli ad Nem. V, 8. Quem vero in sinem hi versus aut a Pindaro aut a poeta quocunque compositi esse possunt, nec quaerere libet nec facile invenieris.

A P P E N D I X.

Quum Praefationem Pindaro praefixam conscriberem, textum vixdum excusum non ita perlustraveram, ut quidquid in eo imprimendo peccatum esset, enumerare accurate possem. Unum memoravi p. XXXIX. quod nunc repetere nolo: cetera, quae in notis suo quodque loco tetigi, in unum conlitiui colligere, additis nonnullis, quae aut in annotationibus commode poni non viderentur, aut ad commentarios, non ad textum pertinerent. Alia oculos meos minime acerrimos fugisse haud dubito.

In ipsa Praefatione pag. XIII. lin. 7. lege: *quas supra dixi*, pag. XXII. lin. antepenult. *in eo codice, ex quo Par. B. pag. XXXIV. lin. 4. deinde Pyth. IX. 25. Par. A. Ven. B. Ibid. lin. 20. scribe Ol. IX, 82. In textu poetae Olymp. I, 14. καὶ acuto nota accentu. Olymp. III, 3. littera maiuscula signandum Ὀλυμπιονίκων. Olymp. XI, 25. θέμιςτε scribendum, hoc est θέμιτες, non θέμις. Pyth. II, 50. lege κίχς, Pyth. III, 90. Μοισῶν littera maiuscula, Pyth. IV. 83. τάχα, 92. ἔραται, 269. ἐρημιώσαισα, Pyth. VI. pro ἀντ. β'. ἀντ. δ'. ἀντ. ε'. scribe στρ. β'. στρ. δ'. στρ. ε'. Pyth. VIII. in epodis vss. 3, 4. in unum coniungendi sunt. Ibidem vs. 77. scribe πῖδ' ἀφρ. Pyth. IX, 16. scribe Ναῖς littera maiuscula, et Nem. III, 75. σον minuscula, Nem. IV, 74. ἐτοῖμος, Nem. VI, 61. ἱερούς, accentu acuto, Nem. VII, 45. scribe τολοπὸν uno tenore, Nem. VIII, 2. γλεφάροις, Illhm. III, 8. χαρίεσσιν littera minuscula. Illhm. IV. vss. 45, 46. in unum coniungendi sunt. Illhm. V, 29. τ' in fine appone, idque vs. 30. init. dele. Praeterea in interpunctione passim peccatum. Olymp. V, 18. post ἄντρον pone comma, Olymp. VIII, 44. post Διὸς colon. Pyth. V, 75. dele comma post Αἰγείδαι, et vs. 79. post τῆς repone, item vs. 80 post Καρῆη. Pyth. X, 10. post Ἀπόλλων commate interpungendum. Nem. II, 19. virgulam dele post Παρνασσῶ. Nem. XI, 5. post Τένιδον pro puncto commate distinguendum. Illhm. VII, 13. post μέμνην colo interpunge. In margine notata editionis Heynianaes varietas neque integra est neque a vitiis libera; attamen, quum plura, quae minoris momenti esse viderentur, omiserim consulto, haec tantum hoc loco notabo: Olymp. XIII, 78. omissum in margine: καρταίποδ' αὐ' ἐρήν Γαιαίχρ. Pyth. III, 74. ἔλε, non ἔλεν subnotandum erat, et Pyth. V, 72. γαυῖεν τ'. Ibidem vs. 124. adde in margine: ἐπὶ Βύπτον. Sub Pyth. VI, 14. τυπτόμερον scribe; sub Pyth. VII, 5. τίνα τ' οἶκον. Pyth. IX, 52. adde: εἰ δέ γε χοῆ παρ σοφόν. Nem. III, 59. in margine scribe ἔπειτά γ' Ἀ. Nem. IV, 25. vulgata omissa est Τροίαν καρτερός, vs. 59. lege φῖτευέν οἱ, non φύτευέν οἱ, et vs. 62. non θρασυμαχῶν, sed θρασυμαχῶν. Nem. VII, 104. in margine post ἔπεσσι punctum omissum est. Illhm. VI, 12. ἀνικ' ὀρθῶ, et Illhm. VII, 37. χίρας in margine corrigendum.*

Haec in priori parte peccata reperi. Altera pars biennio abhinc typis imprimi coepta quominus in lucem publicam procederet maturius, bellico tumultu impedita est. Itaque in prioribus plagulis nihil e libris biennio proximo superiori editis notatum reperies: posterioribus dum manum emendatricem passim adhibebam, ex doctorum commentariis pauculis nuperrime editis, quibus bellum viam non intercluserat, nonnulla addidi. Errores tythetiae in libris *de metris Pindari* adhuc pauca animadvertere licuit. Pag. 5. lin. ult. scribe *Cap.* littera maiuscula. Lib. I, cap. XVII, p. 101—103. de hiatu ita differui, ut nonnisi summa capita decerperem; sparsis quibusdam per commentarios criticos notulis, quae illuc transferri poterant. Praeter excusationem a nomine proprio unum genus hiatus apud Homerum frequens, ab aliis epicis non alienum, plane omisi, quod ad Pindari constitutionem nihil ex eo animadverso utilitatis capitur, quippe hiatus in caesura feminea, ut,

ἀλλ' ἀέουσα κίθησο, | ἐμῷ δ' ἐπιπέθεο μύθῳ,

de quo plures dixerunt. Moneo nunc, ne is, quem pro hiatu apud Pindarum adversus me pugnare ad Pyth. VIII. extr. dixi, hos locos aut emendandos omnes mihi videri aut neglectos esse arbitretur. Pag. 113. prima figura metrica haec est:

$\frac{x}{\cup} \cup \frac{x}{\cup} \cup \cup - \frac{x}{\cup} \cup \cup - \cup$

Pag. 123. dele verba, *coniuncta Pyth. XI. ep. 6.* cum insequenti figura $- \cup - \cup$, et pag. 124. lin. 8. adde: *Pyth. XI. ep. 6.* Pag. 220. lin. 7. lege *firmari*, pag. 240. lin. 7. *χαλαράν*, pag. 241. lin. 13. *Aeolii f* (non *F*), pag. 252. lin. 5. scribe *h* (non *h*), pag. 267. lin. 9. a fin. exara \bar{e} (pro *e*). Pag. 318. lin. 24. post *ταχέως δ'* adde: *Isthm. V, 29. Μερόπων τ'*, et deinde continua *Isthm. VII, etc.* Pag. 320. lin. 4. a fin. scribere debebam: *per totam oden* (non *per totam stropham*). Pag. 339. lin. 24. lege *earumque*.

In *notis criticis* quae refederint vitia, nondum novi. Eae dum typis exprimebantur, liber Olympiorum *Cizensis*, quem Hermannii tantum excerpta secutus hinc inde citaveram, beneficio Mülleri, liberalissimi bibliothecae praefecti, oblatus sero est, ut lectiones, quas quidem Hermannus haud memoraverit, inferi nostris animadversionibus non potuerint. Is scriptus diligenter initio, ut videtur, seculi decimi sexti, in margine additis recentiorum scholiis, non veterum interpretum, ut Praefationis nostrae pag. XVIII. legens possis arbitrari. Cum Aldino codice impresso conspirat vel in minimis, in interpunctionibus mendisque absurdissimis et maxime singularibus, in *notis profodicis*, descriptione versuum, quin etiam in perversa vocabulorum distinctione; sicuti Olympiorum primo uterque *ἐξαπατῶν τιμύθου, δέ κ' ἀνδρας*, ac similiter per universum librum: ita ut non transcriptus ex Aldina editione, sed plurima ex ea quasi depicta videantur. Erat quum eodem ducere illud putarem, quod Ol. XIII. extr. *ἀλλῶ* legitur in Ciz. ut in Ald. quam scripturam tythetiae ioco deberi haud inepte olim Erasmus Schmidius censebat. At postquam codicem universum contuleram, decedendum ab sententia hac intellexi, partim quod lacunis quibusdam inliguis est, quas in Ald. frustra quaesiveris, partim quod in nonnullis lectionibus ab hac ipsa discrepat. Neque haec sunt eiusmodi, ut Cizensem e lacerato aut maculoso Aldinae exemplo parum curiose ac novis scribiginibus admistis transcriptum esse, et facta recensione mutatas quasdam lectiones iudices. Immo et Cizensis codex et Aldinus ex communi fonte derivati videntur. Tamen quum tantum, quantum diximus, conveniant, haud fuit operae pretium, Cizensis lectiones enumerare; satis habeo monuisse, ut in Aldina, sic omnibus locis in Ciz. scriptum inveniri, si accentus aliquot omissos, litteras

vel syllabas bis pictas ac similia paucula, varietatesque eas exceperis, quas notandas diximus, partim quo appareret, ex impresso Aldinae exemplari Cizensem non manasse. Nam Ol. I, 58. Ald. αει, Ciz. αει; II, 14. Ald. Αλφεῦ, Ciz. Αδφεῦ; II, 27. Ald. ἀποθαιῶσα, Ciz. ἀποθαιεῶσα; 39. πατωῶιον, quod est in Ald., omittit Ciz.; 56. Ald. τὸ δέ, Ciz. τὸν δέ; 58. Ald. δεδαυδαλμένος, Ciz. δεδαυλμένος; 75. Ald. ἐτόλμισαν, Ciz. ἐτόλμησαν; 84. Ald. γᾶς, Ciz. χρόνος; 98. Ciz. spatio relicto omittit ἄν, quod habet Ald.; 101. Ald. αὐδάσομαι, Ciz. αὐδάσομεν (quod e Lips. recepi); 107. Ald. κρούριον, Ciz. κρούριον; 108. Ald. ψάμμος, Ciz. ψάμιος; III, 22. Ald. πενταετηρίδ', Ciz. πεντατηρίδ'; 35. Ald. δοδεκάγραμpton, Ciz. δωδεκάγραμpton; 40. Ald. διαφοκασίας, Ciz. διαφοσασίας; 43. Ald. εἰσβεῖ, Ciz. εἰσεβεῖ; 48. Ald. κάσφοις, Ciz. καὶ ἀσόφοις; IV. Inscr. Ald. ΨΑΥΜΙΑΙ, Ciz. ΨΑΥΜΙΑ relicto spatia; 17. Ald. ξενίας, Ciz. ξενίας (quod recepi e paucis libris); 18. Ald. τετραμμένον, Ciz. τετραμμέος; V. Inscr. Ald. ΚΕΑΗΤΙ, Ciz. ΚΕΑΗΤΙ; 3. Ald. δέκεν, Ciz. δέ κευ; ib. Ald. διδύμους γέμερον, Ciz. διδύμους γέγαρον; 13. Ald. ὑψύρον, Ciz. ὑρίγον; VI, 14. Ald. φθέγγατ', Ciz. φθέγγουτ'; 25. Ald. ἀγμονεῦσαι, Ciz. ἀγμονεῦσαι; VI, 49. Ald. Εὐάδνα τέ κοι, Ciz. Εὐάδνα τέ τέκοι; VI, 57. Ald. ὄν ὑμ', Ciz. ὄνυμα; 99. Ald. Στυμφαλίον, Ciz. Στυμφαλίον; 101. Ald. ὑπε-σκιμφθαι, Ciz. πε-σκιμφθαι relicto spatia; VII, 8. Ald. ἀνδράσι, Ciz. ἀνδρασί; 28. Ald. σκάπτω, Ciz. σκάπτω; 35. Ald. Αφαιστόν, Ciz. Αφαιστόν; 37. Ald. ἀνορούσασ', Ciz. ἀνάρούσασ'; 43. κόρα τ' ἐγ in Ciz. deest in fine paginae, sequenti incipiente a βρόμω, sed Ald. in media agnoscit; 89. Ald. αἰδμας, Ciz. αἰδρα; VIII, 3. Ald. παραπειρώνται, Ciz. παρατειρώνται; 9. Ald. εὐδενδρον, Ciz. εὐενδρον; 47. Ald. ἤπειγεν, Ciz. ἤπειγεν; 51. Ald. χουσεῖς, Ciz. κουσεῖς; 75. Ald. ἐπίνικον, Ciz. ἐπ in fine lineae; 83. Ald. ὄν σφιν, Ciz. ὄσφιν; IX, 33. Ald. ἦρηδε, Ciz. ἦρειδε; 35. Ald. ῥαυδον, Ciz. ῥαυδον; 52. Ald. ὕμων, Ciz. ὕμων; 67. Ald. θετόν, Ciz. δε τὸν; 104. Ald. φάρμακον, Ciz. φάρμακων; X, 10. σοφᾶς in Ald. expressum omittit Ciz.; extr. Ald. ἀλώπηξ, Ciz. ἀπώπηξ; XII, 7. Ald. οὐπω, Ciz. οὐτω; XIII, 6. Ald. ἀσφαλῆς, Ciz. ἀσφαλές (quod ego de coniectura receperam); 10. Ald. κόρον, Ciz. κόρον; 37. Ald. τωτοῦ, Ciz. τωτοῦ. Zeñ Ol. VIII, 84. e Ciz. annotatum extat etiam in Ald., licet in animadversionibus nihil monuerim, quod pro vitio habebam typographico, quo tempore Aldinam conferrem. Post Cizensem *Vratislaviensis* quoque *secundi* lectiones quaedam, de quibus antea non constabat, immotuerunt, quum Ol. IV—VI. ex eo codice contulisset auditor doctus, *Ed. Wernikius*; sed praeter varietates in tot aliis obvias is liber nihil memorabile attulit nisi παρ Ol. III, 40. repositum a me auctoribus non multis. *Primi* etiam *Vratislaviensis* lectiones plures, quam quas Schummelius annotaverat, ab alio auditore erudito sunt allatae, nulla tamen insignior; meliora eiusdem libri scholia sunt, quae cum aliis suo edam loco. Atque in Actis philol. Monac. T. I. fasc. III. p. 310 sqq. *Fr. Thierschius* glossemata quaedam Graeca in Olymp. I. Speciminis loco edidit, a *Petro Victorio* margini editionis Romanae adscripta, quae, ut ceterae fere glossae in scriptis libris obviae, nullius sunt pretii, si exceperis variam lectionem ad vs. 79. γο. ὀλέσας· ταῖς μετογαῖς τῶν ἀορίστων προστιθείωι τὸ ι! Idem Victorius varietates scripturae aliquot ex codice vetusto *Petri Candidi* enotavit, quarum, Thierschius has publici fecit iuris: Ol. IX, 31. ἀντίον, 32. πῶς ἄν, XI, 21. θήξαις et φύντ', 64. ἐλαχε, 65. ὕρατι, 69. ἴκεν, XIII, 66. ἀργῶτα. Hae omnes e libris non interpolatis notae erant praeter illud θήξαις; veraeque omnes sunt praeter ἀντίον Thierschio placens, pro quo *ἀντία* scribendum Hermannus vidit.

Haec hactenus. Adde Ol. VI, 3. lectionem ἀρχομένον firmari ex Plutarch. reip. ger. praec. c. 10. Praeterea Ol. VII, 2. inter exempla hiatus in arsi trochaica positum omittum est Ἰσθμ. I, 16. Ἰολάου | ἐναρμόξαι. Ad Nem. V, 1. de simplici σ formae futu-

rae ἐλνώσω paullo obscurius significavi sententiam meam vel potius Buttmanni, quae haec est. Praesentis formae *v* in voce ἐλνώω anceps est, quod ex allatis imperfecti exemplis eandem sequentis normam patet. In aliis locis litrae *v* natura longum an breve, non constat, partim ob metrum longam aequae ac brevem admittens, partim quod *σ* aut simplex scribi aut duplicari potest, ut ap. Callim. in Cerer. 48. etc. Futuri autem mensura ex praesenti aut imperfecto indicari non debet, quod verba in *v*o pluria non eandem in futuro quam in praesenti litterae *v* pronuntiationem servant: itaque *v* futuri ob praesentem aut imperfectam formam anceps habendum non est, sed futuri ipsius usus spectandus. Atqui *v* futuri nusquam, quod sciam, breve reperitur; igitur donec exemplum proferatur, ubi brevem metrum evincat, *v* natura longum censendum est, non positione per duplicatum sibilum, quodque feci, simplici utendum littera *σ*. Nem. VII, 61. audax coniectura κοτειδόν, mihi quidem verisimilis etiam nunc, tum vero, quum textum constituerem variaque tentassem, vera visa, in ordinem recipi non debebat, quum nullum vocis exemplum in promptu esset. Verum enimvero tum hoc loco tum fortasse in aliis aequae desperatis cupiditas ingens textum ab omnibus vitiis, quibus metrum pessumdaretur, liberandi eo me adduxit, ut aliquid auderem: in quo piaculum fecisse eo minus arbitrabor, quod quid ante me lectum esset, margo ostenderet. Sunt et alia, de quibus, quum in litteris nostris dies diem doceat, nunc non idem quod eo tempore, quo textum typolthetae traderem, videatur statuendum: quod omnibus latendum arbitror, qui intervallo plurium annorum interiecto annotationes textui subiiciunt, neque has domi suae abdunt. Sed taedium obrepit operi longo, et prelum urget. Quapropter, quae addere possem, si ad vires colligendas superpetere otium, lectoribus me acutioribus relinquam animadvertenda.

Postremo, ne quem in errorem inducam, notandum censeo, ubi ad *vulgatam* provoco lectionem, non omnibus locis eam significari, quae in plurimis editionibus aut libris reperitur, sed hinc inde eam, quae ultimam Heynianam nostris quidem temporibus vulgatissimam insidet, vulgatamque ibi ei opponi scripturae, quam ego in hac nova editione sequor.

Scrib. Berolini d. XVI. m. Mai. a. MDCCCXIV.

Sumtibus I. A. G. Weigeli prodierunt:

G raecae linguae Dialecti recognitae opera Mich. Maittaire. Post I. F. Reitzium, qui praef. et excerpta ex Apoll. Dysc. Gramm. addid. totum opus rec. emend. aux. F. G. Sturzii. 807. 8 maj.	3 rthlr. 8 gr.
Charta meliori	4 — 8 —
— scriptoria	5 —
Sturzii, F. G., Liber de Dialecto Maced. et Alex. 808. 8 maj. (Pars ada Operis Maittaire.)	1 rthlr. 4 gr.
Charta script.	1 — 18 —
Dionysius Longinus de Sublimitate. Gr. et lat. Denuo rec. et animadv. viror. doct. aliisq. subfid. instr. B. Weiske. 809. 8 maj.	4 rthlr.
Charta script.	5 —
— pergam. (velin)	7 —
Fabulae Aesopicae, quales ante Planudem fereb. ex vet. cod. Abb. Flor. nunc prim. erutae una cum aliis partim hinc inde coll. partim ex codd. depromptis, lat. vers. et not. exorn. Stud. Fr. de Furia. C. ind. (Acced. Prolegomena editoris, Fabricii not. lit. Tyrwhitt de Babrio, Hufschkii Diff. de Archilocho, Bentleii Diff. de Aesopo.) 810. 8 maj.	4 rthlr.
Charta script.	5 —
— pergam. (velin)	7 —
Idem Liber. Graece. C. not. Fr. de Furia et al. Sine Diff. Fabricii, Tyrwhitti etc. C. ind. 810. 8 maj.	1 rthlr. 16 gr.
Charta script.	2 rthlr. 4 gr.
Eaedem Fabulae, graece, c. not. et ind. Schneideri. In usum schol. 810. 8 maj.	12 gr.
Charta script.	1 rthlr. 4 gr.
Empedoclis et Parmenidis Fragmenta ex cod. Taur. Bibl. restit. et ill. ab A. Peyron. Simul agitur de genuino gr. textu comment. Simplicii in Ariff. de Coelo et mundo. 810. 8 maj.	16 gr.
Charta script.	1 rthlr.
— membr. (velin)	1 rthlr. 16 gr.
Pindari Opera quae supersunt. Textum in genuina metra restit. et ex fide libror. MSS. doctorumque conject. rec. annot. crit. scholia integra, interpr. lat. comment. perp. et indd. adj. A. Boeckhii. Tom. I. P. 1. 2. 811. 814. 4 maj.	10 rthlr.
Charta perg. (velin)	16 rthlr.
Eiusdem Carmina. Graece. In usum praelect. eod. 4 maj.	1 rthlr.
Boeckhii, Aug., Commentationes acad. II. cont. specimen emend. in Pindari Carmina. 811. 4 min.	12 gr.
Apparatus liter. III tomi. c. indd. (Catalogus libror. apud me venal. C. pretiis). 8 maj.	1 rthlr. 16 gr.
Charta meliori	3 rthlr.
Gregorii Corinthii et alior. Grammaticor. libri de Dialectis linguae graecae, quib. add. nunc prim. ed. Manuelis Moschopuli lib. de vocum passionib. Rec. et c. not. G. Koenii, F. I. Bastii, I. F. Boissonadi suisque ed G. H. Schaefer. Acc. Bastii Comment. palaeogr. c. tabb. aen. VII. 811. 8 maj.	6 rthlr.
Charta meliori	7 rthlr.
— membr. (velin)	10 rthlr.
Draconis Ssratonicensis liber de metris poet. Ioannis Tzetzae exegetis in Homeri Iliadem. Prim. ed. indd. add. God. Hermannus. Cum Append. contin. Tricham etc. 812. 814. 8 maj.	2 rthlr. 18 gr.
Charta meliori	3 rthlr. 16 gr.
— perg. (velin)	5 rthlr.
Euripidis Tragoediae et Fragmenta. Rec. interpr. lat. correx. scholia gr. e Codd. MS. partim emend. A. Matthiae. T. I. II. 813. 14. 8 maj.	
Charta meliori	
Oppiani Cynegetica et Halieutica, ad fid. libror. script. emend. I. G. Schneider. Acced. versiones lat. metr. et prof. plur. anecd. et index graecit. 813. 8 maj.	2 rthlr.
Charta meliori	2 rthlr. 16 gr.
— pergam. (velin)	4 rthlr.
Tricha, Elias et Herodianus de metris. Graece. Prim. ed. Fr. de Furia. 814. 8 maj.	12 gr.
Charta meliori	16 gr.
Marini Vita Procli, Gr. et lat. ad fid. libror. manuscr. recens. adnotationesq. et indd. add. I. F. Boissonade. 814. 8 maj.	1 rthlr. 12 gr.
Charta perg. (velin)	3 rthlr.

Sub prelo:

Platonis Opera. Gr. et lat. ed. Boeckh, Buttmaun, Heimlorf et Schleiermacher. Tom. I. 8 maj.
Euripidis Tragoediae. Ed. Matthiae. T. III.

In Commiffis:

Theocriti, Bionis et Moschi Carmina bucolica. Gr. et lat. c. var. lect. et not. Valckenaer. Lugd. B. 810. 8 maj.	4 rthlr.
Eiusdem decem eidyllia. Gr. lat. c. ej. Adoniazus. uberior. annot. infr. Valckenaer. ibid. 810. 8 maj.	3 rthlr. 4 gr.
Ant. Schulingii notae ad digesta s. pandectas, ed. et not. suas adj. N. Smalenburg. 2 tomi. ibid. 804. 8 maj.	8 rthlr.
Ejusd. Notae ad titulos digestorum de verbor. significat. et regul. iur. c. suis not. ed. N. Smalenburg. ibid. 799. 8 maj.	1 rthlr. 4 gr.
J. van Voorst Oratio de J. A. Ernestio, opt. post Hug. Grotium duce et magist. interpr. novi test. ibid. 804. 4 maj.	15 gr.
Ejusd. Oratio de popul. relig. chr. discipl. ex legit. sac. libror. interpret. fonte praecipue hau-rienda. ibid. 809. 4 maj.	15 gr.
Ejusd. Annotationes in loca sel. nov. foed. Spec. I. II. ibid. 810. 11. 8 maj.	16 gr.
Abr. van Bemmelen Dissert. exeg. crit. de epistolis Pauli ad Eph. et Coloss. inter se collat. ibid. 803. 8 maj.	1 rthlr. 4 gr.
J. G. van Lynden Diss. hist. crit. de Panaetio Rhodio, Philos. stoico. ibid. 802. 8 maj.	1 rthlr.
P. E. Jablonskii Opuscula, c. suis animadv. ed. J. G. te Water. 3 tomi. ibid. 804. 9. 8 maj.	9 rthlr. 18 gr.
Phil. Cattieri Gazophylacium Graecorum s. meth. admir. ad insign. brevi compar. verbor. cop. c. auct. F. L. Abresch. ibid. 8 maj.	1 rthlr.
P. G. van Heusde Specimen crit. in Platonem. Acc. D. Wyttenbachii epistola. ibid. 803. 8 maj.	1 rthlr. 12 gr.
Pindari Opera, Graece, lat. transl. carm. et illust. a J. Costa. 3 tomi. Patav. 808. 4 maj.	7 rthlr.
Raccolta delle più insigni fabbriche di Roma antica e sue adiacenze misurate novamente e dichia- rate dall' Archit. G. Valadier illustr. con osserv. antiq. da F. A. Visconti ed incis. da V. Feoli. I. Tempio di Antonio e Faustina. Roma 810. imper. fol.	10 rthlr.
II Tempio detto della Sibilla in Tivoli	10 rthlr.
S de Sacy Grammaire Arabe. 2 tomes. av. fig. à Paris. 8 maj.	10 rthlr. 12 gr.
Du même Chrestomathie arabe. 3 tomes. ibid. 806. 8 maj.	16 rthlr.
Mionnet Description de Medailles antiques. 4 tomes. av. fig. ibid. 806. 8 maj.	33 rthlr.
Voyage pittoresque des Isles de Sicile, de Malta et de Lipari par Houel. 4 tomes. av. fig. à Paris 782 - 87. royal fol.	250 rthlr.
F. Comes Waldstein et P. Kitaibel Plantae rariores Hungariae indigenae et iconib. pictis illustr. 27 Fasciculi. Viennae Aust. 808 - 811. royal fol.	337 rthlr. 12 gr.
Die Wartburg, ein Gedicht in fünf Gesängen, mit fünf Landschaften von Darffstedt. 12.	12 gr.
Siana und Galmory, ein Gedicht in zwei Gesängen, und Adamah oder die Schopfung des Wei- bes. Von Siegfried. Mit sechs Kupfern von Meutenleiter. 12.	12 gr.
Lavaters physiogn. Fragmente. 4 Bde. 4.	100 rthlr.
Histoire abrégé du Cabinet des médailles et antiques de la Bibl. impér. par Cointreau. Av. fig. Paris 800.	1 rthlr. 12 gr.
Murray Descriptio arteriar. corp. hum. Upsal. 4.	16 gr.
Paykull Fauna Suecica. ibid. 2 tomi 8	2 rthlr. 12 gr.
— Monographia carabor. Suec. ibid. 8.	20 gr.
Floderi Opuscula orat. et poet. ibid. 8.	1 rthlr. 8 gr.
Morgenstern, C., Oratio de litteris humaniorib. 800. 8 maj.	12 gr.
— de Satirae ac epistolae Horat. discrimine. 802. 4.	20 gr.
Plutarchi Vitae parall. ed. Coray. T. I. Paris. 8 maj.	6 rthlr.
Tacite, nouv. Traduction par Dureau Delamalle, Lat. et Fr. Deux. Edit. V tomes. Paris 808. 8 maj.	12 rthlr. 12 gr.
Fr. Mesgnien a Meninsky dictionarium arab. pers. turc. lat. 4 tomi. Viennae Aust. fol.	60 rthlr.
Idem liber. Charta maj.	80 rthlr.
I Papiri diplomatici raccolti ed illustrati dall' Abbate G. Marini. C. fig. In Roma. 805. Fol.	24 rthlr.
Charta melior.	30 rthlr.
Catena graecor. Patrum in Octateuchum et libros Regum. Ed. Nicophoro Theodoko. Graece. 2 tomi. Lips. sumpt. edit. 772. 73. fol. maj.	10 rthlr.
Joa. Hedwig Theoria generationis et huetificationis plantarum cryptogam. Linn. retractata et aucta. C. tabb. 42 color. Lips. sumpt. auct. 798. 4 maj.	18 rthlr.
Maur. de Pralle Institutiones analyticae. Lips. sumpt. auctór. 813. 4.	5 rthlr. 12 gr.

Wm.

mp

12 98

BT,

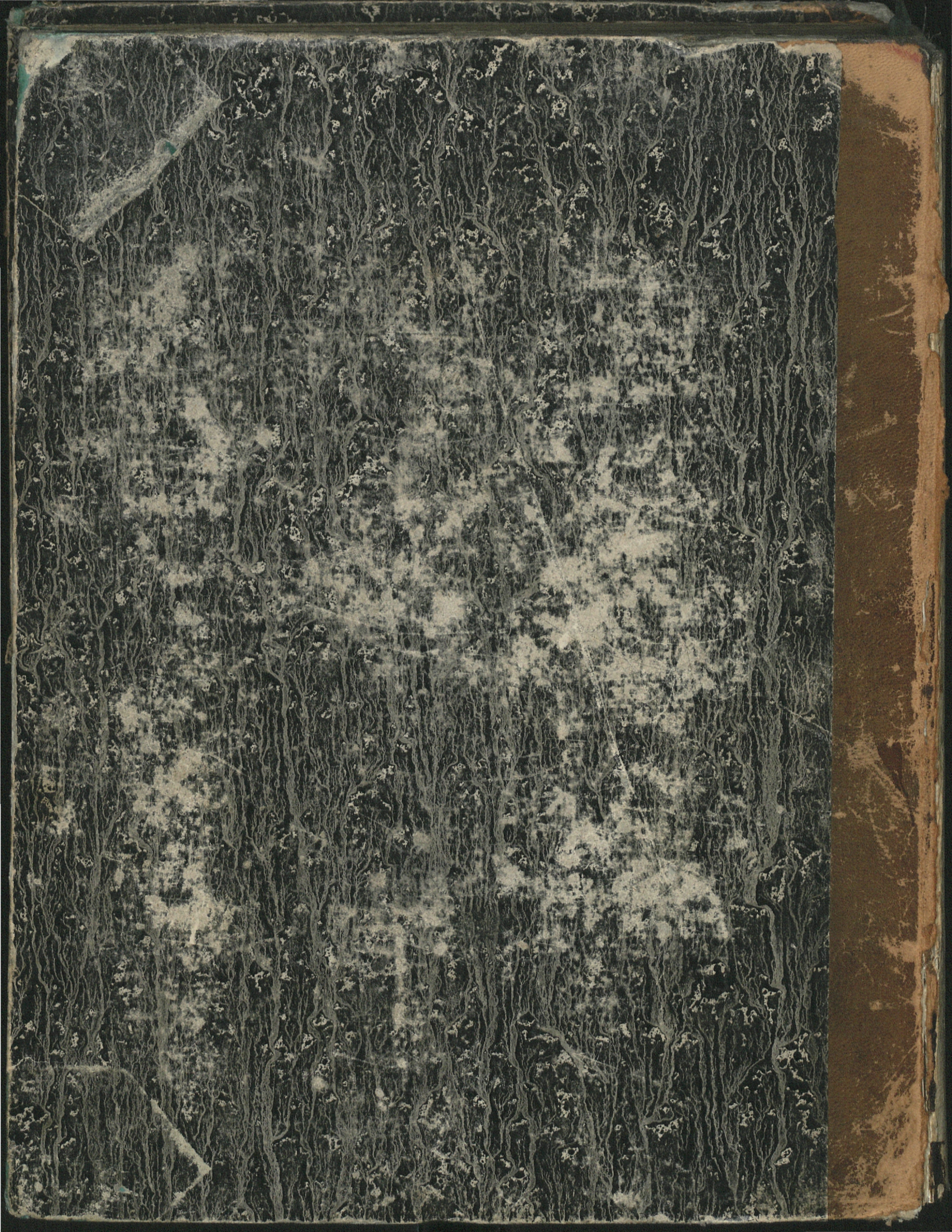
UB WIEN

+AM342870507

www.books2ebooks.eu